

HARVARD COLLEGE LIBRARY

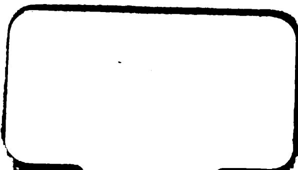
THE ESSEX INSTITUTE
TEXT-BOOK COLLECTION

GIFT OF

GEORGE ARTHUR PLIMPTON

OF NEW YORK

JANUARY 25, 1924

XENOPHON

DE

CYRI EXPEDITIONE.

ODRY-
-SÆ
THRANIPSÆ
Salmydessus
Delta
MELINOPHAGI
THRACIA EUROPÆA
THYNI
MELANDEPTÆ
Byzantium
Calpe
Heraclea
Mons Sacer
Chrysopolis
Propontis
MARIAN-
-DYNI
Chersonesus Thracia
BITHYNIA
Lampsacus
Ophrynium
TROAS
PHRYGIA
Apollonia
INFERIOR
Ida M.
Adramyttium
Cortonium
Thebe
Caicus flu.
Antandros
Lesbos
PHRYGIA
Pergamus
Parthenium
MARE ÆGEUM
ÆOLIA
MYSIA
LYDIA
Sardis
Celænæ
Ceranæ
Chios
IONIA
Peltæ
Tralles
Ephesus
Colossæ
Meandros fl.
PISIDIA
Samos
Miletus
CARIA
PAMPHYL
LYCIA
Aspendus
Rhodus
MARE
CRETA
CYRI EXPEDITIO.
Anno ante Christum CD.
A. Vallum. B. Canales a Tigride ad Euphraten. C. Murus Mediæ magnus D. Locus ubi pugnatum est.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ

ΒΙΒΛΙΑ ΕΠΤΑ.

XENOPHONTIS

DE CYRI EXPEDITIONE

LIBRI SEPTEM.

EX RECENSIONE, ET CUM NOTIS,

THOMÆ HUTCHINSON, A. M.

GLASGUÆ:

Excudebat Andreas Duncan, Academiæ Typographus.

VENEUNT APUD LONGMAN & SOC., C. LAW, J. MAWMAN, ET
T. HAMILTON, LONDINI;
BELL & BRADFUTE, ET DOIG & STIRLING, EDINBURGI;
ET ANDREAM DUNCAN, GLASGUÆ.

1813.

PRÆFATIO.

Cum Hutchinsoniana Cyropædiæ Editio minori formâ recusa fuerit, ut, decrescente mole et pretio Tironibus commodior et parabilior esset, idem quoque in 'Αναβάσει præstare visum est. Prodit igitur liber, alteri penè gemellus, ornamentis plerisque spoliatus. Id eo factum est consilio, ut suum pretium etiamnum constaret editioni in 4to, quam vir clariss. et de Republicâ literariâ optimè meritus, non parvo acumine, et summo labore ac industriâ, impensisque sat magnis, accuratissimam et elegantissimam concinnavit; reliqua Xenophontis Opera mox editurus, modò non desint fautores, quos illum, in iis quæ jam edidit, non adeò multos invenisse comperimus. Sed hæc obiter. Hoc verò Bibliopolæ institutum eò gratius fore verisimile est, quòd vix, ac ne vix *quidem*, prostet venalis ille liber in 8vo, si Oxoniensem excipias editionem per Wells, cujus tamen raro tomus aliquis, seorsim, absque reliquis, emi potest. Utilitatem verò summoperè augent curæ, quas vir in Literis Græcis versatissimus textui impendit, et notæ magnâ ex parte Criticæ, cum parallelorum in eodem vel in aliis scriptoribus, præsertim sacris, occurrentium locorum observationibus conjunctæ: quæ quidem, licèt doctioribus valdè grata et utilia, adolescentium tamen usui maximè accommodata sunt. De ipsius incepti utilitate, id monere non erit forsan à proposito alienum, quòd cùm Xenophontis scripta, propter styli puritatem, 'Αφέλειαν et elegantiam, adolescentium, qui ultra prima Græcæ Linguæ Rudimenta progredi cupiunt, manibus terenda esse constet, vix tamen ullum aliud huic sit anteferendum. Ipsa Κύρου Παιδεία, quantumvis laudabilis et laudata, huic fini non tam benè inservire videtur, quàm 'Ανάβασις; non pauca enim illìc contineri fatendum est, quæ

juveni linguam Græcam ediscenti, necdum rebus moralibus, politicis et similibus assueto, [a] tædium pariant. Hic verò tractatus, cùm totus fermè sit historicus, et eventuum inusitatorum varietate spectabilis, adolescentium animos suaviter allicit et detinet, dum ex præcedentibus sequentia cognoscendi desiderium excitet, non nisi totius historiæ lectione explendum.

Ut occasio Ἀναβάσεως, totaque narratio meliùs intelligatur, quædam præmittere operæ pretium erit. Cyrus, cum non ampliùs sexdecim annis natus esset, à patre Dario Notho in Asiam minorem missus erat, ut maritimis omnibus cum Imperio præesset. Hìc in quibusdam juveniliter et petulanter, ut usu venire solet, se gessit. Consobrinos suos, Autobœsacem et Mitræum, sororis patris sui filios, interemit, quòd honorem apud Persas regi soli debitum non exhibuissent, scilicet manus intra manicam continendo obvolutas, ad occursum ejus. Darius, hoc audito, Cyrum arcessivit, valetudinem adversam prætexens. Hìc mater Cyri Parysatis, cui carior erat, quàm natu major Arsicas seu Artaxerxes, omnem lapidem movit, omnes artes, quibus valdè pollebat, adhibuit, ut regni hæres designaretur. Pater, etiamnum privatus, Artaxerxem genuerat; Cyrus verò in purpurâ, quod dicunt, natus erat. Hinc sperabat Parysatis, regem exemplum Darii Hystaspis secuturum, qui eâ de causâ Xerxem Artabano fratri ætate majori prætulerat. Sed falsa fuit spes illa, et rex moriens Cyro tantùm confirmavit Satrapiam quam jam obtinebat. Mox, in ipsâ novi regis inauguratione, accusatus tanquam illi vitam eripere per insidias conaretur, vix matris lachrymis et precibus capitale supplicium effugit. Quæ deinceps evenerunt, Xenophon satis fusè persequitur. Manifestum est autem, quòd præsertim Lacedæmoniorum, qui ejus auxilio Athenienses vicerant et debellarant, gratiâ confisus, et Græcorum mercenariorum, quos undique conquirebat, virtute fretus, inceptum tam arduum aggressus est. Græcorum enim fama, ob eximiam in re militari peritiam et fortitudinem, tunc, et à multis retrò annis, apud Barbaros vigebat. Auxerant hanc

[a] Ea videtur fuisse causa, cur Lugd. Bat. anno 1647, primus, secundus et octavus Liber Cyropædiæ excerperentur et seorsim excuderentur, in usum scholarum.

multæ res in longo bello vixdum finito præclarissimè gestæ. Hinc in opinionem facilè inductus est, quòd si idoneum ex illâ gente sibi compararet exercitum, numerus Barbarorum virtute Græcorum haud ægrè superari posset. Atque equidem, quantum conjici potest, voti compos fuisset, ni temeritas, aut forsan ultrix Nemesis, illum inter pugnandum, in perniciem suam egisset.

Nomen loci in quo pugna commissa est, tacet Xenophon; at Plutarchus Cynaxa vocat, locum in Assyriâ, quem 500 stadiis à Babylone abesse dicit. Xenophon verò [a] ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἐλέγοντο εἶναι εἰς Βαβυλῶνα, στάδιοι ἑξήκοντα καὶ τρισχίλιοι. Cùm igitur tanta esset discrepantia, Jac. Cappellus hìc pro εἰς Βαβυλῶνα, legendum esse putavit εἰς Σοῦσα. [b] Certè propior vero est Plutarchus, quàm Xenophon, qualis hoc in loco ab exemplaribus exhibetur. Nisi fortè cum clariss. R. Forstero [c] supponatur, quòd Xenophon hìc tantùm refert sermonem quem à Barbaris acceperat, quorum intererat Græcos ab expeditionibus in Babylonem suscipiendis in futurum deterrere, longinquitatem et difficultates itineris hyperbolicè adaugendo. [d] Dubia alia, quæ ad Græcorum iter spectant, hìc recensere et perpendere non vacat; nonnulla satis feliciter, pro rei naturâ, expediit suprà laudatus Forsterus; reliqua verò forsan sunt deplorata.

Antequam ad aliud properem, pauca de Tissapherne et de Thimbrone dicenda sunt ex Xenoph. Hellen. hausta. Mortuo Cyro, Tissaphernes, qui strenuam, in illo bello navasse operam regi videbatur, Satrapiâ illius ornatus est. Cùm verò Græcis civitatibus Ioniæ jam immineret, hæ libertati suæ prospicientes, et veriti ne pœnas luerent, quòd Cyri partes amplexi essent, Lacedæmoniorum tum Græciæ Principum opem implorârunt. In Asiam igitur missus est adversus Tissaphernem Thimbro, quocum copias conjunxerunt Cyriani milites. Hic, partim propter militum licentiam, partim culpâ suâ, vix quidquam memoratu

a Pag. 102.

b Vide Spelmanni notam in locum; Spelmanni fidi, ni fallor, et elegantis interpretis, qui versioni suæ Anglicæ notas lectu dignissimas subjecit.

c Vide eruditissimam Dissertationem Geographicam, secundo tomo Anglicæ versionis nuperæ præfixam.

d Qui plura volet, præsertim Historica, consulat Xenophontis Hellenica (cujus pars quondam fuisse dicitur Ἀνάβασις) Plutarch. in Artox. Diodor. Sic. Diogen. Laërt. in Xenoph. Justinum &c.

dignum egit. Successor ejus Dercyllidas, solertior fuit et aliquantò felicior. Sed Agesilaus tandem in Asiam transiens, Xenophonte et Cyrianis militibus sub illo merentibus, Tissaphernem variis cladibus affecit, imò et prælio vicit. Idcircò apud Artaxerxem accusatus ob res malè gestas, capite truncatus est. Talem exitum benè meruit scelerata illius in Græcos duces perfidia.

Sed jam ad chronologiam Ἀναβάσεως properandum est. Atque hìc etiam multæ occurrunt difficultates, et variæ afferuntur sententiæ. Inter omnes quidem convenit, quòd Græci reduces fuerunt Olympiadis 95[tæ] anno primo, Archonte Athenis Lachete (anno ante Æram Christianam 400.) quo anno mortuus est Socrates. Id etiam Marmora Arundeliana confirmant. At de tempore ascensûs non ita constat.

[a] Probabile est quòd Diodor. Sic. cùm legisset in fine Ἀναβάσεως, Χρόνου πλῆθος τῆς Ἀναβάσεως καὶ Καταβάσεως, ἐνιαυτὸς καὶ τρεῖς μῆνες, exindè putavit quòd Ascensus necessariò fuit anno præcedente, nimirùm Olympiadis 94[tæ] anno 4to, Archonte Athenis Exæneto, quem Xenænetum vocat Laërtius. Hunc sequuti sunt Usserius, Petavius et alii. Dodwellus verò, in chronologiâ Xenophonteâ, licèt in cæteris non dissentiat, intervallum tamen illud quindecim mensium nimis breve esse meritò existimans, 16 numerari debere existimat; et ut difficultates solvat, multas adhibet hypotheses, quas consulet lector, si vacat.

Clariss. verò et solertis ingenii vir antè dictus in Dissertatione suâ, supponit erroris causam fuisse jam allata Xenophontis verba, cùm malè intelligerentur; nam referenda esse censet ad Græcorum adventum ad Cotyora, quo ex loco navigare Græciam versùs cœperunt, et maximam reliqui itineris partem navibus absolverunt. Id autem sequentibus argumentis probat. Tempus itineris à Sardibus ad locum pugnæ notatum si quis numeret, sex (et non plures nec pauciores) menses inveniet. His si addas iter ab Epheso (à quâ calculum inchoat Xenophon) ad Sardes, et moram illìc in apparatu, cum temporis intervallis quibusdam in narratione non notatis, septimus procul dubio proveniet mensis. Jam [b] à loco pugnæ ad Cotyora, Xenophon 8 statuit

a Vide Forsteri Diss. suprà laudatam, quam κατὰ πόδα hìc sequimur.
b Pag. 324.

menses. Tota igitur temporis summa, ab Epheso ad Cotyora, 15 dabit menses.

Id etiam hoc modo confirmari potest. Ab Epheso ad locum pugnæ statuuntur [a] 1650 stadia. Et à loco pugnæ ad Cotyora sunt 18600 stadia, quemadmodum numerus parasangarum illìc [b] allatus requirit, et clariss. Hutchinsonus, in Dissertat. MSS. Eton. et Reg. Paris. secutus legit. Fiet igitur numerus 34650 stad. quod jure contendit Hutchinsonus legendum esse in fine operis, ubi latet mendum, et difficultates vix ullo alio modo conciliari possunt. Taceo hìc Navarchos Samium, Anaxibium et Polum, qui ante Græcorum conjunctionem cum Thimbrone, sibi invicem successerunt; cùm tamen Lacedæmoniorum Navarchia, si non biennis, saltem annua fuerit.

Posteà Græci substiterunt Cotyoris per 45 dies, [c] Seuthi militarunt per duos menses. [d] Et multa antè et pòst gesserunt, quæ omnia simul sumpta plus quàm 10 menses requirere videntur. Hinc expeditio, à discessu ab Epheso ad conjunctionem cum Thimbrone (quæ facta est anno 1mo Olympiadis 95tæ) viginti quinque circiter menses contineat.

Calculus autem ille sic ponatur.

	Menses
Ab Epheso ad Cynaxa, locum pugnæ - - - - - - - -	7.
A Cynaxis ad Cotyora - - - - - - - - - - - - -	8.
Ab adventu ad Cotyora ad conjunctionem cum Seuthe (æquabili computatione) - - - - - - - - - -	6.
Seuthi militant Græci - - - - - - - - - - - - - - -	2.
A discessu à Seuthe ad conjunctionem copiarum cum Thimbone, lapsos fuisse probabile est -	2.
	25.

Si probabilis hæc hypothesis admittatur; atque etiam consideretur quòd mediâ Hyeme, [a] ex. gr. Decembri et Januario, sub Seuthe merebant Græci, hinc retrò supputando, forsan

a Pag. 102. b Vide eandem pag. c Pag. 324. d Pag. 468.

Calculus sic rectè instituatur.

	Vere anni 3tii Olympiadis 94tæ Archonte Athenis Micione,
Xenophon Epheso proficiscitur, Cyrus copias Sardibus recenset, et iter auspicatur,	Circa initium Martii mensis.
Pugna ad Cynaxa commissa est,	Anno 4to Olympiadis 4tæ, [b] Archonte Xenæteto, Circa finem Septembris.
Iter per nives Armeniæ fecerunt Græci	Circa initium Januarii.
Trapezuntem pervenerunt - -	Circa finem Februarii.
Cotyora attigerunt - - - -	Circa initium Junii.
Cotyoris profecti sunt - - -	Anno primo Olymp. 94tæ, Archonte Lachete. Circa finem Julii.
A Seuthe conducti sunt - -	Circa initium Decembris.
Et tandem cum Thimbronis copiis aggregati sunt - - -	Circa Martium sequentem; eodem anno, scil. biennio circiter, ex quo Epheso profectus est Xenophon.

Hæc, acutissimi viri hypothesis (ad quam eruendam et confirmandam utilissimæ fuerunt clariss. Hutchinsoni curæ et felices conjecturæ) est, ni fallor, valdè verisimilis, et ad Xenophontis illustrationem multùm conducit. Idcircô illam huic editioni præmittere visum est, donec melior (si tamen melior excogitari possit) afferatur.

a Pag. 467 et seq.

b Annus Atticorum, ab Archontibus denominatus, incipiebat primo novilunio post solstitium æstivum, circa 15tum mensis Junii.

PRÆFATIO QUARTÆ

EDITIONIS.

Cum vir optimus Bibliopola enixe a me peteret, ut notas quasdam novæ huic Anabaseos editioni adjungerem, quamvis aliis eram cum maxime studiis occupatus, neque Xenophontem præ cæteris scriptoribus diligenter triveram, nolui tamen homini de me optime merito quicquam denegare. Itaque quæ mihi inter legendum memoria ex tempore subministravit, tumultuaria opera in chartam conjeci, et nunc censuræ tuæ exposui. Sunt fere minuta et quæ ad verborum constitutionem præcipue spectant; criticorum etiam qui post Hutchinsonum scripserunt, emendationes memoravi. Quod si quis manuscriptis codicibus et veteribus impressis probe instructus, sedulo se huic operi accingat, ausim ei polliceri uberrimam fore materiam, in qua et industriam suam et ingenium exerceat. Hutchinsonus enim unum solummodo MS. eumque non optimum habuit, neque totum quod ex eo percipi potuerat, bonum exhausit; deinde veteres editiones quærere adeo neglexit, ut Florentinam priorem ne nomine quidem cognoverit. Non gravatus essem, Lector benevole, hujus varias lectiones tecum communicare, quas ipse, cum Oxonii non ita pridem commorarer propria manu enotavi; nisi casu quodam collationem istam amisissem. In prioribus hujus libri, quæ octava forma excusæ erant, editionibus, pessimo exemplo omissa erant Addenda; quæ in hac quoque desiderarentur, nisi ego Bibliopolæ auctor fuissem, ut in sedem pristinam restituerentur. Quod si unquam erit, ut nova hujus libri editio procuretur, facile tum erit addenda ista locis suis in cæterarum notarum serie singula intexere. Notæ quibus litera W adscripta est, non mihi, sed viro cuidam doctissimo debentur, qui utinam hoc omne quicquid est oneris sibi imponi passus esset. Quando autem aliter evenit, his ut libet, utere, et vale.

NOTÆ BREVES

IN

XENOPHONTEM.

Quæcunque harum notarum literas B. C. subscriptas habent, desumptæ sunt ex Bibliotheca Critica Part. IV. p. 98. seqq. Amstelodami anno MDCCLXXIX. edita. Larcherianæ versionis, cujus ibi censura agitur, mihi copia, sedulo licet expetenti, nondum obtigit.

LIB. I.

Pag. 2. l. 1. Μετεπέμπετο. Mirum in modum genuinas lectiones passim negligunt editores. Futuro certe Xenophontis editori magnopere auctor sum, ut ex Aristide, Stephani et Leunclavii margine, MSSque Paris. Eton. veram lectionem μεταπέμπεται in textum recipiat. Recte etiam mox p. 6. l. 16. παραγγέλλει pro παρήγγειλε præbent iidem Codices Paris. Eton. sed bonis oblatis uti aut nescivit aut noluit Hutchinsonus. Rursus II. p. 126. l. 16. ex MS. Etonensi ἀφικνοῦνται libenter admiserim, cum Parisiensis adstipuletur. Forsan igitur rescribendum IV. p. 271. l. 5. et l. 6. ὀρῷ et παραθεῖ auctoritate Suidæ v. ἴτυς. et VI. p. 381. l. 12. ἐπιτίθενται ex MSto Etonensi.

P. 3. l. 8. Magis quidem Atticam formam, non tamen ideo Xenophonteam, εἶεν exhibet Aristides ab Hutchinsono in Addendis laudatus. Sed videor mihi de hac ipsa voce apud Grammaticum antiquum observationem legisse, unde didicerim vulgarem formam prætulisse Xenophontem. Certum autem est et doctis omnibus notum plurima verba eum, quæ κοινά vocant grammatici, libenter usurpasse, posthabitis iis, quæ Attici sibi vindicarent.

P. 8. l. 6. Κολόσσας præfert Wesselingius ad Herodot. VIII. 30. quomodo edi debuerat ex MStis Eton. Paris.

Ibid. l. antepenult. Dignus omnino est qui adscribatur elegantissimus locus Claudiani in Eutrop. II. 265.

> Icarium pelagus Mycalæaque litora juncti
> Marsya Mæanderque petunt; sed Marsya velox
> Dum suus est, flexuque carens, jam flumine misto
> Mollitur, Mæandre, tuo.

Paullo ante dixerat, 257.

> Hic et Apollinea victus testudine pastor
> Suspensa memores illustrat pelle Celænas.

P. 19. l. 11. Εἶναι habent omnes, quas inspexi, editiones; omnino tamen reponendum videtur, ἴναι.

Ibid. l. ult. Lege ex MSS. Eton. Paris. ὅπῃ ἂν ᾖ, sicut conjecerat Muretus. Quod enim Hutchinsonus post Stephanum dixit, vellem ex antiquioribus Hellenismi auctoribus probasset. Sed hoc labore sapienter supersedit, sex locis tantummodo ex Novo Fœdere laudatis. Haud igitur abs re erit Piersoni verba præf. ad Mœrin. p. xliv. apponere. *Nollem Viros eruditos — toties tam cupide Magistros Atticistas sibi sumsisse refellendos; et omnia adeo, quæ in S. literis occurrant, pro* Ἀττικωτάτους *venditasse.* Demosthenes Fals. Leg. p. 219. ed. Taylor. ex Hermogene et MSS. corrigendus est.

P. 31. l. 6. Quantocyus particula ἂν ex Stephani sententia deleatur: Quæ dixit Hutchinsonus de vi potentiali cum quadam indignatione conjuncta nihil ad rem sunt. Ἰόντων ἂν solœcismus est, qui nullis nisi æque mendosis exemplis defendi potest.

P. 37. l. ult. Legendum videtur, divisis literis, προδραμόντες ἂν εἱστήκεσαν. *præcurrere et deinde restitare solebant.* Ista vis est particulæ ejus, quam post alios nuper illustravit Brunckius ad Sophoclis Philoct. 290.

P. 40. l. ult. De ἂν pro ἐὰν adde Euripid. Ion. 1165. Valckenær, ad Herodot. V. 12.

P. 42. l. 9. Lege, νομίζων ἄν, ὅτῳ μὲν θᾶττον ἔλθοι — μάχεσθαι — cum Dawesio Misc. Crit. p. 79. seqq.

P. 46. l. 5. Σὺν τοῖς παροῦσι τῶν πλείστων ἧκεν ἐλαύνων. Codex B. habet τῶν πιστῶν ἧ. ἐ. quam recte veram judicat lectionem Larcherus et nos antea ita correxeramus. Est hæc solennis satraparum et amicorum Regis apud Persas appellatio. Vid Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 174. *Bibl. Crit.* Πιστῶν etiam probat Abreschius Dilucid. Thucydid. Auctar. p. 363. Cæterum illud obiter moneo codicem, quem B. nominat Larcherus, eundem esse, cujus variæ lectiones in Hutchinsoni majori editione extant. Laudanda est tum industria tum sagacitas doctissimi Critici; industria, quod collationem hanc editionis suæ paginis accommodare neglexerit; sagacitas, quod cum passim speciosas lectiones Codex iste præbeat, ne unam quidem, quam vulgatæ præponeret, selegerit.

P. 47. l. 4. Mirum est adeo tritam locutionem κατὰ χώραν Hutchinsonum minus intellexisse. Vide Kusterum ad Aristoph. Plut. 367. Valckenær. ad Herodot. IV. 135. Recte vertit et exponit Spelmannus.

P. 50. l. 4. Μεταμεμέληταί σοι ἔφησθα. Wels. I. 6. 7. habet μεταμελῆσθαι σ. ἐ. Melior est lectio Codicis B. μεταμέλει τι σ. ἐ. *B. C.*

P. 51. l. ult. Ἐλάβοντο τῆς ζώνης τὸν Ὀρόντην. Codex B. habet ἔλαβον, quod tamen vulgato non est præferendum. *B. C.* Miror hominum doctorum sententiam. Nisi enim me omnia fallunt verum et necessarium est ἔλαβον; solœcum ἐλάβοντο.

P. 52. Latinæ interpretationis l. 3—5. In prima Hutchinsoni editione excidit operarum negligentia versus, qui error in sequentes propagatus est. Recte conjecit Spelmannus casui tantum hanc omissionem deberi. Sic enim scripsisse videtur utchinsonus.

> Cum autem introductus in Artapatæ de Cyri sceptuchis fidelissimi tabernaculum fuisset, nemo [neque vivum postea Orontem, neque mortuum cognovit; nemo] qui id cognorat, quo pacto interiisset, referebat.

Hinc facile est existimare quo modo verba uncinis inclusa exciderint.

P. 65. l. antepenult. Τὸ δ' Ἑλληνικὸν ἔτ' ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ μένον, συνετάττετο. Wels. I. 8. 10. habet, ἄτ' ἔτι ἐ. τ. α. μ. σ. Sed ἔτ' quod sensum impedit, abest a Codice B. *B. C.*

P. 68. l. 5. Dicitur de Græcis, qui impetum curruum falcatorum eludebant, οἱ δ',

ἐπεὶ προΐδοιεν, ἵσταντο. Pro varia lectione in margine Steph. est διΐσταντο, quod et verum est et confirmatur auctoritate Codicis B. *B. C.* Eandem lectionem diserte prætulit et in versione expressit Spelmannus.

P. 72. Respexit huc Ælianus Hist. Animal. VI. 25.

P. 73. l. penult. Multi Manuscripti et in his unus apud Ruhnkenium ad Memorab. III. 9. 6. *αἰδημονέστατος* pro *εὐμαθέστατος* habent. Sed qui primus *εὐμαθέστατος* in textum intulit, non *αἰδημονέστατος*, sed *δαημονέστατος* in suo codice invenit, cujus alterum est explicatio.

P. 74. l. penult. Φιλοκινδυνώτατος. Lege, quod recte exhibent edd. Ald. Junt. φιλοκινδυνότατος, ut Grammatici canones postulant. Altera licentia ut in poëtica oratione aliquando conceditur, in soluta tolerari non potest. Ne quis autem Alexidis locum apud Athenæum XIV. p. 655. F. arripiat, sciat mendosum esse, ita fortasse legendum:

Τριωβόλου κρίϊσκον ἀστεῖον πάνυ,
Ὕειον, ὀπτὸν, θερμὸν, εὔχυλον, τέρεν,
Ὅταν ᾖ τι, πρόσφερ'.

Similis error, quanquam levis, mirum quot loca insedit. Supra p. 25. l. 6 et seq. oblitus sum monere ἐπικινδυνότερα restituendum ex MS. Par. Edit. Junt. ἀκινδυνοτέρας ex MS. in Thucydide IV. 62. de quo ita Abreschius Diluc. Thucyd. p. 433. *Ἀκινδυνωτέρας legatur, sive ἀκινδυνοτέρας ut est in C. Reg. perinde est, quum media in κίνδυνος inveniatur quoque correpta.* Quæ profecto mira sunt. Idem mendum adhuc relictum est in Platonis Gorg. p. 477. ed. Steph. et in Stobæo XLI. ubi pro ἀνιαρώτατον legi debet ἀνιαρότατον. in Strabon. II. p. 152. XV. 713. mendosa sunt εὐκρατώτερον et ἐντιμωτάτους. Ἀκρατώτερον apud Mœrin p. 25. pro ἀκρατότερον, ut recte Pollux VI. 24. quem frustra ex Mœride corrigit Piersonus. Eodem tamen morbo laborat Suidas T. II. p. 15. Apud Athenæum hoc mendi genus passim occurrit. εὐχυλώτερα III. p. 80. F. εὐχυλωτέρας VII. p. 313. A. ἀχυλώτεραν 314. B. εὐχυλώτερον 320. C. εὐχυλωτέρους 321. A. In Plutarcho βαρυλυπώτατοι T. II. p. 114. E. ἀνιαρωτάτου p. 119. D. 121. E. in Photio CLXXII. p. 393, 55. ἀτιμώτερος. Sed hæc sunt infinita. Recte vulgatur ἀκινδυνότερον infra VI. p. 406.

P. 76. l. 5. Lege ex Suida, quicquid contradicat Hutchinsonus, τοσοῦτον ὑπερζῆν, nisi malis cum vulgatis χρόνον retinere.

P. 77. l. ult. Negligenter exscripsit Suidas v. περὶ πάντος.

P. 81. l. 2. Τοῦτο οὖν σοὶ ἔπεμψε. Codex B. habet τοῦτον, quod forte natum est ex τούτου. *B. C.*

P. 85. l. 10, 11. Rex cum ex aversa parte exercitum contra Græcos duceret, illi παρασκευάζονται ὡς ταύτῃ προσιόντος καὶ δεξόμενοι. Ita est in Codice A. vulgo male προσιόντες. *B. C.*

P. 86. l. 6. Verba in margine [post ἀπηλλάγη] adjecta, πάλιν μὲν οὐκ ἀνέστρεφον sunt etiam in Codicibus A. B. *B. C.*

P. 87. l. penult. Ἐπὶ πέλτης solummodo retinet et ἐπὶ ξύλου sive ξυστοῦ pro glossa ejicit Toupius in Suid. III. p. 26.

P. 4. l. 2. Κατάγειν, inquit Suidas, τὸ τοὺς πεφευγότας εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας ἀποκαθιστᾷν. Deinde locum hunc Xenophontis laudat. *W.*

P. 10. l. 7. *In Tauromenitana Inscriptione* ΕΠΙ ΕΥΔΟΞΟΥ ΤΟΥ ΣΩΣΙΟΣ, *a* ΣΩΣΙΣ, *quod nomen Siculis notum, ut in eadem Inscriptione Tauromenitana* ΣΩΣΙΣ ΝΥΜΦΟΔΩΡΟΥ *etiam occurrit, sic* ΣΩΣΙΣ *in exergo nummi Syracusani, editi Museo Pembrok. P. II. Tab. 78. N. ult. et* Sosis *Leontinus, unus ex interfectoribus tyranni Hieronymi, memoratur Livio Lib. XXIV. cap. 21. 22. et Lib. XXV. 25. et alius*

Sosis *Syracusanus Lib. XXVI.* 21. *et forte id nomen restituendum Xenophonti Lib.* I. *de Exp. Cyr. p.* 246. *Σώσις ὁ Συρακούσιος. ubi in vulgatis Σωσίας. in margine pro diversa lectione Σωκράτης.* Burmannus Secundus ad Syllogen Inscript. Vet. post Dorvillii Sicula, p. 504. quem vide etiam p. 553. *W.*

P. 14. l. 10. Citatur hic locus ab Hesychio v. *φοινικιστὴς* sine ulla explicatione. Recte autem exponit Is. Vossius, *purpuræ tinctor. W.*

P. 32. l. penult. n. b. Locis allatis hæc etiam adde, lector erudite, quæ forsan magis sunt ad rem. Diod. Sic. I. 52. *Τὴν δ' ἐκ τῆς λίμνης ἀπὸ τῶν ἰχθύων γινομένην πρόσοδον ἔδωκε τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν.* Philostr. Vit. Apoll. II. 31. *Ἐν κώμαις ἑπτὰ εὐδαίμοσιν, ἃς ἐπέδωκε τῇ ἀδελφῇ ὁ βασιλεὺς εἰς ζώνην.* Qui locus imprimis huc facit. *W.*

P. 36. l. antepenult. De hoc loco consulendus Vir *πολυίστωρ*, Edvardus Gibbon, historiæ scriptorum, quotquot vernaculam linguam ornarunt, sive ad sententiarum gravitatem, sive ad styli suavitatem spectas, facile princeps, Vol. II. p. 430. *W.*

P. 44. l. 4. Citat Suidas v. *ἀμφιλεξάντων*, et mox p. 45. l. 3. v. *παραγγέλλοντος*. *W.*

P. 60. l. 6. MS. Eton. legit *ἀνακράτος*. Atque ita scilicet legitur apud Suidam v. *Ἀνασημαίνω*, et v. *Ἄγκρατος*. Vide cum. T. I. pp. 30. 180. *W.*

Ibid. l. penult. Hunc locum Xenophontis habet Suidas v. *παλτά*, et pro *εἰς τὰς χεῖρας* legit *ἐπὶ τὰς χεῖρας*. *W.*

P. 63. l. ult. Aliter representat hunc locum Suidas v. *δρεπανηφόρα*. *W.*

P. 64. l. antepenult. Viros doctos Leunclavium et Stephanum miror, Hutchinsonum non adeo. "Pro *ὡς ἂν εἰπὼν*" (inquit Stephanus) "si reponam *ὡς ἀνυτὸν*, viros acri judicio præditos mihi assensuros spero." Ignoravit vir cl. lectionem quæ in ed. Bas. 1540. invenitur. Ibi est *ὡς ἂν οἷόν τι*, quæ sine dubio vera et genuina lectio. *W.*

P. 80. l. ult. Laudat Suidas v. *βίκος*. *W.*

LIB. II.

P. 97. l. 3. 4. Legendum omnino ex duobus MS. Eton. sc. et Paris. *ὡς καὶ Κύρῳ πιστοὶ ἐγένοντο, καὶ βασιλεῖ γ' ἂν πολλοῦ ἄξιοι γένοιντο.* Ibid. l. penult. ex vestigiis MS. Eton. *τοιοῦτοί τι*, elicere possis, *τοιοῦτοί γε ὄντες*, quod malim.

P. 102. l. 6. Legitur hic locus apud Suidam v. *Ἑλόμενοι*, quod notare neglexit Kusterus. Exponit ille *βουλόμενοι*, alio, ut videtur, sensu, quam solent interpretes. Quasi dixisset, "*Non volentes* ducem habere *Clearchum*"—"eum potius præ necessitate quam amore sequentes"—Quod sane cum descriptione Clearchi infra data pulchre convenit p. 141 et seq. *W.* Melius, meo saltem judicio, est quod Suidas præbet, *ἤδη*, certe temporibus convenientius.

Ibid. l. penult. et seq. *Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἐλέγοντο εἶναι εἰς Βαβυλῶνα στάδιοι ἑξήκοντα καὶ τρισχίλιοι.* Secutus est Larcherus Codicem B. in quo verisimilior est numerus *ἑξήκοντα καὶ τριακόσιοι*. *B. C.*

P. 103 l. 7. Negligenter hunc locum, respectu ad sensum potius quam ad verba habito, exscripsit Suidas v. *συνθήκη*.

P. 106. l. 2. Cl. Arnaud ex isto *ᾖσαν* non *suum ἤλασεν confecit*. Ita enim plane exstat in editt. Basill. 1540. 1555. *W.*

Ibid. l. 9. De voce *σκοταῖος* vide Toupium in Suid. I. p. 33. ubi hujus loci mentionem facit, Suidæque lectionem æque commodam ac nostram putat. Sed Suidæ Codex MS. quem ipse Oxonii inspexi, pro *σκοτιαῖοι* habet *σκοταῖοι*.

P. 107. l. 10. Callidum fuit commentum Clearchi ad sedandum Panicum terrorem, qui in Græco exercitu ortus erat, cum jussit præcones exclamare per castra, ὃς ἂν τὸν ἀφέντα τὸν ὄνον εἰς τὰ ὅπλα καταμηνύσῃ, ὅτι λήψεται μισθὸν τάλαντον ἀργυρίου, *eum qui indicaverit, a quo fuerit immissus in exercitum asinus, talentum argenti accepturum.* Interpretes plerique in voce ὄνον hæserunt: quæ tamen verissima est, et confirmatur codicum consensu. Hoc commentum Iphicrati tribuit Polyænus III. 9, 4. qui ex Xenophonte corrigendus est. Conferendi sunt Heringa Obs. p. 125. et Toupius Em. Suid. T. II. p. 174. *B. C.*

P. 110. l. antepenult. Laudavit Suidas v. ἐπιστάτου. *W.*

Ibid. l. 15 et seq. Καὶ εἴ τις αὐτῷ δοκοίη τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλακεύειν, ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτήδειον ἔπαισεν ἄν. Ita est in Codice B. et ed. Steph. Alii habent ἔπαισεν. Larcherus ex conjectura ita legit ἐκλεγόμενος τόπον ἐπιτήδειον, ἔπαισεν αὐτόν: et vertit, *S' il voyoit quelq'un de ceux qu'il avoit chargés de la construction de ces ponts, se conduire avec nonchalance et choisir un lieu commode pour mettre le pied, il le frappoit de son bâton.* Quæ conjectura et acuta et verisimilis nobis videtur. *B. C.* Difficillimus locus, in quo me non expedio. Magis tamen in doctissimi Larcheri sententiam propendeo. Suidas ad Abreschio Dilucid. Thucyd. Auctar. p. 241. indicatus, ἔπαισεν ἂν habet v. ἐπιτήδειος. Sed ibidem Abreschius totius loci mirificam et contortissimam præbet explicationem, indignam sane quæ huc transferatur. Obiter monebo frustra ἂν a Larchero sollicitari, cujus vim supra explicui ad Lib. I. p. 37. l. ult.

P. 113. l. 4. Lege, fere cum Athenæo, ὅλος ἐξηυαίνετο. Tardus sit oportet, qui quantam vim addat præpositio, non sentiat. Aristophanes apud Suidam v. αὐαίνομαι. Ἐνταῦθα δὲ παιδάριον ΕΞΑΥΑΙΝΕΤΑΙ. Herodotus IV. 173. Ὁ Νότος σφι πνέων ἄνεμος τὰ ἔλυτρα τῶν ὑδάτων ΕΞΗΥΗΝΕ. Alterum istud ἐξηυαίνετο dubites glossane sit, an veræ lectionis depravatio. Huc respexit Plutarchus T. II. p. 133. C. ubi male κεφαλαλγὸν pro κεφαλαλγῆ vulgatur.

P. 114. l. 2. Recte in Suida v. εὕρημα restituit ἐμπεπτωκότας Oudendorpius ad Magistrum pp. 21. 394. sed quod κακὰ male omitti putat, falli eum existimo. Πολλὰ κἀμήχανα Atticis idem est quod simplex πολλὰ ἀμήχανα. Confer Brunckium ad Aristophanis Nub. 1332.

P. 120. l. 8. Ἦγε referri ad Orontam, non ad Tissaphernem recte monet Wesselingius ad Diodor. Sic. XIV. 26. *W.*

P. 124. l. 9. Ex conjectura non minus verisimili additur negatio, ἐννοοῦντες μὴ οἱ Ἕλληνες (οὐ) διελθόντες τὴν γέφυραν μένοιεν ἐν τῇ νήσῳ: *de crainte que les Grecs ne passassent point le pont, et qu'ils ne restassent dans l'isle. B. C.* Citatur hic locus a Suida v. ἐννοοῦντες, ubi pro διελθόντες legitur διαβάντες et pro μένοιεν μείνωσι. Qua de re Cl. noster editor Hutchinsonus ne verbum quidem. *W.*

P. 131. l. 6. Lege δοκεῖς pro δοκῇς, collato Dawesio Misc. Crit. p. 79, 80. Similiter δοκεῖ Platoni reddendum pro δοκῇ de Repub. IV. p. 422. B. 430. A. et ex MS. Regio Gorg. p. 514. E.

P. 132. l. 9. Solœcum est δύνησθε. Legendum δύναισθε, idemque postea restituendum Lib. V. p. 333. l. penult.

P. 137. l. penult. Τούς τε ἄνδρας οἷς ὤμνυτε, ὡς ἀπολωλέκατε. Larcherus secutus est codicem A, in quo abest ὡς. *B. C.* Et omnino expungendam voculam istam crediderim, nisi cum Stephano quis præferat ὅμως. Quam enim constructionem vulgata admittat, ne post eruditos quidem Abreschii conatus Dilucid. Thucyd. Auctar. p. 416. intelligo.

P. 142. l. 4. Recte rescripsit vir Cl. ex MS. Etonensi ἢ ἀπροφασίστως. Atque ita locus hic citatur a Stobæo de Imperatoribus Serm. LII. p. 581. ed. Francfurt. *W.*

P. 145. l. 2. Lege κερδαίνει. Suidæ Edd. Med. et Ald. κερδαίνῃ exhibent, partim recte.

Mox p. 145. l. 7. ex MSS. et Suida proculdubio inserendum ἐνόμιζε. l. antepenult. αἰσθάνοιντο non male Suidas et MS. Paris. (quanquam hic perperam ἂν addit) P. 146. l. 2. πλάσαι pro πλάσασθαι Suidas, quod facile se tutari possit ex Sophoclis Aj. 148. Τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάσσων. Demosthenes Philip. I. p. 38. ed. Par. οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα. Photius Lex MS. Λογοποιῶν. πλάττων λόγους ψευδεῖς. Deinde p. 146. l. 10. ἀφίσταιτο pro ἀφίστατο recte habet Suidas sed in iis tantum editionibus quæ Kusterianam præcesserunt. Kusterus enim pessimo exemplo veterum scriptorum loca a Suida prolata semper fere ad vulgatorum exemplarium fidem reformavit.

LIB. III.

P. 155. l. antepenult. Contra regulas grammaticas peccat ἐς ἂν — ἦσαν. Modum subjunctivum postulat ἐς ἄν. Dele igitur ἂν hic et mox cum Stephano p. 159. l. 1. Non absimilis corruptela inolevit Lib. V. p. 327. l. 4. ubi reponendum ἐπειδὴ. Ἐπειδὰν enim semper subjunctivum regit. In Euripidis Suppl. 1112. pro ἐπειδὰν μηδὲν ὠφίλων πόλιν, recte Plutarchus, ἐπειδὰν μηδὲν ὠφελῶσι γῆν. Ex uno MS. ἐπειδὰν δ' ἐνεμεθυστήσαμεν imperite probat Taylorus ad Æschinem c. Timarch. p. 13.

P. 161. l. 12. Potius legerim, Ἡμῖν δ' ἐγῷμαι —

P. 165. l. 1. Cum μέλλομεν det MS. Paris. forsan legendum est, Καὶ δὴ καὶ μέλλομεν.——Deinde ξυγκαλῶμεν futurum est, non præsens pro futuro, quod somniat Hutchinsonus.

P. 174. l. 4. Corrupte citat hæc Priscianus XVIII. p. 1201. ita tamen ut legisse videatur Ἐν μόνον pro ἐνὶ μόνῳ. Quod quidem, si MSS. addicerent, facile defendi posset. In Scholiis ad init. Sophoclis Philoct. edebatur, ἐκεῖνο μέντοι διαφέρει, quod temere ex Valckenærii conjectura Diatrib. p. 116. mutavit Brunckius. Sed in his rebus valde suspecta esse debet Prisciani Codicum auctoritas.

P. 177. l. antepenult. Ἵνα μὴ τὰ ζεύγη ἡμῶν στρατηγῇ. Larcherus malit ἡμῖν. *B. C.*

P. 178. l. 3. Ἀπαλλάξωμεν] Ἀφανίσωμεν exponit Suidas sub voce, ubi hunc locum citat, ad quem nos non retulit Cl. Editor. *W.*

Ibid. l. penult. Λαβόντας δὲ τοὺς ἄρχοντας. Verior est lectio Codicis B. λαβόντες. *B. C.*

P. 185. l. 2. Οἵ τε γὰρ Κρῆτες βραχύτερα τῶν Περσῶν ἐτόξευον, καὶ ἅμα ψιλοὶ ὄντες εἴσω τῶν ὅπλων κατεκέκλειντο. In Codice A. est κατεκέκληντο; unde vere corrigit Larcherus, κατεκέκλειντο, *inclusi erant*, et locum ita vertit; *Car les archers de Crete ne tiroient pas si loin que les Perses; et d'ailleurs comme ils étoient armés à la légere, ils se tenoient au milieu des troupes pesamment armées. B. C.*

P. 192. l. 6. Locum difficilem ita corrigit interpres: ἥλιος δὲ ὡς νεφέλη προκαλύψας ἠφάνισε; ex ingenio addens ὡς, cæterum νεφέλη pro νεφέλην ex Codice A. assumens. Sed gravius subesse videtur vulnus. *B. C.* Vulgatam lectionem, nescio quam bene, contra Hutchinsonum tuetur Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 274. Illud autem recte observat, perperam verti, *homines animis defecissent*, cum debebat, *homines reliquissent.*

P. 194. l. antepenult. Καὶ ἄλλαι τάξεις ἀπεχώρησαν. Addit ex conjectura αἱ post καί. *B. C.*

P. 200. l. 10. Suidas cum aliqua varietate: Ἀλέξασθαι. ἐπαμύνειν. Ξενοφῶν· Πολὺ γὰρ διέφερεν, ἐκ χώρας ὁρμωμένους ἀλέξασθαι, ἢ προπορευομένους ἐπιοῦσι τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι. *W.*

P. 201. l. 6. Omnino reponendum ex marg. Steph. et Leunclav. ex MSS. Paris.

Eton. et ex Suida v. ἐπιτάξαι, χαλκεὰ νῶτα καὶ θαυμὰ ἔτος, παιῶν. Thucydidi in historiæ initio reddendum ἀδύνατα pro ἀδύνατον ex plerisque MSS. et in his uno qui in Biblioth. publica Cantab. servatur; et Agathiæ ἀνιατὰ p. 9. ed. Vulc. pro ἀνατὰ ex Suida. Confer Toupium in Suid. I. p. 40.

P. 205. l. 3. Ὠθοῦνται pro ὠθοῦντο recte præbet MS. Par. ut et infra Lib. VII. p. 436. l. 13. μεταπέμπονται pro μετεπέμποντο. Vide quæ supra notavi ad Lib. I. p. 2. l. 1.

Ibid. l. 9. Veram lectionem ἔστε ἠνάγκασαν conservavit MS. Paris. ἕως merum glossema est. Idem fere evenit infra Lib. IV. p. 279. l. 6. ubi edidit Hutchinsonus, ἕως δ' ἐπὶ τὰ ὄρη. MS. autem Eton. habet ἕως ἔστε, edd. Ald. et Flor. ἕως δ' ἔστε. Quid igitur planius aut evidentius quam legi oportere, ἔστε ἐπὶ τὰ ὄρη?

P. 208. l. 13. In accentibus pingendis ubique peccatur. Hic scribe ἐλαύνειν. Lib. IV. p. 245. l. 10. μέσον. VI. p. 386. l. 8. καταβαίνειν. p. 414. l. antepenult. ἀποκτεινῶν. VII. p. 424. l. 7. ἐμβαλῶν.

P. 209. l. 6. MS. Paris. et Eton. uterque θαυμάζειν. Equidem persuasum habeo legendum, καὶ οἷοι ἦσαν θαυμάζειν. *Et mirari videbantur.*

Ibid. l. 9. Citat hunc locum Suidas v. ἴλιγγον. *W.*

P. 211. l. 3. Citat et hunc locum Suidas v. ἐκπίνειν. *W.*

Ibid. l. 4. Lege cum MS. Paris. ἐνδεδοίκεσαν. Hæc enim legitima est forma; altera veteribus Græcis prorsus incognita.

LIB. IV.

P. 214. l. 7. Ingeniose saltem, si non vere, ἔστιν οὕτως ἔχειν, emendat Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 640. Aberrandi, inquit, causam præbuit, quod in sequentibus στενῶν χωρίων fit mentio.

P. 215. l. 3. Omittit καὶ Suidas. *W.*

P. 221. l. 8. Pro δύσβατον MS. Eton. δυσπόρευτον, certissima emendatione mutandum in δυσπάριτον. Confer Etymologum p. 292. 30. δυσπάριτον χωρίον ex Xenophontis Anabasi citantem; quem si non mihi credis affirmanti ad hunc locum respexisse, crede Suidæ, qui ipsa verba citat, v. δυσπάριτον. Nempe hic, quod millies alias contigit, glossa in genuinæ vocis sedem invaserat.

Ibid. l. ult. Laudat Suidas v. ὑπτίας, monente Toupio III. p. 264. Laudat etiam v. ἐθελοντής. Quod observare debebat Hutchinsonus. *W.*

P. 225. l. 7. Forsan non incommode legeretur, Καὶ οὕτω μὲν οἱ πρῶτοι — Vocem μόνοι ejecit Hutchinsonus, quam literula mutata ipse retinere malim.

P. 226. l. penult. Lege cum MS. Par. Κηφισοφῶντος. Barbarum est alterum.

P. 230. l. 7. Hunc locum imperite admodum sollicitarunt editores. Nam quod Cl. Hutchinsonus legendum malit, τῷ ἀριστερῷ ποδὶ προτείνοντες, vereor equidem ut satis Græcum sit. Eleganter dicitur, τῷ ἀριστερῷ ποδὶ προβαίνειν. *Pede sinistro anteriori procedere.* Quod quidem schema sagittarii est. Strabo Lib. XVI. Τῶν μὲν κατεχόντων τὸ τόξον καὶ ΠΡΟΒΕΒΗΚΟΤΩΝ ΤΟΙΣ ΠΟΣΙ. Ὑπασπίδια προποδίζων vocat Homerus Il. Ν. 807. *Toup. in Suid.* II. p. 70. Cl. Wesselingius ad Diodor. Sicul. III. 8. legere vult, προσβαίνοντες, exponitque, *Quoties sagittas missuri erant, adducebant sinistro pede in imam arcus partem imposito.* Fallitur vir doctus. Retinenda est vox προβαίνοντες, totusque locus ita explicandus. *Quoties sagittas missuri erant, nervos trahebant, promoventes pedem sinistrum ad imam arcus partem.* Arcus scilicet tantæ erat magnitudinis, ut nervos trahere cogerentur, imposito pede sinistro in imam arcus partem. *W.*

P. 233. l. penult. Sensum prava interpunctione obscuratum minus percepit Hutchinsonus. Distingue ὡς τάχιστα ἕως ὑπέφαινεν. Ἕως nomen est, non adverbium. Verti oportebat, *Quamprimum Aurora illucere cœpisset*.

P. 234. l. 4. Legitur hic locus apud Suidam v. ἐξιών. ubi pro καθεύδοι est καθεύδει et εἴ τις τι ἔχοι πρὸς τὸν πόλεμον. *W.*

P. 238. l. 10. Ἀκμὴν improbat etiam Thomas Magister v. ἔτι, Phrynichi, ut opinor, auctoritate permotus.

P. 239. l. 10. Κελεύει αὐτοῦ μεῖναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, μὴ διαβάντας. Ita legendum, revocata negandi particula μὴ, ex codicibus A. B. *il leur fit dire de se tenir sur le bord de la riviere, sans la passer*. *B. C.*

P. 240. l. 10. Ἐπιμελησόμενοι, οἱ μὲν ὑποζυγίων, οἱ δὲ σκευοφόρων, οἱ δὲ ἑταίρων. Codex B. habet ἑτέρων, quod sequitur Larcherus. *B. C.*

P. 245. l. 3. Pro ἀλεεινὸν legit Suidas ἀλεινός. Ecce locum: Ἀλεινός. Θερμός. Θερμός. Ξενοφῶν. Χιόνος γὰρ πεπτωκυίας, ὄκνος ἦν πολὺς ἀνίστασθαι. κατακειμένων δὲ ἀλεεινὸς ἦν ὁ χειμὼν ὅτῳ μὴ παραῤῥυείη ἡ χιών. *W.*

Ibid. l. ult. Recte monuit Toupius in Suid. I. p. 117. male hæc explicuisse Hutchinsonum, et ὑπὸ τῆς αἰθρίας κακῶς σκηνοῦντες arctissime copulanda. Sed auctore Suida, voces transponere malim et lege, ὅσοι δὲ——ἐνέπρησαν, δίκην ἔδοσαν, ὑπὸ τῆς αἰθρίας κακῶς σκηνοῦντες.

P. 249. l. 6. Οἱ δὲ ὀψὲ προϊόντες ξύλα οὐκ εἶχον. Codices A. B. habent προσιόντες, quod verum est. *B. C.*

P. 250. l. 1. Ista ἢ ποτὸν in MSS. larem mutant, neque agnoscuntur a Suida vv. βουλιμιᾷν. βρωτόν. nec a MS. Paris. Deinde MS. περιϊὼν περὶ τὰ ὑποζύγια, quod verum videtur. Totum locum hoc modo constituerim: Περιϊὼν περὶ τὰ ὑποζύγια, εἴ τι που ὁρῴη βρωτὸν, ἐδίδου.

P. 254. l. antepenult. Videtur Suidas v. δασμὸς, pro ἔνδον legisse εὗρεν. Forsan ita refingendus est locus: καταλαμβάνει πάντας, ὃς εὗρεν, κωμήτας καὶ τὸν κωμάρχην. *W.* Ex hoc loco Toupius in Suid. I. p. 84. εἰς Arriano restitutum sit; ipse quidem libens ex Xenophonte εἰς ejecerim, auctore Arriano. Noster infra p. 258. l. penult. et seq. Καὶ πάλιν ἠρώτων, τίνι ἵπποι τρέφοιντο. Ὁ δ' ἔλεγεν, ὅτι βασιλεῖ δασμός. Confer nos infra ad Lib. V. p. 320. l. 5.

P. 255. l. 2. Scribendum videri posset ἐντὸς τῆς κώμης: nam de uno tantum vico præcedit; verum intelligere licet, uti accepit interpres, *nec in vicis usquam captus est*. ABRESCH. *Dilucid. Thucyd. p.* 136.

Ibid. l. 4. Citat Suidas v. κλίμακες, addito post κατέβαινον, εἰς τὰς καταγείους οἰκίας. *W.*

P. 256. l. 3. Citat Suidas v. μύζει. Ἔδει δὲ, εἴ τις διψῴη, λαβόντα εἰς τὸ στόμα μύζειν τοὺς καλάμους. καὶ πάνυ ἄκρατος ἦν ὁ οἶνος, εἰ μή τις ὕδωρ ἐπιχέοι. *W.* Μύζειν sine dubio verum est; neque ego invitus addiderim ex Suida ὁ οἶνος, quæ habet etiam v. ἄκρατος.

P. 265. l. 4. Legendum est, quomodo habent Suidæ editiones et MS. C. C. C. Oxon. Grammatica jubente, κλωπῶν et ἐκλώπευον, Lib. VI. p. 365. l. 2. ut κλωπεύω adhuc sine auctore relinquatur.

P. 266. l. 5. Larcherus in *Aristonymi* locum reposuit *Chirisophum*, cujus nomen est in margine Steph. et Codicibus A. B. *B. C.*

Ibid. l. 11. Xenophontis tempore nondum usu receptum erat verbum γρηγορεῖν. Repone probam formam ἐγρηγόρεσαν, qua utuntur cum alii, tum Aristophanes

Plut. 744. In Ecclesiaz. 32. tres lectiones præbent edd. et MSS. ἐγρηγορῶ, ἐγρηγόρειν, et ἐγρηγόρειν. Vera lectio est ἐγρηγόρη, cui vulgatiorem formam ἐγρηγόρειν supposuit librarius.

P. 269. l. 3. Editam lectionem defendit Toupius in Suid. III. p. 59.

P. 272. l. 7. Larchero verior videtur lectio codicis A. παρασάγγας μ', quam vulgatam παρασάγγας πεντήκοντα. *B. C.*

Ibid. l. 9. Πυρρόγων etiam Photius Lex. MS. Mox. l. 11. ξυήλην Λακωνικὴν scio quomodo defendi possit; malim tamen cum Photio rescribere, ξυήλη Λακωνική.

P. 274. l. 1. Pro ἐπάγω Codex B. habet ὑπάγω. Sed Larchero magis placet ἄγω, quod in libro Etonensi reperit Hutchinsonus. *B. C.*

P. 282. l. 5. Cum ἀνακραγόντες pro ἀνὰ κράτος habeant MSS. Par. Eton. in suspicionem venire possis, utramque lectionem conjungi debere: ἀνακραγόντες, ἀνὰ κράτος ἔθεον.

P. 285. l. 2. Ὅς ἔφευγε παῖς ὢν οἴκοθεν. Forte inserto vocabulo ex Photii Lexico MS. et Suida, rescribendum, παῖς ΕΤΙ ὤν.——Supra Lib. I. p. 73. l. 3 et seq. Πρῶτον μὲν γὰρ παῖς ἔτι ὢν—κράτιστος ἐνομίζετο.

LIB. V.

P. 289. l. 4. Ἀφίκοντο MS. Par. quod Græcum quidem est; ἤκοντο enim nusquam exstat. Sed recte MS. Eton. ἀφίκοντο, et θύσαν—

P. 294. l. 1. Intacta viri docti prætermiserunt hæc *Xenophontis:* ἐπεψήφισε μὲν οὐδέν· τὰς δὲ πόλεις ἑκούσας ἔπεισε ποιεῖν τὰς ὁδούς. *nihil sanxit*, *Leunclav.* mirifice vertit ista *Hutchinson.* *Xenophon* de omnibus ante memoratis milites sententiam rogaverat; de hac una re noluit illos in suffragia mittere: unius ferme tantum literæ omissione vetusta restitui poterit scriptura legendo: ὁ δὲ ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὔ· ἐνίας δὲ πόλεις ἑκούσας ἔπεισε. Xenophonteum illud μὲν οὔ. [Lib. IV. p. 243. l. 1. 277. l. 6.] verbum ἐπεψήφιζον sic usurpat *Xenophon* p. 342. l. 8 et seq. Lib. VI. p. 372. l. 11. Valckenærius *ad Herodot.* VIII. 6.

P. 306. l. 2. Τό τε αὐτοῦ ὅπλον καὶ τοῦ Προξένου. Scribe ex MS. Paris. τὸ Προξένου, itemque Lib. VII. p. 436. l. 2. τὸ Περινθίων pro τῶν Περινθίων, eadem auctoritate. Rarissime enim hominum aut populorum propriis nominibus articulum præfigit Noster.

P. 316. l. 5. Malim, litera mutata, ἔστι γὰρ ἔτι καὶ ἀγαθὸν——

P. 319. l. 1. Pomponius Mela I. 19, 70. Mossyni turres ligneas subeunt, notis corpus omne persignant, propatulo vescuntur, promisce concumbunt et palam: reges suffragio deligunt, vinculisque et arctissima custodia tenent, atque ubi culpam prave quid imperando meruere, inedia diei totius afficiunt. Unde satis probabiliter in Xenophonte pro φυλάττοντα corrigit φυλάττουσι Brunckius ad Apollonii Rhodii Argonaut. II. 1030. Locus Nicolai quem laudavit Hutchinsonus, exstat etiam apud Stobæum XLII. pag. 292. ed. Genev.

P. 320. l. 5. Cum nullus, ut videtur, MS. ὡς agnoscat, deleatur. In hujusmodi locutionibus hanc vocem Attici libenter omittunt. Innumera loca proferre possem, si isthoc ageretur, quæ corrupit tantillæ rei ignoratio; sed uno contentus ero exemplo Aristophanis apud Pollucem X. 162. Καὶ τὴν κοττὶν ἔχειν με κυρβασίαν ἐρεῖς. Quod perinde est ac si dixisset, ὡς κυρβασίαν. Eandem fere phrasin contra Muretum ipse defendit Hutchinsonus Lib. II. p. 112. l. ult. probante Abreschio Dilucid. Thucyd. p. 612.

P. 324. l. 8. Numerum verisimiliorem præbent Codices B. C. παρασάγγαι ἑξακόσιοι καὶ εἴκοσι, στάδιοι μύριοι καὶ ἑπτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. *B. C.*

P. 328. l. 4. Melius et elegantius MS. Par. Μάκρωνας δὲ, καί περ βαρβάρους ὄντας ——

P. 331. l. 2. Si Codex scriptus præferret: ἠξίουν Ἕλληνας ὄντας Ἕλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς διακονῆσαι, τοῦ εὔνους εἶναι, ego quidem vulgatum verbum huic postponerem. VALCKENÆRIUS ad Herodot. III. 72.

P. 332. l. 11. Recte in Codicibus B. C. est: ὃ γάρ ἐστιν ἄλλη, ἧ ᾗ τὰ κέρατα τοῦ ὄρους τῆς ὁδοῦ καθ' ἑκάτερά ἐστιν ὑψηλά. In reliquis omnibus libris perperam τῆς ὁδοῦ est ante τοῦ ὄρους. Igitur vere redditum est: *ce passage est unique et se trouve entre deux sommets treséleves de montaignes, qui bordent le chemin des deux côtés. B. C.*

P. 345. l. 11. Πῶς ΔΗ ὑμᾶς mavult Valckenærius ad Herodot. VII. 184. Mox l. antepenult. lege καὶ δὴ καὶ —— Deinde p. 346. l. 2. excidisse videtur pronomen; ἢ ΕΓΩ ὄντα περὶ αὐτοῦ τι καὶ ὑμῶν βουλευόμενος. Ibid. l. 5. φθονῶν vox est nihili. Recte καὶ ΔΗ καὶ et φθονοῖεν habet ed. Juntina 1516.

P. 354. l. 2. Γαυλικῶν probat quoque Ruhnkenius, quem vide Auctar. Emendat. in Hesychium ad Tom. I. p. 804. γαυλιτῶν proxime vero, MS. Paris.

P. 355. l. 2. Οἴνου μηδ' ὀσφραίνεσθαι παρόντος. Videtur hæc phrasis in proverbium abiisse. Philemon Stobæi LXXXVI. Στόμα μικρὰ προσφέρων, εἶτα δ' ἔσω 'Οσμήν. Alexis Athenæi IV. p. 134. A. Ἅπαντες ὀρχοῦντ' εὐθὺς, ἢν οἴνου μόνον Ὀσμὴν ἴδωσι.

P. 357. l. 2. Σὺ δ' εἴπης ὁπόσα γ' ἐθέλεις. Codices A. B. habent, σὺ δ' εἴπας ὁπόσα γε βούλεται. C. βούληται. Neque tamen difficultas tollitur. *B. C.*

P. 361. l. 1. Pro διαμένει genuinam, mea quidem sententia, lectionem διδίασι dat MS. Par. Ut a τίθημι formatur τιθίασι, in tertio plurali sic a δίδημι, verbo Homerico (Il. Λ. 105.) διδίασι. Hesychius. Διδίασι. διαμένει. Corrige ex hoc loco Διδίασι. Verissima est summi Hemsterhusii observatio ad Thomam Magistrum p. 26. *Apis illa Attica* (Xenophon) *voces phrasesque tum poëticas, tum Doricas, quarum in aliis scriptoribus Atticis nullum est vestigium, si virtutem orationi adjungant, non aspernatur.*

Ibid. l. 6. In lexicis nec comparet nec comparere debet verbum συνεξωπέρισμα. Est enim plane barbarum. MS. Par. συνεξεπέρησμα. Legendum igitur συνεξιπέρισμα. Supra p. 336. l. 13 et seq. ubi recte editur ἱκπορίσει idem MS. perperam habet ἐξωπερισεῖ. In Aristophan. Eccl. 820. exstabat ἐπόρισα, sed contra metrum, quod vitium dudum notarunt Viri docti et nuper sustulit Brunckius.

LIB. VI.

P. 365. l. 1. *Scribitur*, inquit Hutchinsonus, *et* ἥλλοντο. *Male. Nam* ἥλοντο *est aor. 2. med.* Egregium vero argumentum! Imo propter istud ὠρχοῦντο lege cum Athenæo, ὠρχοῦντο — ἥλλοντο. ἥλλοντο quoque recte MS. Par. Mox. l. 3. ex MS. eodem et Athenæo repone, πεπληγέναι τὸν ἄνδρα· ὁ δ' ἔπεσε — quod ultimum bene viderat Muretus.

P. 370. l. antepenult. Edd. quædam et margo Stephani μειζόνως ἀφανίσθαι, unde non improbabili conjectura μεῖζον εἰσαφανίσθαι exsculpsit Abreschius Animad. in Æschyl. II. p. 463.

P. 373. l. 10. Delendum est istud ἂν, ex præcedenti syllaba natum.

P. 375. l. 13. 'Ιασονίαν ἀκτὴν, Larcherus malit Ι. ἄκραν; quod ita Geographi veteres eam vocant. *B. C.* Lege ex analogia, 'Ιασονίαν.

Ibid. Quod additur in margine Steph. ἔπειτα δὲ τοῦ Τίγρεως est quoque in Codicibus B. C. Sed pro Τίγρεως legendum esse Ἴρεως, recte vidit interpres. *B. C.* Supra Lib. V. p. 333. l. 12. pro Ἶριν habet Τίγριν MS. Paris.

Ibid. l. ult. Strabo vocat Heracleam Μιλησίων κτίσμα. *Pro quo quis dubitabit*, inquit Palmerius, *debere* Μεγαρέων *legi?* quum Suidas Arrianus, Diodorus aliique cum

Xenophonte nostro consentiant. Vide Strabonem XII. p. 542. et doctissimos viros Palmerium atque Casaubonum ad locum. *W.*

P. 376. l. 2. Ἐπὶ τὸν Κέρβερον καταβῆναι male vertit Hutchinsonus *ad Cerberum descendisse*, quod esset, πρὸς Κέρβερον. Verte, *ad Cerberum petendum descendisse*, quam præpositionis vim plurimis exemplis, hujus loci non oblitus, illustrat Valckenærius ad Herodot. VII. 193.

P. 386. l. 7 et seq. Distingue cum Abreschio Dilucid. Thucyd. Auctar. p. 346. Ἐπεὶ δ' ἰδιώτευσαν τάχιστα, παρηγγέλθη τὰ πυρᾶ καταπεβηκέναι — Quæ satis trita locutio est. Paullo rarius est quod habet Dromo Comicus Athenæi IX. p. 409. F. ΕΠΕΙ Δ.ΘΑΤΤΟΝ ἦμεν ἠριστηκότες.

P. 388. l. 8 Ἀλλ' ἢ Θρᾶκες ἢ Βιθυνοί. Codices B. C. ἀλλὰ Θρᾶκες Βιθυνοί, quod verius judicat Interpres. *B. C.*

P. 393. l. 4. Πιστεύσει emendat Valckenærius Adnotat. in Nov. Fœd. p. 400.

P. 397. l. 8. Μέχρι τότε, quod delendum censuerat Muretus, abest etiam a Codicibus B. C. In Codice A. hic locus habet majorem lacunam. *B. C.*

P. 400. l. penult. Perperam ἐπέτρεψεν in ἐπέταξεν ab Hutchinsono mutari censet Abreschius Dilucid. Thucyd. Auctar. p. 217.

P. 401. 4. Hunc locum citat Suidas v. νάπος, et pro δυσπόρῳ δυσβάτῳ, pro διαβάτου διαβατέον legit. *W.* Cum Suida διαβατέον reposuerim, et τὸ νάπος, quod superfluum est, ejecerim.

Ibid. l. 10. Lectio marginis Steph. ὅτι βελτίω ἐκ ἄξιον εἴη διαβατέον, confirmatur consensu Codicis B. et augetur, addito εἰ post εἴη. *B. C.*

P. 411. l. 4. Syntaxis postulat futurum παραγγελεῖ, quomodo recte exhibet MS. Paris. qui et mox p. 412. l. antepenult. πολεμεῖτε obtulit, sed nemo exstitit, qui reciperet.

P. 413. l. 13. Solœcum est ὅστις ἂν ἐθελήσει. Corrigendum aut ἐθελήσῃ aut cum MS. Paris. ἐθέλῃ.

P. 414. l. ult. Οὐ μέντοι, ἔφη, νομίζειν, οὐδ' εἰ παμπόνηρος ἦν Δέξιππος, βίᾳ χρῆναι πάσχειν αὐτὸν, ἀλλὰ κριθέντα, ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν ἀξιοῦτε, τῆς δίκης τυχεῖν. Hæc est scriptura Codicum B. C. In editis est — Δέξιππος, δίκαια πάσχειν αὐτὸν — ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν, ἀξιοῦται δίκης τυχεῖν. Forte δίκαια ortum est ex δεῖν βίαν, quod a Xenophonte profectum videtur. Bene interpres: *Je pense cependant, ajouta-t-il, que, quand même il seroit le plus méchant des hommes, on ne devoit point lui faire violence, mais le juger, comme vous demandez à l' être actuellement, et le punir, après l' avoir trouvé coupable. B. C.*

LIB. VII.

P. 423. l. 8. Lege ex MS. Parisiensi, ἀποπλευσούμενος.

P. 426. l. penult. Particulam interjectam omnino requirit sensus, qua hunc locum augent MS. Eton. Paris. Νῦν ΑΝ, εἰ βούλοιο, σύ τι ἡμᾶς ὀνήσαις καὶ ἡμεῖς σὲ μέγαν ποιήσαιμεν.

P. 436. l. 13. Πρὸς τὸ τεῖχος habet ed. Isingrina, observante Abreschio Dilucid. Thucyd. p. 400. quod nec probat nec improbat; mihi autem verum videtur.

Ibid. l. antepenult. Pro συλληφθήσεται Codices B. C. habent συλλήψεται. *B. C.*

P. 443. l. 7. Malim quod sensus postulare videtur, ἵκαστα.

P. 445. l. 8. Pro δεκαίη rescribendum δεκᾷ, fide MS. Paris.

P. 451. l. 2. Totum locum, partim Athenæi auctoritate, sic constituo: Ἄλλος παῖδα ἀγαγὼν, οὕτως ἐδωρήσατο προπίνων, καὶ ἄλλος ἱμάτια τῇ γυναικὶ, καὶ Τιμασίων φιάλην τε ἀργυρᾶν καὶ τάπιδα ἀξίαν δέκα μνῶν. Ista προπίνων ἐδωρήσατο lanas impedire aures nemo non sentit. Ἐδωρήσατο omittit Athenæus. Sed utrumque supervacuum est et Grammatico ellipsin supplere volenti debetur. Τε addit etiam MS. Paris. similiter inserendum Lib. I. p. 39. l. 1. πίνονταί ΤΕ γὰρ βραχὺ — ex Athenæo IX. p. 390. D. et Lib. VII. p. 427. l. 5. καὶ αὐτός ΤΕ παρηγγύα ταῦτα — ex MS. Paris.

P. 452. l. 7. Lege, præeuntibus quodammodo Athenæo et Suida, Καὶ ἀναστὰς δ' Σεύθης συνέπιε καὶ συγκατεσκέδασε τῶν μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας. ΤΩΝ μετ' αὐτοῦ est ex certissima emendatione Piersoni ad Mœrin p. 217. probata Toupio in Suid. II. p. 78.

Ibid. l. 8. Μετὰ ταῦτα εἰσῆλθον Κερασούντιοι, οἳ σημαίνουσιν αὐλοῖς τε καὶ σάλπιγξιν ὠμοβοΐναις. Habet omnino *Cerasuntæorum* mentio aliquid vel vitii vel obscuritatis. In Codice B. est — εἰσῆλθον κέρασι τε οἷοι σημαίνουσιν αὐλοῦντες καὶ σάλπιγξιν ὠμοβοΐναις. Atque ita etiam habet Codex C, nisi quod pro οἷοι est οἷοις. Larcherus hanc ponit conjecturam, μετὰ ταῦτα εἰσῆλθον οἳ κέρασιν ἐσήμαινον, αὐλοῖς τε καὶ σ. ω. Aliam correctionem secutus est vertendo: *On fit entrer ensuite des gens, dont les uns sonnerent une charge avec des flûtes, comme si c' eût été avec des cornes, et les autres avec des trompêtes de peaux de bœufs crues. B. C.*

P. 453. l. antepenult. Εἴη pro peritia sua non mutandum statuit Hutchinsonus. Tu repone, ὁπόταν καιρὸς ᾖ ex MSS. Paris. Eton. Idem error hic irrepsit, qui paullo ante p. 455. l. 8.

P. 454. l. 13. Rem acu tetigisse censeo Binghamum, qui Minervæ nomen tesseram fuisse suspicatur. Ἀθηναίαν enim plane dant MSS. Paris. Eton. Neque obstat forma vocis, quæ forsan ποιητικωτέρα cui videri posset, quin eam Xenophon usurparit. Vide supra ad Lib. V. p. 360. l. ult. Sed et Aristophanes hoc vocabulum non dedignatus est Av. 829. Τί δ' οὐκ Ἀθηναίαν ἐῶμεν Πολιάδα; 1652. Ἐπίκληρον εἶναι τὴν Ἀθηναίαν δοκεῖς. Eq. 760. Τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίῃ. Nec Plato Euthydemo p. 82, 12. ed. Oxon. cui restituendum Ἀθηναίη ex Eustathio ad Odyss. Γ. p. 1456, 50.

P. 459. l. 13. Lege δεῖται, ut recte exstat post paullo p. 465. 4.

P. 462. l. 15. Mihi ed. Florentinæ et MS. Paris. lectio satisfacit: κατεσκευάσθη μέντοι ἔστιν ἃ καὶ σκευήν. Hæc enim vox et vestes et omnem armaturam sive ornatum complectitur.

P. 464. l. 1. Aut delendum ἂν aut legendum σπείσασθαι, quod prætulerim.

P. 465. l. 7. Verbum nullius pretii ἐμπωλῆσαι omnes, quantum sciam, editiones obsedit. Reducenda genuina vox ἐμπολῆσαι, ab ἐμπολᾶν, quæ vera est scriptura, ut jamdudum, sed frustra, monuit Piersonus ad Mœrin. p. 156. In Polluce idem mendum hic illic relictum, ut VI. 191. ubi MS. alteram formam obtulit. Emendatam scripturam dederunt Apollodori Codices, quibus obtemperare noluit Criticorum Deus, Heynius. Sed aquila non captat muscas, et Critici majorum gentium adeo rebus intenti hærent aliquando, ut verba negligant. Διεμπολώμεθα in Sophoclis fragmento tacite correxit Valckenærius, ad Euripidis Hippolyt. 628. sed antiquum διεμπωλώμεθα retinuit Brunckius Fragm. p. 30. ἀντεμπολῆσαι scripserat Eusebius Præp. Evang. IV. p. 162. E. pro minime Græco ἀντεμπωλῆσαι, quod tamen concoxit Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 584. ἀντημπόλει vitiose habet Suidas v. Ῥαφῶνες. Miror Brunckium, qui suum de hac ipsa voce errorem correxerit ad Aristoph. Pac. 448.

Ibid. l. 11. Ἑαυτοῦ pro σαυτοῦ dat editio Florentina, quod verum puto, ἑαυτοῦ, ἑαυτῷ, ἑαυτὸν, ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, ἑαυτοὺς sine discrimine personarum usurpant Attici, quos tamen sua lingua uti noluerunt librarii.

P. 467. l. 9. 'Ενταῦθα εὑρίσκονται πολλαὶ μὲν κλῖναι, πολλὰ δὲ κιβώτια, πολλαὶ δὲ βίβλοι καὶ τἆλλα ὅσα ἐν ξυλίνοις τεύχεσι ναύκληροι ἄγουσι. Larchero displicet βίβλοι, pro quo malit βυβλία, et vertit: *beaucoup de cordages: funiculorum, rudentium, restium.* De quo non statuimus. Venit nobis in mentem similis loci ex Theopompo, quem Longinus servavit, de Subl. S. 43. de quo vid. Bibl. Crit. P. III. p. 40. *B. C.*

P. 475. l. 9. Lectionem veterum editionum recte, opinor, præfert Abreschius in Æschyl. I. p. 186. ὅτι ὀνίνασθε. Mox p. 481. l. 7. rectius facturum fuisse Hutchinsonum, si veterem lectionem retinuisset, judicat Idem Dilucid. Thucyd. p. 259.

P. 487. l. 6. Optime Valckenærius ad Theocritum p. 149. si bene memini, emendat: οὐδὲν μεῖον δύνανται ἀνύσασθαι. Ultimam vocem recte ad interpretandam Latinam vocem *consequor* adhibet Priscianus VIII. p. 791.

P. 495. l. 10 et seq. Hesychius: 'Ενώπια, τὰ κατ' ἀντικρὺ τοῦ πυλῶνος φαινόμενα μέρη, ἃ καὶ διακόσμησιν ἕνεκα τῶν παριόντων. ΤΑ ΕΝΩΠΙΑ sunt *partes anteriores ædium.* THE FRONT *of the house,* quas ornare atque opere tectorio sive pictorio condecorare solebant veteres, de quo ὁ πάνυ Casaubonus ad Theophrasti characteres. Hinc ἐνώπια παμφανόωντα vocat Homerus. Atque hinc restituendus videtur insignis locus apud Xenophontem, ubi ita legitur: Καὶ ἀπαντᾷ τῷ Ξενοφῶντι Εὐκλείδης μάντις Φλιάσιος Κλεαγόρε υἱὸς τοῦ τὰ ἐνύπνια ἐν Λυκείῳ γεγραφότος. *Ac Xenophonti obvius fit Euclides, vates Phliasius, filius Cleagoræ, qui somnia in Lyceo pinxit.* Hem! *Cleagoras the dream-painter.* egregium sane artificem, qui somnia etiam depingere noverat. Tu vero, vir eruditissime, qui Musam Atticam amas, ita lege, meo periculo: Κλεαγόρε υἱὸς τοῦ τὰ ΕΝΩΠΙΑ ἐν Λυκείῳ γεγραφότος. *qui partes Lycæi anteriores opere pictorio ornavit.* Cleagoras, ut videtur, τοιχογράφος, et in sua arte celebris. Toup. *Epist. Crit. p.* 59, 60.

P. 497. l. 8. 'Επορεύοντο διὰ τῆς Τροίας. Lectionem, quæ est in margine Steph. Τρωάδος, habent etiam Codices B. C. *Bibl. Crit.*

ADDENDUM.

LIB. I. p. 3. l. 8. Magis Atticam, non tamen magis Xenophonteam vocem, ᾖσαν pro ᾔεσαν, præbet Aristides, ab Hutchinsono laudatus. Ad Nostri Memorab. I. 4, 19. hæc notat Vir summus, qui in his literis regnat, Ruhnkenius. *Hic pro forma Attica* ᾖσαν *restituenda est communis* ᾔεσαν, *auctoritate Grammatici veteris in Bibliotheca Sangermanensi.* Ἤεσαν. ἀντὶ τοῦ ᾖσαν. Ξενοφῶν 'Απομνημονευμάτων ά. *Vulgaris forma etiam est in Sympos.* p. 153. *Sic* ἤμην *pro Attico* ἦν *Cyrop.* VI. p. 149. *E.*

BOOKS

PRINTED BY ANDREW DUNCAN,

Printer to the University of Glasgow.

I.

T. LUCRETII CARI DE RERUM NATURA, Libri Sex; ad Exemplar GILBERTI WAKEFIELD, A. B. cum ejusdem Notis, Commentariis, Indicibus, fideliter excusi, adjectæ sunt, Editionum quinque, in quibus Principis, Ferrandi, Lectiones Variantes omnes; ut et integræ RICARDI BENTLEII Annotationes, Illustrationes, Conjecturæ, ex ipsius Autographo, in Musæo Britannico conservato. Quatuor Voluminibus.

Elegantly printed in octavo, price £.3 : 3s. boards. A very few copies remain of the large paper, price £.6 : 6s. boards.

II.

HENRICI HOOGEVEEN, DOCTRINA PARTICULARUM LINGUÆ GRÆCÆ; in epitomen redegit, CHRISTIANUS GODOFREDUS SCHÜTZ.

Neatly printed in one volume octavo, price 15s. boards.

III.

LAMBERTI BOS ELLIPSES GRÆCÆ, cum priorum Editorum, suisque Observationibus, Edidit GODOFREDUS HENRICUS SCHÆFER.

Neatly printed, uniform with Hoogeveen and Vigerus, price 18s. boards.

IV.

FRANCISCI VIGERI Rotomagensis, de præcipuis GRÆCÆ DICTIONIS IDIOTISMIS Liber, cum Animadversionibus HENRICI HOOGEVEENI et JOANNIS CAROLI ZEUNII, edidit et Annotationes addidit GODOFREDUS HERMANNUS.

Neatly printed in one volume octavo, 20s. boards, uniformly with Hoogeveen and Bos.

V.

P. VIRGILII MARONIS OPERA, ad lectiones probatiores, diligenter emendata.

Neatly printed on fine paper, 4s. 6d. boards. A common copy for schools, price 2s. 6d. boards.

VI.

EURIPIDIS MEDEA, Græce et Latine, ex recensione PORSONIANA.

Handsomely printed on a small type in a 24mo pocket size, price 4s. 6d. boards. A common copy for Schools, price 2s. 6d. boards.

VII.

XENOPHONTIS DE CYRI INSTITUTIONE, Libri Octo, ex recensione et cum Notis THOMÆ HUTCHINSON, A. M.

Neatly printed in octavo, uniformly with the Anabasis, 10s. 6d. *boards.*

IN THE PRESS.

I.

HOMERI OPERA OMNIA, ex recensione, et cum Notis SAM. CLARKII, S. T. P. accessit varietas lectionum MS. Lips. et Edd. Veterum, cura Jo. AUGUSTI ERNESTI, qui et suas notas adspersit. Quinque Voluminibus.

Elegantly printed, with the Greek, Latin and Notes, on the same page. A few copies finely executed on large Paper.

II.

JOANNIS SCAPULÆ LEXICON, Græco-latinum; e probatis Auctoribus locupletatum, cum Indicibus, et Græco et Latino auctis et correctis.

SCAPULA will shortly be put to Press. It is to be printed in two volumes quarto, from the Elzevir Edition of 1652, *with ASKEW's Appendix incorporated, and numerous additions and improvements.*

III.

ARISTOPHANIS NUBES, Græce et Latine, ex editione Hermanni.

Neatly printed on a Small Type, in a 24mo pocket size, uniformly with Euripidis Medea.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ [a] ἈΝΑΒΑΣΕΩΣ Α′.

[b] ΔΑΡΕΙ͂ΟΥ καὶ Παρυσάτιδος γίγνονται [c] παῖδες δύο· πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κῦρος. Ἐπεὶ δὲ ἠσθένει Δαρεῖος, καὶ ὑπώπτευε τελευτὴν τοῦ βίου, ἐβούλετο τὼ παῖδε ἀμφοτέρω παρεῖναι. Ὁ μὲν οὖν πρεσβύτερος παρὼν

DARII et Parysatidis duo fuère filii; *quorum* natu major Artaxerxes, minor Cyrus *erat*. Cùm autem ægrotaret Darius, et vitæ finem *instare* suspicaretur, filium utrumque adesse voluit. Ac major quidem natu fortè tunc

a ἈΝΑΒΑΣΕΩΣ &c.] Expeditionis, quâ de his in libris agitur, Historia Græcè inscribitur Ἀνάβασις, propterea quòd Cyrus urbem versùs, Artaxerxis regiâ nobilem, atque adeò superiores Asiæ partes, dirigebat iter. Nam *primùm* Græcorum moris erat de urbibus quarumlibet regionum illustrissimis ità loqui, quasi perinde *situ* atque *honore* eminerent: unde, eò qui proficiscuntur, ἀναβαίνειν dicantur. *Arrian* in *Epictet*. I. 3. c. 7. de Româ verba faciens, ἰδεῖν, inquit, τολμήσω ἀναβῆναι. Eâdem ferè de causâ, Scriptor modò laudatus, Xenophontéi argumenti stilique æmulus, libros septem, quos de rebus gestis Alexandri composuit, eundem, quo Cyri hæc Historia gaudet, titulum præferre voluit. Motus itidem Hierosolymam versùs, ex Hebræo pariter ac Græco idiomate, passim apud Sacros utriusque Instrumenti auctores verbo, cui *adscendendi* notio subjecta est, exprimitur: partim, quòd Hierosolyma Judaïcarum princeps esset urbium; partim, quòd reverà in eam, utpote altiori, montano scilicet, loco sitam, adscenderent homines. *Deinde*, Veteres *superiorem* aliam, aliam *inferiorem* agnoscunt Asiam. *Herodotus* l. 1. c. 177. *Ioniam*, *Cariam*, *Lyciam*, maritimas oras, vocat τὰ κάτω τῆς Ἀσίας: *inferiora* verò seu *Mediterranea*, τὰ ἄνω αὐτῆς. Istæ, nimirum, provinciæ æquè ac iis vicinæ aliæ, ubi Cyrus exercitum in expeditionem coëgit, fluviorum ostiis in mare tum Ægæum tum Mediterraneum decurrentium adsitæ, *inferiores* jure nominantur: et maritimæ atque occidentalis hujusce Asiæ partis incolæ à Nostro Histor. Græc. l. 1. p. 256. edit. Steph. οἱ κάτω dicuntur. Contrà, *superiores* eæ adpellantur provinciæ, quæ à fluviorum fontibus, ex altioribus locis exilientibus, propiùs absunt, uti rectè ad *Pompon*. *Mel*. lib. 1. c. 3. observavit doctis. *Is. Vossius*. Hinc orta forsan memorata priùs Asiæ divisio; cujus in superiori parte cùm regiæ Persicæ statuerentur, rex ille magnus idcirco dicitur ὁ ἄνω βασιλεὺς infra l. 7. sub init. qui ad eum pergit, ἄνω πορεύεσθαι, utì mox legitur, sive ἀναβαίνειν, utì passim; et hæc ipsa ἀνάβασις, ἡ ἄνω ὁδὸς l. 3. sub init. ab *Arriano exp. Alex*. l. 1. c. 12. ἄνοδος. Qui

ἐτύγχανε· Κῦρον δὲ [d] μετεπέμπετο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἧς αὐτὸν [e] σατράπην ἐποίησε· καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε πάντων, ὅσοι εἰς [f] Καστωλῦ πεδίον ἀθροίζονται. Ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος, λαβὼν [g] Τισσαφέρνην ὡς φίλον· καὶ τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔχων ὁπλίτας ἀνέβη τριακοσίους, ἄρχοντα δὲ αὐτῶν Ξενίαν Παῤῥάσιον.

Ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος, καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν, [h] ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῷ. Ὁ δὲ πείθεταί τε καὶ συλλαμβάνει Κῦρον, ὡς ἀποκτενῶν· ἡ δὲ μήτηρ, ἐξαιτησαμένη αὐτὸν, ἀποπέμπει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. Ὁ δ'

aderat; Cyrum arcessebat à principatu, cujus eum satrapen fecerat; sed et præfectum eum designaverat omnium, quicunque ad Castoli planitiem congregari solent. Itaque Cyrus adscendit, Tissapherne tanquam amico sibi adjuncto; cum trecentis etiam gravis armaturæ militibus Græcis, quibus Xenias Parrhasius præerat.

Posteaquam Darius vivendi finem fecit, et Artaxerxes regno potitus est, Tissaphernes Cyrum apud fratrem criminatur, quasi *is* illi insidiaretur. Credit ille, et Cyrum interficiendi consilio comprehendit: sed mater eum, precibus suis condonatum, ad principatum remittit. Is ubi periculo objectus et

verò à regiis sedibus maritimas versùs oras progrediuntur, eorum iter ubique ferè nuncupari solet *κατάβασις*: unde apud Nostrum in vitâ *Agesil.* haud longè ab initio, *καταβὰν* audit *στράτευμα*, quod à rege ad Tissaphernem missum erat.

b Δαρείου καὶ &c.] Omissâ præfandi ratione solenni, medias in res properat Auctor: cujus ad imitationem quæ ab argumento statim incipiunt Historiæ, *ἀκέφαλα σώματα* vocantur à *Luciano* p. 358. edit. *Bourdel.* Perfectionem autem primæ hujusce sententiæ more rhetorico intuetur atque laudat *Demetr. Phaler.* in princip. libel. *περὶ Ἑρμην.* Cæterùm, de Dario hoc et Parysatide videsis regum Persicorum seriem chronologicam, huic quam Historiæ præmissam invenies.

c Παῖδες δύο, &c.] Numerum *Plutarchus* in vitâ *Artoxerx.* p. 1012. T. 1. auget duobus aliis, Ostane scilicet et Oxathre. Ἀρτοξέρξης (sic enim apud Plutarch. et alibi scribi solet) hic, cognomento *Mnemon*, Ἀρσίκας πρότερον ἐκαλεῖτο, ibidem inquit Auctor laudatus. Videsis *Ctesiæ Persic.* p. 650. et 687. edit. *Gronov.*

d Μετεπέμπετο ἀπὸ &c.] *Aristides* (cui adstipulatur MS. Eton.) *de dict. simpl.* p. 681. edit. *Ald.* legit *μεταπέμπεται*, eâque de scripturâ sic commentatur, *Καὶ ἡ τοῦ χρόνου παραλλαγὴ, τῆς ἀφελείας ἐστί. Τὸ γὰρ παρεληλυθὸς εἰς τὸν ἐνεστῶτα ὁρίζονται· Οἷον, Κῦρον δὲ μεταπέμπεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς· ἀντὶ τοῦ μετεπέμψατο. Ὁ χρόνος γὰρ μεταβληθεὶς τὴν ἀφέλειαν ἐποιήσατο. Δεῖ γὰρ ποθ' ὑμᾶς ὑποθεῖναι τὰ γεγονότα ὡς γινόμενα — Καὶ ἔστι καινοπρεπείᾳ ἐν τῷ τοιούτῳ.*

e Σατράπην ἐποίησε &c.] Rem eandem narrant *Diodor. Sic.* l. 14. p. 244. edit. *Rhodom. Plutarch.* loco jam citato: Noster *Hist. Græc.* p. 256. De prioris vocis origine vide *Indic.* vocab. Persic. Cyrop. nostræ adjectum.

f Εἰς Καστωλῦ πεδίον &c.] Quo de loco vide *Indic. Geograph.*

g Τισσαφέρνην] Hic ille est, quem *Thucydides* l. 8. sub init. vocat *στρατηγὸν τῶν κάτω*, et sæpè ibidem memorat. Videsis etiam Nostrum *Hist. Græc.* l. 1. *Diodor. Sic.* l. 14. et *Justin.* l. 5.

h Ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῷ.] Confer *Plutarch.* loco suprà citato.

ὡς ἀπῆλθε κινδυνεύσας καὶ ἀτιμασθεὶς, βουλεύεται ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ᾽ ἢν δύνηται, βασιλεύσει [a] ἀντ᾽ ἐκείνου. [b] Παρύσατις μὲν δὴ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ, φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον, ἢ τὸν βασιλεύοντα Ἀρταξέρξην. Ὅστις δ᾽ ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτὸν, πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπεπέμπετο, ὥσθ᾽ ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι, ἢ βασιλεῖ. Καὶ τῶν παρ᾽ ἑαυτῷ δὲ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο, ὡς πολεμεῖν τε ἱκανοὶ εἴησαν, καὶ εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ. Τὴν δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν ἤθροιζεν, ὡς μάλιστα ἐδύνατο ἐπικρυπτόμενος, ὅπως ὅτι ἀπαρασκευαστότατον λάβοι βασιλέα. Ὧδε οὖν ἐποιεῖτο τὴν συλλογήν, [c] ὁπόσους εἶχε φύλακας ἐν ταῖς πόλεσι, παρήγγελε τοῖς φρουράρχοις ἑκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πελοποννησίους, ὅτι πλείστους, καὶ βελτίστους, ὡς ἐπιβουλεύοντος Τισσαφέρνους ταῖς πόλεσι. Καὶ γὰρ ἦσαν Ἰωνικαὶ πόλεις Τισσαφέρνους τὸ ἀρχαῖον, [d] ἐκ βασιλέως δεδομέναι· τότε δ᾽ ἀπέστησαν πρὸς Κῦρον πᾶσαι, πλὴν [e] Μιλήτου. Ἐν Μιλήτῳ δ᾽ ὁ Τισσαφέρνης προαισθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους, ἀποστῆναι πρὸς Κῦρον, τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δ᾽ ἐξέβαλεν. Ὁ δὲ Κῦρος ὑπολα-

affectus ignominiâ discessit, consilia init quo pacto in potestate fratris esse desineret, atque etiam, si fieri posset, ejus loco regno potiretur. Et Parysatis quidem mater à Cyri partibus stetit, quippe quæ magis hunc, quàm Artaxerxem regem, diligeret. *Ipse* autem, si quis ad se à rege veniret, *eos* omnes sic affectos remittebat, ut sibi magis, quàm regi, essent amici. Prætereà curabat ut barbari, quos habebat secum, et ad gerendum bellum idonei et benevolo essent erga ipsum animo. Græcas copias, quàm poterat occultissimè, cogebat, ut regem imparatissimum offenderet. Quoties igitur delectum ageret *eorum militum* præsidiariorum, quoscunque in urbibus habebat, *toties* singulis eorum præfectis mandabat, ut Peloponnesios quàm plurimos optimósque compararent, quasi Tissaphernes urbibus insidiaretur. Nam urbes Ionicæ fuerant *illæ* quidem priùs Tissapherni à rege traditæ; sed hoc tempore omnes, præter Miletum, ad Cyrum defecerant. Cùm enim Tissaphernes Mileti, præsensisset, *Milesios* eadem ad Cyrum deficiendi consilia agitare, partim eos

a Ἀντ᾽ ἐκείνου.] Ità Matt. II. 22. — ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει — ἀντὶ Ἡρώδου &c.

b Παρύσατις μὲν δὴ &c.] *Plutarchus*, in vitâ Artox. ἡ δὲ μήτηρ (Παρύσατις) ὑπῆρχε μᾶλλον τὸν Κῦρον φιλοῦσα, καὶ βουλομένη βασιλεύειν ἐκεῖνον.

c Ὁπόσους εἶχε &c.] Mavult *Muretus* ὁπόσας εἶχε φυλακάς.

d Ἐκ βασιλέως &c.] Eodem modo loquitur Evangelista Joh. VI. 65. — ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. Et Noster Cyrip. l. 8. 639. ἐκ βασιλέως εἰσὶ καθεστηκότες.

e Μιλήτου] Quam urbem quondam Ioniæ totius belli pacisque artibus principem fuisse tradit *Pompon*. *Mela* l. 1. c. 17.

βὼν τοὺς φεύγοντας, συλλέξας στράτευμα, ἐπολιόρκει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἐπειρᾶτο κατάγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας. Αὕτη οὖν ἄλλη [a] πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἀθροίζειν στράτευμα. Πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων, ἠξίου, ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ, δοθῆναί οἱ ταύτας τὰς πόλεις μᾶλλον, ἢ Τισσαφέρνην ἄρχειν αὐτῶν· καὶ ἡ μήτηρ συνέπραττεν αὐτῷ ταῦτα, ὥστε βασιλεὺς τῆς πρὸς ἑαυτὸν ἐπιβουλῆς οὐκ ᾐσθάνετο, Τισσαφέρνει δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτὸν ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾷν· ὥστε οὐδὲν ἤχθετο αὐτῶν πολεμούντων· καὶ γὰρ ὁ Κῦρος ἀπέπεμπε τοὺς γιγνομένους δασμοὺς βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων, ὧν ὁ Τισσαφέρνης ἐτύγχανεν ἔχων.

Ἄλλο δὲ στράτευμα συνελέγετο αὐτῷ, ἐν Χεῤῥονήσῳ τῇ καταντιπέρας Ἀβύδου, τόνδε τὸν τρόπον· [b] Κλέαρχος ἦν Λακεδαιμόνιος, φυγάς· τούτῳ συγγενόμενος ὁ Κῦρος, ἠγάσθη τε αὐτὸν καὶ δίδωσιν αὐτῷ μυρίους [c] δαρεικούς. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον, στράτευμα συνέλεξεν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων, καὶ ἐπολέμει, ἐκ Χεῤῥονήσου ὁρμώμενος, τοῖς Θρᾳξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι, καὶ ὠφέλει τοὺς Ἕλληνας·

occiderat, partim ejecerat. Cyrus autem in exilium actos cùm excepisset, exercitu comparato, terrâ maríque Miletum obsidebat, et exules reducere conabatur. Hoc utique erat ei alterum militis cogendi prætextum. Mittebat et ad regem, atque orabat, ut ipsi potiùs, qui frater ejus esset, quàm Tissapherni, tradere in eas urbes imperium vellet: quâ in re mater etiam eum adjuvabat; itaque *accidit*, ut rex insidias sibi strui non animadverteret, sed existimaret Cyrum *idcircò* in exercitus sumptus facere, quia Tissapherni bellum navaret; adeóque molestè non ferret, bellum inter ipsos geri: nam et Cyrus mittebat tributum regi debitum iis ex urbibus, quas Tissaphernes habuerat.

Cogebantur et aliæ copiæ Cyro in Chersoneso, è regione Abydi, in hunc modum: Clearchus erat Lacedæmonius, exul; quocum congressus Cyrus admiratus est eum, ac decem millia daricorum ei donavit. Quod ille aurum cùm accepisset, exercitum his pecuniis collegit, et è Chersoneso prodiens, Thracibus iis, qui supra Hellespontum habitant, bellum intulit, commodisque

a Πρόφασις] Est, *Phavorino* interprete, καὶ ἡ ἀληθὴς καὶ ἡ ψευδὴς αἰτία. Hoc verò loco non quamlibet causam, sed *simulatam* potiùs (qualis Livio est *titulus* l. 37. c. 54. Suetonio *prætextum* de *Jul. Cæs.* c. 30.) quàm *veram* denotat: nam Cyro copias colligendi causa propriè dicta, ultionis erat et regni fraterni cupido. Cæterùm, inter ἀρχὰς, αἰτίας et προφάσεις belli adcurate, h. e. more suo, distinguit *Polybius* l. 3. p. 162. edit. *Paris.* Cujus cùm oratio sit paulò longior, quàm ut huc commode transcribi possit, ad locum indicatum lectores relegamus. *Thucydides* quoque discrimen posuit inter πρόφασιν et τὸ ἀληθὲς, l. 6. sub init. *Hermocrat.* orat.

b Κλέαρχος ἦν &c.] Cujus ad Cyrum fugæ rationem tradit *Diodor. Sic.* l. 14. p. 243.

c Δαρεικούς] Vide quæ notavimus Cyrip. l. 5. p. 330. et seq. Edit. Oxon. 1727.

ὥστε καὶ χρήματα συνεβάλλοντο αὐτῷ εἰς τὴν τροφὴν τῶν στρατιωτῶν αἱ Ἑλλησποντικαὶ πόλεις ἑκοῦσαι. Τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στράτευμα. Ἀρίστιππος δὲ ὁ Θετταλὸς ἐτύγχανε [a] ξένος ὢν αὐτῷ, καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν οἴκοι ἀντιστασιωτῶν, ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον, καὶ αἰτεῖται αὐτὸν εἰς δισχιλίους ξένους, καὶ τριῶν μηνῶν μισθὸν, ὡς οὕτω [b] περιγενόμενος ἂν τῶν ἀντιστασιωτῶν. Ὁ δὲ Κῦρος δίδωσιν αὐτῷ εἰς τετρακισχιλίους, καὶ ἓξ μηνῶν μισθόν· καὶ δεῖται αὐτοῦ [c] μὴ πρόσθεν καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντιστασιώτας, πρὶν ἂν αὐτῷ συμβουλεύσηται. Οὕτω δὲ αὖ τὸ ἐν Θετταλίᾳ ἐλάνθανεν αὐτῷ τρεφόμενον στράτευμα. Πρόξενον δὲ τὸν Βοιώτιον, φίλον ὄντα αὐτῷ, ἐκέλευσε λαβόν-

Græcos adfecit; adeò ut etiam sponte suâ civitates Hellespontiacæ pecunias ad alendum *hunc* militem conferrent. Quapropter et hæ copiæ *Cyro* clam alebantur. Aristippus autem Thessalus, hospes ejus, cùm domi factione adversariâ premeretur, ad Cyrum venit, externósque milites ab eo circiter bis mille, cum trium mensium stipendio petit, quòd se hoc pacto superiorem contrariis partibus fore confideret. Cyrus ei ad quatuor millia concedit, et in sex menses stipendium; simul eum rogat, nè prius cum adversariæ factionis hominibus transigeret, quàm secum consilia communicâsset. Atque hoc modo clam in Thessaliâ quoque exercitus ei alebatur. Etiam Proxenum Bœotium, ei amicum, cum quanto posset maximo militum numero venire jus-

a Ξένος &c.] Varias vocis hujus significationes adducit eruditis. præsul *Joan. Potterus* in comment. ad *Lycophr. Cassand.* v. 464. et *Archæol.* Gr. l. 4. c. 21. Quibus ex *Phavorino* libet addere, ξένον dici τὸν εἰς φιλίαν συνημμένον ἐξ ἀλλοδαπῆς, eadémque voce (adsentiente Etymol. M. auctore) tam ὑποδεχόμενον quàm ὑποδεχθέντα significari; quorum tamen, prior, ex ejusdem mente, proprie dicitur ξενοδόχος. Sed apud *Aristophanem* βατρ. v. 109. discrimen hoc non valet; nec apud Apostol. Rom. XVI. 23. Thucyd. *Scholiast.* l. 4. ferè medio, ξένοι ὄντες (nec aliter *Suidas*) exponit φίλοι: *Hesychius*: ξένοι — ἀπὸ ξενίας φίλοι. Vox iterum, paucis interjectis, sensu occurrit alio; quem *Scholiastes* item modò laudatus agnoscit ad lib. 2. Οἱ ξεναγοὶ, οἱ τῶν μισθοφόρων ἄρχοντες· ξένους γὰρ ἐκάλουν τοὺς μισθοφόρους. Vide quæ notavimus Cyrip. p. 431. Edit. Oxon. 1727.

b Περιγενόμενος ἂν] Rectiùs nos περιγενησόμενος scripturos arbitratur *Leunclavius.* Sed nil mutandum: nam particula ἂν aoristo solet vim futuri in sensu potentiali tribuere. *Demosth.* adv. *Meid.* p. 609. edit. Francof. — ὑβρίζων πολεμιὸν, τὸ δίκην τὸν ἀεὶ ληφθέντα, ἣν προσήκει, διδόναι, μόνον αἴτιον ἂν γενόμενον; ubi γενόμενον ἂν pro γενησόμενον dixit. Sic et *Isocrat.* in *Areopag.* p. 210. edit. *Wolf.* εὑρίσκω γὰρ ταύτην ἂν μόνην γενομένην καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν, &c. adhibet γενομένην pro γενησομένην.

c Μὴ πρόσθεν καταλῦσαι] Post hoc verbum nonnunquam subintelligendum est πόλεμον, aut aliud huic adfine nomen. Noster *Hist.* Gr. l. 6. p. 345. — ἡμᾶς δὴ χρὴ — ὅταν δὲ γένηται, (πόλεμος) καταλύεσθαι ᾗ δυνατὸν τάχιστα. Hoc tamen loco pro συναλλάττεσθαι (quod mox eâdem de re adhibetur) Xenophon, vel alio cognatæ significationis verbo, καταλῦσαι posuit. Pari ratione πολέμου κατάλυσις apud Nostrum, loco proximè citato, paucis interjectis, vocatur διαλλαγή. *Herodotus* l. 8. c. 140. ἀλλὰ καταλύσασθε, *imo redite in amicitiam*, ut rectè ex MS. restituitur; cujus sedem καταλλάσσεσθε, expositionis gratiâ primò additum, in quibusdam codd. occupaverat.

τα ἄνδρας ὅτιπλείστους παραγενέσθαι ὡς ἐπὶ Πισίδας βυλόμενος στρατεύεσθαι, ὡς πράγματα παρεχόντων Πισιδῶν τῇ ἑαυτῦ χώρᾳ. Σοφαίνετον δὲ τὸν Στυμφάλιον, καὶ Σωκράτην τὸν Ἀχαιὸν, ξένυς ὄντας καὶ τύτυς, ἐκέλευσεν ἄνδρας λαβόντας ἐλθεῖν ὅτιπλείστυς, ὡς πολεμήσων Τισσαφέρνῃ σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων. Καὶ ἐποίυν οὕτως ὗτοι.

Ἐπεὶ δ' ἐδόκει αὐτῷ ἤδη [a] πορεύεσθαι ἄνω, τὴν μὲν πρόφασιν ἐποιεῖτο, ὡς Πισίδας βουλόμενος ἐκβαλεῖν παντάπασιν ἐκ τῆς χώρας· καὶ ἀθροίζει ὡς ἐπὶ τούτυς τό, τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν [b] ἐνταῦθα στράτευμα· καὶ παραγγέλλει τῷ τε Κλεάρχῳ λαβόντι ἥκειν ὅσον ἦν αὐτῷ στράτευμα· καὶ τῷ Ἀριστίππῳ, [c] συναλλαγέντι πρὸς τὺς οἴκοι, ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτὸν ὃ εἶχε στράτευμα· καὶ Ξενίᾳ τῷ Ἀρκάδι, ὃς αὐτῷ προειστήκει τῦ ἐν ταῖς πόλεσι [d] ξενικῦ, ἥκειν παρήγγειλε, λαβόντα τὺς ἄνδρας, πλὴν ὁπόσοι ἱκανοὶ εἴησαν τὰς ἀκροπόλεις φυλάττειν. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τὺς Μίλητον πολιορκοῦντας, καὶ τὺς φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι· [e] ὑποσχόμενος αὐτοῖς, εἰ καλῶς καταπράξειεν

sit, quasi vellet adversùs Pisidas, ut qui agrum ipsius infestarent, exercitum ducere. Sophænetum quoque Stymphalium, et Socratem Achæum, *ejus* itidem qui fuerant hospites, cum quantâ maximâ possent manu venire jussit, quasi cum Milesiis exulibus Tissaphernem oppugnare vellet. Ac hi quidem ità faciebant.

Cùm autem in superiorem *Asiam* ei movere visum esset, causam belli *eam* præ se ferebat, quasi Pisidas vellet omnino ex regione *suâ* ejicere: atque tanquam adversùs hos *pugnaturus* tum barbaricas tum Græcas huc copias cogit: Clearchóque denuntiat, ut cum exercitu, quem haberet, *ad se* veniret; et Aristippo ut, compositione cum civibus initâ, copias, quas habebat, mitteret: Xeniæ item Arcadi, qui præerat copiis exteris, *quas* in civitatibus *alebat*, imperat ut *ad se* cum suis veniret, relictis tantùm iis, qui tuendis arcibus satis essent. Arcessivit et illos, qui Miletum obsidebant, *ipsósque* exules *Milesios* secum in aciem exire jussit; pollicitus se, si bellum, quod tunc suscipiebat,

a Πορεύεσθαι ἄνω] A maritimis, nimirum, atque adeò depressioribus locis, in Asiæ Mediterranea. Vide quæ notavimus p. 1.

b Ἐνταῦθα] *Phavorinus: καὶ τὴν ἐν τόπῳ, καὶ τὴν εἰς τόπον σημασίαν δηλοῖ.*

c Συναλλαγέντι πρὸς &c.] Vide modò notata ad καταλῦσαι, p. præced.

d Ξενικῦ] I. e. *μισθοφορικῦ στρατεύματος:* Passim enim Græci dicunt πεζικὸν, ἱππικὸν, ναυτικὸν, Ἑλληνικὸν, Περσικὸν &c. subaudiendum lectoribus relinquentes στράτευμα vel πλῆθος. Noster Κύρ. παιδ. p. 72. Ἱππικὸν δέ σοι, ὅπερ κράτιστον &c. *Max. Tyr.* Dissert. 30. p. 314. *edit. Cant.* — τότε τὺς ἰὺς ἀφίησιν εἰς τὸ Ἑλληνικόν.

e Ὑποσχόμενος αὐτοῖς &c.] Quò spectant quæ legimus sub finem hujus libri:

ἐφ' ἃ ἐστρατεύετο, μὴ πρόσθεν παύσασθαι, πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι οἴκαδε. Οἱ δὲ ἡδέως ἐπείθοντο· (ἐπίστευον γὰρ αὐτῷ) καὶ λαβόντες τὰ ὅπλα, προσήεσαν εἰς Σάρδεις. Ξενίας μὲν δὴ τοὺς ἐκ τῶν πόλεων λαβὼν [a] παρεγένετο εἰς Σάρδεις, ὁπλίτας εἰς τετρακισχιλίους· Πρόξενος δὲ παρῆν ἔχων [b] ὁπλίτας μὲν εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους, γυμνῆτας δὲ πεντακοσίους· Σοφαίνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος, ὁπλίτας ἔχων χιλίους· Σωκράτης δὲ ὁ Ἀχαιὸς, ὁπλίτας ἔχων ὡς πεντακοσίους· Πασίων δὲ ὁ Μεγαρεὺς εἰς ἑπτακοσίους ἔχων ἄνδρας παρεγένετο· ἦν δὲ καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκράτης τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων. Οὗτοι μὲν εἰς Σάρδεις αὐτῷ ἀφίκοντο. Τισσαφέρνης δὲ κατανοήσας ταῦτα, καὶ μείζονα ἡγησάμενος εἶναι, ἢ ὡς ἐπὶ Πισίδας, τὴν παρασκευὴν, πορεύεται [c] ὡς βασιλέα ᾗ ἐδύνατο τάχιστα, ἱππέας ἔχων ὡς πεντακοσίους. Καὶ βασιλεὺς μὲν δὴ ἐπεὶ ἤκουσε παρὰ Τισσαφέρνους τὸν Κύρου στόλον, ἀντιπαρεσκευάζετο.

ex sententiâ conficeret, non prius conquieturum, quàm eos domum reduxisset. Parebant illi perlibenter; (quippe qui Cyro fidem haberent) ac sumptis armis Sardes accesserunt. Ac Xenias quidem cum iis qui ex urbibus *colligebantur*, quatuor ferè *peditum* gravis armaturæ millibus, Sardes venit: Proxenus cum gravis armaturæ militibus mille quingentis, et quingentis levis armaturæ aderat: Sophænetus Stymphalius, cum gravis armaturæ mille: Socrates Achæus, cum gravis armaturæ circiter quingentis: Pasion Megarensis cum septingentis ferè venit: erat autem hic cum Socrate de illorum numero, qui Miletum oppugnabant. Hi quidem Sardes ad eum veniebant. Hæc Tissaphernes cùm animadvertisset, adparatúmque majorem arbitratus esset, quàm qui adversùs Pisidas *instituer etur*, quàm celerrimè poterat, cum quingentis equitibus, ad regem contendit. Ac rex quidem ubi de exercitu Cyri à Tissapherne certior factus fuit, et ipse *ad bellum* sese parabat.

Τιγραρῶν ὄντων Τισσαφέρνει ἐπολέμησεν, πᾶσαι αἱ πόλεις ἐκεῖναι Κῦρον εἵλοντο ἀντὶ Τισσαφέρνους, πλὴν Μιλησίων· οὗτοι δὲ, ὅτι οὐκ ἤθελε τοὺς φεύγοντας προέσθαι, ἐφοβοῦντο αὐτόν. Καὶ γὰρ ἔργῳ ἐπεδείκνυ &c.

a Παρεγένετο &c.] *Veniendi* significationem hic obtinet: ideòque *Millium* prolegom. N. T. p. 21. 8. Joanni dicam solœcismi temerè impingentem, quòd c. 6. v. 25. dixerat — πότε ὧδε γέγονας; meritò castigat Cl. *Blackwallus* Class. sac. p. I. c. 2. §. 8.

b Ὁπλίτας] *Phavorinus*: Ὁπλῖται — τῆς πεζικῆς εἰσὶ καὶ μαχίμου δυνάμεως· Βαρυτάτη, utì *Suidas*, ὅπλοις κεχρημένοι. Videsis *Indicem vocab. milit.* Cyrop. nostræ adjectum. His opponuntur (quod ad armaturam attinet) οἱ γυμνῆται.

c Ὡς βασιλέα &c.] Atticè usurpatur ὡς loco τοῦ πρός. Noster Κύρ. Παιδ. p. 9. ὁπόταν βούλῃ εἰσιέναι ὡς ἐμέ. atque alibi sæpé. *Ælian.* H. V. l. 2. c. 8. ἵνα αὐτὸς περιίοι ὡς αὐτόν. Idem. l. 12. c. 1. — ὅπως ἐσταλμένην ὡς αὐτὸν παριέναι αὐτήν.

Κῦρος δὲ [a] ἔχων οὓς εἶπον, ὡρμᾶτο ἀπὸ Σάρδεων· καὶ ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας, [b] σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας εἴκοσι καὶ δύο, ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμόν. Τούτου τὸ εὖρος δύο [c] πλέθρα· γέφυρα δὲ ἐπῆν ἐζευγμένη πλοίοις ἑπτά. Τοῦτον διαβὰς, ἐξελαύνει διὰ Φρυγίας σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας ὀκτὼ, εἰς Κολοσσὰς, πόλιν [d] οἰκουμένην, εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας ἑπτά· καὶ ἧκε Μένων ὁ Θετταλὸς, ἔχων ὁπλίτας χιλίους, καὶ [e] πελταστὰς πεντακοσίους, Δόλοπας καὶ Αἰνιᾶνας καὶ Ὀλυνθίους. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας εἴκοσιν, εἰς Κελαινὰς, τῆς Φρυγίας πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα Κύρῳ βασίλεια ἦν, καὶ [f] παράδεισος μέγας ἀγρίων θηρίων πλήρης, ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευεν ἀπὸ ἵππου, ὁπότε γυμνάσαι βούλοιτο ἑαυτόν τε καὶ τοὺς ἵππους. Διὰ μέσου δὲ τοῦ παραδείσου ῥεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ εἰσὶν ἐκ τῶν βασιλείων· ῥεῖ δὲ καὶ διὰ τῆς Κελαινῶν πόλεως. Ἔστι δὲ καὶ [g] μεγάλου βασιλέως βασίλεια

Cyrus autem cum iis quas dixi copiis, Sardibus movit; et per Lydiam tertiis castris, parasangas viginti duas ad Mæandrum fluvium progreditur. Hujus latitudo duûm *erat* plethrorum; et in eo pons erat septem navigiis constructus. Hunc cùm trajecisset, per Phrygiam castris unis, parasangis octo confectis, Colossas venit, urbem incolis frequentem, opulentam et magnam. Hìc dies septem cùm substitisset, Menon Thessalus cum mille gravis armaturæ peditibus venit, peltastis item quingentis, Dolopibus, et Ænianensibus, et Olynthiis. Inde castris tertiis, parasangas viginti pergit Celænas, urbem Phrygiæ, frequentem incolis, magnam et opulentam. Erat hìc Cyro regia, et ingens hortus, refertus feris belluis, quas ipse *vectus* equo venabatur, quoties seipsum et equos exercere vellet. Per medium hortum Mæander fluvius labitur, cujus fontes ex ipsâ regiâ oriuntur; atque fluit etiam per Celænas urbem. Est et magni regis munita Celænis regia, ad Marsyæ

a Ἔχων οὓς εἶπον] MS. Eton. οὓς εἴρηκα. *Steph.* ὡς εἶπον, qui tamen in *Annot.* οὓς εἴρηκα, vel οὓς εἶπον se malle profitetur.

b Σταθμοὺς &c.] Vide *Indicem* vocab. ad mens. spectantium: et de parasangis in Κύρ. Παιδ. not. p. 161. et *Indic.* voc. Persic.

c Πλέθρα] Vide notata ad Κύρ. Παιδ. p. 522. Edit. Oxon. 1727.

d Οἰκουμένην] I. e. *quæ habitabatur. Videtur tamen non simpliciter debere accipi; sed pro eâ, quæ habitatoribus frequentatur, i. e. incolarum frequentiam habet. Nisi fortè* οἰκουμένη *dicitur simpliciter ad differentiam* τῆς ἐρήμης. Hæc *Stephanus* margini versionis Amasæi adscripsit: quibus addo, apud Xenophontem ipsum sibi οἰκουμένην et ἐρήμην opponi, Κύρ. Π. l. 4. p. 281. οἰκουμένη γὰρ χώρα, πολλοῦ ἄξιον κτῆμα· ἐρήμη δ' ἀνθρώπων οὖσα, &c.

e Πελταστὰς] Vide *Indic. vocab. milit.* suprà memoratum.

f Παράδεισος &c.] Vide quæ notavimus Κύρ. παιδ. p. 29. et *Indic. voc. Persic.* Edit. Oxon. 1727.

g Μεγάλου βασιλέως] *Suidas:* Μέγας βα-

ἐν Κελαιναῖς ἐρυμνὰ, ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσύου ποταμοῦ, ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· ῥεῖ δὲ καὶ οὗτος διὰ τῆς πόλεως, [a] καὶ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον· τοῦ δὲ Μαρσύου τὸ εὖρος εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν. [b] Ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν, νικήσας ἐρίζοντά οἱ περὶ [c] σοφίας, καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί· διὰ δὲ τοῦτο

fluminis fontes, sub arce: labitur hic quoque per urbem, et in Mæandrum influit: Marsyæ autem latitudo *est* quinque ac viginti pedum. Hic Apollo dicitur pellem detraxisse Marsyæ, cùm eum vicisset secum de peritiâ certantem, ac in antro pellem suspendisse, unde *fluminis sunt* fontes: eâque de

σιλεὺς, ὁ τῶν Περσῶν διὰ τὸ πλείονι δυνάμει χρῆσθαι τῇ Περσικῇ· τοῖς δὲ ἄλλοις προστίθεσαν καὶ τῶν ἀρχομένων ὀνόματα, οἷον, Λακεδαιμονίων, Μακεδόνων. Quem ad locum vide quæ notavit Cl. *Kusterus.* Audi prætereà *Aristid.* in Romæ encom. p. 202. edit. Oxon. *Τοῦτο μὲν δὴ τὴν Περσῶν ἀρχὴν σκεψώμεθα, ἥ πάνυ ποτὲ ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐβεβόητο* (non *ἐβεβόηντι*, ut pessimè ibi operarum haud dubiè vitio scribitur) *καὶ μέγαν παρέσχε τὸ ἐπώνυμον καλεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτὴν βασιλέα.* Inde joci occasionem Agesilaüs arripuisse dicitur apud *Plutarch.* apophthegm. p. 190. *Εἰθισμένων δὲ αὐτῶν τὸν Περσῶν βασιλέα Μέγαν προσαγορεύειν Τί δὲ ἐκεῖνος, εἶπεν, ἐμοῦ μείζων, εἰ μὴ δικαιότερος καὶ σωφρονέστερος;*

a *Καὶ ἐμβάλλει* &c.] Amnem illum eleganter admodùm, stiloque Poëtico magis quàm Historico descripsit *Q. Curtius* l. 3. c. 1. Cæterùm, de ξυμβολαῖς Marsyæ Mæandríque videsis *Strab.* l. 12. p. 832 et 866. et quæ ibi notavit doctiss. Casaubonus, edit. *Amstel.*

b *Ἐνταῦθα λέγεται* &c.] Periodum hanc in exemplum *παραδιηγήσεως* rhetoricæ adducit *Anonym. περὶ ῥητορικῆς.* cujus et figuræ mentionem facit Quinct. *Instit. Orat.* l. 9. c. 2. *Fama ita tenet,* inquit Livius l. 38. c. 13. *Celænis Marsyam cum Apolline tibiarum cantu certâsse.* Fabulam autem hanc decantatam legere est apud *Apollod.* bibl. l. 1. c. 4. ubi Marsyæ detractam pellem in patulâ pino suspensam, ipsúmque in flumen sui nominis ab Apolline conversum esse tradit. Unde *Ovid. Fast.* l. 6. v. 703 et seq. de Marsyâ, ejúsque, quam Minerva abjecerat, tibiâ:

Inventam Satyrus primùm miratur; at usum
Nescit: et inflatam sentit habere sonum.
Et modò dimittit digitos, modò concipit auras;
Jamque inter Nymphas arte superbus erat.
Provocat et Phœbum: Phœbo superante, pependit;
Cæsa recesserunt à cute membra sua.

Herodot. l. 7. c. 26. *ἐν τῇ* (sc. Celænis) *καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι ἀνακρέμαται.* ubi lepidè satis interpres *ἀσκὸς* vertit, *pellis in utrem formata.* Atqui vox ista notat etiam ipsam *pellem.* *Aristoph. νεφ.* v. 441. — *ἀσκὸν δέρειν,* dici tradit *Scholiast.* *ἀντὶ τοῦ, τὸ σῶμα ἐκδέρειν.* quocum consentit etiam *Phavorinus* ad v. Vide sis *Pausan.* l. 1. p. 56. l. 10. p. 873. edit. *Kuhn.* et *Photii* biblioth. p. 477.

c *Σοφίας*] *Suidas: Σοφίαν· κοινῶς ἁπάντων μάθησιν, καὶ τὴν τέχνην, καὶ τὴν φρόνησιν, καὶ ἐπιστήμην, ἢ τὸν νοῦν.* *Eustathius* ad Homer. Il. *ο'.* p. 1023. *Οἱ γὰρ παλαιοὶ σοφοὺς ἐκάλουν ἅπαντας τοὺς τεχνίτας.* Act. VII. 22. simpliciter *σοφία* pro omni scientiâ liberali ponitur, dum de Mose istic dicitur, *πάσῃ σοφίᾳ* &c. Poëtas *σοφοὺς* dici constat ex *Pindari* enarratore ad *Isthm.* 5. v. 36. et *Anacreontis* odâ 53. in *Ros.*

Ῥοδόχρους δὲ Κυθερείη
Παρὰ τῶν σοφῶν (h. e. *ποιητῶν*) *καλεῖται.*

Hoc autem loco Xenophontéo *σοφία* musicæ peritiam denotat: nec mirum, *Cùm* (auctore Cicerone *Tusc. disput.* I. 2.) *summam eruditionem Græci sitam censebant in nervorum vocúmque cantibus. Igitur et Epaminondas — Themistoclésque — cùm in epulis recusaret lyram, habitus est indoctior.* Idem (*Orat.* l. 3. c. 44.)

ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας. [a] Ἐνταῦθα Ξέρξης, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ ἀπεχώρει, λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά τε τὰ βασίλεια, καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν. Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἧκε Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος, φυγὰς, ἔχων ὁπλίτας χιλίους, καὶ πελταστὰς Θρᾷκας ὀκτακοσίους, καὶ τοξότας Κρῆτας διακοσίους. [b] Ἅμα δὲ καὶ Σωσίας παρῆν ὁ Συρακούσιος, ἔχων ὁπλίτας χιλίους· καὶ Σοφαίνετος ὁ Ἀρκὰς, ἔχων ὁπλίτας χιλίους. Ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες, ὁπλῖται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Πέλτας, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς Ξενίας ὁ Ἀρκὰς [c] τὰ Λύκαια ἔθυσε, καὶ ἀγῶνα ἔθη-

causâ flumen Marsyas adpellatur. Hoc loco Xerxes, cùm pugnâ victus è Græciâ discederet, regiam hanc et Celænarum arcem condidisse dicitur. Cyrus hìc triginta dies mansit; *intra quos* Clearchus Lacedæmonius, exul, cum *peditibus* mille gravis armaturæ, et octingentis peltastis Thracibus, ducentísque sagittariis Cretensibus *ad eum* venit. Eodem etiam tempore Sosias aderat Syracusanus cum mille gravis armaturæ militibus; et Sophænetus Arcas, cum eodem numero ejusdem armaturæ militum. Hìc Cyrus Græcos in horto milites recensuit *eorum*que numerum iniit, atque in universum armaturæ gravis militum undecim millia, peltastarum duo ferè millia fuerunt.

Inde castris alteris, parasangas decem progreditur, ad Peltas, oppidum incolis frequens. Ibi dies tres commoratus est; quibus Arcas ille Xenias Lupercalia institutis sacrificiis et ludis celebravit; *victoribus* præmia erant

scribit, *Musici, qui erant quondam iidem poëtæ.* Quinctil. *Instit. Orat.* l. 1. c. 10. *Quis ignorat musicen — tantum jam illis antiquis temporibus non studii modò, verùm etiam venerationis habuisse, ut iidem musici, et vates et sapientes judicarentur?* Et mox infra; *Timagenes auctor est, omnium in literis studiorum antiquissimam musicen extitisse.* Cui consentit *Max. Tyr.* dissert. 21. p. 214. edit. *Cant.* Vide sis etiam *Athen.* deipn. lib. 14. c. 4 et 5. et *Sext. Empir.* lib. 6. p. 356 et seq. edit. Fabric.

a Ἐνταῦθα Ξέρξης, &c.] De quo videndi *Herodot.* l. 8. c. 17 et seq. *Diodor. Sic.* l. 11.

b Ἅμα δὲ καὶ Σωσίας &c.] MS. Eton. hìc multa turbat, à cæteris libris dissentiens. Ejus lectioni, qualiscunque est, in *Addendis* locum tribuendum curabimus.

c Τὰ Λύκαια ἔθυσε,] *Phavorinus:* Λύκαια ἆθλα ἐν Ἀρκαδίᾳ τελοῦνται, ἀνακείμενα τῷ Λυκαίῳ Διΐ. Vide *Pausan.* l. 8. p. 678 et seq. et *Archæol. Græc.* l. 2. c. 20. De ipsâ phrasi sic *Aristides* περὶ ἀφιλ. λόγου p. 679. edit. *Venet.* Πάνυ δὲ τοῦτο καινοπρεπὲς καὶ ἰδία τις σύνταξις, τὰ Λύκαια ἔθυσεν. Τῷ γὰρ ὀνόματι τῆς ἑορτῆς οὕτω κέχρηται ὡς αὐτῷ τῷ θυομένῳ, εἰπὼν τὸ γενόμενον κατὰ τοῦ ἐν ᾧ γίνεται, καὶ δι' ὃ γίνεται. Θύειν μὲν γὰρ ἐν Λυκαίοις σύνηθες εἰπεῖν· θύειν δὲ τὰ Λύκαια, τῆς καινοπρεπείας. Atqui elliptica est locutio, et cum Λύκαια intelligere oportet θύματα, uti passim cum χαριστήρια, τὰ γενέθλια, νικητήρια &c. Deficit idem nomen post ἱλαστήριον Rom. 3. 25.

κε· τὰ δὲ ἆθλα ἦσαν, [a] στλεγγίδες χρυσαῖ· ἐθεώρει δὲ τὸν ἀγῶνα καὶ Κῦρος. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δώδεκα, [b] εἰς Κεραμῶν ἀγορὰν, πόλιν οἰκουμένην, ἐσχάτην ἐν τῇ Μυσίᾳ χώρᾳ. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας τριάκοντα, εἰς Καΰστρου πεδίον, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας πέντε· καὶ τοῖς στρατιώταις ὠφείλετο μισθὸς, πλέον ἢ τριῶν μηνῶν· καὶ πολλάκις ἰόντες ἐπὶ τὰς θύρας ἀπῄτουν. Ὁ δὲ ἐλπίδας λέγων διῆγε· καὶ δῆλος ἦν ἀνιώμενος· οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου, ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι. [c] Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται Ἐπύαξα, ἡ [d] Συεννέσιος γυνὴ τοῦ Κιλίκων βασιλέως, παρὰ Κῦρον· καὶ ἐλέγετο Κύρῳ δοῦναι χρήματα πολλά. Τῇ οὖν στρατιᾷ τότε ἀπέδωκε Κῦρος μισθὸν τεττάρων μηνῶν. Εἶχε δὲ ἡ Κίλισσα καὶ φύλακας περὶ αὐτὴν Κίλικας καὶ Ἀσπενδίους· ἐλέγετο δὲ Κῦρον καὶ [e] συγγίνεσθαι τῇ Κιλίσσῃ.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς [f] Θύμβριον, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν

aureæ strigiles: ludos etiam Cyrus ipse spectabat. Hinc pergit alteris castris, parasangas duodecim, ad forum Ceramorum, urbem incolis frequentem, ultimam terræ Mysiæ. Inde castris tribus, triginta parasangas, ad Caystri campum, urbem incolis frequentem, progreditur. Hìc dies quinque commoratus est: atque *ibi tum* militibus trimestre stipendium, et eo majus, debitum erat; iique *adeò* ad portas sæpè venientes, *id* exigebant. Is autem, *non nisi* spem usque proposuit, atque palàm erat eum dolore adfici: nec enim erat ex Cyri moribus, cùm haberet *stipendia*, non dare. Ibi tum Epyaxa, Syennesis Cilicum regis uxor, ad Cyrum venit; et magnam huic pecuniam dedisse ferebatur. Itaque tunc exercitui Cyrus mercedem quatuor mensium persolvit. Habebat Cilicensis hæc et circa se satellites Cilices et Aspendios: ac cum eâ Cyrus etiam consuêsse dicebatur.

Inde castris alteris, parasangas decem progreditur, ad Thymbrium, urbem

a Στλεγγίδες χρυσαῖ·] Solent conjungi λήκυθοι καὶ στλεγγίδες, quia pariter usu veniebant in balneis: Vide *Æli.* H. V. l. 12. c. 29. et *J. Poll.* l. 3. p. 421. *Phavorinus:* Στλεγίδες, (repone, στλεγγίδες) τὰ τρίπλευρα, οἷς ἐν τοῖς βαλανείοις τριβόμενοι τὸν ῥύπον ἐξέσμεν. *Suidas:* τῇ στλεγγίδι οὐ πρὸς τὸ περιξύεσθαι μόνον χρήσαιτο ἄν τις, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ὕδωρ ἀρύσασθαι· Vide *J. Poll.* l. 3. p. 349. l. 7. p. 816. et l. 10. p. 1220.

b Εἰς Κεραμῶν &c.] Quo de simul et Caystro mox sequenti vide *Indic. Geograph.*

c Ἐνταῦθα] Vide p. 6. not. b.

d Συεννέσιος &c.] De quo videndus *Diodor. Sic.* l. 14. p. 250.

e Συγγίνεσθαι] Legitur etiam συγγενέσθαι, quo tempore modò usus erat Noster: καὶ ἐλέγετο Κύρῳ δοῦναι &c.

f Θύμβριον] Jam notavimus Κύρ. Π. p. 435. edit. Oxon. 1727. miram in urbis hujusce (si modò eadem utrobique sit intelligenda) nomine lectionum diversita-

ὁδὸν κρήνη ἡ Μίδου καλουμένη, τοῦ Φρυγῶν βασιλέως· [a] ἐφ' ᾗ λέγεται Μίδας τὸν Σάτυρον θηρεῦσαι, οἴνῳ κεράσας [b] αὐτήν. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Τυριαῖον, πόλιν οἰκουμένην· ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς. Καὶ λέγεται δεηθῆναι ἡ Κίλισσα Κύρου ἐπιδεῖξαι τὸ στράτευμα ἑαυτῇ· βουλόμενος οὖν ἐπιδεῖξαι, ἐξέτασιν ποιεῖται ἐν τῷ πεδίῳ, τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων. Ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἕλληνας, ὡς νόμος αὐτοῖς, εἰς μάχην οὕτω ταχθῆναι καὶ στῆναι, συντάξαι δὲ ἕκαστον τοὺς ἑαυτοῦ. Ἐτάχθησαν οὖν [c] ἐπὶ τεττάρων· εἶχε δὲ τὸ μὲν δεξιὸν Μένων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· τὸ δ' εὐώνυμον, Κλέαρχος καὶ οἱ ἐκείνου· τὸ δὲ μέσον, οἱ ἄλλοι στρατηγοί. Ἐθεώρει οὖν ὁ Κῦρος πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους, (οἱ δὲ παρήλαυνον τεταγμένοι [d] κατ' ἴλας καὶ κατὰ τάξεις) εἶτα δὲ τοὺς Ἕλληνας, παρελαύνων ἐφ'

incolis frequentem. Hic propter viam fons erat, qui Midæ Phrygum regis *fons* dicebatur; ad quem Midas Satyrum *illum* venatus esse fertur, cùm fontem vino miscuisset. Hinc castris alteris, parasangas decem pergit ad frequens oppidum Tyriæum; quo loco triduum mansit. Ac *regina* Cilicensis Cyrum rogâsse dicitur, ut sibi exercitum ostenderet: cùm itaque vellet ostendere, tam Græcorum quàm barbarorum in campo recensum agebat. Græcis autem mandabat, ut, sicut iis mos erat, ad pugnam instructi starent, ac suos quisque disponeret. Itaque in quaternos dispositi sunt: et dextrum quidem Menon cum suis obtinebat; lævum, cum suis Clearchus: in medio cæteri duces erant. Cyprus primùm barbaros spectabat, (qui in turmas et cohortes instructi progrediebantur) deinde Græcos, *ipse* curru præterve-

tem. *Stephanus Byz.* Θύμβραρα, πόλις Ἀσίας, τῷ Πακτωλῷ συνεχής. Unde forsan pro τῶν κάτω Συρίας, lectionem libri Budensis, τῆς κάτω Ἀσίας, loco Κύρ. Π. jam citato, reposuerit aliquis.

a Ἐφ' ᾗ λέγεται &c.] *Pausanias* l. 1. p. 12. — καὶ ἡ κρήνη Μίδου καλουμένη· ταύτην οἴνῳ κεράσαι Μίδαν φασὶν, ἐπὶ τὴν θήραν τοῦ Σειληνοῦ. Maximos autem (ut idem auctor est p. 54.) natu Satyros, Silenos nuncupant. Vide *Æli.* H. V. l. 3. c. 18. quæque ibi notantur; et in primis, τοῦ πάνυ *Is. Casauboni* de *Satyr.* Poës. l. 1. c. 2.

b Αὐτήν] In quibusdam libris scribitur αὐτόν: quos perperam sequutus est *Anonym.* περὶ ῥητορ. cùm pronomen hoc ad κρήνη referendum sit. Sic enim *Pausan.* loc. cit. ἡ κρήνη Μίδου καλουμένη· ταύτην &c. *Philostr.* l. 6. c. 27. — κρήνην, τὴν οὖσαν αὐτῷ περὶ τὰ βασίλεια, κεράσας οἴνῳ, ἐπαφῆκεν αὐτῇ τὸν Σάτυρον. *Max. Tyr.* dissert. 30. sub. init. — λαμβάνει τὸν Σάτυρον — κεράσας οἴνῳ κρήνην.

c Ἐπὶ τεττάρων &c.] Noster Κύρ. Π. p. 593. Edit. Oxon. 1727. dixit εἰς τέτταρας.

d Κατ' ἴλας καὶ &c.] Turmam istam equestrem, quam Ἴλην vocant, πρῶτος εὗρεν, inquit *Ælianus* Tact. c. 43. Ἰλίων ὁ Θεσσαλὸς, ὅθεν καὶ ἴλη ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κέκληται. Ad figuram quod attinet, est ea tam ῥομβοειδὴς quàm ἑτερομήκης· cùm ovi ferè nonnunquam figuram referat, nonnunquam altitudinem ad longitudinem duplam habeat, *Æli.* c. 44. A *Suidâ* verò et *Phavorino*, nullâ certæ figuræ mentione factâ, ἴλη dicitur σύστημα· συστροφή. τάξις ὄχλου ἱππικοῦ. Lexic. G. L. vetus: εἴλη, (sic enim aliquando scribitur) *glovus*, (fors. *globus*) *acies*, *ala*, *cohors*. Hanc scripturam, in deducendâ vocis origine, sequitur *Phavorinus*. Τάξις quid

ἅρματος, καὶ ἡ Κίλισσα ἐφ' ἁρμαμάξης. Εἶχον δὲ πάντες [b] κράνη χαλκᾶ, καὶ χιτῶνας φοινικοῦς, καὶ κνημῖδας, καὶ τὰς ἀσπίδας [c] ἐκκεκαθαρμένας. Ἐπεὶ δὲ πάντας παρήλασε, στήσας τὸ ἅρμα [d] πρὸ τῆς φάλαγγος μέσης, πέμψας Πίγρητα τὸν ἑρμηνέα παρὰ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐκέλευσε προβαλέσθαι τὰ ὅπλα, καὶ ἐπιχωρῆσαι ὅλην τὴν φάλαγγα. Οἱ δὲ ταῦτα προεῖπον τοῖς στρατιώταις· καὶ ἐπεὶ ἐσάλπιγξε, προβαλλόμενοι τὰ ὅπλα ἐπῄεσαν. Ἐκ δὲ τούτου θᾶττον προϊόντων σὺν κραυγῇ, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου δρόμος ἐγένετο τοῖς στρατιώταις ἐπὶ τὰς σκηνάς. Τῶν δὲ βαρβάρων φόβος πολλοῖς τε καὶ ἄλλοις, καὶ ἥ τε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς ἁρμαμάξης· καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καταλιπόντες τὰ ὤνια, ἔφευγον· οἱ δ' Ἕλληνες σὺν γέλωτι ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἦλθον. Ἡ δὲ Κίλισσα ἰδοῦσα τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος, ἐθαύμαζε. Κῦρος δὲ ἥσθη, τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον ἰδών.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας εἴκοσιν, εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἐσχάτην. Ἐνταῦθα ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυκαονίας,

hens, Cilissa verò harmamaxâ. Habebant autem omnes æreas galeas, et tunicas puniceas, et ocreas, et scuta detersa. Cùm prætervectus omnes esset, currum ante phalangem mediam sistit, ac Pigrete interprete ad Græcorum duces misso mandat, ut arma objicerent, totámque phalangem promoverent. Illi militibus hæc denuntiabant; atque ubi classicum cecinisset, armis objectis procedebant. Deinde celeriùs iis cum clamore progredientibus, ultrò milites ad tabernacula cursu se conferebant. Barbaris autem cùm multis aliis metus *injectus* erat, tum Cilissa ex harmamaxa fugiebat; et turba forensis, relictis rebus venalibus, fugam itidem capiebat; at Græci cum risu ad tabernacula se recepêre. Cilissa splendorem atque ordinem, quem viderat, exercitûs admirabatur. Cyrus verò lætatus est, cùm barbaris metum à Græcis *injectum* cerneret.

Inde castris tribus, viginti parasangas, ad Iconium, ultimam Phrygiæ urbem, progreditur. Hìc triduum commoratus est. Inde per Lycaoniam cas-

sit, docebit *Index vocab. milit.* Κύρ. Π. nostræ adjectus.

a Ἐφ' ἁρμαμάξης] Vide quæ notavimus Κύρ. Π. l. 3. p. 172. Edit. Oxon. 1727.

b Κράνη χαλκᾶ, &c.] Vide quæ notavimus Κύρ. Π. l. 7. p. 471. et p. 462. l. ult. not. 4. ejus. edit.

c Ἐκκεκαθαρμένας] MS. Eton. ἐκκεκαλυμμένας. Quam forsan lectionem induxit librarius aliquis, cujus animo obversata sunt armorum *tegumenta*, à *Plutar.* in Lucul. p. 510. *J. Cæs.* B. G. l. 2. c. 21. aliísque, quos citat *Lips.* in Anal. ad milit. Rom. l. 3. dial. 2. memorata.

d Πρὸ τῆς φάλαγγος μέσης] Vocem ultimam omnino delendam censet *Muretus:* cujus sententiam comprobant MS. Eton. et edit. *Ald.*

σταθμοὺς πέντε, [a] παρασάγγας τριάκοντα. Ταύτην τὴν χώραν ἐπέτρεψε διαρπάσαι τοῖς Ἕλλησιν, ὡς πολεμίαν οὖσαν. Ἐντεῦθεν ὁ Κῦρος τὴν Κίλισσαν εἰς Κιλικίαν ἀποπέμπει, τὴν ταχίστην ὁδόν· καὶ συνέπεμψεν αὐτῇ στρατιώτας, οὓς Μένων εἶχε, καὶ αὐτὸν Μένωνα τὸν Θεσσαλόν. Κῦρος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἐξελαύνει διὰ Καππαδοκίας, σταθμοὺς τέσσαρας, παρασάγγας εἴκοσι καὶ πέντε, πρὸς Δάναν, πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς Κῦρος ἀπέκτεινεν ἄνδρα Πέρσην, Μεγαφέρνην, [b] φοινικιστὴν βασίλειον, καὶ ἕτερόν τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην, αἰτιασάμενος ἐπιβουλεύειν αὐτῷ. Ἐντεῦθεν ἐπειρῶντο ἐσβάλλειν εἰς τὴν Κιλικίαν· [c] ἡ δὲ εἰσβολὴ ἦν ὁδὸς ἁμαξιτὸς, ὀρθία ἰσχυρῶς, καὶ ἀμήχανος εἰσελθεῖν στρατεύματι, εἴ τις ἐκώλυεν. Ἐλέγετο δὲ καὶ Συέννεσιν εἶναι ἐπὶ τῶν ἄκρων, φυλάττοντα

tris quinque, triginta parasangas progreditur. Hanc regionem Græcis diripiendam concessit, quòd hostilis esset. Hinc Cyrus in Ciliciam viâ brevissimâ Cilissam dimittit; atque milites, quos Menon habuit, ipsúmque *adeò* Menona Thessalum, unà cum eâ misit. Cum cæteris per Cappadociam castris quatuor, viginti et quinque parasangas Cyrus progreditur ad Danam, urbem incolis frequentem, amplam et opulentam. Hìc tres mansit dies; in quibus hominem Persam, Megaphernem, regium purpuræ tinctorem, et alium quendam qui principem inter præfectos locum tenebat, causatus eos sibi insidiari, interfecit. Hinc in Ciliciam irrumpere conabantur: verùm quâ irrumpendum erat, via plaustro *tantùm* capiendo *fuit* apta, præceps admodùm, et quam exercitus intrare non posset, si quis prohiberet. Quin et Syennesis aditum summis in jugis custodire ferebatur: quare in planitie

a Παρασάγγας τριάκοντα.] Edit. Flor. et MS. Eton. perperam exhibent παρασάγγας τρεῖς: neque enim hæc lectio in cæteris libris invenit locum, et palam proportioni, quam Noster σταθμοὺς inter et παρασάγγας servare solet, repugnat. Nam modò dixerat, σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας εἴκοσιν, et dicet statim, σταθμοὺς τέσσαρας, παρασάγγας εἴκοσι καὶ πέντε. In quibus locis, aliísque quamplurimis, eandem ferè proportionem esse videmus.

b Φοινικιστὴν βασίλειον] Persicorum regum purpuræ frequens est apud Historicos mentio: cui parandæ crebras idoneásque occasiones præbuit maritima Phœnicum ora, ubi murices legebantur purpuræque, quarum flos tingendis vestibus maximè expetitus erat. Vide *Dissert.* II. p. 50. Κύρ. Π. Edit. Oxon. 1727. nostræ præmissam, et Cod. Theod. lib. 10. tit. 20. de *Murilegulis*.

c Ἡ δὲ εἰσβολὴ &c.] Aditus, quo Ciliciam intramus, *Pylas* incolæ dicunt; artissimas fauces, munimenta quæ manu ponimus, naturali situ imitante. Ab hoc regionem, quæ *Castra Cyri* adpellatur, quinquaginta stadia abfuisse tradit *Curtius;* quámque nomen à Cyro majore traxisse idem malè somniavit auctor l. 3. c. 4. Rectiùs *Arrianus* l. 2. c. 4. qui *Castra Cyri* locum adpellatum ait, non à Cyro, qui adversùs Crœsum; sed à Cyro, qui adversùs fratrem Artaxerxem exercitum duxit. Cæterùm, verba hæc Xenophontéa citat *Suidas* ad v. Ἁμαξιτόν. quod non animadvertit Cl. *Kusterus*.

τὴν εἰσβολήν· δι᾽ ὃ ἔμεινεν ἡμέραν ἐν τῷ πεδίῳ. [a] Τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ ἧκεν ἄγγελος λέγων, ὅτι λελοιπὼς εἴη Συέννεσις τὰ ἄκρα, ἐπεὶ ᾔσθετο τό, τε Μένωνος στράτευμα ὅτι ἐν Κιλικίᾳ εἴη [b] εἴσω τῶν ὀρέων, καὶ ὅτι τριήρεις ἤκουε [c] περιπλεύσας ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν [d] Ταμὼν ἔχοντα, τὰς Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου. Κῦρος δὲ ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη, οὐδενὸς κωλύοντος, [e] καὶ εἷλε τὰς σκηνάς, οὗ ἐφύλαττον οἱ Κίλικες. Ἐντεῦθεν δὲ κατέβαινεν εἰς [f] πεδίον μέγα, καλὸν καὶ ἐπίρρυτον, καὶ δένδρων παντοδαπῶν ἔμπλεων καὶ ἀμπέλων· πολὺ δὲ [g] καὶ σήσαμον καὶ μελίνην καὶ κέγχρον καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς φέρει. Ὄρος δ᾽ αὐτὸ περιέχει ὀχυρὸν, καὶ ὑψηλὸν πάντη [h] ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν.

diem unum substitit. Postridiè nuntius venit, qui reliquisse juga Syennesim dicebat, posteaquàm animadvertisset Menonis copias intra montes in Ciliciâ esse, ac audîsset Tamon cum Lacedæmoniorum et ipsius Cyri triremibus in Ciliciam ex Ioniâ navigare. Cyrus, nemine prohibente, in montes adscendit, cepítque tabernacula, ubi Cilices custodiam *aditûs* egerant. Inde magnam in planitiem descendit, *eámque* amœnam et irriguam, omnis generis arboribus ac vitibus plenam: sesami etiam et panici et milii et tritici et hordei feracem. Hanc mons undique munitus et arduus à mari ad mare amplectitur.

a Τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ] *Leunclavius* alíique scribunt τῇ ὑστεραίᾳ, particulâ δὲ prorsùs omissâ; quam *Stephanus*, locutionis consuetissimæ memor, rectè retinuit.

b Εἴσω τῶν ὀρέων,] *Intra* vel *citra* &c. scil. respectu Tarsi; ubi Syennesis regia.

c Περιπλεύσας] *Ammonius* de simil. et diff. Πλεῖν ἐστὶ, τὸ κατ᾽ εὐθὺ πλέειν· Ἀποπλεῖν, τὸ ἐκ τόπου τινὸς ἀπαίρειν. Παραπλεῖν, τὸ τόπον τινὰ διὰ πλοίου διέρχεσθαι. Περιπλεῖν, τὸ περὶ σκάφος ἀναστρέφεσθαι περὶ τὸν αὐτὸν τόπον. *Scholiasta* in Thucyd. l. 7. ferè medio: τὸ περιπλεῖν, ἐν τῇ εὐρυχωρίᾳ καθίσταται, οἷον χορευούσης καὶ ἀναστρεφομένης ἐφ᾽ ὅπερ βούλεται τῆς νεώς· καὶ ἡ περὶ πρόθεσις αὐτὸ τοῦτο δηλοῖ, τὸ κύκλῳ περιθεῖν. Quàm adpositè ad rationem itineris, ab Ioniâ in Ciliciam per mare instituti, verbum περιπλεῖν adhibuit Noster, ex tabulæ Geographicæ conspectu patebit.

d Ταμὼν] Sic scripsi, adsentiente *Stephano;* ut sit à nominativo Ταμὼς, quem paulò post inventuri sumus. Vulgò in penultimam retrahitur accentus.

e Καὶ εἷλε &c.] Verbum hoc, pro εἶδε, quod antehac legebatur, reposui ex conjecturâ *Mureti*. Quid enim (ut ille, var. lect. l. 15. c. 10.) attinuit dicere Cyrum, superatis montibus, *vidisse* castra, quæ Cilicum fuerant? Certè enim ità necesse fuit, nisi aut cæcus fuisset, aut clausisset oculos.

f Πεδίον μέγα, &c.] *Q. Curt.* l. 3. c. 4. *Campestris eadem* (Cilicia) *quâ vergit ad mare, planiciem ejus crebris distinguentibus rivis: Pyramus et Cydnus* (de quo mox) *incliti amnes fluunt. Cydnus non spatio aquarum, sed liquore memorabilis: quippe leni tractu* &c.

g Καὶ σήσαμον καὶ &c.] De quibus plantis *Theophrast.* H. P. l. 3. c. 2. l. 8. c. 1 et 3. Σησάμου, κέγχρου et μελίνης (quæ apud eum atque *Theophrastum* etiam ἐλύμου venit nomine) vires enumerat *Dioscorides* l. 2. c. 119, 120, 121.

h Ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν] Adpositè ad locum explanandum *Q. Curt.* loc. modò cit.—*perpetuo jugo montis asperi ac prærupti Cilicia includitur: quod cùm à mari*

Καταβὰς δὲ διὰ τούτου τοῦ πεδίου, ἤλασε σταθμοὺς τέσσαρας, παρασάγγας πέντε καὶ εἴκοσιν εἰς [a] Ταρσοὺς, πόλιν τῆς Κιλικίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἦσαν τὰ Συεννέσιος βασίλεια, τοῦ Κιλίκων βασιλέως· διὰ μέσης δὲ τῆς πόλεως ῥεῖ ποταμὸς, Κύδνος ὄνομα, εὖρος δύο πλέθρων. Ταύτην τὴν πόλιν [b] ἐξέλιπον οἱ ἐνοικοῦντες, μετὰ Συεννέσιος, εἰς χωρίον ὀχυρὸν ἐπὶ τὰ ὄρη· πλὴν οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες· ἔμειναν δὲ καὶ οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες ἐν Σόλοις καὶ ἐν Ἰσσοῖς. Ἐπύαξα δὲ, ἡ Συεννέσιος γυνὴ, προτέρα Κύρου πέντε ἡμέρας, εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο· ἐν δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὀρῶν τῶν εἰς τὸ πεδίον, δύο [c] λόχοι τοῦ Μέ-

Cùm descendisset per istam planitiem, quatuor castris, parasangas quinque et viginti progressus est ad Tarsum, amplam Ciliciæ opulentámque urbem. Hìc regia Syennesis Cilicum regis erat: ac per urbem mediam labitur fluvius, cui nomen Cydnus, duûm plethrorum latitudine. Hâc incolæ, unà cum Syennesi, desertâ, munitum ad locum in montes fugerunt: exceptis iis, qui cauponas tenebant: manserunt illi quoque qui propter mare in Solis et Isso habitabant. At Epyaxa, Syennesis uxor, quinque ante Cyrum diebus Tarsum venerat: in transeundis autem montibus ad planitiem *tendentibus*, duo de Menonis exercitu manipuli periêre: quos aiebant

surgat, veluti sinu quodam flexúque curvatum, rursùs altero cornu in diversum litus excurrit.

a *Ταρσοὺς πόλιν* &c.] MS. Eton. *Ταρσόν.* quo numero utuntur etiam *Strabo* l. 14. p. 990. et *Arrianus* l. 2. c. 4. aliíque. At *Hesychius* et *Philostr.* de vitâ *Apoll.* l. 1. c. 7. et l. 6. c. 34. numerum multitudinis adhibent; quem et Noster singulari in exprimendis aliarum urbium nominibus anteferre solet. Cæterùm Apostolus etiam urbem hanc dicit *οὐκ ἄσημον* Act. XXI. 39. *Mediam Cydnus amnis*, ut paulò pòst Noster, *interfluit*, ait *Curtius* l. 3. c. 5. Quocum concinit *Dionys.* v. 868. Nec aliter *Strabo* et *Arrianus*, locis cit.

b *Ἐξέλιπον οἱ* &c.] Locum integritati sic restituendum putat *Leunclavius*: *ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ ἐνοικοῦντες μετὰ Συεννέσιος, εἰς χωρίον ὀχυρὸν φυγόντες ἐπὶ τὰ* &c. *Stephano* quoque post *ἐπὶ τὰ ὄρη* deesse videtur *ἐλθόντες* aut *καταπεφευγότες*, aut tale quid: nec aliam tolerandæ lectionis vulgatæ adferri posse rationem existimat, quàm si *ταύτην ἐξέλιπον εἰς χωρίον*, dicamus posse resolvi in *ταύτην ἐκλιπόντες ἔφυγον εἰς χωρίον.* Ipse verò nullum planè additamentum temerè loco huic inserendum censuerim. Licèt enim *Steph.* ad ellipsin Attic. referri posse locutionem neget; velim tamen participium *ἀπιόντες* subintelligi ante *εἰς χωρίον* &c. Atticorum quippe moris est, ut verbum *ἄπειμι* sive participium ejus omittant ante præpositionem, motum ad locum sive ex loco significantem: ut apud *Lucian.* de *Gymnas.* p. 792. edit. *Bourdel.* *τὸν γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἴκοθεν ἔδοξε*—plene, *οἴκοθεν ἀπιόντι.* Similiter in *Bis accusat.* p. 748. *ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, καὶ τὸ κήρυγμα*, scil. *ἄπειμι.* Sic et *Theocritus* *ἰδυλ. β'.* v. 80.

Ὡς ἀπὸ γυμνασίοιο καλὸν πόνον ἄρτι λιποῦσι.

Ut è gymnasio relicto pulchro labore.

Ubi, ex mente *Scholiastæ*, cum *ἀπὸ γυμνασίου* subintelligendum est *ἐξελθοῦσι.* *Herodotus* autem de fugâ huic, quam describit Xenophon, non absimili plenè sic l. 6. c. 33.—*οὐδ' ὑπέμειναν ἐπιπλέοντας τοὺς Φοίνικας ἀλλ' οἴχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφετέρην, ἔσω ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον.*

c *Λόχοι.*] Vide *Indic.* vocab. milit. antehac memoratum.

νῶνος στρατεύματος ἀπώλοντο· οἱ μὲν ἔφασαν ἁρπάζοντάς τι κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν Κιλίκων· οἱ δὲ, ὑπολειφθέντας, καὶ οὐ δυναμένους εὑρεῖν τὸ ἄλλο στράτευμα, οὐδὲ τὰς ὁδοὺς, εἶτα πλανωμένους ἀπολέσθαι· ἦσαν δὲ οὗτοι ἑκατὸν ὁπλῖται. Οἱ δ' ἄλλοι ἐπειδὴ ἧκον, τήν τε πόλιν τοὺς Ταρσοὺς διήρπασαν, διὰ τὸν ὄλεθρον τῶν συστρατιωτῶν ὀργιζόμενοι, καὶ τὰ βασίλεια τὰ ἐν αὐτῇ. Κῦρος δὲ, ἐπεὶ εἰσήλασεν εἰς τὴν πόλιν, μετεπέμπετο Συέννεσιν πρὸς ἑαυτόν· [a] ὁ δὲ οὔτε πρότερον οὐδενί πω κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν ἔφη, οὔτε τότε Κύρῳ ἰέναι ἤθελε, πρὶν ἡ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε, καὶ πίστεις ἔλαβε. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεὶ συνεγένοντο ἀλλήλοις, Συέννεσις μὲν Κύρῳ ἔδωκε χρήματα πολλὰ εἰς τὴν στρατιὰν, Κῦρος δ' ἐκείνῳ δῶρα, ἃ νομίζεται παρα βασιλεῦσι τίμια, [b] ἵππον χρυσοχάλινον, καὶ στρεπτὸν χρυσοῦν, καὶ ψέλλια, καὶ ἀκινάκην χρυσοῦν, καὶ στολὴν Περσικὴν, [c] καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἁρπάζεσθαι· τὰ δὲ ἡρπασμένα ἀνδράποδα, ἤν που ἐντυγχάνωσιν, ἀπολαμβάνειν.

alii quâdam in direptione à Cilicibus fuisse cæsos; alii, relictos à tergo, cùm neque copias cæteras, neque vias reperire possent, *sic* deinde palantes periisse: erant hi gravis armaturæ milites centum. Reliqui posteaquam *eò* venêre, Tarsum urbem diripuerunt, irâ propter commilitonum cladem accensi, ac *ipsam*, quæ in eâ *erat*, regiam. Cyrus, ubi in urbem invectus est, Syennesim ad se arcessebat; at ille nec ullius antehac *se* potentioris in manus venisse dixit, nec ad Cyrum tunc ire voluit, priusquàm ei persuasisset uxor, et fidem *ab Cyro* accepisset. Post hæc congressi cùm essent, Syennesis Cyro ingentem pro exercitu pecuniam donat, et Cyrus illi *vicissim ea* munera, quæ apud reges in pretio esse solent, *nimirum* frenis aureis insignem equum, et torquem auream, et armillas, et acinacem aureum, et stolam Persicam, et non ampliùs agrum direptum iri; direpta verò mancipia, sicubi occurrerent, recepturum.

a Ὁ δὲ οὔτε πρότερον &c.] Vide sis *Diodor. Sic.* p. 250 et seq.

b Ἵππον χρυσοχάλινον, καὶ &c.] Vide K. Π. p. 20 et 578. Edit. Oxon. 1727. ex quo postremo loco libet hæc adducere: Τίνος δὲ δῶρα γιγνώσκεται ὥσπερ ἔνια τῶν βασιλέως, ψέλλια καὶ στρεπτοὶ καὶ ἵπποι χρυσοχάλινοι; οὐ γὰρ δὴ ἔξεστιν ἐκεῖ ταῦτα ἔχειν ᾧ ἂν μὴ βασιλεὺς δῷ. Cæterùm desunt hæc verba καὶ ψέλλια καὶ ἀκινάκην χρυσοῦν in MSto Eton. edit. *Ald.* et *Demetrio Phaler.* pag. 86. quæ tamen ex veterum librorum consensu (addo ipse, ex consuetâ eorum apud Nostrum conjunctione) inserta hìc esse testatur *Stephanus.*

c Καὶ τὴν χώραν μηκέτι &c.] Formæ orationis subitò variatæ passim occurrunt exempla. Sic Noster K. Π. p. 285. Edit. Oxon. 1727. ὄψον δὲ μὴ πέμπετε, μηδὲ πιεῖν. Vide sis etiam notata p. 542. Libet hìc adducere, quæ *Demetrius Phalereus* (sive is, cui nomen illius tribuitur) p. 86. libel. περὶ

Ἐνταῦθ' ἔμεινε Κῦρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴκοσιν· οἱ γὰρ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι τοῦ πρόσω· ὑπώπτευον γὰρ ἤδη ἐπὶ βασιλέα ἰέναι, μισθωθῆναι δὲ οὐκ [a] ἐπὶ τούτῳ ἔφασαν. Πρῶτος δὲ Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας ἐβιάζετο ἰέναι· οἱ δὲ [b] αὐτόν τε ἔβαλλον, καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκείνου, ἐπεὶ ἤρξατο προϊέναι. Κλέαρχος δὲ τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι· ὕστερον δέ, ἐπεὶ ἔγνω ὅτι οὐ δυνήσεται βιάσασθαι, συνήγαγεν ἐκκλησίαν τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν· καὶ πρῶτον μὲν ἐδάκρυε πολὺν χρόνον ἑστώς· (οἱ δὲ ὁρῶντες ἐθαύμαζον καὶ ἐσιώπων) εἶτα ἔλεξε τοιάδε·

“ [c] Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε, ὅτι χαλεπῶς “ φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασιν. Ἐμοὶ γὰρ Κῦρος ξένος “ ἐγένετο, καί με φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος, τά τε ἄλλα

Hìc Cyrus cum exercitu dies viginti substitit; propterea quòd milites ulteriùs se perrecturos negarent: jam enim suspicabantur contra regem iter agi; in hoc verò stipendio se conductos negabant. Clearchus primus suos ad pergendum vi cogere volebat: at illi tum in ipsum, cùm *jam* procedere inciperet, tum in ipsius jumenta, *lapides* conjecerunt. Et tunc quidem parùm abfuit, quin lapidibus obrueretur Clearchus: tandem, cùm vi se nihil perfecturum animadverteret, milites suos ad concionem vocat; ac primùm diù lacrimis ei manantibus stetit; (*quod* illi cùm cernerent, taciti mirabantur) deinde in hunc modum est loquutus:

“ Ne vobis mirum sit, milites, me ex præsenti rerum statu *molestiâ* ad-“ fici. Cyrus enim hospitii jus mecum iniit, méque exulantem à patriâ

Ἑρμην. de venustate ex ordine natâ scripsit. Τὸ, inquit, αὐτὸ πρῶτον μὲν τεθὲν, ἢ μέσον, ἄχαρι γίνεται· ἐπὶ δὲ τοῦ τέλους, χαρίεν· οἷον ὡς ὁ Ξενοφῶν φησιν ἐπὶ τοῦ Κύρου, Δίδωσι δὲ αὐτῷ καὶ δῶρα, ἵππον καὶ στολὴν καὶ στρεπτόν. καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἁρπάζεσθαι· ἐν γὰρ τούτοις τὸ μὲν τελευταῖόν ἐστι τὸ τὴν χάριν ποιοῦν, τὸ τὴν χώραν μηκέτι ἁρπάζεσθαι, διὰ τὸ ξένον τοῦ δώρου καὶ τὴν ἰδιότητα. Αἴτιος δὲ ὁ τόπος τῆς χάριτος· εἰ γοῦν πρῶτον ἐτάχθη, ἀχαριστότερον ἦν· οἷον, ὅτι δίδωσιν αὐτῷ δῶρα, τήν τε χώραν μηκέτι ἁρπάζεσθαι, καὶ ἵππον, καὶ στολὴν, καὶ στρεπτόν. Νῦν δὲ προειπὼν τὰ εἰθισμένα δῶρα, τελευταῖον ἐπήνεγκεν τὸ ξένον καὶ ἄηθες ἐξ ὧν ἁπάντων συνῆκται ἡ χάρις.

a Ἐπὶ τούτῳ &c.] Pronomen hoc minùs adcuratè ad βασιλέα referri solet: nam cum ἐπὶ conjunctum denotat sæpissimè *causam*, ut loquuntur, *finalem*. Phavorinus: Ἐπὶ, δοτικῇ συντάσσεται, αἰτιαλογοῦσα τὸ οὗ ἕνεκα. Quare post τούτῳ subintelligas velim αἰτίᾳ. quod in multis aliis locutionibus passim deficit. Exemplis rei notæ adferendis tempero.

b Αὐτόν τε ἔβαλλον,] Λίθοις scil. sive πέτροις, utì ex verbo καταπετρωθῆναι mox sequenti constat.

c Ἄνδρες στρατιῶται, &c.] *Dionys. Halic.* in *Arte Rhetor*. pag. 85. Ὁ δὲ Κλέαρχος ἐν τοῖς στρατιώταις δημηγορεῖ, ὑπισχνούμενος μὲν ἕπεσθαι τοῖς στρατιώταις πανταχόσε, ἐν δὲ λόγῳ κατασκευάζων τὸ ἀναγκαῖον εἶναι μένειν, μιμούμενος τὸν Ὁμήρου Φοίνικα. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος &c. Vide Il. ι. v. 433 et seq.

" ἐτίμησε, καὶ μυρίους ἔδωκε [a] δαρεικούς· οὓς ἐγὼ λαβὼν, " οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἐμοὶ, [b] ἀλλ' οὐδὲ καθηδυπάθησα, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ἐδαπάνων. Καὶ πρῶτον μὲν πρὸς " τοὺς Θρᾷκας ἐπολέμησα, καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐτιμωρούμην μεθ' ὑμῶν, ἐκ τῆς Χερῤῥονήσου αὐτοὺς ἐξελαύνων, " βουλομένους ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Ἕλληνας, τὴν " γῆν. Ἐπειδὴ δὲ Κῦρος ἐκάλει, λαβὼν ὑμᾶς ἐπορευόμην, " ἵνα, εἴ τι δέοιτο, ὠφελοίην αὐτὸν, ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ' " ἐκείνου. Ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐ βούλεσθε συμπορεύεσθαι, ἀνάγκη δέ μοι ἢ ὑμᾶς προδόντα τῇ Κύρου φιλίᾳ χρῆσθαι, ἢ " πρὸς ἐκεῖνον ψευσάμενον μεθ' ὑμῶν εἶναι· εἰ μὲν δὴ δίκαια ποιήσω, οὐκ οἶδα, αἱρήσομαι δ' οὖν ὑμᾶς, καὶ σὺν " ὑμῖν, ὅ, τι ἂν δέῃ, πείσομαι. Καὶ οὔποτ' ἐρεῖ οὐδεὶς, ὡς " ἐγὼ Ἕλληνας ἀγαγὼν εἰς τοὺς βαρβάρους, προδοὺς τοὺς " Ἕλληνας, τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν εἱλόμην. Ἀλλὰ " ἐπεὶ ὑμεῖς ἐμοὶ οὐκ ἐθέλετε πείθεσθαι, οὐδὲ ἕπεσθαι, " ἐγὼ σὺν ὑμῖν ἕψομαι, καὶ ὅ, τι ἂν δέῃ, πείσομαι. Νομίζω γὰρ ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι πατρίδα, καὶ φίλους, καὶ " συμμάχους, καὶ σὺν ὑμῖν μὲν ἂν εἶναι τίμιος, [c] ὅπου ἐὰν

" cùm aliis ornavit honoribus, tum daricorum decem millibus donavit: quos " posteaquàm accepi, non in commodum meum verti, nec per voluptatem " et luxum absumpsi, sed in vos expendi. Ac primùm quidem Thracibus " bellum intuli, et vobiscum *eos*, Græciæ causâ *susceptâ*, sum ultus; è " Chersoneso eos expellens, cùm Græcis colonis agrum *istum* eripere vellent. Posteaquam autem Cyrus *me* arcessivit, adsumptis vobis *ad eum* " profectus sum; ut pro ipsius in me beneficiis ei, si usus *ità* posceret, " commodarem. *Jam* verò cum vos hoc mecum iter suscipere non velitis, " ac me necesse sit vel vobis desertis amicitiâ Cyri uti, vel ad illum mentitum vobiscum esse; *tametsi* haud scio, an justè facturus sim, *nécne*, vos " tandem tamen præferam, et vobiscum, quidquid opus erit, feram. Nec " unquam dicturus est quisquam me, posteaquam Græcos ad barbaros duxerim, desertis Græcis barbarorum amicitiam amplexum esse. Sed quoniam vos neque mihi parere, neque *me* sequi velitis, sequar ego vos, ac " quidquid opus erit, feram. Quippe vos ego mihi patriam, *vos* amicos, *vos* " socios esse arbitror, vobiscum etiam, ubicunque fuero, honoratum me

a Δαρεικούς·] Vide p. 4. not. c.

b Ἀλλ' οὐδὲ] Sine auxesi adhibuit etiam Luc. c. XXIII. v. 15.

c Ὅπου ἐὰν ὦ·] MS. Eton. ἂν ὦ: quomodo legit et *Muretus*. Verùm rectè observat *Stephanus* alibi quoque ἐὰν sic usurpatum inveniri. Sic Matth. VIII. 19. Marc. IV. 22. VI. 10. 22. 23. XIV. 14. Et similiter οἱ ἔξω.

" ὦ· ὑμῶν δ' ἐρημωθεὶς, οὐκ ἂν ἱκανὸς εἶναι οἶμαι, οὔτ' " ἂν φίλον ὠφελῆσαι, οὔτ' ἂν ἐχθρὸν ἀλεξήσασθαι. Ὡς ἐμοῦ " οὖν ἰόντος ὅπη ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε." Ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ στρατιῶται οἵ τε αὐτοῦ ἐκείνου, καὶ οἱ ἄλλοι, ταῦτα ἀκούσαντες, ὅτι οὐ φαίη παρὰ βασιλέα πορεύεσθαι, ἐπῄνεσαν· παρὰ δὲ Ξενίου καὶ Πασίωνος πλείους ἢ δισχίλιοι, λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ [a] τὰ σκευοφόρα, ἐστρατοπεδεύσαντο παρὰ Κλεάρχῳ.

Κῦρος δὲ τούτοις ἀπορῶν τε καὶ λυπούμενος, μετεπέμπετο τὸν Κλέαρχον· ὁ δ' ἰέναι μὲν οὐκ ἤθελε, λάθρα δὲ τῶν στρατιωτῶν πέμπων αὐτῷ ἄγγελον, ἔλεγε θαῤῥεῖν, ὡς καταστησομένων τούτων εἰς τὸ δέον· μεταπέμπεσθαι δ' ἐκέλευεν αὐτόν· αὐτὸς δὲ οὐκ ἔφη ἰέναι. Μετὰ δὲ ταῦτα συναγαγὼν τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας, καὶ [b] τοὺς προσελθόντας αὐτῷ, καὶ τῶν ἄλλων τὸν βουλόμενον, ἔλεξε τοιάδε·

" Ἄνδρες στρατιῶται, [c] τὰ μὲν δὴ Κύρου δηλονότι οὕτως " ἔχει πρὸς ἡμᾶς, ὥσπερ τὰ ἡμέτερα πρὸς ἐκεῖνον· οὔτε γὰρ

" fore: à vobis si destitutus sim, nec ad commodi quidquam amico adferendum, nec ad hostem propulsandum idoneum me fore puto. Quamobrem " eâ vos esse in sententiâ debetis, iturum me, quocunque vos *perrexeritis*." Hæc ille dixit: quæ cum et ipsius et cæteri milites audivissent, laudârunt *id* quod diceret, adversùs regem se non proficisci: et à Xeniâ *quidem* Pasionéque plures duobus millibus, sumptis armis ac impedimentis, in Clearchi castra transierunt.

Cyrus ob hæc inops consilii et mœstus, Clearchum arcessebat: is iturum se quidem negabat, sed clam *tamen* militibus misso ad ipsum nuntio, bono ut esset animo, hortabatur; nam fore ut hæc ità, utì expediat, componantur: se verò *iterum* arcessere jussit; *quo facto*, ipse venturum se *iterum* negat. Post hæc contractis *ad concionem* militibus tam suis, quàm qui ad ipsum se contulerant, atque etiam ex aliis, cuicunque liberet, hujusmodi orationem habuit:

" Eodem omnino, milites, se modo erga nos Cyri res habent, quo nostræ

a Καὶ τὰ σκευοφόρα,] Dicitur ἐλλειπτικῶς, eíque tali opus est supplemento, quale præbet *Herodianus* l. 8. c. 1. τὰ δὲ σκευοφόρα πάντα, κτήνη τε καὶ ὀχήματα — Vide notata ad Κ. Π. nostræ p. 460. Edit. Oxon. 1727.

b Τοὺς προσελθόντας &c.] Scil. à *Xeniâ* et *Pasione*.

c Τὰ μὲν τοῦ Κύρου &c.] Supple, πράγματα, quod deest etiam, 1 Tim. IV. 15. Heb. II. 17. et alibi passim, tam apud sacros quàm profanos auctores. Hæc autem eò redit Clearchi sententia: *Sublatâ jam militum suorum cum Cyro necessitudine, spem quoque officiorum mutuorum utrinque simul evanuisse.* Locum hunc liberiùs paulò vertit *Amasæus:* hoc nempe modo: *Jam milites, nihil plus herculè nos à Cyro, quàm illum à nobis, expectare æquum est.* Cujus se movere ves-

" ἡμεῖς ἔτι ἐκείνου στρατιῶται, (ἐπεί γε οὐ συνεπόμεθα αὐ-
" τῷ) οὔτε ἐκεῖνος ἡμῖν ἔτι μισθοδότης. Ὅτι μέντοι ἀδι-
" κεῖσθαι νομίζει ὑφ' ἡμῶν, οἶδα· ὥστε καὶ μεταπεμπομέ-
" νου αὐτοῦ, οὐκ ἐθέλω [a] ἐλθεῖν, τὸ μὲν μέγιστον, αἰσχυνό-
" μενος, ὅτι σύνοιδα ἐμαυτῷ [b] πάντα ἐψευσμένος αὐτόν·
" ἔπειτα δὲ καὶ δεδιὼς, μὴ λαβών με, δίκην ἐπιθῇ ὧν νομίζει
" ὑπ' ἐμοῦ ἠδικῆσθαι. Ἐμοὶ οὖν δοκεῖ οὐχ ὥρα εἶναι ἡμῖν
" καθεύδειν, οὐδ' ἀμελεῖν ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ βουλεύεσθαι ὅ,
" τι χρὴ ποιεῖν ἐκ τούτων· Καὶ [c] εἴτε μένομεν αὐτοῦ, σκεπ-
" τέον μοι δοκεῖ εἶναι, ὅπως ἀσφαλέστατα μένωμεν· εἴτε δὴ
" δοκεῖ ἀπιέναι, ὅπως ἀσφαλέστατα ἀπίωμεν, [d] καὶ ὅπως
" τὰ ἐπιτήδεια ἕξομεν· ἄνευ γὰρ τούτων, οὔτε στρατηγοῦ
" οὔτε ἰδιώτου ὄφελος οὐδέν. [e] Ὁ δὲ ἀνὴρ πολλοῦ μὲν

" erga illum; nam neque nos ampliùs ejus sumus milites, (cùm ipsum non se-
" quamur) neque nobis ille stipendium numerat. Scio equidem illum existi-
" mare, à nobis se injuriâ adfici; adeò ut, tametsi *me* arcessat, ire *tamen ad eum*
" nolim; maximè, quia pudet me mihimet esse conscium, illum à me omnino
" deceptum esse: deinde metuo, nè si me comprehenderit, ob ea pœnam
" *mihi* irroget, quæ à me per injuriam existimat in se commissa. Quamobrem
" nobis minimè dormiendi tempus esse arbitror, neque nos ipsos negligendi,
" sed deliberandi quid deinceps *nobis* sit agendum. Ac sive tandem ma-
" nebimus, considerandum existimo, quo pacto tutissimè mansuri simus;
" sive discedendum videtur, quo pacto minimo cum periculo discesserimus,
" quóque pacto nobis commeatus suppetant: nam absque his *sit*, nec impe-
" ratoris nec privati *militis* usus fuerit ullus. Et *Cyrus* quidem amicus *est*

tigiis religioni habuisse videtur *Leunclavius*, his usus Latinis. *Ea nos, mei milites, polliceri nobis de Cyro jam debemus, quæ sibi de nobis ipse pollicetur.*

a Ἐλθεῖν, τὸ μὲν &c.] Lege quæ de hoc verbo notavimus K. Π. p. 420. Edit. Oxon. 1727. MS. Eton. et editi quidam libri perperam exhibent — ἐλθεῖν, ὅτι τὸ μὲν &c.

b Πάντα ἐψευσμένος αὐτόν] P. 19. dixerat πρὸς ἐκεῖνον ψευσάμενον —— Et in ejusmodi quidem structuræ varietate mirificè ludunt auctores Attici. Ante πάντα supprimitur hìc κατὰ, utì et 1 Cor. X. 33. et alibi sæpissimé.

c Εἴτε μένομεν] Præsens futuri temporis hìc locum occupat; eadémque occurrit enallage Joh. XVI. 16. Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, pro θεωρήσετέ με: et mox ibidem legitur ὑπάγω pro ὑπάξω. *Euripides* itidem eâ usus est *Hec.* v. 161 et seq.

Ποίαν, ἢ ταύταν ἢ κείναν,
Στείχω; ποῖ δ' ἥσω;

d Καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια ἕξομεν· ἄνευ &c.] Vide K. Π. p. 76. et 442. Edit. Oxon. 1727.

e Ὁ δὲ ἀνὴρ] Pronominis hìc vicem eleganter explet ἀνήρ: utì et apud *Æli.* H. V. l. 3. c. 19. Ἅπερ οὖν ὁρῶν ὁ Πλάτων, οὐ προσίετο τὸν ἄνδρα. Et. l. 3. c. 22. Ἡσθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς (*Æneæ*, quem modò memoraverat) εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες — Similiter apud Latinos *Vir* adhiberi solet *Virg.* ecl. 6. v. 66.

Utque viro Phœbi chorus adsurrexerit omnis.

ubi *viro* ponitur pro *ei*, Gallo puta, cujus paulò antè meminerat. Idem *Æn.* l. 4. v. 3. *Multa viri virtus* — scil. Æneæ, de quo suprà paulò sermo fuerat.

"ἄξιος φίλος, ᾧ ἂν φίλος ᾖ· χαλεπώτατος δ' [a] ἐχθρὸς, ᾧ "ἂν πολέμιος ᾖ. Ἔτι δὲ δύναμιν ἔχει καὶ πεζὴν καὶ "ἱππικὴν καὶ ναυτικὴν, ἣν πάντες ὁμοίως ὁρῶμέν τε καὶ ἐπι"στάμεθα· καὶ γὰρ οὐδὲ πόῤῥω δοκοῦμέν μοι αὐτοῦ καθέζεσ"θαι· [b] ὥςτε ὥρα λέγειν ὅ, τι τὶς γιγνώσκει ἄριστον εἶναι." Ταῦτ' εἰπὼν, ἐπαύσατο.

Ἐκ δὲ τούτου ἀνίσταντο, οἱ μὲν, ἐκ τοῦ αὐτομάτου λέξοντες ἃ ἐγίγνωσκον· οἱ δὲ, καὶ ὑπ' ἐκείνου ἐγκέλευστοι, ἐπιδεικνύντες οἵα εἴη ἀπορία, ἄνευ τῆς Κύρου γνώμης, καὶ μένειν καὶ ἀπιέναι. Εἷς δὲ δὴ εἶπε, προςποιούμενος σπεύδειν ὡς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, [c] στρατηγοὺς μὲν ἑλέσθαι ἄλλους ὡς τάχιστα, εἰ μὴ βούλεται Κλέαρχος ἀπάγειν· τὰ δ' ἐπιτήδεια ἀγοράζεσθαι, (ἡ [d] δ' ἀγορὰ ἦν ἐν τῷ βαρβαρικῷ στρατεύματι) καὶ συσκευάζεσθαι· ἐλθόντας δὲ Κῦρον αἰτεῖν πλοῖα ὡς ἀποπλέοιεν· ἐὰν δὲ μὴ διδῷ

"magni faciendus *ei*, cui sit amicus: gravissimus autem *ei* inimicus, cui sit "hostis. Prætereà copias et pedestres et equestres et navales habet, quas "*nos* omnes pariter et videmus et novimus: nam non longè mihi ab ipso "videmur considere: quapropter tempus *est* indicandi, quod quisque *factu* "optimum esse statuit." Hæc loquutus, finem *dicendi* fecit.

Deinceps surgebant alii quidem, suâ sponte quæ sentirent exposituri; alii, illius etiam jussu, quàm foret difficile, præter Cyri voluntatem, vel manere vel abire demonstrabant. Unus porrò, *se* properare simulans in Græciam quamprimùm proficisci, dixit, alios quamprimùm deligendos esse duces, si Clearchus *ipsos* abducere nollet: commeatum emendum esse, (erat autem barbarorum in exercitu rerum venalium forum) ac vasa colligenda: eundum etiam *nonnullis* à Cyro qui peterent navigia, quibus aveherentur: quòd si ea

a Ἐχθρὸς, ᾧ ἂν πολέμιος ᾖ.] *Phavorinus:* Πολέμιος, ὁ ἀπ' ἀλλοτρίας χώρας ἐχθρός· Ἐχθρὸς δὲ, ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς· πᾶς οὖν πολέμιος ἐχθρὸς, οὐ μὴν πᾶς ἐχθρὸς καὶ πολέμιος. Καὶ πολέμιος, ὁ κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίος. Sic enim locum distinguendum et emendandum duxi: cùm priùs in edit. saltem *Basil.* punctum post πᾶς ἐχθρὸς poneretur, et καὶ πολέμιος semel tantùm legerentur. Eodem interprete, Ἐχθρὸς est κυρίως, ὁ πρώην φίλος ὢν, καὶ ὕστερον καταστὰς εἰς ἔχθος· Πολέμιος δὲ ἁπλῶς, ὁ μεθ' ὅπλων χωρῶν. *Moschopulus* in libello Περὶ σχεδῶν: Ἐχθρὸς, ὁ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ· πολέμιος δὲ, ὁ ἀπ' ἀλλοτρίας γῆς.

b Ὥςτε ὥρα λέγειν] Eleganter, atque ex Atticorum consuetudine, post ὥρα supprimitur verbum substantivum. Plenè diceretur ὥρα ἂν εἴη: uti Noster K. Π. p. 191. Edit. Oxon. 1727. Ὥρα ἂν, ἔφη, συσκευάζεσθαι ὑμῖν εἴη.

c Στρατηγοὺς μὲν ἑλέσθαι &c.] Ante ἑλέσθαι et cæteros, qui statim sequuntur, infinitivos requiri videtur δεῖν: ut ferè solet, cùm præcedant verba λέγειν, δοκεῖν et similia. Ità K. Π. p. 213. Edit. Oxon. 1727. Ἡμῖν γὰρ δοκεῖ πᾶσιν — μὴ — τότε μάχεσθαι, μηδ' ἐν τῇ φιλίᾳ καθημένους ἡμᾶς ὑπομένειν, ἀλλ' ἰέναι &c. Act. XV. 24. λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον. — scil. δεῖν. Plenè *Ælian.* H. V. l. 3. c. 12. Λακεδαιμονίων δὲ ἔστιν αὕτη ἡ φωνὴ, ἐρᾷν δεῖν λέγουσα.

d Ἡ δ' ἀγορὰ ἦν &c.] Vide quæ notavimus K. Π. p. 167. Edit. Oxon. 1727.

ταῦτα, ἡγεμόνα [a] αἰτεῖν Κῦρον, ὅστις ὡς διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπάξει. ἐὰν δὲ μηδὲ ἡγεμόνα διδῷ, συντάττεσθαι τὴν ταχίστην· πέμψαι δὲ καὶ προκαταληψομένους τὰ ἄκρα, ὅπως μὴ [b] φθάσωσι μήτε ὁ Κῦρος μήτε οἱ Κίλικες καταλαβόντες· ὧν πολλοὺς καὶ πολλὰ χρήματα ἔχομεν ἡρπακότες. Οὗτος μὲν δὴ τοιαῦτα εἶπε· μετὰ δὲ τοῦτον Κλέαρχος εἶπε [c] τοσοῦτον.

Ὡς μὲν [d] στρατηγήσοντα ἐμὲ ταύτην τὴν στρατηγίαν, μηδεὶς ὑμῶν λεγέτω· (πολλὰ γὰρ ἐνορῶ, δι' ἃ ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον) [e] ὡς δὲ τῷ ἀνδρί, ὃν ἂν ἕλησθε, πείσομαι ἢ δυνατὸν μάλιστα· ἵνα εἰδῆτε, ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίστα-

non daret, petendum à Cyro ducem esse, qui per pacatam utique regionem *eos* abduceret: quòd si nè ducem quidem daret, quamprimùm instruendam esse aciem; ac mittendos, qui *montium* vertices antecaperent, ut nec Cyrus *his* occupandis nec Cilices *nos* antevertant; quorum multos et multa bona prædati possidemus. Hujusmodi ille verba fecit: post quem Clearchus tantum dixit:

Nemo vestrûm dicat fore, ut ipse munus hoc imperatorium suscipiam: (nam multa video, quamobrem id per me fieri non debeat) sed ut ei, quemcunque delegeritis, pro viribus obtemperem: ut sciatis me *alterius* etiam

a Αἰτεῖν Κῦρον] Simplicitatem hoc loco et stili Xenophontéi perspicuitatem, præ quarum studio vocem repetit ultimam, agnoscere debemus. Nec aliâ de causâ vocem eandem pag. 14. iteratam videre est. Pari modo *Cæsar*, σαφηνείας etiam studio insignis, nomen proprium repetit B. G. l. 5. c. 3.

b Μὴ φθάσωσι] MS. Eton. et editi quidam libri dant βλάψωσι. omnino malè. Locutio, quam repræsentamus, Nostro familiaris est. K. Π. p. 178. Edit. Oxon. 1727. πρόσωθεν ἔφθασας ἐλθὼν &c. et p. 194. Ἢν γὰρ φθάσωμεν ἄνω γενόμενοι,—eámque confirmat verbum προκαταλαμβάνειν, mox eâdem de re adhibitum; necnon ejus participium, quod modò præcesserat.

c Εἶπε τοσοῦτον.] *Suidas:* Τοσοῦτον, ἀντὶ τοῦ τοῦτο. *Sophocles* in *Ajace* v. 441:

Καί τοι τοσοῦτόν γ' ἐξεπίστασθαι δοκῶ,
Εἰ ζῶν &c.

Ubi *Scholiastes* τοσοῦτον eodem, quo *Suidas*, modo exponit. *Herodotus* l. 4. c. 197. similiter τοσόνδε adhibet: τοσόνδε ἔτι ἔχω εἰπεῖν &c. ubi legitur etiam τοσοῦτον δὲ &c. Forsan post τοσοῦτον intelligendum est μόνον, cujus frequens est ellipsis: *Ælian.* l. 4. c. 9. H. V. Αὐτό γε μὴν τοῦτο ἐνεφάνισεν αὐτοῖς, ὅτι &c. i. e. *Hocce verò unum* &c. Pleniùs idem. l. 3. c. 17. Ἢ αὐτὸ τοῦτο μόνον τὴν διάνοιαν ἀγαθοὶ γενόμενοι, &c. In aliis etiam locutionibus vox eadem deest: Rom. IV. 9. Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομήν, ubi requiritur μόνον. *Philip.* II. 4. Μὴ τὰ ἑαυτῶν &c. pro Μὴ μόνον &c.

d Στρατηγήσοντα—στρατηγίαν] Eadem verbi cum nomine cognato constructio reperitur Matth. II. 10. VII. 26. XIII. 14.

e Ὡς δὲ τῷ—πείσομαι] *Muretus* legit πεισόμενον. quo meliùs, opinor, posterius hoc sententiæ membrum priori respondeat. Sed Nostro familiaris est subita structuræ mutatio. Vide quæ hâc de re notavimus p. 17. Et vulgatam lectionem, quam libri omnes, quos quidem vidi, tuentur, commodè satis retineas licèt, modò locutionem hanc ellipticam esse statuas, hâc ratione supplendam—πείσομαι ἢ δυνατὸν μάλιστα, οὕτω λέγετε· vel οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε· ut idem Clearchus plenè p. 23. dixerat: Ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος ὅπῃ ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε.

μαι, ὡς τις καὶ ἄλλος μάλιστα ἀνθρώπων. Μετὰ δὲ τοῦτον ἄλλος ἀνέστη, ἐπιδεικνὺς μὲν τὴν εὐήθειαν τοῦ τὰ πλοῖα αἰτεῖν κελεύοντος, ὥσπερ πάλιν [a] στόλον Κύρου μὴ ποιουμένου· ἐπιδεικνὺς δὲ ὡς εὔηθες εἴη, ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τούτου, ᾧ [b] λυμαινόμεθα τὴν [c] πρᾶξιν. Εἰ δέ τι καὶ τῷ ἡγεμόνι πιστεύσομεν, ᾧ ἂν Κῦρος δῷ, τί κωλύει καὶ τὰ ἄκρα ἡμῖν κελεύειν Κῦρον προκαταλαμβάνειν; Ἐγὼ γὰρ ὀκνοίην μὲν ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν, ἃ ἡμῖν δοίη, μὴ ἡμᾶς [d] αὐταῖς ταῖς τριήρεσι καταδύσῃ· φοβοίμην δ' ἂν τῷ ἡγεμόνι, ᾧ ἂν δοίη, ἕπεσθαι, μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἷόν τε ἔσται ἐξελθεῖν· βουλοίμην δ' ἄν, ἄκοντος ἀπιὼν Κύρου, λαθὼν αὐτὸν ἀπελθεῖν· ὃ οὐ δυνατόν ἐστιν. Ἀλλ' ἔγωγε φημὶ ταῦτα μὲν φλυαρίας εἶναι· δοκεῖ δέ μοι,

imperio parendi esse peritum, ut quis maximè mortalium alius. Post hunc surrexit alius, qui partim ejus stoliditatem commonstrabat, qui ad naves petendas hortatus fuerat, quasi verò Cyrus expeditionem posthac non erat suscepturus: partim commonstrabat quàm stultum esset, ducem ab eo petere, cujus institutum labefactamus. Quòd si quam duci, quem *nobis* Cyrus dederit, fidem habebimus, quid vetat quo minùs etiam vertices Cyrum nobis occupare jubeamus? Equidem naves conscendere, quas *ille* nobis dederit, formidaverim, nè cum ipsis nos triremibus demergat: ducem quoque, quem *ille* dederit, sequi metuerim, nè nos *eò* ducat, unde non sit exeundi facultas: velim autem, invito Cyro abeunte me, clam eum discedere; quod fieri nequit. Sed has equidem nugas esse censeo: quin *potiùs* arbitror, *de-*

a Στόλον—ποιουμένου] *Phavorinus:* Στόλος, ἡ διὰ θαλάσσης πορεία, (quo sensu hìc loci venit) καὶ τὸ τῶν νεῶν πλῆθος. Καὶ ἡ διὰ γῆς πορεία καὶ αὐτὴ ἡ στρατιά. quo modo accipitur suprà p. 7. et K. Π. p. 178. Edit. Oxon. 1727. Cæterùm, pro ποιουμένου *Muretus* ποιησομένου reponendum putat: quâ nihil opus esse mutatione docebunt quæ suprà paulò notavimus ad verbum μένομεν p. 21.

b Λυμαινόμεθα &c.] Ad rectam ab obliquâ jam, more suo, transit orationem. Vide sis quæ hâc de re notavimus K. Π. p. 56. Edit. Oxon. 1727.

c Τὴν πρᾶξιν.] Inter πρᾶξιν et ἔργον ità distinguunt *Suidas* et *Phavorinus*, ut illa sit, ἡ πρὸς τὸ τέλος τείνουσα ἐνέργεια· hoc, τὸ τέλος. Hìc certè *rem* (non *gestam*, sed) *gerendam* denotat.

d Αὐταῖς ταῖς τριήρεσι καταδύσῃ.] Ante αὐταῖς &c. deest præpos. σὺν, qualem eam pati ellipsin K. Π. p. 38. Edit. ejus. notavimus. Ea autem est hujusce sententiæ membri ratio, ut ipsi Cyro tribuerit, eo quod jubente fieri potuerit. Nec insolens est hoc loquendi genus. *Ælian.* H. V. l. 14. c. 49. Philippus, inquit, Apthonetum ἐμαστίγωσεν, i. e. *flagris cædi jussit.* Sic Lucas *Act.* XVI. 23. de *magistratibus* Philippensium dicit, Πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, &c. Et Paulus de iisdem v. 37. ait, Δείραντες ἡμᾶς —ἔβαλον εἰς φυλακὴν, &c. Priùs verò v. 22. magistratus isti dicuntur κελεύειν ῥαβδίζειν. Iisdem utique quibus *jussa*, et ipsæ tribuuntur *actiones.* Sed et in bello (utì rectè Cl. Perizonius ad *Æliani* locum proximè citatum observavit) nihil frequentius, quàm ut ipse dux facere dicatur, quod jubet fieri. Sallustius *Catil.* c. 60. *Petrejus tubâ signum dat.* Et *Jugurth.* c. 26. *Jugurtha — omnes puberes — interfecit*, i. e. interfici jussit. Ubi vide quæ notavit Cl. *Cortius.*

ἄνδρας ἐλθόντας πρὸς Κῦρον, οἵτινες ἐπιτήδειοι, σὺν Κλεάρχῳ, [a] ἐρωτᾷν ἐκεῖνον, τί βούλεται ἡμῖν χρήσασθαι· κἂν μὲν ᾖ ἡ [b] πρᾶξις παραπλησία οἵαπερ καὶ πρότερον ἐχρῆτο τοῖς [c] ξένοις, ἕπεσθαι καὶ ἡμᾶς, καὶ μὴ κακίους εἶναι τῶν πρόσθεν τούτῳ, [d] συναναβάντων· ἐὰν δὲ μείζων ἡ πρᾶξις τῆς πρόσθεν [e] φαίνηται, καὶ ἐπιπονωτέρα καὶ ἐπικινδυνωτέρα, [f] ἀξιοῦν ἢ πείσαντα ἡμᾶς ἄγειν, ἢ πεισθέντα [g] πρὸς φιλίαν ἀφιέναι· οὕτω γὰρ καὶ ἑπόμενοι ἂν φίλοι αὐτῷ καὶ πρόθυμοι ἑποίμεθα, καὶ ἀπιόντες, ἀσφαλῶς ἂν ἀπίοιμεν· ὅ, τι δ' ἂν πρὸς ταῦτα λέγῃ, ἀπαγγεῖλαι δεῦρο· ἡμᾶς δ' ἀκούσαντας πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι. Ἔδοξε δὲ ταῦτα·

Καὶ ἄνδρας ἑλόμενοι σὺν Κλεάρχῳ πέμπουσιν, οἳ ἠρώτων Κῦρον τὰ δόξαντα τῇ στρατιᾷ. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο ὅτι

bere homines idoneos unà cum Clearcho Cyrum convenire, qui de ipso quærant, quam ad rem nostrâ uti velit operâ: ac si res ejusmodi ferè sit, ad quam militum conductitiorum antehac usus est operâ, sequi nos etiam *debere existimo*, nec iis ignaviores esse, qui priùs iter hoc cum ipso susceperunt: sin res major quàm prior illa, graviorísque tum laboris tum periculi videatur, petant *oportet isti*, ut vel nos suam in sententiam pertractos *secum* ducat, vel ipse nostram in sententiam adductus in *regionem* pacatam *nos* dimittat; sic enim *fiet* ut sive sequamur ipsum, amicis et alacribus animis sequuturi simus, sive discedamus, tutò simus discessuri: quidquid ad hæc dixerit, huc renuntient *legati;* nos verò ubi audîerimus, *nostra* ad id consilia adcommodemus. Hæc comprobata est sententia:

Atque lectos *adeò* homines cum Clearcho mittunt, qui Cyrum de iis, quæ decreverat exercitus, interrogabant. Respondebat ille, audire se, hostem

a Ἐρωτᾷν &c.] Supple δεῖν. utì suprà notavimus p. 22. n. c.

b Πρᾶξις] Vide ad hanc vocem notata p. 24. n. c.

c Ξένοις,] Varias vocis hujus significationes suprà jam adduximus p. 5. n. a.

d Συναναβάντων.] Notionem simplici verbo subjiciendam, unde et hujus compositi sensum in promptu sit elicere, ineunte libro explicavimus.

e Φαίνηται,] Hujus verbi vim expositam videre est K. Π. p. 6. Edit. Oxon. 1727.

f Ἀξιοῦν πείσαντα &c.] In MS. Eton. et editis quibusdam libris legitur, ἢ πείσαντας ἡμᾶς ἄγειν, ἢ πεισθέντας πρὸς &c. At in veteribus aliis (utì testatur *Stephanus*) ea comparet lectio, quam, ab ipso Leunclavióque comprobatam, sequimur. Ait autem *Stephanus* se malle πεισθέντας, sed præfixâ negativâ particulâ μή. Verùm ex lectione receptâ sensus satìs concinnus exoritur.

g Πρὸς φιλίαν &c.] Dicitur ἐλλειπτικῶς pro πρὸς χώραν φιλίαν: quod substantivum suprà pauld p. 23. additur: ὅστις ὡς διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπάξει. Eadem occurrit ellipsis Luc. I. 39. 65. XVII. 24. Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ, ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν, εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει· ubi in τῆς ὑπ' οὐρανὸν, deest χώρας, ut in τὴν ὑπ' οὐρανὸν, χώραν. Vide sis K. Παιδ. pag. 16. not. 2. Edit. Oxon. 1727

ἀκούοι 'Αβροκόμαν, ἐχθρὸν ἄνδρα, ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶναι, ἀπέχοντα δώδεκα σταθμούς· πρὸς τοῦτον οὖν ἔφη βούλεσθαι ἐλθεῖν· κἂν μὲν ᾖ ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη χρῄζειν ἐπιθεῖναι αὐτῷ· ἢν δὲ φεύγῃ, [a] ἡμεῖς ἐκεῖ πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα. 'Ακούσαντες δὲ ταῦτα οἱ αἱρετοὶ, ἀναγγέλλουσι τοῖς στρατιώταις· τοῖς δὲ ὑποψία μὲν ἦν, ὅτι ἄγει πρὸς βασιλέα, ὅμως δὲ ἐδόκει ἕπεσθαι. [b] Προσαιτοῦσι δὲ μισθὸν ὁ Κῦρος ὑπισχνεῖται ἡμιόλιον πᾶσι [c] δώσειν οὗ πρότερον ἔφερον, ἀντὶ δαρεικοῦ τρία ἡμιδαρεικὰ [d] τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ· ὅτι δ' ἐπὶ βασιλέα ἄγοι, οὐδ' [e] ἐνταῦθ' ἤκουσεν οὐδεὶς, ἔν γε τῷ φανερῷ.

'Εντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, ἐπὶ [f] τὸν Σάρον ποταμὸν, οὗ ἦν τὸ εὖρος τρία πλέθρα. 'Εντεῦ-

suum, Abrocomam ad fluvium Euphratem esse, et duodecim castrorum spatium abesse: adversùs hunc utique velle se proficisci aiebat; ac si quidem fuerit illìc, pœnas ei imponere se cupere: sin fugam ceperit, nos illìc his de rebus consultabimus. Hæc cùm audîssent delecti illi, militibus renuntiant: his verò inerat suspicio, *Cyrum* adversùs regem ducere, *illum* sequendum tamen decernebant. Cúmque mercedem poscerent ampliorem, Cyrus se *stipendii*, quod priùs ferebant, sesquiplum omnibus daturum pollicetur, *nimirum* pro darico tres dimidiatos daricos singulis in mensem militibus: quod autem *ipsos* adversùs regem duceret, nè quidem ibi quisquam, propalam saltem, audivit.

Hinc castris alteris, decem parasangas, ad Sarum flumen pergit, cujus est trium plethrorum latitudo. Indè castris unis, parasangas quinque progredi-

a 'Ημεῖς ἐκεῖ &c.] De formæ hâc orationis mutatione lege notata p. 24. n. b.

b Προσαιτοῦσι] Verbi significationem auget præpositio; nec immeritò; cùm ea, *Phavorino* interprete, interdum posita sit ἀντὶ τοῦ πλεῖον, περισσότερον. Eandem vim obtinet K. Π. p. 198. Edit. Oxon. 1727. ὥστε καὶ προσοφείλοντές σοι ἄλλας χάριτας &c.

c Δώσειν οὗ &c.] Pro ἐκείνου μισθοῦ, ὃν &c. quâ de ellipsi vide notata in *Addendis* ad K. Π. p. 2. l. 8. Edit. ejusd.

d Τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ.] Duplex hìc ellipsis notanda venit: priori, in τοῦ μηνὸς, adde διά: posteriori, in τῷ στρατιώτῃ, ἑκάστῳ. *Aristoph.* in *Pluto* v. 98. similiter ellipticè dixit,

Πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακα χρόνου.

quod ejusdem Fabulæ v. 1046. plené:

Ἔοικα διὰ πολλοῦ χρόνου σ' ἑορακέναι.

Ælian. H. V. l. 9. c. 13. καθ' ἡμέραν pro καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Nostra infrà plenè: ὁ δ' ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἑκάστῳ δώσειν μνᾶς &c.

e 'Ενταῦθ' ἤκουσεν—ἔν γε &c.] *Phavorinus:* 'Ενταῦθα, ἀντὶ χρονικοῦ ἐπιῤῥήματος τοῦ τότε. Vide quæ ex eodem Auctore hoc de adverbio adduximus p. 6. Cæterùm MS. Eton. dat ἐν τῷ τότε φανερῶς. Sed rectè se habet vulgata lectio; quæ ad Thucydidéam illam l. 2. haud ità longè ab initio, proximè accedit ἐν τῷ ἐμφανεῖ, quam *Scholiasta* exponit φανερῶς.

f 'Επὶ τὸν Σάρον] In editis libris, quos vidi, omnibus, legitur Φάρον: in MS. Eton. Ψάρον. Ipse Σάρον, veterum Geographorum auctoritate nixus, restitui, *Ptolemæus* inter Cydnum et Pyramum eodem, quem Noster sequutus est, ordine, ponit

θεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας πέντε, ἐπὶ τὸν Πύραμον ποταμὸν, οὗ τὸ εὖρος στάδιον. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, [a] εἰς Ἰσσοὺς, τῆς Κιλικίας ἐσχάτην πόλιν, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ, [b] οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· καὶ Κύρῳ παρῆσαν ἐκ Πελοποννήσου νῆες τριάκοντα καὶ πέντε, καὶ ἐπὶ ταύταις ναύαρχος Πυθαγόρας Λακεδαιμόνιος· [c] Ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Ταμὼς Αἰγύπτιος ἐξ Ἐφέσου, ἔχων ναῦς ἑτέρας Κύρου πέντε καὶ εἴκοσιν· αἷς ἐπολιόρκει Μίλητον, ὅτι Τισσαφέρνῃ [d] φίλη ἦν, καὶ συνεπολέμει Κύρῳ πρὸς αὐτόν. Παρῆν δὲ καὶ Χειρίσοφος ὁ Λακεδαιμόνιος

tur, ad Pyramum fluvium, cujus *æquat* latitudo stadium. Indè castris secundis, parasangas quindecim progreditur, ad Isson, urbem Ciliciæ extremam, ad mare *sitam*, frequentem incolis, amplam et opulentam. Hìc dies tres mansit; *quibus* ad Cyrum ex Peloponneso triginta quinque venêre naves, quarum erat navarchus Pythagoras Lacedæmonius. Dux earum *indè usque* ab Epheso Tamos erat Ægyptius, qui naves *etiam* alias Cyri viginti quinque habebat; quibus Miletum obsederat, quòd *urbs ea* Tissapherni faverat, et adversùs hunc cum Cyro bellum gesserat. Aderat item *iis* in navibus Che-

Σάρον, l. 5. c. 8. *Strabo* l. 12. p. 809. Διὰ μὲν οὖν τῆς πόλεως ταύτης (cui *Comanæ* nomen inditum esse tradit) ὁ Σάρος ῥεῖ ποταμὸς, καὶ διὰ τῶν συναγκείων τοῦ Ταύρου διεκπεραιοῦται πρὸς τὰ τῶν Κιλίκων πεδία, καὶ τὸ ὑποκείμενον πέλαγος. Proximo deinde loco Pyramum idem memorat. Sarum ponit etiam inter amnes Ciliciæ *Plinius* l. 5. c. 27. et *Stephanus* ad v. Ἄδανα, Nostro Δάνα p. 17. Cujus de situ *Procopius* l. 5. *Ædific.* c. 5. Ἄδανα πόλις· ἧς δὴ ἐς τὰ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ποταμὸς φέρεται, Σάρος ὄνομα, ἐκ τῶν ἐν Ἀρμενίοις ὀρῶν κατιών &c. Ex dictandi more forsan, in libris manu exaratis, primò manavit error; cùm ex soni vicinitate librarii ψ pro σ scriberent: tandem autem ψ in φ obscuro literarum discrimine decepti mutârunt, illorum qui deinceps versârunt aut transcripserunt exemplaria. Cæterùm, flumen illud *Pharum*, cujus in his terris, de quibus agitur, haud usquam, opinor, fontes cursúmve reperire potuerint, editores Xenophontéi siccis (pro eximiâ scilicet eorum pernicitate) transiêre pedibus.

a Εἰς Ἰσσοὺς, τῆς &c.] Oppidum hoc cæteris ferè omnibus, Græcè scribentibus, Ἰσσὸς dictum: vide tamen quæ scripta sunt p. 16. n. a. necnon *Indicem Geographicum.* Cæterùm, locutioni, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ, deest κειμένην, quod addit *Diodor. Sic.* l. 14. p. 251. καὶ παρεγενήθη πρὸς πόλιν Ἰσσὸν, ἐπὶ θαλάττης μὲν κειμένην.

b Οἰκουμένην, μεγάλην &c.] Hæc passim iterat eodem ferè modo, quo *Herodot.* nomina πολὺς καὶ μέγας: e. g. l. 4. c. 109. —ἐστὶ λίμνη μεγάλη τε καὶ πολλὴ, καὶ &c. l. 7. c. 9. ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα, —et c. 18.—ἰδὼν ἤδη πολλά τε καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα &c. l. 8. c. 144. πολλά τε γάρ καὶ μεγάλα ἐστι τὰ &c. Quod autem, Xenophonte Auctore, πόλις ista εὐδαίμων erat &c. id verò negant *Strabo* et *Mela:* quâ de summos inter homines dissensione agimus in *Indice* modò adpellato.

c Ἡγεῖτο δ' αὐτῶν &c.] Lege *Diodor. Sic.* l. 14. p. 250.

d Φίλη ἦν, καὶ συνεπολέμει] Quæ hìc copulantur verba, sibi diversa vindicant nomina: prius scil. ἦν respicit Μίλητος, posterius Ταμώς: perinde atque apud Lucam IX. 39. καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν, illud ad puerum, hoc ad dæmonium refertur.

ἐπὶ τῶν νεῶν, μετάπεμπτος ὑπὸ Κύρου, ἑπτακοσίους ἔχων ὁπλίτας, ὧν ἐστρατήγει παρὰ Κύρῳ. Αἱ δὲ νῆες ὥρμουν παρὰ τὴν Κύρου σκηνήν. Ἐνταῦθα καὶ οἱ παρ' Ἀβροκόμα μισθοφόροι Ἕλληνες ἀποστάντες ἦλθον παρὰ Κῦρον, τετρακόσιοι ὁπλῖται, καὶ συνεστρατεύοντο ἐπὶ βασιλέα.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας πέντε, [a] ἐπὶ πύλας τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας. Ἦσαν δὲ ταῦτα δύο τείχη· καὶ τὸ μὲν ἔσωθεν, πρὸ τῆς Κιλικίας, Συέννεσις εἶχε καὶ Κιλίκων φυλακή· τὸ δ' ἔξω, τὸ πρὸ τῆς Συρίας, βασιλέως ἐλέγετο φυλακὴ φυλάττειν. Διὰ μέσου δὲ τούτων ῥεῖ ποταμὸς, [b] Κέρσος ὄνομα, εὖρος πλέθρου. Ἅπαν δὲ τὸ μέσον τῶν τειχῶν, ἦσαν στάδιοι τρεῖς· καὶ παρελθεῖν οὐκ ἦν βίᾳ· [c] ἦν γὰρ ἡ πάροδος στενὴ, καὶ τὰ τείχη εἰς τὴν θάλατταν καθήκοντα, ὕπερθεν δὲ ἦσαν [d] πέτραι ἠλίβατοι· ἐπὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἀμφοτέροις ἐφει-

risophus Lacedæmonius, à Cyro accersitus, cum septingentis gravis armaturæ militibus, quorum apud Cyrum dux erat. Ac naves *quidem* propter Cyri tentorium adpulerunt. Hoc loco etiam stipendiarii Græci, quadringenti gravis armaturæ, qui apud Abrocomam *militârant*, ad Cyrum transierunt, et unà *cum eo* in expeditionem adversùs regem profecti sunt.

Hinc castris unis, parasangas quinque progreditur, ad portas Ciliciæ Syriæque. Erant hæ duo castella: ac *horum* quidem citerius, in Ciliciam obversum, Syennesis et Cilicum præsidium tenebat; ulterius, in Syriam obversum, dicebatur regis præsidium custodire. Medio inter hoc loco fluit amnis, *cui* nomen Cersus, latitudine plethri. Totum verò *spatium* inter castella medium, trium erat stadiorum; nec id vi transire licebat: nam transitus angustus erat, ac muri ad mare pertinebant, saxáque desuper erant inaccessa:

a Ἐπὶ πύλας τῆς &c.] Sunt hæ inferiores maritimæque *pylæ*, ab Amanicis sive superioribus diversæ, de quibus plura in *Indice Geograph.*

b Κέρσος—εὖρος πλέθρου.] MS. Eton. εὖρος ἦν πλέθρου: cùm autem neque aliis in libris compareat ἦν, et alibi passim supprimi soleat, omittendum hìc quoque censuimus. Editio *Stephan.* exhibet πλέθρον: quæ ut ut defendi possit lectio, tamen sæpiùs genitivo utitur Xenophon. Sic paulò pòst,—ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμὸν, ὄντα τὸ εὖρος πλέθρου. et, ἐπὶ τὰς πηγὰς τοῦ Δαράδακος ποταμοῦ, οὗ τὸ εὖρος πλέθρου. De flumine isto videndum in *Indice Geograph.*

c Ἦν γὰρ ἡ πάροδος στενὴ &c.] *Diodorus Sic.* simili modo aditus illos in Ciliciam, suprà p. 15. memoratos, describit l. 14. p. 250. αὕτη δ' (sc. τῆς Κιλικίας εἰσβολὴ) ἐστὶ στενὴ καὶ παράκρημνος, ἐπὶ σταδίους μὲν εἴκοσι παρατείνουσα· πλησίον δ' αὐτῆς ἐστιν ἐξ ἀμφοτέρων καθ' ὑπερβολὴν ὄρη μεγάλα καὶ δυσπρόσιτα· ἀπὸ δὲ τῶν ὀρῶν ἐξ ἑκατέρου μέρους τείχη κατατείνει μέχρι τῆς ὁδοῦ καθ' ἣν ἐνῳκοδόμηνται πύλαι.

d Πέτραι ἠλίβατοι·] Elucet in his ingenii vigor, simplex ultra dicendi genus adsurgens. Vide sis quæ de stilo Xenophontéo dicta sunt *Dissert.* 1. K. Π. Edit. Oxon. 1727. præmissæ p. 10.

στήκεσαν πύλαι. Ταύτης ἕνεκα τῆς παρόδου Κῦρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὁπλίτας ἀποβιβάσειεν εἴσω καὶ ἔξω τῶν πυλῶν, καὶ βιασάμενοι τοὺς πολεμίους παρέλθοιεν, [a] εἰ φυλάττοιεν ἐπὶ ταῖς Συρίαις πύλαις· ὅπερ ᾤετο ποιήσειν τὸν Ἀβροκόμαν ὁ Κῦρος, ἔχοντα πολὺ στράτευμα. Ἀβροκόμας δὲ οὐ τοῦτο [b] ἐποιήσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἤκουε Κῦρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα, ἀναστρέψας ἐκ Φοινίκης παρὰ βασιλέα ἀπήλαυνεν, ἔχων, ὡς ἐλέγετο, [c] τριάκοντα μυριάδας στρατιᾶς.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ Συρίας σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας πέντε εἰς Μυρίανδρον, πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ Φοινίκων, [d] ἐν τῇ θαλάττῃ· ἐμπόριον δ' ἦν τὸ χωρίον, καὶ ὥρμουν αὐτόθι ὁλκάδες πολλαί. Ἐνταῦθ' ἔμειναν ἡμέρας ἑπτά· [e] καὶ Ξενίας ὁ Ἀρκὰς στρατηγὸς, καὶ Πασίων ὁ Μεγαρεὺς, ἐμβάντες εἰς πλοῖον, καὶ τὰ πλείστου ἄξια ἐνθέμενοι, ἀπέπλευσαν, ὡς μέντοι πλείστοις [f] ἐδόκει, φιλοτιμη-

juxta verò castellum utrumque portæ adstitêrunt *illæ*. Hujusce causâ transitûs naves Cyrus accersivit, quò gravis armaturæ milites citra portas ultráque trajiceret, atque *ii*, hostibus vi submotis, transire possent, si *qui fortè* ad portas Syriacas præsidium agitarent; quod quidem Abrocomam, qui magnas haberet copias, facturum existimabat Cyrus. At hoc non fecit Abrocomas, sed quòd Cyrum in Ciliciâ esse audîerat, relictâ Phœniciâ ad regem, cum trecentis, utì ferebatur, hominum millibus perrexit.

Indè per Syriam unis castris, parasangas quinque progreditur, ad Myriandrum, urbem à Phœnicibus habitatam, prope mare *sitam:* locus autem emporium erat, atque illic multæ naves onerariæ stationem habebant. Hìc dies septem mansit: et Xenias dux ille Arcadicus cum Pasione Megarensi, conscensâ navi, et *in eam* maximi pretii rebus impositis, solverunt; æmulatione

a *Εἰ φυλάττοιεν ἐπὶ* &c.] Quippe suprà paulò p. 28. dixerat,—*τὸ πρὸ τῆς Συρίας* (sc. *τεῖχος*) *βασιλέως ἐλέγετο φυλακὴ φυλάττειν.*

b Ἐποιήσατο,] MS. Eton. ἐποίησεν, haud ità accuratè: nam verba ποιεῖν et ποιεῖσθαι non temerè poni confundíve solent veteres apud scriptores; cùm prius ad *alterum* plerumque referatur, non ad *ipsum* (ut ità dicam) *facientem:* at posterius, ad *ipsum facientem.* Quare vox media rectè hoc loco significat, *sibi sive commodo suo facere.*

c *Τριάκοντα μυριάδας*] Ità MS. Eton. atque libri typis impressi. At *Amasæus* legit *τρεῖς μυριάδας.*

d Ἐν τῇ θαλάττῃ·] MS. Eton. ἐπὶ τῇ θαλάττῃ, utì suprà p. 32. de Isso legitur. Sed, ut nè memorem præpositiones istas haud raró invicem esse permutatas, si quid inter eas ponendum fuerit discriminis, ἐν certè potiori jure locum hunc sibi vindicare videatur; cùm urbs illa ἐν Ἰσσικῷ κόλπῳ, utì *Agathem.* l. 1. c. 4. sita sit. Hìc itidem ἐλλείπει partic. *κειμένην*, de quo suprà p. 27. not. a.

e Καὶ Ξενίας ὁ &c.] Vide suprà p. 20.

f Ἐδόκει, φιλοτιμηθέντες &c.] *Muretus* legit—ἐδόκει, *φίλοις θυμηθέντες:* sed minimè rejicienda videtur lectio vulgata; cùm *φιλοτιμεῖσθαι*, ut *æmulari*, tam in malam, quàm in bonam partem accipiatur. *Æmulatio autem* (verba sunt *Cicer.* Tuscul. Disput. l. 4. c. 8.) *dupliciter illa quidem dicitur, ut et in laude, et in vitio nomen hoc sit: nam et imitatio virtutis*

θέντες ὅτι τοὺς στρατιώτας αὐτῶν παρὰ Κλέαρχον ἀπελθόντας, ὡς ἀπιόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα πάλιν, καὶ οὐ πρὸς βασιλέα, εἴα Κῦρος τὸν Κλέαρχον ἔχειν. Ἐπεὶ δ' οὖν [a] ἦσαν ἀφανεῖς, [b] διῆλθεν ὁ λόγος, ὅτι διώκοι αὐτοὺς Κῦρος [c] τριήρεσι· καὶ οἱ μὲν εὔχοντο ὡς δολίους ὄντας αὐτοὺς ληφθῆναι· οἱ δ' [d] ᾤκτειρον εἰ ἁλώσοιντο.

Κῦρος δὲ συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς, εἶπεν, [e] "Ἀπολελοίπασιν ἡμᾶς Ξενίας καὶ Πασίων· ἀλλ' εὖ γε μέντοι "ἐπιστάσθωσαν, [f] ὅτι οὐδὲ ἀποδεδράκασιν, (οἶδα γὰρ ὅπη

ducti, quemadmodùm plerisque videbatur, quòd milites suos, qui ad Clearchum se contulerant, quasi qui *jam* essent in Græciam redituri, ac non adversùs regem perrecturi, Clearchum habere sinebat Cyrus. Itaque cùm ex conspectu se subduxissent, incessit rumor, Cyrum eos triremibus persequuturum: et nonnulli quidem optabant ut, quia fraude malâ egissent, caperentur; alii *eorum sortem* miserari, si caperentur, parati fuerint.

Cyrus autem, convocatis ducibus, ait; " Deseruêre nos Xenias et Pasion; " verùm certò sciant, nec clam se aufugisse, (novi enim quò abeunt) nec ef-

æmulatio dicitur—et est æmulatio ægritudo, si eo, quod concupierit, alius potiatur, ipse careat. Itaque rectè, opinor, dicit Noster, homines istos præ ægritudine ex ingratâ suorum apud Clearchum commoratione susceptâ, φιλοτιμηθέντας Cyrum deseruisse.

a Ἦσαν ἀφανεῖς,] Locutio huic omnino similis occurrit Luc. XXIV. 31. καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. Unde falsò à Pontificiis colligitur, Christum corpus suum ibi tum planè invisibile reddidisse. Turpissimum autem sive malitiæ sive inscitiæ specimen edunt fidei quidam Christianæ oppugnatores, qui somniant innuúntque subinde, spectrum nescio quod induxisse Lucam, non de vero Christi corpore loquutum esse. Quamobrem enim Xenias et Pasion ἀφανεῖς tandem esse dicuntur? Ideò certè, quòd usque eò discesserant, ut (non oculos prorsùs fallerent, sed) à Cyro suísque non ampliùs cernerentur. Similiter Christum Evangelista dicit ἄφαντον γενέσθαι, (non respectu sui, quasi talis jam factus esset, ut cerni non posset, sed) respectu discipulorum, quòd ἀπ' αὐτῶν ubi è loco, in quo versabantur, se subduxisset, cerni desineret. Quidquid enim cernere desinimus, etiamsi tale non sit, ut cerni nequeat, ἄφαντον rectè vocatur.

b Διῆλθεν ὁ λόγος] Ipsâ phrasi utitur Lucas c. 5. v. 15. Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος &c.

c Τριήρεσι·] Supple, ναυσί. quod nomen passim etiam deest in διήρης, πεντήρης, ἑξήρης &c. quam ellipsin imitatos esse Latinos nemo literis imbutus ignorat.

d Οἱ δ' ᾤκτειρον εἰ ἁλώσοιντο.] Hæc *Amasæus* non sine verborum ambage sic vertit: *alii nè caperentur timentes, eorum vicem dolebant.* Haud longè aliter *Leunclavius* exposuit: *alii, nè caperentur, ex commiseratione metuebant.* Est sanè locutio minùs consueta; quippe quæ rem seu affectum animi, à conditione incertâ pendentem, tanquam jam perceptum exprimat. Existimaverim equidem post ᾤκτειρον subintelligendum esse particulam ἄν, quæ voluntatis ci sensum cum futuri significatione largiri possit. Loca, in quibus eadem desideratur particula, quo futuri pariter significationem verbum induat sive particip. suppeditant *Demosth.* Olyn. 1. ῥᾷον καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ, ubi ἄν in edit. Franc. 1604. p. 2. ante ἐχρώμεθα tandem reponitur. Xen. K. Π. l. 6. p. 439. Edit. Oxon. 1727. ἄλλους δὲ μισθοῦνται, ὡς ἄμεινον μαχομένους ὑπὲρ σφῶν, ἢ αὐτοί· ubi μαχομένους legitur pro μαχομένους ἄν, vel μαχεσομένους.

e Ἀπολελοίπασιν ἡμᾶς &c.] Monet *Stephanus*, esse qui interrogativè legenda hæc putent: Ἀπολελοίπασιν ἡμᾶς Ξενίας καὶ Πασίων;

f Ἀποδεδράκασιν. &c.] Appositè *Ammonius:* Ἀποδρᾶναι καὶ Ἀποφεύγειν διαφέρει. Ἀποδρᾶναι μὲν γὰρ, τὸ ἀναχωρήσαντά τινα

"οἴχονται) οὔτε ἀποπεφεύγασιν, ἔχω γὰρ τριήρεις, ὥστε "ἑλεῖν τὸ ἐκείνων πλοῖον· Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε "αὐτοὺς διώξω· οὐδὲ ἐρεῖ οὐδεὶς ὡς ἐγὼ, ἕως μὲν ἄν παρῇ "[a] τις, χρῶμαι· ἐπειδὰν δὲ ἀπιέναι βούληται, συλλαβὼν "καὶ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ, καὶ τὰ χρήματα ἀποσυλῶ. Ἀλ-"λὰ [b] ἰόντων ἂν, εἰδότες ὅτι κακίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς, ἢ "ἡμεῖς περὶ ἐκείνους. Καί τοι ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα "καὶ γυναῖκας, ἐν Τράλλεσι φρουρούμενα· ἀλλ' οὐδὲ τού-"των στερήσονται· ἀλλ' ἀπολήψονται, τῆς πρόσθεν ἕνεκα "περὶ ἐμὲ ἀρετῆς." Καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν· οἱ δ' Ἕλλη-

"fugisse; nam triremes habeo, atque adeò ipsorum capere possum navigium. "Sed ipsos ego profectò non persequar; neque quisquam dicturus est, me "aliquorum uti, dum adsint, operâ; posteaquàm abire voluerint, comprehen-"sos eos et lædere, et fortunas eorum spoliando adimere. Abeant verò, ac "se sciant iniquiores in nos, quàm nos in ipsos esse. Atque ipsorum equi-"dem et liberos et uxores Trallibus præsidio septos habeo: verùm nè his "quidem erunt orbati; sed propter virtutem erga me pristinam recipient."

εὔδηλον εἶναι ὅπου ἐστιν· Ἀποφεύγειν δέ, τὸ μὴ δύνασθαι ἐπιληφθῆναι. Λέγει δὲ Ξενοφῶν τὴν διαφορὰν ἐν τῇ Ἀναβάσει, Οὔτε ἀποδεδράκασιν· (οἶδα γὰρ ὅπου ἔχονται) ὄτε ἀποφεύγουσι. Repone, ὅπη (vel ὅποι) οἴχονται, et ἀποπεφεύγασιν. *Phavorinus*: Ἀποδράναι ἐστὶ, τὸ ἀναχωρήσαντά τινα εὔδηλον εἶναι, ὅπου ἐστίν· Ἀποφεύγειν, τὸ ἀναχωρήσαντά τινα, μὴ δύνασθαι ὅπου ἐστὶν ἐπιληφθῆναι.

a Τις, χρῶμαι —— καὶ αὐτοὺς &c.] Xenophontem scripsisse αὐτὸν, vel αὐτοὺς subjunxisse, quasi παρῇ τις sint ἰσοδύναμα vocibus παρῶσι τινὲς, censet *Stephanus*. Nullâ certe mutatione opus est: nam licèt σολοικοφανῶς ista se habeat structura, tamen ἀσολοικίστως, Atticorum utique more, adhibetur. Similiter numerus numero non redditur apud *Sophocl.* in *Antig.* v. 718 et seq.

Ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,
Ἢ γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἄλλος ἢ ψυχὴν,
ἔχειν,
Οὗτοι διαπτυχθέντες, ὤφθησαν κενοί.

Ad quem locum *Scholiastes* hæc tantùm, μετέβη ἀπὸ ἑνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὅστις, εἰς πληθυντικὸν τὸ οὗτοι. Idem in *Ajac.* v. 736 et seq.

—— κοὔτις ἐσθ' ὃς ἂ
Τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατῦ
Σύναιμον ἀποκαλοῦντες, —

ubi *Schol.* Ἀττικὸν ἔθος, τὸ ἐπιφέρειν ἑνικοῖς πληθυντικὰ, καὶ ἀνάπαλιν· ὡς καὶ νῦν, Οὔτις ἐσθ' ὃς οὐχὶ ἔλεγε σύναιμον αὐτὸν ἀποκαλοῦντες. Quinetiam Noster, eâdem de re verba faciens, à singulari ad pluralem transit, à plurali ad singularem mox rediturus, K. Π. p. 94. et seq. Edit. Oxon. 1727. Πρὸς δ' αὖ τὸν λαγὼ, ὅτι μὲν ἐν σκότει νέμεται, τὴν δ' ἡμέραν ἀποδιδράσκει, κύνας ἔτρεφεις, αἳ τῇ ὀσμῇ αὐτὸν ἀνεύρισκον. Ὅτι δὲ ταχὺ ἔφευγεν, ἐπεὶ εὑρεθείη, ἄλλας κύνας εἶχες ἐπιτετηδευμένας πρὸς τὸ κατὰ πόδας αἱρεῖν· Εἰ δὲ καὶ ταύτας ἀποφύγοιεν, &c. Conf. K. Π. p. 7. Edit. ejusd. ἣν δέ τις &c. 1 Tim. II. 15. et Galat. VI. 1.

b Ἰόντων ἄν,] Pro quibus, teste *Stephano*, legitur ἴτωσαν. imperitè, opinor. Nam verbum illud more Attico desinit. Similiter apud *Thucyd.* l. 8. haud longè ab initio, ponitur κωλυόντων pro κωλυέτωσαν, apud *Sophocl.* in *Aj.* v. 672. σωζόντων pro σωζέτωσαν. Fatetur autem *Stephanus* ἰόντων non malè scribi; sed ἂν malè subjungi existimat. Sed quamvis hæc alias sæpè abundet particula, hìc tamen ea adeò non vel delenda vel supervacanea videtur, ut vim verbo potentialem cum indignatione quâdam conjunctam, me quidem judice, conciliet.

νες, εἴ τις καὶ ἀθυμότερος ἦν πρὸς τὴν ἀνάβασιν, ἀκούσαντες τὴν Κύρου ἀρετὴν, ἥδιον καὶ προθυμότερον συνεπορεύοντο.

Μετὰ δὲ ταῦτα Κῦρος ἐξελαύνει σταθμοὺς τέσσαρας, παρασάγγας εἴκοσιν, ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμὸν, ὄντα τὸ εὖρος πλέθρου, [a] πλήρη δ' ἰχθύων μεγάλων καὶ πραέων, οὓς οἱ Σύροι θεοὺς ἐνόμιζον, καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἴων, οὐδὲ τὰς περιστεράς. Αἱ δὲ κῶμαι, ἐν αἷς ἐσκήνουν, Παρυσάτιδος ἦσαν, [b] εἰς ζώνην δεδομέναι. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα, ἐπὶ τὰς πηγὰς τοῦ Δαρά-

Et hæc ille quidem dixit: at Græci, si quis *eorum* erat animo minùs etiam ad expeditionem alacri, perspectâ ex iis quæ audiverant virtute Cyri, libentiùs et alacriùs cum eo proficiscebantur.

Post hæc Cyrus castris quartis, parasangas viginti progreditur, ad Chalum fluvium, plethrum latitudine æquantem; magnis mansuetisque piscibus refertum, quos Syri deos existimabant, neque ut *quisquam* læderet *eos* sinebant, neque columbas. Vici autem, in quibus castra metabantur, Parysatidis erant, in cingulum donati. Hinc castris quintis, parasangas triginta, ad Daradacis

a Πλήρη δ' ἰχθύων — οὓς &c.] Syros piscibus columbisque tanquam sacris abstinuisse, ex multiplici veterum testimonio constat. *Lucianus* de *Deâ Syriâ*, p. 1061. Ἰχθύας χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι, καὶ οὔκοτε ἰχθύων ψαύουσι· καὶ ὄρνιθας τοὺς μὲν ἄλλους σιτέονται, περιστερὴν δὲ μούνην οὐ σιτέονται, ἀλλὰ σφίσι ἥδε ἱρή· Τὰ δὲ γιγνόμενα δοκέει αὐτοῖς ποιέεσθαι Δερκετοῦς καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα· τὸ μὲν, ὅτι Δερκετὼ μορφὴν ἰχθύος ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος ἐς περιστερὴν ἀπίκετο. *Clemens Alexand.* in Προτρεπτ. p. 35. ed. Oxon. Οὐδέ γε τῶν τὴν Φοινίκην Σύρων κατοικούντων, (ἐκλήσομαι) ὧν οἱ μὲν τὰς περιστερὰς, οἱ δὲ τοὺς ἰχθῦς οὕτω σέβουσι περιττῶς, ὡς Ἠλεῖοι τὸν Δία. Vide sis etiam *Diodor. Sic.* l. 2. p. 207. *Philon.* apud *Euseb.* l. 8. *Præpar. Evangel.* prope finem: *Hyginum* fab. 197. *Phurnutum* in capite de *Rheâ*. *Sextum Empir.* l. 3. c. 24. *Pyrrhon. Hypotyp.* Pharis etiam pisces, qui sacri habebantur, extitisse testatur *Pausanias* in *Achaïc.* p. 579. edit. Lips.

b Εἰς ζώνην δεδομέναι] Hactenus legebatur, εἰς ζωὴν δεδομέναι, i. e. ad *vitæ sumptus adtributi*. Ego verò haud cunctanter amplexus sum emendationem, quam subacta *Mureti* et *Jungermanni* pepererunt ingenia. Notus quippe mos Persicorum regum, *plures* (Ciceronis l. 3. in *Verrem* c. 23. sunt verba) *uxores habere: his autem uxoribus civitates adtribuere, hoc modo: Hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines.* Hujus moris meminit et Plato in *Alcib.* I. p. 123. Ἐπεί ποτ' ἐγὼ ἤκουσα ἀνδρὸς ἀξιοπίστου, τῶν ἀναβεβηκότων παρὰ βασιλέα, ὃς ἔφη παρελθεῖν χώραν πάνυ πολλὴν καὶ ἀγαθὴν, ἐγγὺς ἡμερησίαν ὁδὸν, ἣν καλεῖν τοὺς ἐπιχωρίους ζώνην τῆς βασιλέως γυναικός. *Herodotus* lib. 2. c. 98. Τουτέων δὲ ἡ μὲν Ἄνθυλλα, ἐοῦσα λογίμη πόλις, ἐς ὑποδήματα ἐξαίρετος δίδοται τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί. Τοῦτο δὲ γίνεται ἐξ ὅσου ὑπὸ Πέρσῃσι ἐστὶ Αἴγυπτος. Eundem illustrant morem quæ de *Themistocle*, sub finem vitæ, tradit *C. Nepos*: *Domicilium Magnesiæ sibi constituit. Námque hanc urbem ei rex* (Artaxerxes) *donaverat, his usus verbis: quæ ei panem præberet — Lampsacum, unde vinum sumeret: Myuntem, ex quâ obsonium haberet.* Nec aliter *Athenæus* δειπν. l. 1. c. 23. Θεμιστοκλῆς ὑπὸ βασιλέως ἔλαβεν δωρεὰν τὴν Λάμψακον εἰς οἶνον, Μαγνησίαν δ' εἰς ἄρτον, Μυοῦντα δ' εἰς ὄψον, Περκώτην δὲ καὶ τὴν Παλαισκῆψιν εἰς στρωμνὴν καὶ ἱματισμόν.

δακος ποταμοῦ, οὗ τὸ εὖρος πλέθρου. Ἐνταῦθα ἦσαν τὰ Βελέσιος βασίλεια, τοῦ Συρίας ἄρξαντος, καὶ παράδεισος πάνυ μέγας καὶ καλὸς, ἔχων πάντα, ὅσα [a] ὧραι φύουσι· [b] Κῦρος δ' αὐτὸν ἐξέκοψε, καὶ τὰ βασίλεια κατέκαυσεν. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ὄντα τὸ εὖρος τεττάρων σταδίων· καὶ πόλις αὐτόθι ᾠκεῖτο, μεγάλη καὶ εὐδαίμων, Θάψακος ὀνόματι. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας πέντε· καὶ Κῦρος μεταπεμψάμενος τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων, ἔλεγεν ὅτι ἡ [c] ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν, εἰς Βαβυλῶνα· καὶ κελεύει αὐτοὺς λέγειν ταῦτα τοῖς στρατιώταις, καὶ ἀναπείθειν ἕπεσθαι. Οἱ δὲ ποιήσαντες ἐκκλησίαν, ἀπήγγελλον ταῦτα· οἱ δὲ στρατιῶται ἐχαλέπαινον τοῖς στρατηγοῖς, καὶ ἔφασαν αὐτοὺς πάλαι ταῦτα εἰδότας κρύπτειν· καὶ οὐκ ἔφασαν ἰέναι, ἂν μή τις αὐτοῖς χρήματα διδῷ, ὥσπερ καὶ [d] τοῖς προτέροις μετὰ Κύρου ἀναβᾶσι παρὰ τὸν πατέρα τοῦ Κύρου· καὶ ταῦτα, οὐκ ἐπὶ μάχην ἰόντων, ἀλλὰ καλοῦντος τοῦ πατρὸς Κῦρον. [e] Ταῦτα οἱ στρατηγοὶ

fluvii fontes pergit, cujus erat *unius* plethri latitudo. Hìc Belesis erat regia, qui Syriæ cum imperio præfuerat, et magnus admodùm elegánsque hortus, omnia qui continebat, quæcunque *anni* tempora proferunt: hunc Cyrus excidit, et regiam concremavit. Indè castris tertiis, parasangas quindecim, ad Euphratem fluvium, cujus erat quatuor stadiorum latitudo, procedit: atque ibi urbs culta erat, locuples et ampla, nomine Thapsacus. Hìc dies quinque morati sunt: et Cyrus arcessitis Græcorum ducibus, iter *ipsis* fore adversùm magnum regem, ad Babylonem, aiebat; eósque militibus hæc dicere, atque uti sequerentur, persuadere jubet. Illi, concione advocatâ, hæc renuntiabant: ac milites ducibus succensebant, et aiebant hæc ipsos dudum perspecta habuisse atque occultâsse; negabántque *adeò* progressuros se, nisi quis ipsis pecuniam dederit, quemadmodùm Græcis *data fuisset* illis, qui cum Cyro priùs ad patrem ejus iter fecerant: præsertim, cùm ad pugnam *illi* non exissent, sed patre Cyrum arcessente. Hæc *Cyro* renuntiant duces: atque ille

a Ὧραι] Scil. ἔτους. *Mœris Attic.* Ὥρα ἔτους Ἀττικῶς· καιρὸς ἔτους, Ἑλληνικῶς. *Phavorinus:* Ὥρα, ἐφ' ἑκάστου ἔτους τῶν τεσσάρων τμημάτων τοῦ χρόνου, οἷον ἔαρος, θέρους, καὶ τῶν λοιπῶν.

b Κῦρος δ' αὐτὸν ἐξέκοψε,] Vide quæ paulò suprà diximus p. 24. n. d.

c Ὁδὸς &c.] Metonymicè pro ipsâ sumitur *profectione*. Similiter apud *Ælian.* H. V. lib. 14. c. 33. — αἰνιττόμενος (*scil.* Diogenes) αὐτοῦ (Platonis) τὴν εἰς Σικελίαν ὁδόν. Conf. Matt. X. 10. Marc. II. 23. VI. 8. Luc. II. 44. et alibi passim. Cæterùm de nomine μέγας regi isti tributo vide dicta p. 9. n. a.

d Τοῖς προτέροις μετὰ &c.] Lege p. 2. et de nomine proprio, in eodem sententiæ membro bis posito, p. 23. n. a.

e Ταῦτα οἱ στρατηγοὶ ἀπήγγελλον·] Desunt hæc omnia in edit. *Ald.* At MS.

ἀπήγγελλον· ὁ δ᾽ ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἑκάστῳ δώσειν πέντε [a] ἀργυρίου μνᾶς, ἐὰν εἰς Βαβυλῶνα ἥκωσι, καὶ τὸν μισθὸν ἐντελῆ, μέχρις ἂν καταστήσῃ [b] τοὺς Ἕλληνας εἰς Ἰωνίαν πάλιν. Τὸ μὲν δὴ [c] πολὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ οὕτως ἐπείσθη. Μένων δὲ, πρὶν δῆλον εἶναι τί ποιήσουσιν οἱ ἄλλοι στρατιῶται, πότερον ἕψονται Κύρῳ, ἢ οὔ, συνέλεξε τὸ αὑτοῦ στράτευμα χωρὶς τῶν ἄλλων, καὶ ἔλεξε τάδε·

" Ἄνδρες, ἐὰν ἐμοὶ πεισθῆτε, οὔτε κινδυνεύσαντες, οὔτε
" πονήσαντες, τῶν ἄλλων πλέον προτιμήσεσθε στρατιωτῶν
" ὑπὸ Κύρου. Τί οὖν κελεύω ποιῆσαι; Νῦν δεῖται Κῦρος
" ἕπεσθαι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ βασιλέα· ἐγὼ οὖν φημὶ ἡμᾶς
" χρῆναι διαβῆναι τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, πρὶν δῆλον εἶ-
" ναι, ὅ,τι οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀποκρινοῦνται Κύρῳ. Ἢν
" μὲν γὰρ ψηφίσωνται ἕπεσθαι, ὑμεῖς δόξετε αἴτιοι εἶναι,
" ἄρξαντες τοῦ διαβαίνειν, καὶ ὡς προθυμοτάτοις ὑμῖν οὖσι

cuique se militi daturum minas argenti quinque pollicitus est, ubi *primùm* Babylonem venissent, et stipendium integrum *tamdiu*, donec Græcos rursùs in Ioniam reduxisset. Et hâc quidem ratione bona exercitûs Græci pars, *ut sequeretur*, erat adducta. At Menon, priusquàm constaret quid milites cæteri facturi essent, sequuturíne Cyrum, an non, copias suas seorsum à cæteris coëgit, et hanc orationem habuit:

" Si mihi parueritis, milites, sine periculo, sine labore *vestro* majorem,
" quàm cæteri milites, honorem à Cyro consequemini. Quid ergo facien-
" dum censeo? Rogat nunc Cyrus, ut adversùs regem *se* Græci sequantur:
" ego verò debere nos aio Euphratem fluvium trajicere, priusquàm quid
" reliqui Græci Cyro responsuri sint, constet. Nam si sequendum esse de-
" creverint, vos *totius rei* auctores exstitisse videbimini, à quibus trajiciendi
" factum fuerit initium: atque *adeò* gratiam vobis, ut *gratificandi sibi* studio-

Eton. post στρατηγοὶ exhibet etiam Κύρῳ. Nos editiones *Stephan.* et *Leunclav.* sequuti sumus.

a Ἀργυρίου μνᾶς,] Adi *Indic.* vocabul. ad mensuras &c. spectantium.

b Τοὺς Ἕλληνας εἰς Ἰωνίαν πάλιν] In hanc utique regionem, urbibus duodecim (de quibus Noster supra p. 4.) distinctam, deducta fuerat ab Androclo Græcorum colonia, auctore *Strabone* sub init. l. 14.

c Πολὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ] Plenè scripseris, τὸ μὲν δὴ πολὺ μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος. Vocem ultimam addit Noster p. 6. et alibi sæpé. Vide sis etiam p. 6. n. d. Illud autem μέρος passim elegantiæ gratiâ solet omitti. *Homer.* Il. IX. v. 612.

Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.

Luc. XI. 39. Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ &c. *scil.* μέρος. Sed exemplis parci, ut in re minimè obscurâ, commodum est. Cæterùm emphasin quandam ab articulo τὸ in adject. πολὺ derivatam haud temerè quisquam, modò nè sit ἐκ τῶν πολλῶν, opinor, negaverit: adeò ut Noster adhibuisse dicatur τὸ πολὺ *scil.* στράτευμα, eodem ferè modo, quo *Sallustius*, exercitum plerumque, *Jugur.* c. 54.

" χάριν εἴσεται Κῦρος, καὶ ἀποδώσει· (ἐπίσταται δ' εἴ τις " καὶ ἄλλος) ἢν δ' ἀποψηφίσωνται οἱ ἄλλοι, [a] ἄπιμεν μὲν " πάντες εἰς τοὔμπαλιν· ὑμῖν δ' ὡς μόνοις πειθομένοις, πι- " στοτάτοις χρήσεται καὶ εἰς φρούρια καὶ εἰς λοχαγίας· " καὶ ἄλλου οὕτινος ἂν δέησθε, οἶδα ὅτι ὡς [b] φίλου τεύξε- " σθε Κύρου." Ἀκούσαντες ταῦτα, ἐπείθοντο, καὶ διέβη- σαν πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι. Κῦρος δ' ἐπεὶ ᾔσθετο διαβεβηκότας, ἥσθη τε καὶ τῷ στρατεύματι πέμψας [c] Γλοῦν, εἶπεν· " Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες, ἤδη ὑμᾶς ἐπαι- " νῶ· ὅπως δὲ καὶ ὑμεῖς ἐμὲ ἐπαινέσητε, ἐμοὶ μελήσει· " ἢ μηκέτι με Κῦρον νομίζετε." Οἱ μὲν δὴ στρατιῶται, ἐν ἐλπίσι μεγάλαις ὄντες, εὔχοντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι· Μέ- νωνι δὲ καὶ δῶρα ἐλέγετο πέμψαι [d] μεγαλοπρεπῆ. Ταῦτα δὲ ποιήσας διέβαινε· συνείπετο δὴ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα

" sissimis, habebit Cyrus, ac referet: (*quod quidem*, si quisquam alius, *ipse* " *certè facere* novit) sin cæteri secùs statuerint, universi quidem *domum* " revertemur; at vobis, ut qui soli dicto sitis audientes, *tanquam* fidissimis " utetur et ad præsidia et ad præfecturas cohortium; ac quidquid aliud *fu-* " *erit*, *quod* requiretis, scio vos ab Cyro, ut *vobis* amico, impetraturos." Hæc cùm illi audîssent, obtemperabant, ac prius, quàm alii responderent, trajiciebant. Cyrus autem ubi hos trajecisse animadverteret, lætatus est, ac *statim* ad *eas* copias Glun misit, qui hæc diceret: " Equidem, viri, vos jam " laudo: verùm ut vos etiam me laudetis, mihi curæ erit; aut Cyrum me " non ampliùs existimate." Et milites quidem, magnâ spe conceptâ, felices ei *cæptorum* exitus precabantur: Menoni etiam magnifica munera misisse ferebatur. His peractis, *et ipse* transmittebat; et reliquæ simul eum se-

a Ἄπιμεν] Verbum εἶμι potissimùm, cum suo compositorum comitatu, ex iis esse, in quibus præsentis temporis pro futuro usus conspicitur, rectè notavit *H. Stephanus* in appendice ad Scripta de Dial. Attic. p. 138. Vide scripta Κ. Π. p. 220. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

b Φίλου] Ante nomen hoc omissa videtur præpositio ὑπὸ: quam Scriptores haud rarò usurpant ellipsin. *Aristoph.* Νεφ. v. 1083.

Τί δῆτ' ἐρεῖς, ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;

Ubi *Scholiasta* sic: δύο προθέσεων ἐλλείψεις· ἀντὶ τοῦ, εἰς τοῦτο νικηθῇς ὑπ' ἐμοῦ. *Homer.* Il. β'. v. 415.

—— πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα.

Hesych. Πυρὸς δηΐοιο, plenè exponit, ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ πολεμικοῦ. Sic Lucæ VIII. 20. supplenda locutio illa elliptica: Καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων· i. e. ὑπό τινων λεγόντων. Hujus forsan ἐλλείψεως ignorantia φίλα pro φίλου in MStum Eton. induxit.

c Γλοῦν] A MSto Eton. abest: quod recte tamen præstant alii libri. Variis autem modis nomen illud scriptum offendimus: apud *Polyæn.* l. 7. c. 20. legitur Γλῶς: apud *Diodor. Sic.* l. 15. p. 329. plus vice simplici Γαὼ, ubi scribendum Γλὼς, vel Γλοῦς, ad *Æneam* rectè notavit doctis. *Causabonus:* cujus vide sis etiam Animadv. in *Athen.* l. 6. p. 450.

d Μεγαλοπρεπῆ] MS. Eton. et edit. *Ald* habent μεγαλοπρεπῶς. minùs recté.

αὐτῷ ἅπαν· καὶ τῶν διαβαινόντων τὸν ποταμὸν οὐδεὶς ἐβρέχθη ἀνωτέρω τῶν μαστῶν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. Οἱ δὲ Θαψακηνοὶ *ἔλεγον, ὅτι οὐ πώποθ' οὗτος ὁ ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο πεζῇ, εἰ μὴ τότε,* [a] *ἀλλὰ πλοίοις· ἃ τότε* Ἀβροκόμας *προϊὼν κατέκαυσεν, ἵνα μὴ* Κῦρος *διαβῇ.* [b] Ἐδόκει *δὲ θεῖον εἶναι, καὶ σαφῶς ὑποχωρῆσαι τὸν ποταμὸν* Κύρῳ, *ὡς βασιλεύσοντι.*

Ἐντεῦθεν *ἐξελαύνει διὰ τῆς* Συρίας, *σταθμοὺς ἐννέα, παρασάγγας πεντήκοντα, καὶ ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν* Ἀράξην *ποταμόν·* Ἐνταῦθα *ἦσαν κῶμαι πολλαὶ, μεσταὶ σίτου καὶ οἴνου.* Ἐνταῦθα *ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐπεσιτίσαντο.* Ἐντεῦθεν *ἐξελαύνει* [c] *διὰ τῆς* Ἀραβίας, *τὸν* Εὐφράτην *ποταμὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, σταθμοὺς ἐρήμους πέντε, παρασάγγας τριάκοντα καὶ πέντε.* Ἐν *τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ ἦν μὲν ἡ γῆ* [d] *πεδίον, ἅπαν ὁμαλὸν ὥσπερ θάλαττα, ἀψινθίου δὲ πλῆρες· εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἐνῆν ὕλης ἢ καλάμου, ἅπαντα*

quebantur copiæ omnes; ac nemo ex iis, qui amnem trajiciebant, supra mamillas eo madefactus fuit. Thapsaceni verò aiebant, nunquam id flumen pedibus transmissum fuisse, præterquam hoc tempore, sed navigiis *tantùm:* quæ tunc Abrocomas *ipsos* præcedens exusserat, nè Cyrus trajiceret. *Illud* utique divinitùs accidisse visum est, et flumen Cyro planè quasi regnaturo cessisse.

Hinc per Syriam progreditur castris novem, parasangas quinquaginta, et ad Araxem fluvium perveniunt. Hìc vici erant multi, frumento et vino referti. Triduum ibidem manserunt, et commeatum comparabant. Indè per Arabiam, cùm Euphratem haberet ad dextram, castris quinque in solitudine *positis*, parasangas triginta quinque progreditur. Hoc loco regio campestris erat, tota maris instar æquabilis, absinthio plena: si quid aliud in eâ inerat *vel* fruticis vel arundinis, *ea verò* universa instar aromatum erant fragrantia:

a Ἀλλὰ πλοίοις·] Ante πλοίοις deest μόνον, cujus et ellipsin videre est apud *Longin.* sect. 35. Οὐ γὰρ μεγέθει τῶν ἀρετῶν, ἀλλὰ καὶ &c. pro μόνον μεγέθει &c. Vide exempla jam prolata p. 23. n. c.

b Ἐδόκει δὲ θεῖον &c.] Ponte quidem junctum hunc amnem Darium posthac Alexandrúmque trajecisse narrant Historici. De Syriâ (*scil.* Mesopotamiæ parte) et Araxe illo mox sequenti vide *Indicem Geograph.*

c Διὰ τῆς Ἀραβίας,] Quâ de vide sis *Indicem* modò adpellatum.

d Πεδίον, ἅπαν ὁμαλὸν &c.] Mesopotamiæ campos sæpiùs memorat *Q. Curtius,* l. 3. c. 2, et 8. l. 4. c. 9. Jure autem optimo æquatam regionis hujus planitiem mari adsimulavit; quippe quod ipsum *Æquor* adpellatum sit, quòd æquatum est et planum, auctoribus *Varrone* de L. L. l. 6. c. 2. et *Nonio* ad v. *Æquor.* Ἀψίνθιον autem *Theophrastus* l. 4. c. 6. ἐν τοῖς πρὸς ἄρκτον reperiri tradit. Sed in aliis atque aliis plagis varia crescunt ejusdem plantæ genera; quæ *Plinius* enumerat l. 37. c. 7.

[a] ἦσαν εὐώδη, ὥσπερ ἀρώματα· [b] δένδρον δ' οὐδὲν ἐνῆν. Θηρία δὲ, πλεῖστοι μὲν [c] οἱ ἄγριοι ὄνοι, [d] οὐκ ὀλίγαι δὲ στρουθοὶ αἱ μεγάλαι· ἐνῆσαν δὲ καὶ [e] ὠτίδες καὶ δορκάδες· ταῦτα δὲ τὰ θηρία οἱ ἱππεῖς ἐδίωκον ἐνίοτε. Καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεί τις διώκοι, προδραμόντες [f] ἀνειστήκεσαν· (πολὺ

arbor certè *in eâ* inerat nulla. Verùm feræ *inerant*, silvestres quidem asini quamplurimi, ac struthiocameli non pauci: inerant etiam otides et dorcades: atque has feras equites nonnunquam insequebantur. Et asini quidem *isti*, cùm quis *eas* insequeretur, præcurrebant ac *deinde* restitabant: (quippe

a Ἦσαν εὐώδη &c.] Eandem forsan, ac Noster, Arabiam voluit *Q. Curtius*, l. 5. c. 1. quam *regionem* vocat *odorum fertilitate nobilem*. *Theophrastus* etiam l. 4. c. 6. de locis, ubi plantæ odoratæ nascantur, scribit abundè venire τὰ εὔοσμα περὶ Ἀραβίαν καὶ Συρίαν καὶ &c. quem vide sis ad l. 9. c. 7.

b Δένδρον] Rerum sibi tractandarum quatuor has potissimùm species enumerat *Theophrastus* l. 1. c. 5. δένδρον, θάμνος, φρύγανον, πόα: quarum primam his verbis describit. Δένδρον ἐστὶ τὸ ἀπὸ ῥίζης μονοστέλεχες, πολύκλαδον, ὀζωτὸν, οὐκ εὐαπόλυτον. Vox ὕλη apud Xenoph. *Œcon.* p. 501-2. edit. *Steph.* complectitur (uti cæteras alibi species) τὰ φρυγανώδη καὶ τὰ ποώδη. Hic autem illa præcipuè denotare videtur, simul et τὰ θαμνώδη, scil. *frutices;* quorum inter aquaticum genus, arundines principatum tenere dicit *Plinius* l. 16. c. 36.

c Οἱ ἄγριοι ὄνοι,] Desertis hoc animal gaudere locis, Sacra subinde docet Scriptura. Hinc ab *Oseâ* בודד i. e. *solitarium* dicitur VIII. 9. Conf. *Job.* XXIV. 5. *Jer.* II. 14. *Jes.* XXXII. 14. ubi cùm prædicitur fore, ut *Jerusalem* fiat *gaudium onagrorum*, idem est, ac si vastanda dicatur, et in desertum redigenda. Sic et de *Nebucadnetsare* legitur, *Dan.* V. 21. *cum onagris fuit habitatio ejus*, i. e. in locis ab hominum consortio remotissimis; interprete eruditis. *Bocharto*. Quod autem Noster mox de istius animalis velocitate tradit, id verò multiplici auctorum testimonio confirmatur. *Oppianus* Κυνηγ. l. 3. v. 184 et seq. onagrum describit κραιπνὸν, ἀελλοπόδην, κρατερώνυχον, ὠκύτατον θεῖν. *Ælian.* de Anim. l. 14. c. 10. Ὄνοι (scil. ἄγριοι) Μαυρούσιοι ὤκιστοι δραμεῖν, παρά γε τὴν πρώτην ὁρμὴν εἰσὶν ὀξύτατοι, ὡς, καὶ νὴ Δία, αὔρας τινὸς ἐμβολὴν εἶναι, ἢ πτερὸν αὐτόχρημα ὄρνιθος. Porrò (uti monuit vir summus, modò laudatus) ex celeritate cursûs factum videtur פרא, quod pro *onagro* Hebræi et Arabes usurpant. Quippe פרא, vel פרי, Syris *currere* est. Cæterùm de carne hujusce feræ Nostro adsentitur *Plinius* l. 8. c. 44. Nam *pullis eorum*, (onagrorum) inquit, *ceu præstantibus sapore, Africa gloriatur.*

d Οὐκ ὀλίγαι δὲ στρουθοὶ &c.] In quibusdam exemplaribus perperam scribitur ὀλίγοι. Hebræis aves istæ sunt בנות יענה, *Jes.* XIII. 21. *filiæ ululæ*, ut pessimè quidam Interpretes verterunt. Interp. LXX. quidem, ad *Jes.* locum modo citatum, habent σειρῆνες, licèt aliàs passim et rectiùs reddiderint στρουθοὶ vel στρουθία. Clar. *Fuller. Misc.* S. l. 6. c. 7. Interpretibus iis Lexicographisque, qui per בנות יענה intelligunt *ululas, noctuas, bubones* patrocinatus est: sed *Bochartus*, multis probat *Hieroz.* l. 2. c. 14. verbis istis in SS. designari *struthiones fœminas*, aves eremicolas, in aridis locis, qualia describit Xenophon, versantes. Porrò per *Arabem*, de quo loquitur *Jes.* cap. dicto, v. 20. rectè intellexeris *Scenitas* illos, per deserta et inculta loca vagabundos. Sed de hâc avi mox iterum.

e Ὠτίδες καὶ δορκάδες·] De prioribus paulò infrà. Δορκάδες autem *à videndo*, seu *clariùs prospiciendo* nomen auctore *Etymologo*, sortiuntur: Δορκὰς παρὰ τὸ δέρκω, τὸ βλέπω — ὀξυδερκὲς γὰρ τὸ ζῶον, καὶ εὐόμματον. Cui accedit *Phavorinus*. Hoc de animali copiosè adcuratéque, suo scilicet more, tractat doctis. *Bochartus* l. 3. c. 25. operis sæpiùs laudati.

f Ἀνειστήκεσαν] *Stephanus* aut ἵστασαν, aut ἵσταναν (quod MS. Eton. exhibet) scribendum putat. Ipse verò libentiùs reposuerim ἐφειστήκεσαν, quo verbo rem

γὰρ τοῦ ἵππου θᾶττον ἔτρεχον) καὶ πάλιν ἐπεὶ πλησιάζοι ὁ ἵππος, ταυτὰ ἐποίουν· ὥστε οὐκ ἦν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστάντες οἱ ἱππεῖς θηρῷεν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. Τὰ δὲ κρέα τῶν ἁλισκομένων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις, ἁπαλώτερα δέ. Στρουθὸν δὲ οὐδεὶς ἔλαβεν· οἱ δὲ διώξαντες τῶν ἱππέων ταχὺ ἐπαύοντο· πολὺ γὰρ ἀπέσπα ἀποφεύγουσα, [a] τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ, ταῖς δὲ πτέρυξιν ἄρασα, ὥσπερ ἱστίῳ χρωμένη. [b] Τὰς δὲ ὠτίδας, [c] ἄν τις ταχὺ ἀνίστῃ,

multò velociùs equo currebant) ac rursùs *ubi* adpropinquaret equus, eadem factitabant: adeò ut nulla esset *eos* capiendi ratio, nisi per intervalla collocati equites venarentur, alii alios *recentibus* equis excipientes. Erant autem eorum, qui capiebantur, carnes cervinis *quidem* similes, sed *aliquantò* teneriores. At struthiocamelum nemo cepit; *eámque avem* ex equitibus qui insequebantur, *citò* desiêrunt: nam fugiendo longè avolabat, pedibus quidem cursu, alis verò sublata, tanquam velo usa. Otidas autem, si quis celeriter

ferè eandem Noster in Κυνηγετ. exprimit. Τὰ μὲν εὐναῖα ὁ λαγὼς ποιεῖται (sic enim ex emendatione Leunclavianâ legerim) ἐφιστάμενος, τὰ δὲ δρομαῖα τρέχων. edit. *Steph*. p. 572. et infrà paulò p. 573. Περιλαμβάνοντες (lepores) δὲ τὰς κύνας, ἐφίστανται, καὶ &c. Sed quo minùs hæc probetur emendatio, impedient forsan *Suidas* et *Phavorinus*, qui pariter ἀνίστη, ἀντὶ τοῦ ἐφίστη poni statuunt. Quorum, hàc saltem in re, haud multùm apud me valet auctoritas; cùm nullum ad istam interpretationem muniendam exemplum adduxerint.

a Τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ, ταῖς &c.] Egregiè locus hic illustrando commati 18. cap. XXXIX. libri *Job* inservire possit. De cursu autem volatúve στρουθῶν, inter se unâ et mente et voce penè consentiunt auctores. *Diodor. Sic*. Arabiæ feris adnumeratam hanc avem describit l. 2. p. 133. edit. *Rhodom*. atque iterum, l. 3. p. 162. unde pauca libet (cùm omnia huc adduci nec fas nec opus sit) pro re delibare: τοῦτο (ὀρνέου γένος) πέτεσθαι μὲν μετέωρον οὐ δύναται. διὰ τὸ βάρος· τρέχει δὲ πάντων ὠκύτατον, μικρὸν ἄκροις τοῖς ποσὶ τῆς γῆς ἐπιψαῦον· μάλιστα δ' ὅταν κατ' ἀνέμου πνοὰς ἐξαίρῃ τὰς πτέρυγας ὑπεξάγει καθαπερεί τις ναῦς ἱστιοδρομοῦσα. *Ælian*. de Anim. l. 2. c. 27.—Θεῖ δὲ ὤκιστα (ἡ στρουθὸς) καὶ τὰς παρὰ τὴν πλευρὰν ἑκατέραν πτέρυγας ἁπλοῖ, καὶ ἐμπίπτον τὸ πνεῦμα κολποῖ, δίκην ἱστίων, αὐτάς. Eundem vide sis l. 4. c. 37. et *Plin*. H. N. l. 10. c. 1. qui et *equitis* eam (ut Noster modò suprà) *celeritatem vincere* tradit: quod idem, ex benigniori orientalis ingenii venâ, *Jobus*, loc. cit. elegantissimè *deridere* dixit. Testimoniorum licèt jam abundè sit, mihi tamen temperare nequeo, quominùs, *Claudianus* quæ de struthiocamelo cecinit, adferam:

Vasta velut Lybiæ venantum vocibus ales
Cùm premitur, calidas cursu transmittit arenas,
Inque modum veli sinuatis flamine pennis
Pulverulenta volat—
in Eutrop. l. 2. v. 310 et seq.

En *cursum* et *volatum* aliti huic tributum! quippe animal est (ut Diodori verbis l. 2. p. 133. utar) χερσαῖον ἅμα καὶ πτηνόν: lucem hæc locutioni Xenophonteæ, ἀπέσπα ἀποφεύγουσα, fœnerant adeò, ut adcuratam simul et concinnam eam ostendant.

b Τὰς δὲ ὠτίδας, &c.] *Athenæus* l. 9. c. 10. adlatis his de *otide* verbis, ait: ἀληθῆ λέγειν φησὶ τὸν Ξενοφῶντα ὁ Πλούταρχος περὶ τῶν ὠτίδων. Idem, loco cit. *otos* (de quibus *Plin*. l. 10. c. 23.) et *otidas* malè inter se confundit. Cur autem breves sint et tardi volatûs, causam adfert *Ælian*. l. 5. c. 24.—βαρεῖαί τε εἰσι, καὶ σαρκῶν ὄγκον περιφέρουσι. Atque eâdem de causâ *Tardæ Plinio* l. 10. c. 22. videntur dictæ:

ἔστι λαμβάνειν· πέτονται γὰρ βραχὺ, ὥσπερ πέρδικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. Τὰ δὲ κρέα αὐτῶν ἥδιστα ἦν.

Πορευόμενοι δὲ διὰ ταύτης τῆς χώρας ἀφικνοῦνται [d] ἐπὶ τὸν Μασκᾶν ποταμὸν, τὸ εὖρος πλεθριαῖον. Ἐνταῦθα ἦν [e] πόλις ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δὲ αὐτῇ Κορσωτή· περιεῤῥεῖτο δὲ αὕτη ὑπὸ τοῦ Μασκᾶ κύκλῳ. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, [f] καὶ ἐπεσιτίσατο τὸ στράτευμα. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς ἐρήμους τρεισκαίδεκα, παρασάγγας ἐνενήκοντα, τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, καὶ ἀφικνεῖται [g] ἐπὶ Πύλας. Ἐν τούτοις τοῖς σταθμοῖς πολλὰ

suscitet, licet capere: nam breve *ad intervallum* volant, tanquam perdices, et citò fatiscunt. Carnes harum erant suavissimæ.

Facto per hanc regionem itinere, Mascam fluvium perveniunt, cujus erat *unius* plethri latitudo. Hìc urbs erat deserta, ampla, cui nomen Corsote; quæque Mascâ erat undique circumflua. Manserunt hoc loco triduum, et cibaria parabat exercitus. Hinc castris decimis tertiis apud loca deserta *positis* parasangas nonaginta progreditur, Euphratem fluvium ad dextram habens, et ad Pylas *Arabiæ* pervenit. In his stationibus multa jumenta fame

Proximæ eis (scil. *Tetraonum* generi) *sunt*, *quas Hispania aves tardas adpellat*, *Græcia otidas*, *damnatas in cibis*. Ultima verò verba suspicionem inferunt, *tardam* et *otida* perperam pro avi eâdem accipi solere. Vide sis notas et emendat. Cl. *Harduini* ad loc. *Plinii* modò cit. Attamen forsan dixerit aliquis, alium aliî populo cibum in deliciis esse: ejusdémque adeò generis animantes, sub diversis cœli plagis repertas, hìc grati, illic ingrati esse saporis. Cæterùm, pro ἥδιστα apud *Athen.* loc. cit. legitur ἡδέα.

c Ἂν τις ταχὺ ἀνίστη,] "Præteriti imperfecti (verba sunt *Stephani*) tertia persona est ἀνίστη, quæ nullo modo convenit: neque ἂν potentialis particula aptè illi loco adjungi potest. At si ἂν sumamus pro ἐὰν (ut certè sumi debet) tunc novè hæc particula indicativo modo jungetur, pro εἰ. Sed etiamsi demus potuisse dici ἐὰν ἀνίστη, pro εἰ ἀνίστη, non ἐστὶ, sed ἦν sequi debuisse manifestum est. Quæ omnia incommoda vitare poterit, qui mutato tantùm accentu, ἀνιστῇ legat in subjunctivo modo." Hæc ille: cujus equidem sententiæ tantâ diligentiâ expositæ libens accesserim, ni ea omnia quæ dicit incommoda, nulla esse putarem. Quippe ἂν εἰ modo interdum indicativo jungi, docebunt, exemplis adlatis, vulgares etiam Grammatici: quod autem ad ἐστὶ attinet, ipse *Stephanus* ostendit in *Append.* ad scripta de *Dial. Atticâ*, præsens pro præterito imperfecto nonnunquam poni, exemplis ex Thucyd. citatis: quibus vir doctus hæc rectè subjungit: *Sic solent in narrationibus præsenti uti tempore*, *aut saltem verba præsentis temporis admiscere*, *tanquam de re*, *quæ eo ipso tempore geratur*, *loquentes*. Quod si cui magìs adriserit lectio, quam *Stephanus* recipiendam censet, suo, per me licet, ingenio fruatur.

d Ἐπὶ τὸν Μασκᾶν] Quo de fluvio consule *Indic. Geograph.* de plethri mensurâ diximus K. Π. p. 522. Edit. Oxon. 1727.

e Πόλις ἐρήμη,] Vide sis p. 8. n. d.

f Καὶ ἐπεσιτίσατο &c.] Liberiùs sanè, atque minùs adcuratè, hæc *Leunclavius* vertit: *et exercitui frumentatione prospiciebatur*; quasi *passivo* non *medio* sensu poneretur verbum ἐπεσιτίσατο. Suprà paulò p. 45. dixit noster: Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐπεσιτίσαντο, *scil.* οἱ στρατιῶται. *Scholiasta* ad *Thucyd.* l. 6. ferè extremum, ἐπισιτίζεσθαι, τὸ μετὰ τὸ φαγεῖν, λαβεῖν τι εἰς ἑτέραν τροφήν.

g Ἐπὶ Πύλας] De quibus adeundus est *Index Geograph.*

τῶν ὑποζυγίων ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ λιμοῦ· οὐ γὰρ ἦν χόρτος, [a] οὐδὲ ἄλλο δένδρον οὐδὲν, ἀλλὰ ψιλὴ ἦν ἅπασα ἡ χώρα· οἱ δὲ ἐνοικοῦντες, [b] ὄνους ἀλέτας περὶ τὸν ποταμὸν ὀρύττοντες καὶ ποιοῦντες, εἰς Βαβυλῶνα ἦγον καὶ ἐπώλουν, καὶ ἀνταγοράζοντες σῖτον ἔζων. [c] Τὸ δὲ στράτευμα ὁ σῖτος ἐπέλιπε, καὶ πρίασθαι οὐκ ἦν, εἰ μὴ ἐν τῇ Λυδίᾳ ἀγορᾷ, [d] ἐν τῷ Κύρου βαρβαρικῷ, [e] τὴν καπίθην [f] ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων, τεττάρων σίγλων. Ὁ δὲ σίγλος δύναται ἑπτὰ ὀβολοὺς καὶ ἡμιοβόλιον Ἀττικούς· ἡ δὲ καπίθη δύο χοίνικας Ἀττικοὺς ἐχώρει. Κρέα οὖν ἐσθίοντες οἱ στρατιῶται διεγίγνοντο. [g] Ἦν δὲ τούτων τῶν σταθμῶν, οὓς πάνυ μακροὺς

peribant: nam neque pabulum hìc erat, neque ulla præterea arbor, sed regio universa nuda erat: incolæ verò lapides molares propter fluvium effodere solebant et formare, *quos deinde* Babylonem vectos vendebant, atque emto vicissim frumento vitam sustinebant. *Jam* verò frumentum milites defecerat, neque coëmendi *ejus* facultas erat *reliqua*, nisi in foro Lydio, *illorum* in agmine barbarorum, qui Cyrum sequebantur, farinæ *nimirum* triticeæ vel hordeaceæ capitham, siglis quatuor. Siglus autem septem Atticos obolos et dimidium *alterius* valet; ac duos chœnices Atticos capitha continebat. Quamobrem carnes comedendo vitam sustentabant milites. Et ex his *quidem* stationibus erant, in quas per longa admodùm movebat spatia, quoties

a Οὐδὲ ἄλλο δένδρον] Dicit ἄλλο, quasi priùs δένδρον τι memorâsset. Similiter adhibet ἄλλῃ K. Π. p. 345. et ἄλλοι, p. 200. Edit. Oxon. 1727.

b Ὄνους ἀλέτας &c.] *Hesychio* interprete, ὄνος est, ὁ ἀνώτερος λίθος τοῦ μύλου. Apud Evangel. Marci, c. IX. v. 42. est λίθος μυλικός: Matthæi, c. XVIII. v. 6. μύλος ὀνικός: similiter Lucæ XVII. 2. locutione desumptâ ex vetusto more asinos ad circumagendas molas adhibendi. Molæ autem *asinariæ* quæ dicuntur, *Catonis* c. 10. de R. R. majores erant; minores *trusatiles A. Gell.* l. 3. c. 3. quæ ab hominibus versabantur. Vide sis quæ viri eruditi notârunt ad *Jul. Poll.* l. 7. c. 4. Post ὄνους MS. Eton. et exemplaria quædam, quorum meminit *Stephanus*, habent οὓς ἡμεῖς μύλους, οἱ δ' Ἀττικοὶ μύλας, παρὰ τὸν ποταμὸν &c. Sed quin ex scholio verba hæc irrepserint, minimè tam mihi quàm *Stephano* dubium est. Cæterùm ad ποιοῦντες, quod statim sequitur, ex *Phavorino* notandum, ποιεῖν λέγεσθαι ἐπὶ τῶν ποιητικῶν, τεκτονικῆς scilicet καὶ τῶν τοιούτων.

c Τὸ δὲ στράτευμα ὁ σῖτος ἐπέλιπε,] Id omne, nimirum, quod modò ἐπεσιτίσαντο.

d Ἐν τῷ Κύρου βαρβαρικῷ] Scil. στρατεύματι. ut suprà p. 26. vel στρατῷ, uti mox postea: quâ de ellipsi agitur p. 6. n. d.

e Τὴν καπίθην] Hâc de mensurâ, cæterisque sive ponderibus sive mensuris, quæ sequuntur, consulendus est *Index* iis explicandis destinatus.

f Ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων,] *Muretus* ἀλεύρων ἢ delenda censet; eáque interpretes neglexisse videntur. At *Muretus* idem, parum sibi constans, has easdem voces conjungendas autumat ad K. Π. l. 5. p. 329. Edit. Oxon. 1727. ubi vide scripta n. 5. Cùm autem vulgata scriptura codicum auctoritate nitatur, minimè rejicienda videtur. *Hesychius:* Ἄλευρα κυρίως, τὰ τοῦ σίτου, ἄλφιτα δὲ τὰ τῶν κριθῶν: cui accedit *Phavorinus.* Voces illas distinguit etiam *Jul. Poll.* l. 7. c. 5. Τῇ δὲ ἀρτοπώλιδι ἀνήκει ἄλευρα, ἄλφιτα, &c. *Sed panis venditrici conveniunt farinæ*, &c.

g Ἦν δὲ &c.] Deficit hìc vox τινὲς, ut τινὰς apud K. Π. p. 390. Edit. Oxon. 1727. Ejusdem ferè ἐλλείψεως videre est exempla Lucæ XXI. 16. Apocal. II. 10. Act. XXI. 16. Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν scil. τινὲς &c. Vide etiam Joan. VI. 39.

ἤλαυνεν, ὁπότε ἢ πρὸς ὕδωρ βούλοιτο [a] διατελέσαι ἢ πρὸς [b] χιλόν. Καὶ δή ποτε στενοχωρίας καὶ πηλοῦ φανέντος ταῖς ἁμάξαις δυσπορεύτου, ἐπέστη ὁ Κῦρος σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ἀρίστοις καὶ εὐδαιμονεστάτοις, καὶ ἔταξε Γλοῦν καὶ Πίγρητα, [c] λαβόντας τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ συνεκβιβάζειν τὰς ἁμάξας. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκουν αὐτῷ σχολαίως ποιεῖν, ὥσπερ ὀργῇ ἐκέλευσε τοὺς περὶ αὐτὸν Πέρσας τοὺς κρατίστους, συνεπισπεῦσαι τὰς ἁμάξας. Ἔνθα δὴ μέρος τι [d] τῆς εὐταξίας ἦν θεάσασθαι. Ῥίψαντες γὰρ τοὺς [e] πορφυροῦς κάνδυς, ὅπου ἕκαστος ἔτυχεν ἑστηκὼς, [f] ἵεντο, ὥσπερ

vel ad aquam vel ad pabulum iter peragere volebat. Quin et aliquando *itineris* angustiis lutóque objectis, plaustris haud sine difficultate perviis, Cyrus cum præstantissimis et fortunatissimis *iis, quos* circa se *habebat*, substitit; ac Glun Pigretémque, adsumptis barbarorum copiis, conjunctis viribus plaustra *ex locis difficilibus* educere jussit. Cùm autem *illi hoc* tardè ei facere viderentur, quasi indignabundus præstantissimos, *qui* circa ipsum *erant*, Persas operis unà positis plaustra celeriter expedire jussit. Hìc verò studii ordinis conservandi specimen quoddam videre erat. Nam purpureis abjectis candyis, eo quo quisque loco fortè stabat, quemadmodùm de victoriâ quispiam

XVI. 17. Deinde ἦν ponitur pro ἦσαν. Similiter apud *Aristoph*. Λυσιστρ. v. 1262.

Ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως
Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι.

Bisetus: Ἦν γὰρ τὤνδρες.

Ἦσαν γὰρ τοὶ ἄνδρες, ἤγουν οἱ ἄνδρες, οἱ &c. Σημείωσαι δὲ τὸ ἦν, ἀντὶ τοῦ ἦσαν κατὰ συγκοπὴν εἰρῆσθαι. *Sophocl*. Τραχ. v. 529.

Ἦν δὲ ἀμφίπλεκτοι
Κλίμακες· ἦν &c.

Schol. ἦν, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. Cum his consentit etiam *Moschopulus*.

a Διατελέσαι,] Eodem hìc sensu adhibetur verbum compositum, quo simplex τελῶ, apud *Thucyd*. l. 4. ferè medio: Καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐκ τῆς Μελιτίας ἀφώρμησεν, ἐς Φάρσαλόν τε ἐτέλεσε καὶ &c. i. e. *Eodem die, quo Melitiâ discesserat, Pharsalum pervenit*, &c. Idem est verborum ἀνύειν et διανύειν usus apud *Polyb*. utì ad Matth. X. 23. adnotavit Clar. *Raphelius*. Utrumque verbum, τελεῖν scil. et ἀνύειν, eodem sensu usurpat *Thucyd*. l. 2. prope fin. In iis autem omnibus deficere videtur accusat. ὁδόν. Itaque verba Evangelistæ loc. cit. τελέσητε τὰς πόλεις resolvi possint in τελέσητε τὴν εἰς τὰς πόλεις ὁδόν. Adpositè verò, nec sine emphasi quâdam, Noster verbum adhibere compositum videtur, cùm de eo loquitur, qui strenuè adeò continuabat iter, ut non prius quiescendum statueret, quàm ad loca reficiendo exercitui opportuna perveniret.

b Πρὸς χιλόν.] *Hesychius:* Χιλὸς, ἡ τροφὴ, καὶ χόρτος τῶν βοσκημάτων. *Moschopulus:* Χιλὸς, ἡ τροφὴ τῶν βοσκομένων ζώων. Hoc modo *Phavorinus* exponit χῦλος: et *Hesych*. χυλοῦσθαι, παχύνεσθαι, σιτίζεσθαι. Apud illum autem reposuerim χιλὸς, apud hunc χιλοῦσθαι.

c Λαβόντας τοῦ βαρβαρικοῦ — συνεκβιβάζειν &c.] Scil. μέρος τι. Vide supra p. 34. n. c. significanter autem adeò atque ornatè, variatâ subinde elocutione, dixit συνεκβιβάζειν, συνεπισπεῦσαι, μετεώρους ἐξεκόμισαν &c. ut nihil suprà. Vide sis *Longin*. de *Sublim*. sect. 30.

d Τῆς εὐταξίας] Vocis hujus significationem ex iis, quæ de verbo ἀτακτεῖν notavimus K. Π. p. 563. Edit. Oxon. 1727. petere licet.

e Πορφυροῦς κάνδυς,] Vide K. Π. p. 19. Edit. Oxon. 1727. et *Indicem* voc. Persic. ei adjectum; et quæ dicta sunt Histor. hujus p. 14. n. b.

f Ἵεντο, ὥσπερ &c.] Verborum tam delectum quàm ordinem ad rem, quâ de

ἂν δράμοι τὶς περὶ νίκης, καὶ μάλα κατὰ πρανοῦς γηλόφου· ἔχοντες τούτους τε τοὺς πολυτελεῖς χιτῶνας, καὶ τὰς ποικίλας [a] ἀναξυρίδας· ἔνιοι δὲ καὶ στρεπτοὺς περὶ τῷ τραχήλῳ, καὶ ψέλλια [b] ἐπὶ τῶν χειρῶν· εὐθὺς δὲ σὺν τούτοις εἰςπηδήσαντες εἰς τὸν πηλὸν, θᾶττον ἢ ὥς τις ἂν ᾤετο, μετεώρους ἐξεκόμισαν τὰς ἁμάξας. Τὸ δὲ σύμπαν, δῆλος ἦν Κῦρος σπεύδων πᾶσαν τὴν ὁδὸν, [c] καὶ οὐ διατρίβων, ὅπου μὴ ἐπισιτισμοῦ ἕνεκα, ἢ τινὸς ἄλλου ἀναγκαίου ἐκαθέζετο· νομίζων, ὅσῳ μὲν ἂν θᾶττον ἔλθοι, τοσούτῳ ἀπαρασκευαστοτέρῳ βασιλεῖ [d] μαχεῖσθαι· ὅσῳ δὲ σχολαιότερον, τοσούτῳ πλέον βασιλεῖ συναγείρεσθαι στράτευμα. Καὶ συνιδεῖν δ' ἦν τῷ προςέχοντι τὸν νοῦν ἡ βασιλέως ἀρχὴ [e] πλήθει

curreret, per collem admodùm etiam præcipitem impetu ferebantur; cùm magni pretii tunicas haberent, et subligacula variis *distincta* coloribus; nonnulli etiam torques circa collum, et circum manus armillas: attamen cum his statim ubi in lutum insiliissent, citiùs opinione cujusquam, plaustra in sublime sublata exportârunt. Ad summam, planè constitit Cyrum iter totum accelerare, neque *usquam* cunctari, nisi frumentationis vel alterius necessariæ rei causâ alicubi consideret: quippe existimabat, tantò se imparatiore cum rege dimicaturum, quantò celeriùs *ipse* accesserit: quantò autem tardiùs, tantò majores regi copias coactum iri. Et intelligere sanè potuit, quicunque *rem* attentiùs consideraret, regis imperium regionis quidem *ampli-*

agitur, feliciter depingendam mirificè adcommodavit auctor. Currendi certamina, gymnicis in Græcorum ludis celebria, eum respexisse, nullus licet monuerim, animadvertet lector.

a Ἀναξυρίδας.] Lege scripta K. Π. p. 595. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

b Ἐπὶ τῶν χειρῶν] K. Π. p. 19. Edit. Oxon. 1727. περὶ ταῖν χεροῖν. Sed solent auctores, (verba ferè sunt *Eustath.* ad Il. ά. p. 47.) ἀδιαφορεῖν ἐν τοῖς δυϊκοῖς καὶ τοῖς πληθυντικοῖς.

c Καὶ οὐ διατρίβων,] Scil. τὸν χρόνον· Similiter, K. Π. p. 231. Edit. Oxon. 1727. —ἔλεγεν ὅτι ἐξαμαρτάνοι διατρίβων, καὶ οὐκ ἄγων ὡς &c. Ejusdem nominis, crebas sanè ellipses passi, genitivus pluralis paulò pòst deest in διὰ ταχέων.

d Μαχεῖσθαι·] MS. Eton. συμμαχεῖσθαι. Libri quidam editi, μάχεσθαι· quo nimirum verbum hoc illi συναγείρεσθαι, mox sequenti, tempore conveniret. Sed præsens temporis futuri significationem, Atticos apud Scriptores, interdum habere, notius est, opinor, quàm ut exemplis probari oporteat: quæ tamen si quis requirat, adeat velim *H. Stephani* Append. ad Scripta de Dial. Atticâ. Apud hunc Nostrum paulò infrà lecturi sumus — ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὡς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλώντων καὶ διακοψόντων. ubi ἐλώντων Atticè scribitur pro ἐλασόντων, ut participiis his inter se conveniat.

e Πλήθει μὲν χώρας &c.] *Aristot.* Metaphys. l. 5. c. 13. Λέγεται δὲ πλῆθος μὲν, τὸ διαιρετὸν δυνάμει εἰς μὴ συνεχῆ· μέγεθος δὲ, τὸ εἰς συνεχῆ. Sed ad ἀκρίβειαν amussimve philosophicam, auctores politioris elegantiæ studiosi suam exigi orationem minimè patiuntur. De quantitate (utì loquuntur) continuâ, successivâ, πλῆθος Noster adhibuit etiam hujus historiæ extremo. Vocis quoque μέγεθος vicem explet apud *Demosth.* in Philip. orat. 4. init. p. 96. Ἡ μὲν οὖν ἀσέλγεια, καὶ πλεονεξία, ᾗ πρὸς πάντας ἀνθρώπους Φίλιππος χρῆται, τοσαύτη τὸ πλῆθος, ὅσην ἀκούετε.

μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων ἰσχυρὰ οὖσα, τῷ δὲ μήκει τῶν ὁδῶν, καὶ τῷ διεσπάσθαι τὰς δυνάμεις, ἀσθενής, εἴ τις διὰ ταχέων τὸν πόλεμον ποιοῖτο.

[a] Πέραν δὲ τοῦ Εὐφράτου, κατὰ τοὺς ἐρήμους σταθμούς, ἦν πόλις εὐδαίμων καὶ μεγάλη, ὄνομα δὲ Καρμάνδη· ἐκ ταύτης οἱ στρατιῶται [b] ἠγόραζον τὰ ἐπιτήδεια, [c] σχεδίαις διαβαίνοντες ὧδε· [d] Διφθέρας, ἃς εἶχον στεγάσματα, ἐπίμπλασαν χόρτου κούφου, εἶτα συνῆγον καὶ συνέσπων,

tudine hominúmque multitudine firmum esse, verùm ob itinerum longitudinem, et quia copiæ *hinc indè* distractæ sint, *idem* imbecillum esse, si quis celeriter bellum gerat.

Ultra Euphratem, exadversùs stationes *illas* desertas, erat urbs opulenta magnáque, *cui* nomen Carmanda: ex hâc milites commeatum pretio comparabant, dum ratibus operâ tumultuariâ confectis in hunc modum trajiciebant: Pelles *eas*, quas pro tegumentis habebant, levi fœno implebant: deinde

a Πέραν δὲ τοῦ Εὐφράτου &c.] *Diodor. Sic.* l. 2. p. 99. Μεγάλοι δ' ὄντες (scil. Euphrates et Tigris) καὶ συχνὴν χώραν ἔχοντες καὶ διαπορευόμενοι, πολλὰς ἀφορμὰς παρέχονται τοῖς ἐμπορικῇ χρωμένοις ἐργασίᾳ. Διὸ καὶ συμβαίνει τοὺς παραποταμίους τόπους πλήρεις ὑπάρχειν ἐμπορίων εὐδαιμόνων, καὶ μεγάλα συμβαλλομένων πρὸς τὴν τῆς Βαβυλωνίας ἐπιφάνειαν.

b Ἠγόραζον] *Thomas Magister:* Ὠνήσομαι κάλλιον ἢ ἀγοράσω. Grammatici nempe verbum ἀγοράζειν pro ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν potissimùm poni existimant. Ità fere *Scholiasta* ad *Aristoph.* Ἱππ. v. 1370. Ἀχαρν. v. 720. ubi Ἀττικῶς isto venire sensu scribit. Idem alibi similiter. Sed ipse poëta Comicus Πλουτ. v. 985.

Καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον
Ἐκέλευσεν ἄν, &c.

ostendit Atticæ Musæ minimè alienam esse verbi significationem, ei quam tribuit hoc loco Xenophon. Hæc ferè de significatione v. ἀγοράζειν ex priscis Græcorum monumentis haurire est. Quid verò illo homine facias, qui infenso æque in criticam atque religionem animo, ad sacros codices protervâ manu temerandos adgressus, verbum illud *concionari* potiùs, quàm *emere* vertendum statuit? Is quidem fuerit necesse est,

Ὃς δ' οὔτ' ἐρυθριᾷν οἶδεν, οὔτε (prô dolor)
διδιέναι·

atque dignus sanè, qui ἐν τοῖς ἀγοραίοις concionetur. Macte itaque esto famâ, quam tibi jure pepererunt egregia illa inscitiæ impudentiæque specimina, perinde bonis literis, judicio sanæ mentis hominum, ac doctrinæ Evangelicæ contraria. Te certe incolumi, nomenque tuum prostituente, *Tolandos*, *Collinos*, cæterósque gregis increduli duces, ætas hæc minimè desiderabit.

c Σχεδίαις] Scil. ναυσὶ, *ratibus*, seu alio quodam instrumentorum genere, usum navium præbente. *Hesychius:* Σχεδία, μικρὰ ναῦς. et paulò pòst, οὕτω λέγεται καὶ ἡ εἰκαίως πεπηγμένη ναῦς. Similiter *Suidas*. Et *Eustathius* ad *Hom.* Il. ε΄. p. 516. Σχεδία, inquit, ἡ δι' ὀλίγου συμπαγεῖσα ναῦς. Et nimirum σχέδιος adjectivum, denotans *tumultuarium opus, seu quid subitò factum ex materiâ, quæ* σχεδὸν *seu ad manus est.*

d Διφθέρας, ἃς εἶχον &c.] Simili ad trajiciendum Hydaspen adparatu usum esse Alexandrum tradit *Arrianus*, l. 5. *exped.* c. 12. Αὐτὸς δὲ (Ἀλέξανδρος) — ἄγων ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν ἄκραν, ἔνθεν διαβαίνειν αὐτῷ ἦν ἐγνωσμένον. Καὶ ἐνταῦθα ἐπληροῦντο τῆς νυκτὸς αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐκ πολλοῦ ἤδη παρεννησμέναι, καὶ κατεῤῥάπτοντο ἐς ἀκρίβειαν.

ὡς μὴ ἅπτεσθαι [a] τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ· ἐπὶ τούτων διέβαινον, καὶ ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια, οἶνον τε ἐκ [b] τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος, καὶ σῖτον μελίνης· τοῦτο γὰρ ἦν ἐν τῇ χώρᾳ πλεῖστον. Ἀμφιλεξάντων δέ τι ἐνταῦθα τῶν τε τοῦ Μένωνος στρατιωτῶν καὶ τοῦ Κλεάρχου, ὁ Κλέαρχος κρίνας ἀδικεῖν τὸν τοῦ Μένωνος, [c] πληγὰς ἐνέβαλεν· ὁ δ' ἐλθὼν πρὸς τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα, ἔλεγεν· ἀκούσαντες δ' οἱ στρατιῶται, ἐχαλέπαινον, καὶ ὠργίζοντο ἰσχυρῶς τῷ Κλεάρχῳ. Τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ Κλέαρχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκεῖ κατασκεψάμενος τὴν ἀγορὰν, ἀφιππεύει ἐπὶ τὴν αὑτοῦ σκηνὴν διὰ τοῦ Μένωνος στρατεύματος, σὺν ὀλίγοις [d] τοῖς περὶ αὐτόν· (Κῦρος δ' οὔπω ἧκεν, ἀλλ' ἔτι προσήλαυνε) τῶν δὲ Μένωνος στρατιωτῶν ξύλα σχίζων τὶς, ὡς εἶδε τὸν Κλέαρχον [e] διελαύνοντα, ἵησι τῇ ἀξίνῃ· καὶ οὗτος μὲν αὐτοῦ ἡμαρ-

coarctabant constringebántque *suturis*, nè festucas aqua tangeret: his trajiciebant, commeatúmque comportabant, *videlicet* vinum ex palmarum glandibus factum, et panici frumentum: nam hujus in eâ regione maxima erat copia. Cæterùm ortâ inter Menonis et Clearchi milites aliquâ hoc loco controversiâ, Clearchus postquam Menonis *militem* injuriæ illatæ reum statuisset, plagas *ei* injecit: is ad exercitum suum reversus, *rem* exponit; quâ milites auditâ molestè ferebant, et Clearcho graviter irascebantur. Eodem die Clearchus cùm ad trajectum fluminis accessisset, atque rerum venalium forum ibidem inspexisset, ad tabernaculum suum per Menonis castra cum paucis circa se equo revehitur: (Cyrus autem nondum venerat, sed adhuc erat in itinere) quidam verò è Menonis militibus, ligna qui scindebat, ut Clearchum *exercitum* perequitantem vidit, securi *jactâ* petit *eum*: et ab eo

a Τῆς κάρφης] *Phavorinus:* Κάρφη, ὁ ξηρὸς καὶ κοῦφος χόρτος. Similiter *Suidas:* utroque, opinor, locum hunc Xenophontis respiciente.

b Ἐκ τῆς βαλάνου &c.] *Etymol.* M. Βάλανος, ὁ τῶν δρυῶν καρπός. Pleniùs et accuratiùs *Phavorinus:* Βάλανοι, καὶ τῶν δρυῶν ὁ καρπὸς, et ὁ τῶν φοινίκων. *J. Poll.* l. 1. c. 12. Ὁ δὲ καρπὸς, (τοῦ φοίνικος) ὁ μὲν τοῦ ἄῤῥενος, ψήν· ὁ δὲ τῆς θηλείας, βάλανος. Cæterùm, ex palmis etiam *Plinius*, l. 13. c. 4. *in Oriente vina* expressa tradit. In orbe Orientali Babyloniæ Arabiæque palmas præcipuam obtinere nobilitatem docebit *Diodor. Sic.* l. 2. p. 136. Vide sis K. Π. p. 522. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

c Πληγὰς ἐνέβαλεν] Lege scripta p. 24. n. d.

d Τοῖς περὶ αὐτόν.] Scil. *amicis*, *familiaribus*, *comitibus:* quos istâ periphrasi creberrimè designant auctores. Vide suprà p. 41. Eandem et Latini locutionem imitantur. *Cornel. Nep.* in *Eumene* c. 10. *Sed non passi sunt hi, qui circa erant;* scil. Antigoni *comites* sive *familiares.* Terent. *Eunuchi* A. 3. Sc. 5. v. 53.—*paucæ, quæ circum illam essent*, &c. Similiter Historici passim. Cicero etiam Græcè dicit οἱ περὶ αὐτὸν, de Cæsaris stipatoribus; *Ep.* 52. ad *Attic.* l. 13.

e Διελαύνοντα,] Pro quo *Suidas* ad v. Ἵησι legit προσιόντα. Fugit autem, ut alia multa, locus hic Cl. editorem Xenophontéus.

τεν· ἄλλος δὲ λίθῳ, καὶ ἄλλος· εἶτα πολλοὶ, κραυγῆς γενομένης. Ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα, καὶ εὐθὺς [a] παραγγέλλει εἰς τὰ ὅπλα· καὶ τοὺς μὲν ὁπλίτας ἐκέλευσεν αὐτοῦ μεῖναι, τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ γόνατα θέντας· αὐτὸς δὲ λαβὼν τοὺς Θρᾷκας καὶ τοὺς ἱππέας, οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν τῷ στρατεύματι πλείους ἢ τετταράκοντα, (τούτων δ' οἱ πλεῖστοι Θρᾷκες) ἤλαυνεν ἐπὶ τοὺς Μένωνος, ὥστε ἐκείνους ἐκπεπλῆχθαι καὶ αὐτὸν Μένωνα, καὶ τρέχειν ἐπὶ τὰ ὅπλα. Οἱ δὲ καὶ ἕστασαν [b] ἀποροῦντες τῷ πράγματι. [c] Ὁ δὲ Πρόξενος (ἔτυχε γὰρ ὕστερον προσιὼν, καὶ τάξις αὐτῷ ἑπομένη τῶν ὁπλιτῶν) εὐθὺς οὖν εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἄγων, [d] ἔθετο τὰ ὅπλα, καὶ ἐδεῖτο τοῦ Κλεάρχου, μὴ

quidem hic aberrat; verùm alius lapide, itémque alius: deinde multi, clamore excitato. At ille ad ipsius copias fugâ pervenit, ac ut statim ad arma *concurrant*, *suis* edixit; et gravis quidem armaturæ milites istic manere jussit, scutis ad genua positis: ipse, adsumptis Thracibus et equitibus, ex quibus in exercitu erant ei plures quadraginta, (horum autem plurimi Thraces erant) *sic* adversùs Menonis *milites* provectus est, ut illi et Menon ipse timore perculsi essent, et ad arma concurrerent. Stabant verò nonnulli, incerti prorsùs quid agerent. Proxenus autem (nam fortè tandem accessit, gravísque eum armaturæ militum acies sequuta est) *suos* statim in medium inter utrosque spatium ducens, armis ritè dispositis constitit, et Clearchum roga-

a *Παραγγέλλει εἰς* &c.] Quidquid præcipiant imperatores, brevi complectantur oportet, monente cùm re ipsâ, tum artis tacticæ peritiâ; utì docent *Arrian*. Tact. p. 73. edit. Blanc. et *Ælian*. c. 53.

b *Ἀποροῦντες τῷ πράγματι*.] Nomen hoc, cum articulo suo, in MS. Eton. atque edit. Ald. deest: quibus tamen libri alii hunc rectè locum tribuêre. Est quippe familiaris auctoribus locutio. Noster suprà pag. 24. *Κῦρος δὲ τούτοις ἀπορῶν τι καὶ* &c. *Plutarch*. Ἐρωτ. διηγ. p. 772. sub init. *Ἀπορῶν δὲ τῷ πράγματι ὁ Θεοφάνης*.——

c Ὁ δὲ Πρόξενος — *εὐθὺς οὖν* &c.] Epanalepsi subservit hæc partic. utì et Marc. III. 31. Luc. XIX. 12. Joh. VI. 24.

d *Ἔθετο τὰ ὅπλα*,] Ab *Amasæo* pessimè acceptus est hic locus. Græca quæ adduximus, cætera ut omittamus, Latinis his rependit, *in medios scuta projici jubet*. At *Leunclavius*, verborum, quam vulgârunt *Lexicographi*, interpretationem secutus, vertit, *arma deponebat*: rectè quidem, si *κατέθετο* legisset. Aliud verò hic sonant *τίθεσθαι τὰ ὅπλα*, nempè *armatus consistere*, *armis instrui*, &c. Hanc phraseos vim tandem intellexit *Leunclavius*; quippe qui paulò infrà, *τούτους δὲ θέσθαι τὰ ὅπλα περὶ τὴν αὐτοῦ σκηνὴν*, reddidit, *qui cum armis tabernaculum suum circumsisterent:* et lib. 7. sub init. *Θέσθε τὰ ὅπλα*, *armati consistite;* et mox, *τίθεσθαι τὰ ὅπλα*, *in armis* suos *constituere*. Scholiastæ *Thucyd*. verba huc optimè quadrare videntur: is autem, l. 2. ineunte, *θέμενοι τὰ ὅπλα* poni dicit *ἀντὶ τοῦ, περιθέμενοι ἑαυτοῖς. Ὅμηρος, Σάκε' ὤμοισιν ἔθεντο. ἀνόητον γὰρ τὸ, μεταξὺ πολεμίων ὄντας, μὴ περικεῖσθαι τὰ ὅπλα. τοῦτο δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἐν τῇ ὁδῷ τυχὸν ἐβάσταζον αὐτὰ, ὡς δ' εἰς τοὺς πολεμίους ἦλθον, ἐνεδύσαντο*. Jam verò Menon licèt Clearchúsque nullo Proxenum odio prosequerentur, infestis tamen animis inter se jam jam concurrunt; ideóque neutiquam arma erant ei deponenda, qui se utriusque temeritati interposuerat. Idem *Scholiasta* l. 8. haud ità longè à fine, *θέμενοι τὰ ὅπλα*, exponit, *ὁπλισθέντες*. Similiter *Suidas*, *θέμενος τὰ ὅπλα*, inquit, *ἀντὶ τοῦ περιθέμενος, καὶ ὁπλισάμε-*

ποιεῖν ταῦτα. Ὁ δὲ ἐχαλέπαινεν, ὅτι αὐτοῦ ὀλίγου δεήσαντος καταλευσθῆναι, πρᾴως λέγοι τὸ αὐτοῦ πάθος· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἐκ τοῦ μέσου ἐξίστασθαι. Ἐν τούτῳ δὲ, [a] ἐπεὶ ἧκε Κῦρος καὶ ἐπύθετο τὸ πρᾶγμα, εὐθὺς ἔλαβε τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ [b] σὺν τοῖς παροῦσι τῶν Περσῶν, ἧκεν ἐλαύνων εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει ὧδε· "Κλέαρχε καὶ "Πρόξενε, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ παρόντες Ἕλληνες, οὐκ ἴστε ὅ, "τι ποιεῖτε. Εἰ γάρ τινα ἀλλήλοις μάχην συνάψετε, νο- "μίζετε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ τε κατακεκόψεσθαι, καὶ "ὑμᾶς οὐ πολὺ ἐμοῦ ὕστερον· κακῶς γὰρ τῶν ἡμετέρων

bat, nè hæc faceret. At ferebat ille graviter, quòd cùm parum abfuisset quin lapidibus obrueretur, leniter ipsius de casu loqueretur: eúmque *adeò* de medio excedere jubebat. Intereà, cùm venisset Cyrus, ac rem intellexisset, mox sumpsit in manus arma, et cum iis qui aderant Persis in medium invectus est, et hujusmodi quædam dicit: "Nescitis *planè* quid agatis, Clearche "Proxenéque, ac Græci cæteri qui adestis. Nam si quam inter vos pugnam "consereretis, existimate et me hoc ipso die, et vos non multò pòst, ad inter- "necionem cæsum iri: nam si res nostræ malè se habeant, hi omnes, quos

νος. *Harpocration* eadem iisdem verbis explicat: ubi vide quæ Cl. *H. Valesius* notavit. *Ælian*. H. V. l. 3. c. 43. Κροτωνιάταις γὰρ ἐναντίον ὅπλα θέμενοι, (Sybaritæ) ἀνάστατοι ὑπ' ἐκείνων ἐγένοντο — i. e. *Cùm enim adversùm Crotoniatas arma cepissent*, &c. *Diodor. Sic.* l. 12. p. 116. Καὶ τοῦ πλήθους (Megarensium) σχιζομένου κατὰ τὴν αἵρεσιν, καὶ τῶν μὲν συμμαχούντων τοῖς Ἀθηναίοις, τῶν δὲ βοηθούντων τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐκήρυξέ τις ἀφ' ἑαυτοῦ, τοὺς βουλομένους τίθεσθαι τὰ ὅπλα μετὰ Ἀθηναίων καὶ Μεγαρέων, scil. *adversùs Lacedæmonios* arma (*deponere* nemo certè dixerit, sed) *capere, parata consociare* cum Atheniensibus &c. *Hesychius;* Θέσθω, εὐτρεπιζέσθω, i. e. *parato, adparato.* Idem, τίθεντο, παρεσκευάζοντο. *Phavorinus:* τιθέντες, παρασκευάζοντες. Eâdem de vi locutionis hujusce testimonium postremò dicat *Demosthenes*, κατὰ Μειδίου, p. 626. οὐ μόνον δὲ ταῦτ' ὑπῆρχεν αὐτῷ· (Alcibiadi) ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ δήμου θέμενος τὰ ὅπλα, δὶς μὲν ἐν Σάμῳ, τρίτον δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, τῷ &c. i. e. — *sed et ipse pro populo sumptis armis, bis* &c. Alias autem ejusdem phraseos significationes, suis quamque locis evolvemus.

a Ἐπεὶ ἧκε Κῦρος &c.] MS. Eton. ἐπῄει καὶ Κῦρος καὶ — εὐθὺς δὲ &c. cui lectionem vulgatam, cæterorum librorum auctoritate munitam, anteferendam censui. En verò Cyrum ipsum, qui, sapientem utì decet, omnia prius, quàm arma, experiri solebat: quóque potissimùm jubente, Clearchum Menonémque dicto fore audientes credi par est, armis se prius instruentem, quam tantas componere lites adgreditur! Quâ igitur fiduciâ id inermis ausus esset sibi Proxenus promittere, quod nonnisi sumptis armis effici posse putavit Cyrus?

b Σὺν τοῖς παροῦσι τῶν Περσῶν] Ità reposui ex conjecturâ. Libri editi, quos vidi, omnes exhibent σὺν τοῖς παροῦσι τῶν πλείστων. MS. Eton. pro πλείστων illo dat nihili verbum πισιῶν. *Stephanus, Leunclavius,* &c. insulsæ isti librorum hactenùs vulgatorum lectioni cùm in textu Græco, tum in versionibus obsecuti sunt. Haud ità *Muretus;* qui locum minùs sanum esse suspicatus, ordine vocum mutato, legit σὺν τοῖς πλείστοις τῶν παρόντων. Sed quantò aptior nostra fuerit emendatio, quámque facile περσῶν in πλείστων, seu alterum illud verbi portentum degeneraverit, nihil attinet notare. Persas autem Cyrum sibi itineris comites adscivisse, suprà videre est, p. 41. et alibi sæpé.

ἐχόντων, πάντες οὗτοι, οὓς ὁρᾶτε, βάρβαροι πολεμιώτεροι ἡμῖν ἔσονται τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων." Ἀκούσας ταῦτα Κλέαρχος, [a] ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο· καὶ παυσάμενοι ἀμφότεροι, [b] κατὰ χώραν ἔθεντο τὰ ὅπλα·

Ἐντεῦθεν προϊόντων, ἐφαίνετο ἴχνη ἵππων καὶ κόπρος· εἰκάζετο δὲ εἶναι [c] ὁ στίβος ὡς δισχιλίων ἵππων. Οὗτοι προϊόντες ἔκαιον καὶ χιλὸν, καὶ εἴ τι ἄλλο χρήσιμον ἦν. Ὀρόντας δὲ [d] Πέρσης ἀνὴρ, γένει τε προσήκων βασιλεῖ, καὶ [e] τὰ πολεμικὰ λεγόμενος ἐν τοῖς ἀρίστοις Περσῶν, ἐπιβου-

" videtis, barbari nobis infestiores erunt, quàm ii qui à rege *stant*." Hæc cùm audîsset Clearchus, ad se rediit; et ambo, facto irascendi fine, arma suo loco posuerunt.

Indè cùm procederent, equorum vestigia stercúsque comparebant: *ex quibus* conjecturam facientibus iter equorum pedibus circiter bis mille tritum esse visum est. Hi dum præibant, et pabulum, et si quid aliud erat, usui quod foret, exurebant. Orontas autem Persa, qui genere regem adtingebat, et ad res bellicas quod attinet in principibus Persarum ferebatur, Cyro parat

a Ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο·] Jam utique resederat effrenus ille animi impetus, quo in prælium ruerat et ultionem. Eam quoque lætitiæ, ex inopinatâ liberatione perceptæ, fuisse vim, ut Apostolum mente ferè alienatum reddiderit, Historia nos sacra docet, Act. XII. 11. ubi Petrus tandem dicitur γενόμενος ἐν ἑαυτῷ.

b *Κατὰ χώραν ἔθεντο τὰ ὅπλα.*] Hoc quidem loco haud ità malè se habet versio Leunclaviana phraseos suprà modò excussæ: ideò tamen notanda venit, quòd κατὰ χώραν prorsùs omiserit: nam pro Græcis adlatis tantùm exhibet, *arma deponebant*. Pluribus sanè, at ineptis, vertit *Amasæus: utraque pars armis positis ad suas se cohortes recepit*. Illi, verborum utpote tenuitate laboranti, supplemento opus esse, hujus ornamenta ambitiosa censui recidenda. Κατὰ χώραν hìc, opinor, valet κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν, i. e. *proprio* sive *suo ordine*, et loco, ubi arma iter facientium, nec jam hostium impetum expectantium, disponi par est: οὐκ ἐν χώρᾳ γ', ἐν ᾗ ἔτυχεν, (utì Noster in Οἰκονομ. loqui solet) ἀλλ' ἔνθα προσήκει, nullo *scil.* ab hostibus imminente periculo, διατεταγμένα. Notandum verò illud παυσάμενοι dici ἐλλειπτικῶς pro παυσάμενοι τῆς ὀργῆς. Plenè *Herodian.* l. 7. c. 27.—τῆς τε ὀργῆς ὁ δῆμος ἐπαύσατο &c. cujus vice nominis participio usus est Noster Κ. Π. p. 494. Edit. Oxon. 1727.—οἱ Χαλδαῖοι ἐβόησάν τε καὶ ἱκέτευον παύσασθαι ὀργιζόμενον.

c Ὁ στίβος] *Amasæo* est *globus:* legit itaque, opinor, στίφος. *Leunclavius* leviter adeò locum attigit, ut vocis στίβος vix et nè vix quidem ullum reliquerit vestigium. *Hesych.* Στίβος, τρίβος, ὁδὸς, καὶ ἡ τοῦ ἴχνους ζήτησις. *Etymol. M.* auctori itidem est ὁδός· origine ductâ tam apud eum quàm *Phavorinum* ἀπὸ τοῦ στείβω, vel στίβω, τὸ περιπατῶ. Hoc loco denotat ὁδὸν, utì Noster pauld infrà, στειβομένην *iter pedum signis impressum* &c.

d Πέρσης ἀνὴρ,] Similiter proprium nomen cum voce ἀνὴρ conjungitur Act. VIII. 27. ἀνὴρ Αἰθίοψ. ad quem locum Interpretes quidam lectores sedulo monent de Hebræâ phraseos origine: quam tamen Græcis usitatam esse, æquè atque Noster, docet *Herodot.* l. 9. c. 114. Οἰόβαζος ἀνὴρ Πέρσης, ὃς &c. Quin et eandem agnoscunt Latini: *Cæsar.* l. 1. B. G. c. 31. *Harudum millia hominum* &c. Similiter *A. Gellius* in argum. l. 8. c. 13. *homines Afri* &c.

e Καὶ τὰ πολεμικὰ] Sic legendum olim viderunt *Stephanus* et *Muretus*, non πολέμια, quod hactenus locum hunc, repugnante sententiâ, occupaverat. Natum esse errorem ex πολεμιώτεροι, parvo quod intervallo præcedit, cum *Stephano* existimaverim. Eandem verò vocem restitui-

λεύει Κύρῳ, καὶ πρόσθεν πολεμήσας. Καταλλαγεὶς δὲ οὗτος Κύρῳ, εἶπεν, εἰ αὐτῷ δοίη ἱππέας χιλίους, ὅτι τοὺς προκατακαίοντας ἱππέας ἢ κατακαίνοι ἂν ἐνεδρεύσας, ἢ ζῶντας πολλοὺς αὐτῶν ἕλοι, καὶ κωλύσειε τοῦ καίειν ἐπιόντας, καὶ ποιήσειεν ὥςτε μή ποτε δύνασθαι αὐτοὺς, ἰδόντας τὸ Κύρου στράτευμα, βασιλεῖ διαγγεῖλαι. Τῷ δὲ Κύρῳ ἀκούσαντι ταῦτα ἐδόκει ὠφέλιμα εἶναι· καὶ ἐκέλευεν αὐτὸν λαμβάνειν μέρος παρ' ἑκάστου τῶν ἡγεμόνων.

Ὁ δὲ Ὀρόντας, νομίσας ἑτοίμους αὐτῷ εἶναι τοὺς ἱππέας, γράφει ἐπιστολὴν παρὰ βασιλέα, ὅτι ἥξοι ἔχων ἱππέας ὡς ἂν δύνηται πλείστους· [a] ἀλλὰ φράσαι τοῖς ἑαυτοῦ ἱππεῦσιν ἐκέλευεν, ὡς φίλιον αὐτὸν ὑποδέχεσθαι. Ἐνῆν δ' ἐν τῇ ἐπιστολῇ καὶ τῆς πρόσθεν φιλίας ὑπομνήματα καὶ πίστεως. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν δίδωσι πιστῷ ἀνδρὶ, ὡς ᾤετο· ὁ δὲ λαβὼν, Κύρῳ δείκνυσιν. Ἀναγνοὺς δὲ αὐτὴν Κῦρος, συλλαμβάνει [b] Ὀρόντην, καὶ συγκαλεῖ εἰς τὴν αὐτοῦ σκηνὴν

insidias, *ei* etiam anteà bellum molitus. Verùm is Cyro reconciliatus, aiebat, si mille sibi traderet equites, aut structis insidiis equites *illos* incendiis præoccupata *omnia* pervastantes se interempturum, aut multos ex iis vivos capturum, ac prohibiturum ne invadendo *reliqua* incenderent, facturúmque *adeò* nè ii unquam, Cyri ubi exercitum conspexissent, regi *id* renuntiare possent. Hæc cùm audîsset Cyrus, visa *ei* sunt è re suâ futura: atque *adeò* jussit eum à singulis ducibus *copiarum* partem accipere.

Orontas autem, ratus equites sibi paratos esse, ad regem scribit epistolam, venturum se cum equitibus quàm posset plurimis: at suis dici curaret equitibus hortatus est, ut se tanquam amicum exciperent. *Eâdem* in epistolâ *quædam* inerant, quæ pristinæ amicitiæ fideique memoriam renovarent. Hanc homini, quemadmodùm *ipse* existimabat, fideli tradit epistolam: *quam* ut acceperat is, Cyro ostendit. Cyrus autem eam cùm legisset, comprehendit Orontam, et ad tabernaculum suum Persarum circa se principes septem

mus ex MS. Bodl. K. Π. p. 219. Edit. Oxon. 1727.

a Ἀλλὰ] Hoc loco οὐκ ἀντίκειταί τινι, Scholiasta utì *Thucyd.* ad l. 8. prope finem loquitur, ista particula, sed παρακελευστικὸν est. Cujus eadem est potestas apud *Aristoph.* νεφ. v. 367.

Ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν ἀλλὰ μυῤῥίνην λαβόντα,
Τῶν &c.

Levia sunt hæc: neque tamen abs re fuerit eò nonnunquam devenire, ut vocularum hujusmodi vires res indicemus. Eodem ferè modo accipitur ἀλλὰ Marc. IX. 22. et *tamen* apud *Terent. Andr.* act. 5. sc. 3. v. 23.

b Ὀρόντην,] De nominis hujus terminatione variant subinde Xenophontis exempla typis impressa. Eandem discrepantiam in nominibus *Hystaspas* et *Araspas* apud K. Π. animadvertere est. MS. Eton. dat ubique Ὀρόντης. quod notâsse sat est.

Περσῶν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτά· καὶ τοὺς τῶν Ἑλλήνων στρατηγοὺς ἐκέλευεν ὁπλίτας ἀγαγεῖν, τούτους δὲ [a] θέσθαι τὰ ὅπλα περὶ τὴν αὐτοῦ σκηνήν. Οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, ἀγαγόντες ὡς τρισχιλίους ὁπλίτας. Κλέαρχον δὲ καὶ εἴσω παρεκάλεσε σύμβουλον, ὅς γε καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτιμηθῆναι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων. Ἐπεὶ δ' ἐξῆλθεν, ἐξήγγειλε τοῖς φίλοις τὴν κρίσιν τοῦ Ὀρόντου, ὡς ἐγένετο· οὐ γὰρ ἀπόρρητον ἦν. Ἔφη δὲ Κῦρον ἄρχειν τοῦ λόγου ὧδε·

" Παρεκάλεσα ὑμᾶς, ἄνδρες φίλοι, ὅπως σὺν ὑμῖν βουλευ-" όμενος ὅ, τι δικαιότατον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων, " τοῦτο πράξω περὶ Ὀρόντου [b] τουτουΐ. Τοῦτον [c] γὰρ πρῶ-" τον μὲν ὁ ἐμὸς πατὴρ ἔδωκεν ὑπήκοον ἐμοὶ εἶναι· ἐπεὶ δὲ " ταχθεὶς, ὡς ἔφη αὐτὸς, ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ οὗτος ἐπο-" λέμησεν ἐμοὶ, ἔχων τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν, καὶ ἐγὼ " αὐτὸν προσπολεμῶν ἐποίησα, ὥςτε δόξαι τούτῳ τῦ πρὸς " ἐμὲ πολέμου παύσασθαι, [d] καὶ δεξιὰν ἔλαβον καὶ ἔδωκα." Μετὰ ταῦτα, ἔφη, Ὦ Ὀρόντα, ἔστιν ὅ, τι σε ἠδίκησα; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι οὔ. Πάλιν ὁ Κῦρος ἠρώτα· Οὐκοῦν ὕστερον, ὡς αὐτὸς σὺ ὁμολογεῖς, οὐδὲ ὑπ' ἐμοῦ ἀδικούμενος,

convocat; jussitque, Græcorum duces gravis armaturæ milites adducerent, hique suum ut circa tabernaculum armati consisterent. Hæc illi faciebant, adductis tribus circiter militum gravis armaturæ millibus. Clearchum etiam intrò vocatum in consilium adhibebat, *quippe* qui tum ipsi tum cæteris Græcos longè dignitate videretur antecellere. Cúmque ille de tabernaculo exiisset, quo pacto de Orontâ judicium factum fuisset, amicis narrabat; neque enim referre non licebat. Aiebat autem Cyrum in hunc modum dicere orsum esse:

" Advocavi *huc* vos, amici, ut consilia vobiscum conferendo, quod et ad " deos et ad homines fuerit æquissimum, id de hoc Orontâ faciam. Hunc " primùm pater meus meo sub imperio esse voluit: posteaquam verò fratris " mei jussu, quemadmodùm ipse ait, bellum hic mihi fecerat, apud Sardes " cùm teneret arcem, atque ego bello eum persequendo effeceram, ut sibi à " bello in me *intento* desistendum putaret, *tum denique* dextram et dedi et " accepi." Post hæc, ait, Num quid est, iniquè quod in te, Oronta, feci? Non est, respondit is. Rursùs interrogabat Cyrus; Ergo deinceps, utì tute

a Θέσθαι τὰ ὅπλα] Conf. dicta p. 45. n. d.

b Τουτουΐ.] *Phavorinus:* Οὗτος, αὕτη, τοῦτο, ——— δέχονται τὸν προσχηματισμὸν τοῦ ι, διὰ πλείονα δεῖξιν.

c Τοῦτον γὰρ] Vide notata Κ. Π. p. 222. Edit. Oxon. 1727.

d Καὶ δεξιὰν ἔλαβον &c.] Lege scripta Κ. Π. p. 252. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

ἀποστὰς εἰς Μυσοὺς, κακῶς ἐποίεις τὴν ἐμὴν χώραν ὅ, τι ἐδύνω; Ἔφη ὁ Ὀρόντης. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὁπότ' αὖ ἔγνως τὴν σεαυτοῦ δύναμιν, ἐλθὼν [a] ἐπὶ τὸν τῆς Ἀρτέμιδος βωμὸν, [b] μεταμεμελῆσθαί σοι ἔφησθα, καὶ πείσας ἐμὲ, πιστὰ πάλιν ἔδωκάς μοι, καὶ ἔλαβες παρ' ἐμοῦ; Καὶ ταῦθ' ὡμολόγει ὁ Ὀρόντης. Τί οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, νῦν [c] τοτρίτον ἐπιβουλεύων μοι φανερὸς γέγονας; Εἰπόντος δὲ τοῦ Ὀρόντου ὅτι οὐδὲν ἀδικηθεὶς, ἠρώτησεν ὁ Κῦρος αὐτὸν, Ὁμολογεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἄδικος εἶναι; Ἦ γὰρ ἀνάγ-

ipse fateris, nec à me læsus, *nonne* factâ ad Mysos defectione, agrum meum, quacunque ratione poteras, infestâsti? Aiebat Orontes. Ergo, Cyrus inquit, cùm rursùs vires tuas agnosceres, *nonne* ad Dianæ aram profectus, *tui* te *facinoris* pœnituisse dixisti, mihíque ut crederem adducto fidem, *quam* et à me accepisti, dedisti rursús? Hæc quoque fassus est Orontes. Quânam igitur, ait Cyrus, à me adfectus injuriâ, tertiùm modò insidias mihi struere manifestò deprehensus es? Cùm nullâ se adfectum injuriâ diceret Orontes, Cyrus eum interrogavit, Ergóne te fateris in me injurium esse? *Id* quidem certè necesse

a Ἐπὶ τὸν τῆς &c.] Opinor, *Ephesiorum:* cujus et templi et cultûs apud τοὺς ἔξω passim decantata est celebritas. Ad aras et tutelæ et fidei firmandæ causâ, concursum olim erat. Tradit quidem *Thucydides* l. 4. haud ità longè à fine, τῶν ἀκουσίων ἁμαρτημάτων καταφυγὴν εἶναι τοὺς βωμούς. At non hujusmodi tantùm peccatorum reis perfugium præbebant. Tiberio certe imperante, *Crebrescebat* (inquit *Tacitus* annal. l. 3. c. 60.) *Græcas per urbes licentia atque impunitas asyla statuendi: complebantur templa pessimis servitiorum: eodem subsidio obærati adversùm creditores; suspectíque capitalium criminum receptabantur.* ubi vide sis quæ notavit *Lipsius*, ejusdemque notas ad *Nep.* in vita *Pausaniæ* c. 4. necnon quæ collegit *Dempsterus* ad *Rosini* antiq. Rom. c. 13. l. 1. De asylis in Republ. Hebræâ sapientissimè institutis adeundi sunt Interpretes ad Num. XXXV. 6. Moris autem fuisse eorum, qui daturi fidem essent atque accepturi, sese ad aras conferre, passim docent auctores. *Nepos* in vitâ *Hannib.* c. 2. *Faciam* (inquit Hamilcar, filium adlocutus) *si fidem mihi, quam postulo, dederis, simúlque ad aram adduxit, apud quam sacrificare instituerat, eámque, cæteris remotis, tenentem, jurare jussit, nunquam* &c. Conf. *Liv.* l. 35. c. 19. et *Val. Maxim.* l. 9. c. 3. Persas sanè veteres diis suis nullas posuisse aras testatur *Herodotus* l. 1. c. 131. Idem etiam l. 8. c. 109. et *Diodor. Sic.* l. 11. p. 13. Deûm templa ruinis et ignibus à Dario priùs, deinde à Xerxe deleta fuisse tradunt. His accedit ferè *Strabo* l. 14. p. 941. qui omnia à Xerxe incensa esse templa, πλὴν τοῦ ἐν Ἐφέσῳ, ait. Huic Deliam etiam addit Scholiasta *Aristoph.* ad εἰρ. v. 409. causâ, quamobrem utrique pepercêre barbari, expositâ. — τὴν Δῆλον καὶ τὴν Ἔφεσον οὐ διελυμήναντο· ὁ μὲν γὰρ ἥλιος Ἀπόλλων ἐνομίζετο· ἡ δὲ Ἄρτεμις σελήνη. Persis autem et Solem et Lunam numina fuisse, narrat *Herodotus* l. 1. c. 131. Cùm verò τὰ κάτω τῆς Ἀσίας, sive occidentales ejus maritimæque partes, Cyro fuissent à patre adtributa, ipseque adeò Orontas hujus imperio subjiceretur; haud mirum, si Dianæ Ephesiæ, cujus maximè inclitum erat fanum, honorem uterque habuerat.

b Μεταμεμελῆσθαί σοὶ] Ità rescribendum curavi, ex conjecturis *Stephani*, *Leunclavii* et *Mureti.* Priùs legebatur μεταμεμέλεταί σοι: quod ferri non potest, nisi vel posueris, ὅτι ante verbum, vel σοὶ mutaveris in μοί.

c Τοτρίτον] Hoc ex genere τῶν διττολογουμένων est; quibus adnumeres licet καταντιπέρας suprà p. 4. De vocibus istiusmodi, vide, si libet, K. Π. p. 474. n. 2. Edit. Oxon. 1727. Similiter ἐκποδὼν paulò post adverbiali formâ scribitur.

κη, ἔφη ὁ Ὀρόντης. Ἐκ τούτου πάλιν ἠρώτησεν ὁ Κῦρος, Ἔτι οὖν ἂν γένοιο τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ πολέμιος, ἐμοὶ δὲ καὶ φίλος καὶ πιστός; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι οὐδ' εἰ γενοίμην, ὦ Κῦρε, σοί γ' ἂν ἔτι ποτὲ δόξαιμι.

Πρὸς ταῦτα ὁ Κῦρος εἶπε τοῖς παροῦσιν. Ὁ μὲν ἀνὴρ τοιαῦτα μὲν πεποίηκε, τοιαῦτα δὲ λέγει· ὑμῶν δὲ σὺ πρῶτος, ὦ Κλέαρχε, ἀπόφηναι γνώμην ὅ, τι σοὶ δοκεῖ. Κλέαρχος δὲ εἶπε τάδε· Συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδὼν ποιεῖσθαι ὡς τάχιστα· ὡς μηκέτι δέοι τοῦτον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ σχολὴ ἡμῖν, [a] τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι, τοὺς ἐθέλοντας φίλους τούτους εὖ ποιεῖν. Ταύτῃ δὲ τῇ γνώμῃ ἔφη καὶ τοὺς ἄλλους [b] προσθέσθαι. Μετὰ ταῦτα κελεύοντος Κύρου ἐλάβοντο [c] τῆς ζώνης τὸν Ὀρόντην, ἐπὶ θανάτῳ,

est, ait Orontas. Deinde Cyrus rursùm interrogavit, Etiámne ergo fratri meo fueris hostis, mihi verò amicus et fidus? Tametsi *maximè* fuerim, respondit is, tibi tamen, Cyre, non ampliùs unquam videbor *fidus*.

Ad hæc *verba*, Cyrus iis, qui aderant, dicit; Iste talia fecit, talia profert: vestrûm verò tu primus, Clearche, *tuam* sententiam, tibi quidquid videtur, exponito. Et Clearchus hæc dixit; Equidem auctor sum, ut vir hic quamprimùm è medio tollatur; nè posthac necesse sit ab eo *nobis* cavere; sed otium nobis *sit*, quod ad hunc attinet, in eos, qui amici nobis esse volunt, beneficia conferendi. Huic autem sententiæ *Clearchus* aiebat et cæteros *calculum* adjecisse. Post hæc surgentes universi, *in his* etiam *istius* propinqui, Cyro jubente, zonâ Orontam, in necis *ei mox inferendæ* indicium, prehende-

a *Τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι*, &c.] Abundat hic *εἶναι*, *Thucyd.* l. 2. prope finem, *τὸν δὲ ἀγῶνα οὐκ ἐν πόλεμῳ ἑκὼν εἶναι ποιήσομαι*, &c. ubi *Schol.* *τὸ εἶναι παρέλκει, Ἀττικῶς.* Idem ad *ἐπὶ σφᾶς εἶναι*, l. 4. haud longè ab init. eadem repetit. Similiter Noster K. Π. p. 127. Edit. Oxon. 1727. *οὐδὲ μὴν φίλους γε, οὐδὲ ξένους ἑκὼν εἶναι γέλωτα παρέχεις.* Cæterùm, post *ἐθέλοντας*, *εἶναι* repeti debere putat *Leunclavius:* cui quidem haud invitus accederem, ni verbum illud sæpissimè per ellipsin omitti vidissem. Lege scripta p. 22. n. b. Notandum etiam est MS. Eton. post *σχολὴ* habere *ἦν*, quod, si in *ᾖ* vel *εἴη* mutaveris, ferri possit: pro *τοὺς ἐθέλοντας* *Muretus* legit *τοὺς ἐθέλοντάς:* cui accedit *Steph.* qui et *ᾖ* post *σχολὴ* addendum putat, et *δέῃ* pro *δέοι* reponendum.

b *Ταύτῃ τῇ γνώμῃ — προσθέσθαι.*] *Scil.* *τὴν ψῆφον.* quæ desunt itidem in *Sophocl.* Philoct. sub fin. *Κἀγὼ γνώμῃ ταύτῃ τίθεμαι.* *Lucian.* in *bis accus.* p. 753. *Παράδοξον οὐδὲν εἶναί τινα καὶ τῇ Μέθῃ τιθέμενον.* Idem in *Piscat.* p. 208. *σὺ προσθεῖσα τὴν σεαυτῆς* ——— scil. *ψῆφον.* Eadem occurrit ellipsis *Lucæ* XXIII. 51. *Οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν.* Respicit autem sententiam ferendi rationem, usu quæ vigebat in primis apud Athenienses; quibus

Mos erat antiquus, niveis atrisque lapillis,
His damnare reos, illis absolvere culpâ.

Ovid. *Met.* l. 15. v. 41, 42.

c *Ἐλάβοντο τῆς ζώνης* &c.] Moris fuisse Persarum, ut qui capite damnati essent, zonâ prehensi ad supplicium traderentur, testatur apertè *Diodor.* etiam *Sic.* l. 17. p. 510. *Τοῦ δὲ θυμοῦ τὸ συμφέρον ἀφαιρουμένου, ὁ μὲν Δαρεῖος, ἐπιλαβόμενος τῆς τοῦ Χαριδήμου ζώνης, κατὰ τὸν τῶν Περσῶν νόμον,*

ἅπαντες ἀναστάντες, καὶ οἱ συγγενεῖς· εἶτα δὲ ἐξῆγον αὐτὸν οἷς προσετάχθη. Ἐπεὶ δὲ εἶδον αὐτὸν [a] οἵπερ πρόσθεν προσεκύνουν, καὶ τότε προσεκύνησαν, καίπερ εἰδότες ὅτι [b] ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Ἀρταπάτα σκηνὴν εἰσήχθη, τοῦ πιστοτάτου τῶν Κύρου [c] σκηπτούχων, μετὰ ταῦτα οὔτε ζῶντα Ὀρόντην, οὔτε τεθνεῶτα οὐδεὶς πώποτε εἶδεν, οὐδ' ὅπως ἀπέθανεν οὐδεὶς εἰδὼς ἔλεγεν· εἴκαζον δ' ἄλλοι ἄλλως· τάφος δ' οὐδεὶς πώποτε αὐτῷ ἐφάνη.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Βαβυλωνίας σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας δώδεκα. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σταθμῷ Κῦρος ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων [d] ἐν τῷ πεδίῳ, περὶ μέσας νύκτας· (ἐδόκει γὰρ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἕω ἥξειν βασιλέα σὺν τῷ στρατεύματι μαχούμενον) καὶ ἐκέλευε Κλέαρχον μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως ἡγεῖσθαι, Μένωνα δὲ τὸν Θετταλὸν, τοῦ εὐωνύμου· αὐτὸς δὲ τοὺς ἑαυτοῦ διέταττε. Μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν, ἅμα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ αὐτόμολοι παρὰ μεγάλου βασιλέως ἥκοντες ἀπήγγελλον Κύ-

runt: deinde quibus id negotii datum erat, eum educebant. Quem cùm viderent *ii*, qui priùs *eum* venerabantur, etiam tunc venerati sunt, tametsi *eum* ad mortem duci intelligerent. Cùm autem introductus in Artapatæ, de Cyri sceptuchis fidelissimi, tabernaculum fuisset, nemo qui *id* cognôrat, quo pacto interiisset referebat; alii aliter suspicabantur: at sepulchrum ejus nullum unquam adparuit.

Indè per Babyloniam castris tribus, parasangas duodecim progreditur. Cúmque tertia metatus esset castra, Græcorum et barbarorum in planitie recensum agit, sub noctem mediam; (existimabat enim regem mane insequente prælii ineundi causâ cum copiis adfuturum) et Clearchum quidem cornu dextrum ducere jubebat; Menonem Thessalum, sinistrum: suos struebat ipse. Recensu peracto, ut primùm dies insequens illuxit, aderant magno à rege

παρέδωκε τοῖς ὑπηρέταις, καὶ προσέταξεν ἀποκτεῖναι. Cæterùm, ἐπὶ θανάτῳ, elliptica videtur esse locutio, in hunc ferè modum supplenda, διατεκμηράμενοι δίκην ἐπὶ θανάτῳ δικασθῆναι: nisi forsan subintelligendum fuerit tantùm ἀπαχθησόμενον vel ἀχθησόμενον. quæ cum ἐπὶ θανάτῳ conjungi solent.

a Οἵπερ πρόσθεν προσεκύνουν.] Consule, si libet, K. Π. p. 284. n. 2. et. p. 596. n. 4. Edit. Oxon. 1727.

b Ἐπὶ θανάτῳ &c.] Intelliguntur hæ sæpè voces in verbis ἄγεσθαι et ἀπάγεσθαι. Act. XII. 19. Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν, καὶ μὴ εὑρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, scil. εἰς θάνατον, vel ἐπὶ θανάτῳ. Sic ἀπηγμένον absolutè dicitur, pro ἀπηγμένον εἰς φυλακὴν, apud *Laërt.* l. 8. *segm.* 85. Latinos etiam *ducere* eodem adhibere sensu diligenter docuit *Buchnerus* ad *Plin.* epist. de Christianis l. 10. Plenè, utì Noster, loquitur *Ælian.* H. V. l. 1. c. 30. ἰδὼν δὲ πόῤῥωθεν ἀγομένους τινὰς ἐπὶ θανάτῳ, —

c Σκηπτούχων,] Vide sis K. Π. p. 509. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

d Ἐν τῷ πεδίῳ,] *Babylonii*, nimirum, *in camporum patentium æquoribus habitant*, auctore *Cicer.* Divin. l. 1. c. 42. Conf. scripta p. 36. n. d.

ρων περὶ τῆς βασιλέως στρατιᾶς. Κῦρος δὲ συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς τῶν Ἑλλήνων, συνεβούλευε τότε, πῶς ἂν τὴν μάχην ποιοῖτο· [a] καὶ αὐτὸς παρήνει θαῤῥύνων τοιάδε· "Ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, οὐκ ἀνθρώπων ἀπορῶν "βαρβάρων συμμάχους ὑμᾶς ἄγω, ἀλλὰ νομίζων [b] ἀμεί-"νονας καὶ κρείττους πολλῶν βαρβάρων ὑμᾶς εἶναι, διὰ "τοῦτο προσέλαβον· [c] Ὅπως οὖν ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς "ἐλευθερίας ἧς κέκτησθε, καὶ ὑπὲρ ἧς ὑμᾶς ἐγὼ εὐδαιμο-"νίζω. Εὖ γὰρ ἴστε, [d] ὅτι τὴν ἐλευθερίαν ἑλοίμην ἂν ἀν-"τὶ ὧν ἔχω πάντων καὶ ἄλλων πολλαπλασίων. Ὅπως δὲ "εἰδῆτε εἰς οἷον ἔρχεσθε ἀγῶνα, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. Τὸ

transfugæ, qui de exercitu regis Cyro nuntium adferebant. Cyrus convocatis Græcorum ducibus cohortiúmque præfectis, quo pacto pugnam faceret, ibi tum consultabat; atque ipse, quo *eorum* confirmaret animos, hujusmodi adhortatione usus est: "*Ego* vos, Græci, non quòd barbarorum mihi deesset "copia, socios belli duco, sed quòd potiores præstantiorésque multis vos "barbaris existimarem, idcirco adsumpsi. Quamobrem *date*, *quæso*, *operam*, "ut vos eos præstetis, qui libertate, quam obtinetis, et cujus gratiâ vos *equidem* beatos arbitror, digni sitis. Certò enim sciatis *velim*, me libertatem "rebus, quas possideo, universis multóque etiam majoribus aliis anteferre. "Verùm ut intelligatis quale vobis in certamen sit veniendum, *eâ de re* vos "ego docebo. Multitudo quidem *hostium* magna *est*, magnóque cum clamore

a *Καὶ αὐτὸς παρήνει*] Ità MS. *Eton.* et edit. *Ald.* In aliis legitur *καὶ αὐτοὺς παρήνει* &c. *Stephanus* exhibet *καὶ ἂν παρήνει* &c. margini tamen *αὐτὸς* adscribendum curavit: à quâ scripturâ si discedendum fuerit, *αὐτοῖς* potiùs quàm *αὐτοὺς* reposuerim. Solet enim *παραινεῖν* cum dativo personæ construi: K. Π. p. 221. Edit. Oxon. 1727. *Ἐγὼ δὲ ὑμῖν μὲν παραινῶν ὁποίους* &c. cum accus. rei: *Thucyd.* lib. 1. de Pericle orationem habituro, — *λέγειν τε καὶ πράσσειν δυνατώτατος, παρῄνει τοιάδε* — cum utroque simul, istâ finitâ jam oratione, *Οἱ δ' Ἀθηναῖοι, νομίσαντες ἄριστα σφίσι παραινεῖν αὐτὸν*, —

b *Ἀμείνονας καὶ κρείττους* &c.] *Scholiasta* ad Aristoph. *Plut.* v. 25. *σύνηθες*, inquit, *Ἀττικοῖς παράλληλα τιθέναι τὰ ἰσοδυναμοῦντα.* Noster duas istas voces ἐκ *παραλλήλου* compositas adhibuisse videtur, ut ex geminatis verbis Græci se summum apud Cyrum obtinere locum omninò planè intelligerent.

c *Ὅπως οὖν ἔσεσθε* &c.] Attica est ellipsis, *νοουμένου ἔξωθεν* (utì loquitur Scholi. in *Aristoph.* Plut. v. 469.) *τοῦ σκοπεῖτε, ἐπιμελεῖσθε*, vel alio quodam his adfini verbo. Vide K. Π. pp. 32. 245. 337. 374. Edit. Oxon. 1727.

d *Ὅτι τὴν ἐλευθερίαν ἑλοίμην* &c.] Hunc nempe ipsum, frater licèt fuerit Persarum regis, mox posteà *δοῦλον* vocatum invenies. Tale autem illud Agesilaï dictum *Histor. Gr.* l. 4. haud longé ab init. *Καί τοι ἐλεύθερον εἶναι, ἐγὼ οἶμαι ἀντάξιον τῶν πάντων χρημάτων.* Pro *πολλαπλασίων*, quod statim sequitur, in MSto Eton. necnon edit. *Ald.* et *Flor.* legitur *παραπλησίων*: quâ quidem lectione vulgatam esse aptiorem *Stephanus* rectè censuit. Noster K. Π. p. 72. Edit. Oxon. 1727. — *ἀνθ' ἧς, εὖ οἶδ' ὅτι, πολλαπλασίαν ἄλλην οὐκ ἂν δέξαιο·* *Amasæum* etiam lectionem receptam in codicibus veteribus invenisse constat; nam locum vertit, — *omnia, ac si ea longè essent ampliora* —

" μὲν πλῆθος, πολὺ, καὶ πολλῇ κραυγῇ ἐπίασιν· ἂν δὲ " ταῦτα ἀνάσχησθε, τἄλλα καὶ αἰσχύνεσθαί μοι δοκῶ " οἵους ἡμῶν γνώσεσθε τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ὄντας [a] ἀνθρώπους. " Ὑμῶν δὲ ἀνδρῶν ὄντων, καὶ εὐτόλμων γενομένων, ἐγὼ ὑμῶν " τὸν μὲν οἴκαδε βουλόμενον ἀπιέναι τοῖς οἴκοι ζηλωτὸν " ποιήσω ἀπελθεῖν· πολλοὺς δ' οἶμαι ποιήσειν τὰ παρ' ἐ- " μοὶ αἱρήσεσθαι ἀντὶ τῶν οἴκοι."

Ἐνταῦθα Γαυλίτης παρὼν, φυγὰς Σάμιος, πιστὸς δὲ Κύρῳ, εἶπε· " Καὶ μὴν, ὦ Κῦρε, λέγουσι τινὲς ὅτι πολλὰ " ὑπισχνῇ νῦν, διὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τοῦ κινδύνου τοῦ προς- " ιόντος· ἂν δ' εὖ γένηταί τι, οὐ μεμνῆσθαί σε· ἔνιοι δὲ, " οὐδ' εἰ [b] μέμνοιό τε καὶ βούλοιο, δύνασθαι ἂν ἀποδοῦναι, " ὅσα ὑπισχνῇ." Ἀκούσας ταῦτα ἔλεξεν ὁ Κῦρος· " Ἀλλ' " ἔστι μὲν ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, [c] ἡ ἀρχὴ ἡ πατρῴα, πρὸς μὲν " τὴν μεσημβρίαν, μέχρις οὗ διὰ καῦμα οὐ δύνανται οἰκεῖν " οἱ ἄνθρωποι· πρὸς δὲ ἄρκτον, μέχρις ὅτου διὰ χειμῶνα·

" *adversarios* invadunt: ea si sustinueritis, quod ad cætera me pudet etiam " *dicere*, quales nostros *hâc* in terrâ homines cognituri estis. Vos verò qui " viri estis, si animosos etiam vosmet præbueritis, faciam ego ut vestrûm qui- " cunque domum abire voluerit, iis qui domi sint suspiciendus discedat; ut " verò multi rebus domesticis apud me *capienda* antepositari sint, effecturum " me arbitror."

Hìc cùm adesset Gaulites, Samius exul, Cyro fidus; " Atqui, Cyre, ait, " quidam te multa dicunt hoc tempore polliceri, quòd tali sis in periculo *jam* " imminente: sed si res feliciter evenerit, *promissorum* te non fore memorem. " Nonnulli etiam *aiunt*, nec si et memineris et velis, posse te tribuere, quæ " pollicearis." Hæc Cyrus cùm audîsset; " At certè nobis est, inquit, pa- " ternum regnum, viri, in meridiem quà *spectat*, ad ea *pertinens* loca, in qui- " bus propter calorem homines habitare nequeunt; quà in septentriones, ad " ea, in quibus propter hyemem *nemo habitat:* quæ in medio horum *jacent*

a Ἀνθρώπους. Ὑμῶν δὲ ἀνδρῶν &c.] Ultima vox primæ illi opponitur apud *Philostr.* l. 1. c. 16. — φήσας, οὐκ ἀνθρώπων ἑαυτῷ δεῖν, ἀλλὰ ἀνδρῶν, i. e. *non multitudine, sed viris sibi opus esse.* Sed ἀνὴρ passim esse ἀνδρεῖος, πρόθυμος, seu ἀνδρικὸν ἔχων φρόνημα, eandemque *vir* apud Latinos potestatem habere, notissimum est.

b Μέμνοιο] Vel deducendus hic optativus à verbo parum usitato μέμνομαι, vel reponendum μεμνῇο. Noster K. Π. p. 67. Edit. Oxon. 1727. adhibet μεμνῷτο, tanquam à μεμνάομαι-ῶμαι. *Eustathius* ad *Hom.* Il. ψ'· p. 1305. verbum μεμνέῳτο ait ἢ ἀπὸ τοῦ μεμνέοιτο γίνεσθαι κατ' ἔκτασιν τοῦ ο — ἢ ἀπὸ τοῦ μεμνῷτο ἐπενθέντος τοῦ ε.

c Ἡ ἀρχὴ ἡ πατρῴα, &c.] Pro consuetudine principum Orientalium, qui de ditione suâ magnificè loqui solebant, dicit hæc Cyrus. Conf. 2 Ephem. c. XXXVI. v. 23. et Dan. IV. 1. et Dissertat. I. quam K. Π. præmisimus, p. 36. extremam.

" τὰ δ' ἐν μέσῳ τούτων ἅπαντα [a] σατραπεύουσιν οἱ τοῦ ἐμοῦ " ἀδελφοῦ φίλοι. Ἢν δ' ἡμεῖς νικήσωμεν, ὑμᾶς δεῖ τοὺς " ἡμετέρους φίλους τούτων ἐγκρατεῖς ποιῆσαι. Ὥςτε οὐ " τοῦτο δέδοικα, μὴ οὐκ ἔχω ὅ, τι δῶ ἑκάστῳ τῶν φίλων, ἂν " εὖ γένηται, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἱκανοὺς, οἷς δῶ. [b] Ὑμῶν " δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ στέφανον ἑκάστῳ χρυσοῦν δώσω." Οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες, αὐτοί τε ἦσαν πολὺ προθυμότεροι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξήγγελλον. Εἰςῄεσαν δὲ παρ' αὐτὸν οἵ τε στρατηγοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τινὲς, ἀξιοῦντες εἰδέναι τί σφισιν ἔσται, ἐὰν κρατήσωσιν. Ὁ δὲ, ἐμπιπλὰς ἁπάντων τὴν γνώμην, ἀπέπεμπε. [c] Παρεκελεύοντο δ' αὐτῷ πάντες, ὅσοιπερ διελέγοντο, μὴ μάχεσθαι, ἀλλ' ὄπισθεν ἑαυτῶν τάττεσθαι. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ Κλέαρχος ὧδέ πως ἤρετο Κῦρον· [d] Οἴει γάρ σοι, ὦ Κῦρε, μαχεῖσθαι τὸν ἀδελφόν; Νὴ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, εἴπερ γε Δαρείου καὶ Πα-

" omnia fratris mei amici satraparum cum titulo et potestate obtinent. Quòd " si nos vicerimus, ut vos amici nostri his potiamini, efficiam æquum est. " Itaque non id metuo, nè non quod singulis dem amicis, si *quidem* res benè " gesta fuerit, habeam; sed nè non satìs multos habiturus sim, quibus dem. " Vobis certè Græcis coronam etiam singulis auream dabo." Hoc cùm audîssent *præfecti*, et ipsi multò alacriores erant, et aliis *eadem* renuntiant. Porrò ingressi sunt ad ipsum tam duces quàm de Græcis cæteris quidam, qui scire cuperent quid habituri essent, si vincerent. *Hos* ille, expletis omnium animis, dimittebat. Hortabantur autem eum omnes, quicunque *cum ipso* colloquerentur, nè præliaretur *ipse*, sed à tergo suorum subsisteret. Atque hoc ipso tempore Clearchus ità ferè Cyrum interrogabat: Existimásne, Cyre, fratrem *tuum* prælio tecum decertaturum? *Ità* profectò, inquit Cyrus,

a Σατραπεύουσιν οἱ] Vide sis p. 2. n. e.

b Ὑμῶν δὲ τῶν &c.] Adi K. Π. p. 204. n. 2. Edit. Oxon. 1727. Confer. *Diodor. Sic.* l. 14. p. 252.

c Παρεκελεύοντο δ' αὐτῷ &c.] Onosander Στρατηγ. c. 33. Μαχέσθω δὲ, inquit, ὁ στρατηγὸς αὐτός προμηθέστερον, ἢ μὴ τολμηρότερον, ἢ καὶ τὸ παράπαν ἀπεχέσθω τοῦ τοῖς πολεμίοις εἰς χεῖρας ἰέναι. Καὶ γὰρ εἰ καὶ κατὰ τοὺς ἀγῶνας ὑπέρβλητον ἀνδρίαν εἰσηνέγκατο, τοσοῦτον οὐδὲν ὠφελῆσαι δύναται στράτευμα μαχόμενος, ὅσον ἀποθανὼν βλάψαι. Στρατηγοῦ γὰρ γνώμη πλέον ἰσχύει, κ. τ. λ. *Polyænus* l. 2. c. 2. Κλέαρχος Κύρῳ μὲν συνεβούλευεν αὐτὸν μὲν μὴ κινδυνεύειν, ἀλλ' ἐφορᾷν τὴν μάχην· μαχόμενον γὰρ μηδὲν μέγα συμπρᾶξαι τῷ σώματι· παθόντα δὲ, πάντας ἀπολέσαι τοὺς μετ' αὐτοῦ. Et duci quidem capitis discrimen temerè neutiquam adeundum esse; passim docent Auctores: haud quisquam enim est *omnium tam ignarus rerum, tam rudis in republicâ, tam nihil unquam nec de suâ, nec de communi salute cogitans, qui non intelligat*, imperatoris *salute contineri suam, et ex unius* ejus *vitâ pendere omnium;* utì *Cicero* fere pro *Marcello* c. 7. Vidit id sanè *Perdicca* apud *Curt.* l. 10. c. 6. *Illud scire debetis*, ait, *militarem sine duce turbam corpus esse sine spiritu*. Vide sis quæ *Craterus* apud eundem dicit l. 9. c. 6. et de Cæsare *Lucan.* l. 5. v. 685 et seq.

d Οἴει γάρ &c.] De potestate hujus particulæ vide K. Π. p. 74. Edit. Oxon. 1727.

ρυσάτιδός ἐστι [a] παῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφὸς, οὐκ ἀμαχεὶ ταῦτα ἐγὼ λήψομαι.

Ἐνταῦθα δὴ ἐν τῇ ἐξοπλισίᾳ ἀριθμὸς ἐγένετο τῶν μὲν Ἑλλήνων [b] ἀσπὶς μυρία καὶ τετρακοσία· πελτασταὶ δὲ δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι· τῶν δὲ μετὰ Κύρου βαρβάρων δέκα μυριάδες, καὶ [c] ἅρματα δρεπανηφόρα ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. Τῶν δὲ πολεμίων ἐλέγοντο εἶναι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μυριάδες, καὶ ἅρματα δρεπανηφόρα διακόσια. [d] Ἄλλοι δὲ ἦσαν ἑξακισχίλιοι ἱππεῖς, ὧν Ἀρταγέρσης ἦρχεν· οὗτοι δὲ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως τεταγμένοι ἦσαν. Τοῦ δὲ βασιλέως στρατεύματος ἦσαν ἄρχοντες, καὶ στρατηγοὶ, καὶ ἡγεμόνες τέτταρες, τριάκοντα μυριάδων ἕκαστος, Ἀβροκόμας, Τισσαφέρνης, Γωβρύας, Ἀρβάκης· Τούτων δὲ παρεγένοντο [e] ἐν τῇ μάχῃ ἐνενήκοντα μυριάδες, καὶ ἅρματα δρεπανηφόρα ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· Ἀβροκόμας γὰρ ὑστέρησε τῆς μάχης ἡμέρας

siquidem Darii et Parysatidis filius est, et frater meus, non sine prælio hæc ego consequar.

Ibi verò cùm armis instruerentur, censebantur Græcorum, qui scutati erant, decem millia quadringenti; peltastæ bis mille quadringenti: barbarorum qui Cyro aderant centena millia, atque currus falcati circiter viginti. Hostium ferebantur esse duodecies centena millia, et currus falcati ducenti. Erant præthereà equitum millia sex, quibus Artagerses præerat: hi verò ante regem ipsum erant dispositi. Regii exercitûs imperatores et præfecti et duces quatuor erant, *quorum* unusquisque trecenta millia *ducebat*, Abrocomas, Tissaphernes, Gobryas, Arbaces. Verùm ex his *tantum* noningenta millia, et currus falcati centum quinquaginta, prælio interfuerunt: nam A-

a Παῖς,] *Moschopulus:* λέγεται παῖς καὶ ὁ υἱός. Vide K. Π. p. 19. n. 1. Edit. Oxon. 1727. *Hesych.* Παῖς, πᾶς ὁ φύσει υἱὸς ὤν τινός.

b Ἀσπὶς] Pro ἀσπιδοφόροι &c. ut ἵππος apud *Herodot.* l. 7. c. 100. et alibi passim pro ἱππεῦς. *Pausan.* l. 8. c. 51. ἱππίας δὲ καὶ πέλτας ἦγεν &c. pro πελταστάς Noster *Histor. Gr.* l. 2. prope fin. καὶ ἐγένοντο βάθος οὐκ ἔλαττον ἢ ἐπὶ πεντήκοντα ἀσπίδων. Similiter *abstractum* pro *concreto* etiam Latinos apud auctores sæpissimè legitur. Adi *Sallust.* Catil. c. 14. *Cæsar.* de B. G. l. 7. c. 78. et quæ ibi notârunt viri eruditi. Eidem Græcanicæ generi elegantiæ adscribenda sunt θεραπεία pro οἱ θεράποντες Matt. XXIV. 45. Φῶς pro πεφωτισμένοι Eph. V. 8. et περιτομὴ pro περιτετμημένοι Gal. II. 9. Eph. II. 11. Phil. III. 3. et alibi sæpè.

c Ἅρματα δρεπανηφόρα] Adi K. Π. p. 419 et 492. Edit. Oxon. 1727.

d Ἄλλοι δὲ ἦσαν &c.] Utitur voce ἄλλοι, licèt equitum hoc loco non anteà meminisset: quâ de loquendi ratione vide p. 40. n. a. Sic voce *cæteras* usus est *Cæs.* de B. C. l. 3. c. 32.

e Ἐν τῇ μάχῃ ἐνενήκοντα &c.] Deest hìc μόνον: cujus de ellipsi vide sis p. 56. n. a. De numero copiarum conveniunt Nostri et *Plutarchi* verba, p. 1014. non item *Diodori Sic.* l. 14. p. 252. qui Ephorum secutus auctorem, Artaxerxem habuisse tradit, στρατιώτας σὺν ἱππεῦσιν οὐκ ἐλάττους τετταράκοντα μυριάδων.

πέντε, [a] ἐκ Φοινίκης ἐλαύνων. Ταῦτα δὲ ἤγγελλον [b] πρὸς Κῦρον οἱ αὐτομολήσαντες ἐκ τῶν πολεμίων παρὰ μεγάλου βασιλέως πρὸ τῆς μάχης· καὶ μετὰ τὴν μάχην οἳ ὕστερον ἐλήφθησαν τῶν πολεμίων, ταῦτα ἤγγελλον. Ἐντεῦθεν δὲ Κῦρος ἐξελαύνει σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας τρεῖς, [c] συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παντὶ, καὶ τῷ Ἑλληνικῷ καὶ τῷ βαρβαρικῷ· ᾤετο γὰρ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μαχεῖσθαι βασιλέα· κατὰ γὰρ μέσον τὸν σταθμὸν τοῦτον τάφρος ἦν ὀρυκτὴ, βαθεῖα, [d] τὸ μὲν εὖρος ὀργυιαὶ πέντε, τὸ δὲ βάθος ὀργυιαὶ τρεῖς. Παρετέτατο δὲ ἡ τάφρος ἄνω διὰ τοῦ πεδίου ἐπὶ δώδεκα παρασάγγας, μέχρι τοῦ [e] Μηδίας τείχους. [f] Ἔνθα δὴ εἰσὶν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσαι· εἰσὶ δὲ τέτταρες, τὸ μὲν εὖρος πλεθριαῖαι, βαθεῖαι δὲ ἰσχυρῶς, καὶ [g] πλοῖα πλεῖ ἐν αὐταῖς σιταγωγά· εἰς-

brocomas post quintum diem quàm pugna commissa fuerat, ex Phœniciâ demum venit. Hæc Cyro nuntiabant ex hostibus ii, qui à rege magno ante prælium transfugerant: et post prælium qui de hostium numero deinceps capti fuerunt, eadem nuntiabant. Hinc Cyrus castris unis, parasangas tres progreditur, copiis universis, tum Græcis tum barbaris, instructis, nam hoc die regem prælium commissurum existimabat; medio enim hoc diei itinere fossa ducta erat, alta, latitudine quinque orgyarum, altitudine trium. Hæc autem per planitiem sursum versùs ad parasangas duodecim, usque ad Mediæ murum, fossa erat porrecta. Hoc loco sunt alvei à Tigri fluvio fluentes; sunt autem *numero* quatuor, latitudine plethri, profundi admodùm, atque

a Ἐκ Φοινίκης ἐλαύνων] Vide sis p. 29.

b Πρὸς Κῦρον] Rectiùs hæc, opinor, construuntur cum οἱ αὐτομολήσαντες, quàm cum ἤγγελλον, quod cum suis compositis casui personæ dativo sæpiùs jungi solet. Sic in *Œconom.* παρὰ μὲν Κύρου οὐδεὶς λέγεται αὐτομολῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα, παρὰ δὲ τοῦ βασιλέως, πολλαὶ μυριάδες πρὸς Κῦρον. Lege et p. 63. lin. 12. Dicitur autem plenè οἱ αὐτομολήσαντες ἐκ τῶν πολεμίων, pro casu genitivo sine præpositione; uti mox posteà ellipticè scribitur, οἳ — τῶν πολεμίων; suprà p. 46. σὺν τοῖς παροῦσι τῶν Περσῶν: et in *Agesil.* haud longè ab init. Λακεδαιμονίων οἱ παρόντες. Cæterùm, pro ταῦτα illo statim secuturo *Muretus* legit ταυτά.

c Συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι] In his intellige præpositionem σὺν, sicutì in illis etiam *Hist. Gr.* l. 3. p. 287. ferè extr. Περιιόντι δὲ τῷ ἐνιαυτῷ — Confer Matt. VIII. 1. Marc. V. 2. Hæc autem omnia tibi exempla sistunt casûs, ut vulgò vocant, ablativi absolutè positi. Plura qui desiderat, adeat *Budæi* Comment. L. G. p. 989.

d Τὸ μὲν εὖρος ὀργυιαὶ &c.] Vide sis p. 28. n. b. *Plutarch.* aliter: καὶ γὰρ τάφρον εὖρος ὀργυιῶν δέκα, καὶ βάθος ἴσον, &c. pag. 1014.

e Μηδίας τείχους.] Quo de muro Noster infrà l. 2. ubi in quibusdam libris legitur Μηδείας. Ità *Plutarchus: Diodorus Sic.* aliique Μηδίας. Sed in nominum propriorum scripturâ passim variare solent exempla.

f Ἔνθα δὴ εἰσὶν αἱ διώρυχες &c.] Ità MS. Eton. *Stephan.* et *Ald.* editiones; in quibus tamen omnibus perperam legitur Πίγρητος pro Τίγρητος. *Leunclav.* autem aliique articulum ante διώρυχες malè omiserunt. Hujusmodi quidem διώρυχας postulabat τοῦ θέρους (*Strabonis* verba sunt)

βάλλουσι δὲ εἰς τὸν Εὐφράτην, διαλείπουσι δὲ ἑκάστη παρασάγγην, γέφυραι δὲ ἔπεισιν.

Ἦν δὲ παρ' αὐτὸν τὸν Εὐφράτην πάροδος στενὴ μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου, [h] ὡς εἴκοσι ποδῶν τὸ εὖρος. [i] Ταύτην δὲ τὴν τάφρον βασιλεὺς μέγας ποιεῖ ἀντὶ ἐρύματος, ἐπειδὴ [k] πυνθάνεται Κῦρον προςελαύνοντα. Ταύτην δὲ τὴν πάροδον Κῦρός τε καὶ ἡ στρατιὰ παρῆλθε, [l] καὶ ἐγένοντο εἴσω τῆς τάφρου. Ταύτῃ μὲν οὖν τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἐμαχέσατο βασιλεὺς, ἀλλ' ὑποχωρούντων φανερὰ ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἴχνη πολλά. Ἐνταῦθα [m] Κῦρος Σιλα-

navigia in eis frumentaria ferri solent: *iidem* in Euphratem influunt, et inter se parasangæ intervallo distant, pontésque sunt iis inditi.

Propter ipsum autem Euphratem transitus erat angustus inter fluvium ac fossam, latitudine ferè viginti pedum. Hanc fossam rex magnus pro munimento facit, posteaquam adventare Cyrum inaudisset. Hunc verò transitum Cyrus cum exercitu superavit, atque intra fossam venerunt. Ac rex quidem eo die prælium non commisit, sed tum equorum tum hominum retrocedentium multa manifestò adparebant vestigia. Hìc Cyrus, arcessito Silano

ἔμπυρος οὖσα ἡ χώρα καὶ καυματηρά. Vide sis *Strabon.* l. 16. pag. 1075.

g Καὶ πλοῖα πλεῖ &c.] *Ammonius* Νῆες Πλοίων διαφέρει — *τὰ μὲν γάρ ἐστι στρογγύλα, αἱ δὲ κωπήρεις καὶ στρατιώτιδες.* Scholiastæ *Thucyd.* lib. 2. haud longè à fine, *ναῦς στρογγύλη* est *ἐμπορικὴ, διὰ τὰ πολεμικὰ μακρότερα ὄντα.* *Herodotus* etiam inter *ναῦς* et *πλοῖα* discrimen ejusmodi ponere videtur, l. 6. c. 48. — *κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι.* et l. 7. c. 1. *πολλῷ τε πλεῖον ἐπιτάσσων ἑκάστοισι ἢ πρότερον παρέχειν καὶ νέας τε καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα.* Exempla huc facientia ex *Thucydide* adferunt Lexicographi. Cæterùm, pro vulgatâ lectione *Muretus* reponit — *ἰσχυρῶς, ὡς καὶ πλοῖα πλεῖν* &c. In istis verò *διώρυξι* navigia ferri posse ex *Strabone*, loco modò cit. colligere est: sed de his plura in *Indice Geograph.*

h Ὡς εἴκοσι ποδῶν τὸ &c.] Confer suprà dicta p. 28. n. b. et p. præced.

i Ταύτην τὴν τάφρον &c.] K. Π. p. 217. Edit. Oxon. 1727. Οἱ *μὲν οὖν* Ἀσσύριοι — *τάφρον περιεβάλλοντο· ὅπερ καὶ νῦν ἔτι ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὁπόταν στρατοπεδεύωνται.* Aliter fossæ hujus mensuram iniit *Diodor. Sic.* p. 252. atque *Xenophon* et *Plutarchus*, quorum inter se discrepantiam jam suprà indicavimus p. 68. n. 1. Ità verò *Diodorus: ὀρύξας οὖν τάφρον, τὸ μὲν πλάτος ποδῶν ἑξήκοντα, τὸ δὲ μῆκος ποδῶν δέκα,* &c. Sed cùm alio atque alio modo *ὀργυιῶν* spatium sumi soleat, haud ità forsan inter se distant auctores isti, ut conditiones propiùs aliquantò ad se invicem accedendi respuant. Adi *Indicem* vocum ad mensuras, &c. spectantium.

k Πυνθάνεται] Præsenti hìc, opinor, et in verbo *ποιεῖ*, tempore usus est Noster, ut ob oculos ferè lectori celeritatem poneret, quam in ducendá fossâ rex adhibendam curavit, ut primùm de Cyri adventu certior factus est. *Longinus περὶ ὕψους sect.* 25. *Ὅταν γε μὴν τὰ παρεληλυθότα τοῖς χρόνοις εἰσάγῃς ὡς γινόμενα καὶ παρόντα, οὐ διήγησιν ἔτι τὸν λόγον, ἀλλ' ἐναγώνιον πρᾶγμα ποιήσεις.*

l Καὶ ἐγένοντο &c] Adi p. 7. n. a.

m Κῦρος Σιλανὸν &c.] *Philostrat.* de vitâ *Apollon.* l. 8. p. 349. edit. *Olear.* *Ἐγένοντο μὲν γὰρ καὶ πρότερον σφαγίων μάντεις, ἀγαθοὶ τὴν τέχνην, καὶ οἵοι ὀνομάσαι, Μεγιστίας ἐξ Ἀκαρνανίας, Ἀρίστανδρος ἐκ Λυκίας, Ἀμπρακία δὲ Σιλανὸν ἤνεγκε. Καὶ ἐθύοντο, ὁ μὲν Ἀκαρνὰν Λεωνίδᾳ βασιλεῖ Σπάρτης· ὁ δὲ Λύκιος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι· Σιλανὸς δὲ Κύρῳ, βασιλείας ἐρῶντι.* Hujus Xenophon iterum meminit l. 5. operis hujus; ubi eum perfidiæ arguit.

νὸν καλέσας τὸν Ἀμβρακιώτην μάντιν, ἔδωκεν αὐτῷ δαρεικοὺς τρισχιλίους, ὅτι ἑνδεκάτῃ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας πρότερον [a] θυόμενος, εἶπεν αὐτῷ, ὅτι βασιλεὺς [b] οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν· Κῦρος δ' εἶπεν, Οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ μὴ ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις μαχεῖται· ἐὰν δ' ἀληθεύσῃς ὑπισχνοῦμαί σοι δέκα τάλαντα. Τοῦτο τὸ χρυσίον τότε [c] ἀπέδωκεν, ἐπεὶ παρῆλθον αἱ δέκα ἡμέραι. [d] Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τῇ τάφρῳ οὐκ ἐκώλυε βασιλεὺς τὸ Κύρου στράτευμα διαβαίνειν, ἔδοξε καὶ Κύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπεγνωκέναι τοῦ μαχεῖσθαι· ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ Κῦρος ἐπορεύετο ἠμελημένως μᾶλλον. Τῇ δὲ τρίτῃ ἐπί τε τοῦ ἅρματος καθήμενος τὴν πορείαν ἐποιεῖτο, καὶ ὀλίγους ἐν τάξει ἔχων πρὸ αὐτοῦ· [e] τὸ δὲ πολὺ αὐτῷ ἀνατεταραγμένον ἐπορεύετο, καὶ

vate Ambraciotâ, daricos ei ter mille donavit, quòd *die* ante diem illum undecimo, consultis priùs extis, dixisset ipsi, regem diebus decem *proximis* prælium non commissurum: *cui* responderat Cyrus, Non certè posthac prælium commissurus est, istis si diebus non præliabitur: quòd si verum dixeris, decem tibi talenta polliceor. Aurum hoc ei tunc tradidit, cùm dies illi decem præteriissent. Ubi verò juxta fossam rex Cyri copias transitu non prohiberet, visum est Cyro cæterisque *eum* pugnandi consilium abjecisse: itaque postero die Cyrus negligentiùs proficiscebatur. Die tertio et in curru sedens iter faciebat, et paucos *tantùm* ante se instructos habebat; plerusque

a Θυόμενος,] In editis plerisque libris et MSto Eton. legitur πυθόμενος· sed verbi πυνθάνομαι positi παθητικῶς desunt exempla. Quod cùm animadvertit *Muretus*, legendum putabat πυθομένῳ: cui cum *Leunclavio* prætuli θυόμενος. Emendationem hanc nonnihil confirmant *Philostr.* verba in notâ præcedente citata; egregiè verò locus ille Xenophontéus, hujus Hist. l. 5. ubi in ejusdem rei narratione, de ipso Xenophonte dicitur: Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο, πρίν τινι εἰπεῖν τῶν στρατιωτῶν, Σιλανὸν παρακαλέσας τὸν Κύρου μάντιν γενόμενον, τὸν Ἀμβρακιώτην. Ὁ δὲ Σιλανὸς — ἐβούλετο ὅτιτάχιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφικέσθαι· οὓς γὰρ παρὰ Κύρου ἔλαβε τρισχιλίους δαρεικοὺς, ὅτι τὰς δέκα ἡμέρας ἠλήθευσε θυόμενος Κύρῳ διεσεσώκει. Imperatoris autem esse hostiarum exta inspicere, tradit *Onosander:* Μήτε δὲ εἰς πορείαν ἐξαγέτω τὸ στράτευμα — μὴ πρότερον θυσάμενος. Cæterùm, ex his locis constat, tria daricorum millia, et decem talenta inter se paria esse: quâ de re consule Indic. vocibus *mens.* et *pond.* explicandis destinatum.

b Οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν·] Ellipticè dicitur pro διὰ δέκα &c.

c Ἀπέδωκεν,] *Moschopulus:* Λέγεται (*scil.* præpos. ἀπὸ in compositione) ἐπὶ τοῦ διδόναι χρέος — οἷον, Ἀποδίδωμι, i. e. *tanquam debitum reddo, persolvo.* Præmium autem hoc reddere, promisso tenebatur Cyrus. Plenè dixit, nec minùs eleganter, *Æschines Socrat.* Κἂν μή τις θᾶττον ὡς χρέος ἀποδιδῷ τὸ ζῆν, ὡς ὀβολοστάτις ἡ φύσις ἐπιστᾶσα ἐνεχυράζει τοῦ μὲν ὄψιν, τοῦ δὲ ἀκοὴν, πολλάκις δὲ ἄμφω. *Dialog.* 3. *sect.* 9.

d Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τῇ &c.] Ità MS. Eton. edit. *Ald.* et *Steph.* cùm in *Leunclavianâ* atque aliâ, ad ejus exemplar expressâ, legitur tantùm, Ἐπεὶ τῇ τάφρῳ &c. et perperam vertitur: *Rex ubi Cyri copias fossam trajicere non &c.* At neque ille fossam trajecit, sed τὴν πάροδον, μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου, et Græca ἐπὶ τῇ τάφρῳ istam versionem plane respuunt.

e Τὸ δὲ πολὺ &c.] Vide p. 34. n. c. et *Onosandr.* στρατηγ. c. 6.

τῶν ὅπλων τοῖς στρατιώταις πολλὰ ἐπὶ ἁμαξῶν καὶ ὑποζυγίων ἤγετο.

Καὶ ἤδη τε ἦν [a] ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ πλησίον ἦν [b] ὁ σταθμὸς, ἔνθα ἔμελλε καταλύσειν, ἡνίκα Παταγύας ἀνὴρ Πέρσης, [c] τῶν ἀμφὶ Κῦρον πιστῶν, προφαίνεται ἐλαύνων κατὰ κράτος ἱδροῦντι τῷ ἵππῳ· καὶ εὐθὺς πᾶσιν, οἷς ἐνετύγχανεν, ἐβόα καὶ βαρβαρικῶς καὶ Ἑλληνικῶς, ὅτι βασιλεὺς σὺν στρατεύματι πολλῷ προσέρχεται, ὡς εἰς μάχην παρεσκευασμένος. [d] Ἔνθα δὴ πολὺς τάραχος ἐγένετο· αὐτίκα γὰρ ἐδόκουν οἱ Ἕλληνες, [e] καὶ πάντες δὲ, ἀτάκτοις σφίσιν ἐπιπεσεῖσθαι. Καὶ Κῦρός τε καταπηδήσας ἐκ τοῦ ἅρματος τὸν θώρακα ἐνέδυ, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον, τὰ παλτὰ εἰς χεῖρας ἔλαβε, τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλεν ἐξοπλίζεσθαι, καὶ καθίστασθαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ

verò *exercitus* ejus acie perturbatâ procedebat, ac militum arma magnâ ex parte in plaustris et jumentis vehebantur.

Jámque *adeò* id temporis erat, quo frequens *hominibus* forum esse solet, et in propinquo erat mansio, ubi *castris metatis* subsistere volebat, cùm Patagyas Persa, *unus* ex fidis Cyri familiaribus, advehi totis viribus equo sudante prospicitur; statímque omnibus, in quos incideret, clamabat tum barbaricis tum Græcis vocibus, regem magno cum exercitu adventare, tanquam ad prælium committendum paratum. Ibi tum magnus factus est tumultus: existimabant enim Græci, *cæteríque adeò* omnes, fore *statim*, ut in ipsos inordinatos irrueret. Atque Cyrus etiam è curru cùm desiliisset, loricam induit, equóque conscenso in manus palta sumpsit, cæterísque denuntiabat omnibus, ut armis sese instruerent, et suo quisque in acie loco consisteret.

a Ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν,] Tempore *scil.* medio ferè inter mane et meridiem. Facto quodam, dum arma capiunt, intervallo, legimus, Καὶ ἤδη τι ἦν μέσον ἡμέρας. *Dio Chrysost.* orat. sec. *de Gloriâ*, p. 614. edit. Morel. diviso in quinque partes diei spatio, περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν ponit inter πρωῒ et τὰς μεσημβρίας. Vide sis quæ Cl. *Suidæ* editor notavit ad Ἀγορᾶς ὥρα. Tempus autem illud *Herodoto* est ἀγορῆς πληθώρη, l. 7. c. 223.

b Ὁ σταθμὸς, ἔνθα &c.] Nomen illud hìc propriè sonat, *Mansio*, *Stativa:* de quo pluribus agitur in *Indice* sæpiùs adpellato. *Ælian.* H. V. l. 1. c. 32. Καὶ σὺ δέ μοι (scil. Ἀρταξέρξῃ τῷ ἐπικαλουμένῳ Μνήμονι, Cyrique adeò hujusce fratri) καταλύοντι ἐν τῷ σταθμῷ, è *regiorum*, opinor, istorum numero, de quibus copiosè *Herodotus* l. 5. c. 52 et seq.

c Τῶν ἀμφὶ Κῦρον πιστῶν,] Ita MS. Eton. atque libri editi melioris notæ omnes. Sed cùm *Stephanianæ* et *Leunclav.* editionum margines pro πιστῶν exhiberent πιστὸς, tandem inventus est, qui hanc scripturam, alteri immeritò prælatam, in textum recepit. Vulgata certè lectio ellipseos sese ope usitatissimæ tuetur. Deficit enim hìc vocula τὶς, ut sæpé. Vide scripta p. 40. n. g.

d Ἔνθα δὴ πολὺς τάραχος &c.] *Plutarch.* in vitâ *Artax.* pag. 1014. τοὺς πολεμίους, (Cyrum cum suis) ἀσυντάκτους καὶ ἀνόπλους (uti Noster suprà paulò, τῶν ὅπλων τοῖς στρατιώταις &c.) διὰ τὸ θαῤῥεῖν καὶ καταφρονεῖν, ὁδοιποροῦντας ἐξέπληξε καὶ συνετάραξεν (Artaxerxes) ὥστε σὺν θορύβῳ καὶ βοῇ πολλῇ μόλις εἰς τάξιν καθίστασθαι τὸν Κῦρον.

e Καὶ πάντες δὲ,] Vide notata K. Π. p. 82. Edit. Oxon. 1727.

τάξιν ἕκαστον. Ἔνθα δὴ σὺν πολλῇ σπουδῇ καθίσταντο, Κλέαρχος μὲν [a] τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος ἔχων, πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ, Πρόξενος δὲ ἐχόμενος· οἱ δ' ἄλλοι μετὰ τοῦτον. [b] Μένων δὲ, καὶ τὸ στράτευμα, τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχε τοῦ Ἑλληνικοῦ. [c] Τοῦ δὲ βαρβαρικοῦ, ἱππεῖς μὲν Παφλαγόνες εἰς χιλίους παρὰ Κλέαρχον ἕστασαν ἐν τῷ δεξιῷ, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πελταστικόν· ἐν δὲ τῷ εὐωνύμῳ, Ἀριαῖός τε ὁ Κύρου ὕπαρχος, καὶ τὸ ἄλλο βαρβαρικόν. Κῦρος δὲ, καὶ ἱππεῖς [d] μετ' αὐτοῦ ἑξακόσιοι, κατὰ τὸ μέσον, ὡπλισμένοι θώραξι μεγάλοις, καὶ παραμηριδίοις, καὶ

Ibi tum magno studio constiterunt, Clearcho quidem, cui Proxenus erat proximus, cornu dextrum obtinente, propter Euphratem fluvium; ac post hunc *stabant* cæteri: Menon, *suo* cum agmine, lævum Græcarum copiarum cornu tenebat. De barbaricis, equites ad mille Paphlagones juxta Clearchum in *cornu* dextro steterunt, et Græci qui peltis uti consueverunt: in *cornu* sinistro tum Ariæus Cyri præfectus, tum reliquæ barbarorum copiæ. Cyrus ac sexcenti cum eo equites medium *tenebant*, magnis muniti loricis, et

a Τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος] Paulò infrà est τὸ δεξιὸν κέρας.

b Μένων δὲ, καὶ τὸ &c.] Ità editiones *Stephan.* et *Leunclav.* quibus adstipulatur versio Gallica, de quâ posteà. In *Ald.* quidem edit. legitur Μένων δὲ τὸ &c. omissâ conjunctionis particulâ: unde Cl. *Arnaud* conquerendi occasionem adripuit, *nullum his bonum inesse sensum, neque ea inter se cohærere.* Meritò quidem, sublatâ copulâ; quam tamen in editione, quâ ipse usus est, inventam immeritò dissimulat: quâque in locum sibi debitum admissâ, sic satis constabit sensus, cohærebit oratio. Illi verò *dubium non est, quin Xenoph. scripserit,* Μένων δὲ τὸ στρατεύματος εὐώνυμον κέρας εἶχε τοῦ Ἑλληνικοῦ. credat, qui velit, non ego. Noster de eodem præfecto suprà p. 12. Μένων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ — p. 14. καὶ συνέπεμψεν αὐτῇ στρατιώτας, οὓς Μένων εἶχε, καὶ αὐτὸν Μένωνα — quos posteà vocat ejusdem στράτευμα, p. 15. ἐπεὶ ᾔσθετο τό, τε Μένωνος στράτευμα — p. 16. δύο λόχοι τοῦ Μένωνος στρατεύματος ——

c Τοῦ δὲ βαρβαρικοῦ,] Supple, ἐκ δὲ τοῦ βαρβαρικοῦ στρατεύματος. Vide pag. 6. n. d. et p. 57. n. b.

d Μετ' αὐτοῦ ἑξακόσιοι, κατὰ τὸ μέσον, ὡπλισμένοι] Ita locum supplendum censui: cùm priùs legeretur — ἑξακόσιοι ὡπλισμένοι &c. omissis prorsus κατὰ τὸ μέσον: quæ quidem huic inserenda loco putavit olim *Leunclavius;* nullâ tamen conjecturæ suæ muniendæ idoneâ satis ratione adlatâ. At vetusta Versio Gallica, quæ præfert nomen *Pyrami de Candole*, cujúsque mira est Græcum erga exemplar fidelitas, voces, quas recepimus, exprimit: easdem quoque recipiendi consilio favet omnino *Diodor. Sic.* quippe qui de re eâdem scripserit hæc: Αὐτὸς δὲ Κῦρος ἐπέτακτο κατὰ μέσην τὴν φάλαγγα, τοὺς &c. Idem paulò infrà de *Artaxerxe* verba faciens, κατὰ δὲ τὸ μέσον, ait, αὐτὸς ἐτάχθη — et mox de utroque duce — Κατὰ δὲ μέσην τὴν τάξιν ἔτυχε μὲν ἀμφοτέρους τοὺς περὶ βασιλείας ἀγωνιζομένους ταχθῆναι. Porrò, cum vocibus, κατὰ τὸ μέσον, intelligendum est ἐτάχθησαν, vel ἵστασαν ex præcedentibus ἀπὸ τοῦ κοινοῦ repetendum: nisi quis pro κατὰ μέσον, reponere malit τὸ μέσον εἶχον. Sic loqui amat Noster. Infrà paulò: συνεσπειραμένην ἔχων (Cyrus) τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακοσίων ἱππέων τάξιν, ἐπεμελεῖτο ὅ, τι ποιήσει βασιλεύς· καὶ γὰρ ᾔδει αὐτὸν, ὅτι μέσον ἔχοι τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος. Καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν &c. Similiter Κ. Π. p. 261. Edit. Oxon. 1727. αὐτὸς (Cyrus maj.) δὲ τὸ μέσον σὺν τοῖς Πέρσαις &c. ubi vide quæ notavimus.

κράνεσι πάντες, πλὴν Κύρου· [a] Κῦρος δὲ, ψιλὴν ἔχων τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν μάχην καθίστατο. Λέγεται δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πέρσας ψιλαῖς ταῖς κεφαλαῖς ἐν τῷ πολέμῳ διακινδυνεύειν. [b] Οἱ δ' ἵπποι ἅπαντες, οἱ μετὰ Κύρου, εἶχον καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια· εἶχον δὲ καὶ μαχαίρας οἱ ἱππεῖς Ἑλληνικάς.

Καὶ ἤδη τε ἦν μέσον ἡμέρας, καὶ οὔπω καταφανεῖς ἦσαν οἱ πολέμιοι· ἡνίκα δὲ [c] δείλη ἐγένετο, ἐφάνη κονιορτὸς ὥςπερ νεφέλη λευκὴ, [d] χρόνῳ δὲ οὐ συχνῷ ὕστερον, ὥς-

femorum tegumentis, et galeis omnes, præter Cyrum: ac Cyrus nudo capite pugnam expectans constitit. Fertur etiam alios Persas capitibus nudis aleam prælii subire. Habebant autem equi omnes, Cyro qui aderant, frontium pectorúmque munimenta; gladios etiam Græcos habebant equites.

Et jam meridies erat, nec hostes adhuc conspiciebantur: verùm ubi postmeridianum tempus adpetiisset, pulvis visus est, tanquam nubes albicans, et

a Κῦρος δὲ ψιλὴν &c.] Adjectivum hoc non capitis ornamentum omne, sed κράνη tantùm, sive bellica ejus tegumenta, Cyro Persísque denegat: indicátque adeò domi militiæque capita ipsorum pileis pariter, seu tiaris, non item galeis, fuisse obtecta. *Herodot.* l. 5. c. 49. ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες (Persæ) ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι. *Strabo* quoque l. 15. p. 1067. eorum armaturam describens, περὶ τῇ κεφαλῇ πίλημα πυργωτόν eos habuisse tradit. Ex *Plutarcho* etiam, in vitâ *Artox.* p. 1016. Cyrum hunc, tiarâ capiti priùs impositâ, pugnam iniisse constat: nam, ἀποπίπτει δὲ τῆς κεφαλῆς, inquit, ἡ τιάρα τοῦ Κύρου — Aliàs autem de κράνεσι eorum χαλκοῖς legimus apud *Herodot.* l. 7. c. 84. et *Xenoph.* Κ. Π. p. 471. Edit. Oxon. 1727.

b Οἱ δ' ἵπποι ἅπαντες &c.] Vide Κ. Π. p. 472. 462. Edit. Oxon. 1727. atque ibi notata.

c Δείλη] *Thomas Magister:* Δείλης ἑώας, καὶ δείλης μεσημβρίας, καὶ δείλης ὀψίας, Ἀττικοί· τὸ δὲ, ἀντὶ τοῦ δείλης ὀψίας, δείλης μόνον λέγειν ἁπλῶς Ἑλληνικόν. Ità *Phavorinus* etiam, *Mœris Attic.* Δείλης πρωΐας, τὸ μετὰ ἕκτην ὥραν· δείλης ὀψίας, πρὸς ἑσπέραν. Κατ' ἰδίαν δὲ δείλης οὐ λέγουσιν οἱ Ἀττικοί λέγεται μόνον δείλης καθ' ἑαυτὸ παρὰ τοῖς Ἕλλησι: *scil.* ἀντὶ τοῦ δείλης ὀψίας, ut ille suprá. Dicendum itaque videtur, vocem δείλη, hoc quæ loco adhibetur ἁπλῶς, denotare δείλην πρωΐαν, i. e. *tempus pomeridianum, quod incipit statim ab inclinatione solis primò in vesperam à meridie.* Lexicon Gr. Lat. vetus: δείλης, *meridie*, scil. inclinante; cui statim ibidem opponitur δείλη πρὸς ἑσπέραν, *crepusculum.* Hesych. Δείλη ὀψία, ἡ περὶ δύσιν ἡλίου· Δείλη πρωΐα, ἡ μετ' ἄριστον ὥρα. Ità ferè *Suidas*, qui in exemplum locum hunc Xenophontis adduxit; ubi minùs recte Cl. editor δείλη exposuit *vespertinum tempus.* Rectè atque ordine μέρη hæc ἡμέρας disposuit *J. Pollux* l. 1. c. 7. *segm.* 68. — ἡλίου ὑπὲρ κεφαλῆς ἱσταμένου, κλίναντος εἰς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ θεοῦ, δείλης, δείλης ὀψίας — *Dio Chrysost.* loc. paulò suprà cit. divisione diei factâ, primo loco memorat πρωΐ, 2. πλήθουσαν ἀγορὰν, 3. τὰς μεσημβρίας, 4. δείλην, 5. ἑσπέραν. Atque ista sanè divisio ad Xenophontis narrationem hanc, quæ primùm ἀγορὰν πλήθουσαν, deinde, μέσον ἡμέρας, et paulò pòst δείλην exhibet, optimè convenit.

d Χρόνῳ δ' οὐ συχνῷ &c.] Sic ex conjecturâ reposui. Priùs legebatur χρόνῳ δὲ συχνῷ. Sed vergente jam (utì rectè observavit *Leunclavius*) ad vesperam die, magnum tempus haud poterat locum habere. Huic emendationi adstipulatur etiam Versio Gallica vetus, quam suprà laudavimus; habet enim *puis en un instant &c.*

περ μελανία τις ἐν τῷ πεδίῳ [a] ἐπιπολύ. Ὅτε δὲ [b] ἐγγύτερον ἐγίγνοντο, τάχα δὴ καὶ [c] χαλκός τις ἤστραπτε, καὶ αἱ λόγχαι, καὶ αἱ τάξεις καταφανεῖς ἐγίγνοντο. Καὶ ἦσαν [d] ἱππεῖς μὲν λευκοθώρακες ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τῶν πολεμίων· (Τισσαφέρνης ἐλέγετο τούτων ἄρχειν) ἐχόμενοι δὲ τούτων, γεῤῥοφόροι· ἐχόμενοι δὲ ὁπλῖται [e] σὺν ποδήρεσι ξυλίναις ἀσπίσιν· (Αἰγύπτιοι δὲ οὗτοι ἐλέγοντο εἶναι) ἄλλοι δ' ἱππεῖς, ἄλλοι τοξόται. [f] Πάντες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη, [g] ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἐπορεύετο. [h] Πρὸ δ' αὐτῶν, ἅρματα διαλείποντα συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δρεπανηφόρα λεγόμενα· [i] εἶχον δὲ τὰ δρέπανα ἐκ τῶν

haud longo pòst tempore, tanquam nigror quidam per campum latè *diffusus*. Cùm vero propiùs accessissent, statim et æreum quiddam fulgebat, et hastæ et ordines jam conspiciebantur. Et equites quidem lævo in hostium *cornu* loricis erant albis induti: (quibus Tissaphernes præesse dicebatur) his proximi erant scuta qui gestabant Persica: *quos* proximè secuti *sunt* gravis armaturæ milites cum scutis ligneis ad pedes usque pertinentibus: (hi ferebantur esse Ægyptii) *deinceps* alii equites, alii sagittarii. Atque hi omnes *cùm* per gentes *disponerentur*, agmine quadrato, *eoque* viris pleno, gens quæque incedebat. Ante hos *agebantur* currus, longo inter se spatio distantes, qui falcati adpellabantur: falces *hi* habebant ab axibus in obliquum porrectas, et

a Ἐπιπολύ.] Quod plenè et divisim scripseris ἐπὶ πολὺ διάστημα: hæc enim vox sæpè ἐλλείπει in βραχὺ, πολὺ &c. *Thucydides* lib. 2. haud ità longè à fine, — καὶ ἐπεδίωξαν ἐπὶ πολύ. Ubi *Scholiasta:* ἐπὶ πολύ. διάστημα, δηλονότι.

b Ἐγγύτερον ἐγίγνοντο.] Vide sis quæ notavimus p. 7. ad v. παρεγίνετο.

c Χαλκός τις &c.] Adi p. 13. n. b.

d Ἱππεῖς μὲν λευκοθώρακες] Ejusmodi forsan induti thoracibus quales descripsimus K. Π. p. 463. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

e Σὺν ποδήρεσι &c.] Vide K. Π. pag. 486. Edit. Oxon. 1727.

f Πάντες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη, &c.] Hæc non minùs, quàm ἕκαστον ἔθνος, quæ statim sequuntur, ad verbum ἐπορεύετο referenda sunt. Eâdem fere structurâ usus est Apostolus Gal. VI. 1. — ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον — σκοπῶν σεαυτὸν μὴ &c. Apud Nostrum itidem Ἑλλην. l. 4. haud longè ab init. ἥτις πέμπει nomen plurativum πόλεσι statim excipiunt: ἆθλα προὔθηκε ταῖς πόλεσιν, ἥτις ἄριστον στράτευμα πέμποι. *Q. Curt.* l. 4. c. 12. sic ferè de exercitu Darii: *Pedites his plurium gentium non mixtas, sed suæ quisque nationis junxerant copias.*

g Ἐν πλαισίῳ.] *Scholiastes* et *Thucyd.* l. 6. ferè medium: Ἐν πλαισίῳ, ἐν τετραγώνῳ σχήματι· *Hesych.* Πλαίσιον, ἡ ἐν τετραγώνῳ τῶν στρατιωτῶν τάξις. Vide sis *Indic. Tactic.* K. Π. adjectum.

h Πρὸ δ' αὐτῶν, ἅρματα &c.] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 253. Ἀρταξέρξης δὲ πρὸ μὲν τῆς φάλαγγος πάσης ἔστησεν ἅρματα δρεπανηφόρα. *Plutarch.* p. 1014. Εὖ δὲ καὶ κατὰ τοὺς Ἕλληνας ἔταξε δρεπανηφόρων τὰ ῥωμαλεώτατα πρὸ τῆς ἑαυτοῦ φάλαγγος, ὡς πρὶν ἐν χερσὶ γενέσθαι, διακόψοντα τὰς τάξεις βίᾳ τῆς εἰσελάσεως. Vide suprà p. 56. n. c. *Suidas* locum hunc Xenophontéum citat ad v. Συχνὸν, quam ἀντὶ τοῦ πολὺ poni ait.

i Εἶχον δὲ τὰ δρέπανα &c.] Libet hæc ex *Curtianâ*, l. 4. c. 15. prælii ad Arbela descriptione adducere: *Ipse* (Darius) *ante se falcatos currus habebat: quos signo dato universos in hostem effudit; ruebant laxatis habenis aurigæ, quò plures non satis proviso impetu obtererent. Alios ergo hastæ multùm ultra temones eminentes; alios ab utroque latere demissæ falces laceravère.*

ἀξόνων εἰς πλάγιον ἀποτεταμένα, καὶ [a] ὑπὸ τοῖς δίφροις εἰς γῆν βλέποντα, ὡς διακόπτειν ὅτῳ ἐντύχοιεν. [b] Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὡς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλώντων καὶ διακοψόντων. [c] Ὃ μέντοι Κῦρος εἶπεν, ὅτε καλέσας παρεκελεύετο τοῖς Ἕλλησι τὴν κραυγὴν τῶν βαρβάρων ἀνασχέσθαι, ἐψεύσθη τοῦτο· [d] οὐ γὰρ κραυγῇ, ἀλλὰ σιγῇ [e] ὡς ἀνυστὸν, καὶ ἡσυχῇ, ἐν ἴσῳ καὶ βραδέως προσῄεσαν. [f] Καὶ ἐν τούτῳ Κῦρος παρελαύνων αὐτὸς σὺν Πίγρητι τῷ ἑρμηνεῖ,

sub sellis in terram spectantes, ut in quamcunque rem incidissent, *eam* discinderent. Erat autem hoc *ipsis* consilii, ut *currus istos* in ordines Græcorum agerent *eos*que *adeò* dirimerent. Verùm in eo Cyrus quod dixerat, cùm Græcos advocatos adhortaretur, ut barbarorum clamorem sustinerent, falsus est: non enim cum clamore, sed quanto maximè silentio poterant, et sedatè, æquabiliter et lentè *ad prælium* accedebant. Atque ibi tum Cyrus ipse cum Pigrete interprete, aliísque tribus aut quatuor, prætervectus *equo*,

Vide sis eundem Auctorem l. 4. c. 9. ubi de istiusmodi curribus agitur. Cæterùm pro ἀξόνων, in edit. Flor. et MSto Eton. perperam legitur ἀξίνων.

a Ὑπὸ τοῖς δίφροις] *Phavorinus:* Δίφρος, τόπος τοῦ ἅρματος· λέγεται δὲ δίφρος, ὡς εἰ-σὶ δίφορος, (in quo nempe duo illi, παραιβάτης καὶ ἡνίοχος sedebant) καὶ τροπῇ καὶ συγκοπῇ δίφρος· ἀπ' αὐτοῦ δὲ, ὡς καιριωτέρου, μέρους, καὶ τὸ ὅλον ἅρμα δίφρος ἐλέγετο. Ità ferè *Eustathius Etymol.* m. alii. Vide K. Π. p. 417 et seq. Edit. Oxon. 1727.

b Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὡς εἰς &c.] Lege modò ex *Plutarcho* adlata. *Demetrius* (uti dicitur) *Phaler.* Ἑρμην. sect. 104. Πολλαχοῦ δὲ καὶ τὸ πλάγιον μεῖζον τοῦ εὐθέως· οἷον, Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὡς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλόντων (repone, ἐλώντων) καὶ διακοψόντων· ἀντὶ τοῦ, διενοοῦντο ἐλάσαι καὶ διακόψαι. In libris quibusdam ἐλόντων et διακοψάντων, in aliis ἐλθόντα καὶ διακόψαντα, leguntur. Sed διακοψόντων tam *Phalerei* quàm *Plutarchi*, loco pauld suprà cit. exemplarium auctoritate confirmatur: et ἐλώντων eleganter pro ἐλασόντων adhibetur. *Thomas Magister:* Ἐλάω καὶ ἐλῶ, ἀντὶ τοῦ ἐλαύνω Ἕλληνες λέγουσι· οἱ δὲ Ἀττικοὶ, ἀντὶ τοῦ ἐλάσω. *Aristophan.* ἐν Νεφέλαις v. 123. Ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας. ità ferè et v. 800. utrobique pro ἐξελάσω. *Mœris Attic.* Ἐλῶ, Ἀττικῶς· ἐλάσω, Ἑλληνικῶς. Noster in re structurâque adeò simili utitur verbo ἐμβαλούντων K. Π. 419. Edit. Oxon. 1727. Idem ejusdem Hist. p. 438. δρέπανα τε σιδηρᾶ περὶ τοῖς ἄξοσι προσήρμοσται, ὡς ἐλῶντες καὶ οὕτω &c. Quod verò ad loquendi rationem adtinet, Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὡς &c. geminam ferè reperire est K. Π. p. 74. Edit. Oxon. 1727. Ὡς οὖν ἐμοῦ, ἔφη, μηδέποτε ἀμελήσοντος τοῦ τὰ &c. οὕτως ἔχε τὴν γνώμην. Adi sis hujus voluminis p. 42. n. d. Porrò, præsens atque futurum tempus de re eâdem adhibentur *Apocal.* II. 5.

c Ὃ μέντοι Κῦρος εἶπεν, &c.] Vide suprà p. 54.

d Οὐ γὰρ κραυγῇ, ἀλλὰ &c.] *Plutarchus*, loco sæpè cit. ἐπεὶ τὰ σιγῇ καὶ σχέδην ἐπάγων (Artaxerxes) θαῦμα ἐν τοῖς Ἕλλησι τῆς εὐταξίας παρεῖχε, κραυγὰς ἀτάκτους, καὶ σκιρτήματα, καὶ πολὺν τάραχον αὐτῶν καὶ διασπασμὸν ἐν πλήθει τοσούτῳ προσδεχομένοις.

e Ὡς ἀνυστὸν,] In editis plerisque libris legitur ὡς ἂν οἰστὸν in MSto Eton. ἂν ἰστὸν: quæ depravata esse liquet. Scriptura verò, quam reposuimus, sensum huic loco aptissimum fundit; valet enim κατὰ τὸ δυνατὸν, vel κατὰ δύναμιν: nec novo adhibetur exemplo. *Plutarch.* in vitâ *Lycurgi* p. 57. ἐπεθύμησεν, ὡς ἀνυστὸν ἀνθρωπίνης προνοίας, ἀθάνατον αὐτὴν (τὴν νομοθεσίαν) ἀπολιπεῖν, καὶ &c. Porrò, de hâc lectione restituendâ consentiunt *Stephanus* et *Muretus*.

f Καὶ ἐν τούτῳ] *Scil.* χρόνῳ, vel καιρῷ, ut mox postea integrè loquitur. Hujus forsan ellipseos, usitatissimæ quidem, exemplum extat Act. XXIV. 16.

καὶ ἄλλοις τρισὶν ἢ τέτταρσι, τῷ Κλεάρχῳ ἐβόα, ἄγειν τὸ στράτευμα κατὰ μέσον τὸ τῶν πολεμίων, ὅτι ἐκεῖ βασιλεὺς εἴη· κἂν τοῦτο, ἔφη, νικῶμεν, πάνθ' ἡμῖν [a] πεποίηται. Ὁρῶν δὲ ὁ Κλέαρχος τὸ μέσον στίφος, καὶ ἀκούων Κύρου ἔξω ὄντα τοῦ Ἑλληνικοῦ εὐωνύμου βασιλέα, (τοσούτῳ γὰρ πλήθει περιῆν βασιλεὺς, ὥστε μέσον τὸ ἑαυτοῦ ἔχων, τοῦ Κύρου εὐωνύμου ἔξω ἦν) [b] ἀλλ' ὅμως ὁ Κλέαρχος οὐκ ἤθελεν ἀποσπάσαι ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὸ δεξιὸν κέρας, φοβούμενος μὴ κυκλωθείη ἑκατέρωθεν· τῷ δὲ Κύρῳ ἀπεκρίνατο, ὅτι αὐτῷ μέλοι, ὅπως καλῶς ἔχοι.

Καὶ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ τὸ μὲν βαρβαρικὸν στράτευμα ὁμαλῶς προῄει· τὸ δ' Ἑλληνικὸν, [c] ἅτ' ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ μένον, συνετάττετο ἐκ τῶν ἔτι προσιόντων. Καὶ ὁ Κῦρος παρελαύνων [d] οὐ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ στρατεύματι, κατεθεᾶτο ἑκατέρους

Clearcho clamore significabat, ut adversus mediam hostium aciem copias *suas* duceret, quòd istic rex esset: et hanc si vicerimus, inquit, omnia nobis confecta fuerint. Clearchus tametsi medium *illum* videret globum, ac de Cyro audiret, regem ultra Græcorum cornu lævum esse, (nam tantâ rex hominum multitudine abundabat, ut suorum quamvìs mediam obtineret aciem, Cyri *tamen* ultra cornu lævum esset) non tamen vólebat Clearchus cornu dextrum à flumine abstrahere, quippe qui metueret nè utrâque ex parte circumdaretur: Cyro verò respondebat, curæ sibi futurum, ut res præclarè gereretur.

Atque eo tempore exercitus barbaricus æquabiliter procedebat: Græcus, utpote qui in eodem adhuc loco stetit, ex iis qui subinde accedebant, instruebatur. Et Cyrus *equo* provectus non prorsùs ipsum juxta exercitum, utros-

a Πεποίηται.] Perfectum hìc vicem futuri temporis ἐμφατικῶς obtinet, summámque adeò rei futuræ, quasi jam factæ, certitudinem indicat.

b Ἀλλ' ὅμως ὁ Κλέαρχος &c.] Sermonem sic instituerat Xenophon, ut eum absque nomine hoc proprio absolutum dare potuerit. Sed mentione regiarum copiarum interpositâ, tandem eum ut resumat, idem præfecti nomen repetit. Similiter K. Π. p. 19, 20. Edit. Oxon. 1727. de Cyro scribit — ὁρῶν δὴ αὐτὸν (Astyagem) κεκοσμημένον &c. deinde, factâ quâdam orationis digressione, pergit — ὁρῶν δὴ τὸν κόσμον &c. iterato perinde ibi participio, atque hoc loco Clearchi nomine. Non est itaque, cur quis eandem pronominis repetendi veniam Evangelistæ negaverit, Act. VII. 35. Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο, εἰπόντες, Τίς σὲ κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς &c. Vide sis etiam insignem pronominis ἐγὼ repetitionem K. Π. p. 122. Edit. ejusd. Ἐγὼ δὴ, ὡς — οὕτω δὴ καὶ ἐγὼ, &c. Cæterùm, Clearcho vitio vertit Plutarchus, p. 1015. quòd dicto audiens Cyro non esset: cujus auctoris sententiæ suam temerè opponentem *Ablancortium* meritò castigat *Cl. Dacerius* in notis Versioni suæ Gallicæ ad dictum Plutarchi locum adjectis.

c Ἅτ' ἔτι &c.] Plerique libri typis impressi exhibent ὅτ' ἔτι, quarum prior vocula in MSto Eton. omnino deest: sed licèt sensus non postulet, ut quid inter Ἑλληνικὸν et ἔτι legatur, tamen levi mutatione ἅτε pro ὅτι reponendum cum *Stephano* censuerim. Cæterùm, pro μένον, quod mox sequitur, *Muretus* legit ἔμενον. Sed retinenda est vulgata lectio, et cum αὐτῷ intelligenda vox τόπῳ, sæpissimè κατ' ἔλλειψιν omissa.

d Οὐ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ στρατεύματι]

ἄποθεν, τούς τε πολεμίους ἀποβλέπων, τούς τε φιλίους. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, [a] ὑπελάσας ὡς συναντῆσαι, ἤρετο εἴτι παραγγέλλοι· ὁ δ᾽ ἐπιστήσας εἶπε, καὶ λέγειν ἐκέλευε πᾶσιν, ὅτι [b] τὰ ἱερὰ καὶ τὰ σφάγια καλὰ εἴη. Ταῦτα δὲ λέγων, θορύβου ἤκουσε διὰ τῶν τάξεων ἰόντος, καὶ ἤρετο τίς [c] ὁ θόρυβος. Ὁ δὲ Ξενοφῶν εἶπεν, ὅτι τὸ σύνθημα παρέρχεται δεύτερον ἤδη. Καὶ ὃς ἐθαύμασε, τίς παραγγέλλει, καὶ ἤρετο ὅ, τι καὶ εἴη [d] τὸ σύνθημα. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι ΖΕΥΣ ΣΩΤΗΡ καὶ ΝΙΚΗ. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας, Ἀλλὰ δέχομαί τε, ἔφη, καὶ τοῦτο ἔστω. Ταῦτα δὲ εἰπὼν, εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώ-

que eminùs spectabat, conversis tum in hostiles tum in copias sociales oculis. Eum verò de Græcorum exercitu Xenophon Atheniensis ubi vidisset, equo nonnihil incitato ut *ei* occurreret, num aliquid imperaret, quærebat: qui cùm substitisset aiebat, *quod* et omnibus dici curaret jussit, exta et hostias pulchra ostentare. Hæc proferens, tumultum ordines pervagari audiit, et quis *esset* ille tumultus, quæsivit. Aiebat Xenophon, tesseram vice jam alterâ per *aciem* ire. Et miratus est is, quis *eam dari* jusserat, interrogavítque *adeò* quænam sit tessera. Respondit ille, JUPITER SERVATOR et VICTORIA. Quod ubi Cyrus audîsset, Accipio, inquit, atque hæc esto. Hæc loquutus, suum in

Opinor, *suo:* cujus cùm è medio provectus esset, non juxta cornu alterutrum statim substitit; sed eum petivit locum, ubi ex intervallo tam suas quàm hostiles copias conspiceret.

a Ὑπελάσας] *Glossar.* Græco-lat. vetus: Ὑπελαύνω, *Subago*, *subagito:* ut eum denotet, qui sensim furtímque equum agitaret. Hìc tamen ὑπὸ quandam diminutionis vim verbo suo addere videtur.

b Τὰ ἱερὰ καὶ τὰ σφάγια] *Eustath.* ad *Hom.* Il. κ'. 788. Ἱερά, τὰ ἱερευόμενα. et ad Il. ά. p. 1346. Ἱερὰ, τὰ σπλάγχνα. quo forsan sensu vox hìc accipienda est; ut ἱερὰ καλὰ denotent lætas divinationum conjecturas ab extis præcipuè factas; σφάγια verò etiam omina respiciat à variis hostiæ jam casuræ motibus capta. Vide doctis. *Potteri* Archæol. Gr. l. 2. c. 14. Sin autem ἱερὰ malis *sacra*, quam primam sibi vindicat significationem, reddere, Virgiliana hæc cum Xenophontéis istis conferre juvabit:

— *dum sacra secundus haruspex*
Nunciet, ac lucos vocet hostia pinguis in altos.

Æn. l. 11. v. 739 et seq.

c Ὁ θόρυβος. Ὁ δὲ Ξενοφῶν] In MSto Eton. post θόρυβος additur ἡ: in aliis quibusdam vet. teste *Stephano*, εἴη: quod cùm verbum sæpissimè per ellipsin omitti soleat, huic etiam loco, nec injuria, deest. Cæterùm, pro Ξενοφῶν in iisdem libris legitur Κλέαρχος.

d Τὸ σύνθημα. Ὁ δὲ — ὅτι ΖΕΥΣ &c.] Vide sis K. Π. p. 232. n. 1. et p. 475. Edit. Oxon. 1727. In MSto Eton. et edit. *Ald.* pro ὅ, τι καὶ εἴη — legitur ὅ, τι εἴη sine καί. Sed immeritò omissa fuit hæc particula; quippe quæ Atticos apud scriptores sæpè παρέλκει. *Æschin.* dial. 11. 12. καλῶς δὲ καὶ σὺ ποιεῖς παραινῶν. *Ælian.* Hist. V. l. 1. c. 16. καὶ πῶς ὅπερ ἡμῶν καλῶς Ἀπολλόδωρος ὅτω δοξάζει, — Noster Hist. Gr. l. 2. ferè medio, τοῦτον τί ποτε καὶ καλέσαι χρή. In iisdem libris deest etiam τε post δέχομαι, quod ex auctorum itidem usu retinendum est.

ραν ἀπήλαυνε· καὶ [a] οὐκ ἔτι τρία ἢ τέτταρα στάδια ἀπειχέτην τὼ φάλαγγε ἀπ' ἀλλήλων, ἡνίκα [b] ἐπαιάνιζόν τε οἱ Ἕλληνες, καὶ ἤρχοντο ἀντίοι ἰέναι τοῖς πολεμίοις. Ὡς δὲ πορευομένων [c] ἐξεκύμαινέ τι τῆς φάλαγγος, τὸ ἐπιλειπόμενον ἤρξατο [d] δρόμῳ θεῖν· [e] καὶ ἅμα ἐφθέγξαντο πάντες, οἷόν περ τῷ Ἐνυαλίῳ ἐλελίζουσι, καὶ πάντες δὲ ἔθεον. Λέγουσι δέ τινες, [f] ὡς καὶ ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ δόρατα ἐδούπησαν, φόβον ποιοῦντες τοῖς ἵπποις. [g] Πρὶν δὲ τόξευμα

locum revectus est: nec jam tria quatuórve stadia phalanges ab se invicem distabant, cùm Græci pæanem cantabant, et adversùs hostes ire incipiebant. Cúmque, progredientibus iis, pars quædam phalangis fluctuum instar sese prorueret, *ea* à tergo quæ relicta erat, citato cursu *ad illam* tendere cœpit; simúlque, quemadmodùm *Enyalio* ἐλελεῦ canere solent, omnes conclamârunt, cucurrerunt omnes. Nonnulli aiunt, eos etiam scutis ad hastas adlisis sonitum excivisse, quo terrorem equis incuterent. Priusquàm verò sagitta utros-

a Οὐκ ἔτι] Conjunctim hæc vulgò scribuntur, ideóque adeò adnumeranda sunt, de quibus dictum est p. 50. n. c.

b Ἐπαιάνιζον] *Scholiastes* ad *Thucyd.* lib. 1. δύο παιᾶνας ᾖδον οἱ Ἕλληνες, πρὸ μὲν τοῦ πολέμου, τῷ Ἄρει· μετὰ δὲ τὸν πόλεμον, τῷ Ἀπόλλωνι. Adi K. Π. p. 482. Edit. Oxon. 1727.

c Ἐξεκύμαινέ τι τῆς &c.] Magnificè hoc Noster; translatione permovendis animis, signandis rebus, ac sub oculos subjiciendis adhibitâ. Vide *Quinctil.* l. 8. c. 6. *Demetrius Phaler.* sect. 85. improbato Poëtæ judicio, quòd rem magnam tenui deterreret metaphorâ, cùm moto tonitru *cœlum tubâ canere* diceret, Ἐπέρα δὲ, inquit, ἐπιποιήσωμεν μεταφορὰν, μικρότητος αἰτίαν γινομένην μᾶλλον ἢ μεγέθους. Δεῖ γὰρ ἐκ τῶν μειζόνων μεταφέρειν εἰς τὰ μικρὰ, οὐ τὸ ἐναντίον· οἷον ὡς ὁ Ξενοφῶν φησιν, Ἐπεὶ δὲ πορευομένων ἐξεκύμαινέ τι τῆς φάλαγγος — τὴν γὰρ τῆς τάξεως παρεκτροπὴν ἐκκυμαινούσῃ θαλάσσῃ εἴκασε, καὶ προσωνόμασεν. Εἰ δέ τις μεταβαλὼν εἴποι ἐκφαλαγγίσασαν τὴν θάλασσαν, τάχα μὲν οὐδὲ οἰκείως μετοίσει πάντη δὲ πάντως μικροπρεπῶς. Porrò, apud *Arrian.* l. 2. c. 10. stili Xenophontei æmulum, legimus κυμῆναν τῆς φάλαγγος. Eandem et Latinis scriptoribus familiarem esse metaphoram, nemini paulò humaniori ignotum est.

d Δρόμῳ θεῖν,] Ità Noster posthac plus vice simplici. Matth. XIII. 14. Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ &c. et XV. 4. θανάτῳ τελευτάτω. Itaque frustra sunt *Gatakerus* aliíque, quibus locutiones has Evangelistæ ex Hebræo fonte derivare visum est. Simili prorsùs modo *Aristoph.* in *Avib.* v. 205. — θέοντας δρόμῳ. Et *Dionys. Hal.* Antiq. Rom. l. XI. c. 11. μηδὲ ὄψει δυναμένους ἰδεῖν &c.

e Καὶ ἅμα ἐφθέγξαντο πάντες, οἷόνπερ &c.] Vide K. Π. p. 195. n. 2. et p. 428. n. 2. et p. 234. Edit. Oxon. 1727. Quibus adde, si libet, quæ *Curtius* l. 4. c. 12. prope fin. de Macedonibus Persísque in prælium ruentibus tradit. Cæterùm, ἐλελίζειν est *proferre* ἐπιφώνημα illud seu ἐπίφθεγμα πολεμικὸν, quod dicitur ἐλελεῦ. *Demetr. Phaler.* sect. 98. ait, Ξενοφῶν δὲ Ἠλέλιξέ φησιν ὁ στρατηγός· τὴν τοῦ ἐλελεῦ ἀναβόησιν, ἣν ἀνεβόα στρατηγὸς συνεχῶς, παραποιήσας ὀνόματι. Lege eundem sect. 94 et seq. περὶ μεγαλοπρεπείας ἐκ τῶν πεποιημένων ὀνομάτων: et *Quinctil.* Instit. Orat. l. 8. c. 6. p. 520 et seq.

f Ὡς καὶ ταῖς ἀσπίσι &c.] Rem eandem Noster aliâ orationis expressit formâ l. 4. ferè medio, οἱ δὲ κάμνοντες — τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ δόρατα ἔκρουσαν. Paulò aliter *Arrian.* l. 1. c. 6. Ὁ δὲ (Alexander) καὶ ἐπαλαλάξαι ἐκέλευσε τοὺς Μακεδόνας, καὶ τοῖς δόρασι δουπῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας: ubi vide sis auctorum verba, morem quæ eundem designant, à Cl. *Gronovio* adducta: necnon quæ notavit doctis. *Spanhemius* ad *Callim.* hymn. in *Del.* v. 136.

g Πρὶν δὲ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι,] Scil. πρὸς seu εἰς αὐτοὺς, vel αὐτῶν: utì Noster *Hist. Gr.* l. 2. ἡμεῖς δὲ ἐς τὸ κάταντες καὶ δόρατα ἀφιέντες, καὶ ἀκόντια, καὶ πέτρους, ἐξικνούμεθά τι αὐτῶν, καὶ &c. et alibi. *Herodotus* l.

ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίνουσιν οἱ βάρβαροι τοῖς ἵπποις καὶ φεύγουσι. Καὶ ἐνταῦθα δὴ ἐδίωκον μὲν [a] κατὰ κράτος οἱ Ἕλληνες, ἐβόων δὲ ἀλλήλοις, μὴ θεῖν δρόμῳ, ἀλλ' ἐν τάξει ἕπεσθαι. Τὰ δὲ ἅρματα ἐφέρετο τὰ μὲν δι' αὐτῶν τῶν πολεμίων, τὰ δὲ καὶ [b] διὰ τῶν Ἑλλήνων, κενὰ ἡνιόχων. [c] Οἱ δὲ, ἐπεὶ προΐδοιεν, ἵσταντο· [d] ἔστι δ' ὅς τις καὶ κατελήφθη, ὥσπερ [e] ἐν ἱπποδρόμῳ, ἐκπλαγείς· [f] καὶ οὐδὲν μέντοι οὐδὲ τοῦτον παθεῖν ἔφασαν· οὐδὲ ἄλλος δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἔπαθεν οὐδεὶς οὐδὲν, πλὴν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τοξευθῆναί τις ἐλέγετο.

libet adsequeretur, barbari inclinatis equis fugiunt. Atque ibi tum Græci totis viribus insequebantur, aliíque aliis clamabant, nè cursu *in hostes* citato tenderent, sed ordine servato sequerentur. Currus autem partim per hostes ipsos, partim per Græcos, aurigis vacui ferebantur. *Quos* cùm *ex his* quidam præviderant, subsistebant; fuit etiam qui deprehensus erat, tanquam in equestri curriculo, obstupefactus; et nè hunc quidem quidquam *mali* passum esse prodidêre *nonnulli:* nec alius *quisquam* Græcorum hâc in pugnâ quidquam passus est, nisi quòd ad *latus* lævum sagittâ quidam percussus dicebatur.

4. c. 139. — λύων δὲ ὅσον τόξευμα ἐξικνεῖται: quo in loco, sicut et in *Thucydidéo* illo l. 4. ὑπὸ τῶν τοξευμάτων καὶ λίθων ἀπὸ &c. vox τόξευμα denotat (non *sagittæ jactum*, sed) *ipsam sagittam*. *Thomas Magister:* Τόξευμα οὐ μόνον ἡ τοξεία, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ τόξον, i. e. πᾶσαν τὴν τοξικὴν σκευήν· et in primis, τὸ τοξευόμενον. In istis verò locutionibus, ἐντὸς γίγνεσθαι τοξεύματος, et, εἰς τόξευμα ἀφικνεῖσθαι, nomen hoc pro *teli jactu* ponere solet Xenophon.

a Κατὰ κράτος] In libris nonnullis scribitur κατακράτος: quod et apud alios auctores, sive manu scriptos, sive typis impressos, passim fieri solet. Voces alias, in quibus eandem videre est scripturæ varietatem, jam suprà notavimus p. 50. atque alibi.

b Διὰ τῶν Ἑλλήνων,] Sic rescribendum vidit olim *Muretus*. Vulgò legitur δι' αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων: sed αὐτῶν ab iis quæ modò præcesserant, δι' αὐτῶν τῶν πολεμίων, ad Græcos etiam male transivit.

c Οἱ δὲ,] i. e. τινὲς, utì et suprà p. 46. Οἱ δὲ καὶ ἵστασαν &c. *Lucian.* et *Timone*, prope ab init. Οἱ δὲ καὶ αὐτῷ σοι τὰς χεῖρας &c. Ad quem locum hæc *Scholiastæ* verba in *Exercit.* suis *Philol.* adduxit Cl. *Lamb. Bos.* Ὁμοία ἡ σύνταξις ταύτῃ τῇ ἐν τῇ ἱερᾷ τοῦ εὐαγγελίου Ματθαίου συγγραφῇ, τῇ, Οἱ δὲ ἐδίστασαν· ἀντὶ γὰρ τοῦ τινὲς, τὸ οἱ δὲ κεῖται. Matth. XXVIII. 17. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίστασαν. Imperitè itaque ac temerè *Beza* hìc legendum censuit οὐδὲ ἐδίστασαν: quod ei scilicet οἱ δὲ pro τινὲς rarum videbatur; cùm contrà atque ille, auctores inter Græcos principes ità loqui soleant.

d Ἔστι δ' ὅστις] *Mat. Devarius* in libel. de L. G. partic. c. 41. ità scripsit: "Verbum ἐστὶ, in numero multitudinis, "articulo etiam relativo plurali præponi-"tur, et ἀοριστολογικὸν itidem nomen ef-"ficit. Nam εἰσὶν οἱ, pro τινὲς, i. e. *nonnul-*"*li*, accipitur. In singulari verò numero, "non nisi negativâ præcedente invenitur: "οὐκ ἔστιν ὅς, pro οὐδεὶς, et οὐκ ἔστιν ὅστις "&c." Sed in eo falli accuratissimum cæteroquin Grammaticum, phrasis hæc Xenophontéa docet.

e Ἐν ἱπποδρόμῳ,] *Hesychius*, Ἱππόδρομος, ἀγὼν Ἀθήνησι Θησεῖ ἀγόμενος: eadem sunt et *Phavorini* verba. De loco autem ipso, in quo cursu equestri certatum est, vocem usurpant auctores.

f Καὶ οὐδὲν μέντοι οὐδὲ &c.] Sic supra p. 52. et alibi sæpè voculas Noster negativas iterat. Eodem Atticorum exemplo scribit *Demosthenes* in *Midiam* orat. p. 633. Οὐδὲ γὰρ αὐτὸς οὐδενὸς ἕνεκα τούτων οὐδὲν ἐν ὑμῖν πώποτ' εἶπον. *Æschin.* dialog. 2. *sect.* 11. — οἷς μήτ' ἂν πεῖσαι δύναι-

Κῦρος δὲ, ὁρῶν τοὺς Ἕλληνας [a] νικῶντας τὸ καθ' αὐτοὺς καὶ διώκοντας, ἡδόμενος [b] καὶ προσκυνούμενος ἤδη ὡς βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτὸν, οὐδ' ὡς ἐξήχθη διώκειν· ἀλλὰ [c] συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακοσίων ἱππέων τάξιν, ἐπεμελεῖτο ὅ, τι ποιήσει βασιλεύς. [d] Καὶ γὰρ ᾔδει αὐτὸν, ὅτι μέσον ἔχοι τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος. [e] Καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἡγοῦντο, [f] νομίζοντες οὕτως ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι, ἢν

Cyrus autem, cùm Græcos hostium agmen sibi objectum vincere et insequi cerneret, lætitiâ adfectus et veneratione *licèt* jam ab iis, qui circa ipsum erant, tanquam rex exceptus *esset*, *tamen* nè sic quidem ad insequendum concitatus erat; sed cum sexcentorum, *quos* secum *habebat*, equitum turmâ conglobatâ, quid rex facturus esset studiosè observabat. Nôrat enim, eum mediam exercitûs Persici *aciem* obtinere. Quin etiam omnes barbarorum principes medium suos inter *ordines locum* tenentes, ducis exequebantur officia; quòd

τό τις μηδένα τῶν παρόντων, μήτ' ἂν ὠφεληθείη μηδὲν ἀπ' αὐτῶν. Similiter auctores sacri, quò quid ἐμφατικωτέρως negarent, ingeminatas id genus particulas adhibuêre. Marc. XIV. 25. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἔτι οὐ μὴ πίω ἐκ &c. Luc. XXIII. 53. — καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. Heb. XIII. 5. Οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπω. De quo commate vide quæ notavit doctis. *Blackwallus* in Class. Sacr. parte sec. cap. 2.

a Νικῶντας τὸ καθ' αὐτοὺς] *Scil.* βαρβαρικὸν, vel τῶν βαρβάρων κέρας seu στῖφος. Eâdem constructione dicitur νικᾷν τοὺς ἀντιπάλους, apud *Aristoph.* βατράχ. v. 1059. Itidem in oratione solutâ: Καὶ Τιμοθέῳ μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, νικήσαντι Λακεδαιμονίους — *Dinarch.* in orat. contra *Demosth.* p. 91. edit. *Steph.* Noster paulò infrà: νικᾷ τοὺς πρὸ βασιλέως &c. Porrò, τὸ καθ' ἑαυτοὺς similiter adhibuit *Thucyd.* l. 1. ferè med. Καὶ αὐτὸ μὲν τὸ τοῦ Ἀριστέως κέρας, καὶ ὅσοι περὶ ἐκεῖνον ἦσαν — ἐτρέψαντο τὸ καθ' ἑαυτοὺς, καὶ ἐπεξῆλθον διώκοντες ἐπὶ πολύ· i. e. *Ac ipsum quidem Aristei cornu, et quotquot — circum ipsum erant*, hostium cornu *sibi oppositum in fugam verterunt*, &c. *Diodor. Sic.* his ipsis de Græcis scribit p. 253. εὐθὺς τρεψάμενοι τοὺς καθ' αὐτοὺς — i. e. *agmen sibi adversum.* Verba autem Xenophontis *Amasæus* sic vertit: *Cyrus cùm Græcos ex suâ aciei parte vincentes cerneret &c.* nec multò aliter *Leunclavius*, cujus ità se habet versio: *Cyrus, cùm Græcos à parte suâ victores evasisse cerneret* &c.

b Καὶ προσκυνούμενος &c.] Vide sis K. Π. p. 284. n. 2. et p. 596. n. 4. Edit. Oxon. 1727.

c Συνεσπειραμένην &c.] *Suidas:* Συνεσπειραμένοι συγκεκλεισμένοι εἰς στενότητα. De eo omni dicitur, quod in orbem convolvitur. *Servius* ad *Virg.* Æn. l. 2. v. 217. *Propriè*, inquit, *spiræ sunt volubilitas funium. Indè et posteriora, serpentium* spiræ *dicuntur*, quæ *sic involvuntur in gyrum, ut funes.* Phavorinus: Σπεῖρα, ἡ τῶν ὄφεων συστροφή et paulò pòst — σύναξις, πλῆθος στρατευμάτων: atque ità ferè *Suidas* et *Hesychius*. Josephus de B. J. l. 4. c. 4. sect. 6. de Idumæorum commento contra tempestatem verba faciens, συσπειραθέντες, ait, τοῖς σώμασι ἀλλήλους ἀντέθαλπον, &c. Nec eundem verbi *conspiro* sensum respuit Latinitas, si modò libris MSS. quos adpellat Cl. *Davisius* ad *Cæs.* de B. C. l. 3. c. 46. fides sit habenda: in eis enim, pro vulgatâ scripturâ *constipati*, legitur *conspirati*.

d Καὶ γὰρ ᾔδει αὐτὸν, ὅτι &c.] Eâdem mox infrà utitur locutione Atticâ — πρῶτον μὲν ἐπέδειξεν αὐτὸν, ὅτι περὶ &c. Similiter loquuti sunt auctores sacri: Marc. I. 24. Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ &c. Joh. XI. 31. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι — ἰδόντες τὴν Μαρίαν, ὅτι ταχέως ἀνέστη &c.

e Καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν βαρβάρων &c.] Vide p. 61. n. d.

f Νομίζοντες οὕτως ἐν &c.] Locum hunc

ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἑκατέρωθεν ᾖ, καὶ εἴ τι παραγγεῖλαι χρῄζοιεν, ἡμίσει ἐν χρόνῳ αἰσθάνεσθαι τὸ στράτευμα. Καὶ βασιλεὺς δὴ τότε μέσον ἔχων τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς, ὅμως ἔξω ἐγένετο τοῦ Κύρου εὐωνύμου κέρατος. Ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς αὐτῷ ἐμάχετο ἐκ τοῦ ἐναντίου, [a] οὐδὲ τοῖς αὐτοῦ τεταγμένοις ἔμπροσθεν, ἐπέκαμπτεν ὡς εἰς κύκλωσιν. Ἔνθα δὴ Κῦρος δείσας, μὴ ὄπισθεν γενόμενος κατακόψῃ τὸ Ἑλληνικὸν, ἐλαύνει ἀντίος· καὶ ἐμβαλὼν [b] σὺν τοῖς ἑξακοσίοις, νικᾷ τοὺς πρὸ βασιλέως τεταγμένους, καὶ εἰς φυγὴν ἔτρεψε [c] τοὺς ἑξακισχιλίους· [d] καὶ ἀποκτεῖναι λέγεται αὐτὸς τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ Ἀρταγέρσην τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

Ὡς δὲ ἡ τροπὴ ἐγένετο, διασπείρονται καὶ οἱ Κύρου ἑξακόσιοι, εἰς τὸ διώκειν ὁρμήσαντες· [e] πλὴν πάνυ ὀλίγοι ἀμφ' αὐτὸν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ὁμοτράπεζοι καλού-

existimarent, ità se in tutissimo esse, si vires ipsorum utrinque *collocatæ* sint, et si quid imperatum vellent, exercitum *id* tempore dimidio *breviori* animadversurum. Et rex quidem eo tempore quanquam aciem *exercitûs* sui mediam obtineret, tamen ultra Cyri cornu lævum erat. Cùm autem nemo in ipsum ex adverso pugnaret, nec in eos qui ante ipsum dispositi fuerunt, inflexione tanquam ad *hostes* circumveniendos uti cœpit. Ibi verò Cyrus veritus, nè posteaquam à tergo foret, Græcorum concideret exercitum, adversus provehitur; atque facto cum sexcentis illis impetu, vincit eos qui ante regem erant dispositi, et illos sex mille *equites* in fugam vertit: *quin* et ipse manu suâ Artagersem eorum præfectum interfecisse dicitur.

Ut autem fuga facta est, Cyri etiam *illi equites* sexcenti, ad insequendum impetu invecti, dissipantur: veruntamen pauci admodùm circa ipsum reliqui

Xenophontéum respicit, opinor, *Arrianus* de exp. Alex. l. 2. c. 8. ubi cùm tradiderat Darium mediam aciem tenuisse, subjicit: καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγέγραφεν. Vide Nostrum etiam K. Π. p. 627. Edit. Oxon. 1727. Cæterùm in MSto Eton. legitur καὶ inter οὕτως et ἐν; et pro ἡμίσει ἐν χρόνῳ, idem liber exhibet ἥμισυ ἂν χρόνῳ. Sed nil mutandum.

a Οὐδὲ τοῖς αὐτοῦ &c.] Edit. *Steph.* pravam hanc loci distinctionem, οὐδὲ τοῖς αὐτοῦ τεταγμένοις ἔμπροσθεν ἐπέκαμπτεν ὡς εἰς κύκλωσιν, ἔνθα δὴ &c. exhibet: *Ald.* pravitate tam lectionis quàm distinctionis (ut alibi sæpè) laborat: sic enim sese dat — ἐν δὲ τοῖς αὐτοῦ τεταγμένοις, ἔμπροσθεν &c.

b Σὺν τοῖς ἑξακοσίοις] Quorum suprà modo meminerat p. 61.

c Τοὺς ἑξακισχιλίους] De quibus mentio facta est p. 56.

d Καὶ ἀποκτεῖναι λέγεται &c.] *Plutarchus* p. 1015. Ἀποστρέψαντος δὲ τὸν ἵππον τοῦ Ἀρταγέρσου, βαλὼν ὁ Κῦρος ἔτυχε, καὶ διήλασε παρὰ τὴν κλεῖδα διὰ τοῦ τραχήλου τὴν αἰχμήν. Τὸν μὲν οὖν Ἀρταγέρσην ἀποθανεῖν ὑπὸ Κύρου, σχεδὸν ἅπαντες ὁμολογοῦσι.

e Πλὴν &c.] Lexicon Gr. L. vetus: Πλὴν, *verùm;* cùm nimirum absolutè effertur, valet ὅμως. *Moschopulus:* Πλὴν, παρὰ μὲν τοῖς κοινοῖς, πρὸς γενικὴν ἀεὶ λέγεται· παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς, πρὸς τὴν ἡγουμένην πτῶσιν· καὶ ἀντὶ ὅμως. Hoc ferè modo accipitur ista particula Matth. XVIII. 7. XXVI. 39. Philip. IV. 14. Vide K. Π. p. 484. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

μενοι. Σὺν τούτοις δὲ ὢν, καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ ἀμφ' ἐκεῖνον [a] στίφος· καὶ εὐθὺς οὐκ [b] ἠνέσχετο, ἀλλ' εἰπὼν, Ὁρῶ τὸν ἄνδρα, [c] ἵετο ἐπ' αὐτόν· καὶ παίει κατὰ τὸ στέρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησι [d] Κτησίας ὁ ἰατρὸς, καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. Παίοντα δ' αὐτὸν [e] ἀκοντίζει τὶς παλτῷ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως· [f] καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ Κῦρος, καὶ οἱ ἀμφ' αὐτοὺς ὑπὲρ ἑκατέρου, ὁπόσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα

fuêre, ferè qui mensæ participes dicebantur. Hos cùm apud se haberet, regem *equitúmque* circa illum globum conspicit; statímque se non continuit, quin cùm dixisset, Video hominem, in ipsum impetu rueret; atque *adeò* pectus *ei* ferit, et per loricam vulnus infligit, utì Ctesias tradit medicus, qui se etiam vulnus *illud* curâsse narrat. *Cyrum*, verò eum dum ferit, palto quidam acriter vibrato sub oculum percutit: atque ibi tum et rege et Cyro inter se dimicantibus, et *utriusque* pro utroque stipatoribus, quot ex iis qui circa

a Στίφος·] Vox est nonnunquam etiam συμπεπωμένη: quod monuisse sat est.

b Ἠνέσχετο] Valet pro ἀνεῖχε ἑαυτόν. Idem verbi medii usus, tum apud auctores passim, tum apud Matth. XXVII. 5. καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο: quod phrasi, quâ *Lucianus* in *Toxari* p. 618. utitur, expresseris istâ, ἀπῆγξε ἑαυτόν.

c Ἵετο ἐπ' αὐτὸν &c.] Verbo eodem ἐμφατικῷ ad impetum et ardorem animi exprimendum jam suprà adhibuit p. 41. *Diodor. Sic.* l. 14. p. 254. et *Plutarch.* p. 1016. Artaxerxem à Cyro primùm in terram dejectum fuisse tradunt.

d Κτησίας ὁ &c.] Excerptas quasdam ex *Ctesiæ* scriptis historias servavit *Photius*; quas videre est hujus apud *Biblioth.* p. 107 et seq. edit. Rothom. 1653. Ibidem legas licet varia variorum auctorum de Cnidio illo testimonia: quibus addas *Plin.* N. H. l. 2. c. 106. et *Suid.* ad v. De medicis exercituum itinera comitantibus, vide K. Π. p. 77. Edit. Oxon. 1727.

e Ἀκοντίζει τὶς &c.] *Diodorus* etiam *Sic.* loco cit. Cyrum ὑπό τινος τῶν τυχόντων Περσῶν πληγέντα tradit. *Plutarch.* ex *Dione*, eum regis ipsius manu seu (ut alii) à Care quodam; ex *Ctesiâ*, à Caunio quodam (quod eodem ferè recidit) percussum cecidisse refert.

f Καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι &c.] Ità locum distinxit *Stephanus*. In aliorum editionibus στιγμὴ plena (quæ dicitur) perperam, opinor, ad ἑκατέρου ponitur. Cæterùm, casus nominativus more Attico hìc absolutè videtur adhibitus, pro μαχομένων καὶ βασιλέως καὶ Κύρου, καὶ τῶν &c. *Euripid.* itidem *Phœnis.* v. 292.

Μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος
Μαντεῖα σεμνὰ,——
Ἐν τῷ δ' ἐπεστράτευσεν Ἀργείων στόλος.

Ubi Scholiastes Σολοικοφανὲς, ait, τοῦτό ἐστιν. Ἔδει γὰρ εἰπεῖν, Μέλλοντος πέμπειν &c. Frustrà verò sunt interpretes *Euripidis*, qui hanc loquendi rationem ex Hebræo fonte fluxisse putârunt. Hujusmodi enim anacoluthα sunt apud elegantissimos auctores usitata. *Thucyd.* l. 6. in orat. Niciæ: πολλὴ γὰρ οὖσα (sc. στρατιὰ) οὐ πάσης ἔσται πόλεως ὑποδέξασθαι: pro πολλῆς γὰρ οὔσης, utì notat Scholiastes. *Ælian.* H. V. l. 7. c. 1. Ἀφικομένη δὲ (Semiramis) πρὸς τὸν τῶν Ἀσσυρίων βασιλέα, κλητὴ κατὰ κλέος τῆς ὥρας, ἰδὼν ἐντυχὼν τῷ ἀνθρώπῳ, ἠράσθη αὐτῆς. h. e. *cùm venisset* &c. Idem l. 10. c. 18. βουκολῶν δὲ κατὰ τὴν Σικελίαν ὁ Δάφνις, ἠράσθη αὐτοῦ &c. h. e. βουκολοῦντος &c. l. 13. c. 46. Ὕστερον δὲ ὁ παῖς, νεανίας γενόμενος, &c. *Polyæn.* l. 1. c. 18. Οἱ πολέμιοι τὸ λόγιον εἰδότες, κοινὸν αὐτοῖς ἦν παράγγελμα &c. pro τῶν πολεμίων εἰδότων &c. Idem l. 2. c. 2. Οἱ δὲ αὖ κατὰ τὸ μέσον πεδίον ὄντες, ὁπόσοι, &c. pro τῶν δὲ ὄντων &c. Vide et K. Π. p. 45. lin. penult. Edit. Oxon. 1727.

ἀπέθανον, Κτησίας λέγει· ([a] παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν) Κῦρος δὲ, αὐτός τε ἀπέθανε, [b] καὶ ὀκτὼ οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ. [c] Ἀρταπάτης δὲ, ὁ πιστότατος αὐτῷ τῶν σκηπτούχων θεράπων, λέγεται, ἐπειδὴ εἶδε πεπτωκότα Κῦρον, καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, περιπεσεῖν αὐτῷ. Καὶ οἱ μέν φασι βασιλέα κελεῦσαί τινα ἐπισφάξαι αὐτὸν Κύρῳ· οἱ δὲ, ἑαυτὸν ἐπισφάξαι, σπασάμενον τὸν ἀκινάκην· εἶχε γὰρ χρυσοῦν. Καὶ στρεπτὸν δὲ ἐφόρει, καὶ ψέλλια, καὶ τὰ ἄλλα, [d] ὥσπερ οἱ ἄριστοι τῶν Περσῶν· ἐτετίμητο γὰρ ὑπὸ Κύρου [e] δι' εὔνοιάν τε καὶ πιστότητα.

Κῦρος μὲν οὖν οὕτως [f] ἐτελεύτησεν, ἀνὴρ ὢν Περσῶν, τῶν

regem erant perierint, refert Ctesias: (nam apud illum *tunc temporis* erat) Cyrus et ipse mortem occubuit, et super ipsum octo ex stipatoribus ejus jacuêre præstantissimi. Artapates autem, fidelissimus ei inter sceptuchos minister, posteaquam Cyrum cecidisse vidit, ab equo cùm desiliisset, super eum procubuisse fertur. Et nonnulli tradunt regem cuidam præcepisse, hunc utì super Cyrum jugularet; alii, seipsum *eum* jugulâsse, stricto acinace: *acinacem* enim aureum habebat. Quin et torquem gestabat, et armillas, et alia, quemadmodùm Persarum præstantissimi *solent:* honore enim à Cyro ornatus erat, tum propter benevolentiam tum fidem.

Et sic quidem Cyrus finivit, qui vir inter Persas, ex consensu omnium

a Παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν] *Diodoro Sic.* l. 2. p. 118. auctore, Ctesias, *γενόμενος αἰχμάλωτος, διὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως.*

b Καὶ ὀκτὼ οἱ ἄριστοι τῶν &c.] Vide K. Π. p. 241. n. 1. et 242. n. 2. Edit. Oxon. 1727. De Xenophonteâ prælii hujus expositione sic *Plutarchus*, p. 1014. *Τὴν δὲ μάχην ἐκείνην πολλῶν μὲν ἀπηγγελκότων, Ξενοφῶντος δὲ μονονουχὶ δεικνύοντος ὄψει, καὶ τοῖς πράγμασιν, ὡς οὐ γεγενημένοις ἀλλὰ γινομένοις, ἐφιστάντος ἀεὶ τὸν ἀκροατὴν ἐν πάθει καὶ συγκινδυνεύοντα, διὰ τὴν ἐνάργειαν· οὐκ ἔστι νοῦν ἔχοντος ἐπεξηγεῖσθαι, πλὴν ὅσα τῶν ἀξίων λόγου* &c.

c Ἀρταπάτης δὲ, ὁ &c.] Vide K. Π. p. 509. Edit. Oxon. 1727. De Charo sic ferè *Q. Curt.* l. 8. c. 9. *Quem* (*sc.* amicum, cui nomen Alexander) *ut Charus jacentem conspexit, ruere in hostem omnium præter ultionem immemor cæpit; multosque hastâ, quosdam gladio interemit. Sed cùm tot unum incesserent manus, super amici corpus procubuit exanimis.*

d Ὥσπερ οἱ ἄριστοι τῶν &c.] Vide suprà p. 42. et 17. unde liquet, summo illum in honore habitum esse, cui hujusmodi ornamenta regis munere gestare licebat. Vide et K. Π. p. 19. 463. 578. et secundæ, quam ei præmisimus, Dissert. p. 51. Edit. Oxon. 1727.

e Δι' εὔνοιάν τε καὶ &c.] Servi erga dominum benevolentiam iisdem verbis designat *Lucianus* in *Bis. Accus.* p. 751. quâ de virtute Socratem cum Ischomacho egregiè disserentem inducit Xenophon in *Œconom.* ferè medio. Vide et K. Π. p. 182. Edit. Oxon. 1727. Meritò itaque Apostolus *εὔνοιαν* Eph. VI. 7. in servorum numerat officiis.

f Ἐτελεύτησεν,] Τελευτᾷν propriè sonat *finire, ad finem perducere.* Usus est hìc itaque Noster, et K. Π. p. 658. 659. Edit. Oxon. 1727. ellipsi (quam vulgaris recepit usus) accusativi *βίον:* cujus et exemplum videre est Luc. VII. 2. Eandem locutionem imitatur *Tacitus* Annal. l. 6. c. 50. *Sic Tiberius finivit, octavo &c.* Plenè dixit *Euripid.* Hec. v. 417. — *ποῖ τελευτήσω βίον;* Et *Isocrat.* in Panegyr. p. 72. edit. Steph. Cum casu genitivo legitur etiam apud Nostrum K. Π. p. 655.

[a] μετὰ Κῦρον τὸν ἀρχαῖον γενομένων, βασιλικώτατός τε καὶ ἄρχειν ἀξιώτατος, ὡς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται τῶν [b] Κύρου δοκούντων ἐν πείρᾳ γενέσθαι. Πρῶτον μὲν γὰρ παῖς ἔτι ὢν, ὅτε ἐπαιδεύετο καὶ σὺν τῷ ἀδελφῷ καὶ τοῖς ἄλλοις παισὶ, πάντων πάντα κράτιστος ἐνομίζετο. [c] Πάντες γὰρ οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐν ταῖς βασιλέως θύραις παιδεύονται· ἔνθα πολλὴν μὲν [d] σωφροσύνην καταμάθοι ἄν τις, αἰσχρὸν δ' οὐδὲν οὔτε ἀκοῦσαι οὔτ' ἰδεῖν ἐστι. [e] Θεῶνται δ' οἱ παῖδες καὶ τοὺς τιμωμένους ὑπὸ βασιλέως καὶ ἀκούουσι, καὶ ἄλλους ἀτιμαζομένους· ὥστ' εὐθὺς παῖδες ὄντες μανθάνουσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι. Ἔνθα Κῦρος εὐμαθέστατος μὲν πρῶτον τῶν ἡλίκων ἐδόκει εἶναι, τοῖς τε πρεσβυτέροις καὶ τῶν ἑαυτοῦ ὑποδεεστέρων

ejus qui consuetudine usi fuissent, post Cyrum illum priscum ortos, maximè regiâ fuit indole ac imperio dignissimus. Primùm enim cùm puer adhuc esset, unáque cum fratre cæterísque pueris institueretur, omnium in omnibus præstantissimus habebatur. Nam omnes primorum Persarum *filii* regis ad portas educantur; ubi multam animadvertere possit aliquis modestiam, turpe verò quidquam nec audire est nec videre. Spectant autem pueri tum eos, qui honore à rege ornantur et audiunt, tum alios qui ignominiâ notantur: adeò ut statim à pueris et imperare discant et parere. Hìc Cyrus primùm visus est ex æqualibus maximè docilis, et senibus obedientior quàm vel ii,

Edit. ejusd. ἐπειδὰν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τελευτήσω: quod κατ' ἔλλειψιν dictum videtur, et hoc ferè modo supplendum: ἐπειδὰν, τὸ λοιπὸν τοῦ &c.

a Μετὰ Κῦρον τὸν &c.] Cujus mirificam virtutis indolem adfatim Noster in Κ. Π. Edit. Oxon. 1727. depinxit.

b Κύρου &c.] Vide p. 23. n. a. de nominis proprii repetitione: quâ *Cicero* usus est de Nat. D. l. 3. c. 34. *qui cùm — in fanum venisset Jovis Olympii, aureum ei detraxit amiculum, — quo Jovem ornârat — tyrannus Gelo.* De verbo δοκεῖν vide notata ad Κ. Π. p. 6. Edit. Oxon. 1727. *Thom. Magister:* Πεῖρα, ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἐμπειρία, καὶ ἡ μετοχὴ καὶ ἀπόλαυσις. Porrò, ἐν τῷ ἔργῳ γίνεσθαι, i. e. *in opere versari*, apud *Æschin.* dial. 3. sect. 13. pariter atque ut hoc loco dicitur ἐν πείρᾳ γίνεσθαι, i. e. *esse participem, frui usu* alicujus; atque indè quali sit ingenio præditus, perspicere. Infrà l. 2. prope fin. rem eandem noster aliâ orationis expressit formâ: Κλέαρχος, ὁμολογουμένως ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρως αὐτοῦ γενομένων.

c Πάντες γὰρ οἱ τῶν &c.] In iis nimirum Fori liberalis ἀρχείοις, de quibus consulenda est *Dissertatio* II. p. 45. Κ. Π. præmissa. Noster Κ. Π. p. 665. Edit. Oxon. 1727. Ἀλλά τοι καὶ τοὺς παῖδας τὸ μὲν παιδεύεσθαι ἐπὶ ταῖς θύραις, ἔτι διαμένει — Conf. p. 561. et 639. Vide sis etiam *Dissertat.* modò adpellatæ p. 50.

d Σωφροσύνην &c.] *Cicero* in Tusc. disp. l. 3. cap. 8. — *temperans, quem Græci* σώφρονα *adpellant, eámque virtutem* σωφροσύνην *vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem, adpellare, nonnunquam etiam modestiam.* Adi Κ. Π. p. 566, 567. Edit. Oxon. 1727.

e Θεῶνται δ' οἱ παῖδες καὶ τοὺς &c.] Lege Κ. Π. p. 556. et 666. et *Dissertat.* II. Κ. Π. præmissæ p. 45. Edit. Oxon. 1727.

μᾶλλον πείθεσθαι· ἔπειτα δὲ φιλιππότατος, καὶ τοῖς ἵπποις ἄριστα [a] χρῆσθαι. [b] Ἔκρινον δ' αὐτὸν καὶ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων, τοξικῆς τε καὶ ἀκοντίσεως φιλομαθέστατον εἶναι, καὶ μελετηρότατον. Ἐπεὶ δὲ [c] τῇ ἡλικίᾳ ἔπρεπε, καὶ [d] φιλοθηρότατος ἦν, καὶ πρὸς τὰ θηρία μέντοι φιλοκινδυνώτατος. Καὶ ἄρκτον ποτὲ [e] ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρεσεν, ἀλλὰ συμπεσὼν κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ ἵππου· [f] καὶ

qui *ordine fortunâque* quàm ipse erant inferiores: deinde equorum studiosissimus, equísque uti *quàm* optimè *visus est*. *Iidem* eum etiam res ad bellum *spectantes*, sagittas emittendi *artem* jaculaque intorquendi cupidissimum esse discendi, et exercitationum *istiusmodi* tolerantissimum judicabant. Cùm verò *ejus id* ætati conveniret, et venandi studiosissimus erat, et promptissimus ad subeunda in feris invadendis pericula. Etiam ursam aliquando irruentem non extimuit, sed *cum eâ* congressus ab equo detractus est; et ea qui-

a Χρῆσθαι.] "Post χρῆσθαι, (*Stephani* sunt verba) "videtur deesse participium "aliquod, videlicet ἐπιστάμενος, aut δυνάμενος, aut hujusmodi quodpiam. Nisi "fortè ἄριστα mutandum putet aliquis in "ἄριστος: cui tamen vix adstipulari au"sim. Sed et subaudiendum esse ex "præced. verbum ἐδόκει dicere quis pos"sit." Hæc ille. Imò verò luce clarius est ἀπὸ τοῦ κοινοῦ repeti debere verbum ἐδόκει: atque adeò vacillatione istâ haud opus erat. Rectè autem scribitur ἄριστα, quod hìc sumitur adverbialiter; utì passim fit in multis nominibus adjectivis, in numero plurali, genere neutro positis.

b Ἔκρινον &c.] Scil. ἄνθρωποι, Κύρου nimirum ἐν πείρᾳ γινόμενοι, utì Noster suprà pauló. Idem supplementum postulat Evangelistarum oratio. Matth. IX. 17. Οὐδὲ βάλλουσι &c. Luc. XII. 48. καὶ ᾧ παρέθεντο &c. *Ælian*. H. V. l. 3. c. 8. Πολλάκις γὰρ ἐκ τούτων ἐθαυμάζοντο &c. scil. ἄνθρωποι. Eâdem de ellipsi vide sis Cl. *Periz*. ad *Sanct*. *Min*. l. 4. c. 4. Cæterùm, in τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων, intelligendum est ἡκόντων, vel aliud quodpiam hujusmodi participium. Plenè dixit *Æschin*. dial. 2. sect. 2. Ἔτι δὲ τἄλλα τὰ εἰς πλοῦτον ἥκοντα — i. e. *Insuper etiam alia ad divitias pertinentia*—

c Τῇ ἡλικίᾳ &c.] Vocis hujus potestas ad quamvis sanè pertinet ætatem; at ætatem peculiari quâdam ratione juvenilem denotat. *Phavorinus*: Ἡλικία, ἀντὶ τοῦ ἐν ἡλικίᾳ. (repono, ἀντὶ τοῦ οἱ ἐν ἡλικίᾳ) οἱ νέοι. *Suidas*: Ἡλικία τῆς πόλεως, ἀντὶ τοῦ οἱ ἐν ἡλικίᾳ, οἱ νέοι. *Harpocration*: Ἡλικίᾳ, ἀντὶ τοῦ ἐν ἡλικίᾳ οἱ νέοι. Legenda hæc et distinguenda ad eum modum, quem in repræsentandis *Phavorini* verbis tenuimus. Dicuntur autem εἶναι ἐν ἡλικίᾳ et οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ juvenes, qui firmatâ jam ætate florent. *Thucyd*. l. 7. haud procul fine ἡλικίας μετέχων, i. e. *Scholiaste* monente, νεότητος: quem apud auctorem haud pauca hujusmodi exempla reperire licet.

d Φιλοθηρότατος ἦν,] Nimirum venandi studium erat ἐκ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων. Vide sis K. Π. p. 13, 14. et quæ notavimus ad p. 567. Edit. Oxon. 1727.

e Ἐπιφερομένην &c.] Pari sensu atque elegantiâ Noster adhibet προσφερόμενον K. Π. p. 39. Edit. Oxon. 1727. καὶ ὡς εἶδεν ἐκ τοῦ ἐναντίου κάπρον προσφερόμενον, — utroque participio ex vi vocis mediæ propriè *se inferentem* sonante. Cæterùm, verbo τρεῖν inest quædam etiam *fugiendi* significatio. *Hesych*. Τρέσαι, φυγεῖν, φοβηθῆναι. Τρεσάντων, φοβηθέντων· ἢ διὰ δέος φυγόντων. *Suidas*: Τρέσας, ἀντὶ τοῦ φυγὼν, φοβηθεὶς, δειλιάσας.

f Καὶ τὰ μὲν ἔπαθεν, &c.] Scil. τραύματα. *Phavorinus*: Ὠτειλὴ, κυρίως μὲν τραῦμα, τὸ ἐκ τοῦ οὐτάσαι — διαφέρει δὲ οὐλῆς ὠτειλὴ, ὅτι ὠτειλὴ μὲν, αὐτὸ τὸ τραῦμα· οὐλὴ δὲ, τύλος ἢ τύπος θεραπευθέντος τοῦ τραύματος. Similiter *Ammonius*: Ὠτειλὴ καὶ Οὐλὴ διαφέρει· Ὠτειλὴ μὲν γάρ ἐστι τὸ πρόσφατον τραῦμα, παρὰ τὸ οὐτᾶσθαι· Οὐλὴ δὲ, ἡ ὑγιασμένη σάρξ ἐκ τραύματος παλαιοῦ. Sensum tamen posteriorem hunc

τὰ μὲν ἔπαθεν, ὧν καὶ τὰς ὠτειλὰς φανερὰς εἶχε, τέλος δὲ κατέκτανε· καὶ τὸν πρῶτον μέντοι βοηθήσαντα πολλοῖς μακαριστὸν εἶναι ἐποίησεν.

[a] Ἐπεὶ δὲ κατεπέμφθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς σατράπης Λυδίας τε καὶ Φρυγίας τῆς μεγάλης, καὶ Καππαδοκίας, στρατηγὸς δὲ καὶ πάντων ἀπεδείχθη, οἷς καθήκει εἰς Καστωλοῦ πεδίον ἀθροίζεσθαι, πρῶτον μὲν [b] ἐπέδειξεν αὐτὸν, ὅτι περὶ πλείστου ποιοῖτο, [c] εἴ τῳ σπείσαιτο, καὶ εἴ τῳ συνθεῖτο, καὶ εἴ τῳ ὑπόσχοιτό τι, μηδὲν ψεύδεσθαι. Καὶ γὰρ οὖν ἐπίστευον μὲν αὐτῷ αἱ πόλεις ἐπιτρεπόμεναι, ἐπίστευον δ' οἱ ἄνδρες· καὶ εἴ τις πολέμιος ἐγένετο, σπεισαμένου Κύρου ἐπίστευε μηδὲν ἂν παρὰ τὰς [d] σπονδὰς παθεῖν. Τοιγαροῦν ἐπεὶ Τισσαφέρνει ἐπολέμησε, [e] πᾶσαι αἱ πόλεις ἑκοῦσαι Κῦρον εἵλοντο ἀντὶ Τισσαφέρνους, πλὴν Μιλησίων· οὗτοι δὲ, ὅτι οὐκ ἤθελε τοὺς φεύγοντας προέσθαι, ἐφοβοῦντο αὐτόν.

dem passus est *vulnera*, quorum cicatrices habebat manifestas, tandem verò *feram* occidebat: atque ut illum, qui *tum ei* primus opem tulit, beatum prædicarent multi certè fecit.

Posteaquam autem à patre Lydiæ, Phrygiæ magnæ et Cappadociæ satrapa *constitutus, ac eò* deductus est; et *eorum* etiam omnium, quorum ad officium pertinebat in Castoli planitiem convenire, designatus est præfectus, primùm demonstravit, plurimi se facere, si *quis esset fortè* quocum fœdus iniisset, si *quid* cum aliquo constituisset, si cui aliquid pollicitus esset, fraude malâ nihil agere. Itaque ergò civitates ipsi commissæ, fidem *ipsi* habebant, habebant et *ipsi* viri fidem: et si quis extitisset hostis, fœdus ubi Cyrus *cum eo* pactus esset, nihil præter pacta passurum *se* confidit. Quapropter posteaquam bellum adversùs Tissaphernem movisset, civitates omnes, præter Milesios, ultro Tissapherni Cyrum prætulerunt; hi verò, quòd exules deserere nollet, eum metuebant. Etenim tum reapse, tum verbis declaravit, nun-

voci ὠτειλὴ tribuit hoc loco Xenophon. Sic *Plutarchus* Quæst. Rom. p. 276. Ad quæstionem Διὰ τί τοὺς παραγγέλλοντας ἀρχὴν, ἔθος ἦν ἐν ἱματίῳ τοῦτο ποιεῖν ἀχίτωνας; — respondet, ὅτι τοὺς ἀξίους ἀρχῆς, οὐ γένεσιν, οὐδὲ χρήμασιν, οὐδὲ δόξαις, ἀλλὰ τραύμασι καὶ ὠτειλαῖς ἔκρινον. *Hesych.* Ὠτειλαὶ, τραύματα, οὐλαί.

a Ἐπεὶ δὲ κατεπέμφθη] Vide suprà p. 2.

b Ἐπέδειξεν αὐτὸν, ὅτι &c.] Vide scripta p. 69. n. d.

c Εἴ τῳ σπείσαιτο, καὶ εἴ τῳ συνθεῖτο,] Adpositè *Ammon.* Σπονδαὶ καὶ Συνθῆκαι διαφέρει· Σπονδαὶ μὲν γὰρ, ὡς ἐκ πολέμου συντίθενται πρὸς ἀλλήλους, ἃς ἀναγράφονται, ἐφ' οἷς διακρίνονται· οἷον συντιθέμενοι μὴ πολεμήσειν, μηδ' ἀδικήσειν ἀλλήλους. Συντίθενται δὲ εἰρήνην καὶ φιλίαν πρὸς ἀλλήλους, καὶ τὸ παρὰ ταύτας προτιθὲν, ἀρχὴ γίνεται πολέμου. *Suidas:* Σπένδομαι — τὸ φιλιοῦσθαι, οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰς ἐπὶ τῶν πολεμίων συμβάσεις.

d Σπονδὰς] *Suidas:* Σπονδὴ, οἴνου ἔκχυσις ἐπὶ τιμῇ τῶν δαιμόνων· ἢ φιλίᾳ· nimirum, propterea quòd libationibus utebantur ii, qui amicitiam inter se et fœdera pangebant.

e Πᾶσαι αἱ πόλεις &c.] Vide suprà p. 3. et 7.

Καὶ γὰρ ἔργῳ ἐπεδείκνυε, καὶ ἔλεγεν, ὅτι οὐκ ἄν ποτε προεῖτο, ἐπεὶ ἅπαξ αὐτοῖς φίλος ἐγένετο, οὐδ' εἰ ἔτι μὲν μείους γένοιντο, ἔτι δὲ καὶ κάκιον πράξειαν. Φανερὸς δ' ἦν, καὶ εἴ τις ἀγαθὸν ἢ κακὸν ποιήσειεν αὐτὸν, νικᾷν πειρώμενος· καὶ εὐχὴν δέ τινες αὐτοῦ ἐξέφερον, ὡς εὔχοιτο τοσοῦτον χρόνον ζῆν, ἔς τε νικῴη καὶ τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς ποιοῦντας [a] ἀλεξόμενος. Καὶ γὰρ οὖν πλεῖστοι δὴ [b] αὐτῷ ἐνί γε ἀνδρὶ τῶν ἐφ' ἡμῶν, ἐπεθύμησαν καὶ χρήματα, καὶ πόλεις, καὶ τὰ ἑαυτῶν σώματα [c] προέσθαι.

Οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἄν τις εἴποι, ὡς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους εἴα καταγελᾷν, ἀλλ' ἀφειδέστατα πάντων ἐτιμωρεῖτο. [d] Πολλάκις δ' ἦν ἰδεῖν παρὰ τὰς στειβομένας

quam se *eos* destituturum, posteaquam amicus iis extitisset, nè si pauciores quidem etiam forent, et verò etiam fortunâ magis adversâ uterentur. Præætereà palàm ad superandos eos adnitebatur, quicunque ipsum *vel* beneficiis adfecissent vel injuriis: nonnulli etiam votum ejus extulerunt, optare se ut tamdiu viveret, donec et *eos* qui benè, et qui malè de ipso meriti essent, vicem *cujusque meritis* rependendo vinceret. Itaque ergò uni huic ex omnibus ætatis nostræ hominibus plurimi et opes, et urbes, et corpora sua in fidem tradere cupiebant.

Neque hoc quidem dixerit quisquam, quòd improbos ac sceleratos *sibi* illudere sineret, sed in eos severissimè animadvertit. Ac sæpenumerò tritis

a Ἀλεξόμενος.] *Hesych.* Ἀλέξασθαι, ἀμῦναι, βοηθῆσαι. Ἀλέξησις, βοήθεια, καὶ ἀντίτισις. Ità *Phavorinus* etiam: *Suidas:* Ἀλεξόμενον· ἀμυνοῦντα· τὸν κακῶν ἄρξαντα. Subjicit hæc tandem: Εὔχετο δὲ ὁ Κῦρος τοσοῦτον ὑπερζῆν, ἔς τε νικῴη τοὺς εὖ καὶ κακῶς ποιοῦντας ἀλεξόμενος. Quæ cùm ex hoc loco Xenophontéo deprompta sint, ad ejus exemplar exigi debent et restitui.

b Αὐτῷ ἐνί γε ἀνδρὶ] Ità rectè legit *Stephanus;* cùm alii exhibent αὐτῶν. quod in αὐτῷ mutandum monuit etiam *Muretus.* Porrò, de phrasi ἐνί γε ἀνδρὶ, Nostro perquam familiari, diximus K. Π. p. 582. n. 2. Edit. Oxon. 1727. Similiter scribit *Thucyd.* l. 1. ferè medio: — καὶ ὄχλῳ, ὅσος οὐκ ἐν ἄλλῳ ἐνί γε χωρίῳ Ἑλληνικῷ ἐστί. i. e. *et hominum multitudine, quanta quidem in nullo alio, uno duntaxat, est Græciæ loco.*

c Προέσθαι.] *Hesych.* Προέσθαι, προδοῦναι. quâ notione verbum illud paulò suprà — ὅτι οὐκ ἤθελε τοὺς φεύγοντας προέσθαι, — adhibuit Xenophon. Hìc autem valet, *tradere in potestatem, permittere arbitrio* &c. Sic K. Π. p. 332. Edit. Oxon. 1727. — διὰ δὲ τὸ μηδένα αὐτοῖς ἐθελήσειν προέσθαι μήτε χρήματα πολλὰ, μήτε &c.

d Πολλάκις δ' ἦν ἰδεῖν &c.] Istiusmodi nimirum suppliciis eos, morte quos haud statim multandos censuerant, Persæ coërcere solebant. *Q. Curt.* l. 5. c. 5. *Jámque haud procul urbe* (Persepoli) *erant, cùm miserabile agmen, inter pauca fortunæ exempla memorandum, regi* (Alexandro) *occurrit. Captivi erant Græci ad quatuor millia ferè, quos Persæ vario suppliciorum modo adfecerant: alios pedibus, quosdam manibus, auribúsque amputatis, inustísque barbararum literarum notis, in longum sui ludibrium reservaverant.* Similiter *Diodor. Sic.* de Græcis istis Alexandro obviam venientibus, l. 17. p. 542. ἀπήντησαν αὐτῷ — ἠκρωτηριασμένοι πάντες, οἱ μὲν χεῖρας, οἱ δὲ πόδας, οἱ δὲ ὦτα καὶ ῥῖνας. *Justin.* l. 11. c. 14. *Ammian. Marcel.* l. 27. c. 12. et l. 30. c. 8.

ὁδοὺς, καὶ ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν στερουμένους ἀνθρώπους· ὥστε ἐν τῇ τοῦ Κύρου ἀρχῇ ἐγένετο, καὶ Ἕλληνι καὶ βαρβάρῳ μηδὲν ἀδικοῦντι ἀδεῶς πορεύεσθαι, ὅποι τις ἤθελεν, ἔχοντι ὅ, τι προχωροίη. Τοὺς μέντοιγε ἀγαθοὺς εἰς πόλεμον ὡμολόγητο διαφερόντως τιμᾷν. Καὶ πρῶτον μὲν ἦν αὐτῷ πόλεμος πρὸς Πεισίδας καὶ Μυσούς· στρατευόμενος οὖν καὶ αὐτὸς εἰς ταύτας τὰς χώρας, οὓς ἑώρα [a] ἐθέλοντας κινδυνεύειν, τούτους καὶ ἄρχοντας ἐποίει ἧς κατεστρέφετο χώρας, καὶ ἄλλοις δώροις ἐτίμα· ὥστε φαίνεσθαι τοὺς μὲν ἀγαθοὺς, εὐδαιμονεστάτους, τοὺς δὲ κακοὺς, δούλους τούτων ἀξιοῦσθαι εἶναι. Τοιγαροῦν πολλὴ ἦν [b] ἀφθονία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν, ὅπου τις οἴοιτο Κῦρον αἰσθήσεσθαι.

[c] Εἰς γεμὴν δικαιοσύνην, εἴ τις αὐτῷ φανερὸς γένοιτο [d] ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, περὶ παντὸς ἐποιεῖτο [e] τούτους

in viis cernere erat homines pedibus, manibus, oculis privatos: adeò ut *iis in locis* Cyrus ubi imperaret, *cuivis* tam Græco quàm barbaro iniqui nihil patranti securè liceret iter facere, quocunque vellet *eorum* aliquis, *cùm* quidquid *tandem ipsi* commodum esset haberet. Bellicâ quidem certè virtute præditos eximiis *omnium* consensu honoribus ornabat. Ac primùm contra Pisidas et Mysos bellum gessit: et cùm ipse quidem exercitum in expeditionem adversùs regiones istas educeret, quos ultro se in belli offerre discrimina videbat, eos cùm agri, quem suam in ditionem redegerat, præfectos constituebat, tum aliis ornabat præmiis? adeò ut viri fortes palàm essent beatissimi, ignavi verò digni, qui his servirent, haberentur. Quapropter magna erat illorum copia, qui discrimina adire vellent, ubi quis animadversurum id Cyrum arbitraretur.

Quod verò ad justitiam attinet, si quem suæ factis probandæ palàm cupidum animadverteret, ipsi antiquissimum erat illos locupletiores reddere iis,

a Ἐθέλοντας] Editio *Steph.* exhibet ἐθελοντὰς, &c. Vide quæ de eâdem scripturâ diximus p. 51. n. a. Hìc certè vulgata rectè se habet lectio, cùm mox sequatur τῶν ἐθελόντων &c.

b Ἀφθονία τῶν &c.] In vet. quibusdam libris legitur ἀφθονία οὕτω τῶν &c. Sed pro οὕτω libens reposuerim αὐτῷ. quod MS. Eton. præfert.

c Εἰς γεμὴν δικαιοσύνην,] Locutio videtur elliptica, hunc in modum supplenda: Τὸ γεμὴν εἰς δικαιοσύνην ἧκον, vel ἀνῆκον, &c. Similia ferè extat ellipsis Luc. XIV. 28.—τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν; et 32. τὰ πρὸς εἰρήνην. scil. ἀνήκοντα. Vide *Budæi* Comm. L. Gr. p. 553. 1040. Confer quæ paulò suprà notavi ad phrasin τῶν εἰς τὸν πόλεμον, scil. ἡκόντων vel ἀνηκόντων: utì plenè scripsit *Dionys. Hal.* A. R. l. 5. sect. 69.

d Ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος,] *Scil.* τὴν ἑαυτοῦ δικαιοσύνην. Absolutè etiam, seu potiùs ellipticè dixit *Ælian.* H. V. l. 9. c. 36. Ψάλτης Ἀντιγόνῳ ἐπεδείκνυτο. scil. τὴν τέχνην· utì planè loquutus est idem l. 2. c. 27. Confer *Theophrast.* περὶ ἀρετῆς. sub fin. necnon *Budæi* Comm. L. G. p. 683.

e Τούτους] Suprà modò à plurativo ad singularem numerum transierat oratio: ἀφθονία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν, εἴ τις &c.

πλουσιωτέρους ποιεῖν τῶν ἐκ τοῦ ἀδίκου φιλοκερδούντων. Καὶ γὰρ οὖν ἄλλα τε πολλὰ δικαίως αὐτῷ [a] διεχειρίζετο, [b] καὶ στρατεύματι ἀληθινῷ ἐχρήσατο. Καὶ γὰρ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ οὐ χρημάτων ἕνεκα πρὸς ἐκεῖνον ἔπλευσαν, ἀλλ' ἐπεὶ ἔγνωσαν κερδαλεώτερον εἶναι Κύρῳ καλῶς πειθαρχεῖν, ἢ τὸ κατὰ μῆνα κέρδος. Ἀλλὰ μὴν [c] εἴ τις γέ τι αὐτῷ προστάξαντι καλῶς ὑπηρετήσειεν, [d] οὐδενὶ πώποτε ἀχάριστον εἴασε τὴν προθυμίαν. Τοιγαροῦν κράτιστοι δὴ ὑπηρέται παντὸς ἔργου Κύρῳ ἐλέχθησαν γενέσθαι. Εἰ δέ τινα ὁρῴη δεινὸν ὄντα οἰκονόμον ἐκ τοῦ δικαίου, καὶ [e] κατα-

qui ex injustitiâ lucrum avidè captarent. Itaque cùm alia multa justè ab ipso administrabantur, tum exercitum habebat verum. Etenim duces et cohortium præfecti non pecuniæ causâ ad illum navigabant, sed quod esse fructuosius existimarent, Cyro dicto rectè audientes esse, quam menstruum lucrum. At si quis certè quidem ipsi, cùm quid imperâsset, pulchrè navâsset operam, nullius unquam animi alacritatem munere carere patiebatur. Quapropter in rebus omnibus Cyro *qui aderant* administri, præstantissimi sanè fuisse perhibentur. Quòd si quem justâ ratione rem familiarem administrandi

jam verò vice versâ singularem excipit numerus plurativus. Vide omnino p. 31. n. a.

a Διεχειρίζετο] *Hesych.* Διαχειρίζεται, φονεύει: Sic et *Phavorinus:* quorum apud utrumque διαχειρίζει exponitur διοικεῖ: at verbum hoc παθητικῶς eo sensu sumptum non agnoscunt. Conjunxit etiam διαχειρίζω et διαχειρίζομαι *J. Poll.* l. 5. *segm.* 156. tanquam eâdem potestate prædita; eo saltem discrimine intellecto, quod media inter et activa verba observandum est. Hìc verò loci διεχειρίζετο passivè accipiendum videtur: nisi quis sensum ei vocis mediæ reciprocum tribuere malit, atque adeò αὐτῷ redundare censeat.

b Καὶ στρατεύματι ἀληθινῷ] De eo sæpè sumitur ἀληθινὸν, nomini suo quod respondet, et reverà tale est, quale dici solet: opponitúrque *fictitio*, sive ei, quod *speciem* tantùm rei habet. Sic *Ælian.* H. V. l. 2. c. 3. ἀληθινὸν ἵππον opponit τῷ ἐν τῇ εἰκόνι. Eodem sensu adhibetur apud *Lucian.* in *Lucio* p. 649. 651. Pari modo Θεὸς dicitur ἀληθινὸς 1 Thess. I. 9. atque adeò opponitur τοῖς μὴ φύσει θεοῖς, sive τοῖς εἰδώλοις, i. e. *diis Ethnicorum fictitiis.* Ità Christus, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, dicitur ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, 1 Joh. V. 20. ubi ὁ ἀληθινὸς Θεὸς opponitur τοῖς εἰδώλοις v. 21. memoratis. Confer Joh. XVII. 3. Similiter ἀρχηγὸς οὗτος τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ὁ εὐλογητὸς, Joh. I. 9. adpellatur τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, tanquam qui verè talis sit; quíque adeò inter alios omnes, id quibus aliquando nominis contigerit, unus supra contentionis modum eminent.

c Εἴ τις γέ τι &c.] Ità ex MSto Eton. adsentiente *Æ. Porro*, restituimus locum, qui antehac, in editis libris, quos vidi, omnibus, præferebat εἴ τις γέ τοι &c. Fatendum tamen est voculæ τι ellipsin satis esse usitatam.

d Οὐδενὶ &c.] Hanc scripturam exhibent MS. Eton. atque edit. *Ald.* et *Steph.* In aliis perperam legitur οὐδὲν πώποτε &c.

e Κατασκευάζοντα] *Tho. Magister*, Κατασκευάζω, τὸ ἐργάζομαι: quod κατ' ἐξοχὴν sonat τὸ γεωργικῶς ποιεῖσθαι, interprete *Eustathio* sub fin. Il. ζ. cui fidem facit auctorum consensus. Hìc, opinor, denotat partim adparatum σκευῶν παντοίων, οἷς γῆ τι ἐργάζεται, καὶ καρποὶ συγκομίζονται, utì loquitur *Dionys. Hal.* A. R. l. 8. sect. 87. partim ejusmodi rerum omnium dispositionem, quæ ad commodum regionis esset idonea.

σκευάζοντά τε ἧς ἄρχοι χώρας, καὶ [a] προςόδους ποιοῦντα, [b] οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο, [c] ἀλλὰ καὶ πλείω προςεδίδου· ὥςτε καὶ ἡδέως [d] ἐπόνουν, καὶ θαῤῥαλέως ἐκτῶντο, καὶ ἃ πέπατο αὖ τις, ἥκιστα Κῦρον ἔκρυπτεν· οὐ γὰρ φθονῶν τοῖς φανερῶς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρώμενος χρῆσθαι τοῖς τῶν ὑποκρυπτομένων χρήμασι. Φίλους γεμὴν ὅσους ποιήσαιτο, καὶ εὔνους γνοίη ὄντας, καὶ ἱκανοὺς κρίνειε συνεργοὺς εἶναι ὅ, τι τυγχάνει βουλόμενος κατεργάζεσθαι, ὁμολογεῖται πρὸς πάντων κράτιστος δὴ γένεσθαι θεραπεύειν. [e] Καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο· οὗπερ αὐτὸς ἕνεκα φίλων ᾤετο δεῖσθαι, ὡς συν-

peritum esse, ac eam cui præesset regionem instruere ac reditus facere videret, *fortunas* huic neutiquam adimere voluit, sed etiam plura tribuebat; adeò ut illi et libenter labores perferrent, et fidenter *bona* compararent, et quæ quispiam possideret, *ea* Cyrum minimè celaret: nec enim iis, qui palam opulenti erant, invidere videbatur, sed illorum uti pecuniis conari, qui *eas* occultarent. Amicos quidem certè quoscunque *sibi* adjungeret, ac benevolos esse animadverteret, judicarétque idoneos esse ad id, quidquid *tandem* esset, quod confici vellet, adjutores, obsequiis omnes consentiunt eum demerendi fuisse peritissimum. Etenim *quod ad* hoc ipsum *attinet*, cujus gratiâ ipse

a Προςόδους ποιοῦντα,] *Alteri* scil. sive in usum (non *suum*, sed) *ejus*, cui ὑπεύθυνος erat; tanquam τῶν προςόδων ἀποδεικτὴρ, utì noster ait K. Π. p. 557. Edit. Oxon. 1727. non κύριος: de quo si verba fierent, legeremus, opinor, προςόδους ποιησάμενον. Vide suprà p. 26. n. b. Eodem ferè modo Latini scriptores verbum *facio* adhibeut, quo Noster hìc loci ποιῶ. Vide *Nep.* in vitâ *Chabr.* sect. 2. Eund. in *Epamin.* sect. 3. et *Horat.* 1. Ep. 1. v. 65.

b Οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο,] Scil. ταύτην τὴν χώραν: quâ constructione usus est Noster K. Π. p. 309. Edit. Oxon. 1727. τὸν μόνον μοι καὶ φίλον παῖδα ἀφείλετο τὴν ψυχήν. *Tho. Magister*: Ἀφαιροῦμαι συντάσσεται ἀπὸ γενικῆς εἰς αἰτιατικὴν, καὶ ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς γενικὴν, καὶ ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς αἰτιατικὴν, καὶ ἀπὸ δοτικῆς εἰς αἰτιατικήν. Cæterùm, pro ἀφείλατο, quod hactenus legebatur, libens admonitu tum loci K. Π. Edit. ejusd. modò adlati, tum *Æ. Porti*, ἀφείλετο reposui.

c Ἀλλὰ καὶ πλείω &c.] De eodem Noster in *Œconom.* Λέγεται δὲ καὶ Κῦρός ποτε, — εἰπεῖν τοῖς ἐπὶ τὰ δῶρα κεκλημένοις· ὅτι αὐτὸς ἂν δικαίως τὰ ἀμφοτέρων δῶρα λαμβάνοι, (scil. καὶ τῶν πολέμῳ ἀγαθῶν, καὶ τῶν κατασκευαζόντων τὰς χώρας ἄριστα·) κατασκευάζειν τε γὰρ ἄριστος εἶναι ἔφη χώραν, καὶ ἀρήγειν τοῖς κατεσκευασμένοις. Hìc non sine emphasi dicitur πλείω προςεδίδου. *Schol.* in *Aristoph.* ἱππ. v. 37. πλεονάζουσι καὶ ἐλλείπουσι ταῖς προθέσεσιν Ἀττικοί. Confer quæ suprà notavimus p. 26. ad v. προς. αιτοῦσι. At verò ἐμφατικωτάτην præpositionis redundantiam videre est 1 Thess. III. 10. νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ δεόμενοι &c. i. e. *vehementissimè*, *etiam atque etiam*, *maximoperè orantes* &c.

d Ἐπόνουν, &c.] De subitâ numeri mutatione, vide suprà p. 77. n. e.

e Καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο,] Hæc ipsa formula est elliptica, quâ sacri sæpè utuntur auctores; quæque nonnihil interpretibus eorum negotii facessivit. En exempla! Matth. XII. 36. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον &c. ubi cum casu quarto intelligas oportet præpos. κατὰ, locúmque adeò vertas: *Dico autem vobis* ad *omne verbum otiosum* quod attinet, &c. 1 Cor. X. 16. Τὸν ἄρτον, ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία &c. ad *panem* quod attinet, &c. 2 Pet. I. 5. Καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες, &c. Adde huc Matth. XXI. 42. Joh. VI. 39. Act. X. 36. Eph. IV. 15.

εργοὺς ἔχοι, καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο συνεργὸς τοῖς φίλοις κράτιστος εἶναι τούτου, ὅτου ἕκαστον αἰσθάνοιτο ἐπιθυμοῦντα.

Δῶρα δὲ πλεῖστα μὲν, οἶμαι, [a] εἷς γε ἀνὴρ ὢν, ἐλάμβανε [b] διὰ πολλά· ταῦτα δὲ δὴ πάντα μάλιστα τοῖς φίλοις [c] ἐδίδου, πρὸς τὸν τρόπον ἑκάστου σκοπῶν, καὶ ὅτου μάλιστα ὁρῴη ἕκαστον δεόμενον. Καὶ ὅσα τῷ σώματι αὐτοῦ κόσμον πέμποι τὶς, ἢ ὡς [d] εἰς πόλεμον, ἢ ὡς εἰς καλλωπισμὸν, καὶ περὶ τούτων λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὅτι τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα οὐκ ἂν δύναιτο τούτοις πᾶσι κοσμηθῆναι, [e] φίλους δὲ καλῶς κεκοσμημένους, μέγιστον κόσμον ἀνδρὶ νομίζοι. [f] Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα νικᾷν τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντα, οὐδὲν θαυμαστὸν, ἐπειδή γε καὶ δυνατώτερος ἦν· τὸ δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ περιεῖναι τῶν φίλων, καὶ τῷ προθυμεῖσθαι χαρίζεσθαι, ταῦτα μᾶλλον ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαστὰ εἶναι. Κῦρος γὰρ [g] ἔπεμπε βικοὺς οἴνου ἡμιδεεῖς πολλάκις, ὁπότε πάνυ ἡδὺν

amicis *sibi* opus esse existimabat, *nimirum* ut ad res gerendas adjutores haberet, etiam ipse conabatur amicis egregius esse ad id *omne* adjutor, quidquid *tandem* cupere quemque persentisceret.

Muneribus plurimis, opinor equidem, unus ipse multas ob causas cumulatus est: ea verò omnia potissimùm amicis, considerato cujusque ingenio, et quo quemque maximè videret egere, largiebatur. Ac de iis etiam, quæcunque *ei* ad ornatum corporis ipsius mitteret aliquis, vel ad bellum *idonea*, vel ad cultum splendidiorem, dicere *solitum* tradunt, non posse suum corpus omnibus his ornari, sed amicos præclarè ornatos se maximo homini ornamento ducere. Et magnis quidem beneficiis quòd amicos vinceret, nihil mirum *erat*, cùm esset sanè potentior: at quòd curâ gratificandíque *ipsis* studio superabat amicos, hæc verò mihi quidem potiùs admiranda videntur. Nam *ad eos* sæpè Cyrus doliola vini semiplena mittebat, quoties suave admodùm

a Εἷς γε ἀνὴρ ὢν,] Vide suprà p. 76. n. b.

b Διὰ πολλὰ] Scil. αἴτια. quod deest etiam nomen Act. IV. 21. — μηδὲν εὑρίσκοντες (scil. αἴτιον) τὸ &c. Confer Luc. XXIII. 14.

c Ἐδίδου.] *Muretus* legit διεδίδου. quod monuisse sat erit.

d Εἰς πόλεμον, ἢ &c.] Scil. ἧκον vel ἀνῆκον. Vide sis p. 77. n. c.

e Φίλους δὲ καλῶς &c.] Vide scripta ad Κ. Π. p. 584. n. 3. Edit. Oxon. 1727. Cæterùm, pro κοσμηθῆναι MS. Eton. dat κοσμῆσαι; rectè, opinor; nisi malis ἑαυτοῦ in αὐτοῦ cum *Stephano* mutare.

f Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα &c.] Quod idem immutatâ paulùm phrasi de Cyro maj. Noster enuntiavit Κ. Π. p. 581. Edit. Oxon. 1727. Καὶ τῷ μὲν δὴ μεγέθει δώρων ὑπερβάλλειν, πλουσιώτατον ὄντα, οὐ θαυμαστόν· τῇ δὲ θεραπείᾳ καὶ τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν φίλων βασιλεύοντα περιγίγνεσθαι, τοῦτο ἀξιολογώτερον.

g Ἔπεμπε βικοὺς &c.] Eâ nimirum de causâ, quam expressit Κ. Π. p. 574. Edit. Oxon. 1727. ὡς εὐεργέτημα ἀνθρώποις πρὸς ἀλλήλους οὐδέν ἐστιν ἀπὸ τῆς αὐτῆς δαπάνης ἐπιχαριτώτερον, ἢ σίτων καὶ ποτῶν μετάδοσις. Vide sis Dissertat. II. Κ. Π. præmissam p. 50. Edit. ejusd. et auctoribus ibi citatis adde *Heraclidis* frag. quod apud *Athen.* l. 4. c. 10. extat. De mensurâ βικῶν consule *Indicem*. Βικὸς autem interdum etiam παροξυτονεῖται.

λάβοι, λέγων ὅτι οὔπω δὴ [a] πολλοῦ χρόνου τούτου ἡδίονι οἴνῳ ἐπιτύχοι· [b] τοῦτο οὖν σοι ἔπεμψε, καὶ δεῖταί σου τοῦτον ἐκπιεῖν τήμερον σὺν οἷς μάλιστα φιλεῖς. Πολλάκις δὲ χῆνας ἡμιβρώτους ἔπεμπε, καὶ ἄρτων ἡμίσεα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, [c] ἐπιλέγειν κελεύων τὸν φέροντα, Τούτοις ἥσθη Κῦρος· βούλεται οὖν καὶ σὲ τούτων [d] γεύσασθαι. Ὅπου δὲ χιλὸς [e] σπάνιος πάνυ εἴη, αὐτὸς δ' ἐδύνατο παρασκευάσασθαι διὰ τὸ πολ-

nactus esset, dicens se jam à longo tempore vinum suavius non adeptum esse: quamobrem illud tibi *Cyrus* misit, téque rogat ut illud hodiè cum iis quos maximè diligis ebibas. Sæpenumerò semesos etiam anseres mittebat, et partes panum dimidias, et hujus generis alia, cùm addere juberet eum, *hæc* qui ferret, Cyrus his delectatus est; quapropter te quoque vult hæc gustare. Ubi pabuli admodùm exiguum esset, *quod* ipse tamen comparare posset, ut-

a Πολλοῦ χρόνου] Scil. διὰ πολλοῦ &c. Vide suprà p. 26. n. d.

b Τοῦτο οὖν σοι ἔπεμψε, &c.] De transitu ab obliquâ rectam in orationem vide suprà p. 24. n. b. Verùm hoc loco egregiæ notandum venit ellipseos exemplum: nam post ἔπεμψε requiritur ἔφη vel ἔλεγεν ὁ φέρων, seu aliud quoddam ejusmodi supplementum. Non est itaque cur quisquam solœcismorum aut linguæ Hellenisticæ somniet ineptias, cum in N. T. textu duæ pluresve voces omissæ videantur. Haud aliam enim ad sensûs ἐντέλειαν opem scriptorum sacrorum oratio poscit, quàm et Græcorum τῶν ἔξω præstantissima exemplaria. Luc. IX. 13. legitur, Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ εἶπον· Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ δύο ἰχθύες, εἰ μή τι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράζωμεν &c. scil. οὐ δυνάμεθά τι αὐτοῖς διδόναι, εἰ μὴ &c. Joh. I. 8. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, scil. εἰς τὸν κόσμον ἦλθε, utì plenè loquitur c. XII. v. 46. 1 Joh. II. 19. Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν, ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν, scil. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον. Marc. XIV. 49. — καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. Ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. supple ex Matth. XXVI. 56. Ἀλλὰ τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα &c. 1 Tim. I. 3. καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ — ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν μηδὲ προσέχειν μύθοις &c. supple, οὕτω καὶ νῦν παρακαλῶ.

c Ἐπιλέγειν] *Munus* nimirum, *quod poterit*, *verbis* quasi *ornare*; utì Comicus. Eodem verbo composito usus est ad rem eandem exprimendam Κ. Π. p. 23. Edit. Oxon. 1727. Ἐνταῦθα δὴ τὸν Κῦρον — διαδιδόναι τοῖς ἀμφὶ τὸν πάππον θεράπουσιν ἐπιλέγοντα &c. Eâdem operâ monet hic locu s, minimè contemnendam esse *Mureti* conjecturam de reponendo διδίδου pro ἐδίδου.

d Γεύσασθαι.] Profanos apud Græciæ scriptores γεύεσθαι significare *cibum capere*, *vesci*, non *gustare* tantùm, jam olim viri eruditi ad Act. X. 10. XX. 11. adnotârunt. Eandem vim hìc etiam verbum istud obtinere videtur: cùm vix consentâneum sit, qui tanta misit fercula, qui vinum epotum voluit, eum suis illa degustanda solùm, non item comedenda, dedisse. Falsus est itaque *Vorstius*, qui ad Act. X. 10. phrasin se Hebraïcam deprehendisse putavit.

e Σπάνιος πάνυ εἴη] Ità edit. *Steph.* et *Leunclav.* Sed lectionem longè aliam exhibent MS. Eton. et edit. *Ald.* Ὅπου δὲ χιλὸς σπάνιος δυνατὸς εἴη, &c. Unde Cl. *Arnaud* Xenophontem scripsisse autumat σπάνιος δυνατῶς. δυνατῶς, inquit, significat *valdè*, idémque valet quod πάνυ. Vellem exempla protulisset. *Hesych.* quidem Δυνατῶς exponit ἰσχυρῶς, γενναίως, ἀσφαλῶς. Idem adverbium *J. Poll.* l. 4. segm. 24. iis adnumerat, quæ de rhetore adhiberi debent. Originem lectionis MS. Eton. et edit. *Ald.* neque fas neque tanti est hariolando indagare: ea tamen, quin corrupta sit, et quam recepimus, sincera, vix

λοὺς ἔχειν ὑπηρέτας, καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, διαπέμπων ἐκέλευε τοὺς φίλους τοῖς τὰ ἑαυτῶν σώματα ἄγουσιν ἵπποις ἐμβάλλειν τοῦτον τὸν χιλὸν, ὡς μὴ πεινῶντες τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἄγωσιν. Εἰ δὲ δή ποτε πορεύοιτο, καὶ πλεῖστοι μέλλοιεν ὄψεσθαι, προσκαλῶν τοὺς φίλους ἐσπουδαιολογεῖτο, ὡς δηλοίη οὓς τιμᾷ· ὥςτε ἔγωγε, ἐξ ὧν ἀκούω, οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πεφιλῆσθαι, οὔτε Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων. Τεκμήριον δὲ τούτου καὶ τόδε· [a] παρὰ μὲν Κύρου, δούλου ὄντος, οὐδεὶς ἀπῄει πρὸς βασιλέα· [b] πλὴν Ὀρόντας ἐπεχείρησε· (καὶ οὗτος δὲ, ὃν ᾤετο πιστόν οἱ εἶναι, ταχὺ αὐτὸν εὗρε Κύρῳ φιλαίτερον, ἢ ἑαυτῷ) παρὰ δὲ βασιλέως πολλοὶ πρὸς Κῦρον ἀπῆλθον, ἐπεὶ πολέμιοι ἀλλήλοις ἐγένοντο· καὶ οὗτοι μέντοι, οἱ μάλιστα ὑπ' αὐτοῦ ἀγαπώμενοι, νομίζοντες, παρὰ Κύρῳ ὄντες ἀγαθοὶ, ἀξιωτέρας ἂν τιμῆς τυγχάνειν, ἢ παρὰ βασιλεῖ. Μέγα δὲ τεκμήριον καὶ τὸ ἐν τῇ τελευτῇ τοῦ βίου αὐτῷ γενόμενον, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν ἀγαθὸς, καὶ κρίνειν ὀρθῶς ἐδύνατο τοὺς πιστοὺς καὶ εὔνους καὶ βεβαίους. [c] Ἀποθνήσ-

pote qui multos habebat ministros, *cuique id* curæ erat, dimittebat qui hortarentur amicos, ut equis, ipsorum qui vehebant corpora, pabulum objicerent, nè *illi* amicos suos fame confecti veherent. Quòd si aliquando iter faceret, ac complures *se* spectaturi essent, arcessitis amicis gravibus de rebus sermonem habebat, ut quos honore dignaretur significaret: adeò ut neminem equidem, sive Græcorum sive barbarorum, de quibus fando accepi, a pluribus amatum fuisse judico. Hujus *rei* hoc quoque argumentum est: *quòd* à Cyro, *alieno* qui *imperio* subjectus erat, ad regem nemo defecerit; *unum* extra Orontam *id qui facere* conatus est: (sed et ipse *rex*, quem sibi fidelem esse existimabat, eum protinùs Cyro, quàm sibi, amiciorem reperit) à rege verò multi ad Cyrum transierunt, posteaquam hostili alter in alterum animo esse cœpit; et quidam ii, qui maximè illi in amore erant, futurum existimantes ut apud Cyrum, si strenuos sese præberent, honorem *virtutis suæ* digniorem, quàm apud regem, consequerentur. Magnum et illud argumentum, quod in fine vitæ ipsi accidit, tum ipsum fuisse bonum, tum rectè seligere potuisse fideles, benevolos, constantes. Nam cùm vitam amitteret, omnes apud eum

dubito. Voces easdem conjunxit Noster Κ. Π. p. 21. Edit. Oxon. 1727. *καὶ ἰδεῖν ἵππον πάνυ σπάνιον ἦν.*

a Παρὰ μὲν Κύρου &c.] Eadem tam de Cyro quàm de Artaxerxe tradit Noster in *Œconom.* Cæterùm, de voce δοῦλος, quam de Cyro adhibet, vide scripta p. 33. Dissertat. II. quam nostra præfert. Κ. Π. Edit. Oxon. 1727.

b Πλὴν Ὀρόντας] Vide p. 47. et seq. et p. 70. n. e. Porrò οὗτος satis commodè ad regem refertur: atque adeò nullum hìc extat nominativi absoluti exemplum, ut aliquando cum *Raphelio* ad Luc. XXI. 6. putaveram.

c Ἀποθνήσκοντος γὰρ &c.] Noster in *Œconom.* Ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο ἡγοῦμαι μέγα τεκμήριον ἄρχοντος ἀρετῆς εἶναι, ᾧ ἂν ἑκόντες

κοντος γὰρ αὐτοῦ, πάντες οἱ παρ' αὐτὸν φίλοι καὶ συντράπεζοι μαχόμενοι ἀπέθανον ὑπὲρ Κύρου, πλὴν Ἀριαίου· οὗτος δὲ τεταγμένος ἐτύγχανεν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων· ὡς δ' ᾔσθετο Κῦρον πεπτωκότα, ἔφυγεν ἔχων καὶ τὸ στράτευμα πᾶν, οὗ ἡγεῖτο.

[a] Ἐνταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμνεται ἡ κεφαλὴ καὶ χεὶρ ἡ δεξια Βασιλεὺς δέ, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ Κύρειον στρατόπεδον· καὶ οἱ μὲν μετὰ Ἀριαίου οὐκέτι ἵστανται, ἀλλὰ φεύγουσι διὰ τοῦ αὐτῶν στρατοπέδου εἰς τὸν [b] σταθμόν, ἔνθεν ὥρμηντο· (τέτταρες δὲ ἐλέγοντο παρασάγγαι τῆς ὁδοῦ εἶναι) βασιλεὺς δέ, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, τά τε ἄλλα πολλὰ διαρπάζουσι, [c] καὶ τὴν Φωκαΐδα τὴν Κύρου παλλακίδα, τὴν σοφὴν καὶ καλὴν λεγομένην εἶναι, λαμβάνει. Ἡ δὲ Μιλησία ἡ νεωτέρα, ληφθεῖσα ὑπὸ τῶν

amici et mensæ participes pro Cyro pugnantes mortem oppetierunt, *unum* extra Ariæum: is in lævo fortè *aciei cornu* constitutus erat *copiarum* equestrium præfectus; ut autem cecidisse Cyrum intellexerat, fugam cum exercitu, cui præerat, toto capessebat.

Ibi tum Cyri caput manúsque dextra abscissa est. Rex cum suis hostes dum persequitur, in castra incidit Cyriana: nec jam quidem ampliùs Ariæi subsistunt copiæ, sed per castra sua stationem ad *illam*, unde *paulò antè* discesserant, fugiunt: (quatuor autem itineris *spatium* parasangas longum esse ferebatur) rex, et qui cum eo erant, tum alia multa diripiunt, tum etiam Cyri concubinam *patriâ* Phocæensem, quæ sapiens et elegans adpellabatur, *ille* capit. At Milesia natu minor *altera*, ab iis qui circa re-

ἴσωνται, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς παραμένειν ἐθέλωσιν. Ἐκείνῳ δὲ (Cyro) καὶ οἱ φίλοι ζῶντί τε συνεμάχοντο, καὶ ἀποθανόντι συναπέθανον πάντες περὶ τὸν νεκρὸν μαχόμενοι, πλήν γε Ἀριαίου· Ἀριαῖος δ' ἔτυχεν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ κέρατι τεταγμένος. Vide sis K. Π. p. 484. Edit. Oxon. 1727. Hic *Diodoro Sic.* l. 14. p. 254. est Ἀριδαῖος. Ubi ex Xenophonte et Plutarcho libens reposuerim Ἀριαῖος.

a Ἐνταῦθα δὲ Κύρου ἀποτέμνεται &c.] A Mesabate, regis eunucho, atque ex lege quâdam Persarum; auctore *Plutarcho* p. 1019 et 1017. Cæterùm, θάνατος iste, utì Noster lib. 2. extr. ait, κάλλιστος ἐδόκει εἶναι.

b Σταθμὸν, ἔνθεν ὥρμηντο·] Sic ex conjecturâ rescripsi. MS. Eton. ἔνθα ὡρμῶντο. cùm editi libri, quos vidi, omnes exhibeant ἐν ᾧ ὥρμηντο. Conjecêre tamen viri docti lectionem alii aliam huc revocandam esse; *Stephanus*, ἐξ οὗ ὥρμηντο, vel ἔνθεν ὥρμηντο: *Leunclav.* ἔνθα ὡρμῶντο: *Muretus* ἐν ᾧ ὥρμουν. Exemplum τοῦ ἔνθεν significantis *unde*, quoniam quidem nobis invidêre Lexicographi, unum alterúmve proferre libet. *Herodot.* l. 2. c. 142. καὶ ἔνθεν νῦν ἀνατέλλει, (sol) ἐνθαῦτα δὶς καταδῦναι. Noster utramque vocem conjungit *Hist.* Gr. l. 6. ferè medio, ἔθεντο τὰ ὅπλα κατὰ χώραν, ἔνθεν ὥρμηντο — Idem infrà — ἐπάνειμι ἔνθεν &c.

c Καὶ τὴν Φωκαΐδα τὴν &c.] De quâ, nomine Aspasia, *Ælian.* V. H. l. 12. c. 1. copiosè, et narrationi Xenophontéæ çonvenienter. Cui addendus est *Plutarchus* p. 1024.

ἀμφὶ βασιλέα, ἐκφεύγει γυμνὴ [a] πρὸς τῶν Ἑλλήνων, οἳ ἔτυχον ἐν τοῖς σκευοφόροις ὅπλα ἔχοντες· καὶ ἀντιταχθέντες, πολλοὺς μὲν τῶν διαρπαζόντων ἀπέκτειναν, [b] οἱ δὲ καὶ αὐτῶν ἀπέθανον· οὐ μὴν ἔφυγόν γε, ἀλλὰ καὶ ταύτην ἔσωσαν, καὶ τἄλλα [c] ὅσα ἐντὸς αὐτῶν, καὶ χρήματα καὶ ἄνθρωποι, ἐγένοντο, πάντα [d] ἔσωσαν. Ἐνταῦθα διέσχον ἀλλήλων βασιλεύς τε καὶ οἱ Ἕλληνες, ὡς τριάκοντα στάδια, οἱ μὲν διώκοντες τοὺς καθ' ἑαυτούς, [e] ὡς πάντας νικῶντες· [f] οἱ δὲ ἁρπάζοντες, ὡς ἤδη πάντες νικῶν-

gem erant capta, nuda effugit ad Græcos, qui armati apud impedimenta fortè steterunt: quíque cùm acie instructâ restitissent, multos interfecerunt ex iis qui *castra* diripiebant, atque de ipsorum etiam numero nonnulli interiêre: neque tamen fugæ se dederunt, sed et *mulierem* istam salvam præstabant, ac alia quæcunque intùs habebant, tum facultates tum homines, omnia conservabant. Ibi rex atque Græci inter se stadia circiter triginta distabant, cùm hi oppositos sibi *hostes* insequerentur, quasi qui universos vicissent; illi *obvia quæque* raperent, quasi jam universi victoriam essent

a Πρὸς τῶν Ἑλλήνων,] *Muretus* legendum monet πρὸς τὸν τῶν Ἑλλήνων, ut intelligas σταθμόν: eundem accusativum ex præcedentibus ἀπὸ τοῦ κοινοῦ repetendum, et pro τῶν substituendum τὸν, censuit etiam *Stephanus*. Ex mente *Porti* subauditur τὸ στρατόπεδον. Intelligas velim suo cum articulo σταθμόν: nisi malis τὸν στρατὸν seu τὸ στράτευμα, quæ passim deficere solent.

b Οἱ δὲ] Vide suprà p. 68. n. c.

c Ὅσα ἐντὸς αὐτῶν, &c.] Pronomen hoc, γνώμην ἐμὴν, ab ὅσα, non ἐντὸς, pendet; quod et alibi sæpè sine casu ponitur: atque adeò sententia plenè prolata sic se habuerit, ὅσα ἐντὸς τὰ ἴδια αὐτῶν κτήματα &c. Itaque non adsentior viris eruditis, qui alteram illam constructionem amplexi, similiter hìc ἐντὸς αὐτῶν dici, atque Luc. XVII. 21. ἐντὸς ὑμῶν, i. e. *inter* vel *apud vos*, existimârunt. Porrò, cum ἐντὸς intelligendum videtur τοῦ στρατοπέδου vel τοῦ σταθμοῦ, pro ἐν τῷ στρατοπέδῳ &c. adeò ut locutionem evangelistæ atque ἐντὸς, cum nomine per ellipsin suppresso, rite, opinor, contenderis.

d Ἔσωσαν.] Ipsum hoc jam modò præcessit verbum; cujus tamen non est cur quisquam repetitionem gravetur. Eodem, quod ad compositionis rationem attinet, exemplo scripsit Noster Κ. Π. p. 93. Edit. Oxon. 1727. Καὶ σφόδρα μὲν ἐν τοῖς μουσικοῖς τὰ νέα καὶ ἀνθηρὰ εὐδοκιμεῖ, πολὺ δὲ καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς μᾶλλον τὰ καινὰ μηχανήματα εὐδοκιμεῖ. Et p. 150. καὶ τῷ δευτέρῳ ἐκέλευσε ταὐτὰ τοῦτον παραγγεῖλαι, καὶ διὰ πάντων οὕτω παραδιδόναι ἐκέλευσε. Plura id genus exempla congessit Cl. *Wopkens* in *Tullian. Lect.* ubi luculenter ostendit, ex iteratis in eâdem sententiâ verbis, alterum immeritò delendum censuisse de Cicerone cæteroquin optimè meritos editores. Similiter 1 Cor. I. 18. verbum ἐστὶ, et ver. 27. ἐξελέξατο bis poni videre est.

e Ὡς πάντας &c.] Ineunte libro secundo legitur, — ἐλθόντες οἱ Ἕλληνες ἐκοιμήθησαν, οἰόμενοι πάντα νικᾶν. Unde hoc etiam loco πάντα νικῶντες legi rectè posse conjecit *Stephanus*. Sed et πάντας, quod libri omnes repræsentant, commodè retineri posse nemo negaverit.

f Οἱ δὲ ἁρπάζοντες,] Scil. βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ut suprà modó: vel ut mox infrà loquitur, βασιλεὺς σὺν στρατεύματι. Participium autem illud plurativum ad ea, quæ cum voce βασιλεὺς sunt intelligenda, refertur: nec alia videtur structuræ ratio 1 Tim. II. 15. ubi nomini singulari γυνὴ, verba itidem primò ipsi numero congruentia, discrepans deinde μείνωσι subjungi, videre est. Statuamus itaque oportet, posterius hoc verbum πάσας γυναῖκας, sub γυνὴ voce νοουμένας, respicere.

τες. Ὡς δὲ ᾔσθοντο οἱ μὲν Ἕλληνες, ὅτι βασιλεὺς σὺν στρατεύματι ἐν τοῖς σκευοφόροις εἴη, βασιλεὺς δ' αὖ ἤκουσε Τισσαφέρνους, ὅτι οἱ Ἕλληνες νικῷεν τὸ καθ' ἑαυτοὺς, καὶ εἰς τὸ πρόσθεν οἴχοιντο διώκοντες, ἐνταῦθα δὴ [a] βασιλεὺς μὲν ἀθροίζει τοὺς ἑαυτοῦ, καὶ συντάττεται· ὁ δὲ Κλέαρχος ἐβουλεύετο, Πρόξενον καλέσας (πλησιαίτατος γὰρ ἦν) εἰ πέμποιέν τινας, ἢ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἀρήξοντες.

Ἐν τούτῳ βασιλεὺς πάλιν δῆλος ἦν προσιὼν, ὡς ἐδόκει, ὄπισθεν. Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες [b] συστραφέντες παρασκευάζονται, ὡς [c] ταύτῃ προσιόντες καὶ δεξόμενοι· ὁ δὲ βασιλεὺς ταύτῃ μὲν οὐκ ἦγεν, ᾗ δὲ παρῆλθεν ἔξω τοῦ εὐωνύμου κέρατος, ταύτῃ καὶ ἀπήγαγεν, ἀναλαβὼν καὶ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ πρὸς τοὺς Ἕλληνας αὐτομολήσαντας, καὶ Τισσαφέρνην, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Τισσαφέρνης ἐν τῇ

adepti. Verùm ubi Græci regem cum exercitu esse apud impedimenta cognôrunt, et rex de Tissapherne audierat, Græcos aciem sibi oppositam vicisse, ac *eam* insequendi causâ ulteriùs progredi, tum verò suos rex colligit instruítque: Clearchus autem, vocato *ad se* Proxeno, (nam *ei* proximus erat) utrùm quosdam mitterent, deliberabat, an omnes *potiùs* ad castra defendenda pergerent.

Intereà rex iterùm palàm accedebat, utì videbatur, à tergo. Ac Græci quidem conglobati, ut hâc *parte, quâ facturus impetum videbatur, ipsum* adirent exciperéntque, sese comparant: at rex *suos* eâ non ducebat, sed quâ lævum ultra cornu processerat, eâ etiam abduxit, receptis *ad se* iis, qui ad Græcos in prælio transfugerant, et cum suis etiam Tissapherne. Nam Tissaphernes primo in congressu non fugerat, sed ad flumen ipsum cum equi-

a Βασιλεὺς] Jam tertiùm in eâdem hâc periodo occurrit. Quo moniti exemplo modestiam discant fastidiosi isti dictionis, quâ Evangelistæ usi sunt et Apostoli: nec auriculas sequantur adeò, ut durum nescio quid absonúmve in oratione N. T. sacrâ passim sese audire somnient. Cæterùm, pro τὸ καθ' ἑαυτοὺς *Steph.* legendum censet, τοὺς καθ' &c. Sed utroque modo suprà locutus est Noster: vide p. 69. Cum articulo neutro βαρβαρικὸν ritè intelligas, βαρβάρους cum masculino.

b Συστραφέντες] Et, *Hesychio* interprete, συναλισθέντες. *Phavorinus:* συστρέφονται οἱ στρατιῶται, ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν πολεμίων σκεδασθέντες αὖθις παρακαλῶσι στρέφεσθαι. De militibus dicitur, qui sese colligunt conglobántque ad impressionem validiùs faciendam; metaphorâ ab animalibus ductâ, quæ ad pugnam sese dum parant, συστρέφονται. *J. Poll.* l. 5. segm. 168. Συστρέψαι, συνελκύσαι, συναγαγεῖν, συναθροῖσαι, συσπειράσθαι, tanquam synonyma recenset. Atque ità quidem primum illud verbum exponere solet *Scholiastes* Thucydideús.

c Ταύτῃ] Supple μερίδι: quod mox iterum ac tertiùm intelligendum est nomen, nisi malis ὁδῷ.

πρώτῃ συνόδῳ οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ διήλασε καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν κατὰ τοὺς Ἕλληνας πελταστάς· διελαύνων δὲ κατέκτανε μὲν οὐδένα, διαστάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἔπαιον καὶ ἠκόντιζον [a] αὐτούς. Ἐπισθένης δὲ Ἀμφιπολίτης ἦρχε τῶν πελταστῶν, καὶ ἐλέγετο φρόνιμος γενέσθαι. Ὁ οὖν Τισσαφέρνης ὡς μεῖον ἔχων ἀπηλλάγη· εἰς δὲ τὸ στρατόπεδον ἀφικόμενος τῶν Ἑλλήνων, ἐκεῖ συντυγχάνει βασιλεῖ, καὶ ὁμοῦ δὴ πάλιν συνταξάμενοι ἐπορεύοντο. Ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Ἑλλήνων κέρας, ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες μὴ προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρας, καὶ περιπτύξαντες ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς [b] διακόψειαν· καὶ ἐδόκει αὐτοῖς ἀναπτύσσειν τὸ κέρας, καὶ [c] ποιήσασθαι ὄπισθεν τὸν ποταμόν. [d] Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐβουλεύοντο, [e] καὶ δὴ βασιλεὺς [f] παραμειψάμενος εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα, κατέστησεν ἐναντίαν τὴν φάλαγγα, [g] ὥσπερ τὸ πρῶτον μαχούμενος συνῄει. Ὡς δὲ εἶδον

tatu penetrârat adversùs Græcos peltastas: *eò* dum perequitabat, neminem quidem interfecit, verùm Græci datâ hinc illinc viâ consistentes ejus cædebant copias et jaculis feriebant. Peltastarum præfectus erat Episthenes Amphipolitanus, *vir*, utì ferebatur, prudens. Itaque Tissaphernes ut inferior discessit; cúmque Græcorum ad castra pervenisset, in regem ibi fortè incidit, atque adeò simul *utriusque* instructâ rursùs acie *illinc* proficiscebantur. Ac ubi ad lævum Græcorum cornu adfuissent, verebantur Græci nè cornu invaderent, atque ipsos utrinque circumveniendo hinc indè cæderent; quare visum est ipsis *ità* cornu explicare, ut à tergo flumen haberent. Hoc dum illi capiunt consilii, rex continuò phalangis formâ in eandem, *quam priùs habuit*, permutatâ, *eam*, utì primùm ad pugnam conserendam accesserat, exadversùm *hostem* constituit. Cùm autem Græci *eos* et in propinquo

a Αὐτούς] Scil. *Tissaphernem* καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, quæ ex præcedentibus repetenda sunt. Vide scripta p. 31. n. a. et p. 77. n. c.

b Διακόψειαν· καὶ &c.] MS. Eton. κατακόψειαν· recte, opinor. Nam crebriùs Noster sensu loco huic congruenti verbum hoc adhibet. Suprà p. 46. νομίζετε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ τι κατακεκόψεσθαι, &c. p. 70. Ἔνθα δὴ Κῦρος δείσας μὴ ὄπισθεν γενόμενος κατακόψῃ τὸ &c. Porrò, καὶ quæ proximè sequitur particula, hìc valet *itaque*, *igitur*, *quare:* quomodo verti debet Act. VII. 34. X. 5. XIII. 11. XXII. 16. Sic infrà paulò Noster: Καὶ ὁ Λύκιος ἤλασε &c.

c Ποιήσασθαι] Lege p. 29. n. b.

d Ἐν ᾧ δὲ &c.] Scil. χρόνῳ. Sic Joh. V. 7. ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι &c. Vide p. 64. n. *f.*

e Καὶ δὴ] *Muretus* legit ἤδη. Sed nil mutandum. *Phavorinus:* Καὶ δὴ, ἀντὶ τοῦ ἤδη. Similiter *Hesychius.* Sic *Aristoph.* in *Pluto* v. 227. Καὶ δὴ βαδίζω.

f Παραμειψάμενος &c.] Æquè ac κατέστησεν, respicit τὴν φάλαγγα. Eâdem infrà paulò structurâ utitur: Ὁ οὖν Κλέαρχος οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπὸ αὐτὸν στήσας τὸ στράτευμα. ubi vox postrema refertur et ad ἀνεβίβαζεν et ad στήσας.

g Ὥσπερ τὸ πρῶτον μαχούμενος &c.] *Leunclavius* sic locum distinguit et legendum censet, τὴν φάλαγγα, ὥσπερ τὸ πρῶτον, καὶ μαχούμενος &c. atque adeò vertit, — *ad pristinam formam — reductâ pha-*

οἱ Ἕλληνες ἐγγύς τε [a] ὄντας καὶ παρατεταγμένους, αὖθις [b] παιανίσαντες ἐπῄεσαν πολὺ ἔτι προθυμότερον, ἢ [c] τοπρόσθεν. Οἱ δ' [d] αὖ βάρβαροι οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' ἐκ πλείονος, ἢ τοπρόσθεν, ἔφευγον· οἱ δ' ἐπεδίωκον μέχρι κώμης τινός· ἐνταῦθα δὲ ἔστησαν οἱ Ἕλληνες· ὑπὲρ γὰρ τῆς κώμης [e] γήλοφος ἦν, ἐφ' οὗ ἀνεστράφησαν οἱ ἀμφὶ βασιλέα· πεζοὶ μὲν οὐκέτι, τῶν δὲ ἱππέων ὁ λόφος ἐνεπλήσθη· [f] ὥστε τὸ ποιούμενον μὴ γιγνώσκειν. [g] Καὶ τὸ βασίλειον σημεῖον ὁρᾷν ἔφασαν, ἀετόν τινα χρυσοῦν ἐπὶ πέλτης, [h] ἐπὶ ξυστοῦ ἀνατεταμένον.

et instructos esse cernerent, rursùm pæana ubi cecinerant, multò etiam alacriùs, quàm anteà, *eos* invadebant. *Horum* barbari non excipiebant impetum, sed effusiùs, quàm anteà, fugam capiebant: *quos* Græci ad vicum quendam persequuntur; ubi demùm subsistunt: nam supra vicum collis quidam erat, in quo se convertebant ii, qui circa regem erant; *in quibus* pedites quidem non erant, sed equitibus impletus erat collis; adeò ut quid ageretur haud scire esset. Signum etiam regium videre *se* dicebant, auream quandam aquilam in peltâ, super hastâ extensam.

longe adversus constitit, jámque pugnaturus accessit. Sed auctoris ille mentem non adsecutus est: quæ tamen ex vulgatâ lectione atque interpunctione sponte exoritur.

a Ὄντας καὶ παρατεταγμένους,] Scil. regem suâ cum phalange. Consule p. præced. n. a.

b Παιανίσαντες] Lege p. 67. n. b.

c Τοπρόσθεν] Vide p. 50. n. c.

d Αὖ] *Phavorinus:* Αὖ, πάλιν, αὖθις· Ἀττικοὶ πολλάκις κατὰ πλεονασμὸν προσφέρουσιν· ὡς πολλαχοῦ ἐστιν εὑρεῖν παρὰ Ἀριστοφάνει.

e Γήλοφος] Pro quo mox λόφος plus vice símplici usurpatur. *Moschopulus:* Λόφος, πᾶν τὸ ἀνεστηκὸς, καὶ ἐξέχον. *Phavorinus:* Λόφος, τὸ περικεφαλαίας ἄκρον, καὶ γῆς ἀνάστημα. Ab utroque Γήλοφος exponitur, ὁ ὑψηλὸς τόπος. Minùs generale posterius est nomen, quippe quòd τὰ ὀρεινὰ præcipuè denotat ἀναστήματα: cùm illud ex *Moschopuli* interpretatione rectè intellexeris. Utramque vocem pariter adhibuit *Arrian*. l. 1. c. 6.

f Ὥστε τὸ ποιούμενον μὴ γιγνώσκειν.] Supple τοὺς Ἕλληνας, ex orationis serie.

g Καὶ τὸ βασίλειον σημεῖον &c.] Noster Κ. Π. p. 472. Edit. Oxon. 1727. ἦν δ' αὐτῷ (Cyro) τὸ σημεῖον, ἀετὸς χρυσοῦς ἐπὶ δόρατος μακροῦ ἀνατεταμένος. ubi vide notata. Insignis est MSti Eton. glossa hæc: δηλονότι, ὁ μὲν ἀετὸς ἐπὶ πέλτῃ ἐπεποίητο ἴσως, ἡ πέλτη δὲ ξύλῳ τι ἐπέκειτο. *Thom. Magister:* Πέλτη, ἡ ἀσπὶς ἡ ἴτυν οὐκ ἔχουσα. quocum consentit *Ammonius*.

h Ἐπὶ ξυστοῦ &c.] Reposui ex conjecturâ: cùm priùs alii libri ἐπὶ ξύλον, alii ἐπὶ ξύλου exhiberent. *Leunclavius* ἐπὶ πέλτης in ἐπὶ παλτοῦ mutanda, et ἐπὶ ξύλου tanquam scholion delenda, vel in marginem rejicienda censuit. Lene magìs, nec leve forsan, est quod adhibui remedium. Peltæ, opinor, imposita erat aquila, cui veluti pedibus insistebat: deinde ipsa cum insigni regio palta hastæ, in quâ sublimis gestaretur, erat adfixa. *Suidas:* Ξυστόν· δορύλλιον, ἀκόντιον, καὶ τὸ τέλειον δόρυ. Ἀρριανός. Τὰ σημεῖα τῆς ἐπιλέκτου στρατιᾶς ἀετοὶ, εἰκόνες βασίλειοι, στέμματα, πάντα χρυσᾶ, ἀνατεταμένα ἐπὶ ξυστῶν ἠργυρωμένων. *J. Poll.* l. 1. seg. 136. simul enumerat Λόγχη, ξυστὸς (repone ξυστὸν, quam et emendationem postulat *Ammonius* ad v.) κάμαξ, ἀκόντιον — δόρυ. *Phavorinus:* Ξυστοῖς, ἀκοντίοις. Ξυστὸν, τῷ δόρατι ἐπικείμενον. Λάμβανεταί ποτε αὐτὸ μόνον ἁπλῶς ἐπὶ δόρατος. Ex his constat locutiones, ἀετος ἐπὶ δόρατος apud Κ. Π. Edit. Oxon. 1727. loco cit. et ἀετὸς ἐπὶ ξυστοῦ ἀνατετα-

Ἐπεὶ δὲ καὶ [a] ἐνταῦθα ἐχώρουν οἱ Ἕλληνες, λείπουσι δὴ καὶ τὸν λόφον οἱ ἱππεῖς· οὐ μέντοι ἔτι ἀθρόοι, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλοθεν· ἐψιλοῦτο δ' ὁ λόφος τῶν ἱππέων· τέλος δὲ καὶ πάντες ἀπεχώρησαν. Ὁ οὖν Κλέαρχος οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπὸ αὐτὸν στήσας τὸ στράτευμα, πέμπει Λύκιον τὸν Συρακούσιον καὶ ἄλλον ἐπὶ τὸν λόφον, καὶ κελεύει κατιδόντας τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου, τί ἐστιν ἀπαγγεῖλαι. Καὶ ὁ Λύκιος ἤλασε, καὶ ἰδὼν ἀπαγγέλλει ὅτι φεύγουσιν ἀνὰ κράτος. [b] Σχεδὸν δ' ὅτε ταῦτα ἦν, καὶ ἥλιος ἐδύετο. Ἐνταῦθα δ' ἔστησαν οἱ Ἕλληνες, [c] καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα ἀνεπαύοντο· καὶ ἅμα μὲν ἐθαύμαζον, ὅτι οὐδαμοῦ Κῦρος φαίνοιτο, οὐδ' ἄλλος ἀπ' αὐτοῦ οὐδεὶς παρήει· οὐ γὰρ ᾔδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα, ἀλλ' εἴκαζον ἢ διώκοντα οἴχεσθαι, ἢ καταληψόμενόν τι [d] προεληλακέναι· καὶ αὐτοὶ ἐβουλεύοντο, εἰ αὐτοῦ μείναντες τὰ σκευοφόρα ἐνταῦθα ἀγάγοιντο, ἢ ἀπίοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ἔδοξεν

Cùm autem Græci huc etiam tenderent, deserunt quoque collem equites; non sanè copiis jam confertis, sed alii ex aliâ parte: nudabatúrque adeò equitatu collis; tandem etiam omnes discessêre. Clearchus quidem non *continuò* copias in collem promovit, sed iis sub ipso collocatis, Lycium Syracusanum cum alio *quodam* mittit, atque imperat, ut speculati quæ *essent* in colle, quomodo se habeant *ipsi* renuntiarent. Itaque Lycius *in eum* adequitavit, et cùm *omnia* vidisset, fugere *hostes* totis viribus renuntiat. *Jam*que *adeò*, cùm hæc gererentur, sol propemodùm occidebat. Atque hìc Græci substiterunt, et sub armis conquiescebant: simul mirabantur, Cyrum nusquam adparuisse, nec alium ab ipso quenquam adfuisse; neque enim mortuum eum esse nôrant, sed vel insequendis *hostibus intentum* abiisse, vel ad occupandum aliquid provectum esse conjiciebant: ipsique *adeo* consultabant, num illic commorati impedimenta eò adducerent, an ad castra discederent.

μένος apud hunc locum, inter se optimè convenire, atque adeò eâdem de re satìs esse commodè adhibitas.

a Ἐνταῦθα] Vide p. 6. n. b.

b Σχεδὸν δ' ὅτε ταῦτα ἦν, καὶ &c.] Similiter loquutus est *Hist. Gr.* l. 6. sub init. Σχεδὸν δὲ περὶ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἐκ Θετταλίας ἀφικνεῖται &c. Utrobique verò redundat καὶ, perinde atque Luc. II. 21. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα &c. ubi καὶ posteriore loco imperitè prorsùs in quibusdam MSS. omittitur. Optimè *Phavorinus:* Καὶ, ὁ σύνδεσμος περιττὸς παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ τούτου μυρία παραδείγματά ἐστιν εὑρεῖν.

c Καὶ θέμενοι τὰ &c.] Hæc *J. Cæsaris* ferè verbis, quæ l. 1. B. C. c. 42. extant, reddidi: neque enim Græcos vel *arma deposuisse*, vel *posuisse castra*, existimandum est; cùm eos mox hinc in castra cessisse legamus. Vide p. 45. n. d.

d Προεληλακέναι·] Sic rescribendum pro προσεληλακέναι, quod hactenùs locum hunc occupârat, *Stephanus*, *Leunclavius*, *Muretus* unâ voce censuerunt. Similiter K. Π. p. 123. reposuimus προϊέναι pro προσιέναι p. 159. προεληλυθότος pro προσεληλυθότος: p. 169. προϊόντες pro προσιόντες. Edit. Oxon. 1727.

οὖν αὐτοῖς ἀπιέναι· καὶ ἀφικνοῦνται ἀμφὶ [a] δόρπιστον ἐπὶ τὰς σκηνάς. Ταύτης μὲν τῆς ἡμέρας τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο. Καταλαμβανοῦσι δὲ τῶν τε ἄλλων χρημάτων τὰ πλεῖστα διηρπασμένα, καὶ εἴ τι σιτίον ἢ ποτὸν ἦν· καὶ τὰς ἁμάξας μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου, ἃς παρεσκευάσατο Κῦρος, ἵνα εἴ ποτε σφοδρὰ λάβοι τὸ στρατόπεδον ἔνδεια, διαδιδοίη τοῖς Ἕλλησιν· (ἦσαν δ' αὗται, ὡς ἐλέγοντο, τετρακόσιαι ἅμαξαι) καὶ ταύτας τότε οἱ σὺν βασιλεῖ διήρπασαν· ὥστε [c] ἄδειπνοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων· ἦσαν δὲ καὶ ἀνάριστοι· πρὶν γὰρ δὴ καταλῦσαι τὸ στράτευμα πρὸς ἄριστον, βασιλεὺς ἐφάνη. Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα οὕτω διεγένοντο.

Ipsis tandem visum est discedere; atque *adeò* sub cœnæ tempus ad tentoria perveniunt. Et hic quidem hujus fuit diei finis. Offendunt autem cùm alias fortunas maximâ ex parte direptas, tum quidquid potulentum esculentúmve fuerat; et plaustra farinâ vinóque referta, quæ Cyrus sibi paraverat, ut si quando gravis exercitum incesseret inopia, Græcis *ea* distribueret: (plaustra ipsa *numero* fuisse dicuntur quadringenta) hæc *verò* etiam regis tum diripuêre copiæ; adeò ut maxima Græcorum pars cœnâ careret; cùm nè pransi quidem fuissent: nam priusquam ad prandium *in castra* diverteret exercitus, rex adparuit. Atque hanc quidem noctem sic exegerunt.

a *Δόρπιστον*] Ità in editis, quos vidi, omnibus scribitur. *Hesych.* Δόρπιστος, ὥρα τοῦ δείπνου. Similiter *Suidas*. Paulò aliter *Phavorinus*, Δορπιστὸς, δείπνου ὥρα. *J. Poll.* l. 6. segm. 102. — δόρπον, ἢ ὡς Ξενοφῶν, δόρπιστος: ubi tamen rectè monuerunt Cl. editores scribi etiam δόρπηστος, δόρπιστος, et δορπιστός, quibus ex MSto Eton. addo et δόρπηστον. Etymol. m. Δορπηστὸς, ἡ τοῦ δόρπου ὥρα. Apud *Aristoph.* Vesp. v. 103. ὀξυτόνως scribitur δορπιστός: quomodo et apud *Athen.* l. 1. c. 9. *Eustathius* ad Odyss. π'. p. 1791. per η scribit; recte, opinor; cùm sit δείπνηστος et δειπνηστὸς, à δειπνέω.

b Τὸ *στρατόπεδον*] MS. Eton. habet σφοδρὰ τὸ στράτευμα λάβοιτο ἔνδεια. Sed στράτευμα sine dubio ex glossâ huc irrepsit. Cæteri vulgatam lectionem rectè tuentur. *Phavorinus* adpositè: Στρατόπεδον, κυρίως, ἔνθα διάγει ὁ στρατὸς — λέγεται δὲ στρατόπεδον, καὶ αὐτὸ τὸ στράτευμα: quocum consentiunt *Suidas* et *Scholiasta Thucyd.* ad l. 1. Noster *Hist. Gr.* l. 1. ferè medio: — ἀποσπάσειαν τὸ στρατόπεδον ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου, i. e. — *copias à Byzantio abstraherent*. Similiter *Thucyd.* l. 4. sub fin. ὅπερ φιλεῖ μεγάλα στρατόπεδα σαφῶς (reposuerim, ἀσαφῶς i. e. ἀδήλως, ἄνευ αἰτίας, ut ibi *Schol.*) ἐκπλήγνυσθαι, i. e. *quod solet magnos exercitus* &c.

c *Ἄδειπνοι*] Et ἀνάριστοι dicuntur, ut Latinè *incœnes* sive *incœnati* et *impransi*. De temporibus δείπνου et ἀρίστου sic *Athen.* l. 1. c. 10. Ἄριστον μέν ἐστι τὸ ὑπὸ τὴν ἕω λαμβανόμενον. δεῖπνον δὲ μεσημβρινὸν, ὃ ἡμεῖς ἄριστον· δόρπον δὲ, τὸ ἑσπερινόν. Lege tamen quæ scripsimus K. II. p. 146. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ἈΝΑΒΑΣΕΩΣ Β΄.

[a] Ὡς μὲν οὖν ἠθροίσθη Κύρῳ τὸ Ἑλληνικὸν, ὁπότε ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα [b] ἐν τῇ ἀνόδῳ ἐπράχθη, καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο, καὶ ὡς Κῦρος ἐτελεύτησε, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἐλθόντες οἱ Ἕλληνες [c] ἐκοιμήθησαν, οἰόμενοι πάντα νικᾷν, καὶ Κῦρον ζῇν, ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ δεδήλωται. Ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ συνελθόντες οἱ στρατηγοὶ ἐθαύμαζον, ὅτι Κῦρος οὔτε ἄλλον πέμποι σημανοῦντα ὅ, τι χρὴ ποιεῖν, οὔτ' αὐτὸς φαίνοιτο. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς, συσκευασαμένοις ἃ εἶχον, καὶ ἐξοπλισαμένοις, προϊέναι εἰς τὸ πρόσθεν, [d] ὡς Κύρῳ συμμίξειαν. Ἤδη δὲ

Et quemadmodùm quidem Græcæ Cyro copiæ coactæ fuêre, quo tempore adversùs fratrem Artaxerxem expeditionem suscepit, et quæcunque inter adscensum gesta fuerunt, quo pacto pugna fuit commissa, quâ ratione Cyrus occubuit, quomodo Græci ad castra *sua* profecti quieti se dederunt, quòd vicisse *se* omni ex parte existimarent, Cyrúmque *adeò* superstitem esse, superiore libro expositum est. Cùm verò primâ luce convenissent duces, mirabantur quòd Cyrus nec alium quenquam mitteret, qui quid agendum esset significaret, nec ipse adpareret. Iis itaque *tandem* visum est, vasis quæ ipsis *reliqua* erant collectis, armísque sumptis, ulteriùs procedere, ut Cyro sese conjungerent. Et cùm jam in ipso essent egressu, sub ipsum solis

a Ὡς μὲν οὖν &c.] Ab hujusmodi quâdam rerum, priùs quas exposuerat, ἀνακεφαλαιώσει, librorum ferè insequentium duxit exordia.

b Ἐν τῇ ἀνόδῳ] *Hesychius:* Ἄνοδος, ἀνάβασις. Similiter *Phavorinus.* Vide quæ notavimus p. 1.

c Ἐκοιμήθησαν, &c.] *Hesych.* et *Phavorin.* Κοιμηθέντι, κατακλιθέντι, οὐ πάντως ὑπνώσαντι. Itaque à notione verbo ἀνεπαύοντο subjectâ pag. 88. haud longè discedit. Vide pag. 84.

d Ὡς Κύρῳ &c.] MS. Eton. ἵνα. Sed librarius glossam haud dubiè pro verâ lec-

ἐν ὁρμῇ ὄντων, ἅμ' ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἦλθε [a] Προκλῆς, ὁ Τευθρανίας ἄρχων [b] γεγονὼς, [c] ἀπὸ Δαμαράτου τοῦ Λάκωνος, καὶ [d] Γλοῦς ὁ Ταμώ. Οὗτοι ἔλεγον, ὅτι Κῦρος μὲν [e] τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγὼς, ἐν τῷ σταθμῷ εἴη μετὰ τῶν

ortum venit Procles Teuthraniæ præfectus, *qui* à Damarato Lacedæmonio *genus ducebat*, et Tami *filius* Glus. Narrabant hi, Cyrum mortuum esse, Ariæum verò, fugæ qui se dedisset, eâ esse in statione cum reliquis barba-

tione amplexus est. *Phavorinus:* Ὡς, πολύσημον ἐπίῤῥημά ἐστιν· ἔστι γὰρ παραβολῆς, ἢ ὁμοιώσεως· λαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ὅτι, καὶ ἀντὶ τοῦ ἵνα, καὶ ἀντὶ τοῦ ἕως —

a Προκλῆς, ὁ &c.] Hujus meminit iterum Noster l. 2. et sub finem l. 7. et *Hist. Gr.* l. 3. ineunte; ubi ei Eurysthenem adjungit. Hos autem simul memoratos passim apud auctores videre est. Adi sis *Herodot.* l. 4. c. 147. *Pausan.* lib. 3. c. 1. *Strabon.* l. 8. sub fin. *C. Nep.* in vitâ *Agesil.* Sed alios atque Nostrum tam hoc in loco quàm Historiâ Græcâ, illos voluisse, ipsa temporum ratio demonstrat. Ex eâdem omnes tamen, Demarati *scil.* familiâ oriundos, collata ostendunt *Herodoti* loca l. 6. c. 65. et l. 8. c. 131. inde liberis eâdem de stirpe creatis eadem, utì fit, obtigisse nomina consentaneum est. Minimè verò dissimulanda est suspicio, Προκλῆς in plerisque circumferri libris pro Πατροκλῆς, atque hoc adeò nomen hunc etiam in locum restitui debere. Suspicionem istam *Suidæ* et *Platonis* augent testimonia: quorum prior in v. Λυκοῦργος, inquit, Σπαρτιάτης Πατροκλέους ἀπόγονος: hic, l. 3. de legibus — Λακεδαιμόνιος δὲ Πατροκλῆς καὶ Εὐρυσθένης. Ex ταχυγραφίας studio natus videtur error; cùm in MSS. veterum monumentis passim istiusmodi scripturæ compendia reperiantur, e. g. ανος pro ἄνθρωπος, πρες pro πατέρες. quidni igitur et προκλῆς pro πατροκλῆς, scribi posset? Vide sis tamen quæ Cl. *Davisius* notavit ad *Cicer.* de *Divin.* l. 2. c. 43.

b Γεγονὼς,] Huic temporis præteriti participio tribuenda est præsentis significatio: cujus itidem vicem aoristum explet p. 33. ubi de Belesi dicitur — τοῦ Συρίας ἄρξαντος, licèt is jam tum Syriæ præesset; ut ex fine libri 7. constat. Hujusmodi temporum permutationis passim extant exempla. *Æschin. Socrat.* dial 3. sect. 9. κἂν ἐπιμείνῃ τὶς, παρέλυσεν, (ἡ φύσις) ἐλωβήσατο, παρήρθρωσεν, i. e. *et si quis cunctatus fuerit, paralysi adficit eum natura, &c.* Sic Scriptores sacri: Matth. XXIII. 2. Ἐπί τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ &c. Joh. XV. 6. Ἐαν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοὶ, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη. Jac. I. 11. Ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, &c. Huc adde Matth. III. 17. Οὗτός ἐστιν ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα. Sic et præteritum pro præsenti adhibet *Isocrates* initio orat. ad *Demonic.* πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφασιν ἐν ταῖς &c. pro λαμβάνουσι &c. Istiusmodi scriptores etiam Latini enallagen imitantur. *Virg. Æneïd.* l. 6. v. 78 et seq.

> —— *magnum si pectore possit*
> *Excussisse deum* ——

ubi *Servius hæc: Excussisse pro excutere: est autem Attica figura, quâ nos uti non convenit.* At eâ usos esse *Ciceronem* et *Senecam* pluribus ostendit Cl. *Wopkens* Lect. Tull. l. 3. c. 1.

c Ἀπὸ Δαμαράτου τοῦ &c.] De quo consulenda sunt auctorum loca, in notâ præcedente citata; in quibus scribi solet Δημάρατος et Δημάρητος: quæ scripturæ varietas aliî atque aliî dialecto forsan tribuenda est. *Stephano* Δαμάρατος Laconicum est, ut δᾶμος pro δῆμος.

d Γλοῦς ὁ Ταμώ] Vide sis p. 35. n. c. *Stephano* monente, Ταμὼ pro Ταμὼν, hactenùs vulgato, rescripsi; ut sit à nominativo Ταμὼς, quem suprà legimus p. 27. Vide etiam p. 15. n. d. Cæterùm, cum articulo intelligendus est υἱός: quod de re omnes apud auctores pervulgatâ monuisse sat est.

e Τέθνηκεν,] *Ammon.* Ἀπέθανε καὶ τέθνηκε διαφέρει· Ἀπέθανε μὲν νῦν, τέθνηκε δὲ πάλαι. Sic suprà Noster p. 72. usus est priore, de Cyro cæterisque, qui jam tum occiderant, verba faciens.

ἄλλων βαρβάρων, [a] ὅθεν τῇ προτέρᾳ ὡρμῶντο· καὶ λέγοι ὅτι ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιμένειεν ἂν αὐτοὺς, εἰ μέλλοιεν ἥκειν· τῇ δὲ ἄλλῃ ἀπιέναι φαίη ἐπὶ Ἰωνίας, ὅθενπερ ἦλθε. [b] Ταῦτα ἀκούσαντας οἱ στρατηγοὶ, καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, βαρέως ἔφερον. Κλέαρχος δὲ τάδε εἶπεν, Ἀλλ' [c] ὤφελε μὲν Κῦρος ζῆν· ἐπεὶ δὲ τετελεύτηκεν, ἀπαγγέλλετε Ἀριαίῳ ὅτι ἡμεῖς γε νικῶμεν βασιλέα, καὶ, ὡς ὁρᾶτε, οὐδεὶς ἡμῖν ἔτι μάχεται· καὶ εἰ μὴ ὑμεῖς ἤλθετε, ἐπορευόμεθα ἂν ἐπὶ βασιλέα. Ἐπαγγελλόμεθα δὲ Ἀριαίῳ, ἐὰν ἐνθάδε ἔλθῃ, εἰς τὸν θρόνον τὸν βασίλειον αὐτὸν καθιεῖν· [d] τῶν γὰρ μάχην νικώντων καὶ τὸ ἄρχειν ἐστί. Ταῦτ' εἰπὼν ἀποστέλλει τοὺς ἀγγέλους, καὶ σὺν αὐτοῖς Χειρίσοφον τὸν Λάκωνα, καὶ Μένωνα τὸν Θετταλόν· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Μένων ἐβούλετο· ἦν γὰρ φίλος καὶ [e] ξένος Ἀριαίου. Οἱ μὲν ᾤχοντο, Κλέαρχος δὲ περιέμενε. Τὸ

ris, unde pridiè discessissent; et dicere *hunc*, velle se diem istum eos expectare, si venturi essent; altero in Ioniam abire, unde venisset. Hæc cùm duces audîssent, Græcíque *adeò* cæteri, graviter ferebant. Clearchus autem hæc dixit, Utinam Cyrus viveret; verùm quandoquidem mortem obiit, renunciate Ariæo nos quidem vicisse regem, neminémque, uti videtis, ampliùs adversùs nos pugnare; quòd nisi vos venissetis, adversùs regem perrexissemus. Ariæo verò pollicemur, huc si venerit, nos ipsum regio in solio collocaturos: eorum enim, qui prælio vincunt, etiam imperare est. Cùm hæc dixisset, nuntios, unáque cum iis Cherisophum Lacedæmonium, et Menonem Thessalum, remisit: nam Meno ipse *sic* volebat; quippe qui amicus erat et hospes Ariæi. Hi quidem discessêre, atque *ibi* Clearchus *re-*

a Ὅθεν τῇ προτέρᾳ &c.] *Hesych.* Ὅθεν, ἔνθεν. Ex hoc loco constat, rectè reponi potuisse p. 83. vel ἔνθεν ὡρμῶντο ex MSto Eton. vel ὅθεν &c. ut hìc scribitur. In προτέρᾳ, ut passim apud scriptores tam sacros quam profanos deest ἡμέρᾳ: sed ab exemplis rei notissimæ me contineo.

b Ταῦτα ἀκούσαντες &c.] Edit. *Steph.* et *Ald.* Ταῦτα ἀκούοντες &c. *Leunclav.* Ταῦτα πυνθανόμενοι &c. Nos ex MSto Eton. ἀκούσαντες restituimus. Sic Noster suprà p. 26. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ &c. p. 32. οἱ δ' Ἕλληνες,—ἀκούσαντες τὴν &c. pag. 35. Ἀκούσαντες ταῦτα, ἐπείθοντο &c. p. 55. Οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες &c. et alibi passim. In eodem MSto post Ἕλληνες legitur πυνθανόμενοι, quod tanquam supervacaneum, undecunque demum natum sit, omisimus.

c Ὤφελε.] Etym. m. Ὄφελες, ῥῆμά ἐστι κατὰ παντὸς ἀριθμοῦ φερόμενον· γράφεται καὶ μέγα καὶ μικρόν· scil. ὤφελες vel ὄφελες. Idem mox deinde, κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι τὸ ὄφελον ἀδιάπτωτον ἐστι, καὶ ἀπαρεμφάτῳ συντάσσεται, καὶ οὐκ ἄλλῃ τινὶ ἐγκλίσει. Σημαίνει δύο, ἔστιν εὐχῆς σημαντικὸν καὶ ῥῆμα.

d Τῶν γὰρ μάχην νικώντων &c.] Victoriâ utique parari omnia, passim dictitant auctores.

e Ξένος] Vide sis p. 5. n. a. Pro οἱ μὲν ᾤχοντο, *Muretus* legit καὶ οἱ μὲν &c. Sed suprà modò sic sermo incœptus est: Οὗτοι ἔλεγον, ὅτι Κῦρος &c.

δὲ στράτευμα ἐπορίζετο σῖτον, ὅπως ἐδύνατο, ἐκ τῶν ὑποζυγίων, [a] κόπτοντες τοὺς βοῦς καὶ ὄνους· ξύλοις δ' ἐχρῶντο, μικρὸν προϊόντες ἀπὸ τῆς φάλαγγος, οὗ ἡ μάχη ἐγένετο, τοῖς τε ὀϊστοῖς, πολλοῖς οὖσιν ([b] οὓς ἠνάγκαζον οἱ Ἕλληνες ἐκβάλλειν τοὺς αὐτομολοῦντας παρὰ βασιλέως) καὶ τοῖς γέῤῥοις, καὶ ταῖς ξυλίναις ἀσπίσι ταῖς Αἰγυπτίαις· πολλαὶ δὲ καὶ πέλται, καὶ [c] ἅμαξαι ἦσαν φέρεσθαι ἔρημοι· οἷς πᾶσι χρώμενοι, κρέα ἕψαντες ἤσθιον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Καὶ ἤδη τε ἦν [d] περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν, καὶ ἔρχονται παρὰ βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους κήρυκες, οἱ μὲν ἄλλοι, βάρβαροι· ἦν δὲ αὐτῶν Φαλῖνος εἷς Ἕλλην, ὃς ἐτύγχανε παρὰ Τισσαφέρνει ὢν, καὶ ἐντίμως ἔχων· καὶ γὰρ προσεποιεῖτο ἐπιστήμων εἶναι τῶν περὶ τὰς τάξεις τε καὶ [e] ὁπλο-

ditum eorum expectabat. Cæterùm exercitus cibum sibi, ut poterat, ex jumentis, boves ac asinos cædendo, parabat: progressíque paulùm ab acie, prælium ubi commissum fuerat, pro lignis utebantur sagittis, quarum magna erat copia, (quas eos, à rege qui transfugerant, projicere coëgerant Græci) scutis item *Persicis*, et ligneis scutis Egyptiacis: multæ erant et peltæ, et plaustra vacua, quibus usi omnibus, elixas carnes illo die comedebant.

Jámque *adeò* id temporis erat, quo frequens *hominibus* forum esse solet, cùm à rege ac Tissapherne veniunt caduceatores, alii quidem barbari; unus ex iis Græcus erat Phalinus *nomine*, qui *tunc* fortè apud Tissaphernem erat, et quidem in honore; quippe qui earum rerum simulabat peritiam, ad aciem

a Κόπτοντες &c.] Respicit στράτευμα: quâ de structurâ vide suprà p. 84. n. f. et, si libet, exempla huc facientia, quæ apud scriptores Latinos notavit et congessit ad *Sallust.* Catil. c. 23. n. 6. Cl. *Cortius.*

b Οὓς ἠνάγκαζον οἱ Ἕλληνες &c.] Quæ sic *Amasæus: quæ iis qui à rege perfugerant Græci adimebant.* Versionem hanc *Stephanus* præfert: *quæ Græci eos qui à rege perfugerant evellere cogebant.* Haud aliter *Leunclavius* reddit: *coactis iis, qui à rege perfugerant, ut eas evellerent.* Sed neque hæc versio cum præcedentibus convenit; quippe paulò antè dixerat Noster, p. 85. regem ad se perfugas recepisse; proinde Græcis ii non jam ampliùs aderant: et verbum ἐκβάλλειν commodè notionem, ei quam tribuimus, repræsentare potest. Sic *Ælian.* eo usus est V. H. l. 6. c. 14. τὸ δὲ αὐτοὺς κατίσχεν οὕτως, ὡς καὶ ἐκβαλεῖν τὰς αἰχμὰς, i. e. *metus autem ità eos cepit, ut hastas abjicerent.*

c Ἅμαξαι ἦσαν φέρεσθαι &c.] Ultimum verbum delendum putavit *Muretus.* Sed ex omnium librorum consensu retinendum potiùs id, atque locutio, ἅμαξαι φέρεσθαι ἔρημοι, sic ferè exponenda videtur: ἅμαξαι sive τῶν σκευῶν, (quæ nimirum βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διήρπασαν) sive τῶν ὑποζυγίων σκευοφόρων ἔρημοι, quibus modò cæsis vitam sustentabant Græci.

d Περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν,] Vide p. 60. n. a.

e Ὁπλομαχίαν.] *Leunclav.* intelligit *gladiatoriam* scil. *artem* vel *rem:* quâ de, ut apud Romanos celebrata, copiosè *Lipsius* in *serm. Saturnal.* Sæpiùs tamen dici solet μονομαχία: quin et μονομαχίας ἀγῶνες, ac ὁπλομαχικοὶ ἀγῶνες à Græcis historiæ Romanæ scriptoribus subinde memorantur. Lexicon Gr. Lat. vetus: Μονομάχος, *Gladiator*, Glossar. vet. *Rudis*, Ῥάβδος ἡ τῶν ἐπιστατῶν μονομάχων. Xenophontis autem ætate ὁπλομάχους adpellatos fuisse, qui veris armis certare discebant, aut alios

μαχίαν. Οὗτοι δὲ προσελθόντες, καὶ καλέσαντες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἄρχοντας, λέγουσιν ὅτι βασιλεὺς κελεύει τοὺς Ἕλληνας, ἐπεὶ νικῶν τυγχάνει, καὶ Κῦρον ἀπέκτονε, παραδόντας τὰ ὅπλα, ἰόντας [a] ἐπὶ τὰς βασιλέως θύρας, εὑρίσκεσθαι ἤν τι δύνωνται ἀγαθόν. Ταῦτα μὲν εἶπον οἱ βασιλέως κήρυκες· οἱ δὲ Ἕλληνες βαρέως μὲν ἤκουσαν· ὅμως δὲ Κλέαρχος [b] τοσοῦτον εἶπεν, ὅτι οὐ τῶν νικώντων εἴη τὰ ὅπλα παραδιδόναι· ἀλλ', ἔφη, ὑμεῖς μὲν, ὦ ἄνδρες στρατηγοὶ, τούτοις ἀποκρίνασθε ὅ, τι κάλλιστόν τε καὶ ἄριστον ἔχετε· ἐγὼ δὲ αὐτίκα ἥξω. Ἐκάλεσε γάρ τις αὐτὸν τῶν ὑπηρετῶν, ὅπως ἴδοι τὰ ἱερὰ ἐξῃρημένα· ἔτυχε γὰρ θυόμενος. Ἔνθα δὲ ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ μὲν ὁ Ἀρκὰς, πρεσϐύτατος ὢν, ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν, ἢ τὰ ὅπλα παραδοῖεν· Πρόξενος δὲ ὁ Θηϐαῖος, Ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, ὦ Φαλῖνε, θαυμάζω πότερα ὡς κρατῶν βασιλεὺς αἰτεῖ τὰ ὅπλα, ἢ ὡς διὰ φιλίαν καὶ δῶρα. Εἰ μὲν γὰρ ὡς κρατῶν, τί δεῖ αὐτὸν αἰτεῖν, ἀλλ' οὐ λαϐεῖν ἐλθόντα; εἰ δὲ πείσας βούλεται λαϐεῖν, λεγέτω τί ἔσται τοῖς στρατιώταις, ἐὰν αὐτῷ ταῦτα

struendam quæ spectarent et ad artem armis depugnandi. Hi cùm accessissent, Græcorúmque præfectos vocâssent, jubere aiunt regem, Græcos, cùm *ipse* vicisset, et Cyrum interfecisset, traditis armis, regis ad portas proficisci, et si quid commodi possint impetrare. Hæc regis aiebant caduceatores: quæ *tametsi* audita graviter Græci ferebant, Clearchus tamen id unum respondit, non esse illorum, qui vicissent, arma tradere; verùm vos duces, ait, iis respondete quidquid honestissimum optimúmque *responsu* habetis; ego mox revertar. Nam ex ministris quidam eum arcessiverat, ut exta *jam* exemta inspiceret; quòd *id fortè temporis* rem sacram faceret. Ibi Cleanor Arcas, natu maximus *omnium*, respondit prius se morituros, quàm arma traderent: Proxenus verò Thebanus, Equidem miror, inquit, Phaline, utrùm tanquam victor arma rex postulet, an amicitiæ ac munerum nomine. Nam si *ea*, ut qui vicerit, *postulat*, quid opus est postulare, quin potiùs *huc* veniat capiátque? sin *id* velit, ut *ea* persuadendo consequatur, dicat quid

ipsi docebant, ex Platone in *Lachete* p. 179 et seq. edit. *Steph.* colligere est. Priusquam verò juventus τὸ τῆς ὁπλομαχίας μάθημα, seu ἐν ὅπλοις μάχεσθαι (ut loquitur ibidem *Plato*) probè quendam apud ejus ἐπιστήμονα didicerat, ἐσφαιρωμένοις (quæ Nostro dicuntur in libello περὶ ἱππικῆς haud procul à fine) ἀκοντίοις i. e. *pilis sphæræ in modum, nè pungere possent*, retusis, non veris armis, se exercebat. Horum ὁπλομάχων meminit etiam Noster in Λακεδαιμ. πολιτ. non longè à fine; ubi id nominis iis etiam contigisse videtur, qui τακτικοὶ Græcis propriè dicuntur.

a Ἐπὶ τὰς βασιλέως θύρας,] Vide suprà p. 73.

b Τοσοῦτον εἶπεν,] Lege p. 23. n. c.

χαρίσωνται. Πρὸς ταῦτα Φαλῖνος εἶπε· Βασιλεὺς νικᾶν ἡγεῖται, ἐπεὶ Κῦρον ἀπέκτονε. Τίς γὰρ αὐτῷ ἐστιν, ὅστις ἀρχῆς ἀντιποιεῖται; Νομίζει δὲ καὶ ὑμᾶς αὐτοῦ εἶναι, ἔχων ἐν μέσῃ τῇ αὐτοῦ χώρᾳ, καὶ [a] ποταμῶν ἐντὸς ἀδιαβάτων· καὶ πλῆθος ἀνθρώπων ἐφ' ὑμᾶς δυνάμενος ἀγαγεῖν, ὅσον, οὐδ' [b] εἰ παρέχοι ὑμῖν, δύναισθ' ἂν ἀποκτεῖναι.

Μετὰ τοῦτον Ξενοφῶν Ἀθηναῖος εἶπεν· Ὦ Φαλῖνε, νῦν, ὡς σὺ ὁρᾷς, ἡμῖν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἀγαθὸν, εἰ μὴ ὅπλα καὶ ἀρετή. Καὶ ὅπλα μὲν οὖν ἔχοντες, οἰόμεθα ἂν καὶ τῇ ἀρετῇ χρῆσθαι· παραδόντες δ' ἂν ταῦτα, καὶ τῶν σωμάτων στερηθῆναι. Μὴ οὖν οἴου τὰ μόνα ἡμῖν ἀγαθὰ ὄντα ἡμᾶς παραδώσειν· ἀλλὰ σὺν τούτοις καὶ [c] περὶ τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν μαχούμεθα. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φαλῖνος ἐγέλασε, καὶ εἶπεν, Ἀλλὰ φιλοσόφῳ μὲν ἔοικας, [d] ὦ νεανίσκε, καὶ λέγεις οὐκ ἀχάριστα· ἴσθι μέντοι ἀνόη-

habituri sint milites, hæc si ei gratificati fuerint. Ad hæc Phalinus; Rex, inquit, vicisse se arbitratur, quia Cyrum occidit. Quis enim est, imperium qui sibi vindicet? Vos etiam suos esse existimat, quippe quos in mediâ ipsius regione, intràque flumina vix superanda tenet; et adversùs vos hominum multitudinem ducere potest, quantam, nè si data quidem vobis fuerit facultas, perimere possetis.

Post deinde Xenophon Atheniensis, Nobis jam, inquit, Phaline, nihil aliud boni est, ceu vides, nisi arma et virtus. Et arma quidem certè quamdiu habemus, virtutem nobis esse usui posse putamus: ea si tradiderimus, fore etiam utì corporibus simus privati *suspicamur*. Nè igitur existimato quæ sola nobis reliqua sunt, *ea* nos bona traditoros: sed his de bonis etiam vestris pugnabimus. Hæc cùm audîsset Phalinus, risit, Et tu quidem, ait, philosophi speciem præ te fers, adolescens, et non injucunda profers:

a Ποταμῶν ἐντὸς &c.] Non in ipsis intùs alveis inclusos, sed in locis, flumina quæ ferè cingerent. Eadem est ἐντὸς vis apud Luc. XVII. 21. ubi ἐντὸς ὑμῶν perperam vertitur *intra vos*, seu in *interiore vestrûm parte*, i. e. animo: cùm Christus hìc doceat Judæos, ad ipsos regnum Dei adventâsse, seu inter ipsos ortum esse, per Evangelii scil. pœnitentiæque adeò, hominibus gratiam divinam conciliaturæ, prædicationem.

b Εἰ παρέχοι] MS. Eton. εἰ παρέχοιεν: ut sit locutio elliptica, quæ ἑαυτοὺς in supplementum postulat. Mihi placet vulgata lectio, sive ἀπρόσωπον sit (utì dicunt) παρέχοι, sive ad regem referatur.

c Περὶ τῶν ὑμετέρων &c.] Ità MS. Eton. cui Versio vetus Gallica adstipulatur. Vulgò legitur περὶ τῶν ἡμετέρων. At hæc scriptura neque cum præcedentibus cohæret istis — τὰ μόνα ἡμῖν ἀγαθὰ ὄντα — unde liquet, nulla Græcis, de quibus armis contenderent, reliqua fuisse bona; et ei, quam restituimus, Phalini favent, quæ mox sequuntur, verba — εἰ οἴει ἂν τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν περιγενέσθαι τῆς βασιλέως δυνάμεως. *Muretus* legendum censuit περὶ τῶν ἡμετέρων σωμάτων. Perperam.

d Ὦ νεανίσκε,] Inter septem illas, quas præscripsit Hippocrates, ἡλικίας, quartum tenet locum νεανίσκος; cujus ad τὰ τετράκις ἑπτὰ ἐτῶν usum adscendere statuit.

τος ὢν, εἰ [a] οἴει ἂν τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν περιγενέσθαι τῆς βασιλέως δυνάμεως. Ἄλλους δέ τινας ἔφασαν λέγειν [b] ὑπομαλακιζομένους, ὡς καὶ Κύρῳ πιστοὶ γένοιντο, καὶ βασιλεῖ γ' ἂν πολλοῦ ἄξιοι γένωνται, εἰ βούλοιτο φίλος γενέσθαι· καὶ [c] εἴ τέ τι ἄλλο βούλεται χρῆσθαι, εἴτ' ἐπ' Αἴγυπτον στρατεύειν, συγκαταστρέψαιντ' ἂν αὐτῷ. Ἐν τούτῳ καὶ Κλέαρχος ἧκε, καὶ ἠρώτησεν εἰ ἤδη ἀποκεκριμένοι εἶεν. Φαλῖνος δ' ὑπολαβὼν εἶπεν. Οὗτοι μὲν, ὦ Κλέαρχε, ἄλλος ἄλλα λέγει· σὺ δ' ἡμῖν [d] εἰπὲ, τί λέγεις. Ὁ δ' εἶπεν, Ἐγώ σε, ὦ Φαλῖνε, ἄσμενος ἑώρακα, οἶμαι δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οὗτοι· σύ τε γὰρ Ἕλλην εἶ, καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτοι ὄντες [e] ὅσους σὺ ὁρᾷς· ἐν τοιούτοις δὲ ὄντες πράγμασι, [f] συμβουλευόμεθά σοι, τί χρὴ ποιεῖν περὶ ὧν

verùm te stultum esse scito, si virtutem vestram regis viribus superiorem fore arbitraris. Alios autem nonnullos *fuisse* ferebatur, qui animis nonnihil remissi, Cyro fidos se fuisse dicerent, atque etiam regi magno commodo futuros, si amicus *ipsis* esse vellet: atque sive ad aliud aliquid *ipsorum* uti operâ, sive expeditionem adversùs Ægyptum suscipere vellet, ad eam unà cum ipso subigendam se fore paratos. Intereà venit Clearchus, et num jam respondissent, quæsivit. *Cujus* cùm sermonem excepisset Phalinus; Horum, inquit, alius aliud, Clearche, profert: tu verò quid jubeas, exponito. Et ille, Ego te libens, ait, Phaline, vidi, atque hi itidem, opinor, omnes: nam et tu Græcus es, et nos, qui tot *numero* sumus, quot ipse vides; in tali autem rerum nostrarum statu, te consulimus quid in iis faciendum sit, de

Phavorinus: Νεανίσκος, ἀπὸ ἐτῶν εἰκοσιτριῶν ἕως ἐτῶν τριακοντατεσσάρων, ἢ τεσσαράκοντα ἑνός. Conf. *Laërt.* in v. *Pythag.* l. 8. segm. 10. Et sanè Xenophontem annos supra quadraginta natum tunc temporis fuisse, ex iis, quæ in Dissert. I. K. Π. præmissâ p. 3 et seq. Edit. Oxon. 1727. disseruimus, satìs liquidò constat. *Vide* quæ ibi hoc de loco protulimus. Vocem etiam *adolescens* in majorem, quàm termini vulgò positi volunt, ætatem, Scriptores apud Latinos, cadere ostendit doctis. *Cortius* ad *Sallust.* Catil. c. 38. n. 1. Quadragenarius certè apud *Nepot.* in vitâ *Attici* c. 8. audit *adolescens.*

a Οἴει ἂν τὴν — περιγενέσθαι &c.] Lege p. 5. n. b.

b Ὑπομαλακιζομένους,] *Moschopulus:* Ἡ ὑπὸ δηλοῖ ἐν ταῖς συνθέσεσι ποτὲ μὲν λάθρα — ποτὲ δὲ ἐλάττωσιν — ποτὲ δὲ μετριότητα. Vide sis p. 66. n. a.

c Εἴ τέ τι ἄλλο &c.] Ante τὶ intellige præpos. πρὸς, vel εἰς: quæ passim reticeri solent. Sic 2 Pet. III. 12. Προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς &c. i. e. πρὸς τὴν παρουσίαν.

d Εἰπὲ, τί λέγεις.] Verbum λέγω valet hìc *præcipio, jubeo:* quam ei notionem tribuit *Demosth.* adv. *Phænip.* p. 1024 et 1025. *Aristoph.* in *Pluto* v. 58. *Ælian.* H. V. l. 12. c. 49. οἱ προσήκοντες ἤροντο, εἴ τι λέγοι πρὸς τὸν υἱὸν — i. e. *num quid mandaret* &c. Et sic profani passim. Vide Luc. V. 24. VI. 27. VII. 14. Rom. III. 19. VII. 7.

e Ὅσους σὺ ὁρᾷς· ἐν &c.] Sic ferè locum distinxerunt edit. *Steph.* et *Ald.* At *Leunclav.* minùs rectè — ὅσους σὺ ὁρᾷς, ἐν τοιούτοις &c.

f Συμβουλευόμεθά σοι,] *Phavorinus:* Συμβουλεύω ἐνεργητικῶς, ἀντὶ τοῦ εἰς συμβουλὴν τῷδε καθίσταμαι· συμβουλεύομαι δὲ παθητικῶς, ἀντὶ τοῦ συμβούλῳ χρῶμαι. Eadem est et *Tho. Magistri* expositio, auc-

λέγεις. Σὺ οὖν, πρὸς Θεῶν, συμβούλευσον ἡμῖν ὅ, τι σοι δοκεῖ κάλλιστον καὶ ἄριστον εἶναι, καὶ ὅ σοι τιμὴν οἴσει εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον [a] ἀναλεγόμενον, ὅτι Φαλῖνος ποτὲ πεμφθεὶς παρὰ βασιλέως κελεύσων τοὺς Ἕλληνας τὰ ὅπλα [b] παραδοῦναι, [c] συμβουλευόμενος συνεβούλευσεν αὐτοῖς τάδε. Οἶσθα δὲ ὅτι ἀνάγκη λέγεσθαι ἐν τῇ Ἑλλάδι, ὃ ἂν συμβουλεύσῃς. [d] Ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦτα ὑπήγετο, βουλόμενος καὶ αὐτὸν τὸν παρὰ βασιλέως πρεσβεύοντα συμβου-

quibus dicis. Quamobrem, per deos, *id* nobis consilii dato, quod tibi pulcherrimum esse optimúmque videtur, et quod postero tempore commemoratum tibi honorem adferet, Phalinum *scilicet* à rege missum olim, ut Græcos arma tradere juberet, cùm consuleretur ipsis hoc consilii dedisse. Scis autem necessariò *futurum* ut ejus, tu quod dederis, consilii in Græciâ mentio fiat. Clearchus autem hæc subjiciebat, quia volebat ut etiam ipse,

torum usu abunde confirmata. Porro notandum est συμβουλεύεσθαι, pro naturâ quorundam mediæ vocis verborum, actionem passioni admistam significare, ac propriè reddi, *curare sibi consilium dari.*

a Ἀναλεγόμενον,] Passivâ significatione Xenophontem participium hoc pro ἀναγινωσκόμενον adhibuisse censet *Budæus* Comm. L. G. p. 665. et vertit, *olim cùm legetur.* Mihi quidem videtur istis impersonalium adnumerandum participiis, quæ absolutè poni solent; ac deducendum ab ἀνὰ, in compositione *repetitionem* seu *iterationem* significante, et λέγεσθαι, *dici.* Sententiæ huic favent, quæ mox sequuntur — Οἶσθα δὲ ὅτι ἀνάγκη λέγεσθαι ἐν τῇ &c. Lexicographi sanè ἀναλέγω et ἀναλέγομαι originem à λέγω et λέγομαι signif. *colligo, deligor* &c. duxisse vulgò statuerunt. Verùm eorum in Thesauris haud pauca Xenophontis verba minimè reperiri, reperta quædam perperam exponi, (quod in tantorum operum structurâ veniâ omnino, reprehensione nequaquam, dignum est) tum sparsim interciséque opellæ in hujusce nostræ decursu, tum ordinè perpetuo cumulatéque olim forsan, ostendemus.

b Παραδοῦναι,] Sic ex MSto Eton. rescripsi. Vulgatam lectionem, προδοῦναι, meritò *Stephanus* etiam improbavit; cùm illo, quod reposui, composito passim ad rem, quâ de agitur, exprimendam usus sit Noster.

c Συμβουλευόμενος &c.] MS. Eton. et edit. *Ald.* habent συμβασιλευόμενος, quod et *Amasæus* suis in codicibus invenit. Rectè, opinor, huic alterum illud participium prætulerunt *Stephanus* et *Leunclavius:* quos tamen veram loco sanitatem non reddidisse puto. Ipse pro συμβουλευόμενος conjicio legendum συμβουλευομένοις (scil. αὐτῷ) συνεβούλευσεν &c. uti suprà modò dixerat συμβουλευόμεθά σοι &c. Eandem verborum structuram sequitur *Ælian.* H. V. l. 8. c. 1. καὶ ἐμοὶ μὲν συμβουλεύει τοῦτο, ἐγὼ δὲ τῷ συμβουλευομένῳ μοι, scil. συμβουλεύω — i. e. *atque illa* (de voce genii Socratici loquitur) *mihi quidem hoc suadet, ego verò illi qui me consulit,* scil. *suadeo.*

d Ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦτα &c.] Apud *Suidam* ad v. Ὑπῆγεν, quod ἀντὶ τοῦ ὑπετίθετο poni ait, Xenophontis locum hunc sic exaratum videre est: Ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦθ' ὑπῆγε, βουλόμενος καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα πρεσβεύειν συμβουλεῦσαι μὴ παραδοῦναι τὰ ὅπλα, et conversum: *Clearchus autem hæc suggerebat, quòd vellet regem quoque suis suadere per legatos, nè arma traderent.* Nec mirum, Cl. *Suidæ* editores ex Græcis non bonis Latina fecisse non bona. Utraque sic emendaveris, ut textus Xenophontéus versióque ipsi subjecta docent. Monuit etiam hæc doctis. Lamb. Bos in *Animad. ad Suidam.*

λεῦσαι μὴ παραδιδόναι τὰ ὅπλα, ὅπως εὐέλπιδες μᾶλλον οἱ Ἕλληνες εἶεν. [a] Φαλῖνος δ' ὑποστρέψας, παρὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ εἶπεν ὧδε·

Ἐγὼ, εἰ μὲν [b] τῶν μυρίων ἐλπίδων μία τις ὑμῖν ἐστι σωθῆναι πολεμοῦντας βασιλεῖ, συμβουλεύω μὴ παραδιδόναι τὰ ὅπλα· [c] εἰ μέντοι μηδεμία σωτηρίας ἐστὶν ἐλπὶς ἄκοντος βασιλέως, συμβουλεύω [d] σώζεσθαι ὅπῃ δυνατόν. Κλέαρχος δὲ πρὸς ταῦτα εἶπεν, Ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὴ σὺ λέγεις· [e] παρ' ἡμῶν δὲ ἀπάγγελλε ταῦτα, ὅτι ἡμεῖς οἰόμεθα, εἰ μὲν δέοι βασιλεῖ φίλους εἶναι, πλείονος ἂν ἄξιοι εἶναι φίλοι, ἔχοντες τὰ ὅπλα, ἢ παραδόντες ἄλλῳ· εἰ δὲ δέοι πολεμεῖν, ἄμεινον ἂν πολεμεῖν ἔχοντες τὰ ὅπλα, ἢ ἄλλῳ παραδόντες. Ὁ δὲ Φαλῖνος εἶπε, Ταῦτα μὲν δὴ ἀπαγγελοῦμεν· ἀλλὰ καὶ τάδε ὑμῖν ἐκέλευσεν εἰπεῖν βασιλεὺς, ὅτι μένουσι μὲν ὑμῖν αὐτοῦ, σπονδαὶ εἴησαν, προϊ-

qui legatus à rege venerat, hoc *ipsis* consilii daret, nè arma traderent, ut spem Græci meliorem conciperent. At Phalinus reversus, præter ejus opinionem ità dixit:

Ego, si *vel* una quidem spes de mille vobis est, fore *vos* salvos si bellum regi faciatis, hoc consilii do, nè tradatis arma: sin rege invito nulla *vobis reliqua* spes est salutis, salutem amplectendam esse, quâ licet ratione, moneo. Ad ea Clearchus, Dicis tu quidem hæc, inquit: verùm à nobis hæc renuntiato, existimare nos, si regi amicos esse oporteat, utiliores *nos ipsi* fore amicos, arma cùm teneamus, alteri quàm si tradiderimus: sin bellum fuerit gerendum, meliùs bellaturos arma si habeamus, quàm si aliî tradiderimus. Et Phalinus, Hæc quidem, ait, renuntiabimus: sed et ista vobis ut diceremus præcepit rex, manentibus hìc vobis fœdus, progredientibus ac

a Φαλῖνος δὲ ὑποστρέψας, &c.] Xenophontem putat *Leunclavius* pleniùs sic scripsisse: Φαλῖνος δὲ μεταστὰς καὶ ὑποστρέψας, i. e. *Phalinus secessit et reversus est:* ut infra, μεταστάντες οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο — Idem, si Noster hoc modo non scripsit, ità ejus supplenda censet verba. Huic equidem libens accesserim, nisi fortè alia, quàm quæ vulgò adfertur, τοῦ ὑποστρέφειν interpretatio eruenda sit. *J. Poll.* hæc τῇ ἀπάτῃ recenset συνώνυμα: ἐξαπάτη, στροφὴ, ὑποστροφὴ — πλάσμα &c. et τῷ ἀπατᾷν, ἐξαπατᾷν, στρέφεσθαι, ὑποστρέφεσθαι — πλάττειν &c. Hinc *stropha* Latinis est tergiversatio dolosa. Videndum itaque num ὑποστρέψας rectè reddi possit, *cùm rem dolosè animo versârat.*

b Τῶν μυρίων &c.] *Moschopulus:* Μύρια προπαροξυτόνως, αἱ δέκα χιλιάδες· Μυρία δὲ παροξυτόνως, τὰ πολλὰ, καὶ ἀναρίθμητα. Et sic ferè *Phavorinus*, *Ammonius*, et Etymol. m. Apud Latinos etiam *mille*, *centum*, *sexcenta* pro numeris infinitis poni vulgò notum est.

c Εἰ μέντοι μηδεμία &c.] Hanc revocavi scripturam, præeunte *Mureto;* cùm μηδεμιᾶς hactenus legeretur. Rectiùs autem μηδεμία ἐλπὶς opponitur iis, quæ modò præcesserant τῶν μυρίων &c. Cæterùm MS. Eton. dat εἰ δέ τι, quæ in ἔτι mutata probaverim.

d Σώζεσθαι] Ex vi vocis mediæ, *saluti propriæ prospicere, curare sibi salutem dari.* Lege scripta p. 78. n. a.

e Παρ' ἡμῶν δὲ ἀπάγγελλε &c.] Confer *Diodor. Sic.* l. 14. p. 255.

οὖσι δὲ καὶ ἀπιοῦσι, πόλεμος. Εἴπατε οὖν καὶ περὶ τούτου, πότερα [a] μενεῖτε καὶ σπονδαί εἰσιν, ἢ ὡς πολέμου ὄντος παρ' ὑμῶν ἀπαγγελῶ. Κλέαρχος δ' ἔλεξεν, Ἀπάγγελλε τοίνυν καὶ περὶ τούτου, ὅτι καὶ ἡμῖν [b] ταυτὰ δοκεῖ, ἅπερ βασιλεῖ. Τί οὖν ταῦτ' ἐστίν; ἔφη ὁ Φαλῖνος. Ἀπεκρίνατο Κλέαρχος, Ἢν μὲν μένωμεν, σπονδαί· ἀπιοῦσι δὲ καὶ προϊοῦσι, πόλεμος. Ὁ δὲ πάλιν ἠρώτησε, Σπονδὰς ἢ πόλεμον ἀπαγγελῶ; Κλέαρχος δὲ ταυτὰ πάλιν ἀπεκρίνατο, Σπονδαὶ μὲν μένουσιν, ἀπιοῦσι δὲ ἢ προϊοῦσι, πόλεμος. Ὅ, τι δὲ ποιήσοι, οὐ διεσήμαινε. [c] Φαλῖνος μὲν δὴ ᾤχετο, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ.

Οἱ δὴ παρὰ Ἀριαίου ἧκον, [d] Προκλῆς καὶ Χειρίσοφος· (Μένων δὲ αὐτοῦ ἔμενε παρὰ Ἀριαίῳ) οὗτοι δ' ἔλεγον, ὅτι πολλοὺς φαίη Ἀριαῖος εἶναι Πέρσας ἑαυτοῦ βελτίους, οὓς οὐκ ἂν ἀνασχέσθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος· [e] ἀλλ' εἰ βούλεσθε συναπιέναι, ἥκειν ἤδη κελεύει τῆς νυκτός· εἰ δὲ μή, αὐτὸς πρῲ [f] ἀπιέναι φησίν. Ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπεν, Ἀλλ' οὕτω

discedentibus bellum *propositum* esse. Igitur de hoc etiam dicite, num manebitis et fœdera *inter nos facienda* sunt, an bellum esse à vobis renuntiavero. Et Clearchus, De his verò etiam, renuntiato, inquit, nobis quoque eadem, quæ regi, videri. Quæ tandem hæc sunt? inquit Phalinus. Si manserimus, respondit Clearchus, fœdera; at discedentibus ac progredientibus bellum *fore*. Et ille iterum quæsivit, Fœderáne an bellum renuntiabo? Clearchus rursùm hæc respondit, Fœdera quidem manentibus, discedentibus autem vel progredientibus bellum *esto*. Quid autem ipse facturus esset, non significabat. Et Phalinus quidem cum suis abibat.

Procles verò et Cherisophus ab Ariæo redierunt: (Menon ibi apud Ariæum mansit) hi referebant, dixisse Ariæum multos esse Persas *dignitate* se præstantiores, qui laturi non sint ut rerum ipse potiatur: verùm si vultis cum eo discedere, noctu jam venire *nos* jubet; sin minùs, *postero* se mane discessurum ait. Et Clearchus, Enimverò sic faciendum est, inquit, si *ad ipsum*

a Μενεῖτε καὶ σπονδαί εἰσιν,] Similiter utroque simul tempore usus est Joan. in Apocal. II. 5. ἔρχομαι — καὶ κινήσω — vide suprà p. 21. n. c. 42. n. d. et Matth. XXV. 14. Nec eandem Latini respuunt structuram: *Sallust.* in *Catil.* c. 58. p. 371. edit. Cortii, *Sin metu cesserimus, eadem illa adversa fiunt.* Ubi vide quæ vir doctus notavit.

b Ταυτὰ] Hanc scripturam exhibet edit. *Steph.* quam et infrà paulò, Κλέαρχος δὲ ταυτὰ &c. sequuti sumus. Aliæ minùs rectè ταῦτα, utrobique.

c Φαλῖνος] Quod aliter alii nomen expressêre. MS. Eton. et edit. *Ald.* Φαλένος. *Diodor. Sic.* Φάλυνος. *Plutarch.* Φαΰλλος.

d Προκλῆς καὶ &c.] Vide supra p. 92. n. a.

e Ἀλλ' εἰ βούλεσθε &c.] Lege p. 24. n. b.

f Ἀπιέναι] Adi p. 35. n. a.

χρὴ ποιεῖν, ἂν μὲν ἥκωμεν, ὥσπερ λέγετε· εἰ δὲ μὴ, πράττετε ὁποῖον ἄν τι ὑμῖν οἴησθε μάλιστα συμφέρειν. Ὅ, τι δὲ ποιήσοι, οὐδὲ τούτοις εἶπε. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἤδη ἡλίου δύνοντος, συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς, ἔλεξε τοιάδε· Ἐμοὶ, ὦ ἄνδρες, [a] θυομένῳ ἰέναι ἐπὶ βασιλέα, [b] οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. Καὶ εἰκότως ἄρα οὐκ ἐγίγνετο. Ὡς γὰρ ἐγὼ νῦν πυνθάνομαι, ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ βασιλέως ὁ Τίγρης ποταμός ἐστι ναυσίπορος, ὃν οὐκ ἂν δυναίμεθα ἄνευ πλοίων διαβῆναι· πλοῖα δ' ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν. Οὐ μὲν δὴ αὐτοῦ γε μένειν οἷόν τε· τὰ γὰρ ἐπιτήδεια οὐκ ἔστιν· [c] ἰέναι δὲ παρὰ τοὺς Κύρου φίλους, πάνυ καλὰ ἡμῖν τὰ ἱερὰ ἦν. Ὧδε οὖν χρὴ ποιεῖν· ἀπιόντας δειπνεῖν, ὅ, τι τὶς ἔχει· ἐπειδὰν δὲ [d] σημήνῃ τῷ κέρατι ὡς ἀναπαύεσθαι, συσ-

veneriimus, quemadmodùm dicitis: sin minùs, id facite, quod vobis maximè profuturum existimetis. Ipse quid facturus esset, nè his quidem indicabat, Post hæc, sole jam occidente, convocatis ducibus ac cohortium præfectis, hujusmodi quædam dixit: Sacram mihi rem facienti, viri, adversùs regem proficiscendi causâ, non *læta* fuerunt exta. Et meritò quidem *læta* non fuerunt. Nam ut ego jam intelligo, medio regem inter et nos loco Tigris fluvius est navigabilis, quem sine navigiis transire non poterimus: at nos navigia non habemus. Atque hìc quidem fieri non potest ut maneamus; quippe desunt commeatus: cæterùm de profectione ad amicos Cyri, læta admodùm exta nobis erant. Quamobrem sic faciendum est: abeuntibus cœnandum, quod cuique suppetit: *deinde* cùm *sollemne* quiescendi signum cornu

a Θυομένῳ ἰέναι] *Ammonius:* Θύονται, οἱ διὰ σπλάγχνων μαντευόμενοι. Vide suprà p. 59. Locutio autem ista hoc modo supplenda est, θυομένῳ ἐπὶ τῷ ἰέναι &c. *Arrian.* l. 7. c. 18. — θύεσθαι δὴ τὸν Πυθαγόραν πρῶτον μὲν ἐπὶ τῷ Ἡφαιστίωνι — et mox infrà — αὖθις δὲ θύεσθαι τὸν Πυθαγόραν ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ — Idem l. 4. c. 4. Θυομένῳ δὲ ἐπὶ τῇ διαβάσει &c. Noster Κ. Π. p. 447. Edit. Oxon. 1727. ἐγὼ δὲ θύσομαι ἐπὶ τῇ ὁρμῇ.

b Οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά.] Opponuntur hæc mox sequuturis illis, καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν: ut alibi quoque istis, τὰ ἱερὰ ἐκαλλιερεῖτο. Noster *Hist. Gr.* l. 3. haud longè ab init. Ἐπεὶ δὲ θυομένῳ αὐτῷ οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερὰ τῇ πρώτῃ, τῇ ὑστεραίᾳ πάλιν ἐθύετο· ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἐκαλλιερεῖτο, πάλιν &c. Idem Κ. Π. p. 215 et seq. Edit. Oxon. 1727. — Ἔθυε, πρῶτον μὲν Διῒ &c. Ἐπεὶ δ' ἐκαλλιέρησέ τι &c. *Arrian.* l. 4. c. 4. Θυομένῳ δὲ ἐπὶ τῇ διαβάσει, τὰ ἱερὰ οὐκ ἐγίγνετο. Vide suprà p. 66. Huic itaque locutioni, οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερὰ, supplemento τοῦ καλὰ, vel καλῶς ἔχοντα (utì Noster Κ. Π. p. 447. Edit. ejusd.) opus esse puto: nisi fortè in verbo γίγνεσθαι vis quædam ab eruditis parum hactenus animadversa lateat. Suspicioni huic locum Phavorini dedit, τὸ γίνεται per ἀποτελεῖται exponentis, auctoritas. *Tho.* etiam *Magister:* Γιγνόμενον, οὐ μόνον τὸ ἐνεργούμενον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνῆκόν τινι, καὶ ἁρμόζον. Sed hâc de re alibi forsan iterum.

c Ἰέναι δὲ &c.] Lege modò scripta n. a.

d Σημήνῃ &c.] Scil. σαλπιγκτής. Neque enim huic supplemento à τῷ κέρατι reclamatum est; cùm veterum tubæ ex bubulo cornu fierent, teste *Varrone* L. L. 4. 24. Σαλπιγκτοῦ autem erat, instrumento sonoro signa dare et profectionis et præparationis ad pugnam. Id forsan discriminis inter σάλπιγγας et κέρατα statuendum est, quod scriptores passim agnoscunt La-

κευάζεσθε· ἐπειδὰν δὲ τὸ δεύτερον, ἀνατίθεσθε ἐπὶ τὰ ὑποζύγια· [a] ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ, ἕπεσθε τῷ ἡγουμένῳ, τὰ μὲν ὑποζύγια ἔχοντες [b] πρὸ τοῦ ποταμοῦ, τὰ δὲ ὅπλα ἔξω. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ ἀπῆλθον, καὶ ἐποίουν οὕτω· [c] καὶ τὸ λοιπὸν ὁ μὲν ἦρχεν, οἱ δ' ἐπείθοντο, οὐχ ἑλόμενοι, ἀλλ' ὁρῶντες, ὅτι μόνος ἐφρόνει οἷα δεῖ τὸν ἄρχοντα, οἱ δὲ ἄλλοι ἄπειροι ἦσαν. [d] Ἀριθμὸς δὲ τῆς ὁδοῦ, ἣν ἦλθον [e] ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας μέχρι τῆς μάχης, σταθμοὶ τρεῖς καὶ ἐνενήκοντα, παρασάγγαι πέντε καὶ τριάκοντα καὶ πεντακόσιοι, στάδιοι πεντήκοντα καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ μύριοι· ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἐλέγοντο εἶναι εἰς Βαβυλῶνα, στάδιοι ἑξήκοντα καὶ τρισχίλιοι.

datum fuerit, vasa colligite: cùm *signum* alterum *datum fuerit*, jumentis ea imponite: ad *signum* tertium, ducentem *sic* sequimini, *ut* secundùm fluvium jumenta *sint*, extrà armati. Quæ cùm duces ac præfecti cohortium audiissent abierunt, ac ità fecerunt: atque posthac imperium is obtinebat, parebant illi, non quòd *eum ad hoc* delegissent, sed quia viderent solum sic sapere, ut principem *in exercitu virum* oporteat, cùm alii nullum rerum usum haberent. Itineris autem, quod ab Epheso Ioniæ *oppido* ad prælii *locum* confecerant, mensura *hæc est*, castra nonaginta tria, parasangæ quingentæ triginta quinque, stadia sedecies mille et quinquaginta: à pugnæ verò *loco* ad Babylonem usque dicebantur esse tria millia stadiorum et sexaginta.

tini: cùm *cornua* ex ære recurvo, ex recto *tubas* factas fuisse narrent. Vide *Senec.* Œdip. v. 733. *Ovid.* Metam. l. 1. v. 98. *Juven.* Sat. 2. v. 118. Et *Lips.* de Mil. Rom. l. 4. dial. 10.

a Ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ,] Scil. σημείῳ. Structuræ varietatem passim sequitur Xenophon. Paulò suprà: ἢν μὲν μένωμεν, σπονδαί· ἀπιοῦσι δὲ καὶ προϊοῦσι, πόλεμος. Vide sis alia exempla p. 17. n. c. Ter autem sonuit signum, ut ritè omnia atque ordine fierent. Similiter *Polybius* l. 6. p. 484. de profectione Romanorum è castris sermonem instituens, tria memorat signa, et suam cuique signo tribuit actionem. Verba sunt: Ὅταν τὸ πρῶτον σημήνῃ, καταλύουσι τὰς σκηνὰς, καὶ συντιθέασι τὰ φορτία πάντες — ὅταν δὲ τὸ δεύτερον, ἀνατιθέασι τὰ σκευοφόρα τοῖς ὑποζυγίοις. Ἐπὰν δὲ τὸ τρίτον σημήνῃ, προάγειν δεῖ τοὺς πρώτους, καὶ κινεῖν τὴν ὅλην παρεμβολήν.

b Πρὸ τοῦ ποταμοῦ, τὰ δὲ &c.] MS. Eton. πρὸς τοῦ &c. quæ quamvis tolerari possit lectio, vulgatam tamen non est cur asperneris. Cæterùm, τὰ ὅπλα denotant τοὺς ὁπλίτας, ut suprà p. 56. ἀσπὶς ponitur pro ἀσπιδοφόροι, ubi vide scripta n. b. Eodem sensu adhibet ὅπλα lib. iii.

c Καὶ τὸ λοιπὸν] *Phavorinus:* Λοιπὸν, ἐπίῤῥημα — (quâ formâ rectiùs scriberetur τολοιπὸν) ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀκολούθως: et hoc quidem sensu integra foret locutio, εἰς τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου, vel κατὰ τὸ &c.

d Ἀριθμὸς δὲ τῆς &c.] Similiter sub fin. Histor. hujus: Ἀριθμὸς συμπάσης τῆς ὁδοῦ &c. *Phavorin.* Ἀριθμὸς σημεῖον γνωριστικὸν τοῦ πόσου τῶν ὑποκειμένων. Vide p. 42. n. e. In hâc autem locutione rationem iter castris, parasangis stadiisque metiendi respicit.

e Ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας] Supple πόλεως, quod deest etiam Act. XXII. 3. et cum μέχρι τῆς μάχης et ἀπὸ τῆς μάχης mox sequuturis, intellige χρόνου vel τόπου, quæ omnia passim deficere solent.

Ἐντεῦθεν δὴ, ἐπεὶ σκότος ἐγένετο, Μιλτοκύθης μὲν ὁ Θρᾷξ, ἔχων τούς τε ἱππέας τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τεσσαράκοντα, καὶ τῶν πεζῶν Θρᾳκῶν ὡς τριακοσίους, ηὐτομόλησε πρὸς βασιλέα. Κλέαρχος δὲ τοῖς ἄλλοις ἡγεῖτο, κατὰ τὰ παρηγγελμένα, οἱ δ' εἵποντο· καὶ ἀφικνοῦνται εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν παρὰ Ἀριαῖον καὶ τὴν ἐκείνου στρατιὰν, ἀμφὶ μέσας νύκτας· [a] καὶ ἐν τάξει θέμενοι τὰ ὅπλα, συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ τῶν Ἑλλήνων παρὰ Ἀριαῖον· καὶ ὤμοσαν οἵ τε Ἕλληνες καὶ Ἀριαῖος, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ οἱ κράτιστοι, μήτε προδώσειν ἀλλήλους, σύμμαχοί τε ἔσεσθαι· οἱ δὲ βάρβαροι προσώμοσαν, καὶ ἡγήσεσθαι ἀδόλως. Ταῦτα δ' ὤμοσαν, [b] σφάξαντες κάπρον, καὶ ταῦρον, καὶ λύκον, καὶ κριὸν, [c] εἰς ἀσπίδα βάπτοντες οἱ μὲν Ἕλληνες ξίφος, οἱ δὲ βάρβαροι λόγχην. Ἐπεὶ δὲ τὰ πιστὰ ἐγένετο, εἶπεν ὁ Κλέαρχος, Ἄγε δὴ, ὦ Ἀριαῖε,

Indè, tenebræ cùm *obductæ* essent, Miltocythes Thrax cum equitibus, ipse quibus præerat, ferè quadraginta, et trecentis circiter peditibus Thraciis, ad regem perfugit. Cæteris se ducem præstabat Clearchus, quemadmodùm convenerat, ac sequebantur; perveniúntque *adeò* ad prima castra prope Ariæum ejúsque exercitum, mediâ ferè nocte: cúmque arma ordine disposuissent, Græcorum duces et præfecti cohortium apud Ariæum convenêre; et tam Græci quàm Ariæus, cum *aliis* apud hunc *dignitate* præstantissimis, jurejurando firmabant, neque prodituros se mutuò, et societatem *fide* culturos: barbari prætereà jurejurando adfirmabant, sine fraude se itineris duces futuros. In hæc autem *sic* jurârunt, *ut* apro, tauro, lupo, ariete mactatis, Græci gladium, barbari hastam in scutum intingerent. Posteaquam data erat *utrin-*

a Καὶ ἐν τάξει θέμενοι &c.] Eodem sensu infrà paulò dicit, εἰς τάξιν τὰ ὅπλα τίθεσθαι, et alibi sæpé. Vide p. 45. n. d. et p. 47. n. b.

b Σφάξαντες κάπρον, καὶ &c.] In peragendis fœderibus, ac sanciendâ publicè privatímque amicitiâ, multas apud gentes effusum fuisse sive ipsorum in societatem coëuntium, sive animalium sanguinem, tam ex historiâ passim antiquâ, quàm ex phrasibus *ferire*, *icere*, *percutere fœdus*, ὅρκια τέμνειν &c. constat. Morem autem in vase, quo sanguis fuerat exceptus, ensem, lanceam &c. tingendi apud Scythiæ populos obtinuisse tradit *Herodotus* l. 4. c. 70. Ὅρκια δὲ, inquit, ποιεῦνται Σκύθαι ὧδε — εἰς κύλικα μεγάλην κεραμίνην οἶνον ἐγχέαντες, αἷμα συμμίσγουσι — καὶ ἔπειτα ἀποβάψαντες ἐς τὴν κύλικα ἀκινάκεα, καὶ ὀϊστοὺς, καὶ σάγαριν, καὶ ἀκόντιον — Quem ferè locum expressit *Mela* l. 2. c. 1. ubi vide quæ notavit *Is. Vossius*. Ἀφ' οὗ γὰρ, (inquit Toxares de more firmandæ apud Scythas amicitiæ *Lucian*. pag. 630.) ἐντεμόντες ἅπαξ τοὺς δακτύλους, ἐνσταλάξωμεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἄκρα βάψαντες, ἅμα &c. Consule *Archæol. Gr.* l. 2. c. 6.

c Εἰς ἀσπίδα &c.] Sanguini *scil.* excipiendo adhibitum. Cæterùm nonnihil sollicitus est *Ablancortius*, unde aprum tam opportunè lupúmque capere potuerint. Frustrà; nam neque feræ illic, neque viri captandis iis idonei deerant.

ἐπεί περ ὁ αὐτὸς ἡμῖν [a] στόλος ἐστὶ καὶ ὑμῖν, [b] εἰπὲ τίνα γνώμην ἔχεις περὶ τῆς πορείας· πότερον [c] ἄπιμεν ἥνπερ ἤλθομεν, ἢ ἄλλην τινὰ [d] ἐννενοηκέναι δοκεῖς ὁδὸν κρείττω; Ὁ δ᾽ εἶπεν, Ἣν μὲν ἤλθομεν ἀπιόντες, πάντες ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἀπολοίμεθα· ὑπάρχει γὰρ νῦν ἡμῖν οὐδὲν τῶν ἐπιτηδείων. Ἑπτακαίδεκα γὰρ σταθμῶν τῶν ἐγγυτάτω οὐδὲ δεῦρο ἰόντες ἐκ τῆς χώρας οὐδὲν [e] εἴχομεν λαμβάνειν· ἔνθα δ᾽ εἴτι ἦν, ἡμεῖς διαπορευόμενοι κατεδαπανήσαμεν. Νῦν δ᾽ ἐπινοοῦμεν πορεύεσθαι [f] μακροτέραν μὲν, τῶν δ᾽ ἐπιτηδείων οὐκ ἀπορήσομεν. Πορευτέον δ᾽ ἡμῖν τοὺς πρώτους σταθμοὺς ὡς ἂν δυνώμεθα μακροτάτους, ἵνα ὡς πλεῖστον [g] ἀποσπασθῶμεν τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος· ἢν γὰρ ἅπαξ δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπόσχωμεν, οὐκέτι μὴ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαβεῖν. Ὀλίγῳ μὲν γὰρ στρατεύματι οὐ τολμήσει ἐφέπεσθαι· πολὺν δ᾽ ἔχων [h] στόλον, οὐ δυνήσεται ταχὺ πο-

que fides. Clearchus ait, Age verò, Ariæe, quandoquidem nobis eadem et vobis est expeditio, dicito tua quæ sit de itinere sententia: eâdémne, quâ venimus, nobis abeundum sit viâ, an aliam animadvertisse *tibi* potiorem videris? Et ille, Si *viâ*, quâ venimus, abierimus, omnes fame peribimus: jam nobis enim nulli suppetunt commeatus. Nam denis septenis castris proximis hisce, nè *tum* quidem cùm huc pergeremus, ex *ipsâ* quidquam regione capere potuimus: et si quid istic fuit, nos cùm per *eam* proficisceremur penitùs absumpsimus. Jam verò cogitamus *viâ* longiore quidem *illâ* proficisci, sed *in quâ* commeatûs non indigebimus. Ac primis quidem castris quàm longissimè poterimus nobis proficiscendum est; ut quàm maximè regiis à copiis abstrahamur: nam si bidui semel aut tridui itinere *ab ipsis* abfuerimus, rex non *jam* ampliùs adsequi nos poterit. Parvis enim cum copiis insequi non audebit: et magnum si ducat exercitum, celeriter progredi non poterit;

a Στόλος] Respice p. 24. n. a.

b Εἰπὲ] Edit. *Leunclav.* perperam exhibet εἶπε. Ipsa modi ratio, ut ὀξυτόνως scribatur, postulat. Sic suprà p. 97. σὺ δ᾽ ἡμῖν εἰπὲ, τί &c. Leve hoc; atque ideò tantùm notatum, quòd seriò *Leunclavianum* hunc errorem castigat *Portus*, et editor quidam Xenophontéus fidelissimè servavit.

c Ἄπιμεν &c.] Vide p. 35. n. a. Cæterùm, ἥνπερ ἤλθομεν dicitur ἐλλειπτικῶς pro καθ᾽ ἣν &c. scil. ὁδὸν, uti mox iterum.

d Ἐννενοηκέναι δοκεῖς] Lege, si tanti, quæ notavimus ad K. Π. p. 1. in *Addend.* Edit. Oxon. 1727.

e Εἴχομεν λαμβάνειν] *Phavorin.* Ἔχω, τὸ δύναμαι, ἀπαρεμφάτῳ. Sic *Æschin.* dial. 1. sect. 2. Τούτων οὖν ἑκάστου ἔχομεν διδάσκαλον εἰπεῖν; Οὐκ ἔχομεν, οὐ &c. Similiter alibi sæpé.

f Μακροτέραν] Supple καθ᾽ ὁδὸν, uti suprà modò.

g Ἀποσπασθῶμεν] De profectione loquitur, quam maturari studet. Falluntur itaque interpretes ad Luc. XXII. 41. qui ex verbo ἀπεσπάσθη colligi posse putant, Jesum à discipulis invitum discessisse.

h Στόλον,] Vide p. 24. n. a.

ρεύεσθαι· ἴσως δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδείων σπανιεῖ. Ταύτην, ἔφη, γνώμην ἔχω.

Ἦν δ' αὕτη [a] ἡ στρατηγία οὐδὲν ἄλλο δυναμένη, ἢ [b] ἀποδρᾶναι, ἢ ἀποφυγεῖν· ἡ δὲ τύχη ἐστρατήγησε κάλλιον. Ἐπεὶ γὰρ ἡμέρα ἐγένετο, ἐπορεύοντο ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸν ἥλιον, λογιζόμενοι ἥξειν ἅμα ἡλίῳ δύνοντι εἰς κώμας τῆς [c] Βαβυλωνίας χώρας· [d] καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἐψεύσθησαν. Ἔτι δὲ ἀμφὶ [e] δείλην ἔδοξαν πολεμίους ὁρᾶν ἱππέας· [f] καὶ τῶν τε Ἑλλήνων οἳ μὴ ἔτυχον ἐν ταῖς τάξεσιν ὄντες, εἰς τὰς τάξεις ἔθεον, καὶ Ἀριαῖος (ἐτύγχανε γὰρ ἐφ' ἁμάξης πορευόμενος, διότι ἐτέτρωτο) καταβὰς ἐθωρακίζετο, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. [g] Ἐν ᾧ δὲ ὡπλίζοντο, ἧκον λέγοντες οἱ προπεμφθέντες σκοποὶ, ὅτι οὐχ ἱππεῖς εἰσιν, ἀλλὰ ὑποζύγια νέμοιτο. Καὶ εὐθὺς ἔγνωσαν πάντες, ὅτι ἐγγύς που ἐστρατοπεδεύετο βασιλεύς· καὶ γὰρ καὶ καπνὸς ἐφαίνετο ἐν κώμαις

atque forsan etiam commeatum inopiâ premetur. Hæc mea, inquit, sententia est.

Cæterùm hoc de ducendo exercitu consilium ad nihil aliud quàm ad recessum vel fugam accommodatum erat: verùm fortuna meliùs ducis est officio functa. Nam ubi dies illuxit, *sic* iter faciebant, *ut* solem haberent ad dextram, cùm existimarent sole jam occidente ad vicos agri Babylonici se perventuros: in quo sanè haudquaquam falsi sunt. Verùm inclinato in vesperam die, hostilem *sibi* videre visi sunt equitatum: quare tum Græci, qui fortè ordines non servârant, ad ordines currebant, tum Ariæus (quippe curru fortè faciebat iter, propterea quòd vulneratus esset) *de eo* cùm descendisset, thoracem induit, *quod* et sui *fecerunt*. Intereà dum armis illi se induerent, speculatores præmissi redeunt, ac non equites *istos* esse nuntiant, sed jumenta pastum quærentia. Itaque statim animadvertebant omnes, regem alicubi in propinquo habere castra: nam et fumus haud procul in vicis conspi-

a Ἡ στρατηγία &c.] *Suidæ* est τὸ ἀξίωμα, i. e. *dignitas imperatoria:* et sic ferè cæteri Lexicographi. *Amasæus* vertit *consilium:* sed ejus ad versionis marginem rectè et huic loco convenienter notat *Stephanus*, vocem στρατηγία *non significare simpliciter consilium, sed ducis vel imperatoris consilium de re aliquâ, ad ejus artem pertinente.* Porrò, τῷ δυναμένη sensum istum rectè tribueris, quem δύναται apud *Aristoph*. in Pluto v. 843. postulat.

ΚΑΡ. Τὸ τριβώνιον δὲ τί δύναται —;

i. e. — *quid vult sibi? Hesych.* Δύνασθαι, θέλειν.

b Ἀποδρᾶναι ἢ ἀποφυγεῖν·] Lege de his verbis notata p. 30.

c Βαβυλωνίας χώρας·] Plenè dixit, cùm priùs p. 52. tantùm διὰ τῆς Βαβυλωνίας, ellipticé.

d Καὶ τοῦτο μὲν &c.] Quâ de ellipsi vide p. 21. n. b.

e Δείλην.] Scil. πρωΐαν: infrà paulò venit ὀψὲ, deinde σκότος. Lege scripta p. 62. n. c.

f Καὶ] Consule p. 86. n. b.

g Ἐν ᾧ] Adi p. 86. n. d.

οὐ πρόσω. Κλέαρχος δὲ ἐπὶ μὲν τοὺς πολεμίους οὐκ [a] ἦγεν· (ᾔδει γὰρ καὶ ἀπειρηκότας τοὺς στρατιώτας, καὶ ἀσίτους ὄντας· ἤδη δὲ [b] καὶ ὀψὲ ἦν) οὐ μέντοι οὐδ᾽ ἀπέκλινε, φυλαττόμενος μὴ δοκοίη φεύγειν· ἀλλ᾽ [c] εὐθύωρον ἄγων, ἅμα τῷ ἡλίῳ δυομένῳ εἰς τὰς ἐγγυτάτω κώμας τοὺς πρώτους ἔχων [d] κατεσκήνωσεν, ἐξ ὧν διήρπαστο ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα. Οἱ μὲν οὖν πρῶτοι ὁμοίῳ τρόπῳ τινὶ ἐστρατοπεδεύοντο, οἱ δ᾽ ὕστεροι [e] σκοταῖοι προσιόντες, [f] ὡς ἐτύγχανον ἕκαστοι ηὐλίζοντο, καὶ κραυγὴν πολλὴν ἐποίουν καλοῦντες ἀλλήλους, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν· ὥστε [g] οἱ μὲν ἐγγύτατα τῶν πολεμίων καὶ ἔφυγον ἐκ τῶν [h] σκηνωμάτων. Δῆλον δὲ τοῦτο τῇ ὑσ-

ciebatur. At Clearchus in hostes non duxit; (nôrat enim et fatigatos esse, milites, et jejunio laborare: quin et serum jam *diei* erat) neque tamen *viâ* declinavit, cùm caveret, nè fugere videretur: sed recto ducens tramite, sole jam occidente, cum iis qui primi erant, tabernacula proximis collocavit in vicis, è quibus à regiis copiis direpta erant etiam ipsa ædium ligna. Ac primi quidem tali quodam modo castra sunt metati, posteriores quia tenebris jam *terræ* inductis accesserant, quo fortè quilibet loco erat, cubabant; ac mutuò se adpellando magnum excitârunt clamorem, quem et hostes audiêrunt: quo factum est, ut hostium proximi è tentoriis etiam fugerent. Post-

a Ἦγεν· (ᾔδει γὰρ καὶ ἀπειρηκότας &c.] *Leunclav.* reddit, *quòd nôrat milites tantùm non animos despondisse.* Sed ἀπειρηκὼς sonat *defatigatus.* Sic Noster K. Π. p. 643. Edit. Oxon. 1727. καὶ παραλαμβάνειν τοὺς ἀπειρηκότας ἵππους καὶ ἀνθρώπους, i. e. *defatigatos equos* &c. Et in Κυνηγ. ferè medio λαγὼ ἀπειρηκότα, scil. cursu *defatigatum* videre est. Cæterùm, pro ἦγεν in MS. Eton. et edit. *Ald.* est ᾔσαν. Hinc forsan suum ᾔλασεν confecit *Cl. Arnaud.* Atqui nihil vulgato ἦγεν rectius. Sic suprà p. 85. ὁ δὲ βασιλεὺς ταύτῃ μὲν οὐκ ἦγεν. mox εὐθύωρον ἄγων, et alibi persæpé.

b Καὶ ὀψὲ ἦν] Dixit ἐλλειπτικῶς, ut *serum* Latini. In Κυνηγετ. ferè medio integrè legitur, καὶ ἡ ὀψὲ ἤδη τῆς ἡμέρας.

c Εὐθύωρον &c.] *Suidas:* Εὐθυωρὸν, (scribitur enim et ἐξυτόνως) ἀντὶ τοῦ κατ᾽ εὐθεῖαν· οὕτως Ἀντιφῶν καὶ Ξενοφῶν. *Harpocration:* (ex quo sua *Suidas*) Εὐθύωρον, τὸ κατ᾽ εὐθεῖαν. Ἀντιφῶν ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. Τὸ ὄνομα καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν δευτέρᾳ Ἀναβάσεως.

d Κατεσκήνωσεν,] *Leunclav.* minùs accuratè vertit, *castra locat.* Verbum quidem simplex, ipsúmque adeò compositum, nonnunquam notionem istam repræsentare videbimus infrá. Propriè tamen σκηνῶ est πρὸς καιρὸν οἴκησιν ποιοῦμαι, ἢ ἁπλῶς οἰκῶ. Hìc commorationem significat, licèt non prorsùs castrensem, militum tamen in vicis, in quos nocte jam admonente diverterant; ideóque castrensi similem: id quod his Xenophon verbis innuere videtur, Οἱ μὲν οὖν πρῶτοι ὁμοίῳ τρόπῳ τινὶ ἐστρατοπεδεύοντο, &c.

e Σκοταῖοι προσιόντες] *Suidas:* Σκοταῖος ἦλθεν· ἀντὶ τοῦ, ἔτι σκοτίας οὔσης. Deinde loci hujus verba citat, eâdem (σκοταῖοι scil. non σκοταῖοι) servatâ scripturâ.

f Ὡς ἐτύγχανον &c.] *Nullo certo ordine, ut quisque potuit, quem* quisque nactus est loco, pernoctabant. *Phavorin.* Αὐλίζεται, κατασκηνοῖ, φυλάττεται, παρεμβάλλει, κοιμᾶται. Αὐλιζόμενοι ἀντὶ τοῦ κοιμώμενοι.

g Οἱ μὲν ἐγγύτατα τῶν &c.] Vide pag. 57. n. b.

h Σκηνωμάτων,] Fallitur omnino *Thom. Magister*, qui σκήνωμα et σκηνόω, ῶ, παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ μόνον reperiri putaverit. Utrâque eum oberrâsse voce docet tam nominis quàm verbi κατεσκήνωσεν lin. 6. usus Xenophon.

τεραίᾳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ ὑποζύγιον ἔτι οὐδὲν ἐφάνη, οὔτε στρατόπεδον, οὔτε καπνὸς οὐδαμοῦ πλησίον. Ἐξεπλάγη δὲ, ὡς ἔοικε, καὶ βασιλεὺς [a] τῇ ἐφόδῳ τοῦ στρατεύματος· ἐδήλωσε δὲ τοῦτο, οἷς τῇ ὑστεραίᾳ ἔπραττε. Προϊούσης μέντοι τῆς νυκτὸς ταύτης, καὶ τοῖς Ἕλλησι φόβος ἐμπίπτει, καὶ θόρυβος καὶ δοῦπος ἦν, οἷον εἰκὸς, φόβου ἐμπεσόντος, γίγνεσθαι. Κλέαρχος δὲ [b] Τολμίδην Ἠλεῖον, ὃν ἐτύγχανεν ἔχων παρ' ἑαυτῷ κήρυκα ἄριστον τῶν τότε, τοῦτον ἀνειπεῖν ἐκέλευσε, σιγὴν κατακηρύξαντα, ὅτι προαγορεύουσιν οἱ ἄρχοντες, ὃς ἂν [c] τὸν ἀφιέντα τὸν ὄνον εἰς τὰ ὅπλα καταμηνύσῃ, ὅτι λήψεται μισθὸν [d] τάλαντον ἀργυρίου. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐκηρύχθη, ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κενὸς ὁ φόβος εἴη, καὶ οἱ ἄρχοντες σῶοι. [e] Ἅμα δὲ ὄρθρῳ παρήγγειλε Κλέ-

ridie facilè hoc intellectum est: nam neque jumentum adparuit ullum, neque castra, neque usquam in propinquo fumus. Quin et rex *ipse*, utì videbatur, exercitûs *nostri* adventu fuit exterritus: ídque declaravit iis, quæ altero die fecit. Verùm hâc procedente nocte, Græcis etiam incidit terror, ac tumultus erat strepitúsque *tantus*, quantum esse consentaneum est, cùm terror incidit. Clearchus verò Tolmidem Eleum, quem præstantissimum ejus temporis præconem apud se fortè habebat, pronuntiare jussit, silentio *priùs* indicto, significare duces, qui indicârit eum, asinum qui in castra emiserat, *istum* præmium argenti talentum accepturum. Hæc posteaquam per præconem enuntiata fuerunt, intellexêre milites vanum fuisse terrorem, ac duces

a Τῇ ἐφόδῳ] *Hesych.* et *Phavor.* Ἔφοδος, ὁρμὴ, ἄφιξις, ἐπιδρομὴ, παρουσία, βλάβη. *Scholiastæ Thucyd.* ad l. 7. non longè ab initio, est ἐπίθεσις πολεμική.

b Τολμίδην Ἠλεῖον, — τοῦτον] Redundat pronomen hoc, planè sicut Act. VII. 35. Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο, εἰπόντες· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς &c. Vide p. 65. n. b.

c Τὸν ἀφιέντα τὸν ὄνον &c.] *Leunclav.* τὸν φόβον pro τὸν ὄνον substituendum conjicit: quæ quidem conjectura talo satis firmo niti haudquaquam videtur. A libris certè tam scriptis quàm editis, quos mihi videre contigit, recedit: et locutionem, ἀφιέναι φόβον, mihi quidem suspectam inducit. Asinos in impedimentis fuisse ex p. 94. constat: atque adeò unum ex his aliquem, cùm è debito τῶν ὑποζυγίων loco ad eum, milites ubi pernoctabant, deerrâsset, metum iis motúsque castrenses excitâsse crediderim. Ὅπλα autem hìc, opinor, denotat locum, ubi excubabant armati. *Thucyd.* l. 8. ferè medio, Ἦσαν δ' Ἀθηναῖοι πάντες ἀεὶ, οἱ μὲν ἐπὶ τείχει, οἱ δ' ἐν τάξει, — ἐφ' ὅπλοις. ubi sic *Scholiastes:* Ὅπλα νῦν, καὶ μετ' ὀλίγον, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις τισὶ παρὰ τούτῳ συγγραφεῖ χωρίοις, σημαίνει τὸν τόπον, ἐφ' ᾧ οἱ στρατιῶται φυλακὰς ἔχουσιν ὡπλισμένοι. Quo sensu infrà paulò nomen illud adhibuisse videtur Xenophon, necnon apud Κ. Π. p. 494. Edit. Oxon. 1727. ubi Persarum τὴν ἄκραν, ὥσπερ ἴδει, φυλασσόντων diligentia, negligentiæ Chaldæorum, quorum ὅπλα ἔρημα deprehenderat Cyrus, opponitur,

d Τάλαντον ἀργυρίου.] Consule *indic.* pondera et mens. complectentem.

e Ἅμα δὲ ὄρθρῳ] *Phavorin,* et *Tho. Magister:* Ὄρθρος, ὁ πρὸ τοῦ λυκαυγοῦς καιρὸς, ἐν ᾧ ἔτι λύχνῳ δύναταί τις χρῆσθαι. Crepusculi autem matutini pars dicitur τὸ λυκαυγὲς, cùm dubia jam lux est.

αρχος εἰς τάξιν τὰ ὅπλα τίθεσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἧπερ εἶχον, ὅτε ἦν ἡ μάχη.

Ὃ δὲ δὴ ἔγραψα ὅτι βασιλεὺς ἐξεπλάγη τῇ ἐφόδῳ τῇδε, δῆλον ἦν. Τῇ μὲν γὰρ πρόσθεν ἡμέρᾳ [a] πέμπων, τὰ ὅπλα παραδιδόναι ἐκέλευε, τότε δὲ ἅμα ἡλίῳ ἀνατέλλοντι κήρυκας ἔπεμψε περὶ σπονδῶν. Οἱ δ' ἐπεὶ ἦλθον πρὸς τοὺς προφύλακας, ἐζήτουν τοὺς ἄρχοντας. Ἐπεὶ δ' ἀπήγγειλαν [b] οἱ προφύλακες, Κλέαρχος τυχὼν τότε τὰς τάξεις ἐπισκοπῶν, εἶπε τοῖς προφύλαξι, κελεύειν τοὺς κήρυκας περιμένειν, ἄχρις ἂν σχολάσῃ. Ἐπεὶ δὲ κατέστησε τὸ στράτευμα, [c] ὥστε καλῶς ἔχειν ὁρᾶσθαι πάντῃ φάλαγγα πυκνὴν, τῶν δὲ ἀόπλων μηδένα καταφανῆ εἶναι, ἐκάλεσε [d] τοὺς ἀγγέλους, καὶ αὐτός τε προῆλθε τούς τε εὐοπλοτάτους ἔχων [e] καὶ εὐειδεστάτους τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις

esse salvos. Primo autem diluculo Clearchus Græcis imperat, ut *illo* armati consisterent ordine, quo se prælii tempore tenuerant.

Cæterùm quod paullò ante scripsi, regem hoc adventu nostro exterritum fuisse, *id quidem* manifestum erat. Nam cùm pridie nuntiis *ad nos* missis, ut arma traderemus præceperat, tunc sanè sub ortum solis caduceatores misit, *qui* de fœderibus *agerent*. Hi cùm ad primos excubitores venissent, *ubi* duces *essent* quærebant. *Quod* ubi renuntiâssent excubitores, Clearchus id qui fortè temporis ordines inspiciebat, excubitoribus mandavit, caduceatores expectare juberent, donec sibi otium esset. Cùm autem sic instruxisset exercitum, ut omni ex parte commodè densa cerni posset phalanx, nec quisquam ex inermis esset in conspectu, nuntios arcessivit, ac tum ipse processit cum parte militum suorum armis instructissimâ atque pulcherrimâ, tum aliis

a Πέμπων,] Scil. *κήρυκας*, de quibus suprà p. 94. seu *ἀγγέλους*, utì mox infrà. Sic et Latini *mittere*, passim absolutè ponunt pro *epistolam* modò, modò *nuncium*, *legatum* mittere. Confer Matth. II. 16. Act. XIX. 31.

b Οἱ προφύλακες,] Haud anxiè prepositioni inhærendum videtur; cùm illud compositum et simplex *φύλακες*, ut et *φυλακαὶ* ac *προφυλακαὶ*, de iisdem non rarò adhibeantur. Vide sis Κ. Π. p. 217. 219. 221. 238. 360. 362. alibi. Edit. Oxon. 1727.

c Ὥστε καλῶς ἔχειν &c.] De *πυκνώσει φάλλαγγος* vide sis *Arri*. Tact. p. 32. edit. *Blanc*. et *Æli*. c. 32.

d Τοὺς ἀγγέλους,] Quos modò *κήρυκας* adpellaverat. Nimirum hi, præter alia haud pauca, *ἀγγέλων* etiam obibant munia. *J. Poll.* l. 4. segm. 91. *Τὸ δὲ κηρύκων γένος, — κατεκήρυττε ἡσυχίαν, ἔν τε ἀγῶσι καὶ ἱερουργίαις· καὶ σπονδὰς προήγγελλε, καὶ ἐκεχειρίαν ἐπήγγελλε, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἀνεκήρυττε.* Et *segm.* 94. *Τάχα δ' ἄν τις τοὺς κήρυκας, καὶ ἑρμηνέας, καὶ σπονδοφόρους, καὶ ἐκεχειροφόρους, καὶ ἀγγέλους ὀνομάσειε.* Vide sis *Eustath.* ad Homer. Il. α'. p. 112.

e Καὶ εὐειδεστάτους τῶν &c.] Formæ multum tribuisse veteres, apud Κ. Π. p. 315. 316. n. 6. Edit. Oxon. 1727. docuimus. Hinc Poëta Il. γ'. unumquemque ferè Græcorum ducem ipso adspectu Priamo sui admirationem injecisse narrat. Referente *Justino* l. 13. c. 1. *amici Alexandri tantæ virtutis ac venerationis erant, ut singulos reges putares.* Quin et Soloni apud *Herodot.* l. 1. c. 32. homo felix est *εὐειδής*. Vide sis Κ. Π. p. 305. Edit ejusd. Hanc in rem ut plura veterum congeramus loca nihil est necesse.

στρατηγοῖς ταῦτα ἔφρασεν. Ἐπεὶ δὲ πρὸς τοῖς ἀγγέλοις ἦσαν, ἠρώτα τί βούλοιντο. Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι περὶ σπονδῶν ἥκοιεν ἄνδρες, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται τά τε παρὰ βασιλέως τοῖς Ἕλλησιν ἀπαγγεῖλαι, καὶ τὰ παρὰ τῶν Ἑλλήνων, βασιλεῖ. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἀπαγγέλλετε τοίνυν αὐτῷ, ὅτι μάχης δεῖ πρῶτον· ἄριστον γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδὲ ὁ τολμήσων περὶ σπονδῶν τοῖς Ἕλλησι λέγειν, μὴ πορίσας ἄριστον. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἄγγελοι ἀπήλαυνον, καὶ ἧκον ταχύ· ([a] ᾧ καὶ δῆλον ἦν ὅτι ἐγγύς που ἦν βασιλεὺς ἢ ἄλλος τις, ᾧ ἐπετέτακτο ταῦτα πράττειν) ἔλεγον δὲ, ὅτι εἰκότα δοκοῖεν λέγειν βασιλεῖ, καὶ ἥκοιεν ἡγεμόνας ἔχοντες, οἳ αὐτοὺς, ἐὰν σπονδαὶ γένωνται, ἄξουσιν ἔνθεν ἕξουσι τὰ ἐπιτήδεια. Ὁ δ' ἠρώτα, [b] εἰ αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσι σπένδοιτο ἰοῦσι καὶ ἀπιοῦσιν, ἢ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔσονται σπονδαί. Οἱ δὲ, πᾶσιν, ἔφασαν, μέχρις ἂν βασιλεῖ [c] τὰ παρ' ὑμῶν διαγγελθῇ. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπον, μεταστησάμενος αὐτοὺς ὁ Κλέαρχος, ἐβουλεύετο· καὶ ἐδόκει ταχὺ τὰς σπονδὰς ποιεῖσθαι, καὶ [d] καθ' ἡσυχίαν ἐλθεῖν τε ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια καὶ λαβεῖν. Ὁ δὲ Κλέ-

hæc ducibus denuntiavit. Posteaquam prope nuntios erant, quid vellent, interrogat. Aiunt illi, *ut* de fœderibus *agerent* venisse homines, qui et ad regis *mandata* Græcis, et ad Græcorum regi *mandata* referenda forent idonei. Respondit *Clearchus:* Ergo renuntiate ei, primùm prælio decertandum esse: prandium enim *nobis* non est, nec *quisquam unus* qui Græcis verba de fœderibus facere audeat, nisi prandium præbuerit. Hæc cùm audissent nuntii abequitabant, ac statim redibant: (unde constabat in propinquo regem alicubi esse, vel quendam alium, cui de his agendis datum esset negotium) aiebant autem regi æqua, quæ protulissent, esse videri, atque *adeò* venire se cum ducibus *itinerum,* qui eos, si inirentur fœdera, ducturi essent, ubi commeatus essent habituri. Et quærebat ille, an fœdera iis *tantùm* viris offerret, *ad ipsum* qui ituri essent ac redituri, an aliis quoque *cum ipso pacta* forent fœdera. Illi, omnibus, aiunt *oblata esse fœdera,* quoad regi à vobis *proposita* renuntientur. Hæc cùm dixissent, Clearchus, iis submotis, *totâ de re* consultabat: visúmque est ut fœdera statim inirent, pacatéque *adeò* ad commeatum tum proficiscerentur, tum caperent. Et Clearchus, Mihi quoque, inquit,

a Ὧι καὶ] Particulam hanc immeritò neglexerunt interpretes, cùm animum ad illa, quæ p. 105. memorat Auctor, ejusdem rei indicia revocet.

b Εἰ αὐτοῖς &c.] Eandem pronominis hujusce potestatem notavimus K. Π. p. 611. Edit. Oxon. 1727. De ellipsi præp. σὺν, vide suprà p. 24. n. d.

c Τὰ παρ' ὑμῶν &c.] Exaudias hìc oportet δόγματα vel δεδογμένα; et in iis quæ modò præcesserant, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται τά τε παρὰ βασιλέως τοῖς Ἕλλησιν ἀπαγγεῖλαι, καὶ τὰ &c.

d Καθ' ἡσυχίαν] Peculiariter eâ de *quiete* dicitur, quæ pacem sequitur et inducias. Sic et *Thucyd.* l. 4. ferè medio, ἡσυχίαν πολέμῳ opposuit.

αρχος εἶπε, Δοκεῖ μὲν καὶ ἐμοὶ ταῦτα· οὐ μέντοι ταχύ γε ἀπαγγελῶ, ἀλλὰ [a] διατρίψω ἔστ᾽ ἂν ὀκνήσωσιν οἱ ἄγγελοι, μὴ ἀποδόξῃ ἡμῖν τὰς σπονδὰς ποιήσασθαι· οἶμαί γε μέντοι, ἔφη, καὶ τοῖς ἡμετέροις στρατιώταις τὸν αὐτὸν φόβον παρέσεσθαι. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκει καιρὸς εἶναι, ἀπήγγελλεν ὅτι σπένδοιτο, καὶ εὐθὺς ἡγεῖσθαι ἐκέλευε πρὸς τὰ ἐπιτήδεια. Καὶ οἱ μὲν ἡγοῦντο·

Κλέαρχος μέντοι ἐπορεύετο, τὰς μὲν σπονδὰς ποιησόμενος, τὸ δὲ στράτευμα ἔχων ἐν τάξει, καὶ αὐτὸς ὠπισθοφυλάκει. Καὶ ἐνετύγχανον τάφροις καὶ [b] αὐλῶσι πλήρεσιν ὕδατος, ὡς μὴ δύνασθαι διαβαίνειν ἄνευ γεφυρῶν· ἀλλ᾽ ἐποιοῦντο [c] διαβάσεις ἐκ τῶν φοινίκων, οἳ ἦσαν ἐκπεπτωκότες, τοὺς δὲ καὶ ἐξέκοπτον. Καὶ [d] ἐνταῦθα ἦν Κλέαρχον καταμαθεῖν ὡς ἐπεστάτει, ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὸ δόρυ ἔχων, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ βακτηρίαν· καὶ εἴ τις αὐτῷ δοκοίη τῶν [e] πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλακεύειν, [f] ἐκλεγόμενος τὸν ἐπι-

hæc placent: *quod* tamen ipsis non confestim significabo, sed cunctabor donec vereantur nuntii, nè nobis fœdera ut ineamus minimè videatur: verùm nostris etiam, ait, militibus eundem adfuturum metum arbitror. Posteaquam visum est *illi* esse commodum, percussurum se fœdus significabat, statímque ut ad commeatus ipsum ducerent, præcepit. Atque illi quidem præibant:

At Clearchus fœdera percussurus, copiis instructis iter faciebat, ipséque *eas* à tergo custodiebat. Et in fossas ac valles incidebant aquâ plenas, adeò ut *eas* absque pontibus transire non possent: sed ex palmis, quæ deciderant, quásve ipsi excidebant, pontes faciebant. Atque ibi tum animadverti poterat, quomodo præesset Clearchus; cùm manu lævâ teneret hastam, baculum dextrâ: ac si quis ei videretur illorum, quibus hoc negotii datum erat, segniter se gerere, *mox* idoneum eligens, *illum alterum* amovit; et ipse simul in

a Διατρίψω,] Vide p. 42. n. c.

b Αὐλῶσι] *Hesych.* et *Phavorin.* Αὐλὼν, στενὴ ἀναφορὰ τοῦ ὕδατος· λιμὴν, ἔφυδρος τόπος. *Suidas:* Αὐλῶνες, φάραγγες, ἢ τόποι πλατεῖς περὶ τὰ ὄρη. Quippe et fossæ angustæ et valles αὐλὼν suâ referunt figurâ; cavæ nimirum quæ sint, et mediocri latitudine patentes.

c Διαβάσεις] *Phavorin.* Διάβασις, πορεία, γέφυρα, πέραμα. *Thucyd.* l. 4. haud longè à fine, Ἀπέχει δὲ τὸ πόλισμα πλέον τῆς διαβάσεως, ubi Schol. τῆς διαβάσεως, τῆς γεφύρας.

d Ἐνταῦθα ἦν Κλέαρχον &c.] Pro ἐνταῦθα ἦν καταμαθεῖν ὡς Κλέαρχος &c. Similiter *Ælian.* H. V. l. 8. c. 13. Λέγουσι δὲ καὶ Ἀριστόξενον — Ἡράκλειτόν τε, ὅτι πάντα τὰ ἐν τῷ βίῳ ἔκλαιεν. Act. XVI. 3. — ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν. Planè sic Latini: *Nôsti Marcellum, quàm tardus et parum efficax sit*, Cicer. famil. 8. 10. *Scin' me, in quibus sim gaudiis?* Terent. Eun. act. 5. sc. 8. v. 5. Vide p. 69. n. d.

e Τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων] *Scil.* ad expediendas διαβάσεις, seu ad ea adparanda, sine quibus fossas aliáve aquis repleta loca trajicere non potuerunt.

f Ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτήδειον &c.] Nugantur *Stephanus* et *Muretus*, qui legen-

τήδειον ἔπαυσεν ἄν, καὶ ἅμα αὐτὸς προσελάμβανεν εἰς τὸν πηλὸν ἐμβαίνων· ὥστε πᾶσιν αἰσχύνην εἶναι, μὴ οὐ σπουδάζειν. Καὶ ἐτάχθησαν μὲν πρὸς αὐτὸν οἱ τριάκοντα ἔτη γεγονότες· ἐπεὶ δὲ καὶ Κλέαρχον ἑώρων σπουδάζοντα, προσελάμβανον καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Πολὺ δὲ μᾶλλον ὁ Κλέαρχος ἔσπευδεν, ὑποπτεύων μὴ αἰεὶ οὕτω πλήρεις εἶναι τὰς τάφρους ὕδατος· ([a] οὐ γὰρ ἦν ὥρα οἵα τὸ πεδίον ἄρδειν) ἀλλ' ἵνα πολλὰ τὰ ἄπορα φαίνοιτο τοῖς Ἕλλησιν εἶναι εἰς τὴν πορείαν, τούτου ἕνεκα βασιλέα ὑπώπτευεν ἐπὶ τὸ πεδίον τὸ ὕδωρ ἀφεικέναι.

Πορευόμενοι δὲ ἀφίκοντο εἰς κώμας, ὅθεν ἀπέδειξαν οἱ ἡγεμόνες λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια. Ἐνῆν δὲ σῖτος πολὺς, καὶ [b] οἶνος φοινίκων, καὶ ὄξος ἑψητὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν.

cœnum descendens *cum aliis* manum operi admovebat; adeò ut omnibus pudori esset, si non *et ipsi* strenuam navarent operam. Ac apud ipsum quidem triginta *tantùm* annos nati constituti fuerunt: verùm ubi Clearchum opus sedulò facientem viderunt, seniores etiam *ei* manus admoverunt. Et multò magìs festinabat Clearchus, quòd fossas hunc ad modum non semper aquâ plenas esse suspicaretur: (quippe cùm *illud anni* tempus non esset, quo solum rigare solebant) at quò multa Græcis ad iter *faciendum* impedita viderentur, idcircò regem aquam in campum emisisse suspicabatur.

Confecto itinere ad vicos pervenerunt, unde *viæ* duces commeatus capiendos esse demonstraverant. *In his* multum inerat frumentum, et vinum ex palmis, acetúmque ex iisdem coctum. Istæ palmarum glandes, quales apud

dum censeant, ἐκλεγόμενος τὸ ἐπιτήδειον ἔπαυσεν ἂν vel ἔπαυε, καὶ ἅμα &c. atque τὸ ἐπιτήδειον dici velint ἢ δόρυ ἢ βακτηρίαν. Edit. *Ald.* et MS. Bodl. habent ἔπαισεν ἂν, pro quibus *Leunclavius* reponit ἔπαυσεν αὐτόν. Ipse malim reticeri pronomen, atque adeò scribi ἔπαυσεν tantùm; vel, quod propiùs ad vulgatas accedit lectiones, ἔπαυσεν ἄν, Clearchus *scil.* τὸν δοκοῦντα βλακεύειν amovebat, desistere jubebat opere, quod segniùs obibat.

a Οὐ γὰρ ἦν ὥρα οἵα &c.] Noster οἷος, pro ἐπιτήδειος, ἱκανὸς, δυνατὸς, semel atque iterum, eandem structuram sequutus, adhibuit. *Memor.* l. 1. haud longè à fine, Καὶ μὴν γλῶττάν γε πάντων τῶν ζώων ἐχόντων, μόνην τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐποίησαν (Θεοὶ) οἵαν — ἀρθροῦν τε τὴν φωνὴν, καὶ σημαίνειν &c. Et l. 3. propiùs à fine, Γυναικὸς δέ ποτε οὔσης — οἵα συνεῖναι τῷ &c. Itémque sub finem l. 4. Κακοὺς δὲ ἄρα τοὺς οἵους τούτοις κακῶς χρῆσθαι; Cæterùm, rei ipsæ, quam Noster hoc loco respicit, lucem fœnerant *Arriani* verba, l. 7. c. 7. Ὁ δὲ Εὐφράτης μετέωρός τε ῥεῖ καὶ ἰσοχείλης πανταχῆ τῇ γῇ, καὶ διώρυχές τε πολλαὶ ἀπ' αὐτοῦ πεποίηνται, αἱ μὲν ἀέναοι, ἀφ' ὧν ὑδρεύονται οἱ παρ' ἑκάτερα ᾠκισμένοι· τὰς δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦνται, ὁπότε σφίσιν ὕδατος ἐνδεῶς ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάρδειν τὴν χώραν, (οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἡ γῆ αὕτη ἐξ οὐρανοῦ) καὶ οὕτως &c. *Plin.* H. N. l. 6. c. 26. de Euphrate ad rigua distracto loquitur: cujus nimirum aquæ, in alveos fossásque immissæ, circumjectos rigare campos, tepefactos solis æstivi vapore, solebant. Vide suprà p. 57. n. f. et *Strab.* l. 11. p. 767.

b Οἶνος φοινίκων, καὶ ὄξος &c.] Vide scripta p. 44. n. b. Pro ὄξος ἑψητὸν *Mu-*

[a] Αὗται δὲ αἱ βάλανοι τῶν φοινίκων, οἵας μὲν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἔστιν ἰδεῖν, τοῖς οἰκέταις ἀπέκειντο· αἱ δὲ τοῖς δεσπόταις ἀποκείμεναι, ἦσαν ἀπόλεκτοι, [b] θαυμάσιοι τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος· [c] ἡ δὲ ὄψις ἠλέκτρου οὐδὲν διέφερε. [d] Τὰς δέ τινας ξηραίνοντες, τραγήματα ἀπετίθεσαν. Καὶ ἦν καὶ [e] παρὰ πότον ἡδὺ μὲν, κεφαλαλγὲς δέ. Ἐνταῦθα

Græcos quidem videre est, famulis reservabantur; quæ verò dominis reservabantur, delectæ erant, pulchritudine et magnitudine admirabiles: specie autem ab electro nihil differebant. *Nonnullas* exsiccatas pro bellariis reposuerant. Et inter potandum suave quidem *illud* erat, sed capitis *tamen* do-

retus nè dubitandum quidem putat, quin legendum sit ὄψον καὶ ἑψητὸν, quam scripturam exhibet *Athenæi* edit. *Ald*. Rectiùs edit. postrema scripturam loci Xenophontéi vulgatam, quam et MS. Eton. et typis impressi libri tuentur, revocavit. *Suidas:* Ὄξος ἑψητὸν, τὸ ἀπὸ φοινίκων: quæ verba ex hoc loco deprompta esse constat. De συσκευσίᾳ ὄξους tam γλυκέος quàm δριμέος vide sis *Geopon*. l. 8. c. 36, 37. *Strabo* l. 16. p. 1078. καὶ γὰρ ἄρτον, καὶ οἶνον, καὶ ὄξος, καὶ μέλι — ἐκ τούτου, *scil.* τοῦ φοίνικος.

a Αὗται δὲ αἱ — οἵας μὲν &c.] Ità reposui ex MSto Eton. adsentientibus *Suidâ* ad v. Ἀπέκειντο et Βάλανος, et veteri versione Gallicâ. Huic etiam lectioni optimè respondet particula δὲ, quæ proximè sequitur. Paulò aliter *Athenæus* l. 14. c. 17. αὗται δὲ αἱ βάλανοι τῶν φοινίκων, οἵας μὲν ἐν τοῖς Ἕλλησιν οὐκ ἐστὶν ἰδεῖν. ubi particulam negativam deleas oporteat. Dictum autem est οἵας μὲν ellipticè, pro τοιαῦται μὲν οἵας &c. Eâdem ellipsi tum alibi, tum *Memor*. lib. 2. sub fin. usus est Noster: Οὐ γὰρ ἦν (Ἀρχίδημος) οἷος ἀπὸ παντὸς κερδαίνειν, pro Οὐ γὰρ ἦν τοιοῦτος οἷος &c. Minores autem hæ fuêre palmæ, Græci quibus, Xenophontis tempora, importatis utebantur. Vide suprà p. 44. n. b.

b Θαυμάσιοι τὸ κάλλος &c.] Ità legit *Athen*. loco cit. Vulgò, θαυμάσιαι: illa terminatio ἀττικωτέρα est. *Ælian*. H. V. l. 4. c. 8. καὶ σὺν ὀλίγοις μυριάδας παμπόλλους κατηγωνίσατο, pro παμπόλλας. Idem, l. 14. c. 30. Ὄρνιθας γὰρ τῶν ᾠδικῶν παμπόλλους πριάμενος. Vide sis *Stephan*. append. ad scripta de dial. Atticâ p. 151.

Noster autem his verbis designare videtur *caryotas;* quæ auctore *Plinio* H. N. l. 13. c. 4. *maximè celebrantur, et cibo quidem, sed et succo uberrimæ. Ex quibus præcipua vina Orienti, iniqua capiti.* Et paulò infra: *Sicciores in hoc genere Nicolaï, sed amplitudinis præcipuæ, quaterni cubitorum longitudinem* (cum Salmasio legerim, *cubitum longitudine) efficiunt.*

c Ἡ δὲ ὄψις ἠλέκτρου &c.] Cujus ferè aureus est color. *Theophrast*. l. 2. c. 8. ait, τᾶς μὲν χρυσᾶς, οἱ μὲν λευκοὶ, οἱ δὲ μέλανες, οἱ δὲ ξανθοί. De his palmulis *Galeni* χρυσοβάλανος intelligenda videtur *Salmasio*, Plin. exercit. p. 929. edit. *Traj*. De electro autem vide sis *Plin*. H. N. l. 33. c. 4. et Cl. *Harduini* notas ad locum; necnon quæ disseruit *Camelli* in *Actorum Philosoph. Londin*. parte tertiâ, sect. 16. curà *Motte* editorum; et *Bocharti* Hieroz. part. post. l. 6. c. 16.

d Τὰς δέ τινας &c.] Ità MS. Eton. Libri editi et *Athenæus* loco cit. τὰς δέ τινες. Quòd si retinueris τὰς δὲ, rectiùs, monente *Stephano*, leges τινὰς, i. e. *aliquas earum:* sin τινὲς malis, scribendum τάσδε, i. e. *has*. *Muretus* legit ἐς τραγήματα. Sed ista præpositio sæpissimè ellipsin patitur. Vide p. 97. n. c. Cæterùm, *Plinius* de iisdem, loco cit. *Syri — tragemata appellant.* Pro ἀπετίθεσαν, quod MS. Eton. et libri editi rectè servant, *Athenæus* exhibet παρετίθεντο. Vide sis *Salmasii* Plin. exercit. p. 930.

e Παρὰ πότον &c.] Edit. *Ald*. exhibet ποτὸν, quod et aliàs sæpè pro πότον perperam scribitur. *Phavorinus:* Πότος καὶ ποτὸς διαφέρουσι. Ποτὸς, τὸ πινόμενον ὑγρὸν, ὀξύνεται· πότος δὲ, τὸ συμπόσιον, βαρύνεται.

[a] καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ φοίνικος πρῶτον ἔφαγον οἱ στρατιῶται, καὶ οἱ πολλοὶ ἐθαύμαζον τό, τε εἶδος, καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς ἡδονῆς. Ἦν δὲ σφόδρα [b] καὶ τοῦτο κεφαλαλγές. [c] Ὁ δὲ φοίνιξ, ὅθεν ἐξαιρεθείη ὁ ἐγκέφαλος, ὅλος αὐαίνετο. Ἐνταῦθα δὲ ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· καὶ παρὰ [d] μεγάλου βασιλέως ἧκε Τισσαφέρνης, καὶ ὁ τῆς βασιλέως γυναικὸς ἀδελφὸς, καὶ ἄλλοι Πέρσαι τρεῖς· δοῦλοι δὲ πολλοὶ εἵποντο. Ἐπεὶ δὲ ἀπήντησαν αὐτοῖς οἱ τῶν Ἑλλήνων στρατηγοὶ, ἔλεγε πρῶτον Τισσαφέρνης δι' ἑρμηνέως τοιάδε·

"Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, γείτων οἰκῶ τῇ Ἑλλάδι·

. . . .

lorem excitabat. Ibi primùm milites etiam cerebro palmæ vescebantur, atque multi tum *cibi* genus *ipsum*, tum propriam suavitatis *ejus* naturam admirabantur. Sed et hoc acrem capiti dolorem adferebat. Palma autem *ipsa*, undè cerebrum extractum esset, tota exarescebat. Tres hìc dies commorati sunt: et *intereà* Tissaphernes à magno rege venit, regis item uxoris frater, et tres alii Persæ; *quos* servi multi sequebantur. Iis autem cùm duces Græcorum obviam processissent, Tissaphernes primùm per interpretem in hunc modum loquutus est:

"Ego, Græci, loca Græciæ proxima habito: quare cùm vos in multa et

Similiter *Suidas* et *Ammonius*. Vina autem hæc iniqua capiti *Plinius* l. 13. c. 4. et *Dioscor*. l. 5. c. 40. esse statuunt.

a Καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ &c.] *Plinius* H. N. l. 13. c. 4. *Dulcis medulla earum* (palmarum) *in cacumine, quod cerebrum appellant*. Ἐν τῷ ἄνω μορίῳ τὸν ἐγκέφαλον ponunt etiam *Theoph*. l. 2. c. 8. et *Galenus* l. 4. de fac. simpl. medic. c. 15. Locum Xenophontis citat *Athenæus* sub fin. l. 2. *Nicander*, eodem citante *Athen*. φοίνικος ἐγκέφαλον vocat ἀσπαστὸν ἔδεσμα.

b Καὶ τοῦτο &c.] Respicit neutrum βρῶμα vel χρῆμα, exaudiendum; ut suprà modò ἡδὺ fertur ad πόμα vel χρῆμα: utroque à substantivis suis, quæ scilicet exstant, οἶνος et ἐγκέφαλος, genere pariter discordante. Hujusmodi ellipseos notissimum exemplum est,

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· ——
Il. β΄. v. 204.

Similiter 2 Cor. II. 6. Ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων. *Pausan*. l. 1. c. 33. Ὁ δὲ Ἄτλας ὑψηλὸν μὲν ἐστιν οὕτως, &c. ubi ὑψηλὸν, regula licèt, ut in Xenophontéis istis, genus mascul. postulet, ad ὄρος subintelligendum refertur. *Diphilo*, citante *Athen*. Οἱ τῶν φοινίκων ἐγκέφαλοι sunt πλήσμιοι, καὶ πολύτροφοι, ἔτι δὲ βαρεῖς καὶ δυσκατέργαστοι, διψώδεις τε καὶ στατικοὶ κοιλίας. Atque adeò mirum minime est, quod dolorem capitis excitarent.

c Ὁ δὲ φοίνιξ, ὅθεν &c.] Istarum palmarum, quæ vocantur *chamærepes*, vel χαμαιριφεῖς, auctoribus *Theoph*. et *Plinio*, locis cit. proprium est, ut exemtâ medullâ vivant. Aliarum autem ἐγκέφαλος ideò à *Dioscoride* l. 1. c. 150. ἐγκάρδιον adpellari videtur, quòd vis earum vitalis in summâ illâ parte, ut hominis in corde, tota sit posita. Paulò aliter locum hunc repræsentat *Athenæus* sub fin. l. 2. Ὁ δὲ φοίνιξ, ὅταν ἐξαιρεθείη ὁ ἐγκέφαλος, ὅλως ἐξαυαίνεται. Edit. *Stephan*. et *Ald*. dant ἐξηραίνετο, quod haud dubiè scholion est τοῦ αὐαίνετο. Hoc certè exhibet MS. Eton. et bis usurpat Noster, in *Œconom*. haud ità longè à fine. *Phavor*. Αὐανθείς, ξηρανθείς. *Suidas*: Αὐάνθη, ἐξηράνθη. Glossam itaque, pro germano verbo, in textum invexit librariorum, utì fit, imperitia.

d Μεγάλου βασιλέως] Respice p. 8. n. g.

“ [a] καὶ ἐπεὶ ὑμᾶς εἶδον εἰς πολλὰ κακὰ καὶ ἀμήχανα
“ πεπτωκότας, [b] εὕρημα ἐποιησάμην, εἴ πως δυναίμην πα-
“ ρὰ βασιλέως αἰτήσασθαι δοῦναί μοι [c] ἀποσῶσαι εἰς τὴν
“ Ἑλλάδα ὑμᾶς. Οἶμαι γὰρ, [d] οὐκ ἀχαρίστως μοι ἕξειν
“ οὔτε πρὸς ὑμῶν, οὔτε πρὸς τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης. Ταῦτα
“ δὲ γνοὺς, ᾐτούμην βασιλέα, λέγων αὐτῷ ὅτι δικαίως ἂν
“ μοι χαρίζοιτο, [e] ὅτι αὐτῷ Κῦρόν τε ἐπιστρατεύοντα πρῶ-
“ τος ἤγγειλα, καὶ βοήθειαν ἔχων ἅμα τῇ ἀγγελίᾳ ἀφι-
“ κόμην· καὶ μόνος τῶν κατὰ τοὺς Ἕλληνας τεταγμένων

“ ineluctabilia mala incidisse viderem, in lucro mihi deputandum censui, si
“ quâ ratione petere à rege possem, ut vos in Græciam salvos reducendi
“ mihi copiam daret. Arbitror enim gratiam mihi nec à vobis, nec ab uni-
“ versâ Græciâ defuturam. Hæc cùm existimarem, *id* à rege petii, dicens
“ ei, jure *ipsum hâc in parte* mihi gratificaturum, quippe qui primus ipsi et
“ Cyrum ei bellum parare nuntiârim, et unà cum nuntio auxiliis comitanti-
“ bus accesserim; ac solus ex iis, qui oppositi Græcis fuêre, non fugerim,

a Καὶ ἐπεὶ] De vi istius particulæ jam suprà diximus p. 86. n. b.

b Εὕρημα ἐποιησάμην,] *Suidas:* Εὕρημα, ἐπίτευγμα, i. e. *successus* quidem seu *eventus lætus*, at *insperatus* ferè et casu tanquam oblatus. Deinde, verba hæc Xenophontéa, lectione nonnihil immutatâ, adducit. Ab eodem *Suidâ* exponitur etiam βούλευμα, ἐπιτήδευμα, *consilium, studium:* ab *Hesychio* et *Phavorino* etiam, ἐπινόημα: adeò ut phrasis εὕρημα ἐποιησάμην εἰ &c. commodè reddi possit, *rationem excogitare cœpi, quâ* &c. Scribitur autem nonnunquam εὕρεμα. minùs recté. *Tho. Magister:* Εὕρημα, οὐχ εὕρεμα.

c Ἀποσῶσαι εἰς &c.] Eodem ferè sensu occurrit διασώζω Act. XXIII. 24.

d Οὐκ ἀχαρίστως μοι &c.] MS. Eton. οὐκ ἂν ἀχαρίστως &c. quæ tamen particula malim absit, nisi ἕξειν in ἔχειν mutaveris. *Suidas:* Ἀχαρίστως, μὴ εὐχαρίστως: deinde Xenophontis hunc locum sic repræsentat, Οἶμαι γὰρ ὅτι οὐκ ἂν ἀχαρίστως μοι ἔχειν, οὔτε πρὸς ὑμῶν, οὔτε πρὸς τῆς ἄλλης πάσης Ἑλλάδος. Hæc contra fidem exemplarium Xenoph. sic legenda censet Cl. *Kusterus:* οἶμαι γὰρ, οὐκ ἂν ἀχαρίστως μοι ἔχειν, οὔτε πρὸς ὑμᾶς, οὔτε πρὸς τὴν ἄλλην πᾶσαν Ἑλλάδα, quam lectionem in versione sequutus est. Sed locum, verba hæc unde desumpta sunt, vel non inspexit vir eruditus, vel inspectum parum accepit. Vulgata scriptura minimè sollicitanda videtur. Dicitur autem οὐκ ἀχαρίστως μοι ἕξειν pro οὐκ ἀχάριστον μοι ἔσεσθαι, i. e. *gratiam* facti *mihi non defuturam.* Similis est ferè structura, p. 78. οὐδενὶ πώποτε ἀχάριστον εἶναι τὴν προθυμίαν, *nulli non gratiam animi alacritatis habuit:* vel, *nullius unquam animi alacritatem munere*, seu *gratiâ debitâ, carere patiebatur.* Itidem *Dionys. Halic.* A. R. l. 5. sect. 48. ἡ μέντοι βουλὴ μαθοῦσα ὡς εἶχεν αὐτῷ τὰ πράγματα ἀπόρως, pro ὡς ἦν αὐτῷ τὰ πράγματα ἄπορα. Idem lib. 10. sect. 6. εἰ ἄρα καλῶς ὑμῖν ἔχει, pro καλὸν ὑμῖν ἐστίν. Noster Κ. Π. p. 244. Edit. Oxon. 1727. καλῶς ἐδόκει ἔχειν αὐτῷ, pro, καλὸν ἐδόκει εἶναι αὐτῷ. Porrò πρὸς ὑμῶν, πρὸς τῆς Ἑλλάδος valent *à vobis, à Græciâ*, gratiam *scil.* non mihi defuturam arbitror: seu, *quòd ad vos, ad Græciam attinet* &c. Æschin. *dial.* 2. sect. 29. πρός γε τούτῳ, i. e. *quod ad hoc attinet* &c. Idem sect. 30. πρὸς τούτων, *ad hæc quod attinet.* Et *dial.* 3. sect. 2. — τὴν ἀεὶ θρυλλουμένην πρὸς σοῦ σοφίαν, i. e. *quæ semper abs te* &c. Mox sect. 3. πρὸς ἁπάντων &c. *ab omnibus* &c.

e Ὅτι αὐτῷ Κῦρόν τε &c.] Vide suprà p. 8. et 86.

"οὐκ ἔφυγον, ἀλλὰ διήλασα καὶ συνέμιξα βασιλεῖ ἐν τῷ "ὑμετέρῳ στρατοπέδῳ, ἔνθα βασιλεὺς ἀφίκετο, ἐπεὶ Κῦ-"ρον ἀπέκτεινε· καὶ τοὺς σὺν Κύρῳ βαρβάρους ἐδίωξα σὺν "τοῖσδε τοῖς παροῦσι νῦν μετ' ἐμοῦ, οἵπερ αὐτῷ εἰσι πιστό-"τατοι. Καὶ περὶ μὲν τούτων ὑπέσχετό μοι [a] βουλεύσασ-"θαι· ἔρεσθαι δέ με ὑμᾶς ἐκέλευσεν ἐλθόντα, τίνος ἕνε-"κα ἐστρατεύσατε ἐπ' αὐτόν. Καὶ συμβουλεύω ὑμῖν με-"τρίως ἀποκρίνασθαι, ἵνα μοι εὐπρακτότερον ᾖ, ἐάν τι "δύνωμαι ἀγαθὸν ὑμῖν παρ' αὐτοῦ διαπράξασθαι."

Πρὸς ταῦτα [b] μεταστάντες οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο, καὶ ἀπεκρίναντο· (Κλέαρχος δ' ἔλεγεν) "Ἡμεῖς οὔτε συνήλ-"θομεν ὡς βασιλεῖ πολεμήσοντες, οὔτ' ἐπορευόμεθα ἐπὶ "βασιλέα· ἀλλὰ πολλὰς [c] προφάσεις Κῦρος εὕρισκεν, "(ὡς καὶ σὺ εὖ οἶσθα) ἵνα ὑμᾶς τε ἀπαρασκευάστους λά-"βοι, καὶ ἡμᾶς ἐνθάδε ἀναγάγοι. Ἐπεὶ μέντοι ἤδη ἑωρῶ-"μεν αὐτὸν [d] ἐν δεινῷ ὄντα, ᾐσχύνθημεν καὶ θεοὺς καὶ "ἀνθρώπους προδοῦναι αὐτὸν, ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ παρέ-

"sed *aciem* perruperim et cum rege vestris in castris me conjunxerim, quò "rex, Cyrum ubi interfecerat, pervenerat; qui barbaros etiam Cyrum secu-"tos cum iis ipsis, quas nunc mecum habeo, fidissimas sanè ipsi, copiis "persequutus fuerim. Ac de his quidem se deliberaturum mihi pollicitus "est: sed tamen *huc* me venire atque vos interrogare jussit, quamobrem ad-"versùs ipsum arma ceperitis. Atque *adeò* vobis suadeo modicè respondea-"tis; ut factu mihi facilius sit, si quid *equidem* boni vobis ab ipso impetrare "potero."

Ad hæc *verba* Græci nonnihil secedentes *inter se* consultabant, atque *ità* responderunt; (Clearcho *pro omnibus* loquente) "Nos neque *eo consilio* con-"venimus, ut regi bellum faceremus, neque adversùs regem profecti sumus: "sed multos Cyrus inveniebat (utì et tu probè nôsti) prætextus, ut et vos "imparatos offenderet, et nos huc perduceret. Posteaquam verò eum in pe-"riculo jam esse ingenti videremus, et apud deos et apud homines puden-"dum existimavimus, eum si desereremus, *præsertim* qui superioribus tem-

a Βουλεύσασθαι·] Forsan βουλεύσεσθαι. Nonnunquam tamen futuri vicem obtinet tempus aoristum illud. *Hesiod.* Ἐργ. v. 334.

Ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.

b Μεταστάντες οἱ &c.] Conf. p. 99. n. a.

c Προφάσεις] Adi p. 4. n. a.

d Ἐν δεινῷ] Similiter τὸ δεινὸν sonat *malum* seu *periculum* ferè cuiquam imminens, K. Π. p. 105. Edit. Oxon. 1727. *Æschin.* dial. 3. sect. 3. παρ' αὐτό μοι τὸ δεινὸν γινομένῳ &c. *Ælian.* l. 3. c. 26. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ἑώρα τὸ δεινὸν, &c. Sæpiùs tamen dicitur ἐν τοῖς δεινοῖς pro ἐν τοῖς κινδύνοις vel ἐν τοῖς φοβεροῖς.

"χοντες ἡμᾶς αὐτοὺς εὖ [a] ποιεῖν. Ἐπεὶ δὲ Κῦρος [b] τέθνηκεν, οὔτε [c] ἀντιποιούμεθα βασιλεῖ τῆς ἀρχῆς, οὔτ' ἔστιν οὗ ἕνεκ' ἂν βουλοίμεθα τὴν βασιλέως χώραν κακῶς ποιεῖν· οὐδ' αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἂν ἐθέλοιμεν, [d] πορευοίμεθα δ' ἂν οἴκαδε, εἴ τις ἡμᾶς μὴ λυποίη· ἀδικοῦντα μέντοι πειρασόμεθα σὺν τοῖς θεοῖς ἀμύνασθαι. Ἐὰν μέντοι τὶς ἡμᾶς καὶ εὖ ποιῶν ὑπάρχῃ, καὶ τούτου εἴς γε δύναμιν οὐχ ἡττησόμεθα εὖ ποιοῦντες." Ὁ μὲν οὕτως εἶπεν·

Ἀκούσας δὲ ὁ Τισσαφέρνης, ἔφη, Ταῦτα ἐγὼ ἀπαγγελῶ βασιλεῖ, καὶ ὑμῖν πάλιν τὰ παρ' ἐκείνου· μέχρι δ' ἂν ἐγὼ ἥκω, αἱ σπονδαὶ [e] μενόντων· ἀγορὰν δὲ ἡμεῖς παρέξομεν. Καὶ εἰς μὲν τὴν ὑστεραίαν οὐχ ἧκεν· ὥσθ' οἱ Ἕλληνες ἐφρόντιζον· τῇ δὲ τρίτῃ ἥκων ἔλεγεν, ὅτι διαπεπραγμένος ἥκοι

"poribus nosmet ipsos *ejus* beneficiis exhibuissemus. At ubi Cyrus occubuit, neque de regno cum rege contendimus, neque *causæ quidquam* est, cur regis agrum infestare vellemus; nec eum occidere cupimus, sed domum profecturi sumus, si nemo nobis molestiam exhibeat: verùm si quis injuriam faciat, eum cum deorum ope propulsare conabimur. Quòd si quis etiam beneficiis nos prosequatur, nec ab illo pro viribus *nostris* benefaciendo vincemur." Hæc ille loquutus est:

Quæ cùm audîsset Tissaphernes, Hæc regi, inquit, renuntiabo, vicissímque ipsius *mandata* vobis: maneant autem, donec ego rediero, fœdera: et nos forum *vobis* suppeditabimus. Ac postridiè quidem non rediit; ex quo Græci soliciti erant: tertio verò cùm rediisset die, venire se aiebat rege ex-

a Ποιεῖν.] Pro ποιεῖσθαι. *Dionys. Halic.* in epist. 2. de idiom. *Thucyd.* sect. 7. observat eum ἀλλάττειν τὰ εἴδη παθητικῶν καὶ ἐνεργητικῶν, e. g. "Οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύει ταῖς σπονδαῖς, οὔτε τόδε." τὸ γὰρ "κωλύει," inquit Criticus, ῥῆμα ἐνεργητικὸν ὑπάρχον, ἀντὶ τοῦ "κωλύεται," παθητικοῦ ὄντος, παρείληπται· ἦν δὲ τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῆς λέξεως τοιοῦτον· "Οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύεται ταῖς σπονδαῖς, οὔτε τόδε." Locum certè, ubi *Thucydidis* ista reperiuntur verba, atque adeò lectionis varietatem, ab editoribus operum *Dionys. Hal.* notari oportuit. Extat autem sub fin. l. 1. et sic legitur: οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύει ἐν ταῖς σπονδαῖς &c. Pergit *Dionys.* Καὶ ἔτι τὰ ἐν προοιμίῳ λεγόμενα· "Τῆς γὰρ ἐμπορίας οὐκ οὔσης, οὐδ' ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις." Καὶ γὰρ ἐν τούτοις, τὸ "ἐπιμιγνύντες," ἐνεργητικὸν ὑπάρχον ῥῆμα, τοῦ "ἐπιμιγνύμενοι," παθητικοῦ ὄντος, χώραν ἔχει. Sic et *Schol.* Ἐπιμιγνύντες, ἐπιμιγνύμενοι. Apud eund. Histor. l. 3. ferè medio, φράσαι pro φράζεσθαι ponitur: l. 6. ferè medio, ἄρχειν pro ἄρχεσθαι: et l. 7. haud longè ab initio, ἄρξαι ἀντὶ παθητικοῦ, ait *Scholiastes*, εἴληπται. *Ælian.* H. V. l. 7. c. 1. Ἡ δὲ ἤνυσεν — τὰ ἀπὸ ταύτης προσταττόμενα δρᾶσαι: cujus in δρᾶσθαι mutationem sensus non postulat, utì Cl. editor existimavit.

b Τέθνηκεν,] Consule p. 92. n. e.

c Ἀντιποιούμεθα βασιλεῖ τῆς &c.] Eandem videre est structuram suprà p. 96. Τίς γὰρ αὐτῷ ἐστὶν, ὅστις ἀρχῆς ἀντιποιεῖται;

d Πορευοίμεθα δ' ἂν οἴκαδε, &c.] Adi *Grot.* de jure B. et P. l. 2. c. 2. sect. 13.

e Μενόντων] Eâdem usus Atticâ formâ K. Π. p. 260. Edit. Oxon. 1727. scripsit καινόντων, pro καινέτωσαν: et p. 359. ἀγόντων pro ἀγέτωσαν. Respice etiam suprà p. 31. n. b.

παρὰ βασιλέως δοθῆναι αὐτῷ [a] σώζειν τοὺς Ἕλληνας· καίπερ πάνυ πολλῶν ἀντιλεγόντων, ὡς οὐκ [b] ἄξιον εἴη βασιλεῖ, ἀφεῖναι τοὺς ἐφ' ἑαυτὸν στρατευσαμένους. Τέλος δ' εἶπε, Καὶ νῦν ἔξεστιν ὑμῖν πιστὰ λαβεῖν παρ' ἡμῶν, [c] ἦ μὴν φιλίαν ὑμῖν παρέξειν τὴν χώραν, καὶ ἀδόλως ἀπάξειν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀγορὰν παρέχοντας. Ὅπου δ' ἂν μὴ παρέχωμεν ἀγορὰν, λαμβάνειν ὑμᾶς ἐκ τῆς χώρας ἐάσομεν τὰ ἐπιτήδεια. [d] Ὑμᾶς δ' αὖ ἡμῖν δεήσει ὀμόσαι, ἦ μὴν πορεύεσθαι ὡς διὰ φιλίας ἀσινῶς, σῖτα καὶ ποτὰ λαμβάνοντας, ὁπόταν μὴ παρέχωμεν ἀγοράν· ἐὰν δὲ παρέχωμεν ἀγορὰν, ὠνουμένους ἕξειν τὰ ἐπιτήδεια. Ταῦτα ἔδοξε· καὶ ὤμοσαν, [e] καὶ δεξιὰς ἔδοσαν Τισσαφέρνης καὶ ὁ τῆς βασιλέως γυναικὸς ἀδελφὸς, τοῖς τῶν Ἑλλήνων στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς, καὶ ἔλαβον παρὰ τῶν Ἑλλήνων. Μετὰ δὲ ταῦτα Τισσαφέρνης εἶπε· Νῦν μὲν δὴ ἄπειμι [f] ὡς βασιλέα· ἐπειδὰν δὲ διαπράξωμαι ἃ δέομαι, ἥξω συσκευασάμενος, ὡς ἀπάξων ὑμᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐτὸς ἀπιὼν ἐπὶ τὴν ἐμαυτοῦ ἀρχήν.

orato, ut ipsi Græcos *domum* incolumes reducere liceret; tametsi quamplurimi fuissent, qui contradicerent, non ex regis esse dignitate, qui adversùs ipsum arma cepissent, dimittere. Postremò, Licet itaque jam vobis, ait, fidem à nobis accipere, certò nos amicam vobis regionem præbituros, et sine dolo, datâ commeatûs coëmendi copiâ, in Græciam abducturos. Sicubi forum non præbuerimus, vos ex regione commeatus sumere patiemur. Vos vicissim dato nobis jurejurando polliceri oportebit, certò tanquam per *regionem* amicam sine *ullo* damno vos iter facturos, *atque adeò* esculenta et potulenta sumpturos, ubi forum non præbuerimus; sin forum præbuerimus, commeatus pretio redemturos. Decreta sunt hæc; et jurejurando interposito, dextras Tissaphernes et conjugis regiæ frater Græcorum ducibus et præfectis cohortium dederunt, *vicissímque* à Græcis acceperunt. Post hæc Tissaphernes: Jam quidem ad regem abeo: posteaquam verò quæ mihi opus sunt perfecero, redibo collectis *viaticis eo consilio*, ut vos in Græciam deducam, et ipse meum ad principatum discedam.

a Σώζειν τοὺς Ἕλληνας] *Scil.* εἰς τὴν Ἑλλάδα, uti suprà modò p. 114. n. c.

b Ἄξιον εἴη βασιλεῖ,] Sic Latini *dignum* adhibere solent. Vide *Sallust.* in Jugurthâ, c. 21. extremum, et quæ Cl. *Cortius* ibi notavit. Valet hìc, et alibi sæpè apud Nostrum, πρέπον.

c Ἦ μὴν &c.] Vide K. Π. p. 252. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

d Ὑμᾶς δ' αὖ ἡμῖν &c.] Vide *Grot.* de jure B. et P. l. 3. c. 17. initio.

e Καὶ δεξιὰς ἔδοσαν] Lego scripta K. Π. p. 252. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

f Ὡς βασιλέα·] Vide p. 7. n. c.

Μετὰ ταῦτα περιέμενον Τισσαφέρνην οἵ τε Ἕλληνες καὶ Ἀριαῖος, ἐγγὺς ἀλλήλων ἐστρατοπεδευμένοι, ἡμέρας πλείους ἢ εἴκοσιν. Ἐν δὲ ταύταις ἀφικνοῦνται πρὸς Ἀριαῖον καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγκαῖοι, καὶ πρὸς τοὺς σὺν ἐκείνῳ Περσῶν τινὲς παραθαῤῥύνοντές τε [a] καὶ δεξιὰς ἔνιοι παρὰ βασιλέως φέροντες, μὴ μνησικακήσειν βασιλέα αὐτοῖς τῆς σὺν Κύρῳ ἐπιστρατείας, μηδὲ ἄλλου μηδενὸς τῶν παροιχομένων. Τούτων δὲ γιγνομένων, ἔνδηλοι ἦσαν [b] οἱ περὶ τὸν Ἀριαῖον ἧττον τοῖς Ἕλλησι προσέχοντες τὸν νοῦν· ὥςτε καὶ τοῦτο τοῖς μὲν πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἤρεσκεν, ἀλλὰ προσιόντες τῷ Κλεάρχῳ ἔλεγον καὶ τοῖς ἄλλοις στρατηγοῖς, [c] Τί μένομεν; ἢ οὐκ ἐπιστάμεθα ὅτι βασιλεὺς ἡμᾶς ἀπολέσαι περὶ παντὸς ἂν ποιήσαιτο, ἵνα καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι φόβος ᾖ ἐπὶ βασιλέα στρατεύειν; Καὶ νῦν μὲν ἡμᾶς [d] ὑπάγεται μένειν, διὰ τὸ διεσπάρθαι αὐτῷ τὸ στράτευμα· ἐπειδὰν δὲ πάλιν ἁλισθῇ αὐτῷ ἡ στρατιὰ, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἐπιθήσεται ἡμῖν. Ἴσως δέ που ἢ ἀποσκάπτει τι ἢ

Post hæc et Græci et Ariæus, castris quæ hinc inde propè aberant locatis, Tissaphernem dies plus viginti opperiebantur. In his veniunt ad Ariæum fratres et necessarii cæteri, *item*que nonnulli Persarum ad eos qui cum illo erant, qui fiduciam *eis* addebant, nonnullis etiam fidem à rege *datam* adferentibus, non cum animo eis infenso regem recordaturum expeditionis adversùs ipsum cum Cyro *susceptæ*, nec ullius rei alterius præteritæ. Quæ cùm *ità* fierent, palam erat Ariæum cum suis minùs *jam* Græcis attentum animum præbere: adeò ut hoc etiam Græcorum plerisque non placeret, qui cùm Clearchum cæteròsque accessissent duces, Quid, inquiunt, manemus? an nescimus regem nos perditos in primis velle, ut sit Græci etiam quod cæteri metuant adversùs regem arma capere? Et jam quidem nos ad manendum pellicit, propterea quòd copiæ ejus dispersæ sint: verùm ubi rursum ipsi coactæ fuerint copiæ, fieri non potest quin nos adoriatur. Fortassis etiam ali-

a Καὶ δεξιὰς — παρὰ &c.] Adi Κ. Π. p. 252. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

b Οἱ περὶ τὸν Ἀριαῖον] Articulus iste cum præpos. περὶ vel ἀμφὶ, scriptores præsertim apud Atticos, periphrasi inservire solet. Exempla sunt passim obvia. Vide *Budæi* Comm. L. G. p. 1055—6. Conf. Joh. XI. 19. Idem tamen rectè observat, *hominem et comitatum ejus vel sodalitatem* phrasi istâ aliquando designari. Sic Act. XIII. 13. locutio οἱ περὶ τὸν Παῦλον, sonat *Paulus et qui cum eo erant*.

c Τί] Pro διὰ τί &c.] Eadem ἐλλείπει præpos. Marc. XII. 15. et passim alibi.

d Ὑπάγεται] Respice verbi hujus significationem p. 98. et p. 97. not. b. *Phavorinus*, Ὑπάγει, ἐξαπατᾷ. Similiter *Suidas:* cui Ὑπαγόμενος itidem est ἐξαπατῶν, πειθόμενος, ἀπατώμενος. Pari ferè ratione Latini *ducere*, *circumducere* &c. pro *eludere* moras nectendo usurpant.

ἀποτειχίζει, ὡς ἄπορος ᾖ ἡ ὁδός. Οὐ γάρ ποτε [a] ἑκών γε βουλήσεται ἡμᾶς ἐλθόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπαγγεῖλαι, ὡς ἡμεῖς τοσοίδε ὄντες ἐνικῶμεν τὴν βασιλέως δύναμιν [b] ἐπὶ ταῖς θύραις αὐτοῦ, καὶ καταγελάσαντες ἀπήλθομεν.

Κλέαρχος δὲ ἀπεκρίνατο τοῖς ταῦτα λέγουσιν, Ἐγὼ ἐνθυμοῦμαι μὲν καὶ ταῦτα πάντα· ἐννοῶ δὲ ὅτι εἰ νῦν ἄπιμεν, δόξομεν ἐπὶ πολέμῳ ἀπιέναι, καὶ παρὰ τὰς σπονδὰς ποιεῖν. [c] Ἔπειτα, πρῶτον μὲν ἀγορὰν οὐδεὶς ἡμῖν παρέξει, οὐδ' [d] ὁπόθεν ἐπισιτιούμεθα· αὖθις δὲ ὁ ἡγησόμενος οὐδεὶς ἔσται· καὶ ἅμα ταῦτα ποιούντων ἡμῶν εὐθὺς Ἀριαῖος ἀφεστήξει· ὥστε φίλος ἡμῖν οὐδεὶς λελείψεται, ἀλλ' οἱ καὶ πρόσθεν ὄντες, πολέμιοι ἡμῖν ἔσονται. Ποταμὸς δὲ εἰ μέν τις καὶ ἄλλος ἄρα ἡμῖν ἐστι διαβατέος, οὐκ οἶδα· τὸν δ' οὖν Εὐφράτην ἴσμεν ὅτι ἀδύνατον διαβῆναι, κωλυόντων πολεμίων. Οὐ μὲν δή, ἂν μάχεσθαι δέῃ, ἱππεῖς εἰσιν ἡμῖν σύμμαχοι· τῶν δὲ πολεμίων ἱππεῖς εἰσιν οἱ πλεῖστοι καὶ πλείστου ἄξιοι· ὥστε νικῶντες μὲν τίνα ἂν ἀποκτείναιμεν; ἡττωμένων δὲ μὴν

cubi fossam ducit aliquam vel murum extruit, ut iter nobis sit impervium. Neque enim valdè voluerit nos ut in Græciam reversi nuntium perferamus, nos utique tot *exiguósve numero viros* regis copias pro portis ejus vicisse, *eóque* illuso rediisse.

Clearchus autem iis, qui hæc dicebant, Hæc quidem ipse, respondit, omnia mecum in animo considero: sed *et illud* cogito, si jam discedamus, futurum ut belli *gerendi* causâ discedere, et contra fœdera facere videamur. Tum, primò quidem nemo forum nobis præbebit, neque unde cibaria sumpserimus; deinde nemo erit nobis qui se ducem præbuerit; etiam Ariæus, simul atque hæc fecerimus, à nobis statim deficiet: adeò ut nullus nobis reliquus futurus sit amicus, sed illi etiam, qui priùs erant *amici*, hostes nobis fient. Fluvius quidem num quis alius nobis trajiciendus sit, haud scio: Euphratem certè scimus, hostibus impedientibus, nullo modo transiri posse. Nec sanè nobis, si pugnandum fuerit, equites sunt auxiliarii; at hostium equitatus plurimus est et præstantissimus: quemnam itaque interficiemus, si *maximè* vicerimus?

a Ἑκών γε βουλήσεται] Ornatûs seu ἐμφάσεως potiùs quàm significationis causâ ἑκὼν additur. Vide p. 53. n. b. Similis est elegantiæ Atticæ species *Histor*. Gr. l. 4. haud longè ab init. νυκτὸς συσκευασάμενοι ᾤχοντο ἀπιόντες ἐς &c. *Pausan*. etiam l. 2. c. 32. hujusmodi significationis epitasin in his sequitur, καὶ οἰκίαν ἰδὼν οἶδα Ἱππολύτου: et l. 9. c. 32. οὗ δὴ καὶ εἰκόνα ἰδὼν οἶδα &c. Sic et Act. VII. 34. Ἰδὼν εἶδον &c. Vide sis *Steph*. de dial. Atticâ p. 78.

b Ἐπὶ ταῖς θύραις] Vide quæ notavimus Κ. Π. p. 287. Edit. Oxon. 1727.

c Ἔπειτα, πρῶτον] Voce primâ refertur animus ad δόξομεν ἐπὶ πολέμῳ &c. alterâ, ad sequentia ducitur ista, ἀγορὰν οὐδεὶς &c. et αὖθις δὲ ὁ &c.

d Ὁπόθεν] MS. Eton. ὅθεν. Sic suprà p. 111. — ἀφίκοντο εἰς κώμας, ὅθεν ἀπέδειξαν οἱ &c. Parum refert, utro modo legas.

οὐδένα οἷόν τε σωθῆναι. Ἐγὼ μὲν οὖν βασιλέα, ᾧ πολλὰ οὕτως ἐστὶ τὰ σύμμαχα, εἴπερ προθυμεῖται ἡμᾶς ἀπολέσαι, [a] οὐκ οἶδα ὅ, τι δεῖ [b] αὐτὸν ὀμόσαι, [c] καὶ δεξιὰν δοῦναι, [d] καὶ θεοὺς ἐπιορκῆσαι, καὶ τὰ ἑαυτοῦ πιστὰ ἄπιστα ποιῆσαι Ἕλλησι καὶ βαρβάροις. Τοιαῦτα ἔλεγε πολλά.

[e] Ἐν δὲ τούτῳ Τισσαφέρνης ἧκεν, ἔχων τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ὡς εἰς οἶκον ἀπιὼν, καὶ Ὀρόντας τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν· ἦγε δὲ καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως ἐπὶ γάμῳ. Ἐντεῦθεν δὲ Τισσαφέρνους ἡγουμένου καὶ ἀγορὰν παρέχοντος ἐπορεύοντο· ἐπορεύετο δὲ καὶ Ἀριαῖος, ἔχων τὸ Κύρου βαρβαρικὸν στράτευμα, ἅμα Τισσαφέρνει καὶ Ὀρόντᾳ, καὶ συν-

certè si vincemur, nemo salvus evadere poterit. Equidem regem, cui multa adeò sunt auxilia, siquidem nos perditos cupiat, haud scio cur jusjurandum dextrámque dedisse necesse fuerit, ac per deos fallendi animo jurâsse, datámque *adeò* ab ipso fidem Græcis barbarísque suspectam fecisse. Hujusmodi multa dicebat.

Intereà suis cum copiis venit Tissaphernes, quasi domum profecturus, *itémque* cum copiis suis Orontas: quin et regis *hic* filiam, matrimonio sibi junctam *secum* ducebat. Indè Tissapherne præeunte præbentéque forum proficiscebantur: comitabatur etiam Ariæus Tissaphernem et Orontam, cum

a Οὐκ οἶδα ὅ, τι] Pro οὐκ οἶδα διότι. *Isocrat.* similiter scripsit in epist ad *Mitylen. magistr.* p. 426. περὶ ὧν οὐκ οἶδ' ὅ, τι δεῖ πλείω λέγειν. *Aristoph.* in Pluto v. 19.

Ἣν μὴ φράσῃς, ὅ, τι τῷ δ' ἀκολουθοῦμέν ποτε,
Ὦ δέσποτ'.

Sic alii passim ἐκ τῶν ἔξω. Et Marc. IX. 11. Ὅ, τι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, &c. et v. 28. Ὅ, τι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν &c. In priore loco libri quidam omittunt ὅ, τι: alii exhibent Πῶς οὖν λέγουσιν &c. In altero pro Ὅ, τι dant Διατί et Τί ὅτι, quam lectionem amplexus est *Vigerus* de Idiot. Gr. dict. c. 8. sect. 9. glossam scilicet pro germanâ scripturâ, Ὅ, τι, cujus istas omnes esse explicationes rectè notavit olim *Lucas Brug*. Directæ quidem sunt apud Evangelistam interrogationes; qualem etiam ab eâdem particulâ incipientem apud *Homer.* Il. κ'. v. 142. videre est. Ὅτι δὲ χρειὼ τόσον ἵκει; Ubi rectiùs scripseris ὅ, τι: et sic alibi quoties vocula ista valet *cur* &c.

b Αὐτὸν] Hanc Noster amat pleonasmi speciem, de quâ vide p. 107. n. b. Sic et *Pausan.* l. 1. c. 24. Ἐς δὲ τὸν ναὸν, ὃν Παρθενῶνα ὀνομάζουσιν, ἐς τοῦτον &c. *Thucyd.* l. 4. paulò ultra medium, Τῷ δὲ Ἱπποκράτει ὄντι περὶ τὸ Δήλιον, ὡς αὐτῷ ἠγγέλθη &c.

c Καὶ δεξιὰν δοῦναι,] Vide p. 117. n. e.

d Καὶ θεοὺς ἐπιορκῆσαι,] *Lysias* adv. *Theomn.* orat. 1. p. 117. ἐπιορκήσαντα τὸν Ἀπόλλω, ὀμόσαι ἐστὶ, inquit: quem locum respiciunt *Harpocration* et *Suidas* ad v. Ἐπιορκήσαντα. Hìc autem amplior ei tribuenda vis est: ut non tantum ὀμόσαι, quod jam modò de eodem adhibuerat auctor, sed ἐπίορκον ὅρκον ὀμόσαι, (utì Comicus) denotet. Ἐπιορκεῖν itaque dicatur is, qui verbis quidem, et numen testatus, juret; sed dolo malo, animoque exuendi, non servandi, promissa. Sensu nonnihil diverso venit hoc verbum apud Xenophontem aliósque, de quo infrà. Si cui bines porticûs magistros verbum hoc argutiis suis persequentes audire libet, adeat *Grot.* ad Matth. V. 33. et de B. et P. l. 2. c. 13. sect. 13.

e Ἐν δὲ τούτῳ] Vide p. 64. n. f.

ἐστρατοπεδεύετο σὺν ἐκείνοις. Οἱ δὲ Ἕλληνες [a] ὑφορῶντες τούτους, [b] αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἐχώρουν, ἡγεμόνας ἔχοντες. Ἐστρατοπεδεύοντο δὲ [c] ἑκάστοτε ἀπέχοντες ἀλλήλων παρασάγγην, καὶ μεῖον· [d] ἐφυλάττοντο δὲ οἱ ἀμφότεροι, ὥσπερ πολεμίους, ἀλλήλους, καὶ εὐθὺς τοῦτο [e] ὑποψίαν παρεῖχεν. Ἐνίοτε δὲ καὶ ξυλιζόμενοι [f] ἐκ τοῦ αὐτοῦ, καὶ χόρτον καὶ ἄλλα τοιαῦτα συλλέγοντες, πληγὰς ἐνέτεινον ἀλλήλοις· ὥστε καὶ τοῦτο ἔχθραν παρεῖχε. Διελθόντες δὲ τρεῖς σταθμοὺς, ἀφίκοντο πρὸς τὸ [g] Μηδίας τεῖχος, καὶ παρῆλθον αὐτοῦ εἴσω· ἦν δὲ ᾠκοδομημένον [h] πλίνθοις ὀπταῖς ἐν ἀσφάλτῳ κει-

copiis Cyri è barbaris *quas conscripserat*, et unà cum illis castra metatus est. Græci autem cùm eos suspectos haberent, seorsum *suis* cum ducibus pergebant. Et semper castra posuerunt *ità*, ut *aliquanto* minus unâ parasangâ ab se invicem distarent: præterea sibi cavebant utrique ab utrisque tanquam hostibus, atque hoc *adeò* statim suspicionem præbuit. Nonnunquam etiam *loco* dum ex eodem ligna petebant, dum pabulum aliáque id genus colligebant, verbera invicem ingerebant; adeò ut hoc etiam inimicitias excitaret. Confecto trium castrorum itinere, ad Mediæ murum pervenerunt, intráque eum ingressi sunt: erat autem extructus lateribus coctis in bitumine positis, lati-

a Ὑφορῶντες τούτους] Quòd nimirum, ἔνδηλοι ἦσαν οἱ περὶ τὸν Ἀριαῖον ἧττον τοῖς Ἕλλησι προσέχοντες τὸν νοῦν, utì suprà p. 118. scripsit.

b Αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν &c.] Sic loqui solent auctores, id cùm significare velint, quod quis per se, seorsum ab aliis, facit. Lucian. *de non temerè credendo calum.* extr. —— αὐτὸ (fors. αὐτὸν) ἐφ' ἑαυτοῦ χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν. *Dionys. Halic.* A. R. l. 2. sect. 58. καὶ πολὺ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν βουλευσάμενοι — Et l. 10. sect. 12. ζητήσεις ἐφ' ἑαυτῶν ποιεῖσθαι.

c Ἑκάστοτε] *Hesych.* exponit ἀεὶ παρ' ἕκαστα. ubi minor distinctio post ἀεὶ ponenda videtur. *Phavor.* Ἑκάστοτε, ἀεὶ, καὶ καθ' ἡμέραν. Et sic ferè *Suidas* ἀντὶ τοῦ ἀεὶ poni tradit.

d Ἐφυλάττοντο] Mediam ab activâ voce luculento τοῦ φυλάττεσθαι et φυλάττειν discrimine separavit Noster Κ. Π. p. 282. Edit. Oxon. 1727. Πρῶτον μὲν γὰρ νῦν οὐκ ἂν φυλάττεσθαι οὐδὲ φυλάττειν τούτους ἡμᾶς δέοι, — ubi prius valet *custodire me, prospicere mihi* vel *cavere*: posterius, *custodire*, vel *servare alterum.* Vide p. 99. n. d.

e Ὑποψίαν] *Ammonius;* Ὑποψία Ὑφοράσεως διαφέρει. Ὑποψία μὲν γὰρ, ἐστι καλοῦ τις ὑπόνοια· Ὑφόρασις δὲ, δόξα ἐπὶ τὸ χεῖρον. Acutiùs hæc, quàm veriùs protulisse Grammaticum, ex hoc ipso loco intelligere est. Simul intelligas, quantis obnoxii sunt ludibriis, qui familiari ad Lexica Grammaticósque aditu nonnihil elati, dogmata de mente auctorum effutire sua non vereantur, quorum in linguâ peregrini ferè sunt et hospites.

f Ἐκ τοῦ αὐτοῦ,] *Scil.* τόπου: quæ vox sæpissimè patitur ellipsin. *Dionys. Hal.* l. 6. A. R. sect. 14. ἐξ ἀπόπτου τοῖς Ῥωμαίοις &c. *scil.* τόπου. Et sic passim in aliis casibus alii.

g Μηδίας τεῖχος, καὶ &c.] Vide p. 57. n. e. Cæterùm, pro παρῆλθον αὐτοῦ εἴσω, pleniùs Noster p. 58. dixit, — ἡ στρατιὰ παρῆλθε, καὶ ἐγένοντο εἴσω &c.

h Πλίνθοις ὀπταῖς ἐν &c.] Sic *lateres cocti* apud *Plin.* H. N. l. 2. c. 56. et alibi extant; et πλίνθοι ὀπταὶ apud *Herodian*, l. 7. §. 5. quibus opponitur ὠμὴ πλίνθος, in *Pausan.* l. 8. c. 8. Unde ea desumpsit *Suidas*, quæ ad v. Πλίνθος scripsit. Cæterùm, bitumen illis in locis passim reperiri testantur *Plin.* l. 35. c. 15. *Herodot.* l. 1. c. 179. *Just.* l. 1. c. 2. *Curt.* lib. 5. c. 1. et Κ. Π. p. 526. Edit. Oxon. 1727. *Strab.* lib. 16. p. 1078. *Diodor. Sic.* l. 2. p. 96.

μέναις, [a] εὖρος εἴκοσι ποδῶν, ὕψος δὲ ἑκατόν· μῆκος δὲ ἐλέγετο εἶναι εἴκοσι παρασαγγῶν· ἀπεῖχε δὲ Βαβυλῶνος οὐ πολύ.

Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς δύο, παρασάγγας ὀκτώ· καὶ διέβησαν [b] διώρυχας δύο, τὴν μὲν, ἐπὶ γεφύρας, τὴν δ', ἐζευγμένην πλοίοις ἑπτά· (αὗται δὲ ἦσαν ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ· κατετέτμηντο δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ τάφροι ἐπὶ τὴν χώραν αἱ μὲν πρῶται, μεγάλαι, ἔπειτα δ' ἐλάσσους· τέλος δὲ καὶ μικροὶ [c] ὀχετοὶ, ὥςπερ ἐν τῇ Ἑλλάδι [d] ἐπὶ τὰς μελίνας) καὶ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμόν· πρὸς ᾧ πόλις ἦν μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, ᾗ ὄνομα [e] Σιτάκη, ἀπέχουσα τοῦ ποταμοῦ σταδίους πεντεκαίδεκα. Οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες παρ' αὐτὴν [f] ἐσκήνωσαν, [g] ἐγγὺς παραδείσου καλοῦ καὶ μεγάλου, καὶ δασέος παντοίων δένδρων· οἱ δὲ βάρβαροι διαβεβηκότες τὸν Τίγρητα, ᾧ μέντοιγε καταφανεῖς ἦσαν. Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἔτυχον ἐν περιπάτῳ ὄντες [h] πρὸ

tudine pedum viginti, centum altitudine; longitudo ferebatur esse parasangarum viginti; neque procul à Babylone aberat.

Inde castris alteris, parasangas octo progressi sunt; binósque trajecerunt alveos fodiendo ductos, ponte alterum, alterum navigiis septem junctum: (*ducti* erant hi à Tigri fluvio; et ab his fossæ etiam in regionem *illam* diducebantur, primæ, magnæ, deinde minores; tandem etiam exigui canales, qualiter ad panici segetem in Græciâ *ducuntur)* ac ad Tigrim fluvium perveniunt; propter quem urbs erat magna et hominibus frequens, cui nomen Sitace, à flumine stadiis quindecim distans. Et Græci quidem ad hanc castra sunt metati, prope hortum amœnum magnúmque, et arboribus omnis generis densum: barbari verò cùm Tigrim transiissent, conspici certè non poterant. Cæterùm à cœnâ fortè Proxenus et Xenophon pro loco armati ubi excubârunt

a Εὖρος εἴκοσι &c.] Vide sis p. 58. n. h.

b Διώρυχας δύο, τὴν &c.] Confer p. 57.

c Ὀχετοὶ] Minores paulò τάφρους, ut et τάφροι, διώρυξι: quæ tamen inter se nonnunquam confunduntur.

d Ἐπὶ τὰς μελίνας] Suprà Noster p. 15. ἐν πεδίῳ ἐπιῤῥύτῳ hoc plantæ genus inventum esse tradit. Vide sis ibi notata. Auctore quoque *Columellâ* l. 2. c. 9. riguum postulat solum, siccum cretosúmque reformidat. Apud *Theophr.* aliósque passim scribitur μέλινος. Unde rectè *Etymol.* m. Μελίνη, — λέγεται θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς.

e Σιτάκη,] Quâ de urbe consule *Dissert. Geograph.*

f Ἐσκήνωσαν,] Vide p. 106. n. d. et h.

g Ἐγγὺς παραδείσου &c.] Hortorum umbras et frigora Persarum captâsse reges nec mirum est; et Cyri minoris, Sardianum qui propriâ manu (utì Noster in *Œconom.)* παράδεισον arboribus herbísque suaves miscentibus odores instrueret, exemplo docemur.

h Πρὸ τῶν ὅπλων] Hinc, opinor, liquidò satìs constat, ὅπλα locum denotare posse, milites ubi excubias agerent armati; cùm ejus, excubitores qui adloqueretur, verba exaudirent ii, qui πρὸ τῶν ὅπλων jam tum ambularent. Vide p. 107. n. c.

τῶν ὅπλων Πρόξενος καὶ Ξενοφῶν· καὶ προσελθὼν ἐρώτησεν ἄνθρωπός τις τοὺς [a] προφύλακας, ποῦ ἂν ἴδοι Πρόξενον ἢ Κλέαρχον. (Μένωνα δὲ οὐκ ἐζήτει, [b] καὶ ταῦτα, παρὰ Ἀριαίου ὢν τοῦ Μένωνος [c] ξένου.) Ἐπεὶ δὲ Πρόξενος εἶπεν ὅτι αὐτὸς εἴη, ὃν ζητεῖ, εἶπεν ὁ ἄνθρωπος, Ἔπεμψάν με Ἀριαῖος καὶ Ἀρτάεζος, πιστοὶ ὄντες Κύρῳ, καὶ ὑμῖν εὔνοι, καὶ κελεύουσι φυλάττεσθαι, μὴ ὑμῖν ἐπιθῶνται τῆς νυκτὸς οἱ βάρβαροι· ἔστι [d] δὲ στράτευμα πολὺ ἐν τῷ πλησίον παραδείσῳ. Καὶ ἐπὶ τὴν γέφυραν τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ πέμψαι κελεύουσι φυλακὴν, ὅτι διανοεῖται λῦσαι αὐτὴν Τισσαφέρνης τῆς νυκτὸς, ἤνπερ δύνηται, ὡς μὴ διαβῆτε, ἀλλ' ἐν μέσῳ ἀποληφθῆτε τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς διώρυχος. Ἀκούσαντες ταῦτα ἄγουσιν αὐτὸν παρὰ τὸν Κλέαρχον, καὶ φράζουσιν ἃ λέγει. Ὁ δὲ Κλέαρχος ἀκούσας ἐταράχθη, καὶ ἐφοβεῖτο σφόδρα. Νεανίσκος δέ τις τῶν παρόντων ἐννοήσας, εἶπεν ὡς οὐκ ἀκόλουθα εἴη, τό, τε ἐπιθήσεσθαι καὶ τὸ λύσειν τὴν γέφυραν. Δῆλον γὰρ ὅτι ἐπιτιθεμένους ἢ νικᾷν δεήσει αὐτοὺς, ἢ ἡττᾶσθαι. Ἐὰν μὲν οὖν νικῶσι, τί δεῖ αὐτοὺς λύειν τὴν γέφυραν; οὐδὲ γὰρ, ἂν πολλαὶ γέφυραι ὦσιν,

ambulabant: cùm quidam accedens excubitores interrogavit, ubinam Proxenum vel Clearchum reperiret. (Menonem non quærebat, quanquam ab Ariæo missus esset Menonis hospite.) Cùm dixisset Proxenus se *illum* esse, quem quæreret, Ariæus, inquit ille, et Artaëzus, fideles *olim* Cyro, et vobis benevoli, me miserunt; cavendúmque vobis esse denuntiant, nè barbari noctu vos adoriantur: est enim magnus in vicino *vobis* horto exercitus. Ad pontem etiam Tigris fluminis ut præsidium mittatis, hortantur, propterea quòd Tissaphernes de eo noctu solvendo cogitat, si possit, ut non transeatis, sed inter fluvium et alveum intercludamini. Hæc cùm audîssent, eum ad Clearchum ducunt, et quæ diceret, exponunt. *Ea* cùm audîsset Clearchus, perturbatus erat, et metu vehementi commotus. At adolescens quidam ex iis qui aderant, re consideratâ, non esse aiebat consentanea, *Tissaphernem ipsos* adgressurum et pontem soluturum. Perspicuum enim *est*, necesse esse eos, si nos adoriantur, vel vincere vel vinci. Si ergò vicerint, quid iis opus est pontem ut solvant? neque enim, multi si fuerint pontes, habebimus, quo fugiendo salvi

a Προφύλακας,] *Scil.* qui πρὸ τοῦ στρατοπέδου (uti Noster in *Œconom.*) ἐφύλαττον. Vide p. 108. n. b.

b Καὶ ταῦτα,] Valet hìc καί περ, i. e. *tametsi*, *quanquam*: cùm aliàs, idque ἐμφατικῶς, sonet *præsertim*, *idque*.

c Ξένου] Vide pag. 5. n. a. et *Thomasin.* de Tesserâ hospit.

d Δὲ] *Phavorinus:* Δὲ πολλάκις χρῶνται οἱ Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ γάρ. Exemplorum adfatim est apud *Homerum*, *Aristoph.* et alios. *Thucyd.* l. 1. haud ità longè à fine, Καὶ ἦν δὲ οὕτως. Schol. τὸ δὲ, ἀντὶ τοῦ γὰρ, et sic idem sæpiùs. Vide Matth. XXIII. 5. 2 Cor. I. 21.

ἔχοιμεν ἂν, ὅποι φυγόντες ἡμεῖς σωθῶμεν. Ἂν δ' αὖ ἡμεῖς νικῶμεν, λελυμένης τῆς γεφύρας οὐχ ἕξουσιν ἐκεῖνοι, ὅποι ἂν φύγωσιν· οὐδὲ μὴν βοηθῆσαι, πολλῶν ὄντων πέραν, οὐδεὶς αὐτοῖς δυνήσεται, λελυμένης τῆς γεφύρας.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κλέαρχος, ἤρετο τὸν ἄγγελον, πόση τις εἴη χώρα ἡ ἐν μέσῳ τοῦ Τίγρητος καὶ τῆς διώρυχος. Ὁ δὲ εἶπεν ὅτι πολλὴ, καὶ κῶμαι ἔνεισι, καὶ πόλεις πολλαὶ καὶ μεγάλαι. Τότε δὲ καὶ ἐγνώσθη ὅτι οἱ βάρβαροι τὸν ἄνθρωπον [a] ὑποπέμψαιεν, ὀκνοῦντες μὴ οἱ Ἕλληνες διελθόντες τὴν γέφυραν, μένοιεν ἐν τῇ νήσῳ, ἐρύματα ἔχοντες, ἔνθεν μὲν τὸν Τίγρητα ποταμὸν, ἔνθεν δὲ τὴν διώρυχα· τὰ δ' ἐπιτήδεια ἔχοιεν ἐκ τῆς ἐν μέσῳ χώρας, πολλῆς καὶ ἀγαθῆς οὔσης, καὶ τῶν [b] ἐργασομένων ἐνόντων· εἶτα δὲ καὶ [c] ἀποστροφὴ γένοιτο, εἴ τις βούλοιτο βασιλέα κακῶς ποιεῖν. Μετὰ ταῦτα ἀνεπαύοντο· ἐπὶ μέντοι τὴν γέφυραν ὅμως φυλακὴν ἔπεμψαν· [d] καὶ οὔτε ἐπέθετο οὐδεὶς οὐδαμόθεν, οὔτε πρὸς τὴν γέφυραν οὐδεὶς ἦλθε τῶν πολεμίων, ὡς οἱ

evadamus. Contrà verò si nos vicerimus, soluto ponte, deerit illis, quò fugiant: nè quidem ferre quisquam ipsis auxilium poterit, ponte soluto, licèt trans amnem multi sint.

Quæ cùm audîsset Clearchus, nuntium interrogabat, quanta *ea* esset regio, quæ inter Tigrim *jacet* et alveum. Dixit is amplam esse, atque vicos *in eâ*, multásque et magnas urbes inesse. Tum etiam cognitum est, barbaros submisisse hominem, qui vererentur nè Græci cùm transiissent pontem, in insulâ manerent, in *quâ* hinc Tigris fluvius, illinc alveus iis munimento foret; ac commeatum ex agro *inter hos* interjecto haberent, qui et amplus esset et fertilis, cùm etiam qui colerent *eum* adessent: tum autem perfugium fieret, si quis regi injurias inferre vellet. Secundùm hæc quieti se dabant; nihilominus tamen ad pontem præsidium miserunt: at nec ullâ ex parte quisquam *eos* invasit, nec ad pontem ullus hostium venit, quemadmodùm ii, qui præ-

a Ὑποπέμψαιεν] *Suidâ* interprete, est μετὰ δόλου ἐκπέμψαιεν. Deinde citat idem Xenophontis hunc locum, et pro διελθόντες legit διαβάντες, pro μένοιεν, μείνοιεν. Quâ de re Cl. Editor nè verbum quidem.

b Ἐργασομένων] Vide p. 78. n. e. MS. Eton. ἐργασαμένων· cui vulgata anteferenda est lectio. Sicuti autem hoc in loco χώρας ἀγαθῆς dixit, sic K. Π. p. 200. Edit. Oxon. 1727. γῆς ἀγαθῆς.

c Ἀποστροφὴ] *Harpocrat.* et *Phavor.* Ἀποστροφὴν, ἀντὶ τοῦ καταφυγὴν, Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς. Oratoris extant verba hæc, ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους, sub init. ἐνούσης δὲ οὐδεμιᾶς ἔτι ἀποστροφῆς τοῦ μὴ &c. ubi ἀποστροφὴ *mora* verti solet, vel *effugium*, *tergiversatio*. Noster *Memorab.* l. 2. sub fin. Νομίσας δὲ ὁ Ἀρχέδημος ἀποστροφὴν εἶναι τὸν Κρίτωνος οἶκον, &c. ubi *refugium*, perinde atque hoc loco, sonat.

d Καὶ οὔτε — οὐδεὶς &c.] Vide p. 68. n. f.

φυλάττοντες ἀπήγγελλον. Ἐπειδὴ δὲ [a] ἕως ἐγένετο, διέβησαν τὴν γέφυραν ἐζευγμένην πλοίοις τριάκοντα καὶ ἑπτὰ, ὡς οἷόν τε μάλιστα πεφυλαγμένως· ἐξήγγελλον γάρ τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρνους Ἑλλήνων, ὡς διαβαινόντων μέλλοιεν ἐπιτίθεσθαι· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ψευδῆ ἦν· διαβαινόντων μέντοι [b] Γλοῦς αὐτοῖς ἐπεφάνη μετ' ἄλλων, σκοπῶν εἰ διαβαίνοιεν τὸν ποταμόν· ἐπεὶ δὲ εἶδεν, [c] ᾤχετο ἀπελαύνων.

Ἀπὸ δὲ τοῦ Τίγρητος ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσιν, ἐπὶ τὸν Φύσκον ποταμὸν, [d] τὸ εὖρος πλέθρου· ἐπῆν δὲ γέφυρα. Καὶ ἐνταῦθα ᾠκεῖτο πόλις μεγάλη, ᾗ ὄνομα Ὦπις· πρὸς ἣν ἀπήντησε τοῖς Ἕλλησιν ὁ Κύρου καὶ Ἀρταξέρξου νόθος ἀδελφὸς, ἀπὸ Σούσων καὶ Ἐκβατάνων στρατιὰν πολλὴν ἄγων, ὡς βοηθήσων βασιλεῖ· καὶ στήσας τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα, παρερχομένους ἐθεώρει τοὺς Ἕλληνας. Ὁ δὲ Κλέαρχος [e] ἡγεῖτο μὲν εἰς δύο, ἐπορεύετο δὲ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε [f] ἐφιστάμενος. Ὅσον δ' ἂν

sidium ibi agitaverant, renuntiârunt. Primâ aurorâ pontem triginta septem navigiis junctum, quàm cautissimè fieri posset, transiêrunt: nam quidam ex iis, qui apud Tissaphernem fuerant, Græcis enuntiârant futurum, ut *ipsos* inter transeundum adorirentur *hostes;* quod sanè falsum erat: ab iis tamen in ipso transitu conspectus fuit Glus cum *quibusdam* aliis, qui num amnem transirent specularetur; *quod* cùm *Græcos facere* videret, abequitabat.

A Tigri castris quartis, parasangas viginti progressi sunt, usque ad Physcum amnem, latitudine plethri; cui pons erat impositus. Atque ibi incolebatur urbs magna, cui nomen Opis: ad quam Græcis obviam venit Cyri et Artaxerxis frater nothus, qui ut opem regi ferret, à Susis et Ecbatanis magnum ducebat exercitum; et cùm suas subsistere jussisset copias, Græcos prætereuntes spectabat. Cæterùm Clearchus *suos* in binos *dispositos* ducebat, et *sic* faciebat iter, *ut* subinde subsisteret. Quanto autem tempore

a Ἕως] *Thom. Magister:* Ἕως, οὐκ ἠώς. At sic passim Poëtæ. Διαφέρει δὲ τὸ ἕως καὶ ἠὼς κατὰ τρόπους τέσσαρας, inquit Etymol. m. auctor; κατὰ τόνον, κατὰ πλάσιν, κατὰ χρόνον, καὶ κατὰ πνεῦμα. Ἀττικοὶ μὲν ἕως λέγουσιν ἀπὸ τοῦ ἕω, πέμπω — Αἰολικῶς δὲ αὔως, ἀπὸ τοῦ αὔω, τὸ φωνῶ — ἠὼς ὑπὸ Ἰώνων &c. *Suidas:* λέγεται δὲ ἡμέρα κοινῶς, ἠώς· Ἰωνικῶς, ἕως· Δωρικῶς ἀώς· Αἰολικῶς ἐκ τούτου αὔως.

b Γλοῦς — μετ' ἄλλων] Vide suprà p. 35. n. c. et p. 93. Edit. *Ald. Flor.* et MS. Eton. dant μετ' ἄλλοινος: quam scripturam sequitur *Amasæus.* Natus est forsan error ex initiali proximè sequentis participii literâ.

c Ὤιχετο ἀπελαύνων.] Vide p. 119. n. a.

d Τὸ εὖρος πλέθρου] Vide p. 28. n. b. Pleniùs p. 33. dicit εὖ τὸ εὖρος.

e Ἡγεῖτο μὲν εἰς δύο,] Scil. τοῖς ἑαυτοῦ εἰς δύο τεταγμένοις. Locutione hâc ellipticâ usus est Noster Κ. Π. p. 524. Edit. Oxon. 1727. — εἰς δύο ἄγοντας τὴν &c. Et sic alibi. Vide suprà p. 12. n. c.

f Ἐφιστάμενος] Vide p. 37. n. f.

χρόνον [a] τὸ ἡγούμενον τοῦ στρατεύματος ἐπιστῇ, τοσοῦτον ἀνάγκη χρόνον δι' ὅλου τοῦ στρατεύματος γίγνεσθαι τὴν [b] ἐπίστασιν· ὥστε τὸ στράτευμα [c] καὶ αὐτοῖς τοῖς Ἕλλησι δόξαι πάμπολυ εἶναι, καὶ τὸν Πέρσην ἐκπεπλῆχθαι θεωροῦντα. Ἐντεῦθεν δὲ ἐπορεύθησαν διὰ τῆς Μηδίας σταθμοὺς ἐρήμους ἕξ, παρασάγγας τριάκοντα, εἰς τὰς Παρυσάτιδος κώμας, τῆς Κύρου καὶ βασιλέως μητρός. Ταύτας Τισσαφέρνης Κύρῳ ἐπεγγελῶν διαρπάσαι τοῖς Ἕλλησιν ἐπέτρεψε, πλὴν ἀνδραπόδων. Ἐνῆν δὲ σῖτος πολύς, καὶ πρόβατα, καὶ ἄλλα χρήματα. Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς ἐρήμους πέντε, παρασάγγας εἴκοσι, τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ σταθμῷ, πέραν τοῦ ποταμοῦ, πόλις ᾠκεῖτο μεγάλη καὶ εὐδαίμων, [d] ὄνομα Καιναί, ἐξ ἧς οἱ βάρβαροι διῆγον [e] ἐπὶ σχεδίαις διφθερῶν ἄρτους, τυρόν, οἶνον.

Μετὰ ταῦτα ἀφίκοντο [f] ἐπὶ τὸν Ζάβατον ποταμόν, τὸ εὖρος τεττάρων πλέθρων. Καὶ ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· ἐν δὲ ταύταις ὑποψίαι μὲν ἦσαν, φανερὰ δ' οὐδεμία ἐφαίνετο ἐπιβουλή. Ἔδοξεν οὖν τῷ Κλεάρχῳ συγγενέσθαι

prima pars copiarum substiterit, tanto per omnem exercitum inhibitionem ab itinere fieri necesse erat; adeò ut ipsis etiam Græcis ingentes esse copiæ viderentur, et *iste* Persa spectans eas obstupesceret. Indè per Mediam castris in solitudine sextis, parasangas triginta, ad Parysatidis, Cyri regisque matris, vicos progressi sunt. Hos Tissaphernes, Cyro ut illuderet, diripiendi potestatem Græcis fecit, exceptis mancipiis. Inerat autem *in eis* frumentum multum, et pecudes, et res aliæ. Hinc per solitudinem castris quintis, parasangas viginti progressi sunt, cùm Tigrim fluvium ad lævam haberent. Ad castra prima, trans flumen, urbs magna incolebatur et opulenta, *cui* nomen Cænæ, ex quâ barbari ratibus è pellibus *factis* panes, caseum, vinum transportabant.

Post hæc ad Zabatum fluvium perveniunt, *qui erat* plethrorum quatuor latitudine. Atque hìc dies tres manserunt; in quibus *nonnullæ* suspiciones *ortæ* sunt, nullæ tamen manifestæ adparebant insidiæ. Quamobrem Clear-

a Τὸ ἡγούμενον] *Scil.* μέρος. Adi p. 34. n. c.

b Ἐπίστασιν·] In MSto Eton. et libris quibusdam editis legitur ἐπίτασιν. Perperam autem sic legi ex participio, quod modò præcesserat, ἐφιστάμενος abundè liquet.

c Καὶ αὐτοῖς τοῖς Ἕλλησι] *Leunclavius* suspicatur legendum esse τοῖς ἐχθροῖς. Sed nil mutandum.

d Ὄνομα Καιναί,] Pleniùs suprà modò p. præced. et alibi, ᾗ ὄνομα Ὦπις.

e Ἐπὶ σχεδίαις &c.] Sic reposui ex conjecturâ: cui favet MS. Eton. qui pro διφθερῶν exhibet διφθεραίναις. Sic suprà p. 43. — σχεδίαις διαβαίνοντες: ubi vide notata. Priùs legebatur σχεδίας.

f Ἐπὶ τὸν Ζάβατον] Consule *Dissert. Geograph.* operi præmissam.

Τισσαφέρνει, καὶ εἴ πως δύναιτο, παῦσαι τὰς ὑποψίας, πρὶν ἐξ αὐτῶν πόλεμον γενέσθαι· [a] καὶ ἔπεμψέ τινα ἐροῦντα, ὅτι συγγενέσθαι αὐτῷ χρῄζοι. Ὁ δὲ ἑτοίμως ἐκέλευσεν ἥκειν. Ἐπειδὴ δὲ συνῆλθον, λέγει ὁ Κλέαρχος τάδε·

" Ἐγώ, ὦ Τισσαφέρνη, οἶδα μὲν ἡμῖν [b] ὅρκους γεγενημένους, καὶ δεξιὰς δεδομένας, μὴ ἀδικήσειν ἀλλήλους· [c] φυλαττόμενον δέ σε ὁρῶ ὡς πολεμίους ἡμᾶς· καὶ ἡμεῖς ὁρῶντες ταῦτα, ἀντιφυλαττόμεθα. Ἐπεὶ δὲ σκοπῶν οὐδὲν δύναμαι οὔτε σὲ αἰσθέσθαι πειρώμενον ἡμᾶς κακοποιεῖν, ἐγώ τε σαφῶς οἶδα ὅτι ἡμεῖς γε οὐδ' ἐπινοοῦμεν οὐδὲν τοιοῦτον, ἔδοξέ μοι εἰς λόγους σοι ἐλθεῖν, ὅπως, εἰ δυναίμεθα, ἐξέλοιμεν ἀλλήλων τὴν ἀπιστίαν. [d] Καὶ γὰρ οἶδα ἤδη ἀνθρώπους, τοὺς μὲν ἐκ διαβολῆς, τοὺς δὲ ἐξ ὑποψίας, οἳ φοβηθέντες ἀλλήλους, φθάσαι βουλόμενοι πρὶν παθεῖν, ἐποίησαν ἀνήκεστα κακὰ τοὺς οὔτε [e] μέλλοντας οὔτε βουλομένους τοιοῦτον οὐδέν. Τὰς

cho visum est convenire Tissaphernem, et si quâ ratione posset, suspiciones priùs amovere, quàm bellum ex eis oriretur: misit itaque qui diceret, cupere se eum convenire. Hortatus est is promptè ut veniret. Cùm autem convenissent, orationem hanc habuit Clearchus:

" Equidem novi, Tissaphernes, nos *mutuò* jurejurando obstrictos esse, " datásque dextras, nullam alterum alteri illaturum injuriam: sed *tamen* cavere te tibimet à nobis, tanquam ab hostibus, video; et nos vicissim, cùm " id videamus, nobis à te cavemus. Cùm verò *mecum* cogitans nihil animadvertere possim, in quo tu nos lædere coneris, et ipse certò scio nos tale " quidquam nè quidem meditari, visum est te mihi colloquendi causâ conveniendum esse, ut, si quâ ratione possimus, diffidentiam alterius alteri eximeremus. Jam equidem homines novi, qui cùm partim propter criminationem, partim propter suspicionem mutuò sese metuerent, priusquam quid " ipsis accideret, antevertendi studio gravissimis malis eos adfecerunt, qui " nihil tale jam tum pararent cuperéntve. Quare cùm iniquos hujusmodi

a Καὶ] Vide p. 86. n. b.

b Ὅρκους γεγενημένους &c.] Vide p. 117. et ibi notata.

c Φυλαττόμενον &c.] Adi p. 121. n. d.

d Καὶ γὰρ οἶδα &c.] *Atque illæ quidem injuriæ*, inquit Cicero de Offic. l. 1. c. 7. *quæ nocendi causâ de industriâ inferuntur, sæpè à metu proficiscuntur: cùm is, qui nocere alteri cogitat, timet nè, nisi id fecerit, ipse aliquo adficiatur incommodo.* Vide *Grot.* de B. et P. l. 2. c. 1. Et *Isocrat.* ἐν τῷ περὶ ἀντιδόσεως, p. 313, 314. edit. *Steph.*

e Μέλλοντας οὔτε &c.] *Hesych.* et *Phavor.* Μελλήσω, σπουδάσω. *Thucyd.* l. 2. ferè medio, de Archidami in Platæam impetu, καθίσας τὸν στρατὸν ἔμελλε δῃώσειν τὴν γῆν. i. e. *parabat vastare.* Et sic sæpè Scriptores Attici.

“ οὖν τοιαύτας [a] ἀγνωμοσύνας νομίζων συνουσίαις [b] μάλιστα ἂν παύεσθαι, ἥκω, καὶ διδάσκειν σὲ βούλομαι, ὡς σὺ ἡμῖν οὐκ ὀρθῶς ἀπιστεῖς. Πρῶτον μὲν γὰρ καὶ μέγιστον, οἱ [c] θεῶν ὅρκοι ἡμᾶς κωλύουσι πολεμίους εἶναι ἀλλήλοις· ὅστις δὲ τούτων σύνοιδεν αὑτῷ παρημεληκὼς, τοῦτον ἐγὼ οὔποτ' ἂν εὐδαιμονίσαιμι. [d] Τὸν γὰρ θεῶν πόλεμον οὐκ οἶδα οὔτ' ἀπὸ ποίου ἂν τάχους φεύγων τὶς ἀποφύγοι, οὔτ' εἰς ποῖον ἂν σκότος ἀποδραίη, οὔθ' ὅπως ἂν εἰς ἐχυρὸν χωρίον ἀποσταίη. [e] Πάντη γὰρ πάντα τοῖς θεοῖς ὕποχα, καὶ πανταχῇ πάντων ἴσον οἱ θεοὶ κρατοῦσι. Περὶ μὲν δὴ τῶν θεῶν τε καὶ τῶν ὅρκων οὕτω γιγνώσκω, [f] παρ' οὓς ἡμεῖς τὴν φιλίαν συνθέμενοι κατεθέμεθα· τῶν δὲ ἀνθρωπίνων σὲ ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι νομίζω μέγιστον ἡμῖν

“ errores existimarem maximè colloquiis finiri posse, *huc* venio, téque docere cupio, non rectè nobis te diffidere. *Quod* enim primum est et maximum, ipsum quod per deos uterque juravimus jusjurandum nos invicem infestos esse vetat: quod quicunque se contempsisse sibimet conscius est, eum ego neutiquam beatum prædicare possum. Nam haud scio, quâ quis fugæ celeritate à diis *sibi* bellum *illatum* effugere, quásve in tenebras aufugere, vel quâ ratione locum in munitum secedere possit. Quippe omnino omnia diis subjecta sunt, et ubique dii pariter omnia suâ potestate continent. Atque ità de diis ac jurejurando sentio, apud quos initam amicitiam deposuimus: inter humanas autem res equidem te nobis in præsenti maximum esse

a Ἀγνωμοσύνας] *Phavor.* et Etymol. m. Ἀγνωμοσύνη, ἀναισθησία, ἄγνοια, ὀλιγωρία. Noster in *Apol. Socr.* extr. Αὐτὸς μὲν δὴ (Anytus) διὰ τὴν τοῦ υἱοῦ πονηρὰν παιδείαν, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγνωμοσύνην, i. e. *propter suam amentiam.* Apud *Herodot.* l. 2. c. 172. opponitur σοφίῃ. Hoc in loco denotare videtur *simultates*, vel *indignitates etiam ex errore natas.*

b Μάλιστα ἂν παύεσθαι.] Ità MS. Eton. et libri editi. Cl. *Arnaud* censet ἂν ante παύεσθαι nullum locum habere, et pro utrâque voce reponendum ἀναπαύεσθαι. At jure locum hunc ista sibi vindicet particula; cùm verbo, cui adjungitur, vim δυνητικὴν, ut passim alibi, tribuat. Sic mox infrà: οὓς ἐλπίζω ἂν — ταπεινοὺς ὑμῖν παρασχεῖν: et paucis interjectis — ἃ οἶμαι ἂν παῦσαι &c. ubi aoristis illis vim futuri cum sensu potentiali conjunctum largitur. Junxit et cum præsenti infinitivi, perinde atque hoc loco. Noster K. Π. p. 80. Edit. Oxon. 1727. — μοὶ δοκεῖ — μάλιστα ἂν ποιεῖν, i. e. *posse efficere* vel *effecturum* &c.

c Θεῶν ὅρκοι &c.] Vide p. 117.

d Τὸν γὰρ θεῶν &c.] Numinis *scil.* in testem et vindicem invocati; *perjuri capitis, fraudisque* Ultorem. *Quis enim læsos impunè putaret Esse deos?* Lege omnino *Psal.* CXXXIX. 7. et seq. et agnosce, quàm humilis, quàm jejuna sit etiam Atticæ Musæ oratio; præ altâ illâ, uberrimísque sententiis abundanti, θεοπνεύστου Psaltis eloquentiâ.

e Πάντη γὰρ πάντα &c.] Illud hìc genus figurarum adhibet, quæ aut similitudine vocum, aut paribus, aut contrariis vertunt in se aures, et animos excitant. Huic nomen est παρονομασία, quæ dicitur *agnominatio:* Quinctil. *Instit. Orat.* l. 9. c. 3. Cæterùm, L. G. thesauri non agnoscunt ὕποχος. *J. Poll.* de eo, qui αἰτίαν ὑπέχει, rectè adhiberi docet l. 8. segm. 68. Vide sis *Cicer.* de N. D. l. 3. c. 39.

f Παρ' οὓς] *Muretus* legit παρ' οἷς. nec malé.

“ εἶναι ἀγαθόν. Σὺν μὲν γάρ σοὶ πᾶσα ἡμῖν ὁδὸς εὔπο-
“ ρος, πᾶς δὲ ποταμὸς Διαβατὸς, τῶν δ' ἐπιτηδείων οὐκ
“ ἀπορία· ἄνευ δέ σου πᾶσα μὲν ἡ ὁδὸς [a] διὰ σκότους,
“ (οὐδὲν γὰρ αὐτῆς ἐπιστάμεθα) πᾶς δὲ ποταμὸς δύσπο-
“ ρος, πᾶς δ' ὄχλος φοβερός· [b] φοβερώτατον δ' ἐρημία·
“ μεστὴ γὰρ πολλῆς ἀπορίας ἐστίν. [c] Εἰ δὲ δὴ καὶ μα-
“ νέντες σὲ κατακτείναιμεν, ἄλλο τι ἂν, ἢ τὸν εὐεργέτην
“ κατακτείναντες, πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον [d] ἔφεδρον
“ ἀγωνιζοίμεθα; Ὅσων δὲ δὴ καὶ οἵων ἐλπίδων ἐμαυτὸν ἂν
“ στερήσαιμι, εἴ σέ τι κακὸν ἐπιχειρήσαιμι ποιεῖν, ταῦτα
“ λέξω. [e] Ἐγὼ γὰρ Κῦρον ἐπεθύμησά μοι φίλον γενέσ-
“ θαι, νομίζων [f] τῶν τότε ἱκανώτατον εἶναι εὖ ποιεῖν ὃν ἂν
“ βούλοιτο. Σὲ δὲ νῦν ὁρῶ τήν τε Κύρου δύναμιν καὶ χώ-
“ ραν ἔχοντα, καὶ τὴν σεαυτοῦ ἀρχὴν σώζοντα, τὴν δὲ

“ bonum existimo. Nam cum te nobis omnis via transitu facilis, omne flu-
“ men trajici possit, nulla commeatûs *erit* inopia: sine te iter omne tene-
“ bricosum *erit*, (quippe cujus ignari planè sumus) flumen omne transitu
“ difficile, omnis turba terribilis; maximéque terribilis solitudo; quippe quæ
“ multis difficultatibus referta sit. Quòd si te furore impulsi occidamus,
“ quid aliud *futurum est*, quàm ut occiso homine *de nobis* benè merito, ad-
“ versùs regem maximum vindicem decertemus? Quas sanè et quales mihi
“ ipse spes erepturus sim, si quid tibi mali facere coner, id *verò* exponam.
“ Cyrum ego mihi fieri amicum expetivi, propterea quòd *illum* inter sui tem-
“ poris homines ad conferenda in quem vellet cunque beneficia maximè ido-
“ neum arbitrarer. Nunc te video potitum et potentiâ et regione Cyri, cùm
“ tuum etiam imperium incolume retineas, regísque *adeò* potentiam, quam

a Διὰ σκότους,] Metaphoricè sumitur hæc vox, sicut Rom. II. 19. et sæpè alibi.

b Φοβερώτατον &c.] *Scil.* χρῆμα. Vide p. 113. n. b.

c Εἰ δὲ δὴ &c.] Deest vocula posterior in MSto Eton. et quibusdam editis. Rectè tamen eam retinuerunt *Stephanus* et *Leunclavius:* nam sic suprà Noster p. 108. Ὁ δὲ δὴ ἔγραψα &c. Porrò, quod ad phrasin ἄλλο τι attinet, eâ usus est Noster K. Π. p. 200. Edit. Oxon. 1727. Hìc valet *τί ἄλλο ἂν scil. ποιοῖμεν:* quod verbum deest itidem K. Π. p. 52. Edit. ejusd. —*μόνος ἐκεῖνος οὐδὲν ἄλλο* (*scil.* ἐποίει,) ἢ τοὺς πεπτωκότας περιελαύνων ἐθεᾶτο.

d Ἔφεδρον] Ab re athleticâ ducitur nomen, impositum olim ei, qui duobus inter se luctantibus adsidebat, certamen inspiciebat, ejúsque eventum eo expectabat consilio, victorem ut integer adgrederetur. *Triclin.* ad *Sophoc.* Ajac. v. 615. *Ἔφεδρος κυρίως, ὁ παρεσκευασμένος, ὅταν δύο τινὲς παλαίωσι, παλαίσειν τῷ νικήσαντι.* Et sic ferè vetus alter *Scholiastes* ad locum. Hinc sua *Suidas* ad v. Exempla huc facientia suppeditabit *Budæus* in Comm. G. L. p. 742. Quibus omnino velim addas quæ *Lucianus* disserit *in Hermotimo* ferè medio.

e Ἐγὼ γὰρ &c.] Vide K. Π. p. 222. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

f Τῶν τότε] Hâc persæpè Attici scriptores ellipticâ utuntur locutione, pro *τῶν τότε ὄντων* vel *γενομένων.* Sic suprà p. 107. —*κήρυκα ἄριστον τῶν τότε* — *Æschin.* dial. 1. sect. 8. Οὗτοι δέ που ἐδόκουν κάλλιστα τῶν τότε παλαίειν. Et passim alibi.

" βασιλέως δύναμιν, ᾗ Κῦρος πολεμίᾳ ἐχρῆτο, σοὶ [a] ταύτην
" σύμμαχον οὖσαν. Τούτων δὲ τοιούτων ὄντων, τίς οὕτω
" μαίνεται, ὅςτις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι; Ἀλλὰ μὴν,
" ἐρῶ γὰρ καὶ ταῦτα, ἐξ ὧν ἔχω ἐλπίδας, καί σε βουλή-
" σεσθαι φίλον ἡμῖν εἶναι. Οἶδα μὲν γὰρ ὑμῖν Μυσοὺς
" λυπηροὺς ὄντας, οὓς ἐλπίζω ἂν σὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει
" ταπεινοὺς ὑμῖν παρασχεῖν· οἶδα δὲ καὶ Πεισίδας· ἀκούω
" δὲ καὶ ἄλλα ἔθνη πολλὰ τοιαῦτα εἶναι, ἃ [b] οἶμαι ἂν
" παῦσαι ἐνοχλοῦντα ἀεὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ. [c] Αἰ-
" γυπτίους δὲ, οἷς μάλιστα ὑμᾶς νῦν γιγνώσκω τεθυμω-
" μένους, οὐχ ὁρῶ ποίᾳ δυνάμει συμμάχῳ χρησάμενοι
" μᾶλλον ἂν κολάσεσθε τῆς νῦν σὺν ἐμοὶ οὔσης. Ἀλλὰ
" μὴν ἔν γε τοῖς πέριξ οἰκοῦσι σὺ, εἰ μὲν βούλοιό τῳ φίλος
" εἶναι, ὡς μέγιστος ἂν εἴης· εἰ δέ τις σε λυποίη, ὡς δεσ-
" πότης ἀναστρέφοιο, ἔχων ἡμᾶς ὑπηρέτας, οἵ σοι οὐκ ἂν
" τοῦ μισθοῦ ἕνεκα μόνον ὑπηρετοῖμεν, ἀλλὰ καὶ τῆς χά-
" ριτος, ἣν σωθέντες ὑπὸ σοῦ σοὶ ἂν ἔχοιμεν δικαίως. Ἐμοὶ
" μὲν ταῦτα πάντα ἐνθυμουμένῳ οὕτω δοκεῖ θαυμαστὸν
" εἶναι, τὸ σὲ ἡμῖν ἀπιστεῖν, ὥςτε καὶ ἥδιστ' ἂν ἀκούσαι-

" Cyrus infestam expertus est, tibi hanc auxilio esse. Quæ cùm ità se habeant,
" quis usque adeò insanit, ut esse tibi nolit amicus? Enimverò ea etiam profe-
" ram, undè spem habeam fore, ut tu quoque nobis amicus esse velis. Quippe
" novi Mysos vobis esse molestos, quos me cum his quæ adsunt copiis vobis
" subjicere posse spero: quin et Pisidas *hostili in vos esse animo* novi; audio
" et alias gentes esse multas ejusmodi, quæ ut ab interpellando semper felici-
" tatem vestram desistant, effecturum me arbitror. Porrò Ægyptios, qui-
" bus nunc maximè vos iratos esse intelligo, non video quibus copiis auxi-
" liariis usi potiùs, quàm quæ mihi jam adsunt, castigare poteritis. At verò
" etiam inter eos qui circumcircà habitant, si cui *eorum* amicus esse velis,
" quàm maximus esses; sin quis aliquid tibi molestiæ crearet, *eum* tanquam
" dominus everteres, nos cùm haberes *ultionis* ministros, qui tibi non tantùm
" stipendii causâ subserviremus, sed etiam gratiæ, quam à te incolumes ser-
" vati meritò tibi haberemus. Mihi quidem hæc omnia animo agitanti adeò
" mirum esse videtur, te fidem nobis non habere, ut libentissimè etiam *ejus*

a Ταύτην] Vide p. 107. n. b.
b Οἶμαι ἂν παῦσαι] Vide p. 128. n. b.
c Αἰγυπτίους] In libris quibusdam editis perperam legitur Αἰγυπτίοις. Confer p. 97. Bellum inter Ægyptios tandem et Persas conflatum est anno ante æram Christianam 377, cùm jam 28 ferè annos imperio expleverat Artaxerxes, in Ægypto regnante Aceride. Vide sis *Diodor. Sic.* l. 15. ad Olymp. 98. et *C. Nep.* in Iphicrate et Chabriâ.

" μι τοὔνομα, τίς ἐστιν οὕτω δεινὸς λέγειν, ὥστε πεῖσαι λέ-
" γων, ὡς ἡμεῖς σοι ἐπιβουλεύοιμεν." Κλέαρχος μὲν οὖν τοσαῦτα εἶπε· Τισσαφέρνης δὲ ὧδε [a] ἀπημείφθη·

" Ἀλλ' ἥδομαι μὲν, ὦ Κλέαρχε, ἀκούων σου φρονίμους
" λόγους· ταῦτα γὰρ γιγνώσκων, εἴ τι ἐμοὶ κακὸν βουλεύοις,
" ἅμα ἂν μοὶ δοκῆς καὶ σεαυτῷ κακόνους εἶναι. Ὡς δ'
" ἂν μάθης, ὅτι οὐδ' ἂν ὑμεῖς δικαίως οὔτε βασιλεῖ οὔτ'
" ἐμοὶ [b] ἀπιστοίητε, ἀντάκουσον. Εἰ γὰρ ὑμᾶς ἐβουλό-
" μεθα ἀπολέσαι, πότερά σοι δοκοῦμεν ἱππέων πλήθους
" ἀπορεῖν, ἢ πεζῶν, ἢ [c] ὁπλίσεως, ἐν ᾗ ὑμᾶς μὲν βλάπ-
" τειν ἱκανοὶ ἂν ἦμεν, ἀντιπάσχειν δὲ οὐδεὶς κίνδυνος;
" Ἀλλὰ χωρίων ἐπιτηδείων ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι ἀπορεῖν ἂν
" σοι δοκοῦμεν; Οὐ τοσαῦτα μὲν πεδία ἡμῖν φίλια ὄντα
" σὺν πολλῷ πόνῳ διαπορεύεσθε, τοσαῦτα δὲ ὄρη ὑμῖν

" sim auditurus nomen, qui tantùm dicendo valeat, ut oratione *suâ* persua-
" dere possit tibi nos insidiari." Hæc quidem dixit Clearchus: *ad quæ* Tissaphernes in hunc modum respondit:

" Equidem, Clearche, lætus orationem tuam prudentem audio: nam cùm
" hæc cognoscas, si quid in me mali moliaris, mala simul contra teipsum
" agitare mihi visus fueris. Verùm ut intelligas non jure vos vel regi vel
" mihi diffidere posse, *me* vicissim audi. Nam si vos perdere vellemus,
" equitúmne nobis copiam deesse arbitraris, an peditum, an armaturæ, quâ
" sanè vos lædere parati fuerimus, cùm nullum *nobis* sit damni vicissim fe-
" rendi periculum? Num locorum ab invadendum vos idoneorum copiam
" nobis defuturam putas? Nonne per tot campos nobis pacatos magno cum
" labore transitis; tótque montes vobis in conspectu sunt, qui sunt *vobis*

a Ἀπημείφθη· In libris nonnullis scribitur ἀπημείφθη. Sed rectè *Stephanus* et ex Atticorum indole dat ἀπημείφθη: quod Homericis verbis, quibus nonnunquam alibi usus est Noster, meritò adnumeres.

b Ἀπιστοίητε] Ità reposui, re ipsâ, quâ de agitur, hanc scripturam suadente. Id enim agit Tissaphernes, ut à se perfidiæ suspicionem amoveat; et Clearcho persuadeat nihil esse, quod Græci de regis suâve erga ipsos voluntate dubitent. Clearchus ipse suprà p. 127, idcirco in Tissaphernis congressum colloquiúmque venit, ut, εἰ δυναίμεθα, inquit, ἐξέλοιμεν ἀλλήλων τὴν ἀπιστίαν. Idem, paucis interjectis, διδάσκειν σε βούλομαι, ὡς σὺ ἡμῖν οὐκ ὀρθῶς ἀπιστοῖς — ad quæ verbis his aptè satìs respondet Tissaphernes. Hactenùs libri omnes dedêre ἀπιστοίητε, quod, sive loci structuram sive sensum spectes, incommodè huc irrepsit. Vidit hoc etiam *Muretus*, et rescripsit ἀπιστοίητε, cui levi mutatione factâ, formam Atticam, atque adeò Auctoris stilo congruentem, induendam curavi.

c Ὁπλίσεως,] Verti solet *armatorum*; quasi poneretur pro ὁπλιτῶν, similiter atque ὅπλα p. 102. et apud Latinos, *armatura* pro *armati*. Sed cum ὁπλῖται πεζικῆς sint δυνάμεως, cujus etiam hìc meminit auctor, ista minùs commoda videtur expositio; nisi fortè πεζῶν valere ψιλῶν, quibus opponi solent ὁπλῖται, statueris. Apud Nostrum certè K. Π. p. 626. Edit. Oxon. 1727. ὅπλισις est *armatura*. Et sic alibi.

" [a] ὁρᾶται ὄντα πορευτέα, ἃ ἡμῖν ἔξεστι προκαταλα-
" βοῦσιν ἄπορα ὑμῖν παρέχειν; τοσοῦτοι δέ εἰσι ποταμοὶ
" [b] ἐξ ὧν ἔξεστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ὁπόσοις ἂν ὑμῶν βου-
" λοίμεθα μάχεσθαι; [c] Εἰσὶ δ' αὐτῶν, οὓς οὐδ' ἂν παν-
" τάπασι διαβαίητε, εἰ μὴ ἡμεῖς ὑμᾶς διαπορεύοιμεν. Εἰ
" δὲ ἐν πᾶσι τούτοις ἡττώμεθα, ἀλλὰ τό γε πῦρ τοῦ καρ-
" ποῦ κρεῖττόν ἐστιν· ὃν ἡμεῖς δυναίμεθ' ἂν κατακαύσαντες
" [d] λιμὸν ὑμῖν ἀντιτάξαι· ᾧ ὑμεῖς, οὐδ' εἰ πάνυ [e] ἀγαθοὶ
" εἴητε, μάχεσθαι ἂν δύνησθε. Πῶς οὖν ἂν ἔχοντες το-
" σούτους πόρους πρὸς τὸ ὑμῖν πολεμεῖν, καὶ τούτων μηδένα
" ἡμῖν ἐπικίνδυνον, ἔπειτα ἐκ τούτων πάντων τοῦτον ἂν τὸν
" [f] τρόπον ἐξελοίμεθα, ὃς μόνος μὲν [g] πρὸς θεῶν ἀσεβής,
" μόνος δὲ πρὸς ἀνθρώπων αἰσχρός; παντάπασι δὲ ἀπόρων

" transeundi, quos si præoccupaverimus impervios vobis reddere possimus? " *nonne* tot sunt flumina, unde nobis liceat *velut* è penu promere, cum quan- " tis vestrûm *copiis* dimicare velimus? Sunt etiam ex illis *nonnulla*, quæ nè " transire quidem omnino poteritis, nisi vos ipsi trajiciamus. Quòd si hisce " omnibus inferiores evaserimus, at certè ignis fructibus est superior; quos " cùm exusserimus, famem vobis tanquam in acie opponere poterimus: ad- " versùs quam vos, tametsi vel fortissimi sitis, pugnare *tamen* non poteritis. " Qui ergo, cùm tot nobis sint ad bellum adversùs vos gerendum viæ, ea- " rúmque nulla nobis *sit* periculosa, illam demum ex his omnibus eligere- " mus rationem, quæ una *sit* ad deos impia, una *sit* ad homines turpis? quæ- " que *adeo* illorum sit omnino, qui ad eas, è quibus se expedire nequeunt, " difficultates redacti sunt, et omnium machinarum expertes et necessitate

a Ὁρᾶται] MS. Eton. ὁρᾶτε: nec aliter legit *Muretus*. Receptam scripturam tuentur libri editi; cùm tamen neutiquam *Mureti* judicium MSti auctoritate confirmatum improbaverim.

b Ἐξ ὧν ἔξεστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι] Eâdem usus est locutione metaphoricâ Κ. Π. p. 246. Edit. Oxon. 1727. παρέσχον ἡμῖν ταμιεύεσθαι, ὥστε ὁπόσοις ἐβουλόμεθα αὐτῶν μάχεσθαι. Sic *Thucyd*. l. 6. haud ità longè ab init. καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον βουλόμεθα ἄρχειν, &c. Et *Dion. Chrysost*. Orat. XI. p. 177. edit. Lutet. ἅτε οὐδὲν αὑτῆς ταμιευσάμενοι ἐν ἀγῶνι — i. e. *qui in prælio sui impetûs, aut virium suarum, nihil reservâsset*. Ità nimirum ἅ πάνυ Casaubonus locum legit et exposuit. Ταμιεύεσθαι autem, ex ejusdem doctis. viri sententiâ, milites dicuntur, cùm non omnes suas vires primo effundunt conatu; sed sic eas dispensant, ut repetere, si opus sit, semel atque iterum pugnam queant. *Item*, cùm non confertos cuneos temerario impetu adgrediuntur, sed vel singulos, vel plures quidem, verùm intra virium suarum modum.

c Εἰσὶ δ' αὐτῶν] *Scil*. τινές: quâ de ellipsi vide p. 40. n. g.

d Λιμὸν ὑμῖν ἀντιτάξαι.] Metaphorâ utitur καὶ ἡδονὴν συμβαλλούσῃ τῷ λόγῳ καὶ μέγεθος. Vide sis *Demet. Phal*. de *Elocut*. sect. 78. et *Quinctil*. Instit. Orat. l. 8. c. 6.

e Ἀγαθοὶ] Plenè dixit p. 77. ἀγαθοὺς εἰς πόλεμον.

f Τρόπον] Sensu eodem suprà modò πόρους metaphoricè adhibuit, ut Latini *via*.

g Πρὸς θεῶν &c.] Sic suprà p. 49. ὅ, τι δικαιότατον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων.

"ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκῃ ἐχομένων, καὶ τούτων "πονηρῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιορκίας τε πρὸς θεοὺς, "καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι; Οὐχ οὕτως "ἡμεῖς, ὦ Κλέαρχε, οὔτε ἠλίθιοι οὔτε ἀλόγιστοί ἐσμεν. "[a] Ἀλλὰ τί δὴ, ὑμᾶς ἐξὸν ἀπολέσαι, οὐκ [b] ἐπὶ τοῦτο ἤλ-"θομεν; Εὖ ἴσθι ὅτι ὁ ἐμὸς ἔρως τούτου αἴτιος, τοῦ τοῖς "Ἕλλησιν ἐμὲ [c] πιστὸν γενέσθαι, καὶ ᾧ Κῦρος ἀνέβη "[d] ξενικῷ διὰ μισθοδοσίαν πιστεύων, τούτῳ ἐμὲ καταβῆναι "δι' [e] εὐεργεσίας ἰσχυρόν. [f] Ὅσα δέ μοι ὑμεῖς χρήσιμοι "ἐστὲ, τὰ μὲν καὶ σὺ εἶπες, τὸ δὲ μέγιστον ἐγὼ οἶδα· "[g] τὴν μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τιάραν βασιλεῖ μόνῳ ἔξ-"εστιν ὀρθὴν ἔχειν, τὴν δ' ἐπὶ τῇ καρδίᾳ ἴσως ἂν ὑμῶν "παρόντων καὶ ἕτερος εὐπετῶς ἔχοι."

Ταῦτα εἰπὼν ἔδοξε τῷ Κλεάρχῳ ἀληθῆ λέγειν· καὶ εἶ-

" constricti, iidémque improbi, qui perjurio erga deos, et fidei erga homines " violatione aliquid perficere cupiunt? Non adeò vecordes vel rationis ex-" pertes, Clearche, sumus. At enim, cùm nostrâ esset in potestate vos per-" dere, cur id adgressi non sumus? Certò scias, in causâ fuisse meum desi-" derium Græcis *nimirum* me fidum præstandi, ac quo Cyrus milite pere-" grino stipendii soluti nomine fretus *huc* adscendit, eo me ob beneficia " muniente descendendi. Quas verò ad res vos mihi utiles sitis, has et tu " quidem exposuisti, et quod maximum est ipse novi: uni nimirum regi tia-" ram in capite rectam gestare licet, verùm eam in corde, si vos *illi* adsitis, " fortassis alius quoque facilè gesserit."

Hæc loquutus visus est Clearcho vera dicere: atque *adeò*, Nonne, inquit,

a Ἀλλὰ τί δὴ, &c.] Sic MS. Eton. Vulgo, Ἀλλὰ τί δεῖ &c. quod istius particulæ locum occupavit etiam K. Π. p. 283. Edit. Oxon. 1727. ἐπὶ τούτους ἡμεῖς καὶ δὴ στρατευσόμεθα. ubi edit. *Ald.* et *Flor.* habent καὶ δεῖ. *Stephanus* etiam loci hujus scripturam, quam damus, et distinctionem recipiendam monuit. Similiter autem Noster participium illud absolutè posuit K. Π. p. 582. Edit. ejusd. ὡς διὰ τὸ πολλὰ διδόναι πίνας ἴσοιτο, ἐξὸν αὐτῷ &c. Sic passim Attici impersonalium utuntur participiis. Cæterùm, occurrit his verbis Tissaphernes Græcorum dubitationi; quibus mirum videri posse suspicatus est, quòd, cùm tam facilè vitam iis eripere potuerint Persæ, iis pepercerint. Causam igitur hujus rei reddit Εὖ ἴσθι ὅτι ὁ ἐμὸς &c.

b Ἐπὶ τοῦτο] Ità scribendum perspexit *Stephanus*; cùm vulgò legatur ἐπὶ τούτῳ.

c Πιστὸν] Hìc in passivâ (quod observatione dignum putavit *Stephanus*) capitur significatione; nec πιστὸν γενέσθαι aliud est quàm πιστευέσθαι. Hoc verò dicit Tissaphernes, "Cupiebam Græcos mihi fi-" dere, et me minimè suspectum habere, " nihílque mali sibi à me timere &c.

d Ξενικῷ] Vide p. 6. n. d. et de verbis ἀνέβη et καταβῆναι p. 1. n. a.

e Εὐεργεσίας] Ità edit. *Leunclav.* et MS. Eton. qui dat etiam μισθοδοσίας. *Steph.* et *Ald.* μισθοδοσίαν et συνεργεσίαν.

f Ὅσα δέ μοι &c.] Vide p. 97. n. c.

g Τὴν μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ &c.] *Lucian.* in Piscat. p. 213. ὡς εἴ τις ἐν βασιλικῷ σχήματι ὀρθὴν τιάραν ἔχων καὶ &c. *Dion. Chrysost.* orat. XIV. extr. Τοιγαροῦν Περσῶν βασιλεὺς, ὅπως μὲν ἕξει μόνος ὀρθὴν τὴν τιάραν, ἐφρόντιζεν. Vide sis etiam *Josephi* Antiq. Jud. l. 20. c. 3. et Dissert. II. K. Π. præmissæ p. 50. Edit. Oxon. 1727. De Tissapherne lege *C. Nep.* in vitâ *Conon.*

πεν, Οὐκοῦν, [a] ἔφη, οἵτινες, τοιούτων ἡμῖν εἰς φιλίαν ὑπαρχόντων, πειρῶνται διαβάλλοντες πολεμίους ποιῆσαι ἡμᾶς, ἄξιοί εἰσι τὰ ἔσχατα παθεῖν; Καὶ ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Τισσαφέρνης, εἰ βούλεσθέ μοι οἵ τε στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ [b] ἐν τῷ ἐμφανεῖ ἐλθεῖν, λέξω τοὺς πρὸς ἐμὲ λέγοντας, ὡς σὺ ἐπιβουλεύεις ἐμοί τε καὶ τῇ σὺν ἐμοὶ στρατιᾷ. Ἐγὼ δ', ἔφη ὁ Κλέαρχος, ἄξω πάντας· καὶ σοὶ αὖ ἐγὼ δηλώσω, ὅθεν ἐγὼ περί σου ἀκούω. Ἐκ τούτων δὴ τῶν λόγων ὁ Τισσαφέρνης φιλοφρονούμενος, τότε μὲν μένειν τε αὐτὸν ἐκέλευσε, καὶ σύνδειπνον ἐποιήσατο· τῇ δ' ὑστεραίᾳ Κλέαρχος ἐλθὼν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, δῆλός τε ἦν πάνυ φιλικῶς οἰόμενος διακεῖσθαι τῷ Τισσαφέρνει, καὶ ἔλεγεν ἃ ἐκεῖνος ἀπήγγελλεν· ἔφη τε χρῆναι ἰέναι παρὰ Τισσαφέρνει οὓς ἐκέλευσε, καὶ [c] οἳ ἂν ἐξελεγχθῶσι διαβάλλοντες τῶν Ἑλλήνων, ὡς προδότας αὐτοὺς καὶ κακόνους τοῖς Ἕλλησιν ὄντας τιμωρηθῆναι. Ὑπώπτευε δὲ εἶναι τὸν διαβάλλοντα [d] Μένωνα· εἰδὼς αὐτὸν καὶ συγγεγενημένον Τισσαφέρνει μετὰ Ἀριαίου, καὶ στασιάζοντα αὐτῷ, καὶ ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ, ὅπως τὸ στράτευμα ἅπαν πρὸς ἑαυτὸν λαβὼν, φίλος ᾖ Τισσαφέρνει. Ἐβούλετο

cùm res hujusmodi nobis ad amicitiam suppetant, extremis suppliciis digni sunt, qui criminando nos *mutuò* infensos reddere conantur? Et Tissaphernes, Equidem, ait, si *vos* duces et cohortium præfecti palam ad me venire volueritis, indicabo eos qui ad me deferunt, te mihi exercituíque meo insidiari. Ego verò, inquit Clearchus, omnes *ad te* ducam; atque ipse vicissim tibi significabo, undè ego de te audîerim. Post hæc verba Tissaphernes Clearchum comiter accipiens, tunc eum *apud se* manere jussit, ac cœnæ participem fecit: postridie reversus ad castra Clearchus, præ se ferebat amico admodùm esse se erga Tissaphernem animo, et quæ ille nuntiâsset exponebat: aiebat etiam ad Tissaphernem *iis* eundum esse, quos *ipse* jussisset, et ex Græcis qui convicti fuerint criminationum, eos tanquam proditores ac Græcis malevolos puniendos esse. Suspicabatur autem Menonem esse illum, qui *cæteros* criminaretur; quippe cùm nôsset eum in Tissaphernis congressum *colloquiúmque* cum Ariæo venisse, *eundém*que à se dissidere, sibíque insidiari, ut exercitu universo suas ad partes traducto, Tissapherni amicus esset. Sed et Clear-

a Ἔφη,] Redundat similiter atque K. Π. p. 48. Edit. Oxon. 1727. ἤρετο, Ἡ οὗται, ἔφη, &c. ubi vide notata.

b Ἐν τῷ ἐμφανεῖ] Vide p. 26. n. e.

c Οἳ ἂν — τῶν Ἑλλήνων] Pro οἳ ἂν — ἐκ τῶν Ἑλλήνων. Sic suprà p. 57. οἱ ὕστερον ἐλήφθησαν τῶν πολεμίων. Vide p. 57. n. b.

d Μένωνα, εἰδὼς αὐτὸν &c.] Confer. pp. 44. 45. et 93. Sic *Ctesias* apud *Phot.* Biblioth. p. 130. Κλέαρχος — καὶ Μένων ἀεὶ διάφοροι ἀλλήλοις ἐτύγχανον· διότι τῷ μὲν Κλεάρχῳ ἅπαντα ὁ Κῦρος συνεβούλευε, τοῦ δὲ Μένωνος λόγος οὐδεὶς ἦν.

δὲ καὶ ὁ Κλέαρχος ἅπαν τὸ στράτευμα [a] πρὸς ἑαυτὸν ἔχειν τὴν γνώμην, καὶ τοὺς παραλυποῦντας ἐκποδὼν εἶναι. Τῶν δὲ στρατιωτῶν [b] ἀντέλεγόν τινες αὐτῷ, μὴ ἰέναι πάντας τοὺς λοχαγοὺς καὶ στρατηγοὺς, μηδὲ πιστεύειν Τισσαφέρνει. Ὁ δὲ Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέτεινεν, ἔστε διεπράξατο πέντε μὲν στρατηγοὺς ἰέναι, εἴκοσι δὲ λοχαγούς· συνηκολούθησαν δὲ, ὡς εἰς ἀγορὰν, καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν ὡς διακόσιοι.

[c] Ἐπεὶ δ' ἦσαν ἐπὶ ταῖς θύραις Τισσαφέρνους, οἱ μὲν στρατηγοὶ παρεκλήθησαν εἴσω, Πρόξενος Βοιώτιος, Μένων Θετταλὸς, Ἀγίας Ἀρκὰς, Κλέαρχος Λάκων, Σωκράτης Ἀχαιός· οἱ δὲ λοχαγοὶ ἐπὶ θύραις ἔμενον. Οὐ πολλῷ δ' ὕστερον [d] ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου οἵ τε ἔνδον συνελαμβάνοντο, καὶ οἱ ἔξω κατεκόπησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν βαρβάρων τινὲς ἱππέων διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύνοντες, ᾧτινι ἐντυγχάνοιεν Ἕλληνι ἢ δούλῳ, ἢ ἐλευθέρῳ, πάντας ἔκτεινον. Οἱ δὲ Ἕλληνες τήν τε ἱππασίαν αὐτῶν ἐθαύμαζον, ἐκ τοῦ στρατοπέδου

chus milites universos inclinatis esse ad ipsum animis volebat, ac eos qui molestiam exhiberent, amotos esse. At ex militibus quidam, ei qui adversabantur, dicebant omnes cohortium præfectos ducésque omnes ire eò non debere, nec Tissapherni fidem habendam esse. Verùm Clearchus vehementer contendit, *usque adeò* donec perfecit ut duces irent quinque, et præfecti cohortium viginti: *quos* unà cæteris etiam ex militibus circiter ducenti, quasi ad rerum venalium forum, sequuti sunt.

Posteaquam ad portas Tissaphernis aderant, duces intrò arcessiti sunt, Proxenus Bœotius, Menon Thessalus, Agias Arcas, Clearchus Lacedæmonius, Socrates Achæus: præfecti cohortium ad portas manserunt. Haud multò pòst ad idem signum et ii, qui intùs *erant*, comprehensi fuêre, et qui extra, cæsi. Post hæc ex barbaris quidam equitibus per campum *equos* agitantes, in quemcunque Græcum sive servum, seu liberum incidissent, omnes trucidârunt. Græci tum equitationem, quam è castris spectabant, mirarantur K. Π. p. 556. et 641. Edit. Oxon. 1727.

a Πρὸς ἑαυτὸν ἔχειν] Simili locutione usus est *Thucyd.* l. 3. haud ità longè ab init. Καὶ οἱ μὲν Μιτυληναῖοι ἐθάρσουν τι, καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἧσσον εἶχον τὴν γνώμην, ὥστε &c.

b Ἀντέλεγόν τινες αὐτῷ, μὴ ἰέναι] Sic et *Thucyd.* l. 3. ferè medio, ἐν τῇ προτέρᾳ ἐκκλησίᾳ ἀντέλεγε μάλιστα μὴ ἀποκτεῖναι Μιτυληναίους. Vide notata K. Π. p. 130. Edit. Oxon. 1727.

c Ἐπεὶ δ' ἦσαν ἐπὶ &c.] Sic ferè suprà p. 109. Ἐπεὶ δὲ πρὸς ταῖς ἀγγέλαις ἦσαν — et alibi sæpé. Cæterùm, ἀρχόντων θύραι, perinde atque βασιλέως, Nostro memo-

d Ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου οἵ τε &c.] Confer ex *Ctes.* Persicis excerpta apud *Photii* Biblioth. p. 132. *Isocrat.* Panegyr. p. 71. et K. Γ. p. 661. Edit. Oxon. 1727. *Plutarch.* in Artoxerxe. *Diodor. Sic.* l. 14. p. 257. Τισσαφέρνης δὲ τοὺς μὲν στρατηγοὺς εἰς τὴν σκηνὴν ἐκάλεσεν, οἱ δὲ λοχαγοὶ πρὸς ταῖς θύραις διέτριβον. Καὶ μετ' ὀλίγον ἐκ τῆς Τισσαφέρνου σκηνῆς ἀρθείσης φοινικίδος, (signo nimirum illo, de quo Xenophon) ὁ μὲν &c. historiæ Xenophonteæ convenienter.

ὁρῶντες, καὶ ὅ, τι ἐποίουν· [a] ἠμφιγνόουν, πρὶν Νίκαρχος Ἀρκὰς ἧκε φεύγων, τετρωμένος εἰς τὴν γαστέρα, καὶ τὰ ἔντερα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων, καὶ εἶπε πάντα τὰ γεγενημένα. Ἐκ τούτου δὴ οἱ Ἕλληνες ἔθεον ἐπὶ τὰ ὅπλα πάντες ἐκπεπληγμένοι, καὶ νομίζοντες αὐτίκα ἥξειν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Οἱ δὲ πάντες μὲν οὐκ ἦλθον, [b] Ἀριαῖος δὲ καὶ Ἀρτάοζος καὶ [c] Μιθραδάτης, οἳ ἦσαν Κύρῳ πιστότατοι· ὁ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἑρμηνεὺς ἔφη καὶ τὸν Τισσαφέρνους ἀδελφὸν σὺν αὐτοῖς ὁρᾷν καὶ γιγνώσκειν· συνηκολούθουν δὲ καὶ ἄλλοι Περσῶν τεθωρακισμένοι, εἰς τριακοσίους. Οὗτοι, ἐπεὶ ἐγγὺς ἦσαν, προσελθεῖν ἐκέλευον εἴ τις εἴη τῶν Ἑλλήνων ἢ στρατηγὸς ἢ λοχαγὸς, ἵνα ἀπαγγείλωσι τὰ παρὰ βασιλέως. Μετὰ ταῦτα ἐξῆλθον τῶν Ἑλλήνων [d] φυλαττόμενοι, στρατηγοὶ μὲν, Κλεάνωρ Ὀρχομένιος, καὶ Σοφαίνετος Στυμφάλιος, σὺν αὐτοῖς δὲ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ὅπως μάθῃ [e] τὰ

bantur, tum quid agerent ambigebant, donec Nicarchus Arcas fugâ *lapsus* venit, cùm, vulnere in ventre accepto, manibus intestina teneret, et quæ gesta erant exposuit omnia. Ibi tum Græci ad arma currebant omnes *re inopinatâ* perculsi, cùm illos mox ad castra venturos existimarent. At illi universi quidem non venerunt, sed *tantùm* Ariæus et Artaozus et Mithradates, qui Cyro fuerant fidelissimi: et Græcorum interpres cum eis *se* Tissaphernis fratrem videre atque agnoscere aiebat: alii prætereà Persæ, ad trecentos *numero*, loricati *hos* unà sequebantur. Hi, cùm propiùs adfuissent, accedere jubebant, quicunque Græcorum vel dux vel cohortium præfectus esset, ut *quæ* à rege mandata *haberent*, exponerent. Ibi tum Græcorum, cum sibi *sat* cavissent, duces quidem, Cleanor Orchomenius, et Sophænetus Stymphalius processerunt, cùmque eis Xenophon Atheniensis, ut Proxeno quid accidisset,

a Ἠμφιγνόουν, πρὶν] *Suidâ* exponente, Ἀμφιγνοεῖν est ἢ ἀγνοεῖν, ἢ ἐνδοιάζειν. At ex *Ammonii* sententiâ Ἀγνοεῖν μέν ἐστι, τὸ καθόλου μηδὲν εἰδέναι· Ἀμφαγνοεῖν (utroque enim modo scribitur) δὲ, τὸ ἔν τισιν ἐπιδιστάζειν. Rectè *Hesych.* et *Phavor.* Ἀμφιγνοεῖν, τὸ μὴ ἀκριβῶς γινώσκειν. Huic etiam Ἀμφιγνοεῖς, est ἀμφισβητεῖς. Porrò, adverbium illud sæpè, Grammatici licèt tam veteres quàm recentiores id rariùs fieri statuerint, indicativo jungitur modo. *Hom.* Il. α'. v. 129.

Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν.

Ælian. H. V. l. 1. c. 15. πρίν ἢ φιλῆσαι αὐτήν. Et 5. c. 18. πρινὴ (conjunctim enim nonnunquam legitur) ἀποκυήσαι.

b Ἀριαῖος δὲ καὶ &c.] Deficit μόνον: quâ de ellipsi vide p. 36. n. a. Vox eadem si exaudiatur 1 Pet. III. 21. perit illicò fanaticorum adversùs baptisma externum ex eo loco ducta cavillatio. Deest haud dubiè 1 Cor. XV. 10. οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ &c.

c Μιθραδάτης] Scribi solet etiam Μιθριδάτης: quod monuisse sat est. Videsis p. 57. n. e. et p. 100. n. c. et quæ diligentissimus Cortius ad *Sallust*. Jugurth. c. 5. congessit.

d Φυλαττόμενοι,] Vide p. 121. n. d.

e Τὰ περὶ Προξένου.] Quippe cujus ξένος ἦν ἀρχαῖος, uti Noster lib. iii. ineunte. Cæterùm, cum articulo exaudiendum est, ut passim alibi, participium vel nomen rei, quâ de agitur, conveniens: v. g. γιγνόμενα,

περὶ Προξένου. (Χειρίσοφος δ' ἐτύγχανεν ἀπὼν ἐν κώμῃ τινὶ σὺν ἄλλοις ἐπισιτιζόμενος.) Ἐπεὶ δ' ἔστησαν [a] εἰς ἐπήκοον, λέγει Ἀριαῖος· Κλέαρχος μὲν, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, ἐπεὶ ἐπιορκῶν τε ἐφάνη καὶ τὰς σπονδὰς λύων, ἔχει τὴν δίκην καὶ τέθνηκε· Πρόξενος δὲ καὶ Μένων, ὅτι κατήγγειλαν [b] αὐτῷ τὴν ἐπιβουλὴν, ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἰσίν· ὑμᾶς δὲ βασιλεὺς τὰ ὅπλα ἀπαιτεῖ· ἑαυτοῦ γὰρ εἶναι φησὶν, ἐπείπερ Κύρου ἦσαν τοῦ [c] ἐκείνου δούλου.

Πρὸς ταῦτα [d] ἀπεκρίναντο οἱ Ἕλληνες, (ἔλεγε δὲ Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος) Ὦ κάκιστε ἀνθρώπων Ἀριαῖε, καὶ ἄλλοι ὅσοι ἦτε Κύρου φίλοι, [e] οὐκ αἰσχύνεσθε οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους, οἵτινες ὀμόσαντες ἡμῖν τοὺς αὐτοὺς φίλους καὶ ἐχθροὺς νομιεῖν, προδόντες ἡμᾶς σὺν Τισσαφέρνει τῷ ἀθεωτάτῳ τε καὶ πανουργοτάτῳ, τούς τε ἄνδρας αὐτοὺς, [f] οἷς ὤμνυτε, ὡς ἀπολωλέκατε, καὶ τοὺς ἄλλους ἡμᾶς προδεδω-

cognosceret. (Cherisophus fortè aberat, cum aliis in vico quodam operâ commeatui parando datâ.) Posteaquam eo constitêre loco, unde exaudiri possent, *hæc* verba fecit Ariæus; Clearchus sanè, Græci, cùm jurisjurandi fœderísque violati compertus esset, pœnas meritas subiit atque *adeò* mortuus est: Proxenus et Menon, quòd insidias ejus detexerint, magno sunt in honore: à vobis autem rex arma postulat; nam *ea* ait esse sua, quippe quæ Cyri servi sui fuerint.

Ad hæc responderunt Græci, *(pro cæteris* autem loquutus est Cleanor Orchomenius) O sceleratissime hominum Ariæe, *vos*que cæteri, qui Cyri fueritis amici, non reveremini deos neque homines; qui cùm jurejurando firmaveritis, *vos* eosdem atque nos amicos et inimicos existimaturos, *inito* cum Tissapherne *homine* maximè impio vaferrimóque nos prodendi *consilio*, posteaquam viros ipsos, quibus dedistis jusjurandum, perdidistis, nobis etiam reliquis jam

seu διδογμένα. Sic suprà pauld, τὰ παρὰ βασιλέως in supplementum postulant παραγγέλματα, κελευόμενα, vel aliud his adfine nomen. Vide sis p. 109. n. c.

a Εἰς ἐπήκοον,] *Phavorin.* Εἰς ἀντὶ τοῦ Ἐν χρῶνται Ἀττικοί. Sic suprà modò p. 136. τετραμμένος εἰς τὴν γαστέρα — Et K. Π. p. 238. Edit. Oxon. 1727. στὰς εἰς τὸ μέσον &c. Unde liquet parum sanam fuisse Cl. *Millii* κρίσιν, qui formulis loquendi malè Græcis adnumeret, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός. Joh. I. 18. Porrò, cum ἐπήκοον intelligas oportet τόπον: cujus de ellipsi diximus p. 102. n. e. Itaque ἔστησαν εἰς ἐπήκοον exponas licet ipsius Auctoris verbis (mutato pro loci ratione numero) στὰς ὅπου ἔμελλεν ἂν ἐξακούεσθαι τὰ λεγόμενα, K. Π. p. 272. Edit. ejusd.

b Αὐτῷ] Rectiùs, opinor, scripseris αὐτοῦ: nisi tamen ad regem pronomen illud referre malles.

c Ἐκείνου δούλου.] Vide p. 82. n. a.

d Ἀπεκρίναντο οἱ Ἕλληνες, (ἔλεγε &c.) Sic suprà p. 115. — οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο, καὶ ἀπεκρίναντο· (Κλέαρχος δ' ἔλεγεν) Ἡμεῖς &c.

e Οὐκ αἰσχύνεσθε οὔτε θεοὺς &c.] Suprà jam p. 115. eadem hæc occurrit locutio, ᾐσχύνθημεν καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους &c.

f Οἷς ὤμνυτε, ὡς ἀπολωλέκατε,] *Leunclav.* vertit, *quibus sacramento confirmabatis, vos planè periise:* satìs rectè quidem,

κότες, σὺν τοῖς πολεμίοις ἔρχεσθε ἐφ' ἡμᾶς; Ὁ δὲ Ἀριαῖος εἶπε, Κλέαρχος γὰρ πρόσθεν ἐπιβουλεύων φανερὸς ἐγένετο Τισσαφέρνει τε καὶ Ὀρόντᾳ, καὶ πᾶσιν ἡμῖν τοῖς σὺν τούτοις. Ἐπὶ τούτοις δὲ Ξενοφῶν τάδε εἶπε, Κλέαρχος μὲν τοίνυν, εἰ παρὰ τοὺς ὅρκους ἔλυε τὰς σπονδὰς, τὴν δίκην ἔχει (δίκαιον γὰρ ἀπόλλυσθαι τοὺς ἐπιορκοῦντας) [a] Πρόξενος δὲ καὶ Μένων, ἐπείπερ εἰσὶν ὑμέτεροί τε εὐεργέται, ἡμέτεροί τε στρατηγοὶ, πέμψατε αὐτοὺς δεῦρο· δῆλον γὰρ ὅτι, φίλοι γε ὄντες ἀμφοτέροις, πειράσονται καὶ ὑμῖν καὶ ἡμῖν τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν. Πρὸς ταῦτα οἱ βάρβαροι, πολὺν χρόνον διαλεχθέντες ἀλλήλοις, ἀπῆλθον, οὐδὲν ἀποκρινόμενοι.

[b] Οἱ μὲν δὴ στρατηγοὶ οὕτω ληφθέντες, ἀνήχθησαν [c] ὡς βασιλέα, καὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς ἐτελεύτησαν· εἷς μὲν αὐτῶν Κλέαρχος, [d] ὁμολογουμένως ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρως αὐτοῦ ἐχόντων, δόξας γενέσθαι ἀνὴρ καὶ πολεμικὸς καὶ φιλοπόλεμος ἐσχάτως. [e] Καὶ γὰρ δὴ ἕως μὲν

proditis, cum hostibus adversùs nos tenditis? Et Ariæus, Enimverò Clearchus, inquit, anteà deprehensus est Tissapherni et Orontæ et nobis omnibus, qui cum ipsis eramus, insidias moliri. Tum Xenophon his usus est verbis, Clearchus quidem certè, si præter jurisjurandi fidem fœdera solvit, meritò, pœnas dedit: (æquum est enim perjuros interire) ad Proxenum verò et Menonem quod attinet, siquidem benè de vobis promeriti ac duces nostri sunt, eos huc mittite: manifestum est enim eos, cùm utrisque sint amici, conaturos tam vobis quàm nobis id dare consilii, quod optimum visum fuerit. Ad hæc barbari, cùm diu inter se colloquuti essent, nullo responso dato, discesserunt.

Et duces quidem hoc pacto comprehensi, ad regem subducti sunt, et capitibus abscissis *vivendi* finem fecerunt: cùm ex eis unus, Clearchus *scilicet*, omnium consensu, quibus usus cum eo fuerat, visus sit vir et rerum bellicarum fuisse peritus et belli summè studiosus. Etenim quamdiu bellum Lace-

si legisset ὡς ἀπολώλασι. At loci sententia istam respuit lectionem, postulátque ἀπολωλέκασι, quod, pro vi suâ transitivâ, sonat *perdo*, *interficio*, &c. *Stephanus* pro particulâ ὡς substituendam suspicatur ὅμως.

a Πρόξενος δὲ καὶ Μένων,] Similis est structura *Ælian.* H. V. l. 2. c. 41. Καὶ Λακύδης δὲ καὶ Τίμων, οἱ φιλόσοφοι, καὶ τούτους πιεῖν πάμπολύ φασι. Id. in Hist. anim. l. 4. c. 36. Ἡ τῶν Ἰνδῶν γῆ, φασὶ αὐτὴν &c. Confer Joh. VII. 38. et quæ notavimus ad K. Π. p. 103. Edit. Oxon. 1727.

b Οἱ μὲν δὴ στρατηγοὶ οὕτω &c.] Confer K. Π. p. 661. Edit. Oxon. 1727.

c Ὡς βασιλέα, καὶ ἀποτμηθέντες &c.] De phrasi vide p. 117. n. f. de pœnâ p. 83. n. a.

d Ὁμολογουμένως ἐκ πάντων &c.] Vide p. 73. n. b.

e Καὶ γὰρ δὴ ἕως μὲν &c.] Lege etiam quæ de Clearcho tradit *Diodor.* Sic. l. 14. p. 243.

πόλεμος ἦν τοῖς Λακεδαιμονίοις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, παρέμεινεν· ἐπεὶ δ' εἰρήνη ἐγένετο, πείσας, [a] τὴν αὑτοῦ πόλιν, ὡς οἱ Θρᾶκες ἀδικοῦσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ διαπραξάμενος ὡς ἐδύνατο παρὰ τῶν Ἐφόρων, ἐξέπλει ὡς πολεμήσων [b] τοῖς ὑπὲρ Χεῤῥονήσου καὶ Πειρίνθου Θραξίν. Ἐπεὶ δὲ μεταγνόντες πως [c] οἱ Ἔφοροι, ἤδη ἔξω ὄντος αὐτοῦ, ἀποστρέφειν αὐτὸν ἐπειρῶντο ἐξ Ἰσθμοῦ, ἐνταῦθα οὐκέτι πείθεται, ἀλλ' ᾤχετο πλέων εἰς Ἑλλήσποντον. Ἐκ τούτου καὶ ἐθανατώθη [d] ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ τελῶν, ὡς ἀπειθῶν. [e] Ἤδη δὲ φυγὰς ὤν, ἔρχεται πρὸς Κῦρον, καὶ ὁποίοις μὲν λόγοις ἔπεισε Κῦρον, ἀλλαχοῦ γέγραπται· δίδωσι δ' αὐτῷ Κῦρος μυρίους δαρεικούς· ὁ δὲ λαβὼν, οὐκ ἐπὶ ῥαθυμίαν ἐτράπετο, ἀλλ' ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων συλλέξας στράτευμα, ἐπολέμει τοῖς Θραξί· καὶ μάχῃ τε ἐνίκησε, καὶ ἀπὸ τούτου [f] ἔφερε, καὶ ἦγεν αὐτούς· καὶ πολε-

dæmoniis cum Atheniensibus fuit, *apud suos* constanter permansit: pace factâ, cùm civibus suis persuasisset, Thracas in Græcos esse injuriosos, et *rem* ab Ephoris ut poterat impetrâsset, classem Thracibus *iis*, *qui* supra Chersonesum et Perinthum *habitant*, bellum illaturus deduxit. Posteaquam verò Ephori, mutatâ quodammodo sententiâ, cùm jam domo profectus esset, ex Isthmo revocare ipsum niterentur, non jam ampliùs obtemperavit, sed in Hellespontum navigare perrexit. Ex eo *factum ut* à magistratibus Spartanis capitis damnaretur, quasi qui parere noluisset. Jam verò cùm in exilio esset, Cyrum accedit, ac cujusmodi rationibus eum sibi conciliaverit, alibi scriptum est: Cyrus autem ei daricorum decem millia donavit; quibus ille acceptis non se secordiæ dedit, sed collectis hâc pecuniâ copiis, Thracibus bellum intulit: *quos* et prælio vicit, et deinceps *res* eorum ferebat age-

a Τὴν αὑτοῦ πόλιν,] I. e. *Lacedæmoniis.* Phavor. Πόλις, καὶ ὁ τόπος, καὶ οἱ κατοικοῦντες. Exempla sunt passim obvia.

b Τοῖς ὑπὲρ Χεῤῥονήσου &c.] *Scil.* οἰκοῦσι, uti plenè scripsit p. 4.

c Οἱ Ἔφοροι] *Suidas* ad v. παρὰ Λακεδαιμονίοις τὸν ἀριθμὸν ἐ, οὓς Ἐφόρους ἐκάλουν, διὰ τὸ ἐφορᾷν τὰ τῆς πόλεως πράγματα. Magistratus erant Lacedæmoniorum eâ præditi potestate, ut etiam reges suos in vincula conjicere possent; teste *C. Nepote* in *Pausan.* sect. 3. ubi vide notata.

d Ὑπὸ τῶν &c.] *Scholiastes* ad *Thucyd.* l. 1. ferè medio: Τὰ τέλη, οἱ προάρχοντες τῶν Λακεδαιμονίων· οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἄρχοντας τέλη ἐκάλουν, διὰ τὸ αὐτοὺς τὰ τέλη τοῖς πράγμασι τιθέναι.

e Ἤδη δὲ φυγὰς ὤν, &c.] Vide p. 4. et 18. et ibi notata.

f Ἔφερε, καὶ ἦγεν] Usitata est de populabundis loquendi ratio. Vide sis K. Π. p. 397. Edit. Oxon. 1727. Sic *agere* et *ferre* adhibent Latini. *Liv.* l. 40. c. 49. *Gracchus duxit ad populandum Celtiberiam legiones; et cùm ferret passim cuncta atque ageret, &c.* Ἄγειν autem et *agere* propriè de illâ dicuntur prædâ, quæ potest *agi* et *incedere*, seu de rebus animatis: φέρειν et *ferre* de inanimatis. *Phavorin.* Ἄγω καὶ ἄγομαι, κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν ἐμψύχων τάσσεται, καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ ἀψύχων. Cæterùm, non semper violentum quid et hostile sonant ista verba. Apud Nostrum K. Π. p. 207. Edit. Oxon.

μῶν διεγένετο, μέχρις οὗ Κῦρος ἐδεήθη τοῦ στρατεύματος· τότε δ' ἀπῆλθεν, ὡς σὺν ἐκείνῳ αὖ πολεμήσων.

Ταῦτα οὖν φιλοπολέμου δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅστις, [a] ἐξὸν μὲν εἰρήνην ἔχειν ἄνευ αἰσχύνης καὶ βλάβης, αἱρεῖται πολεμεῖν· ἐξὸν δὲ ῥᾳθυμεῖν, βούλεται πονεῖν ὥστε πολεμεῖν· ἐξὸν δὲ χρήματα ἔχειν ἀκινδύνως, αἱρεῖται πολεμῶν μείονα ταῦτα ποιεῖν. Ἐκεῖνος δὲ, ὥσπερ [b] εἰς παιδικὰ, ἢ εἰς ἄλλην τινὰ ἡδονὴν, ἤθελε δαπανᾷν εἰς πόλεμον· οὕτω μὲν φιλοπόλεμος ἦν. [c] Πολεμικὸς δὲ αὖ ταύτῃ εἶναι ἐδόκει, ὅτι φιλοκίνδυνός τε ἦν, καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἄγων

bátque; ac *adversùs eos* bellare perseverabat, donec Cyrus exercitu *ejus* egeret: tunc *inde* discessit, ut qui unà cum eo ad bellum profecturus esset.

Hæc igitur videntur esse opera viri ad bellum propensi, qui, cùm absque ignominiâ et detrimento pace uti possit, bellare mavult; cùm secordiæ se dare possit, labores suscipere cupit, ut bellum gerat; cùm opes possit citra periculum possidere, eas bellando comminuere mavult. Is autem, ut in amores *alii*, vel quam aliam voluptatem, *sic* in bellum sumptus libenter faciebat: adeò belli studiosus erat. Bello autem idoneus ideò etiam videbatur, quod ad pericula subeunda promptus esset, et nocte diéque in hostes duce-

1727. Armenii, Cyro se suáque oblaturi, processisse dicuntur, *καὶ φέροντες καὶ ἄγοντες εἴ τι ἕκαστος ἄξιον εἶχε.*

a Ἐξὸν μὲν &c.] Vide p. 133. n. a.

b Εἰς παιδικὰ,] *Scholiastes* ad *Thucyd.* l. 1. haud procul à fine, Τὸ *παιδικὰ, ὀξυτόνως, οὐδέτερον πληθυντικόν· τοῦτο δέ τινες ἐπὶ ἀγαθοῦ ἔρωτος, τινὲς δὲ ἐπὶ αἰσχροῦ λαμβάνουσι. Phavorin.* Παιδικὰ, *ἐπὶ θηλειῶν καὶ ἀῤῥένων ἐρωμένων τάττεται ἡ λέξις — ὡς δὲ ἐπιτοπολὺ, ἐπὶ τῶν ἀσελγῶς ἐρωμένων.* Hæc autem dictio (quod animadvertit *Budæus* Comm. L. G. p. 177. ubi vide exempla) ab amoribus puerorum ad honestum amorem et voluptatem inculpatam translata est: adeò ut alicujus tam res quælibet quàm homo dicatur *παιδικὰ*, quam quémve in deliciis habet.

c Πολεμικὸς] Adjectiva, quæ terminationem hanc sortita sunt, id plerumque denotant, ad quod suscipiendum perficiendúmve *subjecta* (utì loquuntur) sunt idonea, apta, propensa. Sic vox *πολεμικὸς* valet *ἱκανὸς πολεμίζειν*, propterea quòd is, de quo dicitur, non tantùm *φιλοπόλεμος ἦν*, (utì jam scripserat Auctor et suprà p. 138.) sed etiam *ὅτι φιλοκίνδυνός τε ἦν, καὶ* quæ mox leguntur. De castratis equis scribit K. Π. p. 542. Edit. Oxon. 1727. *πολεμικοὶ δὲ οὐδὲν ἧττον γίγνονται, ad res bellicas idonei.* Infrà paulò *ἀρχικὸς* similiter est *ἄρχειν ἱκανός:* quæ formula loquendi statim occurrit, ubi dicitur Clearchus *ἱκανὸς φροντίζειν — ἱκανὸς ἐμποιῆσαι* — nec multò pòst, Proxenus etiam *ἱκανὸς ἄρχειν* bis, et *ἀρχικὸς* ibidem eodem sensu dicitur. Eadem, *γνώμην ἐμὴν*, est vocis *νεωτερικὸς* 2 Tim. II. 22. ratio: ubi *νεωτερικαὶ ἐπιθυμίαι* sunt *cupiditates* (non *juveniles*, sed) *νεωτερίζειν ποιοῦσαι*, seu *εἰς νεωτερισμὸν ἄγειν ἱκαναί.* Sic ibid. v. 24. *διδακτικὸς* sonat *ἱκανὸς διδάσκειν* vel *διδάξαι*, utì loquitur Apostolus ejusdem cap. v. 2. Similiter *κοσμικαὶ ἐπιθυμίαι* Tit. II. 12. sunt *cupiditates*, quæ ad *mundana* pronos hominum animos reddunt. Et 1 Pet. II. 11. *σαρκικαὶ ἐπιθυμίαι — ad carnalia φέρουσαι.* Porrò ab *A. Gellio* l. 13. c. 26. ipsa vox *νεωτερικὸς*, in gradu compar. ad designandum adhibetur novitatis studium, cui Virgilius cùm nonnihil indulgeret, è versu quodam Homerico Latinum fecit, exemplari Græco non sanè rem parem neque similem. "Esse enim, inquit *Gellius*, videtur Homeri simplicior et sincerior. Virgilii autem *νεωτερικώτερος*, "et quodam quasi ferrumine immiso fucatior:"

ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ [a] ἐν τοῖς δεινοῖς φρόνιμος, ὡς οἱ παρόντες πανταχοῦ πάντες ὡμολόγουν. Καὶ ἀρχικὸς δὲ ἐλέγετο εἶναι, ὡς δυνατὸν, ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου, οἷον καὶ ἐκεῖνος εἶχεν. Ἱκανὸς μὲν γὰρ, [b] ὥς τις καὶ ἄλλος, φροντίζειν ἦν, ὅπως ἕξει ἡ στρατιὰ αὐτοῦ τὰ ἐπιτήδεια, καὶ παρασκευάζειν ταῦτα· ἱκανὸς δὲ καὶ ἐμποιῆσαι τοῖς παροῦσιν, ὡς οὐκ [c] ἀπιστέον εἴη Κλεάρχῳ. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐκ τοῦ χαλεπὸς εἶναι. Καὶ γὰρ ὁρᾷν στυγνὸς ἦν, καὶ τῇ φωνῇ τραχύς· [d] ἐκόλαζέ τε αἰεὶ ἰσχυρῶς, καὶ ὀργῇ ἐνίοτε, ὥστε καὶ αὐτῷ μεταμέλειν ἔσθ' ὅτε. Καὶ γνώμῃ δὲ ἐκόλαζεν· [e] ἀκολάστου γὰρ στρατεύματος οὐδὲν ἡγεῖτο ὄφε-

ret, ac in rebus formidolosis prudens esset, quemadmodum ii, qui *ipsi* aderant, ubique omnes fassi sunt. Præterea ad imperitandum aptus esse dicebatur, ut potuit, pro ejusmodi, quo præditus erat, ingenio. Nam si quis alius, *rationem* inire, quomodo exercitus ejus à commeatu instructus esset, ac eundem comparare poterat: quin et eorum, *ipsi* qui aderant, *animis hoc* indere poterat, Clearchi imperium minimè detrectandum esse. Atque hoc duritiâ suâ efficiebat. Nam et aspectu tetricus erat, et voce asper: semper etiam severè castigabat, et *quidem* irâ interdum *concitus*, adeò ut etiam *severitatis* pœniteret eum nonnunquam. Sed certo etiam puniebat consilio: nam

Ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
Il. λ'. v. 727.

Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo:
Æneïd. l. 3. v. 119.

Noluit utique Maro verbum verbo (quod munus fidi postulat interpretis) reddere; sed de suo novi aliquid ingenio depromendum censuit, poëtæ ut honori velificaretur. Poëtico autem more Apollinem suum mentione pulchritudinis illatâ cohonestavit: nam apud poëtas *pulchra* passim adpellantur numina.

a Ἐν τοῖς δεινοῖς] Vide p. 115. n. d. In his autem φρόνιμος esse τοῦ πολεμικοῦ ἦν. Ὃν γὰρ, inquit Noster K. Π. p. 82. Edit. Oxon. 1727. ἂν ἡγήσωνται περὶ τοῦ συμφέροντος ἑαυτοῖς φρονιμώτερον ἑαυτῶν εἶναι, τούτῳ οἱ ἄνθρωποι ὑπερηδέως πείθονται.

b Ὥς τις καὶ] MS. Eton. et veteres quædam edit. ὡς εἴ τις καὶ &c. Sed nil mutandum: Sic enim suprà p. 23, 24.—ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι, ὥς τις καὶ ἄλλος &c. Ibid. pro ὡς δυνατὸν, quæ modò præcesserunt et sæpiùs alibi leguntur, adhibet ᾗ δυνατὸν, addito superlativo μάλιστα, i. e. *quàm maximè fieri possit, pro viribus &c.*

c Ἀπιστέον] Edit. quædam veteres et MS. Eton. dant ὡς ἀπιστέον: *Steph.* ὡς οὐκ ἀπιστητέον. Rectè quidem addita est particula negativa; sed ἀπιστέον in ἀπιστητέον mutatum nollem. *Hesych.* Ἀπιστεῖ, ἀπειθεῖ—Ἄπιστος, ἀπειθής: cui accedunt *Phavorin.* et *Suidas.* Infrà paulò Noster p. 144. ἀπιστεῖν adhibet pro ἀπειθεῖν: et K. Π. p. 114. Edit. Oxon. 1727. εὐπιστότατος pro εὐπειστότατος, ubi vide notata.

d Ἐκόλαζέ τε αἰεὶ &c.] *Muretus* totum hunc locum ità legendum ac interpungendum putat, ἐκόλαζέ τε αἰεὶ ἰσχυρῶς καὶ ὀργῇ ἐνίοτε, ὥστε καὶ αὐτῷ μεταμέλειν· ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ γνώμῃ· ἀκολάστου γὰρ &c. Rectè quidem ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ γνώμῃ opponuntur præcedentibus ὀργῇ ἐνίοτε: sed verbum ἐκόλαζεν retinendum etiam in posteriore loco videtur, cùm eadem Noster soleat iterare. Vide p. 84. n. d. MS. Eton. et libri editi lectionem sanè vulgatam tuentur; nec est, opinor, cur eam deseramus, aut ἔσθ' ὅτε in initio potiùs posterioris periodi partis, quàm in fine prioris collocemus. Sic enim *Ælian.* H. V. l. 4. c. 11.—αἴσπερ οὖν ἐχρῆτο Σωκράτης ἔστιν ὅτε.

e Ἀκολάστου γὰρ &c.]

λος εἶναι. Ἀλλὰ καὶ λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὡς δέοι τὸν στρατιώτην φοβεῖσθαι μᾶλλον τὸν ἄρχοντα ἢ τοὺς πολεμίους, εἰ μέλλοι ἢ [a] φυλακὰς φυλάξειν, ἢ φίλων [b] ἀφέξεσθαι, ἢ ἀπροφασίστως ἰέναι πρὸς τοὺς πολεμίους. [c] Ἐν μὲν οὖν τοῖς δεινοῖς ἤθελον αὐτοῦ ἀκούειν σφόδρα, καὶ οὐκ ἄλλον ᾑροῦντο οἱ στρατιῶται. [d] Καὶ γὰρ τὸ στυγνὸν τότε φαιδρὸν αὐτοῦ ἐν τοῖς προσώποις ἔφασαν φαίνεσθαι, καὶ τὸ χαλεπὸν, ἐρρωμένον πρὸς τοὺς πολεμίους ἐδόκει εἶναι· ὥστε σωτήριον καὶ οὐκέτι χαλεπὸν ἐφαίνετο. Ὅτε δ' [e] ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιντο, καὶ ἐξείη πρὸς ἄλλους [f] ἀρχομένους ἀπιέναι, πολλοὶ αὐτὸν ἀπέλειπον· τὸ γὰρ ἐπίχαρι οὐκ εἶχεν, ἀλλὰ ἀεὶ χαλεπὸς καὶ ὠμὸς ἦν· ὥστε διέκειντο πρὸς αὐτὸν οἱ στρατιῶται ὥσπερ παῖδες πρὸς διδάσκαλον· καὶ γὰρ

exercitûs impuniti nullum esse putabat usum. Quin dicere *solitum* eum aiebant, militem metuere magìs imperatorem debere quàm hostes, si *quidem* vel excubias *rectè* sit acturus, vel abstinenter erga amicos se gesturus, vel sine recusatione in hostes perrecturus. Ac in formidolosis quidem rebus eum libentissimè audiebant, neque *quemquam* alium *ei* anteponebant milites. Nam acerbam illam severitatem tunc hilaritatis speciem in ejus vultu præferre aiebant, et duritia robur *animi* videbatur esse adversùs hostes *confirmati:* adeò ut salutare *quiddam* nec jam ampliùs durum videretur. Verùm ubi periculo liberati essent, et ad alios duces abire liceret, multi eum relinquebant: nam urbanitas in eo nulla erat, sed durus semper ac sævus erat; adeò ut milites in eum animati essent, quemadmodùm pueri in magistrum: atque adeò nunquam ipsum qui præ amicitiâ et benevolentiâ

—— ἐν γὰρ μυρίῳ στρατεύματι
Ἀκόλαστος ὄχλος ——
Κρείσσων πυρός· κακὸς δ' ὁ μή τι δρῶν κακόν.

Eurip. Hec. v. 604 et seq.

a Φυλακὰς φυλάξειν,] Sic Luc. II. 8.— καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς &c. *Dinarch.* adv. *Demosth.* p. 91. Ἐγὼ πολλὰς ὑπὲρ ὑμῶν ἐπρέσβευσα πρεσβείας. Vide suprà p. 23. n. d.

b Ἀφέξεσθαι, ἢ ἀπροφασίστως] Sic rescripsi ex MSto Eton. *Mureto* et *Leunclavio* adprobantibus. Perperam editiones aliæ dant μὴ ἀπροφασίστως, et ἢ μὴ ἀπροφασίστως &c.

c Ἐν μὲν οὖν τοῖς δεινοῖς] Vide suprà p. 141. n. a.

d Καὶ γὰρ τὸ στυγνὸν τότε &c.] *Plutarch.* in libello Πῶς ἄν τις διακρίνειε τὸν κόλακα τοῦ φίλου, p. 69. scribit, ὥσπερ τοῦ Κλεάρχου τὸ πρόσωπον ὁ Ξενοφῶν ἐν ταῖς μάχαις καὶ περὶ τὰ δεινὰ φησὶν ὁρώμενον εὐμενὲς καὶ φιλάνθρωπον, εὐθαρσεστέρους ἐποίει τοὺς κινδυνεύοντας. Quæ *Stephanus* etiam citavit verba.

e Ἔξω τοῦ δεινοῦ] Confer suprà dicta p. 115. n. d.

f Ἀρχομένους] Reponendum videtur ἀρχομένοις· nam participium hoc passim denotat ὑπηκόους vel στρατιώτας. Sic mox infrà—ᾐσχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας, ἢ οἱ ἀρχόμενοι ἐκεῖνον— Et similiter K. II. p. 70. 107. 113. 548. 550. Edit. Oxon. 1727. et alibi sæpè. Sensus itaque idem erit, ac si scripsisset, καὶ ἐξείη τοῖς στρατιώταις πρὸς ἄλλους (*scil.* στρατηγοὺς) ἀπιέναι: nam vocibus στρατιῶται, et ἀρχόμενοι paulò pòst promiscuè utitur.

οὖν φιλίᾳ μὲν καὶ εὐνοίᾳ ἑπομένους οὐδέποτ' εἶχεν· οἵτινες δὲ ἢ ὑπὸ πόλεως τεταγμένοι, ἢ ὑπὸ τοῦ δεῖσθαι, ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀνάγκῃ κατεχόμενοι παρείησαν αὐτῷ, σφόδρα πειθομένοις ἐχρῆτο. Ἐπειδὴ δὲ καὶ [a] ἤρξαντο νικᾷν σὺν αὐτῷ τοὺς πολεμίους, μεγάλα ἤδη ἦν τὰ χρησίμους ποιοῦντα εἶναι τοὺς σὺν αὐτῷ στρατιώτας· τό, τε γὰρ πρὸς τοὺς πολεμίους θαῤῥαλέως ἔχειν παρῆν, καὶ τὸ τὴν παρ' ἐκείνου τιμωρίαν φοβεῖσθαι, αὐτοὺς εὐτάκτους ἐποίει. Τοιοῦτος μὲν δὴ ἄρχων ἦν· ἄρχεσθαι δ' ὑπὸ ἄλλων οὐ μάλα ἐθέλειν ἐλέγετο. Ἦν δέ, ὅτε ἐτελεύτα, ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

Πρόξενος δὲ ὁ Βοιώτιος, εὐθὺς μὲν μειράκιον ὤν, ἐπεθύμει, γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἱκανός· καὶ διὰ ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν ἔδωκε [b] Γοργίᾳ ἀργύριον τῷ Λεοντίνῳ. Ἐπεὶ δὲ συνεγένετο ἐκείνῳ, ἱκανὸς ἤδη νομίσας εἶναι καὶ ἄρχειν, καὶ φίλος ὢν τοῖς πρώτοις, μὴ ἡττᾶσθαι εὐεργετῶν, ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κύρῳ [c] πράξεις· καὶ

sequerentur, habuit; qui autem vel à civitate designati, vel egestate adducti, vel aliâ quâdam necessitate adstricti ipsi aderant, *his* admodùm dicto audientibus utebatur. Posteaquam verò hostes *unà* cum ipsó vincere cœperunt, jam *indè* haud levia *quædam* erant, quæ milites ejus *ad rem bellicam* utiles redderent: nam et adversùs hostes audacter se gerendi aderat occasio, et quòd ab illo metuerent supplicia, *id verò* ordinis eos observantes reddebat. Hujusmodi quidem *Clearchus* erat imperator: verùm aliorum imperio non valdè libenter parere ferebatur. Annos, cùm *vitam* finiret, circiter quinquaginta habuit.

Proxenus autem Bœotius jam ab ineunte adolescentiâ eum se evadere cupiebat, qui magnis rebus gerendis idoneus esset; atque isti obsequutus cupiditati Gorgiæ Leontino dedit argentum. Hujus ubi consuetudine usus esset, se jam idoneum ratus qui *in alios* imperium obtineret, ac, si amicus principibus esset *viris*, beneficiis tribuendis minimè vinceretur, ad res hasce

a Ἤρξαντο νικᾷν] Vide K. Π. p. 5. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

b Γοργίᾳ ἀργύριον &c.] De quo *Philostr.* de vitis Sophist. p. 492. Σικελία Γοργίαν ἐν Λεοντίνοις ἤνεγκεν, ἐς ὃν ἀναφέρειν ἡγούμεθα, ὥσπερ ἐς πατέρα, τὴν τῶν σοφιστῶν τέχνην. *Diodor. Sic.* l. 12. p. 106. Οὗτος (sc. Γοργίας ὁ ῥήτωρ) καὶ τέχνας ῥητορικὰς πρῶτος ἐξεῦρε, καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν τοσοῦτον τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν. Vide sis *Cicer.* de Orat. l. 1. c. 22. l. 3. c. 32. Eund. in *Oratore*, c. 12. et de *Fin.* l. 2. c. 1. *Quinctil.* Instit. orat. l. 3. c. 1. *Ælian.* H. V. l. 1. c. 23. et quæ ibi notârunt viri eruditi.

c Πράξεις] Vide suprà p. 24. n. c.

ᾤετο κτήσεσθαι ἐκ τούτων [a] *ὄνομα μέγα, καὶ δύναμιν μεγάλην, καὶ χρήματα πολλά· τούτων δ' ἐπιθυμῶν, σφόδρα ἔνδηλον αὖ καὶ τοῦτο εἶχεν, ὅτι τούτων οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετὰ ἀδικίας, ἀλλὰ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ καλῷ ᾤετο δεῖν τούτων τυγχάνειν, ἄνευ δὲ τούτων μή. Ἄρχειν δὲ* [b] *καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν* [c] *ἱκανὸς ἦν· οὐ μέντοι οὐδ' αἰδῶ τοῖς στρατιώταις ἑαυτοῦ οὔτε φόβον ἱκανὸς ἐμποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ ᾐσχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας, ἢ οἱ* [d] *ἀρχόμενοι ἐκεῖνον· καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἦν φανερὸς τὸ ἀπεχθάνεσθαι τοῖς στρατιώταις, ἢ οἱ στρατιῶται τὸ* [e] *ἀπιστεῖν ἐκείνῳ. Ὤετο δὲ ἀρκεῖν πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι καὶ δοκεῖν, τὸν μὲν καλῶς ποιοῦντα ἐπαινεῖν, τὸν δὲ ἀδικοῦντα μὴ ἐπαινεῖν. Τοιγαροῦν αὐτῷ οἱ μὲν καλοὶ κἀγαθοὶ τῶν συνόντων εὖνοι ἦσαν, οἱ δ' ἄδικοι ἐπεβούλευον, ὡς εὐμεταχειρίστῳ ὄντι. Ὅτε δὲ ἀπέθνησκεν, ἦν ἐτῶν ὡς τριάκοντα.*

[f] *Μένων δὲ ὁ Θετταλὸς δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν μὲν* [g] *πλού-*

unà cùm Cyro *gerendas* accessit; consequuturúmque ex iis clarum se nomen, et potentiam magnam, et multas opes existimabat: quæ *licèt* expeteret, id *tamen* sedulò etiam præ se ferebat, nolle ipsum quidquam horum per injuriam adipisci, sed justis honestísque artibus, non sine his, consequenda putabat. Cæterùm bonis ille quidem et egregiis *viris* commodè imperare poterat; at pudorem tamen vel metum militibus suis incutere non poterat, sed magìs etiam milites reverebatur, quàm illum ipsius imperio subjecti; magísque eum metuere perspicuum erat, nè militibus esset odio, quàm milites, nè parùm ei dicto audientes essent. Porrò existimabat *ad hoc*, ut *nimirum* ad imperandum idoneus et esset et videretur, sufficere, si honestè se gerentem laudaret, injustum non laudaret. Quapropter boni *quotquot* et egregii *fuerunt ex iis*, qui unà cum ipso erant, benevolo erant erga ipsum animo; injusti, tanquam ei qui circumveniri facilè posset, insidiabantur. Cùm autem mortem obiret, annos ferè triginta habuit.

Menon Thessalus divitiarum palàm erat cupidissimus, cupidus imperii, ut

a *Ὄνομα μέγα,*] Sic K. Π. l. 4. p. 251. Edit. Oxon. 1727. — *τὸ τούτου ὄνομα μέγιστον ηὔξετο.*

b *Καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν*] Hunc nominum istorum ordinem usus adeò confirmavit, ut regulam indè conficeret *Helladius* apud *Photium* biblioth. p. 1578. *scilicet, Ὅτι καλὸς καὶ ἀγαθὸς οἱ Ἀττικοὶ λέγοντες, ἀγαθὸς καὶ καλὸς οὐ λέγουσι.* Scripsit tamen Noster K. Π. p. 173. Edit. Oxon. 1727. — *ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ καλὰ πράττοντα* —

c *Ἱκανὸς*] MS. Eton. *δυνατὸς*, quod ex librarii interpretem agentis calamo fluxit. Vide p. 111. n. a.

d *Ἀρχόμενοι*] Vide p. 142. n. f.

e *Ἀπιστεῖν*] Lege scripta p. 141. n. c.

f *Μένων δὲ* &c.] Simultatis Nostrum inter et Platonem argumentum à variâ, quam uterque secutus est, mores Menonis describendi ratione ducit *Athenæus* l. 11. c. ult. Ὁ *μὲν Ξενοφῶν*, inquit, *συναναβὰς Κύρῳ εἰς Πέρσας μετὰ τῶν μυρίων Ἑλλήνων, καὶ ἀκριβῶς εἰδὼς τὴν προδοσίαν τοῦ*

του ἰσχυρῶς, ἐπιθυμῶν δὲ ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι· ἐπιθυμῶν δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδάνοι· φίλος τ' ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστον δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ διδοίη δίκην. Ἐπὶ δὲ τὸ κατεργάζεσθαι ὧν ἐπιθυμοίη, [h] συντομωτάτην ὁδὸν ᾤετο εἶναι διὰ τοῦ ἐπιορκεῖν τε, καὶ ψεύδεσθαι, καὶ ἐξαπατᾷν· [i] τὸ δὲ ἁπλοῦν τε καὶ ἀληθὲς, τὸ αὐτὸ τῷ ἠλιθίῳ εἶναι. Στέργων δὲ φανερὸς μὲν ἦν οὐδένα, ὅτῳ δὲ φαίη φίλος εἶναι, τούτῳ ἔνδηλος ἦν ἐπιβουλεύων. Καὶ πολεμίου μὲν οὐδενὸς κατεγέλα, τῶν δὲ συνόντων πάντων ὡς καταγελῶν αἰεὶ διελέγετο. Καὶ τοῖς μὲν τῶν πολεμίων κτήμασιν οὐκ ἐπεβούλευε· (χαλεπὸν γὰρ ᾤετο εἶναι τὰ τῶν φυλαττομένων λαμβάνειν) τὰ δὲ τῶν φίλων [k] μόνος ᾤετο εἰδέναι ὅτι ῥᾷστον ἀφύλακτα λαμβάνειν. Καὶ ὅσους μὲν ᾐσθάνετο ἐπιόρκους καὶ ἀδίκους, ὡς εὖ ὡπλισμένους ἐφοβεῖτο· [l] τοῖς δ' ὁσίοις καὶ ἀλήθειαν ἀσκοῦσιν ὡς ἀνάνδροις ἐπειρᾶτο χρῆσθαι. Ὥςπερ δέ τις ἀγάλλεται ἐπὶ θεοσε-

plura consequeretur, cupidus honoris, ut plus lucri faceret: amicus etiam esse potentissimis *quibusque* volebat, ut si quam faceret injuriam pœnas non daret. Viam maximè compendiariam esse arbitrabatur ad efficiendum ea quæ concupisceret, si pejeraret, et mentiretur, et falleret: simplicitas autem atque veritas idem *ipsi videbantur* quod stultitia. Neminem ab eo diligi manifestum erat, ac cuicunque amicum se profiteretur, huic palam insidiabatur. Hostem nullum irridebat, verùm tanquam eos omnes, quibuscum commercium habebat, deridens semper sermocinabatur. Itidem facultatibus hostium non insidiabatur; (quippe difficile putabat esse *facultates* eorum, qui sibi caverent, consequi) sed amicorum res, *utpote* incustoditas, solus ipsi videbatur, qui intelligeret facillimum *esse* capere. Et quoscunque perjuros ac injustos *esse* animadverteret, quasi benè munitos formidabat; at religiosis veritatisque studiosis, tanquam parum virilibus, uti conabatur. Et quemadmodùm *alius*

Θεσσαλοῦ Μένωνος, ὅτι αὐτὸς αἴτιος ἐγένετο τοῖς περὶ Κλέαρχον τῆς ἀπωλείας τῆς ὑπὸ Τισσαφέρνου γενομένης, καὶ οἷός τις ἦν τὸν τρόπον, ὡς χαλεπὸς, ὡς ἀσελγὴς διηγησάμενος· ὁ καλὸς Πλάτων, μονονουχὶ εἰπὼν, οὐκ ἔστ' ἔτυμος λόγος οὗτος, ἐγκώμιον αὐτοῦ διεξέρχεται —

g Πλούτου &c.] MS. Eton. πλουτεῖν, ideò, opinor, quòd ἄρχειν mox sequatur. Sed vide p. 17. n. c. *Suidas* etiam ad v. Μένων receptam servat lectionem.

h Συντομωτάτην ὁδὸν &c.] Confer. Κ. Π. p. 87. Edit. Oxon. 1727.

i Τὸ δὲ ἁπλοῦν τε καὶ &c.] MS. Eton. *Stobæus* et vet. quædam editiones dant, τὸ δὲ ἁπλοῦν τε καὶ ἠλίθιον, ἐνομίζετο αὐτῷ ἠλιθίῳ εἶναι. *Suidas*, ad v. Ἠλίθιος, habet τὸ δὲ ἁπλοῦν καὶ ἀληθὲς ἐνομίζετο αὐτῷ ἠλίθιον εἶναι: quam ferè scripturam sequitur idem ad v. Μένων. Lectionem receptam rectè exhibent editiones *Steph.* et *Leuncl.*

k Μόνος ᾤετο &c.] In MSto Eton. deest ὅτι ante ῥᾷστον, quod statim excipit ὄν, finalis *scil.* ejus iterata syllaba. Vulgatam lectionem *Suidas* et principes tuentur editiones.

l Τοῖς δ' ὁσίοις καὶ &c.] *Phavor.* Ὅσιος, ὁ περὶ τὰ θεῖα δίκαιος. Conjunxit Noster ὁσίους καὶ εὐόρκους in fine *Hist.* Gr. l. 2.

βεία, [a] καὶ ἀληθείᾳ, καὶ δικαιότητι, οὕτω καὶ Μένων ἠγάλλετο τῷ ἐξαπατᾷν δύνασθαι, τῷ πλάσασθαι ψευδῆ, τῷ φίλους διαγελᾷν· τὸν δὲ μὴ πανοῦργον, ἀπαίδευτον ἐνόμιζεν εἶναι. [b] Καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπεχείρει πρωτεύειν φιλίᾳ, διαβάλλων τοὺς πρώτους, τούτους ᾤετο δεῖν κτήσασθαι. Τὸ δὲ πειθομένους τοὺς στρατιώτας παρέχεσθαι, ἐκ τοῦ συναδικεῖν αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο. Τιμᾶσθαι δὲ καὶ θεραπεύεσθαι ἠξίου, ἐπιδεικνύμενος ὅτι πλεῖστα δύναιτο καὶ ἐθέλοι ἂν ἀδικεῖν. Εὐεργεσίαν δὲ κατέλεγεν, [c] ὁπότε τὶς αὐτοῦ ἀφίστατο, ὅτι χρώμενος αὐτῷ οὐκ ἀπώλεσεν αὐτόν. Καὶ τὰ μὲν δὴ ἀφανῆ ἔξεστι περὶ αὐτοῦ ψεύδεσθαι· ἃ δὲ πάντες ἴσασι, τάδ' ἐστί. [d] Παρὰ Ἀριστίππῳ μὲν, ἔτι ὡραῖος ὢν, στρατηγεῖν διεπράξατο τῶν ξένων· Ἀριαίῳ δὲ βαρβάρῳ ὄντι, ὅτι μειρακίοις καλοῖς ἥδετο, οἰκειότατος ἔτι ὡραῖος ὢν ἐγένετο· αὐτὸς δὲ [e] παιδικὰ εἶχε Θαρύπαν, ἀγένειος ὢν γενειῶντα. Ἀποθνησκόντων δὲ τῶν στρατηγῶν, ὅτι ἐστράτευσαν ἐπὶ βασιλέα σὺν Κύρῳ, [f] τὰ αὐτὰ πεποιηκὼς οὐκ ἀπέθανε· μετὰ δὲ τὸν τῶν ἄλλων θάνατον στρατη-

quispiam se pietate erga deum, et veritate et justitiâ oblectat, sic Menon *in eo* exultabat, quòd decipere posset *alios*, quòd mendacia fingere, quòd amicos irridere: vafer qui non esset, *eum* rudem esse existimabat. Ac apud quos quidem principem in amicitiâ locum obtinere nitebatur, hos sibi conciliandos putabat illorum criminatione, qui primi *apud eos* essent. Milites *sibi* obsequentes, injuriarum cum ipsis societate *initâ*, reddere studebat. Affici se honore atque coli *propterea* volebat, quòd demonstraret posse se et velle plurimum injuriæ inferre. Cùm quis ab se defecisset, beneficii loco censebat, quòd dum ejus uteretur operâ, eum non perdidisset. Ac obscura quidem de eo fingere licet; quæ verò nôrunt omnes, hæc sunt. Ab Aristippo, cùm jam florente esset ætate, ut *militibus* externis præesset, impetravit: Ariæo etiam barbaro, quòd formosis delectabatur adolescentibus, in ætatis *itidem* flore fuit maximè familiaris: ipse Tharypam in deliciis habebat, imberbis barbatum. Cùm autem duces *Græci* interirent, propterea quòd adversùs regem cum Cyro expeditionem susceperant, quanquam ejusdem ille

a Καὶ ἀληθείᾳ,] Apud *Suidam*, ad v. Μένων, voces istæ non leguntur.

b Καὶ παρ' οἷς μὲν &c.] *Suidæ*, loco cit. exemplaria dant, καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπεχείρει πρωτεύειν, διαβάλλων φιλίαν, τοὺς πρώτους τούτῳ ᾤετο δεῖν κτήσασθαι. Sed emendanda sunt illa, non mutanda vulgata scriptura.

c Ὁπότε τὶς &c.] *Suidas*, legit, ὅτι τὶς &c.

d Παρὰ Ἀριστίππῳ, &c.] Lege p. 5. et quæ scripta sunt n. a.

e Παιδικὰ] Vide p. 140. n. b.

f Τὰ αὐτὰ πεποιηκὼς οὐκ &c.] Confer *Diodor. Sic.* l. 14. p. 257. et *Plutarch*, in Artoxerxe, p. 1020.

γῶν, τιμωρηθεὶς ὑπὸ βασίλεως ἀπέθανεν, οὐχ ὥςπερ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλάς· ([a] ὅςπερ κάλλιστος θανάτων ἐδόκει εἶναι) ἀλλὰ ζῶν αἰκισθεὶς ἐνιαυτὸν, ὡς πονηρὸς, λέγεται τελευτῆς τυχεῖν.

Ἀγίας δὲ ὁ Ἀρκὰς, καὶ Σωκράτης ὁ Ἀχαιὸς [b] καὶ τούτω ἀπεθανέτην· τούτων δὲ οὐδεὶς οὔθ' ὡς ἐν πολέμῳ κακῶν κατεγέλα, οὔτ' ἐς φιλίαν αὐτοὺς ἐμέμφετο. [c] Ἤστην τε ἄμφω ἀμφὶ τετταράκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς.

incœpti particeps fuisset, non *tamen illicò* est interfectus: sed necatis *jam* ducibus cæteris, supplicio adfectus ab rege periit; non *ille quidem* ut Clearchus cæteríque duces, quibus abscissa sunt capita; (quæ mors esse videbatur honestissima) sed ut scelestus, anno *toto* excruciatus vivus, *tandem vitæ* finem fecisse dicitur.

Cæterùm Agias ille Arcas, et Socrates Achæus etiam interfecti sunt; quos nemo vel ut ignavos in bello irrisit, vel in amicitiâ *colendâ* reprehendit. Uterque annos ferè quadraginta vixerat.

a Ὅςπερ κάλλιστος &c.] Vide p. 83. n. a.

b Καὶ τούτω] Adi p. 107. n. b.

c Ἤστην τε ἄμφω &c.] Per pleonasmum literæ σ Atticis familiarem scribitur ἤστην pro ἤτην. Vide sis Cl. *Maittaire* de dialecto Atticâ p. 44. Cæterùm, pro τετταράκοντα MS. Eton. exhibet τὰ πέντε καὶ τριάκοντα.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ἈΝΑΒΑΣΕΩΣ Γ΄.

ὍΣΑ μὲν δὴ [a] ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ Κύρου οἱ Ἕλληνες ἔπραξαν μέχρι τῆς μάχης, καὶ ὅσα, ἐπεὶ Κῦρος ἐτελεύτησεν, ἐγένετο, ἀπιόντων τῶν Ἑλλήνων σὺν Τισσαφέρνει ἐν ταῖς σπονδαῖς, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται· Ἐπεὶ δὲ οἵ τε στρατηγοὶ συνειλημμένοι ἦσαν, [b] καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ στρατιωτῶν οἱ συνεπόμενοι ἀπολώλεσαν, ἐν πολλῇ δὴ ἀπορίᾳ ἦσαν οἱ Ἕλληνες, ἐνθυμούμενοι ὅτι ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις ἦσαν, [c] κύκλῳ δ' αὐτοῖς πάντῃ πολλὰ καὶ ἔθνη καὶ πόλεις πολέμιαι ἦσαν· ἀγορὰν δὲ οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἔμελλεν, ἀπεῖχον δὲ τῆς Ἑλλάδος πλέον ἢ μύρια στάδια, ἡγεμὼν δ'

QUÆ Græci in itinere cum Cyro *in Asiam superiorem facto* ad pugnam usque gesserint, quæque, posteaquam Cyrus interiisset, acciderint, Græcis cum Tissapherne per inducias discedentibus, superiore libro expositum est. Posteaquam verò duces comprehensi erant, et qui eos sequuti fuerant cohortium præfecti atque milites perierant, in magnâ erant anxietate Græci, cùm se prope à portâ regis abesse cogitarent, ac multas undique tum nationes tum civitates ipsis infestas esse; annonam neminem jam ampliùs suppeditaturum, se à Græciâ stadiorum plus decem millibus abesse, ducem itineris esse nullum,

a Ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ &c.] Ità edit. *Steph.* et veteres quædam. In *Leunclav.* perperam omittitur articulus ante μετά. Malè etiam MS. Eton. —— Κύρου ἀναβάσει Ἕλληνες &c.

b Καὶ τῶν λοχαγῶν &c.] Pro καὶ ἐκ τῶν &c. Vide p. 57. n. b.

c Κύκλῳ δ' αὐτοῖς πάντῃ] Ultima vox deest in MSto Eton. quam tamen rectè servârunt libri editi. Vide p. 53. n. b.

ὐδεὶς τῆς ὁδοῦ ἦν, ποταμοὶ δὲ διεῖργον ἀδιάβατοι ἐν μέσῳ τῆς οἴκαδε ὁδοῦ· προδεδώκασι δὲ αὐτοὺς καὶ οἱ σὺν Κύρῳ ἀναβάντες βάρβαροι, μόνοι δὲ καταλελειμμένοι ἦσαν, οὐδὲ ἱππέα οὐδένα σύμμαχον ἔχοντες· ὥς τ' εὔδηλον ἦν, [a] ὅτι νικῶντες μὲν οὐδ' ἂν ἕνα φεύγοντα κατακαίνοιεν, ἡττηθέντων δὲ αὐτῶν οὐδεὶς ἂν λειφθείη. [b] Ταῦτα ἐννοούμενοι, καὶ ἀθύμως ἔχοντες, ὀλίγοι μὲν αὐτῶν εἰς τὴν ἑσπέραν [c] σίτου ἐγεύσαντο, ὀλίγοι δὲ πυρὰ ἔκαυσαν, ἐπὶ δὲ τὰ ὅπλα πολλοὶ οὐκ ἦλθον ταύτῃ τῇ νυκτί. ἀνεπαύετο δὲ ὅπου ἐτύγχανεν ἕκαστος, [d] οὐ δυνάμενοι καθεύδειν ὑπὸ λύπης, καὶ πόθου πατρίδων, γονέων, γυναικῶν, παίδων, οὓς οὔ ποτε ἐνόμιζον ἔτι ὄψεσθαι. Οὕτω μὲν διακείμενοι πάντες ἀνεπαύοντο·

fluvios, transiri qui non possent, in medio in domum itinere se hinc indè, *quo minùs progrederentur*, inhibere; barbaros etiam, qui cum Cyro *in Asiam* adscenderant, ipsos prodidisse; solos *jam* relictos esse, nec ullum habere equitatum auxiliarem: adeò ut perspicuum esset, neque si vincerent, vel unum fugientem interfecturos, et si vincerentur, nè unum quidem *vivum* relictum iri. Hæc dum secum cogitarent, animóque essent anxio, ex iis pauci sub vesperam cibum cepêre, pauci accenderunt ignes, ad armatos quoque ordines eâ nocte multi non accessêre: at illo se quisque loco quieti dedit, in quem forte fortunâ incidisset, cùm præ animi ægritudine, ac desiderio *suæ quisque* patriæ, parentum, uxorum, liberûm, quos nunquam se deinceps visuros arbitrabantur, somnum capere non possent. His illi animis omnes quiescebant:

a Ὅτι νικῶντες μὲν οὐδ' ἂν &c.] Participium φεύγοντα ex consentientibus *Stephani* et *Leunclavii* conjecturis huc adduxi: quibus *Amasæi* favet interpretatio; vertit enim, *ex quo futurum erat, ut neque victores fugientes assequi*, &c. Sic K. Π. p. 273. Edit. Oxon. 1727. — ποίους ἢ ἱππέας, ἢ τοξότας, — ἄνευ ἵππων ὄντες δυναίμεθα ἂν φεύγοντας ἢ λαβεῖν, ἢ κατακαίνειν; vides (verba sunt hæc *Leunclaviana*) φεύγοντας κατακαίνειν dici, quod verbum insolentius hìc quoque reperitur: ut omnino φεύγοντα κατακαίνοιεν scribendum sit. Nam stantes, utì dictum, adversarios in acie quin egregiè Græci occidere possent, nullum erat dubium; fugientes verò non itidem, ob penuriam equitatûs.

b Ταῦτα ἐννοούμενοι &c.] Vide p. 65. n. b. MS. Eton. idem hoc participium pro ἐνθυμούμενοι ὅτι ἐπὶ ταῖς βασιλέως &c. exhibet. Sed rectè se habet vulgata scriptura: nam sic suprà Noster p. 119. Ἐγὼ ἐνθυμοῦμαι μὲν καὶ ταῦτα πάντα· ἐννοῶ δὲ &c. Vide sis *Taciti* Annal. l. 1. c. 65. et quæ ibi notârunt *Lipsius* et *Gruterus*.

c Σίτου ἐγεύσαντο, &c.] Adi p. 81. n. d. Cæterùm, pro πυρὰν, quod hactenus libri editi prætulerunt, πυρὰ, *Stephano* probante, reposui. Sic infrà Noster lib. vi. ferè medio, ἐπειδὴ τὰ πυρὰ οὐχ ἑωρῶμεν, &c. At verò πυρὰ θηλυκῶς, propriè denotat τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ νεκρῷ ἀπτόμενον. De significatione vocis ὅπλα, mox sequuturæ, consule p. 122. n. h.

d Οὐ δυνάμενοι καθεύδειν ὑπὸ &c.] Locum hunc cum Virgilianis istis contulit *Muretus*:

Nec mihi jam patriam antiquam spes ulla videndi,
Nec dulces natos, exoptatúmque parentem.

Æn. l. 2. v. 137 et seq.

Ἦν δέ τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ὃς οὔτε στρατηγὸς, οὔτε λοχαγὸς, οὔτε στρατιώτης ὢν συνηκολούθει, [a] ἀλλὰ Πρόξενος αὐτὸν μετεπέμψατο οἴκοθεν, ξένος ὢν ἀρχαῖος· ὑπισχνεῖτο δὲ αὐτῷ, εἰ ἔλθοι, φίλον Κύρῳ ποιήσειν· [b] ὃν αὐτὸς ἔφη κρείττω ἑαυτῷ νομίζειν τῆς πατρίδος. Ὁ μέντοι Ξενοφῶν ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν, ἀνακοινοῦται Σωκράτει τῷ Ἀθηναίῳ περὶ τῆς πορείας. [c] Καὶ ὁ Σωκράτης ὑποπτεύσας μή τι πρὸς τῆς πόλεώς οἱ ὑπαίτιον εἴη Κύρῳ φίλον γένεσθαι, (ὅτι ἐδόκει ὁ Κῦρος προθύμως τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ τὰς Ἀθήνας συμπολεμῆσαι) συμβουλεύει τῷ Ξενοφῶντι ἐλθόντι εἰς Δελφοὺς ἀνακοινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ξενοφῶν ἐπήρετο τὸν Ἀπόλλω, τίνι ἂν θεῶν θύων καὶ εὐχόμενος κάλλιστ' ἂν καὶ ἄριστα ἔλθοι τὴν ὁδὸν, ἣν ἐπινοεῖ, καὶ καλῶς πράξας [d] σωθείη. Καὶ ἀνεῖλεν αὐτῷ ὁ Ἀπόλλων, θεοῖς οἷς ἔδει θύειν. Ἐπεὶ δὲ πάλιν ἦλθε, λέγει τὴν μαντείαν τῷ Σωκράτει. Ὁ δ' ἀκούσας ᾐτιᾶτο αὐτὸν, ὅτι οὐ τοῦτο πρότερον ἠρώτα, πότερον λῷον αὐτῷ εἴη πορεύεσθαι, ἢ μένειν, ἀλλ' αὐτὸς κρίνας ἰτέον

Erat autem in exercitu Xenophon quidam Atheniensis, qui, cùm neque dux, neque cohortis *alicujus* præfectus, neque miles esset, *illos* comitatus erat; sed è domo Proxenus ipsum evocârat, quippe qui antiquus *ejus* erat hospes: *hic* autem illi, si *ad se* veniret, ut Cyro amicus adscriberetur, effecturum se pollicebatur; quem ipse sibi utiliorem patriâ videri dicebat. *Hujus* epistolam cùm legisset Xenophon, *isto* de itinere Socratem Atheniensem consulit. Et Socrates veritus ei nè criminosum *suam* apud civitatem foret, cum Cyro si amicitiam iniret, (quia Cyrus alacriter Lacedæmonios in eo juvisse bello videretur, quod adversùs Athenienses gesserant) hoc Xenophonti dat consilii, ut Delphos profectus deum *illum* de itinere consuleret. *Eò* profectus Xenophon Apollinem interrogat, cui deûm rem sacram faceret precésque ferret, ut iter, quod apud animum instituerat, pulcherrimè ac optimè perficeret, réque præclarè gestâ salvus rediret. Et ei *per oraculum* respondit Apollo, diis rem sacram faceret, quibus *faceret* oporteret. Cùm verò *Athenas* reversus esset, Socrati oraculum narrat. *Quod* cùm audîsset ille, reprehendit eum, quòd non priùs quæsivisset, utrùm ipsi satiùs esset proficisci, quàm *domi* manere;

a Ἀλλὰ Πρόξενος &c.] *Max. Tyr.* dissert. 5. sub fin. Ξενοφῶντα δὲ καλεῖ Πρόξενος, παραπέμπει δὲ Ἀπόλλων, συνεκπέμπει δὲ ὁ Σωκράτης ἐκ τῆς πολλῆς σχολῆς καὶ θεωρίας ἐπὶ στρατείαν καὶ στρατηγίαν, καὶ σωτηρίαν Ἑλλήνων μυριάδων.

b Ὃν αὐτὸς ἔφη κρείττω &c.] I. e. *à quo plura se* (verba sunt Stephani) *quàm à patriâ expectare aiebat.*

c Καὶ ὁ Σωκράτης ὑποπτεύσας &c.] Consule *Dissertat.* I. Κ. Π. præmissæ p. 3. Edit. Oxon. 1727.

d Σωθείη.] Compendium loquendi sequens, verbum illud unum posuit pro *σωθείη εἰς Ἀθήνας*, vel *εἰς τὴν Ἑλλάδα:* uti suprà p. 114. — *ἀποσῶσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑμᾶς:* infrà lib. vi. ferè medio, *ἐπεθύμουν εἰς τὴν Ἑλλάδα σώζεσθαι.*

εἶναι, τοῦτο ἐπυνθάνετο, ὅπως ἂν κάλλιστα πορευθείη. Ἐπεὶ μέντοι οὕτως ἤρε, [a] ταῦτ', ἔφη, χρὴ ποιεῖν, ὅσα ὁ θεὸς ἐκέλευσεν. Ὁ μὲν δὴ Ξενοφῶν οὕτω θυσάμενος οἷς ἀνεῖλεν ὁ θεὸς, ἐξέπλει, [b] καὶ καταλαμβάνει ἐν Σάρδεσι Πρόξενον καὶ Κῦρον, μέλλοντας ἤδη [c] ὁρμᾷν τὴν ἄνω ὁδόν· καὶ συνεστάθη Κύρῳ. Προθυμουμένου δὲ τοῦ Προξένου, καὶ ὁ Κῦρος συμπρουθυμεῖτο μεῖναι αὐτόν· εἶπε δὲ ὅτι ἐπειδὰν τάχιστα ἡ στρατεία λήξῃ, εὐθὺς ἀποπέμψει αὐτόν. Ἐλέγετο δὲ [d] ὁ στόλος εἶναι εἰς Πεισίδας.

Ἐστρατεύετο μὲν δὴ, οὕτως ἐξαπατηθεὶς, οὐχ ὑπὸ τοῦ Προξένου· (οὐ γὰρ ᾔδει τὴν ἐπὶ βασιλέα ὁρμὴν, οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων, πλὴν Κλεάρχου) ἐπεὶ μέντοι εἰς Κιλικίαν ἦλθον, σαφὲς πᾶσιν ἐδόκει εἶναι, ὅτι ὁ στόλος εἴη ἐπὶ βασιλέα. Φοβούμενοι δὲ τὴν ὁδὸν, καὶ ἄκοντες ὅμως οἱ πολλοὶ [e] δι' αἰσχύνην καὶ ἀλλήλων καὶ Κύρου συνηκολούθησαν. ὧν εἷς καὶ Ξενοφῶν ἦν. Ἐπεὶ δ' ἀπορία ἦν, ἐλυπεῖτο μὲν σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ οὐκ ἐδύνατο καθεύδειν· [f] μικρὸν

sed ipse cùm *jam* proficisci decrevisset, quo pacto proficisci commodissimè posset, id *unum* interrogâsset. Verùm quandò ità quæsivisti, ea, inquit, facienda sunt, quæ deus imperavit. Itaque Xenophon cùm iis sacrificâsset *numinibus*, quæ *per oraculum* significârat deus, solvit, ac Sardibus Proxenum et Cyrum adsequitur, qui jamjam *in Asiam* erant adscensuri; *statim*que Cyro commendatus est. Proxeno autem *ab eo* contendente, ut *secum* maneret, unà quoque Cyrus *id* contendebat; aiebátque se eum, ubi primùm expeditioni finis imponeretur, statim dimissurum. Expeditio autem ferebatur adversùs Pisidas esse *suscepta*.

Et *Xenophon* quidem in militiam profectus est, hoc modo deceptus, *at* non à Proxeno: (nam neque *is* adversùs regem moveri *bellum*, neque alius quisquam Græcorum, præter Clearchum, nôrat) verùm ubi in Ciliciam venissent, perspicuum omnibus esse videbatur, adversùs regem expeditionem suscipi. Ac *tum sanè* plerique tametsi *hoc* formidarent iter, etiam inviti tamen, tum præ mutuâ tum præ Cyri reverentiâ, unà sequebantur: quorum unus erat Xenophon. Cùm autem *hæc* rerum esset difficultas, angebatur quidem *ille* cum cæteris, nec dormire poterat: attamen paulùm somno sopitus, somnium

a Ταῦτ', ἔφη, χρὴ &c.] Lege modò adlata ex *Max. Tyrio*, p. præced. n. a.

b Καὶ καταλαμβάνει ἐν Σάρδεσι &c.] Vide sis p. 7, 8.

c Ὁρμᾷν τὴν &c.] Pro ὁρμᾷν εἰς vel ἐπὶ &c. quarum præpositionum usitata satis est ellipsis post verba motum ad locum significantia. Vide p. 6. n. a.

d Ὁ στόλος] Adi p. 24. n. a. et confer p. 6.

e Δι' αἰσχύνην καὶ &c.] Ex philosophorum definitione apud *A. Gell.* l. 19. c. 7. αἰσχύνη ἐστὶ φόβος δικαίου ψόγου, i. e. *timor justæ reprehensionis.*

f Μικρὸν δὲ ὕπνου &c.] MS. Eton. et libri quidam editi repræsentant ὕπνον: cui

δὲ ὕπνου λαχὼν, εἶδεν ὄναρ. Ἔδοξεν αὐτῷ, [a] βροντῆς γενομένης, σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πατρῴαν οἰκίαν, καὶ [b] ἐκ τούτου λάμπεσθαι πᾶσαν. Περίφοβος δ' εὐθὺς ἀνηγέρθη, [c] καὶ τὸ ὄναρ τῇ μὲν ἔκρινεν ἀγαθόν· (ὅτι ἐν πόνοις ὢν καὶ κινδύνοις φῶς μέγα ἐκ Διὸς ἰδεῖν ἔδοξε) τῇ δὲ καὶ ἐφοβεῖτο, (ὅτι [d] ἀπὸ Διὸς μὲν βασιλέως τὸ ὄναρ ἐδόκει αὐτῷ εἶναι, κύκλῳ δ' ἐδόκει λάμπεσθαι τὸ πῦρ,) μὴ οὐ δύναιτο ἐκ τῆς χώρας ἐξελθεῖν τῆς βασιλέως, ἀλλ' [e] εἴργοιτο πάντοθεν ὑπό τινων ἀπορειῶν.

Ὁποῖόν τι μὲν δή ἐστι τὸ τοιοῦτον ὄναρ ἰδεῖν, ἔξεστι σκοπεῖν ἐκ τῶν συμβάντων μετὰ τὸ ὄναρ. Γίγνεται γὰρ τάδε

vidit. Videbatur ei, tonitru moto, fulmen domum in paternam cadere, ac universam indè coruscare. Metu vehementi perculsus è somno confestim excitatus est, atque somnium *illud* partim faustum judicabat; (quòd cùm in laboribus et periculis versaretur, lucem magnam à Jove *ortam* videre visus esset) partim (quòd somnium *hoc* à Jove rege *profectum* ipsi videretur, et quòd visus esset ignis undique lucere) metuebat, ne ex regione regis evadere non posset, séd undique difficultatibus quibusdam inhiberetur.

Cæterùm quale fuit hujusmodi somnii visum, animadvertere licet ex iis, quæ post somnium evenerunt. Nam statim hæc acciderunt: Posteaquam è

vulgata scriptura omnino præferenda est. Sic in *Hierone* ferè medio, διέπνεον καὶ ὕπνου τυγχάνομεν. Cæterùm, similiter Xenophon dixit K. Π. p. 646. Edit. Oxon. 1727. ὄναρ εἶδε τοιόνδε — Sic *cernere* et *videre* somnia Latini.

a Βροντῆς γενομένης &c.] De fulminum generibus, ex *Festo* ad *Lycophr.* Cassandr. *Meursius* hæc adtulit: *Manubiæ Jovis tres dicuntur esse; quarum unæ sunt minimæ, quæ moneant, placidæque sint. Alteræ, quæ majores sint, ac veniant cum fragore, discutiantque, aut divellant, quæ à Jove sint, et consilio deorum mitti existimentur. Tertiæ his ampliores, quæ cum igne veniant: et quanquam nullum sine igne fulgur est, hæ propriam differentiam habeant, quod aut adurant, aut fuligine deforment, aut accendant, quæ statum mutent deorum consilio superorum.* Cæterùm, σκηπτὸς, Scholiaste in *Lycophr.* ad v. 383. interprete, est ὁ κάτω φερόμενος, καὶ πληκτικὸς, καὶ αἰφνίδιος κεραυνὸς, ὃς γίνεται παχυνθέντος τοῦ πυρώδους πνεύματος·

b Ἐκ τούτου] Vide K. Π. p. 73. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

c Καὶ τὸ ὄναρ τῇ &c.] Vide sis *Artemid.* ὀνειροκριτ. l. 2. c. 8. 10. et l. 4. c. 67. et *Duporti* prælect. in *Theophr.* p. 473. Lucem autem cœlo missam fausta sæpè lætáque polliceri putârunt veteres. K. Π. p. 256. Edit. Oxon. 1727. — ἐπεὶ νὺξ ἐγένετο, λέγεται φῶς τῷ Κύρῳ καὶ τῷ στρατεύματι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προφανὲς γενέσθαι, ὥστε πᾶσι φρίκην μὲν πρὸς τὸ θεῖον ἐγγίγνεσθαι, θάρσος δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους.

d Ἀπὸ Διὸς μὲν &c.] *Homer.* Il. α'. v. 63. καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν. *Lucian.* περὶ τοῦ ἐνυπνίου, sub fin. Οὐδὲ γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτε διηγούμενος τὸ ἐνύπνιον, ὡς ἐδόκει αὐτῷ καὶ ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ, καὶ τὰ ἄλλα. Ἴστε γὰρ οὐχ ὑπόκρισιν τὴν ὄψιν, οὐδὲ ὡς φλυαρεῖν ἐγνωκὼς αὐτὰ διεξῄει· καὶ ταῦτα, ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἀπογνώσει πραγμάτων, περιεστώτων πολεμίων, ἀλλά τι καὶ χρήσιμον εἶχεν ἡ διήγησις.

e Εἴργοιτο] *Phavorin.* Εἴργω, τὸ κωλύω, ψιλοῦται· Εἵργω δὲ, τὸ εἰς εἱρκτὴν ἐμβάλλω — δασύνεται. Vide *Budæi* Comm. L. G. p. 278, 279.

εὐθύς· [a] Ἐπειδὴ ἀνηγέρθη, πρῶτον μὲν ἔννοια αὐτῷ ἐμπίπτει, Τί κατάκειμαι; ἡ δὲ νὺξ προβαίνει· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ εἰκὸς τοὺς πολεμίους ἥξειν. Εἰ δὲ γενησόμεθα ἐπὶ βασιλεῖ, τί ἐμποδὼν μὴ οὐχὶ πάντα μὲν τὰ χαλεπώτατα ἐπιδόντας, πάντα δὲ τὰ δεινότατα παθόντας, ὑβριζομένους ἀποθανεῖν; Ὅπως δὲ ἀμυνούμεθα, οὐδεὶς παρασκευάζεται οὐδ᾽ ἐπιμελεῖται, ἀλλὰ κατακείμεθα, ὥσπερ ἐξὸν ἡσυχίαν ἔχειν. Ἐγὼ οὖν τὸν ἐκ ποίας πόλεως [b] στρατηγὸν προσδοκῶ ταῦτα πράξειν; ποίαν δ᾽ ἡλικίαν ἐμαυτῷ ἐλθεῖν ἀναμένω; οὐ γὰρ ἔγωγ᾽ ἔτι πρεσβύτερος ἔσομαι, ἐὰν [c] τήμερον προδῶ ἐμαυτὸν τοῖς πολεμίοις. Ἐκ τούτου ἀνίσταται, καὶ συγκαλεῖ τοὺς Προξένου πρῶτον λοχαγούς. Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξεν, "Ἐγώ, ὦ ἄνδρες λοχαγοί, οὔτε καθεύδειν "δύναμαι, (ὥσπερ, οἶμαι, οὐδ᾽ ὑμεῖς) οὔτε κατακεῖσθαι "ἔτι, ὁρῶν ἐν οἵοις ἐσμέν. Οἱ μὲν γὰρ δὴ πολέμιοι [d] δῆ-"λον ὅτι οὐ πρότερον πρὸς ἡμᾶς τὸν πόλεμον ἐξέφηναν, πρὶν "ἐνόμισαν τὰ ἑαυτῶν καλῶς παρεσκευάσθαι· ἡμῶν δ᾽ οὐ-

somno excitatus esset, primùm *hæc* ipsi in mentem incidit cogitatio, Quid jaceo? nox progreditur; et luce primâ hostes adventuros verisimile est. Quòd si regis in potestatem devenerimus, quid prohibet quo minùs, molestissima quæque cùm adspexerimus, et gravissima quæque fuerimus passi, contumeliis adfecti necemur? Quo pacto nosmet tueamur, *ad id* se nemo parat neque ulli curæ est, sed *ità* jacemus, quasi nobis otium agere liceat. Ac ego quidem quânam ex urbe ducem hæc facturum expecto? quam ætatem mihi ipsi adfuturam opperior? nec enim maturiorem ad ætatem perveniam, hostibus si me hodiè dedidero. Surgit deinde, et Proxeni primùm cohortium præfectos convocat. Cùm autem convenissent, "Ego, præfecti "cohortium, inquit, neque dormire possum, (quemadmodùm nec vos, opi-"nor, *potestis*) neque jacere ampliùs, dum quibus in rebus versamur, video. "Hostes certè quidem, *uti* constat, non priùs bellum nobis palàm denun-"tiârunt, quàm res suas benè comparatas esse putarent: at nostrùm nemo

a Ἐπειδὴ ἀνηγέρθη, πρῶτον &c.] Aliam hujusce loci interpunctionem prætulit *Leunclavius;* nimirum hanc: — τάδε εὐθύς, ἐπειδὴ ἀνηγέρθη. πρῶτον μεν &c. *Stephanianam* ipse potiùs sequendam duxi.

b Στρατηγὸν] Vocem hanc pro στρατὸν, quæ locum ejus hactenus in libris impressis occupavit, reponendam vidit olim *Stephanus.* Huic emendationi adstipulantur etiam *Amasæus*, *Leunclavius* et veteris Gallicæ versionis auctor.

c Τήμερον προδῶ &c.] *Thom. Magister:* Τήμερον, Ἀττικοί, οὐ σήμερον. Verbum autem illud rectè ad *Amasæum* notavit *Stephanus* sonare non simpliciter *dedidero*, sed *præ ignaviâ*, et abjectâ omni vitæ curâ: seu, *perfidè tradidero;* quasi se tradens in potestatem hostium, in seipsum perfidus futurus sit.

d Δῆλον ὅτι] Scribitur etiam δηλονότι. Eandem scripturam restituimus K. II. p. 380 et 410. Edit. Oxon. 1727.

“ δεὶς οὐδὲ [a] ἀντεπιμελεῖται, ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιού-
“ μεθα. Καὶ μὴν εἰ ὑφησόμεθα, καὶ ἐπὶ βασιλεῖ γενησό-
“ μεθα, τί οἰόμεθα πείσεσθαι; [b] ὃς καὶ τοῦ ὁμομητρίου
“ καὶ ὁμοπατρίου ἀδελφοῦ, καὶ τεθνηκότος ἤδη, ἀποτεμὼν
“ τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα ἀνεσταύρωσεν· ἡμᾶς δὲ, οἷς
“ [c] κηδεμὼν μὲν οὐδεὶς πάρεστιν, ἐστρατεύσαμεν δ' ἐπ' αὐτὸν
“ ὡς δοῦλον ἀντὶ βασιλέως ποιήσοντες, καὶ ἀποκτενοῦντες,
“ εἰ δυναίμεθα, τί ἂν οἰόμεθα παθεῖν; [d] Ἆρ' οὐκ ἂν ἐπὶ
“ πᾶν ἔλθοι, ὡς ἡμᾶς τὰ αἴσχιστα αἰκισάμενος, πᾶσιν
“ ἀνθρώποις φόβον παράσχῃ τοῦ στρατεῦσαι ποτὲ ἐφ' ἑαυ-
“ τόν; Ἀλλ' ὅπως τοι μὴ ἐπ' ἐκείνῳ γενησόμεθα, πάντα
“ ποιητέον. Ἐγὼ μὲν οὖν, ἔστ' ἂν μὲν αἱ σπονδαὶ ἦσαν,
“ οὔ ποτε ἐπαυόμην ἡμᾶς μὲν οἰκτείρων, βασιλέα δὲ καὶ
“ τοὺς σὺν αὐτῷ μακαρίζων, διαθεώμενος αὐτῶν [e] ὅσην μὲν

“ curam vicissim adhibet, ut quàm præclarissimè certamen ineamus. Atqui
“ *animos* si submittemus, et in regis potestatem veniemus, quid nos passuros
“ existimamus? *quippe* ille fratris eâdem matre nati, patre geniti eodem,
“ *ejus*que jam mortui, et caput abscissum et manum palo suffixit: nos verò,
“ quibus adest nemo, curam qui nos tuendi gerat, *qui* adversus ipsum arma
“ cepimus *eo consilio*, ut pro rege servum faceremus atque occideremus, si
“ penes nos esset, quid passuros existimamus? Annon omni adgredietur viâ,
“ ut posteaquam nos indignissimis tractaverit modis, hominibus terrorem
“ omnibus incutiat, nè adversùs ipsum unquam arma capiant? At verò illius
“ nè in potestatem veniamus, quidvis faciendum. Ego quidem certè, quam-
“ diu manebant fœdera, nos miserari nunquam cessavi, regem verò eósque,
“ qui cum ipso erant, felices prædicare, cùm considerarem quantam et qua-

a Ἀντεπιμελεῖται] Verbum hoc extat etiam K. Π. p. 322. Edit. Oxon. 1727. — ἅμα δὲ αἰσθανόμενος οὐκ ἀχάριστον οὖσαν, ἀλλ' ἀντεπιμελουμένην διὰ &c. Hoc ideò monere visum est, quia in Lexicis tantùm non omittitur.

b Ὃς καὶ τοῦ ὁμομητρίου &c.] *J. Poll.* l. 3. segm. 22. ἀδελφοὶ δὲ, οἱ μὲν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ὁμοπάτριοι, καὶ ὁμοπάτορες· οἱ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς, ὁμομήτριοι, καὶ ὁμομήτορες. Vide p. 83.

c Κηδεμὼν] *Suidæ* est φροντιστὴς ἐπιμελητὴς, καὶ προνοητής. Fallitur omnino *Phavorinus*, qui vocem κηδεμὼν παρ' Ἀττικοῖς reperiri neget. *Aristoph.* vesp. v. 242. Χθὲς οὖν Κλέων ὁ κηδεμὼν ἡμῖν &c. et versu 730. Εἴθ' ὤφελέ μοι κηδεμὼν, ἢ &c. Porrò, quod ad verbum ἀνασταυροῦν attinet, rectè notavit Cl. *Lamb. Bos* ἀνὰ in eo non habere significationem τοῦ *rursùm*, sed τοῦ *sursum*. Vide sis ejus *Exercitat. Philol.* ad Heb. VI. 6.

d Ἆρ' οὐκ ἂν ἐπὶ πᾶν &c.] Sic partim ex MSto Eton. partim ex conjecturâ *Stephani* locus hic restituendus videtur. In MSto autem legitur ἆρ' οὐκ ἂν ἔλθοι &c. vulgò, ἆρ' οὐκ ἐπίπαν ἔλθοι &c. At *Stephanus* pro ἐπίπαν, unâ voce comprehensum, ἐπὶ πᾶν disjunctim haud dubiè scribendum censet. Est autem ἐπὶ πᾶν ἐλθεῖν (verba sunt ejusdem viri eruditi) *Quidvis adgredi*, *Omnes vias tentare*, *Qualibet viâ conari ad aliquid pervenire:* pro quo alibi dicit πάντα ποιεῖν ὅπως cum optativo, et πάντα ποιεῖν ὥστε cum infinitivo.

e Ὅσην μὲν χώραν &c.] Vide sis notata

" χώραν καὶ οἵαν ἔχοιεν, ὡς δὲ ἄφθονα τὰ ἐπιτήδεια, ὅσους " δὲ θεράποντας, ὅσα δὲ κτήνη, χρυσὸν δὲ, ἐσθῆτα δέ· " τὰ δ' αὖ τῶν στρατιωτῶν ὁπότε ἐνθυμοίμην, ὅτι τῶν μὲν " ἀγαθῶν πάντων οὐδενὸς ἡμῖν μετείη, εἰ μὴ πριαίμεθα, " ὅτου δὲ ὠνησόμεθα ἤδειν [a] ἔτι ὀλίγους ἔχοντας, [b] ἄλλως " δέ πως πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἢ ὠνουμένους, ὅρκους ἤδη " κατέχοντας ἡμᾶς· [c] ταῦτ' οὖν λογιζόμενος ἐνίοτε, τὰς " σπονδὰς μᾶλλον ἐφοβούμην, ἢ νῦν τὸν πόλεμον. Ἐπεὶ " μέντοι ἐκεῖνοι ἔλυσαν τὰς σπονδὰς, [d] λελύσθαι μοι δοκεῖ " καὶ ἡ ἐκείνων ὕβρις, καὶ ἡ ἡμετέρα ὑποψία. Ἐν μέσῳ " γὰρ ἤδη κεῖται ταῦτα τὰ ἀγαθὰ, [e] ἆθλα, ὁπότεροι ἂν " ἡμῶν ἄνδρες ἀμείνονες ὦσιν· [f] ἀγωνοθέται δ' οἱ θεοί εἰσιν, " οἳ σὺν ἡμῖν, ὡς τὸ εἰκὸς, ἔσονται. Οὗτοι μὲν γὰρ

" lem ipsi regionem haberent, quàm abundantes commeatus, quot famulos, " quot jumenta, *quantum* auri, *quantum* vestium: at contrà cùm militum *nostrorum* conditionem animo agitarem, nullius *videlicet* boni copiam nobis esse, " nisi emeremus, quocum autem mercaremur *aliquid*, paucos jam ampliùs habere scirem; aliâ verò ratione quàm mercando commeatum nè pararemus, " fœdera jam *tum* nos impedire: hæc igitur nonnunquam mecum ipse reputans magis *tum* fœdera, quàm modò bellum, metuebam. Verùm posteaquam illi fœdera violârunt, et illorum insolentia et suspicio nostra mihi " finem habere videtur. Nam ea jam bona, tanquam præmia *isti cessura parti*, utracunque *tandem* nostrûm virtute præstiterit, in medio posita sunt: " *ipsi* dii certaminis sunt præsides, qui cum nobis, ceu par est, stabunt. Nam

ad K. Π. p. 4. Edit. Oxon. 1727. Ceterùm, trajectione usus, scriptoribus Atticis perquam familiari, dixit διαθεώμενος αὐτῶν ὅσην μὲν χώραν &c. pro διαθεώμενος αὐτῶν χώραν ὅσην μὲν καὶ &c. Nisi fortè inserendus sit huic loco articulus τὰ, et intelligendum, utì fit, nomen πράγματα vel χρήματα. Sic infrà mox: τὰ δ' αὖ τῶν στρατιωτῶν &c.

a Ἔτι ὀλίγους] Sic optimè MS. Eton. Libri editi dant ὅτι ὀλίγους: pro quibus aut ἔτι ὀλίγους, aut ὅτι ὀλιγίστους, i. e. *quàm paucissimos*, reponendum jam olim censuit *Stephanus*.

b Ἄλλως δέ πως πορίζεσθαι &c.] Lege p. 117.

c Ταῦτ' οὖν &c.] Post longiorem ἐπιβολὴν, non sine gratiâ quâdam, hâc particulâ scriptores utuntur Attici. Sic et Latini suum adhibuerunt *igitur*. Exempla passim obvia sunt.

d Λελύσθαι] *Suidas*: Λῦσαι ἐλέθη, ἐπαύθη. Est autem ὕβρις, ἀδικία πρὸς ἀτιμίαν φέρουσα —— οὐ μόνον ἐν λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ τῶν ἔργων αἰσχρόν.

e Ἆθλα, ὁπότεροι &c.] Confer K. Π. p. 186. Edit. Oxon. 1727.

f Ἀγωνοθέται δ' οἱ &c.] *Phavorino* et *Suidæ* Ἀγωνοθέτης est ὁ ἐν τοῖς σκηνικοῖς· Ἀθλοθέτης δὲ, ὁ ἐν τοῖς γυμνικοῖς. Sed cave Grammaticorum distinctionem istam rectè positam existimes. Agonum certè nomen ad gymnicorum æquè ac scenicorum seu musicorum ludos pertinet; ipsóque adeò athlothetas atque agonothetas eosdem esse ex sequentibus *Pausaniæ* verbis, lib. 5. cap. 9. constat: Πεντηκοστῇ δὲ ὀλυμπιάδι ἀνδράσι δύο ἐξ ἁπάντων λαχοῦσιν Ἠλείων ἐπετράπη ποιῆσαι τὰ Ὀλύμπια· καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀπὸ ἐκείνου διέμεινε τῶν ἀγωνοθετῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν β´. Πέμπτῃ δὲ ὀλυμπιάδι καὶ εἰκοστῇ ἐννέα Ἑλλανοδίκας κατέστησαν

" [a] αὐτοὺς ἐπιωρκήκασιν· ἡμεῖς δὲ, πολλὰ ὁρῶντες ἀγαθὰ, " στεῤῥῶς αὐτῶν ἀπειχόμεθα, [b] διὰ τοὺς τῶν θεῶν ὅρκους· " ὥστε ἐξεῖναι μοι δοκεῖ ἰέναι ἐπὶ τὸν ἀγῶνα πολὺ σὺν φρο- " νήματι μείζονι, ἢ τούτοις. Ἔτι δὲ ἔχομεν σώματα ἱκα- " νώτερα τούτων καὶ ψύχη, καὶ θάλπη, καὶ πόνους φέρειν· " ἔχομέν τε [c] καὶ ψυχὰς σὺν τοῖς θεοῖς ἀμείνονας· οἱ δὲ " ἄνδρες καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοὶ μᾶλλον ἡμῶν, ἢν οἱ θεοὶ, " ὥσπερ τοπρόσθεν, νίκην ἡμῖν διδῶσιν. Ἀλλ' ἴσως γὰρ " καὶ ἄλλοι ταῦτα ἐνθυμοῦνται. Πρὸς τῶν θεῶν, μὴ ἀνα- " μένωμεν ἄλλους ἐφ' ἡμᾶς ἐλθεῖν, παρακαλοῦντας ἐπὶ " τὰ κάλλιστα ἔργα, ἀλλ' ἡμεῖς ἄρξωμεν τοῦ [d] ἐξορμῆσαι " καὶ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τὴν ἀρετήν. Φάνητε τῶν λοχαγῶν " ἄριστοι, καὶ τῶν στρατηγῶν [e] ἀξιοστρατηγότεροι. Κἀγὼ " δὲ, εἰ μὲν ὑμεῖς ἐθέλετε ἐξορμᾶν ἐπὶ ταῦτα, ἕπεσθαι " ὑμῖν βούλομαι· εἰ δὲ ὑμεῖς τάττετέ με ἡγεῖσθαι, [f] οὐ-

" isti pejerârunt; nos, cùm multa bona videremus, constanter ab eis absti- " nuimus, propterea quòd per deos jurâssemus: adeò ut *nobis*, mihi *quidem* " *sic* videtur, multò majori cum spiritu, quàm istis, in certamen liceat de- " scendere. Præterea nobis sunt corpora, quæ magis, quàm illorum *cor-* " *pora*, ad frigora, calores, labores perferendos sunt idonea: nobis itidem " sunt animi deorum beneficio præstantiores: viri ipsi magìs quàm nos vul- " neribus *sunt* et cædi obnoxii, si *quidem* dii victoriam nobis, ut antehac, " dederint. Verùm hæc fortassis etiam alii secum in animis versant. Per " deos, non expectemus, donec ad nos alii veniant, qui *nos* ad facinora præ- " clarissima cohortentur; sed ipsi priùs etiam alios ad virtutem excitemus. " Exhibete vos cohortium præfectorum fortissimos, et imperatorum officio " *ipsis* imperatoribus digniores. Atque ego certè, si vos ad hæc erumpere " velitis, libens vos sequar: ac si me ducis in munere constituatis, ætatis

— *Δευτέρα δὲ ἀπὸ ταύτης ἐλασμονίδι, προσετίθη καὶ ὁ δίκαιος ἀθλοθέτης.* *Themistius* itidem Orat. 5. p. 68. edit. *Harduin.* ista nomina iisdem certaminum gymnicorum præsidibus promiscuè tribuit: *ὥσπερ δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀθλοθέτην ἵστανται μὲν ἅπαντες οἱ σταδιεῖς, οὐ μὴν ἅπαντες τὸν αὐτὸν δρόμον, ἀλλ' οἱ μὲν ἔνθεν, οἱ δὲ ἔνθεν, ἀνάκειται δὲ ἀγήραντος ὁ ἡττώμενος· οὕτως ἵνα μὲν ὑπολαμβάνεις τὸν μέγαν καὶ ἀληθινὸν ἀγωνοθέτην* —

a *Αὐτοὺς ἐπιωρκήκασιν*] Adi p. 120. n. d.

b *Διὰ τοὺς τῶν θεῶν* &c.] Vide pag. 128. n. d.

c *Καὶ ψυχὰς σὺν τοῖς θεοῖς* &c.] *Max. Tyrius* dissertat. 22. sub fin. *αἱ δὲ ἄρισται ψυχῆς φύσεις — δέονται ξυναγωνιστοῦ θεοῦ καὶ ξυλλήπτορος τῆς ἐπὶ θάτερα τὰ κρείττω ῥοπῆς καὶ χειραγωγίας.* Adde *Cicer.* de N. D. l. 2. c. penult. *Senecæ* epist. 41. Cæterùm, *Steph.* pro *ἔχομέν τε* scribendum censet *ἔχομεν δὲ* &c.

d *Ἐξορμῆσαι*] Activam itidem significationem verbo huic tribuit *Lucian.* in Solœciste p. 1112. — *καὶ τίς ἐστιν ὃν ἐξορμᾷς;*

e *Ἀξιοστρατηγότεροι.*] Lexicographi vocem hanc, ut et haud paucas alias, quæ apud Xenophontem reperiuntur, omittunt. Quod jam suprà monuimus.

f *Οὐδὲν προφασίζομαι τὴν* &c.] Lege omnino quæ de ætate, quâ tunc temporis

“ δεῖν προφασίζομαι τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ καὶ ἀκμάζειν “ ἡγοῦμαι ἐρύκειν ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ τὰ κακά.” Ὁ μὲν ταῦτα ἔλεξεν·

Οἱ δὲ λοχαγοὶ ἀκούσαντες ταῦτα, ἡγεῖσθαι ἐκέλευον ἅπαντες. [a] Πλὴν Ἀπολλωνίδης τις ἦν, βοιωτιάζων τῇ φωνῇ· οὗτος δ᾽ εἶπεν ὅτι φλυαροίη, ὅςτις λέγοι ἄλλως πως σωτηρίας ἂν τυχεῖν, ἢ βασιλέα πείσας, εἰ δύναιτο· καὶ ἅμα ἤρχετο λέγειν τὰς ἀπορίας. Ὁ μέντοι Ξενοφῶν [b] μεταξὺ ὑπολαβὼν, ἔλεξεν ὧδε· “ Ὦ θαυμασιώτατε ἄν- “ θρωπε, σύ γε οὐδ᾽ ὁρῶν γιγνώσκεις, οὐδ᾽ ἀκούων μέμνη- “ σαι. Ἐν ταυτῷ γε μέντοι ἦσθα τούτοις, ὅτε βασιλεὺς, “ ἐπεὶ Κῦρος ἀπέθανε, μέγα φρονήσας [c] ἐπὶ τούτῳ, πέμ- “ πων ἐκέλευε παραδιδόναι τὰ ὅπλα· ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς οὐ “ παραδόντες, ἀλλ᾽ ἐξωπλισμένοι ἐλθόντες παρεσκηνήσαμεν “ αὐτῷ [d] τί οὐκ ἐποίησε πρέσβεις πέμπων, καὶ σπονδὰς

“ excusatione nequaquam utar, quin *me* vigere puto ad arcenda à me mala.” Hæc ille verba fecit:

Quæ cùm præfecti cohortium audîssent, ducis illum munere fungi jusserunt universi. Verùm Appollonides quidam erat, qui Bœotios loquendo imitabatur: aiebat hic nugari *eum*, qui aliâ quâdam, quàm regem *sibi* conciliando, id si fieri posset, ratione, diceret *ipsos* salutem consequi posse; simul difficultates exponere incipiebat. At verò Xenophon, ejus sermone interrupto, hunc in modum loquutus est: “ Vir admiratione dignissime, tu certè neque quod vides intelligis, neque quod audis memoriâ tenes. In eodem “ sanè, quo hi, *loco* eras, cùm rex, posteaquam Cyrus mortuus esset, hanc “ ob causam elatus, ad nos mitteret atque arma tradere juberet: verùm cùm “ nos non *modò non* traderemus, sed *etiam* armati proficisceremur ac juxta “ ipsum tabernacula collocaremus, quid non per legatos *ad nos* missos fecit,

erat Xenophon, scripsimus *Dissert.* I. K. Π. præmissæ p. 3. Edit. Oxon. 1727. et suprà p. 96. n. d.

a Πλὴν Ἀπολλωνίδης τις &c.] Vide p. 70. n. e. Eâdem hâc formâ loquendi usus est p. 4. Κλέαρχος ἦν Λακεδαιμόνιος, φυγάς· τούτῳ &c. Porrò οἱ Βοιωτιάζοντες, apud *Histor*. Gr. l. 5. haud procul à fine, valet *Bœotis favere;* sic et ejusd. Hist. l. 6. ferè medio, λακωνίζειν et ἀττικίζειν sonant *Lacedæmoniorum*, *Atheniensium partibus favere*. Nonnunquam istiusmodi verba *imitandi studium* seu *æmulationem* denotant: *Lucian*. in *Solœc*. p. 1113. Ἀττικίζοντος δέ τινος, &c. Sic alibi passim. *Ælian*. H. V. l. 4. c. 15. — ποτὲ δὲ βοιωτιάζῃ τὸν τρόπον, καὶ αὖ πάλιν θετταλίζῃ — i. e. nunc *Bœotiorum mores exprimeret* &c. Sic Noster Bœotiorum illum *sermones* imitatum esse tradit.

b Μεταξὺ ὑπολαβὼν,] Cum priore voce intellige λέγοντος, vel potiùs λέγοντα. Participium autem illud de eo passim adhibent Græci, qui respondendi in se recipit officium: quo ferè sensu dicit Virgil. *Suscipit Anchises* &c. Æneïd. l. 6. v. 723. Vide sis K. Π. p. 401. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

c Ἐπὶ τούτῳ,] *Scil.* αἰτίᾳ. Similiter *Ælian*. H. V. l. 3. c. 19. — ἐκαλλύνετο ἐπὶ τούτῳ. Id. l. 12. c. 39. — καὶ ἔδοξεν ἐπὶ τούτῳ θαυμάζεσθαι —

d Τί οὐκ ἐποίησε πρέσβεις &c.] Lege p. 94, 106, 107, 108. Cæterùm πρέσβεις

" αἰτῶν, καὶ παρέχων τὰ ἐπιτήδεια, [a] ἕς τ' ἂν σπονδῶν " ἔτυχεν; Ἐπεὶ δ' αὖ οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ, ὥσπερ δὴ " καὶ σὺ κελεύεις, εἰς λόγους αὐτοῖς ἄνευ ὅπλων ἦλθον, " πιστεύσαντες ταῖς σπονδαῖς, οὐ νῦν [b] ἐκεῖνοι παιόμενοι, " κεντούμενοι, ὑβριζόμενοι, οὐδ' ἀποθανεῖν οἱ τλήμονες δύ- " νανται; καὶ μάλ', οἶμαι, ἐρῶντες τούτου. Ἃ σὺ πάντα " εἰδὼς, τοὺς μὲν ἀμύνεσθαι κελεύοντας φλυαρεῖν φῄς, " [c] πείθειν δὲ πάλιν κελεύεις ἰόντας; Ἐμοὶ δὲ, ὦ ἄνδρες, " δοκεῖ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον μήτε προσίεσθαι [d] εἰς ταυτὸ " ἡμῖν αὐτοῖς, ἀφελομένους τε τὴν λοχαγίαν, σκεύη ἀνα- " θέντας, [e] ὡς τοιούτῳ χρῆσθαι. Οὗτος γὰρ καὶ τὴν πα- " τρίδα καταισχύνει, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ὅτι Ἕλλην " ὢν, τοιοῦτός ἐστιν."

Ἐντεῦθεν ὑπολαβὼν Ἀγασίας Στυμφάλιος, εἶπεν· [f] Ἀλ-

" cùm et fœdus peteret, et suppeditaret commeatum, donec tandem fœdus " à nobis impetraret? Posteaquam verò duces ac præfecti cohortium, quem- " admodum tu quoque jam *fieri* jubes, fœderibus freti in colloquium eorum " sine armis venerunt, annon illi plagas, vulnera, injurias contumeliosè factas " modò passi, nè mortem quidem oppetere miseri possunt? id *licèt* etiam, " opinor, admodùm expetant. Quæ cùm omnia tu nôris, illos *tamen*, qui " ad defensionem *milites* hortantur, nugari dicis, ac rursùm *nos ad hostes eo* " *consilio* proficisci jubes, ut *regem* nobis conciliemus? Ego verò, milites, " existimo *nos* hunc hominem neque in eundem atque nosmet locum admit- " tere debere, et ademptâ cohortis præfecturâ, vasa ubi *ei* imposuerimus, ut " talem *eum* tractare. Nam et patriam dedecorat is, et universam Græciam, " cùm *natione* Græcus, ità se gerat."

Agasias deinde Stymphalius, sermone suscepto; At huic sanè, inquit, ni-

jam audiunt, quos suprà, locis cit. κήρυκας adpellaverat. Itaque frustrà est Scholiastes *Thucydidéus*, ista qui sic distinxerit nomina; Κῆρυξ ἐν πολέμῳ, πρέσβυς ἐν εἰρήνῃ.

a Ἔς τ' ἂν &c.] Ita MS. Eton. et libri, quos vidi, omnes. At *Stephanus* ex quibusdam vet. rectiùs scribi posse censet ἕς τε σπονδῶν &c.

b Ἐκεῖνοι] Vide p. 107. n. b.

c Πείθειν] *Scil.* βασιλέα, utì suprà modò, p. præced. ἢ βασιλέα πείσας, &c.

d Εἰς ταυτὸ] *Scil.* χωρίον. Sic ferè p. præced. ἐν ταυτῷ γε μέντοι ἦσθα τούτοις, *scil.* χωρίῳ. Haud absimiliter *Alciphr.* l. 3. epist. 67. ex edit. Bergler. — εἰς ταυτὸν συνελθόντες, nempe τόπον — Confer Matth. XXII. 34. Luc. XVII. 35. Act. I. 15. et II. 1. Ubi viri eruditi locutionem nominibus istis supplendam rectè statuerunt.

e Ὡς τοιούτῳ χρῆσθαι.] Nimirum, qui stultè adeò importunéque nos monere ausus est, ut patriâ se Græcóque in universum nomine indignissimum, dignum qui in infimum detrudatur ordinem, præstaret. Similiter mox — ὅτι Ἕλλην ὢν, τοιοῦτός ἐστι. *scil.* ingenio tam inerti, tam illiberali. Cæterùm, χρῆσθαι passim apud Nostrum aliosque est *habere*, *tractare:* perinde atque *uti* apud Latinos. Vide sis *Sallust.* in Jug. c. 31. et quæ Cl. Cortius notavit p. 569.

f Ἀλλὰ τούτῳ γε οὔτι &c.] *Thomas Magister:* Προσήκει μοι τόδε, ἀντὶ τοῦ πρέπει

λὰ τούτῳ γε οὔτε τῆς Βοιωτίας προσήκει οὐδὲν, οὔτε τῆς Ἑλλάδος παντάπασιν· [a] ἐπεὶ ἐγὼ αὐτὸν εἶδον, [b] ὥσπερ Λυδὸν, ἀμφότερα τὰ ὦτα τετρυπημένον. [c] Καὶ εἶχεν οὕτως. Τοῦτον μὲν οὖν ἀπήλασαν· οἱ δ᾽ ἄλλοι παρὰ τὰς τάξεις ἰόντες, ὅπου μὲν στρατηγὸς σῶος εἴη, τὸν στρατηγὸν παρεκάλουν· ὁπόθεν δὲ [d] οἴχοιτο, τὸν ὑποστράτηγον· ὅπου δὲ λοχαγὸς σῶος εἴη, τὸν λοχαγόν. Ἐπεὶ δὲ πάντες συνῆλθον, [e] εἰς τὸ πρόσθεν τῶν ὅπλων ἐκαθέζοντο· καὶ ἐγένοντο

hil omnino neque cum Bœotiâ, neque cum Græciâ commune est: nam ejus ego, tanquam Lydi, utramque aurem perforatam vidi. Et sic *quidem se res* habebat. Hunc igitur abegerunt: cæteri per ordines incedentes, ubicunque dux salvus esset, ducem evocabant; ubi periisset, eum qui pro duce esset: ubi præfectus cohortis salvus esset, cohortis præfectum. Cúmque omnes convenissent, ante ordines armatos consederunt: et erant duces ac præfecti

καὶ ἁρμόττει μοι. Καὶ, προσήκει μοι τοῦδε, ἀντὶ τοῦ μετοχὴ ἐστι μοι. Eadem est τοῦ μέτεστι structura, quod et hoc loco legit *Demetrius Phaler.* de Elocut. sect. 137. Sic supra p. 156. ὅτι τῶν μὲν ἀγαθῶν πάντων οὐδενὸς ἡμῖν μετείη, ——

a Ἐπεὶ] Ponitur ἀντὶ τοῦ γὰρ, utì et apud *Æschin.* dial. 2. sect. 8. Ἐπεὶ εἴγε τοιοῦτοι εἶησαν &c. i. e. *Nam si tales* &c.

b Ὥσπερ Λυδὸν, ἀμφότερα &c.] Perantiquus gentibus quibusdam orientalibus mos erat, servorum aures pertundere. *Juvenal.* sat. I. v. 102 et seq.

Sed libertinus prior est; prior, inquit, ego adsum:
Cur timeam, dubitémve locum defendere? quamvis
Natus ad Euphratem, molles quod in aure fenestræ
Arguerint ——

T. Petron. *Satyric.* c. 102. edit. Burman. *Ità tanquam servi Æthiopes, et præstò tibi erimus — Quin tu, inquit Giton, et circumcide nos, ut Judæi videamur, et pertunde aures, ut imitemur Arabas,* scil. *servos;* nam de servis agitur. Confer Exod. XXI. 6. et Ps. XL. 8. Afros etiam aures habuisse perforatas, ex *Ciceronis* joco quodam liquet: nam is, πρὸς τὸν δοκοῦντα Λίβυν ἀπὸ γένους εἶναι, φάσκοντα δὲ αὐτοῦ μὴ ἀκούειν λέγοντος, Καὶ μὴν οὐκ ἀτρύπητον ἔχεις τὸ οὖς, εἶπε, teste *Plutarcho* Apophth. p. 205. Quod eo dictum fuisse tradit *Macrob.* l. 7. c. 3. quia *Octavius* (sic enim nomine dicit hominem) *Libys oriundus dicebatur; quibus mos est aurem forare.* Morem eundem hunc ex aliâ etiam ortum traxisse causâ, et apud Asiæ populos invaluisse, notum est. Et quamvis Lydi, Crœso devicto, mollitie luxúque diffluerent, et hujusce tamen, de quo agitur, auribus, servilis eum conditionis arguere voluit, opinor, Agasias. *Ælian.* H. V. l. 10. c. 14. — Φρύγας δὲ καὶ Λυδοὺς ἐργαστικωτέρους, δουλεύειν δέ.

c Καὶ εἶχεν οὕτως·] *Demetr. Phaler.* de elocut. sect. 137. Εὐθὺς οὖν πρώτη ἐστὶ χάρις ἡ ἐκ συντομίας, ὅταν τὸ αὐτὸ μηκυνόμενον ἄχαρι γίνηται, ὑπὸ δὲ τάχους χαρίεν· ὥσπερ παρὰ Ξενοφῶντι, τῷ ὄντι τούτῳ οὐδὲν (sic nempe variant Critici et Nostri exempla) μέτεστι τῆς Ἑλλάδος· ἐπεὶ ἐγὼ αὐτὸν εἶδον, ὥσπερεὶ Λυδὸν, ἀμφότερα τὰ ὦτα τετρυπημένον· καὶ εἶχεν οὕτως. Τὸ γὰρ ἐπιλεγόμενον τὸ, εἶχεν οὕτως, ὑπὸ τῆς συντομίας τὴν χάριν ποιεῖ· εἰ δὲ ἐμηκύνθη διὰ πλειόνων, Ὅτι ἔλεγε ταῦτα ἀληθῆ, σαφῶς γὰρ ἐτετρύπητο, διήγημα ἂν ψιλὸν ἐγένετο ἀντὶ χάριτος.

d Οἴχοιτο, τὸν ὑποστράτηγον·] Biset ad *Aristoph.* Λυσιστρ. v. 31. Οἴχεσθαι, τὸ ἀπελθεῖν, καὶ τὸ θανεῖν, καὶ ἁπλῶς ἀφανισθῆναι. Sed locutionem jam pluribus illustratam videre est K. Π. p. 370. Edit. Oxon. 1727. Cæterùm, ad v. ὑποστράτηγος citari tantùm solet in Lexicis *J. Pollux.*

οἱ συνελθόντες στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἀμφὶ τοὺς ἑκατόν. Ὅτε δὲ ταῦτα ἦν, σχεδὸν ἦσαν μέσαι νύκτες. Ἐνταῦθα Ἱερώνυμος Ἠλεῖος, πρεσβύτατος ὢν τῶν Προξένου λοχαγῶν, ἤρχετο λέγειν ὧδε· Ἡμῖν, ὦ ἄνδρες στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ, ὁρῶσι τὰ παρόντα ἔδοξε καὶ αὐτοῖς συνελθεῖν, καὶ ὑμᾶς παρακαλέσαι, ὅπως βουλευσαίμεθα, εἴ τι δυναίμεθα, ἀγαθόν. Λέξον δ', ἔφη, καὶ σὺ ὦ Ξενοφῶν, ἅπερ καὶ πρὸς ἡμᾶς. Ἐκ τούτου λέγει τάδε Ξενοφῶν·

" Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἅπαντες ἐπιστάμεθα, ὅτι βασιλεὺς " καὶ Τισσαφέρνης, οὓς μὲν ἐδυνήθησαν, συνειλήφασιν " ἡμῶν· τοῖς δ' ἄλλοις [f] δῆλον ὅτι ἐπιβουλεύουσιν, ὡς, ἢν " δύνωνται, ἀπολέσωσιν. Ἡμῖν δέ γ' οἶμαι πάντα ποιη- " τέα, ὡς μήποτ' [g] ἐπὶ τοῖς βαρβάροις γενώμεθα, ἀλλὰ " μᾶλλον, ἢν δυνώμεθα, ἐκεῖνοι ἐφ' ἡμῖν. Εὖ τοίνυν ἐπίσ- " τασθε ὅτι ὑμεῖς τοσοῦτοι ὄντες, ὅσοι νῦν συνεληλύθατε, " μέγιστον ἔχετε [h] καιρόν. Οἱ γὰρ στρατιῶται οὗτοι πάν- " τες πρὸς ὑμᾶς ἀποβλέπουσι· [i] κἂν μὲν ὑμᾶς ὁρῶσιν ἀθυ-

cohortium, qui convenerant, circiter centum. Cùm hæc agerentur, media ferè nox erat. Ibi tum Hieronymus Eleus, inter Proxeni cohortium præfectos natu maximus, in hunc modum dicere cœpit: Visum est nobis, duces ac præfecti cohortium, præsentem *rerum nostrarum* statum intuentibus, ut et ipsi conveniremus, et vos advocaremus, quò consilium, si quid possimus, bonum ineamus. Tu verò etiam Xenophon, ait, *ea* dicito, quæ et nobis *dixisti*. Tum Xenophon hæc verba fecit:

" Hæc certè quidem universi novimus, regem *scilicet* et Tissaphernem ex " nobis eos, quos potuerunt, comprehendisse; cæterísque *adeò* haud dubiè " insidiantur, ut, si *quidem* possint, *eos* interimant. Nobis verò omnia faci- " enda puto, ut nunquam barbarorum in potestatem veniamus, sed illi potiùs, " *id si efficere* possimus, nostrâ sint in potestate. Quamobrem certò sciatis " *velim*, vos quotquot estis, qui jam convenistis, commodissimam habere oc- " casionem. Nam milites isti omnes vos respiciunt: et si vos demissis ani-

cujus hæc sunt verba: *Καὶ οἱ ἄρχοντες, οἱ μὲν τοῦ παντὸς στρατηγοὶ, καὶ συστράτηγοι, καὶ ὑποστράτηγοι*, l. 1. segm. 128.

e Εἰς τὸ πρόσθεν τῶν ὅπλων] Vide p. 157. n. a. p. 159. n. d. et p. 122. n. h.

f Δῆλον ὅτι] Sic rectè scripsit *Stephanus*. Alii, δηλονότι. Eandem scripturam restituimus K. Π. p. 183. 380. 410. 424. alibi. Edit. Oxon. 1727.

g Ἐπὶ τοῖς βαρβάροις &c.] Sic p. 3.— *ὅπως μήποτε ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ*— ubi MS. Eton. perperam exhibet, *ὑπὸ τῷ* &c.

h Καιρόν] *Thomas Magister: Καιρὸς δηλοῖ εὐκαιρίαν χρόνου— οὐ μόνον ἐπὶ χρόνου ἁπλῶς τίθεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἁρμοδίου καὶ πρέποντος. Idoneam*, scilicet, hujus illiúsve rei, ad hoc vel illud negotium administrandum, *opportunitatem* denotat.

i Κἂν μὲν ὑμᾶς ὁρῶσιν &c.] Noster cùm alia egregiè, tum hæc Cyrum loquentem inducit K. Π. p. 223. Edit. Oxon. 1727. *Εὖ δ' ἐπίστασθε, ἔφη, ἕως ἂν θαῤῥοῦντας*

" μοῦντας, πάντες κακοὶ ἔσονται· ἢν δὲ ὑμεῖς αὐτοί τε πα-
" ρασκευαζόμενοι φανεροὶ ἦτε ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ τοὺς
" ἄλλους παρακαλῆτε, εὖ ἴστε ὅτι ἕψονται ὑμῖν, καὶ
" πειράσονται μιμεῖσθαι. [a] Ἴσως δέ τοι καὶ δίκαιόν ἐστιν
" ὑμᾶς διαφέρειν τι τούτων. Ὑμεῖς γάρ ἐστε στρατηγοὶ,
" ὑμεῖς ταξίαρχοι καὶ λοχαγοί· καὶ ὅτε εἰρήνη ἦν, ὑμεῖς
" καὶ χρήμασι καὶ τιμαῖς τούτων ἐπλεονεκτεῖτε· καὶ νῦν
" τοίνυν, ἐπεὶ πόλεμός ἐστιν, ἀξιοῦν δεῖ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀμεί-
" νους τε τοῦ πλήθους εἶναι, καὶ [b] προβουλεύειν τούτων καὶ

" mis esse viderint, omnes erunt ignavi; sin et vos ipsi palam in hostes ac-
" cingamini, et cæteros hortemini, scitote vos sequuturos, et daturos operam
" ut vos imitentur. Et æquum sanè est hisce vos nonnihil præstare. Vos
" enim duces estis, vos ordinum ac cohortium præfecti: atque vos, cùm pax
" *agitata* erat, et fortunis et honoribus potiores his fuistis: itaque nunc, bel-
" lum ubi *exortum* est, vos ipsos arbitrari debetis *militum* vulgo præstantiores,

τούτοις ὑμᾶς αὐτοὺς (adloquitur ὁμοτίμους, ἐπιδεικνύητε, καὶ τούτους καὶ ἄλλους πολλοὺς οὐ λόγῳ, ἀλλ' ἔργῳ θαῤῥεῖν διδάξετε. Vide etiam Κ. Π. p. 559. Edit. Oxon. 1727.

a Ἴσως δέ τοι καὶ &c.] Sonat hìc adverbium illud, *omnino*, *prorsus*, *certé*. Monuit etiam *Stephanus* in Thes. L. G. ἴσως adhiberi quibusdam locis, ubi de re minimè dubiâ agitur; adeò ut addi videatur ad loquendum modestiús. *Constantinus* in exemplum etiam istius significationis adducit verba hæc *Aristotelis:* (rectè an secus, judicent lectores) ἡ γὰρ ποιητικὴ ἴσως οὐ ταπεινὴ, ἀλλ' οὐ πρέπουσα λόγῳ: quæ reperiuntur l. 3. *rhetor.* c. 2. In hunc certè locum Xenophontéum, stilíque adeò Xenophontéi modestiam, optimè quadrat ista vocis interpretatio. In eandem enim Noster loquutus est sententiam Κ. Π. p. 70. Edit. Oxon. 1727. — οὒς, ἔφη, ἐγὼ αἰσθάνομαι — ἡγουμένους, δεῖν τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων διαφέρειν τῷ καὶ πολυτελέστερον δειπνεῖν, καὶ πλέον ἔνδον ἔχειν χρυσίον, — Ἐγὼ δὲ οἶμαι, ἔφη, τὸν ἄρχοντα οὐ τῷ ῥᾳδιουργεῖν χρῆναι διαφέρειν τῶν ἀρχομένων, ἀλλὰ τῷ προνοεῖν τε καὶ φιλοπονεῖν προθυμούμενον. Lege etiam Κ. Π. p. 85. 550. Edit. ejusd. Quin et *Plutarchus* T. 2. p. 172. hoc Cyro tribuit apophthegma, *scil.* ἄρχειν μηδενὶ προσήκειν, ὃς οὐ κρείττων ἐστὶ τῶν ἀρχομένων. Sententiam itaque suam Xenophon, tanquam *omnino* et *haud dubiè* (non *fortasse*) veram, opinor, hìc loci protulit. Eodem sensu adhibuit adverbium illud *Ælian.* H. V. l. 11. c. 8. ubi vide quæ notavit Cl. *Ab. Gronovius:* nec alium ei tribuendum esse Luc. XX. 13. coll. cum Matth. XXI. 37. notavit vir eruditus *J. Elsner*.

b Προβουλεύειν &c.] Κ. Π. p. 650. Edit. Oxon. 1727. valet *consilio providere*, *consilii principem esse*. Ἑλληνικ. Ἱστορ. l. 1. haud ità longè à fine: ἔδοξε δὲ ἀναβαλέσθαι ἐς ἑτέραν ἐκκλησίαν· — τὴν δὲ βουλὴν προβουλεύσασαν εἰσενεγκεῖν ὅτῳ τρόπῳ &c. ubi verbum idem sonat *priùs deliberare*. Similiter *Thucyd.* l. 8. sub init. — οἵτινες περὶ τῶν παρόντων, ὡς ἂν καιρὸς ᾖ, προβουλεύσουσι. ubi hæc Interpres: περὶ τῶν παρόντων πραγμάτων βουλεύσουσι πρὸ τοῦ ταῦτα πρὸς τὰς ἄλλας ἀρχὰς, καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν δῆμον — ἀναφέρεσθαι — ἐκ δὲ τοῦ προβουλεύειν οὗτοι πρόβουλοι ἐκαλοῦντο. *Aristoph.* Ἱππ. v. 1339.

Καὶ κήδομαί σου, καὶ προβουλεύω μόνος.

ubi eadem est structura, mens eadem verbi προβουλεύειν atque in hoc loco Xenophontéo, *citeri* scil. *prospicere*, *aliús causâ consilium capere*. Porrò, duplici itidem sensu verbum προπονεῖν apud Nostrum occurrit. *Memorab.* l. 4. ferè medio, τὰ προπεπονημένα denotat studia *priùs culta*, *quæ anteà labore acquisita sunt*. Apud Eund. in *Hierone* prope fin. προπονεῖν est *pro aliis labores subire*, quo etiam sensu hìc accipi debet. Lege Κ. Π. p. 85. Edit. ejusd.

" προπονεῖν, ἤν που δέῃ. Καὶ νῦν πρῶτον μὲν οἶμαι ἂν
" ὑμᾶς μέγα ὀνῆσαι τὸ στράτευμα, εἰ ἐπιμεληθείητε ὅπως
" ἀντὶ τῶν ἀπολωλότων ὡς τάχιστα στρατηγοὶ καὶ λοχα-
" γοὶ καταστάθῶσιν. [a] Ἄνευ γὰρ ἀρχόντων οὐδὲν ἂν οὔτε
" καλὸν οὔτε ἀγαθὸν γένοιτο, ὡς μὲν [b] συνελόντι εἰπεῖν, οὐ-
" δαμοῦ· ἐν δὲ δὴ τοῖς πολεμικοῖς, παντάπασιν. [c] Ἡ μὲν
" γὰρ εὐταξία σώζειν δοκεῖ, ἡ δὲ ἀταξία πολλοὺς ἤδη ἀπο-
" λώλεκεν. Ἐπειδὰν δὲ καταστήσησθε τοὺς ἄρχοντας,
" ὅσους δεῖ, καὶ ἢν τοὺς ἄλλους στρατιώτας συλλέγητε καὶ
" παραθαῤῥύνητε, οἶμαι ὑμᾶς πάνυ ἂν [d] ἐν καιρῷ ποιῆσαι.
" Νῦν μὲν γὰρ [e] ἴσως καὶ ὑμεῖς αἰσθάνεσθε, [f] ὡς ἀθύμως
" μὲν ἦλθον ἐπὶ τὰ ὅπλα, ἀθύμως δὲ πρὸς τὰς φυλακάς·
" ὥστε οὕτω γε ἐχόντων, οὐκ οἶδα [g] ὅ, τι ἄν τις χρήσαιτο
" αὐτοῖς, εἴ τε νυκτὸς δέοι τι, εἴ τε καὶ ἡμέρας. Ἢν δέ
" τις αὐτῶν τρέψῃ τὰς γνώμας, ὡς μὴ τοῦτο μόνον ἐννοῶν-
" ται, τί πείσονται, ἀλλὰ καὶ τί ποιήσουσι, πολὺ εὐθυμό-
" τεροι ἔσονται. Ἐπίστασθε γὰρ δήπου [h] ὅτι οὔτε πλῆθος

" et pro iis consilia capere et labores subire, sicubi usus postulet. Et jam
" primùm arbitror magnam vos exercitui utilitatem adlaturos, si curaveritis
" ut pro iis qui perierunt duces ac præfecti cohortium quamprimùm substi-
" tuantur. Nam absque imperatoribus nihil neque præclarum neque utile
" geri possit, ut summatim dicam, usquam; et bellicis certè in rebus, in pri-
" mis. Etenim ordinis conservatio salutem dare videtur, ordinis perturbatio
" jam multos perdidit. Ubi verò *tot* constitueritis imperatores, quot oportet,
" admodùm vos opportunè *hoc* facturos arbitror, si cæteros etiam collegeritis
" milites et confirmaveritis. Jam enim vos etiam haud dubiè animadvertitis,
" quàm demissis animis ad arma venerint, anxiéque *adeò* ad excubias: adeò
" ut, si ità se sanè habeant, haud sciam quâ in re eorum uti quisquam possit
" operâ, sive noctu quid seu die *fieri* oporteat. Quòd si quis eorum flexerit
" animos, ut non solùm cogitent quid passuri sint, verùm etiam quid facturi,
" multò alacriores erunt. Scitis enim, opinor, neque multitudinem esse, ne-

a Ἄνευ γὰρ ἀρχόντων &c.] Vide suprà p. 55. n. c.

b Συνελόντι] *Hesych.* et *Phavor.* Συνελόντι φάναι, συντόμως λέγειν ἢ εἰπεῖν.

c Ἡ μὲν γὰρ εὐταξία &c.] Adi Κ. Π. p. 553. 625. Edit. Oxon. 1727. et de usu verbi δοκεῖν Κ. Π. p. 6. edit. ejusd. Itidem δοκῶ 1 Cor. VII. 40. non Apostoli *dubitantis* est, sed planè *adfirmantis* sese θεόπνευστον esse. Eodem sensu ponitur cap. IV. v. 9. ejusd. epist.

d Ἐν καιρῷ ποιῆσαι.] Est *agere ex usu temporis.* Rationem reddit in sequentibus. Frustrà *Stephanus*, et contra librorum omnium fidem, pro ποιῆσαι reponendum autumat πονῆσαι.

e Ἴσως] Utuntur hâc voce LXX. pro אך, *certè*, *utique*, *profectò*, 1 Reg. XXV. 21. Jerem. V. 4. Vide quæ scripta sunt p. 162. n. a.

f Ὡς ἀθύμως μὲν ἦλθον &c.] Lege p. 150.

g Ὅ, τι ἂν τις χρήσαιτο] Vide sis p. 97. n. c.

h Ὅτι οὔτε πλῆθός ἐστιν, &c.] Confer

"ἐστιν, οὔτε ἰσχὺς ἡ ἐν τῷ πολέμῳ τὰς νίκας ποιοῦσα· ἀλλ' ὁπότεροι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ταῖς ψυχαῖς ἐῤῥωμενέστεροι ἴωσιν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, τούτους ὡς ἐπιτοπολὺ οἱ ἐναντίοι οὐ δέχονται. Ἐντεθύμημαι δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, καὶ τοῦτο ὅτι [a] ὁπόσοι μὲν μαστεύουσι ζῆν ἐκ παντὸς τρόπου ἐν τοῖς πολεμικοῖς, οὗτοι κακῶς τε καὶ αἰσχρῶς ὡς [b] ἐπιτοπολὺ ἀποθνήσκουσιν· ὁπόσοι δὲ τὸν μὲν θάνατον ἔγνωσαν πᾶσι κοινὸν εἶναι καὶ ἀναγκαῖον ἀνθρώποις, περὶ δὲ τοῦ καλῶς ἀποθνήσκειν ἀγωνίζονται, τούτους ὁρῶ μᾶλλόν πως εἰς τὸ γῆρας ἀφικνουμένους, καὶ, ἕως ἂν ζῶσιν, εὐδαιμονέστερον διάγοντας. Ἃ καὶ ἡμᾶς δεῖ νῦν καταμαθόντας ([c] ἐν τοιούτῳ γὰρ καιρῷ ἐσμὲν) αὐτούς τε ἀγαθοὺς ἄνδρας εἶναι, καὶ τοὺς ἄλλους παρακαλεῖν." Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν, ἐπαύσατο·

Μετὰ τοῦτον δ' εἶπε Χειρίσοφος, Ἀλλὰ πρόσθεν μὲν, ὦ Ξενοφῶν, τοσοῦτον μόνον σε ἐγίγνωσκον, ὅσον ἤκουον Ἀθηναῖον εἶναι· νῦν δὲ καὶ ἐπαινῶ σε ἐφ' οἷς λέγεις τε καὶ πράττεις, καὶ βουλοίμην ἂν [d] ὁτιπλείστους εἶναι τοιούτους· κοινὸν

"que robur quod in bello victorias parit: sed eorum, qui diis juvantibus in hostes firmioribus invadunt animis, plerumque impetum non excipiunt adversarii. Hoc equidem, viri, etiam in animo versare soleo, quicunque quovis modo in militiâ vivere quærunt, eos ignavè turpitérque ut plurimùm mori: qui verò mortem hominibus communem omnibus ac necessariam statuêre, déque eo *in primis* certant, ut præclarè mortem obeant, eos video magìs ad senectutem pervenire, ac, quamdiu vivunt, majore frui felicitate. Quæ nos etiam ubi animadverterimus oportet (nam ità nobis *jam* tempus est, *id ut exigat)* cùm ipsos viros esse fortes, tum alios cohortari:" Hæc ille loquutus, finem fecit:

Ac post eum Cherisophus, Equidem antehac, inquit, ità solùm te nôram, Xenophon, quòd Atheniensem esse audîeram: nunc et orationem et facta tua laudo, ac tales quàm plurimos esse velim: nam ex bono esset publico. Nunc

omnino Psal. XXXIII. 16. XLIV. 3. 6. Lege suprà p. 157.

a Ὁπόσοι μὲν μαστεύουσι &c.] Κ. Π. p. 226. Edit. Oxon. 1727. Μωρὸς δὲ καὶ εἴ τις ζῆν βουλόμενος φεύγειν &c. ubi vide n. 2. et Cl. *Cortii* notas ad *Sallust.* Catil. c. 58. p. 374. et Jug. c. 87. necnon Κ. Π. p. 476. Edit. ejusd. Cæterùm verbo illo ποιητικωτέρῳ sæpiùs usus est Xenophon: Κ. Π. p. 131. Edit. ejusd. ὃς παντὶ μαστεύει &c. Κ. Α. lib. v. alibi.

b Ἐπιτοπολὺ] Sic rescripsi ex MSto Eton. Vulgò, ὡς ἐπιπολὺ, quod eodem etiam sensu nonnunquam legitur. Suprà modò, τούτους ὡς ἐπιτοπολὺ &c. De scripturæ ratione cònsule p. 50. n. c.

c Ἐν τοιούτῳ γὰρ καιρῷ] Quod ἐλλειπτικῶς expressit Κ. Π. p. 258. Edit. Oxon. 1727. ἐν τούτῳ ἐσμὲν — Sic Latinis *tempus* est *rerum status* sive *conditio.* Vide modò scripta p. 161. n. h.

d Ὁτιπλείστους] Hanc scripturæ rati-

γὰρ ἂν εἴη τὸ ἀγαθόν. Καὶ νῦν, ἔφη, [a] μὴ μέλλωμεν, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἀπελθόντες ἤδη αἱρεῖσθε οἱ δεόμενοι ἄρχοντας, καὶ ἑλόμενοι ἥκετε εἰς τὸ μέσον τοῦ στρατοπέδου, καὶ τοὺς αἱρεθέντας ἄγετε· ἔπειτα ἐκεῖ [b] συγκαλοῦμεν τοὺς ἄλλους στρατιώτας· παρέστω δ' ἡμῖν, ἔφη, [c] καὶ Τολμίδης ὁ κήρυξ. Καὶ ἅμα ταῦτα εἰπὼν ἀνέστη, ὡς μὴ μέλλοιτο, ἀλλὰ περαίνοιτο τὰ δέοντα. Ἐκ τούτου ᾑρέθησαν ἄρχοντες, ἀντὶ μὲν Κλεάρχου Τιμασίων Δαρδανεύς, ἀντὶ δὲ Σωκράτους Ξανθικλῆς Ἀχαιός, [d] ἀντὶ δὲ Ἀγίου Ἀρκάδος Κλεάνωρ Ὀρχομένιος, ἀντὶ δὲ Μένωνος Φιλήσιος Ἀχαιὸς ἀντὶ δὲ Προξένου Ξενοφῶν Ἀθηναῖος.

Ἐπεὶ δὲ ᾕρηντο, ἡμέρα τε σχεδὸν ὑπέφαινε, καὶ εἰς τὸ μέσον ἧκον οἱ ἄρχοντες, ἔδοξεν αὐτοῖς, [e] προφύλακας καταστήσαντας, συγκαλεῖν τοὺς στρατιώτας. Ἐπεὶ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι στρατιῶται συνῆλθον, ἀνέστη πρῶτον μὲν Χειρίσοφος ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ ἔλεξεν ὧδε· "Ὦ ἄνδρες στρατι-" ῶται, χαλεπὰ μὲν τὰ παρόντα, ὁπότε ἀνδρῶν στρατηγῶν

igitur, viri, nè cessemus, ait; sed confestim *hinc* digressi imperatores, quibus opus est, deligite; ac ubi delegeritis, media in castra venite, et delectos adducite; deinde milites cæteros illuc advocabimus: adsit etiam nobis Tolmides præco. Hæc ubi dixisset, surrexit, ut nè qua interponeretur mora, sed *quamprimùm* perficerentur quæ fieri oportuit. Deinde lecti sunt imperatores, pro Clearcho, Timasion Dardanius; pro Socrate, Xanthicles Achæus; pro Agiâ Arcade, Cleanor Orchomenius; pro Menone, Philesius Achæus; pro Proxeno, Xenophon Atheniensis.

Cùm autem legerentur *illi*, ac dies prope *jam* illucesceret, imperatorésque in medium prodirent, visum est ipsis, collocatis *ante castra* excubiis, milites convocare. Et ubi cæteri etiam convenissent milites, surrexit primùm Cherisophus Lacedæmonius, et hunc in modum verba fecit: "Difficilis est, mi-" lites, rerum præsentium status, cùm ejusmodi ducibus et cohortium præfec-

onem sequitur *Stephanus:* Alii ὅτι πλείστους, divisim. Vide jam notata ad ἐπιπολὺ p. præced.

a Μὴ μέλλωμεν,] MS. Eton. et editi quidam καὶ νῦν, ἔφη, καὶ μέλλωμεν: quomodo legisse videtur *Amasæus;* quippe qui locum sic vertit, *Adhuc, inquit, cunctamur, viri?* Lectionem editionum *Steph.* et *Leunclav.* sequimur. De partic. Καὶ νῦν, *nunc igitur*, vide p. 86. n. b.

b Συγκαλοῦμεν] *Stephanus* legendum arbitratur συγκαλῶμεν vel συγκαλέσομεν: rectè quidem; nisi fortè præsens pro futuro ponitur: quâ de temporum permutatione consule p. 42. n. d. et p. 21. n. c.

c Καὶ Τολμίδης &c.] De quo suprà p. 107.

d Ἀντὶ δὲ Ἀγίου &c.] MS. Eton. et editi quidam, ἀντὶ δὲ Ἀγίου, Κλεάνωρ Ἀρκάς. Sed rectiùs editiones *Steph.* et *Leunclav.* receptam exhibent lectionem. Paulò post occurrit iterum Κλεάνωρ Ὀρχομένιος, ubi nulla est inter libros dissensio.

e Προφύλακας] Adi p. 108. n. b.

"τοιούτων στερόμεθα, [a] καὶ λοχαγῶν καὶ στρατιωτῶν· πρὸς
"δ' ἔτι, καὶ [b] οἱ ἀμφὶ Ἀριαῖον, οἱ πρόσθεν σύμμαχοι ὄντες,
"προδεδώκασιν ἡμᾶς. Ὅμως δὲ δεῖ ἐκ τῶν παρόντων ἄν-
"δρας ἀγαθούς τε ἐλθεῖν, καὶ μὴ ὑφίεσθαι, ἀλλὰ πειρᾶσ-
"θαι ὅπως, ἢν μὲν δυνώμεθα, καλῶς νικῶντες σωζώμεθα· εἰ
"δὲ μὴ, ἀλλὰ καλῶς γε ἀποθνήσκωμεν, ὑποχείριοι δὲ μή-
"ποτε γενώμεθα ζῶντες τοῖς πολεμίοις. Οἶμαι γὰρ ἂν
"ἡμᾶς τοιαῦτα παθεῖν, οἷα τοὺς ἐχθροὺς οἱ θεοὶ ποιήσειαν."

Ἐπὶ τούτῳ Κλεάνωρ Ὀρχομένιος ἀνέστη, καὶ ἔλεξεν ὧδε·
"Ἀλλ' ὁρᾶτε μὲν, ὦ ἄνδρες, τὴν βασιλέως ἐπιορκίαν καὶ
"ἀσέβειαν· ὁρᾶτε δὲ τὴν Τισσαφέρνους ἀπιστίαν, ὅστις λέ-
"γων [c] ὡς γείτων τε εἴη τῆς Ἑλλάδος, καὶ περὶ πλείστου
"ἂν ποιήσαιτο σῶσαι ἡμᾶς· [d] καὶ ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ὀμόσας
"ἡμῖν, αὐτὸς δεξιὰς δοὺς, αὐτὸς ἐξαπατήσας, συνέλαβε τοὺς
"στρατηγούς· καὶ οὐδὲ [e] Δία Ξένιον ᾐδέσθη, ἀλλὰ Κλεάρχῳ

"tis et militibus orbati simus: præterea, Ariæi copiæ, quæ *nobis* antea soci-
"etate conjunctæ erant, nos deseruerunt. Attamen è præsenti rerum statu
"viros fortes prodire *nos* oportet, nec remissis esse animis, sed eniti ut, si
"quidem poterimus, præclarè vincendo salutem consequamur: sin autem,
"saltem præclare mortem obeamus, ac nunquam hostium in manus vivi in-
"cidamus. Etenim ea nos perpessuros arbitror, quæ in hostes dii vertant."

Post hunc Cleanor Orchomenius surrexit, atque in hunc modum verba
fecit: "Videtis certè, viri, perjurium regis et impietatem: videtis etiam Tis-
"saphernis perfidiam, qui cùm se vicinum esse Græciæ diceret, in primísque
"*adeò id* velle, ut nos *in Græciam* incolumes deduceret; atque insuper
"ipse dato nobis jurejurando, ipse datâ dextrâ, ipse fraude adhibitâ, duces
"comprehendit: et nè Jovem quidem Hospitalem reveritus est, sed Clear-

a Καὶ λοχαγῶν] Utramque vocem perperam omisit *Leunclavius:* omisit alius quidam, qui vestigiis ejus etiam errabundis nunquam non insistit. Retinent MS. Eton. et editiones *Steph.* et *Ald.* et stilus postulat Xenophontéus. p. 149. Ἐπεὶ δὲ οἵ τε στρατηγοὶ συνειλημμένοι ἦσαν, καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ στρατιωτῶν οἱ &c. p. 163. ἀντὶ τῶν ἀπολωλότων ὡς τάχιστα στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ καταστάθῶσιν.

b Οἱ ἀμφὶ Ἀριαῖον] p. 118. n. a.

c Ὡς γείτων τε &c.] Lege p. 113. De ellipsi in σῶσαι vide p. 117. n. a.

d Καὶ ἐπὶ τούτοις αὐτὸς &c.] Alio atque alio sensu sumuntur ἐπὶ τούτοις, *scil. præterea: post hæc: propter illa.* Exempla sunt passim obvia. Vide p. 117. Cæterùm, hujusmodi repetitionem pronominis αὐτὸς apud *Athenagoram* Πρεσβ. περὶ Χριστ. p. 25. edit. *Steph.* notavit *Stephanus* ex *Æschylo* citatam:

Ὁ δ' αὐτὸς ὑμνῶν, αὐτὸς ἐν θοίνῃ παρὼν,
Αὐτὸς τάδ' εἰπὼν, αὐτός ἐστιν ὁ κτανὼν
Τὸν παῖδα τὸν ἐμόν. ——

Schema autem ἐπαναφορὰ ἴσως εἴρηται, διὰ τὸ τὴν αὐτὴν λέξιν (verba sunt *Demetr. Phal.* de elocut. p. 154.) ἐπαναφέρεσθαι ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἀρχήν. Eund. vide sis ad p. 45. et Auctor. ad *Herenn.* l. 4. c. 13.

e Δία Ξένιον] Acerrimum violatorum hospitum vindicem: de quo canit *Virgil.* Æneïd. l. 1. v. 735.

" [a] καὶ ὁμοτράπεζος γινόμενος, αὐτοῖς τούτοις ἐξαπατήσας " τοὺς ἄνδρας ἀπολώλεκεν. [b] Ἀριαῖος δὲ, ὃν ἡμεῖς ἠθέ- " λομεν βασιλέα καθιστάναι, καὶ ἐδώκαμεν καὶ ἐλάβομεν " πιστὰ, μὴ προδώσειν ἀλλήλους, καὶ οὗτος οὔτε τοὺς θε- " οὺς δείσας, οὔτε Κῦρον τὸν τεθνηκότα αἰδεσθεὶς, τιμώ- " μενος μάλιστα ὑπὸ Κύρου ζῶντος, νῦν πρὸς τοὺς ἐκείνου " ἐχθίστους ἀποστὰς, ἡμᾶς τοὺς Κύρου φίλους κακῶς ποι- " εῖν πειρᾶται. Ἀλλὰ τούτους μὲν οἱ θεοὶ ἀποτίσαιντο· " ἡμᾶς δὲ δεῖ ταῦτα ὁρῶντας, μήποτε ἐξαπατηθῆναι ἔτι " ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μαχομένους ὡς ἂν δυνώμεθα κράτισ- " τα, τοῦτο, ὅ, τι ἂν δοκῇ τοῖς θεοῖς, πάσχειν."

Ἐκ τούτου Ξενοφῶν ἀνίσταται, [c] ἐσταλμένος εἰς πόλεμον ὡς ἐδύνατο κάλλιστα· νομίζων, εἴ τε νίκην διδοῖεν οἱ θεοὶ, τὸν κάλλιστον κόσμον τῷ νικᾷν πρέπειν· [d] εἴ τε τελεύ-

" cho etiam cùm fuerit in mensâ particeps, viros his ipsis *artibus* deceptos " perdidit. Quin Ariæus, quem nos regem constituere voluimus, fidésque " *adeò* hinc indè data erat, de nobis mutuò non deserendis, etiam hic ne- " que deos veritus, neque Cyrum mortuum reveritus, à Cyro quamvis, dum " viveret, maximis fuisset honoribus ornatus, ad *homines* illi infestissimos " jam defecit, ac nos Cyri amicos injuriis adficere conatur. Verùm hos dii " ulciscantur: nos autem, hæc cùm videamus, *cavere* oportet, nè ab iis am- " pliùs decipiamur, sed ubi quàm *quidem* poterimus fortissimè dimicaveri- " mus, quidquid diis visum fuerit, id ferre."

Dein surgit Xenophon, ad pugnam quàm potuit elegantissimè ornatus: existimabat enim, sive dii victoriam darent, ornatum pulcherrimum victoriæ convenire: sive moriendum esset, par esse utì, se elegantissimo cultu dig-

(— *hospitibus nam te dare jura loquuntur*)

Ea utique erat apud Græcos veteres Romanósque hospitalitatis cura et reverentia, ut Jovem ipsum quasi præsidem ejus constituerent, *Δία Ξένιον* seu *Jovem Hospitalem* adpellantes. Vide *Euripid*. Hec. v. 803. et 1248. necnon *Ælian*. V. H. l. 4. c. 1.

a Καὶ ὁμοτράπεζος &c.] MS. Eton. et edit. *Ald*. pro καὶ exhibent τι. Lege p. 134. Cæterùm voce ὁμοτράπεζος usus est etiam p. 70. et K. Π. p. 484. Edit. Oxon. 1727. pro quâ συντράπεζος suprà p. 83. occurrit.

b Ἀριαῖος δὲ — καὶ οὗτος &c.] Adi p. 93. 103. et de pleonasmo τοῦ οὗτος p. 120. n. b.

c Ἐσταλμένος εἰς &c.] Verbum στέλλεσθαι *Phavorinus* rectè exponit κοσμῆσθαι. Nam στέλλεσθαι propriè quidem *mitti*, dein etiam *ad aliquid parari* denotat, et vel maximè *armis* ad pugnam ineundam. Vide *Hom*. Il. ψ'. v. 284. *Ælian*. V. H. l. 3. c. 24. Ξενοφῶντι ἔμελε τῶν ἄλλων σπουδαίων, καὶ οὖν καὶ ὅπλα καλὰ ἔχειν. Νικῶντι γὰρ, ἔλεγε, τοὺς πολεμίους τὴν καλλίστην στολὴν ἁρμόττειν· καὶ ἀποθνήσκοντα ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι καλῶς ἐν καλῇ τῇ πανοπλίᾳ. Τῷ γὰρ ἀνδρὶ τῷ γενναίῳ ταῦτ' εἶναι τὰ ἐντάφια, τὰ ὡς ἀληθῶς κοσμοῦντα αὐτόν.

d Εἴ τι τελευτᾷν δέοι,] Ità MS. Eton. et edit. *Steph*. et *Ald*. At *Leunclav*. et alia quædam pessimè repræsentant θεοὶ prò δέοι.

τᾷν δέοι, ὀρθῶς ἔχειν, τῶν καλλίστων ἑαυτὸν ἀξιώσαντα, ἐν τούτοις τῆς τελευτῆς τυγχάνειν· τοῦ δὲ λόγου ἦρχετο ὧδε· "Τὴν μὲν τῶν βαρβάρων ἐπιορκίαν τε καὶ ἀπιστίαν " [a] λέγει Κλεάνωρ, ἐπίστασθε δὲ, οἶμαι, καὶ ὑμεῖς. Εἰ " μὲν οὖν [b] βουλευόμεθα πάλιν αὐτοῖς διὰ φιλίας ἰέναι, " ἀνάγκη ἡμᾶς πολλὴν ἀθυμίαν ἔχειν, ὁρῶντας [c] τοὺς " στρατηγοὺς, οἳ διὰ πίστεως αὐτοῖς ἑαυτοὺς ἐνεχείρισαν, " οἷα πεπόνθασιν· εἰ μέντοι διανοούμεθα σὺν τοῖς ὅπλοις " ὧν τε πεποιήκασι δίκην ἐπιθεῖναι αὐτοῖς, καὶ [d] τὸ λοιπὸν " διὰ παντὸς πολέμου αὐτοῖς ἰέναι, σὺν τοῖς θεοῖς, πολλαὶ " ἡμῖν καὶ καλαὶ ἐλπίδες εἰσὶ σωτηρίας." Τοῦτο δὲ λέγοντος αὐτοῦ, [e] πτάρνυταί τις· ἀκούσαντες δὲ οἱ στρατιῶ-

natus, eodem *indutus* extremum diem morte conficeret: is in hunc modum dicere orsus est: "Cleanor barbarorum et perjuria et perfidiam exposuit, " atque vos, opinor, nôstis. Quòd si ergo rursùm amicitiâ eorum *nobis* " utendum statuimus, necesse est magnam nos habere solicitudinem, cùm " videamus qualia duces, qui se ipsis in manus *datâ acceptâque* fide tradi- " derunt, passi sunt: at verò si pœnas eorum quæ perpetrârunt, ipsis irro- " gare armis instructi cogitamus, et in posterum omni genere belli eos per- " sequi, multæ, diis juvantibus, ac præclaræ nobis spes salutis *oblatæ* sunt." Hoc eo loquente, quidam sternuit: quo audito milites uno omnes impetu

a Λέγει] Præsens hìc præteriti vice fungitur, ut apud Joh. II. 4. *οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου.*

b Βουλευόμεθα πάλιν &c.] Posset aliquis, inquit Cl. *Arnaud*, conjicere pro *βουλευόμεθα* legendum esse *βουλόμεθα*. Non malè quidem: cùm Noster suprà p. 130. dixerit, *ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι;* et mox iterum, *καὶ σὲ βουλήσεσθαι φίλον ἡμῖν εἶναι.* Sed vulgatam lectionem rectè servant libri omnes, et tuetur *διανοούμεθα*, à quo proxima incipit sententia. Eleganter autem dicitur *αὐτοῖς διὰ φιλίας ἰέναι*, utì mox infrà, *διὰ παντὸς πολέμου αὐτοῖς ἰέναι:* quemadmodum *διὰ πείρας ἰέναι* apud *Æschin.* dial. 3. sect. 13. et *Ælian.* V. H. l. 13. c. 2. *διὰ τιμῆς ἦλθε δημοσίᾳ.*

c Τοὺς στρατηγοὺς — οἷα πεπόνθασιν.] Vide p. 69. n. c.

d Τὸ λοιπὸν] Vide p. 102. n. c. et confer p. 50. n. c.

e Πτάρνυταί τις· &c.] Medii fuisse ancipitísque ominis videntur sternutamenta. Quare cùm minùs constaret, quæ secunda forent, quæ adversa, factum est ut Veteres, vanâ capti superstitione, rem dubiam bonis esse verbis adjuvandam existimaverint, atque ut faustè felicitérque tandem eveniret, precibus votísque à deo quodam, tanquam ominis auctore, petendum. Occasionem militum animos confirmandi amplexus Xenophon, à Jove statim Servatore profectum omen, faustúmque adeò futurum statuit. *Schol.* ad *Theocrit.* εἰδ. ζ'. v. 96. scribit *τῶν πταρμῶν τοὺς μὲν εἶναι ὠφελίμους, τοὺς δὲ βλαβερούς:* ibi verè, *ἐπὶ τῇ χείρονι μοίρᾳ* exponendum esse *πταρμόν*. Contrà, lætum quid felíxque sonat εἰδυλ. ιη'. v. 16.

> Ὄλβιε γάμβρ', ἀγαθός τις ἐπέπταρεν ἐρχομένῳ τοι
> Ἐς Σπάρταν, &c.

Similiter apud *Homer.* Ὀδυσσ. ρ'. v. 545.

> Οὐχ ὁράας ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε; —

Ubi *Eustath.* p. 1831. *Ὄρνις γάρ πως ἦν τοῖς παλαιοῖς ὁ πταρμός.* Lege quæ de

ται, πάντες μιᾷ ὁρμῇ προσεκύνησαν τὸν Θεόν· καὶ Ξενοφῶν εἶπε, "Δοκεῖ μοι, ὦ ἄνδρες, ἐπεὶ περὶ σωτηρίας ἡμῶν "λεγόντων [a] οἰωνὸς τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος ἐφάνη, εὔξασθαι "τῷ Θεῷ τούτῳ θύσειν [b] σωτήρια, ὅπου ἂν πρῶτον εἰς φιλί-"αν χώραν ἀφικώμεθα· συνεπεύξασθαι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις "θεοῖς θύσειν κατὰ δύναμιν. Καὶ ὅτῳ δοκεῖ ταῦτ', ἔφη, "[c] ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα." Καὶ ἀνέτειναν ἅπαντες. Ἐκ τούτου εὔξαντο καὶ [d] ἐπαιάνισαν. Ἐπεὶ δὲ τὰ τῶν θεῶν καλῶς εἶχεν, ἤρχετο πάλιν ὧδε·

"Ἐτύγχανον λέγων ὅτι [e] πολλαὶ καὶ καλαὶ ἐλπίδες

deum adorârunt: et Xenophon ait, "Quando, viri, nobis de salute loquen-"tibus augurium Jovis Servatoris exstitit, huic deo votum nuncupemus "censeo, sacra nos datam ob salutem facturos, quamprimùm in regionem "pacatam pervenerimus: prætereà diis cæteris vota simul faciamus, sacrifi-"caturos nos pro copiâ *nostrâ*. Atque hæc cuicunque placuerint, manum, "inquit, tollat." Ac sustulerunt *quidem* omnes. Deinde vota nuncupârunt et pæana cecinêre. Peractis ritè omnibus, ad deorum quæ pertinebant cultum, rursùs ità cœpit dicere:

"Aiebam *modò* multas ac præclaras spes salutis nobis *oblatas* esse. Pri-

πταρμῷ disserit. eruditis. *Archæol.* Græcæ auctor, l. 2. c. 17.

a Οἰωνὸς τοῦ Διὸς &c.] *Suidas:* Οἰωνὸς, τὸ σημεῖον. Adi Κ. Π. p. 647. lin. penult. Edit. Oxon. 1727. Οἰωνοὺς, nimirum, καλοῦσι καὶ τὰ μὴ ὄρνεα, utì notat *Schol.* ad *Aristoph.* Ὀρνιθ. v. 720.

Ὄρνιν τε νομίζετε πάνθ' ὅσαπερ περὶ μαντείας διακρίνει·
Φήμη γ' ὑμῖν ὄρνις ἐστί· πταρμόν τ' ὄρνιθα καλεῖτε.

Variis autem varias ob causas epithetis numen illud insigniri solet; de quibus consulendus est *Phurnutus*, de N. D. c. 9. Idem suprà p. 66. tesseræ loco militibus datur: similiter Κ. Π. p. 475. Edit. ejusd. In primis verò vel pericula passuri, vel iis defuncti, σωτῆρι supplicabant Jovi. De Hercule in leonem Nemæum contendente *Apollodor.* l. 2. c. 4. — καὶ θύειν ἱερεῖ (lego, ἱερεῖον) θέλοντι, εἰς ἡμέραν ἔφη τηρεῖν τριακοστήν· καὶ ἂν μὲν ἀπὸ τῆς θήρας σῶος ἐπανέλθῃ, Διῒ σωτῆρι θύειν· — et infrà paulò de eodem, ferâ jam occisâ, — σωτῆρι θύσας Διῒ, ἦγεν εἰς Μυκήνας τὸν λέοντα. *Aristid.* Orat. T. 1. p. 1. Τάδε σοὶ κατ' εὐχὴν, Ζεῦ βασιλεῦ τε καὶ σῶτερ, δῶρα &c.

b Σωτήρια] *Scil.* θύματα, ob salutem acceptam oblata. Noster Κ. Π. p. 647. Edit. Oxon. 1727. — Θεοὶ, δέχεσθε τάδε, καὶ τελεστήρια πολλῶν καὶ καλῶν πραγμάτων, καὶ χαριστήρια — eâdem dixit formâ. Sic et p. 503. — δοκῶ χαριστήρια ὀφειλήσειν.

c Ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα.] Nimirum moris Græcorum erat ætate Xenophontis, ut in concionibus quotquot adsensum significare vellent, manu protensâ suffragia ferrent. Morem hunc respicit Noster *Hist. Gr.* l. 1. haud ità longè à fine: τότε γὰρ ὀψὲ ἦν, καὶ τὰς χεῖρας οὐκ ἂν καθεώρων. Hinc χειροτονεῖν valet καθιστᾶν, ψηφίζειν· Χειροτονία, ἐκλογή.

d Ἐπαιάνισαν.] *J. Poll.* l. 1. segm. 26. inter phrases *de accedentibus ad deos* rectè adhibitas, παιᾶνας ᾄσαι recenset. Scholiast. ad *Aristoph.* Εἰρ. v. 554. παιανίσας est εὐξάμενος τοῖς θεοῖς· ὁμολογήσας χάριν. Παιὼν (leguntur utique παιὼν καὶ παιάν, παιωνίζω καὶ παιανίζω) γάρ ἐστιν ὕμνος εὐχαριστήριος. Vide sis p. 67. n. b. et *Archæol. Gr.* l. 2. c. 4.

e Πολλαὶ καὶ καλαὶ &c.] Extant verba

“ ἡμῖν εἶεν σωτηρίας. Πρῶτον μὲν γὰρ ἡμεῖς μὲν ἐμπε-
“ δοῦμεν τοὺς τῶν θεῶν ὅρκους, οἱ δὲ πολέμιοι ἐπιωρκήκασί
“ τε, καὶ [a] τὰς σπονδὰς καὶ τοὺς ὅρκους λελύκασιν. Οὕ-
“ τω δ' ἐχόντων, εἰκὸς τοῖς μὲν πολεμίοις ἐναντίους εἶναι
“ τοὺς θεοὺς, ἡμῖν δὲ συμμάχους, οἵπερ ἱκανοί εἰσι καὶ
“ [b] τοὺς μεγάλους ταχὺ μικροὺς ποιεῖν, καὶ τοὺς μικροὺς,
“ κἂν [c] ἐν δεινοῖς ὦσι, σώζειν εὐπετῶς, ὅταν βούλωνται.
“ [d] Ἔπειτα δὲ, (ἀναμνήσω γὰρ ὑμᾶς καὶ τοὺς τῶν προγόνων
“ τῶν ἡμετέρων κινδύνους· ἵν' εἰδῆτε ὡς ἀγαθοῖς τε ὑμῖν
“ προσήκει εἶναι, σώζονταί τε σὺν τοῖς θεοῖς καὶ ἐκ πάνυ
“ δεινῶν οἱ ἀγαθοί) [e] ἐλθόντων μὲν γὰρ Περσῶν καὶ τῶν

“ mùm enim fidem, *quam* per deos jurati *dedimus*, ratam fecimus; at hostes
“ pejurârunt, et fœdera fidémque jurejurando adligatam solverunt. Quæ cùm
“ ità se habeant, consentaneum est hostibus *nostris* infensos, nobis auxiliares
“ esse deos, qui quidem magnos citò parvos facere, parvósque, etiamsi eos
“ circumstent pericula, facilè, cùm velint, conservare possunt. Deinde, (vo-
“ bis enim majorum etiam nostrorum pericula in memoriam revocabo; ut
“ sciatis et vestrum esse strenuè vos gerere, et strenuos *viros* deorum ope
“ gravissimis etiam ex periculis incolumes evadere) cùm Persæ eorúmque

p. 168. Similiter *Euripid.* in *Hec.* v. 351. Ἔπειτ' ἐθρέφθην ἐλπίδων καλῶν ὕπο. Sic et Latini *spem magnam*, *bonam* adhibent.

a Τὰς σπονδὰς] Vide p. 75. n. d.

b Τοὺς μεγάλους &c.] Similiter Noster *Hist. Gr.* l. 6. ferè medio: Καὶ ὁ θεὸς δὲ, ὡς ἔοικε, πολλάκις χαίρει τοὺς μὲν μικροὺς, μεγάλους ποιῶν· τοὺς δὲ μεγάλους, μικρούς. Cæterùm, de vocibus μέγας et μικρὸς, ad *conditionem*, non *staturam* tantùm, hominum designandam adhibitis lege contra *Vorstium* scripta Κ. Π. p. 391. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

c Ἐν δεινοῖς] Adi p. 141. n. a.

d Ἔπειτα δὲ, (ἀναμνήσω &c.] “ Post ἔπειτα “ δὲ interruptus est orationis cursus: quo- “ niam versu ult. dicit, ἐλθόντων μὲν γὰρ “ Περσῶν &c. Alioqui si abessent parti- “ culæ μὲν et γὰρ, post ἔπειτα δὲ includi “ hæc parentheseωs notis potuissent, ἀνα- “ μνήσω γὰρ ὑμᾶς &c. usque ad ἐλθόντων, “ perinde ac si, omissis iis, quæ sunt “ intra parenthesin, dixisset, ἔπειτα δὲ ἐλ- “ θόντων Περσῶν.” Hactenus *Stephanus.* Mihi quidem non obstare videntur particulæ μὲν γὰρ, quominùs verba prædicta parentheseωs notis includantur. Sic enim solet Noster: Κ. Π. p. 19, 20. Edit. Oxon. 1727. Καὶ ὁρῶν δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ὀφθαλμῶν &c. deinde haud paucis interjectis, pergit, ὁρῶν δὴ τὸν κόσμον &c. Ibid. p. 307. τούτου ὁ νυνὶ βασιλεὺς οὗτος, καλλίσαντος &c. posteà, facto intervallo haud mediocri, redit rursùm, ὁ δὲ νῦν βασιλεὺς &c. Et p. 324 et seq. Ἀλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ βασιλεῦ· deinde, longam sanè post ἐπεμβολὴν, orationis seriem ità restituit: οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὅπως ποιήσουσιν, αὐτοὶ ἐροῦσιν· ἐγὼ δὲ, ὦ Κῦρε, καὶ &c. Suprà quoque p. 65. et seq. Ὁρῶν δὲ ὁ Κλέαρχος τὸ μέσον &c. tandem subjungit ἀλλ' ὅμως ὁ Κλέαρχος &c.

e Ἐλθόντων μὲν γὰρ Περσῶν &c.] Jussu Darii Hystaspis f. qui vires suas omnes in debellandâ Græciâ experiri statuerat; atque adeò adversùs Eretriam et Athenas cum ingenti exercitu duces misit Datin et Artaphernem: qui tamen ab Atheniensibus profligati sunt, anno ante æram Christianam 490. ante res gestas, de quibus hìc agitur, 89. Vide *A. Gell.* l. 17. c. 21. et ibi notata. Quâ de victoriâ lege *Herodot.* l. 6. c. 112 et seq. *C. Nep.* de Miltiade sect. 5 et seq. *Justin.* l. 2. c. 9. et *Agath.* l. 2. p. 46. edit. Par.

" σὺν αὐτοῖς [a] παμπληθεῖ στόλῳ ὡς ἀφανιούντων τὰς Ἀθή-" νας, [b] ὑποστῆναι αὐτοῖς Ἀθηναῖοι τολμήσαντες, ἐνίκησαν " αὐτούς. [c] Καὶ εὐξάμενοι τῇ Ἀρτέμιδι, ὁπόσους ἂν " [d] κατακάνοιεν τῶν πολεμίων, τοσαύτας χιμαίρας κατα-" θύσειν τῇ θεῷ, [e] ἐπεὶ οὐκ εἶχον ἱκανὰς εὑρεῖν, ἔδοξεν " αὐτοῖς κατ' ἐνιαυτὸν πεντακοσίας θύειν· καὶ ἔτι καὶ νῦν " ἀποθύουσιν. Ἔπειτα [f] ὅτε Ξέρξης ὕστερον ἀγείρας τὴν " ἀναρίθμητον στρατιὰν ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ " τότε ἐνίκων οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τοὺς τούτων προγόνους,

" socii permagno cum exercitu *eo* venirent *consilio*, ut Athenas delerent, ausi " Athenienses ipsis resistere, eos vicerunt. Cúmque votum Dianæ fecissent, " quot hostes occiderint, tot se *illi* deæ capras mactaturos, quia satìs multas " invenire non poterant, visum est iis quotannis quingentas mactare: atque " hoc etiam tempore *nonnullas* immolant. Pòst deinde cùm Xerxes coacto " illo innumerabili exercitu in Græciam profectus esset, tum quoque majores

a Παμπληθεῖ στόλῳ ὡς &c.] *Suidas:* Παμπληθεῖς, πάνυ πολλάς. Pro ἀφανιούντων libri quidam perperam ἀφαινιούντων. *Thomas Magister:* Ἀφανίζεται, ἀντὶ τοῦ ἀπόλλυται καὶ φθείρεται παντελῶς· ἀφανίζεται, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀφανὴς ἐπὶ καιρὸν γίνεται.

b Ὑποστῆναι αὐτοῖς] Eundem isti verbo casum tribuit *Histor. Gr.* l. 7. sub fin. — ὡς τοῖς ἀπονενοημένοις οὐδεὶς ἂν ὑποσταίη. Tam accusativum quàm dativum addit *Euripid.* Herc. Fur. v. 1349, 1350.

Ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται,
Οὐδ' ἀνδρὸς ἂν δύναιθ' ὑποστῆναι βέλος.

Ubi vide sis quæ notavit *Barnesius.*

c Καὶ εὐξάμενοι τῇ Ἀρτέμιδι &c.] Cognomento Ἀγροτέρᾳ. De voto illo alii paulò aliter. *Scholiastes* ad *Aristoph.* Ἱππ. v. 657. Καλλίμαχος, (de quo *Herodotus* l. 6. c. 111.) ὁ πολέμαρχος, λέγεται εὔξασθαι τῇ Ἀρτέμιδι τοσαύτας βοῦς θῦσαι, ὅσους ἂν φονεύσῃ βαρβάρους ἐν Μαραθῶνι. Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ ἐφονεύθησαν, μὴ δυνάμενος τοσαύτας βοῦς θῦσαι, ἔθυσε χιμαίρας. Alludit nimirum, loco citato, Comicus ad votum, cujus hic meminit Xenophon. Ejusdem meminit etiam *Agathias* lib. 2. p. 46. Edit. Paris. Ταῦτά τοι καὶ ἡσσῶντο ἀνακράτος ὑπὸ Μιλτιάδου οἱ Μῆδοι. Τοσοῦτοι γὰρ αὐτῶν ἐν τῷδε ἔργῳ ἀνῄρηνται, ὥστε ἀμέλει πρὸ τῆς μάχης τοὺς Ἀθηναίους· λέγονται γὰρ οὕτω, χιμάρους ἰσαρίθμους τῶν ἀπολουμένων δυσμενῶν Ἀρτέμιδι θύσειν ἀπειλήσαντας, ἐς τοσοῦτον ἴλεῳ ἐντυχεῖν τῇ ἀγροτέρᾳ, καὶ ἀπαύνασθαι τῆς εὐθηρίας, ἐς ὅσον μὴ οἵους τε γενέσθαι τὸ χαριστήριον ἀποτίσαι, ἀλλ' ἐπιλιπεῖν θυομένας ἔτι τὰς αἶγας, καὶ πρὸς ἀντίδοσιν μὴ διαρκέσαι. Adde *Plutarch.* περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθ. p. 862. *Ælian.* H. V. l. 2. c. 25.

d Κατακάνοιεν] Leguntur etiam κατακαίνοιεν et κατακτάνοιεν. Sed rectè se habet scriptura vulgata.

e Ἐπεὶ οὐκ εἶχον &c.] Vide p. 104. n. e. *Herodot.* l. 6. c. 117. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας. *Justin.* l. 2. c. 9. *Ducenta millia Persas eo prælio, sive naufragio, amisêre.*

f Ὅτε Ξέρξης ὕστερον &c.] Anno *scil.* ante æram Christianam 480. decimo post pugnam Marathoniam suprà modò memoratam. In numero Xerxis copiarum tradendo veteres auctores non consentiunt. Vide sis *Herodot.* l. 7. c. 60 et seq. *Isocrat.* Panathen. p. 242. *Diodor. Sic.* l. 11. p. 3. *Plin.* N. H. l. 33. c. 10. *Justin.* l. 2. c. 10. alios. Hujus et victoriæ meminit *Agathias* loco cit. necnon *A. Gellius.* His adde *Isocrat.* Panegyr. p. 58. edit. H. Steph. *Q. Curt.* l. 3. c. 10. Atheniensium concionem apud *Thucyd.* l. 1. ferè medio.

" καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. Ὧν ἔστι μὲν τεκ-
" μήρια ὁρᾶν [a] τὰ τρόπαια, μέγιστον δὲ μαρτύριον ἡ ἐλευ-
" θερία τῶν πόλεων, ἐν αἷς ὑμεῖς ἐγένεσθε καὶ ἐτράφητε·
" οὐδένα γὰρ ἄνθρωπον δεσπότην, [b] ἀλλὰ τοὺς θεοὺς προς-
" κυνεῖτε. Τοιούτων μέν ἐστε προγόνων. Οὐ μὲν δὴ τοῦτό
" γε ἐρῶ, ὡς ὑμεῖς καταισχύνετε αὐτούς· ἀλλ' οὔπω πολ-
" λαὶ ἡμέραι, [c] ἀφ' οὗ ἀντιταξάμενοι τούτοις τοῖς ἐκεί-
" νων ἐκγόνοις, πολλαπλασίους ὑμῶν αὐτῶν ἐνικᾶτε σὺν
" τοῖς θεοῖς. Καὶ τότε μὲν δὴ περὶ τῆς Κύρου βασιλείας
" ἄνδρες ἦτε ἀγαθοί· νῦν δ', ὁπότε περὶ τῆς ὑμετέρας σω-
" τηρίας ὁ ἀγών ἐστι, πολὺ δήπου ὑμᾶς προσήκει καὶ ἀμεί-
" νονας καὶ προθυμοτέρους εἶναι· ἀλλὰ μὴν καὶ θαῤῥα-
" λεωτέρους νῦν πρέπει εἶναι πρὸς τοὺς πολεμίους. Τότε
" μὲν γὰρ ἄπειροι ὄντες αὐτῶν, τό, τε πλῆθος ἄμετρον.

" nostri horum majores terrâ maríque vicerunt. Quarum quidem *victoriarum*
" est certa videre indicia, *quæ tum posita sunt* tropæa; maximum verò testi-
" monium *est* libertas civitatum, in quibus nati estis et educati: neque enim
" hominem ullum *tanquam* dominum, sed deos adoratis. Hujusmodi majori-
" bus *prognati* estis. Nec id sanè dixerim, vos eis dedecori esse: enimverò
" necdum multi dies *abiére*, cùm hos illorum posteros instructâ acie adgressi,
" deorum ope multò, quàm vos essetis, plures superâstis. Atque id quidem
" temporis *inito* pro Cyri regno *certamine* viri fortes eratis: nunc autem, cùm
" de salute vestrâ certamen sit *propositum*, multò certè et meliores vos et
" alacriores esse par est; imò verò adversùs hostes etiam fidentiores jam esse
" decet. Illo enim tempore, cùm nullum *virtutis* eorum periculum fecissetis,

a Τὰ τρόπαια &c.] *Phavorin.* Ἔστι δὲ τροπαῖον, ὃ ἐν ταῖς νίκαις οἱ παλαιοὶ ἐποίουν τοῖχον ἢ λίθον μέγαν ἱστάντες, καὶ γράφοντες ἐν τούτῳ ἃ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἔργα δέδρακασιν· ἐκαλεῖτο δὲ τρόπαιον (hunc enim ei recentiores adpingunt accentum) διὰ τὸ ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν ἐχθρῶν γίγνεσθαι. De tropæis vidi *Archæol. Gr.* l. 3. c. 12. *Valer. Maxim.* l. 5. c. 3. *Lucet Marathon Persicis tropæis: Salamis et Artemisium Xerxis naufragia numerantur.* C. Nep. in vitâ Themist. *Sic unius viri* (Themistoclis) *prudentiâ Græcia liberata est, Europæque succubuit Asia. Hæc altera victoria,* (à Xerxe reportata) *quæ cum Marathonio possit comparari tropæo.*

b Ἀλλὰ τοὺς θεοὺς &c.] Deficit μόνον: quâ de ellipsi scripsimus p. 136. n. b. Tangit autem reges adorandi morem apud Persas usu receptum, de quo paucis egimus *Dissert.* II. K. Π. præmissæ p. 50. Edit. Oxon. 1727.

c Ἀφ' οὗ &c.] *Scil.* χρόνου. Similis exstat in articulo postpositivo (relativo potiùs) synthesis generis et numeri, Philip. III. 20. Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ &c. Vide etiam Rom. IX. 23, 24. XI. 14. Galat. IV. 19. De victoriâ, quam hìc loci respicit, lege p. 84 et seq. Solent autem duces tum pristinæ ipsorum virtutis, tum hostium ignaviæ suos admonere. Sic Phormio apud *Thucyd.* l. 2. haud ità longè à fine — πολὺ δὲ ὑμεῖς ἐκείνοις πλέω φόβον παρέχετε καὶ πιστότερον, κατά τε προνενικηκέναι, καὶ &c. Scipio apud *Liv.* l. 21. c. 40. *Nè genus belli, néve hostium ignoretis, cum iis est vobis, milites, pugnandum quos terrâ maríque priore bello vicistis: à quibus* &c. Consule etiam K. Π. p. 242. n. 1. Edit.

" ὁρῶντες, ὅμως ἐτολμήσατε [a] σὺν τῷ πατρίῳ φρονήματι
" ἰέναι εἰς αὐτούς· νῦν δ', ὁπότε καὶ πεῖραν ἤδη ἔχετε αὐ-
" τῶν, ὅτι θέλουσι καὶ πολλαπλάσιοι ὄντες μὴ δέχεσθαι
" ὑμᾶς, τί ὑμῖν ἔτι προσήκει τούτους φοβεῖσθαι; Μηδὲ
" μέντοι τοῦτο μεῖον δόξητε ἔχειν, εἰ [b] οἱ Κυρεῖοι, πρόσ-
" θεν σὺν ὑμῖν ταττόμενοι, νῦν ἀφεστήκασιν· ἔτι γὰρ οὗτοι
" κακίονές εἰσι τῶν ὑφ' ἡμῶν ἡττημένων· ἔφευγον οὖν πρὸς
" ἐκείνους, καταλιπόντες ὑμᾶς. Τοὺς δὲ ἐθέλοντας φυγῆς
" ἄρχειν, πολὺ κρεῖττον σὺν τοῖς πολεμίοις ταττομένους,
" ἢ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ τάξει, ὁρᾷν. Εἰ δέ [c] τις αὖ ὑμῶν
" ἀθυμεῖ, ὅτι ὑμῖν μὲν οὐκ εἰσὶν ἱππεῖς, τοῖς δὲ πολεμίοις
" πολλοὶ πάρεισιν, ἐνθυμήθητε ὅτι οἱ μύριοι ἱππεῖς οὐδὲν ἄλ-
" λο, ἢ μύριοι ἄνθρωποι εἰσίν· ὑπὸ μὲν γὰρ ἵππου ἐν
" μάχῃ οὐδεὶς πώποτε οὔτε δηχθεὶς οὔτε λακτισθεὶς ἀπέ-
" θανεν· οἱ δ' ἄνδρες εἰσὶν οἱ ποιοῦντες ὅ, τι ἂν ἐν ταῖς μά-
" χαις γίγνηται. [d] Οὐκοῦν τῶν γε ἱππέων πολὺ ἡμεῖς
" ἐπ' ἀσφαλεστέρου ὀχήματος ἐσμέν· οἱ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππων

" ac immensam *eorum* multitudinem vidissetis, nihilominùs patrio spiritu per-
" gere adversùs eos ausi estis: nunc cùm experimento etiam deprehenditis,
" ipsos, tametsi numero vos longè superent, impetum vestrum sustinere nolle,
" cur vos deceat eos adhuc metuere? Enimverò nec *ideò* vos deteriore loco
" esse putetis, quòd Cyriani, priùs à vestris partibus stantes, jam defecerint:
" nam illi etiam his ignaviores sunt, quos ipsi vicimus: nobis igitur relictis,
" ad hos fugerunt. At eos, qui facere fugæ initium velint, multò melius *est*
" in hostium ordinibus, quàm acie nostrâ, videre. Quòd si quis vestrûm
" animum demittat, *propterea* quòd nobis non sint equites, hostibus multi
" adsint, cogitetis *velim* equites decem mille nihil esse aliud, nisi decem mille
" homines; nam ab equo nemo unquam vel morsu saucius vel calce cæsus in
" prælio periit: at viri sunt, qui, in pugnis quod fiat, *id omne* gerant. Atqui
" nos multò, quàm equites, tutiore utimur vehiculo: nam illi in equis pen-

Oxon. 1727. *Justin.* l. 6. c. 4. cum notâ *Bernec.* ad ista: *Sed victis adversùs paulò antè victores nec animus, neque vires pares fuêre.*

a Σὺν τῷ πατρίῳ φρονήματι &c.] I. e. elatos spiritus gerentes, patriâ vestrâ dignos.

b Οἱ Κυρεῖοι &c.] In MSto Eton. atque editis legitur *οἱ κύριοι:* quod scripturæ vitium perspexit *Leunclavius*, monuítque adeò reponendum Κυρεῖοι: *scil.* Cyriani, Cyrianarum partium Persæ, Ariæus et alii, de quibus p. 123 et 137. Eâdem formâ dixit p. 83. Κυρεῖον στρατόπεδον, lib. vii. περὶ τοῦ Κυρείου στρατεύματος. *Histor. Gr.* l. 3. ferè medio, Κυρεῖον στράτευμα, et suprà paulò, ὁ τῶν Κυρείων προεστηκὼς —

c Τὶς αὖ —— ἐνθυμήθητε] Adi p. 81. n. a. et de transitione à singulari ad plurativum numerum p. 77. n. e.

d Οὐκοῦν] *Suidas:* Οὔκουν· οὐδαμῶς. Οὐκοῦν δὲ, *συλλογιστικὸς σύνδεσμος.*

“ κρέμανται, φοβούμενοι οὐχ ἡμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ κα-
“ ταπεσεῖν· ἡμεῖς δ' [a] ἐπὶ τῆς γῆς βεβηκότες, πολὺ μὲν
“ ἰσχυρότερον παίσομεν, ἤν τις προσίῃ, πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον
“ ὅτου ἂν ἐθέλωμεν τευξόμεθα· Ἑνὶ μόνῳ προέχουσιν ἡμᾶς
“ οἱ ἱππεῖς· Φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν, ἢ ἡμῖν.
“ [b] Εἰ δὲ δὴ τὰς μὲν μάχας θαῤῥεῖτε, ὅτι δ' οὐκέτι ἡμῖν
“ Τισσαφέρνης ἡγήσεται, οὐδὲ βασιλεὺς ἀγορὰν παρέξει,
“ τοῦτο ἄχθεσθε, σκέψασθε πότερον κρεῖττον, Τισσαφέρνην
“ ἡγεμόνα ἔχειν, ὃς ἐπιβουλεύων ἡμῖν φανερός ἐστιν, ἢ
“ οὓς ἂν ἡμεῖς ἄνδρας λαβόντες ἡγεῖσθαι κελεύωμεν· οἳ
“ εἴσονται ὅτι, ἤν τι περὶ ἡμᾶς ἁμαρτάνωσι, περὶ τὰς ἑαυ-
“ τῶν ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἁμαρτάνουσι. Τὰ δ' ἐπι-
“ τήδεια πότερον ὠνεῖσθαι κρεῖττον ἐκ τῆς ἀγορᾶς, ἧς οὗτοι
“ παρεῖχον, μικρὰ μέτρα πολλοῦ ἀργυρίου, μηδὲ τοῦτο ἔτι
“ ἔχοντας αὐτοὺς λαμβάνειν· ἢ, ἤνπερ κρατῶμεν, μέτρῳ
“ χρωμένους ὁπόσῳ ἂν ἕκαστος βούληται. Εἰ δὲ ταῦτα
“ μὲν γιγνώσκετε ὅτι οὕτω κρεῖττον, [c] τοὺς δὲ ποταμοὺς
“ ἄπορον νομίζετε εἶναι, καὶ μεγάλως ἡγεῖσθε ἐξαπατηθῆ-

“ dent, non tantùm nos metuentes, sed illud etiam, nè decidant: nos terræ
“ inniri multò vehementiùs feriemus, si quis accedat, ac multò etiam magis
“ id, quod voluerimus, adtingemus. Unâ tantùm re nobis præstant equites:
“ ipsis tutiùs *licèt*, quàm nobis, fugere. Quòd si ad pugnas firmis quidem ani-
“ mis estis, sed illud vobis grave est, quòd non ampliùs vobis dux viæ erit
“ Tissaphernes, neque rex forum rerum venalium præbiturus est, considerate
“ utrùm satius sit, Tissaphernem ducem habere, qui nobis palàm insidiatur,
“ an eos, quos ipsi delectos duces esse jusserimus; qui se intelligent, si quid
“ in nos delinquant, in animos ipsorum ac corpora delinquere. *Considerate*
“ etiam utrùm commeatum emere satius sit ex foro, quod hi suppeditabant,
“ parvas *nimirum* mensuras multo argento, cùm *præsertim* unde hoc sumse-
“ mus jam ampliùs non habeamus; an, victoriâ si quidem potiamur, uti men-
“ surâ, quantâ quisque velit. Quòd si intelligitis hæc meliùs ità se habitura,
“ verùm esse flumina *quiddam*, trajici quod nequeat, existimatis, atque ea vos

a Ἐπὶ τῆς γῆς βεβηκότες,] I. e. *terræ firmiter hærentes:* quæ pulchrè quidem et significanter præcedentibus opponuntur istis, ἐφ' ἵππων κρέμανται.

b Εἰ δὲ δὴ τὰς &c.] *Thom. Magister:* Θαῤῥῶ, Ἀττικοί, οὐ θαρσῶ· ὅπερ θαῤῥῶ, εἰ μὲν ἀντὶ τοῦ ἐλπίζω ἐστὶ, δοτικῇ συντάσσεται· εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ τολμῶ, αἰτιατικῇ. *Phavorin.* Λέγεται καὶ θαῤῥῶ ἀντὶ τοῦ τολμῶ εἰσελθεῖν εἴς τι οἷον, θαῤῥῶ τὴν μάχην, ἀντὶ τοῦ τολμῶν εἰσέρχομαι τὴν μάχην. Plenè Noster dixerit, Εἰ δὲ δὴ εἰς τὰς μὲν μάχας ἰόντες θαῤῥεῖτε. Vide p. 152. n. c. et K. II. p. 644. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

c Τοὺς δὲ ποταμοὺς ἄπορον] *Scil.* χρῆμα. Lege scripta de hâc ellipsi p. 113. n. b. Eandem adhibent Latini. *Triste lupus stabulis — Dulce satis humor, —* I. e. *Tristis res: dulcis res*, utì *Servius* ad *Virg.* ecl. 3. v. 80. 82.

“ καὶ διαβάντες, σκέψασθε εἰ ἄρα τοῦτο καὶ μωρότατον
“ πεποιήκασιν οἱ βάρβαροι. Πάντες μὲν γὰρ οἱ ποταμοὶ,
“ ἢν πρόσω τῶν πηγῶν ἄποροι ὦσι, προϊοῦσι πρὸς τὰς πηγὰς
“ διαβατοὶ γίγνονται, οὐδὲ τὸ γόνυ βρέχοντες. [a] Εἰ δὲ
“ μήθ' οἱ ποταμοὶ διήσουσιν, ἡγεμών τε μηδεὶς φανεῖται,
“ οὐδ' ὣς ἡμῖν γε ἀθυμητέον. Ἐπιστάμεθα γὰρ Μυ-
“ σοὺς, οὓς οὐκ ἂν ἡμῶν φαίημεν βελτίους εἶναι,
“ [b] οἳ βασιλέως ἄκοντος ἐν τῇ βασιλέως χώρᾳ πολλάς τε
“ καὶ μεγάλας καὶ εὐδαίμονας πόλεις οἰκοῦσιν· [c] ἐπιστά-
“ μεθα δὲ Πεισίδας ὡσαύτως· Λυκάονας δὲ καὶ αὐτοὶ εἴδο-
“ μεν ὅτι, ἐν τοῖς πεδίοις τὰ ἐρυμνὰ καταλαβόντες, τὴν τού-
“ των χώραν καρποῦνται. Καὶ ἡμᾶς δ' [d] ἂν φαίην ἔγωγε
“ χρῆναι μήπω φανεροὺς εἶναι οἴκαδε ὡρμημένους, ἀλλὰ κα-

“ trajecisse magnæ vobis esse fraudi ducitis, considerate annon illud *ipsum*
“ stultissimè barbari fecerint. Omnes enim fluvii, etiamsi procul à fontibus
“ *suis* transiri nequeant, *tamen* ab iis, qui ad fontes *ipsos* progrediuntur, *sic*
“ transiri possunt, *ut* nè genu quidem madefaciant. *Jam* verò si neque flu-
“ mina *nos* transmissura sunt, et dux nullus compareat, tamen nè sic qui-
“ dem animum despondere debemus. Scimus enim Mysos, quos dicere
“ nobis præstantiores non possumus, invito rege in ipsius ditione multas et am-
“ plas et opulentas urbes incolere; Pisidas itidem *urbes ibidem incolere* scimus:
“ Lycaonas ipsi etiam vidimus, cùm in campis loca munita occupârint, illius
“ agri fructus percipere. Atque equidem dixerim nondum debere nos præ
“ nobis ferre domum proficiscendi impetum, sed *res nostras* componere, qua-

a Εἰ δὲ μήθ' οἱ ποταμοὶ &c.] *Muretus* Var. lect. l. 18. c. 15. legendum censet, Εἰ δὲ μήθ' οἱ ποταμοὶ διείρξουσιν, ἡγεμὼν δὲ &c. ut sit sententia, “ Quod si videtis fo-
“ re, ut nè flumina quidem itineri nostro
“ obstatura sint, sed illud veremini, nè
“ dux itineris nullus existat, nè sic qui-
“ dem animis concidere debemus. Cur
“ autem sic quoque benè sperare debeant,
“ statim subjicit. Sed ità legendum, ut
“ dixi, constare opinor ex iis, quæ ante-
“ cesserunt: sunt enim illa planè his
“ gemina.” Εἰ δὲ ταῦτα μὲν γιγνώσκετε, ὅτι οὕτω κρεῖττον, τοὺς δὲ ποταμοὺς ἄπορον νομίζετε εἶναι — et paulò suprà: Εἰ δὲ δὴ τὰς μὲν μάχας θαῤῥεῖτε, ὅτι δ' οὐκέτι ἡμῖν &c. Ipse malim vulgatam lectionem retinere, cùm propter librorum omnium auctoritatem, tum propter ea, quæ statim sequuntur; hæc enim est Xenophontis sententia: Etiamsi flumina transitum denegaverint, nec dux Græcis adfuerit, tamen nè sic quidem debere eos animis concidere; cùm Mysi aliique, ipsis neutiquam virtute præstantiores, etiam invito rege, sedes ejus intra imperii terminos fixerint incoluerintque, opulentâ satis rerum omnium copiâ potiti.

b Οἱ βασιλέως ἄκοντος &c.] MS. Eton. οἳ ἐν βασιλέως χώρᾳ ἄκοντος. Minùs, opinor, librario placuit vocis βασιλέως repetitio. Sed nomen loco pronominis iteratum jam suprà legimus p. 23. n. a. p. 73. n. b. Confer Joh. IV. 1.

c Ἐπιστάμεθα δὲ Πεισίδας] Similiter locutione hâc usus est p. 130. οἶδα δὲ καὶ Πεισίδας· ex præcedentibus supplendâ.

d Ἂν φαίην] *Stephanus* haud immeritò legendum suspicatus est φαίην pro ἔφην hactenus vulgato. Eundem modum paulò suprà adhibuit, οὓς οὐκ ἂν φαίημεν ——

" τασκευάζεσθαι, ὡς αὐτοῦ που οἰκήσοντας. Οἶδα γὰρ ὅτι " καὶ Μυσοῖς βασιλεὺς πολλοὺς μὲν ἡγεμόνας ἂν δοίη, πολ- " λοὺς δ' ἂν ὁμήρους τοῦ ἀδόλως ἐκπέμψειν· καὶ ὁδοποιή- " σειέ γ' ἂν αὐτοὺς, καὶ εἰ σὺν [a] τεθρίπποις βούλοιντο ἀπιέ- " ναι. Καὶ ἡμῖν γ' ἂν οἶδ' ὅτι [b] τρισάσμενος ταῦτα ἐποίει, " εἰ ἑώρα ἡμᾶς μένειν [c] παρασκευαζομένους. Ἀλλὰ γὰρ " δέδοικα μὴ, ἂν ἅπαξ μάθωμεν ἀργοὶ ζῆν, καὶ ἐν ἀφθό- " νοις βιοτεύειν, καὶ Μήδων δὲ καὶ Περσῶν καλαῖς καὶ " [d] μεγάλαις γυναιξὶ καὶ παρθένοις ὁμιλεῖν, [e] μὴ, ὥσπερ

" si hìc alicubi domicilia collocare velimus. Scio enim regem Mysis duces " multos daturum esse, multos obsides sine fraude se *eos* dimissurum: imò " etiam viam ipsis muniret, etiamsi *vel* in quadrigis discedere vellent. No- " bis quoque hæc *ipsa*, *sat* scio, libentissimè præstaret, si nos videret *itè* " nosmet parare, *quasi* mansuri *hìc* essemus. Verùm enimverò metuo nè, " si semel laboris expertes agere, et copiosè victitare discamus, atque etiam " Persarum et Medorum pulchris procerísque mulieribus ac virginibus fami- " liariter uti, quemadmodùm *solent* lotophagi, suscipiendi in patriam iti-

a Τεθρίπποις] *Scil.* ἅρμασι. Plenè *Euripid.*

Εἰ τὰ τέθριππά γ' ἐς ἅρματα λεύσσων
'Αελίου, ——

Phœnis. v. 1555.

b Τρισάσμενος] Non agnoscit *Constantinus:* in exemplum *Stephanus* locum hunc Xenophontéum adducit; prætereà, nullum. De hoc speciatim composito, quod generatim protulit *Demetr. Phal.* sect. 92. dici possit, "Εξει μέντοι τὸ σύνθετον ὄνομα ὁμοῦ καὶ ποικιλίαν τινὰ ἐκ τῆς συνθέσεως καὶ μέγεθος, καὶ ἅμα καὶ συντομίαν τινὰ, &c. Felices certè quidem à laude nominum verborúmque compositorum Græci sunt ἐκ τῶν ἔξω scriptores: ter et ampliùs felices auctores sacri. Exempla suppeditat Clar. *Blackwallus,* ὁ μακαρίτης, *Classic. Sacr.* v. 1. p. 198 et seq.

c Παρασκευαζομένους.] Sic suprà modò κατασκευάζεσθαι reciprocam, ut media solent verba, significationem habet, atque adeò respuit pronomen reciprocum: quod malè vulgares edit. verbo ἀντιπαρασκευάζετο adscripserunt apud Κ. Π. p. 417. Edit. Oxon. 1727.

d Μεγάλαις &c.] Adi Κ. Π. p. 315. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

e Μὴ, ὥσπερ οἱ λωτοφάγοι &c.] Ecce iterum particula negativa, præ εὐφωνίας studio sententiæ reposita! Simili repetitione, post impeditum nonnihil orationis cursum, passim utuntur auctores. *Virgil.* Æneïd. 9. v. 210 et seq.

Sed si quis (quæ multa vides discrimine tali)
Si quis in adversum &c.

Cicer. 19. epist. l. 2. *verebar nè id ità caderet, (quod etiam nunc vereor) nè antequam tu &c.* Cæterùm Xenophonti animo obversata est Homerica narratio, *Odyss.* ί. v. 83 et seq.

—— αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἵτ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.

Mox,

Οὐδ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν·
Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι·

" οἱ λωτοφάγοι, ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε ὁδοῦ. Δοκεῖ οὖν
" μοι εἰκὸς καὶ δίκαιον εἶναι, πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ
" πρὸς τοὺς οἰκείους πειρᾶσθαι ἀφικνεῖσθαι· καὶ ἐπιδεῖξαι
" τοῖς Ἕλλησιν ὅτι ἑκόντες [a] πένονται, ἐξὸν αὐτοῖς, τοὺς νῦν
" οἴκοι [b] ἀκλήρους πολιτεύοντας ἐνθάδε κομισαμένους, πλου-
" σίους ὁρᾷν. Ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες, πάντα ταῦτ' ἀγαθὰ
" δηλονότι [c] τῶν κρατούντων ἐστί. [d] Τοῦτο δὴ δεῖ λέγειν,
" πῶς ἂν πορευοίμεθά τε ὡς ἀσφαλέστατα, καὶ, εἰ μάχεσ-
" θαι δέοι, ὡς κράτιστα μαχοίμεθα. Πρῶτα μὲν τοίνυν,
" ἔφη, δοκεῖ μοι κατακαῦσαι τὰς ἁμάξας, ἃς ἔχομεν· ἵνα
" μὴ [e] τὰ ζεύγη ἡμῶν στρατηγῇ, ἀλλὰ πορευώμεθα ὅποι
" ἂν τῇ στρατιᾷ συμφέρῃ· ἔπειτα καὶ τὰς σκηνὰς συγκα-
" τακαῦσαι. Αὗται γὰρ αὖ [f] ὄχλον μὲν παρέχουσιν ἄγειν,

" neris obliviscamur. Quamobrem consentaneum et æquum mihi esse vide-
" tur, primùm ut in Græciam et ad propinquos redire conemur; ac Græcis
" ostendamus suâ *ipsos* sponte pauperes esse, cùm liceat iis, huc si dedux-
" erint eos qui domi jam vitam agunt inopem, opulentos videre. Sed enim,
" viri, hæc omnia bona sunt eorum utique qui vincunt. De eo jam dicen-
" dum, quo pacto quàm tutissimè profecturi simus, ac, si prælio decertan-
" dum sit, quàm optimè prælium ineamus. Itaque primùm plaustra, quæ
" habemus, comburenda censeo; *nè sarcinaria* nobis imperent vehicula, sed
" quocunque exercitui conducat, pergamus: deinde etiam tabernacula unà
" comburenda. Nam horum item vectura negotium nobis facessit, neque

Ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.
Τοὺς μὲν ἐγὼν &c.

Plin. N. H. l. 13. c. 17. *Eadem Africa, quæ vergit ad nos, insignem arborem loton gerit — tam dulci ibi cibo, ut nomen etiam genti terræque dederit, nimis hospitali advenarum oblivione patriæ.* Vide sis etiam quæ ad *Quinctil.* l. 5. c. 8. notavit celeb. *Burmannus.*

a Πένονται ἐξὸν &c.] *Hesych.* Πένεται, πονεῖ, ἐνεργεῖ, ἀχρηματεῖ, κάμνει. *Phavorin.* Πένομαι, πένης εἰμί. De participio ἐξὸν vide p. 133. n. a.

b Ἀκλήρους πολιτεύοντας] *Hesych.* Ἀκλήρῳ, μὴ ἔχοντι κλῆρον μήτε οὐσίαν, ἤτοι πτωχῷ. Respexit, opinor, Homeri *Odyss.* λ'. v. 489.

Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,

Porro, πολιτεύοντας denotat hìc (non eos, *qui rempublicam administrant, magistratu funguntur,* sed) privatos, *qui in republicâ versantur,* et ejus legibus ac institutis vivunt. *Thucyd.* l. 2. ferè medio: Ἆθλα γὰρ οἷς κεῖται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσι, *i. e. in horum etiam civitate viri præstantissimi versantur.* Idem l. 4. propiùs fin. πρὸς τοὺς ἐμπολιτεύοντας σφῶν ἐκεῖ, i. e. — *qui illic degebant.* Hesych. Πολιτεία, ἡ πόλις ἢ βίος.

c Τῶν κρατούντων ἐστί.] Vide p. 93. n. d. et K. Π. p. 110. et p. 260. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

d Τοῦτο δὴ] *Stephanus:* Fortassis δὲ scribendum est.

e Τὰ ζεύγη ἡμῶν στρατηγῇ,] Locutio haud ità dissimilis isti, quâ usus est p. 105. ἡ δὲ τύχη ἐστρατήγησε κάλλιον.

f Ὄχλον μὲν παρέχουσιν ἄγειν,] Pro — ἐν τῷ ἄγεσθαι. Similiter suprà p. 116. vim passivam verbo ἐνεργητικῷ tribuit: ubi vide scripta n. a.

" συνωφελοῦσι δὲ οὐδὲν οὔτε εἰς τὸ μάχεσθαι, οὔτ' εἰς τὸ
" τὰ ἐπιτήδεια ἔχειν. Ἔτι δὲ τῶν ἄλλων σκευῶν τὰ περιττὰ
" ἀπαλλάξωμεν, πλὴν ὅσα πολέμου ἕνεκεν, ἢ σίτων, ἢ πο-
" τῶν ἔχομεν· ἵν' ὡς πλεῖστοι μὲν ἡμῶν [a] ἐν τοῖς ὅπλοις
" ὦσιν, ὡς ἐλάχιστοι δὲ σκευοφορῶσι. [b] Κρατουμένων μὲν
" γὰρ ἐπίστασθε ὅτι πάντα ἀλλότρια· ἢν δὲ κρατῶμεν, καὶ
" τοὺς πολεμίους δεῖ σκευοφόρους ἡμετέρους νομίζειν. Λοι-
" πόν μοι εἰπεῖν, ὅπερ καὶ μέγιστον νομίζω εἶναι· [c] Ὁρᾶτε
" γὰρ καὶ τοὺς πολεμίους, ὅτι οὐ πρόσθεν ἐξενεγκεῖν ἐτόλ-
" μησαν πρὸς ἡμᾶς πόλεμον, [d] πρὶν τοὺς στρατηγοὺς ἡμῶν
" συνέλαβον, νομίζοντες, ὄντων μὲν τῶν ἀρχόντων, καὶ ἡμῶν
" πειθομένων, ἱκανοὺς εἶναι ἡμᾶς περιγενέσθαι τῷ πολέμῳ·
" [e] λαβόντας δὲ τοὺς ἄρχοντας, [f] ἀναρχίᾳ ἂν καὶ ἀταξίᾳ
" ἐνόμιζον ἡμᾶς ἀπολέσθαι. Δεῖ οὖν πολὺ μὲν τοὺς ἄρ-

" quidquam vel ad pugnam, vel ad commeatum comparandum adjumenti
" adferunt. Præterea in vasis reliquis quæ supervacanea sunt amoveamus,
" exceptis iis, quæ ad belli, vel cibi, vel potûs usus habemus: ut quàm
" plurimi nostrûm inter armatos sint, quàm paucissimi impedimenta vehant.
" Nôstis enim omnia, victi quibus potiantur, aliena *fieri:* atque adeò si vice-
" rimus, hostes ipsos in illorum habere loco debemus, nostra qui vehant
" impedimenta. Reliquum *est* ut de eo dicam, quod maximum esse arbi-
" tror: Videtis certè etiam hostes non ante bello nos ausos fuisse lacessere,
" quàm duces nostros comprehendissent; quippe qui existimabant, quamdiu
" duces *nobis* essent, ac nos *iis* pareremus, *fore ut hostibus* bello superandis
" sufficeremus: verùm ubi duces ceperint, nos eorum qui præessent orbitate
" ordinísque perturbatione perituros arbitrabantur. Quamobrem præfectos

a Ἐν τοῖς ὅπλοις] Vide p. 102 n. b.

b Κρατουμένων γὰρ &c.] Adi loca suprà paulò citata præced. p. n. c. Perperam libri quidam exhibent articulum τὰ ante ἀλλότρια. Nos MStum Eton. et edit. *Steph.* sequimur. Cum autem ἀλλότρια intelligas oportet ἐστί, quod passim deficit.

c Ὁρᾶτε γὰρ τοὺς &c.] De structurâ vide p. 69. n. c.

d Πρὶν τοὺς — συνέλαβον] Vide p. 136. n. a.

e Λαβόντας &c.] *Muretus* legendum putavit λαβόντες, *scil.* οἱ πολέμιοι, cum νομίζοντες itidem paulò suprà intelligendi. Sed haud incommodè referri potest λαβόντας ad primum illud sententiæ membrum, Ὁρᾶτε γὰρ καὶ τοὺς πολεμίους, — vel accipi pro λαβόντων *scil.* αὐτῶν, quod mavult *Stephanus.* Sic et alibi non rarò accusativus officio genitivi absoluti fungitur. Noster *Hist.* Gr. l. 3. ferè medio: Δόξαντα δὲ ταῦτα καὶ περανθέντα — Et K. Π. p. 387. Edit. Oxon. 1727. Ἐνταῦθα δὲ τρία ὄντα τῶν &c. ubi vide quæ notavimus.

f Ἀναρχίᾳ ἂν καὶ &c.] Particulam ἂν, quæ in editis deerat, ex MSto Eton. restituimus: et eâ quidem restitutâ, non est cur ἀπολέσθαι in ἀπολεῖσθαι mutemus; cùm aoristo futuri temporis significationem ἂν dare soleat. Vide p. 5. n. b. et 128. n. b. Est tamen eadem ubi vel ἐλλειπτικῶς supprimitur particula, utì notavimus p. 30 et seq. vel librariorum excidit incuriâ. Porrò, lege p. 163. n. a.

" χοντας ἐπιμελεστέρους γενέσθαι τοὺς νῦν [a] τῶν πρόσθεν, " πολὺ δὲ τοὺς ἀρχομένους εὐτακτοτέρους, καὶ πειθομένους " μᾶλλον τοῖς ἄρχουσι νῦν, ἢ καὶ πρόσθεν. Ἢν δέ τις " ἀπειθῇ, ἢν ψηφίσησθε τὸν ἀεὶ ὑμῶν ἐντυγχάνοντα σὺν τῷ " ἄρχοντι κολάζειν, οὕτως οἱ πολέμιοι πλεῖστον ἐψευσμένοι " ἔσονται· τῇδε γὰρ τῇ ἡμέρᾳ [b] μυρίους ὄψονται ἀνθ' ἑνὸς " Κλεάρχους, τοὺς οὐδενὶ ἐπιτρέψοντας κακῷ εἶναι. Ἀλλὰ " γὰρ καὶ περαίνειν [c] ἤδη ὥρα· ἴσως γὰρ οἱ πολέμιοι αὐτί- " κα παρέσονται. Ὅ, τι μὲν οὖν τούτων δοκεῖ καλῶς ἔχειν, " ἐπικυρώσατε ὡς τάχιστα, [d] ἵν' ἔργῳ περαίνητε. Εἰ δέ " τις τὶ εἶδε τῶν ἄλλων βέλτιον ἢ [e] ταύτῃ, τολμάτω καὶ " [f] ὁ ἰδιώτης διδάσκειν· πάντες γὰρ [g] κοινῆς σωτηρίας δεό- " μεθα.

Μετὰ δὲ ταῦτα Χειρίσοφος εἶπεν, Ἀλλ' εἰ μέν τινος

" jam *designatos* oportet iis, *quos* antehac *habuimus*, multò esse diligentiores, " et milites ordinis multò observantiores, ac præfectis magis modò, quàm " antehac, dicto *audientes*. Quòd si quis dicto non fuerit audiens, decreto " à vobis facto ut quivis vestrûm, qui fortè unquam adfuerit, *de eo* pœnas unà " cum præfecto sumat, sic *demum* hostes maximè frustrà erunt: nam hoc " ipso die Clearchos sexcentos pro uno conspicient, nemini ut ignavus sit " concessuros. Sed jam tempus *est*, ut ad finem *hæc* perducamus: nam " fortassis hostes mox aderunt. Et quidquid horum quidem rectè se habere " videtur, quamprimùm ratum facite, ut re ipsâ perficiatis. Quòd si quis " aliorum meliorem hâc aliquam rationem perspexit, etiamsi privatus sit *gre-* " *gariúsve miles, eam nos* docere audeat; omnes enim communis egemus " salutis."

Post hæc Cherisophus, Enimvero, inquit, si quid aliud necessarium sit

a Τῶν πρόσθεν,] Ità MS. Eton. In editis nonnullis legitur τῶν προτέρων.

b Μυρίους] Vide p. 199. n. b.

c Ἤδη ὥρα] Similiter p. 22. ὥρα τι ἄρα λέγειν: ubi vide notata. Et suprà paulò, πάντα ἀλλότρια scil. ἐστί.

d Ἵν' ἔργῳ περαίνητε.] Sic passim apud auctores ἔργον λόγῳ opponitur. *Leunclavius* rectiùs scribi putat ἔργῳ περαίνηται. Εἰ δέ τις τὶ εἶδε &c. Sed mutatione non opus est. Cæterùm, pro Εἰ δέ τις τὶ εἶδε &c. MS. Eton. dat Εἰ δὲ τὶ ἄλλο βέλτιον ἢ &c.

e Ταύτῃ,] *Scil.* ὁδῷ. Scriptores autem in primis Attici vocem istam tanquam adverbium adhibent. *Phavorin.* Καὶ τὰ ἐπιῤῥήματα γίνονται μὲν ἐκ πάντων τοῦ λόγου μερῶν· καὶ Ἀττικοὶ μὲν μάλιστα ἰδίως ταῦτα ποιοῦσιν ἀπὸ δοτικῆς ἑνικῶν θηλυκῶν ὀνομάτων, ὡς — ταύτῃ, τὸ οὕτω. *Euripid.* Orest. v. 781.

Ὀρ. Εὖ λέγεις· φεύγω τὸ δειλὸν τῇδε.

Scholiastes: τὸ τῇδε ἀντὶ τοῦ οὕτως.

f Ὁ ἰδιώτης] Opponitur hìc, ut alibi sæpè, τῷ ἄρχοντι. Sic *privatus* apud Latinos ei opponitur, *qui est cum potestate* seu *imperio.*

g Κοινῆς] *Leunclavius* scribendum censet κοινῇ. Sed vulgata lectio satìs sana videtur.

ἄλλου δεῖ πρὸς τούτοις, οἷς [a] λέγει Ξενοφῶν, καὶ αὐτίκα [b] ἔξεστι ποιεῖν· ἃ δὲ νῦν εἴρηκε, δοκεῖ μοι ὡς τάχιστα ψηφίσασθαι ἄριστον εἶναι· καὶ ὅτῳ δοκεῖ ταῦτα, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα. [c] Ἀνέτειναν ἅπαντες. Ἀναστὰς δὲ πάλιν εἶπε Ξενοφῶν· "Ὦ ἄνδρες, ἀκούσατε ὧν [d] προςδοκᾷν δοκεῖ μοι. [e] Δῆλον ὅτι πορεύεσθαι ἡμᾶς δεῖ, ὅπου ἕξομεν τὰ ἐπιτήδεια. Ἀκούω δὲ κώμας εἶναι καλὰς, οὐ πλεῖον εἴκοσι σταδίων ἀπεχούσας. Οὐκ ἂν οὖν θαυμάζοιμι, [f] εἰ οἱ πολέμιοι, ὥςπερ οἱ δειλοὶ κύνες, τοὺς μὲν παριόντας διώκουσί τε καὶ δάκνουσιν, ἢν δύνωνται, τοὺς δὲ διώκοντας φεύγουσιν· εἰ καὶ αὐτοὶ ἡμῖν ἀπιοῦσιν ἐπακολουθοῖεν. Ἴσως οὖν ἀσφαλέστερον ἡμῖν πορεύεσθαι [g] πλαίσιον ποιησαμένους [h] τῶν ὅπλων, ἵνα [i] τὰ σκευοφόρα καὶ ὁ πολὺς ὄχλος [k] ἐν ἀσφαλεστέρῳ ᾖ. Εἰ οὖν νῦν ἀποδειχθείη, τίνα

præter ea, quæ dixit Xenophon, statim fieri possit: quæ verò jam protulit, quamprimùm decernamus optimum esse censeo; atque adeò cui probantur hæc, manum is tollat. Sustulerunt omnes. Et Xenophon cùm iterum surrexisset, "Audite, inquit, viri, quæ mihi expectanda videntur. Perspicuum est eundum nobis esse *ad ea loca*, ubi commeatum habituri simus. Ego verò pulchros audio vicos esse, qui non plus viginti stadia hinc absunt. Quare nihil mirer, si hostes, quemadmodùm timidi canes et insectantur prætereuntes et mordent, si possint, persequentes fugiunt; si etiam isti nos discedentes subsequantur. Itaque tutiùs fortassis iter fecerimus, si in quadratum agmen armatos disponamus, ut impedimenta et frequens turba loco sit tutiore. Quare si jam constitutum fuerit, quem agmini quadrato

a Λέγει] De temporum commutatione vide p. 2. n. d. et ibi quæ adduximus ex *Aristide:* cujus exstant verba Tom. 2. p. 529. edit. Oxon.

b Ἔξεστι] *Muretus* mavult ἐξέσται. Sed vide p. 21. n. c.

c Ἀνέτειναν ἅπαντες.] Vide p. 169. n. c. Similiter sine ullius particulæ vinculo mox infrà dicit: Ἔδοξε ταῦτα. Et K. Π. p. 556. Edit. Oxon. 1727. θεραπεύουσι τὰς τῶν ἀρχόντων θύρας. Sic Joh. IV. 6. ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη.

d Προςδοκᾷν δοκεῖ μοι.] *Phavorin.* Προςδοκᾷν, τὸ ἐλπίζειν ἀγαθὰ καὶ κακά. Sic et Latini de utrisque adhibent *expectare.* Cæterùm, pro δοκεῖ μοι, *Muretus* legit δοκῶ μοι, i. e. *quæ præsagire mihi videor.* Sed non audiendus est: intelligas oportet δεῖν ante προςδοκᾷν. Similis est locutio K. Π. p. 162. Edit. Oxon. 1727. Ὡδί μοι δεῖν δοκεῖ, ἔφη, ποιεῖν: et alibi sæpè. Vide suprà p. 22. n. c.

e Δῆλον ὅτι] Adi p. 154. n. d.

f Εἰ οἱ πολέμιοι, ὥςπερ — εἰ καὶ αὐτοὶ] Pari modo Noster particulam εἰ repetit in *Œconom.* haud ità longè ab init. Οἶμαι δ' ἂν καὶ εἰ ἐπὶ πῦρ ἐλθόντος σοῦ, καὶ μὴ ὄντος παρ' ἐμοὶ, εἰ ἄλλοσε ἡγησαίμην, &c. Adi p. 65. n. b. et p. 176. n. e.

g Πλαίσιον Vide p. 63. n. g.

h Τῶν ὅπλων,] Vide p. 102. n. b.

i Τὰ σκευοφόρα καὶ ὁ, &c.] Vide p. 90. n. a. et p. 34. n. c.

k Ἐν ἀσφαλεστέρῳ] Sic suprà p. 69. νομίζοντες οὕτως ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι, — De ellipsi vocis τόπος jam diximus p. 121. n. f.

"χρὴ ἡγεῖσθαι τοῦ πλαισίου, καὶ [a] τὰ πρόσθεν κοσμεῖν, "καὶ τίνας ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἑκατέρων εἶναι, καὶ τίνας "ὀπισθοφυλακεῖν, οὐκ ἄν, ὁπότε οἱ πολέμιοι ἔλθοιεν, βου-"λεύεσθαι ἡμᾶς δέοι, ἀλλὰ χρῴμεθ' ἂν εὐθὺς τοῖς τε-"ταγμένοις. [b] Εἰ μὲν οὖν ἄλλος τις βέλτιον ὁρᾷ, ἄλλως "ἐχέτω· εἰ δὲ μή, Χειρίσοφος μὲν ἡγοῖτο, [c] ἐπειδὴ καὶ "Λακεδαιμόνιός ἐστι· τῶν δὲ πλευρῶν ἑκατέρων δύο τῶν "πρεσβυτάτων στρατηγὼ ἐπιμελοίσθην· ὀπισθοφυλακῶ-"μεν δὲ ἡμεῖς οἱ νεώτατοι, ἐγώ τε καὶ Τιμασίων, "[d] τὸ νῦν εἶναι. [e] Τὸ δὲ λοιπόν, πειρώμενοι ταύτης "τῆς τάξεως, βουλευσόμεθα ὅ, τι ἂν ἀεὶ κράτιστον "δοκοίη εἶναι. Εἰ δέ τις ἄλλο βέλτιον ὁρᾷ, λεξάτω." Ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς ἀντέλεγεν, εἶπεν, "Ὅτῳ δοκεῖ ταῦτα, "[f] ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα." Ἔδοξε ταῦτα. "Νῦν, ἔφη,

"præesse, primámque aciem componere, et quos ab utroque esse latere, "quósque à tergo curare oporteat, non necesse fuerit *tum* nos deliberare, "cùm hostes venerint, sed instructis statim uti *militibus* nobis licebit. Si "*quid* igitur alius quisquam rectius perspicit, aliter res instituitor; si non, "Cherisophus *fronti* præsit, quandoquidem Lacedæmonius est; utriusque "lateris duo è natu maximis duces curam habeant; tergum nos ætate mi-"nores custodiamus, ego *scilicet* et Timasion, in præsens *quidem*. In reli-"quum, hujus ubi ordinis periculum fecerimus, quidquid semper opti-"mum factu videatur, id consilii capiemus. Quòd si quis rectius aliud "perspicit, exponat." Cùm nemo contradiceret, ait, "Cui probantur hæc, "manum tollat." Decreta hæc erant. "Jam, inquit, ubi discessum est,

a Τὰ πρόσθεν] *Scil.* τῶν ὅπλων μέρη: quâ de ellipsi consule p. 34. n. c.

b Εἰ μὲν οὖν ἄλλος τις] *Muretus* et *Steph.* malunt ἄλλο: sic paulò pòst, Εἰ δέ τις ἄλλο βέλτιον ὁρᾷ, λεξάτω. Cùm tamen suprà dixit Εἰ δέ τις τι εἶδε τῶν ἄλλων, lectionem, fide librorum nixam, loco motam nolim.

c Ἐπειδὴ καὶ Λακεδαιμόνιός ἐστι] Honorem istum auctoritatémque Lacedæmoniis deferendi causam tangit Noster lib. vi. haud procul ab init. Τὸ μέντοι ἐμὲ προαιρεθῆναι ὑφ' ὑμῶν ἄρχοντα, Λακεδαιμονίου ἀνδρὸς παρόντος, οὔθ' ὑμῖν, οὔτ' ἐμοὶ δοκεῖ συμφέρον εἶναι, ἀλλ' ἧττον ἂν διὰ τοῦτο τυγχάνειν, εἴ τι δέοισθε παρ' αὐτῶν· ἐμοὶ δ' αὖ οὐ πάνυ τι νομίζω τοῦτο ἀσφαλὲς εἶναι. Ὁρῶ γὰρ ὅτι καὶ τῇ πατρίδι μου οὐ πρόσθεν ἐπαύσαντο πολεμοῦντες, πρὶν ἐποίησαν πᾶσαν τὴν πόλιν ὁμολογεῖν Λακεδαιμονίους καὶ αὐτῶν ἡγεμόνας εἶναι. *Thucyd.* l. 1. haud ità longè ab init. καὶ μεγάλου κινδύνου ἐπικρεμασθέντος, (*scil.* Græcis à barbarorum rege) οἵ τε Λακεδαιμόνιοι τῶν ξυμπολεμησάντων Ἑλλήνων ἡγήσαντο, δυνάμει προὔχοντες. — Nostro etiam, Λακεδαιμ. πολιτ. ineunte, Sparta est δυνατωτάτη τε καὶ ὀνομαστοτάτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι πόλεων.

d Τὸ νῦν εἶναι.] Eadem occurrit phrasis K. Π. p. 359. Edit. Oxon. 1727. Vide suprà scripta p. 51. n. a. *Tho. Magister*, τὸ δὲ σήμερον εἶναι, καὶ τὸ σήμερον ἔχον, κρεῖττον ἢ τὸ νῦν εἶναι, καὶ τὸ νῦν ἔχον: deinde primæ phraseos exemplum ex *Aristide* profert. Sed rhetorem hunc Xenophontémque nemo, cui modò mens sana, contenderit.

e Τὸ δὲ λοιπόν,] Lege sis p. 102. n. c.

f Ἀνατεινάτω τὴν —— Ἔδοξε, &c.] Vide p. 169. n. c. et p. 180. n. c.

"ἀπιόντας ποιεῖν δεῖ τὰ δεδογμένα· καὶ ὅςτις τε ὑμῶν "[a] τοὺς οἰκείους ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν, μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθὸς "εἶναι· (οὐ γάρ ἐστιν ἄλλως τούτου τυχεῖν) [b] ὅςτις τε ζῆν "ἐπιθυμεῖ, πειράσθω νικᾶν· τῶν μὲν γὰρ νικώντων, τὸ "κατακαίνειν· τῶν δὲ ἡττωμένων, τὸ ἀποθνήσκειν ἐστί. "Καὶ εἴ τις γε χρημάτων ἐπιθυμεῖ, κρατεῖν πειράσθω· "τῶν γὰρ νικώντων ἐστὶ καὶ τὰ ἑαυτῶν σώζειν, καὶ τὰ τῶν "ἡττωμένων λαμβάνειν."

Τούτων λεχθέντων ἀνέστησαν, καὶ ἀπελθόντες κατέκαιον τὰς ἁμάξας καὶ τὰς σκηνάς· τῶν δὲ περιττῶν, ὅτου μὲν δέοιτό τις, μετεδίδοσαν ἀλλήλοις, τὰ δὲ ἄλλα εἰς τὸ πῦρ ἐῤῥίπτουν. Ταῦτα ποιήσαντες ἠριστοποιοῦντο. Ἀριστοποιουμένων δὲ αὐτῶν ἔρχεται [c] Μιθραδάτης σὺν ἱππεῦσιν ὡς τριάκοντα, καὶ καλεσάμενος τοὺς στρατηγοὺς [d] εἰς ἐπήκοον, λέγει ὧδε· Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, [e] καὶ Κύρῳ πιστὸς ἦν, ὡς ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ νῦν ὑμῖν εὔνους· καὶ ἐνθάδε εἰμὶ σὺν πολλῷ φόβῳ διάγων. Εἰ οὖν ὁρῴην ὑμᾶς σωτήριόν τι βουλευομένους, ἔλθοιμι ἂν πρὸς ὑμᾶς, καὶ [f] τοὺς θερά-

"præstemus oportet quæ decreta sunt: ac quicunque vestrûm suos videre "desiderat, meminerit virum *se* fortem *præbeat necesse* esse; (hoc enim aliter consequi non licet) quíque vitâ frui cupit, det operam ut vincat: nam "vincentium est, interficere; victorum, mori. Et si quis opum cupiditate "ducitur, *id* conetur ut superior evadat: quippe eorum est, qui vincunt, et "sua tueri, et ea, quæ victi possident, capere."

His dictis surrexerunt, et cùm abiissent, plaustra tentoriáque combusserunt: ex supervacaneis verò *vasis*, quorum indigeret aliquis, *ea* inter se communicârunt, cætera in ignem abjiciebant. Hæc cùm fecissent, prandebant. Iis autem prandentibus Mithradates cum equitibus triginta circiter venit, et cùm duces in locum unde posset exaudiri vocâsset, in hunc modum loquutus est: Ego, Græci, et Cyro, utì nôstis ipsi, fidelis eram, et vobis nunc benevolus *sum;* adeóque hìc magno cum metu versor. Itaque si quid vos consilii salutaris inire videro, ad vos cum ministris omnibus veniam.

a Τοὺς οἰκείους] Intellige *γονέας, γυναῖκας, παῖδας*, quorum *πόθου* suprà meminit p. 150. ac denique *φίλτατα* quæque.

b Ὅςτις τε ζῆν ἐπιθυμεῖ, &c.] Passim hoc militibus inculcatum. Lege suprà p. 164.

c Μιθραδάτης] Vide p. 136. n. c.

d Εἰς ἐπήκοον, λέγει] Hâc de locutione jam suprà diximus p. 137. n. a. De temporum permutatione vide p. 168. n. a.

e Καὶ Κύρῳ πιστὸς ἦν,] Noster suprà p. 136. Ἀριαῖος δὲ καὶ Ἀρτάοζος καὶ Μιθραδάτης, οἳ ἦσαν Κύρῳ πιστότατοι.

f Τοὺς θεράποντας — ἄγων.] *Hesych.* Θεράποντες, οἱ ἐν δευτέρᾳ τάξει φίλοι — δοῦλοί τε καὶ ὑπηρέται. Pro ἄγων MS. Eton. exhibet ἔχων: quæ passim inter se confunduntur. Sic suprà p. 106. pro τοὺς πρώτους ἔχων idem MS. dat — ἄγων.

κοντας πάντας ἄγων. Λέξατε οὖν, ἔφη, πρός με, τί ἐν νῷ ἔχετε, ὡς πρὸς φίλον τε καὶ εὔνουν, καὶ βουλόμενον [a] κοινῇ σὺν ὑμῖν τὸν στόλον ποιεῖσθαι. Βουλευομένοις τοῖς στρατηγοῖς ἔδοξεν [b] ἀποκρίνασθαι τάδε· (καὶ ἔλεγε Χειρίσοφος) Ἡμῖν δοκεῖ, ἢν μέν τις ἐᾷ ἡμᾶς ἀπιέναι οἴκαδε, [c] διαπορεύεσθαι τὴν χώραν ὡς ἂν δυνώμεθα ἀσινέστατα· ἢν δέ τις ἡμᾶς τῆς ὁδοῦ ἀποκωλύῃ διαπολεμεῖν τούτῳ, ὡς ἂν δυνώμεθα κράτιστα. Ἐκ τούτου ἐπειρᾶτο Μιθραδάτης διδάσκειν ὡς ἄπορον, εἴη, βασιλέως ἄκοντος, σωθῆναι. [d] Ἔνθα δὴ ἐγιγνώσκετο ὅτι [e] ὕποπτος εἴη· καὶ γὰρ τῶν Τισσαφέρνους τὶς [f] οἰκείων παρηκολούθει πίστεως ἕνεκα. Καὶ ἐκ [g] τούτου ἐδόκει τοῖς στρατηγοῖς, βέλτιον εἶναι δόγμα ποιήσασθαι, τὸν [h] πόλεμον ἀκήρυκτον εἶναι,

Quare, ait, vobis quid in animo sit, mihi tanquam amico benevolóque, et vobiscum unà itineris faciendi cupido, exponite. Ducibus *de re* consultantibus ità respondendum esse visum est; (ac *pro cæteris quidem* loquutus est Cherisophus) Nobis stat per *hanc* regionem quàm *quidem* poterimus innocentissimè proficisci, si nemo impediat quominùs domum discedamus; sin quis nos itinere prohibeat, contra eum quàm fortissimè poterimus, bello decertare. Tum verò Mithradates ostendere nitebatur haud posse fieri ut, invito rege, incolumes evaderent. Ibi tum intellectum est fidem ei non habendam: nam et è Tissaphernis quidam familiaribus *eum* fidei causâ comitabatur. Quare visum est ducibus satius esse decretum fieri, ut bellum citra præcones gereretur, quamdiu sint in hostico: corrumpebant enim accedendo milites,

a *Κοινῇ*] Grata hæc Nostro et familiaris est ellipsis. Κ. Π. p. 72. Edit. Oxon. 1727. *Ἀχρή σε κοινῇ σὺν Κυαξάρῃ σκοπεῖσθαι*, ibid. p. 155. *σκοπεῖν δ' ἀξιῶ κοινῇ καὶ σὲ καὶ ἐμὲ*, — ubi *βουλῇ* intelligas oportet. Varias vocis *στόλος* significationes jam suprà evolvimus p. 24. n. a.

b Ἀποκρίνασθαι τάδε· (*καὶ ἔλεγε* &c.] Hâc de loquendi formâ scripsimus p. 157. n. d.

c *Διαπορεύεσθαι τὴν* &c.] Adi p. 117. n. d.

d Ἔνθα δὴ] *Phavorin.* Ἔνθα, τότε, ὅπου, ἢ ἐνταῦθα. Οὐ *μόνον τοπικόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ χρονικόν.* Sic suprà Noster p. 25. Ἔνθα δὴ *μέρος* &c. et 61. Ἔνθα δὴ σὺν &c. Alibi passim.

e Ὕποπτος] *Hesychio* est ἐχθρός. Lexicon G. L. vetus: Ὕποπτος, *suspectus, suspiciosus.* MS. Eton. *ὑποσήμαντος*, satis significanter quidem et loci sententiæ convenienter, utì ex verbi *ὑποσημαίνω* interpretatione p. 124. n. a. constabit. Sed nominis istius exempla desiderantur.

f Οἰκείων — *πίστεως ἕνεκα*,] *Hesych.* Οἰκεῖοι *οἱ κατ' ἐπιγαμίαν ἀλλήλοις προσήκοντες, καὶ ἴδιοι, καὶ κατὰ τὴν οἰκίαν πάντες.* Eò autem unà cum Mithradate missi erant, *ut ei fides haberetur à Tissapherne.*

g Ἐκ *τούτου*] Vide sis Κ. Π. p. 73. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

h Πόλεμον *ἀκήρυκτον*] I. e. bellum, in quo præconibus ultro citróque commeare non liceret. *Hesychius* et *Phavor.* Ἀκήρυκτος, *ἀνεπικηρύκευτος:* i. e. *ἄνευ κηρυκείου*, seu in quo nulli *ἐπὶ συμβάσει καὶ σπονδαῖς κήρυκες διαπέμπονται.* Iidem Ἀκήρυτος, (repono *ἀκήρυκτος*) *μέγας τις, ἀδιάλλακτος:* i. e. *acre*, (*scil.* bellum) *implacabili odio imbutum.* Herodot. l. 5. c. 81. *Αἰγινῆται δὲ, εὐδαιμονίῃ τε μεγάλῃ ἐπαρθέντες, καὶ ἔχθρης παλαιῆς ἀναμνησθέντες ἐούσης πρὸς Ἀθηναίους, τότε Θηβαίων δεηθέντων, πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι ἐπέφερον.*

ὥς τε [a] ἐν τῇ πολεμίᾳ εἶεν· διέφθειρον γὰρ προσιόντες τοὺς στρατιώτας, καὶ ἕνα γε λοχαγὸν διέφθειραν, [b] Νίκαρχον Ἀρκάδα· καὶ [c] ᾤχετο ἀπιὼν νυκτὸς σὺν ἀνθρώποις ὡς εἴκοσι.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀριστήσαντες, καὶ διαβάντες [d] τὸν Ζάβατον ποταμὸν, [e] ἐπορεύοντο τεταγμένοι, τὰ ὑποζύγια καὶ τὸν ὄχλον ἐν μέσῳ ἔχοντες. Οὐ πολὺ δὲ προεληλυθότων αὐτῶν, ἐπιφαίνεται πάλιν ὁ Μιθραδάτης, ἱππέας ἔχων ὡς διακοσίους, καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας ὡς τετρακοσίους, μάλα ἐλαφροὺς καὶ εὐζώνους· καὶ προσῄει μὲν, ὡς φίλος ὢν, πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἐγένετο, ἐξαπίνης οἱ μὲν αὐτῶν ἐτόξευον καὶ ἱππεῖς καὶ πεζοὶ, οἱ δ' ἐσφενδόνων καὶ ἐτίτρωσκον. Οἱ δ' ὀπισθοφύλακες τῶν Ἑλλήνων [f] ἔπασχον μὲν κακῶς, ἀντεποίουν δὲ οὐδέν· [g] οἵ τε γὰρ

atque unum sanè cohortis præfectum corruperant, Nicarchum Arcadem; isque adeò noctu cum viginti ferè hominibus discessit.

Post hæc cùm pransi essent, atque Zabatum fluvium trajecissent, instructi pergunt, jumentis ac turbâ *inermi* in medio collocatâ. Cúmque non longè progressi essent, in conspectum prodit iterum Mithradates, cum ducentis circiter equitibus, et sagittariis funditoribúsque ferè quadringentis, levibus admodùm et expeditis; et ad Græcos quidem *versùs*, quasi amicus, tendebat. Cùm propiùs abesset, subitò ipsorum tum equites tum pedites partim sagittas emittebant, partim fundis utebantur *nostrósque* vulnerabant. Græci autem qui in extremo erant; agmine injurias accipiebant, nihil *injuriæ* vicissim faciebant: nam et Cretenses minùs longè quàm Persæ sagittas emit-

a Ἐν πολεμίᾳ] Respice p. 25. n. g.

b Νίκαρχον &c.] Cujus suprà meminit p. 136.

c Ὤιχετο ἀπιὼν] Ejusdem locutionis exemplum pete sis ex p. 119. n. a. et 125. n. c.

d Τὸν Ζάβατον] MS. Eton. edit. *Ald.* et *Steph.* Ζάπην: *Leunclav.* Ζάθην. Malè opinor, omnes. Repono levi mutatione Ζάβατον, de quo sic suprà p. 126, Noster: *Μετὰ ταῦτα ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Ζάβατον ποταμὸν — Καὶ ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς.* *Primo*, postquam eò advenissent, die exponit p. 134. reditum Clearchi à congressu colloquióque Tissaphernis, ducúmque mox insequutam mortem: *secundo*, p. 149 et seq. Græcorum, eo casu perculsorum, mœrorem animíque anxietatem, necnon ducum, in mortuorum locum substituendorum, electionem: *tertio*, p. 165 et seq. orationes, quas isti duces eo habuêre consilio, ut demissos militum animos erigerent recrearéntque; necnon Mithradatis fraudem structam pariter et detectam, et fugam denique Nicarchi. Pòst demum Græci Ζάβατον, de quo priùs, trajiciunt. Pluribus fluvium hunc tangimus in *Indice Geograph.*

e Ἐπορεύοντο τεταγμένοι, τὰ &c.] *Onosander* Strateg. c. 6. Ἀγέτω (*scil.* ὁ στρατηγὸς) δὲ τὸ στράτευμα πᾶν ἐν τάξει, κἂν μήπω μέλλῃ συμβάλλειν, &c. deinde, Λαμβανέτω δὲ τὴν θεραπείαν, καὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἅπασαν ἐν μέσῃ τῇ δυνάμει χωρίς. Nimirum, ἵνα τὰ σκευοφόρα, καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἐν ἀσφαλεστέρῳ ᾖ, uti Noster suprà modò p. 180.

f Ἔπασχον μὲν κακῶς, &c.] Sic infrà mox: κακῶς μὲν πάσχοντας, ἀντιποιεῖν δ' οὐδὲν δυναμένους.

g Οἵ τε γὰρ Κρῆτες &c.] Creta, auctore *Solino* c. 11. *prima mari potuit, remis et*

Κρῆτες βραχύτερα τῶν Περσῶν ἐτόξευον, καὶ ἅμα [a] ψιλοὶ ὄντες εἴσω τῶν ὅπλων κατεκέκλιντο· οἵ τε ἀκοντισταὶ βραχύτερα ἠκόντιζον ἢ ὡς [b] ἐξικνεῖσθαι τῶν σφενδονητῶν. Ἐκ τούτου Ξενοφῶντι ἐδόκει διωκτέον εἶναι· καὶ ἐδίωκον [c] τῶν τε ὁπλιτῶν καὶ τῶν πελταστῶν οἳ ἔτυχον σὺν αὐτῷ ὀπισθοφυλακοῦντες· διώκοντες δὲ οὐδένα κατελάμβανον τῶν πολεμίων. Οὔτε γὰρ ἱππεῖς ἦσαν τοῖς Ἕλλησιν, οὔτε οἱ πεζοὶ τοὺς πεζοὺς [d] ἐκ πολλοῦ φεύγοντας ἐδύναντο καταλαμβάνειν ἐν ὀλίγῳ χωρίῳ· πολὺ γὰρ οὐχ οἷόν τε ἦν ἀπὸ τοῦ ἄλλου στρατεύματος διώκειν. Οἱ δὲ βάρβαροι ἱππεῖς [e] καὶ φεύγοντες ἅμα ἐτίτρωσκον, [f] εἰς τοὔπισθεν τοξεύοντες ἀπὸ τῶν ἵππων· ὁπόσον δὲ προδιώξειαν οἱ Ἕλληνες, τοσοῦτο πάλιν ἐπαναχωρεῖν μαχομένους ἔδει. [g] Ὥστε τῆς ἡμέρας ὅλης διῆλθον

tebant, simúlque, quòd leviter essent armati, intra gravis armaturæ milites se subducebant; et jaculatores minùs longè jacula mittebant quàm ut funditores adtingerent. Tum verò Xenophonti visum est persequendum esse *hostem;* atque adeò ex gravis armaturæ militibus et peltastis ii, qui cum ipso fortè erant extremo in agmine, persequebantur; at nullum *tamen*, cùm persequerentur, ex hostibus ceperunt. Neque enim Græcis erant equites, neque pedites fugientem ex longo *intervallo* peditatum exiguo in spatio capere potuerunt: nam longè à copiis cæteris persequi non licebat. Equites verò barbari etiam cùm fugerent vulnerabant *insequentes*, quippe qui ab equis à tergo sagittas emitterent: quantúmque spatii persequendo Græci progressi sunt, tantum *eos* pugnando retrocedere necesse erat. Itaque toto die non

sagittis. Cretensium itidem arcus sagittásque sæpissimè memorant auctores. Vide sis *Strab.* l. 10. p. 736. *Callimach.* hymn. in Dianam v. 81. *Lucan.* l. 7. v. 229. *Plin.* N. H. l. 16. c. 36. *Valer. Max.* l. 9. c. 3. *Virgil.* Ecl. 10. v. 59. His omnino adde *Alex.* ab *Alexand.* Gen. Dier. l. 6. c. 22. sub fin. et auctores ibi à *Tiraquello* citatos.

a Ψιλοὶ ὄντες εἴσω &c.] Opponuntur isti τοῖς ὅπλοις, i. e. ὁπλίταις passim apud Historicos. Consule *Indic. Tact.* K. Π. Edit. Oxon. 1727. adjectum ad v. ψιλοὶ, et supra p. 102. n. b. Cæterùm, locutione usus est eâdem *Apollon. Rhod.* Argon. l. 2. v. 736 et seq.

> Ἐκ δ' αὐτῆς εἴσω κατακέκλιται ἠπειρόνδε
> Κοίλη ὕπαιθα νάπη, ——

b Ἐξικνεῖσθαι τῶν σφενδονητῶν.] Vide sis p. 67. n. g.

c Τῶν τε ὁπλιτῶν καὶ — οἳ] Ejusdem structuræ pete sis exempla ex p. 134. n. c.

d Ἐκ πολλοῦ] *Scil.* διαστήματος: quâ de ellipsi lege p. 63. n. a. Sic et pro πολὺ, quod mox sequitur, plenè dixeris ἐπὶ πολὺ διάστημα.

e Καὶ φεύγοντες ἅμα ἐτίτρωσκον, &c.] *Plutarch.* in *Crasso* p. 558. Ὑπέφευγον γὰρ ἅμα βάλλοντες οἱ Πάρθοι· καὶ τοῦτο &c. *Virgil.* Georg. l. 3. v. 31. *Fidentémque fugâ Parthum versísque sagittis*, ubi *Serv.* hæc: Benè, *fidentem:* tunc enim meliùs jaculantur sagittas. *Horat.* Od. 19. l. 1.

> *Et versis animosum equis*
> *Parthum dicere* ——

f Εἰς τοὔπισθεν] Dixit eâdem ferè usus Atticâ crasi, atque p. 35. in εἰς τοὔμπαλιν. *Phavor.* Οὐ ἀντὶ τοῦ ο (addideris et ω) χρῶνται Ἀττικοὶ, ὡς ὅταν λέγωσι — τοὔμπαλιν, ἀντὶ τοῦ τὸ ἔμπαλιν. Sed de auctoritate et exemplis in re notissimâ non est cur laboremus.

g Ὥστε τῆς ἡμέρας ὅλης] Ellipticè dici-

οὐ πλέον πέντε καὶ εἴκοσι σταδίων, ἀλλὰ [a] δείλης ἀφίκοντο εἰς τὰς κώμας. Ἔνθα δὴ πάλιν ἀθυμία ἦν. Καὶ Χειρίσοφος καὶ οἱ πρεσβύτατοι τῶν στρατηγῶν Ξενοφῶντα ἠτιῶντο, ὅτι ἐδίωκεν [b] ἀπὸ τῆς φάλαγγος, καὶ αὐτός τε ἐκινδύνευε, καὶ τοὺς πολεμίους [c] οὐδὲν μᾶλλον ἐδύνατο βλάπτειν.

Ἀκούσας δὲ ὁ Ξενοφῶν ἔλεγεν ὅτι ὀρθῶς ἠτιῶντο, [d] καὶ αὐτὸ τὸ ἔργον αὐτοῖς μαρτυροίη. "Ἀλλ' ἐγὼ ἠναγκάσθην "διώκειν, [e] ἐπεὶ ἑώρων ἡμᾶς ἐν τῷ μένειν κακῶς μὲν πάσ-"χοντας, ἀντιποιεῖν δ' οὐδὲν δυναμένους. Ἐπειδὴ δὲ "ἐδιώκομεν, ἀληθῆ, ἔφη, ὑμεῖς λέγετε· κακῶς μὲν γὰρ "οὐδὲν ποιεῖν μᾶλλον ἐδυνάμεθα τοὺς πολεμίους, ἀνεχω-"ροῦμεν δὲ πάνυ χαλεπῶς. [f] Τοῖς οὖν θεοῖς χάρις, ὅτι "οὐ σὺν πολλῇ ῥώμῃ, ἀλλὰ [g] σὺν ὀλίγοις ἦλθον· ὥστε

plus viginti quinque stadia confecerunt; sub vesperam autem ad vicos pervenêre. Hìc verò rursùs *orta* est anxietas. Ac Cherisophus et ii *qui* inter duces natu maximi *erant* Xenophontem incusabant, quòd ab acie *longiùs hostem* persequutus esset, ipséque periculum obiret, cùm *tamen* hostes nihil magìs lædere posset.

Hæc cùm audiret Xenophon, rectè *se* eos incusare aiebat, rémque adeò ipsam testem iis adesse. "Verùm egò necessitate, *inquit*, adductus sum ut hostes "persequerer, quippe quia videbam nos detrimentum accipere, dum subsi-"steremus, cùm nihil *ipsi* vicissim *hostibus* detrimenti inferre possemus. At "postquam insequuti sumus, *compertum*, ait, vera *esse quæ* dicitis: nam hos-"tibus nihil plus *quàm anteà* nocere potuimus, et difficulter admodùm re-"trocedebamus. Quare diis gratia *sit*, quòd non cum magnâ *suorum* vi, sed "cum paucis venerint: adeò ut non magnoperè quidem *nos* læderent,

tur pro διὰ τῆς ἡμέρας &c. Vide scripta p. 26. n. d.

a Δείλης &c.] Similiter *Lucian*. in dial. in quem includit Alexandr. Hannib. &c. p. 129. Καὶ τοσούτους ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε &c. ubi pariter atque hoc loco exaudienda est præp. ἐπί. Adde quæ notavimus ad v. δείλη p. 62. n. c.

b Ἀπὸ τῆς φάλαγγος,] Sic suprà p. 94. προϊόντες ἀπὸ τῆς φάλαγγος, &c. quod his verbis suprà modò expressit, ἀπὸ τοῦ ἄλλου στρατεύματος διώκειν: et mox infrà, ἀπὸ τοῦ στρατεύματος διώκειν. *Hesych*. Φάλαγξ, πολεμιστῶν παράταξις. *Suidas:* Φάλαγγες, στίχες· τάξεις· οἱ δὲ, τὸ ἐκ πλειόνων τάξεων ὁπλιτικὸν πλῆθος. Consule sis etiam *Indic. Tact.* K. Π. Edit. Oxon. 1727. nostræ adjectum, ad. v. Φάλαγξ.

c Οὐδὲν μᾶλλον] *Scholiaste* in Thucyd. l. 3. paulò ultra med. interprete, est οὐδ' ὅλως. Non ità adpositè, opinor, ad locum.

d Καὶ αὐτὸ τὸ ἔργον &c.] Sic K. Π. l. 8. extremo, Edit. Oxon. 1727. τὰ ἔργα — εὑρήσει — μαρτυροῦντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις. Porrò, de transitione ab obliquâ ad rectam orationem diximus p. 24. n. b.

e Ἐπεὶ] Adi p. 160. n. a.

f Τοῖς οὖν θεοῖς χάρις, &c.] Pietate gravem meritísque passim sese præstat Xenophon. Sic K. Π. p. 647. Edit. Oxon. 1727. Πολλὴ δ' ὑμῖν χάρις ὅτι &c.

g Σὺν ὀλίγοις] *Scil.* στρατιώταις in ῥώμῃ intellectis. Vide p. 84. n. f. et 86. n. a. et K. Π. p. 382. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

" βλάψαι μὲν μὴ μεγάλα, δηλῶσαι δὲ ὧν δεόμεθα. " Νῦν γὰρ οἱ μὲν πολέμιοι τοξεύουσι καὶ σφενδονῶσιν ὅσον " οὔτε οἱ Κρῆτες ἀντιτοξεύειν δύνανται, οὔτε οἱ ἐκ χειρὸς " βάλλοντες ἐξικνεῖσθαι· ὅταν δὲ αὐτοὺς διώκωμεν, [a] πολὺ " μὲν οὐχ οἷόν τε χωρίον ἀπὸ τοῦ στρατεύματος διώκειν, " ὀλίγον δέ· ἔνθα οὐδ' εἰ ταχὺς εἴη πεζὸς, πεζὸν ἂν διώ- " κων καταλάβοι ἐκ τόξου [b] ῥύματος. [c] Ἡμεῖς μὲν οὖν, " εἰ μέλλομεν τούτους εἴργειν, ὥστε μὴ δύνασθαι βλάπ- " τειν ἡμᾶς πορευομένους, σφενδονητῶν τε τὴν ταχίστην δεῖ

" quibus verò indigemus declararent. Jam enim sagittis fundisque *nos tanto* " *ex intervallo* petunt hostes, ut neque Cretenses vicissim *eos* sagittis petere " possint, neque *eos* adtingere *alii*, qui manu tela torquebant: cúmque *eos* " insequamur, fieri non potest ut longo ab exercitu spatio insequamur, sed " exiguo *tantúm:* ubi nè si quidem celer fuerit pedes, peditem persequendo " adsequi sagittâ arcu emissâ poterit. Nos itaque, si hos prohibere volumus, " nè nobis iter facientibus incommodum adferant, quamprimùm et fundito-

a Πολὺ μὲν οὐχ — ὀλίγον δέ·] Utrique huic periodi membro eadem subjecta est notio. Turpiter itaque sese dant cum istâ critici quidam censurâ, quæ Luc. IX. 45. tanquam tautologiæ damnandum vexat. Cæterùm, locum hunc sic legendum et distinguendum censet *Leunclavius:* ἔνθα δὲ ὀλίγον, οὐδ' εἰ ταχὺς &c. Sed nil mutandum: nam istiusmodi clausulâ, quam in ὀλίγον δὲ videmus, utì solet Noster: p. 112. Καὶ ἦν καὶ παρὰ πότον ἡδὺ μὲν, κεφαλαλγὲς δέ. Quâ de terminatione sententiæ plura ad lib. proximè sequentem.

b Ῥύματος.] Ad vocem hanc ex *Suidâ* quædam et *Eunapio* adducunt Lexicographi: quibus melioris notæ exemplum addidit doctis. *Grammius* ex Æschylo, *Pers.* v. 147.

Πότερον τόξου ῥῦμα τὸ νικῶν,
Ἢ δορυκράνου
Λόγχης ἰσχὺς κεκράτηκεν.

Scholiastes: Πότερον ἄρα, φησὶν, ἡ ὁρμὴ τοῦ τόξου ἐστὶ τὸ νικῆσαν καὶ ἡττῆσαν τοὺς Ἀθηναίους, ἢ ἰσχὺς τῆς δορυκράνου λόγχης κεκράτηκε καὶ ἐνίκησε τοὺς Πέρσας δηλαδή. Οἱ μὲν γὰρ Πέρσαι, τοξόται· οἱ δ' Ἀθηναῖοι, λογχηφόροι. Ὁ δὲ λέγει, ἐστὶ τοιοῦτον, ἄρα οἱ Πέρσαι ἐνίκησαν τοὺς Ἀθηναίους, ἢ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς Πέρσας; Idem sanè nomen, at alio sensu, apud *Euripid.* Heracl. v. 261. occurrit; et alibi.

c Ἡμεῖς μὲν &c.] *Mureto* judice omnino legendum ἡμῖν, ut cohæreat cum verbo δεῖ. Simili usus structurâ dixit K. Π. p. 71. Edit. Oxon. 1727. Ὅτι δὲ πολλῶν μὲν σοι δεήσει, — et alibi sæpé. *Leunclav.* post εἴργειν demum, non post οὖν distinctionem ponit, ut ἡμεῖς ad μέλλομεν referatur. Vulgata mihi et lectio et interpunctio retinenda videtur: nam ἀνακολουθίας invenimus exempla K. Π. p. 103. ubi vide notata cum n. 2. p. 102. Noster itidem K. Π. p. 205. Edit. ejusd. Δεῖσθαι δὲ τούτων νομίζων, τῶν μὲν ὑμετέρων ἡδύ μοι φείδεσθαι: ubi in νομίζων, perinde atque in ἡμεῖς hìc loci, nominativus pro dativo casu adhibetur. Vide ibi notata. Hujusmodi structuram, cujus usum scriptores Ἀττικώτατοι non refugerunt, si eâ, quâ par erat, diligentiâ notâssent viri humanitatis studiorum non prorsùs insueti, *barbarismis et interdum solœcismis auctorum sacrorum dictionem inquinatam* pronuntiare vix, opinor, sustinuissent. Literaténe *Millius* scriptorum Græcorum peritus esset, an secùs, cùm Joannem Evangel. minùs Græcè scribendi arguerit, in Prolegom. ad N. T. p. 21. edit. Lips. indicio est oratio sua.

“ καὶ ἱππέων. Ἀκούω δ' εἶναι ἐν τῷ στρατεύματι ἡμῶν
“ [a] Ῥοδίους, ὧν τοὺς πολλοὺς [b] φασὶν ἐπίστασθαι σφενδο-
“ νᾷν, καὶ τὸ βέλος αὐτῶν καὶ διπλάσιον φέρεσθαι τῶν
“ Περσικῶν σφενδονῶν. Ἐκεῖναι γὰρ, διὰ τὸ [c] χειροπλή-
“ θεσι τοῖς λίθοις σφενδονᾷν, ἐπὶ βραχὺ ἐξικνοῦνται· οἱ δέ
“ γε Ῥόδιοι [d] καὶ ταῖς μολιβδίσιν ἐπίστανται χρῆσθαι.
“ Ἢν οὖν αὐτῶν ἐπισκεψώμεθα τίνες [e] πέπανται σφενδόνας,
“ [f] καὶ τούτων τῷ μὲν αὐτῶν ἀργύριον δῶμεν, τῷ δὲ ἄλλας

“ res et equites habere necesse est. Ac nostro *quidem* in exercitu Rhodios
“ esse audio, quorum plerosque fundæ usum habere cognitum aiunt, eorúm-
“ que telum duplo longiùs ferri, quàm quod è Persicis fundis *excuti solet*.
“ Nam hæ, propterea quòd lapides ejaculentur eos, qui manus implent, ad
“ breve *spatium* pertingunt: at Rhodii glandibus etiam plumbeis uti nô-
“ runt. Quòd si ergo dispexerimus quinam eorum fundas habeant, atque
“ pro his partim argentum iis dederimus, partim iis, alias qui texere vo-

a Ῥοδίους, ὧν τοὺς &c.] De iisdem mox infrà, Μακρότερον γὰρ οἵ τε Ῥόδιοι τῶν Περσῶν ἐσφενδόνων, καὶ &c.

b Φασὶν] Vide p. 74. n. b.

c Χειροπλήθεσι τοῖς λίθοις &c.] *Suidas:* Χειροπληθεῖ λίθῳ, sine auctore: quem neque Cl. Editor adduxit. *Stephanus* in Thes. L. G. *Dioscoridis* tantùm meminit, qui nomine isto, *quantum manu prehendi potest*, designavit. *Constant.* Homero etiam usum ejus tribuit. Mihi tamen utrumque poëma evolventi non occurrit. Sed Χερμάδιον eodem ferè sensu adhibere Poëtam notum est. Cæterùm, de Persicis funditoribus quædam diximus *Dissertat.* II. Κ. Π. præmissæ p. 52. Edit. Oxon. 1727. De barbarorum agmine Alexander apud *Q. Curt.* l. 4. c. 14. *alium nihil præter jaculum habere; alium fundâ saxa librare* ——

d Καὶ ταῖς μολιβδίσιν &c.] MS. Eton. μολυβδίσιν. Baleares funditores plumbo usos esse docent *Ovid.* Met. l. 2. v. 727 et seq.

—— et æthere pendens
Non secus exarsit, quàm cùm Balearica plumbum
Funda jacit. ——

Et *C. Sil.* l. 9. v. 233. *Ac torto miscens Balearis prælia plumbo.*

e Πέπανται] Hujus verbi non infrequens est apud Nostrum usus. Suprà p. 79. καὶ ἃ πέπατο αὖ τις, — et infrà semel atque iterum. *Phavor.* et *Suid.* Πέπαται, ἐκέκτητο· πῶ γὰρ, τὸ κτῶμαι. Vide et Κ. Π. p. 225. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

f Καὶ τούτων τῷ μὲν &c.] I. e. ἀντὶ, ὑπὲρ vel ἕνεκα τούτων. Quarum præpositionum ellipsis auctorum interpretes grammaticósque passim latuisse videtur. Κ. Π. p. 187. Edit. Oxon. 1727. μηδὲν αὐτῶν καταθεὶς, pro ἀντὶ vel ὑπὲρ αὐτῶν: vide ibi notata. *Lucian.* in *Cynico.* p. 1108. Καίτοι τί ἂν δοίη τις ἀνδρὸς τὴν &c. pro ἀντὶ vel ὑπὲρ ἀνδρὸς: quod cùm minimè animadverterit interpres, locum pessimè convertit. *Theocrit.* εἰδ. α'. v. 57. Τοῦ μὲν ἐγὼ πορθμεῖ Καλυδωνίῳ &c. *Scholiastes:* Ἕνεκα μὲν τούτου ἐγὼ &c. *Apollon.* Ἀργοναυτ. α'. v. 955.

Κεῖσε καὶ εὐναίης ὀλίγον λίθον ἐκλύσαντες
Τίφυος ——

Schol. Λείπει ἡ ἀντὶ πρόθεσις, ἵν' ᾖ, τὸν ἀντὶ εὐναίας καὶ ἀγκύρας λίθον — *Aristoph.* Εἰρ. v. 848.

Οὐκ ἂν ἔτι δοίην τῶν θεῶν τριώβολον,
Εἰ ——

Idem Νεφ. v. 34.

—— χἄτερα τόκου
Ἐνεχυράσεσθαί φασιν.

Ubi *Schol.* λείπει ἡ ὑπὲρ, *scil.* ante τόκου. Cæterùm, hunc verborum ordinem ex

" πλέκειν ἐθέλοντι ἄλλο ἀργύριον [a] τελῶμεν, [b] καὶ τῷ " σφενδονᾷν ἐντεταγμένῳ ἐθέλοντι ἄλλην τινὰ ἀτέλειαν εὑ- " ρίσκωμεν, ἴσως τινὲς φανοῦνται ἱκανοὶ ἡμᾶς ὠφελεῖν. " [c] Ὁρῶ δὲ καὶ ἵππους ἐν τῷ στρατεύματι, τοὺς μέν τινας " παρ' ἐμοὶ, τοὺς δὲ τῷ Κλεάρχῳ καταλελειμμένους· πολ- " λοὺς δὲ καὶ ἄλλους αἰχμαλώτους σκευοφοροῦντας. Ἂν " οὖν τούτους πάντας ἐκλέξαντες, σκευοφόρα μὲν ἀντιδῶμεν, " τοὺς δὲ ἵππους εἰς ἱππέας κατασκευάσωμεν, ἴσως καὶ οὗ- " τοι τοὺς φεύγοντας ἀνιάσουσιν." [d] Ἔδοξε ταῦτα· καὶ ταύτης τῆς νυκτὸς σφενδονῆται μὲν εἰς διακοσίους ἐγένοντο, ἵπποι δὲ καὶ ἱππεῖς [e] ἐδοκιμάσθησαν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς πεντήκοντα, καὶ [f] στολάδες καὶ θώρακες αὐτοῖς ἐπορίσθησαν·

" lint, argentum itidem pendamus, iisque, qui funditorum in ordinem recipi " velint, aliam quandam immunitatem invenerimus, fortasse nonnulli compa- " rebunt, qui nobis usui esse poterunt. Præterea video equos in exer- " citu, partim apud me, partim à Clearcho relictos; alios item multos bello " captos, qui impedimenta vehunt. Horum igitur omnium delectu habito, " si pro eis jumenta substituerimus impedimentis vehendis *idonea*, equósque " equitibus adornandos curaverimus, fortassis et illi fugientibus *hostibus* ali- " quid molestiæ exhibebunt." Probata est hæc sententia: noctéque illâ funditores circiter ducenti facti sunt, ac postridie equi equitésque ad quinqua-

MSto Eton. restitui; cùm in libris antehac vulgatis hæc sit eorum positura, *καὶ τούτων τῷ μὲν δῶμεν αὐτῶν ἀργύριον.*

a Τελῶμεν,] Eodem sensu verbum hoc posuit *Aristoph.* Βατρ. v. 174. Δύο δραχμὰς μισθὸν τελεῖς; Quin et Noster, Ἱππαρχ. sub fin. ἐθέλουσι τελεῖν ἀργύριον, ὡς μὴ &c.

b Καὶ τῷ σφενδονᾷν &c.] *Stephanus* ità locum distinguit: *καὶ τῷ σφενδονᾷν ἐντεταγμένῳ, ἐθέλοντι ἄλλην τινὰ ἀτέλειαν, εὑρίσκωμεν*, &c. Mihi placet interpunctio recepta: neque enim à τῷ σφενδονᾷν ἐντεταγμένῳ separandum videtur ἐθέλοντι. Est autem ἀτέλεια, *Hesychio* exponente, ἀλειτούργητα· lege, ἀλειτουργησία, i. e. *immunitas à publicis muneribus.*

c Ὁρῶ δὲ καὶ ἵππους &c.] Locum hoc modo legendum putat *Muretus:* Ὁρῶ δὲ καὶ ἵππους ἐν τῷ στρατεύματι, τοὺς μέν τινας παρ' ἐμοὶ, τοὺς δὲ καὶ ἄλλους σκευοφοροῦντας· ἂν οὖν τούτους μὲν τοὺς αἰχμαλώτους ἐκλέξαντες σκευοφορεῖν ἀναγκάζωμεν, εἰς δὲ πάντας τοὺς ἵππους ἱππέας κατασκευάσωμεν, ἴσως καὶ οὗτοι τοὺς φεύγοντας ἀνιάσουσιν. Ubi pro σκευοφόρα μὲν ἀντιδῶμεν substituit σκευοφορεῖν ἀναγκάζωμεν, pro ἀνιάσουσιν, ἀνιάσουσιν: in cæteris nihil vocum ordinem mutat. Huic in lectione verbi ἀνιάσουσι non invitus parui: in cæteris non item audiendus videtur.

d Ἔδοξε ταῦτα] Vide p. 180. n. c.

e Ἐδοκιμάσθησαν] *Moschopul.* Δοκιμάζω, τὸ δόκιμον κρίνω.

f Στολάδες καὶ &c.] Infrà lib. iv. haud longè ab init. διὰ τῆς ἀσπίδος καὶ τῆς στολάδος &c. Si scriberetur στολίδες, easdem esse atque στολιδωτοὺς χιτῶνας, de quibus ad Κ. Π. p. 463. Edit. Oxon. 1727. censuerim. *J. Poll.* l. 1. c. 10. segm. 135. Ἔστι δέ τις καὶ σπολὰς ἀντὶ θώρακος. Idem l. 7. c. 15. segm. 70. Σπολὰς δὲ, θώραξ ἐκ δέρματος, κατὰ τοὺς ὤμους ἐφαπτόμενος, ὡς Ξενοφῶν ἔφη. Hunc illúmve locum Xenophontéum haud dubiè respexit. *Hesych.* Σπολὰς, χιτωνίσκος βαθὺς, σκύτινος, ὁ βύρσινος θώραξ. Vide sis etiam *Scholiast.* ad *Aristoph.* Ὀρνιθ. v. 934. et *Suid.* ad v. Σπολάς. Itaque Xenophonti pro στολάδες et στολάδος restituamus forsan oportet σπολάδες et σπολάδος.

καὶ ἵππαρχος ἐπεστάθη Λύκιος [a] *ὁ Πολυστράτου, Ἀθηναῖος.*

Μείναντες δὲ ταύτην τὴν ἡμέραν, τῇ ἄλλῃ ἐπορεύοντο πρωϊαίτερον ἀναστάντες· [b] *χαράδραν γὰρ αὐτοὺς ἔδει διαβῆναι, ἐφ' ᾗ ἐφοβοῦντο μὴ ἐπιθοῖντο αὐτοῖς διαβαίνουσιν οἱ πολέμιοι. Διαβεβηκόσι δὲ αὐτοῖς ἐπιφαίνεται ὁ Μιθραδάτης πάλιν, ἔχων ἱππέας χιλίους, τοξότας δὲ καὶ σφενδονήτας εἰς τετρακισχιλίους· τοσούτους γὰρ ᾔτησε Τισσαφέρνην, καὶ ἔλαβεν· ὑποσχόμενος, ἢν τούτους λάβῃ, παραδώσειν αὐτῷ τοὺς Ἕλληνας· καταφρονήσας, ὅτι ἐν τῇ* [c] *ἔμπροσθεν προσβολῇ ὀλίγους ἔχων, ἔπαθε μὲν οὐδὲν, πολλὰ δὲ κακὰ ἐνόμισε ποιῆσαι. Ἐπεὶ δὲ οἱ Ἕλληνες διαβεβηκότες ἀπεῖχον τῆς χαράδρας ὅσον ὀκτὼ σταδίους, διέβαινε καὶ ὁ Μιθραδάτης, ἔχων τὴν δύναμιν. Παρήγγελτο δὲ,* [d] *τῶν τε πελταστῶν οὓς ἔδει διώκειν, καὶ τῶν ὁπλιτῶν, καὶ τοις ἱππεῦσιν εἴρητο θαῤῥοῦσι*

ginta probati sunt, eísque paratæ stolades et loricæ; præfectus etiam equitum creatus est Lycius Polystrati *filius*, Atheniensis.

Cùm autem hoc die, *quo substiterant loco*, mansissent, postridiè, cùm maturiùs surrexissent, profecti sunt: erat enim vallis *quædam* iis transeunda, ad quam nè hostes adorirentur ipsos inter transitum, metuebant. Cùm *jam* transiissent illis se conspiciendum iterum præbet Mithradates, cum mille equitibus, sagittariis ac funditoribus ad quater mille: tot enim à Tissapherne petierat, et acceperat; pollicitus, se, istos si consequeretur, in ejus potestatem Græcos traditurum: quippe *hos* contempsit, quòd priore incursu paucis instructus nihil detrimenti accepisset, ac graviter se læsisse *Græcos* arbitraretur. Itaque cùm Græci transgressi à valle stadia circiter octo distarent, Mithradates etiam *suis* cum copiis transivit. Erat autem præceptum, ex peltastis quosnam *hostem* persequi oporteret, quósque ex gravis armaturæ militibus; mandatum etiam equitibus, fidentibus animis insequerentur, utpote

a Ὁ Πολυστράτου] *Scil.* *υἱός:* cujus ellipsis auctoribus maximè familiaris est. Matth. IV. 21. Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου. Hebr. X. 39. Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς — i. e. *υἱοὶ* vel *τέκνα*. *Aristoph.* Ὀρνιθ. v. 704.

— Ἡμεῖς δ' ὡς ἐσμὲν Ἔρωτος,
Πολλοῖς δῆλον. —

Ubi *Schol.* Ἐσμὲν Ἔρωτος, λείπει υἱοί.

b Χαράδραν] *Hesych.* Χαράδρα, χείμαῤῥος ποταμὸς — Χαράδραι, αἱ χαράξεις τοῦ ἐδάφους, καὶ οἱ κοῖλοι τόποι ἀπὸ τῶν καταφερομένων ὀμβρίων ὑδάτων. *Phavorin.* χαράδρα, κυρίως ἐπὶ χειμάῤῥου, ὃς βίαν χαράττει δραστηρίως τὴν γῆν.

c Ἔμπροσθεν] MS. Eton. πρόσθεν. Sed et ἔμπροσθεν de tempore passim usurpant auctores. *Æschin.* dial. 2. sect. 12. *οἱ γε ἔμπροσθεν λόγοι, superiores sermones.* Ælian. V. H. l. 2. c. 41. *κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἔμπροσθεν ἡμερῶν, juxta superiorum dierum* &c.

d Τῶν τε πελταστῶν οὓς] Malè in quibusdam editionibus post πελταστῶν ponitur distinctio. Plenè scriberetur, οὓς ἐκ τῶν πελταστῶν. Vide p. 57. n. b. Pro παρήγγελτο perperam edidêre nonnulli παρηγγέλλετο. Rectè *Stephanus* παρήγγελτο, eodem modo, quo sequitur εἴρητο, reponendum monuit.

διώκειν, ὡς ἐφεψομένης ἱκανῆς δυνάμεως. Ἐπεὶ δὲ ὁ Μιθραδάτης [a] κατειλήφει, καὶ ἤδη σφενδόναι [b] καὶ τοξεύματα ἐξικνοῦντο, [c] ἐσήμηνε τοῖς Ἕλλησι τῇ σάλπιγγι, καὶ εὐθὺς [d] ἔθεον ὁμόσε οἷς εἴρητο, καὶ οἱ ἱππεῖς [e] ἤλαυνον· οἱ δὲ οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλ' ἔφευγον ἐπὶ τὴν χαράδραν. Ἐν ταύτῃ τῇ διώξει τοῖς βαρβάροις τῶν τε πεζῶν ἀπέθανον πολλοὶ, καὶ τῶν ἱππέων ἐν τῇ χαράδρᾳ ζωοὶ ἐλήφθησαν ὡς ὀκτωκαίδεκα· τοὺς δ' ἀποθανόντας [f] αὐτοκέλευστοι οἱ Ἕλληνες ᾐκίσαντο, [g] ὡς ὅτι φοβερώτερον τοῖς πολεμίοις εἴη ὁρᾶν.

Καὶ οἱ μὲν πολέμιοι οὕτω πράξαντες ἀπῆλθον· οἱ δ' Ἕλληνες ἀσφαλῶς πορευόμενοι [h] τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας, ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμόν. Ἐνταῦθα πόλις ἦν ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δ' αὐτῇ ἦν Λάρισσα· ᾤκουν δ' αὐτὴν [i] το-

subsequuturis satìs magnis copiis. Cùm verò Mithradates *eos* adsecutus esset, ac jam fundæ teláque *huc et illuc* pertingerent, signum *quidam* Græcis tubâ dedit, atque *adeò* statim in congressum cursu tendunt ii, quibus *hoc* mandatum erat, equitésque provecti sunt: illi verò *horum* non sustinebant impetum, sed ad vallem fugiebant. In hâc persecutione de barbarorum peditibus multi perierunt, ex equitibus etiam in valle vivi capti sunt ad duodeviginti: cæsos autem Græci suâ sponte fœdè mutilârunt, ut hostibus spectaculum esset quàm maximè terribile.

Ac hostes quidem re itâ gestâ discesserunt: at Græci tutò per reliquum diei itinere facto, ad Tigrim amnem pervenerunt. Ibi urbs erat ampla, *sed* deserta, cui nomen erat Larissa: eam priscis temporibus habitaverant Medi:

a Κατειλήφει,] *Scil.* Ἕλληνας. Sine casu itidem id verbi posuit *Thucydides* l. 2. c. 18. καὶ αὐτῷ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὁπότε πόλεμος καταλάβοι. et ibid. c. 54. ἢν δέ γε, οἶμαι, ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ — *scil.* Athenienses. Noster suprà p. 104. οὐκέτι μὴ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαβεῖν.

b Καὶ τοξεύματα ἐξικνοῦντο,] Adi p. 67. n. g.

c Ἐσήμηνε] *Scil.* σαλπιγκτής. Quâ de ellipsi jam diximus p. 101. n. d. Noster infrà lib. iv. semel atque iterum plenè scripsit, ἐπειδὰν — ὁ σαλπιγκτὴς σημήνῃ &c. Mox posteà, Ἐν τούτῳ σημαίνει ὁ σαλπιγκτὴς, — Vide sis etiam quæ ad locum hunc Xenophontéum notavit doctis. *Blackwallus* Class. Sacr. vol. ii. p. 17.

d Ἔθεον ὁμόσε] Locutione simili sæpè Noster usus est. K. Π. p. 40. Edit. Oxon. 1727. ὁμόσε ἐφέροντο — p. 482. ὁμόσε αὐτοῖς συνεμίγνυσαν. Scholiastes ad *Thucyd.* l. 4. c. 29. Ὁμόσε ἰέναι, ἀντὶ τοῦ εἰς χεῖρας, καὶ πλησίον, ἤτοι συσταδὴν μάχης. Cæterùm, in pugnas cursim ruere solebant veterum exercitus. Noster suprà p. 67. τὸ ἐπιλειπόμενον ἤρξατο δρόμῳ θεῖν· καὶ ἅμα &c. K. Π. p. 234. Edit. ejusd. δρόμου τινὲς ἤρξαντο· συνεφείπετο δὲ καὶ πᾶσα ἡ φάλαγξ δρόμῳ.

e Ἤλαυνον·] *Scil.* ἵππους. Sic suprà p. 70. ἐλαύνει ἀντίος, *scil.* ἵππον. Absolutè itidem sæpissimè apud Nostrum occurrunt verba ἐλαύνω, ἐξελαύνω, παρελαύνω, &c.

f Αὐτοκέλευστοι] Opponi solent iis, qui quid ἐκ παραγγέλματος faciunt.

g Ὡς ὅτι φοβερώτερον] *Muretus* legendum putat φοβερώτατον. Rectè, opinor; faventéque adeò particulâ ὅτι, quæ passim gradum hunc antecedit.

h Τὸ λοιπὸν τῆς &c.] Plenè dixeris κατὰ τὸ λοιπὸν μέρος τῆς &c. Substantivum addidit Noster K. Π. p. 10. Edit. Oxon. 1727. τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας — Vide p. 34. n. c.

i Τοπαλαιὸν] Vide sis p. 87. n. c.

παλαιὸν Μῆδοι· τοῦ δὲ τείχους ἦν αὐτῆς τὸ εὖρος πέντε καὶ εἴκοσι πόδες, ὕψος δ' ἑκατόν· τοῦ δὲ κύκλου ἡ περίοδος δύο παρασάγγαι· ᾠκοδόμητο δὲ πλίνθοις [a] κεραμίαις· [b] κρηπὶς δὲ ὑπῆν λιθίνη τὸ ὕψος εἴκοσι ποδῶν. Ταύτην [c] βασιλεὺς ὁ Περσῶν, ὅτε παρὰ Μήδων ἐλάμβανον τὴν ἀρχὴν Πέρσαι, πολιορκῶν, οὐδενὶ τρόπῳ ἐδύνατο ἑλεῖν· [d] ἥλιον δὲ νεφέλη προκαλύψασα, ἠφάνισε, [e] μέχρις οἱ ἄνθρωποι ἐξέλιπον, καὶ οὕτως ἑάλω. Παρ' αὐτὴν τὴν πόλιν ἦν [f] πυραμὶς λιθίνη, τὸ μὲν εὖρος ἑνὸς πλέθρου, τὸ δὲ ὕψος δύο πλέθρων· ἐπὶ ταύτης πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἦσαν ἐκ τῶν πλησίον κωμῶν ἀποπεφευγότες.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας ἕξ, πρὸς τεῖχος ἔρημον, μέγα, πρὸς τῇ πόλει κείμενον· ὄνομα δ' ἦν τῇ πόλει Μέσπιλα· Μῆδοι αὐτήν ποτε ᾤκουν. Ἦν δὲ ἡ μὲν κρηπὶς λίθου ξεστοῦ [g] κογχυλιάτου, τὸ εὖρος πεντή-

muri autem ejus latitudo erat viginti quinque pedum, altitudo centum: ambitus comprehendebat duas parasangas: lateribus fictilibus exstructus erat; fundamentúmque suberat lapideum viginti pedum altitudine. Hanc Persarum rex, quo tempore à Medis imperium adipiscebantur Persæ, cùm obsideret, nullo modo capere poterat: solem verò nubes prætegendo tenebris *eam* obscuravit, donec homines animis defecissent, atque ità capta fuit. Propter urbem ipsam pyramis erat lapidea, unius plethri latitudine, altitudine duorum: in hâc ex barbaris erant multi, qui de vicinis *eò* vicis profugerant.

Inde castris unis, parasangas sex, progressi sunt ad castellum *quoddam* magnum, *sed* desertum, propter urbem situm: urbi nomen erat Mespila; eam Medi quondam habitârant. *Hujus* basis erat de polito lapide conchyliato,

a *Κεραμίαις*] Sic libri, quos vidi, omnes. Attamen ex consuetâ magis scripturâ reposueris *κεραμείαις* vel *κεραμικαῖς*.

b *Κρηπὶς*] *Hesychio* est *ὑποβάθρα, θεμελίωσις — καὶ περὶ τὴν ἀρχιτεκτονίαν τῆς κιόνος, ἐφ' οὗ οἱ στυλοβάται.*

c *Βασιλεὺς ὁ Περσῶν, ὅτι* &c.] Consule Dissertat. I. K. Π. præmissæ p. 27. Edit. Oxon. 1727.

d *Ἥλιον δὲ νεφέλη* &c.] Sic locus restituendus videtur: cùm antehac legeretur, *ἥλιος δὲ νεφέλην προκαλύψας ἠφάνισε*, — Scriptura recepta *Stephano* et *Mureto* se probavit olim; eique favet *Amasæi* versio, *non antè capere potuit, quàm solem densa nubes obscurâsset*, &c. *ἠφάνισε* autem, de quo nonnihil laborat *Stephanus*, vim activam, ut aliàs solet, hìc obtinet; respicítque adeò *ταύτην* vel *πόλιν*.

e *Μέχρις οἱ ἄνθρωποι* &c.] Forsan legendum *μέχρις οὗ οἱ* &c. Prior utique vocula ante alteram facilè excidere potuit. Homines autem, præsertim rei bellicæ vacantes, subitâ solis obscuratione terreri solitos, passim tradunt Historici. Vide sis *Herodot*. l. 7. c. 37. *Plutarch*. in Pericle p. 171. *Quinctil*. J. O. lib. i. c. 10.

f *Πυραμὶς*] Est moles ingens ab latissimâ basi paulatim in acumen adsurgens; ignis instar, qui cùm in aërem tollitur, in acutum desinit: unde nomen pyramidis, à *πυρὸς* utique surgentis figuræ similitudine, deductum. Vide sis *Ammian. Marcell.* l. 22. c. 15.

g *Κογχυλιάτου*,] *Stephani* et *Constantini* diligentiam effugit *κογχυλιάτης*: non item *J. Pollucis*, qui *παρὰ Ξενοφῶντι* repertum testatur l. 7. segm. 100. *Κογχυλίας* (idem

κοντα ποδῶν, καὶ τὸ ὕψος πεντήκοντα. Ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἐπῳκοδόμητο πλίνθινον τεῖχος, τὸ μὲν εὖρος πεντήκοντα ποδῶν, τὸ δὲ ὕψος ἑκατόν· [a] τοῦ δὲ κύκλου περίοδος ἓξ παρασάγγαι. Ἐνταῦθα ἐλέγετο Μηδία γυνὴ βασιλέως φυγεῖν, ὅτε [b] ἀπώλεσαν τὴν ἀρχὴν ὑπὸ Περσῶν Μῆδοι. Ταύτην δὲ τὴν πόλιν πολιορκῶν ὁ Περσῶν βασιλεὺς, οὐκ ἐδύνατο οὔτε χρόνῳ ἑλεῖν, οὔτε βίᾳ· Ζεὺς δ' [c] ἐμβροντήτους ποιεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας, καὶ οὕτως ἑάλω·

Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύοντο σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας τέτταρας. Εἰς τοῦτον δὲ τὸν σταθμὸν Τισσαφέρνης, [d] ἐπεφάνη, οἷς τε αὐτὸς ἦλθεν ἱππέας ἔχων, καὶ τὴν Ὀρόντου δύ-

latitudine quinquaginta pedum, altitudineque quinquaginta. Super hâc extructus erat murus lateritius, latitudine pedum quinquaginta, altitudine centum; ambitus sex comprehendebat parasangas. Huc ferebatur Media regis uxor fugisse, quo tempore imperium à Persis *occupatum* amisêre Medi. Ipsam hanc urbem Persarum rex cùm obsideret, neque temporis diuturnitate, neque vi capere poterat: *tandem* verò Jupiter habitatores *ejus* attonitos reddidit, atque ità capta est.

Inde castris unis, parasangas quatuor progressi sunt. Ad ea castra Tissaphernes *iis* in conspectum se dedit, cum equitibus, quibus ipse venerat in-

forsan atque κογχυλιάτης) *Hesychio* et *Phavor.* est λίθος σκληρὸς, ἔχων ἐν ἑαυτῷ κογχυλίους (malim κογχυλίου) τύπους. i. e. *lapis durus, conchylii in se figuras continens.* Figuras autem illas nativas esse, non opere humano factas, cum *Leunclavio* intellexerim.

a Τοῦ δὲ κύκλου &c.] MS. Eton. τοῦ δὲ τείχους. Malé: nam suprà modò, τοῦ δὲ κύκλου περίοδος δύο &c. dixit.

b Ἀπώλεσαν] Sic rescribendum et *Stephani* conjecturâ, re quidem ipsâ monente, curavi. Locum hactenùs occupârat ἀπώλλυσαν, quod sonat *perdiderunt*, i. e. *destruxerunt, everterunt:* at ἀπώλεσαν et illud ipsum significat, et prætereà idem quod *amiserunt.* Ut autem Græci dicunt ἀπόλωλεν ὑπ' ἐκείνου, sic ἀπώλεσαν τὴν ἀρχὴν ὑπὸ Περσῶν, i. e. (si verbum verbo reddas) *amiserunt imperium à Persis*, dicetur pro *privati fuerunt imperio à Persis.* Animadvertendum est autem variâsse Xenophontem loquendi formam: dixerat enim paulò antè, ὅτε παρὰ Μήδων ἐλάμβανον τὴν ἀρχὴν Πέρσαι. Hæc ferè *Stephanus.*

c Ἐμβροντήτους ποιεῖ] Hominem, qui Διὸς βροντaίου vim fuerit expertus, eleganter depingit *Ovidius* Trist. l. 1. el. 3. v. 11 et seq.

—— *qui Jovis ignibus ictus*
Vivit; et est vitæ nescius ipse suæ.

Hesych. Ἐμβρόντητος, παραπεπληγμένος τὴν διάνοιαν, μαινόμενος. *Phavor.* et *Suidæ* est itidem, καρδιόπληκτος, ἔκφρων, μαινόμενος. Cæterùm, de verbo ποιεῖ consule p. 58. n. k.

d Ἐπεφάνη, οἷς τε αὐτὸς &c.] Sic locum restituit *Muretus.* Vulgò, οὓς τε &c. Posse ἦλθεν suspectum hic esse, aut certè ἔχων bis sumendum esse, adnotavit *Stephanus.* Cùm tamen et ἦλθεν rectè legatur, neque ἔχων bis sit accipiendum: sed legendum cum *Mureto*, οἷς τε &c. ut sit οἷς pro σὺν οἷς, quâ de ellipsi vide p. 24. n. d. et Κ. Π. p. 38. n. 1. Edit. Oxon. 1727. Quare nec audiendus est *Steph.* cùm ex ἐπεφάνη sumendum intelligendúmque adeò conjecerit plurale ἐπεφάνησαν, perinde ac si dictum esset, ἐπεφάνησαν τε οἱ ἱππεῖς, οὓς αὐτὸς ἦλθεν ἔχων.

ναμιν, [a] τοῦ τὴν βασιλέως θυγατέρα ἔχοντος, καὶ οὓς Κῦρος ἔχων ἀνέβη βαρβάρους, καὶ οὓς [b] ὁ βασιλέως ἀδελφὸς ἔχων βασιλεῖ ἐβοήθει, καὶ πρὸς τούτοις, ὅσους βασιλεὺς ἔδωκεν αὐτῷ· ὥστε τὸ στράτευμα πάμπολυ ἐφάνη. Ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἐγένετο, τὰς μὲν τῶν τάξεων εἶχεν ὄπισθεν καταστήσας, τὰς δὲ εἰς τὰ πλάγια παραγαγὼν, [c] ἐμβάλλειν μὲν οὐκ ἐτόλμησεν, οὐδ' ἐβούλετο διακινδυνεύειν· σφενδονᾷν δὲ παρήγγελε καὶ τοξεύειν. Ἐπεὶ δὲ [d] διαταχθέντες οἱ Ῥόδιοι ἐσφενδόνησαν, καὶ οἱ [e] Σκυθοτοξόται ἐτόξευσαν, καὶ οὐδεὶς ἡμάρτανεν ἀνδρὸς, ([f] οὐδὲ γὰρ, εἰ πάνυ προὐθυμεῖτο, ῥᾴδιον ἦν) καὶ ὁ Τισσαφέρνης μάλα ταχέως ἔξω βελῶν ἀπεχώρει, καὶ ἄλλαι τάξεις ἀπεχώρησαν· καὶ [g] τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας οἱ μὲν ἐπορεύοντο, οἱ δ' εἵποντο· καὶ οὐκέτι ἐπέκειντο οἱ βάρβαροι [h] τῇ τότε ἀκροβολίσει· μακρότερον γὰρ

structus, et Orontæ copiis, qui regis filiam in matrimonio habuit, barbarisque qui Cyro *in Asiam superiorem* adscendenti aderant, et cum quibus regis frater opem regi tulerat, ac præter hos, *cum iis etiam* quoscunque rex ipsi dederat: adeò ut ingens videretur exercitus. Cùm propiùs accessisset, nonnullos *suorum* globos à tergo constituebat, nonnullos ad latus transferebat; neque *tamen in Græcos* impressionem facere audebat, neque prælii periculum adire volebat: *tantùm* fundis *suos* et sagittis uti jubebat. Ubi verò Rhodii hinc inde dispositi fundis uti cœperunt, et sagittarii Scythas imitantes sagittas mittere, nemóque ab hoste aberrabat, (neque enim, si *quis etiam* magnopere cuperet, *id* facile *factu* erat) et Tissaphernes admodùm celeriter extra jactum telorum se recepit, et cæteri *militum ejus* globi recesserunt: ac reliquum diei progrediebantur illi, hi sequebantur: nec velitationi tunc *cœptæ* ampliùs instabant barbari: nam Rhodii longiùs quàm

a Τοῦ τὴν — ἔχοντος,] Confer p. 120. de Orontâ; et de locutione vide K. Π. p. 59. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

b Ὁ βασιλέως ἀδελφὸς] *Scil.* νόθος, de quo suprà p. 125.

c Ἐμβάλλειν] Sine adjectione similiter id verbi positum videre est suprà p. 70. et alibi sæpé.

d Διαταχθέντες οἱ Ῥόδιοι] Eandem vim verbo composito dat præpos. διὰ p. 86. in voce διαστάντες. De Rhodiis dictum pag. 188.

e Σκυθοτοξόται] Nomen agnoscunt, nesciunt auctorem Lexicographi. De Scythis *Æschyl.* in Prom. v. 710.

Ἑκηβόλοις τόξοισιν ἐξηρτημένοι,
Οἷς μὴ πελάζειν.

f Οὐδὲ γὰρ, εἰ &c.] *Stephano* legendum videtur, οὐ δὲ γὰρ, οὐδ' εἰ &c. Deficit autem τὶς ante προὐθυμεῖτο. Confer Heb. X. 38. et suprà p. 60. n. c.

g Τὸ λοιπὸν τῆς &c.] Vide modò scripta p. 191. n. h.

h Τῇ τότε ἀκροβολίσει,] Voces hasce omnes *Muretus* delendas putat, utpote translatas huc per errorem, ex eo quòd inferiùs legitur, ἀπῆλθον οἱ βάρβαροι, μεῖον ἔχοντες ἐν τῇ τότε ἀκροβολίσει. Sed sanus videtur locus, et nè verbum quidem ei detrahendum. Cæterùm, cum vocibus istis ἐν τῇ &c. intellige γενομένῃ, uti suprà monuimus p. 129. n. f.

οἵ τε Ῥόδιοι τῶν Περσῶν ἐσφενδόνων, καὶ τῶν πλείστων τοξοτῶν. [a] Μεγάλα δὲ καὶ τὰ τόξα τὰ Περσικά ἐστιν· ὥστε χρήσιμα ἦν, ὁπόσα ἁλίσκοιτο [b] τῶν τοξευμάτων τοῖς Κρησί· καὶ διετέλουν χρώμενοι τοῖς τῶν πολεμίων τοξεύμασι, καὶ [c] ἐμελέτων τοξεύειν ἄνω ἱέντες μακράν. Εὑρίσκετο δὲ καὶ νεῦρα πολλὰ ἐν ταῖς κώμαις, καὶ [d] μόλιβδος· ὥστε χρῆσθαι εἰς τὰς σφενδόνας.

Καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ, ἐπεὶ κατεστρατοπεδεύοντο οἱ Ἕλληνες κώμαις ἐπιτυχόντες, ἀπῆλθον οἱ βάρβαροι, μεῖον ἔχοντες ἐν τῇ τότε ἀκροβολίσει· τὴν δὲ ἐπιοῦσαν ἡμέραν ἔμειναν οἱ Ἕλληνες, καὶ [e] ἐπεσιτίσαντο· ἦν γὰρ πολὺς σῖτος ἐν ταῖς κώμαις. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπορεύοντο διὰ τοῦ πεδίου, καὶ Τισσαφέρνης εἵπετο [f] ἀκροβολιζόμενος. Ἔνθα δὴ οἱ Ἕλληνες ἔγνωσαν, ὅτι [g] πλαίσιον ἰσόπλευρον πονηρὰ

Persæ, *quámque* plurimi de sagittariis, tela mittebant. Sunt et Persici arcus magni: adeò ut omnes quæ caperentur sagittæ Cretensibus usui essent; atque deinceps sagittis hostium perpetuò utebantur, *eásque* sursum excutiendo ad longè ejaculandum se exercebant. Quin et multi nervi plumbúmque in vicis reperiebantur; quibus ad fundas uterentur.

Atque hoc die, posteaquam Græci in vicos delati castra locâssent, barbari discedebant, tunc temporis *factâ* velitatione inferiores: postridie verò Græci *ibidem* manserunt, ac cibaria parabant: *istis* enim in vicis magna erat frumenti copia. Postridiè per planitiem faciebant iter, ac Tissaphernes eos missilibus eminùs lacessens sequebatur. Ibi tum animadvertêre Græci, agmen quadratum, in latera æqualia dispositum, incommodam hostibus se-

a Μεγάλα δὲ καὶ τὰ &c.] *Herodot.* l. 5. c. 49. de Persis; ἥτε μάχη αὐτῶν ἐστι τοιῆδε, τόξα, καὶ αἰχμὴ βραχέα: quibus ex verbis *Brisson*. de regno Pers. l. 3. perperam colligit, breves fuisse Persarum arcus. Adjectivum autem illud αἰχμὴ sibi soli vindicat, ad τόξα minimè transferendum. Clariùs de ejusdem populi armaturâ pleniúsque ipse *Herodot*. l. 7. c. 61. αἰχμὰς δὲ βραχέας εἶχον, τόξα δὲ μεγάλα. Ludum eundem, atque *Brissonius*, ludit ad *Æschyl*. p. 759. *Stanleius*. Sic aliàs utique, nec mirum, somno sopiti videntur auctores, cùm lectores reverà dormitant.

b Τῶν τοξευμάτων,] Adi p. 67. n. g.

c Ἐμελέτων] Vim verbi expositam videre est K. Π. p. 13. Edit. Oxon. 1727.

d Μόλιβδος] Ità MS. Eton. edit. *Ald*. et *Steph*. In *Leunclav*. scribitur μόλυβδος; et rectiùs quidem, *Phavorino* judice: cujus hæc sunt verba. Μόλιβος καὶ μόλυβδος· εἰ μὲν ῑ ἐστὶ, τὸ δ̄ οὐκ ἔστιν· εἰ δὲ ῡ, τὸ δ̄ ἔχει. Conf. p. 188. n. d.

e Ἐπεσιτίσαντο·] Adi sis p. 39. n. f.

f Ἀκροβολιζόμενος.] *Hesych*. Ἀκροβολίζει· ἀκοντίζει, πόῤῥω ἰών. Ἀκροβολίζεσθαι, τὸ ἐν πολέμῳ κατάρχεσθαι συμβουλιῶν. Lego, συμβολῶν. *Phavorin*. Ἀκροβολισάμενοι, τῆς συμβολῆς ἐν τῷ πολέμῳ ἀρξάμενοι, ἢ ἀκοντίσαντες. Ἀκροβολισμὸς δέ ἐστιν, ὅτε πρὶν συμβάλλουσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλήλους βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις.

g Πλαίσιον ἰσόπλευρον] *Arrian*. Tact. p. 69. edit. Blanc. Πλαίσιον δὲ ὀνομάζεται, ὁπόταν πρὸς πάσας τὰς πλευρὰς παρατάξη-

τάξις εἴη πολεμίων ἑπομένων. Ἀνάγκη γάρ ἐστιν, ἢν μὲν συγκύπτῃ τὰ κέρατα τοῦ πλαισίου, ἢ ὁδοῦ στενοτέρας οὔσης, ἢ ὀρέων ἀναγκαζόντων, ἢ γεφύρας, [a] ἐκθλίβεσθαι τοὺς ὁπλίτας, καὶ πορεύεσθαι πονήρως, ἅμα μὲν πιεζομένους, ἅμα δὲ καὶ ταραττομένους· ὥστε δυσχρήστους εἶναι ἀνάγκη, ἀτάκτους ὄντας. Ὅταν δ' αὖ [b] διασχῇ τὰ κέρατα, ἀνάγκη διασπᾶσθαι τοὺς τότε ἐκθλιβομένους, καὶ κενὸν γίγνεσθαι τὸ μέσον τῶν κεράτων, καὶ ἀθυμεῖν τοὺς ταῦτα πάσχοντας, τῶν πολεμίων ἑπομένων. Καὶ ὁπότε δέοι γέφυραν διαβαίνειν, ἢ ἄλλην τινὰ [c] διάβασιν, ἔσπευδεν ἕκαστος, βουλόμενος φθάσαι πρῶτος· καὶ [d] εὐεπίθετον ἦν ἐνταῦθα τοῖς πολεμίοις. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἔγνωσαν οἱ στρα-

quentibus esse aciem. Necesse est enim, si agminis quadrati cornua coïerint, cùm vel angustior *paulò* via est, vel montes *ità facere* cogunt, vel pons *aliquis*, ut gravis armaturæ milites loco suo in artum compressi extrudantur, ægréque procedant, cùm partim premantur, partim etiam perturbentur: adeò ut, ordinibus turbatis, vix ullum *eorum* esse usum necesse sit. Ubi verò cornua rursùs diducantur, divelli eos necesse est, qui tum in artum compressi loco suo extrudebantur, atque medium inter cornua spatium vacuum fieri, animísque angi *milites* hæc quibus accidant, hostibus sequentibus. Et cùm pons transeundus esset, vel quid aliud superandum, unusquisque properabat, *cæteris* antevertendi studio abreptus: atque adeò faciliùs ibi tum ab hostibus invadi possent. Hæc cùm duces animadvertissent,

ταί τις ἐν ἑτερομήκει σχήματι· πλινθίον δὲ, ὅταν ἐν τετραγώνῳ σχήματι αὐτὸ τοῦτο πράξῃ, (fors. πράξῃς) ὅπερ Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου πλαίσιον ἰσόπλευρον καλεῖ. Jam suprà p. 65. n. g. ab *Hesychio* et *Scholiaste* Thucyd. σχῆμα τετράγωνον πλαισίῳ tribuitur: ubi tamen non quælibet intelligenda est quadrata figura, sed ea tantùm, cujus inæqualia sunt latera. Quòd si πλαίσιον fiat ἰσόπλευρον, tum demum uno nomine dicitur πλινθίον: quod à πλαισίῳ simplici sic distinguitur, ut istius quidem figura sit quadrata, lateribus æquis: hujus itidem quadrata, sed oblonga. Vide *Ælian.* Tact. c. 41. et *Indic. Tact.* K. Π. adjectum. Edit. Oxon. 1727.

a Ἐκθλίβεσθαι] Ad hoc verbum ex Bibl. tantùm interp. unicum adferunt exemplum Lexicographi.

b Διασχῇ] Opponitur, τῷ συγκύπτειν, quod modò præcessit. *Æ. Porto* scribendum videtur παρεξυτόνως διάσχῃ.

c Διάβασιν] Suprà p. 110. speciatim poni videtur διάβασις pro eo omni, quod pontis vicem præstet: unde *Phavorino* est γέφυρα. Hìc sensu laxiore dicitur de loco seu viâ quâvis, ponte excepto, cujus transitus sit paulò difficilior et periculosior: hujusmodi sunt ὄρη, ὁδοὶ στενότεραι &c. de quibus modò suprá.

d Εὐεπίθετον] *Scil.* πλαίσιον ex p. præced. petendum; nisi fortè mavis στράτευμα. Cæterùm, nomen illud agnoscunt quidem Lexica, non item nominis auctorem. *Thomas Magist.* Εὐεπίθετος, ὁ εὐκόλως (lege, εὔκολος) εἰς ἐπιτίθεσιν, (fors. ἐπίθεσιν) ἤτοι ὁ εὐεπιχείρητος. *Thucyd.* quem et *Thomas* citat, l. 6. c. 34. καὶ ἡμῶν ἂν εὐεπίθετος εἴη, &c. *Schol.* εὐεπιχείρητος ἡμῖν &c. Alia exempla Cel. *Grammius* ex *Aristot.* et *Dione Cass.* adduxit.

τηγοὶ, ἐποιήσαντο ἓξ [a] λόχους ἀνὰ ἑκατὸν ἄνδρας, καὶ λοχαγοὺς ἐπέστησαν, καὶ ἄλλους [b] πεντηκοντῆρας, καὶ ἄλλους [c] ἐνωμοτάρχας. Οὗτοι δὲ πορευόμενοι οἱ λοχαγοὶ, ὁπότε μὲν συγκύπτοι τὰ κέρατα, ὑπέμενον ὕστεροι, ὥστε μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς κέρασι· τότε δὲ [d] παρῆγον ἔξωθεν τῶν κεράτων. Ὁπότε δὲ διάσχοιεν αἱ πλευραὶ τοῦ πλαισίου, τὸ μέσον ἀνεξεπίμπλασαν, εἰ μὲν στενότερον εἴη τὸ διέχον, κατὰ τοὺς λόχους· εἰ δὲ πλατύτερον, κατὰ [e] πεντηκοστῦς· εἰ δὲ πάνυ πλατὺ, κατ' [f] ἐνωμοτίας· ὥστε ἀεὶ ἔκπλεων εἶναι τὸ μέσον. Εἰ δὲ καὶ [g] διαβαίνειν τινὰ δέοι διάβασιν ἢ γέφυραν, οὐκ ἐταράττοντο, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει αἱ λοχαγοὶ

cohortes sex instituêre, *quarum* singulæ viros centum *haberent*, iisque ductores præfecerunt; et alios quinquaginta militum præfectos, aliósque enomotarchas. Hi cohortium præfecti in itinere faciendo, cùm quidem coïrent cornua, postremi subsistebant, ut nè quid negotii cornibus facesserent: tum autem extra cornua promovebant. Cùm verò quadrati agminis latera diducerentur, medium complebant, si quidem artius esset quod diductum erat, per cohortes; sin latius, per pentecostuas; sin latissimum, per enomotias: adeò ut medium semper expletum esset. Ac si quid superandum esset vel pons transeundus, non erant perturbati, sed deinceps cohortium præfecti

a Λόχους] Sonat hìc λόχος generatim στρατηγικὸν τάγμα: quot autem militibus plerumque constabat, diximus in *Indice Tact.* K. Π. adjecto. Edit. Oxon. 1727.

b Πεντηκοντῆρας,] I. e. πεντηκοστύων, de quibus mox infrà, præfectos. Iidem Nostro, in Λακεδαιμ. Πολ. dicuntur πεντηκοστῆρες, πεντηκοντατῆρες *Thucydidi* l. 5. c. 66. Ubi *Scholiastes* hæc: Ὅρα τὴν τάξιν τῆς ἀρχῆς· πρῶτος, βασιλεύς· δεύτερος, πολέμαρχος· τρίτος, λοχαγός· τέταρτος, πεντηκοντήρ (utì scribitur apud hunc locum Xenoph.) πέμπτος, ἐνωμοτάρχης.

c Ἐνωμοτάρχας,] *Scil.* τοὺς τῆς ἐνωμοτίας ἡγουμένους, utì tradunt *Ælian.* c. 5. et *Arrian.* p. 21.

d Παρῆγον] Adi K. Π. p. 146. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

e Πεντηκοστῦς·] Erat autem πεντηκοστὺς dimidia λόχου pars, ex militibúsque adeò quinquagenis constabat, utì nomen ipsum indicare videtur. Haud paulo aliter de acie Laconicâ *Thucyd.* l. 5. c. 68. ἐν δὲ ἑκάστῳ λόχῳ πεντηκοστύες ἦσαν τέσσαρες: *Schol.* ἡ πεντηκοστὺς συνίσταται ἀπὸ ἀνδρῶν ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· ὁ δὲ λόχος, τούτων τετραπλασίων, γίνεται ἀνδρῶν πεντακοσίων καὶ δυοκαίδεκα. Quibus πεντηκοστὺς est quarta tantùm, non dimidia, λόχου pars.

f Ἐνωμοτίας.] *Hesych.* Ἐνωμοτία, τάξις τις διὰ σφαγίων ἐνώμοτος. *Suidæ* est τάξις τις στρατιωτικὴ ἀνδρῶν ἰ καὶ κ', παρὰ Λακεδαιμονίοις. εἴρηται δὲ ἐκ τοῦ ὀμνύναι αὐτοὺς μὴ λείψειν τὴν τάξιν. Sic ferè Etymol. m. auctor. *Phavor.* Ἐνωμοτία, τὸ ἥμισυ τοῦ λόχου — οἱ δὲ τὸ τέταρτον τοῦ λόχου· καὶ ἐνωμοτάρχης ὁ αὐτῆς ἄρχων. Apud hunc autem et Etymol. auctorem scribitur etiam ἐνώμοτις. Alium, atque *Suidas*, numerum militum ἐνωμοτίᾳ tribuit *Scholiastes Thucyd.* ad l. modò cit. nam pro viginti quinque, quos ei concedit *Suidas*, auctore *Schol.* ἔχει ἑκάστη ἐνωμοτία ἄνδρας τριάκοντα δύο: nempe, apud Lacedæmonios; quibus ea vox propria. *J. Poll.* l. 1. segm. 129. Ἰδίως μέντοι Λακεδαιμονίων, ἐνωματία καὶ μοῖρα: pro quibus reposuerimus cum *Cantero* ἐνωμοτία καὶ μόρα. Sed de his olim plura ad Xenophontis Λακεδ. Πολιτ. et lib. proximè sequentem.

g Διαβαίνειν τινὰ &c.] Confer. p. 23. n. d. et locis ibi notatis adde Luc. II. 9. 1 Pet. III. 14. Apoc. XVII. 6. De voce διάβασις vide modò scripta p. 196. n. c.

διέβαινον· καὶ εἴ που δέοι τι τῆς [a] φάλαγγος, ἐπιπαρῆσαν οὗτοι. Τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τέτταρας.

Ἡνίκα δὲ τὸν πέμπτον ἐπορεύοντο σταθμὸν, εἶδον [b] βασίλειόν τι, καὶ περὶ αὐτὸ κώμας πολλάς· τήν τε ὁδὸν πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο διὰ γηλόφων ὑψηλῶν γιγνομένην, οἳ καθῆκον ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑφ᾽ ᾧ ἦν κώμη. Καὶ εἶδον μὲν τοὺς γηλόφους ἄσμενοι οἱ Ἕλληνες, ὡς εἰκὸς, τῶν πολεμίων ὄντων ἱππέων. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι ἐκ τοῦ πεδίου ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν πρῶτον [c] γήλοφον, κατέβαινον ὡς ἐπὶ τὸν ἕτερον ἀναβαῖεν. Ἐνταῦθα παραγίνονται οἱ βάρβαροι, καὶ ἀπὸ τοῦ [d] ὑψηλοῦ ἐπὶ τὸ πρανὲς [e] ἔβαλλον, ἐσφενδόνων, ἐτόξευον [f] ὑπὸ μαστίγων· καὶ πολλοὺς κατετίτρωσκον, καὶ ἐκράτησαν τῶν Ἑλλήνων γυμνητῶν, καὶ [g] κατέκλεισαν αὐτοὺς εἴσω τῶν ὅπλων· ὥστε παντάπασι ταύτην τὴν ἡμέραν ἄχρηστοι ἦσαν, [h] ἐν τῷ ὄχλῳ ὄντες, καὶ οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ

transibant: et sicubi phalange opus esset, aderant isti. Hâc ratione ad quarta castra progressi sunt.

Ad quinta cùm progrederentur castra, regiam quandam conspexerunt, et circum eam multos vicos; viámque ad locum hunc per colles editos ducentem, qui à monte, sub quo vicus erat, *eò* pertinebant. Ac Græci quidem colles *istos* libentes videbant, utì consentaneum *erat*, quippe quorum hostes erant equites. Cùm verò pergentes iter è planitie primum in collem adscendissent, *rursum* descendebant ut in alterum adscenderent. Ibi tum aderant barbari, déque excelso per declivia *montis* jaculabantur, fundas torquebant, sagittas mittebant, sub flagellis; multósque *adeò* vulnerabant, et Græcos leviter armatos superârunt, intráque gravis armaturæ milites eos concluserunt: adeò ut nulli omnino usui die isto funditores essent et sagit-

a Φάλαγγος] Respice p. 186. n. b.

b Βασίλειόν τι,] Intellige δῶμα. Sic et Luc. II. 14. vox eadem deest in ὑψίστοις: scil. δώμασι. Et K. Π. p. 151. Edit. Oxon. 1727. Alibi passim.

c Γήλοφον, κατέβαινον &c.] *Stephanus* mavult καὶ κατέβαινον, ut ante ἐνταῦθα hypostigme tantùm poneretur. Ipse τελείαν ibi στιγμὴν cum *Leunclav.* non invitus posui.

d Ὑψηλοῦ ἐπὶ τὸ πρανὲς] Ad utrumque adject. petas oportet ex nomine χωρίου supplementum: quod deest etiam in ἐπιπέδῳ, K. Π. p. 95. et aliàs sæpissimè. Edit. Oxon. 1727.

e Ἔβαλλον, ἐσφενδόνων &c.] Fervet opus: quod et verba hæc ἀσυνδέτως prolata significanter indicant. Lege omnino K. Π. p. 488. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

f Ὑπὸ μαστίγων,] *Muretus* unâ voce legit ὑπομαστίγων. Sed vulgata satìs sana est lectio; quam et eadem loquendi ratio alios apud auctores inventa confirmat. *Herodot.* l. 7. c. 21. de copiis Xerxis Athon effodere adgressis, ὤρυσσον ὑπὸ μαστίγων παντοδαποὶ τῆς στρατιῆς, i. e. *omnes copiæ sub flagellis ceperunt Athon effodere* — Similiter *Plutarch.* de iisdem, lib. περὶ εὐθυμ. p. 470. Ἴδε καὶ τοὺς ὑπὸ μάστιξι διορύττοντας τὸν Ἄθω, i. e. *inspice etiam eos, qui flagellis urgentibus &c.*

g Κατέκλεισαν αὐτοὺς εἴσω &c.] Vide p. 185. n. a.

h Ἐν τῷ ὄχλῳ &c.] *Ammonius:* Πλῆ-

τοξόται. Ἐπεὶ δὲ πιεζόμενοι οἱ Ἕλληνες ἐπεχείρησαν διώκειν, σχολῇ μὲν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀφικνοῦνται, ὁπλῖται ὄντες· οἱ δὲ πολέμιοι ταχὺ ἀπεπήδων. Πάλιν δὲ, ὁπότε ἀπίοιεν [a] πρὸς τὸ ἄλλο στράτευμα, ταυτὰ ἔπασχον· καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου γηλόφου ταυτὰ ἐγίγνετο· ὥστε ἀπὸ τοῦ τρίτου γηλόφου ἔδοξεν αὐτοῖς μὴ κινεῖν τοὺς στρατιώτας· πλὴν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ πλαισίου ἀνήγαγον πελταστὰς πρὸς τὸ ὄρος. Ἐπεὶ δ' οὗτοι ἐγένοντο ὑπὲρ τῶν ἑπομένων πολεμίων, οὐκέτι ἐπετίθεντο οἱ πολέμιοι τοῖς καταβαίνουσι· δεδοικότες μὴ ἀποτμηθείησαν, καὶ ἀμφοτέρωθεν αὐτῶν γένοιντο οἱ πολέμιοι. Οὕτω [b] τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας πορευόμενοι, οἱ μὲν τῇ ὁδῷ κατὰ τοὺς γηλόφους, οἱ δὲ κατὰ τὸ ὄρος ἐπιπαριόντες, ἀφίκοντο εἰς τὰς κώμας, [c] καὶ ἰατροὺς κατέστησαν ὀκτώ· πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ τετρωμένοι.

Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ τῶν τετρωμένων ἕνεκα, καὶ ἅμα ἐπιτήδεια πολλὰ εἶχον, ἄλευρα, οἶνον, κριθὰς ἵπποις συμβεβλημένας πολλάς. Ταῦτα δὲ [d] συνηγ-

tarii, quippe qui in turbâ erant. Cùm autem Græci *prælio* pressi *hostes* persequi adgrederentur, tardè in verticem perveniebant, ut qui gravi armaturâ *onerarentur:* at hostes celeriter resiliebant. Rursùm, cùm ad aliud agmen tenderent, idem ipsis accidebat: hoc etiam in altero colle ipsis usu veniebat; quare statuerunt de colle tertio milites non movere; verùm à latere dextro quadrati agminis peltastas in montem subducebant. Illi cùm supra hostes, qui ipsos sequebantur, evasissent, non jam ampliùs descendentes adoriebantur hostes; propterea quòd metuerent nè *à suis* abscinderentur, et utrinque ipsis adessent hostes. Ità cùm reliquum diei pergerent, alii viâ *quæ* per colles *ducebat*, alii per montem progressi, ad vicos perveniebant, ibique medicos octo constituêre; nam multi erant vulnerati.

Hìc triduum commorati sunt, cùm vulneratorum causâ, tum etiam quòd commeatûs adfatim haberent, farinam, vinum, hordeum multum equis congestum. Hæc autem *omnia* in usum ejus, qui regionis erat satrapa, fue-

θος καὶ Ὄχλος διαφέρει. Πλῆθος μὲν γάρ ἐστι σύστημά τινων· ὄχλος δὲ κυρίως ὄχλησις. *Phavorin.* Ὄχλος, ἡ ὄχλησις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Rectiùs *Thom. Magister:* Ὄχλος, καὶ τὸ πλῆθος, καὶ ἡ ὄχλησις. Suprà Xenophon p. 180. 184. de multitudine militari, seu inermi turbâ ad rem gerendam minùs aptâ, vocem istam adhibuit. Cæterùm, *οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ τοξόται* sunt, qui suprà modò nomine *γυμνητῶν* dicti sunt, et *τοῖς ὅπλοις*, i. e. *ὁπλίταις*, opponi solent.

a Πρὸς τὸ ἄλλο στράτευμα,] *Scil.* barbarorum.

b Τὸ λοιπὸν τῆς &c.] Vide p. 191. n. b.

c Καὶ ἰατροὺς &c.] Lege p. 71. n. d. et K. Π. p. 77. Edit. Oxon. 1727.

d Συνηγμένα ἦν τῷ &c.] Reddi etiam possunt, *à satrapâ coacta:* sic p. 189. *τῷ Κλεάρχῳ καταλελειμμένους*, sonant *à Clear-*

μένα ἦν [a] *τῷ σατραπεύοντι τῆς χώρας. Τετάρτῃ δ' ἡμέρᾳ καταβαίνουσιν εἰς τὸ πεδίον. Ἐπεὶ δὲ* [b] *κατέλαβεν αὐτοὺς Τισσαφέρνης σὺν τῇ δυνάμει, ἐδίδαξε τοὺς Ἕλληνας τῇ ἀνάγκῃ κατασκηνῆσαι οὗ πρῶτον εἶδον κώμην, καὶ μὴ πορεύεσθαι ἔτι μαχομένους· πολλοὶ γὰρ ἦσαν* [c] *ἀπόμαχοι, τετρωμένοι, καὶ οἱ ἐκείνους φέροντες, καὶ οἱ τῶν φερόντων τὰ ὅπλα δεξάμενοι. Ἐπεὶ δὲ* [d] *κατεσκήνησαν, καὶ ἐπεχείρησαν αὐτοῖς* [e] *ἀκροβολίζεσθαι οἱ βάρβαροι πρὸς τὴν κώμην προσιόντες, πολὺ περιῆσαν οἱ Ἕλληνες·* [f] *πολὺ γὰρ διέφερεν,* [g] *ἐκ τῆς χώρας ὁρμῶντας ἀλέξασθαι, ἢ πορευομένους ἐπιοῦσι τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι. Ἡνίκα δ' ἦν ἤδη* [h] *δείλη, ὥρα ἦν ἀπιέναι τοῖς πολεμίοις· οὔποτε γὰρ μεῖον ἀπεστρατοπεδεύοντο οἱ βάρβαροι* [i] *τοῦ Ἑλληνικοῦ ἑξήκοντα σταδίων, φοβούμενοι μὴ* [k] *τῆς νυκτὸς ἐπιθοῖντο αὐτοῖς.*

rant comportata. Cæterùm die quarto in planitiem descendunt. Cúmque Tissaphernes *suis* cum copiis eos adsecutus esset, docuit Græcos ipsis castra necessariò vicum ubi primùm conspexerunt esse ponenda, neque *jam* ampliùs iter faciendum simul et pugnandum: multi enim ad pugnam, vulnera quòd acceperant, inutiles erant, itidém*que* illos qui portabant, quíque horum, *vulneratos* qui portabant, arma acceperant. Cùm *jam* castra metati essent, ac barbari ad *ipsum usque* vicum progressi velitationibus eos adgrederentur, longè superiores erant Græci: nam multùm præstabat, facto ex statione impetu vim à se propulsare, quàm inter proficiscendum adversùs irruentes hostes dimicare. Cùm jam advesperasceret, hostibus erat abeundi tempus: non enim unquam barbari castra minùs sexaginta stadiis à Græcis *copiis* distantia metabantur; quippe metuebant nè *Græci* noctu ipsos inva-

cho relictos. Porro, suprà Noster τῷ σατραπεύω casum adjunxit accusativum, p. 55. τὰ δ' ἐν μέσῳ τούτων ἅπαντα σατραπεύουσιν οἱ &c.

a Τῷ σατραπεύοντι τῆς &c.] Consule *Dissertat*. II. p. 51. K. Π. præmissæ Edit. Oxon. 1727.

b Κατέλαβεν] Suprà p. 191. sine casu posuit.

c Ἀπόμαχοι] *Phavor*. et *Suidæ* sunt οἱ ἐκτὸς τοῦ πολέμου γεγονότες.

d Κατεσκήνησαν,] Adi p. 106. n. d.

e Ἀκροβολίζεσθαι] Vide p. 195. n. f.

f Πολὺ γὰρ &c.] MS. Eton. et edit. *Ald*. ἐν ᾗ περιῆσαν: rectè; si quid tamen mutandum. Sic ferè suprà p. 174. Ἐνὶ μόνῳ προέχουσιν &c.

g Ἐκ τῆς χώρας &c.] I. e. *ex statione pro castris*, sive *loco*, ubi κατεσκήνωσαν, et ἐν τάξει constiterunt. Cæterùm, ἀλέξασθαι sonat hìc *vim illatam*, *hostium impetum propulsando se tueri*. Vide p. 76. n. a. et p. 29. n. b. Similiter K. Π. p. 65. Edit. Oxon. 1727. Τί οὖν ἐστιν ἢ τοῦ ἀλέξασθαι δικαιότερον, ἢ &c.

h Δείλη] Respice p. 62. n. c.

i Τοῦ Ἑλληνικοῦ] Adi p. 54. n. c.

k Τῆς νυκτὸς ἐπιθοῖντο] Ante nomen deficit διὰ vel ἐπὶ, quâ de ellipsi vide p. 186. n. a. Sic K. Π. p. 96. Edit. Oxon. 1727. ἀλλὰ τῆς μὲν νυκτὸς, pro ἐπὶ vel διὰ &c. Porrò, verbum illud respicit ἄνδρες, Ἕλληνες vel στρατιῶται, qui in voce Ἑλληνικοῦ intelliguntur. In ed. *Steph*. legitur quidem — νυκτὸς οἱ Ἕλληνες &c. Vide p. 186. n. g. et loca ibi citata.

[a] Πονηρὸν γὰρ νυκτός ἐστι στράτευμα Περσικόν. Οἵτε γὰρ ἵπποι αὐτοῖς δέδενται, καὶ ὡς ἐπιτοπολὺ πεποδισμένοι εἰσὶ, τοῦ μὴ φεύγειν ἕνεκα, εἰ λυθείησαν· ἐάν τε τὶς θόρυβος γίγνηται, δεῖ ἐπισάξαι τὸν ἵππον [b] Πέρσῃ ἀνδρὶ, καὶ χαλινῶσαι δεῖ, καὶ [c] θωρακισθέντα ἀναβῆναι ἐπὶ τὸν ἵππον. Ταῦτα δὲ πάντα [d] χαλεπὸν νυκτὸς, ἅτε καὶ θορύβου ὄντος, ποιεῖν. Τούτου ἕνεκα πόῤῥω [e] ἀπεσκήνουν τῶν Ἑλλήνων.

Ἐπεὶ δὲ ἐγίγνωσκον αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες βουλομένους ἀπιέναι καὶ [f] διαγγελλομένους, [g] ἐκήρυξε τοῖς Ἕλλησι παρασκευάσασθαι, ἀκουόντων τῶν πολεμίων. [h] Καὶ χρόνον μέν τινα ἐπέσχον τῆς πορείας οἱ βάρβαροι· [i] ἐπειδὴ δὲ

derent. Etenim Persarum exercitus noctu incommodus est. Nam et equi ipsorum alligantur, ac plerumque pedicis constricti sunt, nè, si soluti sint, fugiant: et si quis incidat tumultus, homo Persicus equum insternat necesse est, necesse est etiam frenet, et ubi se loricâ munierit, equum conscendat. Hæc autem omnia noctu facere, quippe cùm tumultus sit *exortus*, difficile est. Hâc de causâ longè à Græcis castra habere remota solebant.

Cùm autem Græci animadverterent velle ipsos discedere, *eorúmque consilium* divulgatum esse, Græcis se quisque pararet *ità* edixit *præco*, ut hostes *rem* audirent. Itaque barbari aliquamdiu ab itinere faciendo sese cohibe-

a Πονηρὸν γὰρ νυκτὸς &c.] Confer K. Π. p. 218. Edit. Oxon. 1727. *Suidas:* Πεποδισμένοι· τοὺς πόδας δεδεμένοι — κατισχημένοι: deinde verba hæc Xenophontis, nonnihil mutata, utì fit, adducit. Idem verbum Ἐπισάξαι perperam exponit ἐπαναβῆναι: ad quod verbum etiam adfert locum hunc Xenophontéum. Quin et eodem nomine notandus venit *Phavorinus;* cui Ἐπισάξαι itidem ἐπαναβῆναι ἐπὶ τὸν ἵππον. MS. Eton. ἐπιπολὺ dat pro ἐπιτοπολὺ, *Suidas,* ἐπὶ τὸ πολύ. Vide sis p. 164. n. b.

b Πέρσῃ ἀνδρὶ,] Vide p. 47. n. d.

c Θωρακισθέντα &c.] Constructionis ratio postulare videtur θωρακισθέντι, ut ἀνδρὶ aptè respondeat. Sic apud *Hom.* Ιλ. α'. v. 541.

Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα &c.

pro ἐόντι — φρονέοντι. Et Noster suprà p. 177. ἐξὸν αὐτοῖς, τοὺς νῦν οἴκοι ἀκλήρους πολιτεύοντας ἐνθάδε κομισαμένους, pro κομισαμένοις. Sed tam Atticorum quàm Poëtæ πνεῦμα ὑπὸ νόμον τάξαι δύσκολον.

d Χαλεπὸν νυκτὸς &c.] MS. Eton. χαλεπὰ νύκτωρ καὶ θορύβου ὄντος· τούτου &c. *Suidas* ad v. ἐπισάξαι: ταῦτα δὲ πάντα χαλεπὰ ποιεῖν νύκτωρ, καὶ θορύβου ὄντος. Muret: ἄλλως τε καὶ θορύβου. Edit. *Steph.* et *Leunclav.* lectionem exprimendam curavi.

e Ἀπεσκήνουν] Quod suprà modò dixit ἀπεστρατοπεδεύοντο.

f Διαγγελλομένους,] *Suidas:* Διαγγέλλων καὶ διαγγελλομένους, παρακελευομένους. Ξενοφῶν· Ἐγίνωσκον αὐτοὺς ἀπιέναι βουλομένους, καὶ διαγγελλομένους· ἢ ἀντὶ τοῦ φανερουμένους· δήλους γινομένους.

g Ἐκήρυξε] *Scil.* κῆρυξ τις. Adfinem huic ellipsin videre est p. 191. ubi lege n. c.

h Καὶ —— ἐπέσχον] De usu particulæ vide pag. 86. n. b. cum verbo intellige ἑαυτοὺς, quod et aliàs deficere solet. Act. XXVII. 43. ἀποῤῥίψαντας sonat ἀποῤῥίψαντας ἑαυτούς: idem supplementum postulat ἐπιδόντες ejusd. cap. v. 15. Plenè *Lucian.* Hist. ver. l. 1. p. 375. καὶ παραδόντες αὐτοὺς, et ibid. p. 385. ἐλλιπτικῶς dixit, καὶ ἀποῤῥίψαντες ἐνηχόμεθα, i. e. *cùm projecissemus nos* &c.

i Ἐπειδὴ δὲ ὀψὲ] Vide p. 105. n. e.

ὀψὲ ἐγίγνετο, ἀπῄεσαν· οὐ γὰρ ἐδόκει λυσιτελεῖν αὐτοῖς νυκτὸς πορεύεσθαι, καὶ κατάγεσθαι ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ἐπειδὴ δὲ σαφῶς ἀπιόντας ἤδη ἑώρων οἱ Ἕλληνες, ἐπορεύοντο καὶ αὐτοὶ [a] ἀναζεύξαντες, καὶ διῆλθον ὅσον ἑξήκοντα σταδίους· καὶ γίγνεται [b] τοσοῦτον μεταξὺ τῶν στρατευμάτων, ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ οὐκ ἐφάνησαν οἱ πολέμιοι, οὐδὲ τῇ τρίτῃ· τῇ δὲ τετάρτῃ, νυκτὸς [c] προελθόντες, καταλαμβάνουσι χωρίον ὑπερδέξιον οἱ [d] βάρβαροι, ᾗ ἔμελλον οἱ Ἕλληνες παριέναι, [e] ἀκρωνυχίαν ὄρους, ὑφ' ἣν ἡ κατάβασις ἦν εἰς τὸ πεδίον. Ἐπειδὴ δὲ ἑώρα Χειρίσοφος προκατειλημμένην τὴν ἀκρωνυχίαν, καλεῖ Ξενοφῶντα ἀπὸ τῆς οὐρᾶς· καὶ κελεύει λαβόντα τοὺς πελταστὰς [f] παραγίνεσθαι εἰς τὸ πρόσθεν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν τοὺς μὲν πελταστὰς οὐκ ἦγεν· (ἐπιφαινόμενον γὰρ ἑώρα Τισσαφέρνην, καὶ τὸ στράτευμα πᾶν) αὐτὸς δὲ [g] προσελάσας ἠρώτα, Τί καλεῖς; Ὁ δὲ λέ-

bant: verùm ubi *jam* serum *diei* esset, abiêrunt: non enim ipsis conducere noctu proficisci, et in castra deduci videbatur. *Eos* verò Græci posteaquam jam manifestò discedentes viderent, etiam ipsi castris motis pergebant, et sexaginta circiter stadia emensi sunt: atque tantum inter exercitus spatii *relictum* est, ut neque die altero adparerent hostes, neque tertio: quarto verò, noctu progressi, locum superiorem occupant barbari, quà Græci transituri erant, *nimirum* montis verticem, sub quo descensus erat in planitiem. Cherisophus ubi verticem *istum* præoccupatum vidisset, Xenophontem ab agmine extremo arcessit; *eúm*que adsumptis sibi peltastis ad anteriorem *aciei* partem adesse jubet. At peltastas non duxit Xenophon; (nam Tissaphernem, totúmque *ejus* exercitum, se ostendere videbat) sed ipse advectus equo *ad Cherisophum*, Quamobrem *me* arcessis? inquit. Huic

a Ἀναζεύξαντες] *Phavor.* Ἀναζεύξας, ἀναστρατοπεδεύσας, ὑποστρέψας: priore sensu hìc loci, posteriore posuit Noster K. Π. p. 635. Edit. Oxon. 1727.

b Τοσοῦτον] *Scil.* διάστημα: quod et alibi deesse monuimus p. 63. n. a. et p. 185. n. d.

c Προελθόντες,] Vulgò, προσελθόντες: quod illius locum aliàs sæpè occupavit. Hujusmodi permutationis exempla videre est p. 88. n. d. *Stephano* et *Mureto* jam olim se probavit ea, quam recepimus, scriptura.

d Βάρβαροι, ᾗ] Lege p. 179. n. e.

e Ἀκρωνυχίαν ὄρους, ὑφ' ἣν &c.] Suprà modò p. 198. scripsit — ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑφ' ᾧ &c. Sed utrique casui ista solet inservire præpositio. *Suidas:* Ἀκρώνυξ — καὶ ἀκρωνυχία, τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους: deinde locum hunc sic exscribit: Ἐπεὶ δὲ ἑώρα ὁ Χειρίσοφος προκατειλημμένην τὴν ἀκρωνυχίαν τοῦ ὄρους, ἀφ' ἧς ἡ κατάβασις &c. Ubi Cl. editor minùs rectè apud Xenophontem ὑφ' ἣν legi statuit. Mihi tamen nil mutandum videtur; cum ὑφ' ἣν ἡ κατάβασις &c. rectè cohæreant cum sequentibus istis, ὁ ὑπὲρ τῆς καταβάσεως λόφος.

f Παραγίνεσθαι εἰς τὸ πρόσθεν] De verbo lege p. 7. n. a. Cæterùm, cum τὸ πρόσθεν exaudi μέρος, scil. τοῦ στρατεύματος, utì mox cum τὰ ὄπισθεν intelligendum μέρη &c. Vide sis p. 181. n. a.

g Προσελάσας] *Scil.* ἵππον. Vide p. 191. n. e. MS. Eton. et ed. *Steph.* προελάσας.

γει αὐτῷ· Ἔξεστιν ὁρᾶν· προκατείληπται γὰρ ἡμῖν ὁ ὑπὲρ τῆς καταβάσεως λόφος, καὶ οὐκ ἔστι παρελθεῖν, εἰ μὴ τούτους ἀποκόψομεν. Ἀλλὰ τί οὐκ ἦγες τοὺς πελταστάς; Ὁ δὲ λέγει, ὅτι οὐκ ἐδόκει αὐτῷ ἔρημα καταλιπεῖν τὰ ὄπισθεν, ἐπιφαινομένων τῶν πολεμίων. Ἀλλὰ μὴν ὥρα γ', ἔφη, βουλεύεσθαι, πῶς τις τοὺς [a] ἄνδρας ἀπελᾷ τοῦ λόφου. Ἐνταῦθα Ξενοφῶν ὁρᾷ τοῦ ὄρους τὴν κορυφὴν [b] ὑπὲρ τοῦ ἑαυτῶν στρατεύματος οὖσαν, καὶ ἀπὸ ταύτης ἔφοδον ἐπὶ τὸν λόφον, ἔνθα ἦσαν οἱ πολέμιοι· καὶ λέγει, Κράτιστον, ὦ Χειρίσοφε, ἡμῖν ἵεσθαι ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸ ἄκρον· ἐὰν γὰρ τοῦτο λάβωμεν, οὐ δυνήσονται μένειν ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ. Ἀλλ', εἰ βούλει, μένε ἐπὶ τῷ στρατεύματι· ἐγὼ δὲ ἐθέλω πορεύεσθαι· εἰ δὲ [c] χρήζεις, πορεύου ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐγὼ δὲ μενῶ αὐτοῦ. Ἀλλὰ δίδωμί σοι, ἔφη ὁ Χειρίσοφος, ὁπότερον βούλει, ἑλέσθαι. Εἰπὼν ὁ Ξενοφῶν ὅτι νεώτερός ἐστιν, αἱρεῖται πορεύεσθαι· κελεύει δέ οἱ συμπέμψαι ἀπὸ τοῦ [d] στόματος ἄνδρας· [e] μακρὰν γὰρ ἦν ἀπὸ τῆς οὐρᾶς λαβεῖν. Καὶ ὁ Χειρίσοφος συμ-

respondet is, Videre licet: præoccupatus enim nobis est collis ille, *qui* supra descensum *eminet*, nec transire licet, nisi hos dejiciemus. Verùm cur peltastas *huc* non duxisti? Respondet ille, sibi non visum esse, ut posterius agmen desertum relinqueret, cùm hostes se in conspectum darent. Sed enim tempus est, inquit, consultandi, quo pacto quis homines à colle repellat. Ibi tum Xenophon montis verticem copiis suis imminere videt, atque ab hoc ad collem *illum*, ubi hostes erant, aditum *quendam esse:* itaque, Optimum *fuerit*, inquit, Cherisophe, quamprimùm nos ad cacumen *illud* tendere: nam hoc si occupaverimus, supra viam manere non poterunt. At, si ità tibi videtur, ad exercitum maneto; ipse volo eò tendere: sin *hoc* mavis, in montem pergito; atque ego hìc manebo. Tibi verò, ait Cherisophus, *optionem* do, utrum mavis, eligendi. Xenophon cùm se natu minorem diceret, proficiscendi *sibi* munus eligit: hortatur tamen ut milites *quosdam* ex fronte secum unà mitteret; nam longum erat, si *quos* ab extremò agmine sumeret. Et Cherisophus unà

a Ἄνδρας ἀπελᾷ] De nomine vide p. 21. n. e. Verbum autem Attico more posuit pro ἀπελάσει. *Phavorin.* Ἐλῶ, ἀντὶ τοῦ ἐλάσω λαμβάνεται ἐνίοτε. Plura lege sis p. 64. n. b.

b Ὑπὲρ τοῦ ἑαυτῶν] Vulgò, ἑαυτοῦ: quam vocem delendam censuit *Muretus.* Sed visum est auctoritate MSti Eton. paulum mutatam retinere.

c Χρήζεις,] *Phavor.* Χρήζω, ἡνίκα σημαίνει τὸ χρείαν ἔχω — ἔχει τὸ ι προσγεγραμμένον. Cùm verò τὸ θέλω hìc loci significet, grammaticum utique si audiamus, tollendum erit ι, quod *Stephanus* et *Leunclav.* subscribendum curârunt.

d Στόματος] *Suidas:* Στόμα· τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ στρατοῦ. Ξενοφῶν. Κελεύει ἀπὸ τοῦ στόματος συμπέμψαι ἄνδρας· μακρὰν γὰρ ἦν ἀπὸ τῆς οὐρᾶς λαβεῖν.

e Μακρὰν γὰρ ἦν — οὐρᾶς.] MS. Eton.

πέμπει τοὺς ἀπὸ τοῦ στόματος πελταστάς· ἔλαβε δὲ τοὺς κατὰ μέσον τοῦ πλαισίου. Συνέπεσθαι δ' ἐκέλευσεν αὐτῷ καὶ τοὺς τριακοσίους ὁ Χειρίσοφος, οὓς αὐτὸς εἶχε τῶν ἐπιλέκτων ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ πλαισίου.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο ὡς ἐδύναντο τάχιστα. Οἱ δ' ἐπὶ τοῦ λόφου πολέμιοι ὡς ἐνόησαν αὐτῶν τὴν πορείαν ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐθὺς καὶ αὐτοὶ [a] ὥρμησαν ἁμιλλᾶσθαι ἐπὶ τὸ ἄκρον. Καὶ ἐνταῦθα πολλὴ μὲν κραυγὴ ἦν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος, [b] διακελευομένων τοῖς ἑαυτῶν· πολλὴ δὲ κραυγὴ τῶν ἀμφὶ Τισσαφέρνην, τοῖς ἑαυτῶν διακελευομένων. Ξενοφῶν δὲ [c] παρελαύνων ἐπὶ τοῦ ἵππου, παρεκελεύετο· Ἄνδρες, νῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα νομίζετε ἁμιλλᾶσθαι, νῦν πρὸς παῖδας καὶ γυναῖκας· νῦν ὀλίγον πονήσαντες χρόνον, ἀμαχεὶ [d] τὴν λοιπὴν πορευσόμεθα. Σωτηρίδας δὲ ὁ Σικυώνιος εἶπεν, Οὐκ

cum ipso peltastas, qui erant primo in agmine, mittit: *eos* etiam sumpsit, qui in medio quadratæ erant aciei. Prætereà simul eum Cherisophus sequi jussit trecentos illos, quos ipse de lectorum numero *militum* in fronte quadrati habebat agminis.

Indè quàm poterant celerrimè profecti sunt. Hostes autem, *qui erant* in colle, cùm iter ipsorum ad cacumen *dirigi* animadverterent, mox et ipsi impetum ceperunt in cacumen certatim contendendi. Atque ingens ibi tum clamor Græci erat exercitûs, suos cohortantis; ingens etiam eorum clamor, qui cum Tissapherne erant, ac suos *itidem* cohortabantur. Xenophon autem equo prætervectus adhortatione *hâc* usus est: Nunc vobis, viri, *de reditu* in Græciam, nunc *de reditu* ad liberos et uxores *propositum* esse certamen existimate: nunc si exiguum ad tempus laboris tolerantes fuerimus, reliquum iter absque prælio conficiemus. At Soteridas Sicyonius, Non æqua, inquit,

μακρὸν γὰρ ἦν ἀπὸ τῆς οὐρᾶς λαβεῖν. In prioribus si quid mutandum, reposuerim, μακρὸν ἂν γὰρ ἦν vel ᾖ sive εἴη &c. Cæterùm. οὐρᾶς ex MSto et *Suidâ* rescripsi: cùm priùs legeretur οὐραγίας. *Suidas* ipse quidem οὐραγίαν exponit στρατιὰν τὴν ὄπισθεν ἀκολουθοῦσαν. Sed οὐρᾶς rectiùs opponitur τῷ στόματος: et Xenophontis ipsius auctoritate confirmatur. Sic enim ille *Hist. Gr.* l. 4. ἐπεὶ δὲ ἐκώλυον τῆς πορείας οἱ Θετταλοὶ ἐπελαύνοντες τοῖς ὄπισθεν, παραπέμπει ἐπ' οὐρὰν καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ στόματος ἱππικὸν, πλὴν &c. *Phavor.* ex *Eustathio:* Οὐρὰ, κατὰ Ξενοφῶντα, τὰ ὄπισθεν τῆς φάλαγγος. Vide etiam suprà p. 202. lin. 11.

a Ὥρμησαν ἁμιλλᾶσθαι &c.] Significanter hæc ardorem nisúsque militum, ad cacumen occupandum nervis omnibus contendentium, exprimunt.

b Διακελευομένων &c.] *Scil.* στρατιωτῶν, ἀνδρῶν vel στρατηγῶν, quos in στρατεύματος intelligas oportet. Vide p. 186. n. g. et loca ibi adlata. Porrò, venustatem quandam verborum ordo nonnihil mutatus orationi conciliat: cùm enim dixerat, διακελευομένων τοῖς ἑαυτῶν nè tædio venirent eadem eodem ordine collocata verba, leguntur mox, τοῖς ἑαυτῶν διακελευομένων.

c Παρελαύνων ἐπὶ τοῦ &c.] Quod ἐλλειπτικῶς expressit p. 64 et 65. Plenè p. 13 et 14. παρελαύνων ἐφ' ἅρματος.

d Τὴν λοιπὴν] *Scil.* ὁδὸν quam sæpè alibi intelligendam ostendimus p. 104. n. c.

ἐξ ἴσου, ὦ Ξενοφῶν, ἐσμέν· σὺ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππου ὀχῇ, ἐγὼ δὲ χαλεπῶς κάμνω, τὴν ἀσπίδα φέρων. [a] Καὶ ὅς, ἀκούσας ταῦτα, καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὠθεῖτο αὐτὸν ἐκ τῆς τάξεως, καὶ τὴν ἀσπίδα ἀφελόμενος, ὡς ἐδύνατο τάχιστα ἐπορεύετο. Ἐτύγχανε δὲ καὶ [b] θώρακα ἔχων τὸν ἱππικόν· ὥστε ἐπιέζετο. [c] Καὶ τοῖς μὲν ἔμπροσθεν ὑπάγειν παρεκελεύετο, τοῖς δὲ ὄπισθεν, παριέναι, μόγις ἑπομένοις. Οἱ δ' ἄλλοι στρατιῶται παίουσι, καὶ βάλλουσι, καὶ λοιδοροῦσι τὸν Σωτηρίδαν, ἕως ἠνάγκασαν λαβόντα τὴν ἀσπίδα πορεύεσθαι. [d] Ὁ δὲ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἕως μὲν βάσιμα ἦν, ἦγεν· ἐπεὶ δὲ ἄβατα ἦν, καταλιπὼν τὸν ἵππον, ἔσπευδε πεζῇ. Καὶ φθάνουσιν ἐπὶ τῷ ἄκρῳ γενόμενοι τοὺς πολεμίους.

nostrûm, Xenophon, est conditio: nam tu quidem equo veheris, ego scutum portans, graviter fatigor. Et is, hæc cùm audîsset, ex equo desiliit, è loco istum pepulit, scutóque ademto, quàm celerrimè poterat, perrexit. Fortè *tunc* etiam thoracem indutus erat equestrem; adeò ut *onere* premeretur. Attamen priores hortabatur, ut procederent; posteriores, qui vix sequebantur, ut ad eos versùs se moverent. Milites cæteri Soteridam cædunt, feriunt, conviciis proscindunt, donec *eum* recepto scuto pergere coëgerunt. Ille, conscenso *equo*, quam quidem diu loca erant *equo* pervia, præibat eques: cùm essent invia, equo relicto, pedes festinabat. Ac citiùs quàm hostes in cacumen perveniunt.

a Καὶ ὅς,] *Phavor.* Ὃς σημαίνει (præter alia) καὶ ἀντωνυμίαν ἰσοδυναμοῦσαν τῷ οὗτος: quam vim apud dialogorum scriptores passim obtinet. *Lucian.* Hist. verar. l. 1. p. 577. Καὶ ὃς δεξάμενος &c. Sic apud *Platon.* sæpissimè et Nostrum.

b Θώρακα ἔχων τὸν ἱππικὸν,] Alius utique equiti, alius pediti thorax erat. Discrimen agnoscit et *Plutarch.* in Philopœm. p. 359. — τὸν μὲν ἵππον ἀφῆκεν, αὐτὸς δὲ χωρία σκολιὰ — πεζὸς ἐν ἱππικῷ θώρακι καὶ σκευῇ βαρυτέρᾳ χαλεπῶς &c. Vide K. Π. p. 218. n. 1. p. 428. n. 2. p. 462. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

c Καὶ &c.] Valet, opinor, hoc utique loco, *attamen*, *nihilominus tamen;* planè uti Job. I. 10. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Cæterùm, ὑπάγειν sonat προάγειν. *Ammon.* — ὑπάγειν λέγομεν ἀντὶ τοῦ προάγειν, τουτέστιν εἰς τοὔμπροσθεν πορεύεσθαι. *Harpocrat.* Ὑπάγουσιν, ἀντὶ τοῦ προάγουσιν.

d Ὁ δὲ ἀναβὰς, ἐπὶ &c.] Perperam locum hunc distinxerunt editores, ad ellipticam loquendi rationem parum attenti. Sic nempe typis excudendum curârunt, ὁ δὲ, ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἕως &c. cùm tamen ἐπὶ τοῦ ἵππου non statim τῷ ἀναβὰς, sed verbo ἦγεν, adjungi debeant. Hoc enim modo supplenda videtur locutio: Ὁ δὲ ἀναβὰς *scil.* ἐπὶ τὸν ἵππον, ἐπὶ τοῦ ἵππου *scil.* ὀχούμενος, ἕως μὲν — ἦγεν: Noster K. Π. p. 471. Edit. Oxon. 1727. ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸν ἵππον — p. 603. ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἐμὸν ἵππον. Sed passim occurrit hæc prima phrasis: altera, K. Π. p. 428. Edit. ejusd. αὐτὸς δὲ ὡς ἡγησόμενος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἅρματος — planè ut hìc loci ἐπὶ τοῦ ἵππου ἦγεν. Et p. 596. ἐφαίνοντο δὲ οἱ περὶ αὐτὸν σκηπτοῦχοι ἐφ' ἵππων. Sic denique ἐπὶ τοῦ ἵππου ἦγεν rectè opponuntur τοῖς ἔσπευδε πεζῇ, quæ mox sequuntur. Porrò, MS. Eton. hunc verborum ordinem dat, ὁ δὲ ἀναβὰς, ἕως μὲν βάσιμα ἦν, ἐπὶ τοῦ ἵππου ἦγεν.

Ἔνθα δὴ οἱ μὲν βάρβαροι στραφέντες [a] ἔφευγον, ᾗ ἕκαστος ἐδύνατο· οἱ δ' Ἕλληνες εἶχον τὸ ἄκρον. [b] Οἱ δὲ ἀμφὶ Τισσαφέρνην καὶ Ἀριαῖον ἀποτρεπόμενοι ἄλλην ὁδὸν ᾤχοντο· οἱ δὲ ἀμφὶ Χειρίσοφον καταβάντες εἰς τὸ πεδίον, ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν κώμῃ μεστῇ πολλῶν ἀγαθῶν. Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι κῶμαι πολλαὶ πλήρεις πολλῶν ἀγαθῶν, ἐν τούτῳ τῷ πεδίῳ, παρὰ τὸν Τίγρητα ποταμόν. Ἡνίκα δ' ἦν [c] δείλη, ἐξαπίνης ἐπιφαίνονται οἱ πολέμιοι ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ τῶν Ἑλλήνων κατέκοψάν τινας τῶν ἐσκεδασμένων ἐν τῷ πεδίῳ καθ' ἁρπαγήν· καὶ γὰρ [d] νομαὶ πολλαὶ βοσκημάτων διαβιβαζόμεναι εἰς τὸ [e] πέραν τοῦ ποταμοῦ κατελήφθησαν. Ἐνταῦθα Τισσαφέρνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ καίειν ἐπεχείρησαν τὰς κώμας. Καὶ τῶν Ἑλλήνων μάλα ἠθύμησάν τινες, ἐννοούμενοι μὴ τὰ ἐπιτήδεια, εἰ καύσειεν, οὐκ ἔχοιεν ὁπόθεν λαμβάνοιεν. [f] Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ Χειρίσοφον ἀπῆσαν ἐκ τῆς βοηθείας· ὁ δὲ Ξενοφῶν, ἐπεὶ κατέβη, παρελαύνων ἐπὶ τὰς τάξεις, ἡνίκα ἀπὸ

Tum verò conversi barbari, quà quisque poterat, fugiebant; Græci cacumen tenuerunt. Tissaphernes et Ariæus cum suis se convertentes aliâ abiêre viâ: Cherisophus quíque circa eum erant in planitiem cùm descendissent, castra in vico multis bonis referto locabant. Erant et alii vici plures, multis bonis pleni, istâ in planitie, secundùm Tigrim fluvium. Cùm jam advesperasceret, hostes se in planitie subitò ostendunt, et è Græcis quosdam ad prædam per planitiem sparsis conciderunt: etenim multa pecorum agmina in ulteriorem fluminis *ripam* trajecta *hìc* capta sunt. Ibi tum Tissaphernes quíque cum ipso *erant* vicos exurere conabantur. Itaque de Græcis nonnulli valde demissis erant animis, quippe qui *hoc* secum cogitarent *soliciti*, nè commeatus unde sumerent, *hos* si *barbari* incenderent, *alios* non haberent. Et Cherisophus quidem et qui circa ipsum erant ope *suis* latâ redibant: Xenophon autem, posteaquam descendisset, ordines obequitans, cùm ope latâ

a Ἔφευγον, ᾗ &c.] Sic suprà p. 202. — *βάρβαροι*, ᾗ &c. Lege sis p. 179. n. e.

b Οἱ δὲ ἀμφὶ &c.] Qui Nostro mox infrà sunt Τισσαφέρνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Vide p. 118. n. b. et 44. n. d.

c Δείλη,] Vide p. 62. n. c.

d Νομαὶ] *Hesychio* interprete, βοσκαί. Νομὴ, διαίρεσις, μερισμὸς, νέμησις. *Thom. Magister*: Νομὴ, ἡ βοσκὴ, ἀπὸ τοῦ νέμομαι τὸ βόσκω — ἀπὸ δὲ τοῦ νέμω, τὸ μερίζω, νόμος. Scribe, νομὸς, i. e. πλῆθος, uti exponitur ad *Hom.* Il. ν. v. 249 Ex hoc autem fonte, licèt aliàs ἀπὸ τοῦ νέμομαι, idque sæpiùs, deducatur, hìc loci petenda est vocis νομαὶ significatio.

e Πέραν] Addito articulo in nomen transit, cum quo intelligas oportet χεῖλος: ut et apud Luc. VIII. 22. et Marc. IV. 35.

f Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ &c.] Locum ità emendandum censuit *Muretus*: — οὐκ ἔχοιεν ὁπόθεν λαμβάνοιεν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν, ἐπεὶ κατέβη, παρελαύνων ἐπὶ τὰς τάξεις, ἡνίκα οἱ ἀμφὶ Χειρίσοφον ἐπὶ βοηθείᾳ ἀπήντησαν, ἔλεγεν, Ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, &c. MS. etiam Eton. pro ἀπῆσαν οἱ Ἕλληνες habet ἀπήντησαν.

τῆς βοηθείας ἀπῄεσαν οἱ Ἕλληνες, ἔλεγεν· Ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, ὑφιέντας τὴν χώραν ἤδη ἡμετέραν εἶναι· [a] ἃ γὰρ, ὅτε ἐσπένδοντο, διεπράττοντο, μὴ κάειν τὴν βασιλέως χώραν, νῦν αὐτοὶ [b] κάουσιν ὡς ἀλλοτρίαν. Ἀλλὰ ἐάν που καταλίπωσί γε αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια, ὄψονται καὶ ἡμᾶς ἐνταῦθα πορευομένους. Ἀλλ', ὦ Χειρίσοφε, ἔφη, [c] δοκεῖ μοι βοηθεῖν ἐπὶ τοὺς κάοντας, ὡς ὑπὲρ τῆς [d] ἡμετέρας. Ὁ δὲ Χειρίσοφος εἶπεν, [e] Οὔκουν ἔμοιγε δοκεῖ· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς, ἔφη, κάωμεν, [f] καὶ οὕτω θᾶττον παύσονται.

Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἀπῆλθον, οἱ μὲν ἄλλοι περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἦσαν, στρατηγοὶ δὲ καὶ λοχαγοὶ συνῆλθον. Καὶ ἐνταῦθα πολλὴ ἀπορία ἦν. Ἔνθεν μὲν γὰρ ὄρη ἦν [g] ὑπερύψηλα, ἔνθεν δὲ ποταμὸς τοσοῦτος τὸ βάθος, ὡς μηδὲ τὰ δόρατα [h] ὑπερέχειν πειρωμένοις τοῦ βάθους. Ἀπορουμένοις δὲ αὐτοῖς προσελθών τις [i] ἀνὴρ Ῥόδιος, εἶπεν, Ἐγὼ θέλω ὑμᾶς,

Græci rediissent; Videtis, inquit, viri, concedere *barbaros* regionem jam esse nostram: nam quæ *à nobis* impetrabant, quo tempore fœdera *nobiscum* sanciebant, nè *scilicet* regis agrum exureremus, *eum* nunc ipsi tanquam alienum exurunt. Quòd si commeatus alicubi sibi ipsis reliquerint, videbunt nos etiam eò proficisci. Verùm, inquit, Cherisophe, arbitror adversùs exurentes *nobis* tendendum esse, tanquam *regionis* nostræ defendendæ causâ. Mihi verò non *ità* videtur, ait Cherisophus: sed *potiùs* nos etiam, inquit, incendia faciamus, sic enim citiùs ii desinent.

Cùm autem ad tabernacula discessissent, in commeatu *conquirendo* reliqui erant occupati; at duces cohortiúmque præfecti conveniebant. Atque ibi tum multæ *eos* urgebant difficultates. Hinc enim montes præalti, indè flumen tantæ altitudinis, ut nè hastæ quidem, cùm *his* altitudinem *ejus* explorarent, *suprà aquam* exstarent. Ad eos in hâc rerum difficultate hærentes cùm Rhodius quidam accessisset, Ego vos, viri, inquit, trajicere, simul *scili-*

a Ἃ γὰρ, ὅτι ἐσπένδοντο, &c.] Vide p. 117.

b Κάουσιν] MS. Eton. καίουσιν: perperam. *Moschop.* Καίω — ὅπερ ἄμεινον λέγεσθαι κάω. *Phavor.* τὸ μὲν κάω, Ἀττικόν· τὸ δὲ καίω, κοινόν.

c Δοκεῖ μοι βοηθεῖν] Vide p. 180. n. d. p 22. n. c. et p. 25. n. a.

d Ἡμετέρας.] Supple χώρας. Adi sis p. 25. n. g.

e Οὔκουν] Vide sis p. 173. n. d.

f Καὶ οὕτω] Lege K. Π. p. 556. n. 1. Edit. Oxon. 1727. et quæ Cl. *Perizon.* ad *Ælian.* V. H. l. 1. c. 16. de vi οὕτως monuit.

g Ὑπερύψηλα,] In lexicis deest: cui tamen adfine verbum, eleganter quidem et ad argumentum accommodatissimè, prolatum videas Phil. II. 9. Lege p. 176. n. b. Ipsâ voce utitur *Ælian.* V. H. l. 3. c. 1. ὄρη δὲ ταῦτ' ἐστιν ὑπερύψηλα —

h Ὑπερέχειν] *Scil.* τοῦ ὕδατος. Plenè K. Π. p. 521. Edit. Oxon. 1727. ὑπερέχειν τοῦ ὕδατος.

i Ἀνὴρ Ῥόδιος,] Vide p. 47. n. d.

ὦ ἄνδρες, διαβιβάσαι [a] κατὰ τετρακισχιλίους ὁπλίτας, ἢν μοι ὧν δέομαι ὑπηρετήσητε, καὶ [b] τάλαντον μισθὸν πορίσητε. Ἐρωτώμενος δὲ ὅτου δέοιτο, [c] Ἀσκῶν, ἔφη, δισχιλίων δεήσομαι· πολλὰ δὲ ὁρῶ [d] ταῦτα πρόβατα, καὶ αἶγας, καὶ βόας, καὶ ὄνους, ἃ ἀποδαρέντα καὶ [e] φυσηθέντα, ῥᾳδίως ἂν παρέχοι τὴν διάβασιν. Δεήσομαι δὲ καὶ τῶν δεσμῶν, οἷς χρῆσθε περὶ τὰ ὑποζύγια. Τούτοις δ', ἔφη, ζεύξας τοὺς ἀσκοὺς, πρὸς ἀλλήλους ἁρμόσας ἕκαστον ἀσκὸν, λίθους ἀρτήσας, καὶ ἀφεὶς ὥσπερ ἀγκύρας, εἰς τὸ ὕδωρ δὲ ἀγαγὼν, καὶ ἀμφοτέρωθεν δήσας, ἐπιβαλῶ [f] ὕλην, καὶ γῆν ἐπιφορήσω. Ὅτι μὲν οὖν οὐ καταδύσεσθε, αὐτίκα μάλα εἴσεσθε· [g] ὁ γὰρ ἀσκὸς δύο ἄνδρας ἕξει τοῦ μὴ καταδῦναι· ὥστε δὲ μὴ ὀλισθανεῖν, ἡ ὕλη καὶ ἡ γῆ σχήσει.

Ἀκούσασι ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς τὸ μὲν ἐνθύμημα [h] χαρίεν ἐδόκει εἶναι, τὸ δὲ ἔργον ἀδύνατον· ἦσαν γὰρ οἱ

cet quater mille gravis armaturæ milites, volo, si mihi suppeditaveritis *ea* quibus mihi opus est, ac talentum pro mercede præbueritis. Interrogatus quâ re egeret, Utribus, ait, bis mille mihi opus erit: video autem hìc multas pecudes, et capras, et boves, et asinos, quibus si coria detrahantur et inflentur, facilè nobis trajectum præstabunt. Etiam vinculis iis mihi opus erit, quibus circum jumenta utimini. His ubi utres, ait, connexuero, singulis utribus aptè inter se compactis, adpensis lapidibus, iísque ancorarum ritu demissis, deinde *utribus* in aquam deductis, et utrinque ligatis, virgulta injiciam, et terram ingeram. Ac statim quidem intelligetis minimè futurum, ut demergamini: nam utres singuli binos homines sustinebunt, quo minùs demergantur; ut autem non labantur, virgulta et terra impedient.

Ducibus hæc qui audiissent visum est scitum esse inventum, facinus ipsum *tale*, quod perfici non posset: nam multi equites trans *flumen* erant

a Κατὰ τετρακισχιλίους] Utribus nimirum bis mille comparatis; quorum quisque *δύο ἄνδρας* (utì infrà paulò dicit) *σχοίη ἂν τοῦ μὴ καταδῦναι.*

b Τάλαντον] Consule Indicem vocibus, quæ ad *mens.* et *pond.* spectant, explicandis destinatum.

c Ἀσκῶν, ἔφη, &c.] Utribus, tam inflatis quàm stramento refertis, amnes trajiciendi multa collegerunt exempla *Casaub.* ad *Suetonii* Jul. c. 57. et *Stewech.* ad *Veget.* l. 3. c. 7. Quibus adde quæ suprà scripsimus p. 43. n. d.

d Ταῦτα] Pro quo *Muretus* legit ἐνταῦθα.

e Φυσηθέντα,] *Scil.* *δέρματα* vel *ἀποδέρματα*, ex *ἀποδαρέντα* petenda. Similiter *αὐτοῦ*, Joh. VIII. 44. respicit *ψεύδους*, in voce *ψεύστης* intelligendum. Vide sis etiam p. 186. n. g.

f Ὕλην,] Vide p. 37. n. b.

g Ὁ γὰρ &c.] MS. Eton. *πᾶς γὰρ* &c.

h Χαρίεν] Scribitur etiam nonnunquam *χάριεν*, Grammaticis aliis hanc, illam aliis scripturam defendentibus. *Suidas: χάριεν· οἱ Ἀττικοὶ πρὸ δύο ἀναπαίστων· τὸ δὲ*

κωλύσοντες πέραν πολλοὶ ἱππεῖς, οἳ εὐθὺς τοῖς πρώτοις οὐδὲν ἂν ἐπέτρεπον τούτων ποιεῖν. Ἐνταῦθα τὴν μὲν ὑστεραίαν ἐπανεχώρουν [a] εἰς τοὔμπαλιν ἢ πρὸς Βαβυλῶνα, εἰς τὰς ἀκαύστους κώμας, κατακαύσαντες ἔνθεν ἐξῄεσαν· ὥστε οἱ πολέμιοι οὐ προσήλαυνον, ἀλλὰ ἐθεῶντο, [b] καὶ ὅμοιοι ἦσαν θαυμάζοντες, ὅποι ποτὲ τρέψονται οἱ Ἕλληνες, καὶ τί ἐν νῷ ἔχοιεν. Ἐνταῦθα οἱ μὲν ἄλλοι στρατιῶται ἀμφὶ τὰ ἐπιτήδεια ἦσαν· οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ πάλιν συνῆλθον, καὶ συναγαγόντες τοὺς αἰχμαλώτους, [c] ἤλεγχον τὴν κύκλῳ πᾶσαν χώραν τίς ἑκάστη εἴη. Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι [d] τὰ μὲν πρὸς μεσημβρίαν, [e] τῆς ἐπὶ Βαβυλῶνα εἴη καὶ Μηδίαν, δι' ἧσπερ ἥκοιεν· ἡ δὲ πρὸς ἕω, ἐπὶ Σοῦσά

ipsos impedituri, qui primis statim non essent concessuri, ut horum quidquam efficerent. Itaque postridie retrocedebant aversâ à Babylone viâ, ad vicos non exustos, cùm eos unde exierant incendissent: *quo factum* ut hostes non adequitarent *eos*, sed spectarent, atque admirari viderentur, quò tandem *iter* versuri essent Græci, et quid in animo haberent. Ibi tum cæteri milites in commeatu comparando erant occupati; duces verò et cohortium præfecti rursùm conveniebant; et cùm captivos coëgissent, quænam esset quælibet ab omni undique parte regio percunctabantur. Aiebant illi, *à partibus* ad meridiem spectantibus viam esse, *quæ* in Babylonem *duceret* et Mediam, quâ *ipsi* venissent: ad orientem quæ *spectat*, in Susa et

πρὸ μιᾶς, καινόν. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ, v. 145.

Καὶ, νὴ Δί', εἴ τί γ' ἐστὶ λαμπρὸν καὶ καλὸν,
Ἢ χάριεν ἀνθρώποισι, διὰ σὲ γίγνεται.

Deinde, χάριεν, προπαροξυτόνως, ἀντὶ τοῦ χαρίεντος. Χαρίεν δὲ, παροξυτόνως, ἐπὶ τοῦ ἐπιχαροῦς καὶ χαρίεντος: lege, χαρίεντος. At vide auctoris vel editoris inconstantiam! Χάριεν, inquit, προπαροξυτόνως, ἀντὶ τοῦ χαρίεντος: cùm tamen istâ in loco ex *Aristoph.* adlato servatâ scripturâ, neutiquam sumi potest χάριεν ἀντὶ χαρίεντος, sed pro ἐπιχαροῦς seu χαρίεντος. Etymol. m. χάριεν, τὴν τρίτην ἀπὸ τέλους ὀξύνει Ἡρωδιανός. *Phav.* Χαρίεν, δῆλον ὡς ἐπὶ ὀνόματος παροξύνεται· τὸ δὲ προπαροξυνόμενον, Ἀττικόν ἐστιν, ἐπιῤῥηματικῶς προσενεχθὲν, καὶ ἀντὶ τοῦ χαρίεντος νοηθὲν παρὰ τοῖς ὕστερον. Καὶ χαρίεν, τὸ μετέχον χάριτος, πρὸ μιᾶς ἔχει τὸν τόνον. Sic et *Eustath.* ad *Hom.* p. 1088. His, opinor, accedendum est, licèt vulgatæ editiones repræsentent χάριεν. Apud K. Π. p. 43. Edit. Oxon. 1727. similiter ex sententiâ *Eustath.* et *Phav.* scripsimus χαρίεν.

a Εἰς τοὔμπαλιν] Vide p. 185. n. f.

b Καὶ ὅμοιοι ἦσαν &c.] MS. Eton. καὶ ὅμοιοι ἦσαν θαυμάζειν. Insolens est utrumque loquendi genus: at usitatum esset — θαυμάζουσιν. Cum *Mureto* legendum videtur, καὶ ὁμοῦ ἦσαν θαυμάζοντες, &c. Dicitur autem ἦσαν θαυμάζοντες planè ut Luc. XV. 1. Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες &c. Adde Marc. I. 4. Luc. XI. 14. Act. IX. 9. 2 Cor. I. 9. et V. 19.

c Ἤλεγχον τὴν &c.] Eadem est verbi vis K. Π. p. 75. Edit. Oxon. 1727. Dicitur autem ἤλεγχον τὴν &c. pro ἤλεγχον (*scil.* τοὺς αἰχμαλώτους) τίς ἑκάστη εἴη πᾶσα ἡ κύκλῳ χώρα. Quâ de structurâ vide p. 110. n. d. et p. 168. n. c.

d Τὰ μὲν &c.] *Scil.* μέρη. Vide sis p. 34. n. c.

e Τῆς — δι' ἧσπερ] Utrobique intellige ὁδοῦ. Vide sis p. 104. n. f. Similiter articulo ἡ, ter deinceps iterato, ὁδὸς adjunge.

τε καὶ Ἐκβάτανα φέροι, [a] ἔνθα θερίζειν καὶ ἐαρίζειν λέγεται βασιλεύς· [b] ἡ δὲ διαβάντι τὸν ποταμὸν πρὸς ἑσπέραν, ἐπὶ Λυδίαν καὶ Ἰωνίαν φέροι· ἡ δὲ διὰ τῶν ὀρέων καὶ πρὸς ἄρκτον τετραμμένη, ὅτι [c] εἰς Καρδούχους ἄγοι. Τούτους δ' ἔφασαν οἰκεῖν ἀνὰ τὰ ὄρη, καὶ πολεμικοὺς εἶναι, καὶ βασιλέως οὐκ ἀκούειν· ἀλλὰ καὶ ἐμβαλεῖν ποτὲ εἰς αὐτοὺς βασιλικὴν στρατιὰν, δώδεκα μυριάδας· τούτων δὲ οὐδένα ἀπονοστῆσαι διὰ τὴν δυσχωρίαν· ὁπότε μέντοι πρὸς τὸν σατράπην τὸν ἐν τῷ πεδίῳ σπείσαιντο, [d] καὶ ἐπιμίγνυσθαι σφῶν τε πρὸς ἐκείνους, καὶ ἐκείνων πρὸς αὐτούς.

Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ στρατηγοὶ, ἐκάθισαν χωρὶς τοὺς [e] ἑκασταχόσε φάσκοντας εἰδέναι, οὐδὲν δῆλον ποιήσαντες, ὅποι πορεύεσθαι ἔμελλον. Ἐδόκει δὲ τοῖς στρατηγοῖς ἀναγκαῖον εἶναι, διὰ τῶν ὀρέων εἰς Καρδούχους [f] ἐμβάλλειν· τούτους γὰρ διελθόντες, [g] ἔφασαν εἰς Ἀρμενίαν

Ecbatana ferre, ubi rex æstatem et ver exigere dicitur: quæ ei fluvium qui trajecerit in occidentem *versùs pateret*, in Lydiam et Ioniam ferre: quæ *denique* per montes et ad septemtriones vergat, ad Carduchos ducere. Hos aiebant in montibus habitare, ac bellicosos esse, neque regis imperio parere: quin copias aliquando regias, quæ centies et vicies mille hominibus constarent, in eos invasisse; horúmque neminem, propter locorum difficultatem *domum* rediisse: ubi verò fœdera cum regionis campestris satrapâ fecerint, et ex ipsis, *quotquot voluerint*, cum illis, et ex illis, *quibus liberet*, cum iis habere commercia.

Hæc cùm audiissent duces, seorsum collocârunt eos qui singulas *regionis* partes noscere se aiebant, nullo indicio ab ipsis apertè facto, quò profecturi essent. Cæterùm ducibus *inter se* necesse esse videbatur, per montes in Carduchos invadere: nam posteaquam horum regionem peragrâssent, per-

a Ἔνθα θερίζειν καὶ &c.] Lege Κ. Π. p. 645. Edit. Oxon. 1727. et quæ ibi notavimus. Adde sis *Bochart.* G. S. p. 196.

b Ἡ δὲ διαβάντι τὸν &c.] Plenè scripseris, ἡ δὲ ὁδὸς διαβάντι τὸν ποταμὸν φαινομένη πρὸς &c.

c Εἰς Καρδούχους ἄγοι &c.] *Stephan. Byzant.* Καρδοῦχοι, ἔθνος Μηδίας, ὡς Ξενοφῶν ἐν Ἀναβάσεως γ'. Ἐς Καρδούχους ἄγει· τούτους δὲ ἔφασαν οἰκεῖν ἀνὰ τὰ ὄρη, καὶ πολεμικοὺς εἶναι, καὶ βασιλέως οὐκ ἀκούειν. Ubi quidam verba hæc perperam statuit hunc in modum esse concipienda: Εἰς Καρδούχους ἄγει· τούτους δὲ φησὶ πολεμικοὺς εἶναι, καὶ βασιλέα οὐκ ἀκούειν. De his infrà.

d Καὶ ἐπιμίγνυσθαι &c.] Locutio integrè forsan ità se haberet, καὶ ἐπιμίγνυσθαι ἐκ σφῶν τέ τινας, vel τοὺς βουλομένους, πρὸς ἐκείνους, καὶ ἐξ ἐκείνων &c. *Thucyd.* l. 4. c. 118. μὴ ἐπιμισγομένους — μήτε ἡμᾶς πρὸς αὐτοὺς, μήτε αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. Cæterùm particulam ante verbum illud redundare arbitratur *Muretus.*

e Ἑκασταχόσε] Sine auctore adducunt Lexicographi: quo tamen plus vice simplici usus est *Thucyd.* l. 4. c. 55. ὡς ἑκασταχόσε ἔλθοι. Ubi *Scholiastæ* est ἐν ἑκάστοις τόποις. Et l. 8. c. 5. δύναμιν γὰρ ἔχων αὐτὸς ἑκασταχόσε δεινὸς παρῆν. *Thom. Magister:* Ἑκασταχόσε κάλλιον λέγειν ἢ πανταχόσε. Τίθεται δὲ τὸ μὲν ἑκασταχόσε, ἐπὶ κινήσεως· τὸ δὲ ἑκασταχῇ καὶ ἑκασταχοῦ, ἐπὶ στάσεως.

f Ἐμβάλλειν] Vide sis p. 194. n. c.

g Ἔφασαν] *Scil.* οἱ αἰχμάλωτοι.

ἥξειν, ἧς Ὀρόντας ἦρχε, πολλῆς καὶ εὐδαίμονος. Ἐντεῦθεν δὲ εὔπορον ἔφασαν εἶναι, ὅποι τις ἐθέλει πορεύεσθαι. [a] Ἐπὶ τούτοις ἐθύσαντο, ὅπως, [b] ὁπηνίκα δοκοίη τῆς ὥρας, τὴν πορείαν ποιοῖντο· ([c] τὴν γὰρ ὑπερβολὴν τῶν ὀρῶν ἐδεδοίκεισαν μὴ καταληφθείη) καὶ παρήγγειλαν, ἐπειδὴ δειπνήσειαν, συνεσκευασμένους πάντας ἀναπαύεσθαι, καὶ ἕπεσθαι, ἡνίκ' ἄν τις παραγγείλῃ.

venturos dixerant *captivi* in Armeniam, cui Orontas præerat, *regioni certè* amplæ et opulentæ. Inde dixerant nullo negotio, quò quis proficisci vellet, transiri posse. Post hæc rem sacram fecerunt, ut, cùm tempus videretur, iter facerent; (metuebant enim nè juga montium occuparentur) imperârunt etiam *militibus*, *ut*, posteaquam cœnâssent, omnes rebus suis compositis quieti se darent, et cùm quis denuntiet, sequerentur.

a Ἐπὶ τούτοις] Vide p. 166. n. d.

b Ὁπηνίκα — τῆς &c.] *Thucyd.* l. 4. c. 125. ὁπηνίκα χρὴ ὁρμᾶσθαι. *Phavor.* Ὁπηνίκα, ὁπότε, ὅταν· Ξενοφῶν· οἱ δὲ ἐθύσαντο, ὅπως &c. ad exemplar hoc Xenophontéum. Vide p. 185. n. g.

c Τὴν γὰρ ὑπερβολὴν &c.] Simili usus structurâ p. 175. scribit, Λυκάονας δὲ αὐτοὶ εἴδομεν ὅτι, ἐν ταῖς &c. et alibi sæpé. Vide pag. 110. n. d. Eandem sequitur *Cæsar* de B. G. l. 1. c. 39. —*rem frumentariam, ut satìs commodè supportari posset, timere dicebant.*

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ἈΝΑΒΑΣΕΩΣ Δ'.

[a] ὍΣΑ μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει ἐγένετο μέχρι τῆς μάχης, καὶ ὅσα μετὰ τὴν μάχην ἐν ταῖς σπονδαῖς, ἃς βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν Κύρῳ ἀναβάντες Ἕλληνες ἐσπείσαντο, καὶ ὅσα, παραβάντος τὰς σπονδὰς βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους, ἐπολεμήθη πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐπακολουθοῦντος τοῦ Περσῶν στρατεύματος, [b] ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται.

Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἔνθα ὁ μὲν Τίγρης ποταμὸς παντάπασιν ἄπορος ἦν διὰ τὸ βάθος καὶ μέγεθος, πάροδος δ' οὐκ ἦν, ἀλλὰ [c] τὰ Καρδούχια ὄρη ἀπότομα ὑπὲρ αὐτοῦ

QUÆCUNQUE in itinere *superiorem in Asiam facto* usque ad prælii tempus gesta sint, et quæ post prælium per inducias, quas rex et qui cum Cyro adscenderant Græci, inter se fecerant, quæque adversùs Græcos, posteaquam rex et Tissaphernes fœdera violâssent, hostiliter facta sint, insequenti *ipsos* Persarum exercitu, superiore libro expositum est.

Cùm autem *eò* pervenissent, ubi Tigris fluvius propter altitudinem et magnitudinem transiri omnino non potuit, neque transitus erat *alius*, sed montes Carduchii prærupti fluvio imminebant, videbatur ducibus per *hos*

a Ὅσα μὲν δὴ ἐν τῇ &c.] Confer init. lib. ii. p. 91. et lib. iii. p. 149.

b Ἐν τῷ πρόσθεν &c.] Libro secundo ineunte, scripsit ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ &c. Vide sis p. 190. n. c.

c Τὰ Καρδούχια &c.] *Strab.* l. 16. p. 1083. Πρὸς δὲ τῷ Τίγρει, τὰ τῶν Παρθυαίων χωρία, οὓς οἱ πάλαι Καρδούχους ἔλεγον *Plin.* N. H. l. 6. c. 15. *Adiabenis connectuntur Carduchi quondam dicti, nunc Cordueni, præfluente Tigri.* Eosdem infrà c. 27. *Gordyæos* adpellat *Plinius.*

τοῦ ποταμοῦ ἐκρέματο, [a] ἐδόκει τοῖς στρατηγοῖς διὰ τῶν ὀρέων πορευτέον εἶναι. Ἤκουον γὰρ τῶν ἁλισκομένων ὅτι, εἰ διέλθοιεν τὰ Καρδούχια ὄρη, ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ τὰς πηγὰς τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ, ἢν μὲν βούλωνται, διαβήσονται· ἢν δὲ μὴ βούλωνται, [b] περιΐασι. Καὶ τοῦ Εὐφράτου τε τὰς πηγὰς ἐλέγετο οὐ πρόσω τοῦ Τίγρητος εἶναι· [c] καὶ ἔστιν οὗ τὸ στενόν. Τὴν δ' εἰς τοὺς Καρδούχους ἐμβολὴν ὧδε ποιοῦνται, ἅμα μὲν λαθεῖν πειρώμενοι, ἅμα δὲ φθάσαι πρὶν τοὺς πολεμίους καταλαβεῖν τὰ ἄκρα· ἡνίκα δ' ἦν ἀμφὶ τὴν [d] τελευταίαν φυλακὴν, καὶ ἐλείπετο [e] τῆς νυκτὸς ὅσον σκοταίους διελθεῖν τὸ πεδίον, τηνικαῦτα [f] ἀνα-

montes iter esse faciendum. Nam futurum audiebant de iis quos ceperant ut, si montes Carduchios peragrarent, Tigris fluvii fontes in Armeniâ, si vellent, transirent: *id* si minùs vellent, *eos* circumirent. Etiam Euphratis fontes non longè à Tigri abesse dicebatur; nonnullísque in locis angustias esse. Ad hunc verò modum iter in Carduchos ingrediuntur, partim quòd iis curæ esset ut occultè proficiscerentur, partim ut priusquam ab hostibus occuparentur *montium* juga, *eò* evaderent: cùm postremæ agerentur excubiæ, *tantúm*que noctis reliquum esset, ut planitiem per tenebras peragrare possent, tunc cùm surrexissent, utì denuntiatum fuerat, iter ingressi primâ

a Ἐδόκει τοῖς στρατηγοῖς] Sic legendum omnino rectè censuit *Leunclavius*. Similiter p. 210. ἐδόκει δὲ τοῖς στρατηγοῖς &c. et infrà p. 217. συνελθοῦσι τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς τῶν Ἑλλήνων ἔδοξε &c. Libri hactenus vulgati dedêre στρατιώταις. Lectioni receptæ vetus versio Gallica adstipulatur; quippe quæ pro Græcis illis exhibet, *les chefs furent d' avis* &c.

b Περιΐασι.] Vide p. 35. n. a.

c Καὶ ἔστιν οὗ τὸ &c.] Ex conjecturâ *Stephani* sic rescribendum curavi. In libris nonnullis legitur, καὶ ἔστιν οὕτω στενόν. *Leunclavio* placuit, καὶ ἔστιν ὅπου τι στενόν. Sed emendatio *Stephaniana* ex vitiosâ veterum librorum scripturâ faciliùs atque adeò spontè ferè exoritur. *Thucyd.* l. 1. c. 93. ἔστιν ᾗ, i. e. *Scholiaste* exponente, κατά τινας τόπους.

d Τελευταίαν φυλακὴν,] *Tertiam* utique Græcis; quibus tres diei, totidémque noctis, erant partes. Quam autem *ultimam* vocat vigiliam Xenophon, eadem, observante Cl. *Raphelio*, videtur, quæ Evangelistæ Matth. XIV. 25. dicitur *quarta*: ex Romanorum scilicet consuetudine, quorum sub imperio Judæi tunc temporis agebant, quibúsque adeò diei quatuor, nec pauciores noctis, erant partes. Cæterùm, utraque gens, *Plinio* N. H. l. 7. c. 56. auctore, vigiliarum inventionem à Palamede accepit.

e Τῆς νυκτὸς ὅσον σκοταίους &c.] Deficit τοσοῦτον, ut aliàs sæpissimè. Plenè Noster K. Π. p. 138. Edit. Oxon. 1727. ἀγαθοῦ τινός μοι μετέσται τοσοῦτον μέρος, ὅσον ἂν &c. Ad σκοταίους vide p. 106. n. e.

f Ἀναστάντες, ἀπὸ παραγγέλσεως] Participium illud apud *Thucyd.* l. 7. c. 50. eos denotat, qui *motis castris abeunt*: ubi cum eo intellexeris στρατόν. Opponitur hìc τῷ ἀνασκευάσασθαι, quod extat priore libro extremo; quare non malè, opinor, vertitur, *cùm surrexissent*, seu *ad discedendum se parâssent*. Quod autem *Leunclavius* reddit, *loco se movent*, id verò satis intelligitur ex verbis proximè sequentibus, πορευόμενοι ἀφανοῦνται &c. atque adeò alia quædam notio isti participio subjicienda videtur. Suprà Noster p. 190. τῇ ἄλλῃ ἐπορεύοντο πρωϊαίτερον ἀναστάντες. *Est autem*, interprete *Budæo* Comm. L. G. p. 606. ἀπὸ παραγγέλσεως *aliquid fieri in castris vel in acie*, cùm

στάντες, ἀπὸ παραγγέλσεως πορευόμενοι ἀφικνοῦνται ἅμα τῇ ἡμέρᾳ πρὸς τὸ ὄρος. Ἔνθα δὴ Χειρίσοφος μὲν ἡγεῖτο τοῦ στρατεύματος, λαβὼν [a] τὸ ἀμφ' αὐτὸν, καὶ τοὺς γυμνῆτας πάντας· Ξενοφῶν δὲ σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξιν ὁπλίταις εἵπετο, οὐδένα ἔχων [b] γυμνῆτα· οὐδεὶς γὰρ ἐδόκει κίνδυνος εἶναι, μή τις ἄνω πορευομένων ἐκ τοῦ ὄπισθεν [c] ἐπίσποιτο. Καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἄκρον ἀναβαίνει Χειρίσοφος, πρίν τινα αἰσθέσθαι τῶν πολεμίων· ἔπειτα δὲ [d] ὑφηγεῖτο· [e] ἐφείπετο δὲ ἀεὶ τὸ ὑπερβάλλον τοῦ στρατεύματος, εἰς τὰς κώμας τὰς ἐν τοῖς ἄγκεσί τε καὶ μυχοῖς τῶν ὀρέων.

Ἔνθα δὴ οἱ μὲν Καρδοῦχοι ἐκλιπόντες τὰς οἰκίας, ἔχοντες καὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας, [f] ἔφευγον ἐπὶ τὰ ὄρη· τὰ

luce ad montem perveniunt. Ibi tum Cherisophus in fronte erat exercitûs, suis sibi copiis adjunctis, omnibúsque militibus expeditis: at cum postremo gravis armaturæ militum agmine sequebatur Xenophon, cui nulli aderant expediti; nam periculi nihil esse videbatur, nè quis, ipsi dum sursum tendunt, à tergo insequeretur. Ac Cherisophus in verticem prius adscendit, quàm hostium quisquam animadverteret: deinde præibat; cùm exercitûs *pars ea* semper subsequeretur, quæ *verticem* superârat, ad vicos in convallibus et recessibus montium sitos.

Tum verò Carduchi, relictis ædibus, cum uxoribus ac liberis in montes fugiebant: magnam *hìc* commeatûs copiam capere licebat; ædes etiam vasis

classico non edicitur, sed per manus imperium traditur et accipitur; quod etiam παρεγγυᾷν dicitur. Noster Ἱππαρχ. fere medio: Τὰς γε μὴν ἐξαγωγάς τοῦ ἱππικοῦ ἧττον ἂν οἱ πολέμιοι αἰσθάνοιντο, εἰ ἀπὸ παραγγέλσεως γίγνοιντο μᾶλλον, ἢ εἰ ἀπὸ προγραφῆς. Porrò, militibus erat imperatum p. 211. συνεσκευασμένους πάντας ἀναπαύεσθαι, καὶ ἕπεσθαι ἡνίκ' ἄν τις παραγγείλῃ.

a Τὸ ἀμφ' αὐτὸν,] *Scil.* στράτευμα, quod passim deficit. Vide p. 6. n. d.

b Γυμνῆτα] MS. Eton. γυμνήτην. Sic utique librario visum. Sed parum refert, utro tandem modò scribatur. *Suidas:* γυμνῆται· ἡ εὐθεῖα ὁ γυμνήτης: deinde (loco hoc Xenophontis citato) pergit, λέγεται καὶ γυμνὴς (vel γυμνῆς) γυμνῆτος.

c Ἐπίσποιτο.] Participium etiam ex eâdem origine ποιηπικωτέρᾳ ductum adhibuit Noster Κ. Π. p. 303. 485. Edit. Oxon. 1727. Ipsum hoc verbum, sed alio sensu, occurrit *Herodot.* l. 1. c. 32.

d Ὑφηγεῖτο.] *Leunclav.* vertit, *modicè præibat*, pro eâ scilicet vi, quam ὑπὸ verbo præposita nonnunquam obtinet; de quâ jam suprâ dictum est, p. 97. n. b. At ὑφηγοῦμαι tantùm valet, opinor, hìc loci προδοποιῶ.

e Ἐφείπετο δὲ ἀεὶ τὸ ὑπερβάλλον &c.] *Leunclav.* vertit, *reliquâ exercitûs parte semper subsequente.* Amasæus, *sequebatur exercitûs frons.* Uterque perperam. Post ὑπερβάλλον intelligendum est ἄκρον, atque adeò locus sic ferè supplendus exponendúsve, ἐφείπετο δὲ ἀεὶ τὸ τοῦ στρατεύματος μέρος, ὃ τὸ ἄκρον ἤδη ὑπερβεβλήκει. Ut autem hoc loco dixit τὸ ὑπερβάλλον τοῦ στρατεύματος, ità p. 126. τὸ ἡγούμενον τοῦ στρατεύματος, ubi vide n. a. et infrà similiter, τῶν σκευοφόρων τὰ ὑπολειπόμενα. Sic alibi sæpé. Cæterùm, *Thucyd.* l. 8. c. 104. de parte classis dicit, ὑπερβεβλήκει ἤδη τὴν ἄκραν, ἢ &c. Et τῷ ὑπερβάλλω quidem, vim istam potito, ortum debet ὑπερβολὴ, quo usus est Noster sub fin. lib. iii. p. 211. lib. i. p. 16. alibi.

f Ἔφευγον] In MSto Eton. deest: perperam, nec sine sensûs et constructionis

δ' ἐπιτήδεια πολλὰ ἦν λαμβάνειν· ἦσαν δὲ καὶ [a] χαλκώμασι παμπόλλοις κατεσκευασμέναι αἱ οἰκίαι, ὧν οὐδὲν [b] ἔφερον οἱ Ἕλληνες, οὐδὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωκον, [c] ὑποφειδόμενοι, εἴ πως ἂν ἐθελήσειαν οἱ Καρδοῦχοι [d] διϊέναι αὐτοὺς ὡς διὰ φιλίας τῆς χώρας, ἐπείπερ βασιλεῖ πολέμιοι ἦσαν. Τὰ μέντοι [e] ἐπιτήδεια, ὅτῳ τις ἐπιτυγχάνοι, [f] ἐλάμβανον· ἀνάγκη γὰρ ἦν. Οἱ δὲ Καρδοῦχοι οὔτε [g] καλούντων ὑπήκουον, οὔτε ἄλλο φιλικὸν οὐδὲν ἐποίουν. Ὅτε δὲ οἱ τελευταῖοι τῶν Ἑλλήνων κατέβαινον εἰς τὰς κώμας ἀπὸ τοῦ ἄκρου ἤδη [h] σκοταῖοι, (διὰ γὰρ τὸ στενὴν εἶναι τὴν ὁδὸν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἀνάβασις αὐτοῖς ἐγένετο καὶ κατάβασις εἰς τὰς κώμας) τότε δὴ συλλεγέντες [i] τινὲς τῶν Καρδούχων τοῖς τελευταίοις ἐπετίθεντο, καὶ ἀπέκτεινον τινὰς, καὶ λίθοις καὶ τοξεύμασι κατέτρωσαν, [k] ὀλίγοι τινὲς

æneis permultis erant instructæ, quorum nullum auferebant Græci, nec homines persequebantur; quippe *his eo consilio* parcebant *ut experirentur*, an ipsos Carduchi tanquam per pacatam regionem transmittere voluerint, quippe quia regi erant infesti. Verùm commeatus, in quos quisquam inciderit, sumebant: necessitas enim *ità poscebat*. At Carduchi nec vocantibus morem gerebant, nec ullum aliud amicitiæ faciebant officium. Cùm autem Græcorum ultimi tenebris jam obortis de vertice *montis* in vicos descenderent, (nam properea quòd angusta esset via, diem totum adscendendo et in vicos descendendo contriverant) tum verò collecti quidam ex Carduchis ultimos *istos* invasêre, et nonnullos interfecêre, lapidibus etiam ac sagittis *alios* sauciaverunt, numero quamvìs essent exigui: nam Græcorum exercitus ex

detrimento, nisi pro ἐκλίποντες reposueris ἐξέλιπον. Vide p. 16. n. b.

a Χαλκώμασι] *J. Poll.* l. 10. segm. 174. Φαίης δ' ἂν χρυσώματα, καὶ ἀργυρώματα, καὶ χαλκώματα ἐν μέρει τῶν σκευῶν· οὐ μόνον ἐν τῇ Ἀναβάσει Ξενοφῶντος εἰπόντος χαλκώμασιν, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνους ἐν &c.

b Ἔφερον] Vide p. 139. n. f.

c Ὑποφειδόμενοι, εἴ πως &c.] In lexicis omittitur ὑποφείδομαι. Integra foret locutio, — ἐδίωκον, ἀλλ' ὑπεφείδοντο πειρώμενοι εἴπως &c. Similiter infrà paulò dicit, — οὐχ ὑπέμενον, εἴ πως δυναίμην &c.

d Διϊέναι — ἐπείπερ &c.] Idem eodem sensu occurrit verbum p. 175. *Diodor. Sic.* l. 14. p. 257. ἦσαν δὲ οὗτοι (de Carduchis loquitur) πολέμιοι μὲν τοῦ βασιλέως &c.

e Ἐπιτήδεια, ὅτῳ τις &c.] MS. Eton. et editi plerique ὅ, τι τίς &c. Sed, *Stephano* monente, ὅτῳ rescribendum curavi. Sic K. Π. p. 236. Edit. Oxon. 1727. — πάντας, ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν, — ubi lege quæ notavimus. Et K. A. lib. i. p. 64. ὡς διακόπτειν ὅτῳ ἐντύχοιεν.

f Ἐλάμβανον ἀνάγκη &c.] Lege quæ disserit *Grot.* de B. et P. l. 3. c. 17.

g Καλούντων ὑπήκουον,] Tertium huic verbo casum tribuit K. Π. p. 292. Edit. Oxon. 1727. πῶς ἀπειλοῦντι ὑπακούσεσαν, —

h Σκοταῖοι,] Vide sis p. 106. n. e.

i Τινὲς τῶν Καρδούχων &c.] Diodor. Sic. l. 14. p. 257. μάλιστα δ' ἐκπονοῦντες (Carduchi) σφενδόναις ὡς μεγίστους λίθους ἐμβάλλειν, καὶ τοξεύμασιν ὑπερμεγέθεσι χρῆσθαι· δι' ὧν τοὺς Ἕλληνας κατατιτρώσκοντες ἐξ ὑπερδεξίων τόπων, πολλοὺς μὲν ἀνεῖλον, οὐκ ὀλίγους δὲ κακῶς διέθεσαν.

k Ὀλίγοι τινὲς ὄντες·] A MSto Eton.

ὄντες· ἐξ ἀπροσδοκήτου γὰρ αὐτοῖς ἐπέπεσε [a] τὸ Ἑλληνικόν. Εἰ μέντοι τότε πλείους συνελέγησαν, ἐκινδύνευσεν ἂν διαφθαρῆναι [b] πολλὰ τοῦ στρατεύματος. Καὶ ταύτην μὲν τὴν νύκτα οὕτως ἐν ταῖς κώμαις [c] ηὐλίσθησαν· οἱ δὲ Καρδοῦχοι κύκλῳ [d] πυρὰ ἔκαιον ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ συνεώρων ἀλλήλους.

Ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ συνελθοῦσι τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς τῶν Ἑλλήνων ἔδοξε τῶν τε ὑποζυγίων τὰ ἀναγκαῖα καὶ τὰ δυνατώτατα πορεύεσθαι ἔχοντας, καταλιπόντας τὰ ἄλλα, καὶ ὁπόσα ἦν νεωστὶ [e] αἰχμάλωτα ἀνδράποδα ἐν τῇ στρατιᾷ, πάντα ἀφεῖναι. Σχολαίαν γὰρ [f] ἐποιοῦντο τὴν πορείαν πολλὰ ὄντα τὰ ὑποζύγια καὶ τὰ αἰχμάλωτα· καὶ πολλοὶ δὴ αὐτῶν, [g] οἱ ἐπὶ τούτοις ὄντες, ἀπόμαχοι ἦσαν, διπλάσιά τε τὰ ἐπιτήδεια ἔδει πορίζεσθαι καὶ φέρεσθαι,

improviso in eos inciderat. Quòd si tum plures collecti fuissent, in periculum interitûs magna pars exercitûs venisset. Atque hanc quidem noctem ità in vicis commorati sunt: at Carduchi undique in montibus ignes accendebant, séque mutuò adspectabant.

Ubi illuxit, Græcorum ducibus et cohortium præfectis visum est, *sic* iter facere, ut ex jumentis necessaria *tantùm* et robustissima secum sumerent, cætera relinquerent, atque mancipia, quæcunque recèns capta erant in exercitu, omnia dimittere. Nam multa quòd essent jumenta et mancipia tardam reddebant profectionem: quin etiam ex ipsis multi, his præfecti, ad pugnandum *propterea* inutiles erant: ac duplo major commeatus parandus erat et

malè abest τινὲς, quod scriptores apud Atticos sæpissimè πλεονάζειν abunde docuit *Stephanus* Append. ad scripta de dial. Atticâ p. 80. Exemplis ibi adlatis adde *Æschin.* dial. 2. sect. 17. Ὁποῖοι γὰρ ἄν τινες ὦσιν οἱ &c. Ibid. sect. 22. ὁποῖοί τινες ἂν ὦσι. Pluribus adducendis tempero.

a Τὸ Ἑλληνικόν] Adi p. 6. n. d.

b Πολλὰ τοῦ στρατεύματος.] MS. Eton. πολὺ &c. Sed nil mutandum. Infrà, τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν ἀνδραπόδων πολλὰ ἀπώλετο, — Utrobique intellige μέρη. Quod satis sæpè monuimus.

c Ηὐλίσθησαν·] Eodem recidere videtur, atque διήγαγον, διέμειναν, &c. quibus sæpè aliàs utitur. Infrà legitur, ταύτην δ' αὖ τὴν ἡμέραν ηὐλίσθησαν &c. Minùs itaque accuratè αὐλίζεσθαι verti solet *pernoctare*, cùm commorationem *diurnam* æquè ac *nocturnam* denotet. His adde p. 106. n. f.

d Πυρὰ] Vide sis p. 150. n. c.

e Αἰχμάλωτα ἀνδράποδα] Mox infrà ἐλλειπτικῶς dicit αἰχμάλωτα tantùm. Utraque vox de hominibus adhibetur bello captis, et servituti mancipatis.

f Ἐποιοῦντο — πολλὰ &c.] Sic solent auctores; refragentur licèt plerumque grammatici, et neutro plurativo verbum singulare tribuant. Noster Κ. Π. p. 93. Edit. Oxon. 1727. utrumque verbi numerum pariter adhibuit: τὰ καινὰ μηχανήματα εὐδοκιμεῖ· ταῦτα γὰρ μᾶλλον καὶ ἐξαπατᾷν δύνανται &c. Joh. X. 4, 5. καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται &c. Confer v. 16. et Jac. II. 19.

g Οἱ ἐπὶ τούτοις &c.] Veteres grammatici observârunt, ἐπὶ, δοτικῇ συντασσομέ-

πολλῶν τῶν ἀνθρώπων ὄντων. [a] Δόξαν δὲ ταῦτα, [b] ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν.

Ἐπειδὴ δὲ ἀριστήσαντες ἐπορεύοντο, ὑποστάντες ἐν στενῷ οἱ στρατηγοὶ, εἴ τι εὑρίσκοιεν τῶν εἰρημένων μὴ ἀφιέμενον, ἀφῃροῦντο· οἱ δ' ἐπείθοντο, πλὴν εἴ τις τὶ ἔκλεψεν, ἢ παιδὸς ἐπιθυμήσας, ἢ γυναικὸς [c] τῶν εὐπρεπῶν. Καὶ ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν οὕτως ἐπορεύθησαν, τὰ μέν τι μαχόμενοι, τὰ δὲ καὶ ἀναπαυόμενοι. Εἰς δὲ τὴν ὑστεραίαν χειμὼν γίνεται πολὺς, ἀναγκαῖον δ' ἦν πορεύεσθαι· οὐ γὰρ ἦν ἱκανὰ τὰ ἐπιτήδεια. Καὶ ἡγεῖτο μὲν Χειρίσοφος, ὠπισθοφυλάκει δὲ Ξενοφῶν. [d] Καὶ οἱ πολέμιοι ἰσχυρῶς ἐπετίθεντο, καὶ στενῶν ὄντων τῶν χωρίων, ἐγγὺς προσιόντες ἐτόξευον καὶ ἐσφενδόνων· ὥςτε ἠναγκάζοντο οἱ Ἕλληνες, ἐπιδιώκοντες καὶ πάλιν ἀναχάζοντες, σχολῇ πορεύεσθαι· καὶ

portandus, cùm magnus esset hominum numerus. His decretis, per præconem edixerunt, ità esse faciendum.

Posteaquam pransi *jam* iter facere cœpissent, arto *quodam* in loco cùm substitissent duces, si quid reperirent ex iis quæ dicta sunt, quod non dimitteretur, auferebant: illi autem parebant, præterquam si quis furtim aliquid retineret, vel pueri cupiditate, vel formosæ mulieris, accensus. Atque ità quidem die isto iter faciebant, partim pugnantes, partim etiam requiescentes. Postero verò die magna coorta est tempestas, sed *tamen* necessariò pergendum erat; quippe quia commeatûs *iis* non satìs magna erat copia. At Cherisophus quidem erat in fronte, et agmen ultimum ducebat Xenophon. Hostes autem acriter *Græcos* invadebant, et quia loca erant angusta, propiùs accedebant et sagittis fundísque petebant; adeò ut Græci, dum *hostem* persequerentur et rursùs retrocederent, tardè progredi coge-

νην, δύναμιν καὶ ἐξουσίαν interdum significare. Sic suprà p. 3. ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ est *in potestate fratris*. Hìc autem denotat *potestatem*, (non ejus, cui quis subjicitur, sed) quam quis in alios obtinet. Cæterùm, ἀπόμαχοι qui dicantur, intelligas licet ex p. 200. n. c.

a Δόξαν δὲ ταῦτα,] Auctor novæ L. G. discendæ methodi Parisiensis docet neutrum singulare δόξαν referri ad τὸ δοκεῖν, cujus infinitivi accusativus pluralis est ταῦτα: q. d. μετὰ δόξαν τὸ δοκεῖν ταῦτα. Similiter *Plato* in *Protag*. p. 314. edit. Steph. Δόξαν ἡμῖν ταῦτα, ἐπορευόμεθα. Cùm verò δόξαντα ταῦτα dicitur, rectè tradit idem non intelligi τὸ δοκεῖν, sed solùm substantivum plurale. Sic verba Xenophontis, *Hist. Gr.* l. 3. paulò citra med. Δόξαντα δὲ ταῦτα &c. suppleveris, Μετὰ δόξαντα ταῦτα τὰ πράγματα.

b Ἐκήρυξαν &c.] Scil. κήρυκες vel τινὲς, jussu στρατηγῶν καὶ λοχαγῶν. Vide p. 201. n. g. et p. 24. n. d. Et ad ποιεῖν, p. 22. n. c.

c Τῶν εὐπρεπῶν.] Integrè scripseris τινὸς ἐκ τῶν &c. Adi sis p. 57. n. b. et p. 40. n. g.

d Καὶ] Alio atque alio modo Latinè reddenda est hæc particula. Usus ejus minùs vulgares jam suprà indicavimus p. 86. n. b. et p. 205. n. c. Hìc, opinor, valet *autem*. Sic et *Ælian*. V. H. l. 13. c. 1. Καὶ ἦν ἐν κοίλῃ τῇ φάραγγι &c. Et Luc. XXIV. 52. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες &c.

θαμινὰ [a] παρήγγειλεν ὁ Ξενοφῶν ὑπομένειν, ὅτε οἱ πολέμιοι ἰσχυρῶς ἐπικέοιντο. [b] Ἔνθα ὁ Χειρίσοφος, ἄλλοτε μὲν ὅτε παρεγγυῷτο, ὑπέμενε, τότε δὲ οὐχ ὑπέμενεν, ἀλλ' ἦγε ταχέως, καὶ παρηγγύα ἕπεσθαι· ὥστε δῆλον ἦν, ὅτι [c] πρᾶγμά τι εἴη· σχολὴ δὲ οὐκ ἦν ἰδεῖν παρελθόντι τὸ αἴτιον τῆς σπουδῆς· ὥστε ἡ πορεία ὁμοία φυγῆς ἐγίνετο τοῖς ὀπισθοφύλαξι. Καὶ ἐνταῦθα ἀποθνήσκει ἀνὴρ ἀγαθὸς Λακωνικὸς Κλεώνυμος, τοξευθεὶς διὰ τῆς ἀσπίδος [d] καὶ τῆς στολάδος εἰς τὰς πλευρὰς, καὶ Βασίας Ἀρκὰς, διαμπερὲς εἰς τὴν κεφαλήν. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ σταθμὸν εὐθὺς, [e] ὥσπερ εἶχεν, ὁ Ξενοφῶν ἐλθὼν πρὸς τὸν Χειρίσοφον, ᾐτιᾶτο αὐτὸν, ὅτι οὐχ ὑπέμεινεν, ἀλλ' ἠναγκάζοντο φεύγοντες ἅμα μάχεσθαι. [f] Καὶ νῦν δύο καλώ τε κἀγαθὼ ἄνδρε τεθνάτην, καὶ οὔτε [g] ἀνελέσθαι οὔτε θάψαι αὐτὼ ἐδυνά-

rentur: sæpè Xenophon etiam denuntiabat subsistendum esse, quoties hostes acriter instarent. Ibi Cherisophus, *qui* aliàs quidem, cùm denuntiabatur, subsistebat, tum non subsistebat, sed ducebat celeriter, *suós*que sequi jubebat: adeò ut perspicuum esset, aliquam rem molestam supervenisse: at otium non erat, ut quis *ad ipsum* pergeret, ac quæ festinationis esset causa videret: quare fugæ simile fuit iis iter, qui in extremo erant agmine. Ibi moritur etiam vir fortis Cleonymus Lacedæmonius, confixus sagittâ per scutum et stoladem in *ipsas* costas *missâ*, *itém*que Basias Arcas, transfixâ penitùs per caput *sagittâ*. Cùm autem ad locum castris locandis idoneum pervenissent, Xenophon, ut se habebat, ad Cherisophum profectus eum incusabat, quòd non substitisset, sed *ità duceret ut* cogerentur in ipsâ fugâ dimicare. Jam quoque, *ait*, duo præclari fortésque viri occubuerunt, eósque nec tollere nec sepelire potuimus. Ad hæc respondet Cherisophus:

a Παρήγγειλεν — ὑπομένειν,] Consule p. 22. n. c. et p. 207. n. c.

b Ἔνθα] Lege p. 183. n. d.

c Πρᾶγμα] I. e. δεινόν τι. Hujus numero plurativo sæpissimè ἐπὶ κακῷ χρῶνται οἱ παλαιοί: *scil.* pro δυσχέρειαι, κακοπάθειαι &c.

d Καὶ τῆς στολάδος] Respice p. 189. n. f. *Diodor. Sic.* l. 14. p. 258. τὰ γὰρ βέλη (Carduchorum) μείζω καθεστῶτα δυοῖν πηχῶν ἔδυνε διά τε τῶν ἀσπίδων καὶ θωράκων, ὥστε μηδὲν τῶν ὅπλων ἰσχύειν τὴν βίαν αὐτῶν ὑπομένειν. Cæterùm, ποιητικώτερον esse illud διαμπερὲς, et ex *Homero* desumptum, nullus licèt monuerim, animadvertet lector.

e Ὥσπερ εἶχεν,] Elegans est formula, quæ de iis usurpari solet, qui rem statim, nullâ neque morâ neque mutatione factâ, adgrediuntur. Sic Κ. Π. p. 171. Edit. Oxon. 1727. ὥσπερ εἶχεν. Et *Hist. Gr.* l. 4. haud ità longè ab initio, Κατεκλίνθη οὖν καὶ αὐτὸς, ὥσπερ εἶχε, χαμαί. *Thucyd.* l. 8. c. 41. ἀναγκάζεται — μὴ ἐκβιβάσαι τοὺς ναύτας, ἀλλ', ὥσπερ εἶχε, πλεῖν εὐθὺς &c. Et mox c. 42. Ἐπέπλει οὖν, ὥσπερ εἶχε, πρὸς &c. Nec Latinis ignota phrasis. *Quint. Curt.* lib. 8. cap. 3. *Eodem comitante, sicut erat cruentâ veste, in &c.* Nep. in *Pelop.* sect. 3. *sicut erat signata, in &c.* Adde sis *Ovid.* Met. lib. 4. v. 473. et l. 11. v. 60.

f Καὶ νῦν δύο &c.] Consule p. 24. n. b.

g Ἀνελέσθαι,] *Budæus* L. G. Comm. p. 223. ἀναιρεῖν et ἀναιρεῖσθαι exponit, *tollere mortuos ad sepeliendum*. Sic Noster Κ. Π.

μεθα. Ἀποκρίνεται πρὸς ταῦτα ὁ Χειρίσοφος· Βλέψον, ἔφη, εἰς τὰ ὄρη, καὶ ἴδε ὡς ἄβατα πάντα ἐστί. Μία δὲ αὕτη ὁδὸς, ἣν ὁρᾷς, ὀρθία· καὶ ἐπὶ ταύτην ὁρᾷν ἀνθρώπων ἔξεστί σοι ὄχλον τοσοῦτον, οἳ κατειληφότες φυλάττουσι τὴν ἔκβασιν. [a] Ταῦτα ἐγὼ ἔσπευδον, καὶ διὰ τοῦτό σε [b] οὐχ ὑπέμενον, εἴ πως δυναίμην φθάσαι, πρὶν κατειλῆφθαι [c] τὴν ὑπερβολήν· οἱ δὲ ἡγεμόνες, οὓς ἔχομεν, οὔ φασιν εἶναι ἄλλην ὁδόν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν λέγει, Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω δύο ἄνδρας. Ἐπεὶ γὰρ ἡμῖν πράγματα [d] παρεῖχον, ἐνηδρεύσαμεν, (ὅπερ ἡμᾶς καὶ ἀναπνεῦσαι ἐποίησε) καὶ ἀπεκτείναμεν μέν τινας αὐτῶν, καὶ ζῶντας προὐθυμήθημεν λαβεῖν, αὐτοῦ τούτου ἕνεκεν, ὅπως ἡγεμόσιν εἰδόσι τὴν χώραν χρησώμεθα.

Καὶ εὐθὺς [e] ἀγαγόντες τοὺς ἀνθρώπους, [f] ἤλεγχον δια-

Respice, ait, ad montes, ac vide quàm difficiles aditu sint omnes. Una autem hæc via *est*, quam vides, ardua: et ad hanc tantam tibi videre licet hominum multitudinem, qui *partem*, quâ foret *alioquin* evadendum, custodiunt. His de causis ego festinavi, et idcircò te non expectavi, *quia id operam dedi ut*, si quâ ratione possem, *eò* priùs pervenirem, quàm juga montium occuparentur: duces certè, quos habemus, aliam esse viam negant. Ego verò, inquit Xenophon, duos homines habeo. Nam cùm negotia nobis facesserent *hostes*, insidias struximus, (quod quidem nobis etiam respirandi facultatem dedit) ac nonnullos ex eis occidimus, *nonnullos* etiam vivos ut caperemus, hâc ipsâ de causâ, operam dedimus, ut *itinerum* ducibus, regio quibus *hæc* nota esset, uteremur.

Et cùm homines adduci statim curâssent, ex iis separatim sumptis quæ-

p. 504. Edit. Oxon. 1727. — αὐτοῦ ἡ γυνὴ, ἀπελαμβάνη τὸν νεκρὸν καὶ &c. *Thucyd.* l. 4. c. 44. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι — τούς τε ἀλλοτρίους νεκροὺς ἐσκύλευον, καὶ τοὺς ἑαυτῶν ἀνῃροῦντο.

a Ταῦτα ἐγὼ] Ellipticè, pro διὰ ταῦτα &c. *Aristoph.* Νεφ. v. 334.

Ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν &c.

Schol. λείπει ἡ διά. *Theocrit.* Εἰδυλ. ιδ'. v. 3.

Θυ. Ταῦτ' ἄρα λεπτὸς,
Χὼ μύσταξ &c.

Schol. Διὰ τοῦτο λεπτὸς &c. *Euripid.* Phœnis. v. 885.

Ἀγώ τι δρᾶν, &c.

Schol. λείπει διά. Noster Κ. Π. p. 55. Edit. Oxon. 1727. Ταῦτ' ἄρα, εἰπεῖν τὸν &c. ubi lege notata.

b Οὐχ ὑπέμενον, εἴ πως &c.] Supple περιμένων ante εἴ πως. Suprà modò p. 216. eâdem usus est loquendi ratione: ὑποφειδόμενοι, εἴ πως ἂν &c. ubi vide n. c.

c Τὴν ὑπερβολήν] *Scil.* τῶν ὀρῶν. Sic suprà p. 211. τὴν γὰρ ὑπερβολὴν τῶν ὀρῶν ἐδεδοίκεσαν μὴ καταληφθείη.

d Παρεῖχον,] *Scil.* οἱ πολέμιοι, ex præcedentibus repetendi.

e Ἀγαγόντες] Ii nempe, quibus id negotii à Xenophonte datum erat. Vide p. 24. n. d. et p. 218. n. b.

f Ἤλεγχον διαλαβόντες,] Cum verbo intellige *Xenophon* et *Cherisophus*. Eodem similiter suprà paulò usus est, p. 209. ubi vide n. c. De vi præpositionis, à quâ participium incipit, lege p. 194. n. d.

λαβόντες, εἴ τινα εἰδεῖεν ἄλλην ὁδὸν, ἢ τὴν φανεράν. Ὁ μὲν οὖν ἕτερος [a] οὐκ ἔφη, καὶ μάλα πολλῶν [b] φόβων προσαγομένων· ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ὠφέλιμον ἔλεγεν, ὁρῶντος τοῦ ἑτέρου κατεσφάγη. Ὁ δὲ λοιπὸς ἔλεξεν ὅτι οὗτος μὲν διὰ ταῦτα οὐ φαίη εἰδέναι, ὅτι αὐτῷ τυγχάνει θυγάτηρ ἐκεῖ [c] παρ᾽ ἀνδρὶ ἐκδεδομένη· αὐτὸς δ᾽ ἔφη ἡγήσεσθαι [d] δυνατὴν καὶ ὑποζυγίοις πορεύεσθαι ὁδόν. Ἐρωτώμενος δ᾽ εἰ εἴη τι ἐν αὐτῇ δύσβατον χωρίον, ἔφη εἶναι ἄκρον, ὃ εἰ μή τις προκαταλήψοιτο, ἀδύνατον ἔσεσθαι παρελθεῖν. Ἐνταῦθα ἐδόκει, συγκαλέσαντας λοχαγοὺς καὶ πελταστὰς, [e] καὶ τῶν ὁπλιτῶν, λέγειν τε τὰ παρόντα, καὶ ἐρωτᾷν [f] εἴ τις αὐτῶν ἐστὶν, ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐθέλοι γενέσθαι, καὶ [g] ὑποστὰς ἐθελοντὴς πορεύεσθαι. Ὑφίστανται [h] τῶν μὲν ὁπλιτῶν

rebant, ecquam viam aliam nôssent, præter conspicuam. Alter quidem *aliam se nôsse* negabat, etiamsi multi terrores *ipsi* incuterentur: cúmque nihil *quod esset* ex usu diceret, alterius in conspectu jugulatus est. *Alter* ille superstes aiebat istum propterea *aliam se* nôsse *viam* negâsse, quòd isthic filiam haberet viro collocatam; ipse verò ducem se itineris futurum dicebat, quo etiam pergere jumenta possent. Interrogatus ecquid esset in eâ *viâ* loci difficilis transitu, verticem *quendam* esse aiebat, quem nisi quis occupando anteverteret *hostes*, fieri non posse ut transiretur. Hìc visum est, convocatis cohortium præfectis et peltastis, et *quibusdam* ex gravis armaturæ militibus, tum præsentem rerum statum exponere, tum quærere, ecquis sit ex iis, qui se virum fortem præstare velit, ac suscepto negotio sponte proficisci. *Profectionem* suscipiunt ex gravis armaturæ militibus Aristonymus

a Οὐκ ἔφη,] Minùs rectè *Leunclav.* vertit, *nihil aiebat.* Nimirum, μὴ et οὐκ (rectè observante *Vigero*, c. 7. sect. 12.) ante verba quædam ità construi debent, quasi sequerentur. Exempla dictus suppeditabit auctor. Locum autem hunc sic nullo negotio suppleveris: οὐκ ἔφη εἰδέναι ἄλλην τινὰ ὁδόν.

b Φόβων] I. e. δειμάτων. *Suidas:* Φόβος δέ ἐστι προσδοκία τοῦ κακοῦ· εἰς δὲ τὸν φόβον ἀνάγεται ταῦτα· δεῖμα, ὄκνος, αἰσχύνη, ἔκπληξις, θόρυβος, ἀγωνία. Δεῖμα μὲν οὖν ἐστι φόβος δέος ἐμποιῶν, i. e. *metus terrorem incutiens.* Eadem est ejusdem nominis potestas K. II. p. 5. Edit. Oxon. 1727. ἠδυνήθη ἐφικέσθαι μὲν ἐπὶ τοσαύτην γῆν τῷ ἀφ᾽ ἑαυτοῦ φόβῳ &c.

c Παρ᾽ ἀνδρὶ ἐκδεδομένη·] Eadem reperitur constructio, cui tamen parum favent Grammaticorum regulæ, 1 Thess. IV. 8. — δόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ἡμᾶς.

d Δυνατὴν καὶ &c.] Atticam structuram communi sic mutes dialecto: καθ᾽ ὁδὸν, ᾗ καὶ τὰ ὑποζύγια πορεύεσθαι ἂν δύναιντο.

e Καὶ τῶν ὁπλιτῶν,] *Scil.* τινάς. Vide p. 40. n. g.

f Εἴ τις αὐτῶν &c.] MS. Eton. εἴ τις ἀνήρ. In editis etiam nonnullis deest αὐτῶν: quod tamen *Stephanus* rectè retinuisse videtur.

g Ὑποστὰς] *Thom. Magist.* Ὑφίσταμαι, ἀντὶ τοῦ ὑπομένω, λογογράφοι· ἀντὶ τοῦ ὑπισχνοῦμαι δὲ ποιηταί· καὶ Θουκυδίδης ἅπαξ· ἤγαγε τοὺς ἄνδρας ὥσπερ ὑπέστη. At pro *suscipio* verbum illud usurpat *Thucyd.* l. 8. c. 68.

h Τῶν μὲν ὁπλιτῶν] Plenè, ἐκ τῶν &c. Vide sis p. 218. n. c.

Ἀριστώνυμος Μεθυδριεὺς Ἀρκὰς καὶ Ἀγασίας Στυμφάλιος Ἀρκάς. [a] Ἀντεστασίαζον δὲ αὐτοῖς Καλλίμαχος Παῤῥάσιος Ἀρκὰς καὶ Ἀγασίας Στυμφάλιος Ἀρκάς· καὶ οὗτος ἔφη ἐθέλειν πορεύεσθαι, προςλαβὼν [b] ἐθελοντὰς ἐκ παντὸς τοῦ στρατεύματος· εὖ γὰρ οἶδα, ἔφη, ὅτι ἕψονται πολλοὶ τῶν νέων ἐμοῦ ἡγουμένου. Ἐκ τούτου ἐρωτῶσιν, εἴ τις καὶ τῶν γυμνητῶν ἢ ταξιαρχῶν ἐθέλοι συμπορεύεσθαι. Ὑφίσταται [c] Ἀριστέας Χῖος, ὃς πολλαχοῦ πολλοῦ ἄξιος τῇ στρατιᾷ εἰς ταῦτα ἐγένετο.

Καὶ ἦν μὲν δείλη, [d] ἤδη δ' ἐκέλευον αὐτοὺς ἐμφαγόντας πορεύεσθαι· καὶ τὸν ἡγεμόνα δήσαντες παραδιδόασιν αὐτοῖς· καὶ συντίθενται, τὴν μὲν νύκτα, ἢν λάβωσι τὸ ἄκρον, τὸ χωρίον φυλάττειν· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ σάλπιγγι σημαίνειν· καὶ τοὺς μὲν ἄνω ὄντας ἰέναι ἐπὶ τοὺς κατέχοντας τὴν φανερὰν ἔκβασιν· [e] αὐτοὺς δὲ συμβοηθήσειν ἐκβαίνοντας

Methydriensis Arcas et Agasias Stymphalius Arcas. Inter se autem contendebant Callimachus Parrhasius Arcas et Agasias Stymphalius Arcas: et is ire se velle aiebat, adsumptis iis qui de toto exercitu ultro se offerrent: nam sat scio, inquit, multos juvenes sequuturos, si ego dux sim. Deinde interrogant, num quis expeditorum militum vel cohortium præfectorum unà *cùm his* ire vellet. Operam suam pollicetur Aristeas Chius, qui in rebus ejusmodi sæpenumerò exercitui fuit maximi pretii.

Et advesperascebat quidem, jámque eos sumpto cibo proficisci jusserunt *præfecti:* ac ducem viæ vinculis constrictum eis tradunt; et *rem ità* componunt ut, si jugum caperent, noctu locum custodirent; et quamprimùm illucesceret, signum tubâ darent: ac *deinde* qui superiori essent loco adversùs eos tenderent, qui transitum *illum* conspicuum tenerent; ipsi ad opem fe-

a Ἀντεστασίαζον δὲ αὐτοῖς &c.] MS. Eton. habet ἀντεστασιάζων δὲ ἑαυτοῖς Καλλίμαχος Παῤῥάσιος Ἀρκὰς, καὶ οὗτος ἔφη &c. quam *Muretus* recipiendam censuit scripturam, nisi quòd pro ἑαυτοῖς scribat αὐτοῖς. Sed cùm nomina propria apud Nostrum sæpè sint geminata, Ἀγασίας Στυμφάλιος Ἀρκὰς in exilium, opinor, non ejiciendus est. Vide sis p. 23. n. a. et p. 73. n. b.

b Ἐθελοντὰς] Scribitur in edit. *Leunclav.* προσπαρεξυνένους. Rectiùs *Steph.* syllabam ultimam accentu distinxit. Sic paulò suprà, ὑποστὰς ἐθελοντὴς πορεύεσθαι. Confer p. 77. n. a.

c Ἀριστέας Χῖος,] MS. Eton. et editi quidam exhibent Ἀρίσταρχος, quibus accedit *Amasæus.* Sed *Stephano* et *Leunclav.* placuit Ἀριστέας Χῖος.

d Ἤδη δ' ἐκέλευον] MS. Eton. οἱ δὲ ἐκέλευον &c. Si quid mutandum, forsan, Καὶ ἦν μὲν ἤδη δείλη, οἱ δὲ &c. Verbo præpone nomen στρατηγοὶ vel ἡγεμόνες, qualem jam suprà videre est ellipsin p. 218. n. b. Porrò, αὐτοὺς respicit Aristonymum, Agasiam &c. qui modò se iter ingressuros receperant.

e Αὐτοὺς δὲ συμβοηθήσειν &c.] In editis plerisque legitur, αὐτοὶ δὲ συμβουλευθεῖσιν &c. nec aliter in MSto Eton. qui tamen pro ἐκβαίνοντες dat βαίνοντες. In margine edit. *Steph.* laudantur, αὐτοὶ δὲ συμβουλεῦσιν βαίνοντες ὡς ἂν &c. *Leunclavio* legen-

ὡς ἂν δύνωνται τάχιστα. [a] Ταῦτα συνθέμενοι, οἱ μὲν ἐπορεύοντο, πλῆθος ὡς δισχίλιοι· (καὶ [b] ὕδωρ πολὺ ἦν ἐξ οὐρανοῦ) Ξενοφῶν δὲ ἔχων τοὺς ὀπισθοφύλακας ἡγεῖτο πρὸς τὴν φανερὰν ἔκβασιν, ὅπως ταύτῃ τῇ ὁδῷ οἱ πολέμιοι προσέχοιεν τὸν νοῦν, καὶ ὡς μάλιστα λάθοιεν οἱ περιόντες. Ἐπεὶ δὲ ἦσαν [c] ἐπὶ χαράδραν οἱ ὀπισθοφύλακες, ἣν ἔδει διαβάντας πρὸς τὸ ὄρθιον ἐκβαίνειν, τηνικαῦτα ἐκυλίνδουν οἱ βάρβαροι [d] ὁλοτρόχους ἁμαξιαίους, καὶ μείζους καὶ ἐλάττους [e] λίθους, οἳ φερόμενοι παίοντες πρὸς τὰς πέτρας διεσφενδονῶντο· καὶ παντάπασιν οὐδὲ πελάσαι οἷόν τ' ἦν τῇ ὁδῷ. Ἔνιοι δὲ τῶν λοχαγῶν, εἰ μὴ [f] ταύτῃ δύναιντο, ἄλλῃ ἐπειρῶντο· καὶ ταῦτα ἐποίουν, μέχρι σκότος ἐγένετο. Ἐπεὶ δὲ ᾤοντο [g] ἀφανεῖς εἶναι ἀπιόντες, τότε

rendam concurrerent, *in montem* quàm celerrimè possent adscendendo. His ità compositis, proficiscebantur illi, numero circiter bis mille: (ac aqua *tum* ex cœlo multa erat *lapsa)* et Xenophon cum agminis extremi custodibus ad transitum *illum* conspicuum præibat, ut hostes in hanc *duntaxat* viam animum intenderent, ac quàm maximè laterent ii, qui præteribant. Posteaquam ad *torrentis* alveum *quendam* agminis extremi custodes aderant, quem ubi transiissent in arduum tendendum erat, tunc barbari *saxa* rotunda, quæ *vel singula* plaustrum oneràssent, et majores minorésque lapides devolvebant; qui delati et ad petras adlisi tanquam è fundâ contorquebantur: atque *adeò* viæ nè quidem adpropinquare licebat. Nonnulli ex cohortium præfectis, hâc si neutiquam possent, aliâ *viâ evadere* tentabant; ídque ad obortas usque tenebras agebant. Cùm autem se discedentes *ab hos-*

dum videtur, αὐτοὶ δὲ συμβληθεῖεν ἐκβαίνοντες, ὡς ἂν &c. Nam quod margini, inquit, edit. *Steph.* legitur adnotatum pro diversâ lectione, συμβολῆς (sic utique scribit *Leunclav.* non συμβουλῆς) ἕνεκεν βαίνοντες scholion vitiatum esse arbitror illorum συμβληθεῖεν ἐκβαίνοντες, ità restituendum. συμβολῆς ἕνεκεν ἴοιεν βαίνοντες. Mihi præter cæteras lectiones ridet ea, quam ex conjecturâ *Mureti* reponendam curavi.

a Ταῦτα συνθέμενοι,] MS. Eton. et libri quidam editi, ταῦτα συμβαίνουσιν: pessimé. Recepta scriptura *Steph. Leunclav.* et *Mureto* se probavit; et rectè quidem respondet præcedentibus illis, καὶ συντίθενται, τὴν μὲν &c.

b Ὕδωρ — ἐξ οὐρανοῦ.] Plenè Noster, quod ellipticè *Herodot.* l. 8. c. 13. χειμών τε καὶ τὸ ὕδωρ — i. e. — *pluvia* —

c Ἐπὶ χαράδραν] Quidam adnotante ad *Amas.* Stephano) *torrentem*, alii *alveum torrentis* vel *fauces;* nonnulli etiam *intimum vallis recessum* interpretantur. Vide sis p. 190. n. b. et usum ejusdem vocis p. 191.

d Ὁλοτρόχους ἁμαξιαίους,] Leguntur etiam ὁλοιτρόχους ἁμαξιαίους. *Suid.* Ὁλοιτρόχους· στρογγύλους, τροχοειδεῖς· Ξενοφῶν· Τηνικαῦτα ἐκυλίνδουν οἱ βάρβαροι λίθους ὁλοιτρόχους ἁμαξιαίους, οἳ φερόμενοι διεσφενδονῶντο, *Hesych.* et *Phavor.* Ὁλότροχος, περιφερὴς λίθος.

e Λίθους, οἳ φερόμενοι &c.] In MSto Eton. deest vox prima: malè quidem; nisi cum *Suidâ*, l. cit. eam ante ὁλοτρόχους posueris. Cæterùm, non sine magno artificio felicíque rem luculente depingendi studio verba hæc composuisse Xenophontem, ipsa docebit lectio.

f Ταύτῃ — ἄλλῃ] *Scil.* ὁδῷ: lege sis p. 179. n. e.

g Ἀφανεῖς] Adi p. 30. n. a.

ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον· ἐτύγχανον δὲ καὶ [a] ἀνάριστοι ὄντες αὐτῶν οἱ ὀπισθοφυλακήσαντες. Οἱ μέντοι πολέμιοι [b] οὐδ᾽ ἀνεπαύσαντο ὅλης τῆς νυκτὸς κυλινδοῦντες τοὺς λίθους· τεκμήρασθαι δ᾽ ἦν τῷ ψόφῳ. Οἱ δὲ ἔχοντες [c] τὸν ἡγεμόνα, καὶ τὰ κύκλῳ περιϊόντες, καταλαμβάνουσι τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ καθημένους· καὶ τοὺς μὲν ἀποκτείναντες, τοὺς δὲ καταδιώξαντες, αὐτοὶ ἐνταῦθα ἔμενον, ὡς κατέχοντες τὸ ἄκρον· οἱ δ᾽ οὐ κατεῖχον, ἀλλὰ [d] μαστὸς ἦν ὑπὲρ αὐτῶν, παρ᾽ ὃν ἦν ἡ στενὴ αὕτη ὁδὸς, ἐφ᾽ ᾗ ἐκάθηντο οἱ φύλακες. Ἔφοδος μέντοι αὐτόθεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἦν, οἳ ἐπὶ τῇ φανερᾷ ὁδῷ ἐκάθηντο. [e] Καὶ τὴν μὲν νύκτα ἐνταῦθα διήγαγον·

Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπέφαινεν, ἐπορεύοντο σιγῇ συντεταγμένοι ἐπὶ τοὺς πολεμίους· καὶ γὰρ ὁμίχλη ἐγένετο· ὥστε ἔλαθον ἐγγὺς προσελθόντες. Ἐπεὶ δὲ εἶδον ἀλλήλους, ἥ τε [f] σάλπιγξ ἐφθέγξατο, καὶ [g] ἀλαλάξαντες οἱ Ἕλληνες ἵεν-

tibus conspici non posse putarent, tunc ad cœnam abeunt: *ex* eorum *autem numero* ii, qui extremi agminis custodiam egissent, nè pransi quidem fuerant. Verùm hostes noctem totam lapides devolvere non cessabant; *id quod* fragore conjectare erat. At *nostri*, qui itineris ducem habebant, et *loca* undique circumierant, præsidiarios *hostium* milites ad ignem sedentes offendunt: cúmque alios occidissent, alios persequendo dejecissent, ibi manebant ipsi, quasi verticem tenerent: *quem* tamen non tenebant, sed tumulus *quidam* erat supra ipsos, propter quem angusta erat illa via, ad *quam hostium* milites præsidiarii sedebant. Aditus verò indè ad hostes erat, qui ad viam conspicuam consederant. Et noctem quidem ibi exigebant:

Cùm autem dies illuxisset, instructi tacitè in hostes pergunt; etenim caligo offusa est; adeò ut occulti essent, cùm *jam* propè *ad eos* accessissent. Posteaquam se mutuò vidissent, et tuba cecinit, et Græci sublato clamore

a Ἀνάριστοι] Respice p. 89. n. c.

b Οὐδ᾽ ἀνεπαύσαντο] MS. Eton. οὐδὲν ἐπαύσαντο. Sed verbi simplicis compositum illud significationem interdum induit.

c Τὸν ἡγεμόνα, καὶ τὰ κύκλῳ &c.] MS. Eton. τὸν ἡγεμόνα, κύκλῳ περιϊόντες &c. omissis καὶ τὰ, quas tamen voculas editi libri servârunt.

d Μαστὸς] *Thom. Magister:* Μαστὸς ἐπὶ γυναικός· μαζὸς δὲ (et μασθὸς) ἐπὶ ἀνδρός. Ità ferè *Phavor.* qui vocis ejusdem usum metaphoricum etiam notavit: Μαστὸς, ἀκρώρεια, ἐξοχὴ ὄρους. Similiter *Suidas*, citato hoc Xen. loco, et omisso αὕτη ante ὁδός. Quòd si μαστὸς rectè monti tribuatur, quidni et flori πρόσωπον, Jac. I. 11? quam locutionem Apostolicam importunè (dixerim, an imperitè?) carpserunt quidam interpretes. Iisdem pari ratione damnanda est phrasis, ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους, Luc. IV. 29. et ὀρεινὴ ὀφρῦς *Strab.* l. 5. p. 366.

e Καὶ τὴν — διήγαγον·] Consule p. 217. n. c.

f Σάλπιγξ ἐφθέγξατο,] Pro mandato ducum p. 222. exposito.

g Ἀλαλάξαντες] Vide p. 67. n. e. et loca ibi citata.

το εἰς τοὺς ἀνθρώπους· οἱ δ' οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὰ καταλιπόντες τὴν ὁδὸν φεύγοντες [a] ὀλίγοι ἀπέθνησκον· εὔζωνοι γὰρ ἦσαν. Οἱ δ' [b] ἀμφὶ Χειρίσοφον, ἀκούσαντες τῆς σάλπιγγος, εὐθὺς ἵεντο ἄνω κατὰ τὴν φανερὰν ὁδόν· ἄλλοι δὲ τῶν στρατηγῶν κατὰ ἀτριβεῖς ὁδοὺς ἐπορεύοντο ᾗ ἔτυχον ἕκαστοι ὄντες, καὶ ἀναβάντες ὡς ἐδύναντο, [c] ἀνίμων ἀλλήλους τοῖς δόρασι· [d] καὶ οὗτοι πρῶτοι συνέμιξαν τοῖς προκαταλαβοῦσι τὸ χωρίον. Ξενοφῶν δὲ, ἔχων τῶν ὀπισθοφυλάκων τοὺς ἡμίσεις, ἐπορεύετο [e] ᾗπερ οἱ τὸν ἡγεμόνα ἔχοντες· (εὐοδωτάτη γὰρ ἦν τοῖς ὑποζυγίοις) τοὺς δ' ἡμίσεις ὄπισθεν τῶν ὑποζυγίων ἔταξε. Πορευόμενοι δ' ἐντυγχάνουσι λόφῳ ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ, κατειλημμένῳ ὑπὸ τῶν πολεμίων, [f] οὓς ἢ ἀποκόψαι ἦν ἀνάγκη, ἢ διεζεῦχθαι ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Καὶ αὐτοὶ μὲν ἂν ἐπορεύθησαν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι, τὰ δ' ὑποζύγια οὐκ ἦν ἄλλῃ ἢ ταύτῃ ἐκβῆναι. Ἔνθα δὴ

homines invadunt: at impetum hi non sustinuerunt, sed cùm relictâ viâ fugæ se dedissent, pauci *tantùm* interfecti sunt; quippe erant expediti. Qui circa Cherisophum erant, tubam ubi audierant, mox sursum viâ conspicuâ tendebant; cæteri duces per vias non tritas, quà quisque fortè aderat, pergebant, et cùm adscenderent, ut poterant, alii alios hastis sursum adtrahebant: atque hi primi se cum iis, qui locum occupârant, conjunxêre. Xenophon autem, cum dimidiâ extremi agminis parte, *eâ viâ* faciebat iter, quâ illi qui ducem habuerant: (nam *ea* jumentis erat commodissima) alteram partem post jumenta disposuerat. Dum procedebant in collem supra viam fortè incidunt, ab hostibus occupatum, quos vel dejicerent necesse erat, vel à Græcis cæteris disjungerentur. Et ipsi quidem potuissent *viam* ingredi *eam*, quâ ingressi fuerant alii, sed jumenta fieri non potuit ut aliâ quàm hâc evaderent *viâ*. Ibi tum mutuò se cohortati, cohorti-

a Ὀλίγοι] Supple *μόνον*: quâ de ellipsi vide p. 136. n. b.

b Ἀμφὶ Χειρίσοφον,] Respice p. 206. n. b.

c Ἀνίμων] *Phavor.* Ἀνιμᾶν λέγεται, τὸ ἐπὶ ὑγροῦ τι ἀνέλκειν. Deinde idem, Ἀνίμων δόρασιν, ἀντὶ τοῦ ἀνεῖλκον. *Thom. Mag.* Ἀνιμᾶν λέγεται ἐπὶ ὑγροῦ, μὴ ἀνέλκειν. *Mær. Att.* Ἀνιμᾶν, Ἀττικῶς· ἀνέλκειν, Ἑλληνικῶς. Similiter *Suidas*; qui bis verba hæc Xenoph. citat: et primò quidem malè legit ἀνείμων. Verbum hoc sensu etiam metaphorico adhibuit Noster Περὶ Ἱππ. ferè medio, Ἐπειδὰν δὲ ἀνακουφίσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἀνάβασιν, τῇ μὲν ἀριστερᾷ ἀνιμάτω τὸ σῶμα, τὴν &c.

d Καὶ οὗτοι πρῶτοι &c.] Ità locum, fide MSti Eton. nixus, restitui. Sic infrà Noster, καὶ οὗτοι πρῶτοι ἐπὶ τὸ ὄρος &c. In editis legitur hactenus, καὶ οὗτοι μόνοι πρῶτοι &c. Sed minùs hæc ὁμοιοτέλευτα suavitati Xenophontéæ conveniunt.

e Ἧιπερ] *Scil.* ὁδῷ, cujus casum rectum respicit mox εὐοδωτάτη. Vide sis p. 202. n. d.

f Οὓς ἢ ἀποκόψαι &c.] Sic ferè suprà p. 203. προκατείληπται γὰρ ἡμῖν ὁ ὑπὲρ τῆς καταβάσεως λόφος, καὶ οὐκ ἔστι παρελθεῖν, εἰ μὴ τούτους ἀποκόψομεν.

παρακελευσάμενοι ἀλλήλοις, προσβάλλουσι πρὸς τὸν λόφον [a] ὀρθίοις τοῖς λόχοις, οὐ κύκλῳ, ἀλλὰ καταλιπόντες [b] ἄφοδον τοῖς πολεμίοις, εἰ βούλοιντο φεύγειν. Καὶ ὁρῶντες αὐτοὺς ἀναβαίνοντας, ὅπη ἐδύναντο ἕκαστος, οἱ βάρβαροι, οὔτε ἐτόξευον, οὔτε ἔβαλλον ἐγγὺς ὁδοῦ προσιόντας, ἀλλὰ φυγῇ λείπουσι τὸ χωρίον. Καὶ τοῦτόν τε παρεληλύθεισαν οἱ Ἕλληνες· [c] καὶ ἕτερον ὁρῶσιν ἔμπροσθεν λόφον κατεχόμενον, ἐπὶ τοῦτον αὖθις ἐδόκει πορεύεσθαι. [d] Ἐννοήσας δ' ὁ Ξενοφῶν μὴ, εἰ ἔρημον καταλείποι τὸν ἡλωκότα λόφον, καὶ πάλιν λαβόντες οἱ πολέμιοι ἐπιθοῖντο τοῖς ὑποζυγίοις παριοῦσιν, ([e] ἐπὶ πολὺ δὲ ἦν τὰ ὑποζύγια, ἅτε διὰ στενῆς τῆς ὁδοῦ πορευόμενα) καταλείπει ἐπὶ τοῦ λόφου λοχαγοὺς Κηφισόδωρον [f] Κηφισιφῶντος, Ἀθηναῖον, καὶ Ἀρχαγόραν Ἀργεῖον φυγάδα· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς λοιποῖς ἐπορεύετο ἐπὶ

bus rectis in collem invadunt, non omni *tamen* ex parte, sed hostibus exitu relicto, si fugere vellent. Et barbari cùm eos adscendere, quà quisque poterat, viderent, neque sagittas mittebant neque jacula intorquebant in eos, qui prope viam accedebant, sed locum fugâ *dilapsi* relinquunt. Quare hunc etiam Græci præterierunt; atque iis alium *quendam* ante *se* collem *ab hostibus* occupatum cernentibus visum est, ad illum quoque pergendum esse. Xenophon autem cùm secum *solicitus* cogitaret nè si collem, quem ceperant, incustoditum relinqueret, iterum *eum* hostes occuparent ac jumenta prætereuntia adorirentur, (in longum utique *explicata* erant jumenta, quippe quæ per iter angustum incederent) Cephisodorum Cephisiphontis *filium*, Atheniensem, et Archagoram Argivum exulem, cohortium præfectos, in colle relinquit; ipse cum reliquis in verticem alterum tendit, atque hunc etiam eodem

a Ὀρθίοις τοῖς λόχοις,] *Phavorin.* Καθόλου δὲ λέγεται πᾶν τάγμα ὄρθιον, ὃ ἂν τὸ βάθος ἔχῃ πλέον τοῦ μήκους. Sed, de his infrà videbitur.

b Ἄφοδον] Rectè vocem hanc, pro ἄμφοδον, reposuit *Leunclavius*. Est autem ἄφοδος ἀναχώρησις vel ἀποχώρησις, ut contrà ἔφοδος est ἐπίλευσις, auctoribus *Suidâ* et *Phavor*. Infrà eadem occurret vox.

c Καὶ ἕτερον ὁρῶσιν &c.] MS. Eton. et edit. *Ald*. καὶ ἕτερον ὁρῶντες &c. In edit. *Steph*. locus sic distinguitur — οἱ Ἕλληνες, καὶ ἕτερον ὁρῶσιν ἔμπροσθεν λόφον κατεχόμενον, ἐπὶ &c. Sed post κατεχόμενον omnino tollenda videtur τελεία στιγμὴ, et ὁρῶσι (tertii *scil.* casûs particip.) cum ἐδόκει construendum. Sic ferè paulò infrà — τοῖς Ἕλλησιν ὁρῶσι μὲν τοῦ ποταμοῦ τὴν δυσπορίαν, ὁρῶσι δὲ &c. Cæterùm, pro αὖθις ante ἐδόκει legit *Amasæus* εὐθὺς, quippe qui vertit, *sine ullâ cunctatione*. Vide p. 87. n. e.

d Ἐννοήσας δ' ὁ Ξενοφῶν μὴ, &c.] Particip. illud cogitationem indicat cum suspicione quâdam animíque solicitudine conjunctam. Sic suprà p. 206. Καὶ τῶν Ἑλλήνων μάλα ἠθύμησάν τινες, ἐννοούμενοι μὴ τὰ &c. Et cognatum his nomen, p. 154. πρῶτον μὲν ἔννοια αὐτῷ ἐμπίπτει, τί &c.

e Ἐπὶ πολὺ] Unâ etiam voce scribitur ἐπιπολὺ &c. Vide sis p. 185. n. d. et p. 63. n. a.

f Κηφισιφῶντος,] Respice p. 190. n. a.

τὸν δεύτερον λόφον, [a] καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ τοῦτον αἱροῦσιν. Ἔτι δ' αὐτοῖς τρίτος μαστὸς λοιπὸς ἦν πολὺ [b] ὀρθιώτατος, ὁ ὑπὲρ τῆς [c] ἐπὶ τῷ πυρὶ καταληφθείσης φυλακῆς τῆς νυκτὸς ὑπὸ τῶν προελθόντων. Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς [d] ἦγον οἱ Ἕλληνες, λείπουσιν οἱ βάρβαροι ἀμαχητὶ τὸν μαστόν· ὥστε θαυμαστὸν γενέσθαι πᾶσι, καὶ ὑπώπτευον δείσαντας αὐτοὺς μὴ κυκλωθέντες πολιορκοῖντο, ἀπολείπειν. Οἱ δὲ ἄρα ἀπὸ τοῦ ἄκρου καθορῶντες τὰ ὄπισθεν γιγνόμενα, πάντες ἐπὶ τοὺς ὀπισθοφύλακας ἐχώρουν.

Καὶ Ξενοφῶν μὲν σὺν τοῖς νεωτάτοις ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἄκρον, τοὺς δ' ἄλλους ἐκέλευσεν [e] ὑπάγειν, ὅπως οἱ [f] τελευταῖοι λοχαγοὶ προσμίξειαν· καὶ προσελθόντας κατὰ τὴν ὁδὸν [g] ἐν τῷ ὁμαλῷ θέσθαι τὰ ὅπλα εἶπεν. Καὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἦλθεν Ἀρχαγόρας ὁ Ἀργεῖος πεφευγὼς, καὶ λέγει ὡς [h] ἀπεκόπησαν ἀπὸ τοῦ πρώτου λόφου, καὶ ὅτι τεθνᾶσι Κηφισόδωρος καὶ Ἀμφικράτης, καὶ ἄλλοι, ὅσοι

modo capiunt. Ipsis adhuc jugum tertium reliquum erat multò maximè arduum, quod custodiæ ab iis, qui *illuc* progressi fuerant, ad ignem noctu deprehensæ, imminebat. Cùm autem propè Græci *suos* duxissent, barbari sine prælio jugum relinquunt: adeò ut omnibus admirationi esset, atque suspicabantur eos *locum propterea* deserere, quòd vererentur nè circumventi obsiderentur. Verùm hi de vertice despicientes ea quæ à tergo gererentur, omnes in eos, qui extremum agmen tutabantur, tendunt.

Et Xenophon quidem cum junioribus in jugum adscendit, cæterósque ità subsequi jussit, ut ultimi cohortium præfecti *cum ipsis* conjungere se possent: et ubi accessissent, in viâ loco æquabili in armis consisterent, edixit. Atque ibi tum Archagoras Argivus elapsus fugâ venit, ac *se suósque* de primo colle dejectos fuisse narrat, et Cephisodorum, Amphicratem aliósque peremtos,

a Καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ &c.] Hostibus nimirum fugâ dilapsis; utì suprà p. 226.

b Ὀρθιώτατος, ὁ ὑπὲρ &c.] Sic MS. Eton. et libri editi. At *Stephanus* legendum censuit, ὀρθιώτερος, ἢ ὁ ὑπὲρ &c.

c Ἐπὶ τῷ πυρὶ καταληφθείσης &c.] Confer p. 224.

d Ἦγον] Quod verbum sine casu positum videre est p. 106. ubi vide scripta n. a.

e Ὑπάγειν,] *Modicum* quid et *lentum* hìc sonare videtur; utì solent verba ab istâ præpositione incipientia. Vide p. 215. n. d. et p. 205. n. c. *Amasæus* vertit *alios pedetentim usque eò consequi jussit*, &c. quasi legisset ἕως non ὅπως.

f Τελευταῖοι λοχαγοὶ] *Scil.* Cephisodorus et Archagoras. Cæterùm, pro λοχαγοὶ MS. Eton. dat λόχοι.

g Ἐν τῷ ὁμαλῷ θέσθαι τὰ &c.] *Scil.* χωρίῳ: quâ de ellipsi vide p. 198. n. d. Porrò, θέσθαι τὰ ὅπλα dicuntur milites, cùm locum sibi sumunt, ubi consistant: locutionem jam suprà exposuimus p. 45. n. d. Hos mox posteà vocat συντεταγμένους.

h Ἀπεκόπησαν] Vide sis p. 225. n. f.

μὴ ἁλλόμενοι κατὰ τῆς πέτρας πρὸς τοὺς ὀπισθοφύλακας ἀφίκοντο. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι οἱ βάρβαροι, ἧκον ἐπ' ἀντίπορον λόφον [a] τῷ μαστῷ· καὶ Ξενοφῶν διελέγετο αὐτοῖς δι' ἑρμηνέως περὶ σπονδῶν, καὶ τοὺς νεκροὺς ἀπῄτει. Οἱ δ' ἔφασαν ἀποδώσειν, [b] ἐφ' ᾧ μὴ καίειν τὰς κώμας. Συνωμολόγει ταῦτα ὁ Ξενοφῶν. [c] Ἐν ᾧ δὲ τὸ μὲν ἄλλο στράτευμα παρῄει, οἱ δὲ ταῦτα διελέγοντο, [d] πάντες οἱ ἐκ τούτου τοῦ τόπου συνερρύησαν. Ἐνταῦθα ἵσταντο οἱ πολέμιοι, καὶ ἐπεὶ ἤρξαντο καταβαίνειν ἀπὸ τοῦ μαστοῦ πρὸς τοὺς ἄλλους, ἔνθα [e] τὰ ὅπλα ἔκειντο, ἵεντο δὴ οἱ πολέμιοι πολλῷ πλήθει καὶ θορύβῳ· καὶ ἐπεὶ ἐγένοντο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ μαστοῦ, ἀφ' οὗ Ξενοφῶν κατέβαινεν, ἐκυλίνδουν πέτρας, καὶ ἑνὸς μὲν κατέαξαν τὸ σκέλος· Ξενοφῶντα δὲ [f] ὁ ὑπασπιστής, ἔχων τὴν ἀσπίδα, ἀπέλιπεν· Εὐρύλοχος δὲ Λουσιεὺς Ἀρκὰς προσέδραμεν αὐτῷ ὁπλίτης, καὶ πρὸ ἀμ-

quicunque de petrâ non desiliissent et ad extremi agminis præsidia pervenissent. Hæc cùm barbari confecissent, ad collem jugo oppositum veniebant: cúmque eis Xenophon per interpretem de induciis agebat, ac interfectorum corpora repetebat. Aiebant illi se reddituros *ea*, modò vicos non exurerent. *Cum iis* Xenophon de his consentiebat. Intereà verò dum copiæ cæteræ præteribant, atque *inter se* de istis *conditionibus* disserebant, omnes eo de loco confluxerant. Ibi tum substiterunt hostes, cúmque *Græci* descendere de jugo ad alios cœpissent, ubi arma erant disposita, magno sanè numero tumultúque ferebantur hostes; et cùm ad verticem pervenissent jugi, de quo Xenophon descenderat, saxa devolvebant, et unius quidem crus fregerunt: Xenophontem satelles, secum ablato scuto, reliquerat; verùm Eurylochus Lusiensis Arcas, gravis armaturæ miles, ad ipsum adcurrit, ac pro utroque

a Τῷ μαστῷ·] Quem paulò antè deseruerant.

b Ἐφ' ᾧ] Alia aliàs est phraseos hujusce vis: sed adpositè ad hunc locum *Suidas*, Ἐφ' ᾧ· ἐπὶ τούτῳ, i. e. *eâ conditione*. Dein exemplum ex *Polybio* profert: Καὶ συνέθεντο μεθέξειν τῆς κοινῆς συμμαχίας, ἐφ' ᾧ λαμβάνειν κ' τάλαντα κατ' ἐνιαυτόν. Extant verba l. 4. p. 298. edit. Par. ubi tamen rectiùs legitur συνέθετο. *Thucyd.* l. 1. c. 113. σπονδὰς ποιησάμενοι ἐφ' ᾧ τοὺς ἄνδρας κομιοῦνται. Cæterùm, in scripturâ τοῦ καίειν consentiunt hìc libri: de quâ consule tamen dicta p. 207. n. b.

c Ἐν ᾧ] Adi p. 86. n. d. et p. 105. n. g.

d Πάντες οἱ ἐκ &c.] *Muretus* legit et distinguit hoc modo, πάντες, οἱ ἐκ τούτου τοῦ τόπου συνερρύησαν, ἐνταῦθα ἵσταντο, καὶ ἐπεὶ ἤρξαντο &c. ut utrumque referatur ad Græcos, sublatis vocibus οἱ πολέμιοι. Hujus mihi quidem placet conjectura.

e Τὰ ὅπλα ἔκειντο,] Adpositè *Eustath.* ad Il. ψ' p. 1300. observat κεῖται esse σύστοιχον verbo τίθεται. Confer p. 227. n. g. Adde p. 228. n. a. proximè sequentem.

f Ὁ ὑπασπιστὴς,] Lexicon Gr. Lat. vetus: Ὑπασπιστὴς, *Protector, armiger*. *Hesychio* idem est, βοηθὸς δορυφόρος, ὑπηρέτης. *Phavor.* Ὑπασπισταὶ, δορυφόροι, (sic *Suid.* etiam) παρὰ τὴν ἀσπίδα· οἱ καὶ βοηθοὶ καὶ ὑπηρέται.

φοῖν προβεβλημένος ἀπεχώρει, καὶ οἱ ἄλλοι [a] πρὸς τοὺς συντεταγμένους ἀπῆλθον.

Ἐκ δὲ τούτου πᾶν ὁμοῦ ἐγένετο [b] τὸ Ἑλληνικὸν, καὶ ἐσκήνησαν αὐτοῦ ἐν πολλαῖς καὶ καλαῖς οἰκίαις, καὶ ἐπιτηδείοις δαψιλέσι· καὶ γὰρ οἶνος πολὺς ἦν, ὥστε [c] ἐν λάκκοις κονιατοῖς εἶχον. Ξενοφῶν δὲ καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο, ὥστε λαβόντες [d] τοὺς νεκροὺς ἐπιδοῦναι τὸν ἡγεμόνα· καὶ πάντα ἐποίησαν τοῖς ἀποθανοῦσιν [e] ἐκ τῶν δυνατῶν, ὥσπερ νομίζεται ἀνδράσιν ἀγαθοῖς. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἄνευ ἡγεμόνος ἐπορεύοντο· μαχόμενοι δ' οἱ πολέμιοι, καὶ [f] ὅπῃ εἴη στενὸν χωρίον προκαταλαμβάνοντες, ἐκώλυον τὰς παρόδους. Ὁπότε μὲν οὖν τοὺς πρώτους κωλύοιεν, Ξενοφῶν ὄπισθεν ἐκβαίνων πρὸς τὰ ὄρη, ἔλυε τὴν ἀπόφραξιν τῆς παρόδου τοῖς πρώτοις, ἀνωτέρω πειρώμενος γίγνεσθαι τῶν κωλυόντων· ὁπότε δὲ τοῖς ὄπισθεν ἐπιθοῖντο, Χειρίσοφος ἐκβαίνων, καὶ

hostibus objectus pedem referebat, cæteri quoque ad illos, qui stabant instructi, discesserunt.

Tum verò omnes Græcæ copiæ in unum convenerant, et tentoria ibi posuerunt *usi* multis elegantibúsque ædibus, et commeatu largo: etenim vinum *tam* multum erat, ut cisternis opere tectorio inductis continerent. Perfecerunt autem Xenophon et Cherisophus, ut tradito *itineris* duce interfectorum corpora reciperent; atque omnia mortuis *justa* pro viribus fecerunt, quemadmodum *fieri* viris fortibus in more est. Postridie sine duce proficiscebantur: hostes autem pugnando, et locus sicubi esset angustus, *eum* antecapiendo, transitus impediebant. Cùm ergo primos impedirent, Xenophon à tergo ad montes adscendens, transitûs obstructionem primis solvebat, operam dans ut altiùs iis, qui impediebant, evaderet: cùm verò extremum agmen adorirentur, Cherisophus adscendens, et operam

a Πρὸς τοὺς συντεταγμένους] Eos nimirum, quos suprà paulò θέσθαι τὰ ὅπλα jusserat Xenophon; apud quos etiam τὰ ὅπλα ἔκειντο. Itaque ii, qui eo jubente, τὰ ὅπλα ἔθεντο, quamvìs ἀπραξίαν quandam agerent, tamen ad rem gerendam stabant accincti.

b Τὸ Ἑλληνικὸν,] Respice p. 6. n. d.

c Ἐν λάκκοις κονιατοῖς] *Scholiastes* ad *Aristoph*. Ἐκκλ. v. 154. Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, ὀρύγματα ὑπὸ τὴν γῆν ποιοῦντες εὐρύχωρα καὶ στρογγύλα καὶ τετράγωνα, καὶ ταῦτα κονιῶντες, οἶνον ὑπεδέχοντο καὶ ἔλαιον εἰς αὐτά· καὶ ταῦτα λάκκους ἐκάλουν. Ità *Suid.* et *Phavor*. Lexicon Gr. Lat. vet. Λάκκος, *Lacuna, laccus, cisterna*.

d Τοὺς νεκροὺς] Sic aliàs sæpè οἱ νεκροὶ valent νεκρῶν σώματα. Suprà paulò, p. 228. καὶ τοὺς νεκροὺς ἀπῄτει. Κ. Π. p. 504. Edit. Oxon. 1727. — ἡ γυνὴ, ἀνελομένη τὸν νεκρὸν, &c. *Thucyd*. l. 1. c. 63. καὶ τοὺς νεκροὺς, — ἀπέδοσαν &c.

e Ἐκ τῶν δυνατῶν,] Eodem sensu dicitur p. 23. ᾗ δυνατὸν, et p. 141. ὡς δυνατόν. *Thucyd*. l. 7. c. 74. ὅπως ξυσκευάσαιντο ὡς ἐκ τῶν δυνατῶν &c. vertuntur, *ut pro præsenti facultate* &c. Idem l. 2. c. 3. Ἐπεὶ δὲ ὡς ἐκ τῶν δυνατῶν — i. e. *Postquam autem pro facultate* &c. Eodem ferè recidunt εἰς τὸ δυνατὸν, εἰς δύναμιν &c.

f Ὅπη] *Thom. Magist.* Ὅπου, καὶ Ὅπη, διὰ τοῦ η, ἐπὶ στάσεως τίθεται· Ὅποι, διὰ τοῦ ο καὶ ι, ἐπὶ κινήσεως. Hujus bina extant exempla pp. 210. 211. et alibi passim.

πειρώμενος ἀνωτέρω γίγνεσθαι τῶν κωλυόντων, ἔλυε τὴν ἀπόφραξιν τῆς παρόδου τοῖς ὄπισθεν. [a] Καὶ ἀεὶ οὗτοι ἐβοήθουν ἀλλήλοις, καὶ ἰσχυρῶς ἀλλήλων ἐπεμελοῦντο. Ἦν δὲ ὁπότε καὶ αὐτοῖς τοῖς ἀναβᾶσι πολλὰ πράγματα παρεῖχον οἱ βάρβαροι πάλιν καταβαίνουσιν· ἐλαφροὶ γὰρ ἦσαν, ὥστε καὶ ἐγγύθεν φεύγοντες ἀποφεύγειν· [b] οὐδὲν γὰρ ἄλλο εἶχον, ἢ τόξα καὶ σφενδόνας. Ἄριστοι δὲ τοξόται ἦσαν· εἶχον δὲ τόξα ἐγγὺς τριπήχη, τὰ δὲ τοξεύματα πλέον ἢ διπήχη· εἷλκον δὲ τὰς νευρὰς, ὁπότε τοξεύοιεν, [c] πρὸς τὸ κάτω τοῦ τόξου, [d] τῷ ἀριστερῷ ποδὶ προβαίνοντες. [e] Τὰ δὲ τοξεύματα ἐχώρει διὰ τῶν ἀσπίδων καὶ διὰ τῶν θωράκων· [f] ἐχρῶντο δὲ αὐτοῖς οἱ Ἕλληνες ἐπιλαβόμενοι

dans ut altius iis, qui impediebant, evaderet, transitûs obstructionem iis, qui extremi erant, solvebat. Atque ità semper hi mutuò sibi auxilium ferebant, et naviter admodùm alter alterius curam gerebat. Nonnunquam etiam iis, qui adscenderant, barbari rursum descendentibus multum negotii facessebant: quippe erant expediti, adeò ut cùm vel propè adcurrissent effugerent: neque enim quidquam præter arcus et fundas gestabant. Erant autem sagittarii peritissimi; arcúsque habebant ternûm ferè cubitorum, sagittas plus quàm bicubitales: nervos, cùm sagittas missuri essent, ad imam arcûs partem adducebant, sinistrum pedem promoventes. Sagittæ autem scuta et loricas penetrabant: eis, si *quas* Græci nacti essent, *tanquam* jaculis utebantur,

a Καὶ ἀεὶ οὗτοι] MS. Eton. οὕτως: quam lectionem sequutus *Amasæus*, vertit, *atque ità alter* &c.

b Οὐδὲν γὰρ ἄλλο εἶχον, ἢ τόξα &c.] De his *Diodor. Sic.* l. 14. p. 257. Ἦσαν δὲ οὗτοι — τὰ κατὰ πόλεμον ἀσκοῦντες, μάλιστα δ' ἐκπονοῦντες σφενδόναις ὡς μεγίστους λίθους ἐμβάλλειν, καὶ τοξεύμασι ὑπερμεγέθεσι χρῆσθαι.

c Πρὸς τὸ κάτω] *Scil.* μέρος. Vide sis p. 34. n. c.

d Τῷ ἀριστερῷ ποδὶ προβαίνοντες.] *Amasæus* vertit, *applicato lævo pede:* Leunclav. *pedem sinistrum adplicantes;* quam fatetur hic non esse usitatæ lectionis interpretationem, sed hujusce τῷ ἀριστερῷ ποδὶ προσβάλλοντες. Sic enim scribi debere censuit. Ipse, si quid mutandum, malim προτείνοντες.

e Τὰ δὲ τοξεύματα &c.] *Diodor. Sic.* loco cit. τὰ γὰρ βέλη μείζω καθεστῶτα δυοῖν πηχῶν ἔδυνε διά τε τῶν ἀσπίδων καὶ θωράκων, ——

f Ἐχρῶντο δὲ αὐτοῖς οἱ &c.] *Diodor.* ibid. Οὕτω γὰρ φασὶ μεγάλοις κεχρῆσθαι αὐτοῖς, ὥστε τοὺς Ἕλληνας ἐναγκυλοῦντας τὰ ῥιπτόμενα βέλη, τούτοις σαυνίοις χρωμένους ἐξακοντίζειν. Ubi *Steph.* et *Rhodom.* pariter monent, ὡς inserendum ante σαυνίοις. Eadem itidem ante ἀκοντίοις, apud hunc locum, intelligenda est particula. Cæterùm, ἐναγκυλοῦντες lexica non agnoscunt. Ἀγκύλη autem *Hesychio* dicitur ἀκόντιον: *Suidæ* itidem et *Phavor.* εἶδος ἀκοντίου. J. *Poll.* l. 1. segm. 136. ἡ θήκη τοῦ δόρατος, δορατοθήκη· καὶ τὰ μέρη, τὸ μὲν τέλος, σαυρωτήρ· τὸ δὲ μέσον, ἀγκύλη. *Scholiastes* ad *Euripid.* Orest. v. 1477. Ἀγκύλας, τὰ ἀκόντια, inquit, ἀπὸ τοῦ ἐπηγκυλίσθαι· ἢ διότι ἀπὸ τῆς μετὰ μέσου ἀγκύλης λαμβανόμενοι ῥίπτουσιν. Cujus ex mente ἀγκύλη rectè exponi posse videtur λαβὴ ἀκοντίου, sive *ansa, amentum* jaculi medio adligatum, quo regitur et emittitur. Hoc certè sensu sumitur *Strab.* l. 4. p. 301. ἔστι δέ τι καὶ γρόσφῳ ἐοικὸς ξύλον, ἐκ χειρὸς, οὐκ ἐξ ἀγκύλης, ἀφιέμενον, &c. i. e. — *quod non amento, sed è manu* &c. Atque adeò ἐναγκυ-

ἀκοντίοις, ἐναγκυλῶντες. Ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις οἱ Κρῆτες χρησιμώτατοι ἐγένοντο· ἦρχε δὲ αὐτῶν Στρατοκλῆς Κρής.

[a] Ταύτην δ' αὖ τὴν ἡμέραν ηὐλίσθησαν ἐν ταῖς κώμαις ταῖς ὑπὲρ τοῦ πεδίου τοῦ παρὰ τὸν Κεντρίτην ποταμὸν, εὖρος ὡς δίπλεθρον, ὃς ὁρίζει τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν τῶν Καρδούχων χώραν· καὶ οἱ Ἕλληνες [b] ἐνταῦθα ἀνεπαύσαντο· ἀπεῖχε δὲ τῶν ὀρέων ὁ ποταμὸς ὡς ἓξ ἢ ἑπτὰ στάδια τῶν Καρδούχων. Τότε μὲν οὖν ηὐλίσθησαν μάλα ἡδέως, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἔχοντες, [c] καὶ πολλὰ τῶν παρεληλυθότων πόνων μνημονεύοντες. [d] Ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας, ὅσας περ ἐπορεύθησαν διὰ τῶν Καρδούχων, πάσας μαχόμενοι διετέλεσαν, καὶ ἔπαθον κακὰ οἷα οὐδὲ τὰ σύμπαντα ὑπὸ βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους. Ὡς οὖν ἀπηλλαγμένοι τούτων, ἡδέως [e] ἐκοιμήθη-

amenta cùm addidissent. His in locis maximo usui fuêre Cretenses; iis autem Stratocles præerat Cretensis.

Atque isto quidem die in vicis commorati sunt, supra planitiem *sitam* propter Centritem fluvium, latitudine duûm ferè plethrûm, qui Armeniam à Carduchorum agro separat: hìc Græci se quieti dabant: cæterùm à Carduchorum montibus fluvius stadia circiter sex vel septem aberat. Ibi tum quidem non sine magnâ jucunditate commorati sunt, cùm et commeatum haberent, et præteritorum laborum multùm recordarentur. Septem enim dies, quibus per Carduchos profecti erant, omnes perpetuis exegerant præliis, *taliáque* perpessi fuerant mala, qualia nè universa quidem à rege et Tissapherne *illata fuêre*. Quamobrem quasi ab his liberati, jucundè ad somnum capien-

λῶντες hìc loci commodè redditur *amentantes*, scil. τὰ τοξεύματα, ut jaculorum præstarent usum.

a Ταύτην δ' αὖ τὴν &c.] Adi p. 87. n. d. et p. 217. n. c.

b Ἐνταῦθα ἀνεπαύσαντο·] MS. Eton. post ἀνεπαύσαντο addit ἄσμενοι ἰδόντες πεδίον: quæ non ex auctoris, opinor, sed librarii cujusdam calamo fluxêre.

c Καὶ πολλὰ τῶν &c.] "Vulgò enim "dicitur," (inquit *Cic.* de fin. l. 2. c. 32.) "*Jucundi acti labores:* nec malè Euri- "pides: concludam, si potero, Latiné: "Græcum enim hunc versum nôstis "omnes:

"*Suavis laborum est præteritorum me-* "*moria.*"

At aliud sonat versus, qui solet ex *Euripid.* Orest. huc adduci: vide sis istius tragœdiæ v. 213. Cæterùm, πολλὰ similiter pro πολὺ posuit Noster Κ. Π. p. 197. Edit. Oxon. 1727. πολλὰ μὲν ἐπανίσαντες, πολλὰ δὲ &c. Et Græcorum more *Virgil.* Georg. l. 4. v. 301. *Multa reluctanti* &c. ubi Servius: *Multa* pro *multùm*, nomen pro adverbio. Eadem vox adverbialiter ponitur Matth. IX. 14. pro πολλάκις. *Phavor.* Πολλὰ πρωτότυπόν ἐστι τοῦ πολλάκις.

d Ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας &c.] *Diodor. Sic.* loco sæpè cit. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐφ' ἑπτὰ μὲν ἡμέρας διεπορεύοντο τὰ τῶν Καρδούχων ὄρη, πολλὰ πάσχοντες &c.

e Ἐκοιμήθησαν.] Vide sis p. 91. n. c.

σαν. Ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁρῶσιν ἱππέας πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐξωπλισμένους, ὡς κωλύσοντας διαβαίνειν· πεζοὺς δ' ἐπὶ ταῖς ὄχθαις παρατεταγμένους ἄνω τῶν ἱππέων, ὡς κωλύσοντας εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἐκβαίνειν. Ἦσαν δὲ οὗτοι Ὀρόντου καὶ Ἀρτούχου, Ἀρμένιοι καὶ Μυγδόνιοι καὶ Χαλδαῖοι μισθοφόροι. Ἐλέγοντο δὲ οἱ Χαλδαῖοι ἐλεύθεροι καὶ ἄλκιμοι εἶναι· ὅπλα δ' εἶχον [a] γέρρα μακρὰ καὶ λόγχας. Αἱ δὲ ὄχθαι αὗται, ἐφ' ὧν παρατεταγμένοι οὗτοι ἦσαν, τρία ἢ τέτταρα πλέθρα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπεῖχον· ὁδὸς δὲ μία ἡ ὁρωμένη ἦν ἄγουσα ἄνω, ὥσπερ χειροποίητος· ταύτῃ ἐπειρῶντο διαβαίνειν οἱ Ἕλληνες. Ἐπεὶ δὲ πειρωμένοις τό, τε ὕδωρ [b] ὑπὲρ τῶν μαστῶν ἐφαίνετο, καὶ τραχὺς ἦν ὁ ποταμὸς μεγάλοις λίθοις καὶ ὀλισθηροῖς, καὶ οὔτε ἐν τῷ ὕδατι τὰ ὅπλα ἦν ἔχειν· [c] εἰ δὲ μή, ἥρπαζεν ὁ ποταμός· ἐπί τε τῆς κεφαλῆς τὰ ὅπλα εἴ τις φέροι, γυμνοὶ ἐφέροντο πρὸς τὰ τοξεύ-

dum decubuerunt. Dies autem ut illuxit, trans fluvium equites vident armatos, tanquam si transitum impedituri essent; supráque equites *fluminis* in ripis pedites instructos, tanquam si impedituri essent nè in Armeniam evaderent. Erant hi Orontis et Artuchi, Armenii et Mygdonii et Chaldæi stipendio conducti. Et Chaldæi *quidem* liberi ac bellicosi esse ferebantur: arma iis erant gerræ longæ et hastæ. Ripæ autem illæ, in quibus isti erant instructi, tria vel quatuor plethra ab amne distabant: via, quæ *quidem* cerneretur, una erat, eáque sursum ducebat, quasi manu facta: hàc Græci transire conabantur. Cùm autem iis, *id* qui conabantur, aquam mamillas superare compertum esset, ac flumen propter ingentia saxa *eá*que lubrica esset asperum, neque arma in aquâ gestari possent; quòd cæteroquin flumen *eos* abriperet; ac si quis in capite arma gestare vellet, nudos ferri adversùs sa-

a Γέῤῥα] Consule Indic. voc. Persic. K. Π. nostræ adjectum. Edit. Oxon. 1727.

b Ὑπὲρ τῶν μαστῶν] Ultimâ de voce dictum est p. 224. n. d. Addam hìc liceat, nugari Grammaticos, cùm μαστὸς mulierum, virorum μασθὸς esse statuant. *J. Poll.* l. 2. segm. 162. Τὰ δ' ἐπὶ τοῖς στέρνοις, μαστοί· ἀφ' ὧν καὶ τὰ τῆς γῆς ὑπερέχοντα, μαστοὶ κέκληνται. Hac de pectore ἀνθρώπων generatim: deinde, Οἱ δὲ μαστοί, inquit, καὶ τιτθοὶ καλοῦνται, καὶ τιτθία· μάλιστα δὲ ἐπὶ γυναικῶν.

c Εἰ δὲ μή,] Elegans est et elliptica phrasis, cujus exemplum adfert *Budæus* Comm. L. G. p. 991. ex *Demosth.* περὶ παραπρεσ. Ὁ μὲν τοίνυν ὑπὲρ ὑμῶν γράψας μὴ ἄγειν ἐν τῷ πολέμῳ πρὸς Φίλιππον ὅπλα, εἰ δὲ μή, θανάτῳ ζημιοῦσθαι, ἀπόλωλε, καὶ ὕβρισται. Quo loco, inquit, εἰ δὲ μὴ significat, εἰ δὲ μὴ πειθαρχέοι, i. e. quòd si non pareat. Huic addo *Thucyd.* l. 2. c. 5. τά τε ἔξω ἔλεγον αὐτοῖς μὴ ἀδικεῖν· εἰ δὲ μή, καὶ αὐτοὶ &c. ubi εἰ δὲ μὴ valet, *quòd si non pareant*, vel *non ab injuriâ — abstineant*. Et *Ælian*. V. H. l. 13. c. 42. οὐκ ἔφη βελτίονας ἔχειν τῶν ἔργων τοὺς λόγους εἰ δὲ μή, &c. Ad quem locum Cl. *Perizon*. adduxit *Dion. Chrysost.* verba hæc, quæ extant Orat. 11. p. 178. Ἃ οὐδέποτ' ἂν ἐποίησεν Ἀχιλλεύς, μὴ ἀπόπληκτος ὤν· εἰ δὲ μή, &c. i. e. *sin autem aliter se res haberet*, vel, *sin etiam facturus id fuisset* &c. Sic et apud hunc Xenophontis locum, εἰ δὲ μή, non ad verba, sed ad sensum refertur; ut exponas, *sin esset autem ut quis arma, flumen dum trajiciebat, gestaret.* Adde Matth. IX. 17.

ματα καὶ τὰ ἄλλα βέλη· [a] ἀνεχώρησαν οὖν, καὶ αὐτοῦ ἐστρατοπεδεύσαντο παρὰ τὸν ποταμόν.

Ἔνθα δὲ αὐτοὶ [b] τὴν πρόσθεν νύκτα ἦσαν ἐπὶ τοῦ ὄρους, ἑώρων τοὺς Καρδούχους πολλοὺς συνειλεγμένους σὺν τοῖς ὅπλοις. Ἐνταῦθα δὴ πολλὴ ἀθυμία ἦν τοῖς Ἕλλησιν, [c] ὁρῶσι μὲν τοῦ ποταμοῦ τὴν δυσπορίαν, ὁρῶσι δὲ τοὺς διαβαίνειν κωλύσοντας, ὁρῶσι δὲ τοῖς διαβαίνουσιν ἐπικεισομένους τοὺς Καρδούχους ὄπισθεν. Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ἔμενον ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ὄντες. Ξενοφῶν δὲ [d] ὄναρ εἶδεν· ἔδοξεν ἐν πέδαις δεδέσθαι, [e] αὗται δὲ αὐτῷ αὐτόματοι περιῤῥαγῆναι, ὥστε λυθῆναι, καὶ διαβαίνειν [f] ὁπόσον ἐβούλετο. Ἐπεὶ δὲ [g] ὄρθρος ἦν, ἔρχεται πρὸς τὸν Χειρίσοφον, καὶ λέγει ὅτι ἐλπίδας ἔχει καλῶς ἔσεσθαι· καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὸ ὄναρ. Ὁ δὲ ἥδετό τε, καὶ ὡς τάχιστα ἕως ὑπέφαινεν, ἐθύοντο πάντες παρόντες οἱ στρατηγοί· [h] καὶ

gittas aliáque oporteret tela; retrocesserunt, atque *illic* propter amnem castra metati sunt.

Ibi autem in monte, in quo nocte superiore ipsi fuerant, videbant multos Carduchos collectos *eósque* armis instructos. Itaque tum Græcos magna invasit animi demissio, cùm in amne trajiciendo difficultatem cernerent, cernerent *hostes* qui *ipsos* transitu prohibituri essent, cernerent *denique* Carduchos trajicientibus à tergo instaturos. Quamobrem hunc diem ac noctem exigebant magnâ difficultate adfecti. At Xenophon somnium vidit: *isque adeò sibi* compedibus constrictus esse visus est, eæ verò suâ sponte disruptæ *deinde videbantur*, adeò ut ipse solutus esset, ac per omnia quæ vellet evaderet. Cùm diluculum *jam* adesset, ad Cherisophum venit, ac se in spe esse dicit benè *ipsis* futurum: *similique* somnium ei narrat. Is et delectatus *eo*, et quàm celerrimè, interim dum illucescebat, duces qui aderant omnes rem sacram

a Ἀνεχώρησαν οὖν,] Sic rectè MS. Eton. et edit. *Ald.* In aliis deest particula οὖν. Vide sis p. 156. n. c. et p. 45. n. c.

b Τὴν πρόσθεν νύκτα ἦσαν &c.] Sic editi, quos videre contigit, omnes. MS. Eton. dat τὴν πρόσθεν νύκτα ἦσαν, ἑώρων &c. omissis ἐπὶ τοῦ ὄρους.

c Ὁρῶσι μὲν τοῦ &c.] Haud parum venustatis et ἐμφάσεως repetitum orationi participium conciliat: déque eodem elegantiæ fonte fluxerunt, quæ legas licet p. 204. νῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα &c.

d Ὄναρ εἶδεν·] Adi p. 152. n. f. *Artemid.* l. 2. c. 52. et *Cicer.* de Divin. l. 2. c. 58. et seq.

e Αὗται] *Scil.* ἐδόκουν, vel ἐφαίνοντο. Hujusmodi ellipsis extat *Æli.* V. H. l. 9. c. 24. καὶ γάρ τοι Συβαρίταις πᾶσιν ἔργον ἦν τρυφῆν, καὶ τῷ βίῳ διαῤῥεῖν· ὁ δὲ Σμινδυρίδης καὶ πλέον. ubi ex præcedentibus petas oportet verbum, quocum *Smindyrides* construatur: nempe, ἐτρύφα vel διέῤῥει scil. τῷ βίῳ.

f Ὁπόσον &c.] Rectiùs forsan, ὅσον ἂν βούλοιτο.

g Ὄρθρος] Vide sis p. 107. n. e.

h Καὶ τὰ ἱερὰ &c.] Confer. p. 101. n. b. Cæterùm, cum πρώτου mox sequente intellige χρόνου: quod suprà deesse monuimus p. 172. n. e.

τὰ ἱερὰ καλὰ ἦν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ πρώτου. Καὶ ἀπιόντες ἀπὸ τῶν ἱερῶν οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ παρήγγελλον τῇ στρατιᾷ ἀριστοποιεῖσθαι. Ἀριστῶντι δὲ τῷ Ξενοφῶντι προςτρέχετον δύο νεανίσκω· ᾔδεσαν γὰρ πάντες ὅτι ἐξείη αὐτῷ καὶ ἀριστῶντι καὶ δειπνοῦντι προςελθεῖν· καὶ, εἰ καθεύδοι, ἐπεγείραντα εἰπεῖν, εἴτι τὶς ἔχοι [a] τῶν πρὸς τὸν πόλεμον· καὶ τότε ἔλεγον ὅτι τυγχάνοιεν φρύγανα συλλέγοντες ὡς ἐπὶ πῦρ, κἄπειτα κατίδοιεν ἐν τῷ πέραν ἐν ταῖς πέτραις καθηκούσαις ἐπ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν γέροντά τε, καὶ γυναῖκα, καὶ [b] παιδίσκας ὥςπερ [c] μαρσίππους ἱματίων κατατιθεμένους ἐν πέτρᾳ ἀντρώδει. Ἰδοῦσι δὲ σφίσι δόξαι ἀσφαλὲς εἶναι διαβῆναι· οὐδὲ γὰρ τοῖς πολεμίοις ἱππεῦσι πρόςβατον εἶναι κατὰ τῦτο. Ἐκδύντες δὲ, ἔφασαν ἔχοντες τὰ ἐγχειρίδια [d] γυμνὰ ὡς νευσούμενοι διαβαίνειν· πορευόμενοι δὲ, πρόσθεν διαβῆναι πρὶν βρέξαι τὰ αἰδοῖα· καὶ διαβάντες, καὶ λαβόντες τὰ ἱμάτια, πάλιν ἥκειν.

faciebant: et statim ab initio pulchre litatum est. Cúmque à sacrificiis discessissent duces et cohortium præfecti, exercitui denuntiabant prandendum esse. Ad Xenophontem autem *adhuc* prandentem juvenes duo adcurrunt: nôrant enim omnes licere, ad ipsum et cùm pranderet et cùm cœnaret, accederet aliquis; atque etiam, si dormiret, excitaret dicerétque, si quid haberet de iis quæ ad bellum *pertinerent:* narrabántque *adeò* tunc *illi*, fortè se, dum ad ignem sarmenta colligerent, in ulteriore *ripâ* in saxis ad amnem ipsum pertinentibus vidisse senem, et fœminam, et puellas *quasdam*, quæ in petrâ cavernosâ quasi vestimentorum saccos deponerent. Ipsis *id* cùm vidissent tutò *se* trajicere posse visum fuisse: nec enim fieri posse, ut hâc parte hostium equitatus accederent. Itaque cùm *se vestibus* exuissent, nudis cum pugionibus tanquam nataturos trajicere *se cœpisse* narrant; cùm autem pergerent, priùs se transiisse quàm pudenda madefacerent: atque *ità* cùm transiissent, et vestimenta *illa* cepissent, *eodem vado* reversos.

a Τῶν πρὸς τὸν &c.] Lege p. 74. n. b.

b Παιδίσκας] *Thom. Magist.* Παιδίσκην, καὶ τὴν ἐλευθέραν, καὶ τὴν δούλην, Ἀττικοί. — ἐπὶ μόνης δὲ τῆς δούλης, οἱ ἁπλῶς Ἕλληνες χρῶνται τῇ παιδίσκῃ. Similiter *Mœris Attic.*

c Μαρσίππους] MS. Eton. et edit. *Ald.* μαρσίπους, cum simplici π. Sic et *Suidas* in v. Μαρσίπος, ad quam locum hunc Xenophontéum adducit. *J.* etiam *Pollux* l. 7. segm. 79. Καὶ φαινόλους δὲ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ, τὰ τῶν ἱματίων ἀγγεῖα, καὶ θυλάκους· Ξενοφῶν δὲ, καὶ μαρσίππους ἱματίων εἶπε. et sic ferè idem l. 10. segm. 138.

d Γυμνὰ ὡς νευσούμενοι] MS. Eton. γυμνοὶ ὡς συννευσόμενοι. Non malè quidem, quod ad primam vocem; sed ultimam rectè repræsentant libri editi. *Suid.* et *Phavor.* Νευσούμενοι, κολυμβήσοντες· Ξενοφῶν· Ἐκδύντες, ἔχοντες τὰ ἐγχειρίδια γυμνοὶ ὡς νευσούμενοι, ἐπειρῶντο διαβαίνειν. Uterque, omisso ἔφασαν, ad supplendam sententiam τῷ διαβαίνειν præposuerunt ἐπειρῶντο.

Εὐθὺς οὖν ὁ Ξενοφῶν αὐτός τε [a] ἔσπενδε, καὶ τοῖς νεανίσκοις ἐγχεῖν ἐκέλευσε, καὶ εὔχεσθαι τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε ὀνείρατα καὶ τὸν πόρον, καὶ τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ ἐπιτελέσαι. Σπείσας δὲ, εὐθὺς μὲν ἦγε τοὺς νεανίσκους παρὰ τὸν Χειρίσοφον· καὶ διηγοῦνται ταῦτα. Ἀκούσας δὲ ὁ Χειρίσοφος, σπονδὰς ἐποίει. Σπείσαντες δὲ, τοῖς μὲν ἄλλοις παρήγγελλον συσκευάζεσθαι, αὐτοὶ δὲ συγκαλέσαντες τοὺς στρατηγοὺς, ἐβουλεύσαντο ὅπως ἂν κάλλιστα διαβαῖεν, [b] καὶ τούς τε πρόσθεν νικῷεν, καὶ [c] ὑπὸ τῶν ὄπισθεν μηδὲν κακὸν πάσχοιεν. Καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς Χειρίσοφον μὲν ἡγεῖσθαι, καὶ διαβαίνειν ἔχοντα τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύματος, τὸ δὲ ἥμισυ ὑπομένειν σὺν Ξενοφῶντι· τὰ δὲ ὑποζύγια [d] καὶ τὸν ὄχλον ἐν μέσῳ τούτων διαβαίνειν. Ἐπεὶ δὲ καλῶς ταῦτα εἶχεν, ἐπορεύοντο· ἡγοῦντο δὲ οἱ νεανίσκοι, ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες τὸν ποταμόν· ὁδὸς δὲ ἦν ἐπὶ τὴν διάβασιν ὡς τέτταρα στάδια.

Πορευομένων δ' αὐτῶν [e] ἀντιπαρῄεσαν αἱ τάξεις τῶν ἱπ-

Igitur Xenophon statim et ipse libationem instituit, et *suos* infundere adolescentibus *hisce* jussit, atque vota diis, qui tum somnia tum vadum monstrâssent, nuncupare, ut reliqua etiam *ipsis* perficerent commoda. Libatione factâ, adolescentes ad Cherisophum statim duxit; *ei*que ista narrant. *Quæ* cùm audiîsset Cherisophus, libationes instituit. Ubi verò libâssent, denuntiant cæteris ut vasa colligerent; ipsi, convocatis ducibus, quo pacto quàm optimè transirent, et tum eos à fronte *qui stabant* vincerent, tum ab iis à tergo *qui erant* detrimenti nihil acciperent, deliberârunt. Ipsísque *adeò* visum est, ut Cherisophus in fronte esset, ac eum dimidiâ exercitûs parte transiret; et *reliqua* pars dimidia cum Xenophonte maneret; jumentáque ac turba *imbellis* medio inter hos *loco* trajicerent. His *ità* rectè constitutis, pergebant: itineris autem duces erant adolescentes, quibus ad lævam erat amnis: via, quæ ad transeundi locum *ducebat*, stadiorum ferè quatuor erat.

Cùm proficisci cœpissent, adversùs eos *ex alterâ parte fluminis* equitum per-

a Ἔσπενδε, καὶ — ἐγχεῖν &c.] Etymol. m. Σπένδω, σημαίνει τὸ μετὰ θυσιῶν φιλιοῦμαι καὶ καταλλάσσομαι καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώποις. *Phavor.* Σπονδὴ, ὁ ἐπιχεόμενος ταῖς θυσίαις οἶνος· σπονδὰς, ἐκχύσεις οἴνου. Adde *Suid.* suprà cit. p. 75. n. d. Vino nempe Græci ad libationes plerumque utebantur; utì passim testatur *Homerus:* adeò ut plenè diceretur ἔσπενδε οἴνῳ. Ἐγχεῖν etiam solemne est in sacrificiis verbum. Vini utique in pocula huic usui destinata ubi adfatim infuderant, aliquantum mox deorum in honorem effundebant. Plenè *Aristoph.* Εἰρ. v. 1102. Ἔγχει δὴ σπονδὴν &c. Cùm autem libationes cum precibus ferè conjungi solerent, ritè sequitur illud εὔχεσθαι. Plura qui desiderat, adeat velim *Archæol. Gr.* l. 2. c. 4.

b Καὶ τούς τε πρόσθεν &c.] Orontæ *scil.* et Artuchi copias, de quibus p. 232.

c Ὑπὸ τῶν ὄπισθεν &c.] *Scil.* à Carduchis, quorum meminit p. 233.

d Καὶ τὸν ὄχλον] Vide sis p. 198. n. h.

e Ἀντιπαρῄεσαν αἱ τάξεις &c.] Quas suprà memorat. p. 231. Cæterùm, verbum illud lexicis est ignotum.

πέων. Ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὴν διάβασιν καὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, [a] ἔθεντο τὰ ὅπλα, καὶ αὐτὸς πρῶτος Χειρίσοφος [b] ἐστεφανωμένος καὶ ἀποδὺς ἐλάμβανε τὰ ὅπλα, καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλε· καὶ τοὺς λοχαγοὺς ἐκέλευεν ἄγειν [c] τοὺς λόχους ὀρθίους, τοὺς μὲν ἐν ἀριστερᾷ, τοὺς δὲ ἐν δεξιᾷ ἑαυτοῦ. Καὶ οἱ μὲν μάντεις [d] ἐσφαγιάζοντο εἰς τὸν ποταμόν· οἱ δὲ πολέμιοι ἐτόξευόν τε καὶ ἐσφενδόνων· ἀλλ' οὔπω ἐξικνοῦντο. Ἐπεὶ δὲ [e] καλὰ ἦν τὰ σφάγια, [f] ἐπαιάνιζον πάντες οἱ στρατιῶται καὶ [g] ἀνηλάλαζον, συνωλόλυζον

nexêre turmæ. Ad locum trajectûs et fluminis ripas ubi pervenissent, aciem ordinandi causâ subsistebant, ac primus ipse Cherisophus coronatus ac veste positâ arma capiebat, idémque cæteris omnibus *faciendum* imperabat: cohortium etiam præfectos cohortes rectas, tum ad dextram suam, tum ad lævam ducere jubebat. Et vates quidem hostias ad amnem mactabant: hostes sagitttas mittebant fundísque utebantur; sed needum *ad Græcos* pertingebant. Posteaquam pulchrè litatum fuisset, pæana milites omnes canebant et clamo-

a Ἔθεντο τὰ ὅπλα,] *Leunclav.* vertit *arma ponunt;* et sic ferè *Amasæus.* Minùs rectè; nisi qui armati consistunt, nec tamen re ipsâ pugnant, ii propriè arma ponere dicantur. Quod autem de Cherisopho mox infrà dicitur ἐλάμβανε τὰ ὅπλα, nihil indè præsidii illorum accedit interpretationi: quippe quia de eo id tum demum dicitur, cùm priùs vestem, et proinde arma, posuisset. Itaque hìc loci sonare videtur phrasis vel simpliciter *armati substiterunt*, vel *aciei instruendæ, ducúmque* adeò mandatorum accipiendorum, *causâ.* Vide p. 228. n. e.

b Ἐστεφανωμένος] MS. Eton στεφανωσάμενος. Dicitur is forsan ἐστεφανωμένος, quòd modò rem sacram fecerat; nam veteres coronatos sacrificâsse, satìs notum est: nisi mavis illum ominis boni causâ coronam, lætitiæ utique et victoriæ quasi animo præceptæ indicium, sumpsisse. Consule, εἴ γε δοκεῖ, quæ viri docti *Kuhnius* et *Perizon.* notârunt ad *Ælian.* V. H. l. 3. c. 3.

c Τοὺς λόχους ὀρθίους,] Lege ex *Æliano* et *Arriano* adlata ad K. II. p. 194. Edit. Oxon. 1727. Quibus accedunt *Phavor.* et *Suid.* in v. Ὀρθία.

d Ἐσφαγιάζοντο εἰς &c.] Rectiùs forsan verteris *in* quàm *ad* flumen: neque enim deest exemplum mactatæ in ipso fluvii trajectu hostiæ. *Arrian.* de Exp. Alex. l. 1. c. 11. καὶ ἐπειδὴ μετὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγίνετο (Alexander) σφάξαντα ταῦρον, τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης ἐς τὸν πόντον. Adde ejusd. l. 6. c. 3.

e Καλὰ ἦν τὰ &c.] Adi p. 66. n. b. et p. 101. n. b.

f Ἐπαιάνιζον] Vide p. 67. n. b. et p. 169. n. d.

g Ἀνηλάλαζον, συνωλόλυζον &c.] Prius verbum extat apud *Euripid.* Ἴων. v. 712. Ἐγὼ δ' ἀνηλάλαξα, κἀνωρχησάμην. Quem locum respicit etiam Cl. *Grævius*, ubi rectè ἀναλαλάζω iis adnumerat verbis, quæ in lexicis non habentur. *Arrian.* de Exp. Alex. l. 6. c. 3. eandem notionem subjecit verbo ἐπαλαλάζειν, quod in lexicis quidem reperitur, sed ἀδεσπότως. Vide p. 67. n. e. Porrò, deest etiam in plerisque lexicis συνολολύζω; (quod Cl. *Grævius* prætermisit) simplex autem ὀλολύζω est sacrorum in primis vox, et clamorem mulierum sacrificantium (observante *Animadv.* in *Athen.* l. 7. c. 10. doctiss. *Casaub.*) indicat. Ejusdem vide *Comment.* ad *Theophr.* c. 21. Rectè verò monuit, quod et exemplis adlatis probavit, illustris *Spanh.* ad *Callim.* Hymn. in Del. v. 258. ὀλολύζειν solenniter in publicâ etiam lætitiâ, quæ faustas lætásque flagitaret acclamationes, adhiberi. Lege sis quæ loco cit. scripsit vir eruditissimus,

δὲ καὶ αἱ γυναῖκες ἅπασαι. Πολλαὶ γὰρ ἦσαν [a] ἑταῖραι ἐν τῷ στρατεύματι.

Καὶ Χειρίσοφος μὲν ἐνέβαινε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ὁ δὲ Ξενοφῶν, λαβὼν τῶν ὀπισθοφυλάκων τοὺς εὐζωνοτάτους, ἔθει ἀνὰ κράτος πάλιν ἐπὶ τὸν πόρον τὸν κατὰ τὴν ἔκβασιν τὴν εἰς τὰ τῶν Ἀρμενίων ὄρη· προσποιούμενος [b] ταύτῃ διαβὰς ἀποκλείσειν τοὺς παρὰ τὸν ποταμὸν ἱππεῖς. Οἱ δὲ πολέμιοι, ὁρῶντες μὲν τοὺς ἀμφὶ Χειρίσοφον εὐπετῶς τὸ ὕδωρ διαπερῶντας, ὁρῶντες δὲ τοὺς ἀμφὶ Ξενοφῶντα θέοντας [c] εἰς τοὔμπαλιν, δείσαντες μὴ ἀποκλεισθείησαν, φεύγουσιν ἀνὰ κράτος πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἔκβασιν ἄνω. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐγένοντο, ἔτεινον ἄνω πρὸς τὸ ὄρος. Λύκιος δὲ ὁ τὴν τάξιν ἔχων τῶν ἱππέων, καὶ Αἰσχίνης ὁ τὴν τάξιν ἔχων τῶν πελταστῶν τῶν ἀμφὶ Χειρίσοφον, ἐπεὶ ἑώρων [d] ἀνὰ κράτος φεύγοντας, εἵποντο· οἱ δὲ στρατιῶται ἐβόων μὴ ἀπολείπεσθαι, ἀλλὰ συνεκβαίνειν ἐπὶ τὸ ὄρος. Χειρίσοφος δ' [e] αὖ ἐπεὶ διέβη, τοὺς μὲν ἱππέας οὐκ ἐδίωκεν, εὐθὺς δὲ κατὰ τὰς προσηκούσας ὄχθας ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐξέβαινεν ἐπὶ τοὺς ἄνω πολεμίους. Οἱ δὲ ἄνω, ὁρῶντες μὲν

rem exultanter tollebant, mulieresque etiam omnes altâ lætâque voce unà clamabant. Erant enim multæ in exercitu amicæ.

Ac Cherisophus quidem cum suis *amnem* ingrediebatur: et Xenophon, *secum* sumptis eorum qui in extremo erant agmine expeditissimis, totis viribus ad trajectum *illum* recurrit, qui *erat* propter aditum, in Armeniorum montes *ducentem;* simulans hàc se transiturum et interclusurum equites, qui secundùm flumen erant. Hostes ubi Cherisophum cum suis aquam videbant facilè transmittere, videbant etiam Xenophontem cum suis retrò currere, veriti nè intercluderentur, totis viribus ad eum fugiunt aditum, qui à fluvio sursum *ducebat*. *Eam* in viam cùm pervenissent, in montem sursum tendebant. Lycius autem qui equitum turmam ducebat, et Æschines cui agmen erat peltastarum de Cherisophi copiis, *hos* cùm totis viribus fugere viderent, sequebantur: milites *cæteri* clamabant *se ab illis* non abfuturos, sed unà *cum iis* in montem evasuros. At Cherisophus ubi transiisset, non *ille* quidem equites insequebatur, sed statim per ripas ad amnem pertinentes adversùs hostes, superioribus in locis *subsistentes*, evasit. Illi verò *qui* in locis altioribus

a Ἑταῖραι] Quæ Latinis itidem honestiore nomine *amicæ* adpellabantur.
b Ταύτῃ] Vide sis p. 179. n. e.
c Εἰς τοὔμπαλιν,] Respice p. 185. n. f.
d Ἀνὰ κράτος] Sic suprà divisim. At ubique ferè MS. Eton. et edit. *Ald.* conjunctim repræsentant. Sed de hujusmodi minutiis satis suprà, p. 50. n. c. et p. 64. n. b.
e Αὖ] Adi p. 87. n. d.

τοὺς ἑαυτῶν ἱππέας φεύγοντας, ὁρῶντες δὲ ὁπλίτας ἐπιόντας σφίσιν, ἐκλείπουσι τὰ ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ ἄκρα.

Ξενοφῶν δὲ, ἐπεὶ [a] τὰ πέραν ἑώρα καλῶς γιγνόμενα, ἀπεχώρει [b] τὴν ταχίστην πρὸς τὸ διαβαῖνον στράτευμα. (Καὶ γὰρ οἱ Καρδοῦχοι φανεροὶ ἤδη ἦσαν εἰς τὸ πεδίον καταβαίνοντες, ὡς ἐπιθησόμενοι τοῖς τελευταίοις.) Καὶ Χειρίσοφος μὲν τὰ ἄνω κατεῖχε, Λύκιος δὲ σὺν ὀλίγοις ἐπιχειρήσας ἐπιδιῶξαι, ἔλαβε τῶν σκευοφόρων τὰ ὑπολειπόμενα, καὶ μετὰ τούτων ἐσθῆτά τε καλὴν καὶ ἐκπώματα. Καὶ τὰ μὲν σκευοφόρα τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ ὄχλος [c] ἀκμὴν διέβαινε· Ξενοφῶν δὲ [d] στρέψας πρὸς τοὺς Καρδούχους, [e] ἀντία τὰ ὅπλα ἔθετο· [f] καὶ παρήγγειλε τοῖς λοχαγοῖς κατ' ἐνωμοτίας ποιήσασθαι ἕκαστον τὸν ἑαυτοῦ λόχον, [g] παρ' ἀσπίδας παραγαγόντας τὴν ἐνωμοτίαν ἐπὶ φάλαγγος·

constiterunt, cùm equites suos fugere cernerent, cernerent gravis armaturæ milites adversùs se pergere, juga fluvio imminentia deserunt.

Interim Xenophon cùm vidisset rem in ulteriore ripâ benè successisse, quàm celerrimè ad copias *amnem* transeuntes revertitur. (Nam Carduchi palàm in planitiem descendebant, quasi *qui* in extremum agmen impetum facturi *essent*.) Et Cherisophus superiora *jam* tenebat *loca*, Lyciúsque cum paucis *hostes* insequi adgressus, impedimenta à tergo relicta cepit, et in his tum vestem pulchram tum pocula. Ac impedimenta quidem Græcorum et turba adhuc transibant: at Xenophon cùm *se suósque* in Carduchos convertisset, adversùs *eos* aciem instruxit; et præfectis cohortium imperavit, ut quisque cohortem suam per enomotias disponeret, scuta versùs in phalangem pro-

a Τὰ πέραν] Quali opus sit supplemento dictum suprà p. 20. n. c.

b Τὴν ταχίστην] Passim ἐπιῤῥηματικῶς efferuntur. *Ælian.* V. H. l. 1. c. 32. Οἱ δὲ τὴν ταχίστην προσδραμόντες, &c. Vide sis *Budæi* Comm. L. G. p. 971.

c Ἀκμὴν] *Mœr. Attic.* Ἀκμὴν οὐδεὶς τῶν Ἀττικῶν ἀντὶ τοῦ ἔτι, εἰ μὴ μόνος Ξενοφῶν, ἐν τῇ Ἀναβάσει· Ἑλληνικῶς δὲ χρῶνται. *Phrynich.* etiam, Ἀκμὴν ἀντὶ τοῦ ἔτι, Ξενοφῶντα λέγουσιν ἅπαξ αὐτῷ κεχρῆσθαι· σὺ δὲ φυλάττου χρῆσθαι, λέγε δὲ ἔτι. *Hesych. Phavor.* et *Suid.* Ἀκμὴν, ἔτι Lexic. Gr. Lat. vet. Ἀκμὴν ἐπίῤῥημα, *adhuc.* Eâdem voce usus est *Isocrat.* ad *Demon.* initio ferè: καὶ σὺ μὲν ἀκμὴν φιλοσοφεῖς, ἐγὼ &c. Et sæpè *Polybius.* Elegantis. *Alberti* rectè ad Matth. XV. 16. observavit ἀκμὴν dici ἐλλειπτικῶς pro κατ' ἀκμὴν, i. e. *in ipso vigore seu maturitate rei agendæ*, aut *in ipso hoc temporis articulo* sive *momento*; pro vario significatu τῆς ἀκμῆς.

d Στρέψας πρὸς τοὺς &c.] Sic optimè MS. Eton. et edit. *Ald.* Alii libri στρέψας καὶ τοὺς &c.

e Ἀντία τὰ ὅπλα &c.] *Herodot.* l. 1. c. 62. καὶ ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα. i. e. *castra ex adverso posuerunt*; vel, *castris positis obsidere cœperunt*, scil. Ἀθηναίης ἱρόν.

f Καὶ παρήγγειλε τοῖς &c.] *Arrian.* Tact. p. 21. Ξενοφῶν δὲ, ὅσπερ μὲν μέρος τοῦ λόχου ἡ ἐνωμοτία ἐστὶν, οὐ διασαφεῖ· ὅτι δὲ μεῖον καὶ πάντως τι τῷ ἡμίσει, δηλοῖ ἐν ᾧ λέγει ὅτι οἱ λοχαγοὶ κατ' ἐνωμοτίας ἕκαστος ἐποιήσαντο τὸν αὐτοῦ λόχον. Hunc, opinor, locum Xenophontéum respicit. Cæterùm, de ἐνωμοτίᾳ dictum est p. 197. n. f.

g Παρ' ἀσπίδας &c.] *Arrian.* Tact. p. 54.

καὶ τοὺς μὲν λοχαγοὺς καὶ τοὺς ἐνωμοτάρχας, [a] πρὸς τῶν Καρδούχων ἰέναι, οὐραγοὺς δὲ καταστήσασθαι πρὸς τοῦ ποταμοῦ.

Οἱ δὲ Καρδοῦχοι, ὡς ἑώρων τοὺς ὀπισθοφύλακας τοῦ ὄχλου ψιλουμένους, καὶ ὀλίγους ἤδη φαινομένους, θᾶττον δὴ ἐπήεσαν, [b] ᾠδάς τινας ᾄδοντες. Ὁ δὲ Χειρίσοφος, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτῷ ἀσφαλῶς εἶχε, πέμπει παρὰ Ξενοφῶντα τοὺς πελταστὰς καὶ σφενδονήτας καὶ τοξότας, καὶ κελεύει ποιεῖν ὅ, τι ἂν παραγγέλλῃ. Ἰδὼν δὲ αὐτοὺς [c] καταβαίνοντας ὁ Ξενοφῶν, [d] πέμψας ἄγγελον κελεύει αὐτοῦ μεῖναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ [e] διαβάντας· [f] ὅταν δ' ἄρξωνται αὐτοὶ διαβαίνειν, ἐναντίους ἔνθεν καὶ ἔνθεν σφῶν ἐκβαίνειν ὡς διαβησομένους, [g] διηγκυλισμένους τοὺς ἀκοντιστὰς, καὶ ἐπιβεβλημένους τοὺς τοξότας· [h] μὴ πρόσω δὲ τοῦ ποταμοῦ προδι-

motâ *quâque* enomotiâ: *edixit* etiam cohortium præfecti et enomotarchæ in Carduchos pergerent, à tergo curantibus juxta flumen constitutis.

At Carduchi, ut videbant extremi agminis custodes multitudine nudatos, jámque paucos *adeò* videri, celeriùs *hos* invaserunt, cantilenas quasdam canentes. Cherisophus autem, constitutis in tuto suis, peltastas et funditores et sagittarios ad Xenophontem mittit, atque facere, quidquid *ille* imperaret, jubet. Eos Xenophon *jam* descendentes conspicatus, misso nuntio mandat isthic ut ad amnem subsisterent: ac ubi ipsi transire cœperint, *tunc* ex adverso ab utroque ipsorum latere pergerent tanquam transituri, jaculatores amentis hastarum prehensis, sagittarii cum sagittis in nervos impositis; procul tamen in fluminis transitu non progrederentur. Eis verò, qui apud ip-

Καὶ τῆς κλίσεως ἐπὶ δόρυ μὲν καλοῦνται ἡ ἐς δεξιὰ, ὥσπερ τὸ δόρυ ἐστὶ τῷ ὁπλίτῃ· ἐπ' ἀσπίδα δὲ, ἡ ἐπὶ τὰ λαιὰ, ἵνα φέρει τὴν ἀσπίδα. Præcipit hìc Xenophon de παραγωγῇ, quæ Tacticis dicitur εὐώνυμος. Adde *Ælian.* Tact. c. 24. et 31. et *Indic.* Tact. K. Π. nostræ adjectum. Edit. Oxon. 1727.

a Πρὸς τῶν — πρὸς τοῦ &c.] Sic suprà p. 84. dixit πρὸς τῶν Ἑλλήνων. et p. 102. πρὸ τοῦ ποταμοῦ, ubi MS. Eton. habet πρὸς τοῦ &c.

b Ὠιδάς τινας &c.] Barbaros plerosque ituros in prælia cecinisse ad *Tacit.* de mor. *Germ.* 3. observârunt viri eruditi; quos adi sis. Adde *Arrian.* Tact. p. 72.

c Καταβαίνοντας] Sic rectè MS. Eton. et edit. *Ald.* Eandem lectionem sequutus *Amasæus* vertit *descendentes.* Edit. *Steph.* et *Leunclav.* malè διαβαίνοντας exhibent.

d Πέμψας ἄγγελον] Plenè hoc, quòd ἐλλειπτικῶς extulit p. 108. ubi lege n. a.

e Διαβάντας·] Vel delenda hæc vox (quod censuit *Muretus*) vel in καταβάντας mutanda videtur.

f Ὅταν δ' ἄρξωνται αὐτοὶ] *Scil.* Xenophon cum suis.

g Διηγκυλισμένους &c.] MS. Eton. διηγκυλωμένους cui lectioni nonnihil favet forma participii p. 231. ἐναγκυλῶντες. Nostra infrà lib. v. haud ità longe ab init. ὁ δὲ τοῖς πελτασταῖς πᾶσι παρήγγελλε διηγκυλισμένους ἰέναι, — καὶ τοὺς τοξότας ἐπιβεβλῆσθαι ἐπὶ ταῖς νευραῖς, &c. ubi vide notata.

h Μὴ πρόσω δὲ τοῦ &c.] *Steph.* margini versionis *Amas.* adscripsit, *non procul à flumine:* rectiùs, opinor, vertit *Leunclav.* quem sequuti sumus. Infrà paulò p. 241. de iisdem Noster, καὶ προσωτέρω τοῦ καιροῦ προϊόντες, &c. quippe qui, mandati hujusce Xenophontis immemores, amnem trajecerant Carduchos invasuri. Porrò, MS.

αβαίνειν. Τοῖς δὲ παρ' ἑαυτῷ παρήγγειλεν, ἐπειδὰν [a] σφενδόνη ἐξικνῆται, καὶ [b] ἀσπὶς ψοφῇ, παιανίσαντας θεῖν ἀεὶ ἐς τοὺς πολεμίους· ἐπειδὰν δὲ [c] ἀναστρέψωσιν οἱ πολέμιοι, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ [d] ὁ σαλπιγκτὴς σημήνῃ τὸ πολεμικὸν, ἀναστρέψαντας [e] ἐπὶ δόρυ ἡγεῖσθαι μὲν τοὺς οὐραγοὺς, θεῖν δὲ πάντας ὅτι τάχιστα, καὶ διαβαίνειν ᾗ ἕκαστος τὴν τάξιν εἶχεν, ὡς μὴ ἐμποδίζειν ἀλλήλους· [f] ὅτι οὗτος ἄριστος ἔσοιτο, ὃς ἂν πρῶτος ἐν τῷ πέραν γένηται.

Οἱ δὲ Καρδοῦχοι, ὁρῶντες ὀλίγους ἤδη τοὺς λοιποὺς, (πολλοὶ γὰρ καὶ τῶν μένειν τεταγμένων ᾤχοντο ἐπιμελησόμενοι οἱ μὲν ὑποζυγίων, οἱ δὲ σκευοφόρων, οἱ δὲ [g] ἑταίρων) ἐνταῦθα δὴ ἐπέκειντο θρασέως, καὶ ἦρξαντο σφενδονᾷν καὶ τοξεύειν. Οἱ δὲ Ἕλληνες παιανίσαντες [h] ὥρμησαν δρόμῳ

sum erant, mandabat, utì cùm fundæ pertingerent, et scuta *pulsata* sonarent, pæanem exorsi cursu semper in hostes ferrentur; cùm se averterent hostes, ac tubicen classicum à fluvio caneret, *ipsi* se in hastam converterent et à tergo curantes præirent, et quàm celerrimè currerent omnes, ac eo quo quisque constitutus erat ordine transirent, ut nè alii alios impedirent: eum utique fore fortissimum, qui primus in ulteriorem ripam evaderet.

Carduchi verò, cùm paucos jam *esse* reliquos viderent, (nam multi etiam illorum, qui manere jussi fuerant, eo consilio discesserant, ut curarent alii jumenta, alii impedimenta, alii amicas) audacter instabant, fundísque et sagittis uti cœperunt. At Græci pæanem exorsi in eos cursu feruntur; *quo-*

Eton. pro *προδιαβαίνειν* dat *προβαίνειν*. Sed rectiùs ex verbo recepto Xenophontis exoriri videtur sententia hæc: ne, *scil.* citeriorem in ripam, Xenophon ubi id temporis stabat, priùs festinarent illi, quàm ipse cum suis in ulteriorem ripam, ubi tum illi constiterunt, evaderet. Eodem illo verbo utitur Xenophon libro Περὶ Ἱππικῆς ferè med. *δεῖ τοῦ ἀγωγίως καταβεβλημένου προδιαβῆναι αὐτὸν τὴν τάφρον.*

a *Σφενδόνη* &c.] Pro pluralitivis singularia, Atticorum utique more, nomina usurpat. Sic suprà pauld, p. 238. *καὶ μετὰ τούτων ἐσθῆτά τε* &c. *Thucyd.* l. 4. c. 10. *καὶ τὸν πολέμιον δεινότερον ἕξομεν* &c. pro *τοὺς πολεμίους*. ubi vide quæ Cl. *Duker.* contra censuram *Dionys. Halic.* monuit: et *Henr. Steph.* Animadv. ad lib. de Dial. p. 46. ejusdemque Append. ad Scripta de Dial. *Att.* p. 130.

b Ἀσπὶς ψοφῇ, &c.] Lege p. 67. n. f. et n. b.

c Ἀναστρέψωσιν] Supple *ἑαυτούς:* quod mox iterum cum *ἀναστρέψαντας* intelligendum. Sic suprà p. 238. *στρέψας πρὸς τοὺς* &c. Adde p. 201. n. h. et Act. VII. 42. Ἔστρεψε δὲ ὁ Θεὸς, *scil.* *ἑαυτόν.*

d Ὁ σαλπιγκτὴς σημήνῃ] Confer p. 191. n. c.

e Ἐπὶ δόρυ] Vide p. 238. n. g.

f Ὅτι οὗτος &c.] Supple *λέγων*, vel aliud huic adfine verbum, ante *ὅτι*. Confer p. 81. n. b. Ejusmodi supplementum postulat *Horat.* Carm. 16. l. 3. v. 7.—*fore enim* &c. scil. *aiebant*, seu *sciebant*.

g Ἑταίρων] MS. Eton. *ἑτέρων:* quam lectionem exprimit versio *Leunclaviana*. Sed rectè scribitur *ἑταίρων:* nam *πολλαὶ*, inquit Noster p. 237. *ἦσαν ἑταίραι ἐν τῷ στρατεύματι.*

h Ὥρμησαν δρόμῳ] Vide sis p. 191. n. d. et quæ doctis. *Bochart.* Hieroz. l. 2. c. 8. de more pugnas cursu adgrediendi collegit.

ἐπ' αὐτούς· οἱ δ' οὐκ ἐδέξαντο· καὶ γὰρ ἦσαν ὡπλισμένοι, ὡς μὲν ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἱκανῶς πρὸς τὸ ἐπιδραμεῖν καὶ φεύγειν, [a] πρὸς δὲ τὸ εἰς χεῖρας δέχεσθαι, οὐχ ἱκανῶς. Ἐν τούτῳ σημαίνει ὁ σαλπιγκτής· καὶ οἱ μὲν πολέμιοι ἔφευγον πολὺ ἔτι θᾶττον· οἱ δ' Ἕλληνες [b] τὰ ἐναντία στρέψαντες, ἔφευγον διὰ τοῦ ποταμοῦ ὀτιτάχιστα. Τῶν δὲ πολεμίων οἱ μέν τινες αἰσθανόμενοι, πάλιν ἔδραμον ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ τοξεύοντες ὀλίγους ἔτρωσαν· οἱ δὲ πολλοὶ, καὶ πέραν ὄντων τῶν Ἑλλήνων, ἔτι φανεροὶ ἦσαν φεύγοντες. [c] Οἱ δὲ ὑπαντήσαντες, ἀνδριζόμενοι, καὶ [d] προσωτέρω τοῦ καιροῦ προϊόντες, ὕστερον τῶν μετὰ Ξενοφῶντος [e] διέβησαν πάλιν· καὶ ἐτρώθησάν τινες καὶ τούτων.

Ἐπεὶ δὲ διέβησαν ἀμφὶ μέσον ἡμέρας, συνταξάμενοι ἐπορεύθησαν διὰ τῆς Ἀρμενίας πεδίον ἅπαν, καὶ [f] λείους

rum illi non sustinebant impetum: etenim armati erant, ut in montibus, satìs ad incursiones faciendas fugámque capiendam, verùm ad impetus *hostium*, manus qui consererent, sustinendos, non satìs. Hìc *classicum* canit tubicen; hostésque multò etiam celeriùs in fugam se dederunt: at Græci diversam cùm se in partem vertissent, quàm citissimè per amnem fugiebant. *Quod* cùm ex hostibus nonnulli animadverterent, ad amnem rursùs concurrerunt, et paucos sagittis vulnerârunt: *eorum* verò pars major, cùm Græci in adversam etiam ripam evasissent, adhuc fugiens conspiciebatur. Qui autem obviam venerant, cùm viriles præstarent animos, atque *adeò* ulteriùs quàm commodum esset progrederentur, *aliquantò* post illos, qui cum Xenophonte *erant*, rursùs transierunt: atque eorum etiam aliqui vulnerati sunt.

Cùm antem *universi jam* transiissent sub meridiem, instructis ordinibus per totam Armeniæ planitiem, collésque leniter surgentes, non minus quin-

a Πρὸς δὲ τὸ εἰς &c.] Locutio videtur elliptica, et in hunc modum supplenda, πρὸς δὲ τὸ τοὺς πολεμίους εἰς χεῖρας συνιόντας vel ἐλθόντας δέχεσθαι, &c.

b Τὰ ἐναντία στρέψαντες,] Plenè, opinor, scripseris ἐς τὰ ἐναντία στρέψαντες ἑαυτοὺς, &c. Forsan etiam præpositionem ἐς absorpsit vox Ἕλληνες.

c Οἱ δὲ ὑπαντήσαντες, &c.] Sunt ii, ut opinor, quos obviam Xenophonti miserat Cherisophus; de quibus agitur suprà p. 239. Itaque minùs accuratè *Leunclav.* vertit, *Qui autem hosti obviam tendebant.*

d Προσωτέρω τοῦ καιροῦ] Vox ultima dicitur hìc loci ἐπὶ τοῦ ἁρμοδίου καὶ πρέποντος, utì eum exponit *Thom. Magist.* Sic apud Euripid. *Orest.* v. 122.

Ἃ δ' εἰς ἀδελφὴν καιρὸς ἐκπονεῖν ἐμὴν,
Ἅπανθ' &c.

Et Nost. in libel. Περὶ Ἱππικ. ferè med. καὶ οὕτως ὑπερβαλεῖται οὐ τὸ μέτρον, ἀλλὰ πολὺ πλεῖον τοῦ καιροῦ. Hos utique Xenoph. p. 239. vetuerat πρόσω τοῦ ποταμοῦ προδιαβαίνειν.

e Διέβησαν πάλιν·] Rectè πάλιν, quod ab interpretibus neglectum non oportuit: quippe milites isti ἀνδριζόμενοι, oblitique adeò mandati Xenophontéi, flumen vel prorsùs trajecerant, vel propiùs ad ripam, unde cum suis Xenophon amnem ingressus est, accesserant.

f Λείους] Est *Hesychio*, ὁμαλούς. *Suid.* Λεῖα· ὁμαλὴ ὁδός. His solet opponi τὰ

γηλόφους, οὐ μεῖον ἢ πέντε παρασάγγας· οὐ γὰρ ἦσαν ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ κῶμαι, διὰ τοὺς πολέμους τοὺς πρὸς Καρδούχους. [a] Εἰς δὲ ἣν ἀφίκοντο κώμην, μεγάλη τε ἦν, καὶ [b] βασίλειόν τε εἶχε τῷ σατράπῃ, καὶ ἐπὶ ταῖς πλείσταις οἰκίαις [c] τύρσεις ἐπῆσαν· ἐπιτήδεια δ' ἦν δαψιλῆ. Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς δύο, [d] παρασάγγας δέκα, μέχρις [e] ὑπερῆλθον τὰς πηγὰς τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ. Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Τηλεβόαν ποταμόν. [f] Οὗτος

que parasangis, iter fecerunt: neque enim prope flumen *ulli* erant vici, propter *ea quæ* cum Carduchis *gerebantur* bella. Vicus autem ad quem pervenêre, magnus erat et regiam habebat *in usum* satrapæ, plurimisque domibus superstabant turres: ac commeatûs larga erat copia. Indè castris alteris, parasangas decem progressi sunt, donec supra Tigris fluvii fontes evasissent. Indè castris tertiis, parasangas quindecim progressi sunt, ad Teleboam fluvium. Pulcher is quidem erat, sed non magnus: multi verò

τραχέα καὶ ἀπότομα ὄρη, quorum suprà meminit Noster. Latini *lene* opponunt *aspero* et *prærupto*: Q. Curt. l. 6. c. 6. *Prærupta rupes erat, quà spectat occidentem: eadem, quà vergit ad orientem, leniore submissa fastigio*, &c. ubi libri haud pauci exhibent *leviore*. Cæs. de B. C. l. 2. c. 24. *jugum utrâque ex parte præruptum atque asperum, sed paulò tamen leniore fastigio ab eâ parte* &c.

a Εἰς δὲ ἣν — κώμην, μεγάλη &c.] Atticismum hunc arripuerunt Latini: cujus exempla si quis desideret, *Sanctii* Min. l. 2. c. 9. adeat. *Phavor*. Αἰτιατικὰς ἀντὶ εὐθείας παραλαμβάνειν, Ἀττικῶν ἐστι. Verborum autem ordo sic se nullo negotio sistit: κώμη δὲ εἰς ἣν &c.

b Βασίλειον] Vide sis p. 198. n. b.

c Τύρσεις] *Hesych*. Τύρσις, πύργος, ἔπαλξις, προμαχών. *Suidæ* est: ὁ περίβολος τοῦ τείχους: ubi citat Xenoph. verba, quæ extant K. Π. p. 521. Edit. Oxon. 1727. Οὕτω δὴ κύκλῳ &c.

d Παρασάγγας δέκα,] MS. Eton. et quidam editi, παρασάγγας τρεῖς. At (observante etiam *Stephano*) legi debere δέκα, non τρεῖς, ostendit et qui proximè hunc sequitur locus, σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα. Eandem enim et ibi proportionem esse videmus. Confer p. 14. n. a.

e Ὑπερῆλθον] Lexica non habent. *Leunclav.* minùs rectè vertit, *donec — fontes trajecissent*. Meliùs Amas. — *castris* — confectis suprà *Pigretis* (sic enim apud hunc pro *Tigris* legi solet) *fontes*. Lege omnino p. 214. ubi hâc de re agitur.

f Οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν &c.] Audiendus est omninò *Demetr*. (qui dicitur) *Phaler*. Περὶ Ἑρμην. p. 6. sect. 6. Μακροῦ μὲν δὲ κώλου καιρὸς γίνοιτο ἄν ποτε διὰ ταῦτα· (quæ modò exposuerat) γίνοιτο δ' αὖ ποτε καὶ βραχέος· οἷον, ἤτοι μικρόν τι ἡμῶν λεγόντων, ὡς ὁ Ξενοφῶν φησιν, ὅτι ἀφίκοντο οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸν Τηλεβόαν ποταμόν· οὗτος δὲ ἦν μέγας μὲν οὔ, καλὸς δέ· τῇ γὰρ σμικρότητι καὶ ἀποκοπῇ τοῦ ῥυθμοῦ, συνεφάνη καὶ ἡ σμικρότης τοῦ ποταμοῦ καὶ ἡ χάρις. Idem infrà p. 74. sect. 121. Τὸ δὲ πρέπον ἐν παντὶ πράγματι φυλακτέον· τουτέστι, προσφόρως ἑρμηνευτέον· τὰ μὲν μικρά, μικρῶς· τὰ μεγάλα δέ, μεγάλως. Καθάπερ Ξενοφῶν ἐπὶ τοῦ Τηλεβόα ποταμοῦ ὄντος καλοῦ, φησι, Οὗτος δὲ (ποταμὸς) ἦν μέγας μὲν οὔ, καλὸς δέ. Τῇ γὰρ βραχύτητι τῆς συνθέσεως, καὶ τῇ ἀπολήξει εἰς τὸ ΔΕ, μονονοὺκ ἐπέδειξεν ἡμῖν μικρὸν ποταμόν. Vide suprà p. 187. n. a. Cæterùm, MS. Eton. et libri hactenùs editi verba Xenophontis hoc posuerunt ordine, οὗτος δ' ἦν καλὸς μέν, μέγας δ' οὔ. Sed *Mureto* libens adsentior; qui statuit ità legendum esse Xenophontis locum, ut à rhetore politissimo citatur; tum propter auctoritatem et vetustatem ipsius, tum quia multum Xenophonti elegantiæ et concinnitatis ab hâc positurâ accedit. Neque enim

δ' ἦν μέγας μὲν οὔ, καλὸς δέ· κῶμαι δὲ πολλαὶ περὶ τὸν ποταμὸν ἦσαν. Ὁ δὲ τόπος οὗτος Ἀρμενία ἐκαλεῖτο ἡ πρὸς ἑσπέραν. [a] Ὕπαρχος δ' αὐτῆς ἦν Τηρίβαζος, ὁ καὶ βασιλεῖ φίλος γενόμενος· καὶ ὁπότε παρείη, οὐδεὶς ἄλλος βασιλέα ἐπὶ τὸν ἵππον [b] ἀνέβαλλεν. Οὗτος προσήλασεν ἱππέας ἔχων, καὶ προπέμψας ἑρμηνέα, εἶπεν ὅτι βούλοιτο διαλεχθῆναι τοῖς ἄρχουσι. Τοῖς δὲ στρατηγοῖς ἔδοξεν ἀκοῦσαι· καὶ προσελθόντες [c] εἰς ἐπήκοον, ἠρώτων τί θέλοι. Ὁ δὲ ἔλεγεν ὅτι σπείσασθαι βούλοιτο, [d] ἐφ' ᾧ μήτ' αὐτὸς τοὺς Ἕλληνας ἀδικεῖν, μήτ' ἐκείνους καίειν τὰς οἰκίας, λαμβάνειν τε τὰ ἐπιτήδεια, ὅσων δέοιντο. Ἔδοξε ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς, καὶ ἐσπείσαντο [e] ἐπὶ τούτοις.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, διὰ τοῦ πεδίου, παρασάγγας πεντεκαίδεκα· καὶ Τηρίβαζος παρηκολούθει, ἔχων τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ἀπέχων ὡς δέκα σταδίους· καὶ

circùm amnem erant vici. Locus hic adpellabatur Armenia ad occidentem *vergens*. Ejus præfectus erat Teribazus, qui et regi fuit amicus: et quoties aderat, nullus alius regem in equum tollebat. Hic cum equitibus *Græcos versùs* advehebatur, præmissóque interprete, velle se cum iis qui imperium obtinebant colloqui significabat. Ducibus *eum* ut audirent visum est; atque *adeò* cùm ad locum accessissent, è quo audiri *quidquid diceretur* posset, quid vellet interrogabant. Aiebat ille hâc se conditione *cum iis* fœdus inire velle, ut nec ipse Græcos læderet, nec ipsi domos exurerent; commeatus *tamen*, quantis indigerent, caperent. Comprobata sunt hæc ducibus, et iis *conditionibus* fœdus pacti sunt.

Indè castris tertiis, parasangas quindecim, per planitiem, progressi sunt: Teribazúsque *eos* suis cum copiis subsequebatur, ex stadiorum ferè decem intervallo: atque *hìc* ad regiam pervenerunt vicósque circa *eam* multos,

obscurum est, quanto plus veneris habeat id, quod fluvio deesse videtur, priore loco ponere; deinde autem id, quod ad illius commendationem pertinet, subjicere, quàm contrarium ordinem tenere.

a Ὕπαρχος δ' αὐτῆς &c.] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 258. Ταύτης (Ἀρμενίας) δ' ἦν σατράπης Τηρίβαζος· πρὸς ὃν σπεισάμενοι, διεπορεύοντο τὴν χώραν ὡς φίλοι. Ubi notandum apud *Diodor.* σατράπης esse, qui Xenoph. dicitur ὕπαρχος. *Suid.* Ὕπαρχος, ὁ ὑφ' ἑτέρου ἀρχόμενος· ὁ ὑποτεταγμένος ἑτέρῳ· ὁ μὴ ὢν αὐτοκράτωρ. *Hesych.* Ὕπαρχος· οἰκονόμος· πολέμου στρατηγός. Aptè autem hæc in *satrapam* convenire, docebit vocis explicatio, quam K. П. nostræ p. 686. Edit. Oxon. 1727. adjecimus. Sic passim à Nostro adhibetur ὕπαρχος.

b Ἀνέβαλλεν.] *Suid.* ad v. Ὁ δὲ Τηρίβαζος φίλος ἦν τῷ βασιλεῖ, καὶ ὁπότε παρείη, οὐδεὶς ἄλλος βασιλέα ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέβαλλεν. ἀντὶ τοῦ ἀνεβίβαζεν. Eadem ferè repetit infrà ad v. Παρείη.

c Εἰς ἐπήκοον,] Vide p. 182. n. d.

d Ἐφ' ᾧ] Vide p. 228. n. b.

e Ἐπὶ τούτοις] Quid aliàs significet, suprà dictum p. 166. n. d. Hìc idem est, quod ἐφ' ᾧ. adi locum proximè citatum.

ἀφίκοντο [a] εἰς βασίλεια καὶ κώμας πέριξ πολλὰς, πολλῶν τῶν ἐπιτηδείων μεστάς. Στρατοπεδευομένων δ' αὐτῶν γίνεται τῆς νυκτὸς χιὼν πολλή· [b] καὶ ἕωθεν ἔδοξε διασκηνῆσαι τὰς τάξεις καὶ τοὺς στρατηγοὺς κατὰ τὰς κώμας· οὐ γὰρ ἑώρων πολέμιον οὐδένα, καὶ ἀσφαλὲς ἐδόκει εἶναι, διὰ τὸ πλῆθος τῆς χιόνος. Ἐνταῦθα εἶχον πάντα τὰ ἐπιτήδεια ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ, [c] ἱερεῖα, σῖτον, οἴνους παλαιοὺς, εὐώδεις, [d] ἀσταφίδας, ὄσπρια παντοδαπά. Τῶν δὲ ἀποσκεδαννυμένων τινὲς ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ἔλεγον ὅτι κατίδοιεν στράτευμα, καὶ νύκτωρ πολλὰ πυρὰ φαίνοιτο. Ἐδόκει δὴ τοῖς στρατηγοῖς οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι [e] διασκηνοῦν, ἀλλὰ συναγαγεῖν τὸ στράτευμα. [f] Πάλιν ἐντεῦθεν συνῆλθον· καὶ γὰρ ἐδόκει [g] διαιθριάζειν. Νυκτερευόντων δ' αὐτῶν ἐνταῦθα, ἐπιπίπτει [h] χιὼν ἄπλετος· ὥστε ἀπέκρυψε καὶ τὰ ὅπλα

magnâ commeatûs copiâ refertos. Cùm autem in castris degerent, multa nix nocte decidit: quare mane visum est ut *militum* cohortes ac duces hinc indè in vicos diverterent: nec enim hostem cernebant ullum, et quia magna nivis esset copia, tutum esse videbatur. Hìc iis commeatus illi omnes, *humanis* qui usibus sunt apti, aderant, animalia, frumentum, vina vetera *eáque* fragrantia, uvæ passæ, omnis generis legumina. Eorum autem, à castris qui *longiùs* palati fuerant, nonnulli dicebant exercitum se vidisse, noctúque multos ignes adparuisse. Itaque visum est ducibus tutum non esse hinc indè *in vicos* divertere, sed *potiùs* copias *rursùs* esse cogendas. *Quare* rursùm indè convenerunt; quippe quòd *ipsis* sub dio agere videretur. Verùm iis ibi pernoctantibus, vis ingens *adeò* nivis incidit, ut tum arma tum

a Εἰς βασίλεια] *Scil.* δώματα. Vide p. 198. n. b. *Scimus*, inquit *Steph.* Append. ad Scripta de Dial. Att. p. 150. *Atticos adjectiva quidem nonnulla* πληθυντικῶς in significatione τοῦ ἑνικοῦ *usurpare.* Hactenùs rectè. *Sed quis unquam apud Atticum Scriptorem in solutâ oratione substantiva quoque ità usurpata invenit?* Imò certè et substantiva sic usurpata inveniuntur: quod exemplis adlatis ostendit Cl. *Blackwall* Class. Sacr. vol. 2. p. 40. Adde Matth. XIV. 7. collat. cum 9.

b Καὶ — διασκηνῆσαι] Adi sis p. 218. n. d. et p. 194. n. d.

c Ἱερεῖα,] Minùs cogitatè verti solet, *victimæ*, *hostiæ:* cùm ἱερεῖα sint passim ἁπλῶς θρέμματα. *Phavor.* Ἱερεῖον, οὐ μόνον τὸ θύειν, ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς σφάζειν· ἱερεῖον γὰρ σφαγιαζόμενον ζῶον. Sed de hâc voce jam plura notavimus ad K. Π. p. 46. Edit. Oxon. 1727.

d Ἀσταφίδας,] MS. Eton. σταφίδας: malè. *Thom. Magist.* Ἀσταφὶς, οὐ σταφίς: *Mœr. Atticista:* Ἀσταφὶς, Ἀττικῶς· σταφὶς, Ἑλληνικῶς. Sic ferè *Suidas:* Vocem Atticam *Plin.* Nat. H. l. 13. c. 1. fecit suam. Ex glossâ utique nata est MSti lectio. Sic enim *Hesych.* et *Phavor.* Ἀσταφὶς, σταφίς.

e Διασκηνοῦν,] Suprà modò n. b. aliâ usus formâ dixit διασκηνῆσαι: de utrâque lege p. 106. n. h.

f Πάλιν ἐντεῦθεν &c.] Vide p. 180. n. c.

g Διαιθριάζειν.] *Constant.* sine auctore adfert: *Steph.* ait absolutè poni apud Xenophontem pro *Disserenare.* Satis tamen ex iis, quæ sequuntur, constat, rectiùs hoc loco exponi, *Sub dio agere.* MS. Eton. dat συναιθριάζειν.

h Χιὼν ἄπλετος,] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 258. Ὁδοιποροῦντες δὲ (Græci) διὰ τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν, ἐλήφθησαν ὑπὸ χιόνος πολλῆς,

καὶ τοὺς ἀνθρώπους κατακειμένους· καὶ τὰ ὑποζύγια συνεπέδησεν ἡ χιὼν, καὶ πολὺς ὄκνος ἦν ἀνίστασθαι· [a] κατακειμένων δὲ ἐλεεινὸν ἦν χιὼν ἐπιπεπτωκυῖα ὅτῳ μὴ παραῤῥυείη. Ἐπεὶ δὲ Ξενοφῶν ἐτόλμησε γυμνὸς ἀναστὰς σχίζειν ξύλα, τάχα ἀναστάς τις καὶ ἄλλος ἐκείνου ἀφελόμενος ἔσχισεν. Ἐκ δὲ τούτου καὶ οἱ ἄλλοι ἀναστάντες πῦρ ἔκαιον καὶ ἐχρίοντο· πολὺ γὰρ ἐνταῦθα ηὕρισκον τὸ χρίσμα, ᾧ ἐχρῶντο ἀντ' ἐλαίου, σύειον, καὶ [b] σησάμινον, καὶ ἀμυγδάλινον, ἐκ τῶν πικρῶν, καὶ τερεβίνθινον. Ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ [c] μῦρον εὑρίσκετο.

Μετὰ ταῦτα πάλιν ἐδόκει [d] διασκηνητέον εἶναι κατὰ τὰς κώμας, εἰς στέγας. Ἔνθα δὴ οἱ στρατιῶται σὺν πολλῇ κραυγῇ καὶ ἡδονῇ ᾖεσαν ἐπὶ τὰς στέγας καὶ τὰ ἐπιτήδεια· ὅσοι δὲ, ὅτε τοπρότερον ἀπῄεσαν, τὰς οἰκίας ἐνέπρησαν, [e] ὑπὸ

homines, qui *humi* jacebant tegeret: etiam jumenta nix constrinxerat, longáque *adeò præ torpore* erat surgendi cunctatio: jacentium verò *casus* erat miserabilis, in quos quæ inciderat nix non defluxerat. Sed posteaquam Xenophon surgens nudus ausus est ligna findere, mox et alius quispiam surgens ab illo quæ abstulerat *ligna* fidit. Tum verò alii quoque surgentes ignem accendebant et semet ungebant: nam multum hìc unguentum reperêre quo utebantur olei loco, *scilicet* suillum, sesaminum, amygdalinum, ex *amygdalis* amaris *confectum*, et terebinthinum. De his ipsis *rebus* etiam unguentum fragrans inveniebatur.

Secundùm hæc iterum videbatur per vicos hinc indè in tecta divertendum esse. Ibi tum milites magno cum clamore et voluptate ad tecta et commeatus tendebant: quotquot autem, id temporis quo priùs *de vicis* abîerant, ex-

καὶ παρακινδυνεύοντας ἀπολέσθαι πάντας. Τοῦ γὰρ &c. ibid. legenda. *Hesych. Phavor.* Ἄπλετον, πολὺ, μέγα, ἀμέτρητον.

a Κατακειμένων δὲ ἐλεεινὸν &c.] Ultima cum voce intelligendum videtur πάθος, atque adeò hunc in ordinem resolvenda verborum compositio: ἐλεεινὸν πάθος ἦν κατακειμένων, ὅτῳ χιὼν ἐπιπεπτωκυῖα μὴ παραῤῥυείη. De ὅτῳ nomen pluralivum respiciente dictum p. 216. n. e. Similem militum calamitatem legere est *Q. Curt.* l. 7. c. 3.

b Σησάμινον, καὶ &c.] Consule *Plin.* N. H. l. 13. c. 1.

c Μῦρον] Quod scitæ variorum χρισμάτων misturæ ortum debuit et εὐοσμίαν.

d Διασκηνητέον εἶναι &c.] Sic reposui ex conjecturâ, cui superiora adstipulantur: sic enim Noster p. 244. ἔδοξε διασκηνῆσαι τὰς τάξεις καὶ τοὺς στρατηγοὺς κατὰ τὰς κώμας. Et infrà — ἔδοξε κατὰ τὰς κώμας ἀσφαλὲς εἶναι τὰς τάξεις σκηνοῦν. *Suidas* etiam pro scripturâ nostrâ facit: Διασκηνητέον· inquit, καταλυτέον· Ξενοφῶν· Ἐδόκει διασκηνητέον εἶναι εἰς τὰς κώμας, εἰς στέγας. Vulgò omittitur præpositio ante τὰς κώμας. Rectè autem hæc opponuntur istis, quæ modò præcesserant p. 244. καὶ γὰρ ἐδόκει διαιθριάζειν, ostendúntque adeò verbum διαιθριάζειν malè verti *disserenare*.

e Ὑπὸ τῆς αἰθρίας &c.] MS. Eton. ὑπὸ ἀνασθαλίας. Sed non est, cur hâc vulgatam mutemus lectionem. Quod ad loquendi genus adtinet, eodem usus est Noster K. Π. p. 533. Edit. Oxon. 1727. δίκην δεδωκότες ὑπὸ πάντων τῶν ἀναγκαίων. Porrò, *Memorab.* l. 2. haud longè ab init. pro ὑπ' αἰθρίας dixit ἐν ὑπαίθρῳ.

τῆς αἰθρίας δίκην ἐδίδοσαν, κακῶς σκηνοῦντες· Ἐντεῦθεν ἔπεμψαν τῆς νυκτὸς Δημοκράτην [a] Τεμενίτην, ἄνδρας δόντες, ἐπὶ τὰ ὄρη, ἔνθα ἔφασαν οἱ ἀποσκεδαννύμενοι καθορᾷν τὰ πυρά· οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα, καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα. Πορευθεὶς δὲ, τὰ μὲν πυρὰ οὐκ ἔφη ἰδεῖν, ἄνδρα δὲ συλλαβὼν ἧκεν ἄγων, ἔχοντα [b] τόξον Περσικὸν, καὶ φαρέτραν, καὶ σάγαριν, οἵανπερ αἱ Ἀμαζόνες ἔχουσιν. Ἐρωτώμενος δὲ [c] τὸ, ποδαπὸς εἴη, Πέρσης μὲν ἔφη εἶναι, πορεύεσθαι δὲ ἀπὸ τοῦ Τηριβάζου στρατεύματος, ὅπως ἐπιτήδεια λάβοι. Οἱ δ' ἠρώτων αὐτὸν, τὸ στράτευμα ὁπόσον τε εἴη, καὶ ἐπὶ τίνι συνειλεγμένον. Ὁ δὲ εἶπεν ὅτι Τηρίβαζος εἴη ἔχων τήν τε ἑαυτοῦ δύναμιν, καὶ μισθοφόρους Χάλυβας καὶ Ταόχους· παρεσκευάσθαι δὲ αὐτὸν ἔφη, ὡς ἐπὶ τῇ ὑπερβολῇ τοῦ ὄρους ἐν τοῖς στενοῖς, ἧπερ [d] μοναχῇ εἴη πορεία, ἐνταῦθα ἐπιθησόμενον τοῖς Ἕλλησιν.

usserant domos, pœnas *hi* dederunt *illas*, ut sub dio miserè cubarent. Indè noctu Democratem Temenitem, datis ei militibus, in montes *eos* miserunt, in quibus hinc indè palati *milites* ignes *se* videre dixerant: nam is jam anteà hujusmodi multa verè narrâsse videbatur, quæ reverà existebant, tanquam quæ reverà existerent, et quæ reverà non existebant, tanquam quæ non reverà existerent. *Hic* autem profectus, ignes se vidisse negabat, verùm hominem quem ceperat secum ducebat, qui arcum habebat Persicum et pharetram, et securim, qualem habent Amazones. Cúmque interrogaretur, cujas esset, Persam se esse aiebat, et à Teribazi exercitu profectum, ut commeatus pararet. Eum interrogabant illi, quantus esset Teribazi exercitus, et quâ de causâ collectus. Respondit is, Teribazum et suas habere copias, et mercenarios Chalybas Taochósque; eúmque se parâsse aiebat, ut in cacumine montis loca ad angusta, quà unicum pateret iter, ibi Græcos adoriretur.

a Τεμενίτην,] Gentilitium videtur nomen. *Steph. Byz.* Τεμενία, πόλις Φρυγίας, πρὸς τῇ Λυκαονίᾳ. Τὸ ἐθνικὸν, Τεμενεύς. Idem, Τέμενος, τόπος Σικελίας — Ὁ οἰκήτωρ, Τεμενίτης. Oriundus forsan tamen erat Τεμενείᾳ Democrates.

b Τόξον Περσικὸν, καὶ &c.] Vide sis Dissertat. 2. K. Π. præmissæ p. 51. Edit. Oxon. 1727. et *Indic. Tact.* eidem libro adjectum. Adde sis Cl. *Montfauc.* Antiq. Illustr. T. 4. part. 1. p. 69. et *Suid.* ad v. Σάγαρις.

c Τὸ,] A MSto Eton. malè abest; quippe quæ vocula eleganter in istiusmodi locutionibus abundare soleat. Confer Luc. I. 61. XIX. 48. XXII. 23. ubi perperam in quibusdam codicibus MStis eadem omittitur particula.

d Μοναχὴ] *Constant.* loco hoc cit. legit μοναχῇ formâ adverbiali. Sic et *Steph.* in Thes. L. G. qui tamen ibidem suspicatus est potiùs μοναχὴ scribendum esse. *Suid.* Μοναχῇ· ἐπίῤῥημα, ἀντὶ τοῦ μοναχῶς· Ξενοφῶν. Ὡς ἐπὶ τῇ ὑπερβολῇ τοῦ ὄρους ᾗπερ μοναχῇ εἴη πορεία, ἐπιθησόμενοι τοῖς Ἕλλησι. Hinc sua deprompsisse *Steph.* et *Const.* ex eâdem, quam in exscribendo hoc Xenoph. loco sequuntur, lectione constat: uterque

Ἀκούσασι τοῖς στρατηγοῖς ταῦτα ἔδοξε τὸ στράτευμα συναγαγεῖν· καὶ εὐθὺς καταλιπόντες φύλακας, καὶ στρατηγὸν [a] ἐπὶ τοῖς μένουσι Σοφαίνετον Στυμφάλιον, ἐπορεύοντο ἔχοντες ἡγεμόνα τὸν ἁλόντα ἄνθρωπον. Ἐπειδὴ δὲ ὑπερέβαλον τὰ ὄρη, οἱ πελτασταὶ προϊόντες καὶ κατιδόντες τὸ στρατόπεδον, οὐκ ἔμειναν τοὺς ὁπλίτας, ἀλλ' ἀνακραγόντες ἔθεον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Οἱ δὲ βάρβαροι ἀκούσαντες τὸν θόρυβον, οὐχ ὑπέμειναν, ἀλλ' ἔφευγον· ὅμως δὲ ἀπέθανον τινὲς τῶν βαρβάρων· καὶ ἵπποι [b] ἥλωσαν ὡς εἴκοσι, καὶ ἡ σκηνὴ Τηριβάζου ἑάλω, καὶ ἐν αὐτῇ [c] κλῖναι ἀργυρόποδες, καὶ ἐκπώματα, καὶ οἱ ἀρτοποιοὶ, καὶ οἱ οἰνοχόοι φάσκοντες εἶναι. Ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο πάντα οἱ τῶν ὁπλιτῶν στρατηγοὶ, δοκεῖ αὐτοῖς ἀπιέναι τὴν ταχίστην ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, μή τις ἐπίθεσις [d] γένηται τοῖς καταλελειμμένοις. Καὶ εὐθὺς ἀνακαλεσάμενοι τῇ σάλπιγγι ἀπῄεσαν, καὶ ἀφικνοῦνται αὐθημερὸν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

Ducibus, hæc cùm audîssent, visum est colligendas esse copias: ac mox *adeò* relictis custodibus, ducéque manentibus *isthic dato* Sophæneto Stymphalio, pergebant cum itineris duce, homine illo captivo. Posteaquam montes superâssent, peltastæ progressi et conspicati castra, gravis armaturæ milites non expectârunt, sed clamore sublato castra cursu invadunt. At barbari tumultum ut audîerunt, non substiterunt, sed in fugam se conjecêre: ex barbaris tamen nonnulli interfecti erant; et equi capti circiter viginti, captum etiam erat Teribazi tentorium, quíque in eo *erant* argenteis pedibus lectuli, et pocula, et *nonnulli* qui se panum conficiendorum artifices ac pincernas esse dicerent. *Quæ* omnia cùm gravis armaturæ militum duces rescivissent, quàm celerrimè ad castra discedendum statuunt, nè quis impetus in eos fieret, qui relicti fuerant. Itaque statim, cùm tubâ receptui cecinissent, discessêre, eodémque die ad castra perveniunt.

enim cum *Suidâ* omittit ἐν τοῖς στενοῖς et ἐνταῦθα, atque ἐπιθησόμενοι exhibet pro ἐπιθησόμενον. Itaque cùm *Suidas* hìc, utì solet aliàs, cætera Xenophontis verba minùs adcuratè repræsentet, quidni et in scripturâ vocis, quâ de agitur, peccaverit?

a Ἐπὶ τοῖς μένουσι] Eandem præpositionis vim videre est p. 217. n. g.

b Ἥλωσαν — ἑάλω] *Thom. Magist.* et *Phavor.* Ἑάλω, οἱ Ἀττικοὶ, οὐχ ἥλω. Sed utroque modo satìs Atticè dici testetur hic locus. Quare rectiùs *Mœr. Attic.* Ἥλω καὶ ἑάλω, Ἀττικῶς· ἐλήφθη, Ἑλληνικῶς. Cæterùm, ἑάλων seu ἥλων, æquè ac ἑάλωκα, ἀντὶ παθητικῶν λαμβάνεσθαι, passim docet auctorum usus.

c Κλῖναι ἀργυρόποδες, καὶ &c.] Luxu scilicet regali splendida etiam procerum erant tabernacula. Helotæ, jubente Pausaniâ, *Herodot.* l. 9. c. 79. ἀνὰ τὸ στρατόπεδον (Persarum *scil.* quibus præfuerat Mardonius) σκιδνάμενοι, εὕρισκον σκηνὰς κατεσκευασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους· κρητῆράς τε χρυσίους, καὶ φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα. Ibid. vide sis c. 81. Adde *Q. Curt.* l. 3. c. 11.

d Γίνηται τοῖς καταλελειμμένοις.] MS.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐδόκει πορευτέον εἶναι, ᾗ δύναιντο τάχιστα, πρὶν συλλεγῆναι τὸ στράτευμα πάλιν, καὶ καταλαβεῖν τὰ στενά. Συσκευασάμενοι δ' εὐθὺς, ἐπορεύοντο διὰ χιόνος πολλῆς, ἡγεμόνας ἔχοντες πολλούς· καὶ αὐθημερὸν ὑπερβαλόντες τὸ ἄκρον, ἐφ' ᾧ ἔμελλεν ἐπιτίθεσθαι Τηρίβαζος, κατεστρατοπεδεύσαντο. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμοὺς [a] ἐρήμους τρεῖς, παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμόν· καὶ διέβαινον αὐτὸν βρεχόμενοι πρὸς τὸν ὀμφαλόν. [b] Ἐλέγοντο δὲ αὐτοῦ αἱ πηγαὶ οὐ πρόσω εἶναι. Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο διὰ χιόνος πολλῆς καὶ πεδίου σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα. Ὁ δὲ τρίτος ἐγένετο χαλεπὸς, καὶ ἄνεμος Βορρᾶς ἐναντίος ἔπνει, παντάπασιν [c] ἀποκαίων καὶ πηγνὺς τοὺς ἀνθρώπους. Ἔνθα δὴ τῶν μάντεών τις [d] εἶπε σφαγιάσασθαι

Postridiè, quantâ fieri celeritate posset, pergendum esse videbatur, priusquam *hostilis* exercitus iterum cogeretur, angustáque *illa* loca occuparet. Atque adeò vasis mox collectis, per nivem multam proficiscebantur, ab itinerum ducibus multis instructi: eodémque die cùm jugum illud superâssent, in quo Teribazus *ipsos* adgredi voluerat, castra metati sunt. Indè castris tertiis in solitudine *positis*, ad Euphratem amnem profecti sunt: eúmque ad umbilicum usque se madefacientes transierunt. Ferebantur *ab eo loco* fontes ejus haud procul abesse. Indè per multam nivem et planitiem castris ternis, parasangas quindecim progressi sunt. Tertia verò *mansio* fuit gravis, ventúsque Boreas adversus flabat, omnino adurens et congelans homines. Ibi tum quidam

Eton. γένοιτο τοῖς ἐπιλελυμένοις. Sed nil mutandum: suprà modò p. præced. καταλιπόντες φύλακας, καὶ &c.

a Ἐρήμους τρεῖς, παρὰ &c.] MS. Eton. — τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην.

b Ἐλέγοντο δὲ αὐτοῦ αἱ &c.] Noster p. 214. Καὶ τοῦ Εὐφράτου τε τὰς πηγὰς ἐλέγετο οὐ πρόσω τοῦ Τίγρητος εἶναι. Paulò utique suprà p. 242. Græci ὑπερῆλθον τὰς πηγὰς τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ.

c Ἀποκαίων καὶ &c.] Sic et *Theophr.* Hist. Pl. l. 4. c. 17. ventus frigidus dicitur ἀποκάειν τὰ δένδρα, καὶ οὕτως αὖα ποιεῖν καὶ ξηρὰ, ὡς οὐδ' ἂν ὑφ' ἡλίου καὶ χρόνου πολλοῦ γένοιτ' ἄν. *Plin.* H. N. l. 17. c. 24. arbores scribit *aduri quoque fervore, aut flatu frigidiore.* Virgil. *Georg.* l. 1. v. 92 et seq.

Ne tenues pluviæ, rapidíve potentia solis
Acrior, aut Boreæ penetrabile frigus adurat.

Plura vide à Claris. *Drakenborchio* adlata ad *Silii* l. 4. v. 68.

d Εἶπε σφαγιάσασθαι τῷ &c.] Ventos generatim Persæ, sigillatim Boream Græci, sacris institutis colebant. De Persis testatur *Herodot.* l. 1. c. 131. Θύουσι δὲ ἡλίῳ — καὶ ἀνέμοισι. Adde *Strab.* l. 15. p. 1064. De Megalopolitanis Arcadicis *Pausan.* l. 8. c. 36. Πεποίηται δὲ ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ Βορέᾳ τῷ ἀνέμῳ τέμενος, καὶ οἱ Μεγαλοπολῖται θυσίας θύουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος, καὶ θεῶν οὐδενὸς Βορέαν ὕστερον ἄγουσιν ἐς τιμὴν, ἅτε &c. De Thuriis et Atheniensibus *Ælian.* V. H. l. 12. c. 61. Ἐκ δὲ τούτων (causam modo exposuerat) οἱ Θούριοι τῷ Βορρᾷ ἔθυσαν, καὶ &c. Ubi vide quæ notavit Cl. *Perizon.* et in primis doctis. *Meurs.* Græc. Fer. l. 2. ad festum, cui nomen Βορεασμοὶ, Atheniensibus Boreæ in honorem celebratum: necnon illustris. *Spanh.* ad Callim. hym. in *Del.* v. 26.

τῷ ἀνέμῳ· καὶ σφαγιάζεται· καὶ πᾶσι περιφανῶς ἔδοξε λῆξαι τὸ χαλεπὸν τοῦ πνεύματος. Ἦν δὲ τῆς χιόνος τὸ βάθος ὀργυιά· ὥστε καὶ τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν ἀνδραπόδων πολλὰ ἀπώλετο, καὶ τῶν στρατιωτῶν ὡς τριάκοντα. Διεγένοντο δὲ τὴν νύκτα πῦρ καίοντες· [a] ξύλα δ' ἦν ἐν τῷ σταθμῷ πολλά· οἱ δὲ ὀψὲ προϊόντες, ξύλα οὐκ εἶχον. Οἱ οὖν [b] πάλαι ἥκοντες, καὶ πῦρ καίοντες, οὐ προσίεσαν πρὸς τὸ πῦρ τοὺς ὀψίζοντας, εἰ μὴ μεταδιδοῖεν αὐτοῖς πυροὺς, ἢ ἄλλο τι ὧν ἔχοιεν βρωτῶν. Ἔνθα δὴ μετεδίδοσαν ἀλλήλοις ὧν εἶχον ἕκαστοι. Ἔνθα δὲ πῦρ ἐκαίετο, διατηκομένης τῆς χιόνος, βόθροι ἐγίγνοντο μεγάλοι ἔς τε ἐπὶ τὸ δάπεδον· οὗ δὴ παρῆν μετρεῖν τὸ βάθος τῆς χιόνος.

Ἐντεῦθεν δὲ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν ὅλην ἐπορεύοντο διὰ χιόνος, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων [c] ἐβουλιμίασαν. Ξενοφῶν δὲ ὀπισθοφυλακῶν, καὶ καταλαμβάνων [d] τοὺς πίπτοντας τῶν ἀνθρώπων, ἠγνόει ὅ, τι τὸ πάθος εἴη. Ἐπειδὴ δὲ εἶπέ τις αὐτῷ τῶν ἐμπείρων ὅτι σαφῶς [e] βουλιμιῶσι, καὶ ἐάν τι φά-

è vatibus vento ut sacrificarent præcepit; itaque res sacra facta est; omnibúsque manifestò visa est flatûs sævitia desinere. Nivis autem altitudo æquabat orgyiam: adeò ut et jumentorum et mancipiorum magnus interiret numerus, et militum ferè triginta. Noctem integram ignes accendebant; quippe castrorum in loco multa erant ligna: at qui serò processerant, ligna non habebant. Quamobrem illi, qui jamdudum *huc* venerant, et ignes accenderant, seriùs venientes ad ignem non admittebant, nisi triticum, vel quid aliud, quæ habuerint, esculentorum, cum iis communicarent. Ibi tum inter se quæ habebant singuli communicârunt. Quibus autem in locis accendebatur ignis, nive liquefactâ, scrobes efficiebantur magni ad solum usque; ubi nivis altitudinem metiri erat.

Indè toto subsequente die per nivem iter faciebant, ac multi præ fame ingenti defecerunt homines. Xenophon autem, cùm extremo in agmine curaret, et offenderet homines humi qui jacerent, *primùm* quid illud morbi esset ignorabat. Posteaquam verò quidam ex usu peritis ei dixisset, *istos homines*

a Ξύλα δ' ἦν] Vide p. 123. n. d.

b Πάλαι] *Phavorino* observante, οὐκ ἐπὶ μακρὸν χρόνον σημαίνει, ἀλλ' ἔστιν οὐ καὶ πρόσφατον, Ἀττικῶς. Sic et *jam dudum* de tempore non longè præterito adhiberi notârunt viri elegantis. *Broekh.* ad *Tibul.* l. 3. el. 6. v. 63. et *Drakenb.* ad *Sil.* l. 11. v. 373. Eadem vis τοῦ πάλαι Marc. XV. 44. quod quidam temerè in ἤδη mutârunt.

c Ἐβουλιμίασαν.] Lege paulò infrà scripta, n. e.

d Τοὺς πίπτοντας τῶν &c.] Adi p. 218. n. c.

e Βουλιμιῶσι,] *Suidas*, præmissâ τούτου τοῦ πάθους expositione eâ, quam adductam ad K. Π. p. 571. n. 3. Edit. Oxon. 1727. legas velim, locum hunc sic exhibet, Ὁ δὲ παριὼν ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, εἴ τι που ὁρῴη βρωτὸν, ἐδίδου τοῖς βουλιμιῶσι. MS. Eton. περιὼν

γωσιν, ἀναστήσονται, περιιὼν ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, εἴ που ποτὸν ἢ βρωτὸν ὁρῴη, ἐδίδου, καὶ διέπεμπε διδόντας τοὺς δυναμένους παρατρέχειν τοῖς βουλιμιῶσιν. Ἐπειδὴ δέ τι [a] ἐμφάγοιεν, ἀνίσταντο καὶ ἐπορεύοντο. Πορευομένων δὲ, Χειρίσοφος μὲν [b] ἀμφὶ κνέφας πρὸς κώμην ἀφικνεῖται, καὶ ὑδροφορούσας ἐκ τῆς κώμης γυναῖκας καὶ κόρας πρὸς τῇ κρήνῃ καταλαμβάνει ἔμπροσθεν τοῦ ἐρύματος. Αὗται ἠρώτων αὐτοὺς τίνες εἶεν. Ὁ δὲ ἑρμηνεὺς εἶπε Περσιστὶ ὅτι παρὰ βασιλέως πορεύοιντο πρὸς τὸν σατράπην. Αἱ δὲ ἀπεκρίναντο ὅτι οὐκ ἐνταῦθα εἴη, ἀλλ' ἀπέχει [c] ὅσον παρασάγγην. Οἱ δ', ἐπεὶ ὀψὲ ἦν, [d] πρὸς τὸν κωμάρχην συνεισέρχονται εἰς τὸ ἔρυμα σὺν ταῖς ὑδροφόροις. Χειρίσοφος μὲν οὖν καὶ ὅσοι ἐδυνήθησαν τοῦ στρατεύματος ἐνταῦθα ἐστρατοπεδεύσαντο· τῶν δ' ἄλλων στρατιωτῶν οἱ μὴ δυνάμενοι [e] διατε-

planè præ ingenti fame deficere, ac si quid ederent, surrecturos, ad jumenta pergens, si quid potulenti esculentíve cerneret, *partim ipse* dabat, partim, qui undique discurrere possent et per famem deficientibus dare, dimittebat. Cùm quid autem comedissent, surgebant et ire pergebant. *Hoc modo* cùm proficiscerentur, Cherisophus sub crepusculum ad vicum *quendam* pervenit, ac de vico mulieres et puellas aquam ferentes propter fontem ante munitionem offendit. Eos interrogabant istæ, quinam essent. Et interpres linguâ dixit Persicâ à rege se ad satrapam proficisci. Responderunt istæ, ipsum ibi non esse, sed abesse parasangæ circiter intervallo. Illi verò, quia serum erat *dici*, ad vici præfectum cum *mulieribus* aquam gestantibus in munitionem unà ingrediuntur. Hìc quidem Cherisophus et de exercitu quotquot poterant castra posuerunt: ex cæteris militibus qui iter continuare non po-

— ἤ που τι ὁρῴη ἢ βρωτὸν ἢ ποτὸν &c. Auctoribus dicto K. Π. Edit. ejusd. loco citatis adde *Scholiast.* ad *Aristoph.* Plut. v. 874. et *Suid.* in v. Παρδιώττειν.

a Ἐμφάγοιεν,] Noster suprà p. 222. participio hujusce verbi usus est: quod idcirco notandum, quia Lexicogr. ἐμφάγω sine auctore solent adducere.

b Ἀμφὶ κνέφας — ὑδροφορούσας &c.] *Etymol.* m. Κνέφας, τὸ σκότος, παρὰ τὸ κενὸν φάους εἶναι· — εἴρηται δὲ καὶ κνέφος. *Phavor.* Κνέφας· δῆλον ὡς φωτὸς στέρησίς ἐστι τὸ σκότος· διὸ καὶ κνέφας λέγεται, ὡς καινὸν (repone, κενὸν) φάους. Cæterùm, vespertino tempore, gentes apud Orientis, mulieres ex ædibus suis ad aquas petendas exire solebant. Vide omnino Gen. XXIV. 11. Hector uxorem animo adloquutus solicito, metuere se ait, nequando, ipso mortuo, — ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης. *Homer.* Il. ζ. v. 457. Adde *Odyss.* υ'. v. 20. Moris etiam fuisse Atheniensium, ut puellæ vel summo loco natæ aquatum exirent, testatur *Herodot.* l. 6. c. 137. Quin et *Homer.* Odyss. κ'. v. 105. de Læstrygonum regis filiâ canit:

Κούρῃ δὲ ξύμβληντο (Ulyssis quidam socii) πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ,
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.

c Ὅσον] Idem valet, atque ὡς: sic suprà p. 231. Ἀπεῖχε δὲ τῶν ὀρέων ὁ ποταμὸς ὡς ἓξ ἢ &c. et aliàs sæpé.

d Πρὸς τὸν κωμάρχην &c.] *Suid.* Κωμάρχης· ὁ τῶν πόλεων ἄρχων παρὰ Ξενοφῶντι. Cæterùm, συνεισέρχομαι in lexicis stat ἀδεσπότως.

e Διατελέσαι ἐν τῇ &c.] MS. Eton. τὸν

λέσαι ἐν τῇ ὁδῷ, ἐνυκτέρευσαν ἄσιτοι καὶ ἄνευ πυρός· καὶ ἐνταῦθά τινες ἀπώλοντο τῶν στρατιωτῶν. Ἐφείποντο δὲ τῶν πολεμίων συνειλεγμένοι τινὲς, καὶ τὰ μὴ δυνάμενα τῶν ὑποζυγίων ἥρπαζον, καὶ ἀλλήλοις ἐμάχοντο περὶ αὐτῶν. Ἐλείποντο δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν οἵ τε [a] διεφθαρμένοι ὑπὸ τῆς χιόνος τοὺς ὀφθαλμοὺς, οἵ τε ὑπὸ τοῦ ψύχους τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν ἀποσεσηπότες. Ἦν δὲ [b] τοῖς μὲν ὀφθαλμοῖς ἐπικούρημα τῆς χιόνος, εἴ τις μέλαν τι ἔχων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πορεύοιτο· τῶν δὲ ποδῶν, εἴ τις κινοῖτο, καὶ μηδέποτε ἡσυχίαν [c] ἔχοι, καὶ εἰ τὴν νύκτα ὑπολύοιτο. Ὅσοι δὲ [d] ὑποδεδεμένοι ἐκοιμῶντο, εἰσεδύοντο εἰς τοὺς πόδας οἱ ἱμάντες, καὶ τὰ ὑποδήματα περιεπήγνυντο· καὶ γὰρ ἦσαν, ἐπειδὴ ἀπέλιπε τὰ ἀρχαῖα ὑποδήματα, [e] καρβάτι-

terant, absque cibis *hi* et igne pernoctârunt: ibíque *adeò* militum nonnulli perierunt. Cæterùm ex hostibus quidam collecti subsequebantur, et jumenta invalida rapiebant, déque iis inter se pugnabant. Prætereà *à tergo* relinquebantur ex militibus *quidam*, tum quorum nive corrupti erant oculi, tum quorum ex frigore pedum digiti putruerant. Oculis autem erat adversùs nivem adjumento, si quis dum pergebat nigri aliquid ante oculos haberet; pedibus, si quis se commoveret, ac nunquam interquiesceret, si noctu etiam calceamenta solveret. Quotquot autem calceati cubabant, lora in pedes *eorum* descendebant, et calcei *pedibus* undique adfigebantur: etenim *ipsis*, posteaquam veteres calcei defecissent, carbatinæ erant de corio recèns

ἀδὸν, non malé. At sine nomine isto Noster eodem verbo usus est p. 41. ubi vide notata.

a Διεφθαρμένοι ὑπὸ &c.] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 258. Τινὲς δὲ περικαταληφθέντες ὑπὸ τοῦ πάγου τὰ σώματα, πᾶσαν ἀπεγίνωσκον ἐπικουρίαν, τῶν ἀκρωτηρίων αὐτοῖς σχεδὸν ἁπάντων ἀπονεκρουμένων. Διόπερ ὡς ἡ νὺξ &c. Cum his conferre juvabit, quæ *Q. Curt.* l. 7. c. 3. elegantissimè, more suo, scripsit. Cæterùm, eadem occurrit constructio 1 Tim. VI. 5. Hebr. X. 22, 23.

b Τοῖς μὲν ὀφθαλμοῖς — τῶν δὲ ποδῶν &c.] Nostro similiter *Memorab.* l. 4. pauló citra med. πῦρ dicitur ἐπίκουρον ψύχους, ἐπίκουρον σκότους. Lexica quidem ἐπικούρημα non agnoscunt. Mutat autem hìc orationis formam, et pro τοῖς δὲ ποσὶ, quæ τοῖς μὲν ὀφθαλμοῖς ἐπικούρημα postulâsse viderentur, dat τῶν δὲ ποδῶν. Non est itaque, cur cuiquam displiceat structuræ varietas, quâ usus est Luc. I. 55. et Apostolus ad Hebr. VI. 4, 5.

c Ἔχοι,] Id quod ex MSto Eton. reposui. Eandem scripturam suadent verba πορεύοιτο, κινοῖτο, ὑπολύοιτο.

d Ὑποδεδεμένοι] Plenè Noster *Memor.* l. 1. haud procul à fine, dixit ὑποδήματα ὑποδεῖσθαι. Huic autem similem ellipsin videre est p. 234. in ἐκδύντες, *scil.* ἱμάτια: p. 236. in ἀποδὺς, et alibi sæpé.

e Καρβάτιναι &c.] *Hesych.* Καρβατίνη, μόνη πέλλον, (lege cum doctis. *Kuhnio* μονόπελμον) καὶ εὐτελὲς ὑπόδημα ἀγροικικόν. Idem, Καρπάτινον, ἀγροικικὸν ὑπόδημα μονόδερμον: uno scilicet corio unáque adeò soleâ constabat hic calceus: unde μονόπελμον, μονόδερμον rectè dicitur. *Suid.* et *Phavor.* Καρβάτιναι, εἶδος ὑποδήματος. Ἐπειδὴ ἀπέλιπε τὰ ἀρχαῖα ὑποδήματα, καρβάτιναι αὐτοῖς ἦσαν πεποιημέναι ἐκ τῶν νεοδάρτων βοῶν· mutatâ nonnihil, utì fit, exemplarium Xenophonteorum scripturâ. *J.*

ναι πεποιημέναι ἐκ τῶν νεοδάρτων βοῶν. Διὰ τὰς τοιαύτας οὖν ἀνάγκας [a] ὑπελείποντό τινες τῶν στρατιωτῶν· καὶ ἰδόντες μέλαν τι χωρίον, διὰ τὸ ἐκλελοιπέναι αὐτόθεν τὴν χιόνα, εἴκαζον τετηκέναι [b] τὴν χιόνα. Καὶ ἐτετήκει διὰ κρήνην τινὰ, ἣ πλησίον ἦν [c] ἀτμίζουσα ἐν νάπει· ἐνταῦθα ἐκτραπόμενοι ἐκάθηντο, καὶ οὐκ ἔφασαν [d] πορεύεσθαι. Ὁ δὲ Ξενοφῶν, ἔχων ὀπισθοφύλακας, ὡς ᾔσθετο, ἐδεῖτο αὐτῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ μὴ ἀπολείπεσθαι, λέγων ὅτι ἕπονται πολλοὶ πολέμιοι συνειλεγμένοι· καὶ [e] τελευτῶν ἐχαλέπαινεν. Οἱ δὲ σφάττειν ἐκέλευον· οὐδὲ γὰρ ἂν δύνασθαι πορευθῆναι. Ἐνταῦθα ἔδοξε κράτιστον εἶναι τοὺς ἑπομένους πολεμίους φοβῆσαι, εἴ τις δύναιτο, μὴ ἐπιπέσοιεν τοῖς κάμνουσι. Καὶ ἦν μὲν σκότος, οἱ δὲ προςῄεσαν πολλῷ θορύβῳ, ἀμφὶ ἃ εἶχον [f] διαφερόμενοι. Ἔνθα δὴ οἱ μὲν ὀπισθοφύλακες ἐξαναστάντες, ἅτε ὑγιαίνοντες, ἔδραμον εἰς

bobus detracto confectæ. Ob necessitates igitur hujusmodi milites quidam à tergo relicti erant; et nigrum quendam conspicati locum, quòd isthìc nix defecisset, liquatam eam existimabant. Et erat *sanè* liquata propter fontem quendam, qui haud procul in saltu *quodam* vaporabat: huc cùm divertissent considebant, ac perrecturos se negabant. Id cùm Xenophon, agminis extremi ductor, intellexisset, quâvis arte machinâque obsecrabat eos, nè à tergo manerent; dicens, multos sequi hostes collectos: tandem etiam se iratum præbuit. At illi jugularet *ipsos* hortabantur: neque enim fieri posse *aiebant*, ut pergerent. Ibi tum visum est optimum esse, ut sequentes hostes terrerent, si quis *id* posset, nè in laborantes irruerent. *Jámque obortæ* erant tenebræ, et *hostes* magno cum tumultu accedebant, de rebus quas haberent inter se dissidentes. Tum verò extremi agminis milites exsurgunt, *quippe*

Poll. tentat etiam vocis originem; l. 7. segm. 88. Ἀπὸ δὲ ἐθνῶν καὶ πόλεων λέγονται καὶ ἕτερα. Καρβατίνη μὲν, ἀγροικῶν ὑπόδημα, κληθὲν ὑπὸ Καρῶν.

a Ὑπελείποντο] Sic rectè scribendum censuit *Steph.* ut modò præcessit p. 251. ἐλείποντο, in præterito imperfecto. Vulgò legitur ὑπελίποντο.

b Τὴν χιόνα.] In MSto Eton. desunt: malé. Lege p. 23. n. a. et p. 194. n. b.

c Ἀτμίζουσα ἐν νάπει.] *Hesych.* et *Phavor.* Ἀτμίζουσαν, ἀναθυμιάζουσαν. Lexicographi auctorem adferunt nullum. MS. Eton. ἐν νάπῃ, uti infrà paulò, p. 253. legitur εἰς τὴν νάπην· *Phav.* Νάπαι, δρυμοὶ, φάραγγες, κοιλάδες· οἱ ὀρεινοὶ καὶ ἀναπεπταμένοι τόποι, οἱ σύμφυτοι. Idem, Νάπος, παρὰ τοῖς ποιηταῖς· νάπη δὲ παρὰ τοῖς κοινοῖς. Sed et hâc utitur *Aristoph.* Ὀρνιθ. v. 741. et Θεσμοφ. v. 1006. Et utroque modo passim scribi videbitur infrà.

d Πορεύεσθαι.] *Stephanus* legendum suspicatur προπορεύεσθαι.

e Τελευτῶν] *Thom. Magister:* Οἱ μὲν Ἀττικοὶ, τελευτῶν ἐποίησα, λέγουσι, καὶ τελευτῶσα ἐποίησε, καὶ τελευτῶντες ἐποίησαν ἀσυνδέτως ἐπὶ τῶν ἄλλων εὐθειῶν, καὶ πασῶν αἰτιατικῶν· οἱ δὲ κοινοὶ, Τελευταῖον λέγουσι.

f Διαφερόμενοι.] MS. Eton. μαχόμενοι: haud dubiè ex glossâ. *Phavor.* Διαφέρεσθαι, ἐρίζειν, φιλονεικεῖν — Διαφέρονται, μάχονται.

τοὺς πολεμίους· οἱ δὲ κάμνοντες, [a] ἀνακραγόντες ὅσον ἐδύναντο μέγιστον, [b] τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ δόρατα ἔκρουσαν. Οἱ δὲ πολέμιοι δείσαντες, ἧκαν ἑαυτοὺς κατὰ τῆς χιόνος [c] εἰς τὴν νάπην, καὶ οὐδεὶς ἔτι οὐδαμοῦ ἐφθέγξατο.

Καὶ Ξενοφῶν μὲν καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, εἰπόντες [d] τοῖς ἀσθενοῦσιν ὅτι τῇ ὑστεραίᾳ ἥξουσί τινες ἐπ' αὐτούς, πορευόμενοι, πρὶν τέτταρα στάδια διελθεῖν, ἐντυγχάνουσιν ἐν τῇ ὁδῷ ἀναπαυομένοις ἐπὶ τῆς χιόνος τοῖς στρατιώταις ἐγκεκαλυμμένοις, καὶ οὐδὲ φυλακὴ οὐδεμία καθειστήκει· καὶ ἀνίστασαν αὐτούς. Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι οἱ ἔμπροσθεν [e] οὐχ ὑποχωροῖεν. Ὁ δὲ παριών, καὶ παραπέμπων τῶν πελταστῶν τοὺς ἰσχυροτάτους, ἐκέλευε σκέψασθαι τί εἴη τὸ κωλύον. Οἱ δὲ ἀπήγγελλον ὅτι ὅλον οὕτως ἀναπαύοιτο τὸ στράτευμα. Ἐνταῦθα καὶ οἱ περὶ Ξενοφῶντα ηὐλίσθησαν αὐτοῦ ἄνευ πυρὸς καὶ ἄδειπνοι, φυλακὰς οἵας ἐδύναντο καταστησάμε-

qui bonâ *adhuc* erant valetudine, et cursu in hostes feruntur: et qui *ab itinere* laborabant, sublato quàm possent maximo clamore, scuta hastis illidunt. Hostes timore perculsi in saltum *illum* per nivem se dimittunt, nec *jam* quisquam ampliùs clamorem usquam edidit.

Ac Xenophon quidem et qui cum eo erant, ubi significâssent ægris *illis* postridie venturos quosdam ad ipsos, iter pergentes, priusquam stadia quatuor confecissent, in milites per viam in nive requiescentes *eósque* obtectos incidunt, nec ullæ *ipsis* constitutæ aderant excubiæ: et hos *quidem* excitârunt. Aiebant autem hi priores *ordines* viam non ire. At *Xenophon* ipse progressus, et peltastarum robustissimos *quosdam* præmittens, dispicere jubebat quid illud esset *eos* quod impediret. Renuntiabant illi totum exercitum hoc modo requiescere. Ibi tum et illi qui circa Xenophontem erant illic absque igne et incœnes commorati sunt; constitutis, quales *sanè* poterant,

a Ἀνακραγόντες ὅσον] Sic rectè MS. Eton. Suprà, p. 247. ἀνακραγόντες ἴθιον &c. Libri quidam perperam dant ἀνακραγόντες οἷον &c.

b Τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ &c.] Vide p. 67. n. f.

c Εἰς τὴν νάπην,] Intelligit νάπος illud, cujus anteà p. 252. meminit; ubi vide notata.

d Τοῖς ἀσθενοῦσιν] Hi suprà modò κάμνοντες dicuntur. *Hesych.* Κάμνει, νοσεῖ, ἐργάζεται, κοπιᾷ — *Phavor.* et *Etymol.* m. Κάμνω σημαίνει τέσσαρα, τὸ κοπιῶ — τὸ κατασκευάζω — καὶ τὸ ἀσθενῶ — σημαίνει δὲ καὶ τοὺς τεθνεῶτας.

e Οὐχ ὑποχωροῖεν.] *Leunclav.* vertit, *eos — de viâ non cedere:* Amas. *nihil promovisse.* Mihi quidem hìc ὑποχωρεῖν videtur τοῦ προχωρεῖν significationem induere; atque adeò mentem istorum, quos modò Xenophon cum suis excitaverat, sic ferè libet exponere, *priores* scilicet *ordines non ità procedere, ut locum ipsis, etiam si vellent eâdem viâ sequi darent.* Sic suprà p. 205. Καὶ τοῖς μὲν ἔμπροσθεν ὑπάγειν &c. i. e. προάγειν: ubi vide n. c. Adde sis p. 227. n. e.

νοι. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἡμέραν ἦν, ὁ Ξενοφῶν πέμψας πρὸς τοὺς ἀσθενοῦντας τοὺς νεωτάτους, [a] ἀναστήσοντας, ἐκέλευσεν ἀναγκάζειν προϊέναι. Ἐν δὲ τούτῳ Χειρίσοφος πέμπει τοὺς ἐκ τῆς κώμης [b] πευσομένους πῶς ἔχοιεν οἱ τελευταῖοι. Οἱ δὲ, ἄσμενοι ἰδόντες, τοὺς μὲν ἀσθενοῦντας τούτοις παρέδοσαν κομίζειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, αὐτοὶ δὲ ἐπορεύοντο· καὶ πρὶν εἴκοσι στάδια διεληλυθέναι, ἦσαν ἐν τῇ κώμῃ, ᾗ Χειρίσοφος ηὐλίζετο. Ἐπεὶ δὲ συνεγίγνοντο ἀλλήλοις, ἔδοξε κατὰ τὰς κώμας ἀσφαλὲς εἶναι τὰς τάξεις σκηνοῦν. Καὶ Χειρίσοφος μὲν αὐτοῦ ὑπέμεινεν, οἱ δὲ ἄλλοι, διαλαχόντες ἃς ἑώρων κώμας, ἐπορεύοντο ἕκαστοι τὰς ἑαυτῶν ἔχοντες.

Ἔνθα δὴ Πολυκράτης Ἀθηναῖος λοχαγὸς ἐκέλευσεν ἀφιέναι αὐτόν· καὶ λαβὼν αὐτὸς τοὺς εὐζώνους, θέων ἐπὶ τὴν κώμην, ἣν εἰλήχει Ξενοφῶν, καταλαμβάνει πάντας [c] ἔνδον τοὺς κωμήτας καὶ τὸν κωμάρχην· καὶ πώλους εἰς δασμὸν βασιλεῖ τρεφομένους, ἑπτακαίδεκα· καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ κωμάρχου, ἐννάτην ἡμέραν γεγαμημένην· ὁ δὲ

excubiis. Cùm autem propè dies adesset, Xenophon missis ad ægrotantes de junioribus *aliquot*, qui *eos* excitarent, præcepit ut progredi cogerent. Intereà Cherisophus *quosdam* ex vico mittit, qui quo pacto extremi agminis milites se haberent, quærerent. Hi, lætis *eos* oculis conspicati, ægrotos iis, ut in castra deducendos curarent, tradiderunt; ipsi iter pergebant: ac priusquam stadia viginti confecissent, erant in vico, ad quem diverterat Cherisophus. Posteaquam convenissent *omnes*, visum est tutè *id* fieri *posse*, si cohortes apud vicos contubernia haberent. Et Cherisophus quidem eo mansit loco, cæteri, sortiti quos cernebant vicos, suos quique nacti abibant.

Ibi tum Polycrates Atheniensis cohortis ductor ipsum ut dimitterent petivit: sumptísque *adeò secum hominibus* expeditis, ad vicum currit, quem sortitus fuerat Xenophon, et vicanos omnes in eo *ipsúm*que vici præfectum deprehendit; pullos etiam equinos septemdecim, qui regi tributi nomine alebantur; et vici præfecti filiam, quæ nono *antè* die nupta fuerat: vir autem ejus

a Ἀναστήσοντας,] MS. Eton. et editiones nonnullæ exhibent ἀναστήσαντες, facili quidem et manifesto errore. *Steph.* et *Leunclav.* re ipsâ monente, scripsêre ἀναστήσοντας.

b Πευσομένους] MS. Eton. σκεψομένους. Sed his permutatis invicem non opus est.

c Ἔνδον] In MSto Eton. deest. Vox autem non domum cujusque (utì aliàs ferè) respicit, sed totum vicum; et opponitur locis quibuslibet, qui ab eo paulò longiùs distarent. *Ælian.* H. V. l. 3. c. 19. eandem ei vim tribuit: — ἀποστὰς ὁ Πλάτων τοῦ ἔξω περιπάτου, ἔνδον ἐβάδιζε σὺν &c. quod paulò infrà idem sic exponit *Ælianus*, ἐν τῷ κήπῳ τῷ ἑαυτοῦ &c. Adde *Thucyd.* l. 4. c. 104.

ἀνὴρ αὐτῆς λαγὼς ᾤχετο θηράσων, καὶ οὐχ [a] ἥλω ἐν ταῖς κώμαις. Αἱ δ' οἰκίαι ἦσαν [b] κατάγειοι, τὸ μὲν στόμα ὥσπερ φρέατος, κάτω δ' εὐρεῖαι· [c] αἱ δ' εἴσοδοι τοῖς μὲν ὑποζυγίοις ὀρυκταὶ, οἱ δὲ ἄνθρωποι κατὰ κλίμακας κατέβαινον. Ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις ἦσαν αἶγες, οἶες, βόες, [d] ὄρνιθες, καὶ τὰ ἔκγονα τούτων· τὰ δὲ κτήνη πάντα [e] χιλῷ ἔνδον ἐτρέφετο. Ἦσαν δὲ καὶ πυροὶ, καὶ κριθαὶ, καὶ ὄσπρια, καὶ [f] οἶνος κρίθινος ἐν κρατῆρσιν· ἐνῆσαν δὲ καὶ

lepores venatum abierat, nec in vicis *usquam* captus fuit. Domus hìc erant subterraneæ, *ac* ostium quidem *cujusque* putei instar *erat ostii, cùm* in imo latæ *essent:* jumentis introïtus erant effossi, homines per scalas descendebant. *Ipsis* in ædibus erant capræ, oves, boves, gallinæ, earúmque fœtus: jumenta intùs omnia pabulo nutriebantur. Erat etiam triticum, et hordeum, et legumina, et vinum hordeaceum in crateribus: quin et hordeum ip-

a Ἥλω] Adi p. 247. n. b.

b Κατάγειοι,] *Suid.* Κατάγειον οἴκημα, καὶ κατάγειον ὑπὸ γῆν. Deinde verba hæc Xenophontis, Αἱ δ' οἰκίαι, &c. tacito tamen auctoris nomine, adducit. Agnoscunt sanè vocem istam *Steph.* et *Const.* in L. G. Thesaur. sed uterque *Suidam* adpellat, prætereà neminem. *J. Poll.* l. 7. segm. 123. Λέγειν δ' ἐστὶ καὶ κατάγεια οἰκήματα, καὶ ὑπόγεια. Idem l. 9. segm. 49. Μέρη δὲ πόλεων καὶ κατάγειοι οἰκήσεις, &c. Eâdem utitur *Diodor. Sic.* l. 4. p. 236. Κατασκευάσαντες δ' οἰκήσεις ἑαυτοῖς καταγείους, καὶ &c.

c Αἱ δ' εἴσοδοι &c.] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 259. — αὗται δὲ (scil. κῶμαι) τὰς μὲν ὑποζυγίοις καταβάσεις εἶχον ὀρυκτὰς, τὰς δὲ τοῖς ἀνδράσι κατὰ κλιμάκων, ταῖς οἰκίαις ἐγκαταβαίνουσιν· τά τε βοσκήματα τρεφόμενα χόρτῳ, τοῖς δ' ἀνδράσι πολλὴν ἀφθονίαν πάντων τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων.

d Ὄρνιθες,] *Thom. Magist.* Ὄρνιθες ἁπλῶς μὲν πάντα τὰ πιπτόμενα (lege πετόμενα.) Et vocem ὄρνις quidem Græcos apud vetustiores *avem* in genere significâsse notius est, quàm ut probatione sit opus. Ad gallinaceam deinde speciem communi auctorum usu transiit. *Aristoph.* Σφηκ. v. 811.

Ἄτταρ τί τὸν ὄρνιν ὡς ἐμ' ἐξηνέγκατε;

Ubi *Schol.* τὸν ὄρνιν exponit ἀλεκτρυόνα. Lexic. Gr. Lat. vetus: Ὄρνις ἡ κατ' οἶκον, *Gallina.* Athen. l. 9. c. 4. Ὁ Μυρτίλος ἔφη, Ἀλλὰ μὴν καὶ ὄρνιθας καὶ ὀρνίθια νῦν μόνον ἡ συνήθεια καλεῖ τὰς θηλείας, ὧν &c. apud auctorem legenda. Moneam tamen obiter lectorem liceat, ibidem ἁμάρτημα μνημονικὸν admisisse *Athenæum*, cùm Xenophontis verba quædam ἐν δευτέρῳ Παιδείας legi testatur, quæ ἐν πρώτῳ tamen p. 75. reperiuntur. Luc. XIII. 34. — ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, &c. quibus adjicere libet *Euripid.* in Hercule Fur. v. 71.

——— οὓς ὑποπτέρους
Σώζω νεοσσοὺς, ὄρνις ὣς ὑφειμένη.

Adde doctis. *Bochart.* Hieroz. l. 1. c. 18.

e Χιλῷ] Vide sis p. 41. n. b.

f Οἶνος κρίθινος &c.] In MSto Eton. et editionibus quibusdam deest vox ultima; in aliis κριθινὸς scribitur. Hoc autem vini genus Osiridis inventum fuisse tradit *Diodor. Sic.* l. 1. p. 17. τέλος δὲ τὸν Ὄσιριν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐπελθόντα, τὸν κοινὸν βίον τοῖς ἡμερωτάτοις καρποῖς εὐεργετῆσαι. Εἰ δέ τις χώρα τὸ φυτὸν τῆς ἀμπέλου μὴ προσδέχοιτο, διδάξαι τὸ ἐκ τῆς κριθῆς κατασκευαζόμενον πόμα, λειπόμενον οὐ πολὺ τῆς περὶ τὸν οἶνον εὐωδίας τε καὶ δυνάμεως. Apud eundem *Diodor.* l. 1. p. 31. potus iste ζύθος dicitur: κατασκευάζουσι δὲ καὶ ἐκ τῶν κριθῶν Αἰγύπτιοι πόμα, λειπόμενον οὐ πολὺ τῆς περὶ τὸν οἶνον εὐωδίας, ὃ καλοῦσι ζῦθον. Ejusdem vide l. 4. p. 211. Scribit etiam *Athen.* l. 1. ferè extremo, εὑρεθῆναι παρ' Αἰγυπτίοις βοήθημα, ὥστε τοὺς διὰ πενίαν ἀπορεῦντας οἴνου, τὸν ἐκ τῶν κριθῶν γινόμενον πίνειν· καὶ οὕτως ἥδεσθαι τοὺς τοῦτον

αὐταὶ αἱ κριθαὶ [a] ἰσοχειλεῖς, καὶ κάλαμοι ἐνέκειντο, οἱ μὲν, μείζους, οἱ δὲ, ἐλάττους, γόνατα οὐκ ἔχοντες. Τούτους δ' ἔδει, ὁπότε τὶς διψῴη, λαβόντα εἰς τὸ στόμα ἀμύζειν· καὶ πάνυ [b] ἄκρατος ἦν, εἰ μή τις ὕδωρ ἐπιχέοι, καὶ μάλα ἡδὺ πόμα [c] συμμαθόντι ἦν.

Ὁ δὲ Ξενοφῶν τὸν μὲν ἄρχοντα τῆς κώμης ταύτης σύνδειπνον ἐποιήσατο, καὶ θαῤῥεῖν ἐκέλευεν αὐτὸν, λέγων ὅτι οὔτε τῶν τέκνων στερήσοιτο, τήν τε οἰκίαν αὐτοῦ [d] ἀντεμπλήσαντες τῶν ἐπιτηδείων ἀπίασιν, ἢν ἀγαθόν τι τῷ στρατεύματι [e] ἐξηγησάμενος φαίνηται, ἔστ' ἂν ἐν ἄλλῳ ἔθνει γένωνται. Ὁ δὲ ταῦτα ὑπισχνεῖτο, καὶ φιλοφρονούμενος, [f] οἶνον ἔφρασεν ἔνθα ἦν κατορωρυγμένος. Ταύτην μὲν οὖν

sum *in vasis* inerat labra *eorum* æquans; in *iisdem* jacebant et calami, partim majores, partim minores, enodes. Hos, cùm quis sitiret, in os sumptos *eum* sugere oportebat: ac *potus is* admodùm erat fortis, ni quis aquam infunderet: ac valdè gratus erat *bibenti* potus, qui *quidem* esset *ei* adsuefactus.

Xenophon autem vici istius præfectum cœnæ adhibuit, eúmque bono esse jubebat animo, dicens eum nec liberis fore orbatum, et se, domum ei rebus necessariis ubi vicissim replêssent, abituros, si *quidem* exercitui, donec ad nationem aliam pervenissent, boni alicujus auctor fuisse visus sit. Hæc ille pollicebatur, atque ut benevolentiam suam declararet, quo loco vinum defossum esset, indicavit. Hanc igitur noctem milites domicilia hinc indè

προσφερομένους, ὡς καὶ ᾄδειν, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ πάντα ποιεῖν, ὅσα τοὺς ἐξοίνους γινομένους. Confer *Herodot.* l. 2. c. 77.

a Ἰσοχειλεῖς,] *Phavor.* et *Suidâ* exponentibus, μέχρι χείλους πεπληρωμέναι. *J. Poll.* l. 2. segm. 89. ἀπὸ δὲ χειλέων, τὰ μέτρα· ἰσοχειλῆ, τὰ ἐπίμεστα. Ejusdem vide l. 5. segm. 133.

b Ἄκρατος] *Suidas* locum hunc ità citat: Ἄκρατος· Ξενοφῶν· Πάνυ δ' ἦν ὁ οἶνος ἄκρατος, εἰ μή τις ὕδωρ ἐπιχέοι. *Fortis* utique seu *validus* hìc loci sonat ἄκρατος, metaphorâ à vino mero seu ἀμιγεῖ sumptâ, cujus *maxima est vis.* Similiter ferè vocem hanc adhibet *Thucyd.* l. 2. c. 49. ἐπικατιόντος τοῦ νοσήματος ἐς τὴν κοιλίαν, καὶ ἑλκώσεώς τε αὐτῇ ἰσχυρᾶς ἐγγιγνομένης, καὶ διαῤῥοίας ἅμα ἀκράτου ἐπιπιπτούσης, &c. Et *Dionys. Hal.* A. R. l. 8. c. 54. δι' ὀργῆς ἀκράτου &c.

c Συμμαθόντι] MS. Eton. et libri quidam editi habent συμπαθόντι. Sed ex vet. cod. συμμαθόντι repositum esse testatur *Stephanus.* Quin et eandem hanc scripturam confirmat *Suidas*, qui συμμαθόντι exponit συνηθισθέντι· et dein locum hunc, auctore quidem non adpellato, sic exscribit, καὶ πάνυ ἡδὺ ἦν συμμαθόντι τὸ πόμα, τὸ ἐκ κριθῶν.

d Ἀντεμπλήσαντες τῶν &c.] *Suid.* à quo *Steph.* id participii mutuatur, exponit ἀνταποδόντες· Ξενοφῶν· Οἱ δὲ θαῤῥεῖν ἐκέλευον, λέγοντες ὅτι οὔτε τέκνων στερήσοιτο, τήν τε οἰκίαν αὐτοῦ ἀντεμπλήσαντες τῶν ἐπιτηδείων. Locum sic corruptum et mutilatum exscripsit etiam *Constantinus.* Cæterùm de ἀπίασι vide p. 214. n. b.

e Ἐξηγησάμενος] MS. Eton. τὸ στράτευμα πεζῇ ἡγησάμενος &c. Ad tempus participii quod adtinet, rectè; ad cætera, perperam. Editiones pleræque ἐξηγούμενος, pro quo *Steph.* meritò reposuit ἐξηγησάμενος. Suprà modò hæc inter se tempora permutata vidimus in notâ ad ἀναστήσοντας p. 254.

f Οἶνον ἔφρασεν ἔνθα &c.] De hâc lo-

τὴν νύκτα διασκηνήσαντες οὕτως ἐκοιμήθησαν ἐν πᾶσιν ἀφθόνοις ἀγαθοῖς οἱ στρατιῶται, ἐν φυλακῇ ἔχοντες τὸν κωμάρχην, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ὁμοῦ ἐν ὀφθαλμοῖς. Τῇ δ' ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ Ξενοφῶν λαβὼν τὸν κωμάρχην, πρὸς τὸν Χειρίσοφον ἐπορεύετο· ὅπου δὲ παρίοι κώμην, ἐτρέπετο πρὸς τοὺς ἐν ταῖς κώμαις, καὶ κατελάμβανε πανταχοῦ [a] εὐωχουμένους καὶ εὐθυμουμένους, καὶ οὐδαμόθεν ἀφίεσαν, πρὶν παραθεῖεν αὐτῷ ἄριστον· οὐκ ἦν δ' ὅπου οὐ παρετίθεσαν ἐπὶ τὴν αὐτὴν τράπεζαν κρέα ἄρνεια, ἐρίφεια, χοίρεια, μόσχεια, [b] ὀρνίθεια, σὺν πολλοῖς ἄρτοις, τοῖς μὲν, πυρίνοις, τοῖς δὲ, κριθίνοις. Ὁπότε δέ τις [c] φιλοφρονούμενός τῳ βούλοιτο προπιεῖν, εἷλκεν ἐπὶ τὸν κρατῆρα· [d] ἔνθα κύψαντα ἔδει ῥοφοῦντα πιεῖν ὥσπερ βοῦν. Καὶ τῷ κωμάρχῃ [e] ἐδίδοσαν λαμβάνειν ὅ, τι βούλοιτο. Ὁ δὲ

nacti sic in rerum omnium copiâ requiescebant, cùm *intereà* vici præfectum in custodiâ, et liberos simul ejus in oculis haberent. Postero die Xenophon sumpto secum vici præfecto, ad Cherisophum proficiscebatur: quacunque autem vicum *aliquem* præteriret, ad eos, qui in vicis erant, divertebat, et ubique eos convivia agentes ac lætitiâ adfectos offendit, atque nullo *sanè* ex loco *eum* prius dimittebant, quàm prandium ei adposuissent: nec erat ubi non in eâdem mensâ carnes agninas, hœdinas, suillas, vitulinas, gallinaceas, multis cum panibus, partim triticeis, partim hordeaceis adponebant. Ac cùm quis benevolentiæ declarandæ studio alicui propinare vellet, ad craterem *eum* trahebat; ubi prono capite bovis instar sorbentem bibere oportebat. Etiam vici præfecto, quidquid vellet, sumendi potestatem facie-

quendi ratione vide sis p. 69. n. d. et locis ibi citatis adde Matth. XXI. 42.

a *Εὐωχουμένους καὶ* &c.] Solemnia sunt in epulis rebúsque paulò jucundioribus verba. K. Π. p. 28. Edit. Oxon. 1727. *Τοιαύτας μὲν αὐτοῖς εὐθυμίας παρεῖχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ.* Vide et p. 244. 246. p. 286. *οἱ δὲ Μῆδοι καὶ ἔπινον, καὶ εὐωχοῦντο, καὶ ηὐλοῦντο, καὶ πάσης εὐθυμίας ἐνεπίμπλαντο.*

b 'Ορνίθεια,] Lege p. 256. n. d.

c *Φιλοφρονούμενός τῳ βούλοιτο* &c.] Sic edit. *Steph.* et *Leunclav.* MS. autem Eton. et edit. *Ald.* *φιλοφρονούμενός τῳ, εἰ βούλοιτο* &c.

d *Ἔνθα κύψαντα* &c.] *Hermogen.* Περὶ Ἰδεῶν l. 2. *Τοιοῦτος δὲ ὁ Ξενοφῶν κἀν τοῖς ἱστορικοῖς, οἷος κἀν τοῖς ἄλλοις· οἷον, ὅτι χιλὸν ἐπιτίψαντα, ὅταν λέγῃ καί, ὅτι τοῖς παισὶν ὡς ἐνεοῖς διελέγετο· καὶ ὅτι πίνειν ἀπὸ τοῦ κρατῆρος ἐπικύψαντας ἔδει, καθάπερ βοῦν· ταῦτα γάρ, καὶ τὰ τοιαῦτα, καθ' ὑπερβάλλουσαν ἀφέλειαν ἔχει τὴν ἡδονήν, ἥπερ οὐχ ὁμοίως ὁ Πλάτων χρῆται.* MS. Eton. *ἔνθεν ὑποκύψαντα*, atque ità forsan suo in exemplari legit *Hermogenes;* apud quem *ἀπὸ τοῦ κρατῆρος* rectè exponuntur *ἔνθεν*. At huic curæ minimè fuisse, ut verba Xenophontis ipsa totidem literis exarata proferret, ex ordine, quem in iis citandis, perturbato, sequitur, ne prætermissiones memorem, abunde constat. Quare nec Xenophon quæ scribit, ad Hermogenis exemplaria, nec ad exemplaria Xenophontis, quæ exscribit Hermogenes, exigenda putem. Auctori non propatereà addendum quid vel detrahendum est, ei quòd addiderit quidquam detraxerítve Interpres; nec Interpreti verba Auctoris minuendi, vel, prout usus ac ratio postulent, augendi facultas est deneganda.

e 'Εδίδοσαν] Vide sis K. Π. p. 27. Edit. Oxon. 1727.

ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐδέχετο· ὅπου δέ τινα τῶν συγγενῶν ἴδοι, πρὸς ἑαυτὸν ἀεὶ ἐλάμβανεν.

Ἐπεὶ δὲ ἦλθον πρὸς Χειρίσοφον, κατελάμβανον [a] καὶ ἐκείνους σκηνοῦντας, [b] ἐστεφανωμένους τοῦ ξηροῦ χιλοῦ στεφάνους, καὶ διακονοῦντας Ἀρμενίους παῖδας σὺν ταῖς βαρβαρικαῖς [c] στολαῖς· τοῖς δὲ παισὶν ἐδείκνυσαν ὥσπερ [d] ἐνεοῖς ὅ, τι δέοι ποιεῖν. Ἐπεὶ δὲ ἀλλήλους ἐφιλοφρονήσαντο Χειρίσοφος καὶ Ξενοφῶν, κοινῇ δὲ ἀνηρώτων τὸν κωμάρχην διὰ τοῦ [e] περσίζοντος ἑρμηνέως, τίς εἴη ἡ χώρα. Ὁ δ' ἔλεγεν ὅτι Ἀρμενία. Καὶ πάλιν ἠρώτων, τίνι ἵπποι τρέφοιντο. Ὁ δ' ἔλεγεν ὅτι βασιλεῖ δασμός· τὴν δὲ πλησίον χώραν ἔφη

bant. Is verò aliud quidem nihil accipiebat; sed cognatum sicubi aliquem videret, *eum* semper ad se recipiebat.

Cùm ad Cherisophum venissent, illos etiam convivia sub tectis agentes offendunt, coronis ex arido gramine redimitos, *quibus* et pueri Armenii stolis barbaricis amicti ministrabant: atque pueris *hisce* tanquam surdis ostenderunt quid facto opus esset. Posteaquam se invicem comiter excepissent Cherisophus et Xenophon, communiter vici præfectum per interpretem Persicè loquentem interrogabant, quænam *hæc* esset regio. Dicebat ille Armeniam esse. Et rursùm quærunt, cuinam alerentur equi. Regi, respondit is, tributi nomine *ali:* addidit proximam regionem esse Chalybum; simul viam,

a Καὶ ἐκείνους σκηνοῦντας,] Vox ultima (cujus vim minùs diligenter exposuêre Lexicogr.) non tantùm *tentorii* seu *domicilii* cujusvis notionem, sed et *convivia* ab iis, qui illìc degunt, agitata repræsentat. Huic certè loco sensus hic maximè convenit, quem et series ei orationis vindicat. Dicit utique Noster, se cum suis invenisse καὶ ἐκείνους σκηνοῦντας, i. e. *hos etiam*, perinde atque illos, ad quos priùs modò diverterat, p. 257. εὐωχουμένους &c. Addit ἐστεφανωμένους, pro more scilicet eorum epulis qui vacarent: quâ de re dictum p. 236 n. b. Sic Κ. Π. p. 136. Edit. Oxon. 1727. σκηνὴ est *convivium*. Et Λακεδαιμ. Πολιτ. haud ità longè ab init. σκηνοῦν et διασκηνοῦν de conviviis Lacedæmoniorum semel atque iterum adhibet. Infrà itidem historiæ hujusce l. 5. παρέχει δὲ ἡ θεὸς τοῖς σκηνοῦσιν ἄλφιτα, ἄρτους, οἶνον &c. ubi σκηνοῦντες sunt οἱ εἰς τὴν ἑορτὴν ἰόντες, ejúsque adeò μετέχοντες.

b Ἐστεφανωμένους τοῦ &c.] Adi p. 236. n. b. Cæterùm, in MSto Eton. et editionibus nonnullis deest στεφάνους. At alii vocem hanc libri rectè retinuerunt; quippe quòd verbo nomen ab eo deductum adjicere solent Græci. Sic suprà Noster p. 196. dixit διάβασιν διαβαίνειν: p. 142. φυλακὰς φυλάξειν, ubi vide notata. Sic et *Æschin.* Κατὰ Κτησιφ. p. 61. edit. *Steph.* — πότερα αὐτὸν δεῖ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθῆναι, ἢ &c. Et apud *Athen.* l. 15. c. 10. — χιδαίοις στεφανωθέντα στεφάνοις &c.

c Στολαῖς·] *Tho. Magist.* Ἴστεον ὅτι ἐσθὴς καὶ στολὴ διαφέρει, τῷ μὲν τὴν ἐσθῆτα ἐπὶ τῶν ἁπλῶς ἐνδυμάτων τάττεσθαι· τὴν δὲ στολὴν, ἐπὶ τῶν διαφόρων σχημάτων τῶν ἐσθήτων· οἷον ἄλλη στολὴ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἄλλη τῶν βαρβάρων.

d Ἐνεοῖς] *Suid.* Ἐνεός· (sic enim apud hunc scribitur) ἄφωνος, κωφός: adductis ibidem Xenophontis hisce verbis. *Hesych.* Ἐνεὸς — κωφὸς, ὃς οὔτε ἀκούει οὔτε λαλεῖ. MS. Eton. et editiones quædam veteres, pro ὥσπερ ἐνεοῖς, pessimè exhibent ὥσπερ νέοις, quam tamen vitiosam scripturam sequutus *Amasæus* verterat *tanquam adolescentibus*.

e Περσίζοντος] Plenè dixerit τῇ φωνῇ uti p. 158. βοιωτιάζων τῇ φωνῇ, ubi vide n. a.

εἶναι Χάλυβας, [a] καὶ τὴν ὁδὸν ἔφραζεν, ᾗ εἴη. Καὶ αὐτὸν τότε μὲν ᾤχετο ἄγων Ξενοφῶν πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ [b] οἰκέτας, καὶ ἵππον, ὃν εἰλήφει, παλαιότερον δίδωσι τῷ κωμάρχῃ ἀναθρέψαντι καταθῦσαι, (ὅτι [c] ἤκουσεν αὐτὸν ἱερὸν εἶναι τοῦ Ἡλίου) δεδιὼς μὴ ἀποθάνῃ· ἐκεκάκωτο γὰρ [d] ὑπὸ τῆς πορείας· [e] αὐτὸς δὲ τῶν πώλων λαμβάνει, καὶ τῶν ἄλλων στρατηγῶν καὶ λοχαγῶν ἔδωκεν ἑκάστῳ πῶλον. Ἦσαν δ' οἱ [f] ταύτῃ ἵπποι μείονες μὲν τῶν Περσικῶν, θυμοειδέστεροι δὲ πολλῷ. Ἐνταῦθα δὴ καὶ διδάσκει ὁ κωμάρχης περὶ τοὺς πόδας τῶν ἵππων καὶ τῶν ὑποζυγίων [g] σακκία περιδεῖν, ὅταν διὰ τῆς χιόνος [h] ἄγωσιν· ἄνευ γὰρ τῶν σακκίων κατεδύοντο μέχρι τῆς γαστρός.

[i] Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἦν ὀγδόη, τὸν μὲν ἡγεμόνα παραδίδωσι Χειρισόφῳ, τοὺς δ' [k] οἰκέτας καταλείπει τῷ κωμάρχῃ, πλὴν

quæ illuc duceret, indicabat. Et tunc quidem eum Xenophon ad familiam suam reducit, equúmque, quem sumpserat, seniorem vici præfecto tradit, ut enutritum mactaret, (quippe quòd eum Soli sacrum esse audîsset) veritus nè moreretur; nam itinere debilitatus fuerat: ipse de equuleis *istis quosdam* accipit, ac cæterorum ducum cohortiúmque præfectorum unicuique equuleum dedit. Erant autem equi hoc loco minores quidem Persicis, sed multò animosiores. Ibi tum *eos* docet etiam vici præfectus pedibus equorum et jumentorum sacculos illigare, quoties per nivem irent: nam absque sacculis ad ventrem usque *in nivem* demergebantur.

Cùm jam dies esset octavus, itineris ducem Cherisopho tradit *Xenophon*, vici tamen præfecto domesticos relinquit, præter *unum* filium jam pubescen-

a Καὶ τὴν ὁδὸν &c.] Sic paulò suprà p. 256. οἶνον ἔφρασεν ἔνθα ἦν &c. ubi vide n. f. Adde p. 242. n. a. et p. 202. n. d.

b Οἰκέτας,] Vide sis K. Π. p. 250. n. i. Edit. Oxon. 1727.

c Ἤκουσεν αὐτὸν ἱερὸν &c.] Consule Dissertat. 2. K. Π. præmissæ p. 41. Edit Oxon. 1727. et eruditiss. *Bocharti* Hieroz. l. 2. c. 10.

d Ὑπὸ τῆς πορείας·] *Scil.* ad Cherisophum, cujus meminit p. 257.

e Αὐτὸς δὲ τῶν πώλων] MS. Eton. τὸν πῶλον. Sed receptam nemo lectionem improbabit, qui memoriâ repetet ellipseos sæpiùs antehac expositæ exempla: quæ si quis desideret, adeat p. 222. n. d. Adde Matth. XXIII. 34. ubi omnino præter rem hebraïsmum nonnulli se deprehendisse putârunt.

f Ταύτῃ] Plenè, ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ seu μερίδι. Vide p. 85. n. c. et p. 179. n. e.

g Σακκία περιδεῖν, &c.] Ad vocem primam *Poll.* tantùm nominant Lexicographi. Rationem hanc equos per nives expediendi tangit Cl. *Montfauc.* Antiq. Illustr. T. 4. par. 1. p. 79.

h Ἄγωσιν] Absolutè verbum hoc passim adhibet Noster: vide p. 227. n. d. atque ità quidem positum non incommodè quibusdam in locis verti potest *ire, pergere.* Sic utique vertendum est Matth. XXVI. 46. Joh. XI. 7.

i Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἦν ὀγδόη,] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 259. ἐμμείναντες δὲ ταῖς κώμαις ἡμέρας ὀκτὼ, παρεγενήθησαν εἰς τὸν Φᾶσιν &c. Cæterùm, per ἡγεμόνα Noster vult κωμάρχην.

k Οἰκέτας] De quibus modo suprà n. b.

τοῦ υἱοῦ ἄρτι ἡβάσκοντος. Τοῦτον δ' [a] Ἐπισθένει Ἀμφιπολίτῃ παραδίδωσι φυλάττειν, ὅπως, εἰ καλῶς ἡγήσαιτο, ἔχων καὶ τοῦτον ἀπίοι. [b] Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εἰσεφόρησαν ὡς ἐδύναντο πλεῖστα, [c] καὶ ἀναζεύξαντες ἐπορεύοντο. Ἡγεῖτο δ' αὐτοῖς ὁ κωμάρχης λελυμένος διὰ χιόνος· [d] καὶ ἤδη τ' ἦν τῷ ἐν τρίτῳ σταθμῷ, καὶ ὁ Χειρίσοφος αὐτῷ ἐχαλεπάνθη, ὅτι οὐκ εἰς κώμας ἦγεν. Ὁ δ' ἔλεγεν ὅτι οὐκ εἶεν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Ὁ δὲ Χειρίσοφος αὐτὸν ἔπαισε μὲν, [e] ἔδησε δ' οὔ· [f] ἀπὸ δὲ τούτου ἐκεῖνος τῆς νυκτὸς ἀποδρὰς ᾤχετο καταλιπὼν τὸν υἱόν. [g] Τοῦτό γε δὴ Χειρισόφῳ καὶ Ξενοφῶντι μόνον διάφορον ἐν τῇ πορείᾳ ἐγένετο, ἡ τοῦ ἡγεμόνος κάκωσις καὶ ἀμέλεια. Ἐπισθένης δὲ ἠράσθη τε τοῦ παιδὸς, καὶ [h] οἴκαδε κομίσας πιστοτάτῳ ἐχρῆτο.

Μετὰ τοῦτο σταθμοὺς ἑπτὰ ἐπορεύθησαν, [i] ἀνὰ πέντε

tem. Hunc Epistheni Amphipolitano adservandum tradit, ut, si rectè ducis officio functus esset, cum illo etiam *recepto domum* rediret. In domum autem ejus quàm poterant plurima invexerunt; et motis castris pergebant. Ducebat eos vici præfectus per nivem solutus; jámque tertiis erant in castris, cùm Cherisophus ei succensuit, *propterea* quòd non ad vicos duceret. Negabat is *vicos* hoc esse in loco. At Cherisophus eum cecidit quidem, sed non ligavit: hinc ille noctu relicto filio aufugit. Hoc unicum sanè Cherisophum inter et Xenophontem *hoc toto* itinere *peperit* dissidium, ducis *nimirum* iniqua castigatio et *in eodem servando* negligentia. Puerum autem adamavit Episthenes, et ubi domum deduxisset, fidelissimo utebatur.

Post hæc castris septem, parasangas singulos in dies quinque, progressi

a Ἐπισθένει] MS. Eton. Κλεισθένει. Idem inferiùs paulò, Κλεισθένης. Sed nil mutandum: hic enim Episthenes esse videtur, cujus et infrà Noster meminit libro 7. ferè medio, ubi cum vulgatis libris non dissidet MS. Eton.

b Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν &c.] Quod se facturos suprà p. 256. promiserat Xenophon.

c Καὶ ἀναζεύξαντες] Vide p. 202. n. a.

d Καὶ ἤδη τ' ἦν —, καὶ &c.] Sic rectè locum distinxit *Steph.* nec aliter suprà Noster p. 60. Καὶ ἤδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ &c. Et p. 62. Καὶ ἤδη τε ἦν μέσον ἡμέρας, καὶ &c. atque alibi sæpé. Perperam itaque *Leunclav.* καὶ ἤδη τ' ἦν ἐν τῷ τρίτῳ σταθμῷ· καὶ ὁ &c. Porrò ἦν hìc loci ponitur pro ἦσαν, de quo vide p. 40. n. g.

e Ἔδησε δ' οὔ·] De more duces itineris, suspectos præsertim et ignotos, adservandi lege quæ congessit *Freinsh.* ad *Q. Curt.* l. 5. c. 4. p. 338. edit. *Snakenb.*

f Ἀπὸ δὲ τούτου] Idem, opinor, valent atque ἐκ τούτου δὲ, quâ de phrasi vide scripta suprà p. 153. n. b.

g Τοῦτό γε δὴ &c.] Editi, quos vidi, omnes dant τοῦτό τε δὴ &c. MS. Eton. τότε δὴ &c. pro quibus, monente *Stephano*, reposui τοῦτό γε &c.

h Οἴκαδε] *Scil.* in Græciam: quod sonat etiam vox ista p. 116. et alibi sæpé.

i Ἀνὰ] Distributioni etiam significandæ, non eâdem sanè ubique ratione, inservit ista particula Matth. XX. 9. Luc. IX. 3. 14. Joh. II. 6. Æqualem itidem distributionem suprà denotat p. 197. ἐπαύσαντο ἐξ λόχους ἀνὰ ἑκατὸν ἄνδρας, &c.

παρασάγγας τῆς ἡμέρας, παρὰ τὸν Φᾶσιν ποταμὸν, εὖρος ὡς πλεθριαῖον. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα· [a] ἐπὶ δὲ τῇ εἰς τὸ πεδίον ὑπερβολῇ ἀπήντησαν αὐτοῖς Χάλυβες καὶ [b] Τάοχοι καὶ Φασιανοί. Χειρίσοφος δὲ, ἐπεὶ κατεῖδε τοὺς πολεμίους ἐπὶ τῇ ὑπερβολῇ, ἐπαύσατο πορευόμενος, ἀπέχων [c] ὡς τριάκοντα σταδίους· ἵνα μὴ [d] κατὰ κέρας ἄγων πλησιάσῃ τοῖς πολεμίοις· παρήγγειλε δὲ τοῖς ἄλλοις παράγειν τοὺς λόχους, ὅπως ἐπὶ φάλαγγος γένοιτο τὸ στράτευμα. Ἐπεὶ δὲ ἦλθον οἱ ὀπισθοφύλακες, συνεκάλεσε τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς, καὶ ἔλεξεν ὧδε·

Οἱ μὲν πολέμιοι, ὡς ὁρᾶτε, κατέχουσι τὰς ὑπερβολὰς τοῦ ὄρους· [e] ὥρα δὲ βουλεύεσθαι ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιούμεθα. Ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ παραγγέλλειν μὲν ἀριστοποιεῖσθαι τοῖς στρατιώταις, ἡμᾶς δὲ βουλεύεσθαι εἴτε τήμερον εἴτε αὔριον δοκεῖ ὑπερβάλλειν τὸ ὄρος. Ἐμοὶ δέ γε, ἔφη ὁ Κλεάνωρ, δοκεῖ, ἐπὰν ὡς τάχιστα ἀριστήσωμεν, ἐξοπλισαμένους ὡς τάχιστα ἰέναι ἐπὶ [f] τοὺς ἄνδρας. Εἰ γὰρ δια-

sunt ad Phasin amnem, latitudine ferè plethri. Hinc castris binis, decem parasangas progressi sunt: ac in montium jugis, per quæ in planitiem transeundum erat, Chalybes iis et Taochi et Phasiani occurrerunt. Cherisophus autem, posteaquam hostes *eo in loco*, quo transeundum erat, conspexit, progredi desivit, cùm triginta stadiorum intervallo abesset; ut nè ductâ in cornu acie ad hostes propiùs accederet: aliis mandat cohortes promoverent, ut in phalangem coïrent copiæ. Ac ubi ii, terga qui tutabantur, venissent, duces et cohortium præfectos convocavit, atque in hunc modum loquutus est:

Hostes, utì videtis, montis juga tenent, tempúsque *est* deliberandi quo pacto quàm optimè dimicemus. Ipse quidem arbitror militibus ut prandeant denuntiandum esse, nobis autem consultandum hodiéne *potiùs* an cras mons superandus videatur. Mihi verò, inquit Cleanor, videtur, cùm primùm pransi fuerimus, capienda esse arma et quàm celerrimè adversùs homines pergen-

a Ἐπὶ δὲ τῇ &c.] Pleniùs suprà p. 246. ὡς ἐπὶ τῇ ὑπερβολῇ τοῦ ὄρους ἐν &c. mox etiam infrà, κατέχουσιν τὰς ὑπερβολὰς τοῦ ὄρους &c. et sic alibi. Adi sis p. 220. n. c.

b Τάοχοι] Nomen hoc *Diodoro Sic.* l. 14. p. 259. restituendum videtur; apud quem ibi legimus de Græcis hisce, διεπορεύοντο τὴν Χάων καὶ Φασιανῶν χώραν. Malim τὴν Ταόχων καὶ &c. nisi fortè lenius ex *Stephano Byz.* petendum sit remedium, scribendúmque adeò, — τὴν Τάων καὶ &c. nam sic ille: Τάοχοι, ἔθνος ἐνδοτέρω τοῦ Πόντου — Τούτους τινὲς Τάους καλοῦσιν.

c Ὡς τριάκοντα] MS. Eton. εἰς πεντήκοντα. Editi quidam exhibent etiam πεντήκοντα, quam et *Amasæus* in loco vertendo sequutus est scripturam.

d Κατὰ κέρας ἄγων &c.] Quid sit κατὰ κέρας ἄγειν, quid ἐπὶ φάλαγγος ἄγειν, dicendum in curis secundis ad Κ. Π. illustrandam insumendis.

e Ὥρα δὲ βουλεύεσθαι] Adi sis p. 179. n. e.

f Τοὺς ἄνδρας.] Consule p. 203. n. a.

τρίψομεν τὴν τήμερον ἡμέραν, οἵ τε νῦν ὁρῶντες ἡμᾶς πολέμιοι θαρσαλεώτεροι ἔσονται, καὶ ἄλλους εἰκὸς, τούτων θαῤῥούντων, πλέους προςγενέσθαι.

Μετὰ τοῦτον Ξενοφῶν εἶπεν, “[a] Ἐγὼ δ' οὕτω γινώσκω· “Εἰ μὲν ἀνάγκη ἐστὶ μάχεσθαι, τοῦτο δεῖ παρασκευάσασ-“θαι, ὅπως ὡς κράτιστα μαχούμεθα· εἰ δὲ βουλόμεθα “ὡς ῥᾷστα ὑπερβάλλειν, τοῦτό μοι δοκεῖ σκεπτέον εἶναι, “[b] ὅπως ἐλάχιστα μὲν τραύματα λάβοιμεν, ὡς ἐλάχιστα “δὲ σώματα ἀνδρῶν ἀποβάλοιμεν. Τὸ μὲν οὖν ὄρος ἐστὶ “τὸ ὁρώμενον πλέον ἢ [c] ἐφ' ἑξήκοντα στάδια, ἄνδρες δ' οὐ-“δαμῇ [d] φυλάττοντες ἡμᾶς φανεροί εἰσιν, [e] ἀλλ' ἢ κατὰ “ταύτην τὴν ὁδόν· πολὺ οὖν [f] κρεῖττον τοῦ ἐρήμου ὄρους καὶ “κλέψαι τι πειρᾶσθαι λαθόντας, καὶ ἁρπάσαι φθάσαντας, “ἣν δυνώμεθα, μᾶλλον ἢ πρὸς ἰσχυρὰ χωρία καὶ ἄνδρας

dum. Nam si diem hodiernum contriverimus, et qui jam nos vident hostes fidentiores erunt, et alios consentaneum est, istis fiduciam præ se ferentibus, plures accessuros.

Post hunc Xenophon, “Ego verò sic statuo, inquit: Si pugnare quidem “necesse sit, ad hoc nos nosmet parare oportet, ut quàm fortissimè pugne-“mus; sin quàm facillimè *montem* superare volumus, hoc mihi providendum “esse videtur, ut quàm paucissima accipiamus vulnera, quàm paucissima “hominum amittamus corpora. Ac mons quidem *hic* qui conspicitur, ampliùs “quàm ad stadia sexaginta *porrigitur*, cùm nulli usquam homines, qui nos “observent, adpareant, præterquàm in hâc viâ: quapropter multò potius “*fuerit*, et in aliquam montis deserti partem furtim ut invadamus clam ope-“ram dare, et *ipsis*, si poterimus, præripiamus, quàm adversùs loca munita

a Ἐγὼ δ' οὕτω γινώσκω· Εἰ &c.] Sic legit et ferè locum distinxit *Stephanus*. MS. Eton. et edit. *Ald.* ἐγὼ δ' οὕτω γινώσκω· εἰ μὲν — τοῦτο δὴ παρασκευάσασθε, &c. *Leunclav.* ἐγὼ δ' οὕτω γινώσκω, εἰ μὲν — τοῦτο δὴ παρασκευάσασθαι, &c.

b Ὅπως ἐλάχιστα &c.] Particula ὡς inter voces istas ponenda videtur. Sic suprà modò, ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιούμεθα — ἐπὰν ὡς τάχιστα — ὅπως ὡς κράτιστα μαχούμεθα.

c Ἐφ' ἑξήκοντα στάδια,] Supple ἐκτεινόμενον, vel quid aliud huic sensu congruens.

d Φυλάττοντες] *Hesych.* et *Etymol.* m. Φυλάσσειν, ἐπιτηρεῖν. Sic eo usus *Ælian.* V. H. l. 2. c. 17. οἱ Μάγοι προσέταξαν — τινὶ τῶν πλησίον παρεστώτων φυλάξαι τὸν Ὦχον, τῆς &c. Καὶ ὁ μὲν ἐφύλαττε τηρῶν τοῦτο, &c. Et *Thucyd.* l. 3. c. 105. Οἱ δὲ Ἀκαρνᾶνες —— φυλάσσοντες τοὺς μετὰ Εὐρυλόχου Πελοποννησίους, μὴ λάθωσι πρὸς &c.

e Ἀλλ' ἢ] *Phavorino* observante, ἀντὶ τοῦ εἰ μὴ, ut et infrà lib. vii. easdem adhibet particulas: ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχω, ἀλλ' ἢ μικρόν τι. Et Apost. 1. ad Cor. III. 5. Τίς οὖν ἐστι Παῦλος, Τίς δὲ Ἀπολλὼς, ἀλλ' ἢ &c.

f Κρεῖττον — μᾶλλον ἢ] Sic et *Isocrat.* in Ἑλέν. ἐγκωμ. p. 213. edit. *H. Steph.* ἀλλ' ἡγήσατο κρεῖττον εἶναι τεθνάναι, μᾶλλον ἢ &c.

" παρεσκευασμένους μάχεσθαι. Πολὺ γὰρ ῥᾷον [a] ὄρθιον " ἀμαχεὶ ἰέναι, ἢ ὁμαλὸν, ἔνθεν καὶ ἔνθεν πολεμίων ὄντων· " καὶ νύκτωρ ἀμαχεὶ μᾶλλον ἂν τὰ πρὸ ποδῶν ὁρῴη τις, ἢ " μεθ' ἡμέραν μαχόμενος· καὶ ἡ τραχεῖα τοῖς ποσὶν ἀμα- " χεὶ ἰοῦσιν [b] εὐμενεστέρα, ἢ ὁμαλὴ, τὰς κεφαλὰς βαλλο- " μένοις. Κλέψαι δὲ οὐκ ἀδύνατόν μοι δοκεῖ εἶναι, ἐξὸν " μὲν νυκτὸς ἰέναι, ὡς μὴ δύνασθαι ὁρᾶσθαι· ἐξὸν δὲ [c] ἀπελ- " θεῖν τοσοῦτον, ὡς μὴ αἴσθησιν παρέχειν. [d] Δοκοῦμεν δ' " ἄν μοι, [e] ταύτῃ προσποιούμενοι προσβαλεῖν, ἐρημοτέρῳ ἂν " τῷ ἄλλῳ ὄρει χρῆσθαι· μένοιεν γὰρ αὐτοῦ μᾶλλον ἀθρόοι " οἱ πολέμιοι. Ἀτὰρ τί ἐγὼ περὶ κλοπῆς συμβάλλομαι; " [f] Ὑμᾶς γὰρ ἔγωγε, ὦ Χειρίσοφε, ἀκούω τοὺς Λακεδαι- " μονίους, [g] ὅσοι ἐστὶ τῶν ὁμοίων, εὐθὺς ἐκ παίδων κλέπτειν

" et homines paratos dimicare. Nam longè facilius *est* sine prælio viâ arduâ " ire, quàm planâ, si hostes omni ex parte adsint: nocte etiam quæ ante " pedes sunt meliùs quis cernat, *si* absque pugnâ *pergere liceat*, quàm inter- " diu, si pugnet: aspera quoque pedibus *via*, iis qui sine prælio iter faciunt " facilior *est*, quàm plana iis, quorum feriuntur capita. Posse autem fieri ut " furtim *jam* agamus mihi quidem videtur, cùm noctu *ità* pergere liceat, ut " conspici non possimus; liceat etiam eousque discedere, ut nullum *iis nostrî* " indicium præbeamus. Censeo etiam nos, hâc si parte *eos* invasuros simu- " lemus, reliquas montis partes desertiores reperturos: nam hìc potiùs hos- " tes conferti substiterint. Verùm quid ego de furto in medium adfero? " Nam vos equidem, Cherisophe, Lacedæmonios, quotquot *vestrûm* pares

a Ὄρθιον — ἰέναι, ἢ &c.] Sic ferè Noster in Κυνηγετ. haud ità longè ab init. Θέουσι γὰρ (lepores) μάλιστα τὰ ἀνάντη, ἢ τὰ ὁμαλά. Ibid. pauld inferiùs, Εἰ δ' ἔφυγεν ὄρθιον, &c. quæ vox ultima adverbialiter poni videtur: ad cæteras ex χωρίον, de cujus ellipsi vide p. 227. n. g. petendum est supplementum.

b Εὐμενεστέρα,] Sensu etiam metaphorico vocem hanc adhibet *Thucyd*. l. 2. c. 74. ἐπὶ γῆν τήνδε ἤλθομεν — καὶ παρέσχετε αὐτὴν εὐμενῆ ἐναγωνίσασθαι &c.

c Ἀπελθεῖν τοσοῦτον,] Quod quidam (adnotante ad *Amas*. versionem *Steph*.) significare putant, *abscedere tam lento gradu, ut* &c. Leunclav. reddit, *tanto ex intervallo sejunctos ab eis iter facere, ut* &c. Plenè dixeris — εἰς τοσοῦτον διάστημα ἀπ' αὐτῶν, ὡς &c.

d Δοκοῦμεν δ' ἄν μοι,] *Thom. Magister:* Ὥσπερ λέγομεν, Δοκῶ μοι, οὕτω καί μοι δοκοῦμεν, ἐπὶ πληθυντικοῦ: quod ostendit exemplis ex *Platone* et *Demosthene* prolatis. Sic et Noster Κ. Π. p. 356. Edit. Oxon. 1727. καλόν τι ἂν μοι δοκοῦμεν &c. quod pro μοὶ δοκῶ, antehac edito, ex MSto Bodl. reposui.

e Ταύτῃ] Vide sis p. 223. n. f.

f Ὑμᾶς γὰρ ἔγωγε, &c.] Consulendus Noster Λακεδαιμ. Πολιτ. haud longè ab initio: *Plutarch*. in vitâ *Lycurgi* p. 50. His adde quæ disserit cultissimi vir ingenii *Rollinus* in opere, quod inscribitur *De la maniére d' enseigner et d' etudier* &c. Tom. 3. part. 3. p. 465 et seq. edit. Paris.

g Ὅσοι ἐστὶ τῶν ὁμοίων,] Apud Lacedæmonios ὅμοιοι iidem ferè videntur fuisse, atque ὁμότιμοι apud Persas, i. e. *pari honore ac dignitate præditi*. De iisdem Noster Hist. Gr. l. 3. ferè medio: Οὗτος δὲ (Κινάδων) ἦν καὶ τὸ εἶδος νεανίσκος καλὸς,

" μελετᾶν· καὶ οὐκ αἰσχρὸν εἶναι, ἀλλὰ ἀναγκαῖον κλέπ-
" τειν ὅσα μὴ κωλύει νόμος. Ὅπως δὲ ὡς κράτιστα κλέπ-
" τητε καὶ πειρᾶσθε λανθάνειν, [a] νόμιμον ἄρα ὑμῖν ἐστιν,
" ἐὰν ληφθῆτε κλέπτοντες, μαστιγοῦσθαι. Νῦν οὖν μάλα
" σοι καιρός ἐστιν ἐπιδείξασθαι τὴν παιδείαν, καὶ φυλάτ-
" τεσθαι μέντοι μὴ ληφθῶμεν [b] κλέπτοντες τοῦ ὄρους, ὡς
" μὴ πολλὰς πληγὰς λάβωμεν."

Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη ὁ Χειρίσοφος, καὶ ἐγὼ ὑμᾶς ἀκούω τοὺς Ἀθηναίους δεινοὺς εἶναι κλέπτειν [c] τὰ δημόσια, (καὶ μάλα ὄντος δεινοῦ τοῦ κινδύνου τῷ κλέπτοντι) καὶ τοὺς κρατίστους μέντοι μάλιστα, εἴπερ ὑμῖν οἱ κράτιστοι ἄρχειν ἀξιοῦνται· ὥστε ὥρα καὶ σοὶ ἐπιδείκνυσθαι τὴν παι-

" estis, statim à pueris furta meditari audio: nec esse turpe, sed necessari-
" um furari, quæ lex auferre non vetat. Ut autem quàm solertissimè fure-
" mini detísque operam ut lateatis, legibus utique apud vos sancitum est,
" ut, si in furto deprehendamini, flagris cædamini. Itaque jam tibi *idonea*
" admodum opportunitas est institutionem ostendendi, et verò etiam caven-
" di nè deprehendamur dum partem aliquam montis furtim invadimus, ut nè
" multas plagas accipiamus."

At verò, inquit Cherisophus, et ego vos audio Athenienses solertiâ publicas opes furandi valere, (quanquam gravissimum furanti periculum sit *propositum*) et verò præstantissimos potissimùm, siquidem apud vos præstantissimi *quique* digni qui magistratum gerant censentur: itaque *jam* tibi quo-

καὶ τὴν ψυχὴν εὔρωστος, οὐ μέντοι τῶν ὁμοίων. Ii autem ὅμοιοι Lacedæmoniis censebantur, qui cùm vitam à teneris annis ex legum præscripto instituissent, sic demum ad rempublicam accedebant. Noster in Λακεδαιμ. Πολιτ. haud ità longè à fine: Ἐπέθηκε δὲ (Lycurgus) καὶ τὴν ἀνυπόστατον ἀνάγκην ἀσκεῖν ἅπασαν πολιτικὴν ἀρετήν. Τοῖς μὲν γὰρ τὰ νόμιμα ἐκτελοῦσιν ὁμοίως ἅπασι τὴν πόλιν οἰκείαν ἐποίησε, καὶ οὐδὲν ὑπελογίσατο οὔτε σωμάτων οὔτε χρημάτων ἀσθένειαν. Εἰ δέ τις ἀποδειλιάσειε τοῦ τὰ νόμιμα διαπονεῖσθαι, τοῦτον ἐκεῖ ἀπέδειξε μή τε νομίζεσθαι ἔτι τῶν ὁμοίων εἶναι. De phrasi ipsa ἐστὶ τῶν &c. vide K. Π. p. 607. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

a Νόμιμον ἄρα ὑμῖν &c.] Noster ibid. Εἴποι δ' ἂν οὖν τις, Τί δῆτα, εἴπερ τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζε (Lycurgus,) πολλὰς πληγὰς ἐπέβαλλε τῷ ἁλισκομένῳ; Ὅτι, φημὶ ἐγὼ, καὶ τἄλλα ὅσα ἄνθρωποι διδάσκουσι, κολάζουσι τὸν μὴ καλῶς ὑπηρετοῦντα. Κἀκεῖνοι μὲν οὖν τοὺς ἁλισκομένους, ὡς κακῶς κλέπτοντας, τιμωροῦνται. *Plutarch.* in vitâ *Lycurg.* p. 50. ἂν ἁλῷ, πολλὰς λαμβάνει πληγὰς &c. *Sextus Empir.* Pyrrhon. Hypotyp. l. 3. c. 24. p. 181. edit. Lips. Φασὶ δέ τινες ὅτι καὶ οἱ Λάκωνες τοὺς κλέψαντας ἐκόλαζον, οὐ διὰ τὸ κεκλοφέναι, ἀλλὰ διὰ τὸ πεφωρᾶσθαι. Ubi vide sis quæ Cl. *Fabric.* notavit.

b Κλέπτοντες τοῦ ὄρους,] Post κλέπτοντες intellige τι. Sic suprà modò. p. 262. τοῦ ἐρήμου ὄρους καὶ κλέψαι τι πειρᾶσθαι; et infrà paulò, λάβωμέν τι τοῦ ὄρους. De ellipsi particulæ istius vide p. 41. n. c. et K. Π. p. 390. n. 1. Edit. Oxon. 1727. *Leunclav.* scribendum κλέπτοντές τι τοῦ ὄρους existimavit.

c Τὰ δημόσια,] *Scil.* χρήματα: quod deest itidem Luc. XI. 41. Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε &c. quam sic suppleveris loquutionem, Πλὴν κατὰ τὰ ἐνόντα &c. Nomen idem omittit *Herodian.* l. 7. sect. 9. simúlque supplendi rationem indicat: μετῆλθεν (Maximinus) ἐπὶ τὰ δημόσια· καὶ εἴ τινα ἦν χρήματα &c.

δείαν. Ἐγὼ μὲν τοίνυν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ἕτοιμός εἰμι, τοὺς ὀπισθοφύλακας ἔχων, ἐπειδὰν δειπνήσωμεν, ἰέναι καταληψόμενος τὸ ὄρος. Ἔχω δὲ καὶ ἡγεμόνας· οἱ γὰρ [a] γυμνῆται τῶν ἐφεπομένων ἡμῖν [b] κλοπῶν ἔλαβόν τινας ἐνεδρεύσαντες· [c] καὶ τούτων πυνθάνομαι ὅτι οὐκ ἄβατόν ἐστι τὸ ὄρος, ἀλλὰ [d] νέμεται καὶ αἰξὶ καὶ βουσίν· ὥστε, ἤν περ ἅπαξ λάβωμέν τι τοῦ ὄρους, [e] βατὰ καὶ τοῖς ὑποζυγίοις ἔσται. Ἐλπίζω μέντοι οὐδὲ τοὺς πολεμίους [f] μενεῖν ἔτι, ἐπειδὰν ἴδωσιν ἡμᾶς ἐν τῷ ὁμοίῳ ἐπὶ τῶν ἄκρων· οὐδὲ γὰρ νῦν ἐθέλουσι καταβαίνειν εἰς τὸ ἴσον ἡμῖν. Ὁ δὲ Χειρίσοφος εἶπε, Καὶ τί δεῖ σε ἰέναι, καὶ λείπειν τὴν ὀπισθοφυλακίαν; ἀλλ' ἄλλους πέμψον, ἐὰν μή τινες ἐθελούσιοι

que tempus *est oblatum* institutionis *vestræ* specimen edendi. Ego verò, ait Xenophon, paratus sum ut cum extremo agmine, posteaquam cibum ceperimus, pergam ac montem occupem. Duces etiam itineris habeo: quippe milites expediti de furibus quosdam illis, qui nos sequuntur, ex insidiis ceperunt: atque ex his audio montem non esse inaccessum, sed in eo tum à capris tum à bobus pastum quæri: adeò ut, si semel aliquam montis partem ceperimus, jumentis etiam *loca* erunt pervia. At nè quidem hostes diutiùs mansuros spero, posteaquam nos pariter *cum ipsis* in summis verticibus viderint: neque enim hoc tempore in æquum nobiscum volunt *locum* descendere. Et Cherisophus, Cur te, inquit, ire oportet, ac curam agminis extremi relinquere? quin alios mittito, nisi se quidam sponte obtulerint. Tum

a Γυμνῆται] MS. Eton. et *Suid.* γυμνῆτες. Sed vide pag. 215. n. b. Adde K. Π. p. 519. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

b Κλοπῶν] Mirum, inquit *Stephanus*, si Xenophon κλοπῶν, ac non potiùs κλοπέων, scripserit. Fallitur omnino vir doctus: neque enim κλοπεὺς, sed κλὼψ, rectus est casus hìc loci quærendus. *Suidas:* Κλώψ· ὁ κλέπτης· Ξενοφῶν· Εἰσὶ γυμνῆτες τῶν ἐφεπομένων ἡμῖν κλωπῶν. Voces *Suidæ* priores ex Xenophontis exemplaribus corrigendæ sunt.

c Καὶ τούτων &c.] In editis antehac libris sic legitur et distinguitur locus; ἔλαβόν τινας ἐνεδρεύσαντες τούτων· καὶ πυνθάνομαι &c. In MSto Eton. deest illud τούτων: quod tamen, positâ post ἐνεδρεύσαντες distinctionis notâ, rectiùs retinendum videtur, et cum sequentibus (quod maluit etiam *Steph.*) connectendum. Solent enim auctores casum istum verbo πυνθάνομαι adjungere, suppressis præpositionibus παρὰ vel ἐκ. Res est notissima.

d Νέμεται] MS. Eton. et edit. *Ald.* γέμεται: quam scripturam sequutus est *Amasæus.* Sed vulgatam huic libens prætulerim: alioquin dixisset, opinor, Noster, non γέμεται, sed γέμει, sequente utriusque nominis casu genitivo.

e Βατὰ] *Hesych.* et *Phavor.* Βατὸν, βάσιμον, ἐν ᾧ δύναταί τις ἐπιβαίνειν. *Suid.* Βατά· βάσιμα, addito ex *Arriano* exemplo. Cæterùm, intelligendum hìc esse χωρία, ex iis, quæ jam suprà non uno loco de vocis istius ellipsi monuimus, facilè constabit. Tu sis vide p. 263. n. a.

f Μενεῖν ἔτι,] *Leunclav.* aliique minùs rectè legunt μένειν ἔτι, &c. Erratum vidit *Portus*, monuítque adeò vel subaudiendum ἂν particulam, ut pro futuro μενεῖν accipiatur, vel etiam μενεῖν legendum: quod *Stephanus* quidem rectè in orationem recepit.

φαίνωνται. Ἐκ τούτου [a] Ἀριστώνυμος Μεθυδριεὺς ἔρχεται ὁπλίτας ἔχων· καὶ Ἀριστέας Χῖος, γυμνήτας· καὶ Νικόμαχος [b] Οἰταῖος, γυμνήτας· καὶ σύνθημα ἐποιήσαντο, ὁπότε ἔχοιεν τὰ ἄκρα, πυρὰ καίειν πολλά. Ταῦτα συνθέμενοι ἠρίστων· ἐκ δὲ τοῦ ἀρίστου προήγαγεν [c] Ἀριστώνυμος τὸ στράτευμα πᾶν ὡς δέκα στάδια πρὸς τοὺς πολεμίους, ὅπως ὡς μάλιστα δοκοίη [d] ταύτῃ προσάξειν.

Ἐπεὶ δὲ ἐδείπνησαν καὶ νὺξ ἐγένετο, οἱ μὲν ταχθέντες ᾤχοντο, καὶ καταλαμβάνουσι τὸ ὄρος· οἱ δ' ἄλλοι αὐτοῦ ἀνεπαύοντο. Οἱ δὲ πολέμιοι, ὡς ᾔσθοντο ἐχόμενον τὸ ὄρος, ἐγρηγόρησαν, καὶ ἔκαιον πυρὰ πολλὰ διὰ νυκτός. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, Χειρίσοφος μὲν θυσάμενος ἦγε κατὰ τὴν ὁδόν· οἱ δὲ, τὸ ὄρος καταλαβόντες καὶ τὰ ἄκρα, ἐπῄεσαν. Τῶν δ' αὖ πολεμίων τὸ μὲν πολὺ ἔμενεν ἐπὶ τῇ ὑπερβολῇ τοῦ ὄρους, μέρος δ' αὐτῶν ἀπήντα τοῖς κατὰ τὰ ἄκρα. Πρὶν δὲ ὁμοῦ εἶναι [e] τοὺς πολεμίους, ἀλλήλοις συμμιγνύουσιν οἱ κατὰ τὰ ἄκρα· καὶ νικῶσιν οἱ Ἕλληνες

verò Aristonymus Methydriensis cum gravis armaturæ venit militibus; et Aristeas Chius cum expeditis; cum expeditis etiam Nicomachus Œtëus: atque *id* signum convenit, ut cùm *montis* vertices occupâssent, multos accenderent ignes. His *ità* compositis prandent; et à prandio copias omnes Aristonymus decem ferè stadia hostes versùs produxit, ut quàm maximè *exercitum* hâc adducturus videretur.

Cœnati cùm essent ac nox advenisset, profecti sunt ii quibus erat hoc datum negotii, montémque occupant; cæteri ibi *infra montem* quiescebant. At hostes ubi montem occupatum intellexêre, vigilias egerunt, *totáque* nocte multos accenderunt ignes. Cùm dies advenisset, Cherisophus factâ re sacrâ *suos rectâ* viâ duxit; et illi, qui montem verticésque occupârant, *in hostes* contenderunt. Hostium verò vicissim pars maxima montis in superiore transitu manebat, pars eorum iis qui in jugis erant obviam ibat. Prius autem quàm hostes coïrent, manus inter se conserunt ii qui juga tenebant;

a Ἀριστώνυμος — Ἀριστέας &c.] Horum suprà p. 221 et seq. meminit.

b Οἰταῖος, γυμνήτας·] MS. Eton. et edit. *Ald.* ὀταῖος. *Amas.* vertit *Teïus.* *Steph.* et *Leunclav.* dant Οἰταῖος. Cæterùm, *Leunclav.* pingit hìc γυμνῆτας, suprà modò γυμνήτας. Et rectè quidem utraque se habet scriptura, si modò illam à recto γυμνὴς, hanc à γυμνήτης deducas. Vide p. 215. n. b.

c Ἀριστώνυμος] MS. Eton. habet ὁ Χειρίσοφος: ideò forsan, quòd aliàs nomini recepto soleat addi Μεθυδριεύς.

d Ταύτῃ] Vide p. 263. n. e.

e Τοὺς πολεμίους, &c.] MS. Eton. dat τοὺς πολλοὺς ἀλλήλων &c. Sed sana est vulgata lectio. *Phavor.* Συμμιγνῦναι λέγεται, τὸ συνέρχεσθαι, καὶ συνάπτειν καὶ συμβάλλειν, κατὰ νόμον πολέμου δυναμῇ συστάσεται.

καὶ διώκουσιν. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἐκ τοῦ πεδίου οἱ μὲν πελτασταὶ τῶν Ἑλλήνων δρόμῳ ἔθεον πρὸς τοὺς παρατεταγμένους· Χειρίσοφος δὲ [a] βάδην ταχὺ ἐφείπετο σὺν τοῖς ὁπλίταις. Οἱ δὲ πολέμιοι οἱ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐπειδὴ [b] τὸ ἄνω ἑώρων ἡττώμενον, φεύγουσι· καὶ ἀπέθανον μὲν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, γέῤῥα δὲ πάμπολλα ἐλήφθη· ἃ οἱ Ἕλληνες ταῖς μαχαίραις κόπτοντες, ἀχρεῖα ἐποίουν. Ὡς δ' ἀνέβησαν, θύσαντες, καὶ [c] τρόπαιον στησάμενοι, κατέβησαν εἰς τὸ πεδίον καὶ κώμας πολλῶν ἀγαθῶν γεμούσας.

Ἐκ δὲ τούτων ἐπορεύθησαν εἰς Ταόχους, σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας [d] τριάκοντα· καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπέλιπε· χωρία γὰρ ᾤκουν ἰσχυρὰ οἱ Τάοχοι, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐπιτήδεια πάντα εἶχον [e] ἀνακεκομισμένοι. [f] Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο εἰς χωρίον, ὃ πόλιν μὲν οὐκ εἶχεν οὐδ' οἰκίας, συνεληλυθότες δὲ ἦσαν αὐτόσε καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη πολλὰ, Χειρίσοφος μὲν πρὸς τοῦτο προσέβαλλεν εὐθὺς ἥκων· ἐπεὶ δὲ

vincúntque Græci et *hostes* persequuntur. Intereà etiam de planitie peltastæ Græci ad acie congressos cursu ferebantur: et Cherisophus gradatim *quidem sed* celeriter cum gravis armaturæ militibus subsequebatur. At hostes qui in viâ *substiterant*, cùm *suorum* partem in summo monte victam cernerent, fugam arripiunt: atque ex iis plerique periêre, permultáque capta sunt scuta; quæ Græci gladiis *ità* cædebant, *ut ad usum bellicum* inutilia redderent. Cùm adscendissent, factâ re sacrâ, tropæóque constituto, in planitiem et vicos multis bonis refertos descenderunt.

Indè castris quinque, parasangas triginta ad Taochos progressi sunt; et commeatus *jam* deficiebat: nam Taochi munitis in locis habitabant, in quibus commeatus etiam omnes *eò* subvectos tenebant. Cùm in locum pervenissent, ubi *tametsi* nec erat oppidum, nec domus, *tamen* illuc convenerant et viri et mulieres et jumenta multa, Cherisophus hunc, ut primùm *eò* venit

a Βάδην ταχὺ &c.] Sonare videntur *pleno gradu: δρόμῳ* quidem ferri Cherisophum, cùm ὁπλίτας duceret, minùs utique conveniebat. Sed ità tamen βάδην pergebat, ut ταχὺ, quàm maximâ potuit is celeritate, qui non currebat, subsequeretur. Passim autem βάδην πορεύεσθαι opponuntur τοῖς δρόμῳ θεῖν, τρέχειν &c. K. Π. p. 135. Edit. Oxon. 1727. οὔτι βάδην ὑπήκουσεν, ἀλλ' αἰεὶ τρέχων. p. 234. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κῦρος ἐπιλαθόμενος τοῦ βάδην, δρόμῳ ἡγεῖτο.

b Τὸ ἄνω &c.] *Scil. μέρος:* respice p. 126. n. a.

c Τρόπαιον] Lege p. 172. n. a. et *Diodor. Sic.* l. 14. p. 259.

d Τριάκοντα·] MS. Eton. et editi quidam πεντήκοντα. Adi p. 242. n. d. et p. 14. n. a.

e Ἀνακεκομισμένοι.] Confer. K. Π. p. 412. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

f Ἐπεὶ δὲ] *Leunclav.* et alius quidam pessimè dederunt ἐπεὶ καὶ, contra MSti Eton. atque cæterorum editorum, quos vidi, omnium fidem.

ἡ πρώτη τάξις ἔκαμνεν, ἄλλη προσῄει, καὶ αὖθις ἄλλη· οὐ γὰρ ἦν ἀθρόοις περιστῆναι, [a] ἀλλ' ἀπότομον ἦν κύκλῳ. Ἐπεὶ δὲ Ξενοφῶν ἦλθε σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξι καὶ πελτασταῖς καὶ ὁπλίταις, ἐνταῦθα δὴ λέγει Χειρίσοφος, [b] Εἰς καλὸν ἥκεις· τὸ γὰρ χωρίον αἱρετέον· τῇ γὰρ στρατιᾷ οὐκ [c] ἔστι τὰ ἐπιτήδεια, εἰ μὴ ληψόμεθα τὸ χωρίον.

Ἐνταῦθα δὴ κοινῇ ἐβουλεύοντο· καὶ τοῦ Ξενοφῶντος ἐρωτῶντος τί τὸ κωλύον εἴη εἰσελθεῖν, εἶπεν ὁ Χειρίσοφος, Ἀλλὰ μία αὕτη ἐστὶ πάροδος, ἣν ὁρᾷς· ὅταν δέ τις ταύτῃ [d] πειρᾶται παριέναι, κυλινδοῦσι λίθους ὑπὲρ ταύτης τῆς ὑπερεχούσης πέτρας· ὃς δ' ἂν καταληφθείη, [e] οὕτω διατίθεται. Ἅμα δ' ἔδειξεν αὐτῷ συντετριμμένους ἀνθρώπους καὶ σκέλη καὶ πλευράς. Ἢν δὲ τοὺς λίθους ἀναλώσωσιν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ἄλλο τι ἢ οὐδὲν [f] κωλύει παριέναι; οὐ γὰρ δὴ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁρῶμεν, εἰ μὴ ὀλίγους τούτους ἀνθρώπους· καὶ τούτων δύο ἢ τρεῖς ὡπλισμένους. Τὸ δὲ χωρίον, ὡς καὶ σὺ

adortus est: cúmque primus ordo *re gerendá* fatigaretur, alius accedebat, ac rursùm alius: nam conferti *locum*, quippe qui præruptus undique erat, circumsistere non poterant. Ubi verò Xenophon cum extremo agmine et peltastis gravísque armaturæ militibus venit, hic Cherisophus, Opportunè, inquit, ades; nam locus *hic nobis* capiendus est: neque enim exercitui suppetet commeatus, nisi locum ceperimus.

Ibi tum consilia communiter capiebant; cúmque Xenophon interrogaret quidnam esset quod impediret, quominùs ingrederentur, Unus utique, ait Cherisophus, hic aditus est, quem vides: et cùm quis per hunc transire conatur, lapides de saxo illo eminente devolvunt: quisquis autem *his* tactus fuerit, ità adficitur. Simul ei monstrabat homines, quibus et crura et costæ confractæ essent. Quòd si lapides, inquit Xenophon, absumpserint, numquid aliud an nihil *erit quod nos* quominùs transeamus impediat? nec enim ex adverso videmus *ullos*, præter paucos hosce homines; et ex iis duos trésve armatos. Locus autem, ut ipse vides, ferè sesquiplethrum patet,

a Ἀλλ' ἀπότομον] Vulgò, ἀπότομος. Cùm verò ad χωρίον referendum videatur, rectè quidem *Leunclavius* ἀπότομον vulgatæ hactenus scripturæ prætulit.

b Εἰς καλὸν ἥκεις·] Sic Noster *Sympos.* suo ferè ineunte, Εἰς καλόν γε ὑμῖν συντετύχηκα.

c Ἔστι] Vide p. 180. n. b. K. Π. p. 498. n. 1. Edit. Oxon. 1727. Matth. XXVI. 2. 18. et XVII. 11.

d Πειρᾶται] Sic MS. Eton. et edit. *Leunclav.* Perperam verò *Ald.* et *Steph.* ἐπειρᾶτο dederunt; quod in πειρᾶται mutandum in margine suæ editionis monuit etiam *Stephanus*.

e Οὕτω διατίθεται.] Manu monstrat protentâ, quæ verbis fusiùs ut exponeret, tempus non ferebat.

f Κωλύει] Vide suprà modò scripta ad ἐστὶ, n. c.

ὁρᾷς, σχεδὸν τρία ἡμίπλεθρά ἐστιν, ἃ δεῖ βαλλομένους παρελθεῖν. Τούτου δὲ ὅσον πλέθρον δασὺ πίτυσι [a] διαλειπούσαις μεγάλαις, [b] ἀνθ' ὧν ἑστηκότες ἄνδρες τί ἂν πάσχοιεν ἢ ὑπὸ τῶν φερομένων λίθων, ἢ ὑπὸ τῶν κυλινδουμένων; τὸ λοιπὸν οὖν ἤδη γίγνεται ὡς ἡμίπλεθρον, ὃ δεῖ, ὅταν [c] λωφήσωσιν οἱ λίθοι, παραδραμεῖν. Ἀλλ' εὐθέως, ἔφη ὁ Χειρίσοφος, ἐπειδὰν ἀρξώμεθα [d] εἰς τὸ δασὺ παριέναι, [e] φέρονται οἱ λίθοι πολλοί. Αὐτὸ ἄν, ἔφη, τὸ δέον εἴη· θᾶττον γὰρ [f] ἀληθῶς ἀναλώσουσι τοὺς λίθους. [g] Ἀλλὰ πορευώμεθα ἔνθεν ἡμῖν μικρὸν [h] ὕστερόν τι παραδραμεῖν ἔσται, ἢν δυνώμεθα· καὶ ἀπελθεῖν ῥᾴδιον, ἢν [i] βουλώμεθα.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο Χειρίσοφος καὶ Ξενοφῶν, καὶ Καλ-

quod *nos* ictibus expositos emetiri oportet. Hujus autem *loci tantum*, quantum plethri mensuram æquet, pinis magnis per intervalla dispositis densum est, ad quas si viri consistant, quid vel à jactis vel à devolutis saxis incommodi tulerint? Jam restat igitur dimidium plethri, quod *quidem spatium*, ubi lapides cessaverint, cursu conficiendum est. At ubi primùm, inquit Cherisophus, pergere ad *locum* illum densum cœperimus, multi *in nos* ingerentur lapides. *Hoc ipsum est*, inquit *Xenophon*, *quod* facto opus fuerit: nam eò citiùs haud dubiè lapides absument. Verùm age *jam ad eum locum* pergamus, unde paulum aliquid erit cursu transeundum, si *quidem* poterimus: et abire facile fuerit, si voluerimus.

Dehinc profecti sunt Cherisophus et Xenophon, et Callimachus Parrha-

a Διαλιπούσαις] *Suid.* et *Phavor.* Διαλείπουσαι· ἀλλήλων ἀπέχουσαι.

b Ἀνθ' ὧν] Hanc lectionem libri, quos vidi, præstant omnes. At *Stephanus* maluit ἐφ' ὧν. Ipse, si vulgata quidem præpositio loco movenda sit, libens reposuerim ὑφ' ὧν. Sic ferè mox infrà Noster: ἀπῆλθεν ὑπὸ τὰ δένδρα &c. et, προὔτρεχεν ἀπὸ τοῦ δένδρου, ὑφ' ᾧ &c. Nec casûs in his exemplis variatio prohibet, quominùs cuiquam se probet conjectura in medium jam adlata: nam, *Moschopulo* observante, ἡ ὑπὸ γενικῇ συντάσσεται καὶ δοτικῇ καὶ αἰτιατικῇ.

c Λωφήσωσιν] *Hesych.* Λωφῆσαι, ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὸ ἄχθος ἀποθέσθαι· παῦσαι· λῆξαι· ἀναπαῦσαι· ἡσυχάσαι· *Suid.* et *Phavor.* κυρίως δὲ εἴρηται λωφῆσαι ἐπὶ βοῶν, τὸ βάρος ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἀποθέσθαι· λόφος γὰρ, ὁ τράχηλος.

d Εἰς τὸ δασὺ] De vi istius articuli lege K. Π. p. 173. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

e Φέρονται] Vide p. 268. n. c.

f Ἀληθῶς] In MSto Eton. deest: quod et *Muretus* delendum censuit.

g Ἀλλὰ] Adi p. 48. n. a.

h Ὕστερόν τι] Utramque vocem delet *Muretus:* et prior quidem in MSto Eton. non comparet. Hunc sequi malim, ut sit μικρόν τι: quam et *Steph.* scripturam in nonnullis vet. cod. se invenisse testatur.

i Βουλώμεθα.] MS. Eton. et edit. quædam veteres habent ἢν ἁλώμεθα. *Lascaris*, teste *Stephano*, legisse videtur βαλλώμεθα: quam ille quidem lectionem se non improbare professus, agnoscit tamen vulgatam lectionem huic aptam esse loco, ut unum sit δυναμένων, alterum βουλομένων: perinde ac si dixisset, ἢν βουλώμεθα· καὶ γὰρ δυνησόμεθα. In receptâ scripturâ nihil vitii latere videtur.

λίμαχος Παῤῥάσιος, λοχαγός· (τούτου γὰρ ἡγεμονία ἦν τῶν ὀπισθοφυλάκων λοχαγῶν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ) οἱ δὲ ἄλλοι λοχαγοὶ ἔμενον ἐν τῷ ἀσφαλεῖ. Μετὰ τοῦτο οὖν ἀπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα ἄνθρωποι εἰς τοὺς ἑβδομήκοντα, οὐκ ἀθρόοι, ἀλλὰ καθ' ἕνα, ἕκαστος [a] φυλαττόμενος ὡς ἐδύνατο. [b] Ἀγασίας δὲ ὁ Στυμφάλιος καὶ Ἀριστώνυμος Μεθυδριεὺς, καὶ οὗτοι τῶν ὀπισθοφυλάκων λοχαγοὶ ὄντες, καὶ ἄλλοι δὲ, ἐφίστασαν ἔξω τῶν δένδρων· οὐ γὰρ ἦν ἀσφαλὲς ἐν τοῖς [c] δένδροις ἑστάναι πλεῖον, ἢ τὸν ἕνα λόχον. Ἔνθα δὴ καὶ Καλλίμαχος μηχανᾶταί τι· Προέτρεχεν ἀπὸ τοῦ δένδρου, ὑφ' ᾧ ἦν αὐτὸς, δύο ἢ τρία [d] βήματα· ἐπεὶ δὲ οἱ λίθοι φέροιντο, ἀνεχάζετο εὐπετῶς· ἐφ' ἑκάστης δὲ [e] προδρομῆς πλέον ἢ δέκα [f] ἅμαξαι πετρῶν ἀνηλίσκοντο. Ὁ δὲ Ἀγασίας, [g] ὡς ὁρᾷ τὸν Καλλίμαχον, ἃ ἐποίει, καὶ τὸ στράτευ-

sius, cohortis præfectus; (hic enim ducis inter agminis extremi præfectos officium eo die obtinebat) cæteri cohortium præfecti in tuto manebant. Posthac igitur homines ferè septuaginta ad arbores sese conferebant, non conferti, sed singulatim, cavente sibi ut potuit unoquoque. Agasias autem Stymphalius et Aristonymus Methydriensis, *qui* et ipsi postremi agminis cohortium ductores erant, atque alii etiam, *remoti* ab arboribus subsistebant: neque enim tutò plus quàm una cohors apud arbores stare poterat. Ibi tum quiddam etiam machinatur Callimachus: ab arbore, sub quâ *stationem* ipse *nactus* erat, passus duos aut tres procurrebat; cùm verò lapides jacerentur, expeditè se in *tutum* recipiebat: ad singulos autem procursus plus quàm decem saxorum plaustra absumebantur. At Agasias ubi, quæ faceret Callimachus, tota spectante exercitu, vidit, veritus nè primus in locum excurre-

a Φυλαττόμενος] Vide p. 127. n. c.

b Ἀγασίας δὲ ὁ — καὶ οὗτοι] Adi p. 147. n. b. ubi duali numero pronomen adhibet; et lege p. 42. n. b. Adde sis quæ subtiliùs paulò, more suo, ad *Homer*. Il. α'. v. 566. scripsit Cl. *Sam. Clarke*.

c Δένδροις] *Thom. Magister:* Δένδρεσιν, ὡς Θουκυδίδης, καὶ ἕτεροι· οὐ δένδροις, ὡς Ξενοφῶν. *Mœris Attic.* Δένδροις, Ξενοφῶν· δένδρεσιν, Θουκυδίδης. *scil.* tanquam ab εὐθείᾳ illâ δένδρος, de quâ agit *Steph*. Animadv. in Libr. de Dial. p. 25. *Thucyd*. l. 2. c. 75. περιεσταύρωσαν αὐτοὺς τοῖς δένδρεσιν, &c. *Schol.* σημείωσαι τὸ δένδρος εὐθείαν. *Phavor.* Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ Αἰλίου Διονυσίου λεξικῷ φέρεται, ὅτι λέγεται οὐ μόνον δένδρον, ἀλλὰ καὶ δένδρεον καὶ δένδρος. Φησὶ γοῦν ὅτι δένδρον μᾶλλον ἢ δένδρος, καὶ δένδρα μᾶλλον ἢ δένδρη· καὶ αἱ πτώσεις, δένδρου καὶ δένδρῳ, μᾶλλον ἢ δένδρει καὶ δένδρους.

d Βήματα·] Eâdem similiter voce usus est Noster K. Π. p. 520. Edit. Oxon. 1727. ὀλίγα βήματα προϊόντες &c. Hinc ad *tribunal*, *suggestum*, *locúmve* ipsum, ἐν ᾧ κάθηται βασιλεὺς ἢ κριτὴς, significandum transfertur.

e Προδρομῆς] Verbo illo προέτρεχεν ritè cadit, et in rem aptè, nomen hoc; quod nesciunt Lexicographi.

f Ἅμαξαι πετρῶν] Audaciùs paulò, ut solet, *Lucianus* Eunucho ineunte scripsit ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν &c. Similiter sua Latini habent *conviciorum plaustra*, utì rectè notavit doctis. *Jens*. lect. Lucian. l. 2. c. 20.

g Ὡς ὁρᾷ τὸν Καλλίμαχον, ἃ &c.] Vide p. 110. n. d.

μα πᾶν θεώμενον, δείσας [a] μὴ οὐ πρῶτος παραδράμοι εἰς τὸ χωρίον, οὔτε τὸν Ἀριστώνυμον πλησίον ὄντα παρακαλέσας, οὐδὲ Εὐρύλοχον τὸν Λουσιέα ἑταίρους ὄντας, οὐδ' ἄλλον οὐδένα, χωρεῖ [b] αὐτὸς, καὶ παρέρχεται πάντας. Ὁ δὲ Καλλίμαχος, ὡς ἑώρα αὐτὸν παριόντα, ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τῆς ἴτυος· ἐν δὲ τούτῳ παρέθει αὐτοὺς Ἀριστώνυμος Μεθυδριεὺς, καὶ μετὰ τοῦτον Εὐρύλοχος Λουσιεύς· [c] πάντες γὰρ οὗτοι ἀντεποιοῦντο ἀρετῆς, καὶ διηγωνίζοντο πρὸς ἀλλήλους, καὶ οὕτως ἐρίζοντες αἱροῦσι τὸ χωρίον. Ὡς γὰρ ἅπαξ εἰς ἐπέδραμεν, οὐδεὶς ἔτι [d] πέτρος ἄνωθεν ἠνέχθη.

Ἐνταῦθα δὴ [e] δεινὸν ἦν θέαμα· αἱ γὰρ γυναῖκες, ῥίπτουσαι τὰ παιδία, εἶτα καὶ ἑαυτὰς ἐπικατερρίπτουν· καὶ οἱ ἄνδρες ὡσαύτως. Ἔνθα δὴ καὶ Αἰνέας ὁ Στυμφάλιος λο-

ret, nec Aristonymo *sibi* proximo advocato, nec Eurylocho Lusiense, qui sodales *ejus* erant, nec quoquam alio, solus *eò* tendit, et antevertit omnes. Callimachus autem, ut eum se prætereuntem vidit, umbonem *clypei* ipsius apprehendit: ac intereà Aristonymus Methydriensis eos cursu præterit, et post ipsum Eurylochus Lusiensis: nam hi omnes virtutis gloriam sibi vindicabant, *de*que *hâc* inter se certabant, atque dum hoc modo contenderent, locum capiunt. Nam posteaquam unus *eorum* semel *illuc* irruisset, nullus lapis ampliùs desuper volvebatur.

Ibi tum horrendum *objectum* erat spectaculum: nam mulieres projectis parvulis liberis, super eos deinde seipsas etiam præcipitabant; similiter viri quoque. Hîc verò Æneas etiam Stymphalius cohortis præfectus, curren-

a Μὴ οὐ] *Phavor.* Οὐ, ἀπόφασιν πολλάκις περιττὴν οἱ Ἀττικοὶ λαμβάνουσι. Vide sis *Budæi* Comment. L. G. p. 935 et seq.

b Αὐτὸς,] Etymol. m. Αὐτὸς, ὁ μόνος· ὡς τὸ, Τυδείδης, αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη. Inspice sis locum ipsum *Hom.* Il. Θ'. v. 99. *Theocrit.* Idyll. 11. v. 12.

Πολλάκι ταὶ δίες ποτὶ τ' αὔλιον αὐταὶ ἀπῆνθον
Χλωρᾶς ἐκ &c.

Schol. Αὐταὶ, ἀντὶ τοῦ μόναι. Ὅμηρος· Τυδείδης δ' αὐτὸς περ ἐὼν, ἀντὶ τοῦ αὐτόματος καὶ μόνος: quæ emendanda sunt ex ipso Homero, ut rectè observavit doctis. *Arnaud.* Animadv. Critic. c. 36. Lege etiam quæ scripsimus suprà p. 109. n. b.

c Πάντες γὰρ οὗτοι ἀντεποιοῦντο &c.] Consule p. 221 et seq.

d Πέτρος] Suprà modò, et mox infrà declinatione usus est secundâ. *Phavor.* Πέτρα μὲν κοινῶς, πέτρος δὲ Ἀττικῶς. *Moschop.* Πέτρος, ὄνομα κύριον· καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἡ πέτρα. Exempla scriptores passim suppeditabunt Attici.

e Δεινὸν ἦν θέαμα·] Haud minùs δεινὸν illud Abydenorum erat, quo Philippus ipse victor, auctore *Polybio* l. 16. p. 739. edit. *Paris.* ἐκπλαγὴς ἦν, θεωρῶν τὸ πλῆθος καὶ τὴν ὁρμὴν τῶν σφᾶς αὐτοὺς, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τὰς γυναῖκας ἀποσφαττόντων, κατακαιόντων, ἀπαγχόντων, εἰς τὰ φρέατα ῥιπτούντων, κατακρημνιζόντων ἀπὸ τῶν τεγῶν. Sic utique alii complures desperabundi ab hostium potestate se suáque vindicare adnisi sunt. Exemplorum adfatim est in *Friensh.* notis ad *Flor.* l. 2. c. 18. sect. 15.

χαγὸς, ἰδών τινα θέοντα ὡς ῥίψοντα ἑαυτὸν, [a] στολὴν ἔχοντα καλὴν, ἐπιλαμβάνεται ὡς αὐτὸν κωλύσων. Ὁ δὲ αὐτὸν ἐπισπᾶται, καὶ ἀμφότεροι ᾤχοντο κατὰ τῶν πετρῶν φερόμενοι, καὶ ἀπέθανον. Ἐντεῦθεν ἄνθρωποι μὲν ὀλίγοι πάνυ ἐλήφθησαν, βόες δὲ καὶ [b] ὄνοι καὶ πρόβατα πολλά.

Ἐντεῦθεν [c] ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων σταθμοὺς ἑπτὰ, παρασάγγας πεντήκοντα. Οὗτοι ἦσαν ὧν διῆλθον ἀλκιμώτατοι, καὶ εἰς χεῖρας ᾔεσαν· [d] εἶχον δὲ θώρακας λινοῦς μέχρι [e] τοῦ ἤτρου, [f] ἀντὶ δὲ τῶν πτερυγίων σπάρτα πυκνὰ ἐστραμμένα. Εἶχον δὲ καὶ κνημῖδας καὶ κράνη, καὶ παρὰ τὴν ζώνην μαχαίριον ὅσον [g] ξυήλην Λακωνικὴν, ᾧ ἔσφαττον ὧν κρατεῖν δύναιντο· [h] καὶ ἀποτέμνοντες ἂν τὰς κεφαλὰς, ἔχοντες ἐπορεύοντο· [i] καὶ ᾖδον, καὶ ἐχόρευον, ὁπότε οἱ πολέμιοι ὄψεσθαι αὐτοὺς ἔμελλον· εἶχον δὲ καὶ δόρυ ὡς πεντε-

tem quendam ut se præcipitem daret conspicatus, elegante amictum veste, prehendit *hominem nè id faceret* impediturus. Verùm hic *secum* illum trahit, et ambo per saxa *præcipites* acti sunt, atque interierunt. Capti sunt deinde *hoc loco* perpauci homines, boves verò et asini et pecora multa.

Indè per Chalybum *agros* castris septem, parasangas quinquaginta progressi sunt. Hi *omnium*, per quorum *agros Græci* fecerunt iter, fortissimi erant, atque *adeò* manus *cum eis* conserebant: loricas lineas ad imum usque ventrem *pertinentes* habebant; ac pro alis funes densos contortos. Erant eis et tibiarum tegumenta et galeæ, ac juxta zonam sica, instar Laconici gladioli falcati, quâ, quos in potestatem suam redigere potuerint, jugulabant; capitáque cùm abscidissent, cum iis abibant; canebant etiam et saltabant, quoties hostes ipsos conspecturi erant. Habebant et hastam quindecim fere cubitorum, cui unus

a Στολὴν] Respice p. 258. n. c.

b Ὄνοι καὶ πρόβατα πολλά.] MS. Eton. ὄνοι πολλοὶ καὶ πρόβατα. cui accedit *Amas.* nisi quòd πρόβατα non agnoscat.

c Ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων] Pro quo nomine apud *Diodor. Sic.* l. 14. p. 259. legitur Χαλκιδίων.

d Εἶχον δὲ θώρακας λινοῦς &c.] De quibus consule K. II. p. 463. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

e Τοῦ ἤτρου,] Vocari ἦτρον tradit *J. Poll.* l. 2. segm. 170. quidquid infra umbilicum sit, usque ad pubem. *Hesych.* Ἦτρον, ὁ περὶ τὸ ὑπογάστριον τόπος, ὁ ὑπὸ τὸν ὀμφαλόν.

f Ἀντὶ δὲ τῶν πτερυγίων] MS. Eton. ἀντὶ δὲ τῶν πτερύγων &c. Sic et *Suid.* in v. Ξυήλη. *J. Poll.* l. 1. segm. 134. Θώραξ, καὶ τὰ μέρη τοῦ θώρακος, πτέρυγες. Vide sis *H. Steph.* Animadv. in Adag. *Erasmi* p. 458.

g Ξυήλην Λακωνικὴν,] *Hesych.* et *Phavor.* Ξυήλη, ξυάλη· ἔστι δὲ καὶ ξιφίδιον, ὅ τινες δρέπανον λέγουσι. *Suid.* Ξυήλην. ἣν ξυάλην λέγομεν· hunc locum deinde Xenoph. citat. Gladium autem fuisse brevem, et instar falcis incurvum, docet erudit. *Meurs.* Miscell. Lacon. l. 2. c. 1. Falcatis itidem armis eum adscribit *J. Poll.* l. 1. segm. 137.

h Καὶ ἀποτέμνοντες ἂν &c.] Sic MS. Eton. atque editiones pleræque. At *Leunclavius* hoc tandem modo legendum censuit: καὶ ἀποτέμνοντες καὶ ἔχοντες τὰς κεφαλὰς ἐπορεύοντο.

i Καὶ ᾖδον,] Respice p. 239. n. b.

καίδεκα πηχῶν, μίαν λόγχην ἔχον. Οὗτοι ἐνέμενον ἐν τοῖς πολίσμασιν· ἐπεὶ δὲ παρέλθοιεν οἱ Ἕλληνες, εἵποντο ἀεὶ μαχόμενοι· [a] ᾤχοντο δὲ ἐν τοῖς ὀχυροῖς· καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐν τούτοις ἀνακεκομισμένοι ἦσαν· ὥστε μηδὲν λαμβάνειν αὐτόθεν τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ διετράφησαν τοῖς κτήνεσιν, [b] ἃ ἐκ τῶν Ταόχων ἔλαβον.

Ἐκ τούτου οἱ Ἕλληνες ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν [c] Ἅρπασον ποταμὸν, εὖρος τεττάρων πλέθρων. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Σκυθινῶν σταθμοὺς τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσι, διὰ πεδίου εἰς κώμας· ἐν αἷς ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ [d] ἐπεσιτίσαντο. Ἐντεῦθεν δὲ ἦλθον σταθμοὺς τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσι, [e] πρὸς πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, οἰκουμένην· ἐκαλεῖτο δὲ Γυμνίας. [f] Ἐκ ταύτης τῆς χώρας ὁ ἄρχων τοῖς Ἕλλησιν ἡγεμόνα πέμπει, ὅπως διὰ τῆς ἑαυτῶν πολεμίας

erat mucro. Manebant illi *quidem* in oppidis: ubi verò Græci præteriissent, sequebantur *in eos* semper pugnantes: in loca autem munita se *deinde* recipiebant; in quæ commeatus etiam comportaverant: adeò ut nihil ex eo loco Græci caperent, sed *iis* jumentis alerentur, quæ ex Taochorum *agro* ceperant.

Indè ad amnem Harpasum, *cujus erat* quatuor plethrorum latitudo, Græci pervenêre. Hinc per Scythinos castris quartis, parasangas viginti progressi sunt, per planitiem in vicos; in quibus triduum manserunt, ac cibaria parabant. Indè castris quatuor, parasangas viginti *progressi*, ad urbem magnam opulentámque, incolis frequentem, veniunt; cui nomen erat Gymnias. Ex hâc regione princeps *ejus* itineris ducem Græcis mittit, ut eos per agrum sibi

a Ὤιχοντο δὲ ἐν &c.] MS. Eton. ᾤκουν δὲ ἐν &c. quam lectionem suam fecit *Muretus*. Mavult *Steph.* ἐλοχῶντο; quippe qui οἴχομαι εἰς τόπον τινὰ, non autem οἴχομαι ἐν τόπῳ τινι, rectè dici suspicatus est. Locutionem esse ellipticam, sic supplendam ᾤχοντο, ἐν τοῖς ὀχυροῖς ὄντες, autumavit *Leunclavius*. Sed tali auxilio non opus est. Sanam esse vulgatam scripturam vidit *Portus*, et exemplis ejusdem loquendi formæ adlatis probavit. *Dionys. Hal.* A. R. l. 1. c. 73. πρὶν Αἰνείαν καὶ Τρῶας ἐλθεῖν ἐν Ἰταλίᾳ. Idem l. 7. c. 20. ἀποσταλέντες ἐν Σικελίᾳ πρέσβεις, &c. *Thucyd.* l. 7. c. 17. αὐτοί τε ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, &c. Noster *Hist. Gr.* lib. 7. sub. fin. ἐν Ἀρκαδίᾳ ἀπῆρσαν, &c. Et in *Agesil.* haud ità longè ab init. ἐν τῷ ποταμῷ ἔπεσαν, &c. His adde quæ notavit *Sylburg.* ad *Pausan.* p. 932. edit. *Kuhn.* necnon *Steph.* App. ad Al. scripta de Dial. Att. p. 126. et Joh. V. 4.

b Ἃ ἐκ τῶν Ταόχων &c.] Memorata p. 272.

c Ἅρπασον] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 259. fluvius hic dicitur Ἅρπαγος. Idem pro Σκυθινῶν dat Ταοχουτίνων. Paulò aliter nomen hoc scribit etiam *Steph. Byz.* Σκυθηνοὶ ἔθνος οὐ πόῤῥω τῶν Μακρώνων, ὡς Ξενοφῶν ἀναβάσεως τετάρτῳ.

d Ἐπεσιτίσαντο] Adi p. 195. n. e.

e Πρὸς πόλιν μεγάλην &c.] Alium hìc, atque solet aliàs, nominum istorum ordinem instituit. Vide p. 8. n. d. et p. 27. n. b. Cæterùm, pro Γυμνίας apud *Diodor. Sic.* l. c. scribitur Γυμνασία.

f Ἐκ ταύτης τῆς &c.] Sunt, qui delendam putârunt præpositionem istam: sed non audiendi. *Diodor. Sic.* l. c. Ἐκ δὲ ταύτης ὁ τῶν τόπων &c. eodem prorsus modo.

χώρας ἐπάγοι αὐτούς. Ἐλθὼν δὲ αὐτὸς, λέγει ὅτι [a] ἄξει αὐτοὺς εἰς χωρίον, ὅθεν [b] πέντε ἡμερῶν ὄψονται θάλατταν· εἰ δὲ μὴ, τεθνάναι ἐπηγγέλλετο. [c] Καὶ ἡγούμενος δὲ, ἐπεὶ ἐνέβαλεν εἰς τὴν ἑαυτοῖς πολεμίαν, παρεκελεύετο αἴθειν καὶ φθείρειν τὴν χώραν· [d] ᾧ καὶ δῆλον ἐγένετο ὅτι τούτου ἕνεκα ἔλθοι, οὐ [e] τῆς τῶν Ἑλλήνων εὐνοίας. Καὶ ἀφικνοῦνται [f] ἐπὶ τὸ ἱερὸν ὄρος τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ· ὄνομα δ' ἦν τῷ ὄρει Θήχης. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πρῶτοι ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ ὄρους, καὶ κατεῖδον τὴν θάλατταν, [g] πολλὴ κραυγὴ ἐγένετο. Ἀκούσας δὲ ὁ Ξενοφῶν καὶ οἱ ὀπισθοφύλακες, ᾠήθησαν καὶ ἔμπροσθεν ἄλλους ἐπιτίθεσθαι πολεμίους· [h] εἵποντο γὰρ καὶ ὄπισθεν οἱ ἐκ τῆς καιομένης χώρας· καὶ αὐτῶν οἱ ὀπισθοφύλακες ἀπέκτεινάν τε τινὰς καὶ ἐζώγρησαν, ἐνέδραν ποιη-

hostilem deduceret. Ipse autem cùm venisset, se ducturum eos ad locum aiebat, unde dierum quinque *spatio* mare conspecturi essent: sin autem, se mortem perpessurum recipiebat. Atque adeò præcedens, postquam in hostile sibi *solum* ingressus esset, ut agrum incenderent et vastarent hortabatur: ex quo patuit eum hâc de causâ venisse, non propter *aliquam* erga Græcos benevolentiam. Ac die quinto sacrum ad montem perveniunt; monti autem nomen erat Theches. Cúmque priores in montem evasissent, ac mare conspicerent, magnus *eorum* clamor exstitit. *Quem* cùm Xenophon et agminis extremi milites audiissent, arbitrabantur hostes *restare* alios qui etiam à fronte *Græcos* invaderent: nam et à tergo *nonnulli* de exustâ regione sequebantur; eorúmque aliquos extremi agminis custodes occiderant, *aliquos* etiam vivos

a Ἄξει αὐτοὺς] Sic MS. Eton. edit. *Steph.* et *Ald.* Pessimè *Leunclav.* scribit αὐτός.

b Πέντε ἡμερῶν] Vide p. 59. n. b. et p. 200. n. k.

c Καὶ ἡγούμενος δὲ, ἐπεὶ &c.] Hanc loci scripturam ac distinctionem *Mureto* debes. Priùs legebatur, τεθνάναι ἐπηγγέλλετο. καὶ ἡγούμενος, ἐπεὶ δὲ ἐνέβαλεν &c. *Leunclav.* autem sic restituit: — ἐπηγγέλλετο· καὶ ἡγούμενος, ἐπειδὴ ἐνέβαλεν &c. Cæterùm, pro ἑαυτοῖς, quod mox occurrit, MS. Eton. habet ἑαυτοῦ: quo casu suprà modò usus est Noster, διὰ τῆς ἑαυτῶν πολεμίας &c. Sed nil mutandum: nam πολέμιος cum utroque casu jungi solet.

d Ὧι καὶ δῆλον] MS. Eton. et edit. quædam vet. malè exhibent ὃ καὶ δῆλον &c. Idem error in lib. ii. p. 109. irrepserat.

e Τῆς τῶν Ἑλλήνων &c.] Dicitur pro eo quod est τῆς εἰς τοὺς Ἕλληνας &c. De quâ locutione vide K. Π. p. 605. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

f Ἐπὶ τὸ ἱερὸν ὄρος &c.] In MSto Eton. desunt τὸ ἱερὸν: de hoc epitheto infra dicendum in lib. vii. mons autem iste *Diodoro* est Χήνιον, MS. Eton. Ἤχης.

g Πολλὴ κραυγὴ &c.] *Diodor. Sic.* loco cit. ὡς εἶδον περιεσόμενοι οἱ πρῶτοι τὴν θάλατταν, περιχαρεῖς ἦσαν, καὶ τοσαύτην ἐποίουν κραυγὴν, ὥστε τοὺς ἐπὶ τῆς οὐραγίας ὄντας, ὑπολαμβάνοντας πολεμίων ἔφοδον εἶναι, χωρεῖν εἰς ὅπλα.

h Εἵποντο γὰρ καὶ &c.] A MSto Eton. absunt καὶ οἱ. Articulum ità potiùs collocandum statuerunt *Leunclav.* et *Portus* quàm, ut vulgò solet, inter καὶ et ὄπισθεν. Nec rejiciendum censui, quem proposuerunt, ordinem.

3

σάμενοι· καὶ γέῤῥα ἔλαβον δασέων βοῶν [a] ὠμοβόεια ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν.

Ἐπειδὴ δὲ βοὴ πλεῖόν τε ἐγίγνετο καὶ ἐγγύτερον, καὶ οἱ ἀεὶ ἐπιόντες [b] ἔθεον δρόμῳ ἐπὶ τοὺς ἀεὶ βοῶντας, καὶ πολλῷ μείζων ἐγίγνετο βοὴ, ὅσῳ δὴ πλείους ἐγίγνοντο, ἐδόκει δὴ μεῖζόν τι εἶναι τῷ Ξενοφῶντι. [c] Καὶ ἀναβὰς ἐφ' ἵππον, καὶ Λύκιον καὶ τοὺς ἱππέας ἀναλαβὼν, παρεβοήθει· καὶ τάχα δὴ ἀκούουσι βοώντων τῶν στρατιωτῶν, [d] Θάλαττα, Θάλαττα, καὶ παρεγγυώντων. Ἔνθα δὴ ἔθεον ἅπαντες, καὶ οἱ ὀπισθοφύλακες, καὶ τὰ ὑποζύγια ἠλαύνετο καὶ οἱ ἵπποι. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο πάντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, ἐνταῦθα δὴ περιέβαλλον ἀλλήλους, καὶ στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς, [e] δακρύοντες. Καὶ [f] ἐξαπίνης, [g] ὅτου δὴ παρεγγυήσαντος,

locatis insidiis, ceperant: scuta quoque ferè viginti ex crudo boum hirsutorum corio facta ceperunt.

Cùm autem augesceret clamor et propiùs accederet, et qui semper succedebant cursu tenderent ad illos, qui continenter clamabant, ac multò major efficeretur clamor, prout plures utique convenissent, res aliqua sanè gravior esse Xenophonti visa est. Itaque cùm conscendisset equum, et Lycium equitésque secum sumpsisset, opem *suis* laturus adcurrebat: ac statim quidem audiunt milites, mare, mare, clamantes, et *se mutuò* cohortantes. Ibi tum currebant universi, etiam agminis extremi milites, *cùm quidem* et jumenta *eodem* agerentur et equi. Posteaquam universi in jugum pervenissent, tum verò se invicem, et duces et cohortium ductores, fusis *intereà* lacrymis, amplexabantur. Ac derepentè, *incertum* cujus jussu, lapides congerunt milites,

a Ὠμοβόεια] MS. Eton. et edit. quædam vet. dant ὠμοβόϊνα: quam scripturam agnoscunt etiam *Suidas*. et *J. Pollux*. At *Stephanus*, quocum facit *Leunclav.* ὠμοβόεια, et ὠμοβοείων paulò infrà, ex veterum auctoritate codicum in contextu retinere maluit.

b Ἔθεον δρόμῳ] Sic demum rectè rescripsit *Steph*. Ab aliis legi solet ἴθεον δρόμον. Sed illo modo passim loquitur Noster: p. 67. ἤρξατο δρόμῳ θεῖν. p. 240. ὥρμησαν δρόμῳ. p. 267. δρόμῳ ἔθεον. et infrà lib. v. haud ità longè ab init. καὶ ἔθεον δρόμῳ οἱ &c.

c Καὶ] Respice p. 86. n. b.

d Θάλαττα, θάλαττα,] Repetito nomine militum animos in lætitiam repente conjectorum feliciter exprimit. Affectum eundem, simili ferè de causâ natum, haud dissimiliter depingit *Virgil.* Æneïd. l. 3. v. 523 et seq.

— *Italiam primus conclamat Achates;*
Italiam læto socii clamore salutant.

Pontus autem Euxinus erat, quem Græci jam tum conspexêre; ad quem civitates Græcanicæ sitæ erant haud paucæ. Hinc illud gaudium.

e Δακρύοντες.] Adi K. Π. p. 530. n. 1. Edit. Oxon. 1727. Noster *Hist. Gr.* l. 7. non longè ab init. Τοὺς μέντοι ἐν Σπάρτῃ ἴφασαν ἀκούσαντας (suos *scil.* victoriâ potitos) — πάντας κλαίειν. Οὕτω κοινόν τι ἄρα χαρᾷ καὶ λύπῃ δάκρυά ἐστι.

f Ἐξαπίνης,] *Steph.* è Nostro quidem in suo Gr. L. Thes. citat ἐξαίφνης, sed ibidem observandum ait, *noluisse Xeno-*

οἱ στρατιῶται φέρουσι λίθους, [h] καὶ ποιοῦσι κολωνὸν μέγαν. [i] Ἐνταῦθα ἐνετίθεσαν πλῆθος δερματίνων ὠμοβοείων, καὶ βακτηρίας, καὶ τὰ αἰχμάλωτα γέῤῥα, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτός τε κατέτεμνε τὰ γέῤῥα, καὶ τοῖς ἄλλοις διεκελεύετο. Μετὰ ταῦτα τὸν ἡγεμόνα ἀποπέμπουσιν οἱ Ἕλληνες, [k] δῶρα δόντες ἀπὸ κοινοῦ, ἵππον, καὶ φιάλην ἀργυρᾶν, καὶ σκευὴν Περσικὴν, καὶ δαρεικοὺς δέκα· ᾔτει δὲ μάλιστα τοὺς δακτυλίους, καὶ ἔλαβε πολλοὺς παρὰ τῶν στρατιωτῶν. Κώμην δὲ δείξας αὐτοῖς, οὗ σκηνήσουσι, καὶ τὴν ὁδὸν ᾗ εἰςπορεύσοιντο εἰς Μάκρωνας, ἐπεὶ ἑσπέρα ἐγένετο, [l] ᾤχετο τῆς νυκτὸς ἀπιών.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν οἱ Ἕλληνες [m] διὰ Μακρώνων σταθ-

et magnum excitant tumulum. Huc *scutorum* ex crudo boum corio factorum, numerum magnum, et baculos, et gerra hostibus erepta, imponebant; ipse etiam itineris dux gerra concidebat, et *aliis idem ut facerent* suadebat. Post hæc Græci ducem itineris dimittunt, cùm *ei* donâssent ex communi *thesauro* equum, et pateram argenteam, et ornatum Persicum, et daricos decem: annulos autem in primis petebat, multósque *adeò* à militibus accepit. Cùm vicum eis monstrâsset, quò diversuri essent, et viam quâ ad Macronas progredi possent, ubi advesperascebat, noctu discessit.

Indè Græci per Macronas castris tribus, parasangas decem progressi

phontem dicere ἐξαπίνης, *quòd* (nollem dictum) *esset* ποιητικώτερον. *Constant*. etiam unicum vocis ejusdem ex *Homero* adfert exemplum. At vocibus Xenophontem poëticis gaudere, neque cuiquam paulò humaniori ignotum, et *Stephanus* ipse in annotationibus suis subinde observavit. *Thom. Magist.* Ἐξαπιναίως, Θουκυδίδης, &c. οἱ δὲ ῥητορικοὶ, ἐξαπίνης. Sic et suprà Noster p. 184. ἐξαπίνης οἱ μὲν &c.

g Ὁπουδὴ παρεγγυήσαντες, &c.] In MS. Eton. edit. *Ald. Flor.* et *Suidâ* ὅπου δὴ disjunctim legitur; quidam etiam codices, teste *Stephano*, habent οὕτω. Sed cum eodem viro doctissimo et *Leunclav.* libens ὁπουδὴ &c. conjunctim scripsi: quâ loquendi ratione infrà quoque usus est Noster.

h Καὶ ποιοῦσι κολωνὸν &c.] Illustrat hæc *Diodor. Sic.* l. 14. p. 259. συνενέγκαντες δ' εἰς ἕνα τόπον λίθους παμπληθεῖς, καὶ ποιήσαντες αὐτῶν ἀναστήματα μεγάλα, σκῦλα τῶν βαρβάρων ἀνέθεσαν, βουλόμενοι τῆς στρατείας ἀθάνατον ὑπόμνημα καταλιπεῖν.

i Ἐνταῦθα ἐνετίθεσαν &c.] *Suid.* in v. Παρεγγέλλει, Ἐνταῦθα ἀνετίθεσαν δερμάτων πλῆθος, καὶ βακτηρίας, καὶ γέῤῥα. MS. etiam Eton. pro δερματίνων habet δερμάτων. Sed sana est vulgata lectio, cum quâ intelligas oportet ἀσπίδων. Vox eadem bis patitur ellipsin *Anacr.* Od. 14. *scil.* v. 10. Καὶ δεῦρο καὶ βοείην, i. e. ἀσπίδα. et v. 18. Μάτην δ' ἔχω βοείην. Idem MS. dat ὠμοβοΐνων. edit. quædam vet. ὠμοβοΐων. Quibus jam suprà p. 275. n. a. vulgatam scripturam prætulimus.

k Δῶρα δόντες ἀπὸ &c.] *Diodor. Sic.* loco paulò antè cit. καὶ τῷ μὲν ὁδηγήσαντι φιάλην ἀργυρᾶν, καὶ στολὴν Περσικὴν δωρησάμενοι, ὃς δείξας αὐτοῖς τὴν ἐπὶ Μάκρωνας ὁδὸν, ἀπηλλάγη. Cæterùm, cum κοινοῦ intelligendum est forsan θησαυροῦ: cujusmodi supplementum postulat *Thucydides* l. 1. c. 80. καὶ οὔτε ἐν κοινῷ ἔχομεν, &c. *Schol.* Ἐν κοινῷ, ταμιείῳ δηλονότι. Adde l. 6. c. 8. De daricis vide p. 4. n. c.

l Ὤχετο — ἀπιών.] Adi p. 184. n. c.

m Διὰ Μακρώνων] Sic suprà p. 272. dixit διὰ Χαλύβων, et p. 273. διὰ Σκυθινῶν.

μοὺς τρεῖς, παρασάγγας δέκα. Τῇ πρώτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ὃς ὥριζε τήν τε τῶν Μακρώνων χώραν καὶ τὴν τῶν Σκυθινῶν. [a] Εἶχον δ' ὑπερδέξιον χωρίον οἷον χαλεπώτατον, καὶ ἐξ ἀριστερᾶς ἄλλον ποταμὸν, εἰς ὃν [b] ἐνέβαλλεν ὁ ὁρίζων, δι' οὗ ἔδει διαβαίνειν. Ἦν δὲ οὗτος δασὺς δένδροις [c] παχέσι μὲν οὒ, πυκνοῖς δέ. Ταῦτα, ἐπεὶ [d] προῆλθον οἱ Ἕλληνες, ἔκοπτον· σπεύδοντες ὡς τάχιστα ἐκ τοῦ χωρίου ἐξελθεῖν. Οἱ δὲ Μάκρωνες, ἔχοντες γέῤῥα καὶ λόγχας καὶ [e] τριχίνους χιτῶνας, [f] καταντιπέραν τῆς διαβάσεως παρατεταγμένοι ἦσαν, καὶ ἀλλήλοις διεκελεύοντο, καὶ λίθους εἰς τὸν ποταμὸν ἐῤῥίπτουν· ἐξικνοῦντο δὲ οὐδὲ οὕτως, οὐδ' ἔβλαπτον οὐδένα.

sunt. Ac primo *quidem* die ad amnem perveniunt, qui Macronum et Scythinorum regionem terminabat. Erat iis ad dextram locus editus quàm difficillimus, et ad sinistram alius amnis, in quem ille, qui *agros utriusque nationis* terminabat, influebat; qui *sanè* trajiciendus erat. Consitus hic erat arboribus non densis quidem, sed frequentibus. Has, Græci cùm accessissent, cædebant; id operam sedulò dantes, ut quàm celerrimè de *hoc* loco evaderent. At Macrones, ornati gerris et hastis et tunicis *quas* è pilis contextis *fecerant*, exadversùm trajiciendi locum instructi stabant, ac se mutuò cohortabantur, lapidésque in amnem jaciebant: verùm nè sic quidem *ad Græcos* pertingebant, nec quemquam lædebant.

a Εἶχον δ' ὑπερδέξιον &c.] *Etymol. m.* auctor, *Suid.* et *Phavor.* locum hunc Xenophontéum exscripsêre: qui tamen omnes vim vocis ὑπερδέξιος silentio prætermiserunt. Exponi rectè quidem solet aliàs *superior*, *editus* &c. Sic suprà p. 202. et alibi passim. Hìc verò interpretes, quos vidi, omnes locum non *editum* tantùm, sed à *dextrâ* quoque Græcorum positum, istâ voce significare putârunt. Et huic quidem interpretationi favent, quæ mox sequuntur hæc, καὶ ἐξ ἀριστερᾶς ἄλλον &c. Eandem voci tribuit notionem interpres etiam *Dionys. Hal.* l. 3. c. 23. ἐξ ὑπερδεξίου τε κατιὼν ἐπὶ τὰ πρανῆς, &c. i. e. *de loco superiore à dextrâ in loca declivia* &c. Cæterùm, οἷον itidem superlativo præpositum infrà videre est lib. vii. haud longè ab init.

b Ἐνέβαλλεν ὁ ὁρίζων,] Similiter verbo isto usus est p. 9. καὶ ἐμβάλλει (Marsyas) εἰς τὸν &c. Porrò, exempla participiorum quæ, quemadmodùm ὁρίζων, præfixo articulo in nomina transeunt, exstant Matth. IV. 3. XIX. 4. Act. VII. 44. et in scriptis τῶν ἔξω passim. Ex genio itaque Linguæ Græcæ, non Hebræorum more, (quod censuit *Vigerus* c. 1. §. 19.) natus est hic participii usus.

c Παχέσι μὲν οὒ, πυκνοῖς δέ.] Hanc loci distinctionem optimè sequutus est *Amasæus*; cùm cæteri interpretes expresserint hanc, — παχέσι μὲν, οὐ πυκνοῖς δέ: quam et libri hactenùs editi repræsentant. Quòd si δένδρα illa πυκνὰ non essent, quâ tandem ratione δασὺς ex illis dici potuerit amnis? Gemina huic loquutio est p. 243. — μέγας μὲν οὒ, καλὸς δέ. Adde p. 187. n. a.

d Προῆλθον] MS. Eton. προσῆλθον.

e Τριχίνους] Ex Lexicographis qui totus pendet, vocem hanc extra scriptorum sacrorum monumenta reperiri miretur.

f Καταντιπέραν] Vide p. 50. n. c.

Ἔνθα δὴ προσέρχεται τῷ Ξενοφῶντι τῶν πελταστῶν τις ἀνὴρ, Ἀθήνησι φάσκων δεδουλευκέναι· λέγων ὅτι γιγνώσκοι τὴν [a] φωνὴν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ οἶμαι, ἔφη, ἐμὴν ταύτην τὴν πατρίδα εἶναι· καὶ, εἰ μή τι κωλύει, ἐθέλω αὐτοῖς διαλεχθῆναι. Ἀλλ' οὐδὲν κωλύει, ἔφη· ἀλλὰ διαλέγου καὶ [b] μάθε πρῶτον αὐτῶν, τίνες εἰσίν. Οἱ δ' εἶπον, ἐρωτήσαντος, ὅτι Μάκρωνες. Ἐρώτα τοίνυν, ἔφη, αὐτοὺς, τί [c] ἀντιτετάχασι, καὶ χρήζουσιν ἡμῖν πολέμιοι εἶναι; Οἱ δ' ἀπεκρίναντο, Ὅτι καὶ ὑμεῖς [d] ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἔρχεσθε. Λέγειν ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ ὅτι γε οὐ κακῶς ποιήσοντες, ἀλλὰ βασιλεῖ πολεμήσαντες ἀπερχόμεθα εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐπὶ θάλατταν βουλόμεθα ἀφικέσθαι. Ἠρώτων ἐκεῖνοι, εἰ δοῖεν ἂν τούτων τὰ πιστά. Οἱ δ' ἔφασαν καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν ἐθέλειν. Ἐντεῦθεν [e] διδόασιν οἱ Μάκρωνες βαρβαρικὴν λόγχην τοῖς Ἕλλησιν, οἱ δὲ Ἕλληνες ἐκείνοις Ἑλλη-

Ibi tum ad Xenophontem ex peltastis vir quidam accedit, qui servitutem Athenis se serviisse profiteretur; dicerétque adeò linguam se *illorum* hominum agnoscere. Atque arbitror, inquit, meam hanc esse patriam: ac, nisi quid vetat, volo cum eis colloqui. Nihil verò, ait *ille*, vetat; quin colloquere cum eis, ac primùm ex iis discito, quinam *hominum* sint. Dixerunt illi, interrogante *eo*, Macronas se esse. Quære igitur, inquit *Xenophon*, cur aciem adversùs nos instruxerint, velíntque nostri esse hostes. Responderunt illi, Quia vos etiam ad *regionem* nostram acceditis. Dicere *homines* jubebant duces, *id* sanè non *eò factum* ut ullo *vos* damno adficiamus, sed posteaquam adversùs regem bellum gessimus, in Græciam redimus, et ad mare pervenire volumus. Quærebant illi, num de his fidem dare vellent. Velle se aiebant *Græci* et dare fidem et accipere. Tum Macrones hastam

a Φωνὴν] *Linguam* itidem denotat vox illa p. 158.

b Μάθε — αὐτῶν,] Sic Noster K. Π. p. 97. Edit. Oxon. 1727. Μάθε δέ μου, ὦ &c. utrobique intelligenda est præpositio; ut integra oratio sit, παρ' vel ἐξ αὐτῶν — παρ' vel ἐξ ἐμοῦ. Confer K. Π. p. 67. n. 1. Edit. ejusd.

c Ἀντιτετάχασι, &c.] MS. Eton. habet ἀντιτετάχαται, more *scil.* Ionum et Atticorum, pro ἀντιτεταγμένοι εἰσί. Cæterùm, de verbo χρήζουσιν lege sis p. 203. n. c.

d Ἐπὶ τὴν ἡμετέραν] In MSto Eton. additur χώραν: cujus tamen passim obvia est ellipsis. Vide p. 25. n. g.

e Διδόασιν οἱ &c.] Eandem dialectum Nostro usurpatam infrà videbimus. *Diodor. Sic.* l. 14. p. 259. Οἱ δ' Ἕλληνες εἰσβαλόντες εἰς τὴν τῶν Μακρώνων χώραν, ἐσπείσαντο, καὶ πρὸς πίστιν παρὰ μὲν ἐκείνων λόγχην ἔλαβον βαρβαρικὴν, αὐτοὶ δ' Ἑλληνικὴν ἔδωκαν· ταῦτα γὰρ ἔφασαν αὐτοῖς οἱ βάρβαροι διὰ προγόνων παραδεδόσθαι πρὸς πίστιν βεβαιότατα. Moris autem antiquorum fuisse, ut in fide dandá accipiendáque arma inter se permutarent ex *Homero* constat de Diomede et Glauco sic canente, Il. ζ. v. 230.

Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν· ὄφρα &c.

νικήν· ταῦτα γὰρ ἔφασαν πιστὰ εἶναι· θεοὺς δ' ἐπεμαρτύραντο ἀμφότεροι.

Μετὰ δὲ τὰ πιστὰ εὐθὺς οἱ Μάκρωνες τὰ δένδρα [a] συνεξέκοπτον, τήν τε [b] ὁδὸν ὡδοποίουν, ὡς διαβιβάσοντες, ἐν μέσοις ἀναμεμιγμένοι τοῖς Ἕλλησιν· καὶ ἀγορὰν οἵαν ἐδύναντο παρεῖχον· καὶ [c] διήγαγον τρισὶν ἡμέραις, ἕως οὗ ἐπὶ τὰ ὄρη τῶν Κόλχων κατέστησαν τοὺς Ἕλληνας. Ἐνταῦθα ἦν ὄρος μέγα, προσβατὸν δέ· καὶ ἐπὶ τούτου οἱ Κόλχοι παρατεταγμένοι ἦσαν. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ Ἕλληνες ἀντιπαρετάξαντο φάλαγγα, ὡς οὕτως ἄξοντες πρὸς τὸ ὄρος· ἔπειτα δὲ ἔδοξε τοῖς στρατηγοῖς συλλεγεῖσι βουλεύσασθαι, ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιοῦνται. Ἔλεξεν οὖν Ξενοφῶν ὅτι δοκεῖ, παύσαντας τὴν φάλαγγα, [d] λόχους ὀρθίους ποιῆσαι. "Ἡ "μὲν γὰρ φάλαγξ διασπασθήσεται εὐθύς· [e] τῇ μὲν γὰρ "ἄνοδον, τῇ δὲ εὔοδον εὑρήσομεν τὸ ὄρος· καὶ εὐθὺς τοῦτο "ἀθυμίαν ποιήσει, [f] ὅτι τεταγμένοι εἰς φάλαγγα, ταύτην "διεσπασμένην ὁρῶσιν. Ἔπειτα δὲ, ἢν μὲν [g] ἐπὶ πολλοὺς

Græcis barbaricam dant, et illis Græci *vicissim* Græcam; nam hoc pacto fidem *apud se* dari aiebant: deos autem utrique testes invocabant.

Posteaquam fides esset data, statim Macrones unà *cum Græcis* arbores cædebant, et viam sternebant, velut trajecturi *in alteram ripam*, Græcis mediis permisti: forum etiam *rerum venalium*, quale *quidem* poterant, suppeditabant; et triduo deducebant, usquequò Græcos in Colchorum montibus sisterent. Erat ibi mons *quidem* magnus, sed in quem *tamen* adscendi posset: atque in eo Colchi stabant instructi. Ac primùm quidem Græci phalangem contrà instruxerunt, quasi sic *dispositam aciem* ad montem ducturi: sed deinde ducibus collectis visum est deliberandum esse, quo pacto quàm præclarissimè dimicaturi essent. Itaque Xenophon *sibi* videri dixit, omissâ phalange, cohortes rectas instituendas esse. "Nam phalanx statim, *pergit*, "divulsa erit: quippe alibi quidem montem invium, alibi aditu facilem re-"periemus; idque mox animi demissionem creabit, quòd *nostri* in pha-"langem dispositi, hanc *ipsam* divulsam videbunt. Prætereà, si *sic* instructi

a Συνεξέκοπτον,] In *Steph*. Thes. deest hoc verbum, à *Constant*. sine auctore adfertur.

b Ὁδὸν ὡδοποίουν,] Confer p. 197. n. g.

c Διήγαγον &c.] MS. Eton. παρήγαγον ἐν &c.

d Λόχους ὀρθίους] Adi p. 236. n. c.

e Τῇ μὲν γὰρ ἄνοδον, &c.] *Suid*. et *Phavor*. Ἄνοδον· ἀδιέξοδον: uterque deinde locum hunc citat.

f Ὅτι — ὁρῶσιν.] MS. Eton. ὅταν: de ὁρῶσι pro ὄψονται vide p. 269. n. e.

g Ἐπὶ πολλοὺς τεταγμένοι &c.] Dicuntur, quorum ordines majore numero à fronte ad extremam aciem porriguntur: ἐπ' ὀλίγων, vicissim, quorum μῆκος, seu frontis longitudo, βάθος seu latitudinem aciei superat. Secundum autem, æquè ac quartum, præpositioni ἐπὶ rectè hìc adponi casum, videre est K. Π. p. 461. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

"τεταγμένοι προσάγωμεν, περιττεύσουσιν ἡμῶν οἱ πολέμιοι, "καὶ τοῖς περιττοῖς [a] χρήσονται ὅ, τι ἂν βούλωνται· ἐὰν δ' "ἐπὶ ὀλίγων τεταγμένοι ἴωμεν, οὐδὲν ἂν εἴη θαυμαστὸν, εἰ "διακοπείη ἡμῶν ἡ φάλαγξ ὑπὸ ἀθρόων πη καὶ βελῶν καὶ "ἀνθρώπων συμπεσόντων· εἰ δέ πη τοῦτο ἔσται, τῇ ὅλῃ φά-"λαγγι κακὸν ἔσται. Ἀλλά μοι δοκεῖ ὀρθίους τοὺς λό-"χους ποιησαμένους, τοσοῦτον χωρίον [b] κατασχεῖν διαλιπόν-"τας τοὺς λόχους, ὅσον ἔξω τοὺς ἐσχάτους λόχους γενέσ-"θαι τῶν πολεμίων κεράτων· καὶ οὕτως ἐσόμεθα τῆς τε τῶν "πολεμίων φάλαγγος ἔξω οἱ ἔσχατοι λόχοι, καὶ [c] ὀρθίους "ἄγοντες οἱ κράτιστοι ἡμῶν [d] πρῶτοι προσίασιν· ᾗ τε ἂν "[e] εὔοδον ᾖ, ταύτῃ ἕκαστος ἄξει ὁ λόχος. Καὶ εἴς τε τὸ "διαλεῖπον [f] οὐ ῥᾴδιον ἔσται τοῖς πολεμίοις εἰσελθεῖν, ἔνθεν "καὶ ἔνθεν λόχων ὄντων, διακόψαι τε οὐ ῥᾴδιον ἔσται λόχον "ὄρθιον προσιόντα. Ἐάν τε τις πιέζηται τῶν λόχων, ὁ πλη-"σίον βοηθήσει· ἤν τε πη εἷς δυνηθῇ τῶν λόχων ἐπὶ τὸ ἄ-

"*in hostes ut* multis *condensa sit acies* tendamus, numero nos superaturi sunt "hostes, et *illorum operâ* quibus nos superaverint ad quamcunque voluerint "rem usuri sunt; sin ità instructi pergamus ut acies rarior sit, nihil mirum "fuerit, si *ea* nostra phalanx alicubi perrupta sit à confertis tum telis tum "hominibus ingruentibus: quòd si hoc aliquâ in aciei parte acciderit, toti "phalangi malè erit. Verùm arbitror, ubi cohortes rectas instituerimus, "tantum cohortes *istas* per intervalla dispositas spatii occupare *debere*, ut "extremæ cohortes extra hostium cornua *porrectæ* sint: atque sic *demum* "erimus cohortes *utique* extremæ extra hostium phalangem, et dum rectas "ducemus *cohortes*, nostrûm præstantissimi *quique* primi *ad hostem* acce-"dent; quáque *locus* transitu facilis erit, hâc quælibet cohors perget. Ne-"que *verò* in *relicta inter cohortes nostras* intervalla proclive erit hostibus "ingredi, cùm hinc atque hinc *constitutæ* sint cohortes; nec proclive "erit cohortem rectam accedentem perrumpere. Quòd si ex cohorti-"bus aliqua laboraverit, opem feret proxima: et si una de cohortibus in "verticem aliquo modo adscendere poterit, hostium nemo ampliùs *erit qui*

a Χρήσονται ὅ, τι &c.] Vide p. 165. n. g.

b Κατασχεῖν &c.] Lege p. 22. n. c. p. 207. n. c. et p. 269. n. a. de participio proxime sequente.

c Ὀρθίους ἄγοντες] *Amasæus* vertit *in ardua erectos* &c. quam et *Steph*. interpretationem probâsse videtur. At hoc sensu Noster haud dubiè dixisset ὄρθιον, non ὀρθίους, ἄγοντες: vide p. 263. n. a. Jam verò, cùm scripsit ὀρθίους, non *loci* naturam, sed *aciei* formam designare voluit.

d Πρῶτοι &c.] Vulgò πρῶτον: quam receptâ scripturâ mutandam vidit ad *Amas.* Stephanus. Sic suprà p. 225. καὶ οὕτοι πρῶτοι &c. et infrà p. 282. καὶ οὕτοι πρῶτοι ἐπὶ τὸ &c. Cæterùm de προσίασι vide sis p. 214. n. b.

e Εὔοδον — ἄξει] Intellige ὄρος vel χωρίον. Verbi illius absolutè positi exempla pete sis ex p. 259. n. h.

f Οὐ ῥᾴδιον ἔσται] Sic ex MSto Eton. *Stephano* probante, rescripsi. Alii dant οὐ ῥᾴδιόν ἐστι &c.

"κρον ἀναβῆναι, οὐδεὶς μηκέτι μείνῃ τῶν πολεμίων." [a] Ταῦτα ἔδοξε· καὶ ἐποίουν ὀρθίους τοὺς λόχους. Ξενοφῶν δὲ ἀπιὼν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ, εἶπε τοῖς στρατιώταις, "Ἄνδρες, οὗτοί εἰσιν, οὓς ὁρᾶτε, μόνοι ἔτι ἡμῖν [b] ἐμποδὼν "τοῦ μὴ ἤδη εἶναι, ἔνθα [c] πάλαι σπεύδομεν· τούτους, ἤν "πως δυνώμεθα, [d] καὶ ὠμοὺς δεῖ καταφαγεῖν."

Ἐπεὶ δ' ἐν ταῖς χώραις ἕκαστοι ἐγένοντο, καὶ τοὺς λόχους ὀρθίους ἐποιήσαντο, ἐγένοντο μὲν λόχοι τῶν ὁπλιτῶν ἀμφὶ τοὺς ὀγδοήκοντα, ὁ δὲ λόχος ἕκαστος σχεδὸν εἰς τοὺς ἑκατόν· τοὺς δὲ πελταστὰς καὶ τοὺς τοξότας τριχῇ ἐποιήσαντο, τοὺς μὲν τοῦ εὐωνύμου ἔξω, τοὺς δὲ, τοῦ δεξιοῦ, τοὺς δὲ κατὰ μέσον· σχεδὸν ἑξακοσίους ἑκάστους· Ἐκ τούτου παρηγγύησαν οἱ στρατηγοὶ [e] εὔχεσθαι· εὐξάμενοι δὲ καὶ παιανίσαντες ἐπορεύοντο. Καὶ Χειρίσοφος μὲν καὶ Ξενοφῶν καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς πελτασταὶ, ἔξω γενόμενοι τῆς τῶν πολεμίων φάλαγγος, ἐπορεύοντο. Οἱ δὲ πολέμιοι, ὡς εἶδον

"subsistat." Hæc decreta sunt: atque *adeò* rectas cohortes instituerunt. Et Xenophon à latere dextro ad lævum pergens, *hæc* habuit ad milites verba, "Hi, quos cernitis, viri, soli nobis adhuc impedimento sunt quominùs jam "*isthic* simus, quò jam dudum properamus: hos, si quo modo possimus, vel "crudos devoremus oportet."

Posteaquam suis quique locis constiterunt, ac rectas sibi instituerant cohortes, gravis armaturæ cohortes octoginta circiter fuère, *cùm* quælibet cohors centenis ferè *militibus constaret:* peltastas verò et sagittarios trifariam disposuerunt, alios extra sinistrum *cornu*, alios extra dextrum, alios *acie* mediâ; singulis in partibus ferè sexcentos. Deinde *diis* vota nuncuparent *milites* edixère duces; ac vota ubi nuncupâssent et pæana cecinissent iter pergebant. Et Cherisophus atque Xenophon quíque cum ipsis erant peltastæ *ità* pergebant, *ut* extra hostium essent phalangem. Hostes autem, eos

a Ταῦτα ἔδοξε.] Adi p. 189. n. d.

b Ἐμποδὼν τοῦ μὴ] Rectè se *Steph.* et *Leunclav.* probavit hæc lectio. MS. Eton. et edit. quædam habent τὸ μὴ &c. Eadem reperitur constructio K. Π. p. 172. Edit. Oxon. 1727. εὖ ἴσθι ὅτι καὶ τοῦ συγγνώμης τυγχάνειν ἐμποδὼν &c. Adde p. 425.

c Πάλαι σπεύδομεν·] In MSto Eton. legitur ἐσπεύδομεν. Sed vide p. 168. n. a. De πάλαι consule p. 249. n. b.

d Καὶ ὠμοὺς δεῖ &c.] Sic ferè Noster *Hist. Gr.* l. 3. ferè medio: ὅπου γὰρ ἐν τούτοις τις λόγος γένοιτο περὶ Σπαρτιατῶν, οὐδένα δύνασθαι κρύπτειν τὸ μὴ οὐχ ἡδέως ἂν καὶ ὠμῶν ἐσθίειν αὐτῶν. Vehementer hæc et animose adeò proferuntur, ut adripuisse Noster, quod cecinit olim Poëta, videatur: Il. δ. v. 34 et seq.

Εἰ δὲ σύ γ' ——
Ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον, Πριάμοιό τε παῖδας,
Ἄλλους τε &c.

Confer Cl. *Cleric.* ad Num. XIV. 9.

e Εὔχεσθαι· &c.] Ea *scil.* nuncupare vota, de quibus persolutis mox infrà sub finem libri legemus. De παιανίσαντες vide p. 169 n. d.

[a] αὐτοὺς, ἀντιπορεύονται· καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὸ δεξιὸν, οἱ δὲ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον διεσπάσθησαν, καὶ πολὺ τῆς ἑαυτῶν [b] φάλαγγος ἐν τῷ μέσῳ κενὸν ἐποίησαν. Ἰδόντες δὲ αὐτοὺς [c] διχάζοντας οἱ [d] κατὰ τὸ Ἀρκαδικὸν πελτασταὶ, ὧν ἦρχεν Αἰσχίνης ὁ Ἀκαρνὰν, νομίσαντες φεύγειν, [e] ἀνὰ κράτος ἔθεον· καὶ οὗτοι πρῶτοι ἐπὶ τὸ ὄρος ἀναβαίνουσι· [f] συνεφείπετο δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ Ἀρκαδικὸν ὁπλιτικὸν, ὧν ἦρχε Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος. Οἱ δὲ πολέμιοι, ἐπεὶ ἤρξαντο θεῖν, οὐκέτι ἔστησαν, ἀλλὰ φυγῇ ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπετο. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἀναβάντες, ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν πολλαῖς κώμαις, καὶ τὰ ἐπιτήδεια δὲ πολλὰ ἐχούσαις. [g] Καὶ τὰ μὲν ἄλλα οὐδὲν ἦν, ὅ, τι καὶ ἐθαύμασαν· [h] τὰ δὲ σμήνη πολλὰ ἦν αὐτόθι, [i] καὶ τῶν κη-

ubi vidissent, contrà perrexêre: et partim *latus* dextrum, partim sinistrum versùs erant distracti, atque *adeò* mediam ipsorum aciem magnâ ex parte vacuam reliquerunt. Eos cùm peltastæ, *qui* Arcadico *erant* in *agmine*, quibúsque Æschines Acarnan præerat, se duas in partes scindere conspexissent, rati *homines* fugere, totis viribus currebant: atque hi primi in montem adscendunt: subsequebantur hos gravis etiam armaturæ milites Arcadici, quibus Cleanor Orchomenius præerat. At hostes, posteaquam currere cœperunt *illi*, non constiterunt ampliùs, sed alius aliò fugâ elapsi sunt. Græci cùm adscendissent, multis in vicis castra locârunt, atque *his sanè* commeatûs copiâ abundantibus. Et in cæteris quidem nihil erat, quod mirati sunt: verùm alvearia illic erant multa, et de favis quotquot ex militibus comede-

a Αὐτοὺς, ἀντιπορεύονται· &c.] MS. Eton. — *αὐτοὺς ἀντιθέοντας, οἱ μὲν ἐπὶ τὸ δεξιὸν, οἱ δὲ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον διασπάρθησαν, καὶ πολὺ τῆς αὐτῶν* &c. Quam si lectionem sequaris, sic cum *Leunclav.* reddas: Hostes, cùm eos in se *cursu ferri viderent, partim dextrum versùs, partim sinistrum latus dispersi sunt, aciémque* &c.

b Φάλαγγος] Vide p. 186. n. b.

c Διχάζοντας] In *Steph.* Thes. reperitur quidem διχάζω, sed absque auctore: *Constant.* citat tantùm Matth. X. 35.

d Κατὰ τὸ Ἀρκαδικὸν] MS. Eton. *πρὸς τὸ &c.* nec malè quidem, si vertas *in* vel *apud* &c. Perperam *Leunclav.* reddit, *instructi Arcadico more* &c. Cujus tamen in margine editionis tandem scribitur, *qui Arcadico erant in agmine* — Rectiùs *Amasæus* locum accepit, qui dat *Arcadici peltati* —— Vult hìc Arcadas Noster, qui leviori usi sunt armaturâ; quibúsque mox sese Arcadas gravioribus instructos armis adjunxisse tradit. Legesis p. 277. de Æschine. Cæterùm, cum Ἀρκαδικὸν intellige *σύστημα*, itémque cum ὁπλιτικὸν paulò infrà. Confer p. 6. n. d.

e Ἀνὰ κράτος] MS. Eton. *ἀνακραγόντες.* Confer p. 253. n. a.

f Συνεφείπετο] In lexicis desideratur.

g Καὶ τὰ μὲν ἄλλα] Quem ante casum passim *κατὰ* deest. Vide p. 168. n. d.

h Τὰ δὲ σμήνη &c.] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 259. *Εὑρίσκετο δὲ καὶ σμήνη παμπληθῆ περὶ τοὺς τόπους, ἐξ ὧν πολυτελῆ προσεφέρετο κηρία· τούτων δ' οἱ γευσάμενοι παραλόγῳ περιέπιπτον συμπτώματι. Οἱ γὰρ μεταλαβόντες αὐτῶν, ἄφρονες ἐγίνοντο, καὶ πίπτοντες ἐπὶ τὴν γῆν, ὅμοιοι τοῖς τετελευτηκόσιν ὑπῆρχον. Πολλῶν δὲ φαγόντων διὰ τὴν γλυκύτητα τῆς ἀπολαύσεως, ταχὺ τὸ πλῆθος ἐγεγόνει τῶν πεπτωκότων οἱονεὶ τροπῆς ἐν πολέμῳ γεγενημένης.* Lege ibidem plura, et sensu et verbis ferè orationi Xenophonteæ congruentia.

i Καὶ τῶν κηρίων &c.] Vide p. 259. n. e. et 264. n. b. Plenè scripseris *μέρος τι ἐκ τῶν* &c. Adde p. 221. n. h. *Mær. Attic.* Ἔφαγον κρέατος, οὐ κρέας, Ἀττικῶς.

ρίων ὅσοι ἔφαγον τῶν στρατιωτῶν, πάντες ἄφρονές τε ἐγίγνοντο, καὶ ἤμουν, καὶ [a] κάτω διεχώρει αὐτοῖς, καὶ [b] ὀρθὸς οὐδεὶς ἐδύνατο ἵστασθαι· ἀλλ' οἱ μὲν ὀλίγον ἐδηδοκότες, σφόδρα μεθύουσιν ἐῴκεσαν· οἱ δὲ πολὺ, μαινομένοις· [c] οἱ δὲ, καὶ ἀποθνήσκουσιν. Ἔκειντο δὲ οὕτω πολλοὶ, ὥςπερ τροπῆς γεγενημένης, καὶ πολλὴ ἦν ἡ ἀθυμία. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπέθανε μὲν οὐδεὶς, ἀμφὶ δὲ τὴν αὐτήν που ὥραν [d] ἀνεφρόνουν· τρίτῃ δὲ καὶ τετάρτῃ ἀνίσταντο, ὥςπερ ἐκ φαρμακοποσίας.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν δύο σταθμοὺς, ἑπτὰ παρασάγγας, καὶ ἦλθον ἐπὶ θάλατταν, [e] εἰς Τραπεζοῦντα, πόλιν Ἑλληνίδα οἰκουμένην, ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, Σινωπέων ἀποικίαν, ἐν τῇ Κόλχων χώρᾳ. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας ἀμφὶ τὰς τριάκοντα, ἐν ταῖς τῶν Κόλχων [f] χώραις· καὶ ἐντεῦθεν μὲν ἐλῄζοντο τὴν Κολχίδα. Ἀγορὰν δὲ παρεῖχον [g] ἐν τῷ

bant, omnes et amentes fiebant, et vomebant, et ipsis egerebatur infrà, et rectus stare nemo potuit: sed qui paulum ederant, valdè ebriis erant similes; qui multum, furentibus: nonnulli, etiam morientibus. Jacebant autem ità multi, quasi cùm in fugam versi fuissent, et magna erat *militum* tristitia. Postridiè nemo quidem mortuus erat, sed eâdem ferè horâ mentis *rursùm* compotes fiebant: die tertio et quarto surgebant, velut ex medicamenti haustu.

Indè castris binis, parasangas septem progressi sunt, et ad mare transiverunt, in Trapezuntem, urbem Græcam incolis frequentem, ad Pontum Euxinum, coloniam Sinopensium, in Colchorum regione *sitam*. Hìc dies circiter triginta commorati sunt, Colchorum in agris: atque hinc *factis incursionibus* prædas è Colchide agebant. Forum in exercitu *rerum venalium* Trape-

a Κάτω διεχώρει &c.] *Scil.* ὅ, τι ἂν τῶν κηρίων ἔφαγον: nisi mavis cum verbo γαστὴρ intelligere.

b Ὀρθὸς] MS. Eton. ὀρθῶς, imperité. Vide K. Π. p. 364. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

c Οἱ δὲ,] Adi p. 84. n. b.

d Ἀνεφρόνουν·] Hanc lectionem MS. Eton. exhibet: quam et *Stephanus* in vetere quodam libro inventam testatur simul et hìc reponendam putat. Eidem favet *Diodor. Sic.* loco cit. ἀνακτώμενοι τὸ φρονεῖν, ἀνίστησαν, καὶ &c. necnon *Suid.* et *Phavor.* Ἀνεφρόνησεν· ἐκ τῆς μέθης ἀνένηψεν.

e Εἰς Τραπεζοῦντα, &c.] *Arrian.* Periplo Ponti Eux. ineunte, Εἰς Τραπεζοῦντα ἥκομεν, πόλιν Ἑλληνίδα, ὡς λέγει Ξενοφῶν ἐκεῖνος, ἐπὶ θαλάττῃ ᾠκισμένην, Σινωπέων ἄποικον. Plura vide in *Indice* itineri huic illustrando destinato.

f Χώραις· καὶ ἐντεῦθεν] MS. Eton. κώμαις· κἀνταῦθα ὁρμώμενοι ἐλῄζοντο &c. Sed non est, cur à vulgatâ discedamus scripturâ. Quòd si quis participium illud recipiendum censeat, rectiùs κἀντεῦθεν, quàm κἀνταῦθα cum MSto leget.

g Ἐν τῷ στρατοπέδῳ] Respice p. 89. n. b.

στρατοπέδῳ Τραπεζούντιοι, [a] καὶ ἐδέξαντό τε τοὺς Ἕλληνας, καὶ ξένια ἔδοσαν, βοῦς καὶ ἄλφιτα καὶ οἶνον. Συνδιεπράττοντο δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν πλησίον Κόλχων τῶν ἐν τῷ πεδίῳ μάλιστα οἰκούντων· καὶ ξένια καὶ παρ' ἐκείνων [b] ἦλθον πλέονα, βόες. Μετὰ δὲ τοῦτο [c] τὴν θυσίαν, ἣν εὔξαντο, παρεσκευάζοντο· ἦλθον δὲ αὐτοῖς ἱκανοὶ βόες [d] ἀποθῦσαι τῷ Διῒ τῷ Σωτῆρι, καὶ τῷ Ἡρακλεῖ, ἡγεμόσυνα· καὶ τοῖς [e] ἄλλοις δὲ θεοῖς, ἃ ηὔξαντο. Ἐποίησαν δὲ καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ

zuntii præbebant, Græcósque tum exceperunt, tum *munera iis* hospitalia donârunt, boves et farinam et vinum. *Cum iis* etiam pro Colchis finitimis, qui maximâ ex parte habitabant in planitie, transigebant: quin et ab illis *munera* hospitalia venerunt plura, boves. Posteà sacrificium, quod voverant, parabant: ac boves ad eos adlati sunt, qui sufficerent sacrificiis Jovi Servatori, et Herculi faciendis, quòd *felici* eos itinere duxissent; aliis item diis, quæ voverant. Præthereà certamen gymnicum illo in monte institue-

a Καὶ ἐδέξαντό τε &c.] *Diodor. Sic.* loco memorato, Ἐνταῦθα δὲ διατρίψαντες ἡμέρας τριάκοντα, παρὰ μὲν τοῖς ἐγχωρίοις λαμπρῶς ἐξενίσθησαν, αὐτοί τε &c. *Suid.* Ξένιον, δῶρον παρὰ ξένων διδόμενον. Sic utique, ξένια seu ξείνια, vocabantur, quæ hospitibus hospites dabant vel mittebant munera. Morem hunc peregrinos muneribus oblatis excipiendi dimittendíque auctores sæpè, in primis *Homerus*, tangunt. Vide Il. ζ'. v. 218 et seq. κ'. v. 269. λ'. v. 20. nec minùs *Odyss.* ι'. v. 217. ξ'. 115. et alibi. Adde *Pindar.* Πυθ. δ'. v. 228 et seq. Nostrum K. Π. p. 190. et p. 371. *J. Poll.* l. 3. segm. 59. Καὶ δῶρα, ξένια, Δημοσθένης τε καὶ Ξενοφῶν.

b Ἦλθον πλέονα, &c.] Noster *Hist. Gr.* l. 7. ferè medio. Καὶ μὲν οἱ Λακεδαιμόνιοι — βοῶν ξένια ἔπεμψαν. In edit. *Steph.* et vet. nonnullis reperitur manca hæc loci lectio: ἦλθον, βόες, ἀποθῦσαι τῷ Διῒ &c. illis omnibus, quæ inter ἦλθον et βόες, ἀποθῦσαι &c. occurrunt, omissis. Sed et illa MS. Eton. optimè exhibet integra; nisi quòd pro πλέονα det πλέον: quam scripturam priori, ξένια quæ planè respicit, posthabendam ante nos vidit *Leunclavius*. Deceptus utique, ὡς εἰκάσαι, hoc loco fuit librarius repetitâ voce βόες: ejúsque adeò oculis ab lineâ, ubi legerat πλέονα, βόες &c. ad ἱκανοὶ βόες celeriùs translatis, scripsit deinde ἀποθῦσαι &c. cæteris, qui medium jure locum occupant, prætermissis.

c Τὴν θυσίαν, ἣν &c.] Lege p. 281. n. e.

d Ἀποθῦσαι τῷ &c.] De vi quam præpos. ἀπὸ in compositis obtinet, vide p. 59. n. c. Confer Matth. V. 26. 33. VI. 4. 18. XVIII. 25, 26 et aliàs sæpé. *Diodor. Sic.* l. 14. p. 260. αὐτοί τε τῷ τε Ἡρακλεῖ καὶ Διῒ σωτηρίῳ θυσίαν ἐποίησαν καὶ γυμνικὸν ἀγῶνα· καθ' ὃν τόπον φασὶ προσπλεῦσαι τὴν Ἀργὼ καὶ τοὺς περὶ Ἰάσονα. De *Jove Servatore* consule p. 169. n. a. Idem Nostro K. Π. p. 232. Edit. Oxon. 1727. σύμμαχος καὶ ἡγεμὼν, necnon σωτὴρ καὶ ἡγεμὼν p. 475. Herculem etiam Διῒ Σωτῆρι adjungit Noster infrà lib. vi. quem et ibidem titulo ἡγεμόνος plus vice simplici donat. Hujus habitâ ratione tituli, ἡγεμόσυνα (cujus vocis auctorem nesciunt Lexicogr.) ritè deo utrique reddunt Græci, ut σωτήρια, σωτήρια: de quibus vide p. 169. n. b. Plura ad lib. vi.

e Ἄλλοις δὲ θεοῖς, ἃ ηὔξαντο] Sic locum ex MSto Eton. emendavi. Priùs scriptum ἄλλοις δὲ θεοῖς ηὔξαντο. Emendationem stabiliunt, quæ in principio libri proximè sequentis leguntur hæc, καὶ ὡς ἀπέθυσαν ἃ εὔξαντο &c. Cæterùm, scribitur hìc ηὔξαντο, ex dialecto *scil.* Atticâ: suprà modò, εὔξαντο, ex communi. Sic suprà p. 245. videre est ηὑρίσκον et εὑρίσκοντο. Consule sis Cl. *Maittaire* de Dial. p. 59.

ὄρει, ἔνθα περ ἐσκήνουν· εἵλοντο δὲ [a] Δρακόντιον Σπαρτιάτην ([b] ὃς ἔφευγε παῖς ὢν οἴκοθεν, παῖδα ἄκων κατακτανὼν, [c] ξυήλῃ πατάξας) [d] δρόμου τε ἐπιμεληθῆναι, καὶ τοῦ ἀγῶνος [e] προστατῆσαι.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ θυσία ἐγένετο, τὰ δέρματα παρέδοσαν τῷ Δρακοντίῳ, καὶ ἡγεῖσθαι ἐκέλευον, ὅπου τὸν δρόμον πεποιηκὼς εἴη. Ὁ δὲ, δείξας ὅπου παρεστηκότες ἐτύγχανον, Οὗτος ὁ λόφος, ἔφη, κάλλιστος τρέχειν, ὅπου ἄν τις βούληται. Πῶς οὖν, ἔφασαν, [f] δυνήσονται παλαίειν ἐν σκληρῷ καὶ δασεῖ οὕτω; Ὁ δὲ εἶπεν, Μᾶλλόν τι ἀνιάσεται ὁ καταπεσών. Ἠγωνίζοντο δὲ παῖδες μὲν [g] στάδιον τῶν αἰχμαλώτων οἱ

runt, ubi tabernacula posuerant: Dracontium verò Spartiatem (qui puer *adhuc* domo fugerat, quòd puerum, quem gladiolo percusserat *Laconico*, imprudens interfecerat) legerunt ut curam curriculi haberet, et certamini præesset.

Posteaquam facta fuerant sacrificia, Dracontio pelles tradiderunt, ac ducere *eò* hortabantur, ubi curriculum designâsset. Ille verò locum, in quo fortè constiterant, monstrans, Hic collis, inquit, ad currendum aptissimus *est*, quacunque quis *currere* voluerit. *At qui* tandem poterunt, aiebant *illi*, tam aspero et *arboribus* denso loco luctari? Is *utique*, ait ille, qui collapsus fuerit, vehementiori quodam dolore adficietur. Et certârunt quidem in stadio pueri *de* captivorum *numero* plurimi, dolichum Cretenses plures quàm

a Δρακόντιον &c.] Citat et hunc locum, suo modo, *Suidas* ad v. Ξυήλη.

b Ὃς ἔφευγε &c.] Antiquitùs utique moris erat, ut solum verteret homicida. *Hom.* Il. ό. v. 333 et seq.

Ἦτοι ὁ μὲν (Medon) —
— Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Γνωτὸν &c.

Herodot. l. 1. c. 35. Ὦ βασιλεῦ, (Crœse) Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς, ὀνομάζομαι δὲ Ἄδρηστος· φονεύσας δὲ ἀδελφεὸν ἐμεωυτοῦ ἀέκων πάρειμι, ἐξεληλαμένος τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐστερημένος πάντων. *Pausan.* l. 5. c. 1. Αἰτωλῷ δὲ μετὰ Ἐπειὸν βασιλεύσαντι συνέπεσεν ἐκ Πελοποννήσου φυγεῖν, ὅτι αὐτὸν οἱ Ἄπιδος παῖδες ἐφ' αἵματι ἀκουσίῳ δίκῃ εἷλον. Idem ejusd. l. c. 3. Συνεπεπτώκει δὲ τῷ Ὀξύλῳ φυγάδι ἐξ Αἰτωλίας εἶναι διοκεύοντα γάρ φασιν ἁμαρτεῖν αὐτὸν, καὶ ἐξεργάσασθαι φόνον ἀκούσιον. Plura si velis, adi *Meurs.* Them. Att. l. 1. c. 16. Adde *Cleric.* ad Gen. IV. 12.

c Ξυήλῃ] Respice p. 272. n. g.

d Δρόμου] *Phavor.* δρόμοι τόποι τινὲς ἦσαν, ὅπου ἔτρεχον οἱ νέοι. Idem, Δρόμος, καὶ ἐπὶ τῶν αρχόντων, (lego, τρεχόντων,) καὶ ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τόπου τοῖς τρέχουσι.

e Προστατῆσαι.] *J. Poll.* l. 3. c. 30. Περὶ ἀγωνοθετῶν καὶ ἀγώνων. Ἀγωνοθέται, ἀθλοθέται, ἀγώνων διαθέται — προστάται — τὸ δὲ πρᾶγμα, ἀγωνοθεσία — ἀγώνων διαθέσις — προστασία — ἀγώνων προεστάναι, &c.

f Δυνήσονται] MS. Eton. δυνήσεσθαι. Sed rectè se habet vulgata lectio; idque unum postulat, ut cum verbo hujusmodi nomen aliquod, ἀσκηταὶ, ἀγωνισταὶ, ἀθληταὶ, vel denique ἄνθρωποι intelligas. Consule p. 74. n. b.

g Στάδιον] *Phavorino* exponente, τὸ κατ' εὐθεῖαν εἰς μῆκος τεταμμένον, καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἔτρεχον. Nimirum et locum denotabat, in quem varia athletarum exercitia spectatum convenerat populus, et

πλεῖστοι, [a] δόλιχον δὲ Κρῆτες πλείους ἢ ἑξήκοντα ἔθεον· [b] πάλην δὲ, καὶ πυγμὴν, καὶ παγκράτιον [c] ἕτεροι· καὶ καλὴ θέα ἐγένετο· πολλοὶ γὰρ κατέβησαν, καὶ, ἅτε θεωμένων τῶν ἑταίρων πολλὴ φιλονεικία ἐγίγνετο. Ἔθεον δὲ καὶ ἵπποι· καὶ ἔδει αὐτοὺς [d] κατὰ τοῦ πρανοῦς ἐλάσαντας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀναστρέψαντας πάλιν ἄνω, [e] πρὸς τὸν βωμὸν ἥκειν. Καὶ κάτω μὲν οἱ πολλοὶ ἐκυλινδοῦντο· [f] ἄνω δὲ πρὸς

sexaginta currebant; luctâ, et pugilatu, et pancratio *sese exercebant* alii: et spectaculum *sanè* pulchrum erat; nam multi *in certamen* descendebant, et, quippe quòd *eos* spectarent sodales, magna erat æmulatio. Currebant etiam equi; atque eos *primùm* agitare per declivia *collis* ad mare usque oportebat *equites*, rursúsque sursùm convertere, *et sic demum* ad aram venire. Ac deorsum qui-

spatium, quod cursu conficiendum designârat certaminis auctor seu præses. Cùm autem stadii ferè spatio cursus definire moris esset antiqui, tandem *cursus* ipse *stadii* nomen accepit, sive stadii agnosceret seu excederet terminos. Et hoc quidem sensu dicunt auctores, ἀγωνίζεσθαι στάδιον, τὸ στάδιον νικᾷν &c. Porrò, de mensurâ stadii consule *Indic.* mensuris explicandis destinatum.

a Δόλιχον] *Suid.* et *Phavor.* Δόλιχος — ὄνομα τοῦ δρόμου, προπαροξυτόνως· δολιχὸς δὲ, τὸ ἐπίθετον, ὁ μακρὸς, ὀξυτόνως· ἔστι δὲ ὁ δόλιχος· κδ. στάδια. Alii (in quibus et ipse *Suidas*) aliam δολίχῳ mensuram tribuunt. Hæc tamen in *Pind.* verba convenit Ὀλυμ. γ΄. v. 58 et seq.

Τῶν νιν γλυκὺς ἵμερος ἔσχεν
Δωδεκάγναμπτον περὶ τέρμα δρόμου
Ἵππων φυτεῦσαι.

Schol. Δωδεκάγναμπτον) ἤγουν, ὃ δωδεκάκις οἱ ἀγωνιζόμενοι τεθρίπποις περιήρχοντο· ἢ δωδεκάγναμπτον, τὸ ιβ΄ γναμπτοὺς ἔχον· ἐπειδὴ καὶ ιβ΄ δρόμους ἐποίει τὸ τέλειον ἅρμα τῶν ἵππων. Ex duodecim autem circa metam flexibus illis oriuntur *Suidæ* viginti quatuor stadia. In *stadii* utique certamine, designato spatio semel decurso, victori præmium adjudicabat præses: in *dolicho*, cursuum id genus longissimo, stadii spatium duodecies currere ac recurrere solebant agonistæ. Hæc ferè *dolichi* mensura, ubi ludi in solennibus populi conventibus celebrati erant. Sed, temporis, loci, aliarúmque huc spectantium περιστάσεων habenda in definiendis hujusmodi spatiis est ratio. Atque adeò hìc loci solennis dolichi mensura, quam ei collis ille, in quo jam tum certabant Græci, denegare videtur, haud anxiè quærenda est.

b Πάλην δὲ καὶ &c.] De tribus hisce ludis vide *Archæol. Gr.* l. 2. c. 21. et in primis *Dissertationes* doctiss. *Burette*, quæ in quarto tomo *Memoriarum Liter. Paris.* reperiuntur.

c Ἕτεροι· &c.] *Scil.* ἠγωνίζοντο, ex præcedentibus repetendum. Cæterùm, locum hunc ità ex vetustis quibusdam exemplaribus restituit *Steph.* Vulgò legitur — παγκράτιον, καλὴ θέα &c.

d Κατὰ τοῦ πρανοῦς] Vide p. 198. n. d.

e Πρὸς τὸν βωμὸν &c.] *Arriani* forsan tempore exstitit: nam sic ille *Periplo P. E.* ineunte; καὶ τὴν μὲν θάλασσαν τὴν τοῦ Πόντου Εὐξείνου ἄσμενοι κατείδομεν, ὅθεν περ καὶ Ξενοφῶν καὶ σύ· καὶ οἱ βωμοὶ ἀνεστᾶσιν ἤδη λίθου μέντοιγε τοῦ τραχέος· καὶ τὰ &c. *Phavor.* Βωμὸς, τὸ οἰκοδόμημα ἐν ᾧ ἔθυον — ἢ, ὁ ὑψηλὸς τόπος. Idem, Βωμοὶ, οὐ μόνον ἐφ᾽ ᾧ ἔθυον, ἀλλὰ καὶ κτίσμα τι ἁπλῶς καὶ ἀνάστημα. Hìc carceres ponebantur, è quibus emissi erant equi, ad quos etiam tanquam ad metas recurrendum.

f Ἄνω δὲ πρὸς τὸ &c.] Egregiè adeò Noster sua hæc verba ad materiam adcommodavit, ut eorum sonus ipse quidem et ordo equorum ægrè in loca ardua enitentium speciem legentis animo ingenerent. *Dionys. Hal.* περὶ συνθέσεως τῶν ὀνομ. sect. 16. Καὶ αὐτοί τι δὴ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταὶ καὶ λογογράφοι, πρὸς χρῆμα ὁρῶντες, οἰκεῖα καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ

τὸ ἰσχυρῶς ὄρθιον μόλις βάδην ἐπορεύοντο οἱ ἵπποι. Ἔνθα πολλὴ κραυγὴ, καὶ γέλως, καὶ παρακέλευσις ἐγίγνετο αὐτῶν.

dem plerique devolvebantur; sursùm verò ad *locum* valdè arduum vix lento gradu equi pergebant. Erat hìc eorum ingens clamor, et risus, et cohortatio.

ὀνόματα, &c. Plurimum in hoc genere, sicut in cæteris, eminent *Homerus*, *Virgilius*, *Cicero*. Huic contrarium videre est exemplum p. 41. ubi lege n. f. et p. 223. n. e. *Magna virtus*, inquit *Quinctil*. J. O. l. 8. c. 3. *est*, *res*, *de quibus loquimur*, *clarè*, *atque ut cerni videantur*, *enuntiare*.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ἈΝΑΒΑΣΕΩΣ Ε΄.

[a] Ὅσα μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ Κύρου ἔπραξαν οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅσα ἐν τῇ πορείᾳ τῇ μέχρι ἐπὶ θάλατταν τὴν ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, καὶ ὡς ἐπὶ Τραπεζοῦντα πόλιν Ἑλληνίδα [b] ἀφίκοντο, καὶ ὡς ἀπέθυσαν, ἃ εὔξαντο [c] σωτήρια θύσειν, ἔνθα πρῶτον εἰς φιλίαν γῆν ἥκοιντο, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται.

Ἐκ δὲ τούτου συνελθόντες, ἐβουλεύοντο περὶ τῆς λοιπῆς πορείας· ἀνέστη δὲ πρῶτος Ἀντιλέων Θούριος, καὶ ἔλεξεν ὧδε, "Ἐγὼ μὲν τοίνυν, ἔφη, ὦ ἄνδρες, [d] ἀπείρηκα ἤδη συσκευαζόμενος, [e] καὶ βαδίζων, καὶ τρέχων, καὶ τὰ ὅπλα

QUÆCUNQUE in expeditione cum Cyro *superiorem in Asiam susceptâ* Græci gesserint; quæque in itinere ad mare usque *quod* in Ponto Euxino *continetur*, et quo pacto ad Trapezuntem urbem Græcam pervenerint, et quo modo sacrificia perpetraverint, quæ pro salute facturos *se* voverant, ubi primùm pacatam in terram venissent, superiore libro expositum est.

Deinde cùm convenissent, de itinere reliquo deliberabant: et Antileon Thurius surrexit primus, atque in hunc modum loquutus est, "Equidem, "viri, inquit, jam defatigatus sum colligendis vasis, et eundo, et currendo, et

a Ὅσα μὲν δὴ &c.] Respice p. 213.

b Ἀφίκοντο, καὶ ὡς ἀπέθυσαν, &c.] In libris nonnullis legitur, ἀφίκοντο, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ &c. vocibus, quæ ἀπέθυσαν inter et ἐν τῷ &c. scribuntur, prorsus omissis. Has tamen omnes præstat MS. Eton. præter ἥκοιντο et θύειν, (quorum loco dat θύσειν et ἀφίκοιντο) et *Leunclav.* rectè editioni suæ inserendas curavit.

c Σωτήρια] Vide p. 169. n. b.

d Ἀπείρηκα] Lege p. 106. n. a.

e Καὶ βαδίζων, καὶ τρέχων, καὶ &c.] Conjunctionum hæc coacervatio instantiora facit, quæ dicit ille; qui singulis inhærendo verbis, laboris quod ceperat tædium expressè magìs enuntiat.

" φέρων, καὶ ἐν τάξει ἰὼν, καὶ [a] φυλακὰς φυλάττων, καὶ " μαχόμενος· ἐπιθυμῶ δὲ ἤδη, [b] παυσάμενος τούτων τῶν " πόνων, ἐπεὶ θάλατταν ἔχομεν, [c] πλεῖν τὸ λοιπὸν, καὶ ἐκ- " ταθεὶς, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς, καθεύδων ἀφικέσθαι εἰς τὴν " Ἑλλάδα." Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατιῶται, [d] ἀνεθο- ρύβησαν ὡς εὖ λέγοι· [e] καὶ ἄλλος ταυτὰ ἔλεγε, καὶ πάντες οἱ παρόντες. Ἔπειτα Χειρίσοφος ἀνέστη, καὶ εἶπεν ὧδε, " Φίλος μοι ἐστὶν, ὦ ἄνδρες, [f] Ἀναξίβιος, ναυαρχῶν δὲ " τυγχάνει· ἢν οὖν πέμψητέ με, οἶμαι ἂν ἐλθεῖν καὶ τρι- " ήρεις ἔχων καὶ πλοῖα τὰ ὑμᾶς ἄξοντα· ὑμεῖς δ', ἐπείπερ " πλεῖν βούλεσθε, περιμένετε ἔστ' ἂν ἐγὼ ἔλθω· ἥξω δὲ " ταχέως." Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ στρατιῶται ἥσθησάν τε καὶ ἐψηφίσαντο πλεῖν αὐτὸν ὡς τάχιστα.

" ferendis armis, et ordine servando, et excubiis agendis, et pugnando: jám- " que *adeò* cupio, fine laboribus his imposito, quandoquidem maris nobis est " copia, in posterum navigare, et, sicut Ulysses, porrectus, dormiendo in " Græciam adpellere." Hæc cùm audissent milites, *huic* ut qui rectè diceret adstrepuerunt: alius etiam eadem dicebat, omnésque *adeò* qui aderant. Deinde surrexit Cherisophus, et hæc verba fecit, " Amicus mihi est, viri, Anaxibius, " cui *jam* contigit navarchi munus: quamobrem si me miseritis, arbitror me " cum triremibus rediturum et navigiis, quæ vos vectura sint: vos autem, " quoniam navigare vultis, expectate donec rediero: citò certè redibo." Hæc cùm audissent milites, gavisi sunt et quàm celerrimè navigio discederet decrevêre.

a Φυλακὰς φυλάττων,] Inspice p. 142. n. a.

b Παυσάμενος τούτων &c.] *Thom. Magist.* Παύω ἕτερον, παύομαι δὲ ἐγώ. Plene dixit Joh. in *Apocal.* XIV. 13. ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν.

c Πλεῖν τὸ λοιπὸν, καὶ &c.] Vide sis p. 181. n. e. Animum autem ad *Odyss* ν'. v. 116 et seq. advocat:

Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἤπειρόνδε,
Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
Αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι,
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον
ὕπνῳ.

d Ἀνεθορύβησαν ὡς &c.] *Thom. Magist.* Θόρυβος οὐ μόνον ἐπὶ ὄχλου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μεγίστου ἐπαίνου. De festivo itidem applaudentium orationi strepitu verba, isto ex fonte derivata, scriptores adhibent. *Isocrat.* Panathen. sub init. — ἰδιῶν τῶν ἐν ταῖς ῥητορείαις διαλαμπουσῶν, καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐπισημαίνεσθαι καὶ θορυβεῖν ἀναγκαζουσῶν. Idem sub fin. ejusdem Orat Ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ, καὶ τοὺς παρόντας ἀξιώσαντος ἀποφήνασθαι περὶ ὧν παρελάθησαν, οὐκ ἐθορύβησαν, ὃ ποιεῖν εἰώθασι πᾶσι τοῖς χαρίεντως διειλεγμένοις, ἀλλ' &c. Sensu tamen huic contrario venit id verbi apud *Diodor. Sic.* l. 1. p. 66. At apud Nostrum, *Hist. Gr.* l. 2. ferè medio, similiter atque hoc loco: Ὡς δ' εἰπὼν ταῦτα (Theramenes) ἐπαύσατο, καὶ ἡ βουλὴ ἐγένετο εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα· &c.

e Καὶ ἄλλος ταυτὰ] Hanc scripturam, MS. quam Eton. repræsentat, unâ voce comprobârunt *Steph. Murel. Leunclav.* Vulgò legitur, καὶ ἄλλως ταῦτα &c.

f Ἀναξίβιος,] De hoc necnon Cherisophi reditu, infrà lib. vi.

Μετὰ τοῦτον Ξενοφῶν ἀνέστη, καὶ ἔλεξεν ὧδε, "Χει-"ρίσοφος μὲν ἤδη ἐπὶ πλοῖα στέλλεται, ἡμεῖς δὲ ἀναμενοῦ-"μεν. Ὅσα οὖν μοι δοκεῖ καιρὸς εἶναι ποιεῖν ἐν τῇ μονῇ, "ταῦτα ἐρῶ. Πρῶτον μὲν τὰ ἐπιτήδεια δεῖ πορίζεσθαι [a] ἐκ "τῆς πολεμίας· οὔτε γὰρ [b] ἀγορά ἐστιν ἱκανὴ, οὔτε ὅτου "ὠνησόμεθα πάρεστιν, εἰ μὴ ὀλίγοις, ἥτε χώρα πολεμία· "κίνδυνος οὖν πολλοὺς ἀπόλλυσθαι, ἢν ἀμελῶς τε καὶ ἀ-"φυλάκτως πορεύωνται ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια. [c] Ἀλλά μοι "δοκεῖ σὺν προνομαῖς λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἄλλως δὲ "μὴ [d] πλανᾶσθαι, ὡς σώζησθε· ἡμᾶς δὲ τούτων ἐπιμελεῖσ-"θαι." Ἔδοξε ταῦτα. Ἔτι τοίνυν ἀκούσατε καὶ τάδε· "Ἐπὶ λείαν [e] γὰρ ὑμῶν ἐκπορεύσονταί τινες. Οἶμαι οὖν

Post hunc surrexit Xenophon, et sic loquutus est, "Jam Cherisophus qui-"dem ad navigia mittitur, et nos *hic eum* opperiemur. Quamobrem quæ-"cunque mihi tempus postulare videtur ut, dum commoramur, faciamus, hæc "*vobis* exponam. Primùm commeatus ex hostico parare oportet: quippe "nec forum est *nobis* quod sufficiat, nec adest quocum mercemur *aliquid*, "præterquàm paucis; et regio *est* hostilis: quare periculum *erit* nè multi "pereant, si negligenter et incautè ad *parandos* commeatus perrexerint. Ita-"que arbitror parandos esse per excursiones commeatus; aliter non evagan-"dum, ut salvi sitis; nosque *adeò* curam istorum agere *debere*." Decreta sunt hæc. "Jam porrò audite etiam hæc: Ad prædam utique *parandam* "vestrûm nonnulli egressuri sunt. Quapropter arbitror rectius esse ut is, qui

a Ἐκ τῆς πολεμίας·] Vide p. 278. n. d.

b Ἀγορά ἐστιν &c.] Vox illa (utì ad *Polyb.* observavit etiam ὁ πάνυ *Casaub.*) apud historicos Græcos passim denotat non *forum* tantùm aut *mercatum*, sed et *commeatum*, eámque in primis *annonam*, *quæ venum est exposita*. Exemplis à viro doctissimo adlatis adde K. Π. p. 166. Edit. Oxon. 1727. καὶ ἀγορὰν τὸν βουλόμενον ἄγειν, ὅπου &c. p. 300. Τὰν δ' ἀγορὰν τὴν &c. et p. 447. ὅστις δ' ἂν τῶν ἐμπόρων πλείστην ἀγορὰν παρέχων &c. *Dionys. Hal.* A. R. l. 2 c. 53. Ἀγομένης γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην ἀγορᾶς ἐν σκάφαις &c. et l. 7 c. 12. Αὕτη βραχύν τινα χρόνον ἡ ἀγορὰ Ῥωμαίους διέθρεψεν. Xenoph. suprà p. 149. ἀγορὰν δὲ οὐδεὶς &c. Adde p. 22. Plurà videbimus infrà. Cæterùm, rem eandem Noster his expressit verbis p. 156. ὅτου δὲ ὠνησόμεθα ἦσαν ὀλίγους ἔχοντας.

c Ἀλλά μοι δοκεῖ &c.] Particulam ἀλλὰ hoc loco significare *igitur*, *itaque*, ad Act. X. 20. monuit Cl. *Elsner*. necnon apud *Arr.* de Exped. Alex. l. 5. c. 26. Ἀλλὰ παραμείνατε, ἄνδρες &c. Adde K. Π. p. 64. n. 2. Edit. Oxon. 1727. et alibi sæpé. Porrò, pro προνομαῖς *Muretus* legit προδρόμοις Edit. quædam vet. exhibent συμπρονομεύειν. Ipse malim vulgatam lectionem retinere, quæ idem valet ac si dixisset προνομὰς ποιουμένους &c. quod mox exponit ἐπὶ λείαν ἐκπορευομένους, et ἐπὶ λείαν ἐξιόντας. Confer K. Π p. 416. n. 1. Edit. ejusd. *Suidâ* utique interprete, προνομεύω est ληΐζω, καὶ αἰχμαλωτίζω. Et προνομεύοντας quidem seu ληϊζομένους exercitus unde alerentur parâsse, ubi aut ἀγορὰ planè non aderat, aut minùs ἱκανὴ, passim docent Historici. Confer p. 117.

d Πλανᾶσθαι,] Huic pariter atque λαμβάνειν, quod modò præcesserat, adde δεῖν. Respice p. 280. n. b.

e Γὰρ] Adi p. 49. n. c.

" [a] βέλτιον εἶναι ἡμῖν εἰπεῖν τὸν μέλλοντα ἐξιέναι, φράζειν " δὲ καὶ ὅποι· ἵνα καὶ τὸ πλῆθος ἴδωμεν τῶν ἐξιόντων καὶ " τῶν μενόντων, καὶ συμπαρασκευάζωμεν ἐάν τι δέῃ· καὶ " βοηθῆσαί τισιν ἂν καιρὸς ᾖ, ἴδωμεν ὅποι δεήσει βοηθεῖν· " [b] καὶ ἄν τις τῶν ἀπειροτέρων ἐγχειρῇ τι ποιεῖν, συμβου- " λεύωμεν, πειρώμενοι εἰδέναι τὴν δύναμιν, ἐφ' οὓς ἂν ἴωσιν." Ἔδοξε καὶ ταῦτα. " Ἐννοεῖτε δὴ καὶ τόδ', ἔφη· [c] Σχολὴ " τοῖς πολεμίοις λήϊζεσθαι· καὶ δικαίως ἡμῖν ἐπιβουλεύου- " σιν. ἔχομεν γὰρ [d] τὰ ἐκείνων· [e] ὑπερκάθηνται δ' ἡμῶν. " Φύλακας δή μοι δοκεῖ δεῖν περὶ τὸ στρατόπεδον εἶναι· ἐὰν " οὖν κατὰ μέρος μερισθέντες φυλάττωμεν καὶ σκοπῶμεν, " ἧττον δύναιντ' ἂν ἡμᾶς θηρᾶν οἱ πολέμιοι. Ἔτι τοίνυν " τάδε ὁρᾶτε· Εἰ μὲν ἠπιστάμεθα σαφῶς ὅτι ἥξει πλοῖα " Χειρίσοφος ἄγων ἱκανὰ, οὐδὲν ἂν ἔδει ὧν μέλλω λέγειν· " [f] νῦν δ', ἐπεὶ τοῦτ' ἄδηλον, [g] δοκεῖ μοι πειρᾶσθαι πλοῖα " συμπαρασκευάζειν καὶ αὐτόθεν. Ἢν μὲν γὰρ [h] ἔλθῃ " ὑπαρχόντων ἐνθάδε, ἐν ἀφθονωτέροις πλευσούμεθα· ἐὰν

" exiturus est, nobis *hoc ipsum* indicet, etiam quo pergat significet; ut et ex- " euntium et manentium multitudinem videamus, et si quid *parato* opus sit, " unà *cum iis* paremus: et si tempus postulet ut aliquibus opem feramus, " videamus quò suppetias eundum fuerit: ac si quis imperitiorum aliquod " adgredi velit facinus, consilia conferamus, datâ operâ ut vires cognitas ha- " beamus *eorum*, in quos perrecturi sint." Decreta sunt et ista. " Hoc etiam " *velim* consideretis, inquit: *Est* hostibus prædandi otium; ac jure nobis in- " sidiantur: quippe res ipsorum habemus: supra nos etiam consident. Quare " opus esse arbitror, ut circa castra sint excubitores: si ergo divisi in ex- " cubiis et speculis vicissim fuerimus, minùs nos venari poterunt hostes. " Porrò etiam hæc videte: Si certò sciremus Cherisophum cum *eâ* navium " copiâ, *nobis* quæ sufficeret, venturum, nihil *verbis* opus foret iis, quæ sum " prolaturus: nunc verò, cùm illud incertum sit, operam dandam esse arbi- " tror, ut ex hoc loco naves unà comparemus. Nam si *quo tempore* venerit *is*, " *nobis* hìc suppetent naves, pluribus *certè* navigabimus; sin nullas adduxe-

a Βέλτιον εἶναι] MS. Eton. *βέλτιστον εἰπεῖν* &c. Sed consule K. Π. p. 243. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

b Καὶ ἄν τις — ἴωσιν.] Vide p. 31. n. a.

c Σχολὴ τοῖς] *Scil.* ἐστί. Vide p. 261. n. e.

d Τὰ ἐκείνων] Nempe, *χρήματα:* quâ de voce ellipsin passâ vide p. 264. n. c.

e Ὑπερκάθηνται] Eodem hoc verbo mox infrà utitur; quod tamen in lexicis non comparet.

f Νῦν δὲ,] Sine temporis significatione, ut apud Latinos *nunc verò*, ponuntur. Vide scripta ad K. Π. p. 602. Edit. Oxon. 1727.

g Δοκεῖ μοι πειρᾶσθαι] Adi p. 280. n. b.

h Ἔλθῃ &c.] *Scil.* τὰ πλοῖα ἄγων ἱκανὰ &c.

" δὲ μὴ ἄγῃ, τοῖς ἐνθάδε χρησόμεθα. Ἐγὼ δὲ ὁρῶ πλοῖα " πολλάκις παραπλέοντα· εἰ οὖν αἰτησάμενοι παρὰ Τρα- " πεζουντίων μακρὰ πλοῖα,[a] κατάγοιμεν καὶ φυλάττοιμεν " αὐτὰ, τὰ πηδάλια παραλυόμενοι, ἕως ἂν ἱκανὰ τὰ ἄξοντα " γένηται,[b] ἴσως ἂν οὐκ ἀπορήσαιμεν κομιδῆς, οἵας δεόμε- " θα." Ἔδοξε καὶ ταῦτα. " Ἐννοήσατε δ', ἔφη, εἰ εἰκὸς " καὶ τρέφειν[c] ἀπὸ κοινοῦ οὓς ἂν καταγάγωμεν, ὅσον ἂν " χρόνον ἡμῶν ἕνεκα μένωσι, καὶ[d] ναῦλον συνθέσθαι, ὅπως " ὠφελοῦντες καὶ ὠφελῶνται." Ἔδοξε καὶ ταῦτα. " Δο- " κεῖ τοίνυν μοι, ἔφη, ἢν ἄρα καὶ ταῦτα ἡμῖν μὴ ἐκπεραί- " νηται ὥστε ἀρκεῖν πλοῖα,[e] τὰς ὁδοὺς ἃς δυσπόρους ἀκού- " ομεν εἶναι, ταῖς παρὰ θάλατταν οἰκουμέναις[f] πόλεσιν " ἐντείλασθαι ὁδοποιεῖν· πείσονται γὰρ, καὶ διὰ τὸ φοβεῖσ- " θαι, καὶ διὰ τὸ[g] βούλεσθαι ἡμῶν ἀπαλλαγῆναι."

Ἐνταῦθα δὴ[h] ἀνέκραγον ὡς οὐ δέοι ὁδοποιεῖν. Ὁ δὲ,

" rit, *iis* quæ hìc *aderunt* utemur. Video autem naves [illegible] prætervehi: " quamobrem si, cùm à Trapezuntiis naves longas petierimus, illas subdu- " camus ac, resolutis gubernaculis, custodiamus, donec *is* sit *earum* nume- " rus qui *nobis* vehendis sufficiat, haud certè vecturâ destituemur *tali*, qua- " lem *ipsi* requirimus." Decreta sunt et ista. " Consideretis etiam *velim*, " inquit, an æquum *sit* ut eos quos *cum navigiis* subducturi simus, quam " quidem diu nostrî causâ manserint, communi alamus impensâ, et naulum " *iis* constituamus, quò *nos* commodo qui adfecerint, commodo adficiantur " *ipsi*." Et hæc decreta sunt. " Jam verò, inquit, censeo, hæc utique si " *ità* nequeant absolvi, ut *quæ* nobis sufficiant navigia *habeamus*, civitatibus " maritimis imperandum, ut vias quas esse audimus transitu difficiles, *nobis* " muniant: quippe parebunt *imperio* tum quòd *nos* metuant, tum quòd nobis " liberari velint."

Ibi tum exclamârunt *milites* non esse cur viæ muniantur. Ille, ubi de-

a Κατάγοιμεν] Supple εἰς λιμένα.

b Ἴσως] Consule p. 163. n. e.

c Ἀπὸ κοινοῦ] Lege p. 276. n. k.

d Ναῦλον] Lexicon Gr. Lat. vet. Ναῦλον, *Navis vectura, Naulum. Schol.* ad *Aristoph.* Βατρ. v. 272. Καλλίστρατος, ὅτι τὸν ναῦλον ἀρσενικῶς, ἀλλ' οὐχὶ τὸ ναῦλον εἰώθασι λέγειν &c.

e Τὰς ὁδοὺς — ὁδοποιεῖν] Vide p. 279. n. a.

f Πόλεσιν ἐντείλασθαι] Inspice p. 139. n. a. et 280. n. b.

g Βούλεσθαι ἡμῶν &c.] Sic rectè legit *Muretus.* In MSto Eton. et libris plerisque editis legitur βουλεύεσθαι ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι. At *Stephano* et *Leunclav.* placuit βούλεσθαι. Frequentissima autem est pronominis et verbi istius, quam reposuimus, structura. Noster Κ. Π. p. 388. Edit. Oxon. 1727. τούτων αὖ ἐδόκει ἥδιον ἀπαλλαγῆναι &c. et p. 320. καί τινος ἄλλης νόσου ἀπαλλαγῆναι, καὶ &c. *Thucyd.* l. 4. c. 64. Ἀθηναίων τε ἀπαλλαγῆναι, καὶ οἰκείου πολέμου. Jam satis exemplorum.

h Ἀνέκραγον ὡς &c.] Sic suprà p. 290. ἀνεθορύβησαν ὡς εὖ λέγοι. Cæterùm, pro ὁδοποιεῖν MS. Eton. dat ὁδοιπορεῖν: nec malè quidem; cùm hinc intelligas homines dixisse se nolle πεζεύειν, sed πλεῖν, atque adeò

ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, [a] ἐπεψήφισε μὲν οὐδὲν, τὰς δὲ πόλεις [b] ἑκούσας ἔπεισε ποιεῖν τὰς ὁδούς· λέγων ὅτι θᾶττον ἀπαλλάξονται, ἢν εὔποροι γένωνται αἱ ὁδοί. Ἔλαβον δὲ καὶ [c] πεντηκόντορον παρὰ Τραπεζουντίων, ᾗ ἐπέστησαν [d] Δέξιππον Λακωνικὸν περίοικον. Οὗτος ἀμελήσας τοῦ συλλαβεῖν πλοῖα, ἀποδρὰς ᾤχετο ἔξω τοῦ Πόντου, ἔχων τὴν ναῦν. Οὗτος μὲν οὖν δίκαια ἔπαθεν ὕστερον· ἐν Θρᾴκῃ γὰρ παρὰ Σεύθῃ πολυπραγμονῶν τι ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου τοῦ Λακωνικοῦ. Ἔλαβον δὲ καὶ τριακόντορον, ᾗ ἐπεστάθη Πολυκράτης Ἀθηναῖος· ὃς ὁπόσα λαμβάνοι πλοῖα, κατῆγεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Καὶ τὰ μὲν [f] ἀγώγιμα, ἃ ἐπῆγον, ἐξαιρούμενοι, φύλακας καθίστασαν, ὅπως σῶα εἴη· τοῖς

mentiam eorum agnosceret, nihil *eos* sententias rogavit, sed civitatibus ut non invitæ vias munirent persuasit: quippe quòd diceret ipsos citiùs discessuros, si viæ transitu faciles redderentur. Acceperunt etiam quinquaginta remorum navem à Trapezuntiis, cui Dexippum Laconem *istius loci* accolam præfecerunt. Is omissà capiendorum navigiorum curà, cum navi extra Pontum aufugit. Verùm is deinceps justo adfectus fuit supplicio: nam cùm apud Seuthem in Thraciâ multis se rebus *alienis* implicaret, à Nicandro Lacedæmonio interfectus est. Acceperunt et *aliam* triginta remorum navem, cui Polycrates Atheniensis præfectus est: qui, quotquot naves caperet, ad castra subducebat. Ac merces quidem, quas vehebant *istæ*, *indè* eximentes, custodes constituebant, ut salvæ essent: navigiis verò ad *suo-*

non esse, cur Xenophon civitatibus illis itinera munienda committeret.

a Ἐπεψήφισε] *Harpocrat.* (cui accedunt *Suid.* et *Phavor.*) Ἐπιψηφίζων, ἀντὶ τοῦ ἐπικυρῶν — πολὺ δέ ἐστι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τοὔνομα ἐπὶ τούτου τοῦ σημαινομένου, ὡς καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν πρώτῃ ἀπομνημονευμάτων. Ejus libri haud longè ab init. reperitur, opinor, quem is voluit, locus; ubi legitur, ἐπιθυμήσαντος τοῦ δήμου παρὰ τοὺς νόμους ἐννέα στρατηγοὺς μιᾷ ψήφῳ — ἀποκτεῖναι πάντας, οὐκ ἠθέλησεν ἐπιψηφίσαι, i. e. *Leunclavio* interprete, — *calculum suum noluit adjungere:* minùs recté. Tu verte, *de re illâ populum in suffragia mittere noluit.* Nimirum ἐπιψηφίζειν (utì docuit in libello de verbo med. eruditis. *Kuster.*) propriè notat, *populi suffragia de re aliquâ colligere;* seu, *populum in suffragium mittere;* vel, *populum de re aliquâ sententias rogare.* Quare putem veteres illos Lexicographos, necnon *Budæum*, aliósque eorum auctoritate fretos, ἐπιψηφίζω et ἐπιψηφίζομαι inter se confudisse; cùm medium hoc quidem sonet *suffragio lato aliquid statuo, decerno* &c. activum illud, aliud, modò expositum. *Leunclav.* et *Amas.* vertunt, *nihil sanxit.* Plura de verbo eodem infrà.

b Ἑκούσας — ποιεῖν &c.] MS. Eton. ἀκούσας — ἐποποιεῖν. Priorem lectionem, *scil.* ἀκούσας, sequutus est *Amasæus:* quæ tamen quin vitiosa sit nullus dubito. Haud adeò apertum est verbi vitium, cùm phrasin illam Nostro bis jam usurpatam vidimus.

c Πεντηκόντορον] *Scil.* ναῦν. Vide p. 30. n. c.

d Δέξιππον Λακωνικὸν &c.] De quo sæpè infrà. Cæterùm, *Leunclav.* vertit, *Dexippum Laconem è Spartæ viciniâ.*

e Τὴν ναῦν.] Vide p. 58. n. g.

f Ἀγώγιμα, ἃ &c.] *Thom. Magist.* et *Phav.* Ἀγώγιμα κάλλιον ἢ φορτία· εἰσὶ δὲ καὶ ἀγώγιμα οὐ μόνον τὰ φορτία, ἀλλὰ καὶ τὰ ἁπλῶς κομιζόμενα. Adde sis *J. Poll.* l. 1. segm. 99.

δὲ πλοίοις [a] ἐχρήσαντο εἰς παραγωγήν. [b] Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἦν, ἐπὶ λείαν ἐξῇσαν οἱ Ἕλληνες· καὶ οἱ μὲν ἐνετύγχανον, οἱ δὲ καὶ οὔ. Κλεαίνετος δ' ἐξαγαγὼν καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἄλλον λόχον πρὸς χωρίον χαλεπὸν, αὐτός τε ἀπέθανε καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐπιτήδεια οὐκέτι ἦν λαμβάνειν, ὥστε [c] ἀπαυθημερίζειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, [d] ἐκ τούτου λαβὼν ὁ Ξενοφῶν ἡγεμόνας τῶν Τραπεζουντίων, ἐξάγει εἰς Δρίλας τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύματος, τὸ δὲ ἥμισυ φυλάττειν κατέλιπε τὸ στρατόπεδον· οἱ γὰρ Κόλχοι, ἅτε [e] ἐκπεπτωκότες ἐκ τῶν οἰκιῶν, πολλοὶ ἦσαν ἀθρόοι, καὶ [f] ὑπερεκάθηντο ἐπὶ τῶν ἄκρων. Οἱ δὲ Τραπεζούντιοι, ὁπόθεν μὲν τὰ ἐπιτήδεια ῥᾴδιον ἦν λαβεῖν, οὐκ ἦγον· φίλοι γὰρ αὐτοῖς ἦσαν· εἰς τοὺς Δρίλας δὲ προθύμως ἦγον, ὑφ' ὧν κακῶς ἔπασχον, εἰς χωρία τε ὀρεινὰ καὶ δύσβατα, καὶ ἀνθρώπους πολεμικωτάτους τῶν ἐν τῷ Πόντῳ.

rum deductionem utebantur. Quo tempore *facta* hæc erant, ad prædam exiêre Græci; et *ex iis* alii *prædam* nacti sunt, alii non. Cleænetus verò cùm et cohortem suam et aliam *quandam* ad locum difficilem eduxisset, tum ipse periit tum alii multi de iis qui cum ipso erant.

Ubi commeatus *ità* parandi *facultas* non erat ampliùs, ut eodem die in castra reverterentur *milites*, indè Xenophon adsumptis de Trapezuntiis itineris ducibus, in Drilas dimidiam copiarum partem educit, dimidiam propter castra reliquit custodienda: nam Colchi, quòd ex ædibus *suis* exciderant, in unum coacti erant multi, et in superioribus *montium* verticibus consederant. At Trapezuntii *eos in illorum hominum agros* non ducebant, unde commeatus facilè petere licuisset; quod ipsis essent amici; in Drilas verò libenter ducebant, à quibus malè multati fuerant, ínque montuosa et accessu difficilia loca, hominésque *omnium* qui in Ponto *habitabant* bellicosissimos.

a Ἐχρήσαντο] MS. Eton. *χρήσαιντο:* quod et *Steph.* ad *Amas.* probâsse videtur. Sed vulgatum libens retineo.

b Ἐν ᾧ] Adi p. 228. n. c.

c Ἀπαυθημερίζειν &c.] *Suid.* et *Phavor.* Ἀπαυθημερίζειν· αὐθημερὸν ἐπανέρχεσθαι Dein, citato hoc loco, uterque legit ἐπὶ τὸ στράτευμα: quam lectionem exhibent MS. Eton. et libri quidam editi. Vide p. 283. n. g. *Steph.* et *Leunclav.* vulgatam repræsentant *J. Poll.* l. 1. segm. 64. καὶ τὸ τὴν αὐτὴν ὁδὸν διὰ μιᾶς ἡμέρας ἐπανελθεῖν, αὐθημερίσαι: ubi MS. quo usus est *Jungerm.* dat ἀπαυθημερῆσαι, quod in ἀπαυθημερίσαι mutatum *Polluci* restituendum censuerim. Eandem verbi istius scripturam Cl. *Perizon.* ad *Ælian.* V. H. l. 9. c. 2. revocavit.

d Ἐκ τούτου] Vide p. 260. n. f.

e Ἐκπεπτωκότες ἐκ &c.] A MSto Eton. ἐκ malè abest. *Leunclav.* pro οἰκιῶν scribendum censet οἰκείων. Si me tamen audies, vulgatam tenebis lectionem.

f Ὑπερεκάθηντο] Hoc verbi vidimus p. 292.

Ἐπεὶ δὲ ἦσαν [a] ἐν τῇ χώρᾳ οἱ Ἕλληνες, ὁποῖα τῶν χωρίων τοῖς Δρίλαις [b] ἁλώσιμα ἐδόκει εἶναι, ἐμπιπράντες ἀπῄεσαν· [c] καὶ οὐδὲν ἦν λαβεῖν εἰ μὴ ὗς καὶ βοῦς, ἢ ἄλλο τι κτῆνος τὸ πῦρ διαπεφευγός. Ἐν δ' ἦν χωρίον, ὃ μητρόπολις αὐτῶν ἐκαλεῖτο· εἰς τοῦτο πάντες συνεῤῥυήκεσαν· περὶ δὲ τοῦτο ἦν [d] χαράδρα ἰσχυρῶς βαθεῖα, καὶ πρόσοδοι χαλεπαὶ πρὸς τὸ χωρίον. Οἱ δὲ πελτασταὶ προτρέχοντες στάδια πέντε ἢ ἓξ τῶν ὁπλιτῶν, διαβάντες τὴν χαράδραν, ὁρῶντες πρόβατα πολλὰ καὶ ἄλλα χρήματα, προσέβαλλον πρὸς τὸ χωρίον. Συνείποντο δὲ καὶ δορυφόροι πολλοὶ, οἱ [e] ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐξωρμημένοι· ὥστε ἐγένοντο οἱ διαβάντες πλείους, ἢ εἰς δισχιλίους ἀνθρώπους. Ἐπεὶ δὲ μαχόμενοι οὐκ ἐδύναντο λαβεῖν τὸ χωρίον, (καὶ γὰρ τάφρος ἦν περὶ αὐτὸ εὐρεῖα ἀναβεβλημένη, καὶ σκόλοπες ἐπὶ τῆς [f] ἀναβολῆς, καὶ [g] τύρσεις πολλαὶ ξύλιναι πεποιημέναι) ἀπιέναι ἤδη ἐπεχείρουν· [h] οἱ δὲ ἐπέκειντο αὐτοῖς. Ὡς δ' οὐκ ἐδύναντο ἀπελθεῖν, (ἦν γὰρ

Posteaquam in regione Græci *jam* erant *conspecti*, quæcunque loca captu facilia Drilis esse videbantur, *ea* cùm incendissent *indè* discessêre: neque quidquam capere erat nisi sues bovésque, vel quid aliud pecoris ignem quod effugerat. Unum erat oppidum, quod metropolis eorum adpellabatur: in hoc omnes confluxerant: circa hoc autem *vallis* alveus erat admodum profundus, atque *adeò* aditus ad oppidum *illud* difficiles *erant*. Cùm verò peltastæ stadiis quinque vel sex gravis armaturæ milites cursu præcessissent, trajectóque alveo, vidissent pecora multa aliásque res, ad oppidum impetum convertunt. Sequebantur *hos* etiam hastati multi, *qui* commeatûs *parandi* causâ *fuerant* egressi: adeò ut *alveum* qui transîerant hominum duûm millium superarent numerum. Posteaquam dimicando oppidum capere non poterant, (etenim fossa lata circa id erat egestâ humo ducta, et in *ipsâ* quæ egesta fuerat terrâ sudes *erant defixæ*, multæque ligneæ turres structæ) jam abire adgressi sunt: at *hostes* iis instabant. Cúmque abscedere non possent,

a Ἐν τῇ χώρᾳ] Sic MS. Eton. et edit. veteres. *Steph.* et *Leunclav.* exhibent ἐν τῇ ἄνω χώρᾳ &c.

b Ἁλώσιμα] *Suidâ* exponente, εὔληπτα. *Phavor.* simpliciter καταληπτά: quo sensu venit vox eadem Κ. Π. p. 367. Edit. Oxon. 1727.

c Καὶ οὐδὲν ἦν &c.] Sic scribendum curavit *Steph.* In MSto Eton. atque libris quibusdam impressis καὶ deest. In *Leunclav.* legitur editione οὐδὲν δὲ ἦν &c.

d Χαράδρα] Vallis alveum hìc significare videtur. Vide p. 223. n. c.

e Ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια] Vide Κ. Π. p. 9. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

f Ἀναβολῆς,] Rectè *Eustath.* referente *Stephano*, ἀναβολὰς τάφρων esse statuit τὸ ἐκ τῶν τάφρων ἀναβαλλόμενον χῶμα. Auctorem tamen, isto qui sensu vocem adhibuit, nesciunt Lexicogr.

g Τύρσεις] Vide p. 242. n. c.

h Οἱ δὲ &c.] *Scil.* πολέμιοι, ex orationis serie petendi. Vide p. 220. n. d. Idem supplementum postulat ἐπεξελήλυθότες, quod infrà paulò occurrit.

[a] ἐφ' ἑνὸς ἡ κατάβασις ἐκ τοῦ χωρίου εἰς τὴν χαράδραν) [b] πέμπουσι πρὸς Ξενοφῶντα, ὃς ἡγεῖτο τοῖς ὁπλίταις. Ὁ δ' ἐλθὼν λέγει ὅτι ἐστὶ χωρίον χρημάτων πολλῶν μεστόν· τοῦτο οὔτε λαβεῖν δυνάμεθα· ἰσχυρὸν γάρ ἐστιν· οὔτε ἀπελθεῖν ῥᾴδιον· μάχονται γὰρ ἐπεξεληλυθότες, καὶ ἡ [c] ἄφοδος χαλεπή.

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ξενοφῶν, προσαγαγὼν πρὸς τὴν χαράδραν, τοὺς μὲν ὁπλίτας ἐκέλευε [d] θέσθαι τὰ ὅπλα· αὐτὸς δὲ διαβὰς σὺν τοῖς λοχαγοῖς, ἐσκοπεῖτο πότερον εἴη κρεῖττον ἀπάγειν καὶ τοὺς διαβεβηκότας, ἢ καὶ τοὺς ὁπλίτας διαβιβάζειν, [e] ὡς ἁλόντος ἂν τοῦ χωρίου. Ἐδόκει γὰρ τὸ μὲν ἀπάγειν οὐκ εἶναι ἄνευ πολλῶν νεκρῶν, ἑλεῖν δ' ἂν ᾤοντο καὶ οἱ λοχαγοὶ τὸ χωρίον· καὶ ὁ Ξενοφῶν συνεχώρησε, [f] τοῖς ἱεροῖς πιστεύσας· οἱ γὰρ μάντεις [g] ἀποδεδειγμένοι ἦσαν ὅτι μάχη μὲν εἴη, τὸ δὲ τέλος καλὸν [h] τῆς ἐξόδου. [i] Καὶ τοὺς

(quippe singulis *tantùm* descensus in alveum erat ex oppido *pervius)* ad Xenophontem mittunt, qui gravis armaturæ militum dux erat. *Ad eum* cùm venerat *nuntius* oppidum *quoddam* esse ait rebus multis refertum: hoc neque capere possumus, *inquit;* quippe munitum est; neque abscedere proclive *nobis est:* nam impetu egressi pugnant, et abscessus est difficilis.

Hæc cùm audîsset Xenophon, *suis* ad alveum adductis, gravem armaturam in armis jussit consistere: ipse ubi cum cohortium ductoribus trajecisset, utrum consultius esset abducere eos qui transîerant, an gravem etiam armaturam trajicere, quasi futurum esset ut caperetur oppidum, considerabat. *Eos* utique ut *quis* abducat haud esse sine multorum cæde videbatur, et capi locum posse cohortium quoque ductores existimabant: Xenophon etiam *his* accedebat, fretus hostiarum extis: nam pugnam fore quidem vates declarârant, sed finem egressûs præclarum. Itaque cohortium ductores

a Ἐφ' ἑνὸς &c.] Similiter Κ. Π. p. 146. Edit. Oxon. 1727. *ἰδὼν ταξίαρχον ἄγοντα τὴν τάξιν — ἐφ' ἑνὸς, &c.*

b Πέμπουσι &c.] Intellige *ἄγγελον*. Adi p. 239. n. d. mox eadem recto quidem casu vox cum ἐλθὼν intelligenda est.

c Ἄφοδος] In MS. Eton. et edit. plerisque legitur *ἄμφοδος*. Sed vide p. 226. n. b.

d Θέσθαι τὰ ὅπλα·] Consule p. 236. n. a.

e Ὡς ἁλόντος ἂν &c.] Ἀντὶ τοῦ (verba sunt *Æ. Porti) ὡς ἁλωσομένου*, vel *ἁλωθησομένου, τουτέστιν, ἁλίσκεσθαι μέλλοντος.* De sensu participii passivo vide p. 247. n. b. De vi particulæ *ἂν* p. 128. n. b. et p. 5. n. b.

f *Τοῖς ἱεροῖς* &c.] Lege p. 66. n. b.

g Ἀποδεδειγμένοι ἦσαν] Iis, quæ *Thucydidi* propria esse censuit *Dionys. Hal.* Epist. ad *Ammæ.* sect. 8. frustrà adnumerat *ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ τὸ παθητικὸν παραλαμβάνειν.* Exempla ab eo adlata videre est apud *Thucyd.* l. 1. c. 120. Quibus hoc adde, ex ejusd. l. 6. c. 36. *τὸν ἐκεῖ πόλεμον μήπω βεβαίως καταλελοιπμένους* &c. *Schol. ἀντὶ τοῦ καταλελοιπότας*: et Rom. IV. 21.

h Τῆς ἐξόδου.] Cujus aliæ alibi sunt significationes. Hìc verò denotat *egressum* ex eo loco, unde p. 296. *ἀπιέναι ἤδη ἐπεχείρουν.* Quo sensu paulò etiam inferiùs occurrit, *δῆλοι ἦσαν ὅτι ἐπικείσονται ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τε καὶ καταβάσει.*

i Καὶ] Adi p. 275. n. c.

μὲν λοχαγοὺς πέμπει διαβιβάσοντας τοὺς ὁπλίτας, αὐτὸς δ' ἔμενεν [a] ἀναχωρίσας ἅπαντας τοὺς πελταστὰς, καὶ οὐδένα εἴα [b] ἀκροβολίζεσθαι. Ἐπεὶ δ' ἧκον οἱ ὁπλῖται, ἐκέλευσε τὸν λόχον ἕκαστον ποιῆσαι τῶν λοχαγῶν, ὡς ἂν κράτιστα οἴηται ἀγωνιεῖσθαι· ἦσαν γὰρ οἱ λοχαγοὶ πλησίον ἀλλήλων, οἳ πάντα τὸν χρόνον ἀλλήλοις περὶ ἀνδραγαθίας ἀντεποιοῦντο. Καὶ οἱ μὲν λοχαγοὶ ταῦτα ἐποίουν· ὁ δὲ τοῖς πελτασταῖς πᾶσι παρήγγελλε [c] διηγκυλισμένους ἰέναι, ὡς, ὁπόταν [d] σημήνῃ, ἀκοντίζειν [e] δεῆσον· καὶ [f] τοὺς τοξότας ἐπιβεβλῆσθαι ἐπὶ ταῖς νευραῖς, ὡς, ὁπόταν σημήνῃ, τοξεύειν δεῆσον· [g] καὶ τοὺς γυμνῆτας λίθων ἔχειν μεστὰς τὰς διφ-

mittit qui gravem armaturam trajicerent, ipse subsistebat peltastis omnibus sua in loca collocatis, nec quemquam velitatione uti sinebat. Posteaquam gravis armaturæ milites venissent, cohortium ductorum quemque *eo modo cohortem suam* struere jussit, quo *se* optimè dimicaturos existimaret: nam prope à se invicem aberant *illi* cohortium ductores, qui per id omne tempus inter se de fortitudinis gloriâ contenderant. Atque hæc quidem faciebant cohortium præfecti: is autem peltastas omnes amentis jaculorum prehensis progredi jussit, ut *quibus*, posteaquam signum *iis* daudum curaret, emittenda forent jacula; sagittarios etiam cum sagittis in nervos impositis, ut *quibus*, signum ubi dedisset, forent sagittæ emittendæ; velites quoque sacculos è

a Ἀναχωρίσας ἅπαντας] *Amas.* vertit *in unum locum collegit:* quem ferè sequutus est *Leunclav.* Sed aliam notionem repræsentare videtur ἀναχωρίζω, tam hoc loco quàm K. Π. p. 123. Edit. Oxon. 1727. *Suid.* (quocum facit *Phavor.*) Ἀναχωρίζω, ἀντὶ τοῦ ἀναχωρεῖν ποιῶ· Ξενοφῶν.

b Ἀκροβολίζεσθαι.] Vide p. 195. n. f.

c Διηγκυλισμένους &c.] MS. Eton. hìc etiam, sicut p. 239. exhibet διηγκυλημένους. *Suid.* Διηγκυλημένον· τὸ ἀκόντιον μεσαγκυλιζόμενον· ἀντὶ τοῦ ἐν μασχάλῃ κρατῶν τὸ δόρυ· Ξενοφῶν· Ὁ δὲ πᾶσι παρήγγειλε διηγκυλημένους ἰέναι, ὡς, ὁπόταν σημήνῃ, ἀκοντίζειν δεήσοι· καὶ τοὺς τοξότας ἐπιβεβλῆσθαι ἐπὶ ταῖς νευραῖς, ὡς, ὁπόταν σημήνῃ, τοξεύειν δεῆσον· &c. Receptæ lectioni, quam editi libri, quos vidi, omnes præstant, nonnihil favet *Hesych.* qui agnoscit διηγκυλίσθαι, et exponit, τὸ ἐνεῖραι τοὺς δακτύλους τῇ ἀγκύλῃ τοῦ ἀκοντίου. Sed et exempla lectionum, quæ ex MSto et *Suidâ* jam sunt adlatæ, profert *Stephanus* in Thes. L. G. Indice. Respice p. 239. n. g.

d Σημήνῃ,] Vide p. 240. n. d.

e Δεῆσον·] *Suid.* loco cit. dat δεήσοι· Sed huic anteferenda est scriptura vulgata. Noster K. Π. p. 75. Edit. Oxon. 1727. ὡς δεῆσον &c. ubi vide notata: et p. 195. παρηγγύησε — ὡς αὐτίκα δεῆσον ἐκπηδᾶν, &c. A MSto sanè Eton. abest *illud* δεῆσον: quod et *Stephanus* elegantiùs omitti putavit. Mihi retinendum videtur; cùm ejusmodi repetitionum haud pauca Noster suppeditet exempla. Vide sis p. 252. n. b. Talia si perpendisset, (complura haud dubiè legerat) Cl. *Kusterus*, neutiquam, καὶ οὐχ εὗρον, quæ Matth. XXVI. 60. priùs leguntur, repetitionis non solùm ingratæ, sed etiam supervacaneæ, damnâsset. Quæ tamen, nixus auctoritate MS. Paris. 3. delenda statuit in præfatione ad secundam N. T. *Milliani* editionem.

f Τοὺς τοξότας &c.] Cùm modò dixerat τοῖς πελτασταῖς, eundem hìc quoque casum orationis series postulare videatur. Sed vide p. 201. n. c. Suprà p. 239. breviùs dixit — ἐπιβεβλημένους τοὺς τοξότας. Utrobique intelligendum videtur τοξεύματα.

g Καὶ τοὺς γυμνῆτας λίθων &c.] Hi J. *Polluci* l. 1. segm. 131. λιθοβόλοι dicun-

θύρας· καὶ τοὺς ἐπιτηδείους ἔπεμψε τούτων ἐπιμεληθῆναι. Ἐπεὶ δὲ πάντα παρεσκεύαστο, καὶ οἱ λοχαγοὶ καὶ [a] ὑπολοχαγοὶ, καὶ οἱ ἀξιοῦντες τούτων μὴ χείρους εἶναι, πάντες παρατεταγμένοι ἦσαν, καὶ ἀλλήλους μὲν συνεώρων· εὐειδὴς γὰρ ἦν ἡ παράταξις διὰ τὸ χωρίον. Ἐπεὶ δ' [b] ἐπαιάνισαν, καὶ ἡ σάλπιγξ ἐφθέγξατο, καὶ [c] ἅμα γε τῷ Ἐνυαλίῳ ἠλάλαξαν, καὶ ἔθεον δρόμῳ οἱ ὁπλῖται· καὶ τὰ βέλη [d] ὁμοῦ ἐφέρετο, λόγχαι, τοξεύματα, σφενδόναι, πλεῖστοι ἐκ τῶν χειρῶν λίθοι· ἦσαν δὲ οἳ καὶ πῦρ προσέφερον. Ὑπὸ δὲ πλήθους τῶν βελῶν ἔλιπον οἱ πολέμιοι τά τε σταυρώματα καὶ τὰς τύρσεις· ὥστε Ἀγασίας Στυμφάλιος καὶ Φιλόξενος Πεληνεὺς, καταθέμενοι τὰ ὅπλα, ἐν χιτῶνι μόνον ἀνέβησαν, [e] καὶ ἄλλος ἄλλον εἷλκε, καὶ ἄλλος ἀναβεβήκει, καὶ ἡλώκει τὸ χωρίον, ὡς ἐδόκει. Καὶ οἱ μὲν πελτασταὶ καὶ οἱ ψιλοὶ εἰσδραμόντες ἥρπαζον ὅ, τι ἕκαστος ἐδύνατο· ὁ δὲ Ξενοφῶν στὰς [f] κατὰ τὰς πύλας, ὁπόσους ἐδύνατο [g] κατεκώλυσε τῶν ὁπλιτῶν ἔξω· πολέμιοι γὰρ ἄλλοι ἐφαίνοντο ἐπ'

pellibus *confectos* lapidibus refertos habere: misit etiam idoneos *quosdam homines*, qui hæc *ut fierent* curarent. Posteaquam omnia comparata erant, et cohortium ductores et horum legati, et alii qui se his nihilo deteriores haberi volebant, omnes acie instructâ constiterunt, séque mutuò intuebantur: quippe acies propter loci naturam pulchra erat. Ubi verò pæana cecinissent, et sonuisset tuba, statim et *Enyalium* clamârunt, et cursu *in hostes* tendebant gravis armaturæ milites: simul etiam tela, hastæ, sagittæ, fundæ, plurimi è manibus *missi* lapides, torquebantur: erant quoque qui ignem adferebant. Hostes ob telorum multitudinem et valla et turres relinquebant; adeò ut Agasias Stymphalius et Philoxenus Peleneus, depositis armis, tunicâ solùm *induti* adscenderent, atque alius alium adtraheret, cùm alius *jam* adscendisset, et oppidum captum esset, utì *quidem* videbatur. Ac peltastæ velitésque factâ incursione quod quisque poterat rapiebant: at Xenophon, ad portas qui *intereà* stetit, è gravis armaturæ militibus quoscunque poterat demoratus est extrá: nam hostes alii in jugis quibusdam

tur: de quorum usu et operâ satìs copiosè et adcuratè, ut solet, disserit *Polyb.* l. 10. p. 599 et seq.

a Ὑπολοχαγοὶ,] Vocem non agnoscunt Lexicogr. Confer. p. 160. n. d.

b Ἐπαιάνισαν, καὶ ἡ &c.] Vide p. 224. n. g. p. 169. n. d. et p. 275. n. b.

c Ἅμα γε — ὁμοῦ] *Ammon.* Ἅμα καὶ Ὁμοῦ διαφέρει. Ἅμα μὲν γάρ ἐστι χρονικὸν ἐπίῤῥημα· Ὁμοῦ δὲ, τοπικόν.

d Ὁμοῦ ἐφέρετο, λόγχαι, &c.] Lege p. 198. n. e.

e Καὶ ἄλλος ἄλλον &c.] Confer p. 225.

f Κατὰ τὰς πύλας,] *Thom. Magist.* et Phavor. Πύλαι, ἐπὶ τείχους· θύραι, ἐπὶ οἰκίας.

g Κατεκώλυσε] Melius forsan, inquit *Stephanus*, κατεκώλυε. Vulgatam præstant scripturam libri omnes.

ἄκροις τισὶν ἰσχυροῖς. Οὐ πολλοῦ δὲ χρόνου μεταξὺ γενομένου, κραυγὴ ἐγίγνετο ἔνδον, καὶ ἔφευγον, οἱ μὲν δὲ ἔχοντες ἃ ἔλαβον, [a] τάχα δέ τις καὶ τετρωμένος· καὶ πολὺς ἦν ὠθισμὸς ἀμφὶ τὰ θύρετρα. Καὶ ἐρωτώμενοι οἱ ἐκπίπτοντες, ἔλεγον ὅτι ἄκρα τις ἐστὶν ἔνδον, καὶ οἱ πολέμιοι πολλοὶ, οἳ παίουσι ἐκδεδραμηκότες [b] τοὺς ἔνδον ἀνθρώπους.

Ἐνταῦθα ἀνειπεῖν ἐκέλευσε Τολμίδην τὸν κήρυκα, ἰέναι εἴσω τὸν βουλόμενον τὶ λαμβάνειν. Καὶ ἐφέροντο εἴσω πολλοὶ, [c] καὶ νικῶσι τοὺς ἐκπίπτοντας οἱ εἴσω ὠθούμενοι, καὶ κατακλείουσι τοὺς πολεμίους πάλιν εἰς τὴν ἄκραν. Καὶ τὰ μὲν ἔξω τῆς ἄκρας πάντα διηρπάσθη καὶ ἐξεκομίσαντο οἱ Ἕλληνες· οἱ δ' ὁπλῖται [d] ἔθεντο τὰ ὅπλα, οἱ μὲν περὶ [e] τὸ σταύρωμα, οἱ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὴν ἄκραν φέρουσαν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν καὶ οἱ λοχαγοὶ ἐσκόπουν, εἰ οἷόν τ' εἴη τὴν ἄκραν λαβεῖν· ἦν γὰρ οὕτω σωτηρία ἀσφαλής· ἄλλως δὲ [f] παγχάλεπον ἐδόκει εἶναι ἀπελθεῖν· σκοπουμέ-

munitis conspiciebantur. Nec longo tempore interjecto clamor intus ortus est, fugiebántque *adeò*, alii cum iis quas ceperant rebus, forsan etiam vulneratus aliquis: magnúsque ad portas erat sese protrudentium impetus. Qui elabebantur interrogati, aiebant arcem intus esse quandam, multósque hostes, qui excursione factâ homines intus *qui erant* cæderent.

Hìc *Xenophon* Tolmidem præconem publicè denuntiare jussit, ut, quicunque *spoliorum* aliquid capere vellet, ingrederetur. Itaque multi irruebant, et qui se invicem trudendo intrò tendebant erumpentes superant, ac rursùs hostes in arcem concludunt. Et quæ quidem extra arcem *reperiebantur*, omnia erant direpta, *eadém*que Græci exportabant: gravis autem armaturæ milites in armis consistebant, partim ad *oppidi* vallum, partim ad viam illam, quæ in arcem ducebat. Xenophon autem et cohortium ductores considerabant, ecquâ ratione arx capi posset: nam *ipsorum* salus ità foret certa: cæteroqui perdifficile esse videbatur abscedere: iísque *eâ de re* deliberanti-

a Τάχα] *Thom. Magist.* ἀντὶ τοῦ ταχέως, ποιηταί· οἱ δὲ ῥήτορες, ταχέως καὶ τάχιστα καὶ ἐν τάχει· τὸ δὲ τάχα ἀντὶ τοῦ ἴσως, καὶ ἀμφότεροι· ὅπερ καὶ μόνον τίθεται, καὶ μετὰ τοῦ ἴσως. Porrò, vox θύρετρα, quæ mox occurrit, idémque sonat quod θύρας, distinctionem, quam Grammatici et Scholiastæ veteres inter πύλαι et θύραι statuerunt, perpetuam non esse declarat.

b Τοὺς ἔνδον] Vocem hanc, quæ in edit. *Ald. Steph. Leunclav.* deest, ex MSti Eton. fide, huic inserere loco visum est.

c Καὶ νικῶσι τοὺς &c.] I. e. qui extra erumpere (verba sunt *Stephani*) conabantur, coacti fuerunt retrogredi vi eorum, qui ingredi volebant.

d Ἔθεντο τὰ ὅπλα,] Vide p. 236. n. a.

e Τὸ σταύρωμα,] MS. Eton. τὰ σταυρώματα: quem modò p. 299. numerum nomini huic dederat Noster.

f Παγχάλεπον] MS. Eton. habet πάνυ χάλεπον. In lexicis utique stat illa vox ἀδιστώτως: quam tamen Nostro, cum multis id genus aliis, libens tribuerim.

νοις δ' αὐτοῖς ἔδοξε παντάπασιν ἀνάλωτον εἶναι τὸ χωρίον. Ἐνταῦθα παρεσκευάζοντο τὴν ἄφοδον, καὶ τοὺς μὲν σταυροὺς ἕκαστοι τοὺς καθ' αὑτοὺς διῄρουν, [a] καὶ τοὺς ἀχρείους ἐφ' ἁρπαγὰς ἐξέπεμπον, καὶ τῶν ὁπλιτῶν τὸ πλῆθος· κατέλιπον δὲ οἱ λοχαγοὶ οἷς ἕκαστος ἐπίστευεν.

Ἐπεὶ δὲ ἤρξαντο ἀποχωρεῖν, ἐπεξέθεον ἔνδοθεν πολλοί, γέῤῥα καὶ λόγχας ἔχοντες, καὶ κνημῖδας καὶ [b] κράνη Παφλαγονικά· καὶ ἄλλοι ἐπὶ τὰς οἰκίας ἀνέβαινον τὰς ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς εἰς τὴν ἄκραν φερούσης ὁδοῦ· ὥστ' οὐδὲ διώκειν ἀσφαλὲς ἦν αὐτοὺς κατὰ τὰς [c] πύλας τὰς εἰς τὴν ἄκραν φερούσας· καὶ γὰρ ξύλα μεγάλα ἐπεῤῥίπτουν ἄνωθεν, ὥστε χαλεπὸν ἦν καὶ μένειν καὶ ἀπιέναι· καὶ ἡ νὺξ φοβερὰ ἦν ἐπιοῦσα. Μαχομένων δ' αὐτῶν καὶ ἀπορουμένων, θεῶν τις αὐτοῖς μηχανὴν σωτηρίας δίδωσιν. [d] Ἐξαπίνης γὰρ ἀνέλαμψεν οἰκία τῶν ἐν δεξιᾷ, [e] ὅτου δὴ ἀνάψαντος. [f] Ὡς

bus visum est *eum* capi locum omnino non posse. Ibi tum ad abscessum sese parabant, ac singuli palos sibi proximos diruebant, et *ad rem gerendam* inutiles ad raptus *faciendos*, *unáque* maximam gravis armaturæ militum partem, emittebant: *eos* verò reliquerunt cohortium ductores, quibus quisque fidebat.

Posteaquam abscedere cœperunt, *in eos* intus excurrebant multi, gerris et hastis et tibiarum tegumentis et galeis Paphlagonicis instructi: atque alii in domos adscendebant ex utrâque viæ parte *sitas*, quæ ad arcem ducebat; adeò ut tutum non esset eos portas versùs in arcem ducentes persequi: quippe magnas trabes desuper jaciebant, ut tum manere tum abire difficile esset: nox etiam, quæ instabat, erat *ipsis* terrori. Iis autem pugnantibus et ad angustias redactis, deorum quispiam salutis *apiscendæ* rationem offert. Nam subitò *quædam*, ex iis quæ ad dextram *erant*, domus *flammâ conceptâ* fulsit,

a Καὶ τοὺς ἀχρείους ἐφ' &c.] In MSto Eton. legitur καὶ τοὺς ἀχρείους καὶ φορτία ἔχοντας ἐξεπέμποντο, καὶ &c. *Leunclav.* voces, καὶ τὰ φορτία ἔχοντας, glossæ loco habuisse videtur; quippe qui ἀχρείους exposuit *calones sarcinas vehentes.* Easdem et *Steph.* aliique voces omiserunt: rectè, opinor. Ἀχρεῖοι autem hic loci sunt *imbelles, ad rem gerendam minùs apti*, sive calones fuerint, sive τὰ σώματα ἀσθενεῖς. Eodem ferè sensu gaudet Κ. Π. p. 525. Edit. Oxon. 1727.

b Κράνη Παφλαγονικά·] *Herodot.* l. 7. c. 72. Παφλαγόνες δὲ ἐστρατεύοντο ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἔχοντες κράνεα πεπλεγμένα &c. Noster, paulò infrà, κράνη ista σκύτινα fuisse tradit.

c Πύλας τὰς — φερούσας·] Sic Act. XII. 10. ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην — τὴν φέρουσαν εἰς &c.

d Ἐξαπίνης] Adi p. 275. n. f.

e Ὅτου δὴ ἀνάψαντος.] MS. Eton. et edit. quædam vetustæ dant ὅτου δὴ ἀνάψαντος τινός. Sed ultima vox omnino delenda est, et ὁτουδὴ conjunctim scribendum. Idem loquendi genus occurrit p. 276. ubi vide n. g. Cæterùm, *Steph.* pro ἀνάψαντος, legit ἐνάψαντος et mox infrà ἐνάπτειν, ubi cæterorum libri ἀνάπτειν exhibent.

f Ὡς δ' αὐτὴ συνέπιπτεν,] MS. Eton.

δ' αὐτὴ συνέπιπτεν, ἔφευγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν. Ὡς δ' ἔμαθεν ὁ Ξενοφῶν τοῦτο παρὰ τῆς τύχης, ἀνάπτειν ἐκέλευε καὶ τὰς ἐν ἀριστερᾷ οἰκίας· αἱ δὲ ξύλιναι ἦσαν· ὥςτε καὶ ταχὺ ἐκαίοντο. [a] Ἔφευγον οὖν καὶ οἱ ἀπὸ τούτων τῶν οἰκιῶν. Οἱ δὲ κατὰ στόμα δὴ ἔτι μόνοι ἐλύπουν, καὶ δῆλοι ἦσαν ὅτι ἐπικείσονται ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τε καὶ [b] καταβάσει. Ἐνταῦθα παραγγέλλει φορεῖν ξύλα, ὅσοι ἐτύγχανον ἔξω ὄντες τῶν βελῶν, εἰς τὸ μέσον ἑαυτῶν καὶ τῶν πολεμίων. Ἐπεὶ δὲ ἱκανὰ ἤδη ἦν, [c] ἐνῆψαν· ἐνῆπτον δὲ καὶ τὰς παρ' αὐτὸ τὸ χαράκωμα οἰκίας, ὅπως οἱ πολέμιοι ἀμφὶ ταῦτα ἔχοιεν. Οὕτω [d] μόλις ἀπῆλθον ἀπὸ τοῦ χωρίου, πῦρ ἐν μέσῳ ἑαυτῶν καὶ τῶν πολεμίων ποιησάμενοι. Καὶ κατεκαύθη πᾶσα ἡ πόλις καὶ αἱ οἰκίαι καὶ αἱ τύρσεις καὶ τὰ σταυρώματα, καὶ τἄλλα πάντα πλὴν τῆς ἄκρας.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπῄεσαν οἱ Ἕλληνες, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια. [e] Ἐπεὶ δὲ τὴν κατάβασιν ἐφοβοῦντο τὴν εἰς Τραπε-

incertum quis incenderat. Cùm autem ea collaberetur, qui in domibus ad dextram *sitis* erant, inde fugiebant. Hoc ubi Xenophon ex re fortuitâ didicisset, *Græcos* jussit ad sinistram etiam *sitas* domos incendere: hæ ligneæ erant; atque adeò celeriter exurebantur. Itaque illi etiam, *has qui occupárant ædes*, inde fugâ dilabebantur. Soli jam molestiâ *Græcos* adficiebant, qui à fronte erant, et *satis quidem* perspicuum erat eos *Græcis* exeuntibus ac descendentibus instaturos. Hìc *eis*, quotquot extra telorum ictus erant, mandat, ut ligna in medium ipsos inter et hostes locum portarent. Cùm satis multa *jam congesta* essent, *ea* incenderunt: incenderunt etiam ædes juxta vallum ipsum *positas*, ut in his occuparentur hostes. Ità vix *tandem* à loco *hoc* discesserunt, igne hostes inter et ipsos excitato. Atque tota *quidem* urbs et ædes et turres et septa, cæteráque omnia præter arcem, exurebantur.

Postridie Græci discessêre, commeatu instructi. Quoniam autem descen-

et libri quidam editi repræsentant ὡς δ' αὐτὸ συνέπιπτεν, &c. quam lectionem sequutus est *Amasæus*. Longè rectiùs *Steph.* et *Leunclav.* vulgatam receperunt scripturam.

a Ἔφευγον οὖν καὶ οἱ &c.] In quibusdam codicibus οἱ ante ἀπὸ non extat; cui tamen *Steph.* et *Leunclav.* locum hunc rectè tribuerunt.

b Καταβάσει.] Sic MS. Eton. Vulgò legitur ἐκβάσει.

c Ἐνῆψαν ἐνῆπτον] MS. Eton. et edit. *Ald.* ἀνῆψαν et ἀνῆπτον: ut paulò suprà. Parum refert, utro tandem modo legatur.

d Μόλις] *Hellad.* Chrestom. Ὅτι τὸ μόγις ἀναλογώτερον διὰ τοῦ γ, φησὶ, γράφεται, ἐπὶ τῶν μετὰ πόνου γινομένων συντεταγμένον· οἱ δὲ Ἴωνες καὶ Αἰολεῖς παραλόγως διὰ τοῦ λ, μόλις λέγοντες ἐκφέρουσι καὶ γράφουσι. *Thom. Magistro* interprete, μόγις ponitur ἀντὶ τοῦ μετὰ βίας· μόλις ἀντὶ τοῦ βραδέως. Sìc utique seriò rem agunt Grammatici, cùm ex sexcentis auctorum Atticè scribentium exemplis eos nugari constet. Suprà p. 287. μόλις videre est, ubi MS. Eton. dat μόγις.

e Ἐπεὶ δὲ τὴν &c.] Citat hunc locum suo modo, mutatis scilicet aliis, aliis omissis, *Suidas* ad v. ψευδενέδραν.

ζοῦντα, (τραχὴς γὰρ ἦν καὶ στενὴ) ψευδενέδραν ἐποιήσαντο· καὶ ἀνὴρ Μυσὸς [a] τὸ γένος, καὶ τοὔνομα τοῦτο ἔχων, τῶν Κρητῶν λαβὼν τέτταρας ἢ πέντε, ἔμενεν ἐν λασίῳ χωρίῳ, καὶ προσεποιεῖτο τοὺς πολεμίους πειρᾶσθαι λανθάνειν· αἱ δὲ πέλται αὐτῶν ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ διεφαίνοντο, χαλκαῖ οὖσαι. Οἱ μὲν οὖν πολέμιοι, ταῦτα διορῶντες, ἐφοβοῦντο ὡς ἐνέδραν οὖσαν· ἡ δὲ στρατιὰ ἐν τούτῳ κατέβαινεν. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκει ἱκανὸν ἤδη ὑπεληλυθέναι τῷ Μυσῷ, ἐσήμηνε φεύγειν ἀνὰ κράτος· [b] καὶ ὃς ἐξαναστὰς φεύγει, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Κρῆτες ([c] ἁλίσκεσθαι γὰρ ἔφασαν τῷ δρόμῳ) ἐκπεσόντες ἐκ τῆς ὁδοῦ, εἰς ὕλην κατὰ τὰς [d] νάπας κυλινδούμενοι ἐσώθησαν· ὁ Μυσὸς δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν φεύγων, ἐβόα βοηθεῖν· καὶ ἐβοήθησαν αὐτῷ, καὶ ἀνέλαβον τετρωμένον. Καὶ αὐτοὶ [e] ἐπὶ πόδα ἀνεχώρησαν βαλλόμενοι οἱ βοηθήσαντες, καὶ ἀντιτοξεύοντές τινες τῶν Κρητῶν· οὕτως ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, πάντες σῶοι ὄντες.

Ἐπεὶ δὲ οὔτε ὁ Χειρίσοφος ἧκεν, οὔτε [illegible]λοῖα ἱκανὰ ἦν,

sum in Trapezuntem metuebant, (quippe præceps era[illegible]t angustus) fictas fecerunt insidias: atque *adeò* vir natione Mysus, id qui [illegible]minis etiam habebat, *secùm* adsumptis quatuor aut quinque Cretensibu[illegible] in loco *arboribus* denso subsidebat, ac dare se operam simulabat ut *isthic* c[illegible]m hostibus esset: eorum verò peltæ, quæ essent æreæ, ex aliâ atque aliâ pa[illegible] dilucebant. Et hostes quidem, hæc cùm perspicerent, tanquam *isthic* esse[illegible] insidiæ, sibi metuebant: intereà verò descendebat exercitus. Cùm aute[illegible] Myso jam satìs longè processisse videretur, signum *suis* dedit ut quantis po[illegible]sent viribus fugerent: atque *adeò* ipse *ex insidiis istis* exsurgens fugit, *itémq*[illegible]e ii qui cum ipso erant. Ac cæteri quidem Cretenses (quippe quod futurum dicerent ut cursu *victi* caperentur) ex viâ elapsi, in sylvam per saltus devoluti salvi venerunt: at Mysus viâ *ipsâ* fugiens, clamore *suos* ad opem ferendam vocabat: ac opem ei tulerunt *illi*, vulneratúmque receperunt. Atque ii etiam opem qui tulerant telis petiti pedem referebant, et de Cretensibus nonnulli qui sagittas *intereà* in hostes vicissim emittebant: ità *demum* in castra salvi omnes perveniunt.

Cùm autem neque Cherisophus rediisset, neque navium satìs magna esset

a Τὸ γένος,] In MSto Eton. desunt. Idem pro ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ, quæ mox infrà sequuntur, exhibet ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. Sed vulgata utrobique rectè se habet lectio. De peltarum, quarum pòst paulò meminit, materiâ vide p. 13. n. b.

b Καὶ ὃς] Vide sis p. 205. n. a.

c Ἁλίσκεσθαι γὰρ &c.] Cum ἁλίσκεσθαι intellige particulam ἂν, quæ futuri significationem ei largiatur. Exempla, in quibus eadem desideratur particula, videre est p. 30. n. d. Illud etiam monuit *Portus*, τὸ ἔφασαν ἀντὶ τοῦ ᾤοντο hìc positum videri.

d Νάπας] Adi p. 252. n. c.

e Ἐπὶ πόδα ἀνεχώρησαν] Noster K. Π. p. 486. Edit. Oxon. 1727. eodem sensu scripsit ἐπὶ πόδα ἀνεχάζοντο.

οὔτε ἐπιτήδεια ἦν λαμβάνειν ἔτι, ἐδόκει ἀπιτέον εἶναι. [a] Καὶ ἐς μὲν τὰ πλοῖα τούς τε ἀσθενοῦντας ἐνεβίβασαν, καὶ τοὺς ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη, καὶ παῖδας, καὶ γυναῖκας, καὶ τῶν σκευῶν ὅσα μὴ ἀνάγκη ἦν ἔχειν· καὶ Φιλήσιον καὶ Σοφαίνετον τοὺς πρεσβυτάτους τῶν στρατηγῶν εἰσβιβάσαντες, τούτων ἐκέλευον ἐπιμελεῖσθαι· οἱ δὲ ἄλλοι [b] ἐπορεύοντο· ἡ δὲ [c] ὁδὸς ὁδοποιουμένη ἦν. [d] Καὶ ἀφικνοῦνται πορευόμενοι εἰς Κερασοῦντα τριταῖοι, πόλιν Ἑλληνίδα, [e] ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ, Σινωπέων [f] ἄποικον, ἐν τῇ Κολχίδι χώρᾳ. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας δέκα· καὶ [g] ἐξέτασις ἐν τοῖς ὅπλοις γίνεται

copia, neque commeatus *unde* capere possent ampliùs erat, visum est discedendum esse. Quapropter in navigia tum ægrotos imposuerunt, tum eos qui annos quadraginta excesserant, pueros etiam et mulieres, déque vasis quæcunque habere necesse non erat: ac Phileaius Sophænetúsque, qui maximi natu inter duces erant, *eadem* ut conscenderent *navigia* ubi curâssent, istorum *hos* curam suscipere jusserunt; cæteri *pedibus* iter faciebant: via autem erat munita. Atque itinere facto ad Cerasuntem, urbem Græcam, ad mare *sitam*, Sinopensium coloniam, in Colchidis regione, die tertio perveniunt. Ibi de-

a Καὶ] Vide p. 244. n. b.

b Ἐπορεύοντο·] *Scil.* κατὰ γῆν, ut infrà paulò Noster; vel τοῖν ποδοῖν, utì K. Π. p. 276. Edit. Oxon. 1727. Navigationi hìc licèt opponatur, est tamen ubi πορεύεσθαι dicitur etiam navi profecturus. Vide Act. XX. 22.

c Ὁδὸς ὁδοποιουμένη] Confer p. 293 et p. 279. n. b.

d Καὶ ἀφικνοῦνται — τριταῖοι,] Sic et K. K. p. 328. Edit. Oxon. 1727. Δευτεραῖοι δὲ ἀμφὶ δείλην γίγνονται πρὸς &c. et p. 344. Οὕτω μὲν δὴ πορευόμενοι, τεταρταῖοι ἐπὶ &c. Adde suprà p. 214. n. e. *Diodor. Sic.* p. 260. ἐκ Τραπεζοῦντος, καὶ τριταῖοι παραγενήθησαν εἰς Κερασοῦντα &c. Adde Joh. XI. 39.

e Ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ,] Supple κειμένην: quâ de ellipsi agitur p. 27. n. a.

f Ἄποικον, ἐν &c.] Paulò aliter de Trapezuntio, Græcâ itidem urbe, dixit p. 283. — Σινωπέων ἀποικίαν, ἐν τῇ Κόλχων χώρᾳ. *Diodor. Sic.* loco cit. — εἰς Κερασοῦντα, πόλιν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἄποικον.

g Ἐξέτασις ἐν &c.] Suprà itidem Noster p. 10. Ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐποιήσεν — καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες, &c. Adde K. Π. p. 149. Edit. Oxon. 1727. *Thucyd.* l. 4. c. 74. Ἐξέτασιν ὅπλων ἐποιήσαντο, — i. e. *arma lustrârunt*, utì quidem vertit interpres. Idem l. 6. c. 96. ἐξέτασιν τε ὅπλων ἐποιοῦντο — i. e. eodem interprete, *exercitum recensuerunt:* nec malè utrobique. Licèt enim *lustro* sit verbum expiationis proprium, per quandam tamen analogiam *lustrare exercitum* dixerunt Latini pro *exercitum recognoscere* vel *recensere*. Indè autem horum verborum significationem accepisse videtur illud, quòd expiatio ipsa fiebat per circuitum ambulando, visendo, considerando res hominésque. *Hesych.* Ἐξέτασις, βασανισμός. *Phavor.* Ἐξεταζόμενοι, ἐρευνώμενοι, δοκιμαζόμενοι. Ἐξετάζω, ἐρευνῶ, ἐρωτῶ· καὶ ἐξετάζω, τὸ ἀπαριθμῶ· ἐξ οὗ ἐξέτασις, ἡ ἀπαρίθμησις. Nimirum ἐξέτασις propriè sonat *examen, inquisitio* &c. cùm verò eorum, sive militum seu civium domi degentium, qui ἐξέτασιν subiêre, numerus etiam iniri soleret, hinc factum videtur, ut ἐξέτασις pro ἀπαρίθμησις nonnunquam acciperetur. Priore et magìs proprio illo apud Nostrum sensu venit, cùm et vox ἀριθμὸς ei adjungatur. Cæterùm, ante ἐν τοῖς ὅπλοις inserendum forsan est τῶν: ut loci hujus structura ad exempla, è Nostrò jam et *Thucyd.* adlata, propiùs accedat. Quæ si minùs placeat sententia, ὅπλα hìc verti oportet *castra*, vel *ordines*. Confer. p. 178. n. a. et 161. n. e.

καὶ ἀριθμὸς, καὶ ἐγένοντο [a] ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. Οὗτοι ἐσώθησαν ἐκ τῶν ἀμφὶ τοὺς μυρίους· οἱ δὲ ἄλλοι ἀπώλοντο ὑπό τε πολεμίων, καὶ χιόνος, [b] καὶ εἴ τις νόσῳ. Ἐνταῦθα [c] διαλαμβάνουσι τὸ διὰ τῶν αἰχμαλώτων [d] γενόμενον ἀργύριον· [e] καὶ τὴν δεκάτην, ἣν τῷ Ἀπόλλωνι ἐξεῖλον καὶ τῇ Ἐφεσίᾳ Ἀρτέμιδι, [f] διέλαβον οἱ στρατηγοὶ, τὸ μέρος ἕκαστος φυλάττειν τοῖς θεοῖς· [g] ἀντὶ δὲ Χειρισόφου Νέων ὁ Ἀσιναῖος ἔλαβε.

Ξενοφῶν οὖν τὸ μὲν τοῦ Ἀπόλλωνος [h] ἀνάθημα ποιησά-

cem manserunt dies: et recensus *eorum qui* in armis *erant* actus est numerúsque *initus*, atque octo mille sexcenti fuerunt. Hi ex decem ferè mille salvi evaserant: cæteri tum ab hostibus tum nive perierant, atque morbo quidam. Ibi pecuniæ ex captivis redactæ partes quique suas sigillatim accipiunt; et decimam, quam Apollini Ephesiæque Dianæ exemerant, sigillatim acceperunt duces, ut quilibet *hisce* diis partem *debitam* adservaret: pro Cherisopho autem Neon Asinensis *partem* accepit.

Xenophon utique cùm donarium Apollini confecisset, in thesaurum *illud*

a Ὀκτακισχίλιοι καὶ &c.] Numerum eorum haud paulò majorem fuisse tradidit suprà p. 281. Sed ibi cautè satìs voces ἀμφὶ, σχεδὸν εἰς, numeris singulis præposuit.

b Καὶ εἴ τις νόσῳ.] Dixit ferè ut p. 300. τάχα δέ τις καὶ &c. nec ubique εἰ et τάχα *conditionem* et *rem incertam* denotant; sed voculæ τὶς præmissæ nonnunquam idem atque ἴσως, de quâ vide p. 163. n. e. valere videntur. Similiter easdem voculas adhibet *Thucyd.* l. 7. c. 21. Καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι, τοῦ τε Γυλίππου καὶ τοῦ Ἑρμοκράτους, καὶ εἴ του ἄλλου, πειθόντων, ὥρμηντό τι &c. ubi et alios, præter Gylippum et Hermocratem, idem Syracusiis suasisse innuit. Porrò, de structuræ mutatione vide p. 17. n. c. p. 21. n. b. p. 298. n. f.

c Διαλαμβάνουσι τὸ διὰ] Verbum solet verti *partiuntur*. Minùs adcuraté. Vide p. 220. n. f. et p. 194. n. d. MS. Eton. exhibet — τὸ ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων &c.

d Γενόμενον ἀργύριον·] *Thom. Magist.* Γιγνόμενον οὐ μόνον τὸ ἐνεργούμενον, ἀλλὰ καὶ ἀνῆκόν τινι καὶ ἁρμόζον· οἷον δὴ, τὸ πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον, καὶ αὐτῷ συμβαῖνον. *Phavor.* Ἀργύριον, πᾶν νόμισμα εἴτ' ἐν χαλκῷ, εἴτ' ἐν ἀργύρῳ, εἴτ' ἐν χρυσῷ; εἰώθασιν ἀργύριον καλεῖν· καὶ οἱ μὲν ῥήτορες, ἑνικῶς· οἱ δὲ κωμικοὶ, ἀργύρια, πληθυντικῶς.

e Καὶ τὴν δεκάτην, &c.] Decimarum diis suis ab ethnicis consecratarum haud pauca reperiuntur exempla. *Diodor. Sic.* l. 20. p. 756. de Carthaginiensibus: εἰώθεισαν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις δεκάτην ἀποστέλλειν τῷ θεῷ πάντων τῶν εἰς πρόσοδον πιπτόντων. Plura lege sis apud *Grot.* de jure B. ac P. l. 3. c. 6. *Huet.* Quæst. Alnet. l. 3. c. 3. *Archæol. Gr.* l. 2. c. 4. *Clerici* Comment. ad Gen. XIV. 20.

f Διέλαβον — τὸ μέρος — φυλάττειν] Similiter *Laërt.* l. 2. segm. 51. δίδωσι τῷ — φυλάττειν, &c. De vi articuli vide p. 269. n. d.

g Ἀντὶ δὲ Χειρισόφου &c.] Hic quippe necdum redierat, referente Nostro p. 303.

h Ἀνάθημα] *Suidâ* interprete, πᾶν τὸ ἀφιερωμένον θεῷ. *Phavor.* Ἀνάθημα, ἄγαλμα, κόσμος. Ἀναθήματα, ὡς ἐπιτοπολὺ λέγονται στέφανοι, φιάλαι, ἐκπώματα, θυμιατήρια, χρυσίδες, ἀργυρίδες, οἰνοχόαι, ἀμφορίσκοι. *Hesych.* Ἀνάθημα, κόσμημα. *Etymol.* m. auctor. Ἀνάθημα, ἄγαλμα, κόσμος. Doctis. quidem *Salmas.* Plinian. exercit. p. 767. edit. *Trajec.* scribit, ἀνάθημα Græcis non dici de omni re, quæ diis consecrabatur, sed de illo tantùm genere donorum, quæ suspendi poterant, aut in excelso et conspicuo loco statui, ut essent templis ornamento. Sed ipsa donariorum, quæ *Phavorini* jam modò verbis enumeravimus, natura ad usum etiam, non ad ornatum

μενος, [a] ἀνατίθησιν εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθηναίων θησαυρὸν, καὶ ἐπέγραψε τό, τε αὐτοῦ ὄνομα καὶ τοῦ Προξένου, [b] ὃς σὺν Κλεάρχῳ ἀπέθανε· ξένος γὰρ ἦν αὐτοῦ. [c] Τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Ἐφεσίας, [d] ὅτε ἀπῄει σὺν Ἀγησιλάῳ ἐκ τῆς Ἀσίας τὴν εἰς Βοιωτοὺς ὁδὸν, [e] καταλείπει παρὰ Μεγαβύζῳ τῷ [f] τῆς Ἀρτέμιδος νεωκόρῳ, ὅτι αὐτὸς κινδυνεύσων ἐδόκει ἰέναι [g] μετὰ Ἀγησιλάου ἐν Κορωνείᾳ· [h] καὶ ἐπέστει-

Atheniensium, qui Delphis est, consecratum reponit; ac tum nomen suum tum Proxeni, qui cum Clearcho occubuerat, inscripsit: *is* quippe ipsius erat hospes. Quod verò Dianæ Ephesiæ *donarium animo intenderat, id* quo tempore cum Agesilao ex Asiâ discedebat viâ *quâ* Bœotios *itur*, apud Megabyzum Dianæ ædituum reliquit, *propterea* quòd ipse proficisci videbatur prælii periculum cum Agesilao apud Coroneam subiturus: mandavítque *adeò*, si sal-

solum, ea fuisse destinata monstrare videtur; quod et Cl. *Raphel.* loco *Polyb.* citato ad Luc. XXI. 5. luculenter probavit. Sic verò *Polyb.* l. 4. p. 326. edit. *Wech.* ἐνέπρησε τὰς στοὰς τὰς περὶ τὸ τέμενος, καὶ τὰ λοιπὰ διέφθειρε τῶν ἀναθημάτων, ὅσα πρὸς κόσμον ἢ χρείαν ὑπῆρχε τοῖς &c. Sunt autem, qui voces ἀνάθεμα scripturâ tantùm, non item usu et significatu, inter se distingui putârunt. Sed rectissimè *Photius* in Etymolog. MS. cujus hæc eruditis. *C. Wolf.* ad Rom. IX. 3. verba adtulit. Ἀνάθημα ἀναθέματος διαφέρεται· Ἀνάθημα μὲν γάρ ἐστι, τὸ διὰ τοῦ η γραφόμενον, τὸ ἀνιερούμενόν τε καὶ ἀνατιθέμενον ἱερῷ τινι τόπῳ. Ἀνάθεμα δὲ, διὰ τοῦ ε ἐκφωνούμενον, τὸ ὕβρεως ἐχόμενον καὶ ἀναθεματισμοῦ. *Thom. Magist.* Ἀνάθημα, οὐκ ἀνάθεμα. De hoc vocum istarum discrimine copiosè ac eruditè disputat *Salmas.* loco cit. Neque verò inficias iverim, in auctoribus præsertim Ecclesiasticis reperiri ἀνάθεμα pro ἀνάθημα: sed librariorum imperitiæ negligentiæve id quidem tribuendum videtur, qui ε cum η permutârint. Vide *Montfauc.* Palæogr. Gr. p. 139.

a Ἀνατίθησιν εἰς τὸν ἐν &c.] *Laërt.* l. 2. segm. 51. τοῦ δὲ ἡμίσεος (χρυσίου, quod paulò suprà memorat, quódque Nostro est ἀργύριον p. 305.) ἔπεμψεν εἰς Δελφοὺς ἀναθήματα. Porrò, apud omnes fere gentes invaluit mos, ut sibi thesauros in templis statuerent. *Herodot.* l. 1. c. 14. Delphis thesaurum Corinthiorum fuisse scribit. Ibidem conditos fuisse complures aliarum gentium, in quibus et Athenienses erant, thesauros refert *Pausan.* l. 10. c. 11. Vide sis etiam Cl. *Cleric.* ad 1 Sam. XXXI. 10. et *Franckenst.* dissertat. de Ærario Pop. Rom. quæ in Syntagm. Græviano reperitur p. 623.

b Ὃς σὺν Κλεάρχῳ &c.] Adi p. 138. 143. 151.

c Τὸ δὲ τῆς &c.] *Scil.* μέρος ἀργυρίου, quod Dianæ consecrandum decreverat.

d Ὅτε ἀπῄει σὺν &c.] Consule Dissertat. I. K. Π. nostræ præmissæ p. 6. Edit. Oxon. 1727.

e Καταλείπει παρὰ Μεγαβύζῳ &c.] Moris fuisse veterum, ut privati suas, æque atque gens universa publicas, pecunias in fanis apud sacerdotes securitatis causâ deponerent, ex *Ciceron.* l. 2. de leg. c. 16. liquet. *Alexander in Ciliciâ deposuisse apud Solos in delubro pecuniam dicitur; et Atheniensis Clisthenes Junoni Samiæ, civis egregius, cùm rebus timeret suis, filiarum dotes credidit.* Vide quæ doctiss. *Davis.* ad locum hunc notavit. Cæterùm, *Hesych.* Μεγαβύζοι λόγοι, μεγάλοι, ἀπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως· οἱ δὲ βάρβαροι, καὶ οἱ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερεῖς, &c. Sic enim locus legendus et distinguendus videtur. Adde *Strab.* l. 14. p. 950.

f Τῆς Ἀρτέμιδος νεωκόρῳ,] Etymol. m. Νεωκόρος, παρὰ τὸ κορῶ, καθαίρω καὶ ἐπιμελείας ἀξιῶ, καὶ τὸ νεὼς Ἀττικῶς, ὁ τοῦ ναοῦ ἐπιμελούμενος. *Phavor.* Νεωκόρος (scribe νεωκόρος) ὁ τὴν ἐκκλησίαν κοσμῶν· κορεῖν γὰρ, τὸ σαροῦν. Sic ferè *Hesych.* et *Suid.*

g Μετὰ Ἀγησιλάου &c.] Consule I. Dissertat. K. Π. præmissam p. 6. Edit. Oxon. 1727. et auctoribus ibi citatis adde *Plutarch.* in *Agesil.* p. 605. Cæterùm, de

λεν, ἢν μὲν αὐτὸς σωθῇ, ἑαυτῷ ἀποδοῦναι· [i] εἰ δέ τι πάθοι, ἀναθεῖναι, ποιησάμενον τῇ Ἀρτέμιδι ὅ, τι οἴοιτο χαριεῖσθαι τῇ θεῷ. [k] Ἐπεὶ δ' ἔφυγε Ξενοφῶν, κατοικοῦντος ἤδη αὐτοῦ [l] ἐν Σκιλοῦντι, ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων [m] οἰκισθέντι παρὰ τὴν Ὀλυμπίαν, [n] ἀφικνεῖται Μεγάβυζος εἰς Ὀλυμπίαν θεωρήσων, καὶ ἀποδίδωσι τὴν παρακαταθήκην αὐτῷ. [o] Ξενοφῶν δὲ λαβὼν, χωρίον ὠνεῖται τῇ θεῷ, ὅπου ἀνεῖλεν ὁ θεός. Ἔτυχε δὲ διαῤῥέων διὰ τοῦ χωρίου ποταμὸς [p] Σελληνοῦς. Καὶ ἐν Ἐφέσῳ δὲ παρὰ τὸν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος [q] νεὼν

vus evaderet, ipsi ut restitueret; sin aliquid *humanitùs* ei accideret, ut dedicaret, Dianæ id cùm confecisset *donarii*, quod deæ gratissimum fore arbitraretur. Posteaquam verò exulâsset Xenophon, et jam habitaret Scilunte, à Lacedæmoniis propter Olympiam conditâ, venit ad Olympiam spectandi gratiâ Megabyzus, ac depositum ei restituit. *Quod* cùm recepisset Xenophon, agrum deæ mercatus est, ubi deus oraculo monuit. Agrum *eum* Sellenus perlabebatur amnis. Apud Ephesum etiam propter templum Dianæ Ephesiæ

prælio ibi commisso plura in notis ad Nostri orationem de *Agesilao*.

h Καὶ ἐπέστειλεν,] *Phavor.* et *Suid.* Ἐπιστέλλει, ἐντέλλεται, ὑποτίθεται. Adde quæ scripsimus K. Π. p. 388. n. 3. Edit. Oxon. 1727. et *Aristoph.* νεφελ. v. 608.

i Εἰ δέ τι πάθοι, ἀναθεῖναι, &c.] *Phavor.* Ἀναθεῖναι, ἀντὶ τοῦ ἀφιερῶσαι. *Laërt.* l. 2. segm. 51. — *χρυσίον ἔχων*, (Xenophon) τὸ μὲν ἥμισυ Μεγαβύζῳ δίδωσι τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερεῖ φυλάττειν, ἕως ἂν ἐπανέλθῃ· εἰ δὲ μὴ, ἄγαλμα ποιησάμενον, ἀναθεῖναι τῇ θεῷ.

k Ἐπεὶ δ' ἔφυγε &c.] *Scil.* ἐπὶ λακωνισμῷ, auctore *Laërtio*, loco cit. Vide sis Dissertat. I. K. Π. præmissæ p. 5. 6. Edit. Oxon. 1727.

l Ἐν Σκιλοῦντι, &c.] *Pausan.* l. 5. c. 6. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὕστερον Σκιλλοῦντα (sic enim apud hunc et *Laërt.* cum duplici λ scribitur nomen) ἀποτεμόμενοι τῆς Ἠλείας, Ξενοφῶντι ἔδοσαν — φυγάδι ἤδη γεγονότι ὑπ' Ἀθηναίων, ὡς ἐπὶ βασιλέα &c. Consule *Dissertat.* modò adpellatam.

m Οἰκισθέντι παρὰ τὴν &c.] Legitur etiam οἰκισθέντος. Receptam lectionem in duobus se exemplaribus invenisse testatur *Leunclav.* eandémque *Steph.* huc revocandam censuit.

n Ἀφικνεῖται Μεγάβυζος &c.] *Laërt.* l. 2. c. 52. Ἀφικομένου δὲ τοῦ Μεγαβύζου κατὰ πρόφασιν τῆς πανηγύρεως, κομισάμενος (Xenophon) τὰ χρήματα, &c. Adi Dissertat. I. K. Π. præmissam, loco cit. Edit. Oxon. 1727. Porrò, θεωρεῖν dicitur etiam absolutè pro *spectare ludos*, apud *Lucian.* in Nigr. ferè medio: ληφθέντα γάρ τινα τῶν πολιτῶν ἄγεσθαι παρὰ τὸν ἀγωνοθέτην, ὅτι βαπτὸν ἔχων ἱμάτιον, ἐθεώρει.

o Ξενοφῶν δὲ λαβὼν, &c.] *Laërt.* loco cit. κομισάμενος τὰ χρήματα, χωρίον ἐπρίατο, καὶ καθιέρωσε τῇ θεῷ, δι' οὗ ποταμὸς ῥέει Σεληνοῦς, ὁμώνυμος τῷ ἐν Ἐφέσῳ.

p Σελληνοῦς.] MS. Eton. dat Σελινοῦς. Sic *Strabo* l. 8. p. 593. Ῥεῖ δὲ διὰ τῆς Αἰγιέων πόλεως ποταμὸς Σελινοῦς, ὁμώνυμος τῷ τε ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τὸ Ἀρτεμίσιον ῥέοντι, καὶ τῷ ἐν τῇ νῦν Ἠλείᾳ τῷ παραῤῥέοντι τὸ χωρίον, ὅ φησιν ὠνήσασθαι τῇ Ἀρτέμιδι Ξενοφῶν, κατὰ χρησμόν. Apud *Pausan.* l. 5. c. 6. scribitur Σελινοῦς: et l. 7. c. 24. Σέλινος. Utrobique reposuerim Σελινοῦς. Propiùs ad Xenophontéas editiones accedit nominis apud *Laërtium*, l. cit. scriptura, scil. Σεληνοῦς: pro quo tamen reponi oportere Σελινοῦς contendit *Menagius* ad locum. Sed vide p. 57. n. e. p. 100. n. c. p. 136. n. c.

q Νεὼν] *Mœr. Attic.* Νεὼς τὴν εὐθεῖαν ἑνικῶς καὶ ὀξυτόνως, Ἀττικῶς· ναὸς, Ἑλληνικῶς.

Σελληνοῦς ποταμὸς παραῤῥεῖ, καὶ ἰχθύες τε ἐν ἀμφοτέροις εἰσὶ καὶ κόγχαι· [a] ἐν δὲ τῷ ἐν Σκιλοῦντι χωρίῳ καὶ θῆραι πάντων, ὁπόσα ἐστὶν ἀγρευόμενα θηρία. [b] Ἐποίησε δὲ καὶ ναὸν καὶ βωμὸν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀργυρίου· καὶ [c] τολοιπὸν ἀεὶ δεκατεύων τὰ ἐκ τοῦ ἀγροῦ [d] ὡραῖα, θυσίαν ἐποίει τῇ θεῷ· καὶ πάντες οἱ πολῖται καὶ οἱ [e] πρόςχωροι ἄνδρες καὶ γυναῖκες μετεῖχον τῆς ἑορτῆς. Παρέχει δὲ ἡ θεὸς [f] τοῖς σκηνοῦσιν ἄλφιτα, ἄρτους, οἶνον, τραγήματα· καὶ τῶν θυομένων ἀπὸ τῆς ἱερᾶς [g] νομῆς λάχος, [h] καὶ τῶν θηρευομένων δέ. [i] Καὶ γὰρ θήραν ἐποιοῦντο εἰς τὴν ἑορτὴν οἵ τε Ξενοφῶντος παῖδες καὶ οἱ τῶν ἄλλων πολιτῶν· οἱ δὲ βουλόμενοι καὶ ἄνδρες [k] συνεθήρων· καὶ ἡλίσκετο τὰ μὲν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ

Sellenus amnis præterfluit; piscésque sunt atque conchæ in utroque: prætereà in *agro*, *qui* ad Sciluntem *est*, venationes *instituuntur* omnium, quæcunque venando capiuntur, ferarum. Templum etiam et aram de pecuniâ sacrâ extruxit; ac postea semper decimâ parte fructuum maturorum ex agro *collectorum* exemtâ, sacrum deæ faciebat: et festi *quidem* cives omnes et finitimi viri fœminæque participes erant. Præbet autem iis dea, qui agitant convivia, farinas, panes, vinum, tragemata; *quin* partem etiam eorum, è pascuis quæ mactantur sacris, itemque eorum quæ venando capiuntur. Xenophontis enim et cæterorum civium filii ad festum *illud* venationem instituebant: et qui volebant viri venationi simul operam dederunt: atque partim ex agro

a Ἐν δὲ τῷ ἐν Σκιλοῦντι &c.] Sic rescribendum rectè conjecit *Leunclav.* In libris hactenus vulgatis deest posterius ἐν: quod quidem, cùm jam modò lectum fuerat, facilè ex hoc loco excidere potuit. Adi sis Dissertat. jam sæpiùs citatam.

b Ἐποίησε δὲ καὶ &c.] *Pausan.* l. cit. κατοικήσας δὲ (Xenophon) ἐν Σκιλλοῦντι, τέμενός τι καὶ ἱερὸν καὶ ναὸν Ἀρτέμιδι ᾠκοδομήσατο Ἐφεσίᾳ. De loquendi formâ vide p. 24. n. d.

c Τολοιπὸν ἀεὶ δεκατεύων &c.] Vide sis p. 168. n. d. et modò scripta p. 305. n. e.

d Ὡραῖα,] *Scil.* ὅσα ὧραι φύουσι, utì Noster p. 33. vel potiùs, eam qui maturitatis perfectionem attigêre, quam iis dant ὧραι. *Hesych.* τάσσεται δὲ ἐπὶ τῶν ἐκ γῆς ὡραίων, καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ὥραν συντελουμένων ἱερῶν. *Phavor.* Ὥρα, ἐφ' ἑκάστου ἔτους τῶν τεσσάρων τμημάτων τοῦ χρόνου, — καὶ ὥρα, ἡ εὐμορφία. Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ ἑνὸς ὡραῖος, ὁ εὐειδής· ἀπὸ δὲ τοῦ ἑτέρου ὡραῖος ποιητικῶς, ὁ καρπὸς, ἤγουν ὁ ἐπὶ τῷ ἁρμόζοντι καιρῷ. Vide Cl. *Gravii* Lect. *Hesiod.* c. 2. et doctiss. *Salmas.* Plin. exercit. p. 252.

e Πρόςχωροι &c.] Sic rectè *Steph.* exemplarium vetustorum auctoritate fretus. Alii dedêre πρόχωροι. Adfinem huic vocem videre est Κ. Π. p. 413. Edit. Oxon. 1727. Ipsa extat *Thucyd.* l. 8. c. 11.

f Τοῖς σκηνοῦσιν &c.] Vide omnino p. 258. n. a. Cæterùm, vocem ἀργύρια, quæ vulgò post οἶνον legitur, fide MSti Eton. nixus hinc ejeci.

g Νομῆς λάχος,] Priori de voce jam egimus p. 206. n. d. *Hesych.* et *Phavor.* Λάχος, μέρος. *Suid.* Λάχος, μοῖρα.

h Καὶ τῶν θηρευομένων δέ.] Vide p. 187. n. a. et p. 242. n. f.

i Καὶ γὰρ θήραν ἐποιοῦντο &c.] *Diog. Laërt.* l. c. Τοὐντεῦθεν διετέλει κυνηγετῶν, καὶ τοὺς φίλους ἑστιῶν, καὶ &c. Vide Dissertat. I. quam Κ. Π. præmisi, p. 6. Edit. Oxon. 1727.

k Συνεθήρων] Extat quidem hoc verbum in *Sophocl.* Philoct. v. 1019. utì rectè

χωρίου, τὰ δὲ [a] ἐκ τῆς Φολόης, σύες καὶ δορκάδες καὶ ἔλαφοι. Ἔστι δὲ ὁ τόπος, [b] ᾗ ἐκ Λακεδαίμονος εἰς Ὀλυμπίαν πορεύονται, ὡς εἴκοσι στάδιοι ἀπὸ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἱεροῦ. [c] Ἔνι δ' ἐν τῷ ἱερῷ τόπῳ καὶ ἄλση καὶ ὄρη δένδρων μεστὰ, ἱκανὰ καὶ σῦς καὶ αἶγας καὶ ὄϊς τρέφειν καὶ ἵππους· ὥστε καὶ τὰ τῶν εἰς τὴν ἑορτὴν ἰόντων ὑποζύγια [d] εὐωχεῖσθαι. Περὶ δ' αὐτὸν τὸν ναὸν ἄλσος ἡμέρων δένδρων ἐφυτεύθη, ὅσα ἐστὶ [e] τρωκτὰ, ὡραῖα. [f] Ὁ δὲ ναὸς, ὡς μικρὸς μεγάλῳ, τῷ ἐν Ἐφέσῳ εἴκασται· [g] καὶ τὸ ξόανον ἔοικεν, ὡς

sacro, partim ex Pholoe, sues et capreæ et cervi capiebantur. Locus *ipse*, quà in Olympiam Lacedæmone proficiscuntur, stadia ferè viginti à Jovis apud Olympiam fano abest. In sacro etiam loco sunt et luci et montes arboribus referti, et suibus et capris et ovibus et equis alendis apti; adeò ut eorum etiam, qui ad festum *illud* eunt, jumenta saturentur. Circa templum ipsum lucus est hortensibus sativis consitus *omnibus*, quæ *fructus præbent*, ubi maturuerunt, edules. Templum autem, ut parvum magno, illi *quod est* apud Ephesum adsimiliter structum est; simulacrum etiam, ut cupressinum

monuit doctis. *Grammius*. Sed fallitur vir idem cel. cùm in lexicis id prorsùs desiderari statuit: reperitur enim in *Constant*. citato etiam Xenoph.

a Ἐκ τῆς Φολόης, σύες καὶ &c.] Montis, id cui nomen contigit, in Arcadiâ describendâ meminit *P. Mela* l. 2. c. 3. *Plin*. N. H. l. 4. c. 6. *Montes in Arcadiâ, Pholoë cum oppido*. Strab. l. 8. p. 547. *καὶ ἡ Φολόη δ' ὑπέρκειται τῆς Ὀλυμπίας ἐγγυτάτω, ὄρος Ἀρκαδικὸν, ὥστε τὰς ὑπωρείας τῆς Πισάτιδος εἶναι*. *Pausan*. l. 5. c. 6. *Παρέχεται δὲ ὁ Σκιλλοῦς καὶ ἄγρας θηρίων καὶ ἐλάφων*.

b Ἡ ἐκ — πορεύονται,] Plenè, ᾗ ὁδῷ ἐκ — *πορεύονται ἄνθρωποι*. Vide p. 202. n. d. et p. 74. n. b.

c Ἔνι] *Phavor*. Ἔνι, ἔστι, ὑπάρχει. Frustrà suspicatus est *Beza* ad Gal. III. 28. ἔνι librariorum vitio scriptum esse pro ἐστὶ, atque nullum prioris scripturæ exemplum Græcos apud auctores reperiri potuisse. Si quis plura desideret exempla, adeat velim doctis. *Spanh*. in *Aristoph*. Plut. v. 348. Alia etiam apud Nostrum olim σὺν θεῷ notabimus.

d Εὐωχεῖσθαι·] Similiter *Aristot*. Hist. anim. l. 8. c. 6. verbum hoc adhibuit: *μετὰ δὲ τὰς τρεῖς ἡμέρας εὐωχοῦσιν ἤδη οἱ πιαίνοντες τὰς ὗς*. Quam verò propriè significationem Atheniensium linguâ verbum illud habeat, docet Noster *Memorab*. l. 3. extremo.

e Τρωκτὰ,] Vocis auctorem nesciunt Lexicogr. Eâdem tamen usus est et *Ælian*. V. H. l. 1. c. 31. *καὶ τρωκτὰ ὡραῖα*, *καὶ* &c. h. e. exponente Cl. *Perizon*. poma seu fructus, qui crudi in secundam mensam adponi solent, et istâ parte anni, in quâ rex (*Persarum* scil.) regiones obibat, maturi erant. *Suid*. *τρωκτὰ, τὰ κατακτὰ τῶν ὀπωρῶν, οἷον κάρυα καὶ βάλανοι*.

f Ὁ δὲ ναὸς, ὡς μικρὸς &c.] *Plin*. N. H. l. 36. c. 14. *Magnificentiæ vera admiratio exstat templum Ephesiæ Dianæ, ducentis viginti annis factum à totâ Asiâ.—Universo templo longitudo est* 425 *pedum, latitudo ducentorum viginti, columnæ centum viginti septem à singulis regibus factæ*, 60 *pedum altitudine*. Adde *Liv*. l. 1. c. 45. *Pausan*. l. 4. c. 31. *Solin*. Polyhist. c. 40. *Salmas*. Plinian. Exercit. p. 569. *Spanhem*. in *Callim*. hymn. in Dianam. v. 249. Porrò, Act. XIX. 28. ideò forsan Diana audit *μεγάλη*, quòd insignis esset templi istius magnificentia, cultûsque ejus permagna celebritas. Videndi tamen ad locum eruditi interpretes, à doctis. *Wolfio* citati: necnon Cl. Kuhn. ad *Pausan*. loco suprà citato.

g Καὶ τὸ ξόανον &c.] *Plin*. N. H. l. 16. c. 40. *Maximè æterna putant ebenum, et*

κυπαρίσσινον χρυσῷ ὄντι, τῷ ἐν Ἐφέσῳ. Καὶ στήλη ἕστηκε παρὰ τὸν ναὸν γράμματα ἔχουσα, ΙΕΡΟΣ Ο ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. [a] Τὸν δὲ ἔχοντα καὶ καρπούμενον, τὴν μὲν δεκάτην καταθύειν ἑκάστου ἔτους, ἐκ δὲ τοῦ περιττοῦ τὸν ναὸν ἐπισκευάζειν· ἐὰν δέ τις μὴ ποιῇ ταῦτα, τῇ θεῷ μελήσει.

[b] Ἐκ Κερασοῦντος δὲ κατὰ θάλατταν μὲν ἐκομίζοντο [c] οἵπερ καὶ πρόσθεν, οἱ δ' ἄλλοι κατὰ γῆν ἐπορεύοντο. Ἐπεὶ δ' ἦσαν [d] ἐπὶ τοῖς Μοσυνοίκων ὁρίοις, πέμπουσιν εἰς αὐτοὺς Τιμησίθεον τὸν Τραπεζούντιον, [e] πρόξενον ὄντα τῶν Μοσυνοί-

aureo, illi *quod est* apud Ephesum simile est. Ac propter templum stela erecta est, has quæ continet literas, FUNDUS DIANÆ SACER. Hunc qui possidet atque *inde* fructus percipit, quotannis *eum* decimam consecrare, et de reliquo templum instaurare *oportet:* quòd si quis ista non fecerit, deæ curæ erit.

Cæterùm ex Cerasunte mari quidem ii, qui priùs, vehebantur, cæteri terrestri pergebant itinere. Cúmque ad Mosynœcorum fines adessent, Timesitheum Trapezuntium, qui Mosynœcorum erat hospes, ad eos mittunt, inter-

cupressum, cedrúmque, claro de omnibus materiis judicio in templo Ephesiæ Dianæ: utpote cùm totâ Asiâ exstruente quadringentis annis peractum sit, convenit tectum ejus esse è cedrinis trabibus. De ipso simulacro Deæ ambigitur: ceteri ex ebeno esse tradunt. Mucianus—vitigineum—At *Vitruv.* l. 2. c. 9. *cedrinum* fuisse scribit. Cùm verò fanum illud et simulacrum in Scillunte Noster Dianæ erigere statuisset, ad instar ejus templi et simulacri, quod Ephesi fuit; credi par est, eum diligentiùs inspexisse simulacrum, et ex quali factum esset materiâ cognitum habuisse. Forsan tamen χρυσῷ dixit pro ἐπιχρύσῳ, ut Latinis *aureus* sæpè pro *inauratus* dicitur.

a Τὸν δὲ ἔχοντα &c.] Orationem hanc infinitam sic supplere licet, Τὸν δὲ ἔχοντα καὶ καρπούμενον δεῖ τὴν μὲν &c. Hujusmodi supplementum postulat oratio Thucydidéa l. 6. c. 80. Καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προθυμίαν δοκεῖν, &c. pro δεῖ vel χρὴ δοκεῖν. *Phavor.* Ἀπαρέμφατα ἀντὶ προστακτικῶν λαμβάνονται. *Homer.* Il. α'. v. 323.

Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα—

ἤγουν ἄγετε. De decimis vide p. 305. n. e.

b Ἐκ Κερασοῦντος δὲ &c.] Ad historiæ jam redit seriem, quam p. 305. intermiserat.

c Οἵπερ καὶ πρόσθεν,] *Scil.* εἴ τι ἀσθενοῦντες, καὶ οἱ ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη, καὶ παῖδες, καὶ γυναῖκες &c. de quibus vide p. 303.

d Ἐπὶ τοῖς Μοσυνοίκων &c.] *Strabo* l. 12. p. 825. τινὲς δὲ (*scil.* eorum, qui Ἑπτακωμῆται dicuntur) ἐπὶ δένδρεσι ἢ πυργίοις οἰκοῦσι, διὸ καὶ Μοσυνοίκους ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, τῶν πύργων μοσύνων λεγομένων. *Apollon. Rhod.* l. 2. v. 1018 et seq.

Ἱερὸν δ' αὖτ' ἐπὶ τοῖσιν ὄρος καὶ γαῖαν ἀμείβον,
Ἧι ἔνι Μοσσύνοικοι ἀν' οὔρεα ναιετάουσι
Μόσσυνας· καὶ δ' αὐτοὶ ἐπώνυμοι ἔνθεν ἔασι.

Scholiast. ad ejusd. lib. v. 379. Μοσσύνοικοι δὲ ἔθνος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τῆς διαγωγῆς τὴν προσηγορίαν ἐσχηκός· μόσσυνοι γὰρ οἱ ξύλινοι οἶκοι λέγονται, οἷς καὶ αὐτοὶ ἐχρῶντο. Sed de his alibi plura.

e Πρόξενον] I. e. *Budæo* interprete, Comm. L. G. p. 257. *publicum hospitem.* Hesych. Πρόξενοι, οἱ προστάται καὶ ξενίας ἐπιμελούμενοι, ἤγουν τοὺς ξένους ὑποδεχόμενοι. *Phavor.* Πρόξενος, ὁ ὑπὸ πόλεως ᾑρημένος ἐν τῇ σφετέρᾳ προΐστασθαι ξένων· οἷος Ἀντήνωρ ἐν τοῖς Τρωσὶ, καὶ ὁποῖοι οἱ βασιλικοὶ διαιτηταί.

κων, ἐρωτῶντες πότερον ὡς διὰ φιλίας ἢ ὡς διὰ πολεμίας [a] πορεύσονται τῆς χώρας. Οἱ δ' [b] εἶπον ὅτι οὐ διοίσειεν· ἐπίστευον γὰρ τοῖς χωρίοις. Ἐντεῦθεν λέγει ὁ Τιμησίθεος ὅτι πολέμιοί εἰσιν αὐτοῖς [c] οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα· [d] καὶ ἐδόκει καλέσαι ἐκείνους, εἰ βούλοιντο συμμαχίαν ποιήσασθαι· καὶ πεμφθεὶς ὁ Τιμησίθεος, [e] ἧκεν ἄγων τοὺς ἄρχοντας. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο, συνῆλθον οἵ τε τῶν Μοσυνοίκων ἄρχοντες καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων· καὶ ἔλεγε μὲν Ξενοφῶν, ἡρμήνευε δὲ Τιμησίθεος·

"Ὦ ἄνδρες [f] Μοσύνοικοι, ἡμεῖς διελθεῖν βουλόμεθα εἰς "τὴν Ἑλλάδα πεζῇ· πλοῖα γὰρ οὐκ ἔχομεν· κωλύουσι δὲ "οὗτοι ἡμᾶς, οὓς ἀκούομεν ὑμῖν πολεμίους εἶναι. Εἰ οὖν "βούλεσθε, ἔξεστιν ὑμῖν ἡμᾶς λαβεῖν συμμάχους, καὶ τι-

rogantes utrùm tanquam per pacatum an tanquam per hostilem agrum iter ipsis faciendum foret. Illi perinde fore aiebant; quippe qui locis munitis fidebant. Tum Timesitheus narrat esse iis hostes *illos*, qui ulteriùs *habitarent*; quare visum est hos ut advocarent, si belli societatem inire vellent; atque adeò missus *ad eos* Timesitheus, *secum unà* ductis *gentis* principibus rediit. Posteaquam advenissent, tum Mosynœcorum principes tum Græcorum convenêre duces: ac Xenophon quidem verba fecit, *quæ* Timesitheus interpretatus est:

" Cupimus nos, Mosynœci, pedestri itinere in Græciam transire; navigia " quippe non habemus: verùm nos impediunt ii, quos vobis hostes esse audi" mus. Quapropter si velitis, licet *jam* vobis nos belli socios adsciscere, at-

Idem, Πρόξενος, ὁ κοινῇ τῆς πόλεως ὅλης φίλος. *Suid.* Προξένους ἐκάλουν τοὺς τεταγμένους εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους, τοὺς ἐξ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. *Ammon.* Πρόξενος καὶ Ἰδιόξενος καὶ Δορύξενος διαφέρει. Πρόξενος, πόλεως καὶ ἔθνους· ξένος δ' ὁ εἷς ἑνός. Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ Ἰδιόξενος. Δορύξενος δὲ ὁ κατὰ πόλεμον γενόμενος φίλος.

a Πορεύσονται] Sic rectè MS. Eton. Hactenùs in libris plerisque scriptum πορεύονται. At *Steph. Leunclav. Portus* uno ore auctores sunt, ut vel πορεύσονται vel πορεύοιντο rescriberetur.

b Εἶπον ὅτι οὐ διοίσειεν·] Similiter eodem verbo usus est *Ælian.* H. V. l. 3. c. 32. Καὶ τί διοίσει, ἔφη, &c. Idem l. 7. c. 14. Οὐδὲν γὰρ διοίσει, εἴ τις &c.

c Οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα·] Elliptica est locutio, hoc forsan modo supplenda: οἱ ἐκ τοῦ τόπου vel μέρους, ἐπ' ἐκεῖνα χωρία, vel μέρη, ὄντες. *Thucyd.* l. 7. c. 58. ἐν τῷ ἐπέκεινα ἱδρυμένοι Σελινούντιοι· I. e. *Æ. Porto* interprete, ἐν τῷ ἐπέκεινα μέρει, ἐν τῷ μέρει τῷ ἐπ' ἐκεῖνα τὰ χωρία, ἐν ἐκείνοις τοῖς χωρίοις ὄντι. Idem l. 8. c. 104. ὥστε τὰ ἐν τῷ ἐπέκεινα αὐτοῦ γιγνόμενα &c. i. e. *ità ut ea, quæ in ulteriore illius parte fiebant* &c. Vulgò quidem pro adverbio habetur ἐπέκεινα. *Hesych.* et *Phavor.* Ἐπέκεινα, παρέκει (scribo, παρεκεῖ) ἀνωτέρω, ἐξωτέρω.

d Καὶ] Vide p. 244. n. b.

e Ἧκεν &c.] Verbum hoc sensum τοῦ ἐπανέρχομαι apud Nostrum sæpè obtinet. Sic suprà p. 290. περιμένετε ἔστ' ἂν ἐγὼ ἔλθω· ἥξω δὲ ταχέως. Et Joh. XIV. 18. ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ubi simplex itidem compositi illius vicem supplet.

f Μοσύνοικοι,] Hi nimirum, qui in ulteriore Ponti litore habitabant, mores plerumque illorum imitati, ad quos primò accesserat Timesitheus, idem quoque, quod illi, nomen adepti sunt.

"μωρήσασθαι εἴ τι πώποθ' ὑμᾶς οὗτοι ἠδίκησαν, καὶ τολοιπὸν ὑμῶν ὑπηκόους εἶναι τούτους. a Εἰ δὲ ἡμᾶς ἀφήσετε, σκέψασθε πόθεν αὖθις ἂν τοσαύτην δύναμιν λάβοιτε σύμμαχον." Πρὸς ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ ἄρχων τῶν Μοσυνοίκων ὅτι καὶ βούλοιτο ταῦτα, καὶ δέχοιτο τὴν συμμαχίαν. "Ἄγετε δή, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, τί ἡμῶν δεήσεσθε χρήσασθαι, ἂν σύμμαχοι ὑμῶν γενώμεθα; b καὶ ὑμεῖς τί οἷοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπρᾶξαι περὶ τῆς διόδου;" c Οἱ δ' εἶπον ὅτι ἱκανοὶ ἐσμὲν εἰς τὴν χώραν d εἰςβάλλειν, ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα, τὴν τῶν ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν πολεμίων, καὶ δεῦρο ὑμῖν πέμψαι ναῦς τε καὶ ἄνδρας, οἵτινες ὑμῖν συμμαχοῦνταί τε καὶ τὴν ὁδὸν ἡγήσονται.

e Ἐπὶ τούτοις πιστὰ δόντες καὶ λαβόντες, ᾤχοντο· καὶ ἧκον τῇ ὑστεραίᾳ ἄγοντες τριακόσια f πλοῖα μονόξυλα, καὶ

"que *adeò illos*, si quâ unquam vos illi adfecerunt injuriâ, ulcisci, ínque posterum ut vestro pareant iidem imperio *efficere*. Quòd si nos dimiseritis, circumspicite *tandem* unde tantum, vobis qui opituletur, exercitum accepturi sitis." Ad hæc Mosynœcorum princeps respondit velle se hæc, et societatem *eorum* accipere. "Agite verò, inquit Xenophon, quam ad rem nostrâ vobis opus erit uti operâ, si vobiscum belli societatem ineamus? ac vos quid adjumenti ad *expediendum* nobis transitum adferre poteritis?" Nobis, inquiunt, satìs virium est ad invadendum ex alterâ parte illorum agrum, qui et vobis et nobis hostes sunt; *possumus* etiam huc ad vos tum naves tum viros mittere, qui et auxilio vobis fuerint et viæ se duces præstituri.

His conditionibus cùm dedissent *utrinque* fidem et accepissent, *ad suos* abiêre; ac postridie cum trecentis navigiis monoxylis venerunt, tribúsque *in*

a *Εἰ δὲ ἡμᾶς ἀφήσετε*,] I. e. si eos ulciscendi facultatem, quam vobis jam daturi sumus, dimiseritis.

b *Καὶ ὑμεῖς τί οἷοί τε* &c.] MS. Eton. exhibet *καὶ ὑμεῖς τί οἴεσθε ἔσεσθαι* &c. Libri typis impressi, *καὶ ὑμεῖς ποῖοί τε ἔσεσθε* &c. Ipse cum *Stephano* malui ex utrâque illâ tertiam, eámque adeò sinceram, opinor, lectionem conficere. Eleganter autem *τί οἷοί τε* dicitur pro *τί δυνήσεσθε*. Sic *Thucyd*. l. 8. c. 65. *οἳ ἂν μάλιστα τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν ὠφελεῖν οἷοί τε ὦσιν*.

c *Οἱ δ' εἶπον ὅτι* &c.] Abundat hæc vocula, ut aliàs sæpé. *Thucyd*. lib. 5. cap. 10. — *Βρασίδας* — *λέγει τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις ὅτι οἱ ἄνδρες ἡμᾶς οὐ μένουσι*. Et ibid. c. 30. *εἰρῆσθαι δ' ὅτι ἦν μὴ θεῶν ἢ ἡρώων κώλυμα ᾖ*. Vide K. Π. p. 504. n. 1. Edit. Oxon. 1727. et *Steph*. Append. ad scripta de Dial. Att. p. 75 et seq.

d *Εἰςβάλλειν, ἐκ τοῦ ἐπὶ* &c.] Sic *Thucyd*. l. 7. c. 37. — *καὶ ἡ γυμνητεία τῶν Συρακουσίων ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα προσῄει τοῦ τείχει*. Cæterùm, quâ ratione locutio sit supplenda, discas licet ex p. 311. n. c.

e *Ἐπὶ τούτοις*] Usitata in fœderibus ineundis formula. *Mar. Oxon*. p. 72. ed. *Mait*. *Ἐπὶ τοῖσδε συνέθεντο* &c. *Thucyd*. l. 4. c. 16. *Αἱ μὲν σπονδαὶ ἐπὶ τούτοις ἐγένοντο*, &c. Adde suprà p. 243. n. e. Cæterùm, legitur etiam *Ἐπὶ τοιούτοις*.

f *Πλοῖα μονόξυλα*,] *Hesych*. *Μονοξύλοις*, *πλάνοις*. Ità et *Phavor*. Apud utrumque forsan reponendum, *Μονοξύλοις*, *πλοίοις*. Lexicon Gr. Lat. vetus: *Μονόξυλον*, *Linter*. Arrian. *Peripl*. M. E. p. 151. edit. *Blanc*. hujusmodi navigia memorat: "Εστι

ἐν ἑκάστῳ τρεῖς ἄνδρας· ὧν οἱ μὲν δύο ἐκβάντες, εἰς τάξιν ἔθεντο τὰ ὅπλα· ὁ δὲ εἷς ἔμενε. Καὶ οἱ μὲν, λαβόντες τὰ πλοῖα, ἀπέπλευσαν· οἱ δὲ μένοντες ἐξετάξαντο οὕτως. [a] Ἔστησαν ὥσπερ, ἀνὰ ἑκατὸν μάλιστα, οἱ χοροὶ, ἀντιστοιχοῦντες ἀλλήλοις, ἔχοντες γέῤῥα πάντες [b] λευκῶν βοῶν δασέα, [c] εἰκασμένα κιττοῦ πετάλῳ· ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ [d] παλτὸν ὡς ἑξάπηχυ, ἔμπροσθεν μὲν λόγχην ἔχον, ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ τοῦ ξύλου σφαιροειδές. Χιτωνίσκους δὲ ἐνδεδύκεσαν ὑπὲρ γονά-

singulis viris; quorum duo *de navigiis* egressi, ad *Græcorum* aciem se adjungebant; unus *in navigio* manebat. Atque illi quidem, sumptis navigiis, *indè* enavigârunt; qui verò manebant hoc se modo in aciem disposuerunt: Steterunt, centuriatim admodum, tanquam chori, alii aliis respondentes, omnes instructi gerris densis, ex alborum boum coriis, ad hederæ folii similitudinem factis; dextrâ sex ferè cubitûm paltum *tenentes*, cujus anterior pars cuspidem habebat, posterior sphæralem ligni ipsius formam. Tunicis supra genua in-

δὲ ἐν αὐτῇ (Menuthiâ) πλοιάρια ῥαπτὰ καὶ μονόξυλα, οἷς χρῶνται &c. Ipsâ voce Græcâ usus est *Plin.* N. H. l. 6. c. 23. *Regio autem, ex quâ piper monoxylis lintribus Caracen convehunt, vocatur Cottonara.*

a Ἔστησαν ὥσπερ, ἀνὰ &c.] Sic MS. Eton. atque edit. ferè omnes. At in *Stephan.* legitur Ἔστησαν ὥσπερ ἀνὰ ἑκατὸν μάλιστα, οἷον χοροὶ, ἀντιστοιχοῦντες &c. Ipse *Steph.* illud οἷον in exemplaribus minimè contemnendis reperiri scribit. Lectionem *Steph.* improbat *Leunclavius;* putátque adeò factam quandam vocum trajectionem, ut hoc modo legatur, Ἔστησαν ἀνὰ ἑκατὸν μάλιστα, ὥσπερ οἱ χοροὶ, &c. *Steph.* etiam, modò retinueris οἱ χοροὶ, loco suo movendum ὥσπερ, et ante οἱ χοροὶ ponendum, censuit. Ipse nec scripturam vocum, nec ordinem mutatum velim. Non infrequens utique est apud elegantissimos etiam Græciæ scriptores istiusmodi verborum trajectio. Noster suprà p. 298. ἐκέλευσε τὸν λόχον ἕκαστον ποιῆσαι τῶν λοχαγῶν, &c. Herodot. l. 1. c. 109. ἄλλο τί ἢ λείπεται τὸ ἐνθεῦτεν ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος; *Dionys. Hal.* de *Thucyd.* Hist. judic. c. 31. "Καὶ ὅρκοι, φησὶν, εἴ που ἄρα ἐ- "γίγνοντο ξυναλλαγῆς, ἐν τῷ αὐτίκα πρὸς "τὸ ἄπορον ἑκατέρῳ διδόμενοι, ἴσχυον, οὐκ "ἐχόντων ἄλλοθεν δύναμιν." Ἐν τούτοις, inquit Criticus, ὑπέρβατόν τι καὶ περίφρασις· οἱ μὲν γὰρ "Ὅρκοι τῆς συναλλαγῆς" σημαινόμενον ἔχουσι τοιοῦτον, "Οἱ δὲ περὶ τῆς "φιλίας ὅρκοι εἴ που ἄρα γίνοιντο." Τὸ δὲ "ἴσχυον," δι' ὑπερβάτου κείμενον, τῷ "αὐ- "τίκα" ἕπεται· βούλεται γὰρ δηλοῦν, Ἐν "τῷ παραυτίκα ἴσχυον." Ibid. lege plura. Extant autem illa *Thucyd.* verba l. 3. c. 82. Collatis hisce exemplis, haud ità dura videbitur verborum structura. 1 Joh. II. 27. Καὶ ὑμεῖς, τὸ χρίσμα &c. *Suid.* Ἀντιστοιχοῦντες· Ἔστησαν ὥσπερ μάλιστα χοροὶ, ἀντιστοιχοῦντες ἀλλήλοις, ἔχοντες γέῤῥα πάντες βοῶν λευκῶν. Sed in hoc adcuratam citandi diligentiam (quod et aliàs monui) frustrà quæsiveris. Porrò, μάλιστα hìc loci, et apud *Thucyd.* plus vice simplici, valet idem atque *admodum*, cùm vocibus numerum denotantibus adjunctum est; i. e. *ferè, circiter.* Vide sis *Thucyd.* l. 1. c. 13. et c. 93. *Liv.* l. 44. c. 43. *Cæsar.* de B. G. l. 5. c. 40. et quæ ibi ad vocem *admodum* notavit Cl. *Davis.*

b Λευκῶν βοῶν] *Eustath.* ad *Homer.* Il. γ'. v. 141. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐλέφαντα μὲν λέγει τὸ ἐλεφάντινον ὀστοῦν· τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι ὀνομάζων τὸ μέρος· ᾧ τρόπῳ καὶ βοῦς, τὸ δέρμα, ἡ βύρσα. Adde Il. η'. 238. et alibi. Hujusmodi forsan thoracibus usi sunt equites illi, qui p. 63. λευκοθώρακες adpellantur.

c Εἰκασμένα κιττοῦ πετάλῳ·] *J. Poll.* l. 1. c. 134. Πέλτη Ἀμαζονικὴ, ὥς φησι Ξενοφῶν, παρεικυῖα κιττοῦ πετάλῳ. Hunc locum, opinor, respexit. *Suidas* ipsa Xenophontis verba citat ad v. Πετάλῳ.

d Παλτὸν] Quid sit, docebit Index vocab. Persic. K. Π. Edit. Oxon. 1727. nostræ adjectus.

των, πάχος ὡς [a] λινοῦ στρωματοδέσμου· ἐπὶ δὲ τῇ κεφαλῇ κράνη [b] σκύτινα, οἷά περ τὰ Παφλαγονικὰ, [c] κρώβυλον ἔχοντα κατὰ μέσον, ἐγγυτάτω τιαροειδῆ· εἶχον δὲ καὶ [d] σαγάρεις σιδηρᾶς. Ἐντεῦθεν ἐξῆρχε μὲν αὐτῶν εἷς, οἱ δ' ἄλλοι, [e] πάντες ᾄδοντες ἐπορεύοντο ἐν ῥυθμῷ, καὶ διελθόντες διὰ τῶν τάξεων καὶ [f] διὰ τῶν ὅπλων τῶν Ἑλλήνων, ἐπορεύοντο εὐθὺς πρὸς τοὺς πολεμίους, ἐπὶ [g] χωρίον, ὃ ἐδόκει ἐπιμαχώτατον εἶναι. [h] Ἔκειτο δὲ τοῦτο πρὸ τῆς πόλεως, τῆς μητροπόλεως καλουμένης αὐτοῖς, καὶ ἐχούσης [i] τὸ ἀκρότατον τῶν Μοσυνοίκων· [k] καὶ περὶ τούτου ὁ πόλεμος ἦν· οἱ γὰρ ἀεὶ

duti erant, *quarum erat ea* crassitudo, quæ lineæ fasciæ, quâ stragula vestis constringitur: in capite coriaceas *gestabant* galeas, cujusmodi sunt Paphlagonicæ, quarum in medio spira erat tortilis, tiaræ formam quàm proximè referens: habebant etiam secures ferreas. Tum verò ex iis unus *progressum à cantu* auspicatus est, cæteríque omnes cum cantu incedebant in numerum, pérque ordines Græcorum et armatos progressi, in hostes rectà tendebant, ad castellum, quod facillimum esse expugnatu videbatur. Situm hoc erat ante urbem, quam ipsi metropolim adpellabant, quæque arcem Mosynœcorum præcipuam continebat; atque *adeò* de hâc bellum *inter ipsos gestum* erat:

a Λινοῦ στρωματοδέσμου·] Vocant Græci στρωματόδεσμον *stragulæ vestis involucrum.* De Cleopatræ commento, quo periculum ad vitandum usa est, sic *Plutarch.* in *Cæsare* p. 731. ἀπόρου δὲ λαθεῖν ὄντος ἄλλως, ἡ μὲν εἰς στρωματόδεσμον ἐνδῦσα, προτείνει (repone προτείνει) μακρὰν ἑαυτήν. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος ἱμάντι συνδήσας τὸν στρωματόδεσμον, εἰσκομίζει &c. Plura si desideres, adi doctis. *Casaubon.* animad. in *Athen.* l. 1. c. 4. *Tho. Magist.* Στρωματεὺς μὴ εἴπῃς ἐπὶ στρωμάτων, ἀλλὰ στρωματόδεσμος, καὶ στρωματόδεσμον, οὐδετέρως. *Mœr. Attic.* Στρωματόδεσμος, Ἀττικῶς· στρωματεὺς, Ἑλληνικῶς.

b Σκύτινα, &c.] *Suid.* Σκύτινος, δερμάτινος. Deinde, paucis interjectis, locum hunc Xenoph. citat.

c Κρώβυλον &c.] In *Suidâ*, ad v. Κρώβυλος, legitur etiam hic locus. Eodem interprete, Κρώβυλος est ὁ μαλλὸς τῶν παιδίων· (sic quoque rescribendum in *Hesych.* et *Phavor.*)—ὁ ἐκ τῶν τριχῶν πεπλεγμένος κόσμος. *Scholiast.* in *Thucyd.* l. 1. c. 6. Κρώβυλος δέ ἐστιν εἶδος πλέγματος τῶν τριχῶν, ἀπὸ ἑκατέρων εἰς ὀξὺ ἀπολῆγον. *Harpocrat.* Κυρίως δὲ εἶδός τι ἐμπλοκῆς ἐστὶ ὁ κρώβυλος. Sic et Etymol. m. auctor. Vide sis quæ de hâc voce notârunt *Perizon.* et *Kuhn.* ad *Ælian.* V. H. l. 4. c. 22.

d Σαγάρεις] Consule Indic. Etymol. K. Π. Edit. Oxon. 1727. adjectum.

e Πάντες ᾄδοντες &c.] Respice p. 239. n. b. Sic ferè de Lusitanis *Diodor. Sic.* l. 4. p. 311. ἐν δὲ τοῖς πολέμοις πρὸς ῥυθμὸν ἐμβαίνουσι, καὶ παιᾶνας ᾄδουσιν, ὅταν ἐπίωσι τοῖς ἀντιτεταγμένοις. *Phavor.* Ῥυθμὸς, ἁρμονία, ἀκολουθία, παίδευσις· ἢ ἡ τῆς κινήσεως τάξις. *Suid.* ὅταν ἡ ταχεῖα καὶ βραδεῖα τῶν ποδῶν ἄρσις καὶ θέσις λόγον ἔχωσι πρὸς ἄλληλα, ῥυθμὸς γίνεται.

f Διὰ τῶν ὅπλων] Vide p. 304. n. g.

g Χωρίον, ὃ &c.] Mavult *Muret.* ἢ ἐδόκει, quam scripturam sequitur *Amas.* Sed nil mutandum. *Suid.* et *Phavor.* Ἐπίμαχος· δυναμένη πολεμεῖσθαι: utroque verba hæc Xenophontis adferente.

h Ἔκειτο] MS. Eton. ᾤκεῖτο. Sed lectio vulgata rectè in aliis libris retinetur.

i Τὸ ἀκρότατον] I. e. *supremam regionis partem*, maximéque sive naturâ loci sive arte editam. Quippe moris erat arces urbium, quas indè adpellârunt ἄκρας, in altis locis ædificare.

k Καὶ περὶ τούτου ὁ &c.] *Scil.* inter ipsos Mosynœcos.

τοῦτ' ἔχοντες ἐδόκουν ἐγκρατεῖς πάντων Μοσυνοίκων εἶναι. [a] Καὶ ἔφασαν τούτους οὐ δικαίως ἔχειν [b] τοῦτο, ἀλλὰ κοινὸν ὂν καταλαβόντας [c] πλεονεκτεῖν.

Εἵποντο δ' αὐτοῖς καὶ τῶν Ἑλλήνων τινὲς, οὐ ταχθέντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν, ἀλλ' ἁρπαγῆς ἕνεκεν. Οἱ δὲ πολέμιοι, [d] προσϊόντων, [e] τέως μὲν ἡσύχαζον· ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἐγένοντο τοῦ χωρίου, ἐκδραμόντες [f] τρέπονται αὐτοὺς, καὶ [g] ἀπέκτειναν συχνοὺς τῶν βαρβάρων, καὶ τῶν συναναβάντων Ἑλλήνων τινάς· καὶ ἐδίωκον, μέχρις οὗ εἶδον τοὺς Ἕλληνας βοηθοῦντας· εἶτα δὲ ἐκτραπόμενοι ᾤχοντο· [h] καὶ ἀποτεμόντες τὰς κεφαλὰς τῶν νεκρῶν, ἐπεδείκνυσαν τοῖς τε Ἕλλησι καὶ τοῖς ἑαυτῶν πολεμίοις· καὶ ἅμα ἐχόρευον, [i] νόμῳ τινὶ ᾄδοντες. Οἱ δ' Ἕλληνες μάλα ἤχθοντο, ὅτι τούς τε πολεμίους ἐπε-

nam quolibet tempore, eam qui tenebant, Mosynœcos ii omnes in potestate suâ habere videbantur. Atque hoc aiebant illos *non jure* tenere, sed eo quod *utrisque* commune erat occupato, res suas amplificare.

Sequebantur hos è Græcis etiam nonnulli, non à ducibus designati, sed prædæ causâ. Hostes autem, *illis* accedentibus, primùm quiescebant: cùm verò propè à castello abessent, excursione factâ in fugam eos vertunt, ac barbarorum complures, et Græcorum, qui cum iis adscenderant, nonnullos interfecerunt: *fugientes* etiam persequebantur, donec Græcos *suis* opem ferre viderent: tum verò conversi discedebant: et cùm interfectorum præcidissent capita, tum Græcis tum hostibus *ea* suis ostentabant; simúlque tripudiabant, ad certum quendam modulum cantantes. At Græci molestè admodum ferebant,

a Καὶ ἔφασαν] *Scil.* qui se Græcis adjunxerant.

b Τοῦτο] *Scil.* χωρίον illud, in quod tendebant cum sociis Græci.

c Πλεονεκτεῖν.] Vide sis K. Π. p. 91. n. 1. Edit. Oxon. 1727. *Suid.* Πλεονεκτῶ, — πλέον ἔχω — ἀδικῶ. *Hesych.* Πλεονεξία, τὸ πλέον τοῦ δέοντος ἔκ τινος λαμβάνειν.

d Προσϊόντων,] Hanc lectionem MSto Eton. debemus. In libris editis scribitur προϊόντων. Hæc autem invicem permutata vidimus p. 88. n. d.

e Τέως μὲν &c.] *Phavor.* Τέως, ἀντὶ τοῦ ἐν τοσούτῳ — καὶ ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ παρόν — καὶ ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦ νῦν. *Ælian.* V. H. l. 10. c. 9. — τέως μὲν εὐφραίνετο, καὶ ἑαυτὸν ἐπετία τῇ ὁρμῇ. Ἐπεὶ δὲ αὐτῷ &c.

f Τρέπονται αὐτοὺς,] Eidem verbo vim activam dedit Noster *Hist. Gr.* l. 1. haud ità longè ab init. τούτους δὲ τρεψάμενοι καὶ &c.

g Ἀπέκτειναν συχνοὺς τῶν &c.] *Scil.* eorum, qui se socios Græcis addiderant.

h Καὶ ἀποτεμόντες τὰς κεφαλὰς &c.] Sic suprà p. 272. Chalybes: καὶ ἀποτέμνοντες τὰς κεφαλὰς, ἔχοντες ἐπορεύοντο· καὶ ᾖδον, καὶ ἐχόρευον, ὁπότε οἱ πολέμιοι ὄψεσθαι αὐτοὺς ἔμελλον. Hoc utique eo consilio patrabant barbaræ gentes, ut se victores ostentando suis animum adderent, hostibus contrà terrorem incuterent.

i Νόμῳ τινὶ ᾄδοντες.] *Suid.* et *Phavor.* Νόμος, ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν, καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. Adde p. 272. n. i. et *J. Poll.* l. 4. segm. 65 et 78.

ποιήκεσαν θρασυτέρους, καὶ ὅτι οἱ [a] ἐλθόντες Ἕλληνες σὺν αὐτοῖς ἐπεφεύγεσαν, μάλ᾽ ὄντες συχνοί· ὃ οὔπω πρόσθεν ἐπεποιήκεσαν [b] ἐν τῇ στρατείᾳ. Ξενοφῶν δὲ συγκαλέσας τοὺς Ἕλληνας, εἶπεν· "Ἄνδρες στρατιῶται, μηδὲν [c] ἀθυμή- "σητε ἕνεκα τῶν γεγενημένων· [d] ἔστι γὰρ ὅ, τι καὶ ἀγαθὸν "οὐ μεῖον τοῦ κακοῦ γεγένηται. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐπίστασ- "θε ὅτι οἱ μέλλοντες ἡμῖν ἡγεῖσθαι, τῷ ὄντι πολέμιοί εἰσιν "οἷσπερ καὶ ἡμᾶς ἀνάγκη· ἔπειτα δὲ [e] τῶν Ἑλλήνων οἱ "ἀφροντιστήσαντες τῆς σὺν ἡμῖν τάξεως, καὶ ἡγησάμενοι "ἱκανοὶ εἶναι σὺν τοῖς βαρβάροις [f] ταυτὰ πράττειν, ἅπερ "σὺν ἡμῖν, δίκην δεδώκασιν· ὥστε αὖθις ἧττον τῆς ἡμετέρας "τάξεως ἀπολείψονται. Ἀλλ᾽ ὑμᾶς δεῖ [g] παρασκευά- "σασθαι, ὅπως καὶ τοῖς φίλοις οὖσι τῶν βαρβάρων δόξετε "κρείττους αὐτῶν εἶναι, καὶ τοῖς πολεμίοις δηλώσετε, ὅτι

hostes à suis audentiores esse redditos, ac Græcos, qui cum istis profecti fuerant, cùm valde multi fuissent, fugisse: quod nunquam antea *totâ* in expeditione fecerant. Xenophon autem convocatis Græcis, *hæc* verba fecit: "Nihil "animis, viri, demissi sitis propter ea quæ accidêre: est enim et boni quid non "minus malo quod accidit. Nam primùm certò scitis, eos, qui futuri sunt "itineris nostri duces, reapse hostili esse in illos animo, quos itidem nos "*hostium loco ducere* necesse *est:* deinde ex Græcis ii, aciem qui nostram "contempserunt, et se cum barbaris eadem gerere posse putârunt, quæ no- "biscum *gessêre*, pœnas dederunt: adeò ut posthac minùs sint aciem nostram "relicturi. Verùm *sic* vos paretis vosmet oportet, ut tum iis barbaris, qui "*nobis* sunt amici, præstantiores ipsis videamini, tum hostibus declaretis, non

a Ἐλθόντες] MS. Eton. ἐξελθόντες. Sed nil mutandum: cùm simplex etiam *proficiscendi* gaudeat significatione, utì quidem monuimus Κ. Π. p. 420. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

b Ἐν τῇ στρατείᾳ.] MS. Eton. atque editi plerique ἐν τῇ στρατιᾷ. Omnino malé. Hanc autem vocis receptæ locum aliàs etiam occupâsse notavimus Κ. Π. p. 378. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

c Ἀθυμήσητε] MS. Eton. et libri quidam typis impressi dant θαυμάσητε, alii ἀθυμήσετε. Edit. *Steph.* scripturam libens recepi.

d Ἔστι γὰρ ὅ, τι καὶ &c.] Eodem modo loquitur *Æschin.* dial. 2. sect. 24. ἔστιν ὅ, τι ἂν πλουσιώτερος νομίζοιτο εἶναι διὰ τοῦτο; Idem mox infrà sect. 25. sine interrogatione: οὐ γάρ ἐστιν ὅ, τι ἂν αὐτοῦ ἐκκομισαίμεθα ἴσων &c. Ducem autem se prudentem simul et strenuum præbet hìc Xenophon, cùm malis adeò non cedendum, ut in iis usum aliquem inesse statuat. *Onosand.* Στρατηγ. c. 13. Ὅτ᾽ ἂν δέ τις ἐμπέσῃ δυσθυμία στρατεύματι καὶ φόβος — ὁ στρατηγὸς τότε μάλιστα τοῖς στρατιώταις ἱλαρὸς, καὶ γεγηθὼς, καὶ ἀκατάπληκτος φαίνεσθαι.

e Τῶν Ἑλλήνων οἱ ἀφροντιστήσαντες] Adi pag. 221. n. e. Porrò in MSto Eton. legitur ἔπειτα δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἀμελήσαντες &c. De particulâ inlatâ non laboro: at glossam sapit participium. *Phavor.* Ἀφροντιστήσας, ἀμεριμνήσας ἢ ἀμελήσας.

f Ταυτὰ] Vulgò, ταῦτα. At *Stephano* recepta meritò probata est scriptura.

g Παρασκευάσασθαι, ὅπως — δόξετε &c.] MS. Eton. dat παρασκευάζεσθαι, ὅπως — δόξητε — δηλώσητε &c. Mihi quidem placet vulgata scriptura. *Phavor.* Ὅπως, ἐπι

" οὐχ ὁμοίοις ἀνδράσι μαχοῦνται νῦν τε καὶ ὅτε τοῖς ἀτάκ-
" τοις ἐμάχοντο."

Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν οὕτως [a] διέμειναν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ θύσαντες, ἐπεὶ ἐκαλλιέρησαν, ἀριστήσαντες, ὀρθίους τοὺς λόχους ποιησάμενοι, καὶ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κατὰ ταυτὰ ταξάμενοι, ἐπορεύοντο, τοὺς τοξότας μεταξὺ τῶν λόχων ὀρθίων [b] ὄντων ἔχοντες, ὑπολειπομένους δὲ μικρὸν τοῦ στόματος τῶν ὁπλιτῶν. Ἦσαν γὰρ [c] τῶν πολεμίων οἱ εὔζωνοι, οἳ κατατρέχοντες τοῖς λίθοις ἔβαλλον. Τούτους οὖν ἀνέστελλον οἱ τοξόται καὶ οἱ πελτασταί· [d] οἱ δ' ἄλλοι βάδην ἐπορεύοντο, πρῶτον μὲν [e] ἐπὶ τὸ χωρίον, ἀφ' οὗ τῇ προτεραίᾳ οἱ βάρβαροι ἐτράπησαν, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς. Ἐνταῦθα γὰρ οἱ πολέμιοι ἦσαν ἀντιτεταγμένοι. Τοὺς μὲν οὖν πελταστὰς ἐδέξαντο οἱ βάρβαροι, καὶ ἐμάχοντο· ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν οἱ ὁπλῖται, ἐτράποντο. Καὶ οἱ μὲν πελτασταὶ εὐθὺς εἵποντο, διώκοντες ἄνω πρὸς τὴν μητρόπολιν· οἱ δὲ

" jam ipsos cum similibus viris pugnaturos, atque cùm *modò* nullius ordinis
" observantes sunt adorti."

Et hunc quidem diem ità permanserunt: postridie factâ re sacrâ, ubi egregiè litâssent, prandio sumpto, instructis cohortibus rectis, ac barbaris eodem modo ad sinistram collocatis, pergebant; sagittariis intra cohortes rectas receptis, *ità* tamen ut paululum à gravis armaturæ militum fronte abessent. Nam inter hostes erant expediti, qui *in nostros* incursantes lapidibus *eos* petebant. Hos itaque sagittarii ac peltastæ reprimebant: cæteri *milites* gradatim procedebant, primò quidem ad *eum ipsum* locum, de quo pridie barbari, atque ii qui cum ipsis erant *Græci*, in fugam acti fuerant. Ibi enim hostes adversùs instructi stabant. Et peltastarum quidem impetum sustinebant barbari, pugnamque inibant: verùm ubi gravis armaturæ milites prope *jam ab*

λαμβάνονται ἀντὶ τοῦ ἵνα, εἰς ὑποτακτικὸν ἀποδίδοται, ὅταν ᾖ τὸ πρᾶγμα ὁμολογούμενον, ὅταν ᾖ ἐπαμφοτερίζον, εἰς εὐκτικὸν ἀποδίδοται· ὅτε δὲ λαμβάνονται ἀντὶ τοῦ πῶς, ἐπὶ παραγγελίας, πρὸς μέλλοντα ὁριστικόν.

a Διέμειναν] Vide p. 217. n. c.

b Ὄντων — ὑπολειπομένους] Vox prior in MSto Eton. deest: alterius vice *Muretus* reponit ὑπολειπομένου. Sed Atticorum more πλεονάζων videtur ὄντων, cui similia exempla suppeditat *Steph.* Append. ad Al. Scripta de Dial. Att. p. 77 et seq. Cæterùm, de cohortibus ità dispositis vide p. 279. n. d. Nec minùs commodè procedet oratio, si retineas ὑπολειπομένους, ut referatur ad τοξότας, quàm si rescribas ὑπολειπομένου, quod στόματος respiciat oportet.

c Τῶν πολεμίων οἱ εὔζωνοι, οἳ &c.] A MSto Eton. abest οἳ post εὔζωνοι: quam cùm voculam in aliis etiam codicibus desiderari vidisset *Stephanus*, eam quidem delendam, et articulum οἱ, ante εὔζωνοι, in οἳ mutandum censuit.

d Οἱ δ' ἄλλοι] *Scil.* ὁπλῖται.

e Ἐπὶ τὸ χωρίον, ἀφ' οὗ &c.] Vide p. 314.

ὁπλῖται ἐν τάξει εἵποντο. Ἐπεὶ δ' ἄνω ἦσαν πρὸς ταῖς τῆς μητροπόλεως οἰκίαις, ἐνταῦθα δὴ οἱ πολέμιοι ὁμοῦ δὴ πάντες γενόμενοι [a] ἐμάχοντο, καὶ ἐξηκόντιζον τοῖς παλτοῖς· καὶ [b] ἄλλα δόρατα ἔχοντες παχέα, μακρὰ, ὅσα ἀνὴρ φέροι μόλις, τούτοις ἐπειρῶντο ἀμύνεσθαι ἐκ χειρός.

Ἐπεὶ δὲ οὐχ ὑφίεντο οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' [c] ὁμόσε ἐχώρουν, ἔφυγον οἱ βάρβαροι, καὶ [d] ἐντεῦθεν ἅπαντες ἔλιπον τὸ χωρίον. Ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν, [e] ὁ ἐν τῷ μόσυνι [f] τῷ ἐπ' ἄκρου ᾠκοδομημένῳ, (ὃν τρέφουσι πάντες κοινῇ αὐτοῦ μένοντα καὶ φυ-

ipsis aberant, in fugam se convertebant. Ac peltastæ statim sequebantur, sursum *eos* ad metropolim persequentes; at gravis armaturæ milites ordine servato sequebantur. Posteaquam sursum ad ipsas metropolis domos pervenissent, tum verò in unum collecti hostes universi dimicabant, paltáque ejaculabantur; et cùm alias haberent hastas, crassas, longas, quantas vir unus vix gestaret, his vim *hostium* à se cominùs propulsare conabantur.

Cùm verò Græci non cederent, sed ad manus *cum eis* conserendum pergerent, fugæ se dederunt barbari, atque hinc universi oppidum reliquerunt. At rex eorum, qui in ligneâ *degebat* turri, loco edito exstructâ, (quem ibi manen-

a Ἐμάχοντο, καὶ ἐξηκόντιζον &c.] MS. Eton. atque editi quidam veteres dant ἐμάχοντο τοῖς παλτοῖς &c. καὶ ἐξηκόντιζον prorsus omissis; quibus etiam *Steph.* asteriscum, notam utique vocum suspectarum, adposuit. Sed locum hunc, per me licet, teneant. Similiter Noster *Hist. Gr.* l. 4. paulò ultra med. καὶ τοῖς δόρασιν ἐξακοντίζοντες, &c. Paltum quid sit docebit Index Etym. K. Π. Edit. Oxon. 1727. adjectus.

b Ἄλλα δόρατα ἔχοντες &c.] Sic passim Noster verborum ordinem sonúmque ad rei exponendæ naturam exigit. Viri certè iniquum hastæ ingentis pondus ægrè sustinentis labor hìc pulchrè depictus est, et quasi ob oculos positus — ὅσα ἀνὴρ φέροι μόλις. Adde p. 286. n. f. et de μόλις p. 302. n d.

c Ὁμόσε ἐχώρουν,] Confer p. 191. n. d.

d Ἐντεῦθεν] Lexic. G. L. vetus exponit, *Hinc*, *exin*. Hesych. Ἐντεῦθεν, ἔνθεν, ἐκ τούτου. Ad hunc locum adpositè et clariùs quidem *Phavor.* Ἐντεῦθεν, παρ' αὐτὰ, i. e. *confestim*, *protinùs*. Quo sensu suprà sæpè venit.

e Ὁ ἐν τῷ μόσυνι &c.] Etymol. m. auctor: Μόσυν, σημαίνει τὴν ξυλίνην οἰκίαν. *Hesych.* et *Phavor.* Μόσσυν, πύργος. Duplici utique σ nonnunquam exarata est vox. *Dionys.* Perieg. v. 766.

— καὶ οἳ μόσσυνας ἔχουσι
Δουρατίους.

Ad hæc *Eustath.* Ὅτι τοὺς Μοσσυνοίκους περιφράζων ὁ ἐτυμολογῶν ὁ Διονύσιος, λέγει μόσσυνας ἔχειν δουρατίους, ἤγουν ξυλίνους. Adde p. 310. n. d. et *Dionys. Hal.* A. R. l. 1. c. 26.

f Τῷ ἐπ' ἄκρου &c.] Quod suprà p. 314. Nostro τὸ ἀκρότατον τῶν Μοσσυνοίκων dicitur. *Diodor. Sic.* l. 14. p. 260. Ἦν δὲ τὸ χωρίον τοῦτο μητρόπολις τῶν ἄλλων ἐρυμάτων, ἐν ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν κατῴκει, τὸν ὑψηλότατον τόπον ἔχων. Ἔθος δ' ἔχει πάτριον μένειν ἐν αὐτῷ τὸν πάντα βίον, κἀκεῖθεν διαδιδόναι τοῖς ὄχλοις τὰ προστάγματα. Excerp. Nic. *Damasc.* p. 517. leguntur hæc: Μόσυνοι τὸν ἑαυτῶν βασιλέα τρέφουσιν ἐν πύργῳ κατακλείσαντες. *Apoll. Rhod.* l. 2. v. 1028 et seq.

Αὐτὰρ ἐν ὑψίστῳ βασιλεὺς μόσσυνι θαάσσων
Ἰθείας πολέεσσι δίκας λαοῖσι δικάζει,
Σχέτλιος· &c.

λάττοντα) οὐκ ἤθελεν ἐξελθεῖν, οὐδὲ οἱ ἐν τῷ [a] προτέρῳ αἱρεθέντι χωρίῳ· ἀλλ' αὐτοῦ σὺν τοῖς [b] μοσύνοις κατεκαύθησαν. Οἱ δ' Ἕλληνες διαρπάζοντες τὸ χωρίον, εὕρισκον [c] θησαυροὺς ἐν ταῖς οἰκίαις ἄρτων [d] νενημένων πατρίους περυσινῶν, ὡς ἔφασαν οἱ Μοσύνοικοι· τὸν δὲ νέον σῖτον σὺν τῇ καλάμῃ ἀποκείμενον· ἦσαν δὲ [e] ζειαὶ αἱ πλεῖσται. [f] Καὶ

tem et custodiam agitantem communiter alunt omnes) *ex eâ* egredi nolebat ac nè illi quidem *qui* in loco priùs capto *erant:* sed ibi unà cum ædibus ligneis exusti fuêre.. Græci cùm oppidum diriperent, thesauros panum in ædibus invenerunt congestorum patrios anno superiore *confectos*, quemadmodum aiebant Mosynœci: et frumentum novum unà cum *ipso* culmo conditum; *cujus* maxima pars erat zea. Reperiebantur etiam in amphoris

a Προτέρῳ] MS. Eton. *πρότερον*. Sed sæpissimè adjectiva pro adverbiis, tam apud Græcos quàm apud Latinos, poni notissimum est. Vide sis p. 280. n. d.

b Μοσύνοις] MS. Eton. *μοσυνοίκοις*. Vulgata forsan scriptura librario minùs erat probata, quòd ex *μόσυν*, *υνος* &c. juxta regulas grammaticas, *μόσυσι*, non *μοσύνοις*, deductum oportuit. Sed haud pauca reperiuntur nomina, quorum ex diversis declinationibus formantur casus: exemplorum copiam vulgus Grammaticorum suppeditabit.

c Θησαυροὺς] Tam de *copiâ*, quàm de *receptaculo*, rerum quarumcunque adhibetur vox; præcipuè tamen et propriè de rebus pretiosis, quas congerere amant homines et recondere. *Aristoph.* 'Ορνιθ. v. 600 et seq.

Τοὺς θησαυρούς τ' αὐτοῖς δείξουσ', οὓς οἱ πρότεροι κατέθεντο,
Τῶν ἀργυρίων ——
Οὐδεὶς οἶδεν τὸν θησαυρὸν τὸν ἐμὸν, πλὴν &c.

De *theca*, ubi res pretiosæ adservantur, *Philostr.* de vitâ *Apollon.* l. 1. c. 39. *ἀνοίξας τοὺς θησαυροὺς, ἐδείκνυ* &c. dixit, eâdem planè usus phrasi, quæ Matth. II. 11. reperitur. *J. Poll.* l. 9. segm. 44. *καὶ θησαυροὶ καὶ ταμιεῖα, ἵνα τὰ χρήματα καὶ οἱ πυροί*. Etiam de *malis* Euripid. *Ion.* v. 923.

—— μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
Κακῶν, ἐφ' οἷσι &c.

Similiter Latinis usurpatur *thesaurus*. Confer Rom. II. 5. et quæ ibi notavit Cl. *Wolfius:* Adag. *Erasmi* p. 377. *Ælian.* V. H. l. 1. c. 12.

d Νενημένων &c.] MS. Eton. et quidam editi habent *νενεμημένων*. Malé. *Suid.* *Νενημένην — σεσωρευμένην. Ξενοφῶν· Εὗρον γὰρ θησαυροὺς ἐν ταῖς οἰκίαις ἄρτον νενημένων περυσινῶν.* Quæ ex hoc loco corrigenda sunt et supplenda verba. *Hesych.* et *Phavor.* *Νενημένον, συγκειμένον· Νένηται, πεπλήρωται, σωρεύεται.* Etymol. m. *Νῶ, ῥῆμα, δηλοῖ τὸ σωρεύω· οὗ ὁ παρακείμενος νένηκα, νένημαι.*

e Ζειαὶ] *Hesych*[s] *Ζειὰ, οἱ μὲν, σίτου εἶδος, οἱ δὲ, τὰς ὀλύρας.* *Phavorino* est *εἶδος κριθῆς.* *Plin.* N. H. l. 18. c. 8. *Frumenti genera non eadem ubique: nec ubi eadem sunt, iisdem nominibus — Ægypto autem ac Syriæ, Ciliciæque et Asiæ, ac Græciæ peculiares, zeu, olyra, tiphe.* ubi vide Cl. *Hard.* n. 3.

f Καὶ δελφίνων τεμάχη] *Phavor.* *Τέμαχος κρέως, ἢ ἄρτου, ἢ πλακοῦντος οὐκ εἴποις, ἀλλὰ τόμος· τὸ γὰρ τέμαχος μόνον ἐπὶ ἰχθύων. 'Αριστοφάνης ἐν Πλούτῳ* v. 895. *Πολὺ χρῆμα τεμαχῶν, καὶ κρεῶν ὀπτημένων. διὰ γὰρ τοῦ εἰπεῖν, καὶ κρεῶν, ἐδήλωσεν ὅτι τὸ τεμαχῶν ἐπὶ ἰχθύων λέγει. Καὶ τεμάχη, τὰ κόμματα τῶν ἰχθύων* — *Scholiast.* ad *Aristoph.* *Νεφ.* v. 338. *ἐπὶ ἰχθύων τὸ τέμαχος, καὶ ἐπὶ πλακοῦντος· ἐπὶ δὲ κρεῶν οὐκέτι.* Conf. eund. ad *'Ιππ.* v. 283. Ad hæc exigenda videntur, quæ *Suidas* scripsit in v. *Τεμάχη*.

δελφίνων τεμάχη ἐν ἀμφορεῦσιν εὑρίσκετο τεταριχευμένα, καὶ στέαρ ἐν τεύχεσι τῶν δελφίνων, ᾧ ἐχρῶντο οἱ Μοσύνοικοι, καθάπερ οἱ Ἕλληνες τῷ ἐλαίῳ. [a] Κάρυα δ' ἐπὶ τῶν [b] ἀνωγαίων ἦν πολλὰ τὰ πλατέα, οὐκ ἔχοντα [c] διαφυὴν οὐδεμίαν. [d] Τούτοις καὶ πλεῖστον ὡς σίτῳ ἐχρῶντο, ἕψοντες. Οἶνος δ' εὑρίσκετο, ὃς ἄκρατος μὲν, ὀξὺς ἐφαίνετο εἶναι ὑπὸ τῆς αὐστηρότητος· κερασθεὶς δὲ, εὐώδης τε καὶ ἡδύς.

Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἀριστήσαντες ἐνταῦθα, ἐπορεύοντο εἰς τὸ πρόσω, παραδόντες τὸ χωρίον τοῖς συμμαχήσασι τῶν Μοσυνοίκων. Ὁπόσα δὲ καὶ ἄλλα παρῆεσαν χωρία τῶν σὺν τοῖς πολεμίοις ὄντων, τὰ εὐπροσοδώτατα οἱ μὲν [e] ἔλειπον, οἱ δὲ ἑκόντες προσεχώρουν. Τὰ δὲ πλεῖστα τοιάδ' ἦν

delphinorum frusta sale condita, ac delphinorum in vasis sevum, quo Mosynœci *sic* utebantur, ut Græci oleo. In tabulatis nuces erant castaneæ multæ *eæque* latæ, in quibus nulla erat fissura. His elixis ut plurimùm panis loco utebantur. Vinum etiam reperiebatur, quod merum quidem *cùm esset*, acidum esse præ austeritate videbatur; dilutum verò, tum fragrans tum dulce.

Et Græci quidem cùm hìc pransi essent, ulteriùs pergebant, oppido Mosynœcis, qui pugnæ socii fuerant, tradito. Quæcunque autem oppida eorum, qui ab hostium partibus essent, alia præterirent, accessu facillima quidem alii deserebant, alii sponte se *iis* dediderunt. Maxima autem oppidorum pars

a Κάρυα δ' ἐπὶ τῶν &c.] *J. Poll.* l. 1. segm. 232. *κάρυα τὰ οὐκ ἔχοντα διαφυήν· εἴη δ' ἂν ταῦτα τὰ λεπτοκάρυα, ἢ μᾶλλον τὰ καστάνια ὀνομαζόμενα· φησὶ γὰρ περὶ αὐτῶν Ξενοφῶν* &c. infrà mox citanda. *Salmas.* Plinian. exercit. p. 425. *Κάρυα πλατέα sunt castaneæ, quæ situ ac facie planæ sunt, non prorsùs rotundæ; sed amygdalæ etiam planæ, et aliquanto etiam planiores quàm castaneæ. Ideò Xenophon, ut distingueret, addidit, οὐκ ἔχοντα διαφυὴν μηδεμίαν: nam amygdalæ ab uno latere speciem quandam διαφυῆς præferunt; castaneæ ac minutæ nuces, omnino nullam.* Suid. et Phavor. *Καρύα· τὸ δένδρον· κάρυα δὲ, ὁ καρπός.*

b Ἀνωγαίων] *Phavor.* *Ἀνώγαιον, τὸ οἴκημα, — διὰ διφθόγγου καὶ μικροῦ.* Repone, *καὶ ō μικροῦ.* Hanc vocis scripturam Lexica alia non agnoscunt. *Suidas* exhibet *Ἀνώγεον, ἀνώγεων, ἀνώγεων, ἀνάγαιον.* Etymol. m. *τὸ ἄνω τῆς γῆς ὄν, ἀνάγαιον.*

c Διαφυὴν] In *Constant.* Lexic. deest hæc vox. Quidam libri *διαφυγὴν* pessimè repræsentant.

d Τούτοις καὶ πλεῖστον &c.] Sic legendum statuit *Leunclav.* ut ad *τούτοις* subaudiatur *καρύοις.* Priùs legebatur, *τούτῳ καὶ πλείστῳ σίτῳ ἐχρῶντο* &c. *Vitii origo*, pergit idem vir doctus, *ex abbreviaturâ, in πλεῖστον σίτῳ amissum ὡς, propter similitudinem cum ultimis et primis literis in horum utroque.* MS. autem Eton. dat *τούτων καὶ πλείστῳ σίτῳ ἐχρῶντο, ἕψοντες, καὶ ἄρτους ὀπτῶντες:* quam si quis lectionem recipiendam putet, intelligendum erit, ex elixis castaneis panes ab iis fuisse tostos. At non temerè suspicatus est *Leunclav.* in hâc lectione reperiri scholiolum quoddam, quo *σίτῳ* vox, alioqui panem sæpè significans, per *ἄρτους* declaretur, unà cum usûs modo, qui expressus est in *ὀπτῶντες.*

e Ἔλειπον,] MS. Eton. et editi nonnulli, *ἔλιπον.* Sed vulgatam scripturam postulat simul et confirmat *προσεχώρουν.*

τῶν [a] χωρίων· Ἀπεῖχον ἀλλήλων αἱ πόλεις στάδια ὀγδοήκοντα, [b] αἱ δὲ πλεῖον, αἱ δὲ μεῖον· ἀναβοώντων δὲ ἀλλήλων [c] συνήκουον εἰς τὴν ἑτέραν ἐκ τῆς ἑτέρας πόλεως. Οὕτως ὑψηλή τε καὶ κοίλη ἡ χώρα ἦν. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι [d] ἐν τοῖς φιλίοις ἦσαν, [e] ἐπεδείκνυσαν αὐτοῖς παῖδας [f] τῶν εὐδαιμόνων σιτευτοὺς, τεθραμμένους καρύοις ἑφθοῖς, ἁπαλοὺς καὶ λευκοὺς σφόδρα, καὶ οὐ πολλοῦ δέοντας ἴσους τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος εἶναι· [g] ποικίλους δὲ τὰ νῶτα, καὶ τὰ ἔμπροσθεν πάντα [h] ἐστιγμένους ἀνθέμιον, [i] Ἐζήτουν δὲ

erat hujusmodi: Distabant à se invicem urbes stadiis octoginta, nonnullæ plus, nonnullæ minùs: quòd si magnâ voce inclamarent, se mutuò ab urbe unâ ad alteram exaudiebant. Adeò edita erat et concava regio. Posteaquam pergendo in amica venissent *oppida*, ostenderunt iis pueros divitum saginatos, castaneis elixis nutritos, teneros valde et candidos, et crassitie ac longitudine propemodum pari; tergis vario colore imbutis, anterioribúsque *partibus* omnibus picturâ floridâ distinctis. Quærebant et cum meretricibus, quas

quod statim legitur. Similem errorem sublatum videre est p. 252. n. a.

a Χωρίων· — πόλεις] Sic ferè prò χωρίον, quod *Pausan.* adhibet l. 8. c. 13. extremo, infrà ejusd. l. c. 23. legitur πόλισμα.

b Αἱ δὲ &c.] Respice p. 68. n. c.

c Συνήκουον] In lexicis sine auctore reperitur.

d Ἐν τοῖς φιλίοις] MS. Eton. et edit. *Ald.* ἐν τοῖς φίλοις &c. et rectiùs ità scribi putavit *Steph.* Sed retinenda mihi quidem videtur vulgata scriptura, et intelligenda χωρίοις. Cujus vocis ellipsin indicavimus p. 159. n. d. Nisi mavis ἀνθρώποις, cui substantivo adjectivum illud tribuit Noster infrà, — καὶ πρὸς ἀνθρώπων, καὶ φιλίων, καὶ πολεμίων, καὶ &c.

e Ἐπεδείκνυσαν] Vide p. 315. n. a.

f Τῶν εὐδαιμόνων σιτευτοὺς, &c.] *Suid.* Εὐδαίμων· ὁ πλούσιος. Sic Latinis usurpatur *beatus.* Vocem eandem de urbibus πλοῦτον ἐχούσαις passim adhibet Noster; vide sis p. 27. n. b. *J. Poll.* l. 1. segm. 233. Φησὶ γὰρ περὶ αὐτῶν (καρύων) Ξενοφῶν, Παῖδας σεσιτευμένους καρύοις ἑφθοῖς. Idem adcuratiùs locum hunc citat, l. 6. segm. 36. Παῖδας σιτευτοὺς Ξενοφῶν ἔφη. *Diodor.* l. 14. p. 260. τοὺς δὲ παῖδας τῶν πλουσιωτάτων τρέφεσθαι καρύοις ἑφθοῖς. Adde p. 400.

g Ποικίλους δὲ τὰ νῶτα, &c.] *Diodor. Sic.* ibid. ἅπαντας δ' ἐκ παιδὸς στίγμασι τόν τε νῶτον καὶ τὰ στήθη καταπεποικίλθαι. *Plin.* N. H. l. 6. c. 4. *Mossyni notis signantes corpora.* P. Mela l. 1. c. 19. *Mossyni — notis corpus omne persignant —*

h Ἐστιγμένους ἀνθέμιον.] In MSto Eton. vox prior deest: quam tamen legisse *Diodorus* loco citato videtur, et rectè libri cæteri præstant. *Hesych.* Ἀνθέμιον, τὸ ἐκλεκτὸν χρυσίον, ἢ γραμμή τις ἑλικοειδὴς ἐν τοῖς κίοσι. *Suid.* Ἀνθέμιον, τὸ ἐκλεκτὸν χρυσίον. In utroque, pro ἐκλεκτὸν, legendum ἤλεκτρον censet *Salmas.* Plin. exercit. p. 761. Invenitur etiam in versione τῶν ό Eccles. XII. 6. ἀνθέμιον τοῦ χρυσίου: ferè ut ἄνθεμα χρυσοῦ dixit *Pindar.* Olymp. 2. v. 131. Apud *Theophr.* l. 1. c. 22. plantæ nomen est: quæ *Plinio* N. H. l. 26. c. 8. forsan est *anthemum.* Huc respexit *Amas.* quippe qui locum ità vertit, *pectora anthemii flore picta crebrisque notis distincta erant.* Mihi tum τὸ τῆς χροίας ἀνθηρὸν, tum κόσμος inde corpori adlatus hâc voce, adverbialiter positâ, denotari videtur: ἄνθος enim, unde deducta est, interdum valet χρῶμα, et id omne, quod in suo genere ornatum est et præstans, significat. Cæterùm, *Leunclav.* vertit, *anterioribus partibus universis picturâ floridâ distinctis.* Haud ità dissimilem apud Britannos corpora inficiendi

καὶ ταῖς ἑταίραις αἷς ἦγον οἱ Ἕλληνες, ἐμφανῶς συγγενέσθαι· νόμος γὰρ ἦν σφίσιν οὗτος. Λευκοὶ δὲ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες. [k] Τούτους ἔλεγον οἱ στρατευσάμενοι βαρβαρωτάτους διελθεῖν, καὶ πλεῖστον τῶν Ἑλληνικῶν νόμων κεχωρισμένους. Ἔν τε γὰρ ὄχλῳ ὄντες, ἐποίουν ἅπερ ἄνθρωποι ἐν ἐρημίᾳ ποιήσειαν, ἄλλως δὲ οὐκ ἂν τολμῷεν· μόνοι τε ὄντες ὅμοια ἔπραττον, ἅπερ ἂν [l] μετ' ἄλλων ὄντες· διελέγοντό τε ἑαυτοῖς, [m] καὶ ἐγέλων ἐφ' ἑαυτοῖς, καὶ ὠρχοῦντο ἐφιστάμενοι ὅπου τύχοιεν, ὥσπερ ἄλλοις [n] ἐπιδεικνύμενοι.

Græci *secum* ducebant, palam consuescere: nam hic illis mos erat. Candidi autem omnes erant viri et mulieres. Hos qui huic expeditioni interfuêre maximè barbaros dicebant, *inter omnes* quorum *ipsi* fines peragrâssent, ac plurimùm à moribus Græcis remotos. Nam in turbâ cùm essent, faciebant ea quæ homines in solitudine fecerint, alioqui verò *facere* non auderent: et cùm soli essent, similiter agebant ac si cum aliis essent: *nimirum* et ipsi secum sermocinabantur, et de seipsis ridebant, et tripudiabant ubicunque fortè *locorum* essent subsistentes, quasi si aliis *semet* ostentarent.

morem invaluisse docet *Cæsar* de B. G. l. 5. c. 14. ubi vide quæ viri eruditi notârunt.

i Ἐζήτων δὲ καὶ &c.] *Diodor. Sic.* loco suprà modò cit. Βαρβαρώτατον δ' ἔφασαν οἱ στρατιῶται τοῦτο διεληλυθέναι τὸ ἔθνος, καὶ ταῖς μὲν γυναιξὶν αὐτοὺς πλησιάζειν ἁπάντων ὁρώντων. *Apollon. Rhod.* l. 2. v. 1025.

> Οὐδ' εὐνῆς αἰδὼς ἐπιδήμιος, ἀλλὰ σύες ὣς
> Φορβάδες, οὐδ' ἠβαιὸν ἀτυζόμενοι παρεόντας,
> Μίσγονται χαμάδις ξυνῇ φιλότητι γυναικῶν.

Pompon. Mela l. 1. c. 19. *propatulo vescuntur, promiscuè concumbunt et palam.*

k Τούτους ἔλεγον οἱ &c.] Confer ex *Diodoro* modò adlata. *Apollon.* lib. 2. v. 1020 et seq.

> Ἀλλοίη δὲ δίκη καὶ θέσμια τοῖσι τέτυκται.
> Ὅσσα μὲν ἀμφαδίην ῥέζειν θέμις, ἢ ἐνὶ δήμῳ
> Ἢ ἀγορῇ, τάδε πάντα δόμοις ἔνι μηχανόωνται·
> Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροις πεπονήμεθα, κεῖνα θύραζε
> Ἀψεγέως μέσσῃσιν ἐνὶ ῥέζουσιν ἀγυιαῖς.

Scymn. Fragm. v. 162.

> —— οἱ λεγόμενοι Μοσσυνοικοὶ
> Τοῖς ἤθεσι καὶ νόμοις καὶ ἔργοις βαρβαρικοῖς.
> Φασὶ γὰρ ἐν ξυλίνοισιν ὑψηλοῖς τ' ἄγαν
> Πύργοις ἐνοικεῖν πάντας, ἐν φανερῷ δ' ἀεὶ
> Ἕκαστα πράττειν· ——

Arrian. in Peripl. p. 12. edit. *Oxon.* —— Μοσσυνοικοὶ, ἔθεσιν ὠμοῖς, ἔργοις βαρβαρικοῖς. Adde *Strab.* l. 12. p. 825.

l Μετ' ἄλλων ὄντες·] MS. Eton. μετ' ἀλλήλων ἰόντες. Editi plerique etiam habent ἰόντες: quibus nonnihil favet *Eustath.* ad *Dionys.* v. 766. Is enim sic locum hunc exscripsit: ἐν ὄχλῳ μὲν ποιοῦντες, ἅπερ ἄν τινες ἐν ἐρημίᾳ ποιήσειαν· ἐν δὲ τῷ εἶναι μόνοι, πράττοντες ἅπερ ἂν μετ' ἀλλήλων ἰόντες. Sed cùm Noster bis paulò suprà scripsit ἐν ὄχλῳ ὄντες, et μόνοι ὄντες, malim cum *Leunclavio* idem hìc quoque participium retinere.

m Καὶ ἐγέλων ἐφ' ἑαυτοῖς,] Noster K. Π. p. 36. Edit. Oxon. 1727. dixit, ἐφ' ἑαυτῷ ἐγέλα, sensu alio.

n Ἐπιδεικνύμενοι.] Similiter adhibuit ἐπιδείκνυσθαι p. 77. ubi vide n. d.

Διὰ ταύτης τῆς χώρας οἱ Ἕλληνες, διά τε τῆς πολεμίας καὶ τῆς φιλίας, ἐπορεύθησαν ὀκτὼ σταθμούς· καὶ ἀφικνοῦνται [a] εἰς Χάλυβας. Οὗτοι ὀλίγοι ἦσαν, καὶ ὑπήκοοι τῶν Μοσυνοίκων· [b] καὶ ὁ βίος ἦν τοῖς πλείστοις [c] αὐτῶν ἀπὸ σιδηρείας. Ἐντεῦθεν ἀφικνοῦνται εἰς Τιβαρηνούς. Ἡ δὲ τῶν Τιβαρηνῶν [d] χώρα πολὺ ἦν πεδινωτέρα, καὶ χωρία εἶχεν ἐπὶ θαλάττῃ ἧττον ἐρυμνά. Καὶ οἱ στρατηγοὶ ἔχρῃζον πρὸς τὰ χωρία προσβάλλειν, καὶ τὴν στρατιὰν ὀνηθῆναί τι· καὶ τὰ ξένια, [e] ἃ ἧκε παρὰ τῶν Τιβαρηνῶν, οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' ἐπιμεῖναι κελεύσαντες ἔστε βουλεύσαιντο, ἐθύοντο. [f] Καὶ πολλὰ καταθυσάντων, τέλος ἀπεδείξαντο οἱ

Per hanc regionem Græci, per hostilem utique et pacatam, castris octo progressi sunt; atque *adeò* ad Chalybas perveniunt. Hi numero erant exigui, et Mosynœcorum imperio subjecti: ac eorum plerisque victus erat à *fabricâ* ferreâ *quæsitus*. Indè ad Tibarenos perveniunt. Tibarenorum autem ager multo magìs erat campestris, et ad mare habebat oppida minùs munita. Ac duces *quidem* oppida *illa* adoriri volebant, atque *adeò* exercitum commodo aliquo potiri: itaque munera hospitalia, quæ à Tibarenis veniebant, non accipiebant, sed cùm *illos* donec consultâssent expectare jussissent, rem sacram faciebant. Et cùm multas mactâssent hostias, tandem vates sententiam *hanc*

a Εἰς Χάλυβας.] De quibus simul et iis, quos p. 272. memorat, agitur in *Indice Geograph.*

b Καὶ ὁ βίος ἦν &c.] *Dionys.* v. 768 et seq.

> —— οὐδὲ μὲν οἵγε
> Ποίμνας ἐρσήεντι νομῷ ἐπὶ ποιμαίνουσι·
> Ἀλλὰ σιδηροφόρον στυφελὴν χθόνα γατομέοντες,
> Ὦνον ἀμείβονται βιοτήσιον· οὐδέ ποτέ σφιν
> Ἠὼς ἀντέλλει καμάτων ἄτερ, ἀλλὰ κελαινῇ
> Λιγνύϊ καὶ καπνῷ κάματον βαρὺν ὀτλεύουσι.

Adde ejusd. l. v. 374 et seq. *Valer. Flac.* l. 4. v. 610 et seq.

> —— *sævissima quanquam*
> *Gens Chalybum; duris patiens cui cultus in arvis,*
> *Et tonat adflictâ semper domus ignea massâ.*

Adde ejusd. l. 5. v. 141 et seq. Amm. Marcell. l. 22. c. 8. — *et Chalybes, per quos erutum et domitum est primitùs ferrum.* Ab his durissimum ferri genus chalybs dictum.

> Τοῖς δ' ἔπι καὶ Χάλυβες στυφελὴν καὶ ἀτειρέα γαῖαν
> Ναίουσιν, μογεροῦ δεδαηκότες ἔργα σιδήρου·
> Οἳ μὲν βαθυγδούποισιν ἐπ' ἄκμοσιν ἑστηῶτες,
> Οὔποτε παύονται καμάτου καὶ ὀϊζύος αἰνῆς,

Apollon. l. 2. v. 1005 et seq.

c Αὐτῶν ἀπὸ σιδηρείας.] Prima vox in MSto Eton. malè deest. Reliqui libri et *Eustath.* ad *Dionys.* v. 767. eam retinent: καὶ τὸν βίον (hujus verba legis) αὐτῶν τοῖς πλείστοις ἀπὸ σιδηρείας. Cæterùm cum σιδηρείας intellige τέχνης.

d Χώρα πολὺ ἦν πεδινωτέρα,] Scil. *quàm ii, per quos anteà iter fecerant.*

e Ἃ ἧκε &c.] Sic ferè suprà p. 284. καὶ ξένια καὶ παρ' ἐκείνων ἦλθον &c. Confer ibid. n. a.

f Καὶ πολλὰ καταθυσάντων,] Intellige ἱερεῖα vel θύματα.

μάντεις πάντες γνώμην, ὅτι οὐδαμῇ προσίεντο οἱ θεοὶ τὸν πόλεμον. [a] Ἐντεῦθεν δὴ τὰ ξένια ἐδέξαντο, καὶ ὡς διὰ φιλίας πορευόμενοι δύο ἡμέρας, ἀφίκοντο εἰς Κοτύωρα, [b] πόλιν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἀποίκους, οἰκοῦντας ἐν τῇ Τιβαρηνῶν χώρᾳ.

Μέχρις ἐνταῦθα ἐπέζευσεν ἡ στρατιά. [c] Πλῆθος τῆς καταβάσεως τῆς ὁδοῦ [d] ἀπὸ τῆς ἐν Βαβυλῶνι μάχης ἄχρι εἰς Κοτύωρα, σταθμοὶ ἑκατὸν εἴκοσι δύο, παρασάγγαι ἑξακόσιοι εἴκοσι, στάδιοι [e] μύριοι ὀκτακισχίλιοι εἴκοσι· [f] χρόνου πλῆθος, ὀκτὼ μῆνες. [g] Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τετταράκοντα καὶ πέντε. Ἐν δὲ ταύταις πρῶτον μὲν τοῖς

suam omnes aperuerunt, nullo modo deos bellum *hoc* comprobare. Tum deinde dona acceperunt hospitalia: cúmque biduum veluti per pacatum *agrum* perrexissent, ad Cotyora pervenêre, civitatem Græcam, Sinopensium colonos, Tibarenorum in agro habitantes.

Huc usque exercitus pedibus iter fecit. Spatium itineris descendendo à pugnâ ad Babylonem *commissâ* usque ad Cotyora *confecti*, castra centum *et* viginti duo, parasangæ sexcentæ viginti, stadia duodeviginti mille viginti: temporis spatium, menses octo. Hìc dies quadraginta quinque manserunt. In his primùm sacra diis fecerunt, et pompas Græcorum quisque pro more

a Ἐντεῦθεν δὴ τὰ ξένια &c.] Rectè locum hunc in exemplum maximæ fidei, quam ominibus vaticiniisque, ex hostiarum extis motibusque captis, habuêre Græci, adduxit cel. *Montfauc.* Antiquit. Tom. 2. part. 1. p. 163.

b Πόλιν — ἀποίκους, &c.] MS. Eton. habet ἀποικίαν. Sed satis sana est scriptura, quam in editis repertam dedi. Nam ultima vox respicit *cives*, *Cotyoræ incolas*, in priore πόλιν intellectos. Confer p. 139. n. a. et p. 94. n. a. Nimirum ista MSti lectio ortum ab iis, quæ suprà leguntur p. 283. — πόλιν Ἑλληνίδα — Σινωπέων ἀποικίαν, &c. duxisse videtur. Legitur etiam p. 304. — πόλιν Ἑλληνίδα — Σινωπέων ἄποικον — At *Thucyd.* etiam. l. 3. c. 79. numerum plurativum voci πόλιν subjunxit; τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν οὐδὲν μᾶλλον ἐπέπλεον, καίπερ ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας, i. e. πολίτας. Similiter à Nostro, *Hist. Gr.* l. 1. ferè medio, numerorum convenientia negligitur — ὄχλος ἠθροίσθη πρὸς τὰς ναῦς, θαυμάζοντες καὶ — λέγοντες &c. Nec alia est συντάξεως ratio Joh. VII. 49. Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπικατάρατοί εἰσι. Adde Luc. II. 13.

c Πλῆθος τῆς καταβάσεως &c.] Suprà p. 42. utitur πλήθει χώρας: ubi vide n. e. Infra lib. vii. extremo, legitur Ἀριθμὸς συμπάσης τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως, σταθμοὶ &c. Suprà itidem p. 102. Ἀριθμὸς δὲ τῆς ὁδοῦ, ἣν ἦλθον ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας μέχρι τῆς μάχης, σταθμοὶ τρεῖς καὶ ἐνενήκοντα, παρασάγγαι &c. ubi lege n. d. Jam verò quare à Babyloniâ pergentium Græcorum iter κατάβασις audit, exposuimus p. 1. n. a.

d Ἀπὸ τῆς ἐν Βαβυλῶνι &c.] De quâ vide p. 67 et seq.

e Μύριοι ὀκτακισχίλιοι &c.] In MSto Eton. legitur μύριοι καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι· χρόνου &c.

f Χρόνου πλῆθος,] Sic lib. vii. extremo, χρόνου πλῆθος τῆς ἀναβάσεως &c.

g Ἐνταῦθα ἔμειναν &c.] *Diodor. Sic.* l. 14. p. 261. Κἀκεῖθεν εἰς Κοτύωρα πόλιν παρεγενήθησαν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἄποικον. Ἐν ταύτῃ δὲ πεντήκονθ' ἡμέρας διέτριψαν, τοὺς περιοίκους τῆς Παφλαγονίας τε καὶ τοὺς ἄλλους βαρβάρους λῃστεύοντες. Porrò, in MSto Eton. deest copula ante πέντε.

θεοῖς ἔθυσαν, [a] καὶ πομπὰς ἐποίησαν κατὰ ἔθνος [b] ἕκαστος τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἀγῶνας γυμνικούς. Τὰ δ' ἐπιτήδεια ἐλάμβανον, τὰ μὲν ἐκ τῆς Παφλαγονίας, τὰ δ' ἐκ τῶν χωρίων τῶν Κοτυωριτῶν· [c] οὐ γὰρ παρεῖχον ἀγορὰν, οὐδ' εἰς [d] τὸ τεῖχος τοὺς ἀσθενοῦντας ἐδέχοντο.

Ἐν δὲ τούτῳ ἔρχονται ἐκ Σινώπης πρέσβεις, φοβούμενοι περὶ τῶν Κοτυωριτῶν τῆς τε πόλεως, ([e] ἦν γὰρ ἐκείνων, καὶ [f] φόρους ἐκείνοις ἔφερον) καὶ περὶ τῆς χώρας, ὅτι ἤκουον δῃουμένην· καὶ ἐλθόντες ἐς τὸ στρατόπεδον, ἔλεγον· ([g] προηγόρει δὲ Ἑκατώνυμος, δεινὸς νομιζόμενος εἶναι λέγειν) "Ἔπεμψεν ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, [h] ἡ τῶν Σινωπέων "πόλις, ἐπαινέσοντάς τε ὑμᾶς, ὅτι ἐνικᾶτε Ἕλληνες ὄντες "βαρβάρους, ἔπειτα δὲ καὶ συνησθησομένους, ὅτι [i] διὰ

gentis exequuti sunt, *item*que ludos gymnicos. Commeatus partim è Paphlagoniâ, partim ex agris Cotyoritarum capiebant: nec enim *illi* forum rerum venalium suppeditabant, nec ægros intra mœnia recipiebant.

* Hoc *ipso* tempore Sinope veniunt legati, metuentes de Cotyoritarum et urbe, (illorum enim *ea* erat, vectigaliáque illis pendebant) et agro, quia populationibus vexari audierant: atque *hi* cùm in castra venissent, *hujusmodi* orationem habuêre; (*eam* autem pronuntiabat Hecatonymus, qui dicendo valere existimabatur) " Misit nos, milites, Sinopensium civitas, ut tum laude vos " adficeremus, *propterea* quòd Græci cùm sitis barbaros superaveritis, tum

a Καὶ πομπὰς &c.] Pompæ et *religiosæ* erant, et *triumphales*, et *ferales*. *Phavor.* Πομπὴ, ἡ ἐν ταῖς τῶν θεῶν πανηγύρεσι πρόοδος, καὶ ἡ μετὰ νίκην ἐν θριάμβῳ προέλευσις. Cæterùm, *Leunclav.* κατὰ ἔθνος &c. vertit, *Græcis per singulas nationes distinctis*, &c. et sic ferè *Amasæus.* Quo quidem sensu dixit Noster p. 63. κατὰ ἔθνη.

b Ἕκαστος] *Edit. Steph.* exhibet ἕκαστον. Sed rectè ἕκαστος legitur et ad ἐποίησαν refertur: nam cum verbo plurali passim conjungitur. *Thucyd.* l. 2. c. 87. τὸ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος ἔπεισθε, &c. Eadem est τοῦ *quisque* ratio.

c Οὐ γὰρ παρεῖχον ἀγορὰν,] Vide locum *Grotii* citatum p. 117. n. d. p. 291. n. b. et ibid. n. e.

d Τὸ τεῖχος] *Thom. Magist.* Τεῖχος οὐδετέρως, τὸ τῆς πόλεως.

e Ἦν γὰρ ἐκείνων,] *Scil.* Σινωπέων.

f Φόρους — ἔφερον] *Scil.* Κοτυωρῖται. *Phavor.* et *Thom. Magist.* Φόρος κυρίως τὸ ὑπὲρ ἰδίας εἰσφερόμενον γῆς. Cæterùm, φόρους φέρειν dicitur pari locutionis ratione, quâ φυλακὰς φυλάττειν p. 290. ubi vide n. a.

g Προηγόρει δὲ &c.] *Suid.* Προηγόρει· προηγόρευε, προέλεγε· Ξενοφῶν· Ἧκον πρέσβεις ἐκ Σινώπης καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας· προηγόρει δὲ Ἑκατώνυμος, δεινὸς νομιζόμενος εἶναι λέγειν. Sic etiam à *Phavorino* verbum illud exponitur; cùm tamen locum in *Steph.* et *Constant.* Thes. reperire non potuit.

h Ἡ τῶν Σινωπέων πόλις,] Vide p. 139. n. a.

i Διὰ πολλῶν τε &c.] Confer phrasin 1 Pet. III. 20. cujus versioni Anglicanæ, quam proponit doctis. *Hammondus*, præsidium ferre videtur vis phraseos Xenoph. διὰ πολλῶν — σεσωσμένοι.

" πολλῶν τε καὶ δεινῶν (ὡς ἡμεῖς ἀκούομεν) πραγμάτων " σεσωσμένοι πάρεστε. Ἀξιοῦμεν δὲ, Ἕλληνες ὄντες καὶ " αὐτοὶ, ὑφ' ὑμῶν ὄντων Ἑλλήνων ἀγαθὸν μέν τι πάσχειν, " κακὸν δὲ μηδέν· οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς ὑμᾶς οὐδὲν πώποθ' [a] ὑπήρ- " ξαμεν κακῶς ποιοῦντες. Κοτυωρῖται δὲ οὗτοι εἰσὶ μὲν " ἡμέτεροι ἄποικοι· καὶ τὴν χώραν ἡμεῖς αὐτοῖς ταύτην " παραδεδώκαμεν, [b] βαρβάρους ἀφελόμενοι. Διὸ καὶ δασ- " μὸν ἡμῖν φέρουσιν οὗτοι τεταγμένον, [c] καὶ Κερασούντιοι " καὶ Τραπεζούντιοι ὡσαύτως· ὥσθ' ὅ, τι ἂν τούτους κακὸν " ποιήσητε, ἡ Σινωπέων πόλις νομίζει πάσχειν. Νῦν δὲ " ἀκούομεν ὑμᾶς εἴς τε τὴν πόλιν βίᾳ παρεληλυθότας, ἐνίους " σκηνοῦν ἐν ταῖς οἰκίαις, καὶ [d] ἐκ τῶν χωρίων λαμβάνειν " ὧν ἂν δέησθε, οὐ πείθοντας. Ταῦτ' οὖν οὐκ ἀξιοῦμεν. " Εἰ δὲ ταῦτα ποιήσητε, ἀνάγκη ἡμῖν καὶ Κορύλαν καὶ " Παφλαγόνας, καὶ ἄλλον ὅντινα ἂν δυνώμεθα, φίλον " [e] ποιεῖσθαι."

Πρὸς ταῦτα, ἀναστὰς Ξενοφῶν, ὑπὲρ τῶν στρατιωτῶν

" deinde *vobis* ut gratularemur, quòd per multa ac gravia (quemadmodum nos " audimus) incommoda huc incolumes venistis. Cæterùm æquum censemus, " cùm et ipsi simus Græci, ut à vobis Græci qui sitis commodo aliquo, nullo " incommodo, adficiamur: nec enim ullâ vos unquam injuriâ priores adfeci- " mus. Hi verò Cotyoritæ coloni sunt à nobis *huc* deducti; agrúmque nos " iis, quem barbaris ademimus, hunc tradidimus. Quâ de causâ nobis etiam " vectigal illi constitutum, itidémque Cerasuntii et Trapezuntii, pendunt: " adeò ut quidquid his injuriæ intuleritis, id *se* pati Sinopensium civitas exis- " timat. Jam verò audimus vos in urbem vi ingressos *esse*, nonnullósque in " ædibus habitare, et ex agris *ea*, quibus vobis opus sit, suasione non adhi- " bitâ, capere. Hæc utique haud æqua esse censemus. Quòd si hæc fa- " cere perrexeritis, nobis et Corylam et Paphlagonas, et quemcunque potue- " rimus alium, amicum reddamus necesse *erit*."

Ad ea, cùm surrexisset Xenophon, pro militibus dixit; " Nos, Sinopenses,

a Ὑπήρξαμεν — ποιοῦντες.] *Thom. Magist.* Ὑπάρχω, προκατάρχω. Elegantis autem illius constructionis exempla in libris sacris haud pauca reperiuntur. Vide, si libet, Matth. XI. 1. Luc. V. 4. VII. 45. Act. V. 42. et passim alibi, more Atticorum μετοχῶν amantissimorum.

b Βαρβάρους ἀφελόμενοι.] Quâ de constructione vide p. 79. n. b.

c Καὶ Κερασούντιοι καὶ Τραπεζούντιοι] Nimirum, utrosque hos suis in civitatibus colonos collocaverant Sinopenses: uti suprà Noster p. 283 & 304.

d Ἐκ τῶν χωρίων λαμβάνειν] In MSto Eton. post χωρίων legitur βίᾳ. Sed cùm mox sequatur οὐ πείθοντας, isto non opus est additamento.

e Ποιεῖσθαι.] *Sibi*, sive *commodo suo*, *facere:* pro vi scilicet verbi medii, quam expositam videre est p. 29. n. b.

εἶπεν· “Ἡμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Σινωπεῖς, ἥκομεν [a] ἀγαπῶντες “ὅτι τὰ σώματα διεσωσάμεθα καὶ τὰ ὅπλα· οὐ γὰρ ἡμῖν “δυνατὸν ἅμα τε χρήματα [b] ἄγειν καὶ φέρειν, καὶ τοῖς “πολεμίοις μάχεσθαι. Καὶ νῦν, ἐπειδὰν εἰς τὰς Ἑλλη-“νίδας πόλεις ἤλθομεν, ἐν Τραπεζοῦντι μὲν ([c] παρεῖχον “γὰρ ἡμῖν ἀγορὰν) ὠνούμενοι εἴχομεν τὰ ἐπιτήδεια, καὶ “[d] ἀνθ' ὧν ἐτίμησαν ἡμᾶς, [e] καὶ ξένια ἔδωκαν τῇ στρατιᾷ, “[f] ἀντετιμῶμεν αὐτούς· καὶ μὴν [g] εἴ τις αὐτοῖς φίλος ἦν “τῶν βαρβάρων, τούτων ἀπειχόμεθα· τοὺς δὲ πολεμίους “αὐτῶν, ἐφ' οὓς αὐτοὶ ἡγοῖντο, κακὸν ἐποιοῦμεν ὅσον ἐδυνά-“μεθα. Ἐρώτα δὲ αὐτοὺς, [h] ὁποίων τινῶν ἡμῶν ἔτυχον· “πάρεισι γὰρ ἐνθάδε, οὓς ἡμῖν ἡγεμόνας διὰ φιλίαν ἡ πόλις “συνέπεμψεν. [i] Ὅποι δ' ἂν ἐλθόντες ἀγορὰν μὴ ἔχωμεν, “ἄν τε εἰς βάρβαρον γῆν, ἄν τε εἰς Ἑλληνίδα, οὐχ ὕβρει, “ἀλλ' ἀνάγκῃ λαμβάνομεν τὰ ἐπιτήδεια. [k] Καὶ Καρ-

“*huc* venimus satìs benè nobiscum actum rati, quòd corpora conservavimus “et arma: nec enim simul opes agere ac ferre potuimus, et adversùs hostes “pugnare. Itaque jam, ubi Græcas ad urbes venimus, apud Trapezuntem “(quippe rerum venalium nobis forum præbebant *incolæ*) commeatus *illos* “*tantùm* sumpsimus pretio *quos sumus* mercati, et quia nos honore adfecerunt, “donáque hospitalia exercitui dederunt, eos vicissim honore prosequuti su-“mus: atque adeò si qui barbarorum ipsis erant amici, ab iis nosmet abstinuï-“mus; hostes verò eorum, in quos ipsi duxerint, quantis potuimus damnis “adfecimus. At eos interrogato, quales nos nacti sunt: hìc adsunt enim, “quos per amicitiam nobiscum civitas *ea* duces misit itineris. In ea verò “cùm venerimus loca, ubi forum non obtineamus, sive *adeò* barbarorum in “terram, sive Græcorum, non per injuriam insolentem, sed necessitate co-“acti commeatus sumimus. Itaque Carduchos, et Chaldæos, et Taochos,

a Ἀγαπῶντες] *Suid.* Ἀγαπᾷν· ἀρκεῖσθαι τινὶ, καὶ μηδὲν πλέον ἐπιζητεῖν. Similiter *Thucyd.* l. 6. c. 36. Ἐπεὶ ἔγωγε ἀγαπᾷν οἴομαι αὐτοὺς ὅτι &c.]

b Ἄγειν καὶ φέρειν,] Adi p. 139. n. f.

c Παρεῖχον γὰρ ἡμῖν &c.] Respice p. 283. et p. 117. n. d. Cæterùm, verbo suus deest casus, *scil.* Τραπεζούντιοι. Confer p. 222. n. d.

d Ἀνθ' ὧν] Leguntur etiam Luc. I. 20.

e Καὶ ξένια ἔδωκαν] Confer. p. 323. n. e.

f Ἀντετιμῶμεν] Eodem hoc verbo usus est Noster K. Π. p. 333. Edit. Oxon. 1727. ἀλλὰ πειράσομαι σὲ ἀντιτιμῆσαι πᾶσι &c.

g Εἴ τις — τούτων &c.] Pro Colchis utique cum Græcis transegerant Trapezuntii p. 284. De structurâ loci vide p. 292. n. b. et p. 77. n. e.

h Ὁποίων τινῶν] Lege p. 216. n. k.

i Ὅποι δ' ἂν ἐλθόντες &c.] Consule *Grot.* de B. et P. l. 2. c. 2. sect. 7. De ὅποι vide p. 229. n. f.

k Καὶ Καρδούχους, καὶ &c.] De quibus omnibus vide p. 216 et seq. p. 231. et p. 261 et seq.

" δούχους, καὶ Χαλδαίους, καὶ Ταόχους, καίπερ βασιλέως
" οὐχ ὑπηκόους ὄντας, ὅμως καὶ μάλα φοβεροὺς ὄντας, πο-
" λεμίους ἐκτησάμεθα, διὰ τὸ ἀνάγκην εἶναι λαμβάνειν
" τὰ ἐπιτήδεια, ἐπεὶ ἀγορὰν οὐ παρεῖχον. [a] Μάκρωνας δέ
" γε, καὶ βαρβάρους ὄντας, ἐπεὶ ἀγορὰν οἵαν ἐδύναντο παρ-
" εῖχον, φίλους τε ἐνομίζομεν εἶναι, καὶ βίᾳ οὐδὲν ἐλαμβά-
" νομεν τῶν ἐκείνων. [b] Κοτυωρίτας δὲ, οὓς ὑμετέρους φατὲ
" εἶναι, εἴ τι αὐτῶν εἰλήφαμεν, αὐτοὶ αἴτιοι εἰσίν· οὐ γὰρ
" ὡς [c] φίλιοι προσεφέροντο ἡμῖν, ἀλλὰ κλείσαντες τὰς πύ-
" λας, οὔτ' εἴσω ἐδέχοντο, οὔτ' ἔξω [d] ἀγορὰν ἔφερον· ᾐτιῶντο
" δὲ τὸν παρ' ὑμῶν [e] ἁρμοστὴν τούτων αἴτιον εἶναι. [f] Ὃ
" δὲ λέγεις, βίᾳ παρελθόντας σκηνοῦν, ἡμεῖς ἠξιοῦμεν τοὺς
" κάμνοντας εἰς τὰς στέγας δέξασθαι· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀνέῳγον
" τὰς πύλας, ᾗ ἡμᾶς οὐκ ἐδέχοντο, αὐτὸ τὸ χωρίον ταύτῃ
" εἰσελθόντες, ἄλλο μὲν οὐδὲν βίαιον ἐποιήσαμεν· σκηνοῦσι

" qui quamvìs regis imperio non pareant, sunt tamen admodum formidabiles,
" hostes *nobis* reddidimus, propterea quòd necesse erat commeatus sumere,
" cùm forum *nobis* rerum venalium non præberent. At Macronas, quanquam
" barbari essent, cùm forum, quale *quidem* poterant, subministrarent, in ami-
" corum esse numero putabamus, nec quidquam illis vi ademimus. Quod
" ad Cotyoritas attinet, quos vestros esse dicitis, si quid eis ademimus, ipsi
" in culpâ sunt: non enim erga nos se tanquam amicos gessêre, sed cùm por-
" tas clausissent, neque nos intromittebant, neque extra *muros* res venales *ad*
" *nos* ferebant: ac horum *quidem* auctorem extitisse præfectum à vobis *datum*
" conquerebantur. Quod autem dicis, *de nobis quosdam* vi ingressos *in ædibus*
" degere, petivimus nos ut ægros sub tecta reciperent: cùm verò portas *illi*
" non aperirent, quâ nos *parte* non admittebant, eâ oppidum ipsum ingressi,
" nihil sanè aliud violenti fecimus: ipsorum certè sub tectis agunt ægri, sua

a Μάκρωνας δέ γε, &c.] Adi p. 277 et seq.

b Κοτυωρίτας δὲ, &c.] Intellige κατά. Sic Noster K. Π. p. 102. Edit. Oxon. 1727. Τοὺς μέντοι Ἕλληνας, τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ οἰκοῦντας, οὐδέν πω σαφὲς λέγεται εἰ ἕψονται. ubi vide notata. *Ælian.* itidem V. H. l. 5. c. 17. ἀλλὰ καὶ Ἀτάρβην, ὅτι &c. i. e. *Sed et quod ad Atarbem*, &c. Latinos hanc loquendi rationem imitatos esse docet Cl. *Perix.* ad *Sanct.* Miner. l. 4. c. 11. extr.

c Φίλιοι προσεφέροντο ἡμῖν,] MS. Eton. φίλοι. Sed vide p. 321. n. d. De phrasi προσφέρεσθαί τινι consule K. Π. p. 498. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

d Ἀγορὰν ἔφερον.] Lege p. 291. n. b.

e Ἁρμοστὴν] *Phavor.* Ἁρμοσταὶ, οἱ ἀπὸ βασιλέως στελλόμενοι εἰς ἔθνη· ἢ ἁρμοσταὶ, οἱ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς ὑπηκόους πόλεις ἄρχοντες ἐπιπεμπόμενοι. Sic ferè *Suid.* et *Harpocrat.* Ἁρμοστὴς autem dici videtur παρὰ τὸ ἁρμόζειν τοὺς ἀρχομένους ζῆν κατὰ τοὺς νόμους. De hoc præfecto pluribus agit *Meurs.* Miscell. Lacon. l. 2. c. 4. et *Crag.* de republ. Lacedæm. l. 2. c. 13.

f Ὃ δὲ λέγεις,] Plenè scripseris Κατ' ἐκεῖνο δὲ ὃ λέγεις, &c. Vide p. 26. n. c. et 79. n. e. et p. 102. n. c.

"δ' ἐν ταῖς στέγαις οἱ κάμνοντες, τὰ ἑαυτῶν δαπανῶντες· "καὶ τὰς πύλας φρουροῦμεν, ὅπως μὴ [a] ἐπὶ τῷ ὑμετέρῳ "ἁρμοστῇ ὦσιν οἱ κάμνοντες ἡμῶν, ἀλλ' ἐφ' ἡμῖν ᾖ κομί-"σασθαι, ὅταν βουλώμεθα. Οἱ δ' ἄλλοι, ὡς ὁρᾶτε, σκη-"νοῦμεν [b] ὑπαίθριοι ἐν τῇ τάξει, παρεσκευασμένοι, ἂν μέν "τις εὖ ποιῇ, ἀντευποιεῖν· ἂν δὲ κακῶς, [c] ἀλέξασθαι. [d] "Α "δὲ ἠπείλησας, ὡς, ἢν ὑμῖν δοκῇ, Κορύλαν καὶ Παφλα-"γόνας συμμάχους ποιήσεσθε ἐφ' ἡμᾶς· ἡμεῖς δὲ, ἢν μὲν "ἀνάγκη ᾖ, πολεμήσομεν καὶ ἀμφοτέροις· (ἤδη γὰρ καὶ "ἄλλοις πολλαπλασίοις ὑμῶν ἐπολεμήσαμεν) ἂν δὲ δοκῇ "[e] ἡμῖν, καὶ φίλον ποιήσομεν τὸν Παφλαγόνα. Ἀκούομεν "δὲ αὐτὸν καὶ ἐπιθυμεῖν τῆς ὑμετέρας πόλεως, καὶ χωρίων "τῶν ἐπιθαλαττίων. Πειρασόμεθα οὖν, συμπράττοντες "αὐτῷ ὧν ἐπιθυμεῖ, φίλοι γενέσθαι."

"*tamen* in se insumentes: atque portas præsidio munitas tenemus, ut nè nos-"tri *milites* ægri sint in præfecti vestri potestate, sed nobis sit eos *hinc*, cùm "volemus, exportandi potestas. Cæteri, quemadmodum videtis, sub dio *suo* "*quisque* ordine degimus, parati, si quis beneficio *nos* adfecerit, ad beneficia "reddenda: sin injuriâ, ad eam propulsandam. Quod ad minas tuas attinet, "vos *nempe*, si ità vobis videatur, cum Corylâ et Paphlagonibus societatem "adversùs nos facturos; nos, si necesse sit, vel cum utrisque bellum gere-"mus: (nam cum aliis numero vos longè superantibus bellum gessimus) "quòd si nobis ità videatur, etiam Paphlagonem *illum* nobis amicum adscis-"cemus. Audimus certè eum potiundi tum urbe vestrâ, tum locis maritimis "cupidine corripi. Quare operam dabimus ut, eum in iis quæ cupit *conse-"quendis* adjuvando, amicitiam *cum eo* jungamus."

a Ἐπὶ τῷ ὑμετέρῳ &c.] Adi p. 161. n. g.

b Ὑπαίθριοι] Nullam ferè vocem Græcam esse, cujus in re militari frequentior usus sit, præsertim apud *Polyb.* quàm ὕπαιθρα, exemplis adlatis ostendit doctis. *Casaub.* Comment. in *Polyb.* p. 121. edit. *Paris.* Verùm τοῦ ὑπαίθριος nullum citant idoneum auctorem Lexicogr. Nostro tamen addas licet *Thucyd.* l. 1. c. 134. ἵνα μὴ ὑπαίθριος ταλαιπωροίη, &c. et *Dionys. Hal.* A. R. l. 4. c. 45. τότε δὴ τῶν ὑπαιθρίων &c.

c Ἀλέξασθαι.] Vide p. 76. n. a.

d Ἃ δὲ ἠπείλησας,] Confer p. 328. n. b.

e Ἡμῖν, καὶ φίλον &c.] Lectionem hanc et verborum ordinem exhibet MS. Eton. Vulgò legitur — ἡμῖν καὶ φίλον ποιεῖσθαι Κορύλαν, καὶ τὸν Παφλαγόνα ποιούμεθα φίλον. Sed nomen Κόρυλαν, cum tribus illis, quæ id statim præcedunt, vocibus, ideò forsan huic loco inseruit librarius, ut quis per τὸν Παφλαγόνα intelligendus esset, clariùs indicaret. Suprà quidem bis vidimus Κορύλαν καὶ Παφλαγόνας conjunctos: at eosdem hoc etiam loco conjungi vetant quæ sequuntur hæc, Ἀκούομεν δὲ αὐτὸν καὶ &c. Porrò, infrà paulò de Hecatonymo sic Noster: πρῶτον μὲν ἀπελογήσατο περὶ οὗ εἶπεν, ὡς τὸν Παφλαγόνα φίλον ποιήσαιντο, &c.

Ἐκ τούτου μάλα μὲν δῆλοι ἦσαν οἱ συμπρέσβεις τῷ Ἑκατωνύμῳ χαλεπαίνοντες τοῖς εἰρημένοις. Παρελθὼν δ' αὐτῶν ἄλλος, εἶπεν ὅτι οὐ πόλεμον ποιησόμενοι ἥκοιεν, ἀλλ' ἐπιδείξοντες ὅτι φίλοι εἰσί. [a] Καὶ ξενίοις, ἢν μὲν ἔλθητε πρὸς τὴν Σινωπέων πόλιν, ἐκεῖ δεξόμεθα· νῦν δὲ [b] τοὺς ἐνθάδε κελεύσομεν διδόναι, ἃ δύνανται· ὁρῶμεν γὰρ πάντα ἀληθῆ ὄντα, ἃ λέγετε. Ἐκ τούτου ξένιά τε ἔπεμπον οἱ Κοτυωρῖται, καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξένιζον τοὺς τῶν Σινωπέων πρέσβεις, καὶ πρὸς ἀλλήλους [c] πολλά τε καὶ ἐπιτήδεια διελέγοντο· τά τε ἄλλα καὶ περὶ τῆς λοιπῆς πορείας ἐπυνθάνοντο, καὶ ὧν ἑκάτεροι ἐδέοντο. Ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο·

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ συνέλεξαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς στρατιώτας, καὶ ἐδόκει αὐτοῖς περὶ τῆς λοιπῆς πορείας, παρακαλέσαντας τοὺς Σινωπέας, βουλεύεσθαι. Εἴτε γὰρ πεζῇ δέοι πορεύεσθαι, [d] χρήσιμον ἂν ἐδόκουν εἶναι οἱ Σινωπεῖς ἡγούμενοι· (ἔμπειροι γὰρ ἦσαν τῆς Παφλαγονίας) εἴτε κατὰ θάλατταν, προσδεῖν ἐδόκει Σινωπέων· μόνοι γὰρ ἐδόκουν ἱκανοὶ εἶναι πλοῖα

Tum verò Hecatonymi in legatione collegæ palam significabant ægrè se *illa* ferre, quæ *ab eo* fuissent prolata. Et ex iis alius in medium progressus, dixit se non bellum excitaturos venisse, sed ostensuros se *nobis* esse amicos. Quòd si ad Sinopensium urbem accesseritis, hospitalibus ibi donis vos excipiemus: jam verò *nostros* qui de hoc loco sunt jubebimus dare *vobis*, *quæ* possunt; nam vera esse omnia, quæ dicitis, videmus. Post hæc *hospitalia* dona mittebant Cotyoritæ, et Græcorum duces Sinopensium legatos *hospitio* excipiebant, atque inter se de multis iisque quæ è re erant colloquebantur; inter alia de itinere reliquo percontabantur, déque iis quorum utrique indigebant. *Atque* is quidem huic diei finis erat factus:

Postridiè duces collegêre milites, iisque visum est de reliquo itinere, Sinopensibus arcessitis, deliberare. Nam sive pedibus iter faciendum esset, Sinopenses *ipsis* commodi futuri viæ duces videbantur; (quippe periti erant Paphlagoniæ) sive mari, *hæc eorum* erat sententia, Sinopensium se opem desideraturos: soli enim esse videbantur idonei, qui navigia præberent *ea*, quæ

a Καὶ ξενίοις, ἢν μὲν &c.] De ξενίοις vide p. 284. n. a. de transitione ab obliquâ ad rectam orationem, p. 81. n. b.

b Τοὺς ἐνθάδε] *Scil.* Κοτυωρίτας.

c Πολλά τε καὶ ἐπιτήδεια] MS. Eton. πολλά τε καὶ φιλικὰ &c. Sed hæc vocis receptæ glossa videtur. *Hesych.* et *Phavor.* Ἐπιτήδειος, ὁ φίλος: quem sane sensum apud optimos quosque auctores sæpè obtinet.

d Χρήσιμον ἂν ἐδόκουν &c.] Rectiùs forsan, χρήσιμοι ἂν &c. Cæterùm, ἡγούμενοι in MSto Eton. malè deest. Quòd si χρήσιμον retinere malis, cum eo intellige χρῆμα: et confer p. 174. n. c.

παρασχεῖν ἀρκοῦντα τῇ στρατιᾷ. Καλέσαντες οὖν τοὺς πρέσβεις συνεβουλεύοντο, καὶ ἠξίουν [a] Ἕλληνας ὄντας Ἕλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς δέχεσθαι, τῷ εὔνους τε εἶναι καὶ τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν.

Ἀναστὰς δὲ Ἑκατώνυμος, πρῶτον μὲν [b] ἀπελογήσατο περὶ οὗ εἶπεν, ὡς τὸν Παφλαγόνα φίλον ποιήσοιντο, ὅτι οὐχ ὡς τοῖς Ἕλλησι πολεμησόντων σφῶν εἴποι, ἀλλ' ὅτι, [c] ἐξὸν τοῖς βαρβάροις φίλους εἶναι, τοὺς Ἕλληνας αἱρήσονται. [d] Ἐπεὶ δὲ συμβουλεύειν ἐκέλευον, ἐπευξάμενος ὧδε εἶπεν, "Εἰ μὲν συμβουλεύοιμι ἃ βέλτιστά μοι δοκεῖ εἶναι, πολλά "μοι ἀγαθὰ γένοιτο· εἰ δὲ μή, τἀναντία· [e] αὕτη γὰρ ἡ

exercitui sufficerent. Itaque legatos ubi arcessiverant, in consilium *eos* adhibebant, petebantque ut Græci cùm essent hoc primùm *ipsos officio* rectè atque ordine exciperent, ut *ipsis quoque* Græcis benevoli essent et consilia *quàm possent* optima darent.

Cùm autem surrexisset Hecatonymus, primùm se excusavit de eo quod dixerat, se Paphlagonem *ipsis* amicum adjuncturos, non *ità* se dixisse quasi bellum adversùs Græcos ipsi gesturi essent, sed quòd, cùm ipsis barbarorum amicitiâ uti liceret, Græcos *tamen iis* sunt antelaturi. Cùm verò *eum* consilium suum exponere juberent *Græcorum duces*, precatus *deos* in hanc sententiam verba fecit, " Si vobis id consilii dem, quod mihi videtur optimum, " multa mihi eveniant commoda; sin autem, contraria: nam hæc, sacra quæ

a Ἕλληνας ὄντας Ἕλλησι, &c.] *Steph.* loci sensum hunc esse statuit, *petebant ut Græcos se Græcis exhibentes, hoc primum, ad comiter excipiendum, præstarent.* Vel, si liberiùs interpretari licet, (verba sunt *Steph.*) *cùm Græci essent, ut comitatem,* vel *humanitatem, Græcorum naturæ convenientem erga Græcos exhibentes* &c. At *Leunclav.* ità vertit, quasi scriptum esset, Ἕλληνας ὄντας, Ἕλληνας τούτῳ πρῶτον &c. Mihi quidem Xenoph. verborum hìc uti trajectione ferè tali, qualem indicavi p. 155. n. e. et p. 313. n. a. atque adeò dativus Ἕλλησι ab εὔνους pendere, videtur, non ab ὄντας, ut voluit *Steph.*

b Ἀπελογήσατο περὶ οὗ &c.] Hâc structurâ passim utuntur auctores. *Thucyd.* l. 1. c. 72. τῶν μὲν ἐγκλημάτων πέρι μηδὲν ἀπολογησομένους — *Dionys. Hal.* A. R. l. 11. c. 34. ἀπελογοῦντο περὶ τῆς ὑποβολῆς, — ὡς &c.

c Ἐξὸν] *Phavorin.* Ἐξὸν, παρὸν, ἐνόν· καὶ ὅσα ἄλλα οὐδέτερα μετοχικὰ, οὐδέποτε οἱ Ἀττικοὶ πλαγιάζουσιν, ὅτι πλαγιασμὸν ἡ σύνταξις ἀπαιτεῖ. Respice p. 177. n. a. Confer pag. 268.

d Ἐπεὶ δὲ συμβουλεύειν &c.] Legitur etiam Ἐπεὶ δὲ συμβουλεύειν με ἐκελεύετε, &c. necnon Ἐπεὶ δὲ συμβουλεύειν μὲν κελεύετε, &c. Sed *Steph.* et *Leunclav.* recepta scriptura meritò probata est.

e Αὕτη γὰρ ἡ ἱερὰ &c.] Ex hoc loco *Lucianum* sumpsisse censuit *Stephanus*, (quod tum in *annotat.* in Xenoph. tum in Thes. G. L. ad v. Ἱερὸς monuit) quæ scripsit Ῥητόρ. διδασκ. sub init. Ἀλλὰ οὐδεὶς φθόνος, ὦ παῖ· καὶ μάλιστα ὁπότε νέος τις αὐτὸς ὤν, ὀρεγόμενος τῶν ἀρίστων, οὐκ εἰδὼς ὅθεν ἂν ταῦτα ἐκπορίσαιτο, ἱερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλὴν οὖσαν, καθάπερ νῦν σὺ τοῦτο αἰτοίη προσελθών. Idem vir doctis. ab utroque, Xenophonte scil. et Luciano, dici proverbialiter putavit, adludendo videlicet ad ἱερὰν ἄγκυραν, quam nautæ, tanquam maximam ac validissimam, tum demum mittere solent, cùm extremo laborant discrimine. Hujus meminit *Lucian.* plus vice simplici, in *Jove Tragœdo*, sub fin.

« ἱερὰ συμβουλὴ λεγομένη εἶναι, δοκεῖ μοι παρεῖναι· νῦν « γὰρ, ἂν μὲν εὖ συμβουλεύσας φανῶ, [a] πολλοὶ ἔσεσθε οἱ « ἐπαινοῦντές με· ἂν δὲ κακῶς, πολλοὶ ἔσεσθε οἱ καταρώ-« μενοι. Πράγματα μὲν οὖν οἶδ' ὅτι πολὺ πλείω ἕξομεν, « ἐὰν κατὰ θάλατταν κομίζησθε· ἡμᾶς γὰρ δεήσει τὰ « πλοῖα πορίζειν· ἢν δὲ κατὰ γῆς στέλλησθε, ὑμᾶς δεήσει « τοὺς μαχομένους εἶναι. Ὅμως δὲ λεκτέα, ἃ γιγνώσκω· « ἔμπειρος γάρ εἰμι καὶ τῆς χώρας τῶν Παφλαγόνων καὶ « τῆς δυνάμεως· [b] ἔχει γὰρ ἡ χώρα ἀμφότερα, καὶ πεδία « κάλλιστα, καὶ ὄρη ὑψηλότατα. Καὶ πρῶτον μὲν οἶδα « εὐθὺς ὅπου τὴν εἰσβολὴν ἀνάγκη ποιεῖσθαι· οὐ γάρ ἐστιν « ἄλλῃ, ἢ ᾗ τὰ [c] κέρατα τῆς ὁδοῦ τοῦ ὄρους καθ' ἑκάτερά « ἐστιν ὑψηλά· ἃ κρατεῖν κατέχοντες καὶ πάνυ ὀλίγοι δύ-« ναιντ' ἄν· τούτων δὲ κατεχομένων, οὐδ' ἂν οἱ πάντες ἄνθρω-

« dicitur, adesse mihi videtur consultatio: jam enim, si bonum consilium « dedisse visus fuero, multi eritis, qui me laudibus adficietis; sin malum, « multi eritis, qui me execrabimini. Novi certè quidem nos longè plus mo-« lestiæ habituros, si per mare *domum* revertemini; quippe nos navigia sup-« peditare oportebit: sin autem terrâ proficiscemini, vos pugnetis necesse « erit. Attamen dicenda sunt, quæ sentio; nam et Paphlagonum regio et « vires mihi notæ sunt: habet nimirum *hæc* utraque regio *ista*, tum campos « pulcherrimos, tum altissimos montes. Ac primùm novi quidem protinùs « quâ parte *in eam* ingredi necesse sit; non aliâ utique licet, quàm quâ viæ « per montem *ducentis* cornua sunt utrinque excelsa: quæ si qui occupent, « vel admodùm pauci tenere possint; hísque *adeò* occupatis, nè quidem *ce-*

Adde *Erasm.* Adag. p. 229. Mihi verò *Lucianus* et in loco primùm citato, et in tractatu ad *Indoct. libros ementem*, sub finem, ubi legitur itidem ἱερὸν χρῆμα συμβουλὴ, respexisse videtur, non Xenophontem, sed Platonem, cujus hæc reperiuntur verba in *Theage*, haud longè ab init. Ἀλλὰ μὲν δὴ, ὦ Δημόδοκε, καὶ λέγεταί γε συμβουλὴ ἱερὸν χρῆμα εἶναι. Εἴπερ οὖν καὶ ἄλλη ἡτισοῦν ἐστὶν ἱερὰ, καὶ αὐτὴ ἂν εἴη, περὶ ἧς σὺ νῦν συμβουλεύῃ.

a Πολλοὶ ἔσεσθε] MS. Eton. ἔσονται. Sed à lectione vulgatâ minimè recedendum videtur.

b Ἔχει γὰρ &c.] Vim particulæ sæpè aliàs attigimus. Vide sis p. 291. n. e. et p. *55*. n. d.

c Κέρατα τῆς ὁδοῦ] *Phavorin.* Κέρας οὐ μόνον ζωϊκόν ἐστι, ἀλλά τι καὶ τοπικὸν τροπικῶς· ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ὑψικέρατα πέτραν. Scribe ὑψικέρατα. Phrasis est *Aristoph.* νεφ. v. *597*.

Δήλι, Κυνθίαν ἔχων
Ὑψικέρατα πέτραν·

Cæterùm, τὰς τῶν ποταμῶν καμπὰς καλεῖσθαι κέρατα scribit *Strab.* l. 10. p. 704. ubi vide notata. Pari metaphorâ fluminum flexus *cornua* Latinis dici notissimum est. Similiter quævis ἐξοχὴ, seu quod in terrâ prominet, atque nonnihil incurvatum est, κέρας audit. Vide sis *Philostr.* de vitâ Apol. l. 2. c. 18. n. 9. et *Plin.* N. H. l. 3. sect. 6.

" ποι δύναιντο διελθεῖν. Ταῦτα δὲ καὶ δείξαιμι ἄν, εἴ μοι " τινὰ βούλεσθε συμπέμψαι. Ἔπειτα δὲ οἶδα πεδία ὄντα, " καὶ [a] ἱππείαν, ἣν αὐτοὶ οἱ βάρβαροι νομίζουσι κρείττω " εἶναι ἁπάσης τῆς [b] βασιλέως ἱππείας. Καὶ νῦν οὗτοι οὐ " παρεγένοντο βασιλεῖ καλοῦντι· ἀλλὰ καὶ μεῖζον φρονεῖ ὁ " ἄρχων αὐτῶν. Ἢν δὲ καὶ δυνηθῆτε [c] τά τε ὄρη κλέψαι, " ἢ φθάσαι λαβόντες, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ [d] κρατῆτε μαχό- " μενοι τούς τε ἱππεῖς τούτους καὶ πεζοὺς, μυριάδας πλέον " ἢ δώδεκα, ἥξετε ἐπὶ ποταμοὺς, πρῶτον μὲν τὸν [e] Θερμώ- " δοντα, εὖρος τριῶν πλέθρων· ὃν χαλεπὸν οἶμαι διαβαίνειν, " ἄλλως τε καὶ πολεμίων πολλῶν μὲν ἔμπροσθεν ὄντων, " πολλῶν δὲ ὄπισθεν ἑπομένων· δεύτερον δ' Ἶριν, τρίπλεθρον " ὡσαύτως· τρίτον δ' Ἅλυν, οὐ [f] μεῖον δυοῖν σταδίοιν· ὃν " οὐκ ἂν δύνησθε ἄνευ πλοίων διαβῆναι· πλοῖα δέ τις ἔσται " ὁ παρέχων; ὡς δ' αὔτως καὶ ὁ Παρθένιος ἄβατος· ἐφ' ὃν

" *teri* homines universi transire poterunt. Hæc verò etiam monstrare pote- " ro, si quem mecum unà miseritis. Deinde novi plana esse, atque equita- " tum, quem ipsi barbari universo regis equitatu potiorem ducunt. Atque " hoc *adeò* tempore ii ad regem *eos* vocantem non profecti sunt; sed et ma- " jores spiritus eorum gerit princeps. Quòd si poteritis etiam montes fur- " tim occupare, vel *eos* capiendo prævertere, atque in planitie tum equites " hosce tum pedites, quorum centena sunt viginti ampliùs millia, prælio vi- " ceritis, ad amnes venietis, primum quidem Thermodonta, cujus est trium " plethrorum latitudo; quem ad trajiciendum difficilem arbitror, præsertim " cùm multi sint à fronte hostes, multi à tergo sequantur: ad alterum *deinde* " *venietis* Irim, trium itidem plethrorum *latitudine:* ad tertium *postea* Halyn, " duo non minus stadia *latum;* quem absque navibus trajicere non poteritis: " naves verò quis vobis suppeditabit? itidem et Parthenius transiri non po-

a Ἱππείαν,] Nullum significationis, quam hìc loci postulat illa vox, exemplum adferunt *Steph.* et *Constant.* in Thes. Rectè *Hesych.* et *Phavor.* Ἱππείαν, τὴν ἵππον, eo *scil.* sensu, quo συλληπτικῶς ἐπὶ τῶν ἱππέων λέγεται.

b Βασιλέως] *Persarum*, κατ' ἐξοχήν. Conf. p. 9. n. a.

c Τά τε ὄρη κλέψαι, &c.] Venustè Græci verbum hoc de iis usurpant, qui clam, aliis nec opinantibus, quid agunt occupántve. Noster suprà p. 262. πολὺ οὖν κρεῖττον τοῦ ἐρήμου ὄρους καὶ κλέψαι τί &c. Adde p. 264.

d Κρατῆτε μαχόμενοι &c.] MS. Eton. κρατῆσαι μαχόμενοι τούς τε ἱππεῖς τούτων, καὶ πεζῶν μυριάδας &c. A lectione vulgatâ stant libri editi, quos vidi, omnes.

e Θερμώδοντα, &c.] De fluviis hoc loco memoratis agitur in *Indice Geograph.*

f Μεῖον] MS. Eton. μείω &c. Sed et adverbiali formâ illâ rectè scribi solet. Κ. Π. p. 103. Edit. Oxon. 1727. ἐγὼ μὲν οἶμαι ἱππέας μὲν ἄξειν οὐ μεῖον &c.

" ἔλθοιτε ἄν, εἰ τὸν Ἅλυν τοῦτον διαβαίητε. Ἐγὼ μὲν " οὖν οὐ χαλεπὴν ὑμῖν εἶναι νομίζω τὴν πορείαν, ἀλλὰ παν- " τάπασιν ἀδύνατον. Ἂν δὲ πλέητε, ἔστιν ἐνθένδε μὲν " [a] εἰς Σινώπην παραπλεῦσαι, ἐκ Σινώπης δὲ εἰς Ἡρά- " κλειαν· ἐξ Ἡρακλείας δὲ [b] οὔτε πεζῇ οὔτε κατὰ θάλατ- " ταν ἀπορία· πολλὰ γάρ ἐστι πλοῖα ἐν Ἡρακλείᾳ."

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἔλεξεν, οἱ μὲν ὑπώπτευον φιλίας ἕνεκα [c] τῆς Κορύλα λέγειν, (καὶ γὰρ ἦν [d] πρόξενος αὐτῷ) οἱ δὲ καὶ ὡς δῶρα ληψόμενον διὰ τὴν συμβουλὴν ταύτην· οἱ δ' ὑπώπτευον καὶ τούτου ἕνεκα λέγειν, ὡς μὴ πεζῇ ἰόντες τὴν Σινωπέων χώραν κακόν τι ἐργάζοιντο. Οἱ δ' οὖν Ἕλληνες [e] ἐψηφίσαντο κατὰ θάλατταν τὴν πορείαν ποιεῖσθαι. Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν εἶπεν, " Ὦ Σινωπεῖς, [f] οἱ μὲν ἄνδρες " ἥρηνται πορείαν, ἣν ὑμεῖς συμβουλεύετε· οὕτω δ' ἔχει, εἰ

" terit; ad quem veniendum vobis erit, si Halyn hunc trajeceritis. Quapropter equidem censeo non difficile vobis esse *hoc* iter, sed omnino non posse " perfici. *Jam* si navigetis, licet hinc Sinopen navibus proficiscamini, ex Sinope Heracleam; ex Heracleâ *pergentibus* nec in itinere pedestri nec per " mare *vobis erit* difficultas: quippe multæ sunt apud Heracleam naves."

Hæc ubi dixisset, alii suspicabantur sic dixisse *eum* propter amicitiam Corylæ, (etenim hujus erat hospes) alii etiam quòd munera ob consilium hoc accepturus esset: alii autem suspicabantur hâc quoque de causâ *eum* hæc protulisse, ut nè pedibus iter ingressi Sinopensium agro detrimenti aliquid inferrent. Tandem Græci decreverunt iter per mare faciendum. Secundùm hæc Xenophon *in hanc sententiam* loquutus est, " Iter illud, Sinopenses, delegêre milites, cujus *instituendi* vos *iis* estis auctores; verùm ità se res *habet*,

a Εἰς Σινώπην παραπλεῦσαι,] *Phavor.* Παραπλεῖν, τὸ τόπον τινὰ διέρχεσθαι πλέοντα· καὶ τὸ εἴσω τινὸς πλεῖν. Similiter *Thucyd.* l. 8. c. 63. καὶ παραπλεύσας δυοῖν νεοῖν Ἀστύοχος εἰς Χίον, &c.

b Οὔτε πεζῇ οὔτε κατὰ &c.] Consule omnino K. Π. p. 643. n. 4. Edit. Oxon. 1727.

c Τῆς Κορύλα λέγειν,] Sic principes quidem edit. et MS. Eton. in quo legitur etiam ταῦτα inter Κορύλα et λέγειν. Fuère, quibus placuit τῆς εἰς Κορύλαν. Sed nil mutandum. Noster suprà p. 19. itidem de Κύρῳ φιλίᾳ loquitur. De λέγειν vide p. 168. n. a.

d Πρόξενος] Adi p. 310. n. e.

e Ἐψηφίσαντο] Discrimen inter medium hoc et activum ejusdem originis verbum videre est p. 294. n. a.

f Οἱ μὲν ἄνδρες ἥρηνται] Sic ex MSto Eton. rescribendum. Editi plerique omnes dant οἱ μὲν ἄνδρες εἰ ἥρηνται &c. Verùm *Steph.* et *Muret.* particulam εἰ in ὧδε, vel οὕτω, vertendam censuerunt; quam *Leunclav.* delendam tanquam supervacaneam rectiùs judicavit. Huic tandem libros se invenisse dicenti, qui particulam illam non habent, se accedere profitetur *Stephanus.*

" μὲν [a] μέλλει πλοῖα ἔσεσθαι ἱκανὰ, ὡς ἀριθμῷ ἕνα μὴ " καταλείπεσθαι ἐνθάδε, ἡμεῖς ἂν πλέοιμεν· εἰ δὲ μέλλοι- " μεν οἱ μὲν καταλείψεσθαι, οἱ δὲ πλεύσεσθαι, οὐκ ἂν " ἐμβαίημεν εἰς τὰ πλοῖα. Γινώσκομεν γὰρ ὅτι ὅπου μὲν " ἂν κρατῶμεν, δυναίμεθ' ἂν καὶ σώζεσθαι, καὶ τὰ ἐπι- " τήδεια ἔχειν· εἰ δέ που ἥττους τῶν πολεμίων ληφθησόμεθα, " εὔδηλον δὴ ὅτι ἐν ἀνδραπόδων χώρα ἐσόμεθα." Ἀκού- σαντες ταῦτα οἱ πρέσβεις, πέμπειν ἐκέλευον πρέσβεις. Καὶ πέμπουσι Καλλίμαχον Ἀρκάδα, καὶ Ἀρίστωνα Ἀθηναῖον, καὶ Σαμολᾶν Ἀχαιόν· καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο.

Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ [b] Ξενοφῶντι, ὁρῶντι μὲν πολλοὺς ὁπλίτας τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶντι δὲ πολλοὺς πελταστὰς, πολλοὺς δὲ καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας, καὶ ἱππέας δὲ, καὶ μάλα ἤδη διὰ τὴν τριβὴν ἱκανοὺς ὄντας, ἐν τῷ Πόντῳ (ἔνθα οὐκ ἂν ἀπ' ὀλίγων χρημάτων τοσαύτη δύναμις παρεσκευάσθη) καλὸν αὐτῷ ἐδόκει εἶναι καὶ χώραν καὶ δύναμιν τῇ Ἑλλάδι προσκτήσασθαι, πόλιν κατοικίσαντας. Καὶ γενέσθαι ἂν ἐδόκει αὐτῷ μεγάλη, καταλογιζομένῳ τό, τε αὐτῶν πλῆθος, καὶ τοὺς περιοικοῦντας τὸν Πόντον. [c] Καὶ ἐπὶ

" si tanta erit navium copia, ut nè unus quidem hìc relinquatur, nos navigabimus: sin futurum ut alii relinquamur, navigemus alii, nequaquam naves " conscendemus. Scimus enim, ubicunque superiores fuerimus, fore ut et " salvi esse et commeatus habere possimus; sin alicubi hostibus inferiores " deprehendamur, perspicuum sanè est mancipiorum nos sorte fore *mulctatos*." Hæc ubi legati audiissent *Sinopenses*, *Græcos* ut legatos mitterent hortabantur. Itaque Callimachum mittunt Arcada, et Aristonem Atheniensem, et Samolan Achæum; iique adeò profecti sunt.

Intereà Xenophon, multos cùm Græcorum gravis armaturæ milites intueretur, intueretur peltastas multos, multos etiam sagittarios et funditores, et equites, *eósque* jam valdè propter longum usum idoneos, in Ponto (ubi exiguis pecuniis tantus exercitus comparari non potuerit) rem fore præclaram existimabat, si conditâ civitate, et regionem et potentiam Græciæ acquirerent. Atque *ea civitas* magna ipsi futura videbatur expendenti tum eorum *qui ipsi aderant* multitudinem, tum eorum qui Pontum circumcole-

a Μέλλει πλοῖα ἔσεσθαι] Sic Act. XI. 28. λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι &c. ubi prius verbum in quibusdam codicibus malè omittitur. Adde Act. XXVII. 10.

b Ξενοφῶντι, — καλὸν αὐτῷ] Pronomen hìc πλεονάζει, utì et K. II. p. 30. Edit. Oxon. 1727. πειράσομαι τῷ πάππῳ — συμμαχεῖν αὐτῷ. Ubi vide notata. Add. Marc. V. 2. Apocal. II. 7.

c Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο,] Adi p. 101. n. a. Confer etiam p. 211. n. a.

τέτοις ἐθύετο, πρίν τινι εἰπεῖν τῶν στρατιωτῶν, [a] Σιλανὸν παρακαλέσας τὸν Κύρε μάντιν γενόμενον, τὸν Ἀμβρακιώτην. Ὁ δὲ Σιλανὸς, δεδιὼς μὴ γένοιτο ταῦτα, καὶ καταμείνειέ πε ἡ στρατιὰ, ἐκφέρει εἰς τὸ στράτευμα λόγον ὅτι Ξενοφῶν βέλεται καταμεῖναι τὴν στρατιὰν, καὶ πόλιν οἰκίσαι, καὶ ἑαυτῷ ὄνομα καὶ δύναμιν περιποιήσασθαι. Αὐτὸς δὲ ὁ Σιλανὸς ἐβέλετο ὁτιτάχιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφικέσθαι· [b] οὓς γὰρ παρὰ Κύρου ἔλαβε τρισχιλίους δαρεικοὺς, ὅτε τὰς δέκα ἡμέρας ἠλήθευσε θυόμενος Κύρῳ, διεσεσώκει. Τῶν δὲ στρατιωτῶν, ἐπεὶ ἤκεσαν, τοῖς μὲν ἐδόκει βέλτιστον εἶναι καταμεῖναι, [c] τοῖς δὲ πολλοῖς, ἔ. Τιμασίων δὲ ὁ Δαρδανεὺς, καὶ Θώραξ ὁ Βοιώτιος πρὸς ἐμπόρες τινὰς παρόντας τῶν Ἡρακλεωτῶν καὶ Σινωπέων [d] λέγεσιν ὅτι, εἰ μὴ ἐκποριῦσι τῇ στρατιᾷ μισθὸν, ὥςτε ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια ἐκπλέοντας, ὅτι κινδυνεύσει μεῖναι τοσαύτη δύναμις ἐν τῷ Πόντῳ· [e] Βελεύεται γὰρ Ξενοφῶν, καὶ ἡμᾶς παρακαλεῖ, ἐπειδὰν ἔλθῃ τὰ πλοῖα, τότ' εἰπεῖν ἐξαίφνης τῇ στρατιᾷ, "Ἄνδρες,

bant. Et horum *quidem* causâ *mactatis hostiis* exta consulebat, priusquam *animo quod cogitabat* ulli militum exponeret, arcessito Silano Ambraciotâ, quo Cyrus vate fuerat usus. Silanus autem, veritus nè hæc *ità* fierent, exercitúsque *adeò* alicubi remaneret, in castra rumorem effert velle Xenophontem exercitum isthic manere, et urbem exstruere, et sibi nomen ac potentiam comparare. At Silanus ipse quàm celerrimè in Græciam pervenire cupiebat; nam daricos ter mille, quos à Cyro acceperat, cùm de decem *illis* diebus Cyri nomine exta consulens vera protulisset, conservârat. Militum autem, *rem* ubi audîerant, nonnullis visum est optimum manere, *majori parti* non *ità visum*. Timasion autem Dardanius et Thorax Bœotius mercatoribus quibusdam Heracliensibus ac Sinopensibus dicunt periculum fore, nisi stipendium exercitui subministrarent, ut navigantibus suppeteret commeatus, nè tantæ in Ponto copiæ manerent: Nam Xenophon, *inquiunt*, *hoc* init consilii, et nos hortatur, ut posteaquam venerint navigia, tum subitò sic adlo-

a Σιλανὸν παρακαλέσας &c.] Respice p. 59.

b Οὓς γὰρ παρὰ Κύρε &c.] Confer p. 59.

c Τοῖς δὲ πολλοῖς,] MS. Eton. τοῖς δὲ πλείοσι, ex interpretamento. Vide sis p. 34. n. c.

d Λέγεσιν ὅτι, εἰ — ὅτι] *Nemo non videt*, inquit Leunclav. *abundare vel primo vel altero loco particulam ὅτι, bis positam. Ego*, pergit idem vir doctus, *priori expungendam crediderim; nisi quis ἀπαντασμὸν aliquem in his edoceat.* Ejus exempla jam notavi p. 176. n. e. et p. 180. n. f. Adde p. 312. n. c. et K. Π. p. 332. n. 1. p. 363. n. 3. p. 366. n. 1. Edit. Oxon. 1727. Confer 1 Joh. III. 20. et 1 Cor. XII. 15. unde, cùm *Erasmus* pleonasmum hunc ignoraret, particulam ὅτι ejiciendam autumavit.

e Βελεύεται γὰρ &c.] Vide p. 186. n. d.

"νῦν μὲν ὁρῶμεν ὑμᾶς [a] ἀπόρους ὄντας καὶ ἐν τῷ ἀπόπλῳ "ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια, καὶ οἴκαδε ἀπελθόντας ὀνῆσαί τι τοὺς "οἴκοι· εἰ δὲ βούλεσθε [b] τῆς κύκλῳ χώρας περὶ τὸν Πόντον "οἰκουμένης ἐκλεξάμενοι ὅπη ἂν βούλησθε κατασχεῖν, καὶ "τὸν μὲν θέλοντα, ἀπιέναι οἴκαδε, τὸν δὲ ἐθέλοντα, μένειν "αὐτοῦ, [c] πλοῖα δὴ ὑμῖν πάρεστιν, ὥστε ὅπη βούλεσθε ἐξαί-"φνης ἂν ἐπιπέσοιτε."

Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ ἔμποροι ἀπήγγελον ταῖς πόλεσι· συνέπεμψε δ' αὐτοῖς Τιμασίων ὁ Δαρδανεὺς Ἐρύμαχόν τε τὸν Δαρδανέα καὶ Θώρακα τὸν Βοιώτιον, τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐροῦντας. Σινωπεῖς δὲ καὶ Ἡρακλεῶται ἀκούσαντες, πέμπουσι πρὸς Τιμασίωνα, καὶ κελεύουσι [d] προστατεῦσαι, λαβόντα χρήματα, ὅπως ἐκπλεύσῃ ἡ στρατιά. Ὁ δὲ, ἄσμενος ἀκούσας, ἐν συλλόγῳ τῶν στρατιωτῶν ὄντων, λέγει τάδε, "Οὐ δεῖ προσέχειν μονῇ, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ τῆς Ἑλλάδος οὐδὲν "περὶ πλείονος ποιεῖσθαι. Ἀκούω δέ τινας [e] θύεσθαι ἐπὶ "τούτῳ, οὐδ' ὑμῖν λέγοντας. Ὑπισχνοῦμαι δὲ ὑμῖν, ἐὰν

quamur exercitum, "Videmus jam vos, milites, eas ad angustias redactos, "ut neque commeatum inter enavigandum obtinere possitis, neque domum "reversi, commodi quidquam iis qui domi fuerint præstare: quod si vobis "visum sit partem aliquam regionis undique versùm *hujus* circa Pontum "habitatæ, delectu facto ubicunque vobis libitum fuerit, occupare, ac *deinde* "eum, cui libet, domum abire, eum item, qui velit, hic manere, naves sanè "vobis adsunt, adeò ut in quamcunque voletis partem subitò impetum facere "potueritis."

Hæc cùm mercatores illi audiissent, *suas* ad civitates referebant: ac unà cum iis Timasion Dardanius Erymachum Dardanium et Thoracem Bœotium misit, qui eadem hæc exponerent. Sinopenses autem et Heracleotæ ea ubi audiissent, mittunt ad Timasionem, atque hortantur ei ut efficiendo, acceptâ pecuniâ, præesset, ut exercitus *è Ponto* navigaret. Ille verò, his libenter auditis, quo tempore militum erat conventus, hâc usus est oratione, "Non "oportet, milites, ad mansionem animum convertere, aut quidquam pluris "quàm Græciam facere. At quosdam audio de hoc exta consulere, vobis "rem licèt minimè exposuerint. Vobis autem, si ab ipso mensis initio

a Ἀπόρους &c.] MS. Eton. et libri quidam typis impressi, quos sequutus est *Amas.* dant εὐπόρους, sensu et contrario quidem et incommodo. *Steph.* et *Leunclav.* re ipsâ postulante, ἀπόρους restituerunt.

b Τῆς κύκλῳ χώρας &c.] Intellige μέρος τι. Vide p. 282. n. i. et Marc. VI. 36.

c Πλοῖα δὴ &c.] Sic rectè *Leunclav.* Vulgò legitur πλοῖα δ' ὑμῖν &c. *Stephano* placuit πλοῖα γ' ὑμῖν &c.

d Προστατεῦσαι, — ὅπως &c.] Sic K. Π. p. 9. Edit. Oxon. 1727. al προστατεύσειν, ὅπως καὶ &c.

e Θύεσθαι ἐπὶ τούτῳ,] Vide suprà paulò p. 335. n. c.

" ἐκπλέητε ἀπὸ νουμηνίας, μισθοφορὰν παρέξειν ὑμῖν [a] Κυζικηνὸν ἑκάστῳ [b] τοῦ μηνός· καὶ ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν Τρῳάδα, ἔνθεν καὶ εἰμὶ φυγάς· [c] καὶ ὑπάρξει ὑμῖν ἡ ἐμὴ [d] πόλις· ἑκόντες γάρ με δέξονται. Ἡγήσομαι δὲ αὐτὸς ἐγὼ ἔνθεν πολλὰ χρήματα λήψεσθε. Ἔμπειρος δέ εἰμι τῆς Αἰολίδος, καὶ τῆς Φρυγίας, καὶ τῆς Τρῳάδος, καὶ τῆς Φαρναβάζου ἀρχῆς πάσης· [e] τῆς μὲν, διὰ τὸ ἐκεῖθεν εἶναι· τῆς δὲ, διὰ τὸ ἐστρατεῦσθαι ἐν αὐτῇ σὺν Κλεάρχῳ τε καὶ Δερκυλλίδᾳ."

Ἀναστὰς δ' εὐθὺς Θώραξ ὁ Βοιώτιος, (ὃς ἀεὶ περὶ στρατηγίας Ξενοφῶντι ἐμάχετο,) ἔφη, εἰ ἐξέλθοιεν ἐκ τοῦ Πόντου, ἔσεσθαι αὐτοῖς Χεῤῥόνησον, χώραν καλὴν καὶ εὐδαίμονα· [f] ὥστε τῷ βουλομένῳ, ἐνοικεῖν, τῷ δὲ μὴ βουλομένῳ, ἀπιέναι οἴκαδε· γελοῖον δ' εἶναι, ἐν τῇ Ἑλλάδι οὔσης χώρας πολλῆς καὶ ἀφθόνου, ἐν τῇ βαρβάρων [g] μαστεύειν.

" enavigaveritis, stipendium menstruum me in singulos Cyzicenum præbiturum polliceor: et vos *quidem* in Troada ducam, unde *jam* exulo: ac præsto vobis erit mea civitas; quippe me libenter excipient. Ipse porrò vobis ea ad loca dux ero, unde multas consequemini pecunias. Peritus utique sum Æolidis, et Phrygiæ, et Troadis, et totius Pharnabazi præfecturæ: illius quidem, quòd inde sim *oriundus;* hujus verò, quòd in eâ cum Clearcho et Dercyllidâ militaverim."

Thorax autem Bœotius cùm statim surrexisset, (qui semper de ducis munere cum Xenophonte contendebat) ipsis cessuram aiebat Chersonesum, regionem pulchram et opulentam, si è Ponto exirent: adeò ut ei, qui velit, in eâ habitare, ei, qui nolit, domum abire *liceat:* ridiculum autem esse, cùm in Græciâ esset ager amplus et copiosus, barbarorum *eum* in regione quæ-

a Κυζικηνὸν] *Hesych.* et *Phavor.* Κυζικηνοὶ στατῆρες· διεβεβόητο ὡς εὖ κεχαραγμένοι· πρόσωπον δὲ ἦν γυναικὸς ὁ τύπος. *Suid.* πρόσωπον δὲ ἦν γυναικεῖον ὁ τύπος· ἐπὶ δὲ θατέρου προτομὴ λέοντος. Viginti octo drachmas valebat quisque stater.

b Τοῦ μηνός·] Sic suprà p. 26. δώσειν — τρία ἡμιδαρεικὰ τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ· ubi vide n. d.

c Καὶ ὑπάρξει] Valet hìc *aderit*, *favebit*, *à partibus stabit:* cujus significationis exemplum ex *Demosth.* adfert *Budæus* Comm. L. G. p. 135.

d Πόλις· ἑκόντες] Consule p. 94. n. a. et p. 139. n. a.

e Τῆς μὲν, διὰ &c.] MS. Eton. τὰ μὲν — τὰ δὲ, διὰ τὸ συνεστρατεῦσθαι &c. Editi quidam — διὰ τὸ στρατεύεσθαι &c. Sed melioris notæ libri receptam præstant lectionem. Cæterùm, cum priore articulo intelligendum in primis est Τρῳάδος.

f Ὥστε τῷ βουλομένῳ, ἐνοικεῖν, &c.] Supple ἔσεσθαι, vel ἂν ἐξεῖναι. In MSto Eton. μὴ ante βουλομένῳ, quod mox sequitur, perperam deest. Sic enim Noster paulò infrà, τὸν μὲν βουλόμενον ἀποπλεῖν ἤδη, τὸν δὲ μὴ βουλόμενον, &c.

g Μαστεύειν.] Adi p. 164. n. a.

Ἔστι δ' ἂν, ἔφη, [a] ἐκεῖ γένησθε, κἀγὼ, καθάπερ Τιμασίων ὑπισχνοῦμαι ὑμῖν τὴν μισθοφοράν. Ταῦτα δ' ἔλεγεν, εἰδὼς ἃ Τιμασίωνι οἱ Ἡρακλεῶται καὶ οἱ Σινωπεῖς [b] ἐπαγγέλλοιντο ὥστε ἐκπλεῖν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν [c] ἐν τούτῳ ἐσίγα. Ἀναστὰς δὲ Φιλήσιος καὶ Λύκων οἱ Ἀχαιοὶ, ἔλεγον ὡς δεινὸν εἴη, ἰδίᾳ μὲν Ξενοφῶντα πείθειν τε καταμένειν, καὶ [d] θύεσθαι ὑπὲρ τῆς μονῆς, μὴ [e] κοινοῦντα τῇ στρατιᾷ· εἰς δὲ κοινὸν μηδὲν ἀγορεύειν περὶ τούτων· ὥστε ἠναγκάσθη ὁ Ξενοφῶν ἀναστῆναι καὶ εἰπεῖν τάδε·

" Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες, θύομαι μὲν (ὡς ὁρᾶτε) ὁπόσα δύνα-" μαι, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὅπως ταῦτα τυγ-" χάνω καὶ λέγων καὶ νοῶν καὶ πράττων, ὁποῖα μέλλει τε " ὑμῖν κάλλιστα καὶ ἄριστα ἔσεσθαι καὶ ἐμοί. Καὶ νῦν

rere. Eò verò, inquit, donec perveneritis, etiam ipse, sicut Timasion, stipendium vobis polliceor. Hæc *Thorax* dicebat, quòd nôsset quæ Heraclienses et Sinopenses Timasioni promiserant *eâ conditione*, ut enavigarent *Græci*. Intereà silebat Xenophon. Cùm autem Philésius et Lycon Achæi surrexissent, grave *quiddam* aiebant esse, Xenophontem privatim et *Græcos* ut manerent suadere, et exta de mansione consulere, re cum exercitu non communicatâ; *jam* verò publicè de his nihil loqui: itaque coactus est Xenophon ut surgeret et hâc uteretur oratione:

" Equidem, milites, exta (quemadmodùm videtis) quantum possum con-" sulo, tum vestrûm tum mei ipsius gratiâ, ut ea loquar et cogitem et agam, " quæ tam vobis quàm mihi futura sint maximo decori et commodo. Jám-

a Ἐκεῖ γίνησθε,] *Thom. Magist.* Ἐκεῖ — ἰστέον δὲ ὡς οἱ δοκιμώτατοι τῶν παλαιῶν ἐπὶ στάσεως τιθέασι τὸ ἐκεῖ — τὸ δὲ ἐκεῖσε, ἐπὶ κινήσεως. *Phavor.* κεῖται δὲ τὸ ἐκεῖ μετὰ ῥήματος στάσιν δηλοῦντος. His forsan auctoribus *Gatakerus* de stilo N. T. c. 43. negat voculam illam, *eò*, *illuc*, seu *motum ad locum* significare. Sed grammaticos illos errore lapsos ostendit exemplum hoc Xenophontéum. Similiter *Ælian.* V. H. l. 2. c. 13. — καὶ ἐκεῖ κατῄει. Sunt itaque locutiones Matth. II. 22. — ἐκεῖ ἀπελθεῖν, &c. XXIV. v. 28. ἐκεῖ συναχθήσονται, benè Græcæ. Cæterùm, de verbo γίνεσθε vide scripta contra *Millium* p. 7. n. a.

b Ἐπαγγέλλοιντο ὥστε &c.] MS. Eton. ὑπισχνοῦντο ὥστε &c. Perperam, et ex interpretatione. *Phavor.* et *Thom. Magist.* Ἐπαγγέλλομαι, ὑπισχνοῦμαι. Eadem reperitur vis et constructio particulæ ὥστε *Thucyd.* l. 4. c. 37. εἰ βούλοιντο τὰ ὅπλα παραδοῦναι καὶ σφᾶς αὐτοὺς Ἀθηναίοις, ὥστε βουλεῦσαι &c. et ejusd. l. c. 46. ξυνέβησαν ὥστε, &c. i. e. *compositionem eâ conditione fecerunt.*

c Ἐν τούτῳ] Vide p. 64. n. f.

d Θύεσθαι ὑπὲρ τῆς &c.] Suprà p. 337. modò dixerat θύεσθαι ἐπὶ τούτῳ, ubi vide notata: mox infrà ἐθυόμην περὶ αὐτοῦ &c. Usque adeò stilum variare amant Attici.

e Κοινοῦντα] Vet. cod. aliquot (*Stephani* verba legis) vocem passivam κοινούμενον hìc habent, quâ et alibi eum uti comperio: et infrà paulò leges ἀνακεκοινωμένοι. Hactenus ille. Noster etiam suprà p. 151. passivâ hujus verbi formâ usus est; at mox ibid. activâ quoque. Et sic quidem sæpè auctores. *Thucyd.* lib. 4. c. 4. ὕστερον καὶ τοῖς ταξιάρχοις κοινώσας, &c.

“ ἐθυόμην περὶ αὐτῦ τύτυ, εἰ ἄμεινον εἴη ἄρχεσθαι λέγειν
“ εἰς ὑμᾶς καὶ πράττειν περὶ τύτων, ἢ παντάπασι μηδ'
“ ἅπτεσθαι τῦ πράγματος. Σιλανὸς δέ μοι ὁ μάντις
“ ἀπεκρίνατο, [a] τὸ μὲν μέγιστον, τὰ ἱερὰ καλὰ εἶναι·
“ ([b] ᾔδει γὰρ καὶ ἐμὲ οὐκ ἄπειρον ὄντα, διὰ τὸ ἀεὶ παρεῖ-
“ ναι τοῖς ἱεροῖς) ἔλεξε δὲ ὅτι ἐν τοῖς ἱεροῖς φαίνοιτό τις δό-
“ λος καὶ ἐπιβυλὴ ἐμοί· [c] ὀρθῶς ἄρα, γιγνώσκων ὅτι αὐτὸς
“ ἐπεβούλευε διαβάλλειν με πρὸς ὑμᾶς. [d] Ἐξήνεγκε γὰρ
“ τὸν λόγον ὡς ἐγὼ πράττειν ταῦτα διανοοίμην ἤδη, οὐ πεί-
“ σας ὑμᾶς· Ἐγὼ δὲ, εἰ μὲν ἀποροῦντας ὑμᾶς ἑώρων, τῦτ'
“ ἂν ἐσκόπουν, ἀφ' οὗ ἂν γένοιτο ὥστε λαβόντας ὑμᾶς πό-
“ λιν, τὸν μὲν βυλόμενον, ἀποπλεῖν ἤδη, [e] τὸν δὲ μὴ βου-
“ λόμενον, ἐπεὶ κτήσαιτο ἱκανὰ ὥστε καὶ τοὺς ἑαυτοῦ οἰκεί-
“ ους ὠφελῆσαί τι. Ἐπεὶ δ' ὁρῶ ὑμῖν καὶ τὰ πλοῖα πέμ-
“ ποντας Ἡρακλεώτας καὶ Σινωπεῖς, καὶ μισθὸν [f] ὑπισ-

“ que adeò hâc ipsâ de causâ consulebam exta, num potius esset me initium
“ loquendi et agendi vobiscum de his *rebus* facere, an omnino negotium hoc
“ nè quidem attingere. Vates certè Silanus mihi respondebat exta, quod
“ maximum est, læta esse: (nôrat enim me quoque *muneris illius* non esse
“ imperitum, quippe qui sacris semper adfuerim) aiebat porrò in extis signi-
“ ficari fraudem et insidias adversùs me: nimirum rectè, cùm cognosceret
“ *id* se insidiosè molitum, ut me apud vos criminaretur. Nam rumorem
“ extulit me jam hæc facere cogitare, vobis *in sententiam meam* suadendo non
“ perductis. Ego verò, si vos angustiis premi viderem, id *utique* considerâ-
“ rim, unde fieri posset ut, postquam urbem vos *aliquam* ceperitis, qui vellet,
“ jamjam navigio discederet; qui *jam* nollet, ubi *saltem* eam rerum copiam
“ comparaverit, ut utilitatem suis aliquam adferre possit, *tandem etiam disce-*
“ *deret.* Cùm autem et Heraclienses et Sinopenses navigia vobis mittere

a Τὸ μὲν μέγιστον,] Sic suprà p. 21. οὐκ ἐθέλω ἐλθεῖν, τὸ μὲν μέγιστον, &c.

b Ἤιδει γὰρ καὶ ἐμὲ &c.] Fortassis, ait *Stephanus*, scripsit Xenophon, ᾔδει γὰρ καὶ ἐμὲ οὐκ ἄπειρον, διὰ τὸ ἀεὶ παρεῖναι, τῶν ἱερῶν. alioqui post ἄπειρον ὄντα genitivus μαντικῆς, aliúsve hujusmodi, deesse videri posset. Sed nil mutandum: quippe quia rectè dicitur οὐκ ἄπειρον ὄντα, διὰ τὸ ἀεὶ παρεῖναι τοῖς ἱεροῖς, pro οὐκ ἄπειρον ὄντα τῶν ἱερῶν, διὰ τὸ ἀεὶ παρεῖναι αὐτοῖς.

c Ὀρθῶς ἄρα, γιγνώσκων &c.] Locus sic mihi distinguendus videtur; ut referatur ὀρθῶς ad ἔλεξε. Vulgò, ὀρθῶς ἄρα γιγνώσκων, &c. ut jungatur ὀρθῶς cum γιγνώσκων.

d Ἐξήνεγκε γὰρ τὸν &c.] Sic paulò suprà p. 336. ἐκφέρει εἰς τὸ στράτευμα λόγον, &c. ubi MS. Eton. perperam exhibet εἰσφέρει pro ἐκφέρει.

e Τὸν δὲ μὴ βυλόμενον, &c.] Ex præcedenti membro huc etiam adferendum est ἀποπλεῖν. Sic infrà ἰέναι supprimitur: καὶ ὅτι ἐὰν μέν τις εἰς τὴν Ἑλλάδα μέλλῃ ἰέναι, πρὸς ἑσπέραν δεῖ πορεύεσθαι· ἐὰν δέ τις βύληται εἰς τὺς βαρβάρυς, &c. Cæterùm, οἰκείυς dicit, quos paulò suprà p. 337. dixerat τὺς οἴκοι· de quibus vide p. 182. n. a.

f Ὑπισχνυμένυς ὑμῖν &c.] MS. Eton. ὑπισχνυμένυς ὑμῖν, ὥστε ἐκπλεῖν, ὦ ἄνδρες, ἀπὸ νυμηνίας &c. Sed, ὥστε ἐκπλεῖν ex præcedentibus illis, οἱ Ἡρακλεῶται καὶ οἱ

" χνεμένες ὑμῖν ἄνδρας ἀπὸ νεμηνίας, καλόν μοι δοκεῖ εἶναι " σωζομένες ἔνθα βουλόμεθα, [a] μισθὸν τῆς πορείας λαμ- " βάνειν· καὶ αὐτός τε ἀναπαύομαι ἐκείνης τῆς διανοίας, " καὶ ὁπόσοι πρός με προσῆεσαν, λέγοντες ὡς χρὴ ταῦτα " πράττειν, [b] ἀναπαύσασθαι φημὶ χρῆναι. Οὕτω γὰρ " γινώσκω· [c] ὁμοῦ μὲν ὄντες πολλοὶ, ὥσπερ νυνὶ, δοκεῖτέ ἂν " μοι καὶ ἔντιμοι εἶναι, καὶ ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια· ([d] ἐν γὰρ " τῷ κρατεῖν ἐστὶ καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ τῶν ἡττωμένων) δια- " σπασθέντες δὲ, καὶ κατὰ μικρὰ γενομένης τῆς δυνάμεως, " οὔτ' ἂν τροφὴν δύναισθε λαμβάνειν, οὔτε χαίροντες ἂν [e] ἀ- " παλλάξαιτε. Δοκεῖ οὖν μοι ἅπερ ὑμῖν, ἐκπορεύεσθαι εἰς " τὴν Ἑλλάδα· [f] καὶ ἄν τις μείνῃ, ἢ ἀπολιπὼν τινὰ ληφ-

" videam, et nonnullos ab ineunte statim mense stipendium vobis polliceri, " commodum mihi videtur esse, ut incolumes quò volumus deducti mercedem itineris accipiamus: atque adeò tum ipse cogitatione illâ desisto, tum, " quotquot ad me accesserunt, hæc facienda adfirmantes, iis *eâdem* desistendum aio. Sic enim statuo: si multi quidem unà sitis, utì nunc, et vos in " honore futuros, et commeatus habituros arbitror: (nam in victoriâ situm " est *hoc* etiam, ut *eâ potiti* facultates etiam victorum capiant) sin divulsi " *sitis*, copiæque *vestræ* in exiguas partes redactæ, neque alimentum capere " poteritis, neque *hinc* læti discesseritis. Quapropter mihi quidem perinde " ac vobis placet, in Græciam hinc proficiscendum esse: ac si quis manserit, " vel *suos* prius deserere deprehensus fuerit, quàm totus exercitus in tuto

Σινωπεῖς ἐπηγγέλλοντο ὅστε ἐκπλεῖν, huc tralata videntur.

a Μισθὸν τῆς πορείας] In plerisque editis reperitur μισθὸν τῆς σωτηρίας. MS. Eton. μισθὸν τῆς ἀπορίας. Unde levi mutatione reponendum videtur πορείας: quam lectionem in vertendo loco sequutus est *Leunclav.* necnon vet. vers. Gall. auctor. Suprà p. 334. Οἱ δ' οὖν Ἕλληνες ἐψηφίσαντο κατὰ θάλατταν τὴν πορείαν ποιεῖσθαι. Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν εἶπεν· Ὦ Σινωπεῖς, οἱ μὲν ἄνδρες ᾕρηνται πορείαν, &c. Cæterùm, μισθὸς πορείας hìc dicitur, ut Act. I. 18. μισθὸς τῆς ἀδικίας. Solent enim Græci μισθὸς (uti rectè in *Animadv.* ad *Vorst.* monuit *Vitringa)* passim construere cum genitivo, qui exprimit *factum*, *laborem*, *opus*, pro quo quis accipit mercedem. Itaque meritò idem vir doctus *Vorstii* judicium improbat, qui μισθὸν ἀδικίας, loco citato, pro ἄδικον, per hebraïsmum dici statuerat.

b Ἀναπαύσασθαι] MS. Eton. ἀναπαύεσθαι. Sed tempus non mutandum. Noster sic infrà paulò, — πειρᾶσθαι πεῖσαι. Et — ἐκέλευσε τὸν κήρυκα συλλέξαι ἀγοράν. Vide p. 92. n. b.

c Ὁμοῦ μὲν ὄντες] Ità legendum è MSto Eton. Vulgo, ὁμοῦ μὲν γὰρ ὄντες. *Stephanus* etiam particulam γὰρ post μὲν expungendam statuit.

d Ἐν γὰρ τῷ κρατεῖν &c.] Vide p. 178. n. b.

e Ἀπαλλάξαιτε.] Sic rectè scribendum censuit *Steph.* ut conveniat cum δύναισθε. In libris antehac editis est ἀπαλλάξητε: in MSto Eton. ἀπαλλάξετε, omnino malè.

f Καὶ ἄν τις μείνῃ, ἢ ἀπολιπὼν &c.] Ità plerique editi. In MSto Eton. legitur ἄν τις μέν τι ἀπολιπὼν ληφθῇ, &c. Unde reposuerim, καὶ ἄν τις μέντοι ἀπολιπὼν ληφθῇ, &c. nam cætera salvo sensu abesse possunt.

“ θῇ, πρὶν [a] ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι πᾶν τὸ στράτευμα, κρίνεσ-“ θαι αὐτὸν ὡς ἀδικοῦντα. Καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἔφη, ταῦτα, [b] “ αἱρέτω τὴν χεῖρα.” Ἀνέτειναν πάντες.

Ὁ δὲ Σιλανὸς ἐβόα, καὶ ἐπεχείρει λέγειν ὡς δίκαιον εἴη ἀπιέναι τὸν βυλόμενον. Οἱ δὲ στρατιῶται οὐκ ἠνείχοντο, ἀλλ᾽ ἠπείλουν αὐτῷ, εἰ λήψονται [c] ἀποδιδράσκοντα, ὅτι τὴν δίκην ἐπιθήσοιεν. [d] Ἐντεῦθεν, ἐπεὶ ἔγνωσαν οἱ Ἡρακλεῶται ὅτι ἐκπλεῖν δεδογμένον εἴη, καὶ Ξενοφῶν αὐτὸς [e] ἐπεψηφικὼς εἴη, τὰ μὲν πλοῖα πέμπυσι, [f] τὰ δὲ χρήματα, ἃ ὑπέσχοντο Τιμασίωνι καὶ Θώρακι, [g] ἐψευσμένοι ἦσαν τῆς μισθοφορᾶς. Ἐνταῦθα ἐκπεπληγμένοι ἦσαν, καὶ ἐδεδίεσαν τὴν στρατιὰν, οἱ τὴν μισθοφορὰν ὑπεσχημένοι. [h] Καὶ παραλαβόντες ἔτοι καὶ τὺς ἄλλυς στρατηγὺς, οἷς ἀνεκεκοίνωτο ἃ πρόσθεν ἔπραττον, (ἅπαντες δ᾽ ἦσαν, πλὴν [i] Νέωνος τοῦ Ἀσιναίυ, ὃς Χειρισόφῳ [k] ὑπεστρατήγει· Χειρίσοφος

“ constiterit, eum tanquam injuriæ reum esse damnandum. Et cuicunque, “ inquit, hæc *agi* placet, manum tollat.” Sustulerunt omnes.

At Silanus vociferabatur, ac dicere conabatur æquum esse ut, qui vellet, abiret. Non ferebant *hoc* milites, sed minabantur, se in eum animadversuros, si fugam ipsum moliri deprehenderent. Mox deinde, ubi Heraclienses intellexissent decretum de navigatione factum esse, Xenophontémque ipsum *militum* exquisivisse suffragia, navigia quidem *illi* mittunt, sed ad pecuniam *quod attinet*, quam Timasioni et Thoraci promiserant, *in eâ quidem* in stipendium *militibus dandâ hos* fefellerunt. Tum verò illi, qui stipendium polliciti fuerant, perterrefacti erant, et ab exercitu sibi metuere cœperunt. Itaque adsumptis hi cæteris etiam ducibus, quibuscum *ea* communicata erant, quæ priùs gesserant, (*et* erant *horum in numero* omnes, *præter* Neonem Asinensem, qui vicariam Cherisopho-ducis operam præstabat; Che-

a Ἐν ἀσφαλεῖ] Vide p. 180. n. k.

b Αἱρέτω] MS. Eton. φεράτω. Confer p. 181. n. f.

c Ἀποδιδράσκοντα,] Adi, si placet, p. 30. n. f.

d Ἐντεῦθεν,] Respice sis p. 318. n. d.

e Ἐπεψηφικὼς εἴη,] Lege pag. 294. n. a. Unde constabit, interpretes vim verbi parum accepisse, qui verterint *suffragio suo comprobâsset*.

f Τὰ δὲ χρήματα,] Supple κατά. quâ de ellipsi vide p. 329. n. d. et p. 328. n. f.

g Ἐψευσμένοι ἦσαν &c.] Ad Heracleotas referenda videntur, atque adeò significatione activâ accipienda, utì suprà p. 21. ubi vide n. b. Trajectione usus est verborum; quæ sic, opinor, suppleveris et in constructionis ordinem redegeris, ἐψευσμένοι δὲ ἦσαν κατὰ τὰ χρήματα τῆς μισθοφορᾶς, ἃ ὑπέσχοντο &c. Confer p. 313. n. a. et p. 155. n. e. Alioquin voces τῆς μισθοφορᾶς delendas censuerim.

h Καὶ παραλαβόντες] MS. Eton. παραλαβόντες ἂν &c. imperitè: nam in τῷ καὶ inesse vim τῦ ἂν sæpè suprà monui. Adi p. 304. n. a.

i Νέωνος τῦ Ἀσιναίυ, &c.] Cujus etiam meminerat p. 305. ἀντὶ δὲ Χειρισόφυ Νέων ὁ Ἀσιναῖος &c.

k Ὑπεστρατήγει·] Extat quidem hoc verbum in lexicis, at sine auctore. Tu vide sis p. 160. n. d.

[a] δὲ ἐ παρῆν) ἔρχονται πρὸς Ξενοφῶντα, καὶ λέγουσιν, ὅτι μεταμέλοι αὐτοῖς, καὶ δοκοίη κράτιστον εἶναι πλεῖν εἰς Φᾶσιν, ἐπεὶ πλοῖα ἐκεῖ ἐστι, καὶ κατασχεῖν τὴν Φασιανῶν χώραν. [b] Αἰήτου δ' υἱὸς ἐτύγχανε βασιλεύων αὐτῶν. Ξενοφῶν δ' ἀπεκρίνατο ὅτι οὐδὲν ἂν τούτων εἴποι εἰς τὴν στρατιάν· ὑμεῖς δὲ συλλέξαντες, ἔφη, εἰ βούλεσθε, λέγετε. Ἐνταῦθα ἀποδείκνυται Τιμασίων ὁ Δαρδανεὺς γνώμην μὴ ἐκκλησιάζειν, ἀλλὰ τοὺς ἑαυτοῦ ἕκαστον λοχαγοὺς πρώτους [c] πειρᾶσθαι πεῖσαι. Καὶ ἀπελθόντες ταῦτα ἐποίουν.

Οἱ δὲ στρατιῶται ἀνεπύθοντο ταῦτα πραττόμενα. Καὶ ὁ Νέων λέγει ὡς Ξενοφῶν, ἀναπεπεικὼς τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς, διανοεῖται ἄγειν ἐξαπατήσας τοὺς στρατιώτας πάλιν εἰς Φᾶσιν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ στρατιῶται χαλεπῶς ἔφερον· καὶ σύλλογοι ἐγίγνοντο, [d] καὶ κύκλοι συνίσταντο· καὶ μάλα φοβεροὶ ἦσαν, μὴ ποιήσειαν οἷα καὶ τοὺς τῶν Κόλχων κήρυκας ἐποίησαν, καὶ [e] τοὺς ἀγορανόμους· ὅσοι γὰρ

risophus enim non aderat) ad Xenophontem veniunt, ac sui se consilii pœnitere aiunt, optimúmque *adeò sibi jam* videri ut in Phasin navigarent, quandoquidem ibi adsunt navigia, ac Phasianorum occuparent agrum. Eorum autem *id temporis* rex erat Æetæ filius. Respondit Xenophon nihil horum ad exercitum se relaturum: at vos, inquit, si vultis, coactis *militibus*, *hæc* exponite. Ibi tum Timasion Dardanius apertè se sentire dicit concionem non esse advocandam, sed singulos adniti debere, ut suos primùm cohortium ductores in hanc sententiam adducant. Itaque digressi *à se invicem* id, *quod suaserat ille*, agebant.

Milites autem hæc agi inaudîerant. Et Neon ait Xenophontem, ducibus cæteris in suam sententiam penitùs adductis, *de hoc* cogitare, ut milites fraude deceptos in Phasin rursùs ducat. *Quod* cùm audiissent milites, graviter ferebant; ac cœtus *jam* fiebant; circulíque consistebant: atque adeò timorem *omnibus* ingentem injiciebant, nè patrarent ea, quæ in Colchorum præcones, et rerum venalium curatores patrârant: nam quotquot *horum* in

a Δὲ ἐ παρῆν] MS. Eton. δὲ οὔπω &c. De primâ illâ particulâ lege p. 123. n. d.

b Αἰήτου δ' υἱὸς] Malè in *Steph*. edit. legitur υἱωνὸς, et in ejusdem margine υἱιδοῦς. MS. Eton. et cæteræ editiones receptam scripturam præstant.

c Πειρᾶσθαι] Vide p. 292. n. g. et ibid. n. c.

d Καὶ κύκλοι συνίσταντο·] Consule K. Π. p. 436. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

e Τοὺς ἀγορανόμους·] *Hesych*. Ἀγορανόμος, δικαστὴς, ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ νέμων τὸ δίκαιον. *Suid*. et Etymol. m. Ἀγορανόμοι, οἱ τὰ κατὰ τὴν ἀγορὰν ὤνια διοικοῦντες ἄρχοντες. *Phavor*. Ἀγορανόμος, ὁ τῆς ἀγορᾶς ἐπιμελούμενος, ὅπως πωλοῖντο τὰ ὤνια.

μοὴ εἰς τὴν θάλατταν κατέφυγον, κατελεύσθησαν. Ἐπεὶ δὲ ᾐσθάνετο ὁ Ξενοφῶν, ἔδοξεν αὐτῷ ὡς τάχιστα συναγαγεῖν αὐτῶν [a] ἀγορὰν, καὶ μὴ ἐᾶσαι συλλεγῆναι αὐτομάτους· καὶ ἐκέλευσε τὸν κήρυκα [b] συλλέξαι ἀγοράν. Οἱ δ', ἐπεὶ τοῦ κήρυκος ἤκουσαν, συνέδραμον καὶ μάλα ἑτοίμως. Ἐνταῦθα Ξενοφῶν τῶν μὲν στρατηγῶν οὐ κατηγόρει ὅτι ἦλθον πρὸς αὐτὸν, λέγει δὲ ὧδε,

"Ἀκούω τινὰ διαβάλλειν, ὦ ἄνδρες, ἐμὲ, ὡς ἐγὼ ἄρα "ἐξαπατήσας ὑμᾶς μέλλω ἄγειν εἰς Φᾶσιν. Ἀκούσατε "οὖν μου, πρὸς θεῶν· καὶ ἐὰν μὲν ἐγὼ φαίνωμαι ἀδικῶν, "οὐ χρή με ἐνθένδε ἀπελθεῖν, πρὶν ἂν δῶ τὴν δίκην· ἂν δ' "ὑμῖν φαίνωνται ἀδικοῦντες οἱ ἐμὲ διαβάλλοντες, οὕτως "αὐτοῖς χρῆσθε, ὥσπερ ἄξιον. Ὑμεῖς δὲ ἐπίστασθε δήπου "ὁπόθεν ὁ ἥλιος ἀνίσχει, καὶ ὅποι δύεται· καὶ ὅτι, ἐὰν μέν "τις εἰς τὴν Ἑλλάδα μέλλῃ ἰέναι, πρὸς ἑσπέραν δεῖ πο"ρεύεσθαι· [c] ἐὰν δέ τις βούληται εἰς τοὺς βαρβάρους, "[d] τοὔμπαλιν πρὸς ἕω. [e] Ἔστιν οὖν ὅστις [f] τοῦτο δύναιτ'

mare non confugerunt, lapidibus erant obruti. Xenophon ubi rem animadvertit, visum est ei quamprimùm *eorum* concionem advocandam esse, neque permittendum ut sponte suâ coïrent: atque adeò præconi mandat, ut eos in concionem convocaret. Illi, cùm præconem audiissent, concurrebant, et *quidem* cupidissimé. Ibi tum Xenophon duces *de eo* non accusabat, quòd ad ipsum venerant, verùm in hanc sententiam loquutus est,

"Audio, milites, quendam me *vobis* criminari, quasi vos utique fraude de"ceptos ad Phasin ego ducturus sim. Quapropter me, per deos immortales, "audite; ac si quidem manifestus fuero injuriæ, nequaquam par est ut prius "hinc discedam, quàm pœnas dedero; sin vobis compertum fuerit illos, qui "me criminantur, injurios esse, sic eos tractetis *velim*, ut æquum est. Vos "autem nôstis, opinor, quâ parte sol oriatur, et ubi occidat: nôstis etiam, si "quis in Græciam iter perrecturus sit, ei *solem* versùs occidentem pergen"dum esse; sin quis ad barbaros *se conferre* velit, contrà ad solis ortum *iter* "*ei dirigendum esse.* Estne ergo qui hâc in re vos fallere possit, *si dicat* so-

a Ἀγορὰν,] Quid aliàs, et sæpissimè quidem apud Nostrum, significet vox ista, videre est p. 291. n. b. Huc quadrat *Suidæ* expositio, Ἀγορά· ἡ ἐκκλησία: quo sensu passim apud Homerum venit.

b Συλλέξαι] MS. Eton. συλλέγειν, ut suprà modò p. 343. pro vulgato παῦσαι exhibet παῦσειν. Sed lege paulò suprà notata ad ἀναπαύσασθαι, p. 341. n. b.

c Ἐὰν δέ τις βούληται εἰς &c.] Post verbum supple ἰέναι, et confer p. 340. n. e.

d Τοὔμπαλιν] Adi p. 237. n. c.

e Ἔστιν οὖν ὅστις] Lege p. 68. n. d.

f Τοῦτο δύναιτ' ἂν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι] Ante τοῦτο intellige κατά. Eadem reperitur verbi hujusce cum duplici accusativo constructio Κ. II. pag. 178. Edit. Oxon.

" ἂν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, ὡς ὁ ἥλιος ἔνθα μὲν ἀνίσχει, δύεται
" δ' ἐνταῦθα· ἔνθεν δὲ δύεται, ἀνίσχει δ' ἐντεῦθεν; Ἀλλὰ
" μὴν καὶ τοῦτό γε [a] ἐπιστάμεθα, ὅτι ὁ Βορέας μὲν ἔξω
" τοῦ Πόντου εἰς τὴν Ἑλλάδα φέρει, Νότος δὲ εἴσω εἰς
" Φᾶσιν· [b] καὶ λέγετε ὅταν ὁ Βοῤῥᾶς πνέῃ, ὡς καλοὶ πλοῖ
" εἰσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. [c] Τοῦτο οὖν ἐστιν ὅπως τὶς ἂν
" ἐξαπατήσαι, ὥστ' [d] ἐμβαίνειν, ὁπόταν Νότος πνέῃ; [e] Ἀλ-
" λὰ γὰρ ὑμᾶς, ὁπόταν γαλήνη ᾖ, ἐμβιβῶ; [f] Οὐκ οὖν
" ἐγὼ μὲν ἐν ἑνὶ πλοίῳ πλευσοῦμαι, ὑμεῖς δὲ τοὐλάχιστον
" ἐν ἑκατόν; Πῶς ἂν οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ἢ βιασαίμην σὺν ἐμοὶ
" πλεῖν μὴ βουλομένους, ἢ ἐξαπατήσας ἄγοιμι; [g] Ποιῶ δ'
" ὑμᾶς ἐξαπατηθέντας καὶ καταγοητευθέντας ὑπ' ἐμοῦ
" ἥκειν εἰς Φᾶσιν· [h] καὶ δὲ καὶ ἀποβαίνομεν εἰς τὴν χώραν·
" γνώσεσθε δήπου ὅτι οὐκ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐστέ· καὶ ἐγὼ μὲν
" ἔσομαι ὁ ἐξηπατηκὼς εἰς ὑμᾶς, ὑμεῖς δὲ οἱ ἐξηπατημένοι,

" lem isthic oriri, ubi occidit; ibi occidere, quà oritur? Quin hoc etiam novi-
" mus, Boream extra Pontum in Græciam *naves* agere, Notum intrò in Pha-
" sin: atque adeò dicitis, flante Boreâ, navigationes in Græciam esse secun-
" das. Ergóne hoc fieri possit, ut quis *vos ità* decipiat, ut *naves*, Noto flante,
" conscendatis? At vos *in naves*, cùm *maris* fuerit tranquillitas, imponam? Non
" igitur ego navi unâ vehar, vos minimùm centum? Quâ ergo ratione vos ego
" vel invitos mecum navigare cogam, vel fraude deceptos ducam? Verùm
" fac, deceptos et *quibusdam quasi* præstigiis à me delinitos ad Phasin vos
" venire; et verò etiam in regionem *de navibus* egredi: intelligetis certè vos
" in Græciâ non esse; et ego quidem vos qui deceperim unus ero, vos verò,

1727. *ἃ μὲν ἐβουλήθης ἐξαπατῆσαι αὐτὸν* &c.

a Ἐπιστάμεθα,] MS. Eton. ἐπίστασθε.

b Καὶ λέγετε ὅταν &c.] In MSto Eton. et nonnullis edit. legitur, *καὶ ἀεὶ λέγετε ὅτι ὁ βοῤῥᾶς πνεῖ, ὥστε καλὸν πλοῖα εἶναι, καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὴν Ἑλλάδα.* Paulò aliter quidam, *καὶ ἀεὶ λέγετε ὅτι ὁ βοῤῥᾶς πνεῖ, ὥστε καλοὶ πλοῖ εἰσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα.* Lectionem ipse amplexus sum, quam *Stephano* placuisse video.

c Τοῦτο οὖν &c.] Supple *κατὰ*, ut p. præced. n. f. Cæterùm, inter *ἂν* et *ἐξαπατήσαι* MS. Eton. exhibet *ὑμᾶς*.

d Ἐμβαίνειν,] Intellige *εἰς ναῦς* vel *πλοῖα*. Ἐλλειπτικῶς itidem scripsit *Apollon. Rhod.* l. 1. v. 1275 et seq. — *ὦκα δὲ Τῖφυς*
Ἐσβαίνειν ὀρόθυνεν ἐπαύρεσθαί τ' ἀνέμοιο.
Οἱ δ' εἴσβαινον ἄφαρ λελιημένοι.

e Ἀλλὰ γὰρ &c.] In MSto Eton. et editis quibusdam reperitur Ἀλλ' ἄρα &c. quæ lectio interrogatione vacat.

f Οὐκ οὖν &c.] In edit. *Steph.* scribitur *οὐκοῦν ἐγὼ* &c. sine interrogatione.

g Ποιῶ] Vim eandem huic verbo tribuit Noster Κ. Π. p. 136. Edit. Oxon. 1727. *τοῦτο γὰρ ἀεὶ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν δεῖ.* Cæterùm, *καταγοητεύω*, à quo deductum participium mox sequitur, in lexicis sine auctore reperitur. Eo tamen usus etiam est Noster Κ. Π. p. 570. Edit. ejusd. *ἀλλὰ καὶ καταγοητεύων ὥστε* &c.

h Καὶ δὲ καὶ &c.] Quid si sic? *εἰ δὲ καὶ* &c.

" ἐγγὺς μυρίων, ἔχοντες ὅπλα. Πῶς ἂν οὖν εἷς ἀνὴρ μᾶλ-
" λον δοίη δίκην, ἢ οὕτω περὶ αὐτοῦ τε καὶ ὑμῶν βουλευό-
" μενος; Ἀλλ' οὗτοί εἰσιν οἱ λόγοι ἀνδρῶν ἠλιθίων, καὶ
" ἐμοὶ φθονούντων, ὅτι ἐγὼ ὑφ' ὑμῶν τιμῶμαι. Καί τοι
" οὐ δικαίως γ' ἄν μοι φθονεῖεν. Τίνα γὰρ αὐτῶν κωλύω
" ἢ λέγειν, εἴ τις τὶ δύναται, ἀγαθὸν ἐν ὑμῖν, ἢ μάχεσ-
" θαι, εἴ τις ἐθέλοι, ὑπὲρ ὑμῶν τε καὶ ἑαυτοῦ, ἢ ἐγρηγο-
" ρέναι περὶ τῆς ὑμετέρας ἀσφαλείας ἐπιμελόμενον; [a] Τί
" γάρ; ἄρχοντας αἱρουμένων ὑμῶν ἐγὼ τίνι ἐμποδών εἰμι;
" [b] Παρίημι, ἀρχέτω· μόνον ἀγαθόν τι ποιῶν φαινέσθω.
" Ἀλλὰ γὰρ ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ περὶ τούτων τὰ εἰρημένα· εἰ δέ
" τις ὑμῶν [c] ἢ αὐτὸς ἂν ἐξαπατηθῆναι οἴεται ταῦτα, ἢ ἄλ-
" λον ἐξαπατῆσαι ταῦτα, λέγων διδασκέτω. Ὅταν δὲ

" qui decepti fueritis, ferè decies mille homines, armis instructi. Qui ergo
" possit vir unus pœnas certiùs dare, quàm si hoc pacto tum sibi tum vobis
" consulat? At sermones hi stultorum sunt hominum, ac mihi invidentium,
" quòd à vobis honore adficior. Verùm non jure sanè mihi invident. Nam
" quem eorum impedio quominùs vel apud vos proferat, si quis, ex usu quod
" sit, quid *proferre* valeat; vel pro vobis ac seipso pugnet, si quis *ità* velit;
" vel pro incolumitate vestrâ solicitè vigilet? Quid enim? magistratus cùm
" vos legistis egóne cuiquam sum impedimento? Cedo, *quivis* imperet: modò
" commodi quid *vobis* se parare declaret. Sed mihi satis sunt de his dicta:
" quòd si quis vestrûm vel seipsum in his deceptum fore putat, vel alium
" hæc decepisse, verbis *id* exponat. Cùm verò vobis horum sit satis, nè prius

a *Τί γάρ; ἄρχοντας* &c.] Loci vulgaris interpunctio sic se habet, *τί γὰρ ἄρχοντας* &c. quam qui probet, scribat is oportet mox infrà *τινὶ*, non *τίνι*.

b *Παρίημι, ἀρχέτω*] Erumpit tandem Xenophontis indignatio, quam moverant ea, quæ scripta sunt p. 336, 337 et seq. In primis autem respicere videtur Thoracem illum Bœotium, de quo p. 338.

c *Ἢ αὐτὸς ἂν ἐξαπατηθῆναι* &c.] Vulgò locus sic solet distingui, *ἢ αὐτὸς ἂν ἐξαπατηθῆναι οἴεται ταῦτα, ἢ ἄλλον ἐξαπατῆσαι ταῦτα λέγων, διδασκέτω.* atque ità accipi, quasi *λέγων* similiter cum *οἴεται* et *ἐξαπατῆσαι* construeretur, atque *αὐτὸς* cum *οἴεται* et *ἐξαπατηθῆναι*. Elegans autem est hæc et usitatissima structura; illa, *γνώμην ἐμήν*, non toleranda. Nam cùm oratio (uti loquuntur Grammatici) in eâdem subsistit personâ, nominativus ritè infinitivo præponitur: at mutatâ personâ, mutari solet etiam casus. Utriusque regulæ partis exemplum unus suppeditat locus, pag. 243. *Ὁ δὲ ἔλεγεν ὅτι σπείσασθαι βούλοιτο, ἐφ' ᾧ μήτ' αὐτὸς τοὺς Ἕλληνας ἀδικεῖν, μήτ' ἐκείνους καίειν* &c. ubi rectissimè licèt *αὐτὸς* ante *ἀδικεῖν* ponatur, haud tamen ferri posset *ἐκεῖνοι* ante *καίειν*. Pari ratione rejiciendum est *λέγων* ante *ἐξαπατῆσαι*, quocum verbo si construendum sit participium illud, in *λέγοντα* mutatum oportuit. Quare, mutato tantùm puncti unius loco, atque adeò *λέγων* cum *διδασκέτω* conjuncto, sanitati constructionis optimè consultum videtur. Cæterùm, Steph. suspicatur Xenophontem scripsisse *ἢ αὐτὸς ἂν — ἐξαπατηθῆναι οἴεται ταῦτα ἀκούων, ἢ ἄλλον* &c. Sed illud *ἀκούων* recipi nolim.

"[a] τούτων ἄλις ἔχητε, μὴ ἀπέλθητε, πρὶν ἂν ἀκούσητε οἷον ὁρῶ ἐν τῇ στρατιᾷ ἀρχόμενον πρᾶγμα· ὃ εἰ ἔπεισι, καὶ ἔσται οἷον [b] ἐπιδείκνυσιν, ὥρα ἡμῖν βουλεύεσθαι περὶ ἡμῶν αὐτῶν, μὴ κάκιστοί τε καὶ αἴσχιστοι ἄνδρες φανῶμεν καὶ [c] πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων, καὶ φιλίων καὶ πολεμίων, καὶ καταφρονηθῶμεν." Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ στρατιῶται, ἐθαύμασάν τε τί εἴη, καὶ λέγειν ἐκέλευον. Ἐκ τούτου ἄρχεται πάλιν, "Ἐπίστασθέ που ὅτι χωρία ἦν ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς βαρβαρικοῖς φίλια τοῖς Κερασουντίοις, ὅθεν κατιόντες τινὲς καὶ [d] ἱερεῖα ἐπώλουν ἡμῖν, καὶ [e] ἄλλα ὧν εἶχον. Δοκοῦσι δέ μοι καὶ ὑμῶν τινὲς [f] εἰς τὸ ἐγγυτάτω χωρίον τούτων ἐλθόντες, ἀγοράσαντές τι πάλιν ἐλθεῖν. Τοῦτο καταμαθὼν Κλεάρατος ὁ λοχαγὸς ὅτι μικρὸν εἴη, καὶ ἀφύλακτον, διὰ τὸ [g] φίλιον νομίζειν εἶναι, ἔρχεται ἐπὶ αὐτοὺς νυκτὸς ὡς πορθήσων, οὐδενὶ ἡμῶν εἰπών. Διενενόητο δέ, [h] εἰ λάβοι τὸ χωρίον, εἰς μὲν τὸ στράτευμα μηκέτι

"discedite quàm audiveritis, cujusmodi facinus in exercitu cœptum videam; quod si porrò serpserit, ac evaserit ejusmodi quod *futurum* videtur, tempus est ut de nobis ipsis consulamus, nè flagitiosissimi *omnium* ac turpissimi tum erga deos tum erga homines, et erga fœderatos et erga hostes reperiamur, atque *etiam* contemnamur." Hæc cùm audiissent milites, et quid illud esset mirati sunt, et eum ut *rem* exponeret hortabantur. Tum rursus initio *dicendi* facto, "Scitis certè, *inquit Xenophon*, barbarorum in montibus oppida quædam fuisse Cerasuntiis fœdere conjuncta, unde cùm descenderent nonnulli nobis animalia vendebant, aliásque res, quarum ipsis erat copia. Vestrûm etiam nonnullos existimo in horum oppidum, quod proximè *à nobis* aberat, profectos emisse aliquid ac *deinde in castra* revertisse. Hoc verò posteaquam cohortis ductor Clearatus animadvertisset parvum esse, nullóque præsidio munitum, propterea quòd *nobis incolæ suum oppidum* amicum esse putarent, noctu ad eos spe direptionis venit, re cum nemine nostrûm communicatâ. Statuerat autem, oppidum si cepisset, ad

a Τούτων ἄλις ἔχητε,] Sic *Æschin.* dial. 3. sect. 13. ἅλις ἔσχον τοῦ βήματος.

b Ἐπιδείκνυσιν,] *Scil.* ἑαυτό. quale supplementum aliàs sæpè postulari ostendimus suprà p. 240. n. c. Adde Marc. IV. 29.

c Πρὸς θεῶν καὶ &c.] Adi sis p. 132. n. g.

d Ἱερεῖα] Lege p. 244. n. c.

e Ἄλλα ὧν &c.] Vide sis p. 26. n. c.

f Εἰς τὸ ἐγγυτάτω χωρίον] Ità MS. Eton. edit. *Steph.* aliæque vet. Eodem ferè modo suprà p. 106. dixit εἰς τὰς ἐγγυτάτω κώμας &c. In *Leunclav.* edit. legitur χωρίων, quod et recentior quædam exhibet.

g Φίλιον νομίζειν εἶναι,] *Scil.* τοὺς ἐνοικοῦντας: quam vocem respicit pronomen αὐτοὺς, quod mox sequitur. Confer p. 84. n. f.

h Εἰ λάβοι τὸ χωρίον,] MS. Eton. εἰ λάβοι τόδε τὸ χωρίον.

" ἐλθεῖν, [a] ἐμβὰς δ' εἰς πλοῖον, ἐν ᾧ ἐτύγχανον οἱ σύσκηνοι
" αὐτοῦ παραπλέοντες, καὶ ἐνθέμενος εἴ τι λάβοι, ἀποπλέων
" οἴχεσθαι ἔξω τοῦ Πόντου. Καὶ ταῦτα συνωμολόγησαν
" αὐτῷ [b] οἱ ἐν τῷ πλοίῳ σύσκηνοι, ὡς ἐγὼ νῦν αἰσθάνομαι.
" Παρακαλέσας οὖν ὁπόσους ἔπειθεν, ἦγεν ἐπὶ τὸ χωρίον.
" Πορευόμενον δὲ αὐτὸν φθάνει ἡμέρα γενομένη, καὶ συ-
" στάντες οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἰσχυρῶν τόπων βάλλοντες καὶ
" παίοντες, τόν τε Κλεάρατον ἀποκτείνουσι καὶ τῶν ἄλλων
" συχνούς· οἱ δέ τινες καὶ εἰς Κερασοῦντα αὐτῶν ἀποχωροῦ-
" σι. Ταῦτα δ' ἦν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἡμεῖς δεῦρο ἐξωρμῶμεν
" πεζῇ. Τῶν δὲ παραπλεόντων ἔτι τινὲς ἦσαν ἐν Κερασοῦν-
" τι, [c] οὔπω ἀνηγμένοι. Μετὰ τοῦτο, ὡς οἱ Κερασούντιοι
" λέγουσιν, ἀφικνοῦνται τῶν ἐκ τοῦ χωρίου τρεῖς [d] ἄνδρες
" τῶν γεραιτέρων, [e] πρὸς τὸ κοινὸν τὸ ἡμέτερον [f] χρῄζοντες
" ἐλθεῖν. Ἐπεὶ δὲ ἡμᾶς οὐ κατέλαβον, πρὸς τοὺς Κερα-

" exercitum posthac non redire, sed conscensâ navi, quâ contubernales ipsius
" litus *tum* fortè legebant, *in*que *eam* impositis, si quas ceperit, rebus, extra
" Pontum navigando se proripere. Ac de his cum ipso pacti fuerant in navi
" contubernales, utì nunc animadverto. Cùm igitur evocâsset quoscunque
" suadendo *ad se* adlicere poterat, ad oppidum *eos* duxit. Ipsum autem orta
" dies iter facientem antevertit, factóque concursu hominum, qui de locis
" munitis jaculis *illos* petebant feriebántque, et Clearatum *ipsum* occidunt et
" ex aliis complures; eorum autem nonnulli etiam in Cerasuntem se recepe-
" runt. Hæc eo *gesta* erant die, quo nos huc itinere pedestri pergere *cœpi*-
" *mus*. Ex iis verò, qui litus legerant, apud Cerasuntem adhuc erant non-
" nulli, navibus *è portu* nondum solutis. Secundùm hoc, utì *quidem* Cera-
" suntii narrant, de senioribus viri tres ex oppido veniunt, qui ad corpus hoc
" nostrum accedere vellent. Cùm autem nos *isthic* non offendissent, ad Ce-

a Ἐμβὰς δ' εἰς πλοῖον,] MS. Eton. *εἰσβὰς δ' εἰς &c.* Sed satìs sana est vulgata scriptura.

b Οἱ ἐν τῷ πλοίῳ] Adfertur et hæc lectio, *οἱ ἐκ τοῦ πλοίου*, cui recepta omnino anteferenda est.

c Οὔπω ἀνηγμένοι.] Scil. *ἐκ τοῦ λιμένος*. Quibus opponuntur *κατηγμένοι*, utì videre est p. 293. n. a. Cæterùm, voces istæ cum, quæ proximè sequuntur, istis, *Μετὰ τοῦτο, ὡς οἱ Κερασούντιοι*, in MSto Eton. malè desunt.

d Ἄνδρες τῶν γεραιτέρων,] Vide p. 218. n. c.

e Πρὸς τὸ κοινὸν &c.] Nomen hoc pro totâ civitate quâvis iterum iterúmque adhibet Noster. Κ. Π. p. 12. Edit. Oxon. 1727. *ἤν τι δέωνται ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ.* p. 59. *ἔπεμπε πρός τι τὸ κοινὸν, καὶ &c.* p. 60. *τὸ Περσῶν κοινόν.* p. 130. *καὶ ὠφελοῦντα τὸ κοινὸν, &c.* p. 394. *εὐθὺς ἔπεμπε πρός τι τὸ Περσῶν κοινὸν, &c.* alibi. Denotat hìc, *ἐγῷμαι*, universum Græcorum corpus, eósque in primis, quorum erat utilitati communi prospicere.

f Χρῄζοντες] Respice p. 203. n. c.

“ σουντίους ἔλεγον ὅτι θαυμάζοιεν, τί ἡμῖν δόξειεν ἐλθεῖν “ [a] πρὸς αὐτούς. [b] Ἐπεὶ μέντοι σφᾶς λέγειν ἔφασαν ὅτι “ οὐκ ἀπὸ κοινοῦ γένοιτο τὸ πρᾶγμα, ἥδεσθαί τε αὐτοὺς “ καὶ μέλλειν πλεῖν δεῦρο, ὡς [c] ἡμῖν λέξειαν τὰ γενόμενα, “ καὶ τοὺς νεκροὺς θάπτειν αὐτοὺς κελεύειν λαβόντας τοὺς “ [d] τούτου δεομένους. Τῶν δ᾽ ἀποφυγόντων τινὲς Ἕλληνες “ ἔτυχον ἔτι ὄντες ἐν Κερασοῦντι· [e] αἰσθόμενοι δὲ τοὺς βαρ- “ βάρους ὅποι ἴοιεν, αὐτοί τε ἐτόλμησαν βάλλειν τοῖς λίθοις, “ καὶ τοῖς ἄλλοις διεκελεύοντο. Καὶ οἱ ἄνδρες ἀποθνήσ- “ κουσι, τρεῖς ὄντες [f] οἱ πρέσβεις, καταλευσθέντες. Ἐπεὶ “ δὲ τοῦτο ἐγένετο, ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς οἱ Κερασούντιοι, καὶ “ λέγουσι τὸ πρᾶγμα· καὶ ἡμεῖς οἱ στρατηγοὶ ἀκούσαντες “ [g] ἠχθόμεθα τοῖς γεγενημένοις, καὶ ἐβουλευόμεθα σὺν “ τοῖς Κερασουντίοις, πῶς ἂν ταφείησαν οἱ τῶν Ἑλλήνων “ νεκροί. Συγκαθήμενοι δ᾽ [h] ἔξωθεν τῶν ὅπλων, ἐξαίφνης “ ἀκούομεν θορύβου πολλοῦ, παῖε, παῖε, βάλλε, βάλλε. “ Καὶ τάχα δὴ ὁρῶμεν πολλοὺς προσθέοντας, λίθους δ᾽

“ rasuntios aiebant mirari se, quamobrem nobis visum fuerit ipsos invadere. “ At deinde se respondisse aiunt *Cerasuntii* non communi *Græcorum* consilio “ facinus admissum esse, eósque *hoc audito* lætatos esse, atque *adeò* huc navi- “ gaturos, ut quid accidisset nobis exponerent, et cadavera jubere eos qui “ vellent ad sepulturam recipere. Erant fortè adhuc Cerasunte Græci qui- “ dam ex iis, qui *eò* fugâ se receperant: qui cùm animadvertissent quò bar- “ bari tenderent, tum ipsi lapidibus *eos* petere ausi sunt, tum alios *idem ut* “ *facerent* hortabantur. Itaque viri *illi*, tres *numero* legati, lapidibus obruti “ mortem occubuerunt. Posteaquam hoc patratum erat, veniunt ad nos Ce- “ rasuntii, et facinus exponunt: atque *rem* ubi nos duces audivimus, graviter “ ferebamus quod acciderat, et quo pacto Græcorum cadavera sepeliri possent, “ cum Cerasuntiis deliberabamus. Dum verò consedimus extra castra, subi- “ tò tumultum audimus ingentem clamantium, cæde, cæde, feri, feri. Ac con- “ festim sanè multos adcurrentes videmus, qui partim lapides in manibus ha-

a Πρὸς αὐτούς.] MS. Eton. ἐπὶ αὐτούς. Sic suprà modò, ἔρχεται ἐπὶ αὐτοὺς &c. Sed utroque modo rectè dicitur.

b Ἐπεὶ μέντοι &c.] Censuit *Stephanus* ἐπεὶ in locum τοῦ ἔπειτα irrepsisse. Tu vide sis Κ. Π. p. 81. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

c Ἡμῖν] Sic MS. Eton. Vulgò, ὑμῖν.

d Τούτου] In ed. quibusdam vet. legitur τούτων.

e Αἰσθόμενοι δὲ τοὺς &c.] De atticismo hoc dictum pag. 256. n. f. p. 168. n. c. et p. 110. n. d.

f Οἱ πρέσβεις, καταλευσθέντες.] Consule *Grot.* de B. et P. l. 2. c. 18.

g Ἠχθόμεθα τοῖς &c.] MS. Eton. ἠχθόμεθά τε τοῖς &c.

h Ἔξωθεν τῶν ὅπλων,] Vide p. 161. n. e. et p. 122. n. h.

" ἔχοντας ἐν ταῖς χερσὶ, [a] τοὺς δὲ καὶ ἀναιρουμένους. Καὶ " οἱ μὲν Κερασούντιοι, ὡς ἂν καὶ ἑωρακότες τὸ παρ' ἑαυτοῖς " πρᾶγμα, δείσαντες ἀποχωροῦσι πρὸς τὰ πλοῖα. Ἦσαν " δὲ, νὴ Δία, οἳ καὶ ἡμῶν ἔδεισαν. Ἔγωγε μὴν ἦλθον " πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἠρώτων ὅ, τι ἐστὶ τὸ πρᾶγμα. [b] Τῶν " δ' ἦσαν μὲν οἳ οὐδὲν ᾔδεσαν, ὅμως δὲ λίθους εἶχον ἐν ταῖς " χερσίν. Ἐπεὶ δὲ καὶ εἰδότι τινὶ ἐνέτυχον, λέγει μοι ὅτι " [c] οἱ ἀγορανόμοι δεινότατα ποιοῦσι τὸ στράτευμα. Καὶ " ἐν τούτῳ τὶς ὁρᾷ τὸν ἀγορανόμον Ζήλαρχον πρὸς τὴν θά- " λατταν ἀναχωροῦντα, καὶ ἀνέκραγεν· οἱ δ', ὡς ἤκουσαν, " ὥσπερ συὸς ἀγρίου ἢ ἐλάφου φανέντος, [d] ἵενται ἐπ' αὐτόν. " Οἱ δὲ Κερασούντιοι, ὡς εἶδον ὁρμῶντας καθ' ἑαυτοὺς, " [e] νομίσαντες ἐπὶ σφᾶς ἵεσθαι, φεύγουσι δρόμῳ, καὶ ἐμπίπ- " τουσιν εἰς τὴν θάλατταν. Συνεισέπεσον δὲ καὶ ἡμῶν " αὐτῶν τινες, καὶ ἐπνίγετο ὅστις μὴ ἐτύγχανεν ἐπιστάμενος " νεῖν. [f] Καὶ τούτους τί δοκεῖτε; ἠδίκουν μὲν οὐδὲν, ἔδει- " σαν δὲ μὴ λύσσα τις ὥσπερ κυσὶν ἡμῖν ἐμπεπτώκοι. [g] Εἰ

" bebant, partim *eos* tollebant. Et Cerasuntii quidem, ut qui facinus apud " se *designatum* etiam vidissent, territi ad naves se recipiunt. Erant, profecto, " de nostris etiam, qui *sibi* metuebant. Verùm ego ad eos accessi, et quid " rei esset interrogavi. Ex his autem erant qui quid ageretur planè ignora- " bant, ac nihilominus lapides manibus tenebant. *Tandem* cùm in quendam " incidissem, qui *rem* intelligeret, narrat *is* mihi rerum venalium curatores " gravissimè exercitum adfligere. Ac intereà quidam Zelarchum rerum ve- " nalium curatorem ad mare se conferentem conspicit, et *protinus* clamorem " sustulit: *quem* illi cùm audivissent, tanquam si silvestris aper vel cervus " conspectus fuisset, *sic* in eum impetu ferebantur. Cerasuntii, *cùm* eos ad " se versùs ruere viderent, rati in se impetum fieri, cursu fugiunt, et in mare " incidunt. Ex nostris etiam nonnulli unà *eodem* inciderunt, atque *adeò* suf- " focabatur quicunque natare nesciret. Quid *autem* eos *metuisse* existimatis? " nihil profectò injurii fecerunt, sed metuebant nè rabies quædam nos tan-

a Τοὺς δὲ] Vide p. 68. n. c. Adde Matth. XXVI. 67. et Luc. V. 33.

b Τῶν δ' ἦσαν μὲν οἳ &c.] Sic pauló antè, Ἦσαν δὲ νὴ Δία οἳ καὶ ἡμῶν &c. ubi in MSto Eton. legitur ἦσαν δ' ἔνδηλοι καὶ ἡμῶν οἳ ἔδεισαν. Adi p. 185. n. c.

c Οἱ ἀγορανόμοι] Vide p. 343. n. e.

d Ἵενται ἐπ' αὐτόν.] Lege p. 71. n. c.

e Νομίσαντες ἐπὶ σφᾶς &c.] Legitur etiam νομίσαντες σαφῶς ἐπὶ σφᾶς ἵεσθαι. item, σαφῶς νομίζοντες ἐπὶ σφαγὰς γίνεσθαι.

f Καὶ τούτους τί δοκεῖτε;] MS. Eton. Καὶ τούτους τί δοκεῖτε δεῖσαι δηλονότι. Ex scholio scilicet in auctoris orationem irrepserunt δεῖσαι δηλονότι.

g Εἰ οὖν ταῦτα τοιαῦτα &c.] Sic ferè suprà p. 130. Τούτων δὲ τοιούτων ὄντων, &c.

" οὖν ταῦτα τοιαῦτα ἔσται, θεάσασθε οἵα κατάστασις " ἡμῖν ἔσται τῆς στρατιᾶς. Ὑμεῖς μὲν οἱ πάντες οὐκ ἔσεσ- " θε κύριοι οὔτ' [a] ἀνελέσθαι πόλεμον ᾧ ἂν βούλησθε, οὔτε " καταλῦσαι· ἰδίᾳ δὲ ὁ βουλόμενος ἄξει στράτευμα ἐφ' ὅ, " τι ἂν ἐθέλῃ. Κἄν τινες πρὸς ὑμᾶς ἴωσι πρέσβεις ἢ εἰρή- " νης δεόμενοι, ἢ ἄλλου τινὸς, κατακαίνοντες τούτους οἱ " βουλόμενοι, ποιήσουσιν ὑμᾶς τῶν λόγων μὴ ἀκοῦσαι τῶν " πρὸς ὑμᾶς ἰόντων. Ἔπειτα δὲ οὓς μὲν ἂν ὑμεῖς ἅπαντες " ἕλησθε ἄρχοντας, ἐν οὐδεμίᾳ χώρᾳ ἔσονται· ὅςτις δ' ἂν " ἑαυτὸν ἕληται στρατηγὸν, καὶ ἐθέλῃ λέγειν, βάλλε, βάλ- " λε, οὗτος ἔσται ἱκανὸς καὶ ἄρχοντα κατακαίνειν καὶ " [b] ἰδιώτην ὑμῶν, ὃν ἂν ἐθέλῃ, ἄκριτον· ἂν ὦσιν οἱ πεισόμενοι " αὐτῷ, ὥςπερ καὶ νῦν ἐγένετο. Οἷα δ' ἡμῖν πεπράχασιν " οἱ αὐθαίρετοι οὗτοι στρατηγοὶ, σκέψασθε. Ζήλαρχος " μὲν γὰρ ὁ ἀγορανόμος, εἰ μὲν ἀδικεῖ [c] ὑμᾶς, οἴχεται " ἀποπλέων, οὐ δοὺς ὑμῖν δίκην· εἰ δὲ μὴ ἀδικεῖ, φεύγει ἐκ " τοῦ στρατεύματος, δείσας μὴ ἀδίκως ἄκριτος ἀποθάνῃ. " Οἱ δὲ καταλεύσαντες τοὺς πρέσβεις, διεπράξαντο [d] ὑμῖν " μόνοις μὲν τῶν Ἑλλήνων εἰς Κερασοῦντα μὴ ἀσφαλὲς εἶ-

" quam canes invasisset. Hæc ergo si erunt hujusmodi, videte qui futurus " sit nobis exercitûs status. Non vos sanè universi arbitrio vestro vel bellum " *illi* inferre poteritis, cui volueritis *id inferre*, vel bello finem imponere; sed " privato is, cui libet, consilio copias ad rem quamcunque voluerit *gerendam* " ducet. Quòd si legati aliqui ad vos vel pacem quærentes, vel quid aliud, " venerint, eos interficiendo qui volent, impedient quominùs orationes eorum, " qui ad vos veniunt, audiatis. Prætereà magistratus, quos vos universi le- " geritis, nullo erunt loco; sed quisquis seipsum legerit ducem, et dicere vo- " luerit, feri, feri, huic satis erit virium tum ad magistratum tum ad privatum " è vobis, quemcunque voluerit, indemnatum interimendum; si sint ei qui " paruerint, quemadmodùm modò accidit. Cujusmodi verò facinora nobis " designârint hi suis ipsorum suffragiis lecti duces, considerate. Zelarchus " enim rerum venalium curator si quâ vos adfecit injuriâ, pœnis vobis non " datis, navigio evasit: sin nullâ *vos* læsit injuriâ, ab exercitu fugit, veritus " nè injustè indemnatus perimeretur. At qui legatos lapidibus obruerunt, " *hoc* effecerunt ut vobis solis è Græcorum numero Cerasuntem, armatâ nisi

a Ἀνελέσθαι πόλεμον] MS. Eton. et editi quidam libri dant ἂν ἑλέσθαι πόλεμον, &c. Sed rectè eo sensu adhiberi verbum compositum exemplis adlatis docet *Budæus* Comm. L. G. p. 224.

b Ἰδιώτην] Vide p. 179. n. f.

c Ὑμᾶς,] MS. Eton. ἡμᾶς. Sed malim vulgatam retinere, cùm mox sequatur, οὐ δοὺς ὑμῖν δίκην.

d Ὑμῖν] Idem MS. ἡμῖν.

" καὶ, ἐὰν μὴ σὺν ἰσχύϊ, ἀφικνεῖσθαι· [a] τοὺς δὲ νεκροὺς, οὓς
" πρόσθεν αὐτοὶ οἱ κατακανόντες ἐκέλευον θάπτειν, τούτους
" διεπράξαντο μηδὲ [b] σὺν κηρυκίῳ ἔτι ἀσφαλὲς εἶναι [c] ἀνε-
" λέσθαι. Τίς γὰρ ἐθελήσει κῆρυξ ἰέναι, κήρυκας ἀπεκ-
" τονώς; Ἀλλ' ἡμεῖς Κερασουντίων θάψαι αὐτοὺς ἐδεήθη-
" μεν. Εἰ μὲν οὖν καλῶς ἔχει ταῦτα, δοξάτω ὑμῖν· ἵνα,
" ὡς τοιούτων ἐσομένων, καὶ φυλακὴν ἰδίᾳ ποιήσῃ τις, καὶ
" [d] τὰ ἐρυμνὰ ὑπερδέξια πειρᾶται ἔχων σκηνοῦν. Εἰ μέντοι
" δοκεῖ ὑμῖν θηρίων, ἀλλὰ μὴ ἀνθρώπων, εἶναι τὰ τοιαῦτα
" ἔργα, σκοπεῖτε παῦλάν τιν' αὐτῶν· [e] εἰ δὲ μὴ, πρὸς Διὸς,
" [f] πῶς ἢ θεοῖς θύσομεν ἡδέως, ποιοῦντες ἔργα ἀσεβῆ, ἢ
" τοῖς πολεμίοις πῶς μαχούμεθα, ἢν ἀλλήλους κατακαίνω-
" μεν; Πόλις δὲ φιλία τίς ἡμᾶς δέξεται, ἥτις ἂν ὁρᾷ το-
" σαύτην ἀνομίαν ἐν ἡμῖν; [g] Ἀγορὰν δέ τις ἄξει θαῤῥῶν,

" cum manu, tutè venire non liceat: *ad* cadavera etiam *quod attinet*, quæ priùs
" ut sepeliremus hortabantur ipsi interfectores, ea *certè* ut nè quidem cum
" caduceo jam tollere tutum sit effecerunt. Nam quis caduceatoris fungi
" volet munere, qui caduceatores interfecerit? Verùm nos Cerasuntios roga-
" vimus ut ea sepelirent. Et hæc quidem an rectè gerantur, vestro decreto
" statuatur; ut, quasi hujusmodi *facinora* oritura sint, et privatim quivis præ-
" sidium paret, et operam det, ut munitis superioribús*que locis* tabernaculum
" figat. Sin autem ejusmodi belluarum, non hominum, esse facta statuitis,
" sedationem eorum aliquam excogitate: sin minùs, quonam, profectò, modo
" aut sacra diis alacriter faciemus, cùm impia patremus facinora, aut quo cum
" hostibus modo pugnabimus, si nos mutuò perimamus? Quænam civitas
" amica nos excipiet, quæ tantam inter nos iniquitatem videat? Res venales

a Τοὺς δὲ νεκροὺς, — τούτους] Respice p. 130. n. a. et p. 120. n. b. Adde 1 Cor. VI. 4.

b Σὺν κηρυκίῳ] *Scholiast.* ad *Thucyd.* lib. 1. c. 53. Κηρύκιον, ἐστὶ ξύλον ὀρθὸν, ἔχον ἑκατέρωθεν δύο ὄφεις περιπεπλεγμένους, καὶ ἀντιπροσώπους πρὸς ἀλλήλους κειμένους· ὅπερ εἰώθασι φέρειν οἱ κήρυκες μετ' αὐτῶν· καὶ οὐκ ἐξῆν αὐτοὺς ἀδικεῖν παρ' οὓς ἀπέρχονται. Σύμβολον δὲ ἦν τὸ μὲν ὀρθὸν ξύλον τοῦ ὀρθοῦ λόγου· τὸ δὲ παρ' ἑκάτερον εἶδος τῶν ὄφεων, τὰ ἀντιτασσόμενα στρατόπεδα. Ὁ γὰρ ὀρθὸς λόγος δι' ἀμφοτέρων χωρεῖ. Hinc sua descripsit *Suid.* apud quem et alios scribitur κηρύκειον.

c Ἀνελέσθαι.] Vide, si libet, p. 219. n. g.

d Τὰ ἐρυμνὰ ὑπερδέξια] Adi p. 227. n. g.

e Εἰ δὲ μὴ,] Vide p. 232. n. c.

f Πῶς ἢ θεοῖς &c.] Noster itidem in *Agesil.* haud ità longè à fine. Ἐκεῖνος γε μὴν (Agesilaus) ὑμνῶν οὐδέποτ' ἔληγεν, ὡς τοὺς θεοὺς οἴοιτο οὐδὲν ἧττον ὁσίοις ἔργοις ἢ ἁγνοῖς ἱεροῖς ἥδεσθαι. Quibus adjicere libet Plautina illa, quæ in Prologo *Ruden.* reperiuntur v. 22 et seq.

Atque hoc scelesti illi in animum inducunt suum,
Jovem se placare posse donis, hostiis.
Et operam et sumtum perdunt; ideò fit, quia
Nihil ei acceptum est à perjuris supplicii.

Confer Prov. XV. 8. Jes. I. 11 et seq. Jer. VI. 20. Hos. VI. 6.

g Ἀγορὰν δέ τις &c.] *Suidâ* auctore,

"[a] ἣν περὶ τὰ μέγιστα τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντες φαινώμεθα; "[b] Οὗ δὲ δὴ πάνυ οἰόμεθα τεύξεσθαι ἐπαίνε, τίς ἂν ὑμᾶς "τοιούτους ὄντας ἐπαινέσειεν; ἡμεῖς μὲν γὰρ οἶδ᾽ ὅτι πονη-"ροὺς ἂν φαίημεν εἶναι τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας."

Ἐκ τέτε ἀνιστάμενοι πάντες [c] ἔλεγον τοὺς μὲν τέτων [d] ἄρξαντας δῦναι δίκην, [e] τοῦ δὲ λοιπῦ ὐκέτι ἐξεῖναι ἀνομίας ἄρξαι· ἐὰν δέ [f] τις ἄρξῃ, [g] ἄγεσθαι αὐτοὺς ἐπὶ θανάτῳ· τοὺς δὲ στρατηγοὺς εἰς δίκας πάντας καταστῆσαι· εἶναι δὲ δίκας, καὶ εἴ τι ἄλλο τις ἠδίκητο ἐξ οὗ Κῦρος ἀπέθανε· δικαστὰς δὲ τοὺς λοχαγοὺς ἐποιήσαντο. Παραινοῦντος δὲ Ξενοφῶντος, καὶ τῶν μάντεων συμβουλευόντων, ἔδοξε καὶ καθᾶραι τὸ στράτευμα. Καὶ ἐγένετο [h] καθαρμός.

Ἔδοξε δὲ καὶ τοὺς στρατηγοὺς δίκην ὑποσχεῖν τῦ παρε-

"quis animo fidente *ad nos* adducet, si maximis in rebus palam sit ejusmodi "nos delicta committere? Jam *quod ad* laudem *attinet*, quam omnino conse-"quuturos nos existimamus, quis vos tales qui sitis collaudaverit? nos enim "sat scio eos, ejusmodi qui patrarent facinora, sceleratos adpellaremus."

Ibi tum omnes cùm surrexissent, suppliciis multandos istorum auctores aiebant, et in posterum non ampliùs *cuiquam* liberum permittendum esse, ut *ejusmodi* sceleris existat auctor: quòd si quis *sceleris* auctor existeret, eum ad mortem esse ducendum; præthereà à ducibus in judicium omnes esse adducendos; ac judicium *faciendum* esse, si quâ aliâ etiam injuriâ læsus fuerit aliquis ex quo Cyrus mortem occubuit: judices autem cohortium ductores constituerunt. Porrò Xenophonte hortatore, vatibúsque *idem* suadentibus, visum est lustrandum esse exercitum. Itaque lustratio instituta est.

Decretum etiam erat ut duces de tempore præterito judicium subirent.

præter alia, vox ἀγορὰ denotat quoque αὐτὰ τὰ ὤνια. Adde p. 291. n. b.

a Ἣν περὶ τὰ μέγιστα &c.] Suspicatus est *Steph.* ità Xenophontem scripsisse, ἣν περὶ τοὺς ἄλλους τὰ μέγιστα &c.

b Οὗ δὲ δὴ &c.] Ante ἐπαίνου supple περί.

c Ἔλεγον τοὺς μὲν &c.] Intelligendum est δεῖν, utì suprà p. 343. n. c.

d Ἄρξαντας] In MSto Eton. et edit. *Ald.* et *Flor.* legitur ἄρξοντας: cujusmodi mendum sustulimus p. 256. n. c.

e Τοῦ δὲ λοιποῦ] Plenè, ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου. Similiter *Thucyd.* l. 4. c. 98. οὔτι τοῦ λοιποῦ ἑκόντες &c. Et *Ælian.* V. H. l. 14. c. 7. — τοῦ λοιποῦ μεθαρμόσηται.

f Τὶς — αὐτοὺς] Respice p. 327. n. g.

g Ἄγεσθαι — ἐπὶ θανάτῳ·] Sic scribendum rectè monuit *Muretus.* Noster suprà pag. 52. εἰδότες ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο. ubi vide n. b. Vulgò legitur ἄγεσθαι αὐτοὺς θανάτῳ· et in edit. vetustioribus, quibus adstipulatur MS. Eton. — θανάτου. Adde Cl. *Bos* animadv. ad *Lucian.* pag. 57.

h Καθαρμός.] Variis de causis ab antiquis, tam Græcis quàm Romanis, lustrationes erant usurpatæ. Eos autem in primis lustrandos censuerunt, qui se sanguine polluissent. Vide *Homer.* Il. ζ'. v. 266 et seq. *Virgil.* Æn. l. 2. v. 718 et seq. *Ælian.* V. H. l. 8. c. 5. Adde *Homer.* Il. α'. v. 313 et seq. *Q. Curt.* l.

ληλυθότος χρόνȣ. [a] Καὶ διδόντες, [b] Φιλήσιος μὲν ὦφλε καὶ Ξανθικλῆς τῆς φυλακῆς [c] τῶν γαυλικῶν χρημάτων, τὸ μείωμα, εἴκοσι μνᾶς· Σοφαίνετος δὲ, [d] ὅτι ἄρχων αἱρεθεὶς κατημέλει, δέκα μνᾶς. Ξενοφῶντος δὲ κατηγόρησαν τινὲς, φάσκοντες παίεσθαι ὑπ' αὐτȣ̃, καὶ ὡς ὑβρίζοντος τὴν κατηγορίαν ἐποιοῦντο. Καὶ ὁ Ξενοφῶν ἀναστὰς ἐκέλευσεν εἰπεῖν [e] τὸν πρῶτον, πρῶτον λέξαντα πȣ̃ καὶ ἐπλήγη. Ὁ δὲ ἀποκρίνεται, [f] Ὅπȣ καὶ τῷ ῥίγει ἀπωλλύμεθα, καὶ χιὼν πλείσ-

Quod cùm subiissent, Philesius et Xanthicles multati erant, quòd pecuniam de navigiis coactam et in eorum custodiam traditam imminuerant, minis viginti: *multatus est* et Sophænetus, quòd præses electus *id muneris* prorsùs neglexisset, minis decem. Nonnulli etiam Xenophontem accusabant, qui cæsos se ab eo fuisse dicerent, atque in *eum* tanquam petulanter injurium accusationem instruebant. Et cùm surrexisset Xenophon eum, qui primus *id ipsi objecerat*, proferre *si quid haberet* jussit, ubi priùs exposuerit quo loco pulsatus esset. Eo loco, respondet ille, quo frigore eramus enecti, ac plu-

10. c. 9. *Macedonum reges ità lustrare soliti erant milites, ut &c.* ubi vide quæ notavit *Rader.*

a Καὶ διδόντες,] *Scil.* δίκην.

b Φιλήσιος μὲν ὦφλε καὶ &c.] Cum τῆς φυλακῆς itidem intelligendum videtur δίκην, et locus sic exponendus: *Philesio et Xanthicle in judicium de pecuniâ apud eos depositâ adductis*, uterque ὦφλε δίκην, τίμημα ἔχουσαν εἴκοσι μνᾶς, τὸ μείωμα, i. e. *utrique damnato multa viginti minarum, quarum scilicet de summâ illâ decessionem fecerant, indicta est.* Verba autem sic vulgò solent absque distinctione legi, et Latinè verti: Φιλήσιος μὲν ὦφλε καὶ Ξανθικλῆς τῆς φυλακῆς τῶν γαυλικῶν χρημάτων τὸ μείωμα εἴκοσι μνᾶς. *Leunclav.* interprete, *damnati Philesius et Xanthicles, quòd jussi custodire pecuniam de navigiis coactam, minas viginti suppilâssent:* Amasæo, *Philesius et Xanthicles repetundarum damnati, quòd è Gaulitica pecuniâ, quam servandam acceperant, minas viginti suppilâssent, tantundem rependerunt.*

c Τῶν γαυλικῶν] Sic optimè MS. Eton. cùm priùs scriberetur γαυλιτικῶν, quam vocem *Amasæus* expressit. Rectè etiam *Leunclav.* olim γαυλικῶν reponendum vidit. *Hesych.* Γαῦλοι, τὰ ποιμενικὰ τοῦ γάλακτος ἀγγεῖα, καὶ τὰ φοινικὰ πλοῖα. γαῦλοι καλοῦνται καὶ γαυλικὰ χρήματα τὰ ἀπὸ τῶν πλοίων — Quæ sic legas velim et distinguas, Γαῦλοι, τὰ ποιμενικὰ τοῦ γάλακτος ἀγγεῖα· καὶ τὰ φοινικικὰ πλοῖα γαῦλοι καλοῦνται· καὶ γαυλικὰ χρήματα, τὰ &c. Adpositè hæc ultima ad locum, de quo agitur, exponendum. *Schol.* ad *Aristoph.* Ὀρνιθ. v. 599. Γαῦλος, φοινικικὸν σκάφος, καὶ νῦν περιφερόμενον· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀγγείου, ὀξυτόνως. Καλλίμαχος·

Κυπρόθεν Σιδώνιός με κατήγαγεν ἐνθάδε γαῦλος.

Lege cum doct. *Bentl.* Fragm. *Callim.* p. 390. Κυπρόθι Σιδόνιός με κατήγαγεν ἐνθάδε γαῦλος.

d Ὅτι ἄρχων αἱρεθεὶς] Vocem ἄρχων huc ex MSto Eton. revocavi. Eâdem sæpè suprà phrasi usus est Noster: p. 165. αἱρεῖσθε οἱ δεόμενοι ἄρχοντας, — Ἐκ τούτου ᾑρέθησαν ἄρχοντες — Cæterùm, *Leunclav.* legendum censuit, Σοφαίνετος δὲ, ὅτι αἱρεθεὶς εἰς τόδε, κατημέλει, &c. hoc est, eodem auctore, *Sophænetus multatus est, quòd lectus ad hoc, nimirum* εἰς φυλακὴν τῶν γαυλικῶν χρημάτων, *ad pecuniæ de navigiis redactæ custodiam, id muneris sprevisset.*

e Τὸν πρῶτον,] *Scil.* eum, qui priùs id ipsi objecerat. In MSto autem Eton. deest alterum illud πρῶτον.

f Ὅπου καὶ τῷ ῥίγει &c.] Lege p. 244 et seq.

τη ἦν. Ὁ δ' εἶπεν, Ἀλλὰ μὴν καὶ [a] χειμῶνός γε ὄντος οἵου λέγεις, σίτου δὲ ἐπιλελοιπότος, οἴνου δὲ μηδ' ὀσφραίνεσθαι παρόντος, ὑπὸ δὲ πόνων πολλῶν ἀπαγορευόντων, πολεμίων δὲ ἑπομένων, εἰ ἐν τοιούτῳ καιρῷ ὕβριζον, ὁμολογῶ [b] καὶ τῶν ὄνων ὑβριστότερος εἶναι· οἷς φασὶν ὑπὸ τῆς ὕβρεως κόπον οὐκ ἐγγίγνεσθαι. Ὅμως δὲ καὶ λέξον [c] ἐκ τίνος ἐπλήγης. Πότερον ᾔτουν τί σε, καὶ, ἐπεὶ οὐκ ἐδίδως, ἔπαιον; [d] ἀλλ' ἀπῄτουν; ἀλλὰ [e] περὶ παιδικῶν μαχόμενος; ἀλλὰ μεθύων παρῴνησα; Ἐπεὶ δὲ τούτων οὐδὲν ἔφησεν, ἐπήρετο αὐτὸν, εἰ ὁπλιτεύοι· Οὐκ ἔφη· Πάλιν, εἰ [f] πελτάζοι· [g] Οὐδὲ

rima nix erat. Enimverò, inquit *Xenophon*, cùm ea esset hiems quam fuisse dicis, cùm cibus *nos* defecisset, cùm ne tantum quidem vini adesset, ut odoratu id percipi posset, cùm multi præ laboribus animis conciderent, cùm hostes *nos* insequerentur, si me tali tempore insolenter gessi, vel asinis esse me petulantiorem fateor; quos aiunt præ petulantiâ lassitudinem non subire. Attamen dic quâ de causâ pulsatus fueras. Num quid abs te petebam, et, quia non dabas, *te* cædebam? an *quid* reposcebam? an *tecum* de amoribus pugnans? an ebrius per vinolentiam malè *te* accepi? Cùm horum nil diceret, eum porrò interrogabat, an in gravis armaturæ militum numero esset: Negabat: Rursùm, an in peltastarum numero: Neque hoc concessit; sed liber

a Χειμῶνός γε &c.] *Virg. Æneïd.* l. 1. v. 129. *Emissámque hiemem* &c. Ubi sic Servius: *Hìc apertiùs tempestatem declarat ex Græco: nam et illi* χειμῶνα *tempestatem dicunt.* Noster itidem suprà p. 218. χειμὼν γίνεται πολὺς, *&c.* atque mox infrà sæpè.

b Καὶ τῶν ὄνων ὑβριστότερος] *Amasæus* vertit, *vel asinis me atrociorem esse* &c. "Ego verò, inquit *Muretus*, nescio quam "*atrocitatem* quisquam in asino, animali "omnium ἀσινεστάτῳ, animadvertere po-"tuerit. Sed interpretatio illa planè "ridicula est. Asini, antequam ad equas "aut asinas admittantur, prædelassari so-"lent; et ità putantur meliùs inire. Hoc "igitur est, quod et hìc dicitur, eos ità "libidinosos esse, ut lassitudinem non "sentiant. Et hodiè apud Pictonas pro-"verbii loco usurpari solet, asinos præ "inopiâ et lassitudine arrigere. Subtur-"picula hæc esse video, neque talia tamen, "ut reticeri debuerint." Hæc ille; subturpicula sanè, et verò etiam ridicula. Præteriit, opinor, virum eruditum, longè alia de asinis tradi, quæ tamen huc optimè quadrant. Scribit utique *Ælian.* H. A. l. 12. c. 34. Σαρακόροι δὲ οὔτε ἀχθοφόρους οὔτε ἀλοῶντας ἔχουσι τοὺς ὄνους, ἀλλὰ πολεμιστάς. Nec bellicosum tantùm audit animal, sed et ἀήττητον apud *Arrian.* in *Epictet.* l. 1. c. 18. Adde *Herodot.* l. 4. c. 129. et *Homer.* Il. λ'. v. 557. Ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' *&c.* ubi, utì rectè criticus quidam vetus observavit, βραδεῖαν πορείαν, ἀήττητον ἐν τῷ καρτερεῖν, οὕτως ἔδειξεν, scil. *Homerus.* Porrò, *Stephanus* hæc Luciani verba ad locum hunc adduxit, — ἢ ἐς τοσοῦτον Κυμαίου εἶ, ὡς μὴ ἰδὼν, εὐθὺς εἰδέναι ὄνον ἁπάντων ὑβριστότατόν σε ὄντα, *&c.* quæ reperiuntur in opusculo, quod Ψευδολογιστὴς inscriptum est, haud ità longè ab init.

c Ἐκ τίνος &c.] *Scil.* αἰτίου. Confer p. 158. n. c.

d Ἀλλ' ἀπῄτουν; ἀλλὰ &c.] Pari ratione vox ἀλλὰ cum interrogationibus iterata est *Memorab.* l. 3. haud longè, à fine. Ἀλλ' ἄρα οἰκίαν προσόδους ἔχουσαν; Οὐδὲ οἰκίαν, ἔφη. Ἀλλὰ μὴ χειροτέχνας τινάς; Et sic alibi Noster. Similiter pro *aut* usurpatur, et quidem cum interrogatione, Matth. XI. 8, 9.

e Περὶ παιδικῶν] Adi p. 146. n. e.

f Πελτάζοι] In lexicis deest: quo ta-

τοῦτ' ἔφη· ἀλλ' ἡμίονον ἤλαυνον, ταχθεὶς ὑπὸ τῶν συσκήνων, ἐλεύθερος ὤν. Ἐνταῦθα δὴ ἀναγιγνώσκει τε αὐτὸν, καὶ ἤρετο, Εἰ σὺ εἶ ὁ τὸν κάμνοντα ἀπάγων; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· σὺ γὰρ ἠνάγκαζες· τὰ δὲ τῶν ἐμῶν συσκήνων σκεύη διέῤῥιψας. Ἀλλ' ἡ μὲν [h] διάῤῥιψις, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, τοιαύτη τις ἐγένετο· Διέδωκα ἄλλοις ἄγειν, καὶ ἐκέλευσα πρὸς ἐμὲ ἀπάγειν· καὶ ἀπολαβὼν ἅπαντα σῶα, ἀπέδωκά σοι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐμοὶ ἀπέδειξας τὸν ἄνδρα. Οἷον δὲ τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ἀκούσατε, ἔφη· καὶ γὰρ ἄξιον.

Ἀνὴρ κατελείπετο διὰ τὸ μηκέτι δύνασθαι πορεύεσθαι. Καὶ ἐγὼ τὸν μὲν [i] ἄνδρα τοσοῦτον ἐγίγνωσκον, ὅτι εἷς ἡμῶν εἴη· ἠνάγκασα δέ σε τοῦτον ἄγειν, ὡς μὴ ἀπόλοιτο· καὶ γὰρ, ὡς ἐγὼ οἶμαι, πολέμιοι ἐφείποντο. Συνέφη τοῦτο ὁ ἄνθρωπος. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ἐπεὶ προὔπεμψά σε, [k] καταλαμβάνω αὖθις, σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξι προσιὼν, βόθρον ὀρύττοντα, ὡς κατορύξοντα τὸν ἄνθρωπον· καὶ ἐπιστὰς ἐπῄνουν σε. Ἐπεὶ δὲ παρεστηκότων ἡμῶν συνέκαμψε

cùm essem, *inquit*, mulum agebam, quod mihi negotii à contubernalibus datum erat. Hîc eum agnoscit *Xenophon*, et, Túne, quærebat, *is* es, qui *hominem* ægrotum avehebas? *Sum* profectò, inquit; nam *ad hoc* tu *me* cogebas: ac meorum contubernalium vasa disjecisti. Is verò disjectus, inquit Xenophon, in hunc ferè modum accidit: Distribui *vasa* aliis vehenda, et ad me ut *eadem posteà* adducerent præcepi; ac cùm omnia salva recepissem, tibi reddidi, simul ac tu mihi hominem illum ostendisti. Quo verò modo se res habuerit, ait, audite; est enim operæ pretium:

Relinquebatur *à tergo* quidam, quòd *præ debilitate* iter pergere ampliùs non posset. Nôram illum ego hactenùs, quòd unus ex nostris esset; te verò hunc ut veheres coëgi, ne periret: hostes enim, quemadmodùm arbitror, subsequebantur. Hoc ille fassus est. Atqui, ait Xenophon, ubi te præmisissem, cum extremo agmine accedens, *te* rursùm offendi scrobem fodientem, ut hominem illum defoderes; atque adeò subsistens te collaudavi. Verùm postea-

men utitur et *Max. Tyr.* dissert. 7. p. 74. ed. Cant. πιλτάζουσι Θρᾷκες, —

g Οὐδὲ τοῦτ' ἔφη· ἀλλ' &c.] Fuêre, qui distinctionem posuerunt inter τοῦτ' et ἔφη· sed rectiùs, opinor, conjunguntur. Sic ferè paulò infrà, Συνέφη τοῦτο &c. De transitione autem ab obliquâ ad rectam orationem iterum iterumque dixi. Vide, si libet, p. 330. n. a.

h Διάῤῥιψις,] In Thes. *Steph.* et *Const.* non comparet: quod tamen agnoscit *J. Poll.* l. 3. segm. 129.

i Ἄνδρα τοσοῦτον ἐγίγνωσκον, ὅτι &c.] Sic ferè suprà p. 164. τοσοῦτον μόνον σε ἐγίγνωσκον, ὅσον &c.

k Καταλαμβάνω] Lege p. 2. n. d. et p. 58. n. k. Sic Gal. II. 14. ὀρθοποδοῦσι dicitur pro ὀρθοποδεῖν.

τὸ σκέλος ὁ ἀνὴρ, ἀνέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῇ ὁ ἀνήρ· σὺ δ' εἶπες [a] ὁπόσα γ' ἐβόλυ, ὡς, Ἔγωγε αὐτὸν ὐκ ἄξω· ἐνταῦθα ἔπαισά σε· ἀληθῆ λέγεις· ἔδοξας γάρ μοι εἰδότι ἐοικέναι ὅτι ἔζη. Τί οὖν; ἔφη, ἧττόν τι ἀπέθανεν, ἐπεὶ ἐγώ σοι ἀπέδειξα αὐτόν; [b] Καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, πάντες ἀποθανούμεθα· τούτου οὖν ἕνεκα ζῶντας ἡμᾶς δεῖ κατορυγῆναι; [c] Τοῦτον μὲν ἀνέκραγον πάντες ὡς [d] ὀλίγας παίσειεν· [e] ἄλλους δὲ ἐκέλευε λέγειν διά τι ἕκαστος ἐπλήγη. Ἐπεὶ δ' οὐκ ἀνίσταντο, αὐτὸς ἔλεγεν,

" Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες, ὁμολογῶ παῖσαι δὴ ἄνδρας πολλοὺς " ἕνεκα ἀταξίας· οἷς σώζεσθαι μὲν ἤρκει δι' [f] ὑμᾶς, ἐν

quam nobis adstantibus ille crus inflexisset, exclamârunt ii qui aderant, hominem vivere; tu verò dixisti quæcunque volebas, scilicet, Ego sanè eum non veham; ibi tum te cæcîdi; vera narras; nam mihi præ te ferre visus es, quasi scires eum *adhuc* vivere. Quid ergo? inquit *iste*, an minùs mortem obiit, posteaquam ego tibi eum ostendi? Atqui nos, inquit Xenophon, morituri sumus omnes: num igitur propterea vivos defodi nos oportet? Adclamârunt *hic* omnes *hominem* hunc paucis *tantùm Xenophontem* verberibus cæcidisse: alios deinde *quosvis* dicere jussit, quamobrem quisque pulsatus fuisset. Cùm verò *qui dicerent* non surgerent, ipse *hæc* verba fecit *Xenophon*,

" Ego, viri, fateor multos me sanè, quòd ordines desererent, verberâsse; " qui satìs quidem habuerunt vestrâ operâ incolumes evadere, cùm vos et

a Ὁπόσα γ' ἐβούλου, ὡς, &c.] *Muretus* omnino legendum statuit ὁπόσα γε βούλεται· ὡς ἔγωγε αὐτὸν οὐκ ἄξω. i. e. eodem interprete, *Vivat sanè quantum vult: nam ego quidem eum hinc non aveham.* Sunt autem, ex ejusdem utique critici sententiâ, verba omnia ejus, qui se à Xenophonte verberatum querebatur. Mihi placet vulgata lectio; atque adeò particula ὡς vim explicandi et declarandi habere videtur, perinde ac οἷον, i. e. *videlicet, exempli causâ* &c. Eandem vim obtinet Κ. Π. p. 67. Edit. Oxon. 1727. — μέμνησαι ἐκεῖνα, ἅ ποτε ἐδόκει ἡμῖν; ὡς, ἅπερ διδόασιν οἱ &c. ubi vide notata.

b Καὶ γὰρ καὶ] Sic scribendum contendit *Stephanus.* Hactenùs, Καὶ γὰρ ἡμεῖς, &c.

c Τοῦτον μὲν ἀνέκραγον] De hoc atticismo dictum p. 349. n. e. *Stephano* magis placuit Τοῦτον μὲν οὖν &c.

d Ὀλίγας παίσειεν·] *Scil.* πληγάς. Ellipsis eadem reperitur *Ælian.* V. H. lib. 12. c. 3. Ἐπαμεινώνδας ὅτι ἐτρώθη ἐν Μαντινείᾳ καιρίαν, *scil.* πληγήν. Luc. XII. 47. — δαρήσεται πολλάς. 2 Cor. XI. 24. — τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον. Supple utrobique πληγάς. *Aristoph.* Νεφ. v. 968. Ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς, &c. *Schol.* Πολλὰς, πληγὰς δηλονότι.

e Ἄλλους δὲ ἐκέλευε] Vulgò, ἄλλον δὲ ἐκέλευον, &c. Suspicatus est *Steph.* pro ἄλλον esse substituendum ἄλλων, quod pertineat ad ἕκαστος: ut intelligamus, ἐκέλευον δὲ λέγειν διὰ τί ἄλλων ἕκαστος ἐπλήγη, vel τῶν ἄλλων ἕκαστος. Sed et ἐκέλευεν (Xenophon videlicet) legi vult idem vir doctus. MS. Eton. dat ἄλλος δὲ ἐκέλευε λέγειν, &c. unde reposui ἄλλους δὲ ἐκέλευε &c. Numeri mutationem in voce primâ postulare videntur, quæ mox sequuntur, ista, Ἐπεὶ δ' οὐκ ἀνίσταντο, &c. et mutationi τοῦ ἐκέλευον in ἐκέλευε non tantùm MS. Eton. sed et illa, quæ leguntur p. 354. adstipulantur, Καὶ ὁ Ξενοφῶν ἀναστὰς ἐκέλευσεν εἰπεῖν &c.

f Ὑμᾶς,] Sic edit. vet. et *Steph.* Legitur in aliis et MSto Eton. ἡμᾶς.

" τάξει τε ἰόντων καὶ μαχομένων ὅπου δέοι· αὐτοὶ δὲ λι-
" πόντες τὰς τάξεις, προθέοντες ἁρπάζειν ἤθελον, καὶ
" [a] ὑμῶν πλεονεκτεῖν. Εἰ δὲ τοῦτο πάντες ἐποιοῦμεν, ἅπαν-
" τες ἂν ἀπωλόμεθα. [b] Ἤδη δὲ καὶ μαλακιζόμενόν τινα,
" καὶ οὐκ ἐθέλοντα ἀνίστασθαι, ἀλλὰ [c] προϊέμενον ἑαυ-
" τὸν τοῖς πολεμίοις, καὶ ἔπαισα, καὶ ἐβιασάμην πορεύεσ-
" θαι. [d] Ἐν γὰρ τῷ ἰσχυρῷ χειμῶνι καὶ αὐτός ποτε ἀνα-
" μένων τινὰς συσκευαζομένους, καθεζόμενος συχνὸν χρόνον,
" κατέμαθον ἀναστὰς [e] μόγις, καὶ τὰ σκέλη μόγις ἐκτεί-
" νας. Ἐν ἐμαυτῷ οὖν [f] πεῖραν λαβὼν, ἐκ τούτου καὶ ἄλλον
" ὁπότε ἴδοιμι καθήμενον καὶ βλακεύοντα, ἤλαυνον· [g] τὸ
" γὰρ κινεῖσθαι καὶ ἀνδρίζεσθαι παρεῖχε θερμασίαν τινὰ
" καὶ ὑγρότητα· τὸ δὲ καθῆσθαι καὶ ἡσυχίαν ἔχειν ἑώρων
" ὑπουργὸν ὂν [h] τῷ τε ἀποπήγνυσθαι τὸ αἷμα, καὶ τῷ ἀπο-
" σήπεσθαι τοὺς τῶν ποδῶν δακτύλους· ἅπερ πολλοὺς καὶ
" ὑμεῖς ἴστε παθόντας. Ἄλλον δέ γε ἴσως ὑπολειπόμε-
" νον [i] διὰ ῥᾳστώνην, καὶ κωλύοντα καὶ ὑμᾶς τοὺς πρόσ-

" ordines servaretis et ubi opus esset dimicaretis: at ipsi cùm deseruerint
" ordines, præcurrentes *obvia quæque* rapere volebant, et ampliorem quàm
" vos portionem habere. Quòd si omnes hoc fecissemus, periissemus uni-
" versi. Jam verò quendam etiam præ molli inertiâ desidentem, qui neque
" surgere volebat, et hostibus se perdendum exponebat, tum cæcidi, tum
" vi ad iter pergendum coëgi. Nam et ipse cùm rigidâ illâ hieme *incum-
" bente* nonnullos aliquando expectarem qui sarcinas colligerent, posteaquam
" diu consedissem, difficulter me surgere animadverti, ac difficulter crura
" extendere. Quapropter facto in me ipso periculo, ex eo *tempore* etiam
" alium quoties sedentem ac socordiæ se dedentem conspicerem, impelle-
" bam: nam motus ipse virilésque conatus calorem quendam et agilitatem
" suppeditabant; *contrà* verò sessionem cessationémque id efficere videbam,
" ut sanguis *frigore* concresceret, et digiti pedum putrescerent: quæ quidem
" multis accidisse vos etiam nôstis. Alium prætereà qui fortè respirandi
" causâ subsistebat, ac tam vos *qui* in primore agmine *versati estis*, quàm

a Ὑμῶν πλεονεκτεῖν.] MS. Eton. ἡμῶν. Rectiùs libri editi, quos vidi, omnes ὑμῶν. De verbo vide sis p. 315. n. c.

b Ἤδη δὲ καὶ μαλακιζόμενον &c.] Lege p. 252.

c Προϊέμενον &c.] Vide p. 76. n. c.

d Ἐν γὰρ τῷ ἰσχυρῷ &c.] Lege p. 244, 245 et seq.

e Μόγις,] Adi, si placet, p. 302. n. d.

f Πεῖραν λαβὼν, ἐκ τούτου &c.] Locus distingui solet ità, πεῖραν λαβὼν ἐκ τούτου, καὶ &c. Sed rectè observavit *Steph.* aptiùs hæc verba ἐκ τούτου sequentibus jungi posse, mutatâ interpunctionis sede; ut intelligas τοῦ χρόνου.

g Τὸ γὰρ κινεῖσθαι &c.] Adi p. 251.

h Τῷ τε ἀποπήγνυσθαι τὸ αἷμα, καὶ &c.] Respice p. 250 et seq.

i Διὰ ῥᾳστώνην,] *Suid.* Ῥᾳστώνη, ἀνά-

" θεν καὶ ἡμᾶς τοὺς ὄπισθεν πορεύεσθαι, ἔπαισα πὺξ, ὅπως
" μὴ λόγχῃ ὑπὸ τῶν πολεμίων παίοιτο. [a] Καὶ γὰρ ἐν νῦν
" ἔξεστιν αὐτοῖς σωθεῖσιν, εἴ τι ὑπ᾽ ἐμοῦ ἔπαθον παρὰ τὸ
" δίκαιον, δίκην λαβεῖν. Εἰ δ᾽ ἐπὶ τοῖς πολεμίοις ἐγένοντο,
" τί μέγα ἂν οὕτως ἔπαθον, [b] ὅτου δίκην ἂν ἠξίουν λαμ-
" βάνειν; Ἁπλοῦς μοι, ἔφη, ὁ λόγος· [c] Ἐγὼ γὰρ εἰ μὲν
" ἐπ᾽ ἀγαθῷ ἐκόλασά τινα, ἀξιῶ ὑπέχειν δίκην, οἵαν καὶ
" γονεῖς υἱοῖς καὶ διδάσκαλοι παισί. [d] Καὶ γὰρ ἰατροὶ
" τέμνουσι καὶ καίουσιν ἐπ᾽ ἀγαθῷ. Εἰ δὲ ὕβρει νομίζετε
" με ταῦτα πράττειν, ἐνθυμήθητε ὅτι νῦν ἐγὼ θαῤῥῶ σὺν
" τοῖς θεοῖς μᾶλλον ἢ τότε, καὶ θρασύτερός εἰμι νῦν ἢ
" τότε, καὶ οἶνον πλείω πίνω· ἀλλ᾽ ὅμως οὐδένα παίω· [e] ἐν
" εὐδίᾳ γὰρ ὁρῶ ὑμᾶς. Ὅταν δὲ χειμὼν ᾖ, καὶ [f] θάλατ-
" τα μεγάλη ἐπιφέρηται, οὐχ ὁρᾶτε ὅτι καὶ νεύματος

" nos in extremo *collocatos*, quo minùs progrederemur impediebat, pugno
" verberavi, ut nè ab hostibus hastâ percuteretur. Jámque adeò certè
" licet iis servatis, pœnas sumere, si quid à me incommodi præter æquum
" acceperunt. Quòd si in hostium potestatem venissent, quid tam grave
" pati potuissent, cujus pœnas expetere voluerint? Simplici ego, inquit,
" oratione utor: Si quem equidem *sui ipsius* commodi causâ castigavi, pœ-
" nam ejusmodi subire non recuso, quam parentes filiis et magistri disci-
" pulis *reddere debeant*. Etenim medici *graviter affectum* secant et urunt
" boni causâ. Quòd si me *adductum* petulantiâ fecisse hæc existimatis,
" cogitate *quæso* cum animis vestris deorum beneficio mihi jam majorem
" esse quàm illo tempore fiduciam, et audentiorem me modò esse quàm id
" temporis *fuerim*, ac plus vini bibere; at *hominum* tamen neminem pulso:
" nam tranquillitate *quâdam* vos *jam* utì video. At verò cùm tempestas sit
" *coorta*, et mare magnum insurgat, annon solius causâ nutûs proræ magis-

παυσις· τέρψις· τρυφή· εὐκολία· ῥᾳθυμία· ἡδυπάθεια· χαυνότης· ἀργία. Lege p. 253.

a Καὶ γὰρ &c.] Hæc particula respicere videtur, non quod proximè præcessit, sed quod elegantiùs reticendum censuit auctor: quasi dixisset, Ἐπειδὴ ἐμοῦ κατηγορῶν οὐδεὶς ἀνέστη, ταῦτά γε πεποιηκέναι με καὶ πάνυ προθύμως ὁμολογῶ. Cujusmodi dictionis exempla plura notavit Cl. *Clark.* ad Hom. Il. ί. v. 22. ζ΄. v. 447. ή. v. 132. alibi.

b Ὅτου δίκην ἂν ἠξίουν] Particulam ἂν ex MSto Eton. restitui: in quo tamen et editis quibusdam ὅτι pro ὅτου pessimè legitur.

c Ἐγὼ γὰρ εἰ μὲν &c.] Consule *Grot.* de B. et P. l. 2. c. 20. sect. 7.

d Καὶ γὰρ ἰατροὶ &c.] Cùm καὶ γὰρ (inquit *Stephan.*) sit rationem reddentis ejus quod dixit, planè persuasum habeo, quædam verba librarium omisisse inter hæc, καὶ γὰρ ἰατροὶ *&c.* et illa, καὶ διδάσκαλοι παισί. Alioquin enim dixisset Xenophon, non καὶ γὰρ ἰατροὶ, sed καὶ ἰατροὶ δὲ, vel ἀλλὰ καὶ ἰατροὶ *&c.* aut potiùs, ἀλλὰ μὴν καὶ ἰατροὶ *&c.* Hæc ille. Sed particulam γὰρ non semper causæ significationem habere, sæpè suprà ostendimus. Vide sis p. 291. n. e.

e Ἐν εὐδίᾳ &c.] Eadem vox τῷ χειμὼν opponitur Matth. XVI. 2, 3.

f Θάλαττα μεγάλη] Dicitur ut *magnum mare* Lucret. l. 2. v. 553. pro *tumidum, commotum.*

" μόνου ἕνεκα χαλεπαίνει μὲν [a] πρωρεὺς τοῖς ἐν πρώρᾳ, " χαλεπαίνει δὲ κυβερνήτης τοῖς ἐν πρύμνῃ; Ἱκανὰ γὰρ " ἐν τῷ τοιούτῳ καὶ μικρὰ ἁμαρτηθέντα πάντα [b] συνε- " πιτρίψαι. Ὅτι δὲ δικαίως ἔπαιον αὐτοὺς, καὶ ὑμεῖς " [c] κατεδικάσατε τότε· [d] ἔχοντες γὰρ οὐ ψήφους, ἀλλ' " ὅπλα, παρειστήκειτε, καὶ ἐξῆν ὑμῖν ἐπικουρεῖν αὐτοῖς, εἰ " ἐβούλεσθε. Ἀλλὰ μὰ Δία οὔτε τούτοις ἐπεκουρεῖτε, οὔτε " σὺν ἐμοὶ τὸν ἀτακτοῦντα ἐπαίετε· Τοιγαροῦν ἐξουσίαν " ἐποιήσατε τοῖς κακοῖς αὐτῶν, ὑβρίζειν ἐῶντες αὐτούς. Οἶ- " μαι γὰρ, εἰ ἠθέλετε σκοπεῖν, τοὺς αὐτοὺς [e] εὑρήσεσθαι " τότε κακίστους, καὶ νῦν ὑβριστοτάτους. Βοΐσκος μὲν οὖν " ὁ πύκτης ὁ Θετταλὸς τότε μὲν διεμάχετο, ὡς κάμνων, " ἀσπίδα μὴ φέρειν· νῦν δ', ὡς ἐγὼ ἀκούω, Κοτυωριτῶν " πολλοὺς ἀποδέδυκεν. Ἂν οὖν σωφρονῆτε, [f] τούτῳ τἀναν- " τία ποιήσετε ἢ τοὺς κύνας [g] ποιοῦσι· τοὺς μὲν γὰρ κύνας

" trum iis irasci videtis, qui sunt in prorâ, *itidém*que gubernatorem iis qui " sunt in puppi? Nam vel levia peccata tali tempore omnia simul affligere " possunt. Jure autem me illos verberâsse vos etiam vestro tunc judicio " declarâstis: instructi enim non calculis *utique*, sed armis, adstabatis, atque " vobis opem ferre iis licuisset, si voluissetis. At profectò neque opem his " ferebatis, neque mecum eum, qui ordinem non servaret, cædebatis. Ita- " que ignavis *ex* eorum *numero quibusque* licentiam dedistis, dum eos petu- " lanter se gerere sinebatis. Nam, si *rem* considerare voluissetis, eosdem, " opinor, reperietis tunc ignavissimos fuisse, qui modò sunt petulantissimi. " Boïscus certè quidem pugil ille Thessalus id temporis acriter contende- " bat, quippe quòd laboraret, scutum sibi ferendum non esse: nunc autem, " ut equidem audio, de Cotyoritis multos spoliavit. Quamobrem si sapitis, " huic contrà facietis atque canes solent tractare: nam canes quidem feroces

a Πρωρεὺς — κυβερνήτης] *Plauto* sunt itidem *proreta* et *gubernator*, Rud. act. 4. sc. 3. v. 75.

b Συνεπιτρίψαι] In lexicis id verbi frustrà quæsiveris.

c Κατεδικάσατε] Sensum verbi, quem locus hic postulare videtur, non agnoscunt Lexicogr.

d Ἔχοντες γὰρ οὐ ψήφους, &c.] MS. Eton. ἔχοντες ξίφη, οὐ ψήφους &c. quam, opinor, lectionem auriculis indulsit librarius.

e Εὑρήσεσθαι] MS. Eton. εὑρήσετε.

f Τούτῳ] *Steph.* aut τούτων aut certè τοῦτον scribendum censuit: nam accusativum, inquit, potiùs quàm dativum, tali adhibere loco Xenophontem existimo. Mihi verò sana videtur vulgata scriptura: nam et hæc et illa apud auctores usitata est constructio. Sic *Plat.* apolog. Socr. ferè mediâ, Ταῦτα καὶ νεωτέρῳ καὶ πρεσβυτέρῳ, ὅτῳ ἂν ἐντυγχάνω, ποιήσω, καὶ ξένῳ καὶ &c. *Aristoph.* Νεφ. v. 257.

Οὐκ, ἀλλὰ πάντα ταῦτα τοὺς τελουμένους
Ἡμεῖς ποιοῦμεν. ——

Confer Matth. XXI. v. 40. et XXVII. 22.

g Ποιοῦσι·] Vide p. 188. n. b. Adde Cl. *Perizon.* ad Sanct. Min. l. 4. c. 4. p. 652 et seq.

"τοὺς χαλεποὺς τὰς μὲν ἡμέρας δεσμεύουσι, τὰς δὲ νύκτας "ἀφιᾶσι· τοῦτον δὲ, ἂν σωφρονῆτε, τὴν νύκτα μὲν δήσετε, "τὴν δὲ ἡμέραν ἀφήσετε. Ἀλλὰ γὰρ, ἔφη, θαυμάζω ὅτι, "εἰ μέν τινι ὑμῶν ἀπηχθόμην, μέμνησθε, καὶ οὐ σιωπᾶτε· "[a] εἰ δέ τῳ ἢ χειμῶνα ἐπεκούρησα, ἢ πολέμιον [b] ἀπήρυξα, "ἢ ἀσθενοῦντι ἢ ἀποροῦντι [c] συνεξευπόρισά τι, τούτων δὲ "οὐδεὶς μέμνηται· οὐδ' εἴ τινα καλῶς τι ποιοῦντα ἐπήνεσα, "οὐδ' εἴ τιν' ἄνδρα ἀγαθὸν ὄντα ἐτίμησα ὡς ἐδυνάμην, "οὐδὲ τούτων μέμνησθε. Ἀλλὰ μὴν καλόν γε καὶ δίκαιον, "καὶ ὅσιον καὶ ἥδιον τῶν ἀγαθῶν μᾶλλον ἢ τῶν κακῶν μεμ-"νῆσθαι."

Ἐκ τούτου μὲν δὴ ἀνίσταντο καὶ ἀνεμίμνησκον· [d] καὶ περιεγένετο ὥστε καλῶς ἔχειν.

"interdiu vinculis constringunt, dimittunt noctu; hunc, si sapitis, noctu "vinctum tenebitis, interdiu solutum esse patiemini. Enimverò miror, in-"quit, meminisse vos, ac minimè tacere, si in vestrûm alicujus odium in-"currerim; at si cui contra vim sævæ tempestatis opem tuli, vel hostem "propulsavi, vel ægrotanti vel inopiâ laboranti aliquid suppeditavi, horum "verò neminem recordari: neque si quem præclarè aliquid agentem collau-"davi, neque si quem virum fortem ut potui ornavi, neque horum, *inquam*, "meministis. Atqui honestum certè est et æquum et pium et jucundius "benefactorum potiùs quàm injuriarum meminisse."

Postea quidem *quàm hæc dicta erant*, surgebant *omnes* et *universa* memoriâ repetebant; atque hic exitus erat, ut *omnia* bellè se haberent.

a Εἰ δέ τῳ ἢ χειμῶνα &c.] Inspice p. 250, 251.

b Ἀπήρυξα,] In edit. *Ald*. *Flor*. et MSto Eton. legitur ἀπεκήρυξα. Pessimé. Poëticis quidem verbis, quibus gaudere solet Noster, adnumerandum est ἀπερύκω. Eodem aliàs sæpè utitur. *Memorab*. L. 2. haud ità longè à fine, ἵνα σοι τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπερύκωσιν; et ibid. mox infrà — σοῦ ἀπερύκειν τοὺς &c.

c Συνεξευπόρισα] Quod reponendum rectè conjecit *Steph*. Vulgò scribitur συνεξευπόρησα. In lexicis *Steph*. et *Const*. nec hoc nec illud comparet verbum.

d Καὶ περιεγένετο] Scribitur etiam καὶ περιεγένοντο· Malè. MS. Eton. exhibet καὶ περιεγένετ' unde facilè recepta colligitur scriptura: quam sic exponit Stephanus: *Et res ista hunc exitum habuit*; vel, *huc evasit*; vel, *et hic exitus fuit ut &c.* Quæ mihi quidem satìs placet interpretatio: *Mureto* non item; quippe qui locum sic exposuerit: *Et vicit Xenophon eos, qui sibi calumniam intendebant.*

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ἈΝΑΒΑΣΕΩΣ ς'.

Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ διατριβῇ οἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἔζων, οἱ δὲ, ληϊζόμενοι ἐκ τῆς Παφλαγονίας. [a] Ἐκλόπευον δὲ καὶ οἱ Παφλαγόνες εὖ μάλα τοὺς ἀποσκεδαννυμένους, καὶ τῆς νυκτὸς δὲ τοὺς πρόσω σκηνοῦντας ἐπειρῶντο κακουργεῖν· καὶ [b] πολεμικώτερον πρὸς ἀλλήλους εἶχον ἐκ τούτων. Ὁ δὲ Κορύλας, ὃς ἐτύγχανε τότε Παφλαγονίας ἄρχων, πέμπει παρὰ τοὺς Ἕλληνας πρέσβεις, ἔχοντας ἵππους καὶ στολὰς καλὰς, λέγοντας ὅτι Κορύλας ἕτοιμος εἴη τοὺς Ἕλληνας μήτ᾽ ἀδικεῖν, μήτ᾽ αὐτὸς ἀδικεῖσθαι. Οἱ δὲ στρατηγοὶ ἀπεκρίναντο ὅτι περὶ μὲν τούτων ἐν τῇ στρατιᾷ βουλεύσοιντο, [c] ἐπὶ ξενίᾳ δὲ ἐδέχοντο αὐτούς· παρεκάλεσαν δὲ καὶ

Ex eo tempore, dum isthic commorati sunt, quidam ex foro, quidam ex Paphlagoniâ prædam agendo victum *sibi* comparabant. Verùm Paphlagones etiam *hinc indè* palatos scitè admodùm spoliabant, et noctu eos, qui longiùs *à cæteris* tabernacula ponebant, infestare conabantur: atque his *adeò* ex causis hostili magìs *magìsque* in se invicem erant animo. At Corylas, qui Paphlagoniæ id temporis imperabat, legatos cum equis et vestimentis elegantibus ad Græcos mittit, qui dicerent Corylam eo esse animo, ut neque Græcos injuriâ lædere, neque sese lædi vellet. Responderunt duces se de his apud exercitum deliberaturos, eos verò *intereà* hospitali *mensâ* excipie-

a Ἐκλόπευον] In lexicis sine auctore reperitur κλοπεύω. Legitur et κλωπεύω apud Nostr. Λακεδ. Πολ. haud ità longè ab initio. Cæterùm, *Leunclav.* vertit *furtim adgrediebantur.*

b Πολεμικώτερον] MS. Eton. πολεμικώτατα.

c Ἐπὶ ξενίᾳ &c.] Supple τραπέζῃ. Similiter *Lucian*. Icaromen. haud ità longè à fine, Ἀλλὰ νῦν μὲν ἐπὶ ξενίᾳ σε καλοῦμεν.

τῶν ἄλλων ἀνδρῶν, ὃς ἐδόκει δικαιότατον εἶναι. Θύσαντες δὲ [a] τῶν αἰχμαλώτων βοῶν καὶ ἄλλα [b] ἱερεῖα, εὐωχίαν μὲν ἀρκοῦσαν παρεῖχον, κατακείμενοι δὲ [c] ἐν στιβάσιν ἐδείπνουν, [d] καὶ ἔπινον ἐκ κερατίνων ποτηρίων, οἷς ἐνετύγχανον ἐν τῇ χώρᾳ.

[e] Ἐπεὶ δὲ αἱ σπονδαί τ' ἐγένοντο καὶ [f] ἐπαιώνισαν, ἀνέστησαν πρῶτον Θρᾷκες, [g] καὶ πρὸς αὐλὸν ὠρχήσαντό τε

bant: ex aliis etiam viris *eos*, quos *invitari* æquissimum esse videbatur, arcessebant. Cùm autem de bubus captivis *quosdam* et alia mactâssent animantia, epulum satìs largum præbuerunt, cùm herbaceis in toris inter cœnandum discumberent, et in poculis biberent corneis, quæ *illâ* in regione nacti fuerant.

Posteaquam libationes essent peractæ et pæana cecinissent, Thraces primùm surrexerunt, et armati ad tibiam saltârunt, salierúntque *adeò* altè et

Et *Ælian*. V. H. l. 3. c. 37. ὥσπερ ἐπὶ ξενίᾳ παρακαλοῦντες &c. Idem l. 9. c. 15. ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλει &c. *H*. quidem *Steph*. in Thes. ad v. Ξενία, suspectos istiusmodi locos habet, ubi legitur ἐπὶ ξενίᾳ καλεῖν, et vel ἐπὶ ξένια, (*scil*. ἃ ξένιον) vel ἐπὶ ξενίαν, reponendum censet. Tu vide sis doctis. *Perizon*. ad *Ælian*. V. H. l. 3. c. 37. n. 2. Apud Nostrum sanè *Hist. Gr*. l. 6. ferè med. legitur, ὅτι γὰρ ἐπὶ ξένια τὸν κήρυκα ἐδέξαντο &c. at libens rescripserim ἐπὶ ξενίᾳ &c.

a Τῶν αἰχμαλώτων βοῶν] MS. Eton. τῶν αἰχμαλώτων βοῦς. Sed vide p. 282. n. i.

b Ἱερεῖα,] Adi p. 347. n. d.

c Ἐν στιβάσιν] MS. Eton. σκίμποσιν. Sed non est, cur vocem receptam loco moveamus. *Hesych*. et *Phavor*. Στιβὰς, ἀπὸ ῥάβδων καὶ χλωρῶν χόρτων στρῶσις καὶ φύλλων· ἢ χαμαικοίτη. *Suid*. Στιβάδες, τράπεζαι, ἢ στρωμναί. Erant igitur στιβάδες (utì *Steph*. in Thes.) tori ex herbis aut foliis, arundinibus aut frondibus; in quibus humi stratis vel discumbebant cœnaturi, vel cubabant dormituri.

d Καὶ ἔπινον ἐκ κερατίνων &c.] MS. Eton. et libri quidam typis impressi, καὶ ἔπινον κερατίνοις ποτηρίοις, &c. His accedit *Athenæus* l. 11. c. 7. Ἐν δὲ ἕκτῃ (*scil*. τῆς Ἀναβάσεως) περὶ Παφλαγόνων διηγούμενος φησὶ, (nempe, Xenophon) κατακείμενοι δ' ἐν στιβάσιν ἐδείπνουν, καὶ ἔπινον κερατίνοις ποτηρίοις. Legitur etiam ἐν κερατίνοις &c. Sed his anteferenda videtur, quam recepimus, scriptura. *Athen*. ipse ibid. plura receptæ lectionis suppeditat exempla: è *Pindaro*, ἐξ ἀργυρέων κεράτων πίνοντες &c. ex *Hermippo*, ἐκ δὲ τοῦ κέρατος αὖ μοι δὸς πιεῖν &c. Addit deinde, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ ἀργυρᾶ ποιοῦντες κέρατα ἔπινον ἐξ αὐτῶν. Cæterùm, de istiusmodi poculorum usu quædam in libro proximè sequente notanda venient.

e Ἐπεὶ δὲ αἱ σπονδαὶ &c.] *Athen*. l. 1. c. 13. Καὶ ἔστιν ἡ τοιαύτη ὄρχησις μίμησις τῶν ὑπὸ τῆς λέξεως ἑρμηνευομένων πραγμάτων· ἣν παρίστησι γινομένην Ξενοφῶν ὁ καλὸς, ἐν τῇ Ἀναβάσει, ἐν τῷ παρὰ Σεύθῃ τῷ Θρᾳκὶ συμποσίῳ. Deinde prolixè locum hunc Xenophontéum describit, atque adeò se errore lapsum ostendit, cùm ad convivium apud Seuthen illum lectorem rejecerit; quippe cujus in libro septimo meminit Xenophon. Illud monendum est, *Athenæum* verbis aliis, utì fit, quàm quæ Xenophontis, quas vidi, omnes exhibent editiones, totum hunc locum, ab his verbis, Ἐπεὶ δὲ αἱ σπονδαί τε ἐγένοντο &c. usque ad ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις, repræsentâsse.

f Ἐπαιώνισαν,] Scribitur et ἐπαιάνισαν. Sed vide p. 169. n. d. Adde Illustr. *Spanh*. Observat. in *Callimach*. p. 5.

g Καὶ πρὸς αὐλὸν ὠρχήσαντο &c.] *Armatâ* quæ dicitur *saltatione*, tibiis intereà modulaté canentibus, veteres tam barbari quàm Græci exercere sese et oblectare solebant. De Amazonibus *Callimach*. hym. in *Dian*. v. 241. Πρῶτα μὲν ἐν σακέεσσιν ἐνόπλιον, αὖθι δὲ κύκλῳ

σὺν τοῖς ὅπλαις,[a] καὶ ἥλοντο ὑψηλά τε καὶ κούφως, καὶ ταῖς μαχαίραις ἐχρῶντο· τέλος δὲ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον παίει, ὡς πᾶσι δοκεῖν[b] πεπληχέναι τὸν ἄνθρωπον·[c] ὁ δ' ἔπεσέ τεχνικῶς πως. Καὶ ἀνέκραγον οἱ Παφλαγόνες. Καὶ ὁ μὲν, σκυλεύσας τὰ ὅπλα τοῦ ἑτέρου, ἐξῄει[d] ᾄδων Σιτάλκαν· ἄλλοι δὲ καὶ τῶν Θρακῶν τὸν ἕτερον ἐξέφερον ὡς τεθνεῶτα· ἦν δὲ οὐδὲν πεπονθώς. [e] Μετὰ τοῦτο Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνητες ἀνέστησαν, οἳ[f] ὠρχοῦντο τὴν καρπαίαν κα-

agiliter, ac gladiis utebantur: ad extremum alter alterum ferit, ut omnibus hominem cæcidisse videretur: at ille certo quodam artificio percusserat. Et ibi tum Paphlagones clamorem tollebant. Ac is quidem, cùm alterum armis spoliâsset, cantans Sitalcam exibat: alii verò Thraces alterum veluti mortuum efferebant: at illi nihil mali acciderat. Deinde Æniänes et Magnetes surrexerunt, qui saltationem *eam*, quæ sementiva vocatur, armati

Στησάμεναι χόρον εὐρύν· ὑπήυσαν δὲ λίγυιαι
Λισσάλιον σύριγγες, ἵνα πλήσσωσιν ὁμαρτῇ.

In quem locum vide Illustr. *Spanh.* Observat. p. 291. et binas dissertat. doctis. *Burette* de saltat. veter. (ut eum potissimùm nominem) quæ in tomo secundo Memon Liter. Academ. Paris. reperiuntur. Adde Eruditis. *Montfauc.* Antiq. T. 3. p. 2. l. 4. c. 1.

a Καὶ ἥλοντο] Scribitur et ἥλλοντο. Malé. Nam ἥλοντο (utì rectè notavit *Portus*) est aor. 2. med. Sic apud *Sophocl.* Œdip. Tyr. v. 1335. ἵν' ἐξήλω. Similiter scribitur aor. 1. *Homer.* Il. μ'. v. 348.

— ὅς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.

b Πεπληχέναι] Legitur et πεπληγέναι apud *Athen.* loco cit. Sed rectiùs MS. Eton. et libri editi dant πεπληχέναι.

c Ὁ δ' ἔπεσε &c.] Ità MS. Eton. et editi, quos mihi videre contigit, omnes. *Athen.* exhibet ὁ δ' ἔπαισε &c. quomodo legendum censuit *Muretus:* "Significat "enim eum, (verba ejusdem viri eruditi "legis) qui percussus fuerat, artificiosè "quodammodo cecidisse, ità ut ex accep"to vulnere mortuus videretur." Hanc qui non improbat scripturam, probet ejusdem *Athenæi* πεπληγέναι.

d Ἄιδων Σιτάλκαν·] Sic MS. Eton. et *Athen.* loco. cit. Vulgò legitur Σιδαλκά· quod nonnulli cantionis fuisse genus existimârunt, cui nomen fuerit à Sitalce Thracum rege, de quo *Thucyd.* l. 2. c. 29. et *Diodor. Sic.* l. 12. p. 104. Malim equidem, auctoritate MSti Eton. et *Athenæi* nixus, ipsum Sitalcæ nomen retineri. Moris quippe fuisse barbarorum, ut regum bonorum laudes cantarent, passim testantur auctores. Sic Noster K. Π. p. 6. Edit. Oxon. 1727. Φῦναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται, καὶ ᾄδεται ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν βαρβάρων &c. *Tacit.* de Arminio *Ann.* l. 2. extremo; *canitúrque adhuc barbaras apud gentes* — Amm. Marcell. l. 24. c. 4. de Persis, — *ex usu moris gentici justitiam felicitatémque regis sui canoris vocibus extollentes.* Dignum autem fuisse Sitalcam, cujus nomen cantu celebrarent Thraces, abundè docet *Diodor. Sic.* loco citato.

e Μετὰ τοῦτο] MS. Eton. Μετὰ τούτους &c. *Athen.* loco jam sæpè cit. Μετά τοῦτον &c.

f Ὠρχοῦντο τὴν καρπαίαν] *Hesych.* Κάρπεα, ὄρχησις Μακεδονική. Repone, Καρπαία, *Phavor.* Καρπαία, εἶδος ὀρχήσεως. *Suid.* Καρπαία· εἶδος ὀρχήσεως· οὕτω Ξενοφῶν ἐν τῇ Ἀναβάσει. Λέγει δὲ καὶ εἶδος ταύτης. *Maxim. Tyr.* dissert. 12. p. 128. edit. Cant. — ὡς ἐγὼ ἤδη τὰ Αἰνιάνων θεάματα ἐπαινῶ, ὅσα ἐν πότῳ εὐφραίνονται Αἰνιᾶνες, οἱ μὲν δρῶντες, οἱ δὲ ὁρῶντες. Ἄνδρες δύο μιμοῦνται μάχην, ὑπαυλοῦντος ἄλλου. Ὁ μὲν αὐτοῖν γεωργός τέ ἐστι, καὶ ἀροῖ· ὁ δὲ λῃστὴς, καὶ ὅπλα ἔχει· κεῖται δὲ καὶ τῷ γεωργῷ τὰ ὅπλα ἀγχοῦ. Ἐπειδὰν δὲ ὁ λῃστὴς ἔλθῃ, ἀφέμενος ὁ γεωργὸς τοῦ ζεύγους, δραμὼν

λεμένην ἐν τοῖς ὅπλοις. Ὁ δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ἦν ὅδε· Ὁ μὲν, παραθέμενος τὰ ὅπλα, σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ, πυκνὰ μεταστρεφόμενος, ὡς φοβέμενος· λῃστὴς δὲ προσέρχεται· [a] ὁ δ', ἐπειδὰν προΐδηται, ἀπαντᾷ ἁρπάσας τὰ ὅπλα, καὶ μάχεται πρὸ τοῦ ζεύγες· ([b] καὶ ἔτοι ταῦτ' ἐποίεν ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλὸν) καὶ τέλος ὁ λῃστὴς δήσας τὸν ἄνδρα, καὶ τὸ ζεῦγος ἀπάγει. Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ [c] ζευγηλάτης τὸν λῃστήν· εἶτα παρὰ τοὺς βοῦς ζεύξας, ὀπίσω τὼ χεῖρε δεδεμένον ἐλαύνει.

Μετὰ τἔτο Μυσὸς εἰσῆλθεν, ἐν ἑκατέρᾳ τῇ χειρὶ ἔχων πέλτην· καὶ τοτὲ μὲν ὡς δύο ἀντιταττομένων μιμούμενος ὠρχεῖτο, τοτὲ δὲ ὡς πρὸς ἕνα ἐχρῆτο ταῖς πέλταις, τοτὲ δὲ ἐδινεῖτο καὶ [d] ἐξεκυβίστα, ἔχων τὰς πέλτας· ὥςτε ὄψιν ἔχων

exhibebant. Modus autem saltationis hic erat: Quidam, armis propè appositis, sementem facit et boum jugum agit, frequenter se convertens, quasi sibi metueret: *ad eum* accedit prædo: *cui* ille statim præviso correptis armis occurrit, et ante jugum dimicat: (hi etiam in numerum ad tibiam hæc faciebant) atque tandem prædo, postquam ligavit hominem, jugum etiam *unà cum ipso* abigit. Nonnunquam et jugarius prædonem *superat;* dein ubi bubus junxit, eum manibus post tergum revinctis agit.

Posteà Mysus ingressus est, utrâque manu peltam tenens; ac modò quidem ità saltabat, ut eum qui cum duòbus pugnat adversariis imitaretur, modò peltis *sic* utebatur, quasi cum uno congrederetur; modò se circumagebat et in caput præcipitem se projecit, cùm *nihilominùs* peltas retineret; adeò ut

ἐπὶ τὰ ὅπλα, συμπεσόντες μάχονται, παίοντες τὰς ὄψεις, καὶ μιμέμενοι τὰ τραύματα καὶ πτώματα.

a Ὁ δ', ἐπειδὰν &c.] MS. Eton. et edit. quædam vet. *ὁ δ' ἐπειδὰν προείδῃ τι* &c. *Athen.* *ὁ δὲ, ἐπὰν προΐδηται,* &c.

b Καὶ ἔτοι ταῦτ' ἐποίεν &c.] *Suid.* Ῥυθμὸς, *τάξις ἔμμελος ἀκολέθε ἁρμονίας. — Διαφέρει ῥυθμὸς μέτρε τῷ τὸν μὲν γενικώτερον εἶναι· τὸ δὲ μέτρον ὑπάρχειν εἶδος τῦ ῥυθμοῦ. Θεωρεῖται γὰρ ὁ ῥυθμὸς καὶ ἐπὶ τῶν κροτέντων ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ποσί. — Καὶ ἐπὶ αὐλῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιέτων ὁ ῥυθμὸς λέγεται, συμμετρία ὢν τοῦ χρόνε, ἐν ᾧ ἡ κίνησις γίνεται.* Adde p. 314. n. e. Quod *ἐν ῥυθμῷ τι ποιεῖν* Græcis est, Latinis est *in numerum* &c. Virgil. ecl. 6. v. 27.

Tum verò in numerum Faunósque ferásque videres
Ludere, &c.

Servius: *In numerum ludere,* i. e. saltare ad modum rhythmi et cantilenæ; vel, ad certam modulationem. Adde *Lucret.* l. 2. v. 631. Porrò, *Athen.* exhibet — *μάχεται πρὸ ζεύγες ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλὸν:* cæteris omissis.

c Ζευγηλάτης] In Lexico Gr. Lat. vet. exponitur *Bubulcus.* At *Hesych.* et *Phavor.* Ζευγηλάτης est *γηπόνος:* Ζευγηλάτης, *μεταβάτης, ἡνίοχος.* In *Steph.* et *Constant.* Thes. reperitur vox sine auctore.

d Ἐξεκυβίστα] Noster in *Sympos.* haud ità longè ab init. de saltatrice quâdam, *Μετὰ δὲ τἔτο κύκλος εἰςηνέχθη περίμεστος ξιφῶν ὀρθῶν· εἰς οὖν ταῦτα ἡ ὀρχηστρὶς ἐκυβίστα τε καὶ ἐξεκυβίστα ὑπὲρ αὐτῶν.* Lexicogr. ad verbum hoc citant tantùm *Eurip.* loco non indic. *Phavor.* Κυβιστᾷν *κυρίως τὸ ἐπὶ κεφαλῆς ῥιπτεῖν — καὶ τὸ ἁπλῶς ἐν γῇ κυλιόμενον στρέφειν χεῖρας καὶ πόδας.* Confer Ὀδυσσ. δ'. v. 18.

καλὴν φαίνεσθαι. [a] Τέλος δὲ τὸ Περσικὸν ὠρχεῖτο, κροτῶν τὰς πέλτας· καὶ ὤκλαζε, καὶ ἀνίστατο· [b] καὶ ταῦτα πάντα ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλὸν ἐποίει. [c] Ἐπὶ δὲ τούτῳ ἐπιόντες οἱ Μαντινεῖς, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν Ἀρκάδων ἀναστάντες, ἐξοπλισάμενοι ὡς ἐδύναντο κάλλιστα, [d] ᾖεσάν τε ἐν ῥυθμῷ, πρὸς τὸν ἐνόπλιον ῥυθμὸν αὐλούμενοι, καὶ ἐπαιώνισαν, καὶ ὠρχήσαντο ὥσπερ [e] ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις. Ὁρῶντες δὲ οἱ Παφλαγόνες, [f] δεινὰ ἐποιοῦντο πάσας

pulchrum spectaculum præbere videretur. Tandem Persico saltabat ritu, collidens peltas; in genua etiam procumbebat, et surgebat: atque hæc omnia in numerum ad tibiam faciebat. *Huic* cùm successissent Mantinenses, ac de cæteris Arcadibus etiam nonnulli surrexissent, armis quàm potuerunt elegantissimis instructi, in numerum incedebant, cùm tibia ipsis *intereà* modum caneret armatæ saltationi convenientem, pæanémque canebant, et perinde saltabant atque deorum in supplicationibus *fieri consuevit.* *Quæ* cùm Paphlagones vi-

a Τέλος δὲ τὸ Περσικὸν &c.] Post illa verba ἐνίοτε δὲ ὁ ζευγηλάτης τὸν λῃστὴν, *Athenæus* subjungit, Καί τις, φησὶ τὸ Περσικὸν ὠρχεῖτο, καὶ κροτῶν τὰς πέλτας ὤκλαζε, καὶ ἐξανίστατο. In quâ lectione illud τις potissimùm *Stephano* placuit. Sed illud huic inseri loco non opus est. Apud *Athenæum* quidem, cùm ea omisisset omnia, quæ de Myso narrat Noster, necessarium erat. Cæterùm, de saltatione Persicâ vide Dissertat. II. Κ. Π. nostræ præmis. pag. 47. Edit. Oxon. 1727. ubi pro Ἀναβ. l. 5. lege l. 6. Adde *J. Poll.* l. 4. segm. 100.

b Καὶ ταῦτα πάντα ἐν &c.] Vide paulò antè scripta p. 366. n. b.

c Ἐπὶ δὲ τούτῳ ἐπιόντες;] Sic rectè MS. Eton. cùm editi plerique pessimè repræsentent Ἐπὶ δὲ τούτῳ ἐμπίνοντες *&c.*

d Ἤεσάν τε ἐν ῥυθμῷ, &c.] Lege modò adlata p. 366. n. b. et p. 314. n. e. Si cui porrò libet Socratem audire de saltatione disserentem, adeat velim Xenophontis *Sympos.* Adde *Aristoph.* Νεφ. v. 651. ubi vide *Scholiast.* Kuster. not. p. 59. et in primis *Ez. Spanhem.* p. 287 et seq.

e Ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις.] Vox hæc denotat *supplicationes* quæ diis fiunt; quod jam olim docuerunt viri eruditis. *Ez. Spanh.* Observ. in *Callim.* p. 3. et Lamb. Bos *Animad.* ad *Aristid.* p. 72. Aristoph. Νεφ. v. 306. Καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται — *Scholiast.* Θρησκεῖαι περὶ τοὺς βωμοὺς πρόσοδοι τοῖς θεοῖς καὶ προσελεύσεις. Hinc sua descripsit *Phavorin.* Aristid. p. 148. T. 1. edit. Oxon. πρῶτον μὲν πανηγύρεις καὶ πρόσοδοι τοῖς θεοῖς ἦσαν, *&c.* Idem p. 239. Θυσίαι δὲ καὶ πομπαὶ καὶ πρόσοδοι καὶ θεραπεῖαι θεῶν μετὰ *&c.*

f Δεινὰ ἐποιοῦντο] *Amasæus* vertit, *commoti sunt.* Mihi quidem placuit versio *Leunclaviana:* quam tamen perinde atque *Amas.* improbat *J. Cleric.* art. crit. part. 2. c. 2. "Neuter, inquit, vim vocis adse-"quutus videtur; quæ si posset Latinè "exprimi, meliùs verteretur *ab usu com-"muni abhorrens censebant.*" Haud ità feliciter. Quod autem vir κριτικώτατος ibidem addit, *Henricum* utique *Stephanum* δεινὸν ποιεῖν exponere *indignè ferre*, *queri*, id verò alienum est. Nam aliud sonat δεινὸν ἐποίουν, aliud δεινὰ ἐποιοῦντο. Hoc mihi certè phrasis indicare videtur, *Paphlagonas rem, de quâ agitur, in difficillimis atque adeò periculosis habuisse.* Quapropter mox audiunt ἐκπληττόμενοι. Cæterum, δεινὸν *mirum* itidem valere videtur *Sophocl.* Ajac. v. 1146.

— δεινόν γ' εἶπας, εἰ καὶ ζῇς θανών.

Δεινὰ autem ἐποιοῦντο dixit Atticorum more elegantissimorum, qui adjectivis uti plurativis solent, ubi vulgò singularia reperiuntur. Vide p. 244. n. a.

τὰς ὀρχήσεις ἐν ὅπλοις εἶναι. [a] Ἐπὶ τούτῳ ὁρῶν ὁ Μυσὸς ἐκπληττομένους αὐτοὺς, πείσας τῶν Ἀρκάδων τινὰ [b] πεπαμένον ὀρχηστρίδα, εἰσάγει, σκευάσας ὡς ἐδύνατο κάλλιστα, καὶ ἀσπίδα δοὺς κούφην αὐτῇ. [c] Ἡ δὲ ὠρχήσατο Πυῤῥίχην ἐλαφρῶς. Ἐνταῦθα κρότος ἦν πολύς· [d] καὶ οἱ Παφλαγόνες ἠρώτων, εἰ καὶ γυναῖκες συνεμάχοντο αὐτοῖς. Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι αὗται καὶ αἱ [e] τρεψάμεναι εἶεν βασιλέα ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Τῇ μὲν οὖν νυκτὶ ταύτῃ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο·

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ προσῆγον [f] αὐτοὺς εἰς τὸ στράτευμα· καὶ ἔδοξε τοῖς στρατιώταις μήτε ἀδικεῖν Παφλαγόνας, μήτε

derent, mirificum *quiddam esse* ducebant, saltationes *hasce* omnes in armis fieri. Hìc Mysus qui eos videret attonitos, ubi quendam ex Arcadibus, qui saltatricem possidebat, *ut id concederet*, induxisset, *eam* quàm pulcherrimè poterat ornatam introducit, dato etiam ei scuto leviore. Saltabat illa Pyrrhicham agiliter. Ibi tùm plausus ingens *excitatus* erat; et Paphlagones interrogabant, an et mulieres unà cum ipsis pugnam capesserent. Responderunt illi, has ipsas regem è castris ejecisse. Et nocti quidem huic finis hic erat *impositus :*

Postridiè ad exercitum eos adducunt; atque militibus decretum erat, ut neque Paphlagonas injuriâ læderent, neque læderentur *ipsi.* Hoc facto de-

a Ἐπὶ τούτῳ] MS. Eton. Ἐπὶ τούτοις &c. Mihi vulgata placet scriptura; placet et, hoc utique in loco, ejusmodi expositio, quam *Viger.* c. 9. sect. 4. adfert. *Certum illud tempus,* inquit vir doctus, *et quasi momentum, quo res aliqua dum fieret aut diceretur, aliquid aliud intervenit,* ἐπὶ τούτῳ *dicitur:* Gallicè *sur cela; sur* vel *en ces entrefaites.*

b Πεπαμένον &c.] Etymol. m. in v. Πολυπάμμων. Καὶ πάσασθαι τὸ κτήσασθαι κυρίως θρέμματα, καταχρηστικῶς δὲ πᾶν ὁτιοῦν· καὶ πασάμενος πολλάκις Ξενοφῶν λέγει ἀντὶ τοῦ κτησάμενος. Adde p. 188. n. e. et conf. Nostri *Sympos.* loco cit.

c Ἡ δὲ ὠρχήσατο Πυῤῥίχην &c.] *J. Poll.* l. 4. segm. 96. Πυῤῥίχη, εἶδος ἐνόπλου ὀρχήσεως· de quâ consule *Meurs.* Miscel. Lac. l. 2. c. 12. et *Car. de Aquino* Lexicon Milit. Ab armatis, non sine tubis ac tympanis, peragebatur, cum omni corporum flexu, ad inferendos et declinandos ictus. Lege omnino quæ de eâ scripta sunt *Platonis* de Leg. l. 7. haud procul à fine. Adde *Dionys. Hal.* A. R. l. 7. c. 72. Alii alium ejus auctorem statuerunt: Pyrrhum nonnulli Achillis filium, Pyrrhichum alii quendam Laconem, eam invenisse putant.

d Καὶ οἱ Παφλαγόνες ἠρώτων, &c.] *Demetr. Phaler.* Περὶ Ἑρμην. p. 82. edit. Oxon. Χρῆται δὲ τῷ τοιούτῳ εἴδει καὶ Ξενοφῶν, καὶ αὐτὸς διηγούμενος εἰσάγει ἐκ χαρίτων ἄν ἐπὶ τῆς ἐνόπλου ὀρχηστρίδος· Ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν Παφλαγόνων εἰ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτοῖς συνεπολέμουν, ἔφη, Αὗται γὰρ καὶ ἔτρεψαν τὸν βασιλέα. Διττὴ γὰρ ἐμφαίνεται ἡ δεινότης ἐκ τῆς χάριτος· ἡ μὲν, ὅτι οὐ γυναῖκες αὐτοῖς εἵποντο, ἀλλ' Ἀμαζόνες· ἡ δὲ, κατὰ βασιλέως, εἰ οὕτως ἦν ἀσθενὴς, ὡς ὑπὸ γυναικῶν φυγεῖν. Vides quàm parum accuratè *Demetrius*, qui dicitur, Nostri verba citat. Sensum utique auctorum, quos citabant, unicè spectabant veteres, de vocibus ipsis earúmque ordine minùs soliciti.

e Τρεψάμεναι] Vide sis p. 315. n. f.

f Αὐτοὺς] Scil. Paphlagonum legatos.

ἀδικεῖσθαι. Μετὰ τοῦτο οἱ μὲν πρέσβεις ᾤχοντο· οἱ δ' Ἕλληνες, ἐπειδὴ πλοῖα ἱκανὰ ἐδόκει παρεῖναι, ἀναβάντες ἔπλεον ἡμέραν καὶ νύκτα πνεύματι καλῷ, ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες τὴν Παφλαγονίαν. Τῇ δ' ἄλλῃ ἀφικνοῦνται εἰς Σινώπην, καὶ ὡρμίσαντο [a] εἰς Ἁρμήνην τῆς Σινώπης. Σινωπεῖς δὲ οἰκοῦσι μὲν ἐν τῇ Παφλαγονικῇ, Μιλησίων δ' ἄποικοι εἰσίν. [b] Οὗτοι ξένια πέμπουσι τοῖς Ἕλλησιν, ἀλφίτων μὲν [c] μεδίμνους τρισχιλίους, οἴνου δὲ κεράμια χίλια καὶ πεντακόσια. [d] Καὶ Χειρίσοφος ἐνταῦθα ἦλθε τριήρεις ἔχων. Καὶ οἱ μὲν στρατιῶται προσεδόκων ἄγοντά τι σφίσιν ἥκειν· ὁ δὲ ἦγε μὲν οὐδὲν, ἀπηγγέλλετο δὲ ὅτι ἐπαινοίη αὐτοὺς καὶ Ἀναξίβιος ὁ ναύαρχος καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅτι ὑπισχνεῖτο Ἀναξίβιος, εἰ ἀφικνοῖντο ἔξω τοῦ Πόντου, μισθοφορὰν αὐτοῖς ἔσεσθαι.

Καὶ ἐν ταύτῃ τῇ Ἁρμήνῃ ἔμειναν οἱ στρατιῶται ἡμέρας πέντε. Ὡς δὲ τῆς Ἑλλάδος ἐδόκουν ἐγγὺς γίγνεσθαι, ἤδη μᾶλλον ἢ πρόσθεν [e] εἰσῄει αὐτοὺς, ὅπως ἂν καὶ ἔχοντές

creto legati discessêre: at Græci, quia satìs magna navium adesse copia videretur, conscensis iis diem ac noctem vento secundo navigabant, cùm Paphlagoniam ad sinistram haberent. Altero *die* Sinopen perveniunt, et *naves* ad Harmenen Sinopes appulerunt. Sinopenses agro Paphlagonum habitant, et Milesiorum sunt coloni. Mittunt hi Græcis hospitalia munera, farinæ medimnos ter mille, vini amphoras mille, quingentas. Atque huc Cherisophus cum triremibus venit. Et milites quidem *id futurum* sperabant, ut, cùm veniret, ipsis aliquid adferret: at nihil adferebat ille, sed *duntaxat* renuntiabat eos tum Anaxibium navarchum tum cæteros collaudare, *eundémque* Anaxibium pollicitum esse, si è Ponto excederent, stipendium ipsis fore *numeratum*.

Ac apud Harmenen *quidem* illam dies quinque commorati sunt milites. Cúmque propiùs sibi à Græciâ viderentur abesse, jam magìs quàm anteà subiit animos eorum *cogitatio*, quonam modo fieri posset ut domum *lucelli* ali-

a Εἰς Ἁρμήνην] Scribitur aliàs sæpè nomen Ἁρμίνη, et cum spiritu leni, *Stephan. Byzant.* Ἀρμίνη, κώμη Παφλαγονίας — Παρὰ δὲ Ξενοφῶντι ἐν Ἀναβάσεως, Ἁρμήνην διὰ τοῦ η. ubi reponendum, opinor, ἐν Ἀναβάσεως ἕκτῃ vel ϛʹ. cùm alibi ferè soleat *Steph*. librum cujusque operis citare. Sed de Harmene plura in *Ind. Geogr*.

b Οὗτοι ξένια πέμπουσι] Inspice pag. 284. n. a.

c Μεδίμνους — κεράμια] Consule Indic. ejusmodi vocibus exponendis destinatum.

d Καὶ Χειρίσοφος ἐνταῦθα &c.] Respice p. 290 et seq.

e Εἰσῄει αὐτοὺς, &c.] Intellige φροντὶς, ἔννοια, vel aliam vocem istis adfinem. Pleniùs *Ælian*. H. V. l. 12. c. 1. Ἐκ δὴ τούτων εἰσῄει τὴν Ἀσπασίαν μνήμη &c.

τι οἴκαδε ἀφίκοιντο. Ἡγήσαντο οὖν, εἰ ἕνα ἕλοιντο ἄρχοντα, μᾶλλον ἂν, ἢ [a] πολυαρχίας οὔσης, δύνασθαι τὸν ἕνα [b] χρῆσθαι τῷ στρατεύματι καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας· καὶ εἴ τι δέοι λανθάνειν, μᾶλλον ἂν καὶ κρύπτεσθαι· καὶ εἴ τι αὖ δέοι φθάνειν, ἧττον ἂν [c] ὑστερίζειν· οὐ γὰρ ἂν λόγων δεῖν πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ τὸ δόξαν τῷ ἑνὶ περαίνεσθαι ἄν· τὸν δὲ πρόσθεν χρόνον [d] ἐκ τῆς νικώσης ἔπραττον πάντα οἱ στρατηγοί. Ὡς δὲ ταῦτα διενοοῦντο, ἐτρέποντο ἐπὶ τὸν Ξενοφῶντα· καὶ οἱ λοχαγοὶ ἔλεγον, προσιόντες αὐτῷ, ὅτι ἡ στρατιὰ οὕτω γινώσκει· καὶ εὔνοιαν ἐνδεικνύμενος ἕκαστός τις ἔπειθεν αὐτὸν ὑποστῆναι τὴν ἀρχήν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν [e] τῇ μὲν ἐβούλετο ταῦτα, νομίζων καὶ τὴν τιμὴν μείζω οὕτως ἑαυτῷ γίνεσθαι [f] καὶ πρὸς τοὺς φίλους, καὶ εἰς τὴν [g] πόλιν τοὔνομα μεῖζον ἀφίξεσθαι αὐτοῦ· τυχὸν δὲ καὶ ἀγαθοῦ τινος ἂν αἴτιος τῇ στρατιᾷ γενέσθαι.

Τὰ μὲν δὴ τοιαῦτα ἐνθυμήματα ἐπῇρεν αὐτὸν ἐπιθυμεῖν

quid nacti pervenirent. Existimabant ergo, si unum *sibi* in principem eligerent, magìs, quàm sub multorum principatu, posse illum unum exercitûs uti operâ tam noctu quàm die; et si quid latere oporteret, magìs etiam occultare posse; ac si quid porrò antevertendum esset, minùs occasioni defuturum: nec enim colloquiis inter se opus fore, sed quod uni decretum esset *id* perfici; superiore verò tempore duces omnia ex sententiâ quæ vicerat gerebant. Cùm hæc cogitarent, ad Xenophontem se convertebant; et cohortium præfecti, eum cùm adiissent, exercitum sic statuere aiebant; ac benevolentiam unusquisque suam *erga eum* declarans, eum, ut principatum susciperet, suadebat. Et Xenophon idcirco quidem hæc volebat, quòd existimaret cùm apud amicos majorem ità honorem sibi habitum, tum nomen *ipsius* suam ad civitatem amplius perventurum; forsan etiam futurum ut emolumenti aliquid *ipse* exercitui adferret.

Hujusmodi sanè cogitationes eum ad munus imperatoris, qui suo unus ar-

a Πολυαρχίας &c.] *Homero* Il. β'. v. 204. et πολυκοιρανίη. In lexicis autem stat ἀδεσπότως.

b Χρῆσθαι τῷ στρατεύματι] Pleniùs Noster K. Π. p. 2. Edit. Oxon. 1727. — χρῆσθαι πυθομένοις *&c.* ubi tamen vide notata in *Addend.*

c Ὑστερίζειν] Schol. in *Thucyd.* l. 6. c. 69. Ὑστέριζον μέν· ἦγον, ὕστερον ἦρχοντο. Ad verbum sonat *tardiùs, quàm par fuerit, aliquò pervenire;* vel, — *aliquid perficere.*

d Ἐκ τῆς νικώσης] *Scil.* γνώμης. Eadem vox passim ellipsin patitur. *Thucyd.* lib. 2. c. 43. Κοινῇ γὰρ &c. *Scholiast.* γνώμῃ δηλονότι. Potest etiam exaudiri ψήφου, de cujus ellipsi vide p. 51. n. b. Lege omninò *Grot.* de B. et P. l. 6. c. 5. sect. 17.

e Τῇ μὲν] Valet hìc ταύτῃ μέν. *Moschopul.* et *Phavor.* τῇ, ἀντὶ ταύτῃ. i. e. *ideò*, vel *eatenus.*

f Καὶ] Deest in MSto Eton.

g Πόλιν τοὔνομα &c.] Vide p. 139. n. a. et p. 144. n. a.

αὐτοκράτορα γενέσθαι ἄρχοντα. Ὁπότε δ' αὖ ἐνθυμοῖτο ὅτι ἄδηλον μὲν παντὶ ἀνθρώπῳ ὅπη τὸ μέλλον ἕξει, διὰ τοῦτο δὲ κίνδυνος εἴη μὴ καὶ τὴν προειργασμένην δόξαν ἀποβάλοι, ἠπορεῖτο. Ἀπορουμένῳ δὲ αὐτῷ διακρῖναι, ἔδοξε κράτιστον εἶναι τοῖς θεοῖς ἀνακοινῶσαι· καὶ παραστησάμενος δύο ἱερεῖς, ἐθύετο τῷ [a] Διῒ τῷ Βασιλεῖ, ὅςπερ αὐτῷ [b] μαντευτὸς ἦν ἐκ Δελφῶν· [c] καὶ τὸ ὄναρ δὴ ἀπὸ τούτου τοῦ θεοῦ ἐνόμιζεν ἑωρακέναι, ὃ εἶδεν ὅτε [d] ἤρχετο ἐπὶ τὸ συνεπιμελεῖσθαι τῆς στρατιᾶς καθίστασθαι. Καὶ ὅτε ἐξ Ἐφέσου δὲ ὡρμᾶτο [e] Κύρῳ συσταθησόμενος, [f] αἰετὸν ἀνεμιμνήσκετο ἑαυτῷ δεξιὸν φθεγγόμενον, καθήμενον μέντοι, [g] ὅνπερ ὁ μάν-

bitrio res administraret, expetendum incitabant. Contrà verò cùm secum perpenderet nulli non homini obscuros esse futuros eventus, ideóque periculum esse nè gloriam priùs partam amitteret, hæsitabat. Cùm *ita* quidnam eligendum esset dubitaret, visus est sibi rectissimè facturus, si deos consuleret: itaque duobus sacerdotibus adhibitis, Jovi regi rem sacram faciebat, qui *oraculo* Delphis *edito* ipsi fuerat præsignificatus; et ab eodem sanè deo somnium illud *profectum* vidisse se existimabat, quod vidit quo tempore fuerat ad curam exercitûs unà cum aliis gerendam constitutus. Et cùm ex Epheso egressus esset, ut Cyro commendaretur, recordabatur aquilam sibi dextram *oblatam* quæ clangorem edebat, sedebat tamen, quod vates, eum qui comita-

a Διῒ τῷ Βασιλεῖ,] Jovis hujusce meminit *J. Poll.* l. 8. segm. 122. et templi eidem dicati *Pausan.* l. 9. c. 39. Eundem hoc titulo (quod monuit Cel. *Grammius*) apud Athenienses coli solitum indicant *Harpocrat.* *Hesych.* et *Phavor.* ad Βασίλειος στοά. Cæterùm, Δία ἐπίκλησιν Σωτῆρα vidimus suprà pag. 284. Illi verò Xenophontem, utpote Atheniensem, vota sua commendare Delphorum jussit oraculum.

b Μαντευτὸς] Vocem hanc non agnoscit *Constant.* ad eandem *Stephanus* citat *Synesium*, prætereà neminem. Confer p. 151.

c Καὶ τὸ ὄναρ δὴ &c.] Lege p. 153.

d Ἤρχετο] Adi p. 143. n. a.

e Κύρῳ συσταθησόμενος,] Respice p. 152.

f Αἰετὸν ἀνεμιμνήσκετο &c.] Et ex oscinum cantu, et è præpetum volatu veteres auguria captâsse, notissimum est. Vide sis *Cicer.* epist. l. 6. epist. 6. et *Virgil.* Æneïd. l. 3. v. 361. et *J. F. Gronov.* et *Serv.* ad loca. Adde *A. Gell.* l. 6. c. 6. Aquilam in primis magnarum rerum auspicia facere putârunt. Noster Κ. Π. p. 100. Edit. Oxon. 1727. de præpete: ἐπεὶ δὲ αὐτοῖς ἀετὸς δεξιὸς φανεὶς προηγεῖτο, προσευξάμενοι &c. et p. 160. αὐτὸς δ' ἐπιπτάμενος αἴσιος &c. ubi vide n. 1. Adde *Theocrit.* Idyl. 17. v. 71. Dextrâ autem quæ à parte erant conspectæ, Græci faustas ducebant. *Homer.* Il. ν'. v. 821 et seq.

Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς Ἀ-
χαιῶν,
Θάρσυνος οἰωνῷ· — Adde Il. ω'. v. 310 et seq.

Dextram verò partem fuisse eam, quæ solem orientem spectabat, ex Il. μ'. v. 239 et seq. liquidò constat. Lege omnino *Archæol. Gr.* l. 2. c. 15.

g Ὅνπερ] Sic scribendum censui: unde exoritur dictionis Atticæ elegantia, quam sæpè suprà notavimus. Sic p. 69. Καὶ γὰρ ᾔδει αὐτὸν, ὅτι μέσον &c. ubi vide n. c.

τις προπέμπων αὐτὸν ἔλεγεν, ὅτι μέγας μὲν οἰωνὸς εἴη καὶ [a] οὐκ ἰδιωτικὸς, καὶ εὔδοξος, ἐπίπονος μέντοι· τὰ γὰρ ὄρνεα μάλιστα ἐπιτίθεσθαι τῷ αἰετῷ καθημένῳ· οὐδὲν μέντοι χρηματιστικὸν εἶναι τὸν οἰωνόν· [b] τὸν γὰρ αἰετὸν περιπετόμενον μᾶλλον λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια. [c] Οὕτω δὲ θυομένῳ αὐτῷ διαφανῶς ὁ θεὸς σημαίνει μήτε προσδεῖσθαι τῆς ἀρχῆς, μήτ', εἰ [d] αἱροῖντο, ἀποδέχεσθαι. Τοῦτο μὲν δὴ οὕτως ἐγένετο. Ἡ δὲ στρατιὰ συνῆλθε, καὶ πάντες [e] ἔλεγον ἕνα αἱρεῖσθαι· καὶ ἐπεὶ τοῦτο ἔδοξε, [f] προσβάλλοντο αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἐδόκει δῆλον εἶναι ὅτι αἱρήσονται αὐτὸν, εἴ τις [g] ἐπιψηφίζοι, ἀνέστη, καὶ ἔλεξε τάδε·

« Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες, ἥδομαι μὲν ὑπὸ ὑμῶν τιμώμενος, εἴπερ « ἄνθρωπός εἰμι, καὶ χάριν ἔχω, καὶ εὔχομαι δοῦναί μοι « τοὺς θεοὺς αἴτιον τινὸς [h] ὑμῖν ἀγαθοῦ γενέσθαι· τὸ μέν- « τοι ἐμὲ προκριθῆναι ὑφ' ὑμῶν ἄρχοντα, [i] Λακεδαιμονίου « ἀνδρὸς παρόντος, οὔθ' ὑμῖν, οὔτ' ἐμοὶ δοκεῖ συμφέρον

batur, augurium esse dixerat magnum, minimèque privatum in hominem cadere; *idémque* esse gloriosum, at laboriosum tamen: *cæteras* enim aves sedentem aquilam maximè adgredi: neque verò lucri quid portendere hoc augurium; potiùs enim circumvolitantem aquilam alimenta rapere *solitam*. Ei itaque sacrificanti apertè significavit deus, magistratum *hunc* neque expetere *eum oportere*, neque, si *eum* legerent, suscipere. Et hoc quidem sic accidit. Cæterùm convenit exercitus, omnésque *adeò* unum esse deligendum aiebant: atque hoc ubi decretum fuisset, ipsum *Xenophontem eligendum* proponebant. Cùm autem palàm adpareret futurum ut ipsum deligerent, si *quis* suffragia *illorum* exquireret, surrexit, et in hanc sententiam loquutus est:

« Equidem, viri, lætitiam ex honore, quo à vobis adfectus sum, percipio, « siquidem homo sum, et gratias *vobis* habeo, deósque precor eam mihi facul- « tatem dent, ut vobis boni alicujus auctor existam: verùm me ante alios « imperatorem à vobis designari, cùm Lacedæmonius *nobis* adsit, neque ex re

Adde pag. 349. n. e. et loca ibi citata. Hactenùs legebatur ὅστις, quod in ἔτις mutatum voluit *Leunclav.*

a Οὐκ ἰδιωτικὸς,] I. e. ad eum unicè pertinere, qui publico fungeretur officio. Vide, si libet, p. 179. n. f.

b Τὸν γὰρ αἰετὸν περιπετόμενον &c.] Consule *Archæol. Gr.* l. 2. c. 15.

c Οὕτω δὲ θυομένῳ &c.] Ad illa jam redit, quæ modò his exposuerat verbis, — ἐθύετο τῷ Διῒ τῷ &c.

d Αἱροῖντο,] Confer p. 360. n. g.

e Ἔλεγον ἕνα αἱρεῖσθαι·] Vide p. 353. n. c.

f Προσβάλλοντο] Eam verbi hujus significationem, quam versio exhibet, exemplis adlatis confirmat *Budæus* Comm. L. G. pag. 453 et seq.

g Ἐπιψηφίζοι,] Consule p. 342. n. e.

h Ὑμῖν] Ità legendum rectè conjecit *Muretus*. Vulgò scribitur ὑμῶν.

i Λακεδαιμονίου ἀνδρὸς &c.] Vide p. 181. n. c.

" εἶναι, ἀλλ' ἧττον ἂν διὰ τοῦτο [a] τυγχάνειν, εἴ τι δέοισθε, " παρ' αὐτῶν· ἐμοὶ δ' αὖ οὐ [b] πάνυ τι νομίζω τοῦτο ἀσφα- " λὲς εἶναι. [c] Ὁρῶ γὰρ ὅτι καὶ τῇ πατρίδι μου οὐ πρόσ- " θεν ἐπαύσαντο πολεμοῦντες, πρὶν ἐποίησαν πᾶσαν τὴν " πόλιν ὁμολογεῖν, Λακεδαιμονίους καὶ αὐτῶν ἡγεμόνας εἶ- " ναι. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ὡμολόγησαν, εὐθὺς ἐπαύσαντο πο- " λεμοῦντες, καὶ οὐκέτι πέρα ἐπολιόρκησαν τὴν πόλιν. Εἰ " οὖν ταῦτα ἐγὼ ὁρῶν δοκοίην, ὅπου δυναίμην, ἐνταῦθ' ἄ- " κυρον ποιεῖν τὸ ἐκείνων ἀξίωμα, ἐκεῖνο [d] ἐννοῶ, μὴ λίαν " ἂν ταχὺ σωφρονισθείην. [e] Ὃ δ' ὑμεῖς ἐννοεῖτε, [f] ὅτι ἧτ- " τον ἂν στάσις εἴη ἑνὸς ἄρχοντος ἢ πολλῶν, εὖ ἴστε ὅτι " ἄλλον μὲν ἑλόμενοι οὐχ εὑρήσετέ με στασιάζοντα· νομίζω " γὰρ ὅτι ὅστις ἐν πολέμῳ ὢν στασιάζει πρὸς ἄρχοντα, " πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν στασιάζει· ἂν δ' ἐμὲ ἕλησθε, " οὐκ ἂν θαυμάσαιμι εἴ τινα εὕροιτε καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ " ἀχθόμενον."

Ἐπεὶ δὲ ταῦτ' εἶπε, πολὺ πλείονες ἐξανίσταντο, λέγοντες

" vestrâ, neque ex meâ esse videtur, sed minùs vos propterea ab eis *aliquid* " impetraturos, si quid *eos* rogetis; mihi verò non admodùm hoc fore tutum " existimo. Video enim priùs ipsos non fecisse finem gerendi adversùs pa- " triam meam belli, quàm civitatem totam confiteri coëgissent, Lacedæmoni- " os ipsorum etiam duces esse. Hoc autem ubi confessi sunt, bello statim " finem imposuerunt, nec ampliùs urbem *nostram* oppugnârunt. Si ergo cùm " hæc perspiciam *nihilominus* viderer, ubicunque possim, illorum ibi auctori- " tatem irritam facere, id *utique* mecum reputo *solicitus*, nè celeriter admo- " dùm ad sanam mentem reducar. Quod autem vos cogitatis, minus sedi- " tionum fore in unius quàm multorum imperio, certò sciatis *velim*, si alium " deligatis, vos me seditiosum nequaquam reperturos: arbitror enim illum, " qui se in bello contra imperatorem seditiosè gerit, adversùs suam ipsius " salutem seditiosum esse: quòd si me delegeritis, mirum mihi non erit, si " quem tam vobis quàm mihi offensum inveniatis."

Posteaquam hæc lequutus esset, multo plures exsurgebant, qui *ei* munus

a Τυγχάνειν, εἴ τι δέοισθε, παρ' &c.] Distinctio ponenda videtur post δέοισθε, quæ aliis in libris omittitur.

b Πάνυ τι &c.] Consule K. Π. p. 1. Edit. Oxon. 1727. et in *Addend.* scripta p. 672. ad v. πάνυ.

c Ὁρῶ γὰρ ὅτι καὶ &c.] Videndi *Thucyd.* et Noster in *Hist. Gr.* passim. Adde p. 181. n. c.

d Ἐννοῶ,] Respice p. 226. n. d.

e Ὃ δ' ὑμεῖς] Adi p. 329. n. d.

f Ὅτι ἧττον ἂν στάσις εἴη ἑνὸς &c.] Sententiam versûs *Homerici*, qui secundæ rhapsodiæ 204 est, sæpè exprimunt auctores. Vide sis *C. Nep.* in vitâ *Dion.* sect. 6.

ὡς δέοι αὐτὸν ἄρχειν. Ἀγασίας δὲ ὁ Στυμφάλιος εἶπεν ὅτι γελοῖον εἴη, [a] εἰ οὕτως ἔχει, ὡς ὀργιοῦνται Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἐὰν σύνδειπνοι συνελθόντες μὴ Λακεδαιμόνιον συμποσίαρχον αἱρῶνται· [b] ἐπεὶ εἰ οὕτω γε τοῦτ' ἔχει, ἔφη, οὐδὲ λοχαγεῖν ἡμῖν ἔξεστιν, ὡς ἔοικεν, ὅτι Ἀρκάδες ἐσμέν. Ἐνταῦθα δὴ, [c] ὡς εὖ εἰπόντος τοῦ Ἀγασίου, ἀνεθορύβησαν.

Καὶ ὁ Ξενοφῶν, ἐπειδὴ ἑώρα πλείονος ἐνδέον, παρελθὼν εἶπεν, "Ἀλλ', ὦ ἄνδρες, [d] ἔφη, ὡς πάνυ εἰδῆτε, [e] ὀμνύω "ὑμῖν θεοὺς πάντας καὶ πάσας, ἦ μὴν ἐγὼ, ἐπεὶ τὴν ὑμετέραν γνώμην ᾐσθανόμην, [f] ἐθυόμην εἰ βέλτιον εἴη ὑμῖν "τε ἐμοὶ ἐπιτρέψαι ταύτην τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐμοὶ ὑποστῆναι· "καὶ ἐμοὶ οἱ θεοὶ οὕτως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐσήμηναν, ὡς καὶ "ἰδιώτην ἂν γνῶναι, ὅτι ταύτης τῆς μοναρχίας ἀπέχεσθαί "με δεῖ." Οὕτω δὴ Χειρίσοφον αἱροῦνται. Χειρίσοφος δ' ἐπεὶ ᾑρέθη, παρελθὼν εἶπεν, "Ἀλλ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, "τοῦτο μὲν ἴστε ὅτι οὐκ ἂν ἔγωγε ἐστασίαζον, εἰ ἄλλον "εἵλεσθε. Ξενοφῶντα μὲν, ἔφη, ὠνήσατε οὐχὶ ἑλόμενοι·

imperatorium suscipiendum dicerent. Et Agasias Stymphalius ridiculum aiebat esse, si ità res se habeat, Lacedæmonios utique fore irritatos, etiam si convivæ congressi alium quàm Lacedæmonium convivii magistrum deligant: nam si hoc ità se habeat, inquit, nè nobis quidem esse cohortium præfectis licebit, utì videtur, quippe qui simus Arcades. Tum verò, quasi rectè loquutus esset Agasias, admurmurârunt.

Et Xenophon, cùm videret pluribus opus esse, progressus *in medium ait*, "At verò, milites, ut planè rem intelligatis, vobis per deos et deas omnes "juro, me certè, posteaquam voluntatem vestram perspexissem, mactatis "hostiis *per exta* quæsîsse, vobisne satius esset imperium hoc mihi committere, ac mihi *illud ipsum* suscipere: deósque *adeò* sic mihi in extis *rem omnem* significâsse, ut vel *extispicii* rudis intelligeret, ab hoc singulari imperio "mihi abstinendum esse." Ità demum Cherisophum deligunt. Et Cherisophus posteaquam delectus esset, *in medium* progressus ait, "At scitis hoc "certè, milites, nullam me seditionem excitaturum fuisse, si alium delegissetis. Cum Xenophonte quidem à vobis benè actum est, quòd eum non

a Εἰ οὕτως ἔχει, ὡς ὀργιοῦνται &c.] Sic editio *Steph*. MS. Eton. dat — ἔχει, ὀργιοῦνται &c. Reponendum censuit *Leunclav*. — ἔχει, ὡς οὐκ ὀργιοῦνται &c. unde sensum hunc elicit, *Si soli Lacedæmonii habere imperium debent, ridiculum sit, non tunc etiam ipsos irasci, cùm nonnullis, ut unà prandeant, convenientibus, magisterium convivii Lacedæmonio non defertur.*

b Ἐπεὶ εἰ οὕτω γε &c.] De voce primâ vide p. 160. n. a. Cæterùm, loci scripturam MS. Eton. integram servavit: cùm libri editi perperam repræsentent, ἐπεὶ οὕτω γε τοῦτ' ἔφη, &c.

c Ὡς εὖ εἰπόντος &c.] Vide p. 290. n. d.

d Ἔφη,] Adi p. 134. n. a.

e Ὀμνύω — ἦ μὴν] Respice p. 117. n. c.

f Ἐθυόμην εἰ &c.] Lege p. 339. n. d.

" ὡς καὶ νῦν Δέξιππος ἤδη διέβαλεν αὐτὸν πρὸς Ἀναξίβιον " ὅ, τι ἐδύνατο, [a] καὶ μάλιστα ἐμοῦ αὐτὸν σιγάζοντος. " Ὁ δὲ ἔφη νομίζειν αὐτὸν Τιμασίωνι μᾶλλον συνάρχειν " ἐθελῆσαι Δαρδανεῖ ὄντι τοῦ Κλεάρχου στρατεύματος, " ἢ ἑαυτῷ, Λάκωνι ὄντι. Ἐπεὶ μέντοι ἐμὲ εἵλεσθε, ἔφη, " καὶ ἐγὼ πειράσομαι ὅ, τι ἂν δύνωμαι ὑμᾶς ἀγαθὸν ποι- " εῖν. [b] Καὶ ὑμεῖς οὕτω παρασκευάζεσθε, ὡς αὔριον, ἐὰν " πλοῦς ᾖ, [c] ἀναξόμενοι· ὁ δὲ πλοῦς ἔσται εἰς Ἡράκλειαν· " ἅπαντας οὖν δεῖ ἐκεῖσε πειρᾶσθαι ἥκειν· τὰ δὲ ἄλλα, " ἐπειδὰν ἐκεῖσε ἔλθωμεν, βουλευσόμεθα."

Ἐντεῦθεν τῇ ὑστεραίᾳ ἀναγόμενοι πνεύματι καλῷ ἔπλεον ἡμέρας δύο παρὰ γῆν. Καὶ παραπλέοντες [d] ἐθεώρεν τήν τ' Ἰασωνίαν ἀκτὴν, ἔνθα ἡ Ἀργὼ λέγεται ὁρμίσασθαι, καὶ τῶν ποταμῶν τὰ στόματα· πρῶτον μὲν τοῦ Θερμώδοντος, ἔπειτα δὲ τοῦ Ἅλυος, μετὰ δὲ τοῦτον τοῦ Παρθενίου· τοῦτον δὲ παραπλεύσαντες, [e] ἀφίκοντο εἰς Ἡράκλειαν, πόλιν Ἑλληνίδα, Μεγαρέων ἄποικον, οὖσαν δ' [f] ἐν τῇ Μαρυανδηνῶν

" legistis: quippe eum modò Dexippus apud Anaxibium, quantum potuit, " criminatus est, cùm ipse maximè eum obticere juberem. Aiebat autem " existimare se malle eum in munere imperatorio collegam habere Timasio- " nem Dardanium de Clearchi exercitu, quàm se *natione* Laconem. Cùm " verò me delegeritis, ait, conabor et ipse quantum in me erit vobis commo- " dare. Et vos *quidem* sic vosmet comparate, ut cras, si *commodè* navigare " liceat, solvamus: Heracleam autem navigandum erit; omnibúsque adeò " danda est opera ut eò perveniant: de cæteris, cùm eò pervenerimus, con- " sultabimus."

Inde postero die cùm vento secundo solvissent, biduum propter oram navigabant. Ac dum propter *eam* navigabant, litus Jasonium adspectabant, ad quod Argo fertur adpulisse, *itém*que fluminum ostia; primùm Thermodontis, deinde Halyos, deinde Parthenii: hunc autem prætervecti, Heracleam perveniunt, urbem Græcam, Megarensium coloniam, in Maryande-

a Καὶ μάλιστα ἐμοῦ &c.] MS. Eton. καὶ μάλα ἐμοῦ αὐτὸν δοξάζοντος. Sed vulgatam lectionem stabilit *Hesychius*: Σιγάζοντος, Ξενοφῶν ἐν Ἀναβάσει ἐπὶ τοῦ σιγᾷν λιπαροῦντα. Scribe λιπαροῦντος.

b Καὶ] Consule p. 218. n. d.

c Ἀναξόμενοι·] Confer p. 348. n. c.

d Ἐθεώρουν τήν τ' Ἰασωνίαν &c.] Conf. *Strab*. l. 11. p. 798. *Apollon. Rhod*. Argon. l. 2. extr. et *Orph*. Argon. v. 780 et seq.

e Ἀφίκοντο εἰς Ἡράκλειαν, &c.] *Diodor. Sic*. l. 14. p. 261. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι Σινωπεῖς φιλοφρόνως αὐτοὺς ξενίσαντες, ἀπέπεμψαν αὐτοὺς κατὰ θάλατταν εἰς Ἡράκλειαν Μεγαρέων ἄποικον· καὶ καθωρμίσθη πᾶς ὁ στόλος τὴν Ἀχερουσίαν χεῤῥόνησον, ὅπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ᾅδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Vide celeb. *Montfauc*. Antiq. T. 1. part. 2. p. 216.

f Ἐν τῇ Μαρυανδηνῶν &c.] Nomen hoc

χώρᾳ. Καὶ ὡρμίσαντο παρὰ τῇ Ἀχερουσιάδι Χερρονήσῳ ἔνθα λέγεται Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι· [a] οὗ νῦν τὰ σημεῖα δεικνύουσι τῆς καταβάσεως, τὸ βάθος πλέον ἢ ἐπὶ δύο στάδια. Ἐνταῦθα τοῖς Ἕλλησιν οἱ Ἡρακλεῶται ξένια πέμπουσιν, ἀλφίτων μεδίμνους τρισχιλίους, καὶ οἴνου κεράμια δισχίλια, καὶ βοῦς εἴκοσι, καὶ ὄϊς ἑκατόν. Ἐνταῦθα διὰ τοῦ πεδίου ῥεῖ ποταμὸς, Λύκος ὄνομα, εὖρος ὡς δύο πλέθρων.

Οἱ δὲ στρατιῶται συλλεγέντες [b] ἐβουλεύοντο τὴν λοιπὴν πορείαν πότερον κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν χρὴ [c] πορεύεσθαι ἐκ τοῦ Πόντου. Ἀναστὰς δὲ Λύκων Ἀχαιὸς, εἶπε, [d] "Θαυμάζω μὲν, ὦ ἄνδρες, τῶν στρατηγῶν, ὅτι οὐ πειρῶνται "ἡμῖν ἐκπορίζειν [e] σιτηρέσιον· τὰ μὲν γὰρ ξένια οὐ μὴ γένηται τῇ στρατιᾷ τριῶν ἡμερῶν σῖτα· ὁπόθεν δ' ἐπισιτισόμε-

norum agro sitam. Et portum propter Acherusiadem Chersonesum capiebant; ubi dicitur Hercules ad Cerberum canem descendisse; quo nunc etiam loco monstrant *incolæ* descensûs monumenta, voraginem plus quàm duo stadia altam. Mittunt huc Græcis Heracleotæ hospitalia munera, farinæ ter mille medimnos, vini bis mille amphoras, viginti boves, oves centum. Labitur ibi per campum amnis, *cui* nomen Lycus, latitudine duûm ferè plethrorum.

At milites *unum in locum* congregati deliberabant utrùm terrâ *potiùs* an mari reliquum iter è Ponto conficiendum esset. Cùm autem Lycon Achæus surrexisset, *in hanc sententiam* loquutus est, "Miror equidem, viri, duces "operam non dare ut stipendium ad victum parandum nobis suppeditent: "nam dona *quæ accepimus* hospitalia in trium dierum victum exercitui ne-

aliter scriptum videre est. K. Π. p. 5. Edit. Oxon. 1727. *Dionys. Perieg.* v. 787.

Παφλαγόνες δ' ἐπὶ τοῖσιν ἐπ' ἠϊόνεσσι νέμονται,
Καὶ Μαριανδυνῶν ἱερὸν πέδον· ἔνθ' ἐνέπουσιν
Οὐδαίου Κρονίδαο μέγαν κύνα, χαλκεόφωνον,
Χερσὶν ἀνελκόμενον μεγαλόφρονος Ἡρακλῆος,
Δεινὸν &c. Adde *Mel.* l. 1. c. 19.

a Οὗ] MS. Eton. ᾗ. Cæterùm, de verbo δεικνύουσι vide p. 360. n. g.

b Ἐβουλεύοντο τὴν λοιπὴν &c.] Vulgò ponitur distinctio post πορείαν, quasi vox hæc similiter cum ἐβουλεύοντο construeretur, atque suprà paulò p. præced. τὰ ἄλλα cum βουλευσόμεθα. Malim ipse τὴν πορείαν cum πορεύεσθαι conjungere: nec alia, opinor, *Stephani* fuit sententia; quippe qui locum ità distinxit, Οἱ δὲ στρατιῶται συλλεγέντες ἐβουλεύοντο, τὴν λοιπὴν πορείαν πότερον κατὰ γῆν ἢ κατὰ &c. Vide sis p. 290. n. a.

c Πορεύεσθαι] Vide p. 304. n. b.

d Θαυμάζω — τῶν στρατηγῶν,] Similiter *Isocrat.* Panegyr. ineunte, Πολλάκις ἐθαύμασα τῶν τὰς πανηγύρεις συναγαγόντων, &c. Quibus cum genitivis intelligas forsan oportet ἕνεκα vel χάριν.

e Σιτηρέσιον] Est, *Hesychio* exponente, ἐφόδιον. *Harpocrat.* est, τὸ διδόμενόν τισιν εἰς τροφήν. Hanc interpretationem in lexica sua transtulêre *Suidas* et *Phavorinus*.

" μενοι πορευσόμεθα οὐκ ἔστιν, ἔφη. Ἐμοὶ οὖν [a] δοκεῖ " αἰτεῖν τοὺς Ἡρακλεώτας μὴ ἔλαττον ἢ τρισχιλίους [b] Κυ- " ζικηνούς." Ἄλλος δ' εἶπε, μηνὸς μισθὸν μὴ ἔλαττον ἢ μυρίους· καὶ ἑλομένους πρέσβεις αὐτίκα μάλα ἡμῶν καθημένων πέμπειν πρὸς τὴν πόλιν, καὶ εἰδέναι ὅ, τι ἂν ἀπαγγέλλωσι, καὶ πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι. Ἐντεῦθεν [c] προὐβάλλοντο πρέσβεις, πρῶτον μὲν Χειρίσοφον, ὅτι ἄρχων ᾕρητο· εἰσὶ δ' οἳ καὶ Ξενοφῶντα· οἱ δ' ἰσχυρῶς ἀπεμάχοντο· ἀμφοῖν γὰρ [d] ταυτὰ [e] ἐδόκει μὴ ἀναγκάζειν [f] πόλιν Ἑλληνίδα καὶ φιλίαν, ὅ, τι μὴ αὐτοὶ ἐθέλοντες διδοῖεν. Ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ἐδόκουν ἀπρόθυμοι εἶναι, πέμπουσι Λύκωνα Ἀχαιὸν, καὶ Καλλίμαχον Παῤῥάσιον, καὶ Ἀγασίαν Στυμφάλιον. Οὗτοι ἐλθόντες ἔλεγον τὰ δεδογμένα, τὸν δὲ Λύκωνα [g] ἔφασαν καὶ ἐπαπειλεῖν, εἰ μὴ [h] ποιήσαιεν ταῦτα πάντα. Ἀκούσαντες δ' οἱ Ἡρακλεῶται, βουλεύσεσθαι ἔφασαν· καὶ εὐθὺς τά τε χρήματα ἐκ τῶν ἀγρῶν συνῆγον, [i] καὶ τὴν

" quaquam suppetent; nec *locus* est *ullus*, inquit, unde frumentum, *ejus uti-* " *que si causâ* proficiscemur *aliquò*, referamus. Quapropter arbitror ab He- " racleotis petendos nobis esse non minùs ter mille Cyzicenos." Alius autem aiebat menstruum stipendium, non minùs decies millia *Cyzicenorum, petendum:* legatos etiam deligendos nobísque *hic* sedentibus quamprimùm ad civitatem mittendos, ut quid *nobis* renuntient intelligamus, et ad hoc consilia *nostra* adcommodemus. Ibi tum legatos designârunt, primum *omnium* Cherisophum, quòd *is* imperator lectus esset; fuêre qui Xenophontem etiam *designarent:* illi verò vehementer repugnabant; quippe quia statuebat eadem uterque, Græcam *nimirum* civitatem et amicam non cogendam esse *ut quidquam det,* nisi quod ipsi *cives libenter* donare vellent. Cùm itaque viderentur hi minimè alacres ad rem suscipiendam animos habere, Lyconem Achæum, et Callimachum Parrhasium, et Agasiam Stymphalium mittunt. Hi *Heracleam* profecti quæ fuerant *ab exercitu* decreta exponebant: Lyconem aiunt etiam minas addidisse, ni hæc facerent omnia. Heracleotæ auditâ eorum oratione, se *eâ de re* deliberaturos aiebant; ac mox tum res *suas* ex

a Δοκεῖ αἰτεῖν] Vide p. 372. n. e.

b Κυζικηνούς.] Adi p. 338. n. a. Cæterùm, in MSto Eton. omittuntur omnia, quæ cæteri libri inter Ἡρακλεώτας et μὴ ἔλαττον exhibent: et μηνὸς μισθὸν quidem absque sensûs detrimento abesse potuerint.

c Προὐβάλλοντο] Respice p. 372. n. f.

d Ταυτὰ] Sic potiùs, quàm ταῦτα, scribendum rectè censuit *Leunclav.* Confer p. 100. n. b.

e Ἐδόκει μὴ ἀναγκάζειν &c.] Lege *Grot.* de B. et P. l. 3. c. 16. sect. 2.

f Πόλιν — ὅ, τι μὴ αὐτοὶ] Confer p. 338. n. d. Cæterùm, pro ὅ, τι μὴ, utì in *Steph.* et *Leunclav.* editionibus scribitur, rectiùs forsan reposuerit aliquis ὅτι μὴ, i. e. εἰ μὴ, interprete Scholiaste ad hæc *Thucyd.* l. 4. c. 26. verba, ὁ γὰρ ἦν κρήνη ὅτι μὴ μία —

g Ἔφασαν] Adi p. 188. n. b.

h Ποιήσαιεν] MS. Eton. ποιήσειεν.

i Καὶ τὴν ἀγορὰν] Vide p. 352. n. g.

ἀγορὰν εἴσω ἀνεσκεύασαν, καὶ αἱ πύλαι ἐκέκλειντο, καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν ὅπλα ἐφαίνετο.

Ἐκ τούτου οἱ ταράξαντες ταῦτα, τοὺς στρατηγοὺς ᾐτιῶντο διαφθείρειν τὴν [a] πρᾶξιν· καὶ συνίσταντο οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ Ἀχαιοί· προειστήκει δὲ μάλιστα αὐτῶν Καλλίμαχός τε ὁ Παῤῥάσιος καὶ Λύκων ὁ Ἀχαιός. Οἱ δὲ λόγοι ἦσαν αὐτοῖς ὡς αἰσχρὸν εἴη ἄρχειν ἕνα Ἀθηναῖον Πελοποννησίων καὶ Λακεδαιμονίων, μηδεμίαν δύναμιν παρεχόμενον εἰς τὴν στρατιάν· καὶ τοὺς μὲν πόνους σφᾶς ἔχειν, τὰ δὲ κέρδη ἄλλους· [b] καὶ ταῦτα, τὴν σωτηρίαν σφῶν κατειργασμένων· εἶναι γὰρ τοὺς κατειργασμένους, Ἀρκάδας καὶ Ἀχαιούς· τὸ δ' ἄλλο στράτευμα οὐδὲν εἶναι· (καὶ ἦν δὲ τῇ ἀληθείᾳ ὑπερήμισυ τοῦ ἄλλου στρατεύματος Ἀρκάδες καὶ Ἀχαιοὶ) εἰ οὖν σωφρονοῖεν οὗτοι, συστάντες, καὶ στρατηγοὺς ἑλόμενοι ἑαυτῶν, καθ' ἑαυτούς τε ἂν τὴν πορείαν ποιοῖντο, καὶ πειρῷντο ἀγαθόν τι λαμβάνειν. Ταῦτα ἔδοξε· καὶ ἀπολιπόντες Χειρίσοφον, εἴ τινες ἦσαν παρ' αὐτῷ Ἀρκάδες ἢ Ἀχαιοὶ, καὶ Ξενοφῶντα, συνίστησαν· καὶ στρατηγοὺς αἱροῦνται ἑαυτῶν δέκα· τούτους δ' [c] ἐψηφίσαντο [d] ἐκ τῆς νικώσης ὅ, τι δοκοίη, τοῦτο

agris comportârunt, tum annonam intrò abstulerunt, portæ quoque clausæ erant, et in muris arma conspiciebantur.

Ibi tum harum turbarum auctores, duces incusantes querebantur *eos* negotium corrumpere: atque adeò Arcades et Achæi coïbant; cùm *Callimachus* Parrhasius et Lycon Achæus eos in primis susceptâ causâ *incitarent*. Iis autem sermones erant, indignum esse Peloponnesiis ac Lacedæmoniis unum Atheniensem imperare, qui nullas exercitui copias suppeditâsset; ipsos porrò labores ferre, alios emolumenta; tametsi salutem ipsi *cæteris* adtulissent: *ejus* enim auctores fuisse Arcadas et Achæos; *præ quibus* reliquas copias nullo esse loco numerandas: (et reverà constabat exercitus plus parte dimidiâ ex Arcadibus et Achæis) si ergo saperent hi, cùm coïssent, ducésque sibi proprios legissent, seorsum iter facerent, atque operam darent ut aliquod *ipsi* emolumentum caperent. Probata est hæc sententia: atque adeò Cherisophum, si qui cum eo erant Arcades vel Achæi, cùm deseruissent *omnes*, et Xenophontem, coïverunt, et decem sibi duces deligunt: decreverunt etiam ut ex victrice *sententiâ* quidquid visum foret, id facerent. Ita-

a Πρᾶξιν·] Refer oculos sis ad p. 24. n. c.

b Καὶ ταῦτα,] Vide p. 123. n. b.

c Ἐψηφίσαντο] Consule p. 334. n. e.

d Ἐκ τῆς νικώσης] Inspice p. 370. n. d.

ποιεῖν. Ἡ μὲν οὖν τοῦ παντὸς ἀρχὴ Χειρισόφῳ ἐνταῦθα κατελύθη, ἡμέρᾳ ἕκτῃ ἢ ἑβδόμῃ, ἀφ' ἧς ᾑρέθη.

Ξενοφῶν μέντοι ἐβούλετο κοινῇ μετ' αὐτῶν τὴν πορείαν ποιεῖσθαι, νομίζων οὕτως ἀσφαλέστερον εἶναι, ἢ ἰδίᾳ ἕκαστον [a] στέλλεσθαι· ἀλλὰ Νέων ἔπειθεν αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν πορεύεσθαι, ἀκούσας τοῦ Χειρισόφου ὅτι Κλέανδρος ὁ ἐν Βυζαντίῳ [b] ἁρμοστὴς φαίη τριήρεις ἔχων ἥξειν εἰς Κάλπης λιμένα· ὅπως οὖν μηδεὶς μετάσχοι, ἀλλ' αὐτοὶ καὶ οἱ αὐτῶν στρατιῶται ἐκπλεύσειαν ἐπὶ τῶν τριήρων, διὰ ταῦτα συνεβούλευε. Καὶ Χειρίσοφος, ἅμα μὲν ἀθυμῶν τοῖς γεγενημένοις, ἅμα δὲ μισῶν [c] ἐκ τούτου στράτευμα, ἐπιτρέπει [d] αὐτῷ ποιεῖν ὅ, τι βούλεται. Ξενοφῶν δὲ ἔτι μὲν ἐπεχείρησεν ἀπαλλαγεὶς τῆς στρατιᾶς ἐκπλεῦσαι· θυομένῳ δὲ αὐτῷ [e] τῷ Ἡγεμόνι Ἡρακλεῖ, καὶ κοινουμένῳ πότερα [f] λῷον καὶ ἄμεινον εἴη στρατεύεσθαι ἔχοντι τοὺς παραμείναντας τῶν στρατιωτῶν, ἢ ἀπαλλάττεσθαι, ἐσήμηνεν ὁ θεὸς [g] τοῖς ἱεροῖς συστρατεύεσθαι. Οὕτω γίνεται τὸ στράτευμα τριχῇ· Ἀρκάδες μὲν καὶ Ἀχαιοί, πλείους ἢ τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι,

que tum Cherisopho summum imperium die, ex quo lectus fuerat, sexto vel septimo est abrogatum.

At volebat Xenophon unà cum ipsis iter facere, quòd existimaret ità tutiùs *iter* fore *institutum*, quàm si seorsum quisque pergeret: verùm Neon ei persuasit ut iter per se institueret, quòd is de Cherisopho audivisset Cleandrum Byzantii præfectum dixisse cum triremibus se in Calpes portum venturum: quapropter ut nè quis *triremium* particeps esset, sed ipsi militésque ipsorum triremibus enavigarent, ideò *hoc Xenophonti* dabat consilii. Et Cherisophus *quidem*, partim animo commotus propter ea quæ acciderant, partim odio exercitûs quod ex eo *tempore* conceperat, potestatem ei quod vellet agendi permittebat. Xenophon quidem *id* adhuc conatus est, ut ab exercitu digressus enavigaret: ei verò rem Herculi Duci sacram facienti, *eúm*que consulenti utrùm melius satiúsque foret cum iis militibus, qui remanserant, expeditionem suscipere, an *ab iis* digredi, significavit per exta deus unà *cum iis* expeditionem esse suscipiendam. Ità factum ut exercitus trifariam divideretur; Arcades et Achæi, plures quàm quater mille et quin-

a Στέλλεσθαι] *Phavorinus*, Στέλλομαι ἐπὶ θαλάττης, τὸ πορεύομαι. Vide sis p. 24. n. a.

b Ἁρμοστὴς] Vide sis p. 328. n. e.

c Ἐκ τούτου] Adi p. 295. n. d.

d Αὐτῷ] *Scil.* Xenophonti.

e Τῷ Ἡγεμόνι Ἡρακλεῖ,] Lege p. 284. n. d.

f Λῷον καὶ ἄμεινον] Respice p. 55. n. b.

g Τοῖς ἱεροῖς] Confer p. 66. n. b.

ὁπλῖται πάντες· Χειρισόφῳ δὲ ὁπλῖται μὲν εἰς τετρακοσίους καὶ χιλίους, πελτασταὶ δὲ εἰς ἑπτακοσίους, οἱ Κλεάρχου Θρᾷκες· Ξενοφῶντι δὲ ὁπλῖται μὲν εἰς ἑπτακοσίους καὶ χιλίους, πελτασταὶ δὲ εἰς τριακοσίους· ἱππικὸν δὲ μόνος οὗτος εἶχεν, ἀμφὶ τοὺς τετταράκοντα ἱππέας.

Καὶ οἱ μὲν Ἀρκάδες, διαπραξάμενοι πλοῖα παρὰ τῶν Ἡρακλεωτῶν, πρῶτοι πλέουσιν, ὅπως ἐξαίφνης ἐπιπεσόντες τοῖς Βιθυνοῖς, λάβοιεν ὁτιπλεῖστα· καὶ [a] ἀποβαίνουσιν εἰς Κάλπης λιμένα, κατὰ μέσον πως τῆς Θρᾴκης. Χειρίσοφος δ' εὐθὺς ἀπὸ τῆς πόλεως τῶν Ἡρακλεωτῶν ἀρξάμενος, πεζῇ ἐπορεύετο διὰ τῆς χώρας· ἐπεὶ δ' εἰς τὴν Θρᾴκην ἐνέβαλε, παρὰ τὴν θάλατταν [b] ἐπορεύετο· καὶ γὰρ ἤδη ἠσθένει. Ξενοφῶν δὲ πλοῖα λαβὼν, ἀποβαίνει ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς Θρᾴκης καὶ τῆς Ἡρακλεώτιδος, καὶ διὰ μεσογαίας ἐπορεύετο.

[c] Ὃν μὲν οὖν τρόπον ἥ τε Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ παντὸς κατελύθη, καὶ τῶν Ἑλλήνων τὸ στράτευμα ἐσχίσθη, ἐν τοῖς ἐπάνω εἴρηται. Ἔπραξαν δ' αὐτῶν ἕκαστοι τάδε· Οἱ μὲν Ἀρκάδες, ὡς ἀπέβησαν νυκτὸς εἰς Κάλπης λιμένα, πορεύον-

genti, omnes gravis armaturæ milites: Cherisopho gravis armaturæ milites mille ferè *erant* et quadringenti, peltastæ ferè septingenti, Thraces *utique* qui Clearchum sequuti fuerant: Xenophonti gravis armaturæ milites mille ferè et septingenti, peltastæ ferè trecenti: hic autem solus equitatum habebat, equites *scilicet* circiter quadraginta.

Et Arcades quidem, posteaquam navigia ab Heracleotis consequuti essent, primi navigârunt, ut subitò Bithynos adorti, quamplurima caperent: ac ad Calpes portum, qui mediâ propè in Thraciâ est, *è navibus* egrediuntur. Cherisophus ab *ipsâ* statim Heracleotarum urbe iter ingressus, pedibus per regionem proficiscebatur: et posteaquam Thraciam fuisset ingressus, propter mare pergebat; jam enim erat infirmâ valetudine. Xenophon, acceptis navigiis, ad Thraciæ et agri Heracliensis fines exscendit, ac per mediterraneum iter faciebat.

In supradictis expositum quidem est quo pacto tum summum Cherisopho imperium abrogatum, tum Græcorum exercitus divisus fuerit. Eorum autem singuli fecerunt hæc: Arcades in portum Calpes cùm noctu descendissent,

a Ἀποβαίνουσιν] *Scil.* νεῶν vel ἀπὸ τῶν πλοίων. Confer p. 345. n. d. Eâdem ellipsi mox infrà utitur — ἀποβαίνει ἐπὶ τὰ ὅρια &c.

b Ἐπορεύετο· καὶ γὰρ ἤδη ἠσθένει.] MS. Eton. ᾔει· καὶ γὰρ ἠσθένει. Sed nil mutatum aut omissum vellem.

c Ὃν μὲν οὖν τρόπον &c.] Verba hæc omnia, quæ inter — ἐπορεύετο et — Ἔπραξαν &c. leguntur, in MSto Eton. desunt. Hîc autem, Ὃν μὲν οὖν &c. principium esse sexti libri suspicatus est *Muret.* Cæterùm, quod his vocibus jam exprimit Noster, ἥ τε Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ παντὸς κατελύθη,

ται εἰς τὰς πρώτας κώμας, στάδια ἀπὸ θαλάττης ὡς πεντήκοντα. Ἐπεὶ δὲ φῶς ἐγένετο, ἦγεν ἕκαστος στρατηγὸς [a] τὸ αὐτῦ λάχος ἐπὶ κώμην· ὁποία δὲ μείζων κώμη ἐδόκει εἶναι, σύνδυο λόχους ἦγον οἱ στρατηγοί· [b] Συνεβάλοντο δὲ καὶ λόφον, εἰς ὃν δέοι πάντας [c] ἀλίζεσθαι· καὶ, ἅτε ἐξαίφνης ἐπιπεσόντες, ἀνδράποδά τε πολλὰ ἔλαβον, καὶ πρόβατα πολλὰ περιεβάλοντο.

Οἱ δὲ Θρᾷκες ἠθροίζοντο, οἱ διαφεύγοντες· πολλοὶ δὲ διέφυγον πελτασταὶ ὄντες ὁπλίτας ἐξ αὐτῶν τῶν χειρῶν. Ἐπεὶ δὲ συνελέγησαν, πρῶτον μὲν τῷ Σμίκρητος λόχῳ, ἑνὸς τῶν Ἀρκάδων στρατηγῶν, ἀπιόντι ἤδη [d] εἰς τὸ συγκείμενον, καὶ πολλὰ χρήματα ἄγοντι, ἐπετίθεντο. [e] Καὶ τέως μὲν ἐμάχοντο ἅμα πορευόμενοι οἱ Ἕλληνες· ἐπὶ δὲ διαβάσει [f] χαράδρας [g] τρέπονται αὐτὺς· [h] καὶ αὐτόν τε τὸν Σμίκρητα ἀποκτιννύυσι, καὶ τοὺς ἄλλυς πάντας· [i] ἄλλυ δὲ λο-

ad vicos proximos pergunt, stadia circiter quinquaginta à mari. Cúmque illuxisset, unusquisque dux in vicum *aliquem* suam *copiarum* partem duxit: qui verò vicus amplior esse videbatur, *in eum* duas simul cohortes ducebant duces. Convenit et de tumulo *quodam*, in quem omnes congregari oporteret: et, quia repentè irruerant, tum mancipia multa ceperunt, tum multas oves collegerunt.

At Thraces, qui fugâ elapsi fuerant, se *unum in locum* congregabant; multi utique ex ipsis *Græcorum* manibus, propterea quòd *hi* gravi armaturâ essent onerati, *illi* peltas *tantùm* gestarent, aufugerant. Posteaquam autem erant collecti, primùm Smicretis cohortem adoriebantur, qui unus è ducibus Arcadicis erat, ac jam multâ cum prædâ ad locum constitutum se recipiebat. Ac pugnabant quidem primùm Græci, iter simul pergentes; at in trajectu torrentis cujusdam alvei *hostes* eos in fugam vertunt; atque tum Smicretem ipsum, tum cæteros omnes occidunt: alfus etiam ducis, *qui* ex decem illis

aliâ orationis formâ paulò suprà descripsit p. 379. Ἡ μὲν οὖν τοῦ παντὸς ἀρχὴ Χειρισόφῳ &c. Confer. p. 21. n, b.

a Τὸ αὐτοῦ λάχος] Edit. *Steph.* dat τὸν αὐτῦ λόχον. Cæterùm de λάχος vide sis p. 308. n. g.

b Συνεβάλοντο δὲ καὶ λόφον,] Quem collem mox infrà vocat τὸ συγκείμενον, *scil.* χωρίον.

c Ἁλίζεσθαι] MS. Eton. et vet. quædam edit. exhibent αὐλίζεσθαι· sed malim retinere ἁλίζεσθαι. Simili ex errore natum est συναυλιζόμενος, quod in nonnullis cod. notavit Cl. *Millius*, pro συναλιζόμενος Act. I. 4. Eodem hoc verbo similiter usus est Noster. p. 118. ἐπειδὰν δὲ πάλιν ἁλισθῇ &c. Lexicogr. auctorem ejus non agnoscunt.

d Εἰς τὸ συγκείμενον,] Vide p. 227. n. g.

e Καὶ τέως μὲν] Adi p. 315. n. e.

f Χαράδρας] Consule p. 296. n. d. et p. 223. n. c.

g Τρέπονται αὐτύς·] Scil. *barbari.* Inspice p. 315. n. f.

h Καὶ αὐτόν τε τὸν &c.] Sic edit. *Steph.* et *Leunclav.* At veteres quædam repræsentant καὶ αὐτὸν μὲν τὸν &c. MS. Eton. καὶ τὸν μὲν Σμίκρητα &c. pronomine omisso.

i Ἄλλυ δὲ λοχαγοῦ] Edit. *Steph.* et

χαγὺ τῶν δέκα στρατηγῶν, τοῦ Ἡγησάνδρυ, ὀκτὼ μόνυς κατέλιπον· καὶ αὐτὸς Ἡγήσανδρος ἐσώθη. [a] Καὶ ἄλλοι δὲ λοχαγοὶ συνῆλθον, οἱ μὲν σὺν πράγμασιν, οἱ δ' ἄνευ πραγμάτων. Οἱ δὲ Θρᾷκες, [b] εὐτυχήσαντες τῦτο τὸ εὐτύχημα, συνεβόων τε ἀλλήλυς, καὶ συνελέγοντο ἐῤῥωμένως τῆς νυκτός. Καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ κύκλῳ περὶ τὸν λόφον, ἔνθα οἱ Ἕλληνες ἐστρατοπεδεύσαντο, ἐτάττοντο καὶ ἱππεῖς πολλοὶ καὶ πελτασταί· καὶ ἀεὶ πλείονες συνέῤῥεον, καὶ προσέβαλλον πρὸς τοὺς ὁπλίτας ἀσφαλῶς. Οἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες ὔτε τοξότην εἶχον, ὔτε ἀκοντιστὴν, ὔτε ἱππέα· [c] οἱ δὲ, προσθέοντες καὶ προσελαύνοντες, ἠκόντιζον· ὁπότε δ' αὐτοῖς [d] ἐπίοιεν, ῥᾳδίως ἀπέφευγον. Ἄλλοι δὲ ἄλλῃ ἐπετίθεντο· καὶ τῶν μὲν πολλοὶ ἐτιτρώσκοντο, τῶν δὲ ὐδείς· ὥςτε κινηθῆναι οὐκ ἐδύναντο ἐκ τῦ χωρίου, ἀλλὰ [e] τελευτῶντες καὶ ἀπὸ τῦ ὕδατος εἶργον αὐτὺς οἱ Θρᾷκες. Ἐπεὶ δ' ἀπορία πολλὴ ἦν, διελέγοντο περὶ σπονδῶν· καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὡμολόγητο αὐτοῖς, ὁμήρυς δ' οὐκ ἐδίδοσαν οἱ Θρᾷκες, αἰτούντων τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ' ἐν τύτῳ ἴσχετο. [f] Τὰ μὲν δὴ τῶν Ἀρκάδων ὕτως εἶχε.

ducibus unus erat, nominatim Hegesandri, octo tantùm *incolumes reliquerunt milites;* ipse quoque Hegesander salvus evasit. Et reliqui *tandem* duces convenêre, difficulter alii, alii nullo negotio. Thraces autem, prospero hoc successu usi, se mutuò inclamabant, noctúque magno animo congregabantur. Ac primâ luce ex omni parte circa collem, in quo castra Græci habebant, instructi consistebant equites multi et peltastæ: atque plures *eodem* usque confluebant, ac tutò gravis armaturæ milites adoriebantur. Nam Græci neque sagittarium habebant *ullum*, neque jaculatorem, neque equitem: at illi, adcurrentes et *citatis equis* irruentes, jaculabantur: cùm verò eos invaderent *Græci*, facilè aufugiebant. Porrò alii aliis ex locis *Græcos* adoriebantur; et ex his quidem multi vulnerabantur, ex illis nemo; adeò ut ex eo se loco *Græci* movere non possent; imò verò Thraces tandem eos etiam ab aquâ arcebant. Cùm in magnâ res esset difficultate, de induciis inter se colloquebantur: ac de cæteris quidem inter eos consensum est, at obsides non dedêre Thraces, *quos* Græci postulabant; sed hâc in parte hærebatur. Et Arcadum quidem ità se res habebant.

Leunclav. ἄλλυ δὲ λόχυ. contra fidem MSti Eton. et cæterorum librorum, quos vidi, omnium. Huic tamen lectioni favet *Amasæi* versio.

a Καὶ ἄλλοι δὲ λοχαγοὶ] *Leunclav.* scribendum censuit οἱ ἄλλοι δὲ &c. MS. Eton. dat οἱ ἄλλοι μὲν &c.

b Εὐτυχήσαντες τῦτο τὸ &c.] Respice pag. 325. n. f.

c Οἱ δὲ,] Scil. *Thraces.*

Χειρίσοφος δὲ ἀσφαλῶς πορευόμενος παρὰ θάλατταν, ἀφικνεῖται εἰς Κάλπης λιμένα. [g] Ξενοφῶντι δὲ διὰ τῆς μεσογαίας πορευομένῳ οἱ ἱππεῖς προκαταθέοντες ἐντυγχάνουσι [h] πρεσβευταῖς πορευομένοις ποι. Καὶ ἐπειδὴ ἤχθησαν πρὸς Ξενοφῶντα, ἐρωτᾷ αὐτοὺς εἴ πυ ᾔσθηνται ἄλλου στρατεύματος Ἑλληνικοῦ. Οἱ δ' ἔλεγον πάντα τὰ γεγενημένα, καὶ νῦν ὅτι πολιορκοῦνται ἐπὶ λόφου, οἱ δὲ Θρᾷκες πάντες περικεκυκλωμένοι εἶεν αὐτούς. Ἐνταῦθα [i] τοὺς μὲν ἀνθρώπους τούτους ἐφύλαττον ἰσχυρῶς, ὅπως ἡγεμόνες εἶεν ὅπη δέοι· σκοποὺς δὲ καταστήσας [k] δέκα, συνέλεξε τοὺς στρατιώτας, καὶ ἔλεξεν.

" Ἄνδρες στρατιῶται, τῶν Ἀρκάδων οἱ μὲν τεθνᾶσιν, οἱ " δὲ λοιποὶ ἐπὶ λόφου τινὸς πολιορκοῦνται. Νομίζω δ' ἔγω" γε, εἰ ἐκεῖνοι ἀπολοῦνται, οὐδ' ἡμῖν εἶναι οὐδεμίαν σωτηρίαν,

Cherisophus autem tutò propter mare pergens, ad Calpes portum pervenit. Xenophonte per mediterraneum iter faciente, equites *ipsius ante reliquas copias* procurrentes in legatos aliquò proficiscentes incidunt. Cúmque ad Xenophontem ducti essent, interrogat *ille* eos an alias alicubi Græcas esse copias sensissent. Illi omnia, quæ acciderant, narrant, atque nunc jam eas in colle obsideri, Thracásque universos eas undique cinxisse. Ibi tum homines illos diligenti custodiâ adservabant, ut ubi opus esset itineris duces essent: cúmque speculatores decem constituisset, milites convocavit, atque orationem *hanc* habuit.

" Arcadum alii, milites, perierunt, reliqui quodam in colle obsidentur. " Et ipse quidem arbitror, si illi fuerint deleti, nullam nobis salutem fore, " cùm tanta sit hostium multitudo, tantáque confidentia. Quapropter op-

d Ἐπίων,] Scil. *Græci*.

e Τελευτῶντες] Lege p. 252. n. e.

f Τὰ μὲν δὴ τῶν &c.] Consule p. 20. n. c.

g Ξενοφῶντι δὲ &c.] Confer p. 57. n. c.

h Πρεσβευταῖς] *Muretus* legit πρεσβύταις: et hanc quidem lectionem expresserunt versionum Gallic. auctores. Quin et receptam vocem damnat *Thom. Magister;* cujus hæc sunt verba, Οἱ πρέσβεις καὶ τοὺς πρέσβεις ἐρεῖς, ὁ πρεσβευτὴς δὲ καὶ τὸν πρεσβευτήν. Θουκυδίδης ἐν τῇ πέμπτῃ· πρεσβευτὴς ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐξέπλευσεν. Extant hæc *Thucydidis* verba l. 5. c. 4. At nemo non videt, opinor, exemplum adeò non Grammatici sententiam illam confirmare, ut eam planè oppugnet. Quare forsan pro ὁ πρεσβευτὴς apud *Thomam* reponendum καὶ ὁ πρεσβευτὴς &c. Quàm verò parum accuratè verba tum *Thucydidis* tum *Magistri* tractârunt editores *Thucydidei*, docebunt quæ ad *Thucyd.* loco citato, notârunt, et *Index Græcus* ad v. Πρεσβευτὴς; nam sic ibi scribitur. Sed redeo ad *Magistrum*, qui ἁμαρτάνει, inquit, ὁ λέγων ἐπὶ πληθυντικοῦ πρεσβευταὶ καὶ πρεσβευτάς· οὐδεὶς γὰρ τῶν δοκίμων εἶπε τοῦτο. Ergóne minùs tibi se probavit *Thucyd.* qui l. 8. c. 77. ità scripsit: οἱ δέκα πρεσβευταὶ, ὡς ταῦτα ἐν &c. Adde *Marmor. Oxonien.* p. 71. edit. *Maitt.* ubi iterum iterúmque vox illa numero plurativo adhibetur.

i Τοὺς μὲν ἀνθρώπους &c.] Adi p. 260. n. e.

k Δέκα,] In MSto Eton. deest.

“ ὄυτω μὲν πολλῶν ὄντων πολεμίων, ὄυτω δὲ τεθαῤῥηκότων. “ Κράτιστον οὖν ἡμῖν ὡς τάχιστα βοηθεῖν [a] τοῖς ἀνδράσιν, “ ὅπως, εἰ ἔτι εἰσὶ σῶοι, σὺν ἐκείνοις μαχώμεθα, καὶ μὴ, “ μόνοι λειφθέντες, μόνοι καὶ κινδυνεύσωμεν. Νῦν μὲν ὖν “ στρατοπεδευσώμεθα, προελθόντες ὅσον ἂν δοκῇ [b] καιρὸς “ εἶναι εἰς τὸ δειπνοποιεῖσθαι· ἕως δ᾽ ἂν πορευώμεθα, Τι- “ μασίων ἔχων τὺς ἱππεῖς, προελαυνέτω ἐφορῶν ἡμᾶς, καὶ “ σκοπείτω τὰ ἔμπροσθεν, ὡς μηδὲν ἡμᾶς λάθη.” Παρέ- πεμψε δὲ καὶ τῶν γυμνητῶν ἀνθρώπυς εὐζώνυς εἰς τὰ πλά- για καὶ τὰ ἄκρα, ὅπως, εἴ πυ τι ποθὲν καθορῷεν, σημαί- νοιεν· ἐκέλευε δὲ καίειν [c] ἅπαντα, ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν καυσί- μῳ. “ Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἀποδραίημεν ἂν ὐδαμῦ· ἐνθένδε “ δὲ [d] πολλὴ μὲν, ἔφη, εἰς Ἡράκλειαν πάλιν ἀπιέναι, πολλὴ “ δὲ εἰς Χρυσόπολιν διελθεῖν· οἱ δὲ πολέμιοι πλησίον· εἰς “ Κάλπης δὲ λιμένα, ἔνθα Χειρίσοφον νομίζομεν εἶναι, εἰ “ σέσωσται, ἐλαχίστη ὁδός. Ἀλλὰ δὴ ἐκεῖ μὲν οὔτε “ πλοῖά ἐστιν, οἷς ἀποπλευσύμεθα· μένουσι δὲ αὐτοῦ “ [e] οὐδὲ μιᾶς ἡμέρας ἐστὶ τὰ ἐπιτήδεια. Τῶν δὲ πολιορ- “ κυμένων ἀπολομένων, σὺν τοῖς Χειρισόφυ μόνοις κάκιον

“ timè nos facturos arbitror, si viris opem quàm celerrimè feremus; ut si “ adhuc sint incolumes, *unà* cum ipsis dimicemus, ac non, soli relicti, soli “ etiam prælii aleam subeamus. Jam certè quidem castra metemur, tantis- “ per progressi, dum cœnandi tempus esse visum fuerit: quamdiu verò *per-* “ *gemus*, Timasion cum equitibus antecedat *ità* ut nos observet, *atque ea* “ speculetur quæ ante nos *erunt*, ut nihil nos lateat.” Misit etiam ex arma- turâ levi homines expeditos ad latera montiúmque juga, ut, si *quid ullà* ex parte conspicerent, *sibi* significarent: jussit autem *eos* quidquid offenderent, quod exuri posset, exurere. “ Nec enim fieri poterit, ait, ut usquam genti- “ um fugâ evadamus: ex hoc certè loco longum, ait, *habituri simus* iter, “ si Heracleam redeamus, longum etiam, si Chrysopolin contendamus; “ porrò hostes *à nobis* propè absunt; ad Calpes verò portum, ubi nunc esse “ Cherisophum arbitramur, si *quidem* incolumis *eò* pervenit, via brevissima “ *est*. At enim isthic neque sunt naves, quibus avehamur; et ibi manenti- “ bus nè unum quidem in diem suppetet commeatus. Cæterùm pereuntibus “ iis qui nunc obsidentur, minùs expedit cum solis Cherisophi *copiis* belli

a Τοῖς ἀνδράσιν,] Vide sis p. 261. n. f.

b Καιρὸς] Respice p. 241. n. d. et p. 161. n. h.

c Ἅπαντα, ὅτῳ &c.] Vide p. 216. n. e.

d Πολλὴ μὲν,] A clausulâ sententiæ petenda est ὁδός.

e Οὐδὲ μιᾶς] Sic rescripsi ex conjecturâ, cui adstipulatur *Amasæi* versio hæc, *neque in unum duntaxat diem &c.* Vulgò legitur ὐδεμιᾶς.

" ἐστι [a] διακινδυνεύειν, ἢ σωθέντων, πάντας [b] εἰς ταυτὸν ἐλ-
" θόντας, [c] κοινῇ τῆς σωτηρίας ἔχεσθαι. Ἀλλὰ χρὴ [d] πα-
" ρασκευασαμένους τὴν γνώμην πορεύεσθαι, ὡς νῦν ἢ εὐ-
" κλεῶς τελευτῆσαί ἐστιν, ἢ κάλλιστον ἔργον ἐργάσασθαι,
" Ἕλληνας τοσούτους σώσαντας. Καὶ ὁ θεὸς ἴσως ἄγει
" οὕτως, [e] ὃς τοὺς μεγαληγορήσαντας, ὡς πλεῖον φρονοῦντας,
" ταπεινῶσαι βούλεται· ἡμᾶς δὲ, τοὺς ἀπὸ τῶν θεῶν ἀρ-
" χομένους, ἐντιμοτέρους ἐκείνων καταστῆσαι. Ἀλλ' ἕπεσ-
" θαι χρὴ καὶ προσέχειν τὸν νοῦν, ὡς ἂν τὸ παραγγελλόμε-
" νον δύνησθε ποιεῖν."

Ταῦτ' εἰπὼν, ἡγεῖτο. Οἱ δ' ἱππεῖς διασπειρόμενοι ἐφ' ὅσον καλῶς [f] εἶχεν, ἔκαιον ᾗ ἐβάδιζον. Καὶ οἱ πελτασταὶ

" aleam subire, quàm conservatis *aliis*, omnes in eundem locum congressos
" saluti communiter consulere. Enimvero *sic* comparatis animis nobis per-
" gendum est, *ut statuamus* hoc tempore vel gloriosè occumbendum esse, vel
" præclarissimum facinus obeundum, eùm tot Græcos servaverimus. Atque
" deus forsan ipse rem huc deducit, qui magna loquutos, quasi prudentiâ
" præcellerent, deprimere vult; nos verò, qui à diis *rerum agendarum* initi-
" um ducimus, illis clariores reddere. Sed jam sequi *vos* oportet et animum
" attendere, ut *quidquid* imperatum *fuerit* exsequi potueritis."

Hæc loquutus, præcedebat. At equites hinc inde sparsi quousque commodum esset, incendebant *omnia* quà vadebant. Et peltastæ cùm in ardua

a Διακινδυνεύειν, ἢ &c.] MS. Eton. κακὸν ἐστι διακινδυνεύειν, ἢ σωθέντων, πάντας, &c. quæ quidem, mutato κακὸν in κάκιον, vera est, opinor, scriptura. In editis plerisque libris malè scribitur — διακινδυνεύειν σωθέντων δὲ, πάντας &c.

b Εἰς ταυτὸν] Vide p. 159. n. d. *Thom. Magist.* Ταυτὸν λέγε, μὴ τὸ ταυτόν· τὸ γὰρ ταυτὸν τὸ αὐτὸ ὂν, κατὰ συναλοιφὴν ταυτὸ γέγονε. Γράφεται δὲ καὶ ταυτὸν, καὶ ταυτὸ, ἐπαγομένου τι συμφώνου, καὶ ἐπαγομένου φωνήεντος.

c Κοινῇ τῆς σωτηρίας &c.] Confer p. 179. n. g. et p. 183. n. a. Similis ferè usus est ἔχεσθαι Heb. VI. 9. ubi ἐχόμενα σωτηρίας sunt, *quæ ad salutem faciunt*, vel *quæ ad eam proximè adducunt*. Apposité ad Xenophontis verba *Phavor.* Ἔχου, μεταποιοῦ, φρόντιζε· ad Apostoli — Ἐχόμενα, cum nomine casûs secundi, πλησίον, ἐγγυτάτω.

d Παρασκευασαμένους τὴν γνώμην] Consimili phrasi utitur Petrus 1 ep. IV. 1.

e Ὃς τοὺς μεγαληγορήσαντας, &c.] Lege p. 170. n. b. Sic ferè de Jove suo *Hesiodus* Ἔργ. καὶ ἡμ. v. 5 et seq.

> Ῥεῖα μὲν γὰρ βριάει, ῥεῖα δὲ βριάοντα χαλέπτει·
> Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει·
> Ῥεῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν, καὶ ἀγήνορα κάρφει.
> Ζεὺς &c.

Herodot. l. 7. c. 5. φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν —— οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν ἄλλον μέγα ὁ θεὸς ἢ ἑωυτόν. Adde quæ *Stobæus* Serm. 35. è sacris libris collegit.

f Εἶχεν, ἔκαιον ᾗ &c.] Sic rectè edit. *Steph.* et *Leunclav.* At in MSto Eton. et editis quibusdam legitur — εἶχεν, καὶ οἱ πελτασταὶ &c. cæteris perperam omissis.

ἐπιπαριόντες [a] κατὰ τὰ ἄκρα, ἔκαιον πάντα, ὅσα καύσιμα ἑώρων· καὶ ἡ [b] στρατιὰ δὲ, εἴ τινι παραλειπομένῳ ἐντυγχάνοιεν· ὥστε πᾶσα ἡ χώρα αἴθεσθαι ἐδόκει, καὶ τὸ στράτευμα πολὺ εἶναι. Ἐπεὶ δ' ὥρα ἦν, κατεστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ λόφον ἐκβάντες, καί τά τε τῶν πολεμίων πυρὰ ἑώρων, (ἀπεῖχον γὰρ ὡς τετταράκοντα στάδια) καὶ αὐτοὶ ὡς ἐδύναντο πλεῖστα πυρὰ ἔκαιον. Ἐπεὶ δ' ἐδείπνησαν, τάχιστα παρηγγέλθη τὰ πυρὰ κατασβεννῦναι [c] ἅπαντας. Καὶ τὴν μὲν νύκτα φυλακὰς ποιησάμενοι ἐκάθευδον· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ προσευξάμενοι τοῖς θεοῖς, καὶ συνταξάμενοι ὡς εἰς μάχην, ἐπορεύοντο ᾗ ἐδύναντο τάχιστα. [d] Τιμασίων δὲ καὶ οἱ ἱππεῖς, ἔχοντες τοὺς ἡγεμόνας, καὶ [e] προελαύνοντες, ἔλαθον αὐτοὺς ἐπὶ τῷ λόφῳ γενόμενοι, ἔνθα ἐπολιορκοῦντο οἱ Ἕλληνες. Καὶ οὐχ ὁρῶσιν οὔτε τὸ φίλιον στράτευμα, οὔτε τὸ πολέμιον· (καὶ ταῦτα παραγγέλλουσι πρὸς τὸν Ξενοφῶντα καὶ τὸ στράτευμα) γραΐδια δὲ καὶ γερόντια, καὶ [f] προβάτια ὀλίγα, καὶ βοῦς καταλελειμμένους. Καὶ τὸ μὲν πρῶ-

loca evasissent, quæcunque exuri posse viderent, incendebant omnia; *quod* et exercitus sanè *faciebat*, si quid *ab iis* quod relictum esset offenderet: adeò ut regio tota ardere, et ingens exercitus esse videretur. Posteaquam tempus esset, conscenso colle *quodam* castra metabantur, cùm et hostium ignes cernerent, (nam *ab iis tantùm* quadraginta ferè stadia aberant) et ipsi quàm poterant plurimos accenderent ignes. Cùm cœnâssent, mandatum est omnibus ut ignes quàm celerrimè extinguerent. Ac per noctem quidem constitutis excubiis somno se dabant: primâ verò luce deos comprecati, et structis ordinibus tanquam *si* ad pugnam *mox ineundam se pararent*, quàm poterant celerrimè pergebant. At Timasion equitésque, qui habebant apud se duces itineris, et ante *cæteras copias* perrexerant, prius in collem, ubi Græci obsessi erant, evaserunt, quàm *eò se pervenisse* animadverterent: neque *hic* vel socias copias, vel hostiles vident; (eáque *ipsa* Xenophonti et *universo* exercitui *mox* significant) sed aniculas *tantùm quasdam* et vetulos, et oviculas paucas, et boves relictos. Et primùm quidem *iis* miraculo *res* erat, quid

a Κατὰ τὰ ἄκρα,] In vet. quibusdam edit. pessimè scribitur κατὰ τὰ μακρά, &c. Rectè MS. Eton. exhibet κατὰ τὰ ἄκρα. Sic enim suprà modò p. 384. Noster, Παρέπεμψε δὲ καὶ τῶν γυμνητῶν ἀνθρώπους εὐζώνους εἰς τὰ πλάγια καὶ τὰ ἄκρα, &c. Quin et hanc scripturam huc revocandam viderunt *Steph. Muret. Leunclav.*

b Στρατιὰ — ἐντυγχάνοιεν·] Vide p. 338. n. d.

c Ἅπαντας.] MS. Eton. πάντας.

d Τιμασίων δὲ καὶ &c.] Respice p. 384.

e Προελαύνοντες,] MS. Eton. προσελαύνοντες. Sed vide p. 202. n. c.

f Προβάτια] MS. Eton. πρόβατα. S[...] omnino retinenda est lectio vulgata, c[...] diminutivis istis γραΐδια, γερόντια [...] usus esset. *Thom. Magist.* Οὐ μόνον π[...]βατον, ἀλλὰ καὶ προβάτιον Ἀττικοί. [...]sis *Aristoph.* Pl. v. 293. 299. 923.

τον θαῦμα ἦν τί εἴη τὸ γεγενημένον· ἔπειτα δὲ τῶν καταλελειμμένων ἐπυνθάνοντο ὅτι οἱ μὲν Θρᾷκες εὐθὺς ἀφ᾽ ἑσπέρας [a] ᾤχοντο ἀπιόντες· ἕωθεν δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἔφασαν οἴχεσθαι· [b] ὅπου δὲ, οὐκ εἰδέναι.

Ταῦτα ἀκούσαντες [c] οἱ ἀμφὶ Ξενοφῶντα, ἐπεὶ ἠρίστησαν, συσκευασάμενοι ἐπορεύοντο· βουλόμενοι ὡς τάχιστα συμμίξαι τοῖς ἄλλοις εἰς Κάλπης λιμένα. Καὶ πορευόμενοι ἑώρων [d] τὸν στίβον τῶν Ἀρκάδων καὶ Ἀχαιῶν κατὰ τὴν ἐπὶ Κάλπης ὁδόν. Ἐπεὶ δ᾽ ἀφίκοντο εἰς τὴν ὁδὸν, ἄσμενοί τε εἶδον ἀλλήλους, καὶ ἠσπάζοντο ὥσπερ ἀδελφούς. Καὶ ἐπυνθάνοντο οἱ Ἀρκάδες τῶν περὶ Ξενοφῶντα τί τὰ πυρὰ κατασβέσειαν· ἡμεῖς μὲν γὰρ, ἔφασαν, ᾠόμεθα ὑμᾶς τὸ μὲν πρῶτον, ἐπειδὴ τὰ πυρὰ οὐχ ἑωρῶμεν, [e] τῆς νυκτὸς ἥξειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· (καὶ οἱ πολέμιοι, ὥς γ᾽ ἡμῖν ἐδόκουν, τοῦτο δείσαντες ἀπῆλθον· σχεδὸν γὰρ ἀμφὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἀπῄεσαν.) Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀφικνεῖσθε, ὁ δὲ χρόνος ἐξῆκεν, ᾠόμεθ᾽ ὑμᾶς πυθομένους [f] τὰ παρ᾽ ἡμῖν, φοβηθέντας οἴχεσθαι ἀποδράντας ἐπὶ θάλατταν· [g] καὶ ἐδόκει ἡμῖν μὴ ἀπολείπεσθαι ὑμῶν. Οὕτως οὖν καὶ ἡμεῖς δεῦρο ἐπορεύθημεν.

accidisset *nescientibus:* posteà de relictis *illis* sciscitando comperiunt Thracas primo statim vespere discessisse; atque manè Græcos etiam abiisse dixerunt; quò verò *abierint*, se nescire.

Hæc cùm Xenophon ejúsque milites audivissent, posteaquam pransi essent, vasis collectis pergebant; quippe qui cuperent quàm celerrimè se cum cæteris *Græcis* apud Calpes portum conjungere. Ac dum pergerent, Arcadum Achæorúmque vestigia in eâ quæ ad Calpen tendebat viâ cernebant. Posteaquam in viam *eam* pervenissent, læti se mutuò adspexêre, ac tanquam fratres *se* invicem amplexi sunt. Atque Arcades ex Xenophontis militibus sciscitabantur quamobrem ignes extinxissent: nam primùm arbitrabamur, inquiunt *Arcades*, cùm ignes non *jam ampliùs usquam* videremus, vos noctu in hostes invasuros: (hostésque *adeò*, uti quidem nobis *suspicari* videbantur, id veriti discessêre: nam id temporis ferè abierunt.) At cùm non veniretis, et tempus *jam* præteriisset, putabamus vos, posteaquam rerum nostrarum statum cognovissetis, metu permotos ad mare fugâ abiisse: atque adeò visum fuit nobis *dandam esse operam* ut à vobis non abessemus. Sic itaque nos etiam huc perreximus.

a Ὤιχοντο ἀπιόντες·] Vide p. 276. n. l.

b Ὅπου] Consule p. 229. n. f.

c Οἱ ἀμφὶ Ξενοφῶντα,] Lege p. 206. n. b.

d Τὸν στίβον] *Amas.* legisse videtur τοὺς στίφους, quippe cujus versio exhibet *globos.* Sed vide sis p. 47. n. c.

e Τῆς νυκτὸς] Vide p. 200. n. k.

f Τὰ παρ᾽ ἡμῖν,] Vide p. 383. n. f.

g Καὶ] Vide p. 311. n. d.

Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν αὐτοῦ [a] ηὐλίζοντο ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ πρὸς τῷ λιμένι. Τὸ δὲ χωρίον τοῦτο, ὃ καλεῖται Κάλπης λιμὴν, ἔστι μὲν ἐν τῇ Θρᾴκῃ τῇ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἀρξαμένη δὲ ἡ Θρᾴκη αὕτη ἐστὶν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Πόντου μέχρις Ἡρακλείας, ἐπὶ δεξιὰ εἰς τὸν Πόντον εἰσπλέοντι. Καὶ τριήρει μέν ἐστιν εἰς Ἡράκλειαν ἐκ Βυζαντίου κώπαις [b] ἡμέρας μάλα μακρᾶς πλοῦς· ἐν δὲ τῷ μέσῳ ἄλλη μὲν πόλις οὐδεμία, οὔτε φιλία, οὔτε Ἑλληνὶς, [c] ἀλλ' ἢ Θρᾷκες ἢ Βιθυνοί· καὶ οὓς ἂν λάβωσι τῶν Ἑλλήνων ἢ [d] ἐκπίπτοντας ἢ ἄλλως πως, δεινὰ ὑβρίζειν [e] λέγονται τοὺς Ἕλληνας. Ὁ δὲ Κάλπης λιμὴν ἐν μέσῳ μὲν κεῖται ἑκατέρωθεν πλεόντων ἐξ Ἡρακλείας καὶ Βυζαντίου· [f] ἔστι δ' ἐν τῇ θαλάττῃ προκείμενον χωρίον, [g] τὸ μὲν εἰς τὴν θάλατταν καθῆκον αὐτοῦ, πέτρα ἀπορρὼξ, ὕψος, ὅπῃ ἐλάχιστον, οὐ μεῖον εἴκοσιν ὀργυιῶν· [h] ὁ δὲ αὐχὴν ὁ εἰς γῆν ἀνήκων τοῦ χωρίου, [i] μάλισ-

Et hoc quidem die ibi in litore propter portum commorati sunt. Cæterùm is locus, qui Calpes portus dicitur, *situs* est in Thraciâ Asiaticâ: hæc autem Thracia ducto ab ostio Ponti initio ad Heracleam usque pertinet, in Pontum naviganti ad dextram *sita*. Et è Byzantio quidem in Heracleam tantum est itineris, quantum confici trireme, quæ remis agatur, die potest longissimo: in medio nulla neque socia, neque Græca civitas est, sed *soli* Thraces vel Bithyni: et quoscunque Græcos ceperint sive *in litus* ejectos, sive quo alio casu *eò delatos*, crudelem in modum eos tractare dicuntur. Calpes verò portus si qui Heracleâ et Byzantio navigant utrinque in medio situs est: locus ipse in mare porrigitur, cujúsque *adeò* pars ea quæ ad mare pertinet, *petra est* prærupta, altitudine, quà minima *est*, non minori viginti orgyis: cervix

a Ηὐλίζοντο] Vide p. 231. n. a.

b Ἡμέρας μάλα μακρᾶς] MS. Eton. μικρᾶς. Perperam. *Herodot.* l. 4. c. 86. haud ità dissimili modo dixit, νηῦς ἐπίπαν μάλιστά κη κατανύει ἐν μακρημερίῃ &c. ubi legitur etiam μακρῇ ἡμέρῃ.

c Ἀλλ' ἢ Θρᾷκες ἢ &c.] MS. Eton. Ἀλλὰ Θρᾷκες Βιθυνοί. Thraces utique οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ dici solent etiam Bithyni. Adi p. 172. n. b. et 262. n. e.

d Ἐκπίπτοντας] Eodem sensu adhibetur ἐκπίπτειν Act. XXVII. 17. 26. nempe de navigantibus, qui cursu proposito excussi vel in brevia incidunt vel in litus ejiciuntur.

e Λέγονται τοὺς Ἕλληνας.] MS. Eton. dat ἐλέγχονται τοὺς &c. Cæterùm *Muretus* τοὺς Ἕλληνας delet. Tu vide sis p. 298. n. e. et p. 252. n. b. Adde K. II. p. 496. n. 3. Edit. Oxon. 1787.

f Ἔστι δ' ἐν τῇ θαλάττῃ] *Muret.* legit ἔστι δὲ τῆς θαλάττης &c. Ipse nihil mutandum censeo. Cæterùm, de portu hoc fusiùs in *Indic. Geograph.*

g Τὸ μὲν &c.] *Scil.* μέρος. Vide p. 209. n. d.

h Ὁ δὲ αὐχὴν] *J. Poll.* l. 9. segm. 18. Καὶ ἡ μὲν ἐν μέσῳ τῆς θαλάττης ἑκατέρωθεν παρήκουσα γῆ — αὐχὴν scil. καλεῖται. *Herodot.* voce eâdem utitur μεταφορικῶς: vide l. 4. c. 85. l. 6. c. 37. Adde quæ supra scripsimus p. 224. n. d. Similiter à *Plinio* N. H. l. 4. c. 3. et l. 6. c. 29. adhibetur *cervix*.

i Μάλιστα] Vide p. 318. n. a.

τα τεττάρων πλέθρων τὸ εὖρος· τὸ δ' ἐντὸς τοῦ αὐχένος χωρίον, ἱκανὸν μυρίοις ἀνθρώποις [a] οἰκῆσαι. Λιμὴν δ' ὑπ' αὐτῇ τῇ πέτρᾳ, τὸ πρὸς ἑσπέραν αἰγιαλὸν ἔχων. Κρήνη δὲ ἡδέος ὕδατος καὶ ἀφθόνου ῥέουσα ἐπ' αὐτῇ τῇ θαλάττῃ, ὑπὸ τῇ ἐπικρατείᾳ τοῦ χωρίου. Ξύλα δὲ, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, πάνυ δὲ πολλὰ καὶ καλὰ ναυπηγήσιμα ἐπ' αὐτῇ τῇ θαλάττῃ. Τὸ δὲ ὄρος τὸ ἐν τῷ λιμένι εἰς μεσόγαιαν μὲν ἀνήκει, ὅσον ἐπὶ εἴκοσι σταδίους, καὶ τοῦτο γεῶδες καὶ ἄλιθον· τὸ δὲ παρὰ θάλατταν, πλέον ἢ ἐπὶ εἴκοσι σταδίους, δασὺ πολλοῖς καὶ παντοδαποῖς καὶ μεγάλοις [b] ξύλοις. Ἡ δ' ἄλλη χώρα, καλὴ καὶ πολλή· καὶ κῶμαι ἐν αὐτῇ εἰσι πολλαὶ καὶ εὖ οἰκούμεναι· φέρει γὰρ ἡ γῆ καὶ κριθὰς, καὶ πυροὺς, καὶ ὄσπρια πάντα, [c] καὶ μελίνας, καὶ σήσαμον, καὶ σῦκα ἀρκοῦντα, καὶ ἀμπέλους πολλὰς καὶ [d] ἡδυοίνους, καὶ τἄλλα πάντα, πλὴν ἐλαιῶν. Ἡ μὲν χώρα ἦν τοιαύτη.

[e] Ἐσκήνουν δὲ ἐν τῷ αἰγιαλῷ [f] ἐπὶ τῇ θαλάττῃ· εἰς δὲ

loci quæ ad terram pertingit, *est* quatuor admodùm plethrorum latitudine: tractus autem infrà cervicem tantus est, ut hominibus decies mille habitacula præbere possit. Portus sub ipsâ petrâ *situs est*, cujus litus ad occasum vergit. *Est ibidem* et dulcis ac uberis aquæ fons, qui propter *ipsum* mare *sic* labitur, *ut* sub *hujus tamen* loci potestate *sit*. *Sunt* et ligna, cùm multa quidem alia, tum verò plurima pulcherrimáque, juxta ipsum mare, quæ sunt navibus fabricandis idonea. Mons, qui est in portu, in mediterranea se porrigit, ad viginti circiter stadia, éstque *adeò* terrenus idem et lapidum expers; quà verò mare respicit, ampliùs viginti stadia, multis et omnis generis arboribus *iisdém*que magnis densus *est*. Reliqua regio amœna *est* et ampla: atque vici sunt in eâ multi frequentésque incolis: fert enim terra et hordeum, et triticum, et omnia legumina, et panicum, et sesamum, et ficus satìs multas, multas etiam vites vini suavis feraces, cæterásque *plantas* omnes, extra *unas* oleas. Hujusmodi *ea* regio erat.

Milites antem in litore propter mare tabernacula collocabant: in oppidum

a Οἰκῆσαι.] Sic scribendum videtur, utì et *Steph.* monuit. MS. Eton. nec non edit. *Ald.* et *Flor.* exhibent οἴκησις. *Leunclav.* cum aliis nonnullis dat οἰκήσειν. Ejusdem locutionis Atticæ exemplum videre est suprà p. 221. ubi lege n. d.

b Ξύλοις.] Pro δένδρεσι hoc loco poni videtur. Confer Apocal. II. 7. et XXII. 2. 14.

c Καὶ μελίνας, καὶ &c.] Adi p. 15. n. g. et p. 122. n. d.

d Ἡδυοίνους,] *J. Poll.* l. 1. segm. 243. Ἀμπέλους μέντοι (λέγουσι) ἡδυοίνους, καὶ &c. *Id.* l. 6. segm. 22. Καὶ ἄμπελοι ἡδύοινοι, ὡς Ξενοφῶν.

e Ἐσκήνουν] Intellige στρατιῶται vel Ἕλληνες, itémque paulò infrà cum ἐπιθύμουν.

τὸ πόλισμα ἂν γενόμενοι οὐκ ἐβούλοντο στρατοπεδεύεσθαι· ἀλλὰ ἐδόκει καὶ τὸ ἐλθεῖν ἐνταῦθα ἐξ ἐπιβουλῆς εἶναι, βουλομένων τινῶν [g] κατοικίσαι πόλιν. Τῶν γὰρ στρατιωτῶν οἱ πλεῖστοι ἦσαν οὐ σπάνει βίου ἐκπεπλευκότες ἐπὶ ταύτην τὴν μισθοφορὰν, ἀλλὰ τὴν Κύρου ἀρετὴν ἀκούοντες, [h] οἱ μὲν καὶ ἄνδρας ἄγοντες προανηλωκότας χρήματα, οἱ δὲ καὶ τούτων ἕτεροι ἀποδεδρακότες πατέρας καὶ μητέρας, οἱ δὲ καὶ τέκνα καταλιπόντες, ὡς, χρήματα αὐτοῖς κτησάμενοι, ἥξοντες πάλιν· ἀκούοντες καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρὰ Κύρῳ [i] πολλὰ καὶ ἀγαθὰ πράττειν. Τοιοῦτοι οὖν ὄντες, ἐπεθύμουν εἰς τὴν Ἑλλάδα σώζεσθαι.

[k] Ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο τῆς εἰς ταυτὸ συνόδου, [l] ἐπ' ἐξόδῳ ἐθύετο Ξενοφῶν· (ἀνάγκη γὰρ ἦν ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐξάγειν) ἐπενόει δὲ καὶ [m] τοὺς νεκροὺς θάψαι. [n] Ἐπεὶ δὲ

verò licèt pervénissent, castra *tamen ibi* locare nolebant; quin ipsis insidiosè factum videbatur, quod eò loci venissent, quasi civitatem condere aliqui ibi vellent. Nam maxima pars militum non *adducta* rerum ad vitam necessariarum inopiâ, ad hæc *capienda* stipendia *è Græciâ* navigaverant, sed quòd Cyri virtutem auditione acceperant, alii viros etiam *secum* ducentes qui jam facultates consumpserant, ex his alii à patribus et matribus aufugerant, liberos etiam alii deseruerant, utpote qui, opes ubi ipsis comparâssent, redituros se sperabant; cùm audîssent alios quoque *qui* cum Cyro *essent* multa sibi bona adquirere. Cùm eo essent animo *milites*, in Græciam incolumes redire cupiebant.

Posteaquam dies illuxisset, ex quo eundem in locum convenerant, *de educendis* copiis Xenophon exta consulebat: (necesse enim erat ad commeatus *eas* educere) de mortuis etiam sepeliendis cogitabat. Cúmque *pulchrè* lita-

f Ἐπὶ τῇ &c.] MS. Eton. *πρὸς τῇ &c.* Sed parum refert, utram utri scripturam anteferas.

g Κατοικίσαι] In MSto Eton. et quibusdam editis perperam legitur *κατοικῆσαι.* Iidem libri paulò infra exhibent *τὸ χωρίον οἰκῆσαι*, pro — *οἰκίσαι*, quod alii rectè repræsentant. Verbo composito usus est Noster p. 335.

h Οἱ μὲν καὶ ἄνδρας &c.] MS. Eton. *οἱ μὲν καὶ ἄνδρας ἄγοντες, οἱ δὲ καὶ προσανηλωκότες χρήματα, καὶ τούτων ἕτεροι* &c. Edit. quædam vet. dant *οἱ μὲν καὶ ἄνδρας ἄγοντες πρὸς ἀνηλωκότα χρήματα, οἱ δὲ &c.* Lectionem hanc *Amasæus* expressit: quâ tamen posthabitâ, *Steph.* et *Leunclav.* exemplaria libens sequutus sum.

i Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ] Legitur etiam *πολλὰ ἄγαν πράττειν.* Pessimé. Illo modo loqui solent Græci, conjunctione interpositâ, pro *πολλὰ ἀγαθά.* *Ælian.* V. H. l. 2. c. 25. — *πολλῶν καὶ ἀγαθῶν αἰτίαν &c.*

k Ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο τῆς &c.] I. e. *cùm jam dies alter illuxisset, ex quo Arcades et Achæi se rursùs ad Xenophontis copias congregâssent &c.* Adi p. 385. n. b.

l Ἐπ' ἐξόδῳ ἐθύετο] Vide p. 297. n. h. et p. 339. n. d.

m Τοὺς νεκροὺς θάψαι.] MS. Eton. *θάπτειν.* Sed consule p. 344. n. b. Adde p. 352. n. a.

n Ἐπεὶ δὲ τὰ ἱερὰ &c.] MS. Eton. et

τὰ ἱερὰ ἐγένετο, εἵποντο καὶ οἱ Ἀρκάδες, καὶ τοὺς νεκροὺς, τοὺς μὲν πλείστους ἔνθαπερ ἔπεσον, ἑκάστους ἔθαψαν· (ἤδη γὰρ [a] ἦσαν πεμπταῖοι, καὶ οὐχ οἷόν τε [b] ἀναιρεῖν ἔτι ἦν) ἐνίους δὲ τοὺς ἐκ τῶν ὁδῶν συνενεγκόντες, ἔθαψαν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὡς ἐδύναντο κάλλιστα· οὓς δὲ μὴ εὕρισκον, [c] κενοτάφιον αὐτοῖς ἐποίησαν μέγα, καὶ πυρὰν μεγάλην, [d] καὶ στεφάνους ἐπέθεσαν. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Καὶ τότε μὲν δειπνήσαντες ἐκοι-

tum esset, Arcades quoque sequuti sunt, et mortuos, plerosque iis quidem quibus ceciderant locis, singulos sepelierunt: (jam enim dies *ibi* quinque jacuerant, neque adeò fieri potuit ut eos tollerent) at nonnullos quos è viis congesserant, pro suis facultatibus quàm poterant honestissimè sepelierunt: iis autem, quos non reperiebant, cenotaphium magnum struxerunt, magnum etiam rogum, coronásque *iis* imposuerunt. Hæc cùm fecissent, ad castra reverterunt. Atque ibi tum cœnâ sumptâ quieti se dederunt: postridie autem

vet. aliquot cod. ἐπεὶ δὲ τὰ ἱερεῖα καλὰ ἐγένετο, *&c.* Sed (quod monuit *Steph.*) pro ἱερεῖα quin ἱερὰ legendum sit nemini dubium esse potest: nam et vet. aliquot exemplarium et aliorum locorum auctoritate lectio hæc comprobatur. Porrò, καλὰ ex scholio huc irrepsisse puto, cùm in eodem loquendi genere sæpissimè soleat omitti. Vide p. 101. n. b. *Thucyd.* l. 5. c. 55. *καὶ ὡς οὐδ' ἐνταῦθα τὰ διαβατήρια (scil. ἱερὰ) αὐτοῖς ἐγένετο, &c.* et ejusdem l. c. 116. *ὡς αὐτοῖς τὰ διαβατήρια ἱερὰ — οὐκ ἐγίγνετο, &c.*

a Ἦσαν πεμπταῖοι,] Similiter de defuncto Joh. XI. 39. τεταρταῖός—ἐστι. Adi p. 304. n. d.

b Ἀναιρεῖν] Vide p. 352. n. c.

c Κενοτάφιον] Monumentum hujusmodi, quod Virgilius, *Æneïd.* l. 3. v. 304. et l. 6. v. 505. vocem Græcam interpretatus, *inanem tumulum* vocat, in honorem atque memoriam mortuorum, eorum in primis qui vel in acie desiderati, vel naufragio erant amissi, mos erat antiquis exstruere. Hinc *Suetonio* in Claudio. c. 1. dicitur *tumulus honorarius.* Nec insepultis tantùm, sed et beneficiorum quorundam insigniorum auctoribus, quorum corpora jam anteà sepulchris fuerant condita, tumulos ejusmodi ponere solebant. Rem totam hanc luculenter exsequitur *Dionys. Hal.* A. R. lib. 1. c. 54. his verbis de Æneâ factis: Εἰ δέ τινας ταράττει τὸ πολλαχῇ λέγεσθαί τε καὶ δείκνυσθαι τάφους Αἰνείου, ἀμηχάνου ὄντος ἐν πλείοσι τὸν αὐτὸν τεθάφθαι χωρίοις, ἐνθυμηθέντες ὅτι κοινόν ἐστιν ἐπὶ πολλῶν τοῦτό γε τὸ ἄπορον, καὶ μάλιστα τῶν μὲν ἐπιφανεῖς τὰς τύχας ἐχόντων, πλάνητας δὲ τοὺς βίους ἐσχηκότων, μαθέτωσαν ὅτι χωρίον μὲν ἓν τὸ δεξάμενον τὰ σώματα αὐτῶν ἦν, μνημεῖα δὲ παρὰ πολλοῖς κατεσκεύαστο, δι' εὔνοιαν τῶν ἐν ὠφελείαις τισὶ δι' αὐτοὺς γενομένων, μάλιστα εἰ τοῦ γένους αὐτῶν τι περιῆν, ἢ πόλεώς τινος ἀπόκτισις, ἢ χρόνιοί τινες καὶ φιλάνθρωποι μοναί. Lege *Hom.* Il. η΄. v. 331 et seq. Adde, si libet, *Æli. Lamprid.* in Severo, c. 63. p. 1035. et *Vopisc.* in Floriano, c. 2. p. 622. edit. Lugd. Bat.

d Καὶ στεφάνους *&c.*] Coronis, variis è floribus, herbis, frondibúsve textis, apud veteres decorari consuevisse tumulos subinde docent auctores tam Græci quàm Latini. *Sophocl.* in Electrâ v. 898 et seq.

Χρ. Καὶ δὴ λέγω σοι πᾶν ὅσον κατειδόμην.
Ἐπεὶ γὰρ ἦλθον πατρὸς ἀρχαῖον τάφον,
Ὁρῶ κολώνης ἐξ ἄκρας νεοῤῥύτους
Πηγὰς γάλακτος, καὶ περιστεφῆ κύκλῳ
Πάντων ὅσ' ἐστὶν ἀνθέων θήκην πατρός.

Tibul. l. 2. eleg. 4. v. 47 et seq.

Atque aliquis senior, veteres veneratus amores,
Annua constructo serta dabit tumulo.

ubi vide quæ notavit elegantis. *Broukh.*

μήθησαν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ συνῆλθον οἱ στρατιῶται πάντες, (συνῆγον δὲ αὐτοὺς μάλιστα Ἀγασίας Στυμφάλιος ὁ λοχαγὸς, καὶ Ἱερώνυμος Ἠλεῖος λοχαγὸς, καὶ ἄλλοι πρεσβύτατοι τῶν Ἀρκάδων) καὶ δόγμα ἐποιήσαντο, ἐάν τις [a] τοῦ λοιποῦ μνησθῇ δίχα τὸ στράτευμα ποιεῖν, θανάτῳ αὐτὸν ζημιοῦσθαι· καὶ κατὰ χώραν ἀπιέναι, [b] ἧπερ πρόσθεν εἶχε τὸ στράτευμα, καὶ ἄρχειν τοὺς πρόσθεν στρατηγούς. Καὶ Χειρίσοφος μὲν ἤδη τετελευτήκει, φάρμακον πιὼν, πυρέττων· [c] τὰ δ' ἐκείνου Νέων ὁ Ἀσιναῖος παρελάμβανε.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναστὰς εἶπε Ξενοφῶν, "Ὦ ἄνδρες "στρατιῶται, τὴν μὲν πορείαν, ὡς ἔοικε, [d] δηλονότι [e] πεζῇ "ποιητέον· οὐ γάρ ἐστι πλοῖα. Ἀνάγκη δὲ πορεύεσθαι "ἤδη· οὐ γάρ ἐστι μένουσι τὰ ἐπιτήδεια. Ἡμεῖς μὲν οὖν "θυσόμεθα· ὑμᾶς δὲ δεῖ παρασκευάζεσθαι ὡς μαχουμένους, "εἴ ποτε καὶ ἄλλοτε· οἱ γὰρ πολέμιοι [f] ἀνατεθαρρήκασι." Ἐκ τούτου ἐθύοντο οἱ στρατηγοὶ, μάντις δὲ παρῆν Ἀρηξίων Ἀρκάς· [g] ὁ δὲ Σιλανὸς ὁ Ἀμβρακιώτης ἤδη ἀποδεδράκει,

milites universi convenerunt, (eos autem in primis Agasias Stymphalius cohortis ductor, cohortis ductor etiam Hieronymus Eleus, aliique ex Arcadibus natu maximi coëgerunt) et decretum fecerunt, ut si quis deinceps distrahendi exercitûs mentionem faceret, morte is multaretur; ut item in eum redirent ordinem, quem antea tenuerat exercitus, et cum imperio essent illi, qui priùs duces extitissent. Obierat jam diem supremum Cherisophus, epoto medicamento, cùm febri laboraret; ac ejus *sanè* partes obtinebat Neon Asinensis.

Post hæc cum exsurrexisset Xenophon, "Iter nobis, milites, inquit, pedibus nimirum, utì videtur, faciendum est: neque enim *ulla nobis* sunt navigia. Jam verò iter facere necesse est; neque enim *hic* manentibus suppetit commeatus. Quamobrem nos quidem hostias mactabimus; vos autem, si unquam aliàs, *sic* vosmet comparetis oportet, ut quibus pugnandum sit: nam animos receperunt hostes." Ibi tum hostias mactabant duces, *quibus* vates aderat Arexion Arcas: nam Silanus Ambraciotes jam, navigio conduc-

a Τοῦ λοιποῦ] Vide p. 353. n. e.

b Ἧπερ πρόσθεν &c.] *Scil.* eo loco vel ordine, quem quisque ante dissidium tenuerat. *Leunclav.* locum sic vertit, — *formam exercitûs in abitu eandem retinendam esse, quæ priùs fuisset.*

c Τὰ δ' ἐκείνου Νέων &c.] Adi p. 383. n. f. et p. 342. n. i. Noster paulò infrà, Νέων δὲ ἦν μὲν στρατηγὸς κατὰ τὸ Χειρισόφου μέρος· unde forsan aliquis cum τὰ hoc loco intellexerit μέρη. Cæterùm pro τὰ δ' ἐκείνου MS. Eton. dat τὰ δὲ τούτου &c.

d Δηλονότι] Scribitur et divisim δῆλον ὅτι. Vulgatam tamen scripturam retinere malim. Voces autem istas sæpè invicem permutatas esse non uno loco suprà monuimus.

e Πεζῇ] Vide p. 334. n. b.

f Ἀνατεθαρρήκασι.] *Thucyd.* l. 5. c. 82. Καὶ Ἀργείων ὁ δῆμος — ἀναθαρσήσας &c. *Schol.* Καὶ ἀναθαρσήσας] ἀναλαβόντες αὖθις ἐλπίδας ἀγαθάς.

πλοῖον μισθωσάμενος, ἐξ Ἡρακλείας. [h] Θυομένοις δὲ ἐπὶ τῇ ἀφόδῳ [i] οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἐπαύσαντο. Καί τινες ἐτόλμων λέγειν ὡς ὁ Ξενοφῶν, βουλόμενος τὸ χωρίον [k] οἰκίσαι, πέπεικε τὸν μάντιν λέγειν, ὡς τὰ ἱερὰ οὐ γίγνεται ἐπὶ ἀφόδῳ. [l] Ἐντεῦθεν [m] κηρύξας Ξενοφῶν, τῇ αὔριον παρεῖναι ἐπὶ τὴν θυσίαν τὸν βουλόμενον, καὶ, μάντις εἴ τις εἴη, παραγγείλας παρεῖναι, ὡς συνθεασόμενον τὰ ἱερὰ, [n] ἔθυε· καὶ ἐνταῦθα παρῆσαν πολλοί. [o] Θυομένων δὲ πάλιν εἰς τρὶς ἐπὶ τῇ ἀφόδῳ, οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. Ἐκ τούτου χαλεπῶς εἶχον οἱ στρατιῶται· καὶ γὰρ τὰ ἐπιτήδεια ἐπέλιπεν ἃ ἔχοντες ἦλθον, [p] καὶ ἀγορὰ οὐδεμία παρῆν.

Ἐκ τούτου συνελθόντων εἶπε πάλιν Ξενοφῶν, Ὦ ἄνδρες,

to, ex Heracléâ aufugerat. *Ipsis* autem de discessu hostias consulentibus exta non erant læta. Quapropter hoc die quieverunt. Ac quidam audebant dicere Xenophontem, præ studio coloniam eo in loco collocandi, vati persuasisse, ut de discessu exta non fuisse læta diceret. Mox deinde Xenophon cùm præconis voce edixisset, ut crastino die sacrificio, quicunque vellet, interesset, et, si qui esset in exercitu vates, ut adesset, exta quò simul inspiceret, denuntiâsset, hostias cædebat; atque ibi aderant multi. Cúmque rursùs ter hostias de discessu consulerent, exta non erant læta. Ibi tum milites molestiâ adficiebantur; nam commeatus ille, quem secum huc profecti adtulerant, *eos* defecit, neque forum ullum rerum venalium præstò erat.

Hìc cùm convenissent, *ità* rursùs loquutus est Xenophon, Necdum felicia,

g Ὁ δὲ Σιλανὸς ὁ &c.] Refer sis oculos ad p. 336. n. a. De particulâ δὲ vide 343. n. a. *Aristoph.* Ὀρνιθ. v. 585. — *μισθοφορεῖ δέ.* *Schol.* Ὁ δὲ, *ἀντὶ τοῦ γάρ.*

h *Θυομένοις δὲ ἐπὶ* &c.] Vide p. 101. n. a.

i *Οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά.*] Ità MS. Eton. In editis libris legitur *οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερὰ καλά.* quam vocem ultimam, alibi etiam additam, tanquam scholion, ejiciendam censeo. Vide p. 390. n. n.

k *Οἰκίσαι,*] Scribitur et *οἰκῆσαι.* Sed tu vide sis p. 390. n. g.

l Ἐντεῦθεν] Adi p. 342. n. d.

m *Κηρύξας*] Consule p. 24. n. d.

n Ἔθυε.] *Ammon.* *Θύουσι καὶ Θύονται διαφέρει. Θύουσι μὲν γὰρ οἱ σφάττοντες τὰ ἱερεῖα. Θύονται δὲ οἱ διὰ τῶν σπλάγχνων μαντευόμενοι.* *Th. Magist.* *Θύειν, ἐπὶ τῶν σφαττομένων ἱερείων· — καὶ θύεται οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ σφάττεται, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ θύει.* Et haud sanè crediderim perpetuum esse apud auctores, quod *Ammonius* notat, istorum verborum discrimen. Confusum certè videtur apud Nostrum, tum alibi, tum *Hist. Gr.* l. 3. ferè medio: *αὐτὸς δὲ ἐβουλήθη ἐλθὼν θῦσαι ἐν Αὐλίδι, ἔνθαπερ ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει, ἐθύετο.*

o *Θυομένων δὲ πάλιν* &c.] Suprà paulò aliâ orationis formâ rem eandem extulerat: *Θυομένοις δὲ ἐπὶ τῇ &c.* ubi participium potest conjungi cum *ἐγίγνετο*, vel etiam absolutè, pariter ac *θυομένων* hoc loco, poni. Confer p. 383. n. g. Hanc constructionis varietatem cùm non animadvertissent librarii, pessimè acceperunt Evangelistæ verba Act. XXII. 17. ubi codices alii pro *ὑποστρέψαντι* dant *ὑποστρέψαντα·* pro *προσευχομένου*, *προσευχόμενον* alii, alii *προσευχομένῳ.* Quin et MS. Eton. hìc loci perperam exhibet *θυομένῳ.*

p *Καὶ ἀγορὰ*] Respice p. 377. n. i.

ἐπὶ μὲν τῇ πορείᾳ, ὡς ὁρᾶτε, τὰ ἱερὰ οὔπω γίγνεται· τῶν δ' ἐπιτηδείων ὁρῶ ὑμᾶς δεομένους· ἀνάγκη οὖν μοι δοκεῖ θύεσθαι περὶ αὐτοῦ τούτου. Ἀναστὰς δέ τις εἶπε, Καὶ εἰκότως ἄρα ἡμῖν οὐ γίγνεται τὰ ἱερά· ὡς γὰρ ἐγὼ, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου χθὲς ἥκοντος πλοίου, [a] ἤκουσά τινος ὅτι Κλέανδρος ἐκ Βυζαντίου [b] ἁρμοστὴς μέλλει ἥξειν, πλοῖα ἔχων καὶ τριήρεις. Ἐκ τούτου δὲ [c] ἀναμένειν μὲν πᾶσιν ἐδόκει· ἐπὶ δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἀναγκαῖον ἦν ἐξιέναι· [d] καὶ ἐπὶ τούτῳ πάλιν [e] ἐθύετο εἰς τρὶς, καὶ οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά· καὶ ἤδη ἐπὶ σκηνὴν ἰόντες τὴν Ξενοφῶντος, ἔλεγον ὅτι οὐκ ἔχοιεν τὰ ἐπιτήδεια. Ὁ δ' οὐκ ἂν ἔφη ἐξαγαγεῖν, μὴ γιγνομένων τῶν ἱερῶν.

Καὶ πάλιν δ' ὑστεραίᾳ ἐθύετο, καὶ σχεδόν τι πᾶσα ἡ στρατιὰ, διὰ τὸ μέλειν πᾶσιν, ἐκυκλοῦτο περὶ τὰ ἱερά· τὰ δὲ θύματα ἐπελελοίπει. Οἱ δὲ στρατηγοὶ [f] ἐξῆγον μὲν οὔ,

milites, ad iter, utì videtis *ipsi*, sunt exta: at commeatu vos egere video: quapropter necesse est, meâ *quidem* sententiâ, hâc ipsâ de re deos consulere. Et surgens quidam, Consentaneum utique est, inquit, nos non posse litare: nam ut ego de quodam audivi, casu quodam navigio *huc* herì adpulso, Cleander è Byzantio, *cujus est* præfectus, cum navigiis ac triremibus venturus est. Ibi tum visum quidem est omnibus expectandum esse; necessariò tamen ad commeatus *parandos* exeundum erat: atque hâc de re rursùs ter mactatæ erant hostiæ, neque *tamen* læta fuerunt exta: et jam *milites*, cùm ad Xenophontis tabernaculum accessissent, commeatus se non habere aiebant. At ille se educturum eos negabat, nisi perlitatum esset.

Ac postridie rursùs mactatæ erant hostiæ, atque totus ferè exercitus, propterea quòd omnibus *res* curæ esset, spisso orbe sacra circumsteterunt: *jámque* eos defecerant hostiæ. At duces *eos* non eduxerunt quidem, sed ta-

a Ἤκουσα τινὸς ὅτι &c.] *Steph.* ὅτι expungendum, vel in ὁ mutandum, censuit. Rectiùs *Leunclav.* in atticismorum numerum ejus particulæ usum referendum suspicatus est. Noster eodem fermè modo loquitur in libello Περὶ Προσόδων, haud ità procul à fine: Εἰ δὲ σαφὲς δοκεῖ εἶναι ὡς, εἰ μέλλουσι πᾶσαι αἱ πρόσοδοι ἐκ πόλεως προσιέναι, ὅτι εἰρήνην δεῖ ὑπάρχειν, &c. Et in *Hist. Gr.* l. 6. paulò ultra med. οἱ δέ τινες ὡς, ἐπεὶ παῖδες αὐτῷ οὐκ ἐγίγνοντο ἐκ ταύτης, ὅτι πέμπων εἰς Θήβας ἐμαντεύετο &c. Adde quæ suprà scripsimus p. 336. n. d.

b Ἁρμοστὴς] Vide p. 328. n. e. Quod verò scribitur in quibusdam cod. ἁρμοστὴς μᾶλλον ἥξει, absonum extra modum et absurdum est.

c Ἀναμένειν] *Scil.* Κλέανδρον καὶ τὰς τριήρεις καὶ τὰ πλοῖα, utì Noster infrà plenius rem eandem enarrat.

d Καὶ ἐπὶ τούτῳ &c.] Suprà paulò dixerat, δοκεῖ θύεσθαι περὶ αὐτοῦ τούτου. Vide sis p. 339. n. d.

e Ἐθύετο] Intelligendus videtur cum hoc verbo Ξενοφῶν. utì et mox infrà, Καὶ πάλιν δ' ὑστεραίᾳ ἐθύετο, &c.

f Ἐξῆγον μὲν οὔ, &c.] In quibusdam libris locus sic pessimè distinguitur, — ἐξῆγον μὲν, οὐ συνεκάλεσαν δέ. quos sequutus est *Amasæus*. Noster suprà p. 242 et seq. similiter dixit, Οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὔ, καλὸς δέ. Et p. 277. δένδρεσι παχέσι μὲν οὔ, πυκνοῖς δέ. ubi vide notata.

συνεκάλεσαν δέ· εἶπεν οὖν ὁ Ξενοφῶν, Ἴσως οἱ πολέμιοι συνειλεγμένοι εἰσὶ, καὶ ἀνάγκη μάχεσθαι· εἰ οὖν [a] καταλιπόντες τὰ σκεύη ἐν τῷ ἐρυμνῷ χωρίῳ, ὡς εἰς μάχην παρεσκευασμένοι ἴοιμεν, ἴσως ἂν [b] τὰ ἱερὰ μᾶλλον προχωροίη ἡμῖν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ στρατιῶται [c] ἀνέκραγον ὡς οὐδὲν δέον εἰς τὸ χωρίον ἄγειν, ἀλλὰ [d] θύειν ὡς τάχιστα. [e] Καὶ πρόβατα μὲν οὐκέτι ἦν, [f] βοῦς δὲ ὑφ' ἁμάξης πριάμενοι ἐθύοντο· καὶ Ξενοφῶν Κλεάνορος ἐδεήθη τοῦ Ἀρκάδος προθυμεῖσθαι, [g] εἴ τι ἐν τούτῳ εἴη. Ἀλλ' [h] οὐδ' ὡς ἐγένετο τὰ ἱερά.

[i] Νέων δὲ ἦν μὲν στρατηγὸς κατὰ τὸ Χειρισόφου μέρος· ἐπεὶ δὲ ἑώρα [k] τοὺς ἀνθρώπους, ὡς εἶχον δεινῶς τῇ ἐνδείᾳ, βου-

men convocârunt: quare Xenophon, Fortassis, ait, collecti sunt hostes, ac pugnare necesse est: si ergo relictis sarcinis in loco *hoc* munito, tanquam ad pugnam instructi progrediamur, fortasse magis exta feliciter nobis cesserint. *Hoc* cùm milites audiissent, exclamabant nihil esse, quamobrem *eum* in locum duceret, sed quàm celerrimè sacrificandum esse. Ac oves sanè non jam ampliùs erant *ullæ*, atque adeò boves quos de plaustro emerant mactabant: et Xenophon Cleanorem Arcadem orabat ut alacri esset *ad omnia paranda* animo, si quid hoc *sacrificandi* tempore *læti* extaret. Verùm nè sic quidem perlitatum est.

Cæterùm Neon dux erat in Cherisophi locum *suffectus: is* autem ubi miserè premi homines inopiâ videbat, quòd iis gratificari volebat, cùm Heracle-

a Καταλιπόντες τὰ σκεύη] Rectè huc τὰ σκεύη revocârunt *Steph. Leunclav. Muret.* quæ in MSto Eton. et editionibus antiquis non comparent. Porrò, *Leunclav.* se τὰ σκεύη in quibusdam exemplaribus legisse testatur.

b Τὰ ἱερὰ μᾶλλον προχωροίη] MS. Eton. τὰ ἱερὰ προσχωροίη. Sed rectiùs cæteri libri vulgatam Lectionem exhibent. *Thucyd.* l. 5. c. 54. eâdem notione verbum usurpavit: ὡς δ' αὐτοῖς τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προὐχώρει &c.

c Ἀνέκραγον ὡς] Conf. p. 293. n. h.

d Θύειν] MS. Eton. θύεσθαι. Vide p. 393. n. n.

e Καὶ] Eandem hujus particulæ vim videre est p. 218. n. d.

f Βοῦς] Obiter emendandus est *Th. Magister*, apud quem in hâc voce scribitur, Λέγεται ἐπ' εὐθείας τῶν πληθυντικῶν βόες — ἐπὶ δὲ τῆς Ἀττικῆς, βοῦς. Repone, ἐπὶ δὲ τῆς αἰτιατικῆς, βοῦς.

g Εἴ τι ἐν τούτῳ εἴη.] Plenè forsan dixerit aliquis εἴ τι καλὸν vel αἴσιον ἐν τούτῳ χρόνῳ vel ἱερείῳ εἴη. Vide p. 233. n. h. Mox infrà Noster, καὶ γίνεται καλὰ τὰ ἱερὰ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἱερείου.

h Οὐδ' ὡς ἐγένετο τὰ &c.] Legitur etiam in *Steph.* et *Leunclav.* edit. οὐδ' ὡς ἐγένετο καλὰ τὰ ἱερά. Sed illud καλὰ delendum jam suprà monui p. 393. n. i. Quâ de re conjecturam meam confirmant hoc loco edit. *Ald.* et *Flor.* in quibus scribitur, οὐδ' ὡς ἐγένετο καλὰ τὰ ἱερὰ δηλονότι. Nam vox δηλονότι aliquid expositionis gratiâ additum esse luculenter indicat: atque adeò forsan hìc loci legendum, οὐδ' ὡς ἐγένετο· cæteris, quæ sequuntur, omissis: ut ἐγένετο idem hìc valeat, atque προὐχώρει apud *Thucyd.* loco paulò suprà citato. *Stephanus* utique scripturam hanc veterum quorundam cod. auctoritate niti testatur. Vide sis p. 350. n. f. de δηλονότι, et p. 101. n. b. de ἐγένετο.

i Νέων δὲ ἦν &c.] Adi p. 342. n. i.

k Τοὺς ἀνθρώπους, ὡς εἶχον] Consule p. 349. n. e.

λόμενος αὐτοῖς χαρίσασθαι, εὑρὼν τινα [a] ἄνθρωπον Ἡρακλεώτην, ὃς ἔφη κώμας ἐγγὺς εἰδέναι, ὅθεν εἴη λαβεῖν τὰ ἐπιτήδεια, [b] ἐκήρυξε, τὸν βϛλόμενον ἰέναι ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια, ὡς ἡγεμόνος ἐσομένϛ. Ἐπεξέρχονται δὴ σὺν δορατίοις, καὶ ἀσκοῖς, καὶ θυλάκοις, καὶ ἄλλοις ἀγγείοις, εἰς δισχιλίϛς ἀνθρώπϛς. Ἐπεὶ δὲ ἦσαν ἐν ταῖς κώμαις, καὶ διεσπείροντο [c] ὡς ἐπὶ τὸ λαμβάνειν, ἐπιπίπτϛσιν αὐτοῖς οἱ Φαρναβάζϛ ἱππεῖς πρῶτοι (βεβοηθηκότες γὰρ ἦσαν τοῖς Βιθυνοῖς) βϛλόμενοι σὺν τοῖς Βιθυνοῖς, εἰ δύναιντο, [d] ἀποκωλῦσαι τοὺς Ἕλληνας μὴ ἐλθεῖν εἰς τὴν Φρυγίαν. Οὗτοι οἱ ἱππεῖς ἀποκτείνϛσι τῶν Ἑλλήνων οὐ μεῖον ἢ πεντακοσίϛς· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπὶ τὸ ὄρος ἀνέφυγον.

Ἐκ τούτϛ ἀπαγγέλλει τις ταῦτα τῶν ἀποπεφευγότων εἰς τὸ στρατόπεδον. Καὶ Ξενοφῶν, ἐπειδὴ οὐκ ἐγεγένητο τὰ ἱερὰ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, λαβὼν βϛν ὑπὸ ἁμάξης, (οὐ γὰρ ἦν ἄλλα [e] ἱερεῖα) σφαγιασάμενος ἐβοήθει, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ μέχρι [f] πεντήκοντα ἐτῶν πάντες. Καὶ ἀναλαβόντες τοὺς λοιποὺς ἄνδρας, ἐς τὸ στρατόπεδον ἀφικνϛνται. [g] Καὶ ἤδη

otam quendam reperisset, qui se diceret vicos nôsse prope *ab ipsis*, unde commeatus petere liceret, per præconem pronuntiavit ut, quicunque vellet, ad commeatus parandos exiret *secum*, ut qui se ducem *ipsis* præbiturus esset. *Ibi* sanè homines ferè bis mille cum spiculis, et utribus, et saccis, aliísque vasis excurrunt. Cúmque in vicos pervenissent, ac *jam* hinc inde *capiendi commeatûs* causâ se spargerent, primi eos Pharnabazi equites invadunt, (nam *hi* Bithynis opem laturi venerant) quippe qui cum Bithynis *conjuncti, si possent*, Græcos avertere volebant, ne Phrygiam ingrederentur. Equites *illi* ex Græcis non pauciores quingentis trucidant; reliqui *quendam* in montem se fugâ recipiebant.

Mox deinde eorum, qui fugâ evaserant, aliquis hæc in castra renuntiat. Et Xenophon, quoniam eo die perlitatum non fuerat, sumptum de plaustro bovem (nam alia non supererant animantia) cùm mactâsset, ad opem *suis* ferendam properabat, cæteríque *adeò eum sequuti sunt* omnes, quinquaginta annos non egressi. Cúmque viros *illos* reliquos recepissent, in castra rever-

a Ἄνθρωπον Ἡρακλεώτην,] Lege p. 47. n. d.

b Ἐκήρυξε,] Respice p. 24. n. d. et p. 218. n. b.

c Ὡς] Non similitudinem speciémve, sed rei veritatem, denotat; eadémque vis ejus est Marc. I. 22. et Joh. I. 14.

d Ἀποκωλῦσαι τοὺς — μὴ &c.] Eodem fermè modo dicitur, atque p. 281. — ἐμποδὼν τοῦ μὴ ἤδη εἶναι, *&c.*

e Ἱερεῖα] Vide p. 364. n. b.

f Πεντήκοντα] Sic rectè MS. Eton. et vet. quædam edit. quibuscum consentit *Amasæus*. Codices alii dant τριάκοντα. At magis consentaneum est, vacationem à militiæ laboribus annos quinquaginta potiùs, quam triginta natis, fuisse datam.

g Καὶ ἤδη μὲν — καὶ οἱ *&c.*] Vide p. 260. n. d.

μὲν ἀμφὶ ἡλίου δυσμὰς ἦν, καὶ οἱ Ἕλληνες μάλα ἀθύμως ἔχοντες ἐδειπνοποιοῦντο. Καὶ [a] ἐξαπίνης [b] διὰ τῶν λασίων τῶν Βιθυνῶν τινες ἐπιγενόμενοι [c] τοῖς προφύλαξι, τοὺς μὲν κατέκτανον, τοὺς δὲ ἐδίωξαν μέχρις εἰς τὸ στρατόπεδον. Καὶ κραυγῆς γενομένης, εἰς τὰ ὅπλα πάντες ἔδραμον οἱ Ἕλληνες· καὶ διώκειν μὲν καὶ κινεῖν τὸ στρατόπεδον νυκτὸς οὐκ ἀσφαλὲς ἐδόκει εἶναι· λάσια γὰρ ἦν τὰ χωρία· ἐν δὲ τοῖς ὅπλοις ἐνυκτέρευον, φυλαττόμενοι [d] ἱκανοῖς φύλαξι μάχεσθαι.

Τὴν μὲν νύκτα οὕτω [e] διήγαγον· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ οἱ στρατηγοὶ εἰς τὸ ἐρυμνὸν χωρίον ἡγοῦντο· οἱ δὲ εἵποντο, ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκεύη. Πρὶν δὲ ἀρίστου ὥραν εἶναι, [f] ἀπεστάφρευσαν ᾗ ἡ εἴσοδος ἦν εἰς τὸ χωρίον, καὶ ἀπεσταύρωσαν ἅπαντα, καταλιπόντες τρεῖς πύλας. Καὶ πλοῖον ἐξ Ἡρακλείας ἧκεν ἄλφιτα ἄγον, καὶ ἱερεῖα, καὶ οἶνον. Πρωῒ δ᾽ ἀναστὰς Ξενοφῶν [g] ἐθύετο ἐπεξόδια, [h] καὶ γίνεται

tuntur. Ac jam quidem solis occasus instabat, cùm Græci animis admodùm debilitati cœnam sumebant. Et Bithynorum nonnulli cùm repentè per *loca* silvis densa primas in excubias irruissent, alios occiderunt, alios ad ipsa usque castra persequuti sunt. Ac clamore excitato, ad arma Græci adcurrerunt omnes: et *hostem* quidem persequi noctúque castra movere, tutum non esse videbatur: erant enim loca *ea* densa silvis: at in armis pernoctârunt, constitutis excubiis ad dimicandum idoneis.

Ità noctem exegerunt: cúmque illuxisset, duces in locum munitum ducebant; ac *milites*, sumptis armis vasísque, sequebantur. Antequàm autem prandii tempus esset, quà in locum aditus erat fossam duxerunt, omniáque, tribus *tantùm* portis relictis, vallo præcludebant. Atque *ibi tùm* ex Heracléâ venit navigium, quod farinam, et animalia, et vinum vehebat. Xenophon autem manè surgens de discedendo exta consulebat, ac primâ *statim* hostiâ

a Ἐξαπίνης]] Adi p. 275. n. f.

b Διὰ τῶν λασίων] *Scil.* χωρίων. Plenè mox infrà scribit, λάσια γὰρ ἦν τὰ χωρία. Vide p. 286. n. d.

c Τοῖς προφύλαξι,] Inspice p. 108. n. b.

d Ἱκανοῖς φύλαξι μάχεσθαι.] Post vocem φύλαξι ponendam στιγμὴν τελείαν censuit *Muretus:* deinde legendum, Καὶ τὴν μὲν νύκτα οὕτω &c. deleto verbo μάχεσθαι. quod tamen, in MSto quamvìs etiam Eton. non extet, per me licet, retineas.

e Διήγαγον·] Vide p. 317. n. a.

f Ἀπεστάφρευσαν] In *Steph.* Thes. reperitur id verbi sine auctore; in *Constant.* citatur tantùm *Appian.* Eodem tamen utitur *Dion. Hal.* A. R. l. 9. c. 8. Ὡς γὰρ ἤρξαντο — ἀποσταφρεύειν τε καὶ ἀποσταυροῦν οἱ &c. ferè ut Noster ἀπεστάφρευσαν — καὶ ἀπεσταύρωσαν. Quare perperam libri quidam vet. in quibus est et MS. Eton. pro ἀπεσταύρωσαν dant ἀπεστρώννυσαν. *Dionys. Hal.* iterùm ibid. l. 10. c. 21. — τὴν πόλιν αὐτῶν ἀπεστάφρευε &c. Adde sis *Suid.* in v. Ἀπεστάφρευον.

g Ἐθύετο ἐπεξόδια,] Frustrà vocem hanc in lexicis quæsiveris. Cæterùm, similiter dixit p. 284. ἀποθῦσαι — ἡγεμόσυνα — et

τὰ ἱερὰ [i] ἐπὶ τοῦ πρώτου ἱερείου. Καὶ ἤδη τέλος ἐχόντων τῶν ἱερῶν, ὁρᾷ [k] αἰετὸν αἴσιον ὁ μάντις [l] Ἀρεξίων Παῤῥάσιος, [m] καὶ ἡγεῖσθαι κελεύει τὸν Ξενοφῶντα. Καὶ διαβάντες τὴν τάφρον, [n] τὰ ὅπλα τίθενται, [o] καὶ ἐκήρυξαν ἀριστήσαντας ἐξιέναι τοὺς στρατιώτας σὺν τοῖς ὅπλοις, [p] τὸν δὲ ὄχλον καὶ τὰ ἀνδράποδα αὐτοῦ καταλιπεῖν. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες ἐξῄεσαν, Νέων δὲ οὔ· ἐδόκει γὰρ κάλλιστον εἶναι, τοῦτον φύλακα καταλιπεῖν τῶν ἐπὶ στρατοπέδῳ. [q] Ἐπειδὴ δὲ οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ στρατιῶται ἀπέλιπον αὐτοὺς, αἰσχυνόμενοι μὴ ἕπεσθαι, τῶν ἄλλων ἐπεξιόντων, κατέλιπον τοὺς ὑπὲρ πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη. Καὶ οὗτοι μὲν ἔμενον· οἱ δ' ἄλλοι ἐπορεύοντο. Πρὶν δὲ πέντε καὶ δέκα στάδια διεληλυθέναι, ἐνέτυχον ἤδη νεκροῖς· καὶ τὴν οὐρὰν τοῦ κέρατος

perlitatum est. Cúmque sacra jam peracta essent, Arexion Parrhasius vates aquilam faustam conspicit, et Xenophontem *copias* ducere jubet. Atque adeò ubi fossam transiissent, in armis consistunt, et per præcones edixerunt, militibus exeundum esse armatis, ut primùm pransi essent, turbam verò *imbellem* cum mancipiis ibidem esse relinquendam. Ac cæteri quidem exibant omnes, præter Neonem: nam rectissimè se facturos existimabant, si hunc eorum qui in castris manebant custodem relinquerent. Cùm autem eos cohortium ductores militésque reliquissent, sibi dedecori *fore* putantes, si, cæteris exeuntibus, ipsi non sequerentur, eos *tantùm in castris* reliquerunt, qui quadraginta et quinque annos egressi essent. Et hi quidem manebant; cæteri iter ingressi sunt. Priusquàm quindecim stadia processerant, in *cæsorum* jam inciderunt cadavera; itaque cùm extremam cornu partem juxta cadavera primùm

p. 289. σωτήρια θύειν. et hoc et illo loco vide notata. Adde ex *Thucyd.* adlata p. 395. n. b. Eodem redit phrasis ἐπ' ἐξόδῳ ἐθύετο, quâ usus est Noster p. 390.

h Καὶ γίνεται τὰ *&c.*] Sic rectè MS. Eton. Vulgò post γίνεται legitur καλά· quam quidem vocem cum εἶναι junctam videre est p. 234. 236. et alibi sæpè, non item cum verbo γίνεσθαι. Huic utique cùm adjuncta sint τὰ ἱερὰ, idem valere videntur, quod προχωρεῖν τὰ ἱερά· quo genere loquendi suprà usus est Noster p. 395. Vide et p. 395. n. h. et p. 393. n. i.

i Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἱερείου.] Suprà p. 233 et seq. dixit ellipticè, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἦν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ πρώτου. Et paulò infrà leges, καὶ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ πρώτου *&c.*

k Αἰετὸν αἴσιον] Respice p. 371. n. f.

l Ἀρεξίων Παῤῥάσιος, &c.] Legitur et Ἀρηξίων Παῤῥάσιος *&c.* cui scriptura recepta omnino præferenda est, cùm suprà p. 392. vates idem dicatur Ἀρηξίων Ἀρκάς. *Parrhasius* utique sonat *Arcadicus*. Vide *Virg. Æn.* lib. 8. v. 344.

m Καὶ ἡγεῖσθαι κελεύει *&c.*] Vide sis quæ notavit doctiss. *Kuhn.* ad *Pausan.* l. 4. c. 16. sub init.

n Τὰ ὅπλα τίθενται,] Adi p. 300. n. d.

o Καὶ ἐκήρυξαν] Consule p. 218. n. b.

p Τὸν δὲ ὄχλον] Lege p. 198. n. h.

q Ἐπειδὴ δὲ οἱ &c.] MS. Eton. ἐπεὶ δ' οἱ &c. *Muretus* legit ἔπειτα, et quæ sequuntur ad hunc modum, Ἔπειτα δὲ οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ στρατιῶται αἰσχυνόμενοι μὴ ἕπεσθαι τῶν ἄλλων ἐπεξιόντων, κατέλιπον αὐτοῦ τοὺς ὑπὲρ πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη. Edit. pleræque dant —— ἀπέλιπον αὐτὸν, αἰσχυνόμενοι &c. Rectiùs MS. Eton. — ἀπέλιπον αὐτοὺς, *&c.* in quo etiam pro ἕπεσθαι legitur ἐφέπεσθαι, pro ἐπεξιόντων simplex ἐξιόντων, necnon post κατέλιπον additur αὐτοῦ.

ποιησάμενοι κατὰ τοὺς πρώτους φανέντας νεκροὺς, ἔθαπτον πάντας ὁπόσους ἐπελάμβανε τὸ κέρας. Ἐπειδὴ δὲ τοὺς πρώτους ἔθαψαν, προαγαγόντες, καὶ τὴν οὐρὰν αὖθις ποιησάμενοι κατὰ τοὺς πρώτους τῶν ἀτάφων, ἔθαπτον τὸν αὐτὸν τρόπον ὁπόσους ἐπελάμβανεν ἡ στρατιά. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν ὁδὸν ἧκον [a] τὴν ἐκ τῶν κωμῶν, ἔνθα ἔκειντο ἀθρόοι, συνενεγκόντες αὐτοὺς ἔθαψαν.

Ἤδη δὲ πέρα μεσούσης τῆς ἡμέρας [b] προαγαγόντες τὸ στράτευμα ἔξω τῶν κωμῶν, ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια ὅ, τι τις ὁρῴη ἐντὸς τῆς φάλαγγος. Καὶ ἐξαίφνης ὁρῶσι τοὺς πολεμίους [c] ὑπερβάλλοντας κατὰ λόφους τινὰς ἐκ τοῦ ἐναντίου, τεταγμένους [d] ἐπὶ φάλαγγος, ἱππέας τε πολλοὺς καὶ πεζούς· καὶ γὰρ Σπιθριδάτης καὶ Ῥαθίνης ἧκον παρὰ Φαρναβάζου ἔχοντες δύναμιν. Ἐπεὶ δὲ κατεῖδον τοὺς Ἕλληνας οἱ πολέμιοι, ἔστησαν ἀπέχοντες αὐτῶν [e] ὅσον πεντεκαίδεκα σταδίους. Ἐκ τούτου εὐθὺς [f] Ἀρεξίων ὁ μάντις τῶν Ἑλλήνων σφαγιάζεται, [g] καὶ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ πρώτου καλὰ

conspecta constituissent, quæcunque cornu amplectebatur, sepeliebant omnia. Posteaquam prima *illa* sepeliissent, progressi, rursúmque parte cornu extremâ juxta prima eorum quæ necdum sepulta erant constitutâ, eodem modo, quæcunque comprehendere potuit exercitus, sepeliebant. Cúmque ad viam venissent, *quâ* ex vicis *iter erat*, ubi jacebant frequentia, in unum comportârunt ea et sepelierunt.

Cùm jam præterierat meridies, promotis copiis extra vicos, commeatum quemcunque quis cerneret intra phalangem capiebant. Et subitò vident hostes per colles quosdam exadversùm iter facientes, in phalangem dispositos, tum equites multos tum pedites: etenim Spithridates et Rhathines cum copiis à Pharnabazo *missis* adventabant. At posteaquam Græcos conspexissent hostes, intervallo stadiorum ferè quindecim iis distantes substiterunt. Tum verò statim Græcorum vates Arexion hostias mactat, ac primâ hostiâ

a Τὴν ἐκ τῶν κωμῶν,] *Scil.* φέρουσαν vel ἄγουσαν. Noster p. 209 et seq. ἡ δὲ (*scil.* ὁδὸς) πρὸς ἕω, ἐπὶ Σοῦσά τε — φέρει, &c. — ἡ δὲ διὰ τῶν ὀρέων — εἰς Καρδούχους ἄγει. Confer p. 301. n. c.

b Προαγαγόντες τὸ στράτευμα &c.] Alio atque alio modo legitur et distinguitur hic locus. *Stephanianam* ipse sequutus sum et distinguendi et scribendi rationem, mutato tantùm, quod ille exhibet, ἐκ τῆς φάλαγγος in ἐντὸς τῆς &c. Ad hanc emendationem viam munit MS. Eton. qui repræsentat ὄντος (corruptè sine dubio pro ἐντὸς) τῆς φάλαγγος. *Leunclav.* sic verba distinguit—προαγαγόντες τὸ στράτευμα, ἔξω τῶν κωμῶν &c. *Muret.* pro ἔξω τῶν κωμῶν legendum ἐντὸς τῶν κωμῶν &c. et totum illud ἐκ τῆς φάλαγγος inducendum esse contendit.

c Ὑπερβάλλοντας] Vide p. 215. n. e.

d Ἐπὶ φάλαγγος,] Adi p. 261. n. d. et p. 279. n. g.

e Ὅσον] Lege p. 250. n. c.

f Ἀρεξίων] Scribitur et Ἀρηξίων. Vide p. 398. n. l.

g Καὶ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ &c.] *Scil.* ἱερείου, ut

τὰ σφάγια. Ἐνταῦθα ὁ Ξενοφῶν λέγει, "Δοκεῖ μοι, ὦ "ἄνδρες στρατηγοὶ, [a] ἐπιτάξασθαι τῇ φάλαγγι λόχους φύ-"λακας, ἵνα, ἤν που δέῃ, ὦσιν οἱ ἐπιβοηθήσοντες τῇ φά-"λαγγι, καὶ οἱ πολέμιοι τεταραγμένοι ἐμπίπτωσιν εἰς τε-"ταγμένους καὶ ἀκεραίους." Συνεδόκει [b] ταῦτα πάντα πᾶσιν. "Ὑμεῖς μὲν τοίνυν, ἔφη, [c] προηγεῖσθε τὴν πρὸς τοὺς "ἐναντίους, ὡς μὴ ἑστήκωμεν, ἐπεὶ ὤφθημεν καὶ εἴδομεν "τοὺς πολεμίους· ἐγὼ δὲ ἥξω τοὺς τελευταίους λόχους "[d] καταχωρίσας, ἧπερ ὑμῖν δοκεῖ."

Ἐκ τούτου οἱ μὲν [e] ἡσύχως προῆγον· ὁ δὲ, τρεῖς [f] ἀφελὼν τὰς τελευταίας τάξεις, [g] ἀνὰ διακοσίους ἄνδρας, τὴν μὲν ἐπὶ τὸ δεξιὸν [h] ἐπέταξεν ἐφέπεσθαι, [i] ἀπολιπόντας ὡς πλέθρον· Σαμόλας Ἀχαιὸς ταύτης ἦρχε τῆς τάξεως· τὴν δ' [k] ἐπὶ

perlitatum est. Hìc Xenophon, "Censeo, duces, inquit, cohortes subsidia-"rias à tergo phalangis esse collocandas, ut, sicubi poscat usus, sint qui pha-"langi auxilium ferre possint, et hostes ordinibus turbatis in aciem instruc-"tam et integram incidant." Hæc omnia omnium adsensu erant adprobata. "Vos igitur, ait, eâ præcedite *viâ* quæ in hostes *ducit*, ut nè, posteaquam "conspecti sumus et hostes vidimus, subsistamus: ego cohortibus extremis, "prout vobis videtur, constitutis *mox* adero."

Post hæc illi placidè progressi sunt; et *Xenophon* cùm tres postremos ordines, qui viris singuli ducentis constabant, *à reliquis* abduxisset, *eorum* alterum ad dextram, plethri ferè intervallo, subsequi jussit; huic ordini præerat Samolas Achæus: alterum *ità* disposuit ut loco medio sequeretur: huic

plenè suprà p. 398. ubi vide n. i. et p. 236. n. e.

a Ἐπιτάξασθαι] Ad *Amas.* observat *Steph.* ἐπιτάξασθαι opponi τῷ προτάξασθαι, quod est, *à fronte collocare.*

b Ταῦτα πάντα πᾶσιν.] In MSto Eton. deest πάντα. In *Ald.* et *Flor.* legitur παντάπασιν. At vet. cod. habere πάντα πᾶσιν testatur *Steph.*

c Προηγεῖσθε τὴν &c.] Supple ὁδόν. Quâ de ellipsi vide p. 209. n. e.

d Καταχωρίσας, ἧπερ &c.] Veteres quidam libri dant καταχωρήσας. Sed scriptura vulgata sine dubio retinenda est. Noster Κ. Π. pag. 450. Edit. Oxon. 1727. αὐτὸς δὲ τὸ ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ κατεχώριζεν, &c. Eodémque alibi usus est verbo: quod tamen in *Constant.* sine auctore reperitur. Cæterùm, pro ἧπερ, quod MS. Eton. præstat, edit. pleræque exhibent εἴπερ. Malé. Suprà p. 392. καὶ κατὰ χώραν ἀπιέναι, ἧπερ &c.

e Ἡσύχως] MS. Eton. ἥσυχοι. Non malé. Sic Noster Κ. Π. p. 364. Edit. Oxon. 1727. ἥσυχος κατεθεᾶτο &c. ubi vide notata.

f Ἀφελὼν &c.] Interprete Stephano, *cùm separâsset, vel exemisset, et quasi secrevisset à reliquo corpore.*

g Ἀνὰ] Adi p. 260. n. i.

h Ἐπέταξεν] Sic ex conjecturâ reposui. Priùs legebatur in plerisque edit. ἐπέτρεψεν, in MSto Eton. ἐπέτρεψεν, quod pro ἐπέτρεψεν huic inserendum loco nonnulli censuerunt. Sed respuit, opinor, ἐπέτρεψεν articuli casus: neque enim, γνώμην ἐμὴν, cum ἐπέτρεψεν scripserit *Xenophon*, τὴν μὲν ἐπὶ τὸ &c. sed τῇ μὲν ἐπὶ &c.

i Ἀπολιπόντας] Respicit ἄνδρας seu στρατιώτας voculâ τὴν, cum intellecto nomine τάξιν, comprehensos. Vide p. 386. n. b.

k Ἐπὶ τῷ μέσῳ &c.] MS. Eton. ἐπὶ τὸ μέσον &c. ut modò suprà ἐπὶ τὸ δεξιὸν &c.

τῷ μέσῳ ἐχάρισεν ἕπεσθαι· Πυρίας Ἀρκὰς ταύτης ἦρχε· τὴν δὲ μίαν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ· Φρασίας Ἀθηναῖος ταύτῃ ἐφειστήκει. Προϊόντες δὲ, ἐπεὶ ἐγένοντο οἱ ἡγούμενοι ἐπὶ νάπει μεγάλῳ καὶ δυσπόρῳ, ἔστησαν, ἀγνοοῦντες εἰ διαβατὸν εἴη [a] τὸ νάπος· καὶ παρεγγυῶσι στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς παριέναι [b] ἐπὶ τὸ ἡγούμενον. Καὶ ὁ Ξενοφῶν, θαυμάσας ὅ, τι τὸ ἴσχον εἴη τὴν πορείαν, [c] καὶ τάχα ἀκούων τὴν παρεγγυὴν, ἐλαύνει ᾗ [d] ἐδύνατο τάχιστα. Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, λέγει Σοφαίνετος, πρεσβύτατος ὢν τῶν στρατηγῶν, [e] ὅτι οὐκ ἄξιον εἴη διαβαίνειν τοιοῦτον ὂν τὸ νάπος. Καὶ ὁ Ξενοφῶν σπουδῇ [f] ὑπολαβὼν ἔλεξεν,

" Ἀλλ' ἴστε μέν με, ὦ ἄνδρες, οὐδένα πω κίνδυνον [g] προ-
" ξενήσαντα ὑμῖν ἐθελούσιον· οὐ γὰρ δόξης ὁρῶ δεομένους
" ὑμᾶς εἰς ἀνδρειότητα, ἀλλὰ σωτηρίας. Νῦν δὲ οὕτως
" ἔχει· ἀμαχεὶ μὲν ἐνθένδε οὐκ ἔστιν ἀπελθεῖν· ἢν γὰρ
" μὴ ἡμεῖς ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, οὗτοι ἡμῖν, ὅταν

Pyrias Arcas præerat: tertium ad sinistram *collocavit;* Phrasias huic Atheniensis erat præfectus. Procedentibus autem *copiis*, cùm ad ingentem transitûque difficilem saltum qui præcesserant pervenissent, constiterunt, proptereà quòd ignorabant an transiri posset saltus; atque adeò duces et cohortium præfectos hortantur ut ad frontem agminis transirent. Et Xenophon, admiratus quid illud esset quod iter impediret, ac celeriter *eorum* cohortationem audiens, quàm potuit citissimè *ad ipsos* progreditur. Cùm convenissent, Sophænetus, inter duces natu maximus, operæ pretium fore negat saltum ejusmodi transire. Et sermone festinanter suscepto Xenophon inquit,

" Nôstis certè, viri, me voluntate meâ nullius unquam vobis periculi auc-
" torem extitisse: nec enim ad fortitudinem gloriâ vobis opus esse video,
" sed incolumitate. Jam verò sic se res habet: sine prælio sanè hinc disce-
" dere non licet; nam nisi nos in hostes pergamus, sequentur illi nos et in-

Sed cùm mox sequatur ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ, nihil hìc mutandum. Cæterùm, ἐχάρισεν ἕπεσθαι delenda putat *Muretus*. Cujus viri docti severioris sanè critices alibi non pauca vidimus specimina. Adi sis p. 388. n. e. et p. 399. n. b. et p. 397. n. d.

a Τὸ νάπος·] Vide p. 253. n. c.

b Ἐπὶ τὸ ἡγούμενον.] Lege p. 126. n. a.

c Καὶ τάχα] Sic MS. Eton. et edit. principes. Legitur et καὶ ταχύ. Sed vocibus poëticis uti amat Noster. Vide p. 300. n. a.

d Ἐδύνατο] Edit. *Steph.* habet ἐδύνατο, operarum, opinor, vitio.

e Ὅτι οὐκ ἄξιον εἴη &c.] Hæc mihi quidem satis sana videtur scriptura: cui tamen *Steph.* præfert lectionem hanc — ὅτι βουλῆς οὐκ ἄξιον εἰ εἴη διαβατέον τοιοῦτον ὂν τὸ νάπος· quam et MS. Eton. repræsentat, nisi quòd particula εἰ ante εἴη in eo desit. *Muret.* aliam excogitavit, nimirum hanc, ὅτι βουλῆς ἄξιον, εἰ δεῖ διαβαίνειν &c.

f Ὑπολαβὼν ἔλεξεν,] Respice p. 158. n. b.

g Προξενήσαντα] Similiter προξενῶ sonat αἴτιος τινὶ τοῦδε γίνομαι, apud *Ælian.* l. 13. c. 33. — τύχη προὐξένησεν αὐτῇ, οὐ τῆς &c. Atque ità ferè *Sophocl.* in *Œd. Col.* v. 478. Ὦ φίλταθ', ὡς νῦν πᾶν τελοῦντι προξένει. *Schol.*

" ἀπίωμεν, ἕψονται καὶ ἐπιπεσοῦνται. [a] Ὁρᾶτε δὴ πότερον " κρεῖττον ἰέναι [b] ἐπὶ τοὺς ἄνδρας προβαλλομένους, τὰ " ὅπλα, ἢ μεταβαλλομένους, ὄπισθεν ἡμῶν ἐπιόντας τοὺς " πολεμίους, θεάσασθαι. Ἴστε γε μέντοι ὅτι τὸ μὲν ἀπι- " έναι ἀπὸ πολεμίων, οὐδενὶ καλῷ ἔοικε· τὸ δὲ ἐφέπεσθαι, " καὶ τοῖς κακίοσι θάῤῥος ἐμποιεῖ. Ἔγωγ᾽ οὖν ἥδιον ἂν " σὺν ἡμίσεσιν ἑποίμην, ἢ σὺν διπλασίοις ἀποχωροίην. Καὶ " τούτους οἶδ᾽ ὅτι ἐπιόντων μὲν ἡμῶν οὐδ᾽ ὑμεῖς [c] ἐλπίζετε " δέξασθαι ἡμᾶς· ἀπιόντων δὲ, πάντες ἐπιστάμεθα ὅτι τολ- " μήσουσιν ἐφέπεσθαι. Τὸ δὲ διαβάντας, ὄπισθεν νάπος " χαλεπὸν ποιήσασθαι, μέλλοντας μάχεσθαι, ἆρ᾽ οὐχὶ καὶ " [d] ἁρπάσαι ἄξιον; Τοῖς μὲν γὰρ πολεμίοις ἔγωγε [e] βου-

" vadent, cùm *hinc* abierimus. Considerate verò utrùm satius *sit* in viros " pergere obversis *in eos* armis, an *ab eis* aversis, hostes ponè nos invadentes " spectare. *Hoc* certè quidem nôstis ab hostibus *utique* discedere nihil ho- " nesti præ se ferre; at *eosdem* insequi, etiam ignavioribus animos addere. " Ego quidem certè libentiùs *hostes* dimidiis cum *copiis* sequerer, quàm cum " duplo majoribus *ab iis* secederem. Novi etiam nè vos quidem sperare fore " ut, nobis *in eos* invadentibus, illi nos sustineant; at verò si recedamus, " scimus omnes fore ut persequi *nos* audeant. Ut autem, *eum* ubi transierint, " saltum impeditum à tergo relinquant ii, qui pugnaturi sunt, annon dignum " *id est* quod etiam avidè arripiant? Velim equidem hostibus, quò discedant,

Προξένει] Λέγε μοι καὶ πάρεχε τὰ χρήσιμα.

a Ὁρᾶτε δὴ] Sic MS. Eton. et edit. *Steph.* aliorùmque. Legitur et Ὁρῶσι δὲ &c.

b Ἐπὶ τοὺς ἄνδρας] Vide p. 384. n. a.

c Ἐλπίζετε] *Phavor.* Ἐλπίσαι, οὐ μόνον ἐπ᾽ ἀγαθῷ, ἀλλ᾽ ἁπλῶς ἐπὶ τῇ τοῦ μέλλοντος ἐκβάσει λέγεται παρὰ Ἀττικοῖς. Latini sic ferè usi sunt verbo *spero*. Virgil. *Æneïd.* l. 4. v. 419.

Hunc ego si potui tantum sperare dolorem,
Et &c.

Adde l. 1. v. 547. Sic et *Metel.* ad *Cicer.* epist. fam. l. 5. ep. 1. *Te tam mobili in me meósque esse animo non sperabam.* Confer p. 180. n. d. Porrò, MS. Eton. habet ἐλπίζετε αὐτοὺς δέξασθαι &c. nec malé: cùm Nostro perquam gratus sit hujusmodi pleonasmus. Vide sis p. 352. n. a.

d Ἁρπάσαι] Hujus verbi vim rectè exposuit Cl. *Raphel.* ad Philip. II. 6. Ἁρπάζειν, ait vir doctus, non tantùm significat alienum vi auferre, sed etiam quod nobis offertur gratúmque accidit, id expetendum atque optabile existimare, cupidéque et ambabus, quod aiunt, manibus amplecti, eóque cum gaudio uti. Exemplum huic simile reperitur etiam apud Nostrum, libel. Περὶ Ἱππικ. ferè medio: — οὐδὲν ἂν εἴη θαυμαστὸν, εἰ ἁρπάζει τὸν χαλινὸν &c. Eodem fermè sensu apud Latinos interdum venit *rapio*; nempe pro avidè et festinanter sumo. *Cicero* de Orat. l. 3. c. 40. ad Ennianos illos

— Vive Ulysses, dum licet:
Oculis postremum lumen radiatum rape.

non dixit, *cape*; non, *pete*: haberet enim moram sperantis diutiùs esse sese victurum; sed, *rape*. Hoc verbum est ad id aptatum, quod ante dixerat, — *dum licet.*

e Βουλοίμην ἂν εὔπορα] Legitur in MSto Eton. et vet. quibusdam edit. βουλοίμην ἀνόπορα πανταπάσι φαίνεσθαι, &c. In

" λοίμην ἂν εὔπορα πάντα φαίνεσθαι, ὥστε ἀποχωρεῖν· ἡμᾶς " δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ χωρίου δεῖ διδάσκεσθαι ὅτι οὐκ ἔστι μὴ " νικῶσι σωτηρία. Θαυμάζω δ' ἔγωγε, καὶ τὸ νάπος τοῦτο " εἴ τις μᾶλλον φοβερὸν νομίζει εἶναι τῶν ἄλλων, ὧν διαπε- " πορεύμεθα χωρίων. ᵃ Πῶς μὲν γὰρ οὐ δυσδιάβατον τὸ " χωρίον, εἰ μὴ νικήσομεν τοὺς ἱππέας; πῶς δὲ ἃ διεληλύ- " θαμεν ὄρη, ἢν πελτασταὶ τοσοίδε ἐφέπωνται; Ἢν δὲ δὴ καὶ " σωθῶμεν ἐπὶ θάλατταν, ᵇ πόσον τι νάπος ὁ Πόντος; ἔνθα " οὐδὲ πλοῖά ἐστι τὰ ἀπάξοντα, οὔτε σῖτος ᾧ θρεψόμεθα " μένοντες· δεήσει δὲ, ἂν θᾶττον ᶜ ἐκεῖ γενώμεθα, θᾶττον " ἐξιέναι πάλιν ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια. Οὐκοῦν νῦν κρεῖττον " ἠριστηκότας μάχεσθαι, ἢ αὔριον ᵈ ἀναρίστους. Ἄνδρες,

" omnia peragratu facilia videri: nos ab ipso loco doceri oportet, salutem " nobis, nisi vincamus, minimè *sperandam* esse. At ego sanè miror, si quis " saltum hunc formidolosiorem esse putat aliis, quæ peragravimus, locis. " Nam qui fieri poterit, ut locus *hic* non sit transitu difficilis, si equites non " vicerimus? qui fieri poterit, *ut non sint transitu difficiles*, quos *jam* superavi- " mus montes, si tot peltastæ *nos* insequantur? Quòd si quidem salvi etiam " ad mare perveniamus, quantus *tandem* saltus *ipse* Pontus *est*? ubi neque " sunt navigia quæ *nos* avehant, neque frumentum quo alamur, *istic* si man- " serimus: et, si protinùs eò pervenerimus, illicò rursùm ad parandum com- " meatum exeundum erit. Quamobrem melius *est* nos modò pransos dimi- " care, quàm cras impransos. *Sunt*, viri, nobis et exta læta, et auguria feli-

edit. etiam *Steph. et Leunclav.* — ἀνεύπορα πάντα φαίνεσθαι &c. Sed rectè tandem *Stephanus* in annotationibus scripsit, πάντα φαίνεσθαι in antiquis exemplaribus reperiri; atque adeò pro βουλοίμην ἀνεύπορα reponendum esse βουλοίμην ἂν εὔπορα. Cuperet enim, inquit, hostes ἀποχωρεῖν: quod essent facturi, si omnia esse εὔπορα existimarent, non autem si ἀνεύπορα. Receptam lectionem in interpretationibus suis sequuti sunt *Amas.* vet. Gall. auctor et *Leunclav.*

a Πῶς μὲν γὰρ οὐ δυσδιάβατον] Vox hæc in lexicis deest; in quibus et aliam huic cognatam, nempe δυσπόρευτος, quæ reperitur supra lib. i. p. 41. frustrà quæsiverit aliquis. Cæterùm, plerique libri locum hunc sic repræsentant, Πῶς μὲν δυσδιάβατον &c. Sed rectè *Steph.* negativam particulam οὐ nomini δυσδιάβατον præfigi debere monuit: ut sit (verba sunt ejusdem viri eruditi) Πῶς μὲν γὰρ οὐ δυσδιάβατον. Nam Πῶς οὐ δυσδιάβατον perinde est, ac si citra interrogationem diceret, Πάντως γὰρ δυσδιάβατον. Præterea, mox legendum, — ἢν πελτασταὶ τοσοίδε ἐφέπωνται; et subaudiendum οὐ δυσδιάβατα: ut sit, πῶς δ' οὐ δυσδιάβατα ἃ διεληλύθαμεν ὄρη, ἢν πελτασταὶ &c. Sed quorsum de jam superatis montibus mentio? Hoc certè videtur innuere velle, eos, nisi viam sibi vi facere velint, retrogredientes, hostibus sibi à tergo relictis, iter difficile relegere coactum iri, et montes ægrè alioqui jam superatos, nunc insequentibus tot hostibus, nullâ ratione superatum iri.

b Πόσον τι] Eleganter orationi sic solet inseri particula hæc. Suprà p. 394. καὶ σχεδόν τι πᾶσα &c. Adde p. 373. n. b. *Æschin.* dial 2. sect. 10. οὐδέν τι μᾶλλον &c. atque alibi passim.

c Ἐκεῖ γενώμεθα,] Lege p. 359. n. a.

d Ἀναρίστους.] Vide p. 224. n. a.

" τά τε ἱερὰ ἡμῖν καλὰ, οἵ τε [a] οἰωνοὶ αἴσιοι, [b] τά τε σφά-
" για κάλλιστα. [c] Ἴωμεν ἐπὶ τοὺς ἄνδρας. Οὐ δεῖ ἔτι
" τούτους, ἐπεὶ ἡμᾶς πάντας εἶδον, ἡδέως δειπνῆσαι, οὐδ'
" ὅπου ἂν ἐθέλωσι σκηνῆσαι."

[d] Ἐντεῦθεν οἱ λοχαγοὶ ἡγεῖσθαι ἐκέλευον, καὶ ὐδεὶς ἀντέλεγε. [e] Καὶ ὃς ἡγεῖτο, παραγγείλας [f] διαβαίνειν ᾗ ἕκαστος ἐτύγχανε τοῦ νάπους ὤν. Θᾶττον γὰρ ἂν ἀθρόον ἐδόκει οὕτω πέραν γενέσθαι τὸ στράτευμα, ἢ εἰ κατὰ τὴν γέφυραν, ἣ ἐπὶ τῷ νάπει ἦν, [g] ἐξεμηρύοντο. Ἐπεὶ δὲ διέβησαν, παριὼν παρὰ τὴν φάλαγγα, ἔλεγεν, " Ἄνδρες, ἀναμιμνήσ-
" κεσθε ὅσας δὴ μάχας σὺν τοῖς θεοῖς [h] ὁμόσε ἰόντες νενι-
" κήκατε, καὶ οἷα πάσχουσιν οἱ πολεμίους φεύγοντες· καὶ
" τοῦτ' ἐννοήσατε, ὅτι [i] ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς Ἑλλάδος ἐσμέν.
" [k] Ἀλλ' ἕπεσθε [l] Ἡγεμόνι τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀλλήλους

" cia, et hostiæ pulcherrimæ. Pergamus adversùs homines. Non jam par
" est eos, posteaquam nos conspexêrunt omnes, jucundè cœnare, vel quo
" velint loco habere tabernacula."

Mox deinde cohortium præfecti ut *ipsos in hostes* duceret hortati sunt, neque contradicebat quisquam. Itaque ducebat *eos* ille, cùm denuntiâsset ut quam ad saltûs partem fortè esset quilibet, illàc transiret. Nam celeriùs *ei* videbantur ultra *saltum* hoc pacto confertæ evasuræ copiæ, quàm si ad pontem, qui erat in saltu, explicarentur. Cùm *jam* transiissent, juxta phalangem progressus, " Revocate vobis, viri, in memoriam, inquit, quot utique præliis
" *hostes* ope deorum, cùm manus consereretis, viceritis, et cujusmodi subeant
" mala, qui hostes fugiunt: hoc etiam cogitate, nos *utique* ad Græciæ *jam* es-
" se portas. Verùm age ducem Herculem sequimini, ac vos mutuò nomina-

a Οἰωνοὶ αἴσιοι,] Respicere videtur αἰετὸν αἴσιον, cujus meminit p. 398. ubi vide n. k.

b Τά τε σφάγια] Adi p. 236. n. e.

c Ἴωμεν ἐπὶ τοὺς &c.] Festinantem concitatúmque pulchrè depingit oratio ἀσύνδετος. Vide sis p. 198. n. e. et p. 384. n. a.

d Ἐντεῦθεν] Inspice p. 393. n. l.

e Καὶ ὃς] Consule p. 303. n. b.

f Διαβαίνειν ᾗ &c.] Supple μερίδι. Adi. p. 259. n. f.

g Ἐξεμηρύοντο.] In lexicis sine auctore reperitur. *Suidas:* Ἐκμηρυσάμενος· ἐξελκύσας, ἐκτείνας· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν μηρυμάτων, i. e. *per translationem à filis, quæ è colo deducuntur.* Cæterùm, cum hoc verbo intelligas oportet ἄνδρες vel στρατιῶται, ex voce στράτευμα petendi. Vide p. 386. n. b.

h Ὁμόσε ἰόντες] Conf. p. 318. n. c.

i Ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς &c.] Similiter *Philostrat.* de vitâ *Apoll. Tyan.* l. 8. c. 15. αἳ ἐπὶ θύραις εἰσὶ τῆς Πίσης, *&c.* Quâ de phrasi lege quæ scripsit Clar. *Lamb. Bos* Animadv. ad Script. Græc. c. 9.

k Ἀλλ' ἕπεσθε] Respice p. 48. n. a.

l Ἡγεμόνι τῷ Ἡρακλεῖ,] Hunc suprà p. 379. de ratione expeditionis suæ se consuluisse scribit Noster: ubi vide n. e. Herculem autem diis istis, quibus mortales in periculum et discrimen vocati curæ erant, passim adnumerant auctores. *Euripid.* Herc. fur. v. 1252. audit

Εὐεργέτης βροτοῖσι, καὶ μέγας φίλος.

Aristid. orat. Tom. 1. pag. 34. edit. Oxon. αἱ τοίνυν ἐπωνυμίαι, Καλλίνικός τε καὶ Ἀλεξίκακος, ἡ μὲν μόνῳ θεῶν, ἡδ' ἐν τοῖς πρώτοις δίδοται scil. *Herculi.* Erat etiam eorum in primis ἡγεμὼν, qui in expeditionem

"παρακαλεῖτε ὀνομαστί. [a] Ἡδύ τοι ἀνδρεῖόν τι καὶ καλὸν "νῦν εἰπόντα καὶ ποιήσαντα, μνήμην ἐν οἷς ἐθέλει παρέχειν ἑαυτοῦ."

Ταῦτα [b] παρελαύνων ἔλεγε, καὶ ἅμα [c] ὑφηγεῖτο φάλαγγος, καὶ τοὺς πελταστὰς ἑκατέρωθεν [d] ποιησάμενος ἐπορεύετο ἐπὶ τὺς πολεμίους. [e] Παρηγγέλλετο δὲ, τὰ δόρατα ἐπὶ τὸν δεξιὸν ὦμον ἔχειν, ἕως [f] σημαίνοι τῇ σάλπιγγι· ἔπειτα δὲ [g] εἰς προσβολὴν καθέντας ἕπεσθαι βάδην, καὶ μηδένα δρόμῳ διώκειν. Ἐκ τούτου [h] σύνθημα παρῄει, ΖΕΥΣ ΣΩΤΗΡ, ΗΡΑΚΛΗΣ ΗΓΕΜΩΝ. Οἱ δὲ πολέμιοι ὑπέμενον, νομίζοντες καλὸν ἔχειν τὸ χωρίον· Ἐπεὶ δὲ ἐπλησίαζον, [i] ἀλαλάξαντες οἱ Ἕλληνες πελτασταὶ ἔθεον ἐπὶ τοὺς πολεμίους, πρίν τινα κελεύειν· οἱ δὲ πολέμιοι ἀντίοι ὥρμησαν, οἵ τε ἱππεῖς καὶ [k] τὸ στίφος τῶν Βιθυνῶν· [l] καὶ τρέπονται τοὺς

"tim cohortamini. Jucundum sanè *est* nunc *aliquem* virile ac præclarum "aliquid loquutum et exsecutum apud quos velit memoriam sui excitare."

Hæc *copias* prætervehens loquutus est, simúlque ducem phalangi se præstitit, et peltastis utrinque dispositis in hostes pergebat. Mandatum etiam erat, ut hastas humero dextro gestarent, donec tubâ signum dederit *tubicen:* deinde verò, cùm *eas* ad oppugnationem *hostium* demiserint, pedetentim sequerentur, ac nemo *eos* cursu insequeretur. Post hæc tessera *per aciem* ibat, Jupiter Servator, Hercules Dux. Hostes autem, quòd locum *se* commodum tenere putarent, subsistebant. At cùm propiùs *ad eos* accederent, Græci peltastæ clamore sublato in hostes cursu tendebant, priusquam *eos* quisquam juberet: ac hostes ex adverso irruerunt, tum equites tum Bithy-

aliquam milites eduxerant. Hinc *Artemidor.* ὀνειρ. l. 2. c. 42. cum vocat ἀγωθὸν τοῖς ἐπὶ ἀγῶνα — ἢ μάχην τινὰ πορευομένοις. Vide sis quæ eruditis. *Huet.* de eo collegit *Demonst. Evan.* p. 191 et seq. edit. tert. Paris.

a Ἡδύ τοι] Legitur etiam ἡδύ τι et ἡδὺ τὸν &c. Sed edit. principes rectè exhibent ἡδύ τοι. Hæc autem particula, licèt aliàs dici soleat expletiva, sonat hoc utique loco, *sanè, verò, quidem.*

b Παρελαύνων] Quod paulò suprà his verbis expressit, παριὼν τὴν φάλαγγα.

c Ὑφηγεῖτο] Adi p. 227. n. e.

d Ποιησάμενος ἐπορεύετο] Sic rectiùs, opinor, ex conjecturâ *Leunclav.* scripseris. Vulgò, ποιησάμενοι ἐπορεύοντο: quæ minùs benè cum ὑφηγεῖτο conjungi videntur.

e Παρηγγέλλετο δὲ, τὰ &c.] Consule sis quæ ad *Ælian.* Tact. notavit *Arcerius* p. 151.

f Σημαίνοι] Vide p. 298. n. d.

g Εἰς προσβολὴν] In MSto Eton. atque editis nonnullis εἰς προβολὴν reperire est: quæ et *Stephano* et *Arcerio*, loco cit. placuit scriptura. At recepta mihi quidem huc quadrare videtur. *Thucyd.* l. 4. c. 12. — πρὸς τὸ τροπαῖον — ὃ ἔστησαν τῆς προσβολῆς ταύτης. *Schol.* Τῆς προσβολῆς] ἀντὶ τοῦ τῆς μάχης.

h Σύνθημα παρῄει, &c.] Vide p. 66. n. d. p. 284. n. d. p. 379. n. e. et p. præced. n. d.

i Ἀλαλάξαντες οἱ &c.] Respice p. 224. n. g.

k Τὸ στίφος] MS. Eton. et libri quidam typis impressi dant τὸ στίβος. Sed hæ voces invicem sæpè permutantur. Vide sis p. 387. n. d.

l Καὶ τρέπονται &c.] Vide p. 381. n. g.

πελταστὰς [a] ἅμα· Ἐπεὶ δὲ [b] ὑπηντίαζεν ἡ φάλαγξ τῶν ὁπλιτῶν [c] ταχὺ πορευομένη, καὶ ἅμα [d] ἡ σάλπιγξ ἐφθέγξατο, [e] καὶ ἐπαιάνιζον, καὶ μετὰ ταῦτα ἠλάλαζον, καὶ ἅμα τὰ δόρατα καθίεσαν· ἐνταῦθα οὐκέτι ἐδέξαντο οἱ πολέμιοι, ἀλλ᾽ ἔφευγον. Καὶ Τιμασίων μὲν ἔχων τοὺς ἱππεῖς ἐφείπετο, καὶ ἀπεκτίννυσαν ὅσους περ ἐδύναντο, ὡς ὀλίγοι ὄντες. Τῶν δὲ πολεμίων [f] τὸ μὲν εὐώνυμον εὐθὺς διεσπάρη, [g] καθ᾽ ὃ οἱ Ἕλληνες ἱππεῖς ἦσαν· τὸ δὲ δεξιὸν, ἅτε οὐ σφόδρα διωκόμενον, ἐπὶ λόφου συνέστη. Ἐπεὶ δὲ εἶδον οἱ Ἕλληνες ὑπομένοντας αὐτοὺς, ἐδόκει ῥᾷστόν τε καὶ ἀκινδυνότατον εἶναι ἰέναι [h] ἤδη ἐπ᾽ αὐτούς. Παιανίσαντες οὖν, εὐθὺς ἐπορεύοντο· οἱ δὲ οὐχ ὑπέμειναν. Καὶ ἐνταῦθα οἱ πελτασταὶ ἐδίωκον, μέχρι τὸ δεξιὸν [i] αὖ διεσπάρη· [k] ἀπέθανον δ᾽ ὀλίγοι· [l] τὸ γὰρ ἱππικὸν φόβον παρεῖχε, τὸ τῶν πολεμίων, πολὺ ὄν. Ἐπεὶ δὲ εἶδον οἱ Ἕλληνες τό, τε Φαρναβάζου ἱππικὸν ἔτι συνεστηκὸς, καὶ τοὺς Βιθυνοὺς ἱππέας πρὸς τούτους συναθροι-

norum globus; simúlque peltastas in fugam vertunt. Verùm ubi gravis armaturæ militum phalanx celeriter pergens occurrebat, simúlque tuba sonuit, et pæana canebant, et secundùm hæc clamorem lætum tollebant, simúlque hastas demiserunt; tum *sanè* non ampliùs impetum sustinuerunt hostes, sed fugæ se dabant. Et Timasion quidem *eos* cum equitibus insequebatur, ac quotcunque poterant, pauci utique qui essent, occiderunt. Et sinistrum quidem hostium *cornu*, cui Græci equites oppositi fuerant, statim est dissipatum: at dextrum, utpote quod non valdè persequentibus premebatur, in colle *quodam* constitit. Cùm verò Græci eos subsistere viderent, tum facillimum videbatur esse, tum *periculo* maximè vacuum in eos jam ire. Itaque cùm pæana cecinissent, continuò pergebant; at illi non substiterunt. Atque ibi tum peltastæ *eos* persequebantur, donec dextrum etiam *cornu* dissiparetur: interfecti autem erant pauci *tantùm;* nam equestres hostium copiæ, quæ multæ essent, *Græcis* metum incutiebant. At cùm Græci viderent tum Pharnabazi equitatum adhuc consistere, tum Bithynos equites ad eos congregari, déque colle quodam quæ fie-

a Ἅμα.] In MSto Eton. malè deest. Eandem itidem voculam in fine sententiæ positam videre est *Thucyd.* l. 1. c. 85. παρασκευάζεσθε δὲ τὸν πόλεμον ἅμα.

b Ὑπηντίαζεν] Scil. *suis in fugam conjectis.*

c Ταχὺ πορευομένη,] Hanc tamen βάδην sequi ex jussu oportebat. Cum hoc loco conferas velim p. 267. n. a.

d Ἡ σάλπιγξ ἐφθέγξατο,] Vide p. 224. n. f.

e Καὶ ἐπαιάνιζον,] Adi p. 299. n. b.

f Τὸ μὲν εὐώνυμον] Supple κέρας, quod mox cum δεξιὸν itidem intelligendum, atque aliàs passim.

g Καθ᾽ ὃ &c.] Vide p. 68. n. g.

h Ἤδη] In MSto Eton. deest: in quo etiam pro ἐπορεύοντο, quod mox sequitur, ἐπέκειντο legitur. Sed nec delendum quid, nec mutandum videtur.

i Αὖ διεσπάρη·] MS. Eton. particulam non agnoscit. Vide sis p. 87. n. d. Idem MS. necnon edit. quædam pro διεσπάρη dant διεσπάσθη. Perperam.

k Ἀπέθανον δ᾽ ὀλίγοι·] Vide p. 225. n. a.

l Τὸ γὰρ ἱππικὸν] Vide p. 6. n. d.

ζομένους, καὶ ἀπὸ λόφου τινὸς καταθεωμένους τὰ γιγνόμενα, [a] ἀπειρήκεσαν μὲν, ὅμως δ' ἐδόκει καὶ ἐπὶ τούτους ἰτέον εἶναι οὕτως, ὅπως δύναιντο, ὡς μὴ τεθαῤῥηκότες ἀναπαύσαιντο. Συνταξάμενοι δὴ πορεύονται. [b] Ἐντεῦθεν οἱ πολέμιοι ἱππεῖς φεύγουσι [c] κατὰ τοῦ πρανοῦς, ὁμοίως ὥσπερ ὑπὸ ἱππέων διωκόμενοι· νάπος γὰρ αὐτοὺς ὑπεδέχετο, [d] ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ Ἕλληνες ἀλλὰ, προαπετράποντο διώκοντες· [e] ὀψία γὰρ ἦν. Ἐπανελθόντες δὲ ἔνθα δὴ ἡ πρώτη συμβολὴ ἐγένετο, [f] στησάμενοι τρόπαιον, ἀπῄεσαν ἐπὶ θάλατταν περὶ ἡλίου δυσμάς· στάδιοι γὰρ ἦσαν ὡς ἑξήκοντα ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

[g] Ἐντεῦθεν οἱ μὲν πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ ἑαυτῶν, καὶ ἀπήγοντο τοὺς οἰκέτας καὶ τὰ χρήματα [h] ὅπη ἐδύναντο προσωτάτω· οἱ δὲ Ἕλληνες [i] ἀνέμενον μὲν Κλέανδρον, καὶ [k] τὰς τριήρεις, καὶ τὰ πλοῖα, ὡς ἥξοντα· ἐξιόντες δὲ ἑκάστης ἡμέρας σὺν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ τοῖς ἀνδραπόδοις, ἐφέροντο ἀδεῶς ἤδη πυρούς, κριθάς, οἶνον, ὄσπρια, μελίνας, σῦκα· [l] πάν-

bant *omnia* spectare, labore *quanquam* erant defatigati, tamen in hos etiam ità, utì possent, eundem esse visum est, ut nè sumptâ fiduciâ requiescerent. Itaque instructi *in eos* tendunt. Mox deinde hostiles equites per *locum* declivem fugiunt, similiter ac si equitibus *ipsos* insequentibus urgerentur: nam saltus eos excipiebat, quod ignorabant Græci; anteà autem à persequendo sese converterant; nam serum erat *diei*. Cùm verò illum ad locum rediissent ubi primus fuerat congressus, statuto tropæo, circa solis occasum ad mare discesserunt; stadia enim ferè sexaginta erant *iis*, *priusquam* in castra *pervenirent*, *conficienda*.

Exin hostes in rebus suis *curandis* erant occupati, ac domesticos et facultates *suas* quò poterant longissimè abducebant: at Græci Cleandrum, et triremes, et navigia expectabant, tanquam *mox* ventura: quotidiè autem cum jumentis et mancipiis exeuntes, absque metu jam triticum, hordeum, vinum, legumina, panicum, ficos reportabant: nam regio *hæc* omnium ferax erat, præ-

a Ἀπειρήκεσαν] Vide p 289. n. d.

b Ἐντεῦθεν] Vide p. 393. n. l.

c Κατὰ τοῦ πρανοῦς,] Vide p. 286. n. d.

d Ὃ οὐκ ᾔδεισαν] Rectiùs forsan scripseris ὃ οὐκ ᾔεσαν, *quem non ingressi sunt.*

e Ὀψία] Intellige δείλη vel ὥρα. Integrè dicitur *Thucyd.* l. 8. c. 26. περὶ δείλην ἤδη ὀψίαν, *&c.* Et Marc. XI. 11. ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, &c. ubi ὥρα partem diei seu tempus generatim significat.

f Στησάμενοι τρόπαιον,] Consule p. 267. n. c.

g Ἐντεῦθεν] Valet hìc utique ἐκ τούτου. Vide p. 318. n. d.

h Ὅπη ἐδύναντο &c.] Scribendum censuit *Steph.* ὅτι ἐδύναντο &c. Ipse nihil mutaverim.

i Ἀνέμενον μὲν &c.] Respice p. 394. n. c. MS. Eton. dat περιέμενον. Malè.

k Τὰς τριήρεις, καὶ τὰ πλοῖα,] Vide p. 30. n. c. et p. 58. n. g.

l Πάντα γὰρ εἶχεν &c.] MS. Eton. et edit. quædam vet. exhibent πάντα γὰρ ἀγαθὰ εἶχε, πλὴν &c. omissis ἡ χώρα. Malim lectionem vulgatam retinere.

τα γὰρ εἶχεν ἡ χώρα, πλὴν ἐλαίου. Καὶ ὁπότε μὲν [a] καταμένοι τὸ στράτευμα ἀναπαυόμενον, ἐξῆν ἐπὶ λείαν ἰέναι· καὶ ἐλάμβανον ἐξιόντες· ὁπότε δ' ἐξίοι πᾶν τὸ στράτευμα, εἴ τις χωρὶς ἀπελθὼν λάβοι τι, [b] δημόσιον ἔδοξεν εἶναι. Ἤδη δὲ ἦν πολλὴ πάντων ἀφθονία· [c] καὶ γὰρ ἀγοραὶ πάντοθεν ἀφικνοῦντο ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, καὶ οἱ παραπλέοντες ἄσμενοι [d] κατῆγον, ἀκούοντες ὡς οἰκίζοιτο πόλις, καὶ λιμὴν εἴη. [e] Ἔπεμπον δὲ καὶ οἱ πολέμιοι ἤδη πλησίον οἰκοῦντες πρὸς Ξενοφῶντα, ἀκούοντες ὅτι οὗτος πολίζει τὸ χωρίον, ἐρωτῶντες ὅ, τι δέοι ποιοῦντας φίλους εἶναι. Ὁ δ' ἐπεδείκνυεν αὐτοὺς τοῖς στρατιώταις. Κἀν τούτῳ Κλέανδρος ἀφικνεῖται, δύο [f] τριήρεις ἔχων, πλοῖον δ' οὐδέν. [g] Ἐτύγχανε δὲ τότε στράτευμα ἔξω ὄν, ὅτε ἀφίκετο, καὶ ἐπὶ λείαν [h] τινὲς οἰχόμενοι, ἄλλοι εἰς τὸ ὄρος· καὶ εἰλήφεσαν πρόβατα πολλά· ὀκνοῦντες δὲ μὴ ἀφαιρεθεῖεν, [i] τῷ Δεξίππῳ λέγουσιν, (ὃς ἀπέδρα [k] τὴν πεν-

terquam olei. Et quo quidem tempore exercitus *in castris* quiescendi causâ remanebat, licebat *aliquibus* ad prædam ire; et qui exîerant *prædam* capiebant: cùm verò universæ copiæ exibant, si quis seorsum *à cæteris aliquò* digressus quid caperet, *id* publicum esse *iis* videbatur. Jam verò magna *rerum* omnium *ipsis erat* copia: nam commeatus undique de Græcis urbibus veniebant, et qui *loca illa* prætervehebantur, libenter *illuc naves* adpellebant, quòd audîerant urbem *ibi* statui, et *ei* portum adesse. Quin etiam hostes jam, qui prope *locum* habitabant, ad Xenophontem mittebant, quòd audîerant eum oppidum eo loco condere, qui interrogarent quid ipsis faciendum esset ut in amicitiam reciperentur. Eos ille militibus ostendebat. Intereà Cleander cum duabus *quidem* triremibus venit, sed navigio nullo. Fortè verò eo, quo venit, tempore, exercitus *è castris* fuerat egressus, cùm ad prædam etiam abirent nonnulli, alii in montem *quendam:* ac multa *illi* pecora ceperant; *quæ* cùm veriti essent nè *ipsis* adimerentur, Dexippo *rem* exponunt, (*qui* è Trape-

a Καταμένοι] Verbi auctorem nesciunt Lexicogr. quo tamen Noster ter suprà p. 336. usus est.

b Δημόσιον ἔδοξεν εἶναι.] Cujus semel iterúmque decreti meminit infrá.

c Καὶ γὰρ ἀγοραὶ &c.] Vide p. 377. n. i.

d Κατῆγον,] Hanc lectionem ex MSto Eton. restitui. Priùs edit. vet. quædam dedêre κατεῖχον, *Steph.* et *Leunclav.* κατέπεμπον. Cæterùm, plenè scripseris κατῆγον τὰς ναῦς εἰς λιμένα. Vide p. 293. n. a. Porrò, verbo, quod reposuimus, Noster usus est p. 294. — πλοῖα, κατῆγεν ἐπὶ τὸ &c.

e Ἔπεμπον] Vide p. 297. n. b.

f Τριήρεις ἔχων, πλοῖον &c.] Adi p. 407. n. k.

g Ἐτύγχανε δὲ τότε &c.] Quidam libri dant Ἐτύγχανε δὲ τό, τε &c. Sed rectè *Steph.* maluit τότε.

h Τινὲς οἰχόμενοι, ἄλλοι &c.] Verba sic rectè, opinor, repræsentat et distinguit edit. *Steph.* In aliis sic se habent, — τινὲς οἰχόμενοι ἄλλοι εἰς &c. In MSto Eton. cui vet. quædam edit. accedunt, — τινὲς ᾠχόμενοι, ἄλλος εἰς &c. Cæterùm, *Leunclav.* sic locum vertit, *et seorsum nonnulli prædatum iverant in montem, &c.*

i Τῷ Δεξίππῳ &c.] De quo vide p. 294.

k Τὴν πεντηκόντορον]. Adi p. 294. n. c.

τηκόντορον ἔχων ἐκ Τραπεζῦντος) καὶ κελεύεσι διασώσαντα τὰ πρόβατα, τὰ μὲν αὐτὸν λαβεῖν, τὰ δὲ σφίσιν αὐτοῖς ἀποδῦναι.

Εὐθὺς δ' ἐκεῖνος ἀπελαύνει τοὺς περιεστῶτας τῶν στρατιωτῶν, καὶ λέγοντας ὅτι δημόσια ταῦτ' εἴη· καὶ τῷ Κλεάνδρῳ εὐθὺς ἐλθὼν λέγει ὅτι ἁρπάζειν ἐπιχειρῦσιν. Ὁ δὲ κελεύει [a] τὸν ἁρπάζοντα ἄγειν πρὸς αὐτόν. Καὶ ὁ μὲν λαβὼν ἄγει τινά· περιτυχὼν δ' Ἀγασίας ἀφαιρεῖται· καὶ γὰρ ἦν αὐτῷ ὁ ἀγόμενος [b] λοχίτης. Οἱ δὲ ἄλλοι οἱ παρόντες τῶν στρατιωτῶν ἐπιχειρῦσι [c] βάλλειν τὸν Δέξιππον, [d] ἀνακαλοῦντες τὸν προδότην. Ἔδεισαν δὲ [e] καὶ τῶν τριηριτῶν πολλοὶ, καὶ ἔφευγον εἰς τὴν θάλατταν. Κλέανδρος δ' ἔφευγε. Ξενοφῶν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ κατεκώλυόν τε, καὶ τῷ Κλεάνδρῳ ἔλεγον ὅτι [f] ἐδὲν εἴη πρᾶγμα, [g] ἀλλὰ τὸ δόγμα εἴη αἴτιον, τὸ τῦ στρατεύματος, ταῦτα γενέσθαι. Ὁ δὲ Κλέανδρος ὑπὸ τοῦ Δεξίππε τε ἀνερεθιζόμενος, καὶ αὐτὸς ἀχθεσθεὶς ὅτι ἐφοβήθη, ἀπο-

zunte cum quinquaginta remorum navi aufugerat) atque *eum* hortantur ut, pecora tutatus, *eorum* ipse partem sumeret, partem sibi ipsis restitueret.

Mox ille milites, qui circumstabant, et pecora hæc publica dicebant, abigit: cúmque ad Cleandrum statim accessisset, ait *milites hosce* rapere *ea* adgredi. Ille raptorem ad se ducat adhortatur. Isque adeò, quem ceperat, quendam ducit; *quem ei*, cùm supervenisset, Agasias eripit: etenim is qui ducebatur unus erat ex ipsius cohorte. At cæteri qui aderant milites Dexippum petere *lapidibus* adgrediuntur, proditorem *eum* altâ voce adpellantes. Quin ex iis etiam multi, qui *huc* triremibus fuerant advecti, metu fuêre correpti, et ad mare fugerunt. Cleander *ipse* quoque fugiebat. Xenophon autem cæteríque duces *eos* remorabantur, Cleandróque dicebant nihil esse periculi, sed decretum exercitûs causam esse, cur hæc accidissent. At Cleander partim à Dexippo irritatus, partim gravatus quòd trepidâsset, indè se navigaturum

a Τὸν ἁρπάζοντα] Vide p. 277. n. b.

b Λοχίτης.] Ad vocem hanc *Synes.* tantùm citant Lexicogr.

c Βάλλειν] Scil. *Telis quibuslibet*, præcipuè verò *lapidibus*. Hâc de re sic infrà Xenophon, Καὶ καταδικάζω ἐμαυτοῦ, εἰ ἐγὼ πετροβολίας ἢ ἄλλυ τινὸς βιαίυ ἐξάρχω. Vide p. 18. n. b.

d Ἀνακαλοῦντες τὸν προδότην.] Sic Noster Κ. Π. p. 208. Edit. Oxon. 1727. ἀνακαλοῦντες τὸν εὐεργέτην &c. De emphasi articuli vide Κ. Π. pag. 173. n. 1. Edit. ejusd. Cæterùm, in MSto Eton. legitur ἀνακαλοῦντες βάλλειν τὸν &c. At βάλλειν inducendum videtur.

e Καὶ τῶν τριηριτῶν] *Amas.* et *Leunclav.* τριηρίται vertuntur *remiges:* minùs, uti mihi quidem videtur, adcuratè. *Thucyd.* l. 6. c. 46. καὶ ἰδίᾳ ξενίσεις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν, &c. Schol. Τῶν τριηριτῶν] Τῶν ἐν τριήρεσιν ἀφικομένων.

f Οὐδὲν εἴη πρᾶγμα,] Quâ de phrasi sic *Steph.* ad *Amas.* versionem, Gallicè ad verbum, *Que ce n' estoit rien.* i. e. *Rem*

πλευσεῖσθαι ἔφη, καὶ κηρύξειν, μηδεμίαν πόλιν δέχεσθαι, ὡς πολεμίυς. [h] Ἦρχον δὲ τότε πάντων τῶν Ἑλλήνων οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Ἐνταῦθα πονηρὸν ἐδόκει τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο εἶναι τοῖς Ἕλλησι, καὶ ἐδέοντο μὴ ποιεῖν ταῦτα. Ὁ δ' οὐκ ἂν ἄλλως ἔφη γενέσθαι, εἰ μή τις ἐκδώσει τὸν ἄρξαντα [i] βάλλειν καὶ τὸν ἀφελόμενον. Ἦν δὲ, ὃν ἐζήτει, Ἀγασίας, [k] διὰ τέλυς φίλος τῷ Ξενοφῶντι· [l] ἐξ οὗ καὶ διέβαλεν αὐτὸν ὁ Δέξιππος. Ἐντεῦθεν, ἐπειδὴ ἀπορία ἦν, συνήγαγον τὸ στράτευμα οἱ ἄρχοντες· καὶ ἔνιοι μὲν αὐτῶν [m] παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο τὸν Κλέανδρον· τῷ δὲ Ξενοφῶντι οὐκ ἐδόκει [n] φαῦλον εἶναι τὸ πρᾶγμα· ἀλλ' ἀναστὰς ἔλεξεν,

"Ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ἐμοὶ ὐ φαῦλον δοκεῖ εἶναι τὸ " πρᾶγμα, εἰ ἡμῖν ὕτως ἔχων τὴν γνώμην Κλέανδρος ἄπεισιν, " ὥσπερ λέγει. Εἰσὶ μὲν γὰρ ἤδη ἐγγὺς αἱ Ἑλληνίδες πό-" λεις· [o] τῆς δ' Ἑλλάδος Λακεδαιμόνιοι προεστήκασιν·

aiebat, ac per præcones denuntiaturum, nè qua civitas *eos*, ut qui hostes essent, exciperet. Eo autem tempore Lacedæmonii Græcis omnibus imperabant.

Hìc verò res ea Græcis videbatur esse perniciosa, *cúm*que *adeò* rogabant hæc nè faceret. At is nequaquam aliter futurum aiebat, nisi quis eum qui primus *lapides* jecisset, *eúm*que qui *captum* eripuisset, dederet. Erat *is*, quem quærebat, Agasias, Xenophonti semper amicus; quâ de causâ Dexippus illum criminatus est. Mox deinde, cùm *tam* difficilis esset rerum status, *viri* principes exercitum congregabant: ac eorum nonnulli Cleandrum parvi faciebant; at Xenophonti res minimè contemnenda videbatur: *is*que adeò cùm surrexisset orationem *hanc* habuit,

" Res mihi, milites, non nullius esse momenti videtur, si Cleander erga " nos ità, utì narrat, animatus discedat. Sunt enim *à nobis* jam propè Græ-" cæ urbes; et Lacedæmonii Græciæ præsunt: è Lacedæmoniis autem quivis

non esse hujusmodi, à quâ periculum aliquod immineret. Adi p. 219. n. c.

g Ἀλλὰ τὸ δόγμα &c.] De quo vide pag. 408. n. b.

h Ἦρχον δὲ τότε &c.] Vide pag. 181. n. c.

i Βάλλειν] Vide p. 409. n. c.

k Διὰ τέλυς] Sic apud *Ælian*. H. V. l. 12. c. 20. valet *semper, per omne tempus:* necnon ejusd. l. 14. c. 28.

l Ἐξ οὗ] Supple αἰτίυ. Vide ejusdem vocis ellipsin pag. 80. n. b. et pag. 158. n. c.

m Παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο] MS. Eton. et edit. quædam vet. habent παράλογον. Rectiùs *Steph.* et *Leunclav.* παρ' ὀλίγον rescribi curârunt. Similiter dicitur παρ' οὐδὲν ποιεῖσθαι, *Ælian.* V. H. l. 5. c. 3.

n Φαῦλον] *Phavorin.* Φαῦλον, τὸ κακὸν, καὶ τὸ εὐτελὲς, καὶ μικρὸν, καὶ ὀλιγοστόν.

o Τῆς δ' Ἑλλάδος &c.] Vide n. h.

" [a] ἱκανοὶ δέ εἰσι καὶ εἷς ἕκαστος Λακεδαιμονίων ἐν ταῖς " πόλεσιν ὅ, τι βέλονται διαπράττεσθαι. Εἰ ἒν ἔτος " πρῶτον μὲν ἡμᾶς Βυζαντίε ἀποκλείσει, ἔπειτα δὲ τοῖς " ἄλλοις [b] ἁρμοσταῖς παραγγείλῃ εἰς τὰς πόλεις μὴ δέχεσ- " θαι, ὡς [c] ἀπιστοῦντας Λακεδαιμονίοις καὶ ἀνόμες ὄν- " τας· ἔτι δὲ [d] πρὸς Ἀναξίβιον τὸν ναύαρχον ἒτος ὁ λόγος " περὶ ἡμῶν ἥξει· ὥστε χαλεπὸν εἶναι καὶ μένειν καὶ ἀπο- " πλεῖν· καὶ γὰρ ἐν τῇ γῇ ἄρχεσι Λακεδαιμόνιοι καὶ ἐν " τῇ θαλάττῃ τὸν νῦν χρόνον. Οὔκεν δεῖ ὔτε ἑνὸς ἄνδρος " ἕνεκα ὔτε δυοῖν ἡμᾶς τοὺς ἄλλους τῆς Ἑλλάδος ἀπο- " σχέσθαι, ἀλλὰ πειστέον ὅ, τι ἂν κελεύωσι· καὶ γὰρ αἱ " πόλεις ἡμῶν, ὅθεν ἐσμὲν, πείθονται αὐτοῖς. [e] Ἐγὼ μὲν " ἒν, (καὶ γὰρ ἀκέω Δέξιππον λέγειν πρὸς Κλέανδρον ὡς " οὐκ ἂν ἐποίησεν Ἀγασίας ταῦτα, εἰ μὴ ἐγὼ αὐτὸν ἐκέ- " λευσα) ἐγὼ οὖν ἀπολύω καὶ ὑμᾶς τῆς αἰτίας, καὶ Ἀ- " γασίαν, ἂν αὐτὸς Ἀγασίας φήσῃ ἐμὲ τινὸς τέτων αἴτιον " εἶναι, καὶ καταδικάζω ἐμαυτοῦ, εἰ ἐγὼ [f] πετροβολίας " ἢ ἄλλε τινὸς βιαίε ἐξάρχω, τῆς ἐσχάτης δίκης ἄξιος " εἶναι, καὶ ὑφέξω τὴν δίκην. [g] Φημὶ δὲ καὶ εἴ τινα ἄλ-

" unus, quidquid vult, in *Græci nominis* urbibus efficere possit. Quare si nos " primùm ille Byzantio excludet, ac deinde præfectis cæteris denuntiabit nè " nos in urbes admittant, quasi qui Lacedæmoniis minùs obsequentes et ini- " qui simus; etiam ad Anaxibium navarchum hic de nobis veniet rumor; adeò " ut difficile *futurum* sit et manere et navigiis *hinc* discedere: etenim terrâ " Lacedæmonii et mari hoc tempore *Græcis* imperant. Quapropter nec unius " nec alterius hominis causâ nos reliquos Græciâ nosmet prohibere par est, " sed parendum *ipsis erit* quidquid *tandem* jusserint: nam et urbes illæ, unde " sumus *oriundi*, iis dicto sunt audientes. Ego certè quidem, (etenim Clean- " dro Dexippum dicere audio non facturum hæc fuisse Agasiam, nisi ipse *sic* " eum *facere* jussissem) ego *inquam* et vos culpâ libero, et Agasiam, si me " Agasias ipse dixerit ad horum aliquid *faciendum* auctorem esse, atque *adeò* " adversùs me ipsum sententiam *hanc* fero, si ego lapidationis vel alius cujus- " dam violenti princeps sum, me *utique* extremo supplicio dignum esse, ac " *sanè* pœnam subibo. Porrò sentio, si quem etiam alium accusat, eum de-

a Ἱκανοὶ δέ εἰσι] Vide sis p. 144. n. c. Adde p. 325. n. b.

b Ἁρμοσταῖς] Adi p. 379. n. b.

c Ἀπιστοῦντας] Lege p. 141. n. c. *Leunclav.* ut aliàs, scribit ἀπιστοῦντας.

d Πρὸς Ἀναξίβιον] Vide p. 290. Cæterùm, pro ἔτι δὲ *Steph.* legendum conjicit ἔτι δὴ *&c.*

e Ἐγὼ μὲν οὖν, (καὶ &c.] Consule p. 170. n. d.

f Πετροβολίας] In lexicis deest hæc vox.

g Φημὶ] Valet hic οἴομαι, utì supra p.

"λον αἰτιᾶται, ἑαυτὸν χρῆναι παρασχεῖν Κλεάνδρῳ κρί-
"ναι· ὕτω γὰρ ἂν ὑμεῖς ἀπολελυμένοι τῆς αἰτίας εἴητε.
"Ὡς δὲ νῦν ἔχει, χαλεπὸν, εἰ οἰόμενοι ἐν τῇ Ἑλλάδι
"καὶ ἐπαίνε καὶ τιμῆς τεύξεσθαι, ἀντὶ τέτων μηδ' ὅμοιοι
"τοῖς ἄλλοις ἐσόμεθα, ἀλλ' εἰρξόμεθα ἐκ τῶν Ἑλληνί-
"δων πόλεων."

Μετὰ ταῦτα ἀναστὰς Ἀγασίας εἶπεν, "Ἐγὼ, ὦ ἄν-
"δρες, ὄμνυμι θεὺς καὶ θεὰς, [a] ἦ μὴν μήτε ἐμὲ Ξενοφῶντα
"κελεῦσαι ἀφελέσθαι τὸν ἄνδρα, [b] μήτε ὑμῶν ἄλλον μη-
"δένα· ἰδόντι δέ μοι ἄνδρα ἀγαθὸν ἀγόμενον τῶν ἐμῶν
"λοχιτῶν ὑπὸ Δεξίππε, (ὃν ὑμεῖς ἐπίστασθε ὑμᾶς προ-
"δόντα) δεινὸν ἔδοξεν εἶναι. [c] καὶ ἀφειλόμην, ὁμολογῶ.
"Καὶ ὑμεῖς μὲν [d] μὴ ἐκδῶτε· ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν, ὥσπερ Ξε-
"νοφῶν [e] λέγει, παρασχήσω κρίναντι Κλεάνδρῳ, [f] ὃ ἂν
"βέληται ποιῆσαι· τέτε ἕνεκα μήτε πολεμῆτε Λακεδαι-
"μονίοις, [g] σώζεσθέ τε ἀσφαλῶς ὅπη θέλει ἕκαστος. Συμ-
"πέμψατε μέντοι ὑμῶν αὐτῶν ἑλόμενοι πρὸς Κλέανδρον,

"bere se Cleandri judicio exhibere: nam eâ ratione vos culpâ liberabimini·
"Ut verò nunc *se res* habet, grave *profectò* si, cùm putemus in Græciâ nos et
"laudem et honorem consequuturos, horum loco *præmiorum* nè quidem pares
"reliquis erimus, verùm à civitatibus Græcis arcebimur."

Secundùm hæc Agasias cùm surrexisset, "Per deos, inquit, deásque, viri,
"juro neque sanè Xenophontem mihi præcepisse ut hominem *illum* eriperem,
"neque quenquam è vobis alium; sed cùm ipse virum fortem ex cohorte meâ
"duci à Dexippo viderem,) quem vos prodidisse scitis ipsi) grave *id* mihi
"visum est; atque adeò *hominem* eripui, fateor. Nec *tamen* vos *Cleandro*
"*me* dedatis *necesse est:* ego verò meipsum, ut Xenophon *faciendum* censet,
"Cleandri judicio exhibebo, ut quidquid voluerit agat: nec *hâc* de causâ
"*opus est* ut bellum cum Lacedæmoniis geratis, et incolumes omnino quò
"quisque vult evadatis. Verùm è vobis tamen ipsis deligite quos mecum unà

303. ubi vide n. c. et apud *Homer.* sic sæpissimé.

a Ἦ μὴν] Vide p. 117. n. c.

b Μήτε ὑμῶν] Sic MS. Eton. et edit. pleræque. In *Steph.* operarum forsan vitio, legitur ἡμῶν &c.

c Καὶ] Adi p. 387. n. g.

d Μὴ ἐκδῶτε·] *Amas.* vertit. *Neque profectò est quòd vos illum ad supplicium dedatis:* intellecto scilicet τῷ ἄρξαντι βάλλειν, quem comprehenderat Dexippus, non Agasiâ τῷ ἀφῃρημένῳ, seu qui comprehensum illi eripuerat. Sed Agasias cum verbo rectiùs intelligi videtur.

e Λέγει,] Vide p. 97. n. d.

f Ὃ ἂν βέληται] MS. Eton. ὅ, τι ἂν &c. Sic paulò infrà ὅ, τι ἂν βέλῃ.

g Σώζεσθε] Legitur etiam σώζεσθαι. Sed recepta lectio, quam MS. Eton. edit. *Steph.* *Leunclav.* aliæque præstant, mihi quidem satìs sana videtur.

" οἵτινες, ἐάν τι ἐγὼ παραλείπω, καὶ λέξουσιν ὑπὲρ ἐμοῦ " καὶ πράξουσιν." Ἐκ τούτου [a] ἔδωκεν ἡ στρατιὰ οὕστινας βούλοιτο προελόμενον ἰέναι. Ὁ δὲ προείλετο τοὺς στρατηγούς. Μετὰ ταῦτα ἐπορεύοντο πρός Κλέανδρον Ἀγασίας καὶ οἱ στρατηγοὶ, καὶ ὁ ἀφαιρεθεὶς ἀνὴρ ὑπὸ Ἀγασίου· καὶ ἔλεγον οἱ στρατηγοὶ,

" Ἔπεμψεν ἡμᾶς ἡ στρατιὰ πρός σε, ὦ Κλέανδρε· καὶ " [b] ἐκέλευσέ σε, εἴ τε πάντας αἰτιᾷ, κρίναντα σεαυτὸν " χρῆσθαι ὅ, τι ἂν βούλῃ· εἴ τε ἕνα τινὰ, ἢ δύο, ἢ καὶ " πλείους αἰτιᾷ, τούτους ἀξιοῦσι παρασχεῖν σοι ἑαυτοὺς εἰς " κρίσιν. Εἴ τι οὖν ἡμῶν τινὰ αἰτιᾷ, πάρεσμέν σοι ἡμεῖς· " εἴ τε καὶ ἄλλον τινὰ, φράσον· οὐδεὶς γάρ σοι ἀπέσται, " ὅςτις ἂν ἡμῖν ἐθελήσει πείθεσθαι." Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ Ἀγασίας εἶπεν, " Ἐγώ εἰμι, [c] ὦ Κλέανδρε, ὁ " ἀφελόμενος Δεξίππου ἄγοντος τοῦτον τὸν ἄνδρα, καὶ παί- " σειν κελεύσας Δέξιππον. Τοῦτον μὲν γὰρ οἶδα ἄνδρα " ἀγαθὸν ὄντα· [d] Δέξιππον δὲ αἱρεθέντα οἶδα ὑπὸ τῆς " στρατιᾶς ἄρχειν [e] τῆς πεντηκοντόρου ἧς ᾐτησάμεθα πα-

" ad Cleandrum mittatis, quíque, si quid ego prætermisero, pro me tum di- " cant tum agant. Ibi tum *ei* concessit exercitus ut iis quos vellet delectis *ad illum* proficisceretur. Is autem duces delegit. Secundùm hæc ad Cleandrum Agasias ducésque, et vir ille quem *Dexippo* eripuerat Agasias, pergebant; *ad quem ubi pervenissent* duces verba fecerunt *hæc*,

" Exercitus, Cleander, nos ad te misit; téque hortatur, sive in omnes cul- " pam conjicis, ut cùm judicium *de iis* ipse feceris, pro arbitrio tuo *eos* trac- " tares; sive unum aliquem, vel duos, vel plures accusas, æquum censent ut " hi se ipsos tuo exhibeant judicio. Quare si quid *est in quo* nostrûm quen- " quam accuses, tibi nos adsumus; sive alium quenquam, exponito: quippe " nemo non sese tibi sistet, qui nobis parere voluerit." Secundùm hæc progressus *in medium* Agasias ait, " Ego sum, Cleander, qui virum hunc abdu- " centi Dexippo eripui, et qui *nostros* ferire Dexippum jussi. Etenim hunc " sanè virum fortem esse nôram; Dexippum verò nôram ab exercitu lectum " fuisse, qui quinquaginta remorum navi, quam à Trapezuntiis petiveramus,

a Ἔδωκεν ἡ] Eodem sensu venit id verbi suprà p. 117. Adde sis K. Π. p. 27. n. 2. Edit. Oxon. 1727.

b Ἐκέλευσε] Sic MS. Eton. At editi plerique dant κελεύσει. nec ità malé. Vide p. 386. n. b.

c Ὦ Κλέανδρε,] Sic MS. Eton. Libri editi exhibent ὦ ἄνδρες, &c. Sed MSti lectionem postulare videntur ista, quæ sub finem orationis hujusce dicit Agasias: Εἰ δὲ σὺ ἄγεις, ἢ ἄλλος τις τῶν &c.

d Δέξιππον δὲ αἱρεθέντα &c.] Respice pag. 294.

e Τῆς πεντηκοντόρου,] Vide p. 408. n. k.

"ρὰ Τραπεζυντίων, [a] ἐφ' ᾧ τε πλοῖα συλλέγειν, ὡς σω-
"ζοίμεθα· καὶ ἀποδράντα [b] Δέξιππον, καὶ προδόντα τοὺς
"στρατιώτας, μεθ' ὧν ἐσώθη. Καὶ τύς τε Τραπεζουν-
"τίυς ἀπεστερήκαμεν τὴν πεντηκόντορον, καὶ κακοὶ δοκοῦ-
"μεν εἶναι διὰ τῦτον· αὐτοί τε, [c] τὸ ἐπὶ τύτῳ, ἀπολώλα-
"μεν πάντες. Ἤκυε γὰρ, ὥςπερ ἡμεῖς, ὡς ἄπορον εἴη
"πεζῇ ἀπιόντας τὺς ποταμὺς τε διαβῆναι, καὶ σωθῆναι
"εἰς τὴν Ἑλλάδα. [d] Τῦτον ὖν τοιῦτον ὄντα ἀφειλόμην.
"Εἰ δὲ σὺ ἦγες, ἢ ἄλλος τις τῶν [e] παρὰ σῦ, [f] καὶ μὴ
"τῶν παρ' ἡμῶν ἀποδράντων, εὖ ἴσθι ὅτι ὐδὲν ἂν τούτων
"ἐποίησα. [g] Νόμιζε δ', ἐὰν ἐμὲ νῦν ἀποκτείνῃς, δι' ἄνδρα
"δειλόν τε καὶ πονηρὸν, ἀγαθὸν ἀποκτενῶν."

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλέανδρος ἔφη ὅτι Δέξιππον μὲν οὐκ ἐπαινεῖ, εἰ ταῦτα πεποιηκὼς εἴη· οὐ μέντοι ἔφη νομίζειν,

"præesset, quò navigia colligeret, ut incolumes evaderemus; eundémque
"Dexippum aufugisse *sciebam*, atque milites prodidisse, quibuscum incolu-
"mis *eò* pervenerat. Atque *ità* tum Trapezuntios quinquaginta remorum
"navi privavimus, et improbi propter hunc esse videmur; tum ipsi, quod ad
"hunc attinet, perieramus omnes. Nam, æquè ac nos, audîerat, fieri non
"posse ut, si pedibus illinc proficisceremur, fluvios trajiceremus, et in Græ-
"ciam incolumes perveniremus. Hunc ergo talem *hominem* eripui. Quòd
"si tu *eum*, abduxisses, vel ex tuis quispiam alius, non autem ex iis qui à
"nobis aufugerunt, certò scias me nihil horum facturum fuisse. Si verò
"me jam interficies, *velim* existimes te *virum* fortem, ignavi et improbi causâ
"interficere."

Hæc cùm Cleander audiîsset, non laudare se Dexippum aiebat, si hæc fecisset: neque tamen existimare se aiebat, tametsi nequissimus esset Dexip-

a Ἐφ' ᾧ τι] *Thucyd.* l. 1. c. 103. ἐφ' ᾧ τι ἐξίασιν &c. Schol. ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τῷ ἐξιέναι. *Aristoph.* Plut. v. 1001. cum infinitivo: Ἐφ' ᾧ τε ἐκεῖσε μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι. i. e. *ut nè posthac &c.* et ibid. v. 1142. Ἐφ' ᾧ τε ἐκεῖσε μετέχειν αὐτὸς, &c. Adde sis quæ scripsit *Stephanus* Append. de dial. Att. p. 130.

b Δέξιππον,] Confer p. 23. n. a. et p. 85. n. a. Immeritò vocem illam *Muret.* delendam censuit.

c Τὸ ἐπὶ τύτῳ,] Similiter Noster *Hist. Gr.* l. 3. haud ità longè à fine: ὥςτε, τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι, ἀπολώλατε· &c. Confer p. 51. n. a.

d Τῦτον οὖν &c.] Vide p. 156. n. c.

e Παρὰ σοῦ,] Ità MS. Eton. edit. *Flor.* aliæque. In *Steph.* et *Leunclav.* legitur παρά σοι. Mihi placet scriptura recepta; quâcum intelligas oportet πεμφθὲις, ἀπεσταλμένος, vel quid aliud his adfine participium. Noster K. Π. p. 205. Edit. Oxon. 1727. Ταῦτα μὲν ὁ παρ' ἐμοῦ (*scil.* πεμπόμενος vel ἀποστελλόμενος) λέξει· τοῖς δὲ παρ' ὑμῶν &c.

f Καὶ] Adi p. 218. n. d.

g Νόμιζε δ', — ἀποκτενῶν.] Ejusdem constructionis exempla reperiuntur Matth. XI. 1. Luc. VII. 45. Act. V. 42. et aliàs sæpè in N. T. libris. *Aristoph.* in *Pluto* v. 945. — γινώσκω γὰρ ἥττων ὤν — *Ælian.* V. H. l. 9. c. 41. Μέμνησο — ἄνθρωπος ὤν. Cæterùm, MS. Eton. dat — καὶ πονηρὸν, ἄνδρα ἀγαθὸν &c.

οὐδ᾽ εἰ [a] παμπόνηρος ἦν Δέξιππος, [b] βίαν χρῆναι πάσχειν αὐτὸν, ἀλλὰ κριθέντα [c] (ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν ἀξιοῦτε) τῆς δίκης τυχεῖν. [d] Νῦν μὲν οὖν ἄπιτε, καταλιπόντες τοῦτον τὸν ἄνδρα· ὅταν δ᾽ ἐγὼ κελεύσω, πάρεστε πρὸς τὴν κρίσιν. Αἰτιῶμαι δὲ οὔτε τὴν στρατιὰν, [e] οὔτε ἄλλον οὐδένα· ἐπεί γε οὗτος αὐτὸς ὁμολογεῖ ἀφελέσθαι τὸν ἄνδρα. Ὁ δ᾽ ἀφαιρεθεὶς εἶπεν, [f] Ἐγὼ, ὦ Κλέανδρε, εἰ καὶ οἴει με ἀδικοῦντά τι ἄγεσθαι, οὔτ᾽ ἔπαιον οὐδένα, οὔτ᾽ [g] ἔβαλλον· ἀλλ᾽ εἶπον ὅτι δημόσια εἴη τὰ πρόβατα· [h] ἦν γὰρ τῶν στρατιωτῶν δόγμα, εἴτις, ὁπότε ἡ στρατιὰ ἐξίοι, ἰδίᾳ ληΐζοιτο, δημόσια εἶναι τὰ ληφθέντα. Ταῦτ᾽ εἶπον· καὶ [i] ἐκ τούτου με λαβὼν οὗτος ἦγεν· ἵνα μὴ φθέγγοιτο μηδεὶς, ἀλλ᾽ [k] αὐτὸς λαβὼν τὸ μέρος, διασώσειε τοῖς λησταῖς [l] πα-

pus, vim ei inferendam esse, sed judicio *de eo* facto, (quemadmodum jam vos etiam *fieri* postulatis) pœnam *eidem* irrogandam. *Vos* quidem jam discedite, hoc homine relicto; et cùm ego denuntiavero, ad judicium adestote. Neque verò vel exercitum, vel alium quenquam accuso, quando hic ipse quidem fatetur se hominem eripuisse. Is autem, qui ereptus fuerat, inquit, Ego, Cleander, etsi me quid iniquè patrantem abductum fuisse putas, neque percussi quenquam, neque *lapidibus* petii: at pecora *tantùm* esse publica dixi: nam decretum militum *sic conceptum* fuerat ut, si quis, cùm exercitus exiret, seorsum *à cæteris* prædaretur, publica essent quæ caperentur. Hæc dixi; atque ibi tum me prehensum duxit ille; ut nè quis *de ipso quid* enuntiaret, verum

a Παμπόνηρος] In lexicis exstat sine auctore. Eadem est ratio τοῦ παγχάλεπος, quo usus est Noster p. 300. ubi vide n. f.

b Βίαν χρῆναι &c.] Sic MS. Eton. *Stephanus* in quibusdam vet. cod. legi adnotavit, βίᾳ χρῆναι πάσχειν αὐτόν· unde scribendum forsan conjicit, βίαιᾳ χρῆναι &c. Editiones pleræque exhibent, δίκαια πάσχειν αὐτόν pro quibus scripsisse Xenophontem non dubitat *Leunclav.* δεῖν βίαια πάσχειν αὐτόν· quorum interpretatio sive scholion, ex ejusdem viri docti mente, est lectio recepta. *Muretus* legit βίαια χρῆναι &c. Quam sequi malis scripturam, optio, lector, sit tua.

c (Ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν ἀξιοῦτε) τῆς &c.] Sic mihi distinguendus videtur et legendus hic locus. Edit. vet. dant — ἀλλὰ κριθέντα ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν, ἀξιοῦται τῆς δίκης λαχεῖν. mendosè scribitur vox ultima pro — λαχεῖν. Edit. *Stephan.* ἀλλὰ κριθέντα (ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν) ἀξιοῦται τῆς δίκης τυχεῖν: at pro ἀξιοῦται scribendum tandem censuit *Stephanus* ἀξιοῦσθαι. *Leunclav.* exhibet -- ἀλλὰ κριθέντα, ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν, ἀξιοῦται τῆς δίκης τυχεῖν.

d Νῦν μὲν οὖν &c.] De mutatâ orationis formâ vide p. 330. n. a.

e Οὔτε ἄλλον &c.] Sic MS. Eton. additâ etiam ἔτι post οὐδένα, et editiones vet. In *Stephan.* et *Leunclav.* scribitur οὔτε ἄλλον οὐδένα, &c. Noster suprà p. 412. similiter dixit -- μήτε ὑμῶν ἄλλον μηδένα.

f Ἐγὼ, ὦ Κλέανδρε, εἰ &c.] Sic rectè *Steph.* et *Leunclav.* In MSto Eton. edit. *Flor.* aliisque vet. legitur, Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες, εἰ καὶ οἴει &c. omnino malé; non enim οἴει dicendum erat, si plures adpellâsset, sed οἴεσθε.

g Ἔβαλλον] Adi p. 409. n. c.

h Ἦν γὰρ τῶν &c.] Vide p. 408. n. b.

i Ἐκ τούτου] Consule p. 379. n. c.

k Αὐτὸς λαβὼν τὸ μέρος, &c.] Confer cum his quæ reperiuntur suprà p. 409.

l Παρὰ τὴν ῥήτραν] Etymol. m. Ῥήτρα,

ρὰ τὴν ῥήτραν τὰ χρήματα· Πρὸς ταῦτα ὁ Κλέανδρος εἶπεν, [a] Ἐπεὶ τοίνυν τοιοῦτος εἶ, [b] κατάμενε, ἵνα καὶ περὶ σοῦ βουλευσώμεθα.

Ἐκ τούτου [c] οἱ μὲν ἀμφὶ Κλέανδρον ἠρίστων· τὴν δὲ στρατιὰν συνῆγε Ξενοφῶν, καὶ συνεβούλευε πέμψαι [d] ἄνδρας πρὸς Κλέανδρον, [e] παραιτησομένους περὶ τῶν ἀνδρῶν. Ἐκ τούτου ἔδοξεν [f] αὐτοῖς, πέμψαντας στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς καὶ [g] Δρακόντιον τὸν Σπαρτιάτην, καὶ τῶν ἄλλων οἳ ἐδόκουν ἐπιτήδειοι εἶναι, δεῖσθαι Κλεάνδρου κατὰ πάντα τρόπον ἀφεῖναι τὼ ἄνδρε. Ἐλθὼν οὖν Ξενοφῶν λέγει, “Ἔχεις μὲν, ὦ Κλέανδρε, τοὺς ἄνδρας· καὶ ἡ στρατιά σοι ἐφεῖτο ὅ, τι ἐβούλου ποιῆσαι καὶ περὶ τούτων, καὶ περὶ ἑαυτῶν ἁπάντων. Νῦν δέ σε αἰτοῦνται καὶ δέονται, δοῦναι σφίσι τὼ ἄνδρε, καὶ μὴ κατακαίνειν· πολλὰ γὰρ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ περὶ τὴν στρατιὰν ἐμοχθησάτην. Ταῦτα δὲ σοῦ τυχόντες, ὑπισχνοῦνταί σοι ἀντὶ τούτων, ἐὰν βούλῃ ἡγεῖσθαι αὐτῶν, καὶ ἐὰν οἱ θεοὶ ἵλεῳ ὦσιν, ἐπι-

ipse partem nactus, contra pactum bona prædatoribus conservaret. Ad hæc Cleander, Quando verò talis es, *hîc* maneto, ut de te quoque deliberemus.

Secundùm hæc Cleander cum suis prandium sumebat: Xenophon autem exercitum congregabat, atque id consilii dedit, ut ad Cleandrum quosdam mitterent, qui pro viris *deditis* deprecarentur. Tum visum est ipsis ut, missis ducibus et cohortium præfectis et Dracontio Spartiate, et ex aliis *quibusdam*, qui viderentur esse idonei, Cleandrum omni ratione rogarent, ut viros *illos* dimitteret. *Ad eum* igitur cum venisset Xenophon orationem *hanc* habuit, “Habes, Cleander, viros, *quos volebas;* exercitúsque *adeò* tibi permisit, ut quidquid tibi visum fuerit, tum de his, tum de ipsis universis statueres. Nunc abs te petunt rogántque ut ipsis viros dones, néve *eos* interficias: nam superiori tempore multos pro exercitu labores exanclârunt. Hæc autem si abs te impetrent, pro his tibi pollicentur, si dux ipsorum esse

συνθήκη, ὁμολογία. *Hesych.* Ῥῆτραι, συνθῆκαι διὰ λόγων — Ῥήτρας, συνθήκας. *Phavor.* Ῥήτρη ἐστὶ συμφωνία καὶ συνθήκη ἐπί τισι ῥητοῖς, ὅ ἐστιν ὡρισμένοις. Adde K. Π. p. 90. n. 1. Edit. Oxon. 1727. et *Suid.* in v. Ῥῆτραι.

a Ἐπεὶ τοίνυν τοιοῦτος] MS. Eton. edit. *Flor. Leunclav.* aliæque vet. repræsentant, ἐπεὶ τοίνυν τοιὸς *&c.* quam lectionem in loco vertendo sequutus est *Amas.* Rectiùs *Steph.* ex vet. cod. reposuit τοιοῦτος.

b Κατάμενε,] Respice p. 408. n. a.

c Οἱ μὲν ἀμφὶ &c.] Vide p. 387. n. c.

d Ἄνδρας] Adi p. 402. n. b.

e Παραιτησομένους] *Thom. Mag.* Παραιτοῦμαι, τὸ συγγνώμην αἰτῶ, καὶ τὸ ἀπολογοῦμαι. *Aristid.* ἐν τῷ Ὑπὲρ τῶν τεττάρων ineunte, Παραιτεῖσθαι μὲν οὖν οὐδ' ὅτι δεῖ περὶ τῶν αὐτῶν &c. T. 2. edit. Oxon. p. 116.

f Αὐτοῖς, πέμψαντας] Vide p. 298. n. f.

g Δρακόντιον] De quo vide sis p. 285.

" δείξειν σοι καὶ ὡς κόσμιοί εἰσι, καὶ ὡς ἱκανοὶ τῷ ἄρχοντι " πειθόμενοι τοὺς πολεμίους σὺν τοῖς θεοῖς μὴ φοβεῖσθαι. " Δέονται δέ σου καὶ τοῦτο, παραγενόμενον καὶ [a] ἄρξαντα " αὐτῶν, πεῖραν λαβεῖν καὶ Δεξίππου καὶ σφῶν καὶ τῶν " ἄλλων, [b] οἷος ἕκαστός ἐστι, καὶ τὴν ἀξίαν ἑκάστοις νεῖ- " μαι." Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλέανδρος, " [c] Ἀλλὰ ναὶ " μὰ τὼ Σιὼ, ἔφη, [d] ταχύ τοι ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. Καὶ " τώ τε ἄνδρε ὑμῖν δίδωμι, καὶ αὐτὸς παρέσομαι· καὶ ἐὰν " οἱ θεοὶ [e] παραδιδῶσί τι, ἐξηγήσομαι εἰς τὴν Ἑλλάδα. " Καὶ πολὺ οἱ λόγοι οὗτοι ἀντίοι εἰσὶν, ἢ οὓς ἐγὼ περὶ ὑμῶν " ἐνίων ἤκουον, ὡς τὸ στράτευμα [f] ἀφιστᾶτε ἀπὸ Λακεδαι- " μονίων."

Ἐκ τούτου οἱ μὲν, ἐπαινοῦντες, ἀπῆλθον ἔχοντες τὼ ἄν-

" velis, ac dii fuerint propitii, se tibi declaraturos et quàm modesti sint, et " quàm idonei qui, *suo* cùm imperatori pareant, hostes diis juvantibus non me- " tuant. Hoc etiam te rogant, ut, *eò* profectus atque in ipsos imperio potitus, " tam de Dexippo quàm de ipsis aliísque periculum facias, qualis quisque sit, " atque justam singulis mercedem tribuas." Hæc cùm audîsset Cleander, " At per Dioscuros, inquit, sine morâ vobis respondebo; atque adeò tum vi- " ros *hosce* vobis dono, tum ipse adero; et si quid dii concesserint, dux *vo- " bis* in Græciam ero. Ac longè *sanè* sermones hi contrarii sunt illis, quos " ex quibusdam de vobis audivi, vos exercitum scilicet ad defectionem à La- " cedæmoniis impellere."

Hìc illi *qui ad Cleandrum missi fuerant*, collaudato *eo*, cum viris illis disces-

a Ἄρξαντα αὐτῶν,] In MSto Eton. et edit. vet. exstat — ἑαυτῶν, in *Steph.* αὐτῶν.

b Οἷος ἕκαστός ἐστι, καὶ τὴν &c.] Locum sic distinctum, scriptum expositúmque exhiberè visum est. In MSto Eton. et edit. vet. ità se habet — ὡς ἕκαστός ἐστι, καὶ τὴν ἀξίαν ἑκάστοις εἶναι. omninò mendosè. Cæterùm, *Leunclav.* sic vertit, *quàm ipsorum quilibet suum cuique tribuere possit:* rectiùs, ut mihi quidem videtur, utut liberiùs, *Amas.* in hunc modum, *quâ quisque fide ac virtute sit, atque ut pro merito cuique suo honorem habeas.* Similiter Noster adhibuit ἀξίαν K. Π. p. 238. Edit. Oxon. 1727. ἐπειδὰν παρ' ὧν προσήκει πύθωμαι, τότε τὴν ἀξίαν ἑκάστῳ — πειράσομαι ἀποδόναι.

c Ἀλλὰ ναὶ μὰ &c.] MS. Eton. dat Ἀλλὰ ναὶ τὼ Σιὼ, *&c.* nec malè. Edit. vet. Ἀλλὰ ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, &c. *Leunclav.* Ἀλλὰ καὶ μὰ τὼ Σιὼ, *&c.* minùs rectè. Receptam lectionem exhibet edit. *Steph.* Cæterùm, hâc usi formulâ, jurare solebant Lacedæmonii. *Aristoph.* Εἰρ. v. 213. Ναὶ τὼ Σιὼ, *&c.* Schol. Οὕτω τοὺς Διοσκούρους οἱ Λακεδαιμόνιοι Σιοὺς ἔλεγον. Similiter Idem ad Λυσιστρ. v. 81. Hinc sua *Phavor.* ad v. Σιώ. Apud Nostrum etiam Pasimachus Laco *Hist.* Gr. l. 4. ferè medio: Ναὶ τὼ Σιὼ, &c. Porrò, in istiusmodi jurisjurandi formulis ναὶ et μὰ simul sæpè reperiri notissimum est.

d Ταχύ τοι] Vide p. 405. n. a.

e Παραδιδῶσί τι,] *Scil.* lætum aliquod prosperúmque portenderint.

f Ἀφιστᾶτε] Sic MS. Eton. edit. *Flor. Steph. Leunclav.* aliæque. Legitur etiam ἀφίστατο: et pro καὶ πολὺ οἱ &c. paulò antè, in MSto illo et edit. vet. καὶ πολλοὶ οἱ &c. Perperam.

δρε· Κλέανδρος δὲ [a] ἐθύετο ἐπὶ τῇ πορείᾳ, καὶ συνῆν Ξενοφῶντι φιλικῶς, καὶ ξενίαν συνεβάλοντο. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἑώρα αὐτοὺς τὸ παραγγελλόμενον εὐτάκτως ποιοῦντας, καὶ [b] μᾶλλον ἐπεθύμει ἡγεμὼν εἶναι αὐτῶν. Ἐπεὶ μέντοι [c] θυομένῳ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερὰ, συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς εἶπεν, "Ἐμοὶ μὲν [d] οὐκ ἐθέλει γενέσθαι "τὰ ἱερὰ ἐξάγειν· ὑμεῖς μέντοι μὴ ἀθυμεῖτε τούτου ἕνεκα· "[e] ὑμῖν μὲν γὰρ, ὡς ἔοικε, δέδοται ἐκκομίσαι τοὺς ἄνδρας· "[f] ἀλλὰ πορεύεσθε. Ἡμεῖς δὲ ὑμᾶς, ἐπειδὰν ἐκεῖσε ἥκητε, "δεξόμεθα ὡς ἂν δυνώμεθα κάλλιστα."

Ἐκ τούτου ἔδοξε τοῖς στρατιώταις δοῦναι αὐτῷ τὰ δημόσια πρόβατα. Ὁ δὲ, δεξάμενος, πάλιν αὐτοῖς ἀπέδωκε· καὶ αὐτὸς μὲν ἀπέπλει. Οἱ δὲ στρατιῶται, διαθέμενοι τὸν σῖτον, ὃν ἦσαν συγκεκομισμένοι, καὶ τἄλλα, ἃ εἰλήφεσαν, ἐξεπορεύοντο [g] διὰ τῶν Βιθυνῶν. [h] Ἐπεὶ δὲ οὐδενὶ ἐνετύγχανον, πορευόμενοι τὴν ὀρθὴν ὁδὸν, ὥστ' ἔχοντές τι εἰς τὴν [i] φιλίαν διεξελθεῖν, ἔδοξεν αὐτοῖς [k] τοὔμπαλιν ὑποστρέψαν-

serunt: at Cleander exta de itinere consulebat, et Xenophonte amanter utebatur, atque inter se amicitiam hospitalem instituebant. Cùm verò eos etiam videret compositè imperatum facere, magis etiam dux eorum esse cupiebat. Verùm ubi, eo triduum rem sacram faciente, læta non erant exta, convocatis ducibus *hæc* verba fecit, "Mihi læti quid offerre nolunt exta de "*copiis* educendis *ea consulenti:* vos verò nè sitis idcircò demissis animis; "nam vobis, utì videtur, concessum est ut viros hos exportetis: quin igitur "pergite. Nos autem, posteaquam eò veneritis, quàm potuerimus honestis"simè vos excipiemus."

Tum militibus visum est ut pecora ei publica donarent. Ille, cùm *ea* accepisset, rursus iis reddidit; ac ipse quidem indè solvit. Et milites, distributo frumento, quod comportârant, aliísque rebus, quas ceperant, per Bithynos proficisci cœperunt. Cùm autem, rectâ incedentes viâ, nihil offenderent, ut aliquâ cum prædâ in *regionem* amicam transirent, visum est ipsis ut versis

a Ἐθύετο ἐπὶ τῇ &c.] Vide p. 390. n. l. p. 394. n. d.

b Μᾶλλον ἐπεθύμει &c.] MS. Eton. *μᾶλλον ἔτι ἐπεθύμει ἡγεμὼν γενέσθαι αὐτῶν.*

c Θυομένῳ αὐτῷ &c.] Adi p. 393. n. o.

d Οὐκ ἐθέλει γενέσθαι &c.] Vide p. 393. n. i. et cum ἐξάγειν intellige εἰς τό.

e Ὑμῖν — δέδοται] Plenè scripseris, *ὑμῖν — ἀπὸ τῶν θεῶν — δέδοται* &c. Sic Noster *Hist. Gr.* l. 7. sub init. *ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν δέδοται ὑμῖν εὐτυχεῖν* &c. Confer Matth. XIII. 11. ubi ad Hebraïcum loquendi genus perperam confugit *Grotius*. Adde p. 413. n. a.

f Ἀλλὰ πορεύεσθε.] Adi p. 404. n. k.

g Διὰ τῶν Βιθυνῶν.] Vide p. 276. n. m.

h Ἐπεὶ δὲ οὐδενὶ &c.] Quæ *Steph.* ad *Amas.* sic exponit, *Cùm nulla illis præda in eo itinere occurreret, quam in amicorum fines divertentes, secum asportare possent.*

i Φιλίαν] Vide p. 278. n. d.

k Τοὔμπαλιν] Adi p. 344. n. d.

τας ἐλθεῖν μίαν ἡμέραν καὶ νύκτα. Τοῦτο δὲ ποιήσαντες, ἔλαβον πολλὰ καὶ ἀνδράποδα καὶ πρόβατα· καὶ ἀφίκοντο [a] ἑκταῖοι εἰς Χρυσόπολιν [b] τῆς Χαλκηδονίας· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ἡμέρας ἑπτὰ, τὰ λάφυρα πωλοῦντες.

retro pedibus diem unam ac noctem iter facerent. Hoc cùm fecissent, multa tum mancipia tum pecora ceperunt: atque die sexto Chrysopolin Chalcedoniæ *oppidum* pervenerunt; ibíque dies septem manserunt, cùm spolia *intereà* venderent.

a Ἑκταῖοι] Respice p. 391. n. a. b Τῆς Χαλκηδονίας] Consule p. 102. n. e.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ἈΝΑΒΑΣΕΩΣ Ζ′.

[a] ὍΣΑ μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ Κύρου ἔπραξαν οἱ Ἕλληνες μέχρι τῆς μάχης, καὶ ὅσα, ἐπεὶ Κῦρος ἐτελεύτησεν, ἐν τῇ πορείᾳ, μέχρις εἰς τὸν Πόντον ἀφίκοντο, καὶ ὅσα ἐκ τοῦ Πόντου [b] πεζοὶ ἐξιόντες [c] καὶ πλέοντες ἐποίησαν, μέχρις [d] ἔξω τοῦ στόματος ἐγένοντο ἐν Χρυσοπόλει τῆς Ἀσίας, πάντα ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται.

Ἐκ τούτου δὲ Φαρνάβαζος, [e] φοβούμενος τὸ στράτευμα μὴ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν στρατεύηται, [f] πέμψας [g] πρὸς Ἀναξίβιον τὸν ναύαρχον, (ὁ δὲ ἔτυχεν ἐν Βυζαντίῳ ὢν) ἐδεῖτο διαβιβάσαι τὸ στράτευμα ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ ὑπισχνεῖτο

QUÆCUNQUE in expeditione cum Cyro *superiorem in Asiam susceptâ* ad pugnam usque gesserint Græci, et quæ, posteaquam occubuisset Cyrus, in itinere, donec in Pontum pervenirent, quæque è Ponto pedibus egressi et navigatione usi fecerint, donec extra *Ponti* ostium in *oppidum* Asiæ Chrysopolin venerunt, *ea quidem* superiore commentario exposita sunt omnia.

Post hæc Pharnabazus, cùm metueret nè *Græcorum* exercitus in ditionem suam bellum inferret, missis ad Anaxibium navarchum (is *autem* Byzantii *tum* fortè erat) legatis, rogabat ut exercitum ex Asiâ trajiceret, atque *adeò* polli-

a Ὅσα μὲν δὴ &c.] Confer p. 289. n. a.

b Πεζοὶ] Inspice p. 392. n. e. In MSto Eton. legitur πεζῇ.

c Καὶ πλέοντες &c.] MS. Eton. καὶ ἐκπλέοντες ἐποίουν, &c. Quidam etiam editi vet. exhibent ἐποίουν.

d Ἔξω τοῦ στόματος] Confer p. 224. n. d.

e Φοβούμενος τὸ &c.] Refer tuis oculos ad p. 349. n. e. Porrò, pro ἀρχὴν MS. Eton. repræsentat χώραν.

f Πέμψας] Inspice p. 408. n. e.

g Πρὸς Ἀναξίβιον] De quo vide p. 290.

πάντα ποιήσειν αὐτῷ, ὅσα δέοι. Καὶ Ἀναξίβιος μετεπέμψατο τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς τῶν στρατιωτῶν εἰς Βυζάντιον· καὶ ὑπισχνεῖτο, εἰ διαβαῖεν, μισθοφορὰν ἔσεσθαι τοῖς στρατιώταις. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι ἔφασαν [a] βουλευσάμενοι ἀπαγγελεῖν· Ξενοφῶν δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ἀπαλλάξοιτο ἤδη ἀπὸ τῆς στρατιᾶς καὶ βούλοιτο ἀποπλεῖν. Ὁ δὲ Ἀναξίβιος ἐκέλευσεν αὐτὸν [b] συνδιαβάντα, ἔπειτα οὕτως ἀπαλλάττεσθαι. Ἔφη οὖν ταῦτα ποιήσειν.

Σεύθης δὲ ὁ Θρᾷξ πέμπει [c] Μηδοσάδην, καὶ κελεύει Ξενοφῶντα συμπροθυμεῖσθαι ὅπως διαβῇ τὸ στράτευμα, καὶ ἔφη αὐτῷ ταῦτα συμπροθυμηθέντι οὐ μεταμελήσειν. Ὁ δ' εἶπεν, [d] Ἀλλὰ τὸ μὲν στράτευμα διαβήσεται· τούτου ἕνεκα μηδὲν [e] τελείτω μήτε ἐμοὶ, μήτε ἄλλῳ μηδενί· Ἐπειδὰν δὲ διαβῇ, ἐγὼ μὲν ἀπαλλάξομαι· πρὸς δὲ τοὺς διαμένοντας καὶ [f] ἐπικαιρίους ὄντας [g] προςφερέσθω, ὡς ἂν αὐτῷ δοκῇ.

cebatur ei se facturum omnia, quæcunque *fieri* oporteret. Et Anaxibius duces militúmque in cohortes distributorum præfectos *ad se* Byzantium arcessivit; ac pollicitus est, si trajicerent, militibus *datum* fore stipendium. Et alii quidem se deliberatione *de re* habitâ *quid tandem statuerint ei* renuntiaturos aiebant; at Xenophon ei dixit ab exercitu se jam discessurum velléque *adeò indè* solvere. Anaxibius autem eum hortatus est ut unà *cum exercitu* trajectus sic deinde demum *ab eo* discederet. Itaque se facturum hæc aiebat.

Cæterùm *intereà* Seuthes Thrax Medosadem mittit, Xenophontémque *per eum* hortatur id operam studiosè unà *cum ipso* daret, ut exercitus trajiceret; aiebátque minimè futurum ut eum *facti* pœniteat, in id si alacri animo unà *cum ipso* incubuerit. Exercitus utique, aiebat *Xenophon*, trajiciet: nec hujus *rei* causâ quidquam vel mihi, vel alii cuiquam pendat *necesse est*. Verùm quamprimùm trajecerit, equidem discedam: erga eos autem, qui *apud exercitum* manebunt et rebus conficiendis erunt idonei, *sic* se gerat, ut ipsi visum fuerit.

a Βουλευσάμενοι ἀπαγγελεῖν·] Sic rectè cum *Stephano* legitur. MS. Eton. et edit. quædam vet. dant βουλευόμενοι ἀπαγγέλλειν: in *Leunclav.* etiam reperitur ἀπαγγέλλειν. Cæterùm, observante *Steph.* cum ἔφασαν jungitur ἀπαγγελεῖν, perinde ac si diceretur ἔφασαν ἀπαγγελεῖν μετὰ τὸ βουλεύσασθαι.

b Συνδιαβάντα,] In lexicis deest.

c Μηδοσάδην,] Scribitur et Δημοσάδην.

d Ἀλλὰ τὸ μὲν &c.] Sic rectè *Steph.* et *Leunclav.* In MS. Eton. et vet. quibusdam edit. pessimè scribitur Ἀλλὰ τὸ μὲν στράτευμα οὐ διαβήσεται. *Muretus* legit Ἀλλὰ τὸ μὲν στράτευμα μου διαβήσεται. Et *Steph.* quidem στράτευμα μου detortum fuisse suspicatus est.

e Τελείτω] Vide p. 189. n. a.

f Ἐπικαιρίους] Vide K. Π. p. 322. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

g Προςφερέσθω,] Vide p. 328. n. c.

Ἐκ τούτου διαβαίνουσι πάντες εἰς Βυζάντιον οἱ στρατιῶται· καὶ μισθὸν μὲν οὐκ ἐδίδου ὁ Ἀναξίβιος· [a] ἐκήρυξε δὲ, λαβόντας τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκεύη τοὺς στρατιώτας ἐξιέναι, ὡς ἀποπέμψων τε ἅμα [b] καὶ ἀριθμὸν ποιήσων. Ἐνταῦθα οἱ στρατιῶται ἤχθοντο ὅτι οὐκ εἶχον ἀργύριον ἐπισιτίζεσθαι εἰς τὴν πορείαν, καὶ ὀκνηρῶς συνεσκευάζοντο.

Καὶ ὁ Ξενοφῶν Κλεάνδρῳ [c] τῷ ἁρμοστῇ ξένος γεγενημένος, προςελθὼν ἠσπάζετο αὐτὸν, ὡς ἀποπλευσόμενος ἤδη. Ὁ δ' αὐτῷ λέγει. Μὴ ποιήσῃς ταῦτα· [d] εἰ δὲ μὴ, ἔφη, αἰτίαν ἕξεις· ἐπεὶ καὶ νῦν τινὲς ἤδη σὲ αἰτιῶνται, ὅτι οὐ ταχὺ ἐξέρπει τὸ στράτευμα. Ὁ δ' εἶπεν, Ἀλλ' αἴτιος μὲν ἔγωγε οὐκ εἰμὶ τούτου, οἱ δὲ στρατιῶται αὐτοὶ [e] ἐπισιτισμοῦ δεόμενοι, καὶ οὐκ ἔχοντες, διὰ τοῦτο ἀθυμοῦσι [f] πρὸς τὴν ἔξοδον. [g] Ἀλλ' ὅμως, ἔφη, ἐγώ σοι συμβουλεύω ἐξελθεῖν μὲν ὡς πορευσόμενον· ἐπειδὰν δ' ἔξω γένηται τὸ στράτευμα, τότε ἀπαλλάττεσθαι. Ταῦτα τοίνυν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ἐλθόντες πρὸς Ἀναξίβιον διαπραξόμεθα οὕτως. Ἐλθόντες ἔλεγον ταῦτα.

Exin milites universi in Byzantium trajiciunt; et stipendium quidem iis non dabat Anaxibius: at præconis voce edixit, ut sumptis armis vasísque milites *oppido* excederent, quasi eos dimittere simul et numerum inire vellet. Hìc graviter ferebant milites se non habere pecuniam, quâ commeatum ad iter redimerent, atque adeò segniter vasa colligebant.

Ac Xenophon Cleandro *Byzantii* præfecto hospitio junctus, adiit eum et salutavit, quasi qui jam jam *indè* soluturus esset. At ille dicit ei, Nè feceris hoc: sin aliter, inquit, culpâ teneberis; cùm nunc etiam tibi jam culpæ dent nonnulli, quòd non celeritèr *sed ex oppido velut* rependo egreditur exercitus. Et *Xenophon*, At ego certè quidem, ait, ejus *rei* non sum auctor; verùm milites ipsi quòd commeatu egeant, nec *quidquam* habeant, idcircò segnibus sunt ad exeundum animis. At ego tamen, inquit *Cleander*, id tibi consilii do ut, quasi proficisci *cum iis* velis, *oppido* exeas: cúmque extra *id* fuerint, tum *demùm* discedas. Hæc ergo, ait Xenophon, ad Anaxibium profecti ità conficiamus. *Ad quem* cùm venissent exponebant ea. Hortatus autem est ille ut

a Ἐκήρυξε] Vide p. 396. n. b.

b Καὶ ἀριθμὸν ποιήσων.] Vide p. 304. n. g.

c Τῷ ἁρμοστῇ ξένος] Vide p. 411. n. b. Sub finem libri sexti pag. 418. dixerat de seipso Noster et Cleandro, καὶ ξενίαν συνεβάλοντο. Adi p. 93. n. e.

d Εἰ δὲ μὴ,] Vide p. 352. n. e.

e Ἐπισιτισμοῦ] *Hesych.* Ἐπισιτισμὸν, ἐφοδιασμόν.

f Πρὸς τὴν ἔξοδον.] Vide pag. 297. n. h.

g Ἀλλ' ὅμως, &c.] Ità edit. *Steph.* et *Leunclav.* In *Flor.* aliísque libris legitur Ἀλλ' ὁ μὲν ἔφη &c.

Ὁ δ᾽ ἐκέλευσεν οὕτω ποιεῖν, [a] καὶ τὴν ταχίστην ἐξιέναι συνεσκευασμένους· καὶ [b] προσανειπεῖν, ὃς ἂν μὴ παρῇ [c] εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ τὸν ἀριθμὸν, ὅτι [d] αὐτὸς αὑτὸν αἰτιάσεται. [e] Ἐντεῦθεν ἐξῄεσαν οἵ τε στρατηγοὶ πρῶτον, καὶ οἱ ἄλλοι. Καὶ ἤδη τε πάντες πλὴν ὀλίγων ἔξω ἦσαν, καὶ Ἐτεόνικος εἱστήκει παρὰ τὰς πύλας, ὡς, ὁπόταν ἔξω γένωνται πάντες, ἀποκλείσων τὰς πύλας, καὶ τὸν μοχλὸν ἐμβαλῶν.

Ὁ δὲ Ἀναξίβιος, συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς λοχαγοὺς, [f] ἔλεγε, Τὰ μὲν ἐπιτήδεια, ἔφη, λαμβάνετε ἐκ τῶν Θρᾳκίων κωμῶν· (εἰσὶ δὲ αὐτόθι πολλαὶ κριθαὶ καὶ πυροὶ, καὶ τἄλλα τὰ ἐπιτήδεια) λαβόντες δὲ πορεύεσθε εἰς τὴν Χεῤῥόνησον, ἐκεῖ δὲ Κυνίσκος ὑμῖν μισθοδοτήσει. Ἐπακούσαντες δέ τινες τῶν στρατιωτῶν ταῦτα, ἢ καὶ τῶν λοχαγῶν τις, [g] διαγγέλλει εἰς τὸ στράτευμα. Καὶ οἱ μὲν στρατηγοὶ ἐπυνθάνοντο περὶ τοῦ Σεύθου, πότερα πολέμιος εἴη ἢ φίλος· καὶ πότερα [h] διὰ τοῦ ἱεροῦ ὄρους δέοι πορεύεσθαι, ἢ κύκλῳ διὰ μέσης τῆς Θρᾴκης.

ità facerent, ac quamprimùm collectis vasis exirent *copiæ;* atque insuper denuntiandum curarent futurum, ut is qui recensui *agendo* numeróque ineundo non interfuerit, seipsum culpâ oneret. Mox deinde duces primùm exiêrunt, ac *posteà* cæteri. Jámque adeò omnes, præter paucos, extra oppidum erant, et Eteonicus ad portas stabat, ut, cùm egressi essent omnes, portas occluderet, ac pessulum obderet.

Anaxibius autem, convocatis ducibus et cohortium præfectis, Commeatus, inquit, è vicis Thraciis sumite; (est ibi utique multum hordei triticíque, et aliæ res necessariæ) *quos* cùm sumpseritis in Cherronesum pergite, atque illic Cyniscus stipendium vobis numerabit. Hæc cùm fortè audîssent militum nonnulli, vel è cohortium etiam præfectis aliquis ad exercitum effert. Et duces quidem de Seuthe percontabantur, utrùm hostis esset an amicus: ac utrùm iter per montem sacrum sit faciendum, an circulatim per mediam Thraciam.

a Καὶ τὴν ταχίστην] Vide p. 238. n. b.

b Προσανειπεῖν,] In lexicis non comparet.

c Εἰς τὴν ἐξέτασιν] Vide p. 304. n. g.

d Αὐτὸς αὑτὸν &c.] Sic *Steph.* et *Leunclav.* In edit. vet. scribitur αὐτὸς αὐτον &c.

e Ἐντεῦθεν] Vide p. 407. n. b.

f Ἔλεγε, Τὰ μὲν — ἔφη,] Vide p. 374. n. d.

g Διαγγέλλει εἰς &c.] Eadem est loquendi ratio, quæ reperitur Joh. VIII. 26. — ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. Frustrà itaque fuit Cl. *Millius* Prolegom. N. Test. pag. 21. cùm hanc quoque phrasin Solœcismis suis adnumeravit.

h Διὰ τοῦ ἱεροῦ &c.] *Scholiast.* ad *Apollon. Rhod.* Argon. lib. 2. v. 1017. adnotatis de monte sacro, cujus meminit Noster p. 274. addit, ἔστι καὶ ἄλλο ἱερὸν ὄρος Θρᾴκης.

[a] Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα διελέγοντο, [b] οἵ γε στρατιῶται ἀναρπάσαντες τὰ ὅπλα [c] θέουσι δρόμῳ πρὸς τὰς πύλας, ὡς πάλιν [d] πρὸς τὸ τεῖχος εἰσιόντες. Ὁ δὲ Ἐτεόνικος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ὡς εἶδον προσθέοντας τοὺς ὁπλίτας, συγκλείουσι τὰς πύλας, καὶ τὸν μοχλὸν ἐμβάλλουσιν. Οἱ δὲ στρατιῶται ἔκοπτον τὰς πύλας, καὶ ἔλεγον ὅτι ἀδικώτατα πάσχοιεν ἐκβαλλόμενοι εἰς τοὺς πολεμίους· καὶ κατασχίσειν τὰς πύλας ἔφασαν, εἰ μὴ ἑκόντες ἀνοίξουσιν. Ἄλλοι δ' [e] αὐτῶν ἔθεον παρὰ τὴν θάλατταν, καὶ [f] παρὰ τὴν χηλὴν τοῦ τείχους [g] ὑπερβάλλουσιν εἰς τὴν πόλιν· ἄλλοι δ' οἳ ἐτύγχανον [h] ἔνδον ὄντες τῶν στρατιωτῶν, ὡς ὁρῶσι τὰ ἐπὶ ταῖς πύλαις πράγματα, διακόψαντες ταῖς ἀξίναις τὰ κλεῖθρα, ἀναπεταννύουσι τὰς πύλας· οἱ δ' εἰσπίπτουσιν.

Ὁ δὲ Ξενοφῶν, ὡς εἶδε τὰ γιγνόμενα, δείσας μὴ ἐφ' ἁρπαγὴν τράποιτο τὸ στράτευμα, καὶ ἀνήκεστα κακὰ γένοιτο τῇ πόλει, καὶ αὐτῷ, καὶ τοῖς στρατιώταις, ἔθει, καὶ συνεισπίπτει εἴσω τῶν πυλῶν σὺν τῷ ὄχλῳ. Οἱ δὲ Βυζάντιοι, ὡς εἶδον τὸ στράτευμα βίᾳ εἰσπῖπτον, φεύγουσιν ἐκ τῆς

Dum illi de his inter se colloquebantur, milites correptis armis cursu ad *oppidi* portas tendunt, quasi rursùs intrà muros ingredi vellent. At Eteonicus et qui cum eo *erant*, ut adcurrentes viderunt gravis armaturæ milites, portas occludunt, ac pessulum obdunt. Milites autem portas pulsabant, séque gravissimâ aiebant injuriâ adfici, qui hostibus objicerentur; ac diffissuros se portas aiebant, nisi *eas* sponte suâ aperirent. Ex iis verò alii ad mare currebant, et juxta muri chelen in urbem evadunt: alii de militibus qui intus fortè erant, ut quid ad portas ageretur viderunt, asciis ubi claustra perscidissent, portas patefaciunt: illíque *adeò* irrumpunt.

Xenophon, cùm quid accideret videret, veritus nè ad *urbis* direptionem se converteret exercitus, atque *indè* mala gravissima in urbem, et sese, et milites *ipsos* redundarent, currebat *ipse*, et cum turbâ intrà portas unà irruit. At Byzantii, ut vi exercitum *in urbem* irruere viderunt, de foro in naves alii, alii

a Ἐν ᾧ] Adi p. 295. n. b.

b Οἵ γε &c.] Sic legendum conjecit *Steph*. Vulgò, οἵτε &c.

c Θέουσι δρόμῳ] Vide p. 67. n. d.

d Πρὸς τὸ τεῖχος] MS. Eton. εἰς τὸ τεῖχος &c.

e Αὐτῶν] In MSto Eton. deest.

f Παρὰ τὴν χηλὴν] *Schol.* ad *Thucyd.* l. 1. c. 63. Χηλὴ, inquit, καλεῖται οἱ ἔμπροσθεν τοῦ πρὸς θάλασσαν τείχους προβεβλημένοι λίθοι, διὰ τὴν τῶν κυμάτων βίαν, μὴ τὸ τεῖχος βλάπτοιτο· εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἐοικέναι χηλῇ βοός. Sic et *Suid.* ad v. Adde *J. Poll.* l. 1. segm. 102. n. 22.

g Ὑπερβάλλουσιν] MS. Eton. dat. ὑπερβαίνουσιν, ex interpretamento. Vide p. 215. n. e.

h Ἔνδον] Vide p. 254. n.

ἀγορᾶς, οἱ μὲν εἰς τὰ πλοῖα, οἱ δὲ οἴκαδε· ὅσοι δὲ ἔνδον ἐτύγχανον ὄντες, ἔξω· οἱ δὲ καθεῖλκον [a] τὰς τριήρεις, ὡς ἐν ταῖς τριήρεσι σώζοιντο· πάντες δὲ ᾤοντο ἀπολωλέναι, ὡς ἑαλωκυίας τῆς πόλεως. Ὁ δὲ Ἐτεόνικος εἰς τὴν [b] ἄκραν ἀποφεύγει. Ὁ δὲ Ἀναξίβιος καταδραμὼν ἐπὶ τὴν θάλατταν, ἐν ἁλιευτικῷ πλοίῳ περιέπλει εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ εὐθὺς μεταπέμπεται ἐκ Χαλκηδόνος φρουρούς· οὐ γὰρ [c] ἱκανοὶ ἐδόκουν εἶναι οἱ ἐν τῇ ἀκροπόλει σχεῖν τοὺς ἄνδρας.

Οἱ δὲ στρατιῶται ὡς εἶδον τὸν Ξενοφῶντα, προσπίπτουσιν αὐτῷ πολλοὶ, καὶ λέγουσι, Νῦν [d] σοι ἔξεστιν, ὦ Ξενοφῶν, ἀνδρὶ γενέσθαι. [e] Ἔχεις πόλιν, ἔχεις τριήρεις, ἔχεις χρήματα, ἔχεις ἄνδρας τοσούτους. Νῦν, εἰ βούλοιο, σύ τε ἡμᾶς ὀνήσαις, καὶ ἡμεῖς σὲ [f] μέγαν ποιήσαιμεν. Ὁ δὲ ἀπεκρί-

domum fugiunt; ac quotquot intus erant, foras *exeunt:* alii triremes deducebant, ut in triremibus incolumes evaderent: omnes periisse se putabant, tanquam si urbs capta esset. In arcem autem fugit Eteonicus. Et Anaxibius ad mare cùm decurrisset, navigio piscatorio in urbis arcem circumvehebatur, ac statim è Chalcedone præsidiarios *milites* arcessit: neque enim ii, qui erant in arce, virorum *istorum* impetum sustinere posse videbantur.

At milites ubi Xenophontem viderunt, frequentes ad eum adcurrunt, atque *ità* adloquuntur, Nunc tibi licet, Xenophon, virum te præbere. Urbem habes, habes triremes, habes pecuniam, tot viros habes. Nunc, si volueris, et tu nobis utilitatem adferre poteris, et nos te magnum efficere. Respondit ille,

a Τὰς τριήρεις, ὡς ἐν ταῖς &c.] Similiter paulò suprà p. 424. καὶ Ἐτεόνικος εἱστήκει παρὰ τὰς πύλας, ὡς — ἀποκλείσων τὰς πύλας, &c. Apud Latinos usitata est eadem loquendi ratio. Vide sis *Sanct.* Min. l. 2. c. 9.

b Ἄκραν — ἀκρόπολιν,] Prior vox ab *Amasæo* redditur *promontorium*, posterior, *arcem*. Utramque voce *arcem* rectiùs, opinor, *Leunclav.* expressit. *Hesych.* Ἄκρα, ἀκρόπολις. *Tho. Magist.* Οὐ μόνον ἄκρα πόλις ἡ ἀκρόπολις, ἀλλὰ καὶ ἄκρα μόνον. *Phavorin.* Ἄκρα, ἀκρόπολις. Ἄκρα πόλις ἀντὶ τοῦ ἀκρόπολις λέγομεν, καὶ ἄκρα μόνον. Eadem itidem loca Noster verbis diversis designavit suprà p. 321. ubi vide n. a.

c Ἱκανοὶ] Vide p. 411. n. a.

d Σοὶ ἔξεστιν, — ἀνδρὶ γενέσθαι.] Eâdem constructione usus est Noster p. 170. ὡς ἀγαθοῖς τι ὑμῖν προσήκει εἶναι. Et *Plato* de Repub. l. 2. haud ità longè ab init. καὶ αὐτῷ (Gygi) οὕτω συμβαίνειν, στρέφοντι μὲν εἴσω τὴν σφενδόνην, ἀδήλῳ γίγνεσθαι· ἔξω δὲ, δήλῳ. *Aristot.* etiam Ethic. Nicom. l. 3. c. 7. ἐφ' ἡμῖν ἔσται τὸ ἐπιεικέσι καὶ φαύλοις εἶναι. Et *Ælian.* H. V. l. 9. c. 9. Ἔμελλε δὲ αὐτῷ καὶ καλῷ εἶναι &c. Eandem et Latini usurpârunt: *Cicer.* Tusc. Disput. l. 1. c. 15. *Licuit esse otioso Themistocli* — Adde sis *Sanct.* Min. l. 4. c. 12. Cæterùm, de vi vocis ἀνὴρ vide suprà p. 54. n. a.

e Ἔχεις πόλιν, &c.] Sic suprà p. 167. unâ eâdémque voce orationem pulchrè inchoatam vidimus: ubi vide n. d. p. 166. Cæterùm, esse hujusmodi repetitionum apud *Ciceronem* exempla notissimum est.

f Μέγαν] Adi p. 170. n. b.

νατο, Ἀλλ' εὖτε λέγετε, καί ποιήσω ταῦτα. Εἰ δὲ τούτων ἐπιθυμεῖτε, [a] θέσθε τὰ ὅπλα ἐν τάξει ὡς τάχιστα· βουλόμενος αὐτοὺς κατηρεμῆσαι, καὶ αὐτὸς παρηγγύα ταῦτα, καὶ τοὺς ἄλλους ἐκέλευσε παρεγγυᾶν, καὶ τίθεσθαι τὰ ὅπλα. Οἱ δὲ, αὐτοὶ ὑφ' ἑαυτῶν ταττόμενοι, οἵ τε ὁπλῖται ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ εἰς πεντήκοντα ἐγένοντο, καὶ οἱ πελτασταὶ ἐπὶ τὸ κέρας [b] ἑκάτερον παραδεδραμήκεσαν. Τὸ δὲ χωρίον [c] οἷον κάλλιστον ἐκτάξασθαί ἐστι, τὸ Θρᾴκιον καλούμενον, ἔρημον οἰκιῶν καὶ πεδινόν. Ἐπεὶ δὲ [d] ἔκειτο τὰ ὅπλα, καὶ κατηρεμήθησαν, συγκαλεῖ Ξενοφῶν τὴν στρατιὰν, καὶ λέγει τάδε.

" [e] Ὅτι μὲν ὀργίζεσθε, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, καὶ νομί-
" ζετε δεινὰ πάσχειν ἐξαπατώμενοι, οὐ θαυμάζω. Ἐὰν δὲ
" τῷ θυμῷ χαριζώμεθα, καὶ Λακεδαιμονίους τε τοὺς παρόν-
" τας [f] τῆς ἐξαπάτης τιμωρησώμεθα, καὶ τὴν πόλιν τὴν
" [g] οὐδὲν αἰτίαν διαρπάσωμεν, ἐνθυμήθητε ἃ ἔσται ἐντεῦθεν.

Enimverò rectè loquimini, atque hæc faciam. Verùm si hæc expetitis, quamprimùm in ordine armati consistite: quòd volebat *utique* eos pacare, *ideò* tum ipse cohortatione hâc utebatur, tum alios *duces eâdem* cohortatione uti, atque ut *milites sui* armati consisterent *curare*, jussit. Illi sponte suâ sese instruentes, brevi tempore gravis armaturæ milites in quinquagenos erant dispositi, et peltastæ ad utrumque cornu cursu se receperant. Locus *is*, qui Thracius adpellatur, ad struendam aciem quàm pulcherrimus est, ab ædibus vacuus et campestris. Posteaquam arma ritè disposita, *militès*que pacati erant, Xenophon convocat exercitum, et hâc oratione usus est,

" Vos quidem, milites, irasci, et existimare gravi vos, quippe fraude decep-
" tos, injuriâ adfici, non miror. At iræ si obsequamur, et de Lacedæmoniis
" qui adsunt ob fraudem pœnas sumamus, urbémque nihil culpandum diripia-
" mus, quæ deinde *sequutura* sint apud animos vestros expendite. Hostes

a Θέσθε τὰ ὅπλα] Vide p. 398. n. n. et p. 229. n. a.

b Ἑκάτερον] MS. Eton. edit. *Flor.* aliæque dant ἑκάτεροι. Rectiùs legitur cum *Amas.* et *Leunclav.* ἑκάτερον.

c Οἷον κάλλιστον] Sic suprà p. 277. χωρίον οἷον χαλεπώτατον.

d Ἔκειτο τὰ ὅπλα,] Vide p. 228. n. e.

e Ὅτι μὲν ὀργίζεσθε, ὦ &c.] De artificio hujus orationis vide Clar. *Blackw.* Class. Sacr. v. 1. p. 112. edit. 1. Adde omnino *Chionis* epist. de Byzantio à Xenophonte conservato.

f Τῆς ἐξαπάτης &c.] Supple ἕνεκα: quæ itidem exaudienda est præpositio *Hesiod.* ἔργ. v. 329. Κρυπταδίης εὐνῆς ἀλόχου, &c. *Euripid.* Orest. v. 749. — ἴσως σοὶ θυγατέρος θυμούμενος. *Homer.* Il. γ'. v. 366. Ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος. *Eustath.* p. 424. edit. *Rom.* ἤγουν, ἕνεκεν τῆς κακίας. Ἀττικὴν ἔχει ἔλλειψιν. *Isocrat.* Panegyr. p. 73. edit. *Steph.* καὶ πολλῶν μὲν οἱ πατέρες ἡμῶν Μηδισμοῦ θάνατον κατέγνωσαν· i. e. ἕνεκα Μηδισμοῦ.

g Οὐδὲν αἰτίαν] Plenè, κατ' οὐδὲν &c. Similiter *Homer.* Il. α'. v. 153.

—— οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.

“ Πολέμιοι μὲν ἐσόμεθα ἀποδεδειγμένοι Λακεδαιμονίοις τε καὶ τοῖς συμμάχοις· οἷος δὲ πόλεμος ἂν γένοιτο, εἰκάζειν δὴ πάρεστιν, ἑωρακότας καὶ ἀναμνησθέντας τὰ νῦν δὴ γεγενημένα. Ἡμεῖς γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι [a] εἰσήλθομεν εἰς τὸν πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμμάχους, ἔχοντες τριήρεις, τὰς μὲν ἐν θαλάττῃ, τὰς δ' [b] ἐν τοῖς νεωρίοις, οὐκ ἐλάττους τετρακοσίων, ὑπαρχόντων δὲ πολλῶν χρημάτων ἐν τῇ πόλει, καὶ προσόδου οὔσης κατ' ἐνιαυτὸν [c] ἀπό τε τῶν ἐνδήμων καὶ ἐκ τῆς ὑπερορίας, οὐ μεῖον χιλίων ταλάντων· ἄρχοντές τε τῶν νήσων ἁπασῶν, καὶ ἔν τε τῇ Ἀσίᾳ πόλεις πολλὰς ἔχοντες, καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἄλλας τε πολλάς, καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Βυζάντιον, ὅπου νῦν ἐσμέν, ἔχοντες, κατεπολεμήθημεν οὕτως, ὡς [d] πάντες ἐπίστασθε. Νῦν δὲ δὴ [e] τί οἰόμεθα παθεῖν, Λακεδαιμονίων μὲν καὶ τῶν Ἀχαιῶν συμμάχων ὑπαρχόντων, Ἀθηναίων δέ, καὶ ὅσοι ἐκείνοις τότε ἦσαν σύμμαχοι, πάντων [f] προσγεγενημένων; Τισσαφέρνους δέ, καὶ τῶν [g] ἐπὶ

“ sanè tum Lacedæmoniis tum sociis *eorum* palàm facti erimus: ac bellum quale futurum sit, jam *iis* licet conjicere, qui et viderunt et memoriâ repetunt *ea*, quæ non ità pridem acciderunt. Nos utique Athenienses bellum adversùs Lacedæmonios *eorúm*que socios suscepimus, cùm in mari alias, alias in navalibus triremes, non pauciores quadringentis haberemus; cúmque magna esset in urbe *nostrâ* pecuniæ copia, esset etiam reditus quotannis tam de civibus quàm de locis exteris, non minùs mille talentorum; *ii-dém*que insulis omnibus imperaremus, et urbes multas in Asiâ teneremus, in Europâ multas etiam alias, atque hoc ipsum *adeò* Byzantium, ubi nunc sumus, teneremus, ità *tamen* debellati sumus, utì nôstis omnes. Jam verò *quid nos* subituros existimamus, cùm Lacedæmonii et Achæi societate juncti sint, cùm *ad hos* Athenienses etiam, et quotquot illis tum erant societate conjuncti, accesserint omnes? cùm Tissaphernes, cæterique barbari omnes

a Εἰσήλθομεν εἰς τὸν &c.] Similiter dicitur *Thucyd.* l. 5. c. 36. ἐς σπονδὰς ἐσελθεῖν. Bellum autem, opinor, vult illud, quod apud Ægos flumen confecit Lysander, classis Atheniensium potitus, anno ante natum Christum 405. Vide sis *C. Nep.* in Lysand. et *Justin.* l. 5. c. 6 et seq. et Nostrum *Hist. Gr.* l. 2. sub init.

b Ἐν τοῖς νεωρίοις,] *Hesych.* Νεώριον, λιμήν. *Harpocrat.* Νεώρια καὶ νεώσοικοι· μή ποτε νεώρια λέγεται ὁ τόπος ἅπας, εἰς ὃν ἀνέλκονται αἱ τριήρεις, καὶ πάλιν ἐξ αὐτοῦ καθέλκονται. *Phavor.* Νεώριον λιμήν· ἤγουν ὁ τόπος ὁ περιέχων τὰ πλοῖα, ἡνίκα ἂν ἑλκυσθῶσι.

c Ἀπό τε τῶν ἐνδήμων &c.] MS. Eton. ἀπό τε τῶν ἐν δήμῳ. Cæterùm, cum ὑπερορίας intellige γῆς vel χώρας. *Hesych.* et *Phavor.* Ὑπερόριος, ἐκτὸς τῶν ὁρίων.

d Πάντες ἐπίστασθε.] MS. Eton. πάντες ὑμεῖς ἐπίστασθε.

e Τί οἰόμεθα] Idem MS. τί ἂν οἰόμεθα &c.

f Προσγεγενημένων;] Edit. vet. προσγεγε-

" θαλάττῃ ἄλλων βαρβάρων πάντων πολεμίων ἡμῖν ὄντων,
" πολεμιωτάτε δ' αὐτῦ [h] τοῦ ἄνω βασιλέως; [i] ὃν ἤλθομεν
" ἀφαιρησόμενοί τε τὴν ἀρχὴν, καὶ ἀποκτενοῦντες, εἰ δυναί-
" μεθα. [k] Τέτων δὴ πάντων ὁμῦ ὄντων, ἔστι τις ὕτως
" ἄφρων, ὅςτις οἴεται ἂν ἡμᾶς περιγενέσθαι; Μὴ, πρὸς
" θεῶν, μαινώμεθα, μηδὲ αἰσχρῶς ἀπολώμεθα, πολέμιοι
" ὄντες καὶ τοῖς πατράσι, καὶ τοῖς [l] ἡμετέροις αὐτῶν φίλοις
" τε καὶ [m] οἰκείοις. Ἐν γὰρ ταῖς πόλεσιν εἰσὶ πάντες,
" ταῖς ἐφ' ἡμᾶς [n] στρατευσομέναις· καὶ δικαίως· εἰ βάρ-
" βαρον μὲν πόλιν ὐδεμίαν ἠθελήσαμεν κατασχεῖν, [o] καὶ
" ταῦτα, κρατῦντες· Ἑλληνίδα δὲ, εἰς ἣν πρῶτον ἤλθομεν
" πόλιν, ταύτην [p] ἐξαλαπάξομεν. Ἐγὼ μὲν τοίνυν εὔχο-
" μαι, πρὶν ταῦτα ἐπιδεῖν ὑφ' ἡμῶν γενόμενα, μυρίας ἐμέ
" γε κατὰ τῆς γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι. Καὶ ὑμῖν συμβυ-
" λεύω, Ἕλληνας ὄντας, τοῖς Ἑλλήνων προεστηκόσι πειθο-
" μένυς πειρᾶσθαι τῶν δικαίων τυγχάνειν. Ἐὰν δὲ μὴ δύ-

" maris adcolæ nobis hostes sint, cum maximè hostili sit in nos animo rex
" ipse superioris Asiæ? quem imperio spoliatum et, si potuissemus, etiam in-
" terfectum venimus. His utique omnibus conjunctis, ecquis tam demens est,
" qui nos superiores evasuros existimet? Nè, per deos, insaniamus, néve tur-
" piter pereamus, dum et patribus, et amicis nostris propinquísque hostes
" reddimur. Nam in *illis hi* sunt omnes civitatibus, quæ bellum nobis illatu-
" ræ sunt; ac jure *sanè:* si nullam quidem urbem barbaram, idque, victoriâ
" potiti, voluerimus occupare; Græcam verò, in quam primùm venimus ur-
" bem, eam vastaverimus. Equidem opto, priusquam hæc à nobis facta vi-
" deam, me sanè decies mille orgyias infra terram esse *detrusum*. Vobis e-
" tiam id consilii dabo ut, cùm Græci sitis, salvo erga eos qui sunt Græco-
" rum principes obsequio, jus obtinere conemini. Quòd si id *obtinere* non

νημένων; quas perperam sequutus est *Amas.* MS. Eton. προγεγιγνημένοι. Legitur etiam, teste *Stephano*, ἀρχαίων. Idem optimè reponendum curavit προσγεγιγνημένων.

g Ἐπὶ θαλάττῃ] Vide p. 29. n. d.

h Τῦ ἄνω βασιλέως;] Vide p. 1. n. a.

i Ὃν ἤλθομεν ἀφαιρησόμενοι] Vide p. 326. n. b.

k Τέτων δὴ πάντων &c.] *Amas.* vertit, *Hæc cùm nobis simul omnia adversentur &c.* Minùs perité. Voces enim istæ respiciunt Lacedæmonios, Achæos, aliósque modò memoratos.

l Ἡμετέροις αὐτῶν] Similiter *Homer.* Il. γ'. v. 180. Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, *&c.* Eandem loquendi formam usurpâsse Latinos docebit *Sanct.* Min. l. 2. c. 13.

m Οἰκείοις.] Vide p. 182. n. a.

n Στρατευσομέναις·] Hanc scripturam ex MSto Eton. restitui. Vulgò legitur στρατευομέναις.

o Καὶ ταῦτα,] *Æschin.* dial. 2. sect. 13. — πότερον ἐπιμελητέον ἐστὶ τύτε ὡς ὠφελίμυ ὄντος, ἢ ῦ, καὶ ταῦτα, ὑ τῶν &c. Id. dial. 3. sect. 2. — καὶ ταῦτα, ἐφ' ὅσια παρακαλῶν. Adde p. 378. n. b. Heb. XI. 12.

p Ἐξαλαπάξομεν.] Ex poëticis illis est,

« νησθε ταῦτα, ἡμᾶς δεῖ ἀδικουμένους τῆς [a] γοῦν Ἑλλάδος « μὴ στέρεσθαι. Καὶ νῦν μοι δοκεῖ [b] πέμψαντας Ἀνα- « ξιβίῳ εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς οὐδὲν βίαιον ποιήσοντες παρεληλύ- « θαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ', ἢν μὲν δυνώμεθα, παρ' ὑμῶν « ἀγαθόν τι [c] εὑρίσκεσθαι· εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ δηλώσοντες « ὑμῖν ὅτι οὐκ ἐξαπατώμενοι, ἀλλὰ πειθόμενοι ἐξερχό- « μεθα."

Ταῦτα ἔδοξε· καὶ πέμπουσιν [d] Ἱερώνυμόν τε Ἠλεῖον ἐροῦντα ταῦτα, καὶ Εὐρύλοχον Ἀρκάδα, καὶ Φιλήσιον Ἀχαιόν. Οἱ μὲν ταῦτα ᾤχοντο ἐροῦντες. Ἔτι δὲ [e] καθημένων τῶν στρατιωτῶν, [f] προσέρχεται Κυρατάδης Θηβαῖος, [g] ὃς οὐ φεύγων τὴν Ἑλλάδα περιῄει, ἀλλὰ [h] στρατηγιῶν, καὶ [i] ἐπαγ-

« poteritis, *hoc tamen* nobis, injuriâ licèt adficiamur, curæ esse oportet, « ut nè Græciâ saltem exulemus. Atque hoc tempore censeo missis nuntiis « Anaxibio significandum, non ut vi uteremur ullâ in urbem *hanc* nos rediis- « se, sed ut, si poterimus, commodi aliquid à vobis consequeremur: sin mi- « nùs, ut saltem vobis ostenderemus nos non dolo deceptos, sed parendi « studio excessisse."

Hæc *omnibus* fieri placuit: atque *adeò* mittunt Hieronymum Eleum, qui hæc exponeret, et Eurylochum Arcadem, et Philesium Achæum. Hi quidem hæc ut exponerent abiêrunt. Dum milites *eodem* adhuc *loco* manebant, Cyratades Thebanus *ad eos* accedit, qui non Græciæ exul huc illuc vagabatur,

quibus sæpenumerò utitur Xenophon. In edit. vet. malè scribitur ἐξαλλαπάξομεν.

a Γοῦν Ἑλλάδος μὴ &c.] Suprà p. 411. rem ferè eandem his expressit vocibus, Οὔκουν δεῖ — ἡμᾶς — τῆς Ἑλλάδος ἀποσχίσθαι, &c. Placuit hìc quoque Nostro poëticum adhibere verbum, quo et alibi usus est, pro communi στερεῖσθαι.

b Πέμψαντας &c.] Vide p. 408. n. e.

c Εὑρίσκεσθαι·] Quo sensu venit id verbi *Ælian*. H. V. l. 3. c. 17. καὶ αὐτοὶ σωτηρίαν εὕραντο. Confer Matth. XI. 29. XVI. 25. Luc. I. 30. Apud Latinos similiter *invenire* valet *acquirere*, *consequi*, &c.

d Ἱερώνυμόν τε &c.] Hujus supra meminit p. 161. alterius, p. 228. tertii, p. 165.

e Καθημένων τῶν &c.] *Thucyd*. l. 4. c. 124. ἐβούλετο προϊέναι ἐπὶ τὰς τοῦ Ἀῤῥιβαίου κώμας, καὶ μὴ καθῆσθαι. Schol. Καὶ μὴ καθῆσθαι] ἀργὸς εἶναι. Eadem nonnunquam est apud Latinos vis τοῦ *sedere*.

f Προσέρχεται Κυρατάδης &c.] Mox infrà legimus — καὶ τότε προσελθὼν &c. quâ de repetitione vide p. 411. n. e. Cæterùm, in MSto Eton. scribitur Κοιρατάδης.

g Ὃς οὐ φεύγων τὴν Ἑλλάδα &c.] *Leunclav*. vertit — *qui non exilii causâ per Græciam hinc indè obvagabatur*: habet *Amas*. etiam — *Græciam peragrabat*: utroque peperam, utì mihi quidem videtur, jungente voces τὴν Ἑλλάδα cum περιῄει, quas jure optimo φεύγων sibi vindicat.

h Στρατηγιῶν,] MS. Eton. στρατηγῶν malè. *Hesych*. Στρατηγιᾷν, τὸ ἐπιθυμεῖν τῆς στρατιᾶς. Reposuerim, στρατηγίας. *Suid*. Στρατηγιᾷν, ἐπιθυμεῖν τῆς στρατηγίας, καὶ στρατηγιῶντα, στρατηγίας ὀρεγόμενον.

i Ἐπαγγελλόμενος,] *Phavor*. Ἐπαγγέλλομαι, τὸ ὑπισχνοῦμαι, καὶ ὁμολογῶ. Suid. Ἐπαγγέλλεται· παρακαλεῖ, ἀξιοῖ. Idem, λέγουσι δὲ τὸ ἐπαγγέλλεσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ προστάττειν, ἢ αἰτεῖσθαι: quæ ex *Harpocrat*. sumpsisse videtur.

γελλόμενος, εἴ τις ἢ πόλις ἢ ἔθνος στρατηγῦ δέοιτο· καὶ τότε προσελθὼν ἔλεγεν ὅτι ἕτοιμος εἴη ἡγεῖσθαι αὐτοῖς [a] εἰς τὸ Δέλτα καλούμενον τῆς Θρᾴκης, ἔνθα [b] πολλὰ καὶ ἀγαθὰ λήψοιντο· [c] ἔς τε δ' ἂν μολῶσιν, εἰς ἀφθονίαν παρέξειν ἔφη καὶ σῖτα καὶ ποτά.

Ἀκούϐσι ταῦτα οἱ στρατιῶται, καὶ τὰ παρὰ Ἀναξιϐίϐ ἅμα ἀπαγγελλόμενα· ἀπεκρίνατο γὰρ ὅτι πειθομένοις αὐτοῖς ϐ μεταμελήσει, ἀλλὰ [d] τοῖς τε οἴκοι τέλεσι ταῦτα ἀπαγγελεῖ, καὶ αὐτὸς βϐλεύσοιτο περὶ αὐτῶν ὅ, τι δύναιτο ἀγαθόν. Ἐκ τϐτϐ οἱ στρατιῶται τόν τε Κυρατάδην δέχονται στρατηγὸν, καὶ ἔξω τοῦ τείχϐς ἀπῆλθον. Ὁ δὲ Κυρατάδης [e] συντάσσεται αὐτοῖς εἰς τὴν ὑστεραίαν παρέσεσθαι ἐπὶ τὸ στράτευμα, ἔχων καὶ [f] ἱερεῖα καὶ μάντιν, καὶ σῖτα καὶ ποτὰ τῇ στρατιᾷ. Ἐπεὶ δ' ἐξῆλθον, ὁ Ἀναξίϐιος ἔκλεισε τὰς πύλας, [g] καὶ ἐκήρυξεν ὅτι ὅςτις ἂν [h] ἁλῷ ἔνδον ὢν τῶν στρατιωτῶν, πεπράσεται. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ Κυρατάδης

sed muneris imperatorii cupidus, et ultro se offerens, si qua vel civitas vel natio ducis egeret: *iisque adeò ad eos* cùm id temporis accessisset, paratum se esse aiebat ad deducendum eos in *locum* Thraciæ, qui Delta adpellatur, ubi multa bona essent nacturi: ac dum iter facerent, *ipsis* se tum esculenta tum potulenta copiosè suppeditaturum.

Audiunt hæc milites, simúlque ea quæ ab Anaxibio renuntiabantur: *is* enim futurum respondit, ut ipsos obedientiæ nequaquam pœniteret, sed hæc se patriæ magistratibus renuntiaturum, ipsúmque eorum commodo quàm posset optimè consulturum. Tum Cyratadem milites ducem accipiunt et extra muros abiêrunt. Et Cyratades iis constituit postridie se ad exercitum cum animantibus et vate, cum potulentis et esculentis in usum exercitûs, adfuturum. Postquam verò excessissent *urbe*, portas clausit Anaxibius, et per præconem prædicavit fore ut, si quis militum deprehenderetur intùs, vendere-

a Εἰς τὸ — τῆς &c.] Intellige, χωρίον. *Eustath.* ad *Dionys.* v. 242. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ξενοφῶν ἱστορεῖ καὶ τῆς Θρᾴκης τόπον εἶναί τινα Δέλτα καλύμενον.

b Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ] Vide p. 390. n. i.

c Ἔς τε δ' ἂν μολῶσιν,] Sic MS. Eton. edit. *Flor.* aliæque: at *Steph.* et *Leunclav.* malè dederunt -- πολῶσιν. *Hesych.* et *Phavor.* Μολεῖν, ἔρχεσθαι, τρέχειν, ἐλθεῖν, δραμεῖν. *Sophoc.* Ajac. v. 713. Μολὼν ἄναξ Ἀπόλλων

Ὁ &c. Ibid. v. 1202. -- ἵστ' ἐγὼ μόλω, &c.

Τάφυ &c.

d Τοῖς τε οἴκοι τέλεσι] Lege p. 139. n. d.

e Συντάσσεται] MS Eton. συντίθενται, ex interpretamento. In eodem MSto locus sic legitur, ἐκ τϐτϐ οἱ στρατιῶται τόν τε Κυρατάδην συντίθενται αὐτοῖς εἰς τὴν &c. iis omnibus omissis, quæ inter Κυρατάδην et συντάσσεται apud alios libros reperiuntur.

f Ἱερεῖα,] Adi p. 396. n. e.

g Καὶ ἐκήρυξεν] Vide p. 423. n. a.

h Ἁλῷ ἔνδον] Vide p. 255. n. a. et p. 425. n. h.

μὲν ἔχων τὰ ἱερεῖα καὶ τὸν μάντιν, ἧκε· καὶ ἄλφιτα φέροντες εἵποντο αὐτῷ εἴκοσιν ἄνδρες, καὶ ἄλλοι οἶνον εἴκοσιν ἄνδρες, καὶ ἐλαιῶν τρεῖς, καὶ σκορόδων εἷς ἀνὴρ ὅσον ἐδύνατο μέγιστον φορτίον, καὶ ἄλλος κρομμύων. Ταῦτα δὲ [a] καταθέμενος ὡς ἐπὶ [b] δάσμευσιν, ἐθύετο.

Ξενοφῶν δὲ μεταπεμψάμενος Κλέανδρον, ἐκέλευέν οἱ διαπρᾶξαι ὅπως εἰς τὸ τεῖχός τε εἰσέλθοι, καὶ ἀποπλεύσαι ἐκ Βυζαντίου. Ἐλθὼν δὲ Κλέανδρος, Μάλα μόλις, ἔφη, διαπραξάμενος ἥκω· λέγειν γὰρ Ἀναξίβιον ὅτι οὐκ ἐπιτήδειον εἴη τοὺς μὲν στρατιώτας πλησίον εἶναι τοῦ τείχους, Ξενοφῶντα δὲ ἔνδον· τοὺς Βυζαντίους δὲ στασιάζειν καὶ πονηροὺς εἶναι πρὸς ἀλλήλους· ὅμως δὲ εἰσιέναι, ἔφη, ἐκέλευσεν, [c] εἰ μέλλει σὺν ἑαυτῷ ἐκπλεῖν. Ὁ μὲν οὖν Ξενοφῶν ἀσπασάμενος τοὺς στρατιώτας, εἴσω τοῦ τείχους ἀπῄει σὺν Κλεάνδρῳ.

Ὁ δὲ Κυρατάδης τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ οὐκ ἐκαλλιέρει, οὐδὲ διεμέρισεν οὐδὲν τοῖς στρατιώταις· τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὰ μὲν ἱερεῖα εἱστήκει παρὰ τὸν βωμὸν, καὶ Κυρατάδης [d] ἐστεφανωμένος, ὡς θύσων· προσελθὼν δὲ Τιμασίων ὁ Δαρδανεὺς, καὶ Νέων ὁ [e] Ἀσιναῖος, καὶ Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος,

tur. Postridie Cyratades cum animantibus et vate venit: atque eum viri sequebantur viginti, qui farinam, et viginti alii qui vinum, tres item qui olearum sarcinam, *quam potuêre maximam*, gestabant, ac unus alliorum sarcinam, cæparum item alius, quàm maximam potuit, *portabat*. Hæc ubi tanquam *in singulos* dividenda deponi jussisset, sacra facere instituit.

At Xenophon cùm ad se Cleandrum arcessîsset, hortatur *id* sibi impetraret ut intra muros ingrederetur, et è Byzantio solveret. Cleander ubi rediisset, Ægrè admodum, inquit, re impetratâ venio: dicere enim *aiebat* Anaxibium minimè commodum esse, milites haud procul à muris esse, Xenophontem intùs; Byzantios autem seditiosè se gerere sibíque invicem infestos esse: sed tamen, inquit, introire jussit, si *quidem* secum *inde* enavigare velit. Quare Xenophon, militibus salutatis, cum Cleandro intra muros ingressus est.

At Cyratades primo quidem die *hostiis cæsis* non litavit, neque *adeò* quidquam militibus distribuit: postridie ad aram stabant victimæ, Cyratadésque coronâ redimitus, ut qui sacra facturus esset: at *eum* cùm adiisset Timasion Dardanus, Neon etiam Asinensis, et Cleanor Orchomenius, Cyra-

a Καταθέμενος] Respice p. 24. n. d.

b Δάσμευσιν,] *Steph.* ad hanc vocem citat tantùm *Hesychium:* nè hunc quidem *Constant.*

c Εἰ μέλλει &c.] MS. Eton. εἰ μέλλει σὺν αὐτῷ &c. Perperam.

d Ἐστεφανωμένος,] Consule p. 236. n. b.

ἔλεγον Κυρατάδῃ μὴ θύειν, ὡς οὐχ ἡγησόμενον τῇ στρατιᾷ, εἰ μὴ δώσει τὰ ἐπιτήδεια. [f] Ὁ δὲ κελεύει διαμετρεῖσθαι. Ἐπεὶ δὲ πολλῶν ἐνέδει αὐτῷ, ὥςτε ἡμέρας σῖτον ἑκάστῳ γενέσθαι τῶν στρατιωτῶν, ἀναλαβὼν τὰ ἱερεῖα ἀπῄει, καὶ τὴν στρατηγίαν ἀπειπών.

Νέων δὲ ὁ Ἀσιναῖος, καὶ Φρυνίσκος [g] Ἀχαιὸς, καὶ Τιμασίων Δαρδανεὺς [h] ἐπέμενον τῇ στρατιᾷ καὶ εἰς κώμας τῶν Θρᾳκῶν προςελθόντες τὰς κατὰ Βυζάντιον, ἐστρατοπεδεύοντο. Καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐστασίαζον, Κλεάνωρ μὲν καὶ Φρυνίσκος πρὸς Σεύθην βουλόμενοι [i] ἄγειν· (ἔπειθε γὰρ αὐτοὺς, καὶ ἔδωκε τῷ μὲν ἵππον, τῷ δὲ γυναῖκα) Νέων δὲ εἰς Χερρόνησον· οἰόμενος, εἰ ὑπὸ Λακεδαιμονίοις [k] γένοιτο, παντὸς ἂν προεστάναι τοῦ στρατεύματος. Τιμασίων δὲ προυθυμεῖτο πέραν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν διαβῆναι, οἰόμενος ἂν οἴκαδε κατελθεῖν. Καὶ οἱ στρατιῶται ταῦτα ἐβούλοντο. Διατριβομένου δὲ τοῦ χρόνου, πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν, [l] οἱ μὲν, τὰ ὅπλα ἀποδιδόμενοι κατὰ τοὺς χώρους, ἀπέπλεον ὡς

tadi interdicebant nè sacrificaret, quippe qui exercitui præfuturus non esset, nisi commeatus dederit. Tum ille *omnia* certâ mensurâ distribui jubet. Cùm autem ei multa abessent, ut militum cuique *unius duntaxat* diei victus suppeteret, receptis animantibus, abivit, abdicato etiam munere imperatorio.

Neon autem Asinensis, et Phryniscus Achæus, et Timasion Dardanus apud exercitum permansêre, progressique Thracum in vicos ad Byzantium versùs *sitos*, castra sunt metati. Atque *ibi tum* duces inter se dissidebant, volentibus Cleanore ac Phrynisco ad Seuthen *copias* ducere; (nam hos *ille ut ità vellent* adduxerat, cùm uni equum utique dedisset, fœminam alteri) Neone verò in Cherronesum; quòd futurum existimaret ut, si in ditionem Lacedæmoniorum venisset, copiis universis *ipse* præesset. At Timasion ulteriùs in Asiam rursùs trajicere vehementer cupiebat, ratus *hâc* se *ratione* in patriam redire posse. Milites etiam id *fieri* volebant. Dum autem terebatur tempus, ex militibus multi, armis per agros distractis, *indè*, utì *sanè* poterant,

e Ἀσιναῖος,] Pro quo invenitur etiam scriptum, teste *Steph.* Ἀθηναῖος.

f Ὁ δὲ κελεύει διαμετρεῖσθαι.] In MSto Eton. desunt omnia.

g Ἀχαιὸς, καὶ Τιμασίων &c.] MS. Eton. habet — Ἀχαιὸς, καὶ Φιλήσιος Ἀχαιὸς, καὶ Ξανθικλῆς Ἀχαιὸς, καὶ Τιμασίων &c.

h Ἐπέμενον — προςελθόντες τὰς] In MSto Eton. legitur ἐπόμενοι — προελθόντες κατὰ &c. sine articulo. Ac προελθόντες quidem, pro προςελθόντες, reponendum, haud malè statuit olim *Leunclavius*.

i Ἄγειν·] Vide p. 259. n. h.

k Γένοιτο,] MS. Eton. γένοιντο.

l Οἱ μὲν, τὰ ὅπλα ἀποδιδόμενοι &c.] *Muretus* legit οἱ μὲν τὰ ὅπλα ἀποδιδόμενοι ἀπέπλεον, ὡς ἐδύναντο· οἱ δὲ καὶ εἰς τὰς πόλεις κατεμίγνυντο. quæ interjecta sunt delet. Tu vide sis p. 400. n. k.

ἐδύναντο· οἱ δὲ, καὶ διδόντες τὰ ὅπλα κατὰ τοὺς χώρους, εἰς τὰς πόλεις κατεμίγνυντο. Ἀναξίβιος δ' ἔχαιρεν ἀκούων διαφθειρόμενον τὸ στράτευμα· τούτων γὰρ γιγνομένων,[a] ᾤετο μάλιστα χαρίζεσθαι Φαρναβάζῳ.

Ἀποπλέοντι δὲ Ἀναξιβίῳ ἐκ Βυζαντίου συναντᾷ Ἀρίσταρχος ἐν Κυζίκῳ, διάδοχος Κλεάνδρῳ, Βυζαντίου δὲ ἁρμοστής· ἔλεγε δὲ καὶ ὅτι ναύαρχος διάδοχος Πῶλος[b] ὅσον οὐ παρείη ἤδη εἰς Ἑλλήσποντον. Καὶ ὁ Ἀναξίβιος τῷ μὲν Ἀριστάρχῳ[c] ἐπιστέλλει, ὁπόσους ἂν εὕροι ἐν Βυζαντίῳ τῶν Κύρου στρατιωτῶν ὑπολελειμμένους, ἀποδόσθαι· ὁ δὲ Κλέανδρος οὐδένα ἐπεπράκει, ἀλλὰ καὶ τοὺς κάμνοντας ἐθεράπευεν, οἰκτείρων, καὶ ἀναγκάζων οἰκίᾳ δέχεσθαι· Ἀρίσταρχος δ' ἐπεὶ ἦλθε τάχιστα οὐκ ἐλάττους τετρακοσίων ἀπέδοτο. Ἀναξίβιος δὲ παραπλεύσας εἰς Πάριον,[d] πέμπει παρὰ Φαρνάβαζον κατὰ τὰ συγκείμενα. Ὁ δ' ἐπεὶ ᾔσθετο Ἀρίσταρχόν τε ἥκοντα εἰς Βυζάντιον ἁρμοστὴν, καὶ Ἀναξίβιον οὐκέτι ναυαρχοῦντα, Ἀναξιβίου μὲν ἠμέλησε, πρὸς Ἀρίσταρχον δὲ[e] διεπράττετό τε τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ Κυρείου στρατεύματος, ἅπερ καὶ πρὸς Ἀναξίβιον.

partim navigabant; partim, armis etiam per agros traditis, in oppida incolis immisti se recipiebant. Gaudebat autem Anaxibius, ubi copias dissipari audiisset: nam hæc cùm *ità* fierent, Pharnabazo *se* maximè gratificari putabat.

At Anaxibio è Byzantio solventi obviam venit apud Cyzicum Aristarchus, Cleandro successor *constitutus*, ac Byzantii præfectus: aiebat autem Polum, qui in navarchi munus etiam successerat, tantùm non ad Hellespontum jam adesse. Et Anaxibius Aristarchum jubet *eos* vendere Cyri milites, quotcunque in Byzantio relictos reperiret: Cleander certè neminem *eorum* vendiderat; imò etiam ægros curaverat, cùm miseraretur *eos*, et *cives* domo excipere cogeret: at Aristarchus quamprimùm Byzantium venit, non pauciores quadringenis vendidit. Anaxibius autem in Parium cùm navigâsset, ad Pharnabazum mittit secundùm pacta. Is verò ubi animadvertit Aristarchum præfecturâ auctum Byzantium venire, nec Anaxibium ampliùs navarchi fungi munere, Anaxibium sanè neglexit, et cum Aristarcho de Cyri copiis ea ipsa transegit, quæ *priùs* cum Anaxibio *transegerat*.

a Ὤιετο — χαρίζεσθαι] *Leunclav.* vertit, *gratificaturum se* &c. quasi legisset ᾤετο — χαριεῖσθαι, vel ᾤετο — ἂν χαρίζεσθαι. Vide sis p. 30. n. d.

b Ὅσον οὐ] *Thom. Magist.* Οὐ μόνον, Ὅσον οὔπω πάρεστι, φαμὲν, ἀλλὰ καὶ ὅσον οὐ πάρεστιν· ὡς Θουκυδίδης· ἀγγέλλεται αὐτοῖς τὰς ἐκ Πελοποννήσου ναῦς ὅσον οὐ [illegible] Exstant verba *Thucyd.* l. 8. c. 26. ubi tamen pro ὅσον οὐ legitur ὅσον οὐ.

c Ἐπιστέλλει,] Adi p. 307. n. h.

d Πέμπει — κατὰ &c.] I. e. *Stephano*

Ἐκ τούτου δὴ Ἀναξίβιος καλέσας Ξενοφῶντα, κελεύει [f] πάσῃ τέχνῃ πλεῦσαι ἐπὶ τὸ στράτευμα ὡς τάχιστα, καὶ συνέχειν τε [g] τὸ στράτευμα, καὶ συναθροίζειν τῶν διεσπαρμένων ὡς ἂν πλείστους δύνηται, καὶ παραγαγόντα εἰς Πέρινθον, διαβιβάζειν εἰς τὴν Ἀσίαν ὅτι τάχιστα· καὶ δίδωσιν αὐτῷ τριακόντορον καὶ ἐπιστολὴν, καὶ ἄνδρα συμπέμπει κελεύσοντα τοὺς Περινθίους ὡς τάχιστα Ξενοφῶντα [h] προπέμψαι τοῖς ἵπποις ἐπὶ τὸ στράτευμα. Καὶ ὁ μὲν Ξενοφῶν διαπλεύσας ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸ στράτευμα· οἱ δὲ στρατιῶται ἐδέξαντο ἡδέως, καὶ εὐθὺς εἵποντο ἄσμενοι, ὡς διαβησόμενοι ἐκ τῆς Θρᾴκης εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ὁ δὲ Σεύθης ἀκούσας ἥκοντα πάλιν Ξενοφῶντα, πέμψας πρὸς αὐτὸν κατὰ θάλατταν Μηδοσάδην, ἐδεῖτο τὴν στρατιὰν ἄγειν πρὸς ἑαυτόν· ὑπισχνούμενος αὐτῷ ὅ, τι ᾤετο λέγων [i] πείσειν. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο αὐτῷ ὅτι οὐδὲν οἷόν τε εἴη τούτων γενέσθαι. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας ᾤχετο. Οἱ δ' Ἕλληνες ἐπεὶ ἀφίκοντο εἰς Πέρινθον, Νέων μὲν ἀποσπάσας, ἐστρατοπεδεύσατο χωρὶς, ἔχων ὡς ὀκτακοσίους ἀνθρώ-

Ibi tum Anaxibius arcessito Xenophonte, hortatur *eum* ut omni artificio quàm celerrimè ad exercitum naviget, copiásque contineat, et ex iis qui hinc indè sparsi erant quàm possit plurimos colligat, *eós*que eùm Perinthum deduxerit, in Asiam quàm citissimè transportet: ei dat etiam triginta remorum navem et epistolam, unáque virum *cum eo* mittit qui Perinthiis præciperet, ut Xenophontem equis quamprimùm ad exercitum deducerent. Atque Xenophon navi transvectus venit ad exercitum; militésque *eum* cum voluptate exceperunt, ac statim libenter sequebantur, utpote è Thraciâ in Asiam trajecturi.

At Seuthes posteaquam Xenophontem rursùs venisse audiisset, misso ad eum per mare Medosade, rogabat ut ad se copias duceret; cùm *simul* ei promissa faceret, quibus factis se *id* persuasurum putabat. Ei respondit *Xenophon* eorum nihil fieri posse. Et is quidem his auditis abiit. Græci autem cùm Perinthum pervenissent, Neon *suis ab exercitu* abstractis, castra seorsum

exponente, *misit ad Pharnabazum pro iis, quæ pollicitus erat, obtinendis.* Vel, *ut is, quæ pollicitus erat, præstaret.*

e Διαπράττετό τι] Mavult *Muret.* διέπραττε τότε. *Steph.* quoque vel τι expungendum, vel legendum διέπραττε τότε, monet. Cæterùm, vide sis p. 421.

f Πάσῃ τέχνῃ πλεῦσαι] In MSto. Eton. reperitur πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ πλεῦσαι &c. quas quidem voces similiter conjunctas videre est *Thucyd.* l. 5. c. 18. μήτε τέχνῃ, μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ.

g Τὸ στράτευμα,] Sic MS. Eton. edit. vet. et *Leunclav.* At in *Steph.* legitur συνέχειν τε αὐτὸ καὶ &c. Sed de iteratâ voce στράτευμα vide p. 414. n. b.

h Προπέμψαι] Pro quo ibidem legitur διαπεράσαι.

i Πείσειν.] Sic rectè libri editi. At in MSto Eton. comparet ποιήσειν.

πους· τὸ δ' ἄλλο στράτευμα πᾶν [a] ἐν τῷ αὐτῷ παρὰ τὸ τεῖχος τῶν Περινθίων ἦν.

Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν μὲν ἔπραττε περὶ πλοίων, ὅπως ὁτιτάχιστα διαβαῖεν εἰς τὴν Ἀσίαν. [b] Ἐν δὲ τούτῳ ἀφικόμενος Ἀρίσταρχος ἐκ Βυζαντίου ἁρμοστὴς, ἔχων δύο τριήρεις, πεπεισμένος ὑπὸ Φαρναβάζου, τοῖς τε ναυκλήροις ἀπεῖπε μὴ διάγειν· [c] ἐλθών τε ἐπὶ τὸ στράτευμα, εἶπε τοῖς στρατιώταις, μὴ περαιοῦσθαι εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν [d] ἔλεγεν ὅτι Ἀναξίβιος ἐκέλευσε, καὶ ἐμὲ πρὸς τοῦτο ἔπεμψεν ἐνθάδε. Πάλιν δ' Ἀρίσταρχος ἔλεξεν, Ἀναξίβιος μὲν οὐκ ἔστι ναύαρχος, ἐγὼ δὲ [e] τῇδε ἁρμοστής· εἰ δέ τινα ὑμῶν λήψομαι, ἐν τῇ θαλάττῃ καταδύσω. Ταῦτα εἰπὼν, ᾤχετο εἰς τὸ τεῖχος. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ μετεπέμπετο τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς τοῦ στρατεύματος. Ἤδη δὲ ὄντων πρὸς τῷ τείχει, ἐξαγγέλλει τις τῷ Ξενοφῶντι ὅτι, εἰ εἴσεισι, συλληφθήσεται, καὶ ἢ αὐτοῦ τι πείσεται, ἢ καὶ Φαρναβάζῳ παραδοθήσεται. Ὁ δὲ, ἀκούσας ταῦτα, αὐτοὺς μὲν προπέμπεται, αὐτὸς δ' εἶπεν ὅτι [f] θῦσαί τι βούλοι-

habebat, cum octingentis ferè hominibus: reliquæ copiæ omnes *loco* eodem propter Perinthiorum mœnia erant *constituta*.

Secundùm hæc de navigiis agebat Xenophon, utì quamprimùm in Asiam trajicerent. Intereà verò cùm Aristarchus præfectus è Byzantio venisset, duabus cum triremibus, à Pharnabazo persuasus, naucleris nè *quemquam* transportarent interdixit; et ad exercitum profectus, militibus edixit, nè *quis in* Asiam trajiceret. At Xenophon aiebat Anaxibium *id sibi* mandâsse; *méque adeò, inquit idem*, hâc de causâ huc misit. Retulit autem *hæc* Aristarchus, Anaxibius non est navarchus, ego verò hoc in loco munere fungor præfecti: quòd si quem vestrûm cepero, mari demergam. Hæc ubi dixisset, in oppidum discessit. Postridie duces *idem* et cohortium in exercitu præfectos *ad se* arcessivit. Cúmque jam prope ab oppido abessent, exponit quidam Xenophonti futurum ut, si introiret, comprehenderetur, et vel isthic aliquid *supplicii* perferret, vel etiam Pharnabazo traderetur. Ille, hæc ubi audisset, eos quidem deducit, sese verò aiebat velle sacrum aliquod facere. Atque

a Ἐν τῷ αὐτῷ] Vide p. 385. n. b.

b Ἐν δὲ τούτῳ] Vide p. 339. n. c. Cæterùm, εἰς τὴν Ἀσίαν, quæ modò præcesserant, in MSto Eton. desunt.

c Ἐλθών τε] Sic rectè MS. Eton. In editis legitur ἐλθὼν δὲ &c. *Steph.* etiam τε pro δὲ reponi voluit. Pro μὴ διάγειν, quæ in cæteris libris exstant, in MSto eodem legimus μηδὲν ἄγειν.

d Ἔλεγεν ὅτι — καὶ ἐμὲ &c.] De transitione hâc vide p. 330. n. a.

e Τῇδε] *Phavor.* Τῇδε, ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα (scrib. ἐνθάδε) λέγουσιν Αἰολεῖς. *Moschop.* Τῇδε, ἀντὶ ἐνταῦθα.

f Θῦσαί τι — ἐθύετο εἰ &c.] Consule p. 393. n. n. et p. 374. n. f.

το. Καὶ ἀπελθὼν ἐθύετο εἰ προεῖεν [a] αὐτὸν οἱ θεοὶ πειρᾶσθαι πρὸς Σεύθην ἄγειν τὸ στράτευμα· ἑώρα γὰρ οὔτε διαβαίνειν ἀσφαλὲς ὄν, τριήρεις ἔχοντος τοῦ κωλύσοντος· οὔτ' εἰς Χερρόνησον ἐλθὼν κατακλεισθῆναι ἐβούλετο, καὶ τὸ στράτευμα ἐν [b] πολλῇ σπάνει πάντων γενέσθαι· ἔνθα δὴ πείθεσθαι μὲν ἀνάγκη τῷ ἐκεῖ ἁρμοστῇ, τῶν δὲ ἐπιτηδείων οὐδὲν ἔμελλεν ἕξειν τὸ στράτευμα.

Καὶ ὁ μὲν ἀμφὶ ταῦτα εἶχεν· οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ ἥκοντες παρὰ τοῦ Ἀριστάρχου, ἀπήγγελλον ὅτι νῦν μὲν ἀπιέναι σφᾶς κελεύει, τῆς δείλης δὲ ἥκειν· [c] ἔνθα καὶ δήλη μᾶλλον ἐδόκει εἶναι ἡ ἐπιβουλή. Ὁ οὖν Ξενοφῶν, ἐπεὶ ἐδόκει [d] τὰ ἱερὰ γενέσθαι καὶ ἑαυτῷ καὶ τῷ στρατεύματι, ἀσφαλῶς πρὸς Σεύθην ἰέναι, παραλαβὼν Πολυκράτην τὸν Ἀθηναῖον λοχαγὸν, καὶ παρὰ τῶν στρατηγῶν ἑκάστου ἄνδρα ([e] πλὴν παρὰ Νέωνος) ᾧ ἕκαστος ἐπίστευεν, ᾤχετο [f] τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸ Σεύθου στράτευμα ἑξήκοντα στάδια. Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν αὐτοῦ, ἐπιτυγχάνει [g] πυροῖς ἐρήμοις· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ᾤετο μετακεχωρηκέναι ποι τὸν

adeò cùm discessisset, per exta quærebat permitteréntne sibi dii, id operam daret, ut ad Seuthen exercitum duceret: videbat enim neque tutum esse trajicere, cùm is, qui prohibiturus esset, triremes haberet; neque in Cherronesum profectus *istic* concludi volebat, et in magnâ rerum omnium penuriâ exercitum versari: ubi sanè loci istius præfecto parere necesse *foret*, cùm *tamen* commeatum nihil habiturus esset exercitus.

Atque his quidem de rebus occupatus erat *Xenophon:* duces autem et cohortium præfecti, ab Aristarcho reversi, renuntiabant jussisse eum, nunc quidem ipsos abire, redire verò sub vesperam: ibi tum insidiæ magìs etiam manifestæ esse videbantur. Itaque Xenophon, ubi exta felicia esse videbantur *atque adeò* tum sibi tum exercitui tutam ad Seuthen profectionem polliceri, adsumpto Polycrate Atheniensi cohortis præfecto, et abs quovis duce (præterquam abs Neone) viro, cui quisque fidebat, noctu ad Seuthæ exercitum contendit, sexaginta *qui* stadia *aberat*. Cúmque ab iis prope abessent, ignes *quosdam* desertos offendit: atque *adeò* primùm Seuthen aliquò secessis-

a Αὐτὸν] MS. Eton. dat. αὐτῷ.

b Πολλῇ] In eodem MSto deest; utì et δὴ, quæ mox sequitur.

c Ἔνθα] Vide p. 183. n. d. Sic suprà sæpissimé.

d Τὰ ἱερὰ γενέσθαι καὶ &c.] Sic rectè in edit. plerisque legitur. MS. Eton. exhibet τὰ ἱερὰ καλὰ εἶναι καὶ &c. Tu vide sis p. 418. n. d.

e Πλὴν παρὰ Νέωνος] Hic utique, referente Nostro p. 435. ἀποσπάσας ἐστρατοπεδεύσατο χωρὶς, &c.

f Τῆς νυκτὸς] Adi p. 387. n. e.

g Πυροῖς ἐρήμοις·] MS. Eton. et edit.

Σεύθην. Ἐπειδὴ δὲ θορύβου τε ᾔσθετο καὶ σημαινόντων ἀλλήλοις τῶν περὶ Σεύθην, κατέμαθεν ὅτι τούτου ἕνεκα τὰ πυρὰ [a] προκεκαυμένα εἴη τῷ Σεύθῃ [b] πρὸ τῶν νυκτοφυλάκων, ὅπως οἱ μὲν φύλακες μὴ ὁρῷντο ἐν τῷ σκότει ὄντες, μήθ' ὅπου εἶεν· οἱ δὲ προσιόντες μὴ λανθάνοιεν, ἀλλὰ διὰ τὸ φῶς καταφανεῖς εἶεν. Ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο, προπέμπει τὸν ἑρμηνέα ὃν ἐτύγχανεν ἔχων, καὶ εἰπεῖν κελεύει Σεύθῃ ὅτι Ξενοφῶν πάρεστι, βουλόμενος συγγενέσθαι αὐτῷ. Οἱ δ' ἤροντο, εἰ ὁ Ἀθηναῖος, [c] ὁ ἀπὸ τῦ στρατεύματος. Ἐπειδὴ δ' ἔφη οὗτος εἶναι, ἀναπηδήσαντες [d] ἐδίωκον· καὶ ὀλίγον ὕστερον παρῆσαν πελτασταὶ [e] ὅσον διακόσιοι, καὶ παραλαβόντες Ξενοφῶντα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, ἦγον πρὸς Σεύθην. Ὁ δ' ἦν [f] ἐν τύρσει μάλα φυλαττόμενος, καὶ ἵπποι περὶ αὐτὴν κύκλῳ ἐγκεχαλινωμένοι· διὰ γὰρ τὸν φόβον τὰς μὲν ἡμέρας ἐχίλυ τοὺς ἵππυς, τὰς δὲ νύκτας [g] ἐφυλάττετο· ἐλέγετο γὰρ καὶ πρόσθεν [h] Τήρης, ὁ τύτυ πρόγονος, ἐν ταύ-

se arbitrabatur. Verùm ubi tumultum sentiebat, militésque Seuthæ sibi invicem *omnia* significantes, intellexit eâ de causâ Seuthen ignes ante nocturnos excubitores accendisse, ut nè conspicerentur excubitores tenebris *utique* tecti, neque quo loco essent *perspici posset:* at illi *contrà*, qui accederent, minimè laterent, sed per *ignium* lucem essent conspicui. *Id* ubi animadvertit, quem fortè tunc habebat interpretem, præmittit, ac dicere Seuthæ jubet, adesse Xenophontem, qui cupiat ipsum convenire. Interrogabant illi, *num is sit* Atheniensis ille, de *Græcorum* exercitu. Illum *ipsum* esse cùm dixisset, exultantes *ad Seuthen* properabant: atque paulò pòst peltastæ *circiter* ducenti aderant, adsumptúmque Xenophontem cum suis ad Seuthen ducebant. Erat is in turri *quâdam, ubi* sibi valde cavebat, equíque *eam* frenati undique *circumstabant:* nam præ metu equos interdiu pascebat, noctu excubias agebat: etenim ferebatur antehac etiam Teres, hujus progenitor, cùm

quædam vet. dant πύργοις ἐρήμοις. Sed πυροῖς in vet. cod. invenit *Steph.* et sequentia lectionem hanc comprobant. Vocat autem (verba sunt *Stephani*) ignes desertos, circa quos nulli custodes erant.

a Προκεκαυμένα εἴη τῷ &c.] Eodem planè modo suprà p. 199. dicitur συνηγμένα ἦν τῷ &c. ubi vide n. d.

b Πρὸ τῶν νυκτοφυλάκων,] Sic MS. Eton. et edit. *Flor.* atque hanc scripturam sententiâ suâ comprobavit *Steph.* In plerisque edit. legitur πρὸς τῶν &c. Vide sis p. 239. n. a. Cæterùm, νυκτοφύλαξ in lexicis non comparet: in iisdem deest etiam προκαίομαι.

c Ὁ ἀπὸ τῦ στρατεύματος.] Idem exstat loquendi genus Matth. XV. 1. Marc. XV. 43. Joh. I. 45. Act. X. 38. et alibi sæpé.

d Ἐδίωκον·] *Phavor.* Διώκειν ἐνίοτε τὸ ἁπλῶς κατὰ σπυδὴν ἐλαύνειν — καὶ ἐπὶ τῦ διελθεῖν.

e Ὅσον] Adi p. 399. n. e.

f Ἐν τύρσει] Vide p. 296. n. g.

g Ἐφυλάττετο·] Vide p. 121. n. d.

h Τήρης, ὁ τύτυ &c.] *Thucyd.* lib. 2. c

τῃ τῇ χώρᾳ πολὺ ἔχων στράτευμα, ὑπὸ τούτων τῶν ἀνδρῶν πολλοὺς ἀπολέσαι, καὶ τὰ σκευοφόρα ἀφαιρεθῆναι· ἦσαν δ' οὗτοι [a] Θυνοὶ, πάντων λεγόμενοι εἶναι μάλιστα νυκτὸς πολεμικώτατοι.

Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ἐκέλευεν εἰςελθεῖν Ξενοφῶντα ἔχοντα δύο, οὓς βούλοιτο. Ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἦσαν, ἠσπάζοντο μὲν πρῶτον ἀλλήλους, καὶ κατὰ τὸν Θρᾴκιον νόμον [b] κέρατα οἴνου προὔπινον· (παρῆν δὲ καὶ Μηδοσάδης τῷ Σεύθῃ, ὅςπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοσε) ἔπειτα δὲ Ξενοφῶν ἤρχετο λέγειν, [c] Ἔπεμψας πρὸς ἐμὲ, ὦ Σεύθη, εἰς Χαλκηδόνα πρῶτον Μηδοσάδην τουτονὶ, δεόμενός μου συμπροθυμηθῆναι διαβῆναι τὸ στράτευμα ἐκ τῆς Ἀσίας· καὶ ὑπισχνούμενος, εἰ ταῦτα πράξαιμι, εὖ ποιήσειν, ὡς ἔφη Μηδοσάδης οὑτοσί. Ταῦτα εἰπὼν, ἐπήρετο τὸν Μηδοσάδην εἰ ἀληθῆ ταῦτ' εἴποι. Ὁ δ' ἔφη. Αὖθις ἦλθε Μηδοσάδης οὗτος, ἐπεὶ ἐγὼ διέβην πάλιν ἐπὶ τὸ στράτευμα ἐκ Παρίου, ὑπισχνούμενος, εἰ

magnas in hâc ipsâ regione copias haberet, earum complures, ab his ipsis viris *cæsas* amisisse, impedimentísque fuisse exutus: hi autem erant Thyni, qui noctu maximè omnium esse bellicosissimi dicebantur.

Cùm *jam* propiùs accessissent, jussit *Seuthes* Xenophontem cum duobus, quos vellet, ingredi. Posteaquam ingressi essent, primùm se mutuò salutabant, ac more Thracio vini cornua *sibi* propinabant: (aderat autem Seuthæ Medosades quoque, qui ab eo legatus quoquoversus mitti solebat) deinde Xenophon *his* uti verbis cœpit, Medosadem hunc, Seuthe, primùm Chalcedonem ad me misisti, me rogans id operam studiosè unà *tecum* darem, ut exercitus *noster* ex Asiâ trajiceret; additâ etiam *hâc* pollicitatione *te*, si id facerem, gratiam relaturum, utì *quidem* Medosades hic aiebat. Hæc fatus, Medosadem interrogabat num ex veritate hæc proferret. Ille *vera esse* dixit. Rursùs, *inquit Xenophon*, Medosades hic *ad me* venit, posteaquam è Pario ad

29. Ὁ δὲ Τήρης οὗτος (nam hunc, opinor, vult Noster) ὁ τοῦ Σιτάλκου πατὴρ, πρῶτος Ὀδρύσαις τὴν μεγάλην βασιλείαν ἐπιπλέον τῆς ἄλλης Θρᾴκης ἐποίησε. De Sitalcâ nonnihil jam suprà dictum p. 365. n. d.

a Θυνοὶ] MS. Eton. Βιθυνοί.

b Κέρατα οἴνου &c.] *Athen*. lib. 11. c. 7. Κέρας· Τοὺς πρώτους λέγεται τοῖς κέρασι τῶν βοῶν πίνειν· — ὅτι δὲ τοῖς κέρασιν ἔπινον, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ μέχρι νῦν λέγεσθαι, ὅταν συμμίσγωσι τῷ οἴνῳ τὸ ὕδωρ, κεράσαι φάσκοντες· καὶ τὸ ἀγγεῖον δὲ, ἐν ᾧ κιρνᾶται ὁ οἶνος, κρατὴρ, ἀπὸ τοῦ συγκιρνᾶσθαι ἐν αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἀπὸ τοῦ κέρατος, οἷον κερατὴρ, ἀπὸ τοῦ εἰς τὸ κέρας ἐγχεῖσθαι τὸ πόμα. Dein (paucis interjectis) pergit, Ξενοφῶν δ' ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῆς Ἀναβάσεως διηγούμενος τὸ παρὰ τῷ Θρᾳκὶ Σεύθῃ συμπόσιον, γράφει οὕτως· Ἐπεὶ δὲ Ξενοφῶν σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰςῆλθε πρὸς τὸν Σεύθην, ἠσπάζοντο μὲν πρῶτον ἀλλήλους, καὶ μετὰ τὸν Θρᾴκιον νόμον κέρατα οἴνου προὔτεινον. Scrib. προὔπινον. Adde p. 364. n. d. et *Phavorin*. in v. Κέρας.

c Ἔπεμψας — Μηδοσάδην &c.] De quo suprà p. 422. de τουτονὶ vide p. 49. n. b.

ἄγοιμι τὸ στράτευμα πρὸς σὲ, τἄλλα τέ σοι [a] φίλῳ χρήσεσθαι καὶ ἀδελφῷ, [b] καὶ τὰ ἐπὶ θαλάττῃ μοὶ χωρία, ὧν σὺ κρατεῖς, ἔσεσθαι παρὰ σοῦ. Ἐπὶ τούτοις πάλιν ἐπήρετο Μηδοσάδην εἰ ἔλεγε ταῦτα. Ὁ δὲ συνέφη καὶ ταῦτα. Ἴθι νῦν, ἔφη, ἀφήγησαι τούτῳ, τί σοι ἀπεκρινάμην ἐν Χαλκηδόνι. Πρῶτον ἀπεκρίνω [c] ὅτι τὸ στράτευμα διαβήσοιτο εἰς Βυζάντιον, καὶ οὐδὲν τούτου ἕνεκα δέοι τελεῖν οὔτε σοὶ οὔτ' ἄλλῳ· αὐτός τ', ἐπεὶ διαβαίης, ἀπιέναι ἔφησθα· καὶ ἐγένετο οὕτως, ὥσπερ σὺ ἔλεγες. Τί γὰρ ἔλεγον, ἔφη, ὅτε κατὰ [d] Σηλυμβρίαν ἀφίκου; Οὐκ ἔφησθα οἷόν τ' εἶναι, ἀλλ' εἰς Πέρινθον ἐλθόντας διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν. Νῦν τοίνυν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, πάρειμι καὶ ἐγὼ καὶ οὗτος Φρυνίσκος, εἷς τῶν στρατηγῶν, καὶ Πολυκράτης οὗτος, εἷς τῶν λοχαγῶν· καὶ ἔξω εἰσὶν ἀπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ πιστότατος ἑκάστῳ, πλὴν [e] Νέωνος τοῦ Λακωνικοῦ. Εἰ οὖν βούλει πιστοτέ-

exercitum iterum trajeci, *simúlque* pollicitus *est*, si copias *Græcas* ad te ducerem, cùm aliis in rebus te pro amico et fratre me habiturum, tum ad mare *sita* oppida, quæ tuâ sunt in potestate, mihi à te *data* fore. Tum rursus Medosadem interrogabat num hæc dixisset. Ille verò et hæc *ità esse* concedebat. Age jam, inquit *Xenophon*, huic narrato, quid apud Chalcedonem tibi responderim. Primùm, *ait*, respondisti in Byzantium trajecturas copias, nec opus esse ut vel tibi vel cuivis alii quidquam hujus *rei* causâ penderet *aliquis*; *té*que ipsum, quamprimùm trajecisses, *ab exercitu* discessurum aiebas: atque ità sanè, uti tu dicebas, evenit. At enim, aiebat *Xenophon*, quid dicebam cùm Selymbriam *ad me* perveniebas? Negabas fieri posse, sed ad Perinthum profectos in Asiam trajicere *debere*. Enimverò, inquit Xenophon, jam et ipse adsum et *mecum unà* Phryniscus hic, ducum unus, et Polycrates hic, cohortium præfectorum unus: sunt foris etiam à ducibus *missi*, *eorum* cuique fidelissimi, præterquam à Neone Laconico. Quare si rem majori fide

a *Φίλῳ χρήσεσθαι*] MS. Eton. *φίλῳ μοι χρήσεσθαι &c.*

b *Καὶ τὰ ἐπὶ θαλάττῃ*] In eodem MSto legimus *καὶ ὅσα παρὰ θαλάττῃ &c.* Adi p. 304. n. e.

c *Ὅτι τὸ στράτευμα* &c.] Vide p. 422 et seq.

d *Σηλυμβρίαν*] MS. Eton. dat *Σαλαβρίαν*. Edit. *Flor.* *Σηλυβρίαν*. De quo loco *Leunclavius* sic: "Ego cùm istic essem, "nec à Turcis, nec ab ipsis Græcis ali"ter hoc oppidum nominari audivi, quàm "*Σηλυβρίαν*, Silyuriam, non Selybriam, "minùs Selymbrian: quod sanè cùm cor"ruptum esse judicem marginibus alte"ram illam scripturam (scil. *Σηλυβρίαν*, "*Selybrian*) adnotavi." Hæc ille. Apud *Ptolem.* quidem l. 3. c. 11. scribitur *Σηλυβρία*. *Strabone* etiam lib. 7. p. 491. interprete, *Σηλυβρία* est ἡ τοῦ Σήλυος πόλις, cùm *βρία* sonet *πόλις*, eodem auctore, *Θρᾳκιστί*. At vulgatam scripturam satis tuentur alii. *Herodot.* lib. 6. c. 33. edit. *Gron.* — *καὶ Σηλυμβρίη τε καὶ* &c. *Steph. Byz.* *Σηλυμβρία πόλις Θρᾴκης· ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Σήλυος. Βρία γὰρ κατὰ Θρᾷκας ἡ πόλις.* Adde *Plin.* H. N. l. 4. c. 11. *Mel.* l. 2. c. 2. *Xen.* Hist. Gr. l. 1. haud longè ab init.

e *Νέωνος τοῦ Λακωνικοῦ.*] Idem *Ἀσιναίου*

ραν εἶναι τὴν πρᾶξιν· καὶ ἐκείνους κάλεσον. Τὰ δὲ ὅπλα σὺ ἐλθὼν εἰπὲ, ὦ Πολύκρατες, ὅτι ἐγὼ κελεύω καταλιπεῖν· καὶ αὐτὸς ἐκεῖ καταλιπὼν τὴν μάχαιραν εἴσιθι.

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Σεύθης εἶπεν ὅτι οὐδενὶ ἂν ἀπιστήσειεν Ἀθηναίων· [a] καὶ γὰρ ὅτι συγγενεῖς εἶεν εἰδέναι, καὶ φίλους εὔνους ἔφη νομίζειν. Μετὰ ταῦτα δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον οὓς ἔδει, πρῶτον Ξενοφῶν ἐπήρετο Σεύθην, [b] τί δέοιτο χρῆσθαι τῇ στρατιᾷ. Ὁ δ' εἶπεν ὧδε, Μαισάδης ἦν μοι πατὴρ, ἐκείνου δ' ἦν ἀρχὴ [c] Μελανδέπται, καὶ Θυνοὶ, καὶ Θρανίψαι. Ἐκ ταύτης οὖν τῆς χώρας, ἐπεὶ τὰ [d] Ὀδρυσσῶν πράγματα [e] ἐνόσησεν, ἐκπεσὼν ὁ πατὴρ, αὐτὸς μὲν θνήσκει νόσῳ· ἐγὼ δ' ἐξετράφην ὀρφανὸς παρὰ [f] Μηδόκῳ τῷ νῦν βασιλεῖ. Ἐπεὶ δὲ [g] νεανίσκος ἐγενόμην, οὐκ ἐδυνάμην ζῆν εἰς ἀλλοτρίαν τράπεζαν ἀποβλέπων· καὶ ἐκαθεζόμην [h] ἐνδίφριος αὐτῷ ἱκέτης δοῦναί μοι ὁπόσους [i] δυνατὸς εἴη ἄνδρας, ὅπως καὶ τοὺς

vis agi, fac et illi arcessantur. Tu verò, Polycrates, *ad eos* proficiscere dictóque me hortari, ut arma *foris* relinquant; ac ipse gladio illic relicto ingredere.

Hæc cùm Seuthes audiisset, nulli se dixit Atheniensi diffidere: etenim scire se aiebat *eos* esse *sibi* cognatos, atque *adeò* amicos *eos* benevolos *esse* existimare. Secundùm hæc ubi ii, quos oportebat, ingressi fuerant, primùm Seuthen interrogabat Xenophon, quam ad rem exercitûs uti operâ cuperet. In hunc autem ille modum loquutus est, Mæsades mihi pater fuit, ac sub illius imperio erant Melandeptæ, et Thyni, et Thranipsæ. Ex hâc tandem regione, cùm res Odryssarum laborarent, exactus pater, morbo ille quidem interiit: atque ego *parente* orbus apud Medocum, qui nunc rerum potitur, educatus sum. Posteaquam adolevi, non potui *sic* vivere, ut alienam ad mensam *usque* respicerem: atque adeò in sellâ sedebam ei supplex ut mihi daret quot posset viros, quò et eis, qui nos ejecerant, si quod possem, incom-

plerumque dici solet. *Steph.* Byz. Ἀσίνη, πόλις Λακωνικὴ — τὸ ἐθνικὸν, Ἀσιναῖος, καὶ Ἀσινεὺς *&c.* Adi *Indic. Geograph.*

a Καὶ γὰρ ὅτι συγγενεῖς &c.] *Thucyd.* 2. c. 101. Περδίκκας δὲ (scil. Ἀλεξάνδρου) — Στρατονίκην τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν δίδωσι Σεύθῃ, *&c.*

b Τί δέοιτο &c.] Hanc lectionem ex MSto Eton. restitui. Edit. *Flor.* et *Leunclav.* exhibent τί οἴοιτο — *Steph.* ὅ, τι οἴοιτο &c. Eodem illo verbo δέομαι mox infrà utitur Seuthes, dum Xenophontis interrogationi respondet. Vide etiam p. 97. c.

c Μελανδέπται, &c.] MS. Eton. Μελανδῖται — Τρανίξαι.

d Ὀδρυσσῶν] Scribi solet etiam cum simpl. σ.

e Ἐνόσησεν,] *Hesych.* Νοσῶν, (ἃ νοσέω) στασιάζειν. Add. *Jul. Poll.* l. 8. segm. 152. Eandem vim obtinet verbum apud *Demosth.* Phil. 3. haud ità longè ab init. ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς.

f Μηδόκῳ] *Leunclav.* legendum suspicatur Ἀμάδοκος.

g Νεανίσκος] Vide p. 96. n. d.

h Ἐνδίφριος] In MSto Eton. edit. *Flor.* aliísque vet. ἐν δίφροις. At in iisdem li-

ἐκβαλόντας ἡμᾶς, εἴ τι δυναίμην, κακὸν ποιοίην, καὶ ζῴην μὴ εἰς τὴν ἐκείνου τράπεζαν ἀποβλέπων, [k] ὥσπερ κύων. Ἐκ τούτου μοι δίδωσι τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους, οὓς ὑμεῖς ὄψεσθε, ἐπειδὰν ἡμέρα γένηται. Καὶ νῦν ἐγὼ ζῶ τούτους ἔχων, ληϊζόμενος τὴν ἐμαυτοῦ πατρῴαν χώραν. [l] Εἰ δέ μοι ὑμεῖς παραγένοισθε, οἶμαι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ῥᾳδίως ἀπολαβεῖν τὴν ἀρχήν. Ταῦτ᾽ ἐστὶν, ἃ ἐγὼ [m] ὑμῶν δέομαι.

Τί οὖν ἂν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, σὺ δύναιο, εἰ ἔλθοιμεν, τῇ τε στρατιᾷ διδόναι καὶ τοῖς λοχαγοῖς καὶ τοῖς στρατηγοῖς, λέξον· ἵνα οὗτοι [n] ἀπαγγείλωσιν. Ὁ δὲ ὑπέσχετο τῷ μὲν στρατιώτῃ [o] Κυζικηνὸν, τῷ δὲ λοχαγῷ διμοιρίαν, τῷ δὲ στρατηγῷ τετραμοιρίαν· καὶ γῆν ὁπόσην ἂν βούλωνται, καὶ ζεύγη, καὶ χωρίον ἐπὶ θαλάττῃ τετειχισμένον. Ἂν δ᾽, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ταῦτα [p] πειρώμενος μὴ διαπράξωμαι, ἀλλά τις φόβος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ᾖ, δέξῃ [q] εἰς τὴν σαυτοῦ, ἄν τις βούληται ἀπιέναι πρός σε; Ὁ δ᾽ εἶπε, Καὶ ἀδελφοὺς γε ποιήσομαι, καὶ ἐνδιφρίους, καὶ κοινωνοὺς ἁπάντων ὧν ἂν δυνώ-

modum ferrem, neque *ità* viverem ut, tanquam canis, ad ipsius mensam *semper* respicerem. Tum *ille* mihi et viros dedit et equos, quos, ubi dies illuxerit, vos videbitis. Atque *adeò* jam cum his ità vivo, ut è regione meâ patriâ mihi prædæ sint agendæ. Quòd si ad me vos accesseritis, facilè me diis juvantibus imperium recuperaturum arbitror. Hæc sunt, quæ à vobis ego peto.

Quid ergo tu, inquit Xenophon, exercitui et præfectis cohortium et ducibus dare possis, si ad te veniamus, exponito; ut *id* hi *cæteris* renuntient. Et ille militi Cyzicenum pollicebatur, cohortis præfecto duplum, duci quadruplum; et agri quantum vellent, et *boum* juga, et oppidum munitum ad mare *situm*. Quòd si, ait Xenophon, hæc *ità* moliar ut non perficiam, sed metus quidam *nobis* à Lacedæmoniis sit *injectus*, tuámne in *regionem nostrâm aliquem* admittes, qui ad te conferre se velit? Aiebat is, Et fratres sanè *eos* faciam, et sellarum compotes, et participes omnium, quæ parare potuerimus. Tibi

bris mox infrà reperitur ἐνδιφρίους. Dicebantur autem ἐνδίφριοι, οἱ ἐν τοῖς δίφροις, utì Noster infrà, παρὰ Σεύθῃ καθήμενοι.

i Δυνατὸς] MS. Eton. δυνατόν· cui recepta anteferenda est.

k Ὥσπερ κύων.] In eod. MSto desunt.

l Εἰ δέ μοι] In *Steph*. edit. legitur operarum, dubio procul, vitio, Εἰ δὲ μὴ &c.

m Ὑμῶν] In MSto Eton. non reperitur.

n Ἀπαγγείλωσιν.] Sic rectè MS. Eton. edit. vet. et *Steph*. Paulò infrà, καὶ ἀπήγγειλαν ἕκαστοι &c. Pessimè *Leunclav.* dedit ἐπαγγείλωσιν.

o Κυζικηνὸν, τῷ δὲ &c.] Vide p. 377. n. b. Cæterùm, de istiusmodi donorum analogiâ lege sis quæ scripsit *Lips.* de milit. Rom. l. 5. dial. 16.

p Πειρώμενος μὴ &c.] MS. Eton. πειρώμενοι μὴ διαπράξωμεν, &c.

q Εἰς τὴν] *Scil*. χώραν. Vide p. [illegible] n. d.

μεθα [a] κτήσασθαι. Σοὶ δ', ὦ Ξενοφῶν, καὶ θυγατέρα δώσω, [b] καὶ εἴ τις σοί ἐστι θυγάτηρ, [c] ὠνήσομαι Θρακίῳ νόμῳ· καὶ Βισάνθην οἴκησιν δώσω, ὅπερ ἐμοὶ κάλλιστον χωρίον ἐστι [d] τῶν ἐπὶ θαλάττῃ.

'Ακέσαντες ταῦτα, [e] καὶ δεξιὰς δόντες καὶ λαβόντες, [f] ἀπήλαυνον· καὶ πρὸ ἡμέρας ἐγένοντο ἐπὶ τῷ στρατοπέδῳ, καὶ ἀπήγγειλαν ἕκαστοι τοῖς πέμψασιν. 'Επεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, ὁ μὲν 'Αρίσταρχος πάλιν ἐκάλει τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγούς· τοῖς δ' ἔδοξε τὴν μὲν πρὸς 'Αρίσταρχον ὁδὸν ἐᾶσαι, τὸ δὲ στράτευμα συγκαλέσαι. Καὶ συνῆλθον πάντες, πλὴν οἱ Νέωνος· οὗτοι δὲ [g] ἀπεῖχον ὡς δέκα στάδια. 'Επεὶ δὲ συνῆλθον, ἀναστὰς Ξενοφῶν εἶπε τάδε,

"Ἄνδρες, διαπλεῖν μὲν ἔνθα βουλόμεθα, [h] 'Αρίσταρχος
"ὅδε, τριήρεις ἔχων, κωλύει· ὥστ' εἰς πλοῖα οὐκ ἀσφαλὲς
"ἐμβαίνειν· οὗτος δὲ αὐτὸς εἰς Χεῤῥόνησον κελεύει βίᾳ
"[i] διὰ τοῦ ἱερῦ ὄρους πορεύεσθαι· ἢν δὲ κρατήσαντες τούτου,

verò, Xenophon, etiam filiam dabo, ac si tibi filia est, *eam* more Thracio emam; atque Bisanthem dabo ubi habitet, quod mihi oppidum eorum *omnium quæ* ad mare *sita sunt* pulcherrimum est.

Hæc cùm audiissent, dextrásque dedissent et *vicissim* accepissent, discesserunt: ac ante diem *exortum* ad castra venerunt, et *rem* singuli, *uti gesta erat*, iis narrabant, à quibus missi fuerant. Ubi verò illuxit dies, Aristarchus iterum duces et cohortium præfectos *ad se* vocabat: his visum est ad Aristarchum non esse eundem, sed exercitum esse convocandum. Atque adeò convenerunt omnes, præterquam Neonis *copiæ;* hæ autem decem ferè stadia *ab illis* aberant. Posteaquam convenissent, Xenophon surgens hâc oratione usus est,

" Quominùs, viri, eò navigemus quò volumus, Aristarchus hic, à triremi-
" bus instructus, vetat: adeò ut haud tutum sit in navigia conscendere: is
" verò ipse *nos* per montem sacrum in Cherronesum vi penetrare jubet: quòd

a Κτήσασθαι.] MS. Eton. dat κτασθαι.

b Καὶ εἴ τις σοί &c.] Adi sis p. 4. Dissertat. 1. K. Π. præmissæ Edit. Oxon. 1727.

c 'Ωνήσομαι.] Consule *Archæol.* Gr. l. 4. c. 11. Adde *Thevenotii* iter orientale l. 1. c. 41.

d Τῶν ἐπὶ θαλάττῃ.] *Scil.* κωμίων, Quâ de ellipsi vide p. 304. n. e.

e Καὶ δεξιὰς δόντες &c.] Respice p. 117. n. e.

f 'Απήλαυνον·] Vide p. 191. n. e.

g 'Απεῖχον] Sic rectè MS. Eton. Vulgò scribitur περιεῖχον.

h 'Αρίσταρχος ὅδε, &c.] Respice p. 436. et p. 424. Cæterùm, in MS. Eton. deest ὅδε.

i Διὰ τῦ ἱερῦ ὄρυς] Vide p. 424. n. h.

"ἐκεῖσε ἔλθωμεν, οὔτε πωλήσειν ἔτι φησὶν [a] ὑμᾶς, ὥσπερ "ἐν Βυζαντίῳ, οὔτε ἐξαπατήσεσθαι ἔτι ὑμᾶς, ἀλλὰ [b] λή"ψεσθαι μισθὸν μᾶλλον· οὔτε περιόψεσθαι ἔτι, ὥσπερ νυνὶ, "ἐνδεομένους τῶν ἐπιτηδείων. Οὗτος μὲν ταῦτα λέγει· Σεύ"θης δὲ φησὶν, ἂν πρὸς ἐκεῖνον [c] ἴητε, εὖ ποιήσειν ὑμᾶς. "Νῦν οὖν σκέψασθε πότερον ἐνθάδε μένοντες τοῦτο [d] βουλεύ"σεσθε, ἢ εἰς τὰ ἐπιτήδεια ἐπανελθόντες. Ἐμοὶ μὲν οὖν "δοκεῖ, ἐπεὶ ἐνθάδε οὔτε ἀργύριον ἔχομεν, ὥστε ἀγοράζειν, "οὔτε ἄνευ ἀργυρίου [e] ἐῶσι λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἐπανελ"θόντας εἰς τὰς κώμας, ὅθεν οἱ ἥττους ἐῶσι λαμβάνειν, "ἐκεῖ ἔχοντας τὰ ἐπιτήδεια, καὶ ἀκούοντας [f] ὅ, τι τὶς "ὑμῶν δεῖται, αἱρεῖσθαι ὅ, τι ἂν ὑμῖν δοκῇ κράτιστον "εἶναι. Καὶ [g] ὅτῳ, ἔφη, ταῦτα δοκεῖ, ἀράτω τὴν χεῖρα."
[h] Ἀνέτειναν πάντες. "Ἀπιόντες τοίνυν, ἔφη, συσκευάζεσ"θε· καὶ ἐπειδὰν παραγγείλῃ τὶς, ἕπεσθε τῷ ἡγου"μένῳ."

Μετὰ τοῦτο Ξενοφῶν μὲν ἡγεῖτο, οἱ δ' εἵποντο. Νέων δὲ

"si hoc superato illuc veniamus, nec *jam* se vos ampliùs venditurum ait, utì "apud Byzantium *fecerat*, nec vos ampliùs circumventurum, sed stipendium "potiùs accepturos *vos*; nec ampliùs se *vos* neglecturum, utì nunc, dum "commeatu egetis. Hæc ille dicit: at Seuthes, si ad ipsum vos conferatis, "se vobis commodaturum ait. Nunc igitur considerate utrùm hìc manere "ac de hoc deliberare velitis, an ad *loca ubi* commeatus *haberi poterit* rever"si. Ipse certè quidem censeo, cùm hìc neque pecuniam habeamus, quâ "*quid* emamus, neque sine pecuniâ commeatum sumere *nos* sinant, ut in vi"cos regressi, unde *eum* victi sumere *nos* sinant, et ibi commeatum parantes, "atque audientes quam ad rem vestrâ quis indigeat operâ, deligamus quod "vobis optimum esse videbitur. Et cui vestrûm hæc probantur, *is* manum "tollat." Sustulerunt omnes. "Abite igitur, inquit, et sarcinis collec"tis *ad iter* vosmet parate; cúmque denuntiaverit aliquis, ducem sequi"mini."

Posteà Xenophon ducem se præbuit, *eúmque* sequebantur illi. At Neon

a Ὑμᾶς, ὥσπερ &c.] MS. Eton. ἡμᾶς: et sic mox infrà — ἔτι ἡμᾶς &c. Porrò vide p. 434. Edit. *Steph.* dat ὥσπερ ὁ ἐν &c.

b Λήψεσθαι] Idem MS. dat. λήψεσθε: in quo etiam μᾶλλον, quod mox sequitur, deest.

c Ἴητε,] Sic optimè MS. Eton. Vulgò legitur ἦτε.

d Βουλεύσεσθε,] Edit. *Leunclav.* perperam exhibet βουλεύησθε. Ipse sequutus sum MS. Eton. edit. *Flor.* et *Steph.*

e Ἐῶσι] I. e. *Incolæ*. Vid. p. 377. n. g.

f Ὅ, τι τὶς &c.] Vide p. 280. n. a.

g Ὅτῳ, ἔφη,] Sic MS. Eton. In libris vulgatis legitur ὅτῳ ὑμῖν quod ferri nequit. *Muret.* rectiùs legit ὑμῶν.

h Ἀνέτειναν πάντες.] Vide p. 181. n. f.

καὶ παρὰ Ἀριστάρχου ἄλλοι ἔπειθον ἀποτρέπεσθαι· οἱ δὲ οὐχ ὑπήκουον. Ἐπεὶ δὲ ὅσον τριάκοντα σταδίους προεληλύθεσαν, ἀπαντᾷ Σεύθης. Καὶ ὁ Ξενοφῶν ἰδὼν αὐτὸν, προσελάσαι ἐκέλευσεν, [a] ὅπως πλείστων ἀκουόντων εἴποι αὐτῷ, ἃ ἐδόκει συμφέρειν. Ἐπεὶ δὲ προσῆλθεν, εἶπεν ὁ Ξενοφῶν, Ἡμεῖς πορευόμεθα ὅπου μέλλει τὸ στράτευμα ἕξειν τροφήν· ἐκεῖ δὲ ἀκούοντες καὶ σοῦ [b] καὶ τῶν τοῦ Λακωνικοῦ, αἱρησόμεθα ἃ ἂν κράτιστα δοκοίη εἶναι. Ἢν οὖν ἡμῖν ἡγήσῃ ὅπου πλεῖστά ἐστιν ἐπιτήδεια, ὑπὸ σοῦ νομιοῦμεν [c] ξενίζεσθαι. Καὶ ὁ Σεύθης εἶπεν, Ἀλλὰ οἶδα κώμας πολλὰς ἀθρόας, καὶ πάντα ἐχούσας τὰ ἐπιτήδεια, ἀπεχούσας ἡμῶν ὅσον [d] διελθόντες ἂν ἡδέως ἀριστῷμεν. Ἡγοῦ τοίνυν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο εἰς αὐτὰς [e] τῆς δείλης, συνῆλθον οἱ στρατιῶται, καὶ εἶπε Σεύθης τοιάδε, Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες, δέομαι ὑμῶν στρατεύεσθαι σὺν ἐμοί· καὶ ὑπισχνοῦμαι ὑμῖν [f] τοῦ μηνὸς δώσειν Κυζικηνὸν, [g] λοχαγοῖς τε καὶ στρατηγοῖς τὰ νομιζόμενα· ἔξω δὲ τούτων, τὸν ἄξιον τι-

aliique ab Aristarcho *missi* regressum suadebant; *quibus* illi non auscultabant. Cúmque ad triginta stadia processissent, Seuthes *eis* occurrit. Et Xenophon eum conspicatus, *ipsos* adequitaret hortatus est, ut ipsi quamplurimis audientibus *ea* diceret, quæ ex re fore viderentur. Cùm accessisset, Xenophon *ità* loquutus est, Nos *eò* pergimus, ubi exercitus nacturus est alimenta; ibi et te et Laconici *nuntiis* auditis, quæ optima videbuntur esse deligemus. Quare si nos *eò* duces, ubi plurimus est commeatus, hospitio nos abs te arbitrabimur excipi. Et Seuthes, Novi verò, inquit, multos vicos confertos, copiâque rerum omnium abundantes, qui *tanto* à nobis spatio distant, quanto confecto jucundè pransuri simus. Ducito igitur, inquit Xenophon. Cúmque tempore pomeridiano ad eos accessissent, convenêre milites et hujusmodi orationem habuit Seuthes, Ego, viri, à vobis peto ut mecum expeditionem suscipiatis; atque *adeò* menstruum stipendium vobis Cyzicenum *me* daturum polliceor, cohortiúmque præfectis et ducibus quæ *his dari* consueve-

a Ὅπως πλείστων] MS. Eton. habet ὅπως ἐπιπλείστων.

b Καὶ τῶν τοῦ Λακωνικοῦ,] I. e. καὶ τῶν τοῦ Ἀριστάρχου ἀγγέλων vel ἐπαγγελμάτων.

c Ξενίζεσθαι.] MS. Eton. et edit. *Flor.* dant ἐξενίσθαι.

d Διελθόντες —— ἀριστῷμεν.] In MSto Eton. legitur ἀπελθόντες —— ἀριστώητε. Quam si quis sequatur lectionem, mutet idem oportebit ἡμῶν in ὑμῶν.

e Τῆς δείλης,] Vide p. 62. n. c.

f Τοῦ μηνὸς — Κυζικηνὸν,] Respice p. 338. n. a. et b. Cæterùm, in MSto Eton. inter δώσειν et Κυζικηνὸν exstant τοῖς στρατιώταις.

g Λοχαγοῖς τε καὶ στρατηγοῖς τὰ &c.] Scil. τῷ μὲν λοχαγῷ διμοιρίαν, τῷ δὲ στρατηγῷ τετραμοιρίαν, utì Seuthes suprà p. 442. pollicitus est. Vide n. f. p. 443.

μήσω· σῖτα δὲ καὶ ποτὰ, ὥσπερ καὶ νῦν, ἐκ τῆς χώρας λαμβάνοντες ἕξετε· ὁπόσα δὲ ἂν [a] ἁλίσκηται, ἀξιώσω αὐτὸς ἔχειν, ἵνα ταῦτα [b] διατιθέμενος ὑμῖν τὸν μισθὸν πορίζω. Καὶ τὰ μὲν [c] φεύγοντα καὶ ἀποδιδράσκοντα ἡμεῖς ἱκανοὶ ἐσόμεθα διώκειν καὶ μαστεύειν· ἢν δέ τις ἀνθίστηται, σὺν ὑμῖν πειρασόμεθα χειροῦσθαι. Ἐπήρετο Ξενοφῶν, Πόσον δὲ ἀπὸ θαλάττης ἀξιώσεις συνέπεσθαί σοι τὸ στράτευμα; Ὁ δ' ἀπεκρίνατο, Οὐδαμῇ [d] πλεῖον ἑπτὰ ἡμερῶν, μεῖον δὲ πολλαχῇ.

[e] Μετὰ ταῦτα [f] ἐδίδοτο λέγειν τῷ βουλομένῳ. Καὶ ἔλεγον πολλοὶ [g] κατὰ ταυτὰ, ὅτι παντὸς ἄξια λέγει Σεύθης· [h] χειμὼν γὰρ εἴη, καὶ οὔτε οἴκαδε ἀποπλεῖν [i] τῷ βουλομένῳ δυνατὸν εἴη, διαγενέσθαι τε [k] ἐν φιλίᾳ οὐχ οἷόν τ' εἴη, εἰ

runt: præter hæc, dignum præmiis ornabo: esculenta verò et potulenta de *hoc* agro, utì modò, sumpta vobis suppetent: quæ autem capta fuerint, *ea* ut ipse obtineam æquum censebo, quò iis venditis stipendium vobis suppeditem. Ac nos quidem terga dantes et aufugientes persequi poterimus et investigare; quòd si quis resistat, *cum* vestrâ ope nostram in potestatem redigere conabimur. *Ibi tum* Xenophon interrogabat, Quàm longè à mari ut te sequatur exercitus æquum censebis? Respondit ille, Nusquam longiùs septem dierum *itinere*, ac sæpè minùs.

Secundùm hæc *cuique* facta, qui *quidem* vellet, dicendi potestas. Atque multi pariter dixerunt, Seuthen quantivis æstimanda proponere: hyemem enim adesse, neque domum navigare, qui vellet, posse: neque fieri posse ut in ami-

a Ἁλίσκηται,] MS. Eton. ἁλίσκηντι.

b Διατιθέμενος] *Hesych.* Διαθήσει, τιμωρήσεται — πράσει. *Phavor.* Διαθέσει, (scrib. διαθήσει) τιμωρήσεται, — ἢ πράξει. Repone πράσει. Etymol. m. et *Suid.* Διατίθεσθαι, λαμβάνεται ἐπὶ τοῦ πωλεῖν τὰ προσόντα. *Suid.* et *Phavor.* Διαθέσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀποδόσθαι. *Thom. Magist.* Διατίθεμαι παθητικῶς, τὸ διάκειμαι, καὶ τὸ πωλῶ. Hæc utique verbi vis est K. Π. p. 300. Edit. Oxon. 1727. πωλεῖν δὲ τοὺς καπήλους καὶ ἐμπόρους — καὶ ταῦτα διατιθεμένους, &c. Et *Arrian.* de exped. Alex. l. 1. c. 2. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λείαν — Λυσανίᾳ καὶ Φιλώτᾳ παραδοὺς διατίθεσθαι. Et rectiùs forsan eadem illi vis tributa fuerit suprà p. 418. Οἱ δὲ στρατιῶται, διαθέμενοι τὸν σῖτον, ὃν &c.

c Φεύγοντα καὶ ἀποδιδράσκοντα] Vide sis p. 342. n. c. et p. 105. n. b. Et de μαστεύειν p. 338. n. g.

d Πλεῖον ἑπτὰ ἡμερῶν,] Supple, πλεῖον ἢ ὁδὸν, &c. Integrè Noster mox infrà dicit, ὅτι Μηδοκος μὲν ἄνω εἴη δώδεκα ἡμερῶν ἀπὸ θαλάττης ὁδὸν, &c.

e Μετὰ ταῦτα] Edit. *Steph.* exhibet Μετὰ δὲ ταῦτα &c.

f Ἐδίδοτο] Vide p. 413. n. a.

g Κατὰ ταυτὰ,] Vulgò, κατὰ ταῦτα. quam si scripturam mavis, phrasis exponenda videtur *in his* utique conditionibus, quas proposuit *Seuthes. Muret.* mavult κατὰ ταυτά. Add. p. 290. n. e. et p. 377. n. d.

h Χειμὼν γὰρ εἴη,] MS. Eton. repræsentat χειμὼν μὲν γὰρ &c.

i Τῷ βουλομένῳ] Idem MS. τῷ τοῦτο βουλομένῳ &c.

k Ἐν φιλίᾳ] Adi sis p. 418. n. i. Porrò, pro εἴη, quod mox sequitur, MS. Eton. dat. ἦν. Malé.

δέοι ὠνουμένους ζῆν· ἐν δὲ τῇ πολεμίᾳ διατρίβειν καὶ τρέφεσθαι ἀσφαλέστερον μετὰ Σεύθου, ἢ μόνους· ὄντων ἀγαθῶν τοσούτων· εἰ δὲ μισθὸν προσλήψοιντο, [a] εὕρημα ἐδόκει εἶναι. [b] Ἐπὶ τούτοις εἶπε Ξενοφῶν, Εἴ τις ἀντιλέγει, λεγέτω· εἰ δὲ μὴ, [c] ἐπιψηφίζεσθε ταῦτα. Ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς ἀντέλεγεν, ἐπεψηφίσαντο, καὶ ἔδοξε ταῦτα. Εὐθὺς δὲ Σεύθῃ εἶπεν ὅτι συστρατεύσοιντο αὐτῷ.

Μετὰ τοῦτο οἱ μὲν ἄλλοι κατὰ τάξεις ἐσκήνησαν· στρατηγοὺς δὲ καὶ λοχαγοὺς ἐπὶ δεῖπνον Σεύθης ἐκάλεσε, πλησίον κώμην ἔχων. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ θύραις ἦσαν, ὡς ἐπὶ δεῖπνον ἰόντες, [d] ἦν τις Ἡρακλείδης Μαρωνείτης· οὗτος προσιὼν ἑνὶ ἑκάστῳ, οὕστινας ᾤετο ἔχειν τὶ δοῦναι Σεύθῃ, πρῶτον μὲν πρὸς Παριανούς τινας, οἳ παρῆσαν φιλίαν διαπραξόμενοι [e] πρὸς

eorum regione permanerent, *iis* si vivendum sit quæ coëmerent: at in hostili agro commorari *eos* et ali *posse* tutiùs cum Seuthe, quàm si soli sint; cùm tot se offerant commoda: quòd si insuper stipendium acciperent, lucri *id* loco fore videbatur. Post hæc Xenophon, Si quis, ait, *quidquam* velit contradicere, proferat: sin autem, suffragiis hæc comprobate. Cùm nemo contradiceret, ea suffragiis comprobârunt, atque decretum de his factum est. Statímque Seuthæ narrat *Xenophon*, velle eos unà cum ipso expeditionem suscipere.

Post hæc alii quidem secundùm ordines *suos* tabernacula posuerunt: duces verò et præfectos cohortium ad cœnam invitavit Seuthes, qui *tum* vicum, qui propè aberat, tenebat. Et cùm *jam* ad portas adessent, tanquam ad cœnam ingressuri, Heraclides quidam *ibi* erat Maronites: is singulos adgressus, quos habere arbitraretur, Seuthæ quod donarent, primùm quidem Parianos quos-

a Εὕρημα] Vide p. 114. n. b. *Hesych.* et *Phavor.* Εὕρημα, ἐπιτυχία. Adpositè ad hunc locum.

b Ἐπὶ τούτοις] Consule p. 211. n. a. et p. 368. n. a.

c Ἐπιψηφίζεσθε] Sic partim ex MSto Eton. partim ex conjecturâ rescripsi. In MSto legitur, ἐπιψηφιζέσθω. In libris editis, ἐπιψηφίζετε, et paulò post, ἐπεψήφισαν, quod in ἐπεψηφίσαντο, priori emendationi congruenter, mutandum est. Rectè autem ità scripsisse nos, docebit discrimen illud inter activam et mediam verbi hujus formam, quod indicavimus suprà p. 372. n. g. et alibi. Porrò, Noster infrà, hujus ubi decreti meminit, verbo medio utitur: πάντες μὲν ἐλέγετε σὺν Σεύθῃ ἰέναι, πάντες δ' ἐπεψηφίσασθε ταῦτα. Hanc scripturam Cl. etiam *Kustero* placuisse tandem inveni.

d Ἦν τις Ἡρακλείδης &c.] *Demetrius* (qui dicitur) *Phaler.* sect. 156. Καὶ κατηγορίαι δὲ, inquit, ἀποκεκρυμμέναι ἐνίοτε ὁμοιοῦνται χάρισιν· ὥσπερ παρὰ Ξενοφῶντι ὁ Ἡρακλείδης, ὁ παρὰ τῷ Σεύθῃ, προσιὼν τῶν συνδείπνων ἑκάστῳ, καὶ πείθων δωρεῖσθαι Σεύθῃ ὅ τις ἔχει· ταῦτα γὰρ καὶ χάριν τινὰ ἐμφαίνει, καὶ κατηγορίαι εἰσὶν ἀποκεκρυμμέναι. *Athen.* l. 6. c. 13. Ἀγαθαρχίδης δ' ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Ἀρήσιππος, φησὶν, ὁ Σπαρτιάτης, ἄνθρωπος οὐ μετρίως φαῦλος, οὔτε δοκῶν χρηστὸς εἶναι, πιθανὸν δ' ἔχων ἐν κολακείᾳ λόγον, καὶ θεραπεῦσαι τοὺς εὐπόρους μέχρι τῆς τύχης δεινός. Τοιοῦτος ἦν καὶ Ἡρακλείδης ὁ Μαρωνίτης (sic enim apud hunc scribitur) ὁ Ζεύθου (repone ocyùs Σεύθου) τοῦ Θρᾳκῶν βασιλέως κόλαξ, οὗ μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν ἑβδόμῃ Ἀναβάσεως.

e Πρὸς Μήδοκον τὸν &c.] Sic MS. Eton et *Muret.* Vulgò, πρὸς Μήδοκον τῶν &c.

[a] διένελα κατὰ μικρὸν, καὶ [b] διεῤῥίπτει οἷς αὐτῷ ἐδόκει καὶ τὰ κρέα ὡσαύτως, ὅσον μόνον γεύσασθαι ἑαυτῷ καταλιπών. Καὶ οἱ ἄλλοι δὲ [c] κατὰ ταῦτα ἐποίουν, καθ' οὓς αἱ τράπεζαι ἔκειντο. Ἀρκὰς δέ τις [d] Ἄριστος ὄνομα, φαγεῖν δεινὸς, τὸ μὲν διαῤῥιπτεῖν [e] εἴα χαίρειν, λαβὼν δὲ εἰς τὴν χεῖρα ὅσον τριχοίνικον ἄρτον, καὶ κρέα θέμενος ἐπὶ τὰ γόνατα, ἐδείπνει· κέρατα δ' οἴνου [f] περιέφερον, καὶ πάντες ἐδέχοντο· ὁ δ' Ἄριστος, ἐπεὶ παρ' αὐτὸν φέρων τὸ κέρας ὁ οἰνοχόος ἦν, [g] εἶπεν, ἰδὼν τὸν Ξενοφῶντα οὐκέτι δειπνοῦντα, Ἐκείνῳ, ἔφη, δός· σχολάζει γὰρ ἤδη, ἐγὼ δ' [h] οὔπω. Ἀκούσας ὁ Σεύθης τὴν φωνὴν, ἠρώτα τὸν οἰνοχόον τί λέγοι. Ὁ δὲ οἰνοχόος εἶπεν· Ἑλληνίζειν γὰρ ἠπίστατο. [i] Ἐνταῦθα μὲν ἤδη γέλως ἐγένετο.

Ἐπεὶ δὲ προὐχώρει [k] ὁ πότος, εἰσῆλθεν [l] ἀνὴρ Θρᾷξ, ἵππον ἔχων λευκόν· καὶ λαβὼν κέρας μεστὸν, εἶπε, Προπίνω σοι, ὦ Σεύθη, καὶ τὸν ἵππον τοῦτον δωροῦμαι, ἐφ' οὗ

indè jaciendo dividebat quibus ipsi visum est; itidémque carnes dividebat, eâ tantùm portione sibi relictâ, quæ ad gustandum satis esset. Alii etiam, juxta quos fercula sita essent, his similia faciebant. Arcas verò quidam, cui nomen Aristus, admodum vorax, cibaria disjiciendi ritum prætermittebat, sumptóque in manum pane trium chœnicum, et carnibus in genua impositis, cœnabat: vini autem cornua circumferebant, omnésque accipiebant: sed Aristus ille, ubi ad eum pincerna cornu ferens venisset, dixit, intuitus Xenophontem non ampliùs cœnantem, Illi tradito: nam illi jam otium est, at mihi nondum. Eam vocem cùm audiisset Seuthes, pincernam interrogabat quid ille diceret. Et rem narrabat pincerna: quippe Græcè loqui callebat. Ibi jam risus factus est.

Cùm autem potatio procederet, Thrax quidam ingressus est, equum album ducens: et sumpto cornu pleno, Propino, inquit, tibi, Seuthe, et equum

a Διέκλα] In lexicis stat ἀδιεσπότως.

b Διεῤῥίπτει] MS. Eton. *Athen.* et edit. quædam vet. ἐῤῥίπτει. In quibus tamen reperitur διαῤῥίπτειν paulò infrà, nisi quòd apud *Athen.* scribatur διαῤῥιπτεῖν.

c Κατὰ ταῦτα] Quidni et hìc, utì suprà p. 446. scripserit aliquis κατὰ ταυτὰ &c.

d Ἄριστος] Apud *Athen.* loco cit. scribitur Ἀρύστας.

e Εἴα χαίρειν,] Elegante hâc phrasi utitur *Æschin.* dial. 2. sect. 38. Ἀλλὰ τούτους μὲν τοὺς λόγους, ἦν δ' ἐγὼ, ἐάσομεν χαίρειν, i. e. *missos faciemus.* Et *Plato* in Phæd. p. 49. edit. *Franc.* — ἐάσας χαίρειν τὸ σῶμα, &c.

f Περιέφερον,] *Scil.* ministri. Vide p. 444. n. e. et p. 439. n. b.

g Εἶπεν, — ἔφη,] Adi p. 424. n. f.

h Οὔπω.] MS. Eton. οὐδέπω. Sed *Athen.* loco cit. receptam lectionem præstat.

i Ἐνταῦθα μὲν ἤδη γέλως ἐγένετο.] In MSto. Eton. desunt. In *Athenæo* reperiuntur.

k Ὁ πότος,] Vide p. 112. n. e.

l Ἀνὴρ Θρᾷξ,] Adi p. 207. n. i.

καὶ διώκων ὃν ἂν ἐθέλῃς, αἱρήσεις, καὶ ἀποχωρῶν οὐ μὴ δείσῃς τὸν πολέμιον. Ἄλλος παῖδα ἀγαγὼν, οὕτως ἐδωρήσατο προπίνων, καὶ ἄλλος ἱμάτια τῇ γυναικί. Καὶ Τιμασίων προπίνων ἐδωρήσατο φιάλην ἀργυρᾶν, καὶ τάπιδα ἀξίαν δέκα μνῶν. Γνήσιππος δέ τις Ἀθηναῖος ἀναστὰς εἶπεν ὅτι ἀρχαῖος εἴη νόμος κάλλιστος, τοὺς μὲν ἔχοντας διδόναι τῷ βασιλεῖ τιμῆς ἕνεκα· τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι διδόναι τὸν βασιλέα· ἵνα κἀγὼ, ἔφη, σοὶ ἔχω δωρεῖσθαι καὶ τιμᾷν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν [a] ἠπορεῖτο ὅ, τι ποιήσοι· καὶ γὰρ ἐτύγχανεν, ὡς τιμώμενος, ἐν τῷ πλησιαιτάτῳ δίφρῳ Σεύθῃ καθήμενος. Ὁ δὲ Ἡρακλείδης ἐκέλευσεν αὐτῷ τὸ κέρας ὀρέξαι τὸν οἰνοχόον. Ὁ δὲ Ξενοφῶν (ἤδη γὰρ [b] ὑποπεπωκὼς ἐτύγχανεν) ἀνέστη θαῤῥαλέως δεξάμενος τὸ κέρας, καὶ εἶπεν, " [c] Ἐγὼ δέ σοι, ὦ Σεύθη, δίδωμι ἐμαυτὸν καὶ " τοὺς ἐμοὺς τούτους ἑταίρους, φίλους εἶναι πιστούς· καὶ " οὐδένα ἄκοντα, ἀλλὰ πάντας [d] μᾶλλον ἐμοῦ σοὶ βουλο-

hunc dono, quo *vectus* et persequens quemcunque voles, capies, et retrocedens hostem nequaquam metuas. Alius puerum, quem adduxerat, ità Seuthæ donabat propinans, et alius vestimenta in usum uxoris. Et Timasion ei propinans argenteam phialam, ac tapete minis decem æstimandum, donabat. Et Atheniensis quidam Gnesippus surgens priscum esse morem aiebat pulcherrimúm*que*, ut ii, qui *quid* habeant, regi *aliquid* honoris causâ dent; iis verò, qui nihil habeant, rex *ipse aliquid* det: ut ego quoque, inquit, habeam quod tibi donem et *quo tibi* honorem reddam. At Xenophon quid faceret dubitabat: etenim, ut *vir* honoratus, in sellâ Seuthæ proximâ sedebat. *Jámque* Heraclides pincernæ mandârat, ut ei cornu porrigeret. Et Xenophon (quippe qui jam paulò largiùs bibisset) accepto cornu confidenter surrexit, atque *hæc* verba fecit, " Ego verò, Seuthe, meipsum tibi do meósque hos so-" cios, ut fidi simus amici: neque *horum* quenquam invitum *tibi do*, sed om-

a Ἠπορεῖτο ὅ, τι] MS. Eton. ἠπορεῖτο τι &c. Sed nil mutandum. Similiter *Herodot.* l. 1. c. 47. — ἐπειρωτῶντας ὅ, τι ποιέων τυγχάνοι ὁ &c. Et sic alibi sæpè alii.

b Ὑποπεπωκὼς] *Schol.* ad *Aristoph.* Λυσιστρ. v. 396. Ὑποπεπωκυῖα exponit μεθύουσα· ὑποπίνειν γὰρ, μεθύσκεσθαι. Sic et *Suid.* Pessimè in plerisque libris legitur ὑποπεπτωκώς. Idem mendum in alia tum Xenophontis tum aliorum auctorum invasit loca. Vide sis *Leopard.* emendat. l. 9. c. 23.

c Ἐγὼ δέ σοι, ὦ &c.] Æschinem condiscipulum suum imitatus est Noster, qui auctore *Laërt.* l. 2. segm. 34. Socratem sic adloquutus est, Πένης εἰμὶ, καὶ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἔχω, δίδωμι δέ σοι ἐμαυτόν. Similiter *Seneca* de Benef. l. 1. c. 8. *Socrati cùm multa multi pro suis quisque facultatibus offerrent; Æschines pauper auditor, Nihil, inquit, dignum te quod dare tibi possim, invenio. -- Itaque dono tibi quod unum habeo, me ipsum — Vides*, inquit idem auctor, *quomodo animus inveniat liberalitatis materiam, etiam inter angustias.*

d Μᾶλλον ἐμοῦ] MS. Eton. dat μᾶλλον ἔτι ἐμοῦ.

“ μένως φίλυς εἶναι. Καὶ νῦν πάρεισιν οὐδέν σε προσαιτῦν-
“ τες, ἀλλὰ καὶ προϊέμενοι καὶ πονεῖν ὑπὲρ σῦ καὶ προ-
“ κινδυνεύειν· μεθ’ ὧν, ἂν οἱ θεοὶ θέλωσι, πολλὴν χώραν
“ τὴν μὲν ἀπολήψῃ, πατρῴαν ὖσαν, τὴν δὲ κτήσῃ· πολλὺς
“ δὲ ἵππυς, πολλὺς δὲ ἄνδρας καὶ γυναῖκας καλὰς κτήσῃ,
“ ὓς ὐ ληΐζεσθαι δεήσει, ἀλλ’ αὐτοὶ φέροντες παρέσονται
“ πρός σε δῶρα.” [a] Ἀναστὰς ὁ Σεύθης συνεξέπιε, καὶ συγκατεσκέδασε τῷ μετ’ αὐτοῦ τὸ κέρας. Μετὰ ταῦτα εἰσῆλθον Κερασουνταῖοι, οἳ σημαίνυσιν αὐλοῖς τε καὶ σάλπιγξιν [b] ὠμοβοΐναις, [c] ῥυθμούς τε καὶ οἷον [d] μαγάδι σαλπίζοντες. Καὶ αὐτὸς Σεύθης ἀναστὰς ἀνέκραγέ τε πολεμικὸν, καὶ ἐξήλατο, ὥσπερ βέλος φυλαττόμενος, μάλα ἐλαφρῶς. Εἰσῄεσαν δὲ καὶ γελωτοποιοί.

“ nes *eo animo*, ut magìs etiam, quàm ipse sim, tibi esse amici velint. Ac
“ jam adsunt, non *ità sanè* ut à te quidquam petant, sed etiam cupidi tum la-
“ bores tum pericula tuâ causâ subeundi; quorum operâ, diis volentibus, re-
“ gionem amplam partim recuperabis, quippe quæ patria sit, aliam acquires:
“ multos prætereà equos, viros multos mulierésque pulchras acquires, quos
“ prædari non necesse erit, sed ipsimet ad te dona ferentes aderunt.” *Tum* surgens Seuthes simul *cum eo* bibit, et cornu in eum, qui unà cum ipso erat, effudit. Post hæc ingressi sunt Cerasuntæi, qui tibiis ac tubis è crudo bovis corio factis signum dant, in numerum et tanquam magade tubis canentes. Ac Seuthes ipse surgens, bellicum quiddam vociferabatur, et, quasi telum vitaret, agiliter admodùm exsiliebat. Ingressi sunt et joculatores.

a Ἀναστὰς ὁ Σεύθης &c.] Sic libri editi, quos vidi, omnes. *Athen.* paulò aliter — Καὶ ὁ Σεύθης ἀναστὰς συνέπιε, καὶ &c. ut in editis Xenoph. exemplaribus. MS. Eton. — συγκατεσκεδάσατο μετὰ τῦτο κέρας. *Suidas:* Κατασκεδάζειν· γενικῇ. Ἔθος ἦν Θρᾳκίοις ἐν τοῖς συμποσίοις, ἵνα, ὅταν πίωσι τῦ οἴνυ οἱ συμπόται ὅσον δύνανται, τὸ λοιπὸν τοῦ οἴνυ καταχέωσι κατὰ τῶν ἱματίων τῶν συμποτῶν· ὅπερ ἔλεγον κατασκεδάζειν. Οὕτω Ξενοφῶν ἐν τῇ ζ´ τῆς τῦ Κύρυ Ἀναβάσεως. Μέμνηται τύτυ καὶ ὁ μέγας Πλάτων ἐν τοῖς Νόμοις. Καὶ ὁ μὲν Ξενοφῶν λέγει· Ἀναστὰς ὡς εὐθὺς συνέπιε, καὶ συγκατεσκεδάσατο τὸ μετ’ αὐτῦ κέρας. Pessimè ὡς εὐθὺς, pro ὁ Σεύθης. Sed et quæ sequuntur sic legenda putat Clar. *Kuster.* — συνεξέπιε, καὶ συγκατεσκεδάσατο εἰς τὸς μετ’ αὐτῦ τὸ κέρας. Opinor, recté. Nisi mavis — συγκατεσκέδασε κατὰ τὸς μετ’ &c. *Leunclav.* autem legit συγκατεσκεδάσατο τῷ &c. atque adeò vertit — *et illi, qui proximus ab ipso erat, partem porrigebat.* Celeber. etiam *Grammius* hoc verbum ex *Eustathio* in textum restituendum censuit. Sed magìs mihi placet verbum vulgatum, tum quòd adferat id *Suidas*, tum quòd *Plato* etiam morem illum vinum effundendi tangat de Leg. l. 1. ferè medio: Σκύθαι δὲ καὶ Θρᾷκες ἀκράτῳ παντάπασι χρώμενοι, γυναῖκές τε καὶ αὐτοὶ, καὶ κατὰ τῶν ἱματίων καταχεόμενοι, καλὸν καὶ εὔδαιμον ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύειν νενομίκασι. Hæc *Platonis* verba (mutato tantùm, uti fit, ἀκράτῳ in ἀκρατοποσίαις) exscripsit *Athenæus* l. 10. c. 8. extremo.

b Ὠμοβοΐναις,] In quibusdam libris malè scribitur ὁμοβοΐναις, in *Athen.* ὠμοβοΐναις. Adi sis p. 275. n. a.

c Ῥυθμὺς] Vide p. 366. n. b.

d Μαγάδι] MS. Eton. μαγάδων. *Athen.* l. 4. c. ult. Ὁ δὲ μάγαδις καλούμενος αὐλὸς,

Ὡς δ' ἦν ἥλιος ἐπὶ δυσμαῖς, ἀνέστησαν οἱ Ἕλληνες, καὶ εἶπον ὅτι ὥρα εἴη [a] νυκτοφύλακας καθιστάναι, καὶ σύνθημα παραδιδόναι. Καὶ Σεύθην ἐκέλευον παραγγεῖλαι [b] ὅπως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ στρατόπεδα μηδεὶς τῶν Θρᾳκῶν εἴςεισι νυκτός· [c] οἵ τε γὰρ πολέμιοι Θρᾷκες ἡμῖν, καὶ ὑμεῖς οἱ φίλοι. Ὡς δ' [d] ἐξῄεσαν, συνανέστη ὁ Σεύθης, [e] οὐδέν τι μεθύοντι ἐοικώς. Ἐξελθὼν δ' εἶπεν, [f] αὐτὲς τοὺς στρατηγὲς ἀποκαλέσας, Ὦ ἄνδρες, οἱ πολέμιοι ἡμῶν οὐκ ἴσασί πω τὴν [g] ἡμετέραν συμμαχίαν· ἢν οὖν ἔλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς πρὶν φυλάξασθαι ὥςτε μὴ ληφθῆναι, ἢ παρασκευάσασθαι ὥςτε ἀμύνασθαι, μάλιστα ἂν λάβοιμεν χρήματα καὶ ἀνθρώπους. Συνεπῄνεν ταῦτα οἱ στρατηγοὶ, καὶ ἡγεῖσθαι ἐκέλευον. Ὁ δ' εἶπε, Παρασκευασάμενοι ἀναμενεῖτε· ἐγὼ δ', ὁπόταν καιρὸς [h] εἴη, ἥξω παρ' ὑμᾶς· καὶ τὲς πελταστὰς καὶ ὑμᾶς ἀναλαβὼν, ἡγήσομαι σὺν τοῖς θεοῖς. Καὶ ὁ Ξενοφῶν εἶπε, Σκέψαι τοίνυν, εἴπερ νυκτὸς πορευσόμεθα,

Jam verò sole se inclinante, surrexerunt Græci, ac tempus esse aiebant nocturnos excubitores constituendi, et tesseram dandi. Hortabantur etiam Seuthen ut *suis* denuntiaret nè quis Thracum noctu Græcorum castra ingrederetur: sunt *enim, aiebant,* tam hostili in nos animo Thraces, quàm vos amici. Posteaquam egrederentur, *etiam* Seuthes unà cum ipsis surgebat, ebrio re nullâ similis. Et cùm exiisset, vocatis ad se ducibus ipsis, Necdum, viri, inquit, hostes nostri de societate inter nos initâ quidquam sciunt: quare si in eos invaserimus, priusquam sibi nè capiantur caverint, vel ad *nos* propulsandos se paraverint, *sic* maximè capiemus opes atque homines. Hæc duces *suâ sententiâ* comprobabant, atque ut *in hostem* duceret hortabantur. Et ille, Ubi vos, inquit, *ad iter faciendum* paraveritis, expectate; atque ego, cùm opportunum fuerit, ad vos veniam: peltastísque et vobis adsumptis itineris, diis juvantibus, dux ero. Et Xenophon, At consideres velim, inquit, si quidem

ὁ καὶ παλαιομάγαδις ὀνομαζόμενος, ἐν ταυτῷ ὀξὺν καὶ βαρὺν φθόγγον ἐπιδείκνυνται —— Οἶδα δὲ ὅτι καὶ μάγαδις ὄργανόν ἐστιν ἐντατὸν, καθάπερ καὶ κιθάρα, λύρα, βάρβιτον. Adde *J. Poll.* l. 4. segm. 61. et *Meurs.* lect. Attic. l. 4. c. 20.

a Νυκτοφύλακας] Consule p. 438. n. b.

b Ὅπως —— μηδεὶς —— εἴςεισι] *Steph.* dicendum fuisse suspicatur εἰςίῃ vel potiùs εἰςίοι, non εἴςεισι. Sed cùm εἴςεισι vicem futuri indicativi repræsentet, nihil mutandum videtur. Eâdem constructione utitur *Aristoph.* Νεφ. v. 256. —— ὅπως μὴ θύσετε.

c Οἵ τε γὰρ &c.] Supple, ἔφασαν vel ἔλεγον —— et vide p. 240. n. f. Cæterùm, in MSto Eton. sic se habet locus —— ὥςτε γὰρ Θρᾷκες (omisso πολέμιοι) ὑμῖν καὶ ἡμῖν &c.

d Ἐξῄεσαν,] Idem MS. exhibet ἀνέστησαν.

e Οὐδέν τι] MS. Eton. οὐδὲν ἔτι. Malé. Vide p. 403. n. b.

f Αὐτὲς] Valet hìc forsan μόνους. Vide p. 271. n. b. et p. 109. n. b.

g Ἡμετέραν] Hanc lectionem expressit *Amasæus.* Vulgò legitur ὑμετέραν.

h Εἴη, —— παρ' &c.] MS. Eton. ᾖ —— πρός. Sed nil mutandum.

εἰ ὁ Ἑλληνικὸς νόμος κάλλιον ἔχει· μεθ' ἡμέραν μὲν γὰρ ἐν ταῖς πορείαις [a] ἡγεῖται τοῦ στρατεύματος, ὁποῖον ἀεὶ πρὸς τὴν χώραν συμφέρει, ἐάν τε ὁπλιτικὸν, ἐάν τε ἱππικόν· νύκτωρ δὲ νόμος τοῖς Ἕλλησιν ἐστὶν ἡγεῖσθαι τὸ βραδύτατον· οὕτω γὰρ ἥκιστα διασπᾶται τὰ στρατεύματα, καὶ ἥκιστα λανθάνουσιν ἀποδιδράσκοντες ἀλλήλους· [b] οἱ δὲ διασπασθέντες πολλάκις καὶ περιπίπτουσιν ἀλλήλοις, καὶ ἀγνοοῦντες κακῶς ποιοῦσι καὶ πάσχουσιν. Εἶπεν οὖν Σεύθης, Ὀρθῶς τε λέγετε, καὶ τῷ νόμῳ τῷ ὑμετέρῳ πείσομαι. Καὶ ὑμῖν μὲν ἡγεμόνας δώσω, τῶν πρεσβυτάτων τοὺς ἐμπειροτάτους τῆς χώρας, αὐτὸς δ' ἐφέψομαι τελευταῖος, τοὺς ἵππους ἔχων· ταχὺ γὰρ πρῶτος, ἂν δέῃ, παρέσομαι. [c] Σύνθημα δ' εἶπον [d] Ἀθηναῖοι κατὰ τὴν συγγένειαν. Ταῦτ' εἰπόντες ἀνεπαύοντο.

Ἡνίκα δ' ἦν ἀμφὶ μέσας νύκτας, παρῆν Σεύθης, ἔχων τοὺς ἱππέας τεθωρακισμένους, καὶ τοὺς πελταστὰς σὺν τοῖς ὅπλοις. Καὶ ἐπεὶ παρέδωκε τοὺς ἡγεμόνας, οἱ μὲν

iter noctu nobis faciendum erit, an mos Græcus sit melior quàm vester: nam interdiu exercitum in itineribus *faciendis*, eâ semper *pergendi* ratione *instituti* quæ ad locum convenit, antecedere solet vel gravis armatura vel equitatus; noctu verò moris Græcorum est ut pars *exercitûs* tardissima præcedat: nam ità copiæ minimè distrahuntur, minimèque fieri potest ut alii ab aliis clam secedant: at *partes exercitûs* distractæ sæpè in se invicem incurrunt, et per ignorantiam lædunt et læduntur. Rectè dicitis, ait tandem Seuthes, atque vestro *huic* instituto parebo. Et vobis quidem duces dabo *eos*, qui inter natu maximos regionis sunt *hujus* peritissimi; ipsi autem loco ultimo subsequar cum equitatu: quippe statim, si res poscat, in primâ acie adero. Tesseram autem dabant Athenienses propter cognationem. His dictis quievêre.

Cùm *jam* nox media adpetiisset, Seuthes aderat, cum equitibus loricatis, et cum peltastis armis instructis. Cúmque duces *itineris* dedisset, gravis ar-

a Ἡγεῖται] Sic MS. Eton. Hactenus editi repræsentârunt ἡγεῖσθαι.

b Οἱ δὲ διασπασθέντες &c.] Desunt hæc omnia in MSto Eton. quæ reperiuntur inter ἀλλήλους et καὶ ἀγνοοῦντες.

c Σύνθημα] Adi p. 405. n. h.

d Ἀθηναῖοι κατὰ &c.] MS. Eton. dat Ἀθηναίαν. quam scripturam sequutus, *Minervam* fuisse tesseram, *Binghamus* versionis Anglic. auctor non indoctus autumavit. *Ablancortius* censuisse videtur ipsam vocem Ἀθηναῖοι tesseræ loco propositam fuisse. At ejus potiùs, quæcunque tandem vox esset, auctores, opinor, erant Athenienses; quippe quòd Græci jam militarem operam Seuthæ navarent, qui Atheniensibus cognatione junctus erat: uti suprà p. 441. atque adeò munus hoc ipsis Græci cæteri minùs inviderent.

ὁπλῖται ἡγοῦντο, οἱ δὲ πελτασταὶ εἵποντο, οἱ δὲ ἱππεῖς ὠπισθοφυλάκουν. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἦν, ὁ Σεύθης παρήλαυνεν [a] εἰς τὸ πρόσθεν· καὶ ἐπῄνεσε τὸν Ἑλληνικὸν νόμον· πολλάκις γὰρ ἔφη [b] νύκτωρ αὐτὸς, καὶ σὺν ὀλίγοις πορευόμενος, ἀποσπασθῆναι σὺν τοῖς ἵπποις ἀπὸ τῶν πεζῶν· νῦν δὲ, ὥσπερ δεῖ, ἀθρόοι πάντες ἅμα τῇ ἡμέρᾳ φαινόμεθα. Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν περιμένετε αὐτοῦ, καὶ ἀναπαύεσθε· ἐγὼ δὲ σκεψάμενός τι ἥξω. Ταῦτ' εἰπὼν [c] ἤλαυνε δι' ὄρους, ὁδόν τινα λαβών. Ἐπεὶ δ' ἀφίκετο εἰς χιόνα πολλὴν, ἐσκέψατο [d] ἐν τῇ ὁδῷ, εἰ εἴη ἴχνη ἀνθρώπων ἢ προηγούμενα ἢ ἐναντία. Ἐπεὶ δὲ ἀτριβῆ ἑώρα τὴν ὁδὸν, [e] ἧκει ταχὺ πάλιν, καὶ ἔλεγε, Καλῶς, ὦ ἄνδρες, ἔσται, ἐὰν θεὸς θέλῃ· τοὺς γὰρ ἀνθρώπους λήσομεν ἐπιπεσόντες. Ἀλλ' ἐγὼ μὲν [f] ἡγήσομαι τοῖς ἵπποις, ὅπως, ἄν τινα ἴδωμεν, μὴ διαφυγὼν σημήνῃ τοῖς πολεμίοις· ὑμεῖς δ' ἕπεσθε· κἂν λειφθῆτε, τῷ στίβῳ τῶν ἵππων ἕπεσθε· [g] ὑπερβάντες δὲ τὰ ὄρη ἥξομεν εἰς τὰς κώμας πολλάς τε καὶ εὐδαίμονας.

maturæ milites præcedebant, peltastæ sequebantur, à tergo agmen tutabantur equites. Cùm illuxisset dies, Seuthes in frontem provectus est; Græcorúmque adeò collaudavit institutum; sæpè enim *accidisse* aiebat ut ipse noctu, cùm vel exiguis cum *copiis* iter faceret, cum equitatu à peditibus divelleretur: nunc, uti *fieri* oportet, simul atque illuxerit dies conferti omnes conspicimur. At vos hìc *me* expectate, ac requiescite; ego aliquid speculatus veniam. Hæc cùm dixisset per montem equo vectus est, viam quandam nactus. Cúmque ad nivem multam venisset, in viâ, exstaréntne hominum vel anteriora spectantia vel contraria vestigia, exploravit. Et ubi viam non tritam esse videbat, celeriter redit et, Præclarè, inquit, viri, res *nobis* succedet, deo volente: nam homines clàm adoriemur. At ego cum equitatu præcedam, ut nè, si quem videamus, elapsus *is* hostibus *adventum nostrum* significet: vos verò sequimini; ac si à tergo relicti fueritis, equorum vestigia sequimini: ubi autem montes superaverimus, ad vicos multos opulentósque veniemus.

a Εἰς τὸ πρόσθεν] Vide p. 202. n. f.

b Νύκτωρ αὐτὸς, &c.] Sic suprà p. 446. ἀξιώσω αὐτὸς ἔχειν. Adde p. 346. n. c.

c Ἤλαυνε] Vide p. 443. n. f.

d Ἐν τῇ ὁδῷ,] In MSto. Eton. desunt. Ibidem pro προηγούμενα, quod paulò pòst sequitur, scribitur πρόσω ἡγούμενα.

e Ἧκει ταχὺ] Idem MS. ἧκε πάλιν, omisso ταχύ. Sed ἧκει Ἀττικὸν est; ἧκον, κοινότερον: uti *Thom. Magist.* in v. Ἧκω.

f Ἡγήσομαι τοῖς ἵπποις,] Supple σὺν τοῖς &c. Vide p. 109. n. b.

g Ὑπερβάντες] MS. Eton. ὑπερβάλλοντες. nec malé. Vide p. 425. n. g. et p. 399. n. c.

Ἡνίκα δὲ ἦν [a] μέσον ἡμέρας, ἤδη τε ἦν ἐπὶ τοῖς ἄκροις, καὶ κατιδὼν τὰς κώμας, ἧκεν ἐλαύνων [b] πρὸς τοὺς ὁπλίτας, καὶ ἔλεγεν, Ἀφήσω ἤδη καταθεῖν τοὺς μὲν ἱππέας εἰς τὸ πεδίον, τοὺς δὲ πελταστὰς ἐπὶ τὰς κώμας. Ἀλλ' ἕπεσθε ὡς ἂν δύνησθε τάχιστα, ὅπως, ἄν τις ὑφιστῆται, ἀλέξησθε. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ξενοφῶν, κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου. Καὶ ὃς ἤρετο, Τί καταβαίνεις, ἐπεὶ σπεύδειν δεῖ; Οἶδα, ἔφη, ὅτι οὐκ ἐμοῦ μόνου δέῃ· οἱ δ' ὁπλῖται θᾶττον δραμοῦνται καὶ ἥδιον, [c] ἂν καὶ ἐγὼ πεζὸς ἡγῶμαι.

Μετὰ ταῦτα ᾤχετο καὶ Τιμασίων μετ' αὐτοῦ, ἔχων ἱππέας ὡς τετταράκοντα τῶν Ἑλλήνων. Ξενοφῶν δὲ παρηγγύησε τοὺς [d] εἰς τριάκοντα ἔτη παριέναι [e] ἀπὸ τῶν λόχων εὐζώνους. Καὶ αὐτὸς μὲν [f] ἐτρόχαζε, τούτους ἔχων· Κλεάνωρ δὲ ἡγεῖτο τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Ἐπεὶ δ' ἐν ταῖς κώμαις ἦσαν, Σεύθης ἔχων ὅσον [g] πεντήκοντα ἱππέας, [h] προσελάσας εἶπε, [i] Τάδε δή, ὦ Ξενοφῶν, ἃ σὺ ἔλεγες· ἔχον-

Cùm meridies adpetiisset, in vertices jam evaserat, et cùm in vicos despexisset, ad gravis armaturæ milites equo incitato venit et, Dimittam, inquit, jam equites ad incursiones in planitiem faciendas, et peltastas in vicos. At sequimini quàm potestis celerrimè, ut, si quis *nobis* restiterit, opem feratis. Hæc cùm audiisset Xenophon, de equo descendit. Et quærebat ille, Cur descendis, cùm festinatione sit opus? Novi, inquit, non me solùm opus esse; et *hi* gravis armaturæ milites celeriùs current ac libentiùs, si et ipse pedes *agmen* duxero.

Post hæc cum eo Timasion etiam abiit, cum Græcorum equitibus ferè quadraginta. Xenophon autem *milites* triginta circiter annos natos, qui expediti essent, à cohortibus *ad se* procedere jussit. Atque ipse cum *his* citato gradu currebat; et Cleanor Græcos cæteros ducebat. Posteaquam verò in vicos venissent, Seuthes, cum equitibus ferè quinquaginta, equo advectus, Hæc sanè, Xenophon, inquit, *evenerunt*, quæ tu dicebas; capti sunt homines:

a Μέσον ἡμέρας,] *Thom. Magist.* Μέσον ἡμέρας, καὶ μεσημβρία, καὶ μεσοῦσα ἡμέρα· μέση δὲ ἡμέρα, κοινόν.

b Πρὸς τοὺς &c.] MS. Eton. — εἰς τοὺς *&c.*

c Ἂν καὶ ἐγὼ] In MSto eodem deest καί. malé.

d Εἰς τριάκοντα] MS. Eton. edit. *Flor.* aliíque libri exhibent πεντήκοντα. Receptam lectionem præstant edit. *Steph.* et *Leunclav.* Vide tamen p. 396. n. f.

e Ἀπὸ τῶν λόχων] In eodem MSto, edit. vet. et *Leunclav.* legitur ἀπὸ τῶν λοχαγῶν. Sed rectiùs *Steph.* scripturam receptam repræsentavit.

f Ἐτρόχαζε,] *Hesych.* et *Phavor.* Τροχάσας, σπεύσας, δραμὼν, προλαβών. *Suid.* Τροχάζειν, διατρέχειν. Eodem hoc verbo usus est Noster *Hist. Gr.* l. 7. ferè medio: καὶ τὸ μὲν πρῶτον ταχέως ἡγῶντο, ἔπειτα δὲ ἐτρόχαζον.

g Πεντήκοντα] MS. Eton. τριάκοντα.

h Προσελάσας] Sic rectè MS. Eton. Vulgò legitur προελάσας. Hæc autem

ται οἱ ἄνθρωποι· ἀλλὰ γὰρ οἱ ἱππεῖς [k] ἔρημοι οἴχονταί μοι, ἄλλος ἀλλαχῇ διώκων· καὶ δέδοικα, μὴ συστάντες ἀθρόοι πού κακόν τι ἐργάσωνται οἱ πολέμιοι. Δεῖ δὲ καὶ ἐν ταῖς κώμαις [l] καταμένειν τινὰς ἡμῶν· μεσταὶ γάρ εἰσιν ἀνθρώπων. Ἀλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, σὺν οἷς ἔχω, τὰ ἄκρα καταλήψομαι· σὺ δὲ Κλεάνορα κέλευε διὰ τοῦ πεδίου παρατεῖναι τὴν φάλαγγα παρὰ τὰς κώμας. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, συνηλίσθησαν ἀνδράποδα μὲν ὡς χίλια, βόες δὲ δισχίλιοι, καὶ ἄλλα πρόβατα μύρια. Καὶ τότε μὲν αὐτοῦ [m] ηὐλίσθησαν·

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ [n] κατακαύσας ὁ Σεύθης τὰς κώμας παντελῶς, καὶ οὐδεμίαν οἰκίαν λιπὼν, (ὅπως φόβον ἐνθείη καὶ τοῖς ἄλλοις οἷα πείσονται, ἂν μὴ πείθωνται) ἀπῄει πάλιν. Καὶ τὴν μὲν λείαν ἀπέπεμψε [o] διατίθεσθαι Ἡρακλείδῃ εἰς Πέρινθον, [p] ὅπως μισθὸς γένηται τοῖς στρατιώταις· αὐτὸς δὲ καὶ οἱ Ἕλληνες ἐστρατοπεδεύσαντο ἀνὰ τὸ Θυνῶν πεδίον. Οἱ δ' ἐκλιπόντες, ἔφευγον εἰς τὰ ὄρη.

Ἦν δὲ χιὼν πολλὴ, καὶ ψύχος οὕτως, ὥστε τὸ ὕδωρ, ὃ

verùm equites à me soli discesserunt, alio alibi *hostes* persequente: atque adeò metuo nè hostes, densum in globum alicubi collecti, malo *eos* aliquo adficiant. Cæterùm in *his* etiam vicis remanere quosdam nostrûm oportet; sunt enim hominibus referti. Ego verò, inquit Xenophon, cum his qui mihi adsunt, vertices occupabo: tu Cleanori præcipe ut per planitiem phalangem propter vicos extendat. Hæc cùm fecissent, mancipia circiter mille collecta sunt, boves autem bis mille, et pecorum aliorum decem millia. Ac tum quidem ibi commorati sunt.

Postridie Seuthes, cùm vicos prorsus exussisset, ac nè unam quidem domum reliquisset, (quò aliis etiam metum incuteret *de iis* quæ *ipsi* perpessuri essent, nisi ipsi parerent) rursus abivit. Ac prædam quidem ad Perinthum, *ibi* ab Heraclide vendendam, misit; ut *ex eâ* stipendium militibus conficeretur: ipse autem et Græci in Thynorum planitie castra metati sunt. At illi *sedibus suis* relictis in montes se fugâ recipiebant.

Erat autem nix multa, ex frigus *acerbum* adeò, ut aqua, quam ad cœnam

invicem permutari solere plus vice simplici jam suprà notavimus.

i Τάδε δὴ,] Scil. ἐστί. Quâ de ellipsi vide p. 292. n. a.

k Ἔρημοι] I. e. *soli, sine duce cæterisque copiis.* Hos utique paulò antè in planitiem immiserat, p. præced.

l Καταμένειν] Vide p. 416. n. b.

m Ηὐλίσθησαν.] Adi p. 217. n. c.

n Κατακαύσας] Consule p. 24. n. d.

o Διατίθεσθαι] Lege p. 446. n. b.

p Ὅπως μισθὸς &c.] MS. Eton. ὅπως ἂν μισθὸς γένοιτο. Seuthes utique ità statuerat p. 446.

[a] ἐφέροντο ἐπὶ δεῖπνον, ἐπήγνυτο, [b] καὶ ὁ οἶνος ἐν τοῖς ἀγγείοις, καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλῶν καὶ ῥῖνες [c] ἀπεκαίοντο καὶ ὦτα. Καὶ τότε δῆλον ἐγένετο, οὗ ἕνεκα οἱ Θρᾷκες [d] τὰς ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι καὶ τοῖς ὠσί, [e] καὶ χιτῶνας οὐ μόνον περὶ τοῖς στέρνοις, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῖς μηροῖς· καὶ [f] ζειρὰς μέχρι ποδῶν ἐπὶ τῶν ἵππων ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ χλαμύδας. Ἀφιεὶς δὲ [g] τῶν αἰχμαλώτων ὁ Σεύθης εἰς τὰ ὄρη, [h] ἔλεγεν ὅτι, εἰ μὴ [i] καταβήσονται οἰ-

ferebant *ministri*, *eo* concresceret, et vinum ipsum in vasis; Græcorúmque multorum et nares deurerentur et aures. Atque *ibi* tum perspicuum erat, quamobrem pelles vulpinas circùm capita Thraces et aures gestent, *itémque* tunicas non modò circa pectora, sed *ipsa* etiam femora; sagula etiam ad pedes usque demissa in equis *sedentes* habeant, non chlamydas. Et Seuthes, ex captivis *quibusdam* in montes dimissis, *per eos* denuntiavit, ni descende-

a Ἐφέροντο] Scil. *ministri*. Vide p. 450. n. f. Cæterùm, activè itidem ponitur id verbi p. 408.

b Καὶ ὁ οἶνος ἐν &c.] In MS. Eton. *καὶ ὁ οἶνος ὁ ἐν &c.*

c Ἀπεκαίοντο] Pro quo legitur *ἀπεκαίοντο, ἀπεκρίνοντο, ἀπεκείραντο*. Pessimè. De verbo recepto consule p. 248. n. c.

d Τὰς ἀλωπεκίδας ἐπὶ &c.] Significationis ejus, quam vox ἀλωπεκὶς hoc loco postulat, exemplum se desiderare ait *Steph.* in Thes. nec ullum profert *Constant.* Cæterùm, morem hunc Thracum tangit eruditiss. *Montfauc.* Antiq. illustr. T. 4. part. 1. p. 31. *Herodot.* l. 7. c. 75. Θρήϊκες δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀλωπεκέας ἔχοντες, &c.

e Καὶ χιτῶνας οὐ &c.] Libet hìc proferre, quæ de Thraciâ Thraciæque populis cecinit *Ovid.* Trist. l. 3. el. 10. v. 13 et seq.

Nix jacet: et jactam nec sol pluviæve resolvunt:
Indurat Boreas, perpetuámque facit.
Ergo, ubi delicuit nondum prior, altera venit:
Et solet in multis bima manere locis.
Tantaque commoti vis est Aquilonis, ut altas
Æquet humo turres, tectaque rapta ferat.
Pellibus et sutis arcent malè frigora braccis.
Oraque de toto corpore sola patent.
Sæpè sonant moti glacie pendente capilli,
Et nitet inducto candida barba gelu:
Udaque consistunt, formam servantia testæ,
Vina: nec hausta meri, sed data frusta bibunt.

Adde Trist. l. 5. el. 7. v. 49.

f Ζειρὰς] Sic scribendum ἐξ Ἐτονένσις: cùm libri hactenus editi mendosè repræsentent ζεῖρας. Etymol. m. Ζειραὶ, χιτῶνες ἀνακεκολπωμένοι, ἢ ἀνάκωλοι. Ξενοφῶν Καὶ ζειρὰς μέχρι τῶν ποδῶν ἐπὶ τῶν ἵππων ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ χλαμύδα. Ubi notandum articulum ante ποδῶν reperiri, sicut in MSto Eton. *Harpocrat.* Ζειρὰ, ἤτοι σειρὰ, ὥς τινες, ἦν ἔνδυμά τι, ὃ ἐπενδύονται μετὰ τοὺς χιτῶνας, ὥσπερ ἐφαπτίδας. Deinde, citato Lysiâ, verba hæc Xenoph. adducit, malè scribens ἐν ἵππῳ ἀναβάσιμοι, pro ἐν ἐφέδρῳ. Adde *Suid. Phavor.* et *Hesych.* De Arabibus sic *Herodot.* l. 7. c. 69. ζειρὰς ὑπεζωσμένοι ἦσαν. et c. 75. Θρήϊκες δὲ, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀλωπεκέας ἔχοντες, ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα κιθῶνας· ἐπὶ δὲ, ζειρὰς περιβεβλημένοι ποικίλας.

g Τῶν αἰχμαλώτων] Supple τινάς. Vide p. 221. n. e. Adde p. 454. lin. 10.

h Ἔλεγεν ὅτι, — ὅτι] Adi p. 336. n. d.

i Καταβήσονται οἰκήσοντες] In loco vertendo lectionem hanc, *καταβήσονται καὶ οἰκήσονται, ὅτι &c.* expressit *Leunclav.* vulgatam *Amas.* opinor, rectiùs.

κήσοντες καὶ πείσονται, ὅτι κατακαύσει καὶ τούτων τὰς κώμας καὶ τὸν σῖτον, καὶ ἀπολοῦνται τῷ λιμῷ. [a] Ἐκ τούτου κατέβαινον καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες καὶ οἱ πρεσβύτεροι· οἱ δὲ νεώτεροι ἐν ταῖς ὑπὸ τὸ ὄρος κώμαις ηὐλίζοντο. Καὶ ὁ Σεύθης καταμαθὼν, ἐκέλευσε τὸν Ξενοφῶντα τῶν ὁπλιτῶν τοὺς νεωτάτους λαβόντα συνέπεσθαι. Καὶ [b] ἀναστάντες τῆς νυκτὸς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ παρῆσαν ἐπὶ ταῖς κώμαις· καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι ἐξέφυγον· (πλησίον γὰρ ἦν τὸ ὄρος) ὅσους δὲ κατέλαβον, κατηκόντισεν ἅπαντας ὁ Σεύθης.

[c] Ἐπισθένης δὲ ἦν τις Ὀλύνθιος παιδεραστὴς, ὃς ἰδὼν καλὸν παῖδα [d] ἡβάσκοντα ἄρτι, πέλτην ἔχοντα, μέλλοντα ἀποθνήσκειν, προσδραμὼν Ξενοφῶντα ἱκέτευσε βοηθῆσαι παιδὶ καλῷ. Καὶ ὃς προσελθὼν τῷ Σεύθῃ δεῖται μὴ ἀποκτεῖναι τὸν παῖδα· καὶ τοῦ Ἐπισθένους διηγεῖται τὸν τρόπον, καὶ ὅτι λόχον ποτὲ συνελέξατο, σκοπῶν οὐδὲν ἄλλο, ἢ εἴ τινες εἶεν καλοί· καὶ μετὰ τούτων ἦν ἀνὴρ ἀγαθός. Ὁ δὲ Σεύθης ἤρετο, Ἦ καὶ ἐθέλοις ἂν, ὦ Ἐπίσθενες, [e] ὑπὲρ

rent ad sedes suas incolendas, et *ipsi* parerent, ipsorum etiam se vicos exusturum et frumentum, ipsósque *adeò* fame perituros. Ibi tum et mulieres et pueri et seniores descenderunt: at juniores in vicis sub monte *sitis* commorati sunt. Et Seuthes id ubi intellexisset, Xenophontem hortatus est, ut adsumptis ex gravi armaturâ natu maximis *ipsum* sequeretur. Atque adeò cùm noctu surrexissent, primâ luce ad vicos venerunt: ac *hostium* maxima pars *indè* fugâ abivit; (nam mons erat in vicino) quoscunque verò ceperunt, *eos* omnes jaculis confixit Seuthes.

Erat autem Olynthius quidam puerorum amator Episthenes, qui cùm puerum pulchrum jam pubescentem, peltam tenentem, *mox* moriturum conspiceret, ad Xenophontem adcurrit suppliciterque *eum* oravit, ut opem puero formoso ferret. Et is ad Seuthen progressus rogabat nè puerum interficeret; *simúl*que Episthenis ingenium narrat, eúmque *adeò* cohortem aliquando collegisse, cùm nihil aliud spectaret, quàm si qui formosi essent; et cum his strennum se virum præbere *consuevisse*. Quærebat Seuthes, Vellésne, Epis-

a Ἐκ τούτου] Sic rectè edit. *Steph.* In aliis perperam legitur Ἐκ τούτων &c.

b Ἀναστάντες] Consule p. 214. n. f.

c Ἐπισθένης δὲ &c.] Idem forsan hìc Olynthius, qui suprà p. 260. Amphipolitanus dicebatur. Λακωνικὸς itidem p. 440. n. e. adpellatur Νέων, qui dici solet aliàs Ἀσιναῖος. *Steph.* Byz. Ἀμφίπολις, πόλις Μακεδονίας κατὰ Θρᾴκην, ἥτις &c. — τὸ ἐθνικὸν Ἀμφιπολίτης. Idem, Ὄλυνθος, πόλις Θρᾴκης, πρὸς τῇ Σιθωνίᾳ τῆς Μακεδονίας — ὁ πολίτης, Ὀλύνθιος, &c.

d Ἡβάσκοντα ἄρτι,] *Thom. Magist.* Ἡβᾶν — κάλλιον ἢ ἡβάσκειν. Adcuratiùs *Mœris* Attic. Ἡβάσκειν, ἐπὶ τῶν παίδων ἀρχομένων ἡβᾶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, Ἀττικῶς. Idem, Ἄρτι, οἱ μὲν Ἀττικοὶ τὸ πρὸ ὀλίγου· οἱ δὲ Ἕλληνες καὶ περὶ τοῦ νῦν λέγουσιν.

e Ὑπὲρ τούτου ἀποθανεῖν;] Mox leges — εἰ παίσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου. Phrasi illâ

τούτου ἀποθανεῖν; Ὁ δ᾽ ἐπανατείνας τὸν τράχηλον, Παῖε, εἶπεν, εἰ κελεύει ὁ παῖς, καὶ μέλλει χάριν εἰδέναι. Ἐπήρετο ὁ Σεύθης τὸν παῖδα εἰ παίσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου. Οὐκ εἴα ὁ παῖς, ἀλλ᾽ ἱκέτευε μηδέ ἕτερον κατακαίνειν. Ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἐπισθένης περιλαβὼν τὸν παῖδα, εἶπεν, Ὥρα σοι, ὦ Σεύθη, περὶ τοῦδε μοι διαμάχεσθαι· οὐ γὰρ μεθήσω τὸν παῖδα. Ὁ δὲ Σεύθης γελῶν, ταῦτα μὲν εἴα· ἔδοξε δ᾽ αὐτῷ αὐτοῦ αὐλισθῆναι, [a] ἵνα μὴ ἐκ τούτων τῶν κωμῶν οἱ ἐπὶ τοῦ ὄρους τρέφοιντο. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τῷ πεδίῳ ὑποκαταβὰς [b] ἐσκήνου· Ξενοφῶν δὲ ἔχων τοὺς ἐπιλέκτους, ἐν τῇ ὑπὸ τὸ ὄρος ἀνωτάτω κώμῃ, καὶ οἱ ἄλλοι [c] Ἕλληνες, ἐν τοῖς ὀρεινοῖς τοῖς καλουμένοις Θρᾳξὶ, πλησίον κατεσκήνησαν.

Ἐκ τούτου [d] ἡμέραι οὐ πολλαὶ διετρίβοντο, καὶ οἱ ἐκ τοῦ ὄρους Θρᾷκες καταβαίνοντες πρὸς τὸν Σεύθην περὶ ὁμήρων καὶ σπονδῶν διεπράττοντο. [e] Καὶ Ξενοφῶν ἐλθὼν ἔλεγε

thenes, pro hoc mori? At ille cervice extensâ, Ferito, inquit, si puer *sic* jubet, ac gratiam habiturus est. Puerum interrogabat Seuthes, num eum pro ipso feriret. *Id fieri* non sinebat puer, sed supplex orabat ut neutrum interficeret. Ibi tum Episthenes puerum complexus, Tempus *est*, inquit, Seuthe, ut de hoc mecum depugnes; non enim puerum dimittam. Seuthes ridens, hæc omittebat: visum autem est ei hoc loco commorandum esse, ut nè his ex vicis *ii*, qui in monte *erant*, alerentur. Atque ipse cùm paulùm descendisset in planitie tabernacula collocavit: at Xenophon cum delectis, in vico sub monte supremo, cæteríque Græci, apud Thracas qui montani dicuntur, prope *ab iis* tentoria posuerunt.

Posteà dies haud multi consumebantur, cùm Thraces ex monte ad Seuthen descendentes de obsidibus et induciis agebant. Ac Xenophon Seuthæ, cùm

Noster *vicariam* planè *mortem* denotat: nec aliud, utut aliam interpretationem sibi finxêre Sociniani, voluit Apostolus Rom. V. 8. his verbis, Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε, i. e. *vice nostrâ*, ut nos scilicet mortis pœnâ liberaremur.

a Ἵνα μὴ ἐκ.] MS. Eton. ἵνα μηδ᾽ ἐκ *&c.*

b Ἐσκήνου] Mox mutatâ conjugatione adhibet κατεσκήνησαν. Vide p. 244. n. e. et Cl. *Blackwal.* Class. sacr. v. 1. p. 132.

c Ἕλληνες, ἐν τοῖς &c.] *Muret.* delet illud ἐν, et legit τοῖς Ὀρείταις καλουμένοις Θρᾳξὶ *&c.* Est quidem Oritarum infrà p. 462. mentio; si modò sana sit loci scriptura, vulgò recepta. Mihi certè ὀρεινῶν pro ὀρειτῶν ibi reponendum videtur. Quare nihil hìc loci mutatum velim; nisi quis cum *Stephano*, adsentientibus vet. quibusdam cod. artic. τοῖς ante καλουμένοις deleverit.

d Ἡμέραι οὐ πολλαὶ] MS. Eton. ἡμέραι τε πολλαὶ *&c.*

e Καὶ Ξενοφῶν ἐλθὼν &c.] Sic edit. *Steph.* et *Leunclav.* At ἐλθὼν illud in MSto Eton. et vet. quibusdam cod. non comparet.

τῷ Σεύθῃ ὅτι ἐν πονηροῖς τόποις σκηνῷεν, καὶ πλησίον εἶεν οἱ πολέμιοι· ἥδιον δ' ἂν [a] ἔξω αὐλίζεσθαι ἔφη [b] ἐν ἐχυροῖς ἂν χωρίοις μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς στενοῖς, ὥστε ἀπολέσθαι. Ὁ δὲ θαῤῥεῖν ἐκέλευε, καὶ ἔδειξεν ὁμήρους παρόντας [c] αὐτῷ. Ἐδέοντο δὲ καὶ τοῦ Ξενοφῶντος καταβαίνοντές τινες τῶν ἐκ τοῦ ὄρους συμπρᾶξαι σφίσι τὰς σπονδάς. Ὁ δ' ὡμολόγει, καὶ θαῤῥεῖν ἐκέλευε, καὶ ἠγγυᾶτο μηδὲν αὐτοὺς κακὸν πείσεσθαι πειθομένους Σεύθῃ. Οἱ δ' ἄρα ταῦτ' ἔλεγον κατασκοπῆς ἕνεκα.

Ταῦτα μὲν [d] τῆς ἡμέρας ἐγένετο· εἰς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα ἐπιτίθενται ἐλθόντες ἐκ τοῦ ὄρους οἱ Θυνοί. Καὶ ἡγεμὼν μὲν ἦν ὁ δεσπότης ἑκάστης οἰκίας· χαλεπὸν γὰρ ἦν [e] ἄλλῳ τὰς οἰκίας, σκότους ὄντος, ἀνευρίσκειν ἐν ταῖς κώμαις· καὶ γὰρ αἱ οἰκίαι κύκλῳ περιεσταύρωντο μεγάλοις σταυροῖς, τῶν προβάτων ἕνεκα. Ἐπεὶ δ' ἐγένοντο κατὰ τὰς θύρας ἑκάστου οἰκήματος, οἱ μὲν εἰσηκόντιζον, οἱ δὲ τοῖς σκυτάλοις ἔβαλλον, ἃ ἔχειν ἔφασαν, ὡς ἀποκόψοντες τῶν δοράτων τὰς λόγχας· οἱ δὲ ἐνεπίμπρασαν· καὶ Ξενοφῶντα ὀνομαστὶ καλοῦντες, ἐξιόντα ἐκέλευον ἀποθνήσκειν, ἢ αὐτοῦ ἔφασαν κατακαυθήσεσθαι αὐτόν.

ad eum venisset, iniquis in locis se tabernacula collocâsse dicebat, hostésque *ab ipsis* prope abesse: libentiùs autem se extrà commoraturum aiebat in locis potiùs munitis quàm angustis adeò, ut *periculum sit nè ibi* pereant. At ille bono eum esse animo jussit, *simúl*que monstravit obsides ipsi qui aderant. Nonnulli etiam ex iis, qui in monte *erant*, descendentes Xenophontem rogabant ut inducias ipsis impetraret. Ille facturum se recipiebat, bonóque ut essent animo hortabatur; spondebat etiam nihil ipsos mali habituros, Seuthæ si parerent. At hæc illi speculandi causâ proponebant.

Hæc die quidem agebantur: nocte verò insequente Thyni monte degressi *Græcos* invadunt. Et domûs cujusque dominus dux erat: nam ægrè alius domos, dum tenebræ *terris inductæ* erant, in vicis invenire potuit; etenim domus vallis magnis undique muniebantur, pecorum causâ. Posteaquam ad ædificii cujusque fores venissent, alii *in eas* jacula intorquebant, *eas* alii clavis percutiebant, quas habere se aiebant, ut hastarum cuspides decuterent; alii incendio faciendo operam dederunt; Xenophontémque nominatim adpellantes, exire jubebant ac mortem occumbere, alioqui se isthic ipsum combusturos aiebant.

a Ἔξω] *Scil.* τῆς κώμης.

b Ἐν ἐχυροῖς] MS. Eton. ἐν ἐτέροις. Minùs recté.

c Αὐτῷ.] Sic edit. *Leunclav.* In *Steph.* vet. et MSto Eton. αὐτῶν.

d Τῆς ἡμέρας] *Thom. Magist.* Νυκτὸς

Καὶ ἤδη τε διὰ τοῦ ὀρόφου ἐφαίνετο πῦρ, καὶ ἐντεθωρακισμένοι [f] οἱ περὶ Ξενοφῶντα ἔνδον ἦσαν, ἀσπίδας καὶ μαχαίρας καὶ κράνη ἔχοντες. Καὶ Σιλανὸς Μακέστιος, ἐτῶν ὀκτωκαίδεκα ὤν, σημαίνει τῇ σάλπιγγι· καὶ εὐθὺς ἐκπηδῶσιν ἐσπασμένοι τὰ ξίφη καὶ οἱ ἐκ τῶν ἄλλων [g] σκηνωμάτων. Οἱ δὲ Θρᾶκες φεύγουσιν, ὥσπερ δὴ τρόπος αὐτοῖς, ὄπισθεν περιβαλλόμενοι τὰς πέλτας· καὶ αὐτῶν ὑπεραλλομένων τοὺς σταυροὺς ἐλήφθησάν τινες κρεμασθέντες, [h] ἐνισχομένων τῶν πελτῶν ἐν τοῖς σταυροῖς· [i] οἱ δὲ καὶ ἀπέθανον, διαμαρτόντες τῶν ἐξόδων· οἱ δ' Ἕλληνες ἐδίωκον ἔξω τῆς κώμης. Τῶν τε Θυνῶν ὑποστραφέντες τινὲς ἐν τῷ σκότει, τοὺς παρατρέχοντας παρ' οἰκίαν καιομένην ἠκόντιζον εἰς τὸ φῶς ἐκ τοῦ σκότους· καὶ ἔτρωσαν Ἱερώνυμόν τε καὶ Ἐνοδίαν τὸν λοχαγὸν, καὶ Θεαγένην δὲ Λοκρὸν τὸν λοχαγόν· ἀπέθανε δὲ οὐδείς· κατεκαύθη μέντοι καὶ [k] ἐσθής τινῶν καὶ σκεύη. Σεύθης δὲ ἧκε βοηθήσων σὺν ἑπτὰ ἱππεῦσι [l] τοῖς πρώτοις, καὶ τὸν σαλπιγκτὴν ἔχων τὸν Θρᾴκιον. [m] Καὶ ἐπείπερ ᾔσθετο, ὅσον περ χρόνον [n] ἐβοήθει, τοσοῦτον

Jámque adeò per tectum ignis conspiciebatur, et Xenophon quíque circum ipsum erant loricati intus erant, scutis et gladiis et galeis armati. Ac Silanus *quidem* Macestius, annos duodeviginti natus, tubâ signum dat: statímque ii etiam, qui in aliis *erant* domiciliis, indè cum ensibus districtis exsilierunt. Ac Thraces in fugam sese dant, prout ipsis sanè mos *erat*, peltis in terga rejectis: eúmque hi valla transilire conabantur, nonnulli *eis* suspensi capti sunt, *peltis* in vallis impeditis, nonnulli etiam interierunt, quòd ab exeundi locis aberrássent: Græci extra vicum *eos* insequebantur. Et ex Thynis nonnulli *reversi* per tenebras, eos, qui præter domum ardentem transcurrebant, *missis* è tenebris in lucem jaculis petebant; et tum Hieronymum tum Enodiam cohortis præfectum vulnerârunt, Theagenem etiam Locrensem cohortis præfectum: nemo tamen mortuus est: verùm vestis nonnullorum et impedimenta exurebantur. Venit autem Seuthes cum septem equitibus primis, opem laturus, tubicinem etiam *secum* ducens Thrácium. Et posteaquam *rem* animadvertit,

καὶ ἡμέρας Ἀττικοὶ λέγουσιν· ἦγεν, ἐπὶ τῆς νυκτὸς, καὶ ἐπὶ τῆς ἡμέρας — Vide p. 437. n. f.

e Ἄλλων] MS. Eton. *ἄλλως*.

f Οἱ περὶ Ξενοφῶντα] Vide p. 416. n. c.

g Σκηνωμάτων.] Adi p. 106. n. h.

h Ἐνισχομένων] In MSto Eton. legitur *ἐνεχομένων*: in eod. deest ἐν ante *τοῖς σταυροῖς*.

i Οἱ δὲ] Vide p. 350. n. a.

k Ἐσθὴς τινῶν καὶ σκεύη.] Sic MS. Eton. At in plerisque edit. legitur *ἐσθὴς ἂν καὶ σκεύη*. *Muret*. mavult. — *ἐσθὴς ἂν τὰ σκεύη*.

l Τοῖς πρώτοις,] I. e. vel *principibus*, vel *iis qui primi ad Seuthen redierant*. Is enim suprà p. 457. dixerat, *ἀλλὰ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἔρημοι οἴχονταί μοι*, &c.

m Καὶ ἐπείπερ ᾔσθετο,] *Muret*. legit, Καὶ ἐπεὶ παρέστατο, &c.

n Ἐβοήθει,] Eodem viro docto expo-

καὶ [a] τὸ κέρας ἐφθέγγετο αὐτῷ· ὥστε καὶ τοῦτο φόβον συμπαρεῖχε τοῖς πολεμίοις. Ἐπεὶ δ' ἦλθεν, [b] ἐδεξιοῦτό τε καὶ ἔλεγεν ὅτι οἴοιτο τεθνεῶτας πολλοὺς εὑρίσκειν.

Ἐκ τούτου ὁ Ξενοφῶν δεῖται τοὺς ὁμήρους τε αὐτῷ παραδοῦναι, καὶ ἐπὶ τὸ ὄρος, εἰ βούλεται, συστρατεύεσθαι· εἰ δὲ μή, αὐτὸν ἐᾶσαι. Τῇ οὖν ὑστεραίᾳ παραδίδωσιν ὁ Σεύθης τοὺς ὁμήρους, πρεσβυτέρους ἄνδρας, τοὺς κρατίστους, ὡς [c] ἔφασαν, [d] τῶν ὀρεινῶν· καὶ αὐτὸς ἔρχεται σὺν τῇ δυνάμει. Ἤδη δ' εἶχε καὶ τριπλασίαν δύναμιν ὁ Σεύθης· ἐκ γὰρ [e] τῶν Ὀδρυσῶν, ἀκούοντες ἃ πράττοι ὁ Σεύθης, πολλοὶ κατέβαινον συστρατευσόμενοι. Οἱ δὲ Θυνοί, ἐπεὶ εἶδον ἀπὸ τοῦ ὄρους πολλοὺς μὲν ὁπλίτας, πολλοὺς δὲ πελταστάς, πολλοὺς δὲ ἱππεῖς, καταβάντες ἱκέτευον σπείσασθαι· καὶ πάντα ὡμολόγουν ποιήσειν, καὶ τὰ πιστὰ λαμβάνειν ἐκέλευον. Ὁ δὲ Σεύθης καλέσας τὸν Ξενοφῶντα, ἐπεδείκνυεν ἃ λέγοιεν·

quamdiu ad opem ferendam currebat, tamdiu etiam ei cornu sonabat: adeò ut hoc quoque metum hostibus simul adferret. Cùm venisset, benignè *Græcos* salutabat ac existimâsse se dicebat *futurum* ut multos mortuos offenderet.

Ibi tum rogat Xenophon ut ipsi traderet obsides, unáque *cum eo* in montem, si velit, milites educeret: sin autem, sibi *hoc* permitteret. Itaque postridie Seuthes ei tradit obsides viros ætate longiùs provectos, maximâ utì aiebant, apud montanos dignitate; atque ipse cum *suis* copiis venit. Habebat autem jam Seuthes copias triplo majores: nam ex Odrysis multi, cùm quas res gereret Seuthes audiîssent, ut ipsum in *eo* bello juvarent descenderant. Thyni, cùm de monte multos gravis armaturæ milites, peltastas multos, multos equites vidissent, descenderunt et suppliciter rogabant ut fœdus *cum ipsis* iniret: ac spondebant omnia se facturos, atque fidei ut acciperet pignora petebant. Seuthes vocato ad se Xenophonte, quæ illi dicerent demonstra-

nente, est μετὰ βοῆς ἰέναι. quomodo verbum exponit *Schol.* in *Thucyd.* l. 1. c. 107. Ἐβοήθησαν δὲ ἐπ' αὐτοὺς] ἔδραμον μετὰ βοῆς κατ' αὐτῶν. Similiter idem ad ejusd. l. 2. c. 94. atque alibi.

a Τὸ κέρας] Vide p. 101. n. d.

b Ἐδεξιοῦτό τε καὶ] Ità edit. *Steph.* In aliis legitur ἐδεξιοῦτο καὶ &c. sine τε. *Phavor.* Δεξιοῦμαι, ὑποδέχομαι, φιλοφρονοῦμαι. Δεξιοῦται, προσάγεται, φιλοφρονεῖ.

c Ἔφασαν,] Vide p. 377. n. g.

d Τῶν ὀρεινῶν·] Sic utique scribendum videtur: neque ex vulgò receptâ hujus loci scripturâ *scil.* τῶν ὀρειτῶν, emendanda sunt quæ legimus p. 460. n. c. utì censuit *Muret.* sed ad hunc potiùs emendandum locum viam iste patefecit. Oritarum quidem meminerunt auctores; at sedem iis ab his gentibus, quas Noster hoc loco memorat, longo intervallo divisam tribuunt. Thraces montani quin huc quadrent, dubium non est.

e Τῶν Ὀδρυσῶν,] Ità hìc loci scribitur. Vide sis p. 441. n. d.

καὶ οὐκ ἂν ἔφη σπείσεσθαι, εἰ Ξενοφῶν βούλοιτο [a] τιμωρήσασθαι αὐτοὺς τῆς ἐπιθέσεως. Ὁ δ' εἶπεν, Ἀλλ' ἔγωγε ἱκανὴν [b] νομίζω δίκην ἔχειν, εἰ οὗτοι δοῦλοι ἔσονται ἀντ' ἐλευθέρων· συμβουλεύειν μέντοι ἔφη αὐτῷ, τὸ λοιπὸν ὁμήρους λαμβάνειν τοὺς δυνατωτάτους κακόν τι ποιεῖν, τοὺς δὲ γέροντας οἴκοι ἐᾷν. Οἱ μὲν οὖν [c] ταύτῃ πάντες προσωμολόγουν.

[d] Ὑπερβάλλουσι δὲ πρὸς τοὺς ὑπὲρ Βυζαντίου Θρᾷκας, εἰς τὸ Δέλτα καλούμενον· αὕτη δ' ἦν οὐκέτι ἀρχὴ [e] Μαισάδου, ἀλλὰ [f] Τήρου τοῦ Ὀδρυσσοῦ ἀρχαίου τινός. Καὶ ὁ Ἡρακλείδης ἐνταῦθα [g] ἔχων τὴν τιμὴν τῆς λείας παρῆν. Καὶ Σεύθης ἐξαγαγὼν [h] ζεύγη ἡμιονικὰ τρία, (οὐ γὰρ ἦν πλείω) τὰ δ' ἄλλα βοεικὰ, καλέσας Ξενοφῶντα ἐκέλευσε λαβεῖν, τὰ δ' ἄλλα διανεῖμαι τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς. Ξενοφῶν δὲ τάδ' εἶπεν, Ἐμοὶ μὲν τοίνυν ἀρκεῖ καὶ

bat: negábatque fœdus se *cum iis* initurum, si vellet Xenophon, propterea quòd *ipsum* adorti fuissent, de iis pœnas sumere. At ego certè, inquit Xenophon, gravi satìs pœnâ multatos *eos* arbitror, si pro liberis servi fiant isti: verùm hoc ei se consilii dare aïebat, ut in posterum obsides acciperet *illos*, qui ad incommodi quid ferendum maximè valerent, senes domi relinqueret. Et omnes quidem eo loco *his* adsentiebantur.

Cæterùm ad Thracas transeunt supra Byzantium *sitos*, in locum qui Delta adpellatur: *regio* hæc non jam erat sub Mæsadis imperio, sed Teris Odryssii cujusdam prisci. Et Heraclides huc venit cum prædæ pretio. Ac Seuthes cùm mulorum juga tria produxisset, (nec enim *ipsi* plura erant) reliqua boum, Xenophontem *ad se* vocavit eáque ut acciperet hortatur, cætera ducibus et cohortium præfectis distribueret. Xenophon autem his verbis usus est, *Mihi*

a Τιμωρήσασθαι — τῆς &c.] Vide p. 427. n. f. de phrasi: de re ipsâ p. 461.

b Νομίζω δίκην] MS. Eton. νομίζω καὶ νῦν δίκην &c.

c Ταύτῃ] *Phavor.* exponit οὕτω, τούτῳ τρόπῳ. *Schol.* in *Thucyd.* l. 2. c. 91. οὕτως· ἢ ἀντὶ τοῦ, κατὰ τοῦτο τὸ μέρος. *Suid.* τούτου ἕνεκεν, ἢ οὕτω. Est ubi sonat *hìc*, *eo loco.* *Plato* epist. 7. haud ità procul à fine: ὁ δὲ εἶναί πη ταύτῃ κινδυνεύει. *Artemid.* Ὀνειροκριτ. l. 2. c. 3. ὑπὸ τῶν ταύτῃ κατοικούντων, i. e. ἐν ταύτῃ χώρᾳ. Quo sensu Noster p. 436. adhibuit τῇδε: ubi vide n. e. et p. 259. n. f. quem pleniùs, in hunc utique locum si quadret, Xenophontis ipsius verbis sic expresseris — πάντες κατὰ ταῦτα οἰκοῦντες &c.

d Ὑπερβάλλουσι] Vide p. 425. n. g.

e Μαισάδου,] Seuthæ *scil.* patris; de quo p. 441. Vulgò malè scribitur hoc loco Μησάδου.

f Τήρου τοῦ Ὀδρυσσοῦ] De quo vide p. 438. n. g. Cæterùm, legitur etiam Τήρου τοῦ Ὀδρύσου — Τηρέου τοῦ Ὀδρυσοῦ — Τήρεως τοῦ Ὀδρυσσοῦ.

g Ἔχων τὴν τιμὴν τῆς &c.] Quà de re lege p. 457.

h Ζεύγη ἡμιονικὰ] *Thom. Magist.* Ὀρεικὸν ζεῦγος, οὐχ' ἡμιονικόν. *Mœr.* Attic. Ὀρικὸν ζεῦγος, Ἀττικῶς· ἡμιονικὸν, Ἑλληνικῶς. Sed haud raro falluntur Grammatici, cæteroquin de literis Græcis optimè meriti.

[a] αὖθις λαβεῖν· τούτοις δὲ τοῖς στρατηγοῖς δωροῦ, οἳ σὺν ἐμοὶ ἠκολούθησαν, καὶ λοχαγοῖς. Καὶ τῶν ζευγῶν λαμβάνει ἓν μὲν Τιμασίων ὁ Δαρδανεὺς, ἓν δὲ Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος, ἓν δὲ Φρυνίσκος ὁ Ἀχαιός· τὰ δὲ βοεικὰ ζεύγη τοῖς λοχαγοῖς [b] κατεμέρισε. Τὸν δὲ μισθὸν ἀποδίδωσιν, ἐξεληλυθότος ἤδη τοῦ μηνὸς, εἴκοσι μόνον ἡμερῶν· ὁ γὰρ Ἡρακλείδης ἔλεγεν ὅτι οὐ πλεῖον ἐμπωλῆσαι. Ὁ οὖν Ξενοφῶν [c] ἀχθεσθεὶς εἶπε, Δοκεῖς μοι, ὦ Ἡρακλείδη, οὐχ ὡς δεῖ κήδεσθαι Σεύθου· εἰ γὰρ ἐκήδου, ἧκες ἂν πλήρη φέρων τὸν μισθὸν, καὶ [d] προσδανεισάμενος, εἰ μή γ' ἄλλως ἐδύνω, καὶ ἀποδόμενος τὰ σαυτοῦ ἱμάτια.

[e] Ἐντεῦθεν ὁ Ἡρακλείδης ἠχθέσθη τε, καὶ ἔδεισε μὴ ἐκ τῆς Σεύθου φιλίας ἐκβληθείη· καὶ ὅ,τι ἐδύνατο ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας Ξενοφῶντα διέβαλλε πρὸς Σεύθην. Οἱ μὲν δὴ στρατιῶται Ξενοφῶντι ἐνεκάλουν, ὅτι οὐκ εἶχον τὸν μισθόν· Σεύθης δὲ ἤχθετο αὐτῷ, ὅτι ἐντόνως τοῖς στρατιώταις ἀπῄτει τὸν μισθόν. Καὶ τέως μὲν ἀεὶ ἐμέμνητο ὡς, ἐπειδὰν ἐπὶ θάλατταν ἀπέλθοι, παραδώσει αὐτῷ [f] Βισάνθην, καὶ

verò satìs est ut posthac *aliquid* accipiam: at his *ea* ducibus, qui me sequuti sunt, et cohortium præfectis largire. Itaque Timasion Dardanus ex jugis unum accipit, Cleanor Orchomenius unum, unum Phryniscus Achæus: boum juga inter cohortium præfectos partitus est. At stipendium *militibus*, tametsi jam mensis exiisset, viginti tantùm dierum persolvit: aiebat enim Heraclides, pluris se *prædam* vendere non potuisse. Itaque Xenophon gravatus, Mihi videris, inquit, Heraclides, non *ità* utì oportet Seuthæ prospicere: nam si *rationibus ejus* prospexisses, stipendium integrum reversus adtulisses, vel fœnore acceptâ præter hanc pecuniâ, aliter quidem si non potuisses, tuísque vestibus divenditis.

Hìc graviter commotus est Heraclides, ac nè ab amicitiâ Seuthæ excluderetur metuebat: atque adeò ab illo die quacunque ratione poterat Xenophontem apud Seuthen criminabatur. At verò milites in Xenophontem culpam conjiciebant, quòd stipendium non accepissent: Seuthes etiam ei succensebat, quòd enixè stipendium pro militibus *ab eo* exigeret. Atque anteà quidem semper memoraverat, se posteaquam ad mare pervenisset, Bisanthen, et Ga-

a Αὖθις] *Phavor.* Τὸ δὲ Αὖθις σημαίνει τὸ πάλιν, καὶ κατὰ ταῦτα.

b Κατεμέριζε.] MS. Eton. repræsentat κατεμερίσθη.

c Ἀχθεσθεὶς εἶπε,] MS. idem habet ἀχθεσθεὶς εἶπεν ἐπομόσας, Δοκεῖ &c.

d Προσδανεισάμενος,] In lexicis deest. Eo tamen utitur et *Lysias*, Ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάν. χρημ. p. 157. edit. *Steph.*

e Ἐντεῦθεν] Vide p. 424. n. e.

f Βισάνθην, καὶ Γάνον, &c.] De his omnibus consulenda est Dissertat. Edit. Oxon. 1735. præmissa.

Γάνον, καὶ Νέον τεῖχος· ἀπὸ δὲ τούτου τοῦ χρόνου οὐδενὸς ἔτι τούτων ἐμέμνητο. Ὁ μὲν γὰρ Ἡρακλείδης καὶ τοῦτο διαβεβλήκει, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς εἴη, τείχη παραδιδόναι ἀνδρὶ δύναμιν ἔχοντι.

Ἐκ τούτου ὁ μὲν Ξενοφῶν ἐβουλεύετο τί χρὴ ποιεῖν [a] περὶ τοῦ ἔτι ἄνω στρατεύεσθαι· ὁ δ' Ἡρακλείδης, εἰσαγαγὼν τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς πρὸς Σεύθην, λέγειν τε ἐκέλευεν αὐτοὺς ὅτι οὐδὲν ἂν ἧττον σφεῖς ἀγάγοιεν τὴν στρατιὰν ἢ Ξενοφῶν, τόν τε μισθὸν ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν [b] ἔκπλεων παρέσεσθαι δυοῖν μηνοῖν· συστρατεύεσθαί τε ἐκέλευε. Καὶ ὁ Τιμασίων εἶπεν, Ἐγὼ μὲν τοίνυν οὐδ' ἂν πέντε μηνῶν μισθὸς μέλλῃ εἶναι, στρατευσαίμην ἂν ἄνευ Ξενοφῶντος. Καὶ ὁ Φρυνίσκος καὶ ὁ Κλεάνωρ συνωμολόγουν Τιμασίωνι.

Ἐντεῦθεν Σεύθης ἐλοιδόρει τὸν Ἡρακλείδην ὅτι οὐ παρακαλεῖ [c] τὸν Ξενοφῶντα. Ἐκ δὲ τούτου παρακαλοῦσιν αὐτὸν μόνον. Ὁ δὲ, γνοὺς τοῦ Ἡρακλείδου τὴν πανουργίαν, ὅτι βούλοιτο αὐτὸν διαβάλλειν πρὸς τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς, παρέρχεται λαβὼν τούς τε στρατηγοὺς πάντας καὶ τοὺς λοχα-

num, et Novum castellum ei traditurum: ex eo verò tempore nullius jam ampliùs horum mentionem faciebat. Nam et hoc calumniis usus dixerat Heraclides, tutum *utique* non esse, castella viro tradere qui exercitum haberet.

Dehinc Xenophon deliberabat, quid de expeditione in superiorem regionem porrò statuendum esset: et Heraclides, introductis ad Seuthen ducibus cæteris, tum hortabatur eos ut dicerent nihilo se minùs posse copias ducere quàm *posset* Xenophon, tum stipendium eis duûm mensium integrum paucos intrà dies adfuturum pollicebatur; tum hortabatur ut se socios expeditionis præberent. Et Timasion, Equidem, ait, non si *vel* quinque mensium stipendium *numeratum* fuerit, absque Xenophonte ad bellum proficiscar. Phryniscus etiam et Cleanor cum Timasione consentiebant.

Ibi tum Seuthes Heraclidem objurgabat, quòd Xenophontem non advocàsset. Dein ipsum solum advocant. Verùm ille, cognitâ Heraclidæ vafriciâ, quòd vellet ipsum cæteros apud duces invidiosum reddere, *ad Seuthen* progreditur ducibus omnibus et cohortium præfectis *secum* sumptis: ac ubi om-

a Περὶ τοῦ ἔτι ἄνω &c.] *Scil.* militésne adversùs Thracas, suprà Byzantium sitos, utì p. 464. unà cum Seuthe duceret.

b Ἔκπλεων] In MSto Eton. deest.

c Τὸν Ξενοφῶντα.] Idem MS. dat — καὶ Ξενοφῶντα.

γῦς· καὶ ἐπεὶ πάντες ἐπείσθησαν, συνεστρατεύοντο, καὶ ἀφικνῦνται, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸν Πόντον, διὰ τῶν [a] Μελινοφάγων καλυμένων Θρᾳκῶν, εἰς τὸν [b] Σαλμυδησσόν. Ἔνθα τῶν εἰς τὸν Πόντον πλεύσῶν νηῶν πολλαὶ [c] ὀκέλλυσι καὶ ἐκπίπτυσι· [d] τέναγος γάρ ἐστιν [e] ἐπιπολὺ τῆς θαλάττης. Καὶ οἱ Θρᾷκες οἱ κατὰ ταῦτα οἰκοῦντες, [f] στήλας ὁρισάμενοι, τὰ καθ' αὐτὺς [g] ἕκαστοι ἐκπίπτοντα ληΐζονται· [h] τέως δ' ἐλέγοντο, πρὶν ὁρίσασθαι, ἁρπάζοντες πολλοὶ ὑπ' ἀλλήλων ἀποθνήσκειν. Ἐνταῦθα εὑρίσκονται πολλαὶ μὲν κλίναι, πολλὰ δὲ κιβώτια, πολλαὶ δὲ βίβλοι, καὶ τἄλλα πολλὰ, ὅσα ἐν ξυλίνοις [i] τεύχεσι ναύκληροι ἄγουσιν. Ἐντεῦθεν ταῦτα καταστρεψάμενοι, ἀπήεσαν πάλιν. [k] Ἔνθα δὴ Σεύθης εἶχε στράτευμα πλέον τῦ Ἑλληνικῦ· ἔκ τε γὰρ Ὀδρυσῶν πολὺ ἔτι πλείους καταβεβήκεσαν, καὶ οἱ ἀεὶ πειθόμενοι συνεστρατεύοντο. Κατηυλίσθησαν δὲ ἐν

nes *in Seuthæ sententiam* erant adducti, unà *cum eo* milites in expeditionem educebant, et, *itinere sic facto ut* ad dextram Pontum haberent, per Thracas, qui Melinophagi adpellantur, Salmydessum perveniunt. Ibi de navibus, quæ in Pontum feruntur, multæ *in brevia* impinguntur et ejiciuntur *in litus:* nam palustre vadum *isthic* est maris in longum *spatium porrectum.* Ac Thraces iis in locis habitantes, stelis per *intervalla* statutis, ea prædantur singuli, quæ in litora sibi adjacentia ejiciuntur: prius autem quàm *istas* statuissent, de iis traditum est multos prædæ intentos se invicem interfecisse. Ibi multi inveniuntur lecti, arculæ multæ, multi libri, aliæque res multæ, quas naviculatores in vasis ligneis vehere solent. Dehinc, *locis* his in potestatem *Seuthæ* redactis, rursus abiêrunt. Ibi tum Seuthes plures, quàm Græcæ essent, copias habebat: nam et ex Odrysis multò plures etiam descenderant, et *omnes* prout usque *imperio* parebant belli se socios addebant. Consederunt autem in cam-

a Μελινοφάγων] *Stephan.* Byz. Μελινοφάγοι, ἔθνος Θρᾴκης· Ξενοφῶν ἐν ἀναβάσεως ἑβδόμῳ.

b Σαλμυδησσόν.] In MS. Eton. reperitur Ἀλμυδησσόν. in edit. *Steph.* aliísque vet. Σαλμυδισσόν.

c Ὀκέλλυσι καὶ ἐκπίπτυσι·] *Suid.* Ὀκέλλει· προσορμεῖ· ἐξερίπτεται· Εἴρηται ἐπὶ τῶν νηῶν. Vide p. 388. n. d.

d Τέναγος] *Suid.* Τενάγη· διάβροχοι καὶ κάθυγροι τόποι· πηλώδη πελάγη· ἢ ἰλὺς, ἐπιπολάζοντος ὕδατος ὀ πολλῦ, καὶ βοτάνης ἐπιφαινομένης τῷ ὕδατι.

e Ἐπιπολὺ] Adi p. 226. n. e.

f Στήλας ὁρισάμενοι,] Ità MS. Eton. et edit. quas vidi, omnes. Malim ipse ἐρεισάμενοι· et mox infrà ἐρείσασθαι, pro ὁρίσασθαι —

g Ἕκαστοι &c.] MS. Eton. et edit. quædam habent ἕκαστα.

h Τέως] *Suid.* Τέως· οἱ ῥήτορες ἐπὶ τῦ πρότερον, ἢ πάλαι. Add. p. 465. lin. 17.

i Τεύχεσι] Etymol. m. Τεῦχος σημαίνει τρία, τὰ πολεμικὰ ὅπλα, καὶ τὰ τῆς νεὼς, καὶ ἀγγεῖόν τι.

k Ἔνθα δὴ] Vide p. 437. n. c.

τῷ πεδίῳ ὑπὲρ [a] Σηλυμβρίαν, ὅσον πεντήκοντα σταδίους ἀπέχοντες τῆς θαλάττης. Καὶ μισθὸς μὲν οὐδείς πω ἐφαίνετο· πρὸς δὲ τὸν Ξενοφῶντα οἵ τε στρατιῶται [b] πάντες χαλεπῶς εἶχον, ὅ, τε Σεύθης οὐκέτι οἰκείως διέκειτο, ἀλλ' ὁπότε συγγενέσθαι αὐτῷ βουλόμενος ἔλθοι, πολλαὶ ἤδη ἀσχολίαι [c] ἐγίνοντο.

Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, σχεδὸν ἤδη δύο μηνῶν ὄντων, ἀφικνοῦνται Χαρμῖνός τε ὁ Λάκων καὶ Πολύνεικος παρὰ Θίμβρωνος· καὶ λέγουσιν ὅτι Λακεδαιμονίοις δοκεῖ στρατεύεσθαι [d] ὡς ἐπὶ Τισσαφέρνην, καὶ Θίμβρων ἐκπέπλευκεν ὡς πολεμήσων· καὶ δεῖται ταύτης τῆς στρατιᾶς, καὶ λέγει ὅτι [e] δαρεικὸς ἑκάστῳ ἔσται μισθὸς τοῦ μηνὸς, καὶ τοῖς λοχαγοῖς διμοιρία, καὶ τοῖς στρατηγοῖς τετραμοιρία. Ἐπεὶ δ' ἦλθον οἱ Λακεδαιμόνιοι, εὐθὺς ὁ Ἡρακλείδης, πυθόμενος ὅτι [f] ἐπὶ τὸ στράτευμα ἥκουσι, λέγει τῷ Σεύθῃ ὅτι κάλλιον γεγένηται· Οἱ μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι δέονται τοῦ στρα-

po supra Selymbriam, cùm à mari quinquaginta circiter stadia abessent. Ac stipendium quidem nullum usquam adparebat; verùm et milites omnes Xenophonti succensebant, nec Seuthes ampliùs eo familiariter utebatur, sed quoties ipsum conveniendi cupidus adibat, multæ jam *tum* occupationes *quæ* impedirent, *quò minùs Xenophontem conveniret*, erant *simulatæ*.

Hoc verò tempore, cùm jam duo propè menses *elapsi* fuerant, Charminus Lacon et Polynicus à Thimbrone veniunt; nuntiántque *Græcis*, decrevisse Lacedæmonios bellum Tissapherni facere; Thimbronémque *eo* cum classe profectum esse *consilio* ut bellum *illud* gereret; atque exercitu hoc egere, *et dicere* cuivis *militi* daricum in menstruum stipendium fore *numeratum*, *præ*fectis cohortium duplum, ducibus quadruplum. Posteaquam Lacedæmonii venissent, mox Heraclides, cùm eos ad exercitum venisse audiisset, meliùs rem succedere Seuthæ narrat: Lacedæmonii enim, *inquit*, exercitu egent, tu verò

a Σηλυμβρίαν,] MS. Eton. Σηλυβρίας. Edit. vet. Σηλυβρίαν. Vide p. 440. n. d.

b Πάντες χαλεπῶς] Idem MS. exhibet παγχαλεπῶς. Vide p. 300. n. f.

c Ἐγίνοντο.] Sic edit. *Steph*. MS. Eton. dat ἐφαίνοντο. Edit. vet. ἐγίνοντο.

d Ὡς ἐπὶ] In MS. Eton. deest vocula prior. Malé. Vide p. 396. n. c. Similiter *Arrianus* exped. l. 6. c. 15. — πρὶν πυθέσθαι Μουσικανὸν ὅτι ὥρμηται ὡς ἐπ' αὐτὸν Ἀλέξανδρος. Eædem occurrunt voculæ, sic positæ Act. XVII. 14.

e Δαρεικὸς — τοῦ μηνὸς,] Adi p. 4. n. o. et p. 442. n. o.

f Ἐπὶ τὸ στράτευμα ἥκουσι,] Vertenda forsan — *ad exercitum petendum se venisse.* Sic sæpe hâc phrasi usus est Noster. K. Π. p. 9. Edit. Oxon. 1727. ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται — ubi vide n. 1. Ibid. p. 74. ὅτι ἐγὼ μὲν πρός σε ἦλθον ἐπ' ἀργύριον, i. e. *argenti petendi causâ* — *Œconom*. haud ità longè ab init. Οἶμαι δ' ἂν καὶ εἰ ἐπὶ πῦρ ἐλθόντες σοῦ, *&c.* Et aliàs sæpe.

τεύματος, σὺ δ' οὐ δέῃ· ἀποδιδοὺς δὲ τὸ στράτευμα αὐτοῖς χαριεῖ, σὲ δὲ οὐκέτι ἀπαιτήσουσι τὸν μισθὸν, ἀλλ' ἀπαλλάξονται [a] ἐκ τῆς γῆς.

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Σεύθης, κελεύει παράγειν· καὶ ἐπεὶ εἶπον ὅτι ἐπὶ τὸ στράτευμα ἥκουσι, λέγει ὅτι τὸ στράτευμα ἀποδίδωσι, φίλος τε καὶ σύμμαχος βούλεται εἶναι· [b] καλεῖ τε αὐτοὺς ἐπὶ ξενία, καὶ ἐξένιζε μεγαλοπρεπῶς. Ξενοφῶντα δὲ οὐ καλεῖ, οὐδὲ τῶν ἄλλων στρατηγῶν οὐδένα. Ἐρωτώντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων τίς ἀνὴρ εἴη Ξενοφῶν, ἀπεκρίνατο ὅτι τὰ μὲν ἄλλα εἴη οὐ κακὸς, [c] φιλοστρατιώτης δέ· καὶ διὰ τοῦτο χεῖρόν ἐστιν αὐτῷ. Καὶ οἳ εἶπον, Ἀλλ' ἦ [d] δημαγωγεῖ [e] ὁ ἀνὴρ τοὺς ἄνδρας; Καὶ ὁ Ἡρακλείδης, Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ἆρ' οὖν, ἔφασαν, μὴ καὶ ἡμῖν ἐναντιώσεται περὶ τῆς ἀπαγωγῆς; Ἀλλ' ἢν ὑμεῖς, ἔφη ὁ Ἡρακλείδης, συλλέξαντες αὐτοὺς ὑπόσχησθε τὸν μισθὸν, ὀλίγον ἐκείνῳ [f] προςχόντες, ἀποδραμοῦνται σὺν ὑμῖν. Πῶς ἂν οὖν, ἔφασαν, ἡμῖν συλλεγεῖεν; Αὔριον ὑμᾶς, ἔφη ὁ

eo non *jam ampliùs* eges; at si exercitum ipsis tradideris, gratiam *apud eos* inibis, et *milites* stipendium à te non exigent ampliùs, sed terrâ *hâc* excedent.

Hæc cùm audiisset Seuthes, *suis* præcipit ut *Lacedæmonios ad se* deducerent; et ubi dixissent ad exercitum se venisse, tradere se *ipsis* exercitum ait, ac cum *Lacedæmoniis* amicitiam et societatem jungere se velle: eos item ad mensam hospitalem vocat, et magnificè excepit. Xenophontem autem non vocat, neque è ducibus alium quenquam. Et Lacedæmoniis interrogantibus qui vir esset Xenophon, cætera non malum esse respondit, at militum amantem; et propterea rem ipsi pejùs cedere. Atque illi, Num milites is, inquiunt, ductui suo obsequentes habet? Et Heraclides, Omnino, inquit. Nonne igitur, aiunt *illi*, nobis etiam adversabitur quo minùs *exercitum* abducamus? Atqui si vos, ait Heraclides, iis collectis stipendium promiseritis, levi illius ratione habitâ vobiscum cursu abscedent. Quî ergo fieri poterit, aiunt *Lacedæmonii*, ut cau-

a Ἐκ τῆς γῆς.] MS. Eton. dat — ἐκ τῆς χώρας.

b Καλεῖ τε — ἐπὶ ξενία,] Sic ex conjecturâ rescripsi. Similiter suprà Noster p. 363. ἐπὶ ξενία δὲ ἐδέχοντο &c. ubi vide n. c. Hactenus legebatur — ἐπὶ ξένια &c.

c Φιλοστρατιώτης] In lexicis stat ἀδιστρότως.

d Δημαγωγεῖ] *Est autem* δημαγωγεῖν, (sunt *Steph.* ad *Amas.* verba) *blanditiis atque aliis artibus homines ad se pellicere, et quasi obstricta eorum studia tenere.*

e Ὁ ἀνὴρ] Adi p. 21. n. e.

f Προςχόντες,] Sic rectè locum, opinor, distinxit *Leunclav.* ut προςχόντες, æquè ac συλλέξαντες — ὑπόσχησθε &c. ad Laconas illos referatur. *Stephan.* omissâ post προςχόντες distinctione, legit — προςχόντες ἀποδραμοῦνται &c. quasi participium illud milites respiceret.

Ἡρακλείδης, πρωῒ ἄξομεν πρὸς αὐτούς· καὶ οἶδα, ἔφη, ὅτι ἐπειδὰν ὑμᾶς ἴδωσιν, ἄσμενοι συνδραμοῦνται. Αὕτη μὲν ἡ ἡμέρα οὕτως ἔληξε·

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἄγουσιν ἐπὶ τὸ στράτευμα τοὺς Λάκωνας Σεύθης τε καὶ Ἡρακλείδης, καὶ συλλέγεται ἡ στρατιά· τὼ δὲ Λάκωνε ἐλεγέτην ὅτι Λακεδαιμονίοις δοκεῖ πολεμεῖν Τισσαφέρνει τῷ ὑμᾶς ἀδικήσαντι· [a] ἢν οὖν ἴητε σὺν ἡμῖν, τόν τε ἐχθρὸν τιμωρήσεσθε, καὶ [b] δαρεικὸν ἕκαστος οἴσει τοῦ μηνὸς ὑμῶν· λοχαγὸς δὲ, τὸ διπλοῦν· στρατηγὸς δὲ, τὸ τετραπλοῦν. Καὶ οἱ στρατιῶται ἄσμενοί τε ἤκουσαν, καὶ εὐθὺς ἀνίσταταί τις τῶν Ἀρκάδων τοῦ Ξενοφῶντος κατηγορήσων. Παρῆν δὲ καὶ Σεύθης, βουλόμενος εἰδέναι τί πραχθήσεται· καὶ [c] ἐν ἐπηκόῳ εἱστήκει, ἔχων τὸν ἑρμηνέα· συνίει δὲ καὶ αὐτὸς Ἑλληνιστὶ τὰ πλεῖστα. Ἔνθα δὴ λέγει ὁ Ἀρκὰς, Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, καὶ πάλαι ἂν ἦμεν παρ' ὑμῖν, εἰ μὴ Ξενοφῶν δεῦρο ἡμᾶς πείσας ἀπήγαγεν· ἔνθα δὴ ἡμεῖς μὲν τὸν δεινὸν χειμῶνα στρατευόμενοι καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν οὐδὲν [d] πεπάμεθα· ὁ δὲ τοὺς ἡμετέρους πόνους ἔχει· καὶ Σεύθης ἰδίᾳ μὲν ἐκεῖνον [e] πεπλού-

sâ nostrâ colligantur? Cras manè, inquit Heraclides, vos ad eos ducemus; ac novi, ait, fore ut, quamprimùm vos viderint, libenter concurrant. In hunc modum is dies exactus est:

Postridie Seuthes et Heraclides Laconas ad exercitum ducunt, ac copiæ *unum in locum* colliguntur: Lacones dicebant decrevisse Lacedæmonios Tissapherni bellum facere, qui vos, *inquiunt*, injuriâ adfecit: quare si cum nobis proficiscamini, tum hostem ulciscemini, tum daricum unusquisque vestrûm in menstruum stipendium feret; cohortis præfectus, duplum; dux, quadruplum. Ac milites *quidem* libenter *hæc* audîerunt, statímque ex Arcadibus quidam surgit *eo consilio* ut Xenophontem accusaret. Aderat etiam Seuthes, qui rei eventum scire cuperet; et in loco stabat, de quo *omnia* audire posset, adhibito interprete; sed et ipse pleraque Græcè *dicta* intelligebat. Ibi tum *hanc* orationem habuit Arcas *ille*, Nos certè, Lacedæmonii, jam pridem apud vos fuissemus, si Xenophon huc nos in suam adductos sententiam non abduxisset; ubi tametsi sævæ hyemis tempore et noctu et interdiu munia obîerimus militaria, nihil possidemus; at ille labore nostro *partis* fruitur: *quin* et Seu-

a Ἢν οὖν ἴητε] MS. Eton. et vet. quædam edit. exhibent ἢν οὖν ἦτε &c. Malé. Tu vide sis p. 444. n. c.

b Δαρεικὸν — τοῦ &c.] Vide p. 468. n. e.

c Ἐν ἐπηκόῳ] Vide p. 182. n. d.

d Πεπάμεθα·] Hanc scripturam in quibusdam exemplaribus se reperisse testatur *Steph*. Vulgò scribitur πεπαύμεθα: cui recepta lectio omnino anteferenda est. Adi p. 368. n. b.

τικεν, ἡμᾶς δὲ ἀποστερεῖ τὸν μισθόν· [f] ὥστε, ὅγε πρῶτος λέγων, ἐγὼ μὲν, ἔφη, εἰ τοῦτον ἴδοιμι καταλευσθέντα, καὶ δόντα δίκην ὧν ἡμᾶς περιεῖλκε, καὶ τὸν μισθὸν ἂν μοι δοκῶ ἔχειν, καὶ οὐδὲν ἂν [g] ἔτι τοῖς πεπονημένοις ἄχθεσθαι. Μετὰ τοῦτον ἄλλος ἀνέστη, ὁμοίως καὶ ἄλλος. Ἐκ δὲ τούτων Ξενοφῶν ἔλεξεν ὧδε,

“ [h] Ἀλλὰ πάντα μὲν ἄνθρωπον ὄντα προσδοκᾶν δεῖ, “ ὁπότε καὶ ἐγὼ μὲν ὑφ' ὑμῶν [i] αἰτίαν ἔχω, ἐν ᾧ πλείστην “ προθυμίαν ἐμαυτῷ γε δή μοι δοκῶ συνειδέναι περὶ ὑμᾶς “ παρεσχημένος. Ἀπετραπόμην μέν γε ἤδη οἴκαδε ὁρμώ-“ μενος μὰ τὸν Δία, οὔτι πυνθανόμενος ὑμᾶς εὖ πράττειν, “ ἀλλὰ μᾶλλον ἀκούων ἐν ἀπόροις εἶναι, ὡς ὠφελήσων εἴ τι “ δυναίμην. Ἐπεὶ δ' ἦλθον, Σεύθου τουτουῒ [k] πολλοὺς “ ἀγγέλους πρὸς ἐμὲ πέμποντος, καὶ πολλὰ ὑπισχνου-

thes illum privatim ditavit, at nos stipendio defraudat: itaque, inquit iste qui primus verba fecit, ego sanè, si lapidibus hunc obrutum videam, et pœnas dantem pro eo quòd nos huc illuc traxit, et stipendium me accepisse arbitrabor, et nihil ampliùs laboribus exanclatis fore cruciatum. Post hunc surrexit alius, itidémque alius. Secundùm hæc Xenophon in hanc sententiam verba fecit.

“ Homini certè quidem omnia sunt expectanda, cùm et ipse à vobis *in eo* “ accuser, in quo mihi sanè ipsi conscius esse videor, plurimum me vestrî stu-“ dium præstitisse. Cùm jam domum profectò iter instituerem, indè me sanè “ *huc* averti, non quòd prosperâ vos uti fortunâ intelligerem, sed potiùs quòd “ vos summas in angustias adductos esse audirem, ut *vos* si quo possem ad-“ jumento sublevarem. Posteaquam veni, Seuthes hic licèt multos ad me “ nuntios mitteret, et mihi multa polliceretur, si vobis persuaserim ut ad ip-

e Περιλύτικεν,] MS. Eton. et edit. vet. repræsentant περιλούτηκεν.

f Ὥστε, ὅγε &c.] Hoc ordine, utì mihi quidem videtur, construenda sunt verba, *ὥστε ἐγὼ μὲν, ἔφη ὅγε πρῶτος λέγων, εἰ &c.* ut *ὅγε πρῶτος λέγων* sint auctoris, non Arcadis istius de seipso, verba. Cæterùm, *Leunclav.* vertit *quo fit ut ego, qui primus sententiam dico, si* &c. *Steph.* et *ἔφη* et hypostigmen post *λέγων* expungi debere, et *ὅγε πρῶτος λέγων ἐγὼ* simpliciter, vel *ἐγὼ μὲν ὁ πρῶτος λέγων*, potiùs dicendum fuisse putavit.

g Ἔτι τοῖς πεπονημένοις] Hanc lectionem præstat MS. Eton. In edit. *Flor. Steph. Leunclav.* aliisque legitur — *ἔτι τοῖς πεπονημένοις &c.* adfertur etiam — *ἐπὶ τοῖς πεπονημένοις &c.*

h Ἀλλὰ πάντα μὲν ἄνθρωπον &c.] *Isocrat.* ad *Demon.* pag. 11. edit. *Steph.* *Νόμιζε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον· οὕτω γὰρ, οὔτ' εὐτυχῶν, ἔσῃ περιχαρής· οὔτε δυστυχῶν, περίλυπος.* Plura huc facientia congessit *Stobæus* Serm. 103. *Euripid.* Hypsip. v. 6. *Ἄλλυπον οὐδὲν, πάντα δ' ἐλπίζειν χρεών.*

i Αἰτίαν ἔχω,] Sic mihi quidem legendum videtur: et sic paulò infrà Noster — *ὑφ' ὑμῶν αἰτίαν ἔχοιμι &c.* Vulgò scribitur *αἰτίας ἔχω.*

k Πολλοὺς ἀγγέλους — καὶ &c.] Vide p. 435 et 440.

" μένου ἐμοὶ, εἰ πείσαιμι ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, τοῦτο " μὲν οὐκ ἐπεχείρησα ποιεῖν, ὡς αὐτοὶ ἐπίστασθε· ἦγον δ' " ὅθεν ᾤμην τάχιστ' ἂν ὑμᾶς εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι. " [a] Ταῦτα γὰρ καὶ βέλτιστα ἐνόμιζον ὑμῖν εἶναι, καὶ " ὑμᾶς ᾔδειν βουλομένους. [b] Ἐπεὶ δὲ Ἀρίσταρχος ἐλθὼν " σὺν τριήρεσιν ἐκώλυσε διαπλεῖν [c] ἡμᾶς, ἐκ τούτου (ὅπερ " εἰκὸς δήπου ἦν) συνέλεξα ὑμᾶς, ὅπως βουλευσαίμεθα ὅ, τι " χρὴ ποιεῖν. [d] Οὐκοῦν ὑμεῖς ἀκούοντες μὲν Ἀριστάρχου " ἐπιτάττοντος ὑμῖν εἰς Χεῤῥόνησον πορεύεσθαι, ἀκούοντες " δὲ Σεύθου πείθοντος ἑαυτῷ συστρατεύεσθαι, πάντες μὲν " ἐλέγετε σὺν Σεύθῃ ἰέναι, πάντες δ' [e] ἐπεψηφίσασθε ταῦ- " τα; [f] Εἴ τι οὖν ἐγὼ ἐνταῦθα ἠδίκησα, ἀγαγὼν ὑμᾶς " ἔνθα πᾶσιν ὑμῖν ἐδόκει, εἴπατε. Ἐπεὶ γεμὴν ψεύδεσθαι " ἤρξατο Σεύθης περὶ τοῦ μισθοῦ, εἰ μὲν ἐπαινῶ αὐτὸν, " δικαίως ἄν με αἰτιῷσθε καὶ μισοῖτε· εἰ δὲ πρόσθεν αὐτῷ " πάντων μάλιστα φίλος ὢν, νῦν πάντων διαφορώτατός εἰμι, " πῶς ἔτι δικαίως, αἱρούμενος ὑμᾶς ἀντὶ Σεύθου, ὑφ' ὑμῶν " αἰτίαν ἔχοιμι περὶ ὧν πρὸς τοῦτον διαφέρομαι; Ἀλλ' εἴ-

" sum veniretis, hoc non adgressus sum, utì nôstis ipsi; sed eò *vos* duxi unde " putabam in Asiam vos celerrimè trajicere posse. Id enim et vobis esse u- " tilissimum arbitrabar, et vos *id* velle noveram. Verùm ubi Aristarchus cum " triremibus venit ac nos *in Asiam* velis transmittere vetuit, tunc (quod uti- " que consentaneum erat) vocavi vos ad concionem, ut quid esset agendum " deliberaremus. Nonne vos cùm audiretis Aristarchum vobis præcipientem " ut in Cherronesum proficisceremini, audiretis etiam Seuthen *id vobis sua-* " *dentem* ut cum eo expeditionem susciperetis, omnes cum Seuthe proficis- " cendum esse dixistis, omnes id vestris suffragiis comprobâstis? Quamobrem " si quam ego injuriam ibi feci, qui vos *eo* duxerim quò vobis omnibus *duci* " placuit, enuntiate. Posteaquam verò Seuthes de stipendio fidem fallere " cœpit, eum si laudo, jure me accusetis, atque odio habeatis: sin autem an- " tehac ei cùm essem amicissimus, nunc *ab eo* maximè omnium dissideo, qui " *fieri* adhuc *possit ut*, cùm vos Seuthæ prætulerim, jure à vobis accuser iis " *de rebus* de quibus cum hoc *homine* dissideo? At dicetis *forsan* fieri posse

a Ταῦτα γὰρ—βέλτιστα] Adi p. 367. n. f. et p. 244. n. a.

b Ἐπεὶ δὲ Ἀρίσταρχος &c.] Lege p. 436.

c Ἡμᾶς,] Sic MS. Eton. edit. vet. et *Steph*. Malè *Leunclav.* ὑμᾶς dedit.

d Οὐκοῦν ὑμεῖς &c.] Hæc interrogativè proposita, secùs atque solent intelligi, videntur. Lege p. 444 et 447.

e Ἐπεψηφίσασθε ταῦτα;] Adi p. 447. n. c.

f Εἴ τι οὖν &c.] MS. Eton. Τί οὖν ἐγὼ ἐνταῦθα ἠδίκησα, ἀγαγὼν ὑμᾶς ἔνθα πᾶσιν ὑμῖν ἐδόκει; omissis εἰ et εἴπατε. Idem MS. pro Ἐπεὶ γεμὴν *&c.* dat Ἐπεὶ δὲ ἐμοὶ &c.

" ποιτε ἂν ὅτι ἔξεστι καὶ τὰ ὑμέτερα ἔχοντα παρὰ Σεύθε, " [a] τεχνάζειν. [b] Οὐκοῦν δῆλον τοῦτό γε, ὅτι εἴπερ ἐμοὶ " [c] ἐτέλει τί Σεύθης, οὐχ οὕτως ἐτέλει δήπου, ὡς ὧν τε " ἐμοὶ δοίη στεροῖτο, καὶ ἄλλα ὑμῖν ἀποτίσειεν; Ἀλλ' " οἶμαι, εἰ ἐδίδου, ἐπὶ τούτῳ ἂν ἐδίδου, ὅπως ἐμοὶ δοὺς " μεῖον, μὴ ἀποδοίη ὑμῖν τὸ πλεῖον. Εἰ τοίνυν οὕτως ἔχειν " οἴεσθε, ἔξεστιν ὑμῖν αὐτίκα μάλα ματαίαν ταύτην [d] τὴν " πρᾶξιν ἀμφοτέροις ἡμῖν ποιῆσαι, ἐὰν [e] πράττητε αὐτὸν " τὰ χρήματα. Δῆλον γὰρ ὅτι Σεύθης, εἰ ἔχω τὶ παρ' " αὐτοῦ, ἀπαιτήσει μέντοι δικαίως, ἐὰν μὴ βεβαιῶ τὴν πρᾶ- " ξιν αὐτοῦ, ἐφ' ᾗ ἐδωροδοκούμην. Ἀλλὰ πολλοῦ [f] μοι " δοκῶ δεῖν τὰ ὑμέτερα ἔχειν· ὀμνύω γὰρ ὑμῖν θεοὺς ἅπαν- " τας καὶ πάσας, μηδὲ ἃ ἐμοὶ ἰδίᾳ ὑπέσχετο Σεύθης, " ἔχειν· πάρεστι δὲ αὐτὸς, καὶ ἀκούων σύνοιδέ μοι εἰ ἐπιορ- " κῶ. Ἵνα δὲ μᾶλλον θαυμάσητε, [g] συνεπόμνυμι μηδὲ " ἃ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἔλαβον εἰληφέναι, μὴ τοίνυν μηδ'

" ut acceptis à Seuthe *stipendiis* vestris, artificiosâ dissimulatione utar. Non- " ne hoc manifestum est, si quid mihi pendit Seuthes, *id* eum non sic utique " pependisse, ut tum illis quæ mihi daret privaretur, tum vobis alia persolve- " ret? Enimverò arbitror, si quid ille mihi dedisset, eâ caussâ daturum fuisse, " ut mihi datâ minore *summâ*, vobis majorem non redderet. Quòd si rem sic " se habere existimatis, vobis statim licet rem *dolosè ex pacto* conficiendam " irritam utrique nostrûm reddere, si pecuniam ab ipso exegeritis. Nam sa- " tìs constat Seuthen, si quid ab eo accepi, repetiturum jure sanè, si rem *do-* " *losè ex pacto* conficiendam, cujus *conficiendæ* causâ muneribus fueram cor- " ruptus, ratam non fecero. Enimverò multum abest ut *stipendia* vestra ac- " ceperim: nam per omnes deos deásque juro, me nè illa quidem habere, quæ " mihi privatim promittebat Seuthes: adest ipse, et cùm *hæc* audiat novit an " pejerem. Ut verò magìs etiam admiremini, *hoc* quoque jurejurando confir- " mo me non *ea*, quæ duces acceperunt alii, accepisse, imò verò nè quidem

a Τεχνάζειν.] Est, *Suidâ* exponente, τὸ πανούργως τι διαπράττεσθαι — *Phavorino*, μηχανᾶσθαι.

b Οὐκοῦν &c.] Hæc quoque interrogativè prolata videntur: vide p. 472. n. d.

c Ἐτέλει] Vide p. 422. n. e.

d Τὴν πρᾶξιν] *Suid.* et *Phavor.* Πρᾶξις· κοινότερον μὲν πᾶσα λογικὴ ἐνέργεια· ἰδίως δὲ καὶ κυριώτερον, ἡ κατὰ προαίρεσιν, συνίστη, ἡ κατ' ἀρετὴν ἢ κακίαν ἐνέργεια γινομένη. Idem, Πρᾶξις ἡ προδοσία. *Phavor.* Καὶ πρᾶξις, ἡ προσωδία. Repone, ἡ προδοσία. Adi sis Comment. doctiss. *Casaub.* in *Polyb.* p. 187. et suprà p. 378. n. a.

e Πράττητε] *Phavor.* et *Tho. Magist.* Πράττω, ὐ μόνον τὸ ποιῶ καὶ πάσχω, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπαιτῶ, ὃ καὶ εἰςπράττω λέγομεν. *Thucyd.* l. 1. c. 99. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ἀκριβῶς ἔπρασσον, &c. *Schol.* Ἀκριβῶς ἔπρασσον] ἀπῄτουν ἀνενδότως. *Æschin.* dial. 2. sect. 31. — τύτων μισθὸν πραττόμενοι; i. e. *pro iis mercedem exigentes?*

f Μοι δοκῶ] Sic suprà pag. 471. μοι δοκῶ συνειδέναι *&c.* Adi p. 104. n. d.

g Συνεπόμνυμι,] In lexicis deest.

" ὅσα τῶν λοχαγῶν ἔνιοι. Καὶ τί δὴ ταῦτα ἐποίουν;
" Ὤιμην, ὦ ἄνδρες, ὅσῳ μᾶλλον συμφέροιμι [a] τούτῳ τὴν
" τότε πενίαν, τοσούτῳ μᾶλλον αὐτὸν φίλον μοι ἔσεσθαι,
" ὁπότε δυνηθείη. Ἐγὼ δὲ ἅμα ὁρῶ αὐτὸν εὖ πράττοντα,
" καὶ γιγνώσκω δὴ αὐτοῦ τὴν γνώμην. Εἴποι δή τις ἄν,
" Οὔκουν αἰσχύνῃ οὕτω μωρῶς ἐξαπατώμενος; Ναὶ μὰ Δία
" ᾐσχυνόμην μέντοι, εἰ ὑπὸ πολεμίου γε [b] οὕτως ἐξηπατή-
" θην· [c] φίλῳ δ' ὄντι ἐξαπατᾷν αἴσχιόν μοι δοκεῖ εἶναι, ἢ
" ἐξαπατᾶσθαι. [d] Ἐπεὶ εἴ γε πρὸς φίλους ἐστὶ φυλακὴ,
" πάντας οἶδα ὑμᾶς [e] διαφυλαξαμένους, ὡς μὴ παρασχεῖν
" τούτῳ πρόφασιν δικαίαν μὴ ἀποδιδόναι ὑμῖν ἃ ὑπέσχετο·
" οὔτε γὰρ ἠδικήσαμεν τοῦτον οὐδὲν, οὔτε κατεβλακεύσαμεν
" τὰ τούτου, οὔτε μὴν κατεδειλιάσαμεν οὐδὲν, ἐφ' ὅ, τι
" ἡμᾶς οὗτος παρεκάλεσεν. Ἀλλὰ φαίητε ἄν, ἔδει τὰ
" ἐνέχυρα τότε λαβεῖν, ὡς, μηδὲ εἰ ἐβούλετο, ἐδύνατο
" ἐξαπατᾷν. Πρὸς ταῦτα δὲ ἀκούσατε, ἃ ἐγὼ οὐκ ἂν

" *ea*, quæ de cohortium præfectis nonnulli *acceperunt*. Et quamobrem tan-
" dem hæc feci? Existimabam, milites, quantò æquiore animo paupertatem,
" *quâ* tum *premebatur*, unà cum hoc perferrem, tantò eum mihi amiciorem fu-
" turum cùm *talem se præbere* valeret. Ego verò jam simul eum prosperâ
" uti fortunâ video, et animum ejus cognosco. Jam dixerit *forsan* aliquis,
" Annon igitur erubescis adeò te stultè decipi? Profectò erubescerem, si ab
" hoste in hunc modum deceptus essem: at *homini* amico turpius esse duco,
" si *amicum ipse* decipiat, quàm si decipiatur. Si qua porrò erga amicos est
" cautio, vos omnes cavisse novi, nè huic occasionem justam præberetis, quo
" minùs ea vobis redderet quæ pollicitus est: neque enim ullâ hunc injuriâ
" adfecimus, neque per inertiam rebus ipsius detrimenti quidquam adtulimus,
" neque sanè quidquam, ad quod nos ille adhortatus est, præ formidine refu-
" gimus. Verùm dixeritis *forsitan*, pignora tunc fuisse capienda, ut nè, e-

a Τύτῳ] Seuthen digito monstrat. Cæterùm, uti Noster hìc dicit *συμφέροιμι τύτῳ &c.* Sic *Plaut.* Trin. 2. 2. 60. *Mureto* observante, *tolerare alicujus egestatem*, dixit.

b Οὕτως] MS. Eton. dat *ὄντος &c.*

c Φίλῳ δ' ὄντι] Eleganter *πλεονάζει* participium, utì et p. 471. *Ἀλλὰ πάντα μὲν ἄνθρωπον ὄντα &c.* Ejusdem ferè sententiæ dictum Phocioni tribuit *Ælian.* H. V. l. 2. c. 16. — *παρελθὼν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ἐκκλησίας οὔσης, ἐπεί τι αὐτοῖς ἐμέμφετο ἀγνωμονοῦσι, πάνυ σφόδρα πεπαιδευμένως καὶ πληκτικῶς εἶπε· Βούλομαι μᾶλλόν τι ὑφ' ὑμῶν παθεῖν κακὸν αὐτὸς, ἢ αὐτός τι ὑμᾶς κακῶς δρᾶσαι.*

d Ἐπεὶ] Eadem est voculæ vis *Ælian.* l. 3. c. 10. *Ἐπεί τοι Λακωνικὸς καὶ &c.* i. e. *Est deinde verò* &c. Adi K. Π. p. 81. n. l. Edit. Oxon. 1727. Nisi mavis hìc *ἐπεὶ* vertere *Alioquin*, atque adeò ellipticam locutionem esse, sic utique exponendam, statuis, *εἰ δὲ μὴ*, *scil.* *ἐξαπατᾷν αἴσχιόν ἐστιν, ἢ ἐξαπατᾶσθαι* — Confer p. 374. n. b.

e Διαφυλαξαμένους,] Idem MS. *φυλαξαμένους*· et pro *πάντας* edit. *Steph.* dat *πᾶσαν.*

" ποτε εἶπον τούτου ἐναντίον, εἰ μή μοι ἢ παντάπασιν
" [a] ἀγνώμονες ἐδοκεῖτε εἶναι, ἢ λίαν εἰς ἐμὲ ἀχάριστοι.
" Ἀναμνήσθητε γὰρ [b] ἐν ποίοις τισὶν ὄντες πράγμασιν ἐτυγ-
" χάνετε, ἐξ ὧν ὑμᾶς ἐγὼ ἀνήγαγον πρὸς Σεύθην. Οὐκ
" εἰς μὲν Πέρινθον, εἰ προσίητε τῇ πόλει, Ἀρίσταρχος
" ὑμᾶς ὁ Λακεδαιμόνιος οὐκ εἴα εἰσιέναι, ἀποκλείσας τὰς
" πύλας; [c] ὑπαίθριοι δὲ ἔξω ἐστρατοπεδεύετε; μέσος δὲ
" χειμὼν ἦν; ἀγορᾷ δὲ ἐχρῆσθε, σπάνια μὲν ὁρῶντες τὰ
" ὤνια, σπάνια δὲ ἔχοντες [d] ὅτων ὠνήσεσθε; Ἀνάγκη δὲ
" ἦν μένειν ἐπὶ Θρᾴκης· (τριήρεις γὰρ [e] ἐφορμοῦσαι ἐκώ-
" λυον διαπλεῖν) εἰ δὲ μένοι τις, [f] ἐν πολεμίᾳ χώρᾳ εἶναι,
" ἔνθα πολλοὶ μὲν ἱππεῖς ἐναντίοι ἦσαν, πολλοὶ δὲ πελ-
" ταστταί. Ἡμῖν δὲ ὁπλιτικὸν μὲν ἦν, ὡς ἀθρόοι μὲν ἰόν-
" τες ἐπὶ τὰς κώμας, ἴσως ἂν ἐδυνάμεθα σῖτον λαμβάνειν
" οὐδέν τι ἄφθονον· ὅτῳ δὲ διώκοντες ἂν ἢ ἀνδράποδα ἢ
" πρόβατα καταλαμβάνοιμεν, οὐκ ἦν ἡμῖν· οὔτε γὰρ ἱπ-
" πικὸν οὔτε πελταστικὸν ἔτι ἐγὼ συνεστηκὸς κατέλαβον
" παρ' ὑμῖν. Εἰ οὖν, ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ ὄντων ὑμῶν, μηδ'

" tiamsi vellet, decipere posset. Ad ea velim audiatis, quæ contra ipsum
" nunquam ego proferrem, nisi mihi vel omnino iniqui homines, vel admo-
" dum erga me ingrati esse videremini. Recordamini utique qualibus in mo-
" lestiis fuistis, è quibus ego vos ad Seuthen deduxi. Annon vos in Perin-
" thum, si ad urbem *quidem* accederetis, Aristarchus Lacedæmonius, portis
" occlusis, ingredi vetabat? *annon* castra sub dio foris habebatis? *annon* media
" erat hiems? *annon* foro utebamini, cùm *in eo* rerum venalium penuriam vi-
" deretis, cùm haud quid vobis suppeteret, quo *commeatus* coëmeretis? Ne-
" cesse verò erat in Thraciâ manere: (nam triremes in statione manentes,
" quo minùs trajiceremus, impediebant) quòd si quis *ibi* maneret, *necesse erat*
" in agro hostili versari, ubi multi *nobis* equites oppositi erant, peltastæ mul-
" ti. Nobis autem gravis sanè aderat armatura, ut si in vicos conferti inva-
" sissemus, frumenti non magnam *profectò* copiam capere forsan potuisse-
" mus; verùm quo vel mancipia vel pecora persequendo comprehenderemus,
" nobis non aderat: nec enim adhuc ego vel equitum vel peltastarum copias

a Ἀγνώμονες] *Hesych.* et *Phavor.* sunt ἄβουλοι, ἀσύγγνωστοι, ἐναντιογνώμονες, ἀπείσθητοι — Adde p. 128. n. a.

b Ἐν ποίοις τισὶν] Vide p. 327. n. h.

c Ὑπαίθριοι] Vide p. 329. n. b.

d Ὅτων ὠνήσεσθε;] Ità edit. *Steph.* et *Leunclav.* In MSto Eton. legitur ὅτων ὠνῆσθε: in vet. edit. ὅτου ὠνήσεσθε.

e Ἐφορμοῦσαι] *Harpocrat.* Ἐφορμεῖν, ἀντὶ τοῦ ἐφεδρεύειν· τὸ μὲν γὰρ κατά τινων ὁρμᾷν ἐπιτηροῦντας καιρὸν ἐπιθέσεως, οὕτως ἔλεγον. *J. Poll.* lib. 1. segm. 122. Τὸ δὲ φυλάττειν τινας, ἐφορμεῖν, καὶ ναυλοχεῖν· ubi vide quæ notavit doctis. *Kuhn.* Adde *Suid.* in v. Ἐφορμεῖν, et quæ ibi scripsit Cl. *Kust.*

f Ἐν πολεμίᾳ χώρᾳ] Ultima vox in MSto Eton. deest: non malè. Adi p. 418. n. i.

" ὁντιναοῦν μισθὸν προσαιτήσας, Σεύθην σύμμαχον ὑμῖν " προσέλαβον, ἔχοντα ἱππέας καὶ πελταστὰς, ὧν [a] ὑμεῖς " προσεδεῖσθε, κακῶς ἂν ἐδόκουν ὑμῖν βεβουλεῦσθαι [b] πρὸ " ὑμῶν; Τούτων γὰρ δήπου κοινωνήσαντες, καὶ σῖτον ἀφ- " θονώτερον ἐν ταῖς κώμαις εὑρίσκετε, διὰ τὸ ἀναγκάζεσ- " θαι τοὺς Θρᾷκας κατὰ σπουδὴν μᾶλλον φεύγειν· καὶ " προβάτων καὶ ἀνδραπόδων μετέσχετε. Καὶ πολέμιον " οὐδένα ἔτι ἑωρῶμεν, ἐπειδὴ τὸ ἱππικὸν ἡμῖν προσεγένετο· " [c] τέως δὲ θαρσαλέως ἡμῖν [d] ἐφείποντο οἱ πολέμιοι καὶ " ἱππικῷ καὶ πελταστικῷ, κωλύοντες μηδαμῇ κατ' ὀλί- " γους ἀποσκεδαννυμένους τὰ ἐπιτήδεια ἀφθονώτερα [e] ἡμᾶς " πορίζεσθαι. Εἰ δὲ δὴ ὁ συμπαρέχων ὑμῖν ταύτην τὴν " ἀσφάλειαν, μὴ πάνυ πολὺν μισθὸν [f] προσετέλει τῆς ἀσ- " φαλείας, τοῦτο δὴ τὸ πάθημα τὸ σχέτλιον; καὶ διὰ " τοῦτο οὐδαμῇ οἴεσθε χρῆναι [g] ζῶντά μ' ἀνεῖναι; Νῦν δὲ " δὴ πῶς ἀπέρχεσθε; Οὐ διαχειμάσαντες μὲν ἐν ἀφθόνοις " τοῖς ἐπιτηδείοις, περιττὸν δ' ἔχοντες τοῦτο ὅ, τι ἐλάβετε

" apud vos coactas reperi. Si ergo, tali cùm necessitate premeremini, nullo " prorsus stipendio postulato, Seuthen vobis socium conciliarem, qui et equi- " tes habebat et peltastas, quibus vos egebatis, maléne commodis vestris con- " suluisse videbar? Nimirum his certè sociis usi, et frumentum copiosius in " vicis reperistis, propterea quòd Thraces magìs festinanter fugere cogeren- " tur; pecorum etiam et mancipiorum participes fuistis. Ac nullum ampliùs " hostem vidimus, posteaquam nobis equestres accesserint copiæ: priùs " autem audacter hostes cum equitum et peltastarum agmine nos insequeban- " tur, impedientes quo minùs usquam exigui numero effusi commeatus lar- " giores nobismet pararemus. Quòd si is sanè qui ad hanc vobis securita- " tem conciliandam operam contulit, non admodum amplum insuper pro " securitate stipendium pependerit, hæccine calamitas illa gravis est? ac " propter hanc me nequaquam vivum dimittere *vos* debere putatis? Nunc au- " tem quomodo abitis? Annon hieme in magnâ copiâ commeatùs actâ, et

a Ὑμεῖς] Sic MS. Eton. edit. vet. et *Steph.* Malè *Leunclav.* ἡμεῖς.

b Πρὸ ὑμῶν;] In eodem MSto et vet. edit. legitur πρὸς ὑμῶν; in *Steph.* et *Leunclav.* reperitur scriptura recepta. Vide sis p. 438. n. b.

c Τέως] Vide p. 467. n. h.

d Ἐφείποντο — ἱππικῷ &c.] Adi p. 455. n. f.

e Ἡμᾶς] In MSto Eton. et vet. edit. deest.

f Προσετέλει] In lexicis deest. De vi præposit. vide p. 26. n. b. De phrasi μισθὸν ἀσφαλείας vide p. 341. n. a. Add. p. 473. n. c.

g Ζῶντά μ' ἀνεῖναι;] Sic edit. quas vidi, omnes. MS. Eton. dat ζῶντα ἐμὲ ἂν εἶναι.

« παρὰ Σεύθου; [a] τὰ γὰρ τῶν πολεμίων ἐδαπανᾶτε· καὶ « ταῦτα πράττοντες, οὔτε ἄνδρας ἐπείδετε ὑμῶν αὐτῶν « ἀποθανόντας, οὔτε ζῶντας ἀπεβάλετε. Εἰ δέ τι καλὸν « πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ βαρβάρους ἐπέπρακτο ὑμῖν, οὐκ « ἐκεῖνο σῶν ἔχετε, καὶ πρὸς ἐκείνοις νῦν ἄλλην εὔκλειαν « προσειλήφατε, καὶ τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ Θρᾷκας, ἐφ᾽ οὓς « ἐστρατεύεσθε, κρατήσαντες; Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς [b] φημὶ δι- « καίως ἂν, ὧν ἐμοὶ χαλεπαίνετε, τούτων τοῖς θεοῖς χάριν « εἰδέναι ὡς ἀγαθῶν. Καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, τοιαῦτα. « Ἄγετε δὴ πρὸς θεῶν, καὶ τὰ ἐμὰ σκέψασθε ὡς ἔχει. « Ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτε πρῶτον [c] ἀπῄρα οἴκαδε, ἔχων μὲν « ἔπαινον πολὺν πρὸς ὑμῶν ἀπεπορευόμην, ἔχων δὲ δι᾽ ὑμᾶς « καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εὔκλειαν· ἐπιστευόμην δὲ ὑπὸ « Λακεδαιμονίων· (οὐ γὰρ ἄν με ἔπεμπον πάλιν πρὸς ὑμᾶς) « νῦν δ᾽ ἀπέρχομαι πρὸς μὲν Λακεδαιμονίους ὑφ᾽ ὑμῶν « διαβεβλημένος, Σεύθῃ δὲ ἀπεχθόμενος ὑπὲρ ὑμῶν, ὃν « ἤλπισ᾽ ἂν εὖ ποιήσας μεθ᾽ ὑμῶν, [d] ἀποστροφὴν καὶ ἐμοὶ « καλὴν καὶ παισὶν, εἰ [e] γένοιντο, καταθήσεσθαι. Ὑμεῖς

« hoc ex abundanti habentes quod à Seuthe accepistis? nam quæ hostium *e-* « *rant ea* consumpsistis: atque dum ità agebatis, neque viros vestrûm *de nu-* « *mero* peremtos *ullos* vidistis, neque vivos amisistis. Quòd si quid à vobis « adversùs barbaros in Asiâ præclarè gestum erat, nonne id incolume habe- « tis, et ad ea nunc aliam adjunxistis gloriam, victis etiam Thracibus in Eu- « ropâ *sitis*, contra quos bellum intulistis? Equidem aio diis meritò gratiam « à vobis habendam pro iis *ipsis*, tanquam pro beneficiis, quorum causâ mihi « succensetis. Atque hæc rerum vestrarum est conditio. Agite jam per deos, « meæ quoque quomodo se habeant, considerate. Ego utique cùm domum « navigaturus primùm solverem, discedebam multâ apud vos laude ornatus, « gloriam etiam cæteris à Græcis per vos consequutus: quin et Lacedæmonii « mihi fidem habebant; (alioqui enim me ad vos non remisissent) at nunc *ità* « discedo *ut* apud Lacedæmonios à vobis in crimen adductus *sim*, et Seuthæ « vestrâ causâ invisus, de quo cum vobis adjuvantibus benè meritus essem, « fore sperâram ut *apud ipsum* tum mihi tum liberis, si *qui* forent, perfugium « honestum compararem. Vos autem, quorum ego causâ maximo sum in

a Τὰ γὰρ τῶν πολεμίων &c.] I. e. *Stephano* exponente, *non enim coacti fuistis in victum impensam facere, cùm eum vobis hostes suppeditarent.*

b Φημὶ] Adi p. 411. n. g.

c Ἀπῇρα &c.] Similiter *Ælian*. H. V. l. 3. c. 26. ἀπῇρεν εἰς Πελοπόννησον, &c. Et l. 8. c. 5. ἀπῇρα δὲ βουλόμενος &c. *Thucyd.* lib. 7. c. 19. ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἀπῇραν, sine præposit. *Herodian.* lib. 3. c. 15. ἀπῇραν τῆς Βρεττανίας ἠθέλησαν.

d Ἀποστροφὴν] Consule p. 124. n. c.

e Γένοιντο,] Sic legendum rectè statuit *Steph.* eandem etiam scripturam in loco vertendo expressit *Leunclav.* Vulgò legitur *γίνοιτο*.

" δ', ὑπὲρ ὧν ἐγὼ ἀπήχθημαί τε πλεῖστα, [a] καὶ ταῦτα
" πολὺ κρείττοσιν ἐμαυτοῦ, πραγματευόμενός τε οὐδὲ νῦν
" πω πέπαυμαι ὅ, τι δύναμαι ἀγαθὸν, τοιαύτην γνώμην
" ἔχετε περὶ ἐμοῦ. Ἀλλ' ἔχετε μέν με, οὔτε φεύγοντα
" λαβόντες, οὔτε ἀποδιδράσκοντα· ἢν δὲ ποιήσητε ἃ λέγε-
" τε, ἴστε ὅτι ἄνδρα [b] κατακανόντες ἔσεσθε, [c] πολλὰ μὲν
" δὴ πρὸ ὑμῶν ἀγρυπνήσαντα, πολλὰ δὲ σὺν ὑμῖν πονήσαν-
" τα καὶ κινδυνεύσαντα, καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρὰ τὸ μέ-
" ρος· θεῶν δὲ ἵλεων ὄντων, καὶ τρόπαια βαρβάρων πολλὰ
" δὴ σὺν ὑμῖν στησάμενον· ὅπως δέ γε τῶν Ἑλλήνων μηδενὶ
" πολέμιοι γένοισθε, πᾶν ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην, [d] πρὸς ὑμᾶς
" διατεινάμενον. Καὶ γὰρ οὖν νῦν ὑμῖν ἔξεστιν ἀνεπιλήπ-
" τως πορεύεσθαι, ὅποι ἂν [e] θέλητε καὶ κατὰ γῆν καὶ
" κατὰ θάλατταν. [f] Ὑμεῖς δὲ, ὅτι πολλὴ ὑμῖν εὐπορία
" φαίνεται, [g] καὶ πλεῖτε ἔνθα δὴ ἐπιθυμεῖτε πάλαι, δέον-
" ται δὲ ὑμῶν οἱ τὸ μέγιστον δυνάμενοι, μισθὸς δὲ φαίνε-
" ται, ἡγεμόνες δὲ ἥκουσι Λακεδαιμόνιοι, κράτιστοι νομι-
" ζόμενοι εἶναι, [h] νῦν δὴ καιρὸς δοκεῖ ὑμῖν εἶναι ὡς τά-
" χιστα ἐμὲ κατακτανεῖν; [i] Οὐ μὴν, ὅτε γε ἐν τοῖς ἀπό-

" odio, idque apud multò me potentiores, et *quibus* nè nunc quidem quod-
" cunque possum commodi moliri desino, talem de me opinionem habetis.
" Enimverò habetis *jam* me, quem neque fugientem comprehendistis, neque
" se subducere cupientem: quòd si *ea*, quæ dicitis, feceritis, scitote vos virum
" *illum* peremturos, qui pro vobis certè sæpè vigilaverit, multos vobiscum la-
" bores adierit et pericula, tum partibus suis tum aliorum functus; atque,
" diis faventibus, multa *victos* ob barbaros tropæa vobiscum statuerit, eum de-
" *nique*, qui omni studio, quantum vires suppetebant, ut nè cum Græcorum
" ullo inimicitias susciperetis, contenderit. Ac jam certè vobis licet citra re-
" prehensionem, quocunque volueritis, terrâ marique proficisci. Vos verò,
" quia magna *rerum omnium* adparet copia, et quò jam dudum cupitis navi-
" gandi potestatem nacti estis; operâ vestrâ potentissimi egent homines; sti-
" pendium ostentatur; duces adsunt Lacedæmonii, qui præstantissimi haben-
" tur, *idcircò* tempus jam opportunum esse censetis, ut me quamprimùm oc-

a Καὶ ταῦτα] Adi p. 429. n. o.

b Κατακανόντες ἔσεσθε,] Vide p. 326. n. a.

c Πολλὰ] Respice p. 231. n. c.

d Πρὸς ὑμᾶς] In MSto Eton. desunt.

e Θέλητε] MS. Eton. dat ἔλθητε.

f Ὑμεῖς] Respicit νῦν δὴ καιρὸς δοκεῖ &c. quâ de loquendi ratione vide p. 187. n. e. Add. K. Π. p. 420. n. 1. Edit. Oxon. 1727.

g Καὶ πλεῖτε ἔνθα &c.] Vide sis p. 58. n. k. Adde p. 249. n. b.

h Νῦν δὴ καιρὸς &c.] Cum interrogatione hæc legenda rectè putavit *Steph.*

i Οὐ μὴν,] *Scil.* καιρὸς ἐδόκει ὑμῖν &c.

“ ροις ἦμεν, ὦ πάντων [a] μνημονικώτατοι· ἀλλὰ καὶ πατέρα ἐμὲ ἐκαλεῖτε, καὶ ἀεὶ ὡς εὐεργέτου μεμνῆσθαι ὑπισχνεῖσθε. Οὐ μέντοι [b] ἀγνώμονες οὐδ' οὗτοι εἰσὶν, οἱ νῦν ἥκοντες ἐφ' ὑμᾶς· ὥστε, ὡς ἐγὼ οἶμαι, οὐδὲ τούτοις δοκεῖτε βελτίονες εἶναι, τοιοῦτοι ὄντες περὶ ἐμέ.” Ταῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο.

Χαρμῖνος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος ἀναστὰς, εἶπεν οὑτωσὶ, Ἀλλ' ἐμοὶ μέντοι, ὦ ἄνδρες, οὐ δικαίως γε δοκεῖτε τῷ ἀνδρὶ τούτῳ χαλεπαίνειν· [c] ἔχω γὰρ καὶ αὐτὸς αὐτῷ μαρτυρῆσαι· [d] Σεύθης γὰρ, ἐρωτῶντος ἐμοῦ καὶ Πολυνείκου περὶ Ξενοφῶντος, τίς ἀνὴρ εἴη, ἄλλο μὲν οὐδὲν εἶχε μέμφεσθαι, ἄγαν δὲ [e] φιλοστρατιώτην ἔφη αὐτὸν εἶναι· [f] διὸ καὶ χεῖρον αὐτῷ εἶναι [g] πρὸς ἡμῶν τε τῶν Λακεδαιμονίων καὶ πρὸς αὐτοῦ. Ἀναστὰς ἐπὶ τούτῳ [h] Εὐρύλοχος ὁ Λουσιάτης Ἀρ-

“ cidatis? Non *ità* tamen *de me statuistis*, cùm in summis angustiis versaremur, ô maximè omnium memores! sed patrem me adpellabatis, sempérque vos mei tanquam de vobis præclarè meriti precordaturos pollicebamini. Verùm nec hi quidem, qui ad vos modò venerunt, iniqui sunt judices; adeò ut, ego *quidem* utì arbitror, neque his meliores esse videmini, quòd hoc modo vosmet erga me geratis.” Hæc loquutus finem *dicendi*, fecit.

Et Charminus Lacedæmonius surgens in hanc sententiam verba fecit, Mihi sanè, viri, non jure viro huic succensere videmini; nam et ipse possum pro eo testimonium dicere: Seuthes enim, cùm ego et Polynicus de Xenophonte interrogabamus, qui vir esset, nihil aliud quod *in eo* reprehenderet habebat, quàm quòd eum per esse militum studiosum diceret: eâque de causâ pejore eum esse tum apud nos Lacedæmonios tum apud ipsum loco. Post hunc surgens Eurylochus Lusiensis Arcas, Censeo equidem, ait, Lacedæmonii, ut

a Μνημονικώτατοι] Hanc lectionem omnes, quos videre licuit, repræsentant libri: de quâ sic *Stephanus:* “ Defendi “ posse videretur μνημονικώτατοι, dicendo “ ironicè accipi; nisi sequeretur ἀγνώ- “ μονες. Rursum tamen non ignoro ἀ- “ μνημονικώτατοι (quod alioqui loco opti- “ mè convenire dicerem) durum videri “ posse: quare hìc quoque ἐφικτικὸς esse “ volo. Fortasse tamen μνημονικώτατοι “ aliâ etiam ratione defendi possit; nimi- “ rum ut hic sit sensus, Vos qui alioqui “ optimè memores eorum estis, quibus “ invidiam vos mihi conflare posse existi- “ matis.” Mihi placet lectio vulgata, ejúsque interpretatio ironica. Sic infrà p. 483. ὦ θαυμαστότατοι &c.

b Ἀγνώμονες] Vide p. 475. n. a.

c Ἔχω] Adi p. 104. n. e.

d Σεύθης γὰρ, &c.] Respice p. 469.

e Φιλοστρατιώτην] Adi p. 469. n. c.

f Διὸ καὶ χεῖρον &c.] Suprà p. 469. scripserat καὶ διὰ τοῦτο χεῖρόν ἐστιν αὐτῷ.

g Πρὸς ἡμῶν] Sic MS. Eton. edit. vet. et *Leunclav.* Malè *Steph.* — πρὸς ὑμῶν &c.

h Εὐρύλοχος ὁ Λυσιάτης &c.] Vox Ἀρκὰς immeritò *Steph.* et *Leunclav.* suspecta est. Noster suprà p. 228. Εὐρύλοχος δὲ ὁ Λυσιεὺς Ἀρκὰς &c. Porrò, MS. Eton. perperam exhibet Λουσιώτης. *Steph. Byz.* Λυσοί, πόλις Ἀρκαδίας — ὁ πολίτης Λύσιος (scrib. fors. Λυσιεὺς) καὶ Λυσιάτης.

κὰς εἶπε, Καὶ δοκεῖ δέ μοι, ὦ ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, τοῦτο ὑμᾶς πρῶτον ἡμῶν στρατηγῆσαι, παρὰ Σεύθε ἡμῖν τὸν μισθὸν [a] πρᾶξαι ἢ ἑκόντος ἢ ἄκοντος, καὶ μὴ πρότερον ἡμᾶς ἀγαγεῖν. Πολυκράτης δὲ Ἀθηναῖος [b] εἶπεν ἀναστὰς ὑπὲρ Ξενοφῶντος, Ὁρῶ γεμὴν, ὦ ἄνδρες, ἔφη, [c] καὶ Ἡρακλείδην ἐνταῦθα παρόντα· ὃς παραλαβὼν τὰ χρήματα ἃ ἡμεῖς ἐπονήσαμεν, ταῦτα ἀποδόμενος, οὔτε Σεύθῃ ἀπέδωκεν οὔτε ἡμῖν [d] τὰ γινόμενα, ἀλλ' αὐτὸς κλέψας [e] πέπαται. Ἢν οὖν σωφρονῶμεν, [f] ἑξόμεθα αὐτοῦ· οὐ γὰρ δὴ οὗτός γε, ἔφη, Θρᾷξ ἐστιν, ἀλλὰ Ἕλλην ὢν Ἕλληνας ἀδικεῖ.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἡρακλείδης μάλα ἐξεπλάγη· [g] καὶ προςελθὼν τῷ Σεύθῃ λέγει, Ἡμεῖς, ἢν σωφρονῶμεν, [h] ἄπιμεν ἐντεῦθεν ἐκ τῆς τούτων ἐπικρατείας. Καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τοὺς ἵππους, [i] ᾤχοντο ἀπελαύνοντες εἰς τὸ ἑαυτῶν στρατόπεδον. Καὶ ἐντεῦθεν Σεύθης πέμπει [k] Ἐβοζέλμιον τὸν

in hâc re primùm fungamini imperatorum erga nos officio, *nimirum* ut à Seuthe vel volente vel invito stipendium nobis impetretis, neque priùs, *quàm id effeceritis*, nos *hinc* abducatis. Polycrates autem Atheniensis surgens pro Xenophonte verba fecit, Video sanè, viri, inquit, Heraclidem etiam hìc adesse; qui sumptis rebus nostro labore partis, iísque venditis, neque Seuthæ neque nobis coactam *ex iis* pecuniam tradidit, sed ipse *eam* interversam possidet. Quare si sapimus, eum prehendemus: non enim is sanè, inquit, Thrax est, sed Græcus Græcos injuriâ adficit.

Hæc cùm audiisset Heraclides, admodum erat exterritus; et ad Seuthen cùm accessisset, Nos, ait, si sapimus, hinc ex horum potestate discedemus. *Itaque* conscensis equis citatísque in sua castra reversi sunt. Et confestim Seu-

a Πρᾶξαι] Vide p. 473. n. e. Adde Luc. III. 13. Cæterùm, MS. Eton. habet ἀναπρᾶξαι. et mox ἀπαγαγεῖν pro ἀγαγεῖν.

b Εἶπεν — ἔφη,] Vide p. 450. n. g.

c Καὶ Ἡρακλείδην &c.] Inspice p. 465.

d Τὰ γινόμενα,] Quo ferè sensu participium hoc adhibuit *Thucyd*. l. 6. c. 54. καὶ Ἀθηναίους εἰκοστὴν μόνον πρασσόμενοι τῶν γιγνομένων, &c.

e Πέπαται.] Vide p. 470. n. d.

f Ἑξόμεθα αὐτοῦ·] Phrasin *Steph*. Gallicè exponit, *nous nous attacherons à luy*. Similiter *Aristoph*. Πλουτ. v. 101. — μᾶλλον ἑξόμεθά σου. i. e. — *te retinebimus*, vel *à te nequaquam discedemus*. Lucian. *Timon*. ferè medio: καί μοι ἔτι ἐχόμενος τῆς χλαμύδος — i. e. *chlamydi adhærens*, vel *chlamydem prehensam tenens*.

g Καὶ προςελθὼν τῷ] Malè *Leunclav*. aliíque distinctionem posuerunt post προςελθών. Noster suprà p. 448. Αὖθις δὲ Τιμασίωνι τῷ Δαρδανεῖ προςελθὼν, &c. Ibidem, Προςελθὼν δὲ καὶ Ξενοφῶντι, ἔλεγε, &c. et p. 459. Καὶ ὃς προςελθὼν τῷ Σεύθῃ &c. et sic passim.

h Ἄπιμεν ἐντεῦθεν] Adi p. 104. n. c. et p. 424. n. e.

i Ὤιχοντο ἀπελαύνοντες] Vide p. 125. n. c.

k Ἐβοζέλμιον] MS. Eton. Ἀβροζέλμιον.

ἑαυτοῦ ἑρμηνέα πρὸς Ξενοφῶντα, καὶ κελεύει αὐτὸν καταμεῖναι παρ' ἑαυτῷ ἔχοντα χιλίους ὁπλίτας· καὶ ὑπισχνεῖτο αὐτῷ ἀποδώσειν τά τε χωρία τὰ [a] ἐπὶ θαλάττῃ, καὶ τὰ ἄλλα, ἃ ὑπέσχετο. [b] Καὶ ἐν ἀπορρήτῳ ποιησάμενος, λέγει ὅτι ἀκήκοε Πολυνείκου ὡς, εἰ ὑποχείριος ἔσται Λακεδαιμονίοις, σαφῶς ἀποθάνοι ὑπὸ Θίμβρωνος. [c] Ἐπέστελλον δὲ ταῦτα καὶ οἱ ἄλλοι πολλοὶ ξένοι τῷ Ξενοφῶντι, ὡς διαβεβλημένος εἴη, καὶ φυλάττεσθαι δέοι. Ὁ δ' ἀκούων ταῦτα, δύο [d] ἱερεῖα λαβὼν, [e] ἔθυε τῷ Διῒ τῷ Βασιλεῖ, πότερά οἱ [f] λῷον καὶ ἄμεινον εἴη μένειν παρὰ Σεύθῃ [g] ἐφ' οἷς Σεύθης λέγει, ἢ ἀπιέναι σὺν τῷ στρατεύματι. Ἀναιρεῖ δὲ αὐτῷ ἀπιέναι.

Ἐντεῦθεν Σεύθης μὲν ἀπεστρατοπεδεύσατο προσωτέρω· οἱ δὲ Ἕλληνες ἐσκήνησαν εἰς κώμας, ὅθεν ἔμελλον πλεῖστα ἐπισιτισάμενοι [h] ἐπὶ θάλατταν ἥκειν. Αἱ δὲ κῶμαι αὗται ἦσαν δεδομέναι ὑπὸ Σεύθου Μηδοσάδῃ. Ὁρῶν οὖν ὁ Μηδοσάδης δαπανώμενα τὰ ἐν ταῖς κώμαις ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων,

thes Ebozelmium interpretem suum ad Xenophontem mittit, eúmque hortatur ut apud se cum mille gravis armaturæ militibus maneat; pollicetur etiam ei se daturum tum castella ad mare *sita*, tum alia, quæ fuerat pollicitus. Et re in secretis positâ, narrat audiisse se de Polynico *futurum* ut, si Lacedæmoniorum in manus venerit, à Thimbrone certò intereat. Hoc et alii multi hospites Xenophonti per epistolas significabant, eum nimirum calumniis esse oppressum, atque *adeò* cavere sibi debere. Hæc ille cùm audiret, duobus sumptis animantibus, iisque Jovi immolatis *eum consulebat* utrùm melius ipsi satiúsque foret apud Seuthen *conditionibus* iis quas proposuerat Seuthes manere, an cum exercitu discedere. Significat ei *Jupiter* discedendum esse.

Dehinc Seuthes longiùs *à Græcis* castris motis abscessit; Græci verò in vicis tabernacula posuerunt, unde commeatum nacti plurimum ad mare erant profecturi. Ipsi autem hi vici Medosadæ fuerant à Seuthe donati. Itaque cùm Medosades absumi à Græcis ea, quæ in vicis essent, videret, graviter *id* fere-

a Ἐπὶ θαλάττῃ,] Vide p. 429. n. g.

b Καὶ ἐν ἀπορρήτῳ ποιησάμενος, &c.] *Leunclav.* vertit *Secretò etiam renuntiat &c. Amas.* in hunc modum, *Addit tanquam arcanum, &c.* Aliud phrasin significare putavit *Stephanus;* quod tamen non indicavit.

c Ἐπέστελλον] Sic rectè edit. *Steph.* et *Leunclav.* In MSto Eton. et edit. vet. legitur Ἐπεμπον &c.

d Ἱερεῖα] Adi p. 431. n. f.

e Ἔθυε τῷ Διῒ τῷ &c.] Vide p. 456. n. f. et p. 371. n. a. Locutio autem sic supplenda videtur ἔθυε τῷ Διῒ τῷ βασιλεῖ, κονούμενος πότερά οἱ &c.

f Λῷον καὶ ἄμεινον] Vide p. 379. n. f.

g Ἐφ' οἷς] Inspice p. 243. n. d.

h Ἐπὶ θάλατταν ἥκειν.] MS. Eton. exhibet εἰς θάλατταν ἥξειν.

χαλεπῶς ἔφερε· καὶ λαβὼν ἄνδρα Ὀδρύσην δυνατώτατον τῶν ἄνωθεν καταβεβηκότων, καὶ ἱππέας ὅσον [a] πεντήκοντα, ἔρχεται, καὶ προσκαλεῖται Ξενοφῶντα ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος· καὶ ὃς, λαβών τινας τῶν λοχαγῶν καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἐπιτηδείων, προσέρχεται. Ἔνθα δὴ λέγει ὁ Μηδοσάδης, Ἀδικεῖτε, ὦ Ξενοφῶν, τὰς ἡμετέρας κώμας πορθοῦντες. Προλέγομεν οὖν ὑμῖν, ἐγώ τε ὑπὲρ Σεύθε, καὶ ὅδε ἀνὴρ παρὰ [b] Μηδόκου ἥκων τοῦ ἄνω βασιλέως, ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας· [c] εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἐπιτρέψομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν ποιῆτε κακῶς τὴν ἡμετέραν χώραν, ὡς πολεμίους ἀλεξησόμεθα.

Ὁ δὲ Ξενοφῶν ἀκούσας ταῦτα, εἶπεν, " [d] Ἀλλὰ σοὶ " μὲν τοιαῦτα λέγοντι καὶ ἀποκρίνασθαι χαλεπόν· τοῦδε " δὲ ἕνεκα τοῦ νεανίσκου λέξω, [e] ἵν' εἰδῇ οἷοί τε ὑμεῖς ἐστε, " καὶ οἷοι ἡμεῖς. Ἡμεῖς μὲν, ἔφη, πρὶν φίλοι γενέσθαι " ὑμῖν, ἐπορευόμεθα διὰ ταύτης τῆς χώρας ὅποι ἐβουλόμε-" θα, ἣν μὲν ἐθέλοιμεν πορθοῦντες, ἣν δ' ἐθέλοιμεν κατα-" καίοντες. Καὶ σὺ, ὁπότε πρὸς ἡμᾶς [f] ἦλθες πρεσβεύων, " ηὐλίζου παρ' ἡμῖν, οὐδένα φοβούμενος τῶν πολεμίων.

bat; atque adeò cùm *secum* sumpsisset virum Odrysem eorum potentissimum qui è superiore *Thraciâ* descenderant, equitésque ferè quinquaginta, *Græcorum ad castra* venit, ac de exercitu Græco Xenophontem *ad se* arcessit. Et ille, adjunctis sibi nonnullis cohortium præfectis aliísque idoneis, *ad eum* accedit. Ibi tum Medosades, Injuriosi *in nos* estis, inquit, Xenophon, *qui* vicos nostros vastetis. Quare vobis, ego Seuthæ nomine, atque hic, *qui* à Medoco superioris *Thraciæ* rege venit, prædicimus, ut *hâc* de regione discedatis, sin autem, vobis *istas injurias facere* non permittemus, sed si agrum nostrum infestetis, tanquam hostes *vos* ulciscemur.

Cùm hæc audiisset Xenophon, " At tibi quidem, ait, talia dicenti vel respon-" dere grave *est:* hujus tamen adolescentis causâ dicam *aliquid*, ut quales vos " sitis, et quales nos, cognoscat. Nos quidem prius, inquit, quàm vobis ami-" ci facti sumus, per hanc regionem quacunque nobis libitum est, iter facie-" bamus, quam voluimus vastantes, quam voluimus exurentes. Atque tu, " quoties ad nos legatus veniebas, apud nos commoratus es, hostium nemi-

a Πεντήκοντα,] MS. idem τριάκοντα. Passim hæc invicem permutantur.

b Μηδόκου—τοῦ ἄνω &c.] Lege p. 441. et p. 448.

c Εἰ δὲ μὴ,] Vide p. 423. n. d.

d Ἀλλὰ σοὶ μὲν &c.] I. e. *Stephano* interprete, *Nè respondeo quidem tibi libenter.*

e Ἵν' εἰδῇ οἷοι] MS. Eton. et edit. pleræque dant εἰδῆτε οἷοί τε &c. Sed *Steph.* et *Leunclav.* meritò placuit lectio recepta.

f Ἦλθες πρεσβεύων,] Lege p. 422. et 439.

“ Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἦτε εἰς τήνδε τὴν χώραν, ἢ, εἴ ποτε ἔλθοιτε,
“ ὡς ἐν κρειττόνων χώρᾳ [a] ηὐλίζεσθε ἐγκεχαλινωμένοις τοῖς
“ ἵπποις. Ἐπεὶ δὲ ἡμῖν φίλοι ἐγένεσθε, καὶ δι' ἡμᾶς ἔχετε
“ τήνδε τὴν χώραν, [b] νῦν δὴ ἐξελαύνετε ἡμᾶς ἐκ τῆς χώρας,
“ ἣν παρ' ἡμῶν ἑκόντων κατὰ κράτος παρελάβετε· ὡς γὰρ
“ αὐτὸς οἶσθα, οἱ πολέμιοι οὐκ ἦσαν ἱκανοὶ ἡμᾶς ἐξελαύ-
“ νειν. Καὶ [c] οὐχ ὅπως δῶρα δοὺς καὶ εὖ ποιήσας, ἀνθ'
“ ὧν εὖ ἔπαθες, ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀποπέμψασθαι, ἀλλὰ πορευ-
“ ομένους ἡμᾶς οὐδ' ἐναυλισθῆναι, ὅσον δύνασαι, ἐπιτρέ-
“ πεις. Καὶ ταῦτα λέγων, οὔτε θεοὺς αἰσχύνῃ, οὔτε τόνδε
“ τὸν ἄνδρα, ὃς νῦν σε ὁρᾷ πλουτοῦντα· πρὶν δὲ ἡμῖν φίλον
“ γενέσθαι, [d] ἀπὸ λῃστείας τὸν βίον ἔχοντα, ὡς αὐτὸς ἔφησ-
“ θα. Ἀτὰρ τί καὶ πρὸς ἐμὲ ταῦτα λέγεις; ἔφη· οὐ
“ γὰρ ἐγὼ ἔτι ἄρχω, [e] ἀλλὰ Λακεδαιμονίοις ὑμεῖς παρε-
“ δώκατε τὸ στράτευμα ἀπάγειν, [f] οὐδὲ ἐμὲ παρακαλέσαν-
“ τες, [g] ὦ θαυμαστότατοι, ὅπως ὥσπερ ἀπηχθανόμην αὐ-

“ nem metuens. Vos verò hanc in regionem non veniebatis, aut si aliquan-
“ do veniretis, tanquam in viribus præstantiorum agro frenatis equis commo-
“ rati estis. Postea verò quàm nobis amici facti estis, et operâ nostrâ regio-
“ nem hanc tenetis, ex regione jam nos expellitis, quam à nobis volentibus
“ vi captam accepistis: ut enim ipse nôsti, hostes nos hinc pellere non po-
“ tuerunt. Ac non modò non munera largitus et beneficia pro iis, quæ ac-
“ cepisti beneficiis, nos ablegare velis, sed nè quidem nobis proficiscentibus
“ castra metandi potestatem, quantùm in te est, facis. Atque hæc dum
“ profers, neque deos revereris neque hunc hominem, qui te modò ditatum
“ videt; cùm priusquàm nobis amicus factus fuisses, ex latrocinio, quemad-
“ modum aiebas ipse, victitares. At enim cur hæc mihi dicis? ait: non e-
“ nim imperium ampliùs habeo, sed Lacedæmoniis vos exercitum abducendum
“ tradidistis, me nè quidem *ad vos* advocato, ô maximè admirabiles; ut quem-

a Ηὐλίζεσθε ἐγκεχαλινωμένοις &c.] Vide p. 476. n. d.

b Νῦν δὴ] Sic rectè *Leunclav.* In MSto Eton. edit. *Steph.* et vet. legitur νῦν δὲ &c.

c Οὐχ ὅπως &c.] Similiter has voculas adhibet *Thucyd.* lib. 3. c. 42. — *οὐχ ὅπως ζημιοῦν, ἀλλὰ μηδ' ἀτιμάζειν*, i. e. *non solùm nullâ pœnâ, sed nè ullâ quidem &c.* ubi vide quæ notavit Clar. *Duker.* Denotant etiam *non modò non*, nulla licèt eas particula sequatur negativa. *Demosth.* *περὶ στεφ.* ferè med. *οὐχ ὅπως χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ μισθώσας* &c. i. e. *non modò nullam iis gratiam habes, sed etiam mercede &c.*

d Ἀπὸ λῃστείας &c.] Lege p. 442.

e Ἀλλὰ Λακεδαιμονίοις &c.] MS. Eton. dat ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι εἰς ὑμεῖς &c.

f Οὐδὲ ἐμὲ παρακαλέσαντες,] Respicit, opinor, ea quæ scripserat suprà p. 466. et 469.

g Ὦ θαυμαστότατοι,] Dicit ironicè, utì suprà p. 479. *ὦ πάντων μνημονικώτατε.*

" τοῖς, ὅτι πρὸς ὑμᾶς ἦγον, οὕτω καὶ χαρισαίμην νῦν ἀπο-
" διδούς."

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἤκουσεν [a] ὁ Ὀδρύσης, εἶπεν, Ἐγὼ μὲν, ὦ Μηδόσαδες, [b] κατὰ τῆς γῆς καταδύομαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης, ἀκούων ταῦτα. Καὶ εἰ μὲν πρόσθεν ἠπιστάμην, οὐκ ἂν συνηκολούθησά σοι· καὶ νῦν ἄπειμι· [c] οὐ γὰρ ἂν Μήδοκός με ὁ βασιλεὺς ἐπαινοίη, εἰ ἐξελαύνοιμι τοὺς εὐεργέτας. Ταῦτ' εἰπὼν, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον ἀπήλαυνε, καὶ σὺν αὐτῷ οἱ ἄλλοι ἱππεῖς, πλὴν τεττάρων ἢ πέντε. Ὁ δὲ Μηδοσάδης (ἐλύπει γὰρ αὐτὸν ἡ χώρα πορθουμένη) ἐκέλευε τὸν Ξενοφῶντα καλέσαι τὼ Λακεδαιμονίω. [d] Ὁ δ' ἀπολαβὼν τοὺς ἐπιτηδειοτάτους, προσῆλθε τῷ Χαρμίνῳ καὶ τῷ Πολυνείκῳ, καὶ ἔλεξεν ὅτι καλεῖ αὐτοὺς Μηδοσάδης, προσερῶν ἅπερ αὐτῷ, ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας. Οἶμαι ἂν οὖν, ἔφη, [e] ἡμᾶς ἀπολαβεῖν τῇ στρατιᾷ τὸν ὀφειλόμενον μισθὸν, εἰ εἴποιτε ὅτι δέοιτο ὑμῶν ἡ στρατιὰ [f] συναναπρᾶξαι τὸν μισθὸν ἢ παρὰ ἑκόντος ἢ παρὰ ἄκοντος Σεύθου· καὶ ὅτι τούτων τυχόντες, [g] προθύμως μὲν ἂν συνέπεσθαι ὑμῖν [h] φασί· καὶ

" admodum in illorum odium incurri, quo tempore ad vos *exercitum* duxi, ità
" jam *eundem iis* tradendo gratiam etiam apud ipsos inirem."

Hæc cùm Odryses ille audivisset, Equidem, ait, Medosades, dum hæc audio, præ pudore in terram demergor. Et si quidem *ea* priùs scivissem, non te fuissem *huc* sequutus; atque adeò nunc abeo: nec enim me Medocus rex laudaverit, si *viros* benè *de nobis* meritos expulerim. Hæc cùm dixisset, equo conscenso discessit, *unà*que cum eo *abière* cæteri equites, extra quatuor aut quinque. At Medosades (quippe cui dolebat, quòd regio vastabatur) Xenophontem hortabatur ut *duos* illos Lacedæmonios *ad se* vocaret. Et *ille* sumptis secum *hominibus* maximè idoneis, ad Charminum ac Polynicum accessit, Medosadémque eos vocare dixit, qui *eadem utique illis*, quæ ipsi, significare velit, è regione *nimirum* ut excedant. Quare arbitror, inquit, nos consequuturos stipendium exercitui debitum, si dixeritis *id* à vobis petere milites ut *ipsos* in impetrando à Seuthe, vel volente vel invito, stipendio adjuvetis; eósque fore dicere, si hæc obtinuerint, ut libenter vos sequantur: eosdem vobis videri

a Ὁ Ὀδρύσης,] De quo p. 482.

b Κατὰ τῆς γῆς καταδύομαι &c.] Apud Κ. Π. p. 422. Edit. Oxon. 1727. reperitur καταδύεσθαι δ' ὑπὸ τῆς αἰσχύνης, &c. Haud absimiliter suprà p. 429. dixit Noster Ἐγὼ μὲν τοίνυν εὔχομαι, πρὶν ταῦτα ἐπιδεῖν ὑφ' ὑμῶν γινόμενα, μυρίας ἐμέ γε κατὰ τῆς γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι.

c Οὐ γὰρ] MS. Eton. οὐδὲ γὰρ &c.

d Ὁ δ' ἀπολαβὼν] MS. idem Καὶ ὃς λαβὼν &c.

e Ἡμᾶς] MS. Eton. ὑμᾶς.

f Συναναπρᾶξαι &c.] Noster suprà dixerat p. 480. — παρὰ Σεύθου ἡμῖν τὸν μισθὸν πρᾶξαι ἢ ἑκόντος ἢ ἄκοντος, &c. ubi vide n. a. Cæterùm, συναναπράσσω in lexicis deest.

ὅτι δίκαια ὑμῖν δοκοῦσι λέγειν· καὶ ὅτι ὑπέσχεσθε αὐτοῖς τότε ἀπιέναι, ὅταν τὰ δίκαια ἔχωσιν οἱ στρατιῶται. [i] Ἀκούσαντες οἱ Λάκωνες ταῦτα, ἔφασαν ἐρεῖν, καὶ ἄλλα ὁποῖα ἂν δύνωνται κράτιστα· καὶ εὐθὺς ἐπορεύοντο ἔχοντες πάντας [k] τοὺς ἐπικαιρίους. [l] Ἐλθόντων δ᾽ ἔλεξε Χαρμῖνος, [m] Εἰ μέν τι σὺ ἔχεις, ὦ Μηδόσαδες, πρὸς ἡμᾶς λέγειν· εἰ δὲ μὴ, ἡμεῖς πρός σε ἔχομεν. Ὁ δὲ Μηδοσάδης μάλα ὑφειμένως, Ἀλλ᾽ ἐγὼ μὲν, ἔφη, λέγω καὶ Σεύθης ταῦτα, ὅτι ἀξιοῦμεν τοὺς φίλους [n] ἡμῖν γεγενημένους μὴ κακῶς πάσχειν ὑφ᾽ ὑμῶν· ὅ, τι γὰρ ἂν τούτους κακῶς ποιῆτε, ἡμᾶς ἤδη ποιεῖτε· ἡμέτεροι γάρ εἰσιν. Ἡμεῖς τοίνυν, ἔφασαν οἱ Λάκωνες, ἀπίοιμεν ἂν, ὁπότε τὸν μισθὸν ἔχοιεν οἱ ταῦτα ὑμῖν καταπράξαντες· [o] εἰ δὲ μὴ, ἐρχόμεθα μὲν καὶ νῦν βοηθήσοντες τούτοις, καὶ τιμωρησόμενοι ἄνδρας, οἳ τούτους παρὰ τοὺς ὅρκους ἠδίκησαν· ἢν δὲ καὶ ὑμεῖς τοιοῦτοι ἦτε, ἐνθένδε ἀρξόμεθα τὰ δίκαια λαμβάνειν.

Ὁ δὲ Ξενοφῶν εἶπεν, Ἐθέλοιτε δ᾽ ἂν, ὦ Μηδόσαδες,

jure hæc proferre; vósque adeò ipsis esse pollicitos tum *demum* abituros vos, cùm jus *suum* obtinuerint milites. Quæ cùm audiissent Lacones, *hæc* sese dicturos aiebant, et alia quæcunque possent adpositissima: statímque cum omnibus idoneis pergebant. Cùm *ad Medosadem* venissent, Charminus, *Dicito*, inquit, si quid habes quod nobis dicas, Medosades; sin autem, nos *quod dicamus* tibi habemus. Medosades autem perquàm demissè, Ego verò, ait, et Seuthes hæc dicimus, nos *utique* rogare nè amici qui nobis facti sunt à vobis lædantur; nam quidquid his detrimenti inferatis, nobis *id* continuò infertis; quippe nostri sunt. At nos certè, aiebant Lacones, discedemus, cùm stipendium acceperint ii, qui vobis hæc effecerunt; sin *est* autem *ut* non *accipiant*, venimus jam eis opem laturi, et homines ulturi *illos*, qui in eos contra jurisjurandi religionem injurii fuerunt: quòd si vos ejusmodi estis *homines*, hinc incipiemus jus obtinere.

Et Xenophon, Velitísne, inquit, Medosades, his *ipsis* permittere, (quando-

g Προθύμως μὲν] Vocula hæc in MSto Eton. non comparet.

h Φασί·] *Scil.* στρατιῶται in στρατιὰ intellecti; quod etiam de τυχόντες observandum. Vide p. 400. n. i.

i Ἀκούσαντες οἱ Λάκωνες &c.] Locum sic distinxit *Steph.* Paulò aliter *Leunclav.* Ἀκούσαντες οἱ Λάκωνες, ταῦτα ἔφασαν &c.

k Τοὺς ἐπικαιρίους.] Adi p. 422. n. f.

l Ἐλθόντων] MS. Eton. Ἐλθὼν &c.

m Εἰ μέν τι σὺ &c.] Est loquendi genus ellipticum, de quo scripta lege K. Π. p. 538. n. 3. et p. 657. n. 1. Edit. Oxon. 1727. Adde *Eustath.* ad *Hom.* Il. αʹ. p. 112. Sententiam explere licet addendo λέγε post λέγειν. Imò etiam, inquit *Steph.* videri cuipiam posset hoc locum illius occupâsse. Mihi placet vulgata lectio.

n Ἡμῖν] In MSto Eton. deest. In edit. plerisque legitur ὑμῖν. Minùs recté.

o Εἰ δὲ μὴ,] Adi p. 423. n. d.

“ θαί σε (τὸ καὶ τὴν βασιλείαν σοὶ κατειργασμένον) τούτων
“ τῶν χρημάτων ὑπὸ σοῦ πιπράσκεται. Ἴθι δὴ, ἀναμνήσ-
“ θητι πῶς μέγα ἡγοῦ τοῦτο καταπρᾶξαι, ὃ νῦν καταστρε-
“ ψάμενος ἔχεις. Ἐγὼ μὲν οἶδ' ὅτι εὔξω ἂν τὰ νῦν πε-
“ πραγμένα μᾶλλον [a] σοὶ καταπραχθῆναι, ἢ πολλα-
“ πλάσια τούτων τῶν χρημάτων γενέσθαι. Ἐμοὶ τοίνυν
“ μεῖζον βλάβος καὶ αἴσχιον δοκεῖ εἶναι, τὸ ταῦτα νῦν μὴ
“ κατασχεῖν, ἢ τότε μὴ λαβεῖν, ὅσῳ περ χαλεπώτερον ἐκ
“ πλουσίου πένητα γένεσθαι, ἢ ἀρχὴν μὴ πλουτῆσαι· καὶ
“ ὅσῳ λυπηρότερον ἐκ βασιλέως ἰδιώτην φανῆναι, ἢ ἀρχὴν
“ μὴ βασιλεῦσαι. Οὐκοῦν ἐπίστασαι μὲν ὅτι οἱ νῦν σοι
“ [b] ὑπήκοοι γενόμενοι, οὐ [c] φιλίᾳ τῇ σῇ ἐπείσθησαν ὑπὸ σοῦ
“ ἄρχεσθαι, ἀλλ' ἀνάγκῃ· καὶ ὅτι ἐπιχειροῖεν ἂν πάλιν
“ ἐλεύθεροι γίγνεσθαι, εἰ μή τις αὐτοὺς φόβος κατέχοι.
“ Ποτέρως οὖν οἴει μᾶλλον ἂν φοβεῖσθαί τε αὐτοὺς, καὶ
“ φρονεῖν τὰ πρός σε, εἰ ὁρῷεν σοι τοὺς στρατιώτας οὕτω
“ διακειμένους, ὡς νῦν τε μένοντας ἂν, εἰ σὺ [d] κελεύοις, αὖ-
“ θίς τ' ἂν ταχὺ ἐλθόντας, εἰ δέοι· ἄλλους τε, τούτων περὶ
“ σοῦ ἀκούοντας πολλὰ ἀγαθὰ, ταχὺ ἂν σοι [e] πρὸς ὃ σὺ

“ tibi habebatur (quæ regnum etiam tibi acquisivit) abs te his ipsis pecuniis
“ venditur. Agedum, memoriâ repete quàm magni æstimâris id *te* efficere
“ *potuisse*, quod jam tuam in potestatem redactum possides. Novi ego te
“ optaturum potiùs fuisse ut tibi efficerentur quæ jam facta sunt, quàm ut
“ pecunias multò majores iis, *quæ nobis debentur*, consequereris. Atqui mihi
“ *tantò* majus damnum atque turpius esse videtur, non jam ea retinere, quàm
“ tum non occupâsse, quantò è divite pauperem fieri gravius est, quàm ab ini-
“ tio divitias non habuisse; quantóque acerbius *est* ex rege privatum palàm
“ evadere, quàm ab initio non regnâsse. Enimverò nôsti eos, qui tuo nunc
“ subjecti sunt imperio, non amicitiâ tuâ adductos fuisse ut tibi parerent, sed
“ necessitate: eósque libertatis recuperationem adgressuros, nisi quis metus
“ eos retineret. Utrùm igitur magìs eos arbitraris in metu futuros, et in par-
“ tibus tuis perstaturos, si milites eo erga te animo esse viderint, ut et jam,
“ si tu jubeas, maneant, et celeriter, si sit opus, revertantur; atque alios,
“ præclara de te multa ex his audientes, celeriter ad te, quamcunque ad rem

a Σοὶ — ἢ πολλαπλάσια — γενέσθαι.] Consule Cl. *Blackwal.* Class. Sacr. p. 4. v. 2.

b Ὑπήκοοι] In MSto Eton. edit. vet. et *Steph.* legitur ἐπήκοοι, quod in ὑπήκοοι rectè *Leunclav.* et *Muret.* mutandum censuerunt.

c Φιλίᾳ τῇ σῇ] Vide p. 274. n. e.

d Κελεύοις,] Sic aptiùs scribi putârunt *Steph.* et *Muret.* Vulgò scribitur κελεύεις.

e Πρὸς ὃ σὺ βούλοιο] MS. Eton. ὅποι βούλοιο ——

" βούλοιο παραγίγνεσθαι· ἢ εἰ καταδοξάσειαν μήτε ἂν
" ἄλλους σοι ἐλθεῖν, δι' ἀπιστίαν ἐκ τῶν νῦν γενομένων, τούτους
" τε αὐτοῖς εὐνουστέρους εἶναι ἢ σοί; Ἀλλὰ μὴν οὐδὲν πλή-
" θει γε ἡμῶν λειφθέντες ὑπεῖξάν σοι, ἀλλὰ προστατῶν
" ἀπορίᾳ. Οὐκοῦν νῦν καὶ τοῦτο κίνδυνος, μὴ λάβωσι
" προστάτας αὐτῶν τινὰς τούτων, οἳ νομίζουσιν ὑπὸ σοῦ ἀδι-
" κεῖσθαι, ἢ καὶ τούτων κρείττονας τοὺς Λακεδαιμονίους,
" ἐὰν οἱ μὲν στρατιῶται ὑπισχνῶνται προθυμότερον αὐτοῖς
" συστρατεύεσθαι, [a] ἐὰν παρὰ σοῦ ἀναπράξωσιν, οἱ δὲ
" Λακεδαιμόνιοι, διὰ τὸ δεῖσθαι τῆς στρατιᾶς, [b] συναινέσω-
" σιν αὐτοῖς ταῦτα. Ὅτι γε μὴν οἱ νῦν [c] ὑπό σοι Θρᾷκες
" γενόμενοι πολὺ ἂν προθυμότερον ἴοιεν ἐπί σε ἢ σύν σοι,
" οὐκ ἄδηλον· σοῦ μὲν γὰρ κρατοῦντος, δουλεία ὑπάρχει αὐ-
" τοῖς· κρατουμένου δὲ σοῦ, ἐλευθερία. Εἰ δὲ καὶ τῆς χώ-
" ρας προνοεῖσθαι ἤδη τι δεῖ, ὡς σῆς οὔσης, ποτέρως ἂν οἴει,
" [d] ἀπαθῆ κακῶν αὐτὴν εἶναι μᾶλλον, εἰ οὗτοι οἱ στρατιῶ-
" ται ἀπολαβόντες ἃ [e] ἐγκαλοῦσιν, εἰρήνην καταλιπόντες

" *eorum uti* velis *operâ*, accessuros; an si opinionem conceperint neque ven-
" turos ad te alios, ob diffidentiam ex iis *ortam* quæ modò facta sunt, et hos
" amiciore in ipsos esse animo quàm in te? Enimverò nequaquam multitu-
" dine certè à nobis superati tibi cessêre, sed præ inopiâ præsidum. Qua-
" propter hâc etiam in parte periculum est, ne de his quosdam sibi sumant
" præsides, qui se injuriâ à te adfici putant, vel etiam his præstantiores Lace-
" dæmonios, si milites quidem alacriùs se cum iis expeditionem suscepturos
" polliceantur, *hi utique* si *pecunias* à te *debitas* exigendo consequantur, Lace-
" dæmonii verò iis, propterea quòd exercitu indigeant, de his adsentiantur.
" Obscurum certè quidem non *est*, *eos* Thracas, qui tuo jam imperio subjecti
" sunt, multò alacriùs adversùs te quàm tecum perrecturos: nam te imperium
" obtinente, servitus iis adest; te superato, libertas. Quòd si etiam regioni
" jam nonnihil prospiciendum est, quippe quæ tua sit, utro modo eam malis
" fore magìs immunem existimas, si milites hi receptis iis quæ non sine crimi-
" natione poscunt, pace relictâ discedant; an si et hi maneant tanquam in

a Ἐὰν παρὰ σοῦ &c.] MS. idem habet ἐὰν τὰ παρὰ &c. scil. χρήματα. et pro ἀναπράξωσι ibid. ἀναπράξονται.

b Συναινέσωσιν αὐτοῖς ταῦτα.] Noster K. XI. p. 631. Edit. Oxon. 1727. — ταῦτά σοι συναινέσαι. Utrobique cum ταῦτα rectè forsan intellexeris κατά.

c Ὑπό σοι] MS. Eton. et edit. vet. ὑπὸ σοῦ &c. Sed sana est scriptura vulgata, *Thucyd.* l. 7. c. 64. — ὑπὸ Συρακουσίοις εὐθὺς γίγνεσθε &c. Exemplis pluribus, quæ passim occurrunt, citandis tempero.

d Ἀπαθῆ κακῶν] Vocem ultimam non agnoscit MS. Eton. quam tamen libri editi rectè repræsentant. *Suid.* Ἀπαθὴς, ὁ μὴ πεῖραν κακῶν εἰληφώς. Οἱ δὲ κακῶν παντάπασιν ἀπαθεῖς ἔμειναν.

e Ἐγκαλοῦσιν,] Quo sensu venit id verbi

« οἴχοιντο, ἢ εἰ οὗτοί τε μένοιεν ὡς [a] ἐν πολεμίᾳ, σύ τε ἄλλους
« πειρῷο πλείονας τούτων ἔχων [b] ἀντιστρατοπεδεύεσθαι,
« δεομένους τῶν ἐπιτηδείων; Ἀργύριον δὲ ποτέρως ἂν πλεῖον
« ἀναλωθείη, εἰ τούτοις τὸ ὀφειλόμενον ἀποδοθείη, ἢ εἰ
« [c] ταῦτά τε ὀφείλοιτο, ἄλλους τε [d] κρείττονας τούτων δέοι
« μισθοῦσθαι; Ἀλλὰ γὰρ [e] Ἡρακλείδῃ, ὡς πρὸς ἐμὲ ἐδήλου,
« πάμπολυ τοῦτο δοκεῖ τὸ ἀργύριον εἶναι. Ἦ μὴν πολύ
« γέ ἐστιν ἔλαττον νῦν σοι καὶ λαβεῖν τοῦτο καὶ ἀποδοῦναι,
« ἢ, πρὶν ἡμᾶς ἐλθεῖν πρός σε, τὸ δέκατον τούτου μέρος. [f] οὐ
« γὰρ ὁ ἀριθμὸς ὁρίζων ἐστὶ τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον, ἀλλ' ἡ
« δύναμις τοῦ τε ἀποδιδόντος καὶ τοῦ λαμβάνοντος. Σοὶ
« δὲ νῦν ἡ κατ' ἐνιαυτὸν πρόσοδος πλείων ἐστὶν, ἢ πρόσθεν
« τὰ παρόντα, ἃ ἐκέκτησο. Ἐγὼ μὲν, ὦ Σεύθη, ταῦτα,
« ὡς φίλου σου ὄντος, σοῦ προενοούμην, ὅπως σύ τε ἄξιος δο-
« κοίης εἶναι ὧν οἱ θεοί σοι ἔδωκαν ἀγαθῶν, ἐγώ τε μὴ διαφ-
« θαρείην ἐν τῇ στρατιᾷ. Εὖ γὰρ ἴσθι [g] ὅτι νῦν ἐγὼ οὔτ'
« ἂν ἐχθρὸν κακῶς ποιῆσαι βουλόμενος δυνηθείην σὺν ταύτῃ

« hostico, et tu des operam ut cum pluribus, quàm ii sint, *militibus*, commeatu
« quibus erit opus, adversùs *eos* castra constituas? Utro prætereà modo plus
« expendetur pecuniæ, si his debitum *stipendium* persolvatur, an si et illud
« debeatur, et alii his potentiores sint mercede conducendi? At enim Hera-
« clidæ, utì mihi declarabas, hæc pecunia per esse magna videtur. Atqui
« certè *pecunia* hæc, sive eam accipias sive persolvas, multò minor est tibi
« nunc, quàm pars ejus esset decima, priusquam ad te venimus: non enim
« numerus est qui multum ac parvum definit, sed facultas tum ejus *qui dat*
« tum ejus qui accipit. Tibi verò jam major est singulos in annos *proventus*,
« quàm priùs facultates, quas possidebas, *omnes*. Equidem, Seuthe, *ità* tibi,
« tanquam amico, prospiciebam, ut et tu dignus iis bonis videreris, *quæ* dii ti-
« bi dederunt, et ego in exercitu non opprimerer. Nam certè *te* scire volo
« me exercitûs hujus ope neque hostem, si *ità* vellem, damno adficere posse

apud *Isocrat.* Trapez. p. 367. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὰς μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἐνεκάλεσεν ἐμοὶ χαριζόμενος. Idem orat. contra Euthyn. p. 402. τουτονὶ τριάκοντα μνᾶς ἐπράξατο, οὐ χρέος ἐγκαλῶν, ἀλλ' &c.

a Ἐν πολεμίᾳ,] Adi p. 475. n. f.

b Ἀντιστρατοπεδεύεσθαι,] In lexicis reperitur sine auctore. Eo tamen usus est et *Herodian.* l. 3. c. 4.

c Ταῦτα] Vide p. 472. n. a.

d Κρείττονας] *Leunclav.* et *Amas.* vertunt *majores copiæ*, *major exercitus*; quasi scripserat hìc auctor πλείονας τούτων, utì paulò suprà. Sed aliud sonat vox κρείττονας, scil. *armis potentiores*, *alios qui superent*, eorúmque adeò injurias propulsare valeant et ulcisci. Sic modò suprà — καὶ τούτων κρείττονας τοὺς Λακεδαιμονίους &c.

e Ἡρακλείδῃ,] MS. Eton. Ἡρακλείδης &c.

f Οὐ γὰρ ὁ ἀριθμὸς &c.] Idem MS. sic locum repræsentat. Οὐ γὰρ ἀριθμὸς ἐστὶν ὁ ὁρίζων &c. Sed rectè Atticèque dicitur ὁρίζων ἐστὶ pro ὁρίζει. Vide p. 478. n. b.

g Ὅτι νῦν ἐγὼ οὔτ' ἂν ἐχθρὸν &c.] In

" τῇ στρατιᾷ, οὔτ' ἂν, εἴ σοι πάλιν βουλοίμην βοηθῆσαι, " ἱκανὸς ἂν γενοίμην. Οὕτω γὰρ πρὸς ἐμὲ ἡ στρατιὰ διά- " κειται. Καίτοι αὐτόν σε μάρτυρα σὺν τοῖς θεοῖς εἰδόσι " ποιοῦμαι, ὅτι οὔτε ἐγὼ ἔχω παρὰ σοῦ ἐπὶ τοῖς στρατιώταις " οὐδὲν, οὔτε ᾔτησα πώποτε εἰς τὸ ἴδιον τὰ ἐκείνων, οὔτε ἃ " ὑπέσχου μοι ἀπῄτησα. Ὄμνυμι δέ σοι μηδ' ἀποδιδόντος " δέξασθαι ἂν, εἰ μὴ καὶ οἱ στρατιῶται ἔμελλον τὰ ἑαυ- " τῶν συναπολαμβάνειν. Αἰσχρὸν γὰρ ἦν τὰ μὲν ἐμὰ δια- " πεπράχθαι, τὰ δὲ ἐκείνων [a] περιορᾷν ἐμὲ κακῶς ἔχοντα, " ἄλλως τε καὶ τιμώμενον ὑπ' ἐκείνων. Καίτοιγε Ἡρα- " κλείδῃ λῆρος πάντα ἐδόκει εἶναι [b] πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν " ἐκ παντὸς τρόπου· ἐγὼ δὲ, ὦ Σεύθη, οὐδὲν νομίζω γε " ἀνδρὶ, ἄλλως τε καὶ ἄρχοντι, κάλλιον εἶναι κτῆμα οὐδὲ " λαμπρότερον ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης καὶ γενναιότητος· ὁ " γὰρ ταῦτα ἔχων πλουτεῖ μὲν ὄντων φίλων πολλῶν, πλουτεῖ " δὲ καὶ ἄλλων βουλομένων γενέσθαι· καὶ εὖ μὲν πράττων " ἔχει τοὺς συνησθησομένους· ἐὰν δέ τι σφαλῇ, οὐ σπανίζει " τῶν βοηθησόντων. Ἀλλὰ γὰρ εἰ μήτε ἐκ τῶν ἐμῶν ἔρ- " γων κατέμαθες ὅτι σοι ἐκ τῆς ψυχῆς φίλος ἦν, μήτε ἐκ

" neque posse, si rursus vellem opem tibi ferre, idoneum *ei ferendæ* me præ- " stare. Eo scilicet erga me animo est exercitus. Atqui teipsum cum diis " qui *omnia* nôrunt testem adhibeo, me neque militum causâ quidquam abs " te habere, neque unquam proprium in *usum ea* petiisse, quæ illorum " erant, neque *ea* quæ mihi pollicitus es postulâsse. Imò jurejurando tibi " adfirmo me nec accepturum *ea* fuisse, si obtulisses, nisi etiam milites " debita *ipsis* stipendia simul essent accepturi. Nam turpe fuisset res meas " quidem esse confectas, res verò illorum, malè licèt se haberent, me negli- " gere, præsertim cùm ab illis honore fuerim ornatus. At enim Heraclidæ " omnia nugæ videntur esse præ argento quâvis ratione comparato: ego " verò, Seuthe, nullam certè arbitror esse homini, ac præsertim ei qui cum " imperio sit, possessionem pulchriorem vel splendidiorem virtute et jus- " titiâ et generositate: nam qui his præditus est, dives est *propterea* quòd " ipsi multi adsint amici, dives etiam quòd alii *ipsi* adesse velint; et cùm for- " tunâ utitur prosperâ, habet qui unà gaudeant; sin qua res ipsi minùs suc- " cedat, eorum non est inops qui opitulentur. Enimverò si neque de fac " tis meis perspexisti me amicum tibi ex animo fuisse, neque ex verbis meis

MSto Eton. alius est verborum ordo; nimirum hic—οὔτ' ἂν ἰχθρὸν βουλόμενος ἐγὼ κακῶς ποιῆσαι &c.

a Περιορᾷν] In edit. vet. legitur περᾷν: quod in περιορᾷν rectè mutârunt *Steph.* et *Leunclav.* Cæterùm MS. Eton. habet περιϊδεῖν.

b Πρὸς τὸ &c.] Comparationi itidem inservit ea præpositio apud *Platon.* epist. 7. p. 1284. edit. Francof. — τὰ δὲ ἄλλα σμικρὰ ἂν εἴη πρὸς ταῦτά μοι βλάβη.

" τῶν ἐμῶν λόγων δύνασαι τοῦτο γνῶναι, ἀλλὰ τοὺς τῶν στρατιωτῶν λόγους κατανόησον· [a] παρῆσθα γὰρ, [b] καὶ ἤκουες οὓς ἔλεγον οἱ ψέγειν ἐμὲ βουλόμενοι. Κατηγόρει μὲν γάρ μου πρὸς Λακεδαιμονίους, ὡς σὲ περὶ πλείονος ποιοίμην ἢ Λακεδαιμονίους· αὐτοὶ δ' ἐνεκάλουν ἐμοὶ, [c] ὡς μᾶλλον ἑλοίμην ὅπως τὰ σὰ καλῶς ἔχοι, ἢ ὅπως τὰ ἑαυτῶν· ἔφασαν δέ με καὶ δῶρα ἔχειν παρὰ σοῦ. Καίτοι τὰ δῶρα ταῦτα πότερον οἴει αὐτοὺς, κακόνοιάν τινα [d] ἐνιδόντας μοι πρός σε, αἰτιᾶσθαί με ἔχειν παρὰ σοῦ, ἢ προθυμίαν πολλὴν περὶ σὲ κατανοήσαντας; Ἐγὼ μὲν οἶμαι [e] πάντας ἀνθρώπους εὔνοιαν δεῖν ἀποδείκνυσθαι τούτῳ, παρ' οὗ ἂν τις δῶρα λαμβάνῃ. Σὺ δὲ, πρὶν μὲν ὑπηρετῆσαί τι σοὶ ἐμὲ, ἐδέξω ἡδέως καὶ ὄμμασι καὶ φωνῇ καὶ ξενίοις, καὶ ὅσα ἔσοιτο ὑπισχνούμενος οὐκ ἐνεπίμπλασο· ἐπεὶ δὲ κατέπραξας ἃ ἐβούλου, καὶ γεγένησαι ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην μέγιστος, νῦν οὕτω με ἄτιμον ὄντα ἐν τοῖς στρατιώταις τολμᾷς [f] περιορᾶν; Ἀλλὰ μὴν ὅτι σοὶ δόξει ἀπο-

" id cognoscere potes, saltem militum verba considerato: aderas enim, et quæ illi dicerent, qui vituperare me volebant, audiebas. Nimirum *in eo* me coram Lacedæmoniis accusabant, quasi te pluris quàm Lacedæmonios facerem; iidem mihi objiciebant, malle me tuis quàm ipsorum rebus consultum; etiam munera me aiebant abs te accepisse. At verò munerum horum abs te acceptorum utrùm eos, quòd malevolentiam in me quandam erga te animadverterent, me insimulâsse existimas, an quòd studium erga te summum perspicerent? Equidem arbitror neminem non benevolentiam erga *illum* declarare debere, à quo munera acceperit. Tu verò me, priusquàm *ullâ in* re operam tibi navâssem, suaviter et vultu et voce et donis hospitalibus excepisti; nec quæ futura essent pollicendo satiatus fuisti: at posteaquam perfecisti quæ volebas, et meâ quantam ego dare potui operâ maximus evasisti, nunc ità me apud milites honore spoliatum audes contemnere? At enim

a Παρῆσθα γὰρ,] Lege p. 470.

b Καὶ ἤκουες οὓς] *Muretus* maluit — καὶ ἤκουες ἂν &c. In MSto Eton. legitur καὶ ἤκουες ἃ &c. In eodem ante κατανόησον reperitur πάντας.

c Ὡς μᾶλλον ἑλοίμην] Ibidem legitur ὡς μᾶλλον μέλει μοι ὅπως &c.

d Ἐνιδόντας μοι] Vulgò ἐνιδόντας με &c. Sed reponendum μοι *Steph.* et *Leunclav.* statuerunt. Verbo cognato casum eundem tribuit et *Plutarch.* in Romulo, p. 21. edit. Paris. ἐνορῶν δὲ τῷ προσώπῳ τὸ θαῤῥαλέον καὶ &c. Additur etiam nonnunquam præpositio, ea licèt jam verbo inhæreat: *Thucyd.* l. 1. c. 95. ὅπερ καὶ ἐν τῷ Παυσανίᾳ ἐνεῖδον —

e Πάντας ἀνθρώπους — παρ' οὗ ἂν τις] Vide p. 216. n. e. Cæterùm, MS. Eton. dat — πάντας ἀνθρώπους εὔνοιαν νομίζειν δεῖν ἀποδείκνυσθαι τούτῳ, παρ' οὗ ἂν δῶρά τις λαμβάνῃ.

f Περιορᾶν;] Post verbum hoc ponendam interrogationis notam censuit *Stephanus*; cui libens accedo.

" δοῦναι πιστεύω καὶ τὸν χρόνον διδάξειν σε, καὶ αὐτόν γέ σε " οὐκ ἀνέξεσθαι τοὺς σοὶ προεμένους εὐεργεσίαν ὁρῶντα ἐγ- " καλοῦντάς σοι. Δέομαι οὖν σοῦ, ὅταν ἀποδίδως, προθυ- " μεῖσθαι ἐμὲ παρὰ τοῖς στρατιώταις τοιοῦτον ποιῆσαι, οἷόν " περ καὶ παρέλαβες."

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Σεύθης [a] κατηράσατο τῷ αἰτίῳ τοῦ μὴ πάλαι ἀποδεδόσθαι τὸν μισθόν· (καὶ πάντες τὸν [b] Ἡρακλείδην ὑπώπτευσαν εἶναι) [c] Ἐγὼ γὰρ, ἔφη, οὔτε διενοήθην πώποτε ἀποστερῆσαι, ἀποδώσω τε. Ἐντεῦθεν πάλιν εἶπεν ὁ Ξενοφῶν, Ἐπεὶ τοίνυν ἀποδιδόναι βούλει, νῦν ἐγώ σου δέομαι δι' ἐμοῦ ἀποδιδόναι, καὶ μὴ περιιδεῖν με διά σε ἀνομοίως ἔχοντα ἐν τῇ στρατιᾷ νῦν τε καὶ ὅτε πρός σε ἀφικόμεθα. Ὁ δ' εἶπεν, Ἀλλὰ οὔτε τοῖς στρατιώταις ἔσῃ δι' ἐμὲ ἀτιμότερος· ἄν τε μένῃς παρ' ἐμοὶ χιλίους μόνους ὁπλίτας ἔχων, ἐγώ σοι [d] τά τε χωρία ἀποδώσω καὶ τἄλλα, ἃ ὑπεσχόμην. [e] Ὁ δὲ πάλιν εἶπε, Ταῦτα μὲν ἔχειν οὕτως οὐχ οἷόν τε· ἀπόπεμπε δὲ ἡμᾶς. Καὶ μὴν, ἔφη ὁ Σεύθης, καὶ ἀσφαλέστερον γέ σοι οἶδα ὂν παρ' ἐμοὶ μένειν ἢ ἀπιέναι.

" confido tempus ipsum te docturum ut *quod debes* persolvendum esse statuas; " téque adeò ipsum non *ampliùs* laturum ut eos, qui *sua* in te profuderunt be- " neficia, tecum *de stipendiis* expostulare videas. Itaque te oro ut, cùm *debita* " persolvis, talem me apud milites, qualem accepisti, reddere studeas."

Hæc cùm Seuthes audiisset, execrabatur eum per quem stetisset, quo minùs stipendium jam dudum persolutum fuisset: (atque *eum* omnes Heraclidem esse suspicati sunt) Ego enim, inquit, neque in animo unquam habui *vos illo* fraudare, et persolvam. Tum rursus Xenophon, Quandoquidem igitur persolvere statuis, jam ego te rogo ut per me persolvas, neque me alio propter te nunc apud exercitum loco neglectum relinquas, atque *quo fuerim id temporis* cùm ad te venimus. Et ille, Per me verò, ait, neque apud milites eris inhonoratior; et si cum solis mille gravis armaturæ militibus apud me manseris, ego tibi et castella dabo et alia, quæ promisi. Rursus Xenophon, Fieri non potest, inquit, ut hæc ità se habeant: quin nos dimittito. Atqui, ait Seuthes, novi certè tutius futurum tibi si apud me maneas, quàm si discedas. Ille rur-

a Κατηράσατο] MS. Eton. κατηγορήσατο.

b Ἡρακλείδην ὑπώπτευσαν] Idem MS. post Ἡρακλείδην exhibet τοῦτον.

c Ἐγὼ γὰρ, ἔφη,] Perperam apud edit. *Flor. Steph. Leunclav.* aliásque scribitur, Ἐγὼ γὰρ, ἔφην, *&c.* MS. Eton. omnino rectè dedit — ἔφη, *scil.* Seuthes.

d Τά τε χωρία ἀποδώσω καὶ &c.] Respice p. 465. Cæterùm, MS. Eton. exhibet — καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἃ *&c.*

e Ὁ δὲ πάλιν &c.] Hæc omnia, quæ reperiuntur inter ὑπεσχόμην et Ὁ δὲ πάλιν εἶπεν, Ἀλλὰ *&c.* in MSto Eton. desunt.

Ὁ δὲ πάλιν εἶπεν, Ἀλλὰ τὴν μὲν σὴν πρόνοιαν ἐπαινῶ· ἐμοὶ δὲ μένειν οὐχ οἷόν τε· ὅπου δ' ἂν ἐγὼ ἐντιμότερος ὦ, νόμιζε καὶ σοὶ τοῦτο ἀγαθὸν ἔσεσθαι. Ἐντεῦθεν λέγει Σεύθης, [a] Ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχω, ἀλλ' ἢ μικρόν τι, καὶ τοῦτό σοι δίδωμι, [b] τάλαντον· βοῦς δ' ἑξακοσίους, καὶ πρόβατα εἰς τετρακισχίλια, καὶ ἀνδράποδα εἰς εἴκοσι καὶ ἑκατόν. Ταῦτα λαβὼν, [c] καὶ τοὺς τῶν ἀδικησάντων σε ὁμήρους προσλαβὼν, ἄπιθι. Γελάσας ὁ Ξενοφῶν εἶπεν, Ἢν οὖν μὴ ἐξαρκῇ ταῦτα εἰς τὸν μισθὸν, τίνος τάλαντον φήσω ἔχειν; Ἆρ' οὐκ, ἐπειδή μοι καὶ ἐπικίνδυνόν ἐστιν ἀπιόντι, [d] ἄμεινον φυλάττεσθαι τοὺς πέτρους; Ἤκουες δὲ τὰς ἀπειλάς. Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ [e] ἔμειναν.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπέδωκεν αὐτοῖς ἃ ὑπέσχετο, καὶ τοὺς ταῦτα ἐλάσοντας συνέπεμψεν. Οἱ δὲ στρατιῶται [f] τέως μὲν ἔλεγον ὡς Ξενοφῶν οἴχοιτο πρὸς Σεύθην οἰκήσων, καὶ ἃ ὑπέσχετο αὐτῷ ἀποληψόμενος· ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἥκοντα εἶδον, ἥσθησάν τε καὶ προσέθεον. Ξενοφῶν δ', ἐπεὶ εἶδε Χαρμῖνον καὶ Πολύνεικον, [g] Ταῦτα, ἔφη, καὶ σέσωσται δι' ὑμᾶς τῇ

sus, Laudo sanè, inquit, curam tuam: at mihi nequaquam integrum est manere: verùm ubicunque ego honoratior fuero, id *velim* existimes è re tuâ etiam futurum. Ibi tum Seuthes, Argenti nihil, ait, nisi paulum aliquid, habeo: atque hoc, *unum scilicet* talentum, tibi do: boves *mihi sunt* sexcenti, oviúmque circiter quatuor millia, et mancipia ferè centum et vinginti. His acceptis, obsidibúsque eorum qui te læserunt adsumptis, abito. Subridens Xenophon, Si tandem, ait, hæc ad stipendia *persolvenda* non suffecerint, cujus talentum me habere dicam? Annon, quoniam mihi abeunti periculum imminet, ut mihi à lapidibus caveam satius fuerit? Audisti certè minas. Ac tum quidem isthic manserunt.

Postridie *Seuthes* quæ pollicitus iis fuerat tradidit: simulque misit qui ea abigerent. Milites autem intereà aiebant Xenophontem ad Seuthen profectum esse ut *apud* eum habitaret, eáque reciperet quæ ipsi *Seuthes* promiserat: verùm ubi redeuntem eum viderunt, lætati sunt et *ad eum* adcurrebant. Xenophon autem, posteaquam Charminum et Polynicum vidit, Hæc, inquit, per

a Ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχω, ἀλλ' ἢ &c.] Inspice p. 262. n. e.

b Τάλαντον·] Consule indicem hujusmodi vocibus explicandis destinatum.

c Καὶ τοὺς τῶν ἀδικησάντων &c.] *Scil.* Thynorum: de quibus lege p. 461.

d Ἄμεινον φυλάττεσθαι τοὺς πέτρους;] Dubium non est, quin illas hìc ἀπειλὰς intelligat Xenophon, quarum meminerat p. 471. atque adeò rectè *Steph.* et *Leunclav.* πέτρους reponendum curàrunt; cùm pro eo MS. Eton. et edit. vet. exhibeant ἐχθρούς; Ad illam emendationem apertè ducit verbum καταλευσθέντα, quo Arcas ille, Xenophonti inimicus, suprà, loco citato, usus est.

e Ἔμειναν.] MS. Eton. dat ἔμενον.

f Τέως μὲν] Vide p. 315. n. e.

g Ταῦτα, ἔφη, &c.] Id jam respicit auctor, quod anteà p. 484. Lacedæmoniis

στρατιᾷ, καὶ παραδίδωμι αὐτὰ ἐγὼ ὑμῖν· ὑμεῖς δὲ [a] διατιθέμενοι διάδοτε τῇ στρατιᾷ. Οἱ μὲν οὖν, παραλαβόντες καὶ λαφυροπώλας καταστήσαντες, ἐπώλουν, καὶ [b] πολλὴν εἶχον αἰτίαν. Ξενοφῶν δὲ οὐ προσῄει, ἀλλὰ φανερὸς ἦν οἴκαδε παρασκευαζόμενος· [c] οὐ γάρ πω ψῆφος αὐτῷ ἐπῆκτο Ἀθήνησι περὶ φυγῆς. Προσελθόντες δὲ αὐτῷ οἱ ἐπιτήδειοι ἐν τῷ στρατεύματι, ἐδέοντο μὴ ἀπελθεῖν [d] πρὶν ἀπαγάγοι τὸ στράτευμα, [e] καὶ Θίμβρωνι παραδοίη.

Ἐντεῦθεν διέπλευσαν εἰς Λάμψακον· καὶ ἀπαντᾷ τῷ Ξενοφῶντι Εὐκλείδης μάντις Φλιάσιος, Κλεαγόρου υἱὸς τοῦ τὰ ἐνύπνια [f] ἐν Λυκείῳ γεγραφότος. Οὗτος συνήδετο τῷ Ξενοφῶντι ὅτι ἐσέσωστο· καὶ ἠρώτα αὐτὸν πόσον χρυσίον ἔχει. Ὁ δ᾽ αὐτῷ ἐπομόσας εἶπεν, [g] ἦ μὴν ἔσεσθαι μηδ᾽ ἐφόδιον ἱκανὸν οἴκαδε ἀπιόντι, [h] εἰ μὴ ἀπόδοιτο τὸν ἵππον καὶ ἃ ἀμφὶ αὐτὸν εἶχεν. Ὁ δ᾽ αὐτῷ οὐκ ἐπίστευεν. Ἐπεὶ δ᾽ [i] ἔπεμψαν Λαμψακηνοὶ ξένια τῷ Ξενοφῶντι, καὶ θύων

vos exercitui conservata sunt, eadémque vobis ego trado: vos his divenditis exercitui *pecuniam indè coactam* distribuite. Et illi quidem, *his* acceptis et manubiarum venditoribus constitutis, *ea* vendebant, et magnopere accusabantur. At Xenophon *ad eos* non accedebat, sed palàm se ad iter in patriam comparabat: necdum enim Athenis suffragium de eo in exilium mittendo latum erat. Cùm verò *quidam* de exercitu idonei ad eum accessissent, orabant nè prius discederet quàm copias abduxisset, et Thimbroni tradidisset.

Hinc in Lampsacum velis transmiserunt; ac Xenophonti Euclides vates Phliasius, *ejus* Cleagoræ filius, qui somnia in Lyceo pinxit, fit obvius. Is Xenophonti, quòd salvus rediisset, gratulabatur; eúmque interrogabat quantum auri haberet. Hic ei jurejurando interposito dixit, nè quidem certè domum redeunti viatici satìs fore, nisi equum venderet et quæ circa se haberet. Ei fidem non habebat *Euclides*. At posteaquam Xenophonti hospitalia dona mi-

dixerat: Οἶμαι ἂν οὖν, ἔφη, ἡμᾶς ἀπολαβεῖν τῇ στρατιᾷ τὸν ὀφειλόμενον *&c.* Adde Eurylochi verba, quæ p. 479. reperire est.

a Διατιθέμενοι] Vide p. 457. n. o.

b Πολλὴν εἶχον &c.] Adi p. 471. n. i.

c Οὐ γάρ πω ψῆφος &c.] Lege sis hâc de re scripta in *Dissertat.* 1. K. Π. præmissæ p. 5 et seq. Edit. Oxon. 1727. Cæterùm, idem loquendi genus usurpat *Thucyd.* l. 1. c. 119. — ψῆφον ἐβούλοντο ἐπαγαγεῖν εἰ *&c.* Ibid. c. 125. — ψῆφον ἐπήγαγον *&c.*

d Πρὶν ἀπαγάγοι] MS. Eton. πρὶν ἂν ἀπαγάγοι *&c.*

e Καὶ Θίμβρωνι] De quo p. 468.

f Ἐν Λυκείῳ] De Lyceo consule *Archæolog. Græc.* l. 1. c. 8.

g Ἦ μὴν] Vide pag. 412. n. a. Adde p. 465. n. c.

h Εἰ μὴ ἀπόδοιτο τὸν ἵππον] Equum hunc Epidaurium fuisse tradit *Ælian.* H. V. lib. 3. c. 24. Epidaurum autem equis fuisse celebrem docet *Virgil.* Georg. l. 3. v. 44. — *domitrixque Epidaurus equorum.*

τῷ Ἀπόλλωνι παρεστήσατο τὸν Εὐκλείδην, ἰδὼν τὰ ἱερὰ ὁ Εὐκλείδης εἶπεν ὅτι πείθοιτο αὐτῷ μὴ εἶναι χρήματα. Ἀλλ' οἶδα, ἔφη, ὅτι, κἂν μέλλῃ ποτὲ γενήσεσθαι, φαίνεταί τι ἐμπόδιον, ἐὰν μηδὲν ἄλλο, σὺ σαυτῷ. Συνωμολόγει ταῦτα ὁ Ξενοφῶν. Ὁ δ' εἶπεν, Ἐμπόδιος γάρ σοι [k] ὁ Ζεὺς ὁ Μειλίχιός ἐστι· καὶ ἐπήρετο εἰ ἤδη ποτὲ θύσειεν, ὥσπερ οἴκοι, ἔφη, εἰώθειν ἐγὼ ὑμῖν θύεσθαι καὶ [l] ὁλοκαυτεῖν. Ὁ δὲ οὐκ ἔφη ἐξ ὅτου ἀπεδήμησε τεθυκέναι τούτῳ τῷ θεῷ. Συνεβούλευσεν οὖν αὐτῷ [m] θύεσθαι, καὶ ἔφη συνοίσειν ἐπὶ τὸ βέλτιον. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ Ξενοφῶν [n] προελθὼν εἰς Ὀφρύνιον ἐθύετο, καὶ ὡλοκαύτει [o] χοίρους

sissent Lampsaceni, atque *ille* Apollini sacra faciens Euclidem juxta *se* constituisset, intuitus exta Euclides credere se *jam* aiebat ipsi non esse pecuniam. At certè video, ait, etiamsi olim adfutura sit, impedimentum quoddam adparere, si nullum aliud, tu tibi *eris impedimento*. Confitebatur hæc Xenophon. Et ille, Impedimento nimirum, ait, tibi est, Jupiter Milichius: *simúlque* interrogabat ánne jam aliquando rem sacram fecisset, quemadmodum domi, inquit, ego pro vobis sacrificare totásque victimas exurere solebam. Negabat *Xenophon* se ex quo patriâ abfuisset deo huic sacrificâsse. Quare suadebat *Euclides* ut ei rem sacram faceret, *ídque ipsi* profuturum aiebat. Postero autem die Xenophon ad Ophrynium progressus rem sacram faciebat, et porcos ritu

i Ἔπεμψαν — ξένια] Adi p. 284. n. a.

k Ὁ Ζεὺς ὁ Μειλίχιος] Jovis hanc ἐπωνυμίαν sæpè agnoscunt auctores. *Thucyd.* l. 1. c. 126. Ἔστι γὰρ καὶ Ἀθηναίοις Διάσια, ἃ καλεῖται Διὸς ἑορτὴ Μειλιχίου μεγίστη, &c. ubi vide quæ Cl. *Duker*. notavit. *Aristoph.* Νεφ. v. 407.

Νὴ Δί', ἔγωγ' οὖν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτὶ ποτὲ Διασίοισιν.

Schol. Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίου Διὸς, μηνὸς &c. Adde *Meurs.* in *Thes.* cap. 7. Cæterùm, deos plures idem illud cognomen sortitos esse ex *Pausan.* l. 10. ferè extremo constat.

l Ὁλοκαυτεῖν·] Holocaustorum non infrequens est mentio apud τοὺς ἔξω. Noster K. Π. p. 599. Edit. Oxon. 1727. ἔθυσαν τῷ Διῒ, καὶ ὡλοκαύτωσαν τοὺς ταύρους· ἵππους τῷ Ἡλίῳ, καὶ ὡλοκαύτωσαν τοὺς ἵππους. De Gallis *Strabo* l. 4. p. 303. βοσκήματα καὶ παντοῖα θηρία καὶ ἀνθρώπους ὡλοκαύτουν. *Metrodor.* in *Ionicis*, citante *Plutarcho* Sympos. l. 6. quæst. 8. — Σμυρναῖοι τὸ παλαιὸν Αἰολεῖς ὄντες θύουσι Βουβρώστει ταῦρον μέλανα, καὶ κατακόψαντες, αὐτόδορον ὁλοκαυτοῦσιν.

m Θύεσθαι, καὶ ἔφη &c.] MS. Eton. dat θύεσθαι καὶ ἃ εἰώθει, καὶ ἔφη &c. Perperam edit. vet. θύεσθαι, καὶ ἔφη &c.

n Προελθὼν] Minùs rectè *Steph.* προσελθὼν εἰς &c. Vide p. 433. n. h. Cæterùm, in MSto Eton. et edit. vet. participium omittitur.

o Χοίρους τῷ πατρίῳ &c.] *Varro* de Re Rust. l. 2. c. 4. *Ab suillo genere pecoris immolandi initium primum sumptum videtur: cujus vestigia* &c. Vide *Meurs.* Eleusin. c. 7. et *Bochart.* Hieroz. l. 3. c. 29. Cæterùm, MS. Eton. pro πατρίῳ exhibet πατρῴῳ. minùs rectè, si Grammaticos audiamus. *Thom. Magist.* Πατρῷα, τὰ ἐκ πατέρων εἰς υἱοὺς χωροῦντα — πάτρια δὲ, τὰ τῆς πόλεως ἔθη. *Ammon.* Πάτρια Πατρῷα καὶ Πατρικὰ διαφέρει· Πατρῷα μὲν γὰρ τὰ ἐκ πατέρων εἰς υἱοὺς χωροῦντα· Πατρικοὶ, οἱ φίλοι ἢ ξένοι· Πάτρια δὲ, τὰ τῆς πόλεως ἔθη. *Thucyd.* l. 4. c. 118. — πατρίοις νόμοις χρώμενοι — ubi MS. quidam dat πατρῴοις. Idem l. 8. c. 76. — τοὺς πατρίους νόμους — ubi MSS. πατρῴους. *Ælian.* H. V. l. 7.

τῷ πατρίῳ νόμῳ· καὶ ἐκαλλιέρει. Καὶ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀφικνεῖται Βίτων καὶ ἅμα Εὐκλείδης χρήματα δώσοντες τῷ στρατεύματι· καὶ [a] ξενοῦνταί τε τῷ Ξενοφῶντι, καὶ ἵππον, ὃν ἐν Λαμψάκῳ ἀπέδοτο πεντήκοντα δαρεικῶν, ὑποπτεύοντες αὐτὸν δι' ἔνδειαν πεπρακέναι, ὅτι ἤκουον αὐτὸν ἥδεσθαι τῷ ἵππῳ, λυσάμενοι ἀπέδοσαν, καὶ τὴν τιμὴν οὐκ ἤθελον ἀπολαβεῖν.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο [b] διὰ τῆς Τροίας, καὶ ὑπερβάντες τὴν Ἴδην, εἰς Ἄντανδρον ἀφικνοῦνται πρῶτον· εἶτα παρὰ θάλατταν πορευόμενοι [c] τῆς Λυδίας, εἰς Θήβης πεδίον. Ἐντεῦθεν δι' Ἀτραμυττίου καὶ Κερτονίου παρ' Ἀταρνέα εἰς Καΐκου πεδίον ἐλθόντες, [d] Πέργαμον καταλαμβάνουσι τῆς Μυσίας. Ἐνταῦθα δὲ ξενοῦται Ξενοφῶν παρ' Ἑλλάδι τῇ Γογγύλου τοῦ Ἐρετριέως γυναικὶ, καὶ Γοργίωνος καὶ Γογγύλου μητρί. Αὕτη δ' αὐτῷ φράζει ὅτι Ἀσιδάτης ἐστὶν ἐν τῷ πεδίῳ, [e] ἀνὴρ Πέρσης· τοῦτον ἔφη [f] αὐτὸν,

patrio totos cremabat; éstque *tum* perlitatum. Atque eodem die venit Biton unáque *cum eo* Euclides, qui pecuniam exercitui daturi essent: et hi cum Xenophonte hospitium faciunt, equúmque, quem Lampsaci quinquaginta daricis vendiderat, quòd suspicarentur *Xenophontem* eum propter inopiam vendidisse, quoniam illum equo delectari audierant, cùm redemissent *Xenophonti* reddiderunt, pretiúmque *ejus redemti à Xenophonte* recipere noluerunt.

Hinc per Trojam profecti sunt, et superatâ Idâ primò ad Antandrum perveniunt; deinde propter mare Lydiæ itinere facto, ad Thebes campum. Illinc per Atramyttium et Certonium juxta Atarnen ad Caïci campum profecti, Pergamum Mysiæ *urbem* perveniunt. Hìc Xenophon hospitio excipitur apud Hellada Gongyli Eretriensis uxorem, et Gorgionis Gongylíque matrem. Significat autem hæc ipsi Asidaten esse in planitie, hominem *natione* Persam:

c. 19. κατὰ τὸ πάτριον αὐτοῖς ἔθος. ubi è MStis *Periz.* restituit πάτριον, cùm anteà legeretur πατρῷον. *Lucian.* Solœcist. haud ità longè ab init. ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα, — ubi vide quæ notavit *Græv.* Idem in *Patriæ encom.* propè ab init. habet — θεῶν πατρῴων. Certant, uti vides, inter se librarii et Gram. inter quos litem arbitratu tuo componas.

a Ξενοῦνταί τε τῷ &c.] *Amas.* vertit *invitârunt illi quidem Xenophontem* &c. Rectiùs, opinor, *Leunclav.* in hunc modum — *hi cum Xenophonte hospitii necessitudine initâ* &c. Infrà paulò aliâ usus structurâ Noster dicit, ξενοῦται Ξενοφῶν παρ' Ἑλλάδι &c. ubi ξενοῦσθαι παρά τινι sonat *hospitio excipi* &c.

b Διὰ τῆς Τροίας,] MS. Eton. exhibet Τρωάδος. Sed satis sana est lectio vulgata. *Steph.* Byz. Τροία, χώρα τῆς Ἀσίας, ἡ πρότερον &c. Similiter *Servius* ad v. 1. *Æneïd.* Troja, *regio Asiæ.*

c Τῆς Λυδίας,] MS. Eton. dat τῆς Ἀσίας. quomodo scribi debere censet *Leunclav.* Vide plura de locis mox sequentibus in *Ind. Geogr.*

d Πέργαμον — τῆς Μυσίας.] *Scil.* πόλιν. Vide p. 419. n. b. Vulgò legitur τῆς Ἀσίας. Sed receptam lectionem præstat

εἰ ἔλθοι τῆς νυκτὸς σὺν τριακοσίοις ἀνδράσι, λαβεῖν ἂν, καὶ αὐτὸν, καὶ γυναῖκα, καὶ παῖδας, καὶ τὰ χρήματα· εἶναι δὲ πολλά. Ταῦτα δὲ καθηγησομένους ἔπεμψε τόν τε αὐτῆς ἀνεψιὸν, καὶ Δαφναγόραν, ὃν περὶ πλείστου ἐποιεῖτο. Ἔχων οὖν ὁ Ξενοφῶν τούτους παρ' ἑαυτῷ, ἐθύετο. Καὶ [g] Ἀγασίας ὁ Ἠλεῖος μάντις παρὼν εἶπεν ὅτι κάλλιστα εἶεν τὰ ἱερὰ αὐτῷ, καὶ οἱ ὁ ἀνὴρ ἂν [h] ἁλώσιμος εἴη. Δειπνήσας οὖν ἐπορεύετο, τούς τε λοχαγοὺς τοὺς μάλιστα φίλους λαβὼν καὶ πιστοὺς γεγενημένους διαπαντὸς, ὅπως εὖ ποιήσαι αὐτούς. Συνεξέρχονται δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλοι [i] βιασάμενοι, εἰς ἑξακοσίους· οἱ δὲ λοχαγοὶ ἀπήλαυνον, ἵνα μὴ μεταδοῖεν τὸ μέρος, ὡς ἑτοίμων δὴ χρημάτων.

Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο περὶ τὰς μέσας νύκτας, τὰ μὲν πέριξ ὄντα ἀνδράποδα τῆς τύρσιος καὶ χρήματα πλεῖστα ἀπέδρα αὐτοὺς παραμελοῦντας, ὡς τὸν Ἀσιδάτην αὐτὸν λάβοιεν, καὶ τὰ ἐκείνου. [k] Πυργομαχοῦντες δ' ἐπεὶ οὐκ ἐδύναντο λαβεῖν [l] τὴν τύρσιν, (ὑψηλὴ γὰρ ἦν, καὶ μεγάλη, καὶ

hunc aiebat, si noctu cum trecentis viris pergeret, posse *Xenophontem* et ipsum, et uxorem, et liberos, et opes capere; *eásque adeò* magnas esse. Misit etiam qui ad hæc *perficienda* duces ipsi forent, tum consobrinum suum, tum Daphnagoram, quem maximi faciebat. Itaque Xenophon cùm hos apud se haberet, hostiam mactabat. Et Agasias Eleus vates, qui *tum* aderat, exta ei perpulchra esse, hominémque ab eo posse capi aiebat. Quare cùm cœnâsset, iter ingressus est, sumptis secum cohortium præfectis *sibi* amicissimis, *iisque* qui fideles se semper præbuerant, ut *aliquo* eos beneficio adficeret. Cum eo egrediuntur etiam alii, *id* cæteris invitis conati, ferè sexcenti: verùm cohortium præfecti citatis equis *ab his* discesserunt, ut nè *prædæ* partem acciperent, quasi opes utique *istæ* paratæ essent.

Cùm *ad locum* nocte ferè mediâ pervenissent, mancipia quæ circùm turrim erant résque *aliæ* plurimæ aufugerunt ab iis, dum *cætera* negligebant, ut ipsum cum suis Asidaten caperent. Cúmque turrim oppugnando capere non possent, (nam alta erat, et magna, habebátque propugnacula viróque et mul-

MS. Eton. Consule *Ind*. modò adpellatum.

e Ἀνὴρ Πέρσης·] Vide p. 450. n. l.

f Αὐτὸν, — καὶ αὐτὸν,] Respice p. 458. n. h. et p. 65. n. b. Similiter repetit Noster pronomen K. Π. p. 48. Edit. Oxon. 1727. οἳ, ἂν ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτιμοῦνται πάλιν ἡμᾶς ἐκεῖνοι· Sic et Rom. VII. 21. iteratur ἐμοί.

g Ἀγασίας] MS. Eton. Βασίας.

h Ἁλώσιμος] Vide p. 296. n. b.

i Βιασάμενοι,] I. e. βίᾳ τῶν ἄλλων. quâ phrasi mox infrà utitur auctor — Γογγύλος — ἐξέρχεται — βίᾳ τῆς μητρὸς, &c.

k Πυργομαχοῦντες] Eodem hoc verbo usus est Noster K. Π. p. 469. Edit. Oxon. 1727.

l Τὴν τύρσιν,] Vide p. 296. n. g.

[a] προμαχῶνας καὶ ἄνδρας πολλοὺς καὶ μαχίμους ἔχουσα) διορύττειν ἐπεχείρησαν [b] τὸν πύργον. Ὁ δὲ τοῖχος ἦν ἐπὶ ὀκτὼ πλίνθων [c] γηΐνων τὸ εὖρος. Ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ διωρώρυκτο· καὶ ὡς τὸ πρῶτον διεφάνη, ἐπάταξεν ἔνδοθεν [d] βουπόρῳ τις ὀβελίσκῳ διαμπερὲς τὸν μηρὸν τοῦ ἐγγυτάτω· [e] τὸ δὲ λοιπὸν ἐκτοξεύοντες ἐποίουν μηδὲ παριέναι ἔτι ἀσφαλὲς εἶναι. Κεκραγότων δ' αὐτῶν καὶ [f] πυρσευόντων, ἐκβοηθοῦσιν Ἰταβέλιος μὲν ἔχων τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ἐκ Κομανίας δὲ [g] ὁπλῖται φρουροὶ, καὶ ἱππεῖς Ὑρκάνιοι, καὶ οὗτοι βασιλέως μισθοφόροι, ὡς ὀγδοήκοντα, καὶ ἄλλοι πελτασταὶ εἰς ὀκτακοσίους· ἄλλοι δ' ἐκ Παρθενίου, ἄλλοι δ' ἐξ Ἀπολλωνίας, καὶ ἐκ τῶν πλησίον χωρίων, καὶ ἱππεῖς.

Ἐνταῦθα δὴ ὥρα ἦν πῶς ἔσται ἡ ἄφοδος σκοπεῖν· καὶ λαβόντες ὅσοι ἦσαν βόες καὶ πρόβατα, [h] ἤλαυνον, καὶ τὰ ἀνδράποδα ἐντὸς [i] πλαισίου ποιησάμενοι· οὐ τοῖς χρήμασιν

tos et ad pugnandum idoneos) eam perfodere conati sunt. Murus autem erat octo laterum terreorum latitudine. Die verò illucescente perfossus erat; et ubi primùm *pervia* adparebat, eorum quidam, qui erant intus, veru transfigendis bobus facto femur ejus, qui *ad turrim* proximè accesserat, transfodit: deinde sagittas excutiendo efficiebant ut ampliùs nè *illam versùs* progredi quidem tutum esset. Clamantibus autem iis et faces accensas tollentibus, Itabelius cum copiis suis, *itém*que ex Comaniâ gravis armaturæ milites præsidiarii, equitésque Hyrcanii, iíque regis stipendiarii, ferè octoginta, et alii peltastæ circiter octingenti, ad opem ferendam excurrunt: alii item, *iidém*que equites, ex Parthenio, alii ex Apolloniâ, et locis vicinis.

Ibi jam tempuse rat ut quomodo fieret discessus considerarent: atque adeò bobus, quotquot *isthìc* erant, et ovibus sumptis, *itém*que mancipiis intrà quadratum agmen receptis, progrediebantur; non jam de opibus cogitantes, sed

a Προμαχῶνας] In lexicis reperitur vox sine auctore. Lexic. Gr. Lat. vet. Προμαχιὼν, *propugnaculum*. Exstat etiam προμαχιῶνες apud *J. Poll.* l. 7. segm. 120.

b Τὸν πύργον.] Vocem hanc et τύρσιν tanquam synonymas adhibuit *Hesych.* utì videre est suprà p. 242. n. c. Confer p. 426. n. b.

c Γηΐνων] Auctorem non agnoscunt Lexic.

d Βουπόρῳ τις ὀβελίσκῳ] *Leunclav.* vertit, *veru pungendis bobus facto* &c. *Hesych.* et *Phavor.* Βουπόρους ὀβελοὺς, μεγάλους ὀβελίσκους. Horum meminit etiam *J. Poll.* l. 9. segm. 77. ubi doctiss. *Hemsterh.* scribit se existimare *verua* quæcunque majora, quorum præcipuè in assandâ bovinâ erat usus, isto nomine adpellata. *Suid.* etiam verba hæc Xenoph. citat in v. Ὀβελός: ubi ἔνδον pro ἔνδοθεν exhibet.

e Τὸ δὲ λοιπὸν] Vide p. 102. n. c.

f Πυρσευόντων,] *Suid.* Πυρσεύω· πῦρ ἐξάπτω. Καὶ πυρσεύω σοι τὴν σωτηρίαν· ἀντὶ τοῦ ἐκφαίνω &c. sumptâ metaphorâ à φρυκτωροῖς, qui in speculis sublatâ face navigantibus aut errantibus noctu ostendunt, quò cursum dirigant.

g Ὁπλῖται φρουροὶ, &c.] MS. Eton. exhibet ὁπλῖται Ἀσσύριοι καὶ Ὑρκάνιοι ἱππεῖς &c.

h Ἤλαυνον,] Vide p. 455. n. c. A *Leunclav.* construitur id verbi cum βόες καὶ πρόβατα: idémque adeò vertit *abigebant omnia*.

i Πλαισίου] Adi p. 195. n. g.

ἔτι προσέχοντες τὸν νοῦν, ἀλλὰ μὴ φυγὴ εἴη ἡ ἄφοδος, εἰ καταλιπόντες τὰ χρήματα ἀπίοιεν, καὶ οἵ τε πολέμιοι θρασύτεροι εἶεν, καὶ οἱ στρατιῶται ἀθυμότεροι· νῦν δὲ ἀπῄεσαν ὡς περὶ τῶν χρημάτων μαχούμενοι. Ἐπεὶ δὲ ἑώρα [a] Γογγύλος ὀλίγους μὲν τοὺς Ἕλληνας, πολλοὺς δὲ τοὺς ἐπικειμένους, ἐξέρχεται καὶ αὐτὸς [b] βίᾳ τῆς μητρὸς, τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἔχων, βουλόμενος [c] συμμετασχεῖν τοῦ ἔργου· συνεβοήθει δὲ καὶ [d] Προκλῆς ἐξ [e] Ἐλισάρνης καὶ Τευθρανίας, ὁ ἀπὸ Δαμαράτου. [f] Οἱ δὲ περὶ Ξενοφῶντα, ἐπεὶ πάνυ ἤδη ἐπιέζοντο ὑπὸ τῶν τοξευμάτων καὶ σφενδονῶν, πορευόμενοι κύκλῳ, ὅπως τὰ ὅπλα ἔχοιεν πρὸ τῶν τοξευμάτων, [g] μόλις διαβαίνουσι τὸν [h] Κάϊκον ποταμὸν, τετρωμένοι ἐγγὺς οἱ ἡμίσεις. Ἐνταῦθα καὶ Ἀγασίας Στυμφάλιος ὁ λοχαγὸς τιτρώσκεται, τὸν πάντα χρόνον μαχόμενος πρὸς τοὺς πολεμίους. Καὶ διασώζονται ἀνδράποδα ὡς διακόσια ἔχοντες, καὶ [i] πρόβατα ὅσον θύματα.

nè discessus fugæ similis esset, si relictis rebus *jam partis* abirent, atque tum hostes audaciores, tum milites animis essent demissioribus: jam verò ità discedebant, ut pro rebus *his* pugnaturi *viderentur*. Cùm autem Gongylus Græcos esse paucos videret, multósque esse qui *eos* urgerent, ipse quoque invitâ matre cum suis copiis egreditur, quippe qui vellet unà *cum aliis* facti particeps esse: opem simul ferebat etiam Procles ex Elisarne ac Teuthraniâ, qui à Damarato *genus ducebat*. Ii autem qui circa Xenophontem erant, cùm jam sagittis et fundis valde premerentur, *sic* iter facientes *ut* in orbem *agmen converterent*, quò haberent arma sagittis opposita, difficulter Caïcum amnem transeunt, cùm dimidia propè pars saucia esset. Ibi tum Agasias etiam Stymphalius cohortis præfectus vulneratus est, qui perpetuò adversùs hostes dimicâsset. Atque *ità* salvi tandem evadunt, cùm mancipia haberent ferè ducenta, et pecora *quæ* ad sacrificia satìs *essent*.

a Γογγύλος] De quo p. 497.

b Βίᾳ τῆς μητρὸς,] Vis phraseos omnino latuit versionis Angl. auctorem. Sed sic sæpè scriptores elegantissimi. *Thucyd*. l. 1. c. 43. μήτε ξυμμάχους δέχησθε βίᾳ ἡμῶν, &c. Idem l. 1. c. 68. βίᾳ ἡμῶν εἶχον — i. e. *invitis nobis*. Similiter *Isocrat*. in *Hel*. laud. p. 214. edit. *Steph*. — βίᾳ Θηβαίων —

c Συμμετασχεῖν] Verbi hujus nulla à Lexicogr. proferuntur exempla: cùm tamen eo usi fuerint auctores optimi. *Euripid*. Bacc. v. 63. — συμμετασχήσω χορῶν. *Lucian*. in *Ioaridem*. haud ità longè ab init. — ὥστ' αὐτὸν οὐκ ἀνασχέσθαι συμμετασχεῖν αὐτῷ &c.

d Προκλῆς, — ὁ ἀπὸ &c.] Suprà p. 92. — ἦλθε Προκλῆς, ὁ Τευθρανίας ἄρχων γεγονὼς, ἀπὸ Δαμαράτου τοῦ &c. ubi vide n. a. Perperam *Amas*. vertit — *à Damarato missus Procles* &c. Locum etiam malè distinxit *Steph*. vet edit. sequutus; nimirum sic — Προκλῆς ἐξ Ἐλισάρνης, καὶ Τευθρανίας ὁ ἀπὸ &c.

e Ἐλισάρνης] Scribitur et Ἀλισάρνης.

f Οἱ δὲ περὶ Ξενοφῶντα,] Adi p. 387. n. c.

g Μόλις] Inspice p. 302. n. d.

h Κάϊκον] MS. Eton. dat Κάρκασον;

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ θυσάμενος ὁ Ξενοφῶν, ἐξάγει νύκτωρ πᾶν τὸ στράτευμα, ὅπως [k] ὁτιμακροτάτην ἔλθοι τῆς Λυδίας, [l] ὥςτε μὴ διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι φοβεῖσθαι, ἀλλ' ἀφυλακτεῖν. Ὁ δ' Ἀσιδάτης, ἀκούσας ὅτι [m] πάλιν ἐπ' αὐτὸν τεθυμένος εἴη Ξενοφῶν, [n] καὶ παντὶ τῷ στρατεύματι ἥξει, [o] ἐξαυλίζεται εἰς κώμας ὑπὸ τὸ Παρθενικὸν πόλισμα [p] ἐχούσας. Ἐνταῦθα οἱ περὶ Ξενοφῶντα συμπεριτυγχάνουσιν αὐτῷ, καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν, καὶ γυναῖκα, καὶ παῖδας, καὶ τοὺς ἵππους, καὶ πάντα [q] τὰ ὄντα· καὶ οὕτω [r] τὰ πρότερα ἱερὰ ἀπέβη. Ἔπειτα πάλιν ἀφικνοῦνται εἰς Πέργαμον. Ἐνταῦθα [s] τὸν θεὸν οὐκ ᾐτιάσατο ὁ Ξενοφῶν· συνέπραττον γὰρ καὶ οἱ Λάκωνες, καὶ οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ, καὶ οἱ στρατιῶται, ὥςτε ἐξαίρετα λαμβάνειν, καὶ ἵππους, καὶ ζεύγη, καὶ τἄλλα· ὥςτε ἱκανὸν εἶναι καὶ ἄλλον ἤδη εὖ ποιεῖν.

Postero die Xenophon factâ re sacrâ copias omnes noctu educit, ut quàm longissimè progrederetur in Lydiam, adeò ut *hostes*, propter eà quòd ipse propè esset, metum non haberent, sed incautè se gererent. At Asidates, cùm audiisset Xenophontem iterum *de copiis* adversùs ipsum *ducendis* exta consuluisse, totóque cum exercitu venturum, *turre relictâ* in vicos castra movet sub oppidum Parthenicum pertingentes. Hìc Xenophon ipsiúsque milites in eum incidunt, et ipsum capiunt, et uxorem, et liberos, et equos, et bona omnia: atque ità priora *quæ portenderant* exta evenerunt. Pergamum deinde rursus perveniunt. Ibi tum deum Xenophon non culpabat: nam conjunctâ operâ effeçêre Lacones, et cohortium præfecti, et duces alii, et milites, ut eximia acciperet, et equos, et juga, et alia *quædam:* adeò ut jam alii etiam benefacere posset.

quam lectionem expressit *Amas.* Tu vide sis *Ind.* modò adpellatum.

i Πρόβατα ὅσον θύματα.] Sic suprà p. 449. dixit — παῖδα καὶ ὅσον ἐφόδιον.

k Ὁτιμακροτάτην] Supple ὁδὸν, et vide p. 393. n. n.

l Ὥςτε μὴ] MS. Eton. εἰς τὸ μὴ &c.

m Πάλιν ἐπ' αὐτὸν τεθυμένος] Plenè scripseris — πάλιν περὶ τοῦ ἰέναι ἐπ' αὐτὸν τεθυμένος &c.

n Καὶ παντὶ τῷ &c.] Vide p. 483. n. a.

o Ἐξαυλίζεται] In lexicis frustrà quæsiveris: quod et de συμπεριτυγχάνουσιν, paulò pòst occurrente, notandum venit.

p Ἐχούσας.] Idem valet ἔχω *Herodot.* l. 4. c. 42. ὅς, ἐπεί τε τὴν διώρυχα ἐπαύσατο ὀρύσσων τὴν ἐκ τοῦ Νείλου ἔχουσαν εἰς τὸν Ἀράβιον κόλπον, &c. *Thucyd.* l. 6. c. 62. ἔσχον ἐς Ἱμέραν &c.

q Τὰ ὄντα·] *Phavor.* Ὄντα καὶ τὰ ὑπάρχοντα κοινῶς, ἤτοι τὰ ἐν περιουσίᾳ κτήματα.

r Τὰ πρότερα ἱερὰ &c.] Respicit ea, quæ dixerat Agasias Eleus p. 498. ὅτι κάλλιστα εἶεν τὰ ἱερὰ &c. Noster, quod ad phrasin adtinet, similiter Κ. Π. p. 498. Edit. Oxon. 1727. — πῶς ἀποβέβηκε τὰ ἐκ τῶν &c.

s Τὸν θεὸν οὐκ ᾐτιάσατο] Jovem *scil.* Milichium, de quo p. 496. Cæterùm, in MSto Eton. et edit. vet. deest οὐκ ante verbum: in edit. *Steph.* et *Leunclav.* legitur — τὸν θεὸν ἠσπάσατο — Sed rectè tandem *Leunclav.* veterum librorum lectionem admittendam censuit, modò ut verbo recepto particula negandi fuerit præposita.

[a] Ἐκ τούτου Θίμβρων παραγενόμενος παρέλαβε τὸ στράτευμα, καὶ συμμίξας τῷ ἄλλῳ Ἑλληνικῷ ἐπολέμει πρὸς Τισσαφέρνην καὶ Φαρνάβαζον.

Ἄρχοντες δὲ οἵδε τῆς [b] βασιλέως χώρας, ὅσην ἐπήλθομεν, Λυδίας, [c] Ἀρτίμας· Φρυγίας, [d] Ἀρτακάμας· Λυκαονίας καὶ Καππαδοκίας, [e] Μιθραδάτης· Κιλικίας, [f] Συέννεσις· Φοινίκης καὶ Ἀραβίας, [g] Δέρνης· Συρίας καὶ Ἀσσυρίας, [h] Βέλεσις· Βαβυλῶνος, [i] Ῥωπάρας· Μηδείας, [k] Ἀρβάκας· Φασιανῶν καὶ Ἑσπεριτῶν, [l] Τηρίβαζος· ([m] Καρδοῦχοι δὲ, καὶ [n] Χάλυβες, καὶ [o] Χαλδαῖοι, καὶ [p] Μάκρωνες, καὶ [q] Κόλχοι, καὶ [r] Μοσύνοικοι, καὶ [s] Κοῖτοι, καὶ [t] Τιβαρηνοὶ, αὐτόνομοι) Παφλαγονίας, [u] Κορύλας· Βιθυνῶν, [x] Φαρνάβαζος· τῶν ἐν Εὐρώπῃ Θρακῶν, [y] Σεύθης.

Secundùm hæc cùm venisset Thimbron exercitum accepit, et cùm eum reliquis copiis Græcis conjunxisset bellum Tissapherni et Pharnabazo intulit.

Præsides autem tractûs regis *imperio subjecti*, quem peragravimus, hi *erant*, Lydiæ, Artimas; Phrygiæ, Artacamas; Lycaoniæ et Cappadociæ, Mithradates; Ciliciæ, Syennesis; Phœniciæ et Arabiæ, Dernes; Syriæ et Assyriæ, Belesis; Babylonis, Roparas; Mediæ, Arbacas; Phasianorum et Hesperitarum, Teribazus; (Carduchi verò, et Chalybes, et Chaldæi, et Macrones, et Colchi, et Mosynœci, et Cœti, et Tibareni sui juris *erant*) Paphlagoniæ, Corylas: Bithynorum, Pharnabazus; Thracum in Europâ *sitorum*, Seuthes.

a Ἐκ τούτου Θίμβρων &c.] De quo vide p. 468. Adde omnino quæ scripsit Noster *Hist. Gr.* l. 3. sub init.

b Βασιλέως] Vide p. 383. n. b.

c Ἀρτίμας·] Ἀρτάμαν quendam Noster, Phrygiæ magnæ principem, memorat Κ. Π. p. 102. Edit. Oxon. 1727.

d Ἀρτακάμας·] Est et nomen Satrapæ, quem Phrygiæ magnæ præfecit Cyrus ille magnus, Κ. Π. p. 638. Edit. Oxon. 1727.

e Μιθραδάτης·] Scribitur etiam Μιθριδάτης. Vide suprà p. 136. n. c. et p. 190. 191.

f Συέννεσις·] De quo vide p. 14 et seq.

g Δέρνης·] Hìc primùm, ni fallor, Nostro memoratus.

h Βέλεσις·] Adi p. 33.

i Ῥωπάρας·] Alibi, quod sciam, apud Xenophontem non occurrit.

k Ἀρβάκας·] P. 56. scribitur Ἀρβάκης.

l Τηρίβαζος·] Noster p. 243. Ὁ δὲ τόπος οὗτος Ἀρμενία ἐκαλεῖτο ἡ πρὸς ἑσπέραν. Unde liquet, per Hesperitas auctorem voluisse Armenios occidentales. Ὕπαρχος δ' αὐτῆς *(scil.* Ἀρμενίας*)* ἦν Τηρίβαζος, &c.

m Καρδοῦχοι] Vide p. 210.

n Χάλυβες,] Vide p. 246. 259. 261. 272.

o Χαλδαῖοι,] Vide p. 232.

p Μάκρωνες,] Vide p. 276.

q Κόλχοι,] Vide p. 279.

r Μοσύνοικοι,] Vide p. 310.

s Κοῖτοι,] Scribitur et Κοῖται. Nomen suprà non occurrit. Vide *Ind. Geogr.*

t Τιβαρηνοὶ, Vide p. 323.

u Κορύλας·] Vide p. 326.

x Φαρνάβαζος·] Vide p. 421.

y Σεύθης.] Vide p. 422.

[a] Ἀριθμὸς συμπάσης τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως, σταθμοὶ διακόσιοι δεκαπέντε, παρασάγγαι χίλιοι ἑκατὸν πεντήκοντα, [b] στάδια τρισμύρια τετρακισχίλια, διακόσια πεντήκοντα πέντε. [c] Χρόνου πλῆθος τῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως, ἐνιαυτὸς καὶ τρεῖς μῆνες.

Itineris autem totius adscendendo et descendendo *confecti* mensura *hæc est*, castra ducena quindena, parasangæ mille centum quinquaginta, stadia triginta quatuor mille, ducena quinquaginta quinque. Temporis spatium adscendendo et descendendo *consumpti*, annus et tres menses.

a Ἀριθμὸς—τῆς &c.] Consule p. 102. n. d. et p. 324. n. c. necnon *Præfat.*

b Στάδια τρισμύρια &c.] MS. Eton. στάδια μύρια &c. in quo deest etiam διακόσια.

c Χρόνου πλῆθος &c.] Adi p. 324. n. c. et n. f. Consule *Præfat.*

INDEX GEOGRAPHICUS

URBIUM, OPPIDORUM ET FLUMINUM CLARIORUM, REGIONIBUS ETIAM IPSIS, EARUMQUE INCOLIS SUBINDE MEMORATIS, DE QUIBUS IN 'Αναβάσει FIT MENTIO.

A

ACHERUSIAS Chersonesus. *Quòd Acherusias dicta, juxta Heracleam, undique à mari est alta et prærupta, et in Occidentem vergit ad mare Bithyniæ, — et quòd illic videtur esse ad Inferos Descensus, asserit*, post Nymphim, *Scholiast.* in Apollon. Argon. l. 2. v. 730. et seqq. quos vide. Diodor. Sicul. verò juxta Memphim esse dicit *Acherusiam Paludem*, per quam corpora in pratum quoddam deportabantur, et illic in Cryptis reponebantur. l. 1. p. 61. ubi luculenter ostendit *Græcorum de Inferis Commenta, cum illis quæ in Egypto etiamnum fiant convenire.*

Ænianes, Gens Græca, ad montem Œtam, supra Ætolos, (quibus illos ac *Dolopas* adnumerat Plin.) inter Locros et Doridem, in Confinio Thessaliæ ad quam referuntur *Magnetes*. Variæ autem fuerunt Ænianum migrationes.

Antander, *Urbs sub Ida juxta Mysiam Æolidis*, ad Adramyttenum Sinum *sita, quæ ab Antandro Æolum duce nomen habet, Steph. Byz.* Alii alias nominis Caussas afferunt.

Apollonia; plures fuerunt, etiam in Asiâ minore, urbes illius nominis. Sed procul dubio hæc, de quâ agitur, fuit vel Apollonia ad Rhyndacum fl. vel (quod probabilius videtur) decima Apollonia Stephani, quæ Straboni est Apollonias, juxtà Thyatira, quæ et φρούριον fuisse innuitur.

Arabia. Strabone auctore, *Mesopotamiæ partes ad meridiem, vergentes, et à montibus remotas, siccas et steriles, Arabes Scenitæ incolunt.* Multi autem Arabes, qui in aliis et aliis habitabant locis, ita à tabernaculis cognominati sunt, quæ ciliciis metabantur ubi libuit. Sed Arabiæ istius nomen unde fuerit deductum his etiam verbis indicavit *Strabo. Nam Armeniorum, Syrorum, et Arabum, multum Cognationis præ se ferunt nationes, sermone, vitâ, corporum formâ, maximè ubi degunt in viciniâ: Idque ostendit Mesopotamia, ex tribus his conflata populis; maximè enim in illis similitudo apparet.* En itaque Arabia in Mesopotamiâ! Latrociniis autem dediti semper fuerunt Arabes illi, *Saraceni* posteà vocati teste Ammiano Marcell. quod nomen ab *Essarak* (hoc est Arabicâ linguâ, *λῃστρικοὶ καὶ νομαδικοί*) ut etiam hodie à vicinis dicuntur, deduci putat *Jos. Scaliger. in Emendat. temporum.*

Aramyttium, variè à variis scribitur; Alii enim scribunt cum d, *Adr.* Alii cum t, *Atr.* &c. *Est* autem *urbs*, inquit Steph. *juxtà Caïcum, Mysiæ amnem. Ptolem.* in Phrygiâ majore collocat 'Αδραμύττιον, quæ Sinui dat nomen. Teste *Bocharto*, Nomen הצרא מודי

Atsramudi est *Regio lutosa. Phœnicium* מוד *Mud, pro luto, Philo Byblius μὲν scribit, et exponit* Ἰλὺν, *lutum, vel ὑδατώδους μίξεως σῆψιν, aquosæ mistionis putredinem.*

Araxes, fl. qui Ptolemæo (ut censent Bochart. et Delisle) est Χαβώρας: Straboni Ἀβόῤῥας: Ammiano Marcellino *Aboras*; et Rauwolfio *Chabu*, neglecto *r*. Cellarius verò dissentit, quia propior est *Chaborus* Thapsaco, quàm pro spatio definiti itineris, nempè 50 Parasangarum. Sed fieri potuit, ut Exercitus circumduceretur, vel ut Persæ Itineris Duces falsò supputarent; quorum utrumque sæpè in hâc Expeditione evenisse deprehenditur. Vox *Aras* rapidum alveum significat, unde Persæ nomen illud multis fl. tribuerunt. *Forster*. Cum autem, Ptolem. auctore, plures per Mesopotamiam fluxerint Amnes, quorum non adduxit nomina, relinquitur etiamnum aliquis dubitandi locus, quisnam ille fuerit, quem Araxis nomine designavit Xenophon. Vide *Masca*.

Armenia, ἡ πρὸς Ἑσπέραν, eorum est Regio qui Ἑσπεριτῶν nomine veniunt Ἀναβάσεως extremâ. Hæc verò videtur fuisse Armeniæ Majoris pars maximè occidentalis.

Asine; Plures fuerunt Civitates hujusce Nominis in Peloponneso, ut Messenia et Argolica; Hanc postremam, licèt ab Argis non procul distantem, quidam hìc intelligunt. 'At Scylax et Steph. Asinem stricte loquendo Laconicam agnoscunt. Et Strabo, l. 8. dicit, quòd post Tænarum naviganti versus Onugnathon et Maletis, occurrit Amathus; inde Asine, et Spartæ navale Gythium &c. Vide quoque Thucyd. l. 4. sectt. 13. et 54. et Schol. et Xenoph. Hellen. l. 7.

Aspendus, Pamphyliæ *Urbs valdè populosa, condita ab Argivis*, inquit *Strabo*, *sita* fuit, teste *Arriano, magnâ ex parte, in asperâ præruptaque rupe, quam Eurymedon fl. adluebat.*

Atarneus, est, Civitas Æolidis, ex adverso Lesbi, inter Pitanen et Adramyttium.

B

Bisanthe, dicta et Ῥαίδεστον, auctore Ptol. Samiorum Colonia, juxta Propontidem sita erat in Thraciâ, non valdè procul ab Isthmo Chersonesi nec à Melane fluvio. Seuthes pag. 443. dicit, *hoc sibi oppidum eorum omnium quæ ad mare sita sunt pulcherrimum esse.*

Bithyni iidem sunt qui et Thraces Asiatici. *Isti* enim (Thraces) *transgressi in Asiam, vocati sunt Bithyni, priùs appellati (ut ipsi aiunt) Strymonii*, quòd *Strymonem adcolerent: à suisque Sedibus exacti sunt à Teucris* et *Mysis*, inquit Herodotus; qui etiam inter populos à Crœso subactos recenset Chalybas, Paphlagones, Thracas, Thynos et Bithynos &c. vide et Eustath. ad Dionys. v. 322. Bebrycum autem illa fuit Regio, quam occupârunt Bithyni.

Byzantium, Urbs in Bosphoro Thracio notissima; nunc Constantinopolis dicta. *Byzas* (inquit Eustath. ad Dionys. v. 804.) *dux fuit Classis Megarensium, qui etiam Byzantium condiderunt*. *Cæterùm* (ait Herodotus) *Bosphori locus quem rex Darius*, Scythas invasurus, *ponte commisit, conjectanti mihi medius videtur inter Byzantium et Templum* Mercurii, *quod suprà fauces est*. Is autem locus, teste Polybio, quinque stadiis abest ab Asiâ.

C

Cænæ, Καίναι (verisimiliter pro Καιναί) *est*, inquit *Steph. urbs* ad *Tigrim fl.*

Caïci Campus Mysorum erat, teste *Herodoto*; Cui accedit *Strabo*; *Mysia*, inquit, *in mediterraneis ab Olympeniâ ad Pergamenam est porrecta, et Campum Caïci dictum*; nempè ab illo fl. ipsum alluente, qui in Sinum Elaïticum, Adramytteni partem, inter Pitanem et Elœam, fluit.

Calpes Portus in Thraciâ Asiaticâ situs fuit, et nomen fortasse à Calpâ fl. ipsum alluente accepit, cujus meminit *Ptol.*

Carduchii, *Cardueni*, *Cordæi*, *Gordi*, *Gordiæi*, bodie *Curdes*; Populi ad Tigrim, in Armeniæ et Assyriæ confiniis, habitantes, qui tribuuntur Mediæ à *Stephano*, Parthiæ à Strabone; Parthiæ scil. Regno, non Regioni propriè sic dictæ, quæ procul indè fuit, inter Hyrcaniam et Carmaniam. Hi etiam nunc Hospitibus et viatoribus feri sunt. In Carduchiis autem Montibus (quos vel Tauro cohæsisse, vel ipsius Tauri partem fuisse verisimile est) Arcam Noæ substitisse, non levibus de causis statuêre viri eruditi.

Carmande, scribi debeat Χαρμάνδη, quæ Bocharto est כלמד *Chilmad*, Ezech. xxvii. 23. Syr. כלמדא *Chalmadda*, pro כלמנדא *Chalmanda*, Xenophonti *Charmanda* 70 Intt. vertunt Χαρμάν. De quâ

Steph. citat hæc *Sophæneti*, *in Cyri adscensu*, verba: *Sed juxta Babylonias Pylas* seu Portas, *ultra Euphratem*, *urbs condita erat*, *nomine Charmandé*.

Castoli Planities. Pro Καστωλῦ, nonnulli Κασταλῦ, alii Πακτωλῦ legendum putant; sed Lectio vulgata omninò retinenda esse videtur. *Castoli Campus*, inquit Steph. *Doriensium est*, *uti Xenophon* perhibet. *Sic autem est dictus*, *quòd Lydi Castolas vocant Dorienses*. *Erat verò in Lydiâ urbs Castolus*.

Caystri Campus, cui nomen etiam urbis cum Incolis tribuit Xenophon, ab illo longè dissitus est, cujus Eustath. ad Dionys. v. 837. aliique passim meminêre, de hoc silentes. At pluribus urbibus unum et idem sæpè inditum est nomen. Quidni ergò *Caystri Campum* in Phrygiâ superiore posueris?

Celænæ, Urbs quæ Caput olim Phrygiæ magnæ fuit, ab Incolis Opibusque felix, tum Persici Regis, tum Cyri Regiâ nobilis.

Centrites Armeniam à Carduchorum Agro separans fl. cujus nomen à נתרי, *Gethere*, vel *Getere*, (de quo Gen. x. 23.) duci suspicatus est *Bochart*. [Hujus fl. cursum, qui, juxtà Delisle, ad Orientem est, Forsterus ad Occidentem esse contendit; nec Argumentis probabilibus caret, quæ eundem esse Lyci Brachium suadeant.]

Ceramorum Forum. Κεράμου quidem, Cariæ oppidi, mentio est satis crebra, quod Doridi tribuit Ptol. At situs iste loci cum Itineris Cyri ratione minùs convenit. Rectiùs autem in illam Mysiæ partem quadrat *Ceranæ*, Phrygiæ vulgò adscriptum Oppidum, de quo Plinius, memoratis ibidem Celænis et Colossis, mentionem facit. Dici autem videtur *Ceramorum Forum*, perinde atque apud Romanos, *Forum Clodii*, *Julii*, *Appii Forum* &c.

Cerasûs, Arriani tempore Pharnacæa dicta, Urbs Græca, propè Pontum Euxinum sita, quæ Xenophontis Ævo Colchidi, posteà verò Ponto tributa est. Nomen autem (juxta Eustath. ad Dionys. v. 437.) accepit ἀπὸ τῶν φυτῶν τῶν Κεράσων, quibus etiam nunc abundat. Ad *Urbis* Annum DCLXXX. Lucullus *primùm Cerasos vexit è Ponto: Annisque* CXX *post* scil. (à Xto nato XLVII) *trans Oceanum in Britanniam usque pervenêre*. *Plin.* Nat. Hist. l. 15.

Cersus, fl. qui verisimiliter crebris iis adnumerandus est Rivis, Planiciem Ciliciæ, quà vergit ad Mare, distinguentibus, quorum meminit *Q. Curt.*

Certonium, Civitas Mysiæ, quæ Herodoto Καρίνη esse videtur. Ipse enim et *Plinius* Carenem juxtà Atarneam posuerunt; qui situs satis convenit cum Xenophonteâ Narratione. Cæterùm *Steph.* ex Theopompo adfert urbem nomine Κυτώνιον, μεταξὺ Μυσίας καὶ Λυδίας; quam, cùm ejus Scriptura minùs à Xenophontéo Κερτωνίῳ discedat, forsan hìc aliquis libentiùs intellexerit.

Chalcedon, antiqua Urbs Bithyniæ, ad Bosphorum, in orâ Ponti sita, ex adverso Byzantii, condita est à Megarensibus, inquit *Strabo*. Synodus Œcumen, 4ta illic contra Eutychianos habita est, Anno 451.

Chalus. Hujusce fl. Nomen haud alibi reperies. Cl. Delisle, Conjecturâ ex ipso Cyri Itinere factâ, eum fuisse suspicatur cui hodie nomen est *Alep*. Conjecturæ præsidium petit ex voce *Alep*, seu *Chalib*, quâ prioris loco utuntur Arabes. Nam *Chalib*, inquit ille, à *Chalo* Xenophontéo derivari videtur.

Chalybes, p. 272. Eos Diodorus Sic. Chalcidenses vocat; apud quem tamen pro Χαλκιδίων legendum videtur Χαλδαίων. *Chaldæi* autem Strabone teste, *Chalybes* antiquitùs vocabantur. Pag. verò 323. mentio fit alterius Gentis, ab hâc longo satis intervallo distantis, cui idem contigit nomen. Solebant utique Barbari isti passim per inculta loca vagari; Nomenque adeo suum communicare diversis Locis, in quibus aliquamdiu commorati erant. Chalybum etiam intra Halyn sitorum meminerunt Herodot. et Ephorus. Chalybes etiam Mosynœcis vicinos et subjectos agnoscit Eustath. ad Dionys. v. 467. *Habitant verò* [Tibareni scil.] inquit, *ut et Chaldæi*, *usque ad Armeniam minorem*; — *post quos sunt Chalybes*; — *hosce Chalybes*, *alii Chalbios vocant*. *Est autem Gens Pontica*, *juxta Thermodontem* &c. Hos quoque *Strabo* Chaldæorum nomine designâsse videtur.

Charadra, propriè *Alveus* seu *Vallis*, quem Torrens rapido suo impetu Ἐχάραξε. Item ipse Torrens. Hanc Plinii *Zerbim* esse putavit Bochart. nomen deducens à verbo זרב *Zerab* vel *Zarab*, (propriè, *effluere more Torrentis) quo non solùm Chaldæi*, inquit, *sed et Hebræi utuntur*, *et Arabes*.

Chersonesus Thraciæ, Peninsula est, inter Hellespontum ad Ortum, et Melanem sinum ad Occidentem, in Mare Ægeum excurrens. Urbes præcipuæ fuerunt, Cardia, Callipolis (nunc Gallipoli) Sestus, Elæus &c. Isthmus ejus 37. Stadia longus erat.

Chrysopolis, Oppidum ultra Chalcedo-

na, septentrionem versùs, è regione Byzantii, in Bithyniâ. *Vocata fuit*, inquit Steph. Χρυσόπολις, *ut quidem aliqui dicunt, tempore Imperii Persarum illic colligentium Aurum proveniens ex Civitatibus.* Plures autem ἀπὸ Χρυσοῦ, *vel* Χρύσης, *Chryseidis et Agamemnonis Prole*, nomen deducunt.

Cœti vel Cœtæ, Gens Pontica, juxta, vel inter Mosynœcos et Tibarenos, in Thermodontis fl. viciniâ.

Colchi, Gens Euxini Ponti orientale Litus occupans; cujus non iidem apud omnes Termini. Colchi autem proprii à Phaside ad Dioscuriadem in Septentriones habitârunt. Regio nunc Mengrelia vocatur, à *Manralis*, qui inter Gentes illam incolentes à Ptol. nominantur.

Colchorum Montes; Ii fuisse videntur Moschici Montes, qui Armeniam majorem ab Iberiâ et Colchide separabant in Septentrione. Teste Strabone, Armeniæ Montes, *Moschici*, Scœdises, et Paryadres; *hi omnes Tauri Montis, Austrinum Armeniæ latus conficientis, partes sunt, Septentrionem versùs ab eo quodammodo abruptæ, et prolapsæ usque ad Caucasum, oramque Euxini Maris, quæ à Colchide ad Themiscyram porrigitur.* Geogr. l. 11.

Colossæ, Urbs Phrygiæ magnæ haud exigua, prope exitum Lyci in Mœandrum sita; quam maximè nobilitavit Epist. D. Pauli ad Incolas ejus scripta.

Comania; Hic locus vix apud Geographos reperiatur, scil. viciniâ Pergami. Proculdubio fuit Castellum aliquod, non procul à Caïco fl.

Corsotes, Urbs, quæ vix apud quenquam, excepto Xenophonte, occurrit. Quod autem dicitur ἐρήμη, id ostendit voce ἔρημος non semper significari locum planè asperum, in quo nihil præter Sabulum, Saxa, Ferasque, reperias; cùm Græci triduum ibi manserint, cibaria suppeditante Agro.

Cotyora, eadem videtur esse urbs, quæ Melæ *Cotyros*. Arriani tempore jam fuit tantùm *Vicus; isque non magnus.* Apud Steph. dicitur esse *Vicus ad Pontum.*

Cydnus, *inclytus Amnis, Tarsum mediam interfluens; non spatio aquarum, sed liquore memorabilis &c. Q. Curt. Oritur autem in illâ Tauri parte, quâ suprà Tarsum est*, inquit *Strabo*, *et Ostia habet post Anchialem, juxta locum qui Rhegma vocatur.*

Cyzicus, inclyta Mysiæ minoris Urbs, ad Propontidem et Æsepi fl. ostium, in Insulâ eodem Nomine, Continenti duobus Pontibus junctâ.

D

Dana; forsan legendum Ἀδάνα, quæ ejus locum apud alios Scriptores obtinere solet, hodiè *Adena* dicta. Et Ciliciæ quidem urbs ab iisdem dicitur: eam verò Xenophon quàm proximè Ciliciam, in Cappadociâ tamen, collocàsse videtur.

Daradax, fl. aliis Scriptoribus ignotus. Hic forsan est, qui *Marsyas* vocatur à *Plinio*, non ille qui in Orontem, sed qui in Euphratem labitur, et à Ptol. dicitur *Singas* sed hæc Hypothesis magnis laborat incommodis.

Dardanum, Urbs Troadis, Abydo finitima, ad Promontorium Dardanium, quæ eo fere situ fuisse videtur, quo hodie Arx *Dardanello;* cui in Thraciæ litore objacet Castellum aliud ejusdem Nominis.

Delta aliis *Delcon*, hodiè Gyllio est *Dercon*, inquit *Brutius;* Locus Thraciæ, suprà Byzantium, cui (ut et pluribus aliis locis) id nominis inditum fuisse verisimile est, à *Similitudine Figuræ*, inquit Steph. Sic Euxinus Arcui assimilatur; Alexandria Chlamydi militari; Italia Hederæ; Iberia Pelli bovinæ; Naxus Ramo vineæ; Peloponnesus Folio; Sardinia vestigio hominis; et Lybia Trapezio. Plura vide passim apud Eustath. ad Dionys.

Drilæ, Gens Pontica, quos Arrianus *Sannos* fuisse putat.

E

Elisarne, Ἀλίσαρνα apud Steph. et Ἀλισαρνία apud Strab. Oppidum Mysiæ majoris.

Ephesus, hodie *Efeso*, Urbs Ioniæ, ad Mare Ægeum, propè Ostia Caystri fl. ab Amazonibus, ut fertur, anno 40 post captam Trojam, condita; celeberrima *Dianæ* νεώκορος, sive Æditua (Act. xix. 35.) Olim magnum Emporium, et Conventus juridicus Ioniæ ac Lydiæ; nunc Vicus. Magnificentissimum illius Templum, inter Portum et Urbem situm, eâdem nocte quâ natus est Alexander, M. ab Herostrato quodam, ut nomen memoriâ sceleris extenderet, exustum est; mox verò aliud, priori præstantius, ædificârunt Asiatici.

Euphrates, fl. notissimus. *Oritur autem*, inquit *Plinius*, *in Præfecturâ Armeniæ majoris Caranitide* &c. In Septentrionalibus Tauri partibus Fontes ejus posuit Strabo; quos à Tigridis fontibus, ad meridiem illius Montis sitis, circiter 2500 Stadia distare putat. Xenophon verò, p. 214. Καὶ τοῦ Εὐφράτου τε τὰς πηγὰς

ἐλέγετο ὁ πρόσω τῦ Τίγρητος εἶναι; ubi non de visis, sed de auditis loquitur, indeterminaté. Nisi fortè ille fontes designat, quà Orientem spectat Amnis; hic de brachio quodam occidentali loquitur. A Mose vocatur (Gen. ii. 14.) פרת *Phrath*, Εὐφράτης, vertentibus 70 Intt. *Mesopotamia* (quasi *Interamnis*, seu *Medamnis*) sic dicta est, quòd inter hunc fl. et Tigrim jacebat; de quâ *Dionys.* v. 993. Sic,

> *Τήνδε περιωτίους μέσσην ποταμῶν ἐπί-πτεσιν.*

G

Ganus, oppidum in orâ Propontidis; cujus nomen, inter alia Thraciæ oppida, recensent *Scylax* et *Plinius*, in Corpillicâ Regione.

Gymnias; Eadem Diodoro dicitur Gymnasia; nec facilè plura de illâ apud alios Scriptores invenies. Juxta australem partem montium Colchidis, non procul à Thechi, sita fuisse videtur. Quod autem dicitur fuisse Urbs ampla opulentaque incolis frequens, indè conjiciatur Emporium fuisse ad fl. aliquem, forsan Phasin, situm.

H

Halys, nunc *Otmagiuth* sive *Aly*, fl. est, qui Oram Ponti seu Paphlagoniæ legentibus sese offert. *Hic fl. olim Regni Crœsi, et* [mox] *Persarum terminus fuit; — Fluit autem, non (ut Herodotus inquit) à Meridie, sed ab ortu Solis: ubi autem se exsolvit in mare, Sinopensium et Amisenorum rura agrosque separat; Arr. Peripl.* Haly nomen est ἀπὸ τῶν ἁλῶν, *à Salibus quos præterlabitur. Fontes habet in Cappadociâ, propè Ponticam, apud Cambysenam* &c. inquit Strabo.

Harmene, Civitas vel Vicus Sinopensium, cum portu. Paphlagoniam, teste Melâ, finit; sed ultra eam Regionis illius limites extendit Xenophon.

Harpasus. Apud Auctores recentiores, qui Itinera sua scriptis mandarunt, hunc fl. Harpason nomine venire testatur Cl. Delisle; Tournefort *Arpagi* vocat.

Heraclea, *Ptol.* et in nummis dicitur Πόντῳ Ἡράκλεια, ut ab aliis ejusdem nominis distingueretur. *A Lyco* (inquit Arr.) *ad Heracleam, urbem Græcam, Doricam, Megarensium Coloniam, 20 Stadia; ubi portus navium. Strabo* illam fuisse dicit Μιλησίων (legunt *Casaubon.* et *Palmer.* Μεγαρέων) Κτίσμα. In maris Euxini litore posita, eo fuisse putatur in loco, ubi hodie *Penderachi*.

Hesperitæ; vide Armenia &c.

Hyrcanii; Hyrcanius Campus fuit in Lydiâ, circa Thyatira. *Hunc*, inquit Strabo, *sic nominaverunt Persæ à Colonis ex Hyrcaniâ eò adductis.* In eo fuit Oppidum Hyrcania. Vide Cellar. Geogr. Ant. Utrum ex parvo illo Tractu, an ex amplâ Regione in superiore Asiâ oriundi fuerint equites illi Hyrcanii Xenophontis, judicet Lector.

I

Jasonium litus. Ptol. et Arrian. mentionem faciunt Jasonii Promontorii, hodiè *Capo di S. Thomaso* (Plinius etiam fluminis) in Cappadociâ, inter Polemonium et Cotyora, à Polemonio 130 Stadia distantis, teste Arriano. Hìc probabile est Jasonium litus intelligi. Cùm autem dicuntur Græci (pag 375.) postquam Armena solvissent, hoc litus et Ostia Thermodontis et Halyos prætervecti (quæ tamen jam illis à tergo erant) referendum est potiùs ad Navigationem à Cotyoris ad Armenen, et supponendum videtur, quòd Xenophon, hos Commentarios longo post tempore scribens, memoriâ lapsus est, ut notat solertissi. *Forster*.

Ida, Mons Trojæ (Mysiæ etiam, ex mente Melæ, Æolidisve) *Judicio Paridis memoratus; orientem Solem, aliter quàm in aliis terris solet conspici, ostentat.— Primò autem parvis urbibus adspersus est; — gremio interiore Campus* Thebe *nomine;* Adramyttion, *Astyram*, *Chrysam*, *oppida, eodem quo dictu sunt ordine adjacentia, continet; in altero latere* Antandrum. *Mela.* Ejus cacumen vocabatur *Gargarus*.

Iconium, hodiè *Cogni*, urbs, Lycaoniæ vulgò attributa, ad Tauri terminos; cujus mentio fit *Act.* xiv. Etiamnum ampla est et probè munita. Distat 100 circiter Milliaribus ab orâ Maris Pamphilii, ad Boream.

Iris, hodiè *L'Irio* vel *Casalmach;* De hoc sic Strabo; *Alius autem* (scil. fl.) *æqualibus ferè ab eo* (i. e. Thermodonte) *spatiis semper distans, Iris nomine, per Phanaræam fluit, eandem perlabens Planitiem. Oritur in ipsâ Ponticâ Regione* (ex Argæo monte) *ac postquam Comana, Ponti urbem, pertransiit &c.* apud *Strab. legenda.*

Issos nunc *L' Ajazzo;* De eo sic *Mela: At in Recessu,* inquit, *intimo* [Issici nempe Sinûs] *locus est magni aliquando dis-*

criminis, fusorum ab Alexandro Persarum fugientisque Darii spectator ac testis. Nunc nè minimâ quidem, tunc ingenti urbe celebris Issos fuit. Stadia circiter 15 distabat ab oppositâ Orâ.

L

Lampsacus Urbs Mysiæ minoris, cum portu commodo, Phocæensium Colonia, ad Hellespontum, ubi exit è Propontide, sita, inter Parium et Abydum, è regione Callipolis; idcirco Themistocli à Persarum Rege donata, ut inde Vinum, quo abundabat, sumeret.

Larissa. Nulla reperitur Urbs sic vocata, in regione de quâ Xenophon hìc agit. Quare Bocharto videtur accedendum, qui suspicatur hanc *Larissam* esse *Resen* (de quâ Moses, Gen. x. 12.) tum propter convenientiam Sitûs et Descriptionis utriusque; tum quia Civitates quæ *Larissæ* vocatæ sunt, Græcæ fuerunt; cum tamen nullæ in Assyriâ ante Alexandrum M. extiterint Urbes Græcæ. Et verisimile est, Græcis rogantibus cujus Urbis essent Rudera, Assyrios respondisse לרסן *Laresen*, addito *le*, Genitivi notâ; atque illud *Leresen* mutatum esse in Λάρισσαν, forsan ut ad Græcam Elegantiam accommodaretur.

Lycus, fl. Paphlagoniæ, per Mariandynos in Pontum Euxinum fluens; 20 Stadiis ab Heracleâ distans, teste *Arriano*.

Lydiæ Mare. *Strabo* asserit quòd *Lydi incoluerunt Thebes Campum*, qui fuit propè Trojam. *Scylax* quoque Lydiæ meminit circa Astyram et Adramyttium. Hinc illud Xenophontis Mare Lydiæ esse videtur. In quibusdam locis, *Phrygiæ, Lydiæ, Cariæ, Mysiæque partes, inter se concurrentes, difficulter discernuntur*, inquit *Strabo*. l. 13. Regiones autem illæ omnes Crœso Lydiæ Regi, et mox Persis, Lydiâ cum Metropoli, Sardibus, devictâ, paruerunt.

M

Macrones, *Gens* in extremitate Cappadociæ, in Colchidis et Armeniæ confinio, *ad Pontum pertinens, Becheribus australior. Hos nunc Sannos, sed vulgatiùs, Tzanos vocamus*, inquit *Eustath. ad Dionys.* v. 766.

Mæander, vulgò *Madre*, flexuosus Amnis, Lydiam recursibus perfundens. Oritur autem è Lacu in Monte Aulocrone, plurimisque adfunditur Oppidis, et augetur fluminibus crebris, ita sinuosis flexibus fluens, ut sæpè credatur reverti. Inter Prienen et Pyrrham Mare subit Myrtoum.

Mariandyni, Populi Bithyniæ vel Paphlagoniæ, in confinio, in orâ Maris Euxini, inter Heracleam ad Occasum Cytorum ad Austrum.

Maronea, hodiè *Marogna*, Thraciæ urbs, in Ciconum Agro, ad Ismari fl. Ostia, medio inter Nestum fl. et Ænon Urbem Itinere. Ibi *priùs habitasse ferunt Ciconas, qui ad Ismarum erant. Hæc verò posteà Chiorum Colonia facta est.* Marciani Heracleotæ Periegesis. Atque equidem Thraciæ Litoris pars maxima Græcis referta erat Colonis. Hinc Heraclides Maronites, *Græcus* audit, pag. 480. vide et Herodoti l. 7.

Marsyas, fl. media Celœnarum Mœnia interfluens, fabulosis Græcorum Carminibus inclytus; juxta *Q. Curt. A Mæandro*, juxta Apamiam, quam circumfluit, recipitur.

Masca, fl. fontes habens propè Nisibim, et totam ferè Mesopotamiam dividens. Hunc à *Ptol. Saocoram* appellatum fuisse censuit doctiss. Bochart. Cellario verò Ptolemæi *Saocoras* idem esse videtur ac Xenophontis Araxes, propter Distantiam ab illo assignatam. Vide *Araxes.*

Melandeptæ; MSS. Eton. et reg. Paris. exhibent Μιλανδῖται. Est autem, teste Steph. Μιλανδία Χώρα Σιθωνίας (non Σικυωνίας) *Regio Sithoniæ*. At Herodot. Sithoniam supra Sinum Toronaicum ponit; quod hùc minimè convenit. Plinius verò et Solinus alios memorant Sithonios circa Ponti Euxini Litora habitantes; Horum Pars esse potuerant *Melanditæ*. Fuit et Melantias, Thraciæ vicus, ad Athyram fl. 102. Stadiis *Byzantio* distans. Situs cum Xenophontis narratione conciliari possit; Nomen verò minùs discrepare videtur. Quid si vox Μιλανδῖται ducta sit ἀπὸ τοῦ Μίλανος, fluvio Thraciæ, non valdè procul à Bysanthe; et supponantur Melanditæ ad ejus ripam Orientalem habitâsse? Docti judicent. Vide *Thranipsæ Bisanthe.*

Melinophagi, Populi Thraciæ, suprà Byzantium, sic dicti, quòd μελίνῃ, i. e. Panico, vescerentur.

Mespila; Hanc *Stephanus* Mispilam vocat, quam Medorum Urbem esse dicit, Xenophontis Ἀνάβασιν citans.

Miletus, hodie vulgò *Melasso*, urbs in Cariâ, præcipua, et inter antiquissimas Ionicarum, haud longè à Mæandri ostiis jacens; Thaletis et Anaximandri patria;

Lanâ et stragulis pretiosis nobilitata. *Multa quidem*, inquit Strabo, *hujus Civitatis præclara opera: nullum autem illustrius, quàm multitudo Coloniarum. Nam et Euxinum Pontum Coloniis omnem implevit, et Propontidem, et multa alia loca.*

Mosynœci, Populi Cappadociæ ad Pontum Euxinum, inter Cytorum et Cerasuntem longo tractu incolentes, Tibarenis finitimi. *Quidam* [Septempaganorum] inquit Strabo, *etiam in Arboribus aut Turriculis habitant; quæ cùm Mosyni dicantur, ipsis Mosynæcorum appellatio* indè obtigit.

Myriandrus. Strabo hanc urbem in Orâ Sinûs Issici collocat; quippe quòd Sinus iste in Syriam etiam pertingeret. Sita autem erat ad Montis Amani radices, in Ciliciæ confinio, intra Promontorium Rhossicum, juxta Alexandriam penes Issum, nunc *Scandarûn* dictam.

N

Novum Castellum, sive Murus, Νέον Τεῖχος; apud Plin. *Novum Tichos*; est locus Thraciæ, cujus etiam meminit Scylax. Utrùm autem vocem Τεῖχος verteris *Castellum*, an *Murum*, haud multùm interest; cùm et *Murus* denotet *Arcem, propugnaculum*. Cæterùm plura Τείχεα hìc loci extitisse, scribit etiam Herodot.

O

Odryssæ, Populi Thraciæ circa Hebrum fl. teste *Solino*. Horum Imperium, quà pertingebat ad mare, collocavit Thucydides inter Abderam et Istrum; mediterranea verò ejus statuit à Byzantio ad Læos et Strymonem, regnante Sitalce l. 2do.

Olympia, urbs Elidis, in Agro Pisæo sita; ubi erat Fanum Jovis Olympii, et Lucus Oleastris consitus. Hùc confluebat universa Græcia, ad celebrandum Gymnica Certamina Sacra, *κατὰ πενταετηρίδα, vel ut planiùs dicam*, inquit *Tzetzes*, *κατὰ μῆνας πεντήκοντα. Schol.* in *Lycophr. Cassandr.* v. 41. *Gymnasia, sanè pulchra*, erant extra Urbem, teste Xenoph. in Hellen. l. 3. c. 19.

Ophrynium, Oppidum Troadis, prope Dardanum. *Ibi Hectoris Lucus in loco conspicuo*, inquit Strabo.

Opis, *Pagus* est, inquit Strabo, *circumstantium locorum Emporium*. At *Herodoto* πόλις dicitur: Similiter *Arriano*, *πόλις ad Tigrim sita*. *Bagdad* eundem, vel penè eundem, situm hodie obtinere putatur.

P

Paphlagonia, Regio Asiæ, inter Pontum Euxinum ad Boream, et Galatiam ad Meridiem, litoralem Oram versùs à Parthenio fl. ad Halyn, vel etiam Irim, extensa.

Parium, Civitas Mysiæ minoris, cum Portu, ad Propontidem, inter Cyzicum ad Septemtr. et Lampsacum ad Merid. sita. *Parium*, inquit Strabo, *condiderunt Milesii, Erythræi et Parii*, viz. Insulares, à quibus procul dubio nomen duxit.

Parthenium, *Plinio* est Oppidum Mysiæ, ad Troadem.

Parthenius, hodie *Parteni*, alias *Dolap*, fl. Bithyniæ, in Paphlagoniæ confinio, inter Tium et Amastrim urbes in mare exiens. Quidam autem illum sic dictum putant, quia per loca florida fertur; alii quod ejus Fluentum esset quietum et Παρθενώδες,

> *Ὡς ἁπαλὰ προρέων, ὡς ἁβρὴ Παρθένος εἶσι. Steph. Byz.*
>
> *Sic quietè profluens, sicut mollis Virgo incedit.*

Peltæ, Urbs Phrygiæ magnæ. Populi *Pelteni, Plinio et Ptol.* sed in Lycaoniâ.

Pergæ, hodie *Pirgi*, Urbs Pamphyliæ, inter Cestrum et Cataractem fluvios, 60 Stadiis à mari remota, teste *Strabone*.

Pergamus, Urbs Mysiæ majoris, ad Caïcum amnem, quæ Attalorum Regia, et Galeni Patria fuit. *Alexandriæ et Pergami Reges*, inquit Plin. *Bibliothecas magno certamine instituere cœperunt*. Regia Bibliotheca illìc, teste Galeno, 200,000 Librorum constitit. *Charta Pergamena*, ibidem inventa, à loco nomen duxit.

Perinthus, quæ et *Heraclea*, Urbs Thraciæ cum Portu, in orâ Propontidis sita, Samiorum Colonia.

Phasiani, Gens ad ripas Phasidis fl. (quisquis tandem ille fuerit) habitans, Armeniæ parti occidentali contermina, ejusque Satrapiæ adjuncta.

Phasis forsan est *Phasis* ille Constantini Porphyrogeniti, cuique nomen *Eras* etiam inditum erat. Ità sentit Clariss. Delisle. Vide *Araxes*. *Forster*. ipsum Colchicum Phasim esse, Græcorum Carminibus celebratum, suspicatur, qui, juxta Strabonem et Dionys. ex Armeniæ Montibus oritur. Imò quidem illum fluere volunt à Montibus, quos Ptol. Caucasios vocat, in Moschorum Agro, quà vergit ad Occasum, haud procul ab ipsis Euphratis fontibus. Ex Phaside Phasiani, Aves.

Pholoe, bodiè *Xiria*, *Mons Arcadicus*, inquit *Strabo* [cum Oppido] *proximè super Olympiam jacet, cujus imi procursus in Pisaâ sunt Regione.* Est sylvosus, nivosus, excelsus. Hujus meminit *Ovid. Fast.* l. 2.

> *Testis erit Pholoe, testes Stymphalides undæ.*

Physcus, *Straboni* et *Ptol.* Κάπρος, *Arriano* Βούμηλος, *Curtio Bumello*, *Plinio Absitris*, *Ammiano Adjava*, teste Bocharto. Gaugamela rigabat, vicum Alexandri victoriâ nobilitatum, 600, vel 500 (ut qui minimum tradidêre) Stadiis ab Arbelis distantem, in Aturiâ, hoc est, inter Tygrim et Lycum in Assyriâ situm. Addit Strabo Gaugamelis nomen esse à Darii *Hystaspis* Camelo quodam (qui cùm ejus Commeatum in periculosâ Expeditione adversùs Scythas portasset, hunc locum in Alimentum accepit) et interpretatur *Domum*, Bochartus *Censum* vel *Tributa*, *Cameli.*

Pisidæ, Gens barbara, *quorum alii sunt planè montani; alii utrinque usque ad radices montium pertinent;* Steph. *Pamphyliam versùs et Myliadem* siti sunt, *finitimi Phrygibus, Lydis et Caribus*, inquit Strabo. [Lycaonia licet ultrà Pisidiam est, in partibus tamen cis Taurum à Romanis fuit censa; unde et ipsa ad partem Asiæ quæ intra Taurum est, referri debet. Fuit quidem ad Taurum, fuit in Tauro; at non ultrà eum fuit. Cellar.]

Portæ Ciliciæ Syriæque. Ex duabus angustis in Syriam Ciliciamque viis, geminisque Pylis sive Portis, *Amanicæ*, paulò superiores et reductiores à mari, in mediterraneis sunt, in *Amano* monte, qui à Tauro proveniens in illas desinit. Per has Darius intravit Ciliciam. Ast aliæ, quæ dicuntur *Ciliciæ* sive *Syræ Pylæ* (per quas Cyrus minor, et post illum Alexander, in Syriam penetrârunt) propiores mari, nec verò disjunctæ longiùs, sed vicinæ *Amanicis*. Hæ Pylæ, communis Ciliciæ Syriæque Terminus, post Issum sunt. Nec verò statim ab illâ urbe incipiunt, sed (si propriè illas, et ubi angustissimæ sunt, intelligas,) interjecto spatio viæ non modico, sed vel 5 circiter parasangarum. Eas Xenophon brevissimas facit; et ubi Portarum speciem angusto transitu habent, tantummodò *Pylarum* nomine dignas censet; secus ac Alii, qui illas propiùs Issum, ubi angustioris viæ initium est, incipiunt nominare. Xenophon dicit utrimque Pylis, sic verè angustis, munimentum cum præsidio adpositum fuisse, Cilicum illìc, hìc Syrorum; Tunc autem Syennesis (licèt sub Persarum Rege, ipse tamen) Rex Ciliciam tenebat; vide *Cellar.*

Pylæ, in finibus extant Mesopotamiæ sive *Arabiæ* desertæ, quà Babyloniam attingit, juxta Euphratem, et procul dubio in Chaldæorum Montibus, si ultra borealem istius fluminis Ripam extendebantur. Nominis (aliis quoque sat multis locis inditi) rationem exponunt Geographi, quòd angustus ibi, inter Montes, quasi per *Portas*, transitus sit. vide *Eustath. ad Dionys.* v. 457. vide et *Charmande.*

Pyramus, Leucosyrus priùs dictus, fl. Ciliciæ, in Cataoniâ ex Tauro Monte oriens, marique infra Mallum urbem exceptum.

S

Salmydessus, quæ et *Halmydessus*, Oppidum Thraciæ, in Orâ Ponti Euxini, inter Byzantium et Apolloniam. Urbis, inquit doctiss. *Cellarius*, et Litoris et Sinûs commune nomen fuit: Urbe excisâ, Litoris et Sinûs nomen apud Scriptores posterioris Ævi mansit.

Sardis, Urbs magna, in latere Tmoli montis, ad auriferum Pactolum, Lydiæ Metropolis, in quâ fuit Ager ille Cyri minoris, conseptus et diligenter consitus, de quo *Xenophon in Œcon.* et *Cicero*, l. *de Senectute.*

Sarus, fl. qui oritur in Cappadociâ, paulò suprà Comanam urbem, quam alluit, deinde per Ciliciam fluens, in mare Cilicium cadit, inter Ostia fl. Pyrami ad Ortum, et Cydni ad Occasum.

Scilûs, *urbs Triphyliaca*, inquit Steph. non procul ab *Elide* urbe; *propè Olympiam*, inquit Strabo. Cùm Scilluntii ab Eleis ad Pissæos, tunc eorum *Hostes*, defecissent, victi ac deleti sunt. Sed posteà Lacedæmonii hoc Oppidum, Eleis ereptum, Xenophonti jam exuli dederunt; Ubi Hellenica sua, teste Plutarcho, et verisimiliter Ἀνάβασιν, conscripsit. Tandem verò Elei, Sciluntem adorti, nimiùm cunctantibus Lacedæmoniis, Prædium diripuerunt, et Xenophontem cum familiâ fugere coëgerunt.

Scythini; alii legunt Ταοχινοὺς; Steph. Byz. Σκυθηνοί; Cappadociæ populi, qui forsan Barbaris illis Ἑπτὰ Κωμήταις, quorum meminit *Strabo*, adnumerandi sunt. De Scythis memorat Diodor. Sic l. 2. quòd *initio ad Araxem fl. perpauci admodùm, et propter Ignobilitatem contempti, habitabant;* Posteà verò Imperium valdè dilatârunt. Scytheni, forsan istorum Reliquiæ fuerunt, qui ab illâ viciniâ non mi-

grârunt. Et quemadmodum pro Πάρθοι legitur aliquando Παρθύηνοι (Gens olim Scythica) cur non etiam ponatur Σκυθηνοὶ pro Σκύθαι?

Selymbria, *Ptol.* Σηλυβρία, hodie *Selivrée*, Urbs Thraciæ ad Propontidem, inter Byzantium et Perinthum.

Sinope hodie *Sinopi*, Urbs Ponti celeberrima, Diogenis Cynici Patria, et posteà Mithridatis Regia. Fuit antiqua quidem; sed, antè deductam eò Milesiorum Coloniam, minùs firma, minúsque clara. *Naturæ providentiâ benè comparata est* [hæc Urbs,] inquit Strabo; *incumbit enim Cervici cujusdam Peninsulæ; à cujus Isthmi* (duobus tantùm Stadiis patentis) *utrâque parte, Portus sunt et Navalia, ac Pelamydum capturæ mirabiles.*

Sitace; *Psittace, Urbs*, inquit Steph. *ad Tigrim sita;* à quâ Babyloniæ pars Susidi proxima *Sitacene* appellabatur, posteà Appolloniatis dicta, teste Strabone. Græci ad illam ducti, à recto itinere multùm aberrârunt; transierunt enim juxta Babylonem, tanquam Susa tendentes, ad quæ Iter erat per Sitacen, ad Eurum Babylonis (à quâ 500 Stadiis distabat) sitam.

Soli, hodiè *Palesoli*, maritima Ciliciæ urbs, inter Lamum fl. et Tarsum, olim à Rhodiis Argivisque possessa; posteà verò à Pompeio Instauratore Pompeiopolis dicta. *A Crœso*, inquit Diogen. Laërt. in Solone, *in Ciliciam profectus* [Solon] *urbem condidit, atque ex suo nomine Solos vocavit; in quâ Athenienses aliquot Colonos statuit, qui tractu temporis τὴν φωνὴν ἀποξενωθέντες, cùm patriam vocem corrupissent, σολοικίζειν, Solæcissare, dicti sunt.* vide et Eustath. ad Dionys. v. 875.

Syria. Hanc Xenophon ultrà Euphratem protulit. Similiter etiam Scriptores sacri Syros in Mesopotamiâ collocârunt, 2 *Sam.* x. 16. et *Gen.* xxviii. 6. 7. De hâc Plinius; *Juxtà Syria litus occupat, quondam terrarum maxima, et pluribus distincta nominibus. Namque Palæstina vocabatur, quà contingit Arabas, et Judæa, et Cœle, dein Phœnice: et qua recedit intùs, Damascena: ac magis etiamnum meridiana*, Babylonia. *Et eadem Mesopotamia, inter Euphraten et Tigrim:* &c. Idem, Xenophontis narrationi congruenter, Regionem hanc *vicatim dispersam* fuisse scribit.

T

Taochi, *Populus interiùs in Pontum*, inquit Steph. *Hos aliqui* Τάους *vocant;* Ibi hodiè Taochir in Tabulâ *Georgiæ*, ponitur, teste Clariss. Delisle.

Tarsus, Ciliciæ Caput; multorum insignium Virorum Patria; Ortu B. Pauli imprimìs illustrata. Strabo, post multas alias Opiniones, hanc verisimiliorem, sed fabulis quoque admixtam, habet. *Tarsus*, inquit, *sita est in Campo, et Colonia Argivorum, qui Ius quærendæ causâ cum Triptolemo vagati sunt.*

Teleboas; Pulchellus hic fl. Euphratis esse Brachium videtur, quà Orientem maximè spectat.

Teuthrania, Oppidum Mysiæ majoris, cum Regione cognomine, ampliùs 70 Stadiis distans à Pitanâ et Elæâ, Pergamum versùs, ut notavit Strabo; à Teuthrante, Telephi patre, qui ibi regnavit olim, sic dicta. Hujus Præfecturam, cum Elisarne, ab Avis acceptam, possidebat Procles à Demarato oriundus, qui Regno Spartano depulsus, ad Darium *Hystaspis* transierat, à *quo*, inquit Herodotus, *magnificè exceptus est*, territorioque et urbibus donatus. *Posteros ejus longo tempore in Asiâ permansisse ferunt*, inquit *Pausan. in Lacon.* cum quo confer Xenoph. *Hellen.* l. 3. sect. 4.

Thapsacus, Urbs ætate Plinii *Amphipolis* dicta. Eam Ptol. juxta Euphratem quidem, at in Arabiâ desertâ posuit; scil. in Deserto Arabiæ adjacente fuit, sed intra Syriæ fines, ut testantur *Plin.* et *Steph.* Zeugma habuit ad occasum 2000, et Tigrim ad Ortum 2400 Stadiis distantes, teste Strabone. Nobilis evasit Transitu Euphratis. Ad hujus Pontem transiit Alex. M. Thapsakh autem *Transitum*, vel forsan hìc *Vadum* significat. Certè Incolas adulatos esse, quando Cyro dixerunt flumen illìc vado transiri non posse, patet ex Ptolemæo et ex recentioribus Itinerariis. Hæc Urbs Israelitici Regni Limes fuisse videtur, Davidis et Solomonis tempore; 1 Reg. iv. 24.

Thebes Campus, in Mysiâ majore, juxtà Adramyttium, nomen duxit ab antiquo Oppido, *Thebe*, ab Achille everso, quod memoravit *Homerus*, Iliad. β'. 691.

Λύρνησσον διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης.

Hujus Rex fuit Eetion, Andromaches Pater. Hæc est quarta Thebe Stephani, sita *in Ciliciâ Hypoplaciâ, propè Trojam.* Cilices enim *(à Cilicibus extra Taurum sitis longè distantes*, inquit Strabo) et Leleges Homerus in illo tractu posuit, Mysorum portiones, quibus posteà Æolii successerunt. Hæc Cilicia, si ex nomine conjicere licet, sita fuit *sub*, vel *infrà* Πλάκιον, urbem ad Rhyndacum fl. (teste Scylace) quam Steph. Πλάκιον vocat, et

urbem Hellespontiam esse dicit; nisi fortè *subjecta* fuerit alicui Monti in viciniâ, Πλακίῳ dicto; quod vox magis propriè significat.

Theche, Mons sacer, qui apud Diodor. Sic. hìc vocatur Χήνιον: in MSS. quibusdam legitur Ἦχης. Arrianus Ἱερὸν Ὄρος inter Cerasuntem et Trapezuntem collocat, 90 Stadiis à Cerasunte; ad quem esse Urbem et Portum dicit. Eundem hunc Montem intellexisse videtur *Apollonius Rhodius* (Ἀργοναυτ. β'. v. 1017.) quem Ἱερὸν Ὄρος vocat; ubi Scholiastes, *Mons*, inquit, *sic dictus, qui ad Pontum Euxinum pertingit;* addit etiam, quòd *Agatho dicit illum distare* 100 *Stadiis à Trapezunte.*

Thermodon, fl. Cappadociæ, ortus ad Castellum quod vocant Phanarœam, præterque radices Amazonii Montis lapsus, Themiscyræ planitiem, Amazonum olim, ut fertur, Domicilium, perlabitur, ac inter Themiscyram ad Occasum, et Polemonium ad Ortum, in Pontum Euxinum influit.

Thracia, ut quidam volunt, à תירס *Thiris* Japheti filio (Gen. x. 2.) sic dicta; alii ab *Asperitate* Incolarum, aut Soli Cœlique; Europæ Regio magna, Mari Ægæo ad Austrum, Propontide (quâ ab Asiâ separatur) ad Ortum et Mari Euxino definita; A Mœsia superiori et inferiori ad Occasum et Boream Hæmo monte divisa; à Macedoniâ pariter ad Occidentem, Strymone quondam, sed deinceps Nesto fl. disterminata. Bithynia quoque aliquando Thracia *Asiatica*, à Thracibus Colonis, dicebatur.

Thranipsæ MS. Eton. Τρανίψαι. Nescio an Vox illa apud ullum alium Scriptorem occurrat. Nec mirum; *Thracia* enim, Plinii tempore, *in 50 Strategias* erat *divisa.* Οὐνόματα δὲ πολλὰ ἔχουσι κατὰ χώρας ἕκαστοι. Thraces *habent multa nomina singularum Regionum singuli*, inquit Herodot. l. 5. c. 3. Constat *Bisanthem* et *Salmydessum* sitas fuisse in Locis quæ Seuthes sibi vindicabat, vel, adjuvantibus Græcis, subegit; hæc ad Boream, propè *Thyniadem Promontorium*, ad Pontum Euxinum; Illa ad Austrum, non procul ab Isthmo Chersonesi, ad Propontidem. Ubinam verò, in tanto intervallo, habitârint Thranipsæ, difficile est dictu.

Thymbrium; Hoc Phrygiæ superioris urbibus adnumerandum esse docent *Steph.* et *Pausan.* si cum iis modò, quæ de Midæ fonte scripsit hoc loco Xenophon, Pausaniæ verba conferantur.

Thyni, Populi Thraciæ, ex adverso Bithyniæ, ubi Thynias Promontorium et Oppidum. Fuerunt et alii Thyni (*Asiatici* nempè) Bithynis vicini, qui postea communi Bithynorum nomine vocati sunt. Hinc illud,

> *Thyni Thraces erant, quæ nunc Bithynia fertur.*

Tibareni, Populi Cappadociæ, quos Strabo cum Chaldæis (qui Xenophonti sunt Chalybes) et Sannis (qui olim Macrones dicebantur) conjungit. His *in risu lusuque summum Bonum* erat, teste Melâ.

Tigris, *à celeritate*, inquit Curtius, *quâ defluit, Tigri nomen inditum est: quia Persicâ linguâ Tigrim sagittam appellant;* Alii Nomen ejus, ut et Lyci et Capri, vicinorum illi fluminum, à Bestiis ejusdem nominis derivant. Fluvius est Asiæ percelebris, Mesopotamiam ad Ortum terminans, eamque ab Assyriâ et Susianâ separans, et Babyloniam intersecans; qui Euphrate recepto, in Sinum Persicum propè Teredonem influit. De ejus Fontibus Auctores alii alia scripsêre. Plinius hæc: *Oritur Tigris in regione Armeniæ majoris, fonte conspicuo.* Strabone teste, à Tauro Monte in Seleuciam defertur. Plures Tigres adfert Herodotus. Xenophon forsan ejus voluit fontes, qui ad Orientem vergit. Vide *Euphrates.*

Tralles, *Urbs Lydiæ*, inquit Steph. *propè Mæandrum fluvium. Post Magnesiam* [*Mæandri*] inquit Strabo, *via Tralles ferens, ad lævam habet Mesogidem Montem, à Dextrâ Mæandri Campum.*

Trapezus, nunc Incolis *Tarabosan*, Italis *Trebisonda*, Cappadociæ Urbs ampla, cum Portu capaci ad Mare Ponticum; quo loco Ora maritima incipit in Boream flecti, Colchos versùs. Longo post tempore Græcorum Imperatorum aliquando sedes fuit. In arduâ Peninsulâ sita fuit, et *vasto monte clausa*, inquit Plin.

Troja, quæ et *Troas*, Regio Phrygiæ minoris, ad Ægæum mare, inter Æolidem et Hellespontum. Nomen illi dedit vetus *Troja* seu Ilium, nobilissima quondam Priami Regia, sed ita excisa, ut jam Strabonis tempore nullum ejus exstaret vestigium.

Tyriæum, Urbs quæ *Hierocli* Grammatico, ΤΥΡΑΙΟΝ dicta est, et Pisidiæ adscripta. *Stephani* ΤΥΡΟΣ videtur esse, *Urbs* itidem, eodem auctore, *et Lydiæ* et Pisidiæ: *Straboni* Τυριάιον est, vel potiùs ex fide MSS. ΤΥΡΙΑΙΟΝ.

Z

Zabatus, hodie Zab, auctore Cl.

Delisle. Existimavit doctis. Bochart. quòd ille fuit Ammiani Marcell. *Diabas* vel *Diavas*, דיבא *Diava*, id est, *Lupus* vel *lupinus;* undè Græcè dicitur Λύκος. *Certum est*, inquit, *Zatem fl. Xenoph. l.* 3. *eundem esse cum Zabato, de quo l.* 2. *egerat.* In secundo enim narrat Græcos fl. Zabaton attigisse; ad quem cùm moras necterent, proditi et interempti sunt præcipui illorum Duces. Tertio deinde libro, telam retexens institutæ Narrationis, refert Græcos, primò perculsos, mox Oratione suâ erectos, in mortuorum locum alios suffecisse duces. Quo facto demum *Zaten*, id est, *Zabaton*, de quo priùs, instructo agmine trajecisse. Hunc porrò eundem esse cum Lyco, probat idem vir doctis. cùm ex Amplitudine; tùm quia, illo trajecto, nullus alius occurrit Græcis usque ad Montes Carduchiorum, præter Torrentem sine Nomine. Vide *Bocharti Geogr. Sacr.* l. 4. c. 19. Lycus autem ille, (qui apud Ptol. Λευκὸς, *Leucus*, perperàm, abundante literâ ε, scribitur) est fl. Assyriæ. Ptolemæus tres fluvios per Assyriam in Tigrim defert, *Lycum*, *Caprum*, et *Gorgum*, omnes inter Ninum (quæ vetus olim Ninive) et Seleuciam, pari quasi inter se distantiâ, ita ut Lycus Nino sit propior; Gorgus Seleuciæ; medius inter hos Caprus. Vide Cellar.

ADDENDA

ET

CORRIGENDA.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ, &c. Quidam libri repræsentant ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΒΙΒΛΙΑ Ζ′.

Pag. 1. lin. 1. *Demetr.* (qui dicitur) *Phaler.* sect. 19. Τρία δὲ γένη περιόδων ἐστὶν, ἱστορικὴ, διαλογικὴ, ῥητορική. Ἱστορικὴ μὲν ἡ μήτε περιηγμένη, μήτ᾽ ἀνειμένη σφόδρα, ἀλλὰ μεταξὺ ἀμφοῖν· ὡς μήτε ῥητορικὴ δόξειεν καὶ ἀπίθανος διὰ τὴν περιαγωγὴν, τὸ σεμνόν τε ἔχουσα καὶ ἱστορικὸν ἐκ τῆς ἁπλότητος· οἷον ἡ τοιάδε· Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίνονται, μέχρι τοῦ, νεώτερος δὲ Κῦρος. Ἑδραίᾳ γάρ τινι καὶ ἀσφαλεῖ καταλήξει ἔοικεν αὐτῆς ἡ ἀπόθεσις. Adde locum citatum pag. 2. n. b. *Aristid.* T. 2. 517. Ὅλως δὲ ὡς ἐγένετο τὰ πράγματα, οὕτω δεῖ καὶ τὰς ἀρχὰς ἐκλαμβάνειν· οἷον, Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίνονται παῖδες δύο· ἐνταῦθα, &c.

Ibid. l. 3. *Æl. Aristid.* T. 2. p. 506. edit. Oxon. Λέγω οὖν ὅτι καὶ λέξει ἀνεμφάτῳ χρῆται ὁ ἀφελὴς ἀνὴρ, καὶ σχήματι, καὶ ῥυθμῷ· ὥσπερ ἔχει καὶ ἐνταῦθα· Ἐπειδὴ δὲ ἠσθένει Δαρεῖος, καὶ ὑπώπτευε τοῦ βίου τελευτὴν, ἐβούλετό οἱ τὼ παῖδε ἄμφω παρεῖναι· οὐ γάρ ἐστιν ὁ ῥυθμὸς, ὥσπερ ἂν πολιτικοῦ ἀνδρὸς γένοιτο, συνειλκυσμένος καὶ συνειληφὼς τὰ νοήματα. Τὰ δὲ ὀρθοῦντα νοήματα δριμύτητα ἔχει ἀντὶ τοῦ πλαγιάζειν. Τὸ μὲν γὰρ πλαγιάζειν ἦν, Ἀσθενῶν δὲ Δαρεῖος. Κινδυνεύει δὲ ἐγγυτάτω εὐτελείας προσεῖναι ἡ ἀφέλεια· διὰ τὸ πλείστοις ὀνόμασιν ἀνεμφάτοις χρῆσθαι· ὡς καὶ ἐνταῦθα, τὸ ἠσθένει ψιλὸν ἦν ὄνομα· διὰ τοῦτο αὐτῷ παρετάθη καὶ ἰσοδυναμοῦν, ἵνα ἐκφύγῃ τὴν εὐτέλειαν· Ἐπειδὴ δὲ ἠσθένει Δαρεῖος, καὶ ὑπώπτευε τελευτὴν τοῦ βίου. Ubi notandum Ἐπειδὴ δὲ, &c. apud *Aristid.* pro Ἐπεὶ δὲ, &c. legi: et pro ὑπώπτευε τελευτὴν τοῦ βίου, &c. exstare ibidem, ὑπώπτευε τοῦ βίου τελευτὴν, ἐβούλετό οἱ τὼ παῖδε, &c. et ἄμφω pro ἀμφοτέρω. Idem p. 503. οὕτω δέ τι χρηστὸς ἦν ὁ Δαρεῖος καὶ φιλόστοργος, ὥστ᾽ ἐβούλετο τοὺς παῖδας ἀμφοτέρους αὐτῷ παρεῖναι. Ἐπειδὴ δὲ ἠσθένει Δαρεῖος, καὶ ὑπώπτευε τοῦ βίου τελευτὴν, ἐβούλετό οἱ τὼ παῖδε ἀμφοτέρω παρεῖναι· τοῦτο χρηστοῦ ἤθους ἐστί· στοργὴν γάρ σοι διάθεσιν ἐνεδείξατο· καί ἐστι τῆς γνώμης ἡ ἀρετὴ, καὶ τὸ ἦθος ἀφελοῦς ἀνδρός —

P. 2. l. 4. *Aristid.* ibid. p. 504. Ἦθος πάλιν ἄλλο ἀφανὲς καὶ κεκρυμμένον, ὥσπερ ἐν τοῖς ἀφελέσι λόγοις προσήκει· Ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος λαβὼν Τισσαφέρνην, ὡς φίλον· Τί γὰρ δεῖ ἐξαγορεύειν καὶ λέγειν, λαβὼν Τισσαφέρνην τὸν μάλιστ᾽ ἐπιβουλεύοντ᾽ αὐτῷ, ὡς φίλον· τὸ δὲ ἀποκρυψάμενον ἐφ᾽ ἑαυτοῦ ἐᾶσαι, τοῦτο ἔχει τὸ ἦθος.

Ibid. l. 8. *Aristid.* ibid. p. 499. Οὐ δεῖ δὲ οὐδὲν σημαίνεσθαι τὸ ἦθος αὐτὸ καθ᾽ αὑτὸ, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς ἀκούουσι καταλείπεσθαι, ἵνα ἀνεπιβούλευτον εἶναι δοκῇ· διὰ τοῦτο οὐδ᾽ ἐπισημαίνεσθαι χρὴ, οὐδὲ τὰ δεινὰ, ὡς δεινά· οὔτε φοβερὰ, ὡς φοβερά· ἀλλ᾽ ἐξαρκεῖ μοι μόνον εἰπεῖν, Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς

τὸν ἀδελφόν· ἐξάρκεσι γὰρ αὐτῷ ἐκ τοῦ γένους ἐνδείξασθαι ὁποῖόν ἐστι διαβάλλειν ἀδελφὸν πρὸς ἀδελφόν, &c. ibi legenda.

P. 3. l. 1. MS. Eton. ὑπὸ τῷ ἀδελφῷ, &c. Utroque modo rectè dicitur. Vide p. 161. n. g. et p. 489. n. c.

Ibid. l. 3. Eadem est vis verbi ὑπάρχω infrà p. 338. ubi vide n. c. MS. Eton. dat δὴ ἡ μήτηρ, &c. *Aristid.* T. 2. p. 528. Πολλάκις εἴρηκα ὅτι τὸ κατὰ σύγκρισιν τῆς ἀφελείας ἐστίν· οἷον, ἐφίλει μᾶλλον τὸν Κῦρον, ἢ τὸν βασιλεύοντα Ἀρταξέρξην· ὡς ἔχει καὶ τοῦτο· ὥσθ' ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι, ἢ βασιλεῖ. Καὶ τὸ τοῖς ἧττον ἐμφαντικοῖς χρῆσθαι ὀνόμασι, καὶ τὰ μικρότερα ἐπὶ τῶν μεγάλων ὀνομάζειν, τοῦ εἴδους της ἀφελείας ἐστίν· ἐν τῇ Ἀναβάσει ἐπὶ τοῦ Κύρου· τῶν τε παρ' ἑαυτῷ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο· ἐπὶ μεγάλου πράγματος ὀνομασίαν μικράν· τὸ γὰρ ἐπιμελεῖσθαι οὐκ ἔστιν ἴδιον ἄλλου τινος, ἢ τῶν μετρίων· καὶ εἴποι ἄν τις οἴκου ἐπιμελεῖται.—

Ibid. l. 5. MS. Eton. habet ἀφικνεῖτο, &c.

Ibid. l. 8. *Aristid.* p. 521. Τὰ σύντομα τῆς ἀφελείας μᾶλλον εἶναι δοκεῖ· — ἐν τῇ Ἀναβάσει, ὡς πολεμεῖν ἱκανοὶ εἶεν· καὶ τὸ ἑξῆς ἐν τῷ ὁμοίῳ σχήματι, καὶ συνοίκως ἔχουσιν αὐτῷ· τὰ δὲ σύντομα, καθαρὸν ποιεῖ τὸν λόγον.

Ibid. l. 11. MS. Eton. dat ὁπόσας, &c.

Ibid. l. 15. Idem MS. Καὶ γὰρ ἦσαν αἱ Ἰωνικαὶ, &c.

Ibid. Scribitur et conjunctim, τοαρχαῖον, *Thucyd.* l. 4. c. 3. Vide K. A. p. 191. n. i. *Ælian.* V. H. l. 14. c. 34. separatim extant τὸ ἀρχαῖον.

Ibid. l. ult. MS. Eton. — τοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, &c.

P. 4. l. 4. Idem MS. pro ἀθροίζειν exhibet συλλέγειν.

Ibid. l. 7. Idem MS. — τῆς μὲν πρὸς ἑαυτὸν, &c.

Ibid. l. 12. Vide notata ad p. 3. l. 15.

Ibid. l. 13. *Aristid.* T. 2. p. 528. Ὁρᾷ δὲ κἀκεῖνο, ὅτι ἐν τοῖς ἀφελέσι λόγοις, κἂν ᾖ τὰ μὲν μείζω καὶ προτιμότερα τῶν πραγμάτων, τὰ δὲ ἐλάττω, ἀεὶ πρότερον τὰ ἐλάττω τιθέναι εἰώθασιν· ὡς καὶ ἐνταῦθα· μεγάλου ὄντος καὶ ἐνδόξου, τοσαῦτα χρήματα Κῦρον δοῦναι τῷ Κλεάρχῳ· ὁ δὲ οὐκ ἐπὶ τοῦτο εὐθέως ἦλθεν, ἀλλὰ πρότερον τὸ τῆς γνώμης εἶπεν· ἠγάσθη τε αὐτὸν, καὶ δίδωσιν αὐτῷ μυρίους δαρεικούς· ἡ δὲ ἀρχή· Κλέαρχος ἦν Λακεδαιμόνιος φυγάς· τούτῳ συγγενόμενος ὁ Κῦρος· ἔχει τινὰ θαυμαστὴν τὸ ὄνομα ἤθους δύναμιν, τὸ μὴ εἰπεῖν τούτου πειρασθεὶς ὁ Κῦρος, ἢ τοῦτον κατιδὼν πολλοῦ ἄξιον ὄντα, καὶ στρατηγικώτατον· ἀλλ' ἁπλῶς, τούτῳ συγγενόμενος· καὶ τὸ ἑξῆς δὲ τὸ ἑπόμενον αὐτῷ, ὡς ἂν μάλιστα τὸ ἦθος φανείη, οὕτως ἔχει· ἠγάσθη τε αὐτὸν, καὶ δίδωσιν αὐτῷ μυρίους δαρεικούς.

P. 5. l. 6. MS. Eton. καὶ αἰτεῖ αὐτὸν, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. Βοιώτιον, ξένον ὄντα, &c.

P. 6. l. 1. Idem MS.—Πισίδας βουλόμενον, &c.

Ibid. l. 11. *Aristid.* T. 2. p. 530. Χρῶνται δὲ οἱ ἀφελεῖς καὶ τὸ ἐνταῦθα πολλάκις· καὶ γὰρ τόπου καὶ χρόνου σημαντικόν ἐστι.

Ibid. l. 16. MS. Eton. dat παραγγέλλει, &c.

Ibid. Idem MS. — ἦσαν, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. πράξειν, &c.

P. 7. l. 3. Idem MS. παρῆσαν εἰς, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. εἰς τριακοσίους μὲν ὁπλίτας, τριακοσίους δὲ πελταστὰς ἔχων παρεγένετο.

P. 8. l. 3. *Aristid.* T. 2. p. 511. Κάλλη δὲ προσλαμβάνει ὁ λόγος ὁ ἀφελὴς καὶ ἐκ τόπων, ἂν οὕτω τύχῃ, καὶ ἐξ ἄλλων τῶν παρακολουθούντων· οἷον, ὅταν πόλιν λέγῃ μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, ὅταν ποταμὸν ἢ ὅθεν ῥεῖ, ἢ ὅσον τὸ εὖρος, ἀεὶ τὰ τοιαῦτα κάλλος προστίθησι τῷ λόγῳ.

Ibid. l. 6. Lege modò adlata *Aristidis* verba. In MS. Eton. legitur Κολοσσάς. et lin. 7. ἧκε, &c.

Ibid. l. ult. *Aristid.* p. 526. Εἰργασμένα δὲ λόγου ἐστι, τὸ παρατιθέναι τὰ ἐκ τῶν τόπων τοῦ καὶ τίνος πλησίον· καὶ ὑπὸ τῶν· ὡς ἐν Ἀναβάσει ἔχει τῇ Κύρου· Ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασίλεια, &c. ibi legenda.

P. 9. l. penult. et seq. *Aristid.* p. 527. Καὶ τὸ δέρμα ἄλλος μὲν ἂν εἴποιεν ὅτι κρέμαται· ἀλλὰ πάλιν νεαροπρεπής· οὗτος δὲ καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί· εἶτα, ὡς ἀναγκαῖον καὶ οὐ περιειργασμένον· διὰ τί δὲ ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας; Ὅρα δὲ καὶ ἐν τούτῳ τὴν ἐγκράτειαν τῶν ἀρχαίων· οὐ γὰρ εἶπεν τὸ πάθημα διὸ (forsan τοῦτο) τοὔνομα προσέθηκε τὸ τοῦ Μαρσύου τῷ ποταμῷ, ἢ τὴν συμφορὰν (fors. ἡ συμφορὰ) τοῦ αὐλητοῦ· οὐδὲν γὰρ τούτων Ξενοφῶν ποιεῖ· ἀλλ' ἀρκεῖ αὐτῷ τοσοῦτον μόνον· διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας. Εἶτα ἄλλη ἀρχὴ ἐξ ἐνδόξου. Ἐνταῦθα Ξέρξης, ὅτι ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ, ἀπεχώρει· ὅρα καὶ ἐνταῦθα τὴν ἐγκράτειαν· οὔτε γὰρ Σαλαμὶς ἐνταῦθα· οὔτε στόλος· καὶ πλῆθος πεζῶν καὶ τριήρων· οὐδὲ ὅπως ἡττήθη· οὐδὲ ὅπως ἔφυγεν· οὐδὲ ἄλλο οὐδέν· τοσούτων ὄντων προσόντων Ξέρξῃ· ἀλλὰ ψιλὸν ὅτι ἐκ τῆς Ἑλλάδος· μεμάθηκας οὖν ὅπως οἱ ἀρχαῖοι ἐπεξέρχονται, καὶ ὅση ἐν τούτοις ἐγκράτεια.

P. 10. l. 1. MS. Eton. pro καλεῖται dat λέγεται.

Ibid. l. 6. Idem MS. Θρᾷκας ὀκτακοσίους, καὶ Σοφαίνετος ὁπλίτας ἔχων Ἀρκάδας χιλίους. Καὶ ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν ἐν τῷ παρα-

διέσῳ· καὶ ἐγίνοντο οἱ Ἕλληνες ὁπλῖται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασταὶ δὲ πεντακόσιοι, γυμνῆτες δὲ πεντακόσιοι, Κρῆτες δὲ διακόσιοι, Θρᾶκες ὀκτακόσιοι σύμπαντες, ἀριθμὸς μύριοι τρισχίλιοι οἱ σύμπαντες, ὁπλῖται μὲν μύριοι χίλιοι, πελτασταὶ δ' ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. Ἐντεῦθεν, &c.

Ibid. l. 9. Confer. p. 304. n. g.

P. 11. l. 4. MS. Eton. πρὸς τῇ Μυσίᾳ, &c.

Ibid. l. 8 et seq. *Leunclav.* vertit — *adeuntes, non nisi spe propositâ consolabatur:* minùs rectè; cùm διάγειν nequaquam sonet *consolari.* Quod cùm animadvertisset vir doctis. *G. D'Arnaud,* Specim. Observ. Crit. c. 31. id verbi *ducere, fallere,* hìc loci significare censuit; necnon apud *Theocr.* εἰδύλ. ιά. At (ἐμὶν δοκεῖ) ῥᾷον δὲ διᾶγ' ἦ, &c. rectè exposuit Scholiastes per εὐχερέστερον δὲ διέζη: atque adeò locus vertendus est, non *meliùs verò eum fallebat,* &c. sed *faciliùs* seu *commodiùs vitam agebat,* &c. Similiter *Thom. Mag.* Διάγω, διαζῶ. Porrò, notionem *fallendi* verbo huic *Philostratum* sæpiùs tribuisse, ejúsque loca quædam adnotâsse Clar. *Salmasium* ad Hist. Aug. Script. scribit Clar. *D'Arnaud.* Verba *Philostrati,* quæ voluit vir doctus, reperiuntur *de Vit. Sophist.* lib. 1. p. 490. edit. *Olear.* — καὶ διῆγε τὰς βασιλείους φροντίδας, i. e. *Oleario* interprete, *publicísque curis intervalla dabat:* Salmasio autem, ad *Spartian.* de Adriano p. 149. is dicitur διάγειν φροντίδας, qui animum remittit, et à curis segregat. Mox *Philostrat.* loco cit. ξυμπίνοντας γὰρ αὐτοὺς διῆγεν, i. e. eodem *Olear.* interprete, *compotantes enim eos recreabat.* Utrobique, Salmasio judice, διάγειν est quod Latini dicunt *avocare,* seu *oblectare, pascere.* Adpositè magis deinde Clar. *D'Arnaud* citat Etymol. m. auctoris verba hæc, Διάγειν, παρέλκειν, ἐξαπατᾷν: additque non abhorrere ab hâc verbi διάγειν significatione Latinum *ducere,* cùm pro *fallere* ponitur. Ipse verò διάγειν, notionem hanc, (quod pace viri, cujus diligentiam et acumen aliàs mirari soleo, dixerim) hoc utique loco, ferre non posse puto. Vertendum rectiùs videtur, si à versione receptâ sit discedendum, — *spe propositâ* rem *trahebat.* Similiter *Thucydid.* interpres l. 1. c. 90. — διῆγε, καὶ προὐφασίζετο, i. e. *rem trahebat,* et *speciosas causas fingebat.* Thom. Magist. Διάγω καὶ τὸ βραδύνω. At mihi quidem satìs adhuc placet loci versio, quam Græcis subjiciendam curavi: atque adeò hìc διῆγε notionem *perseverantiæ,* haud aliter atque solet διατελεῖν cum participio junctum, habere, et phrasis ἐλπίδας λέγων διῆγε, exponi posse ἐλπίδας ἀεὶ ὑπετίθη, videtur. Similiter id adhibuit Noster K. Π.' p. 380. Edit. Oxon. 1727. οὐ τὸ ἀσφαλέστατον σκοποῦντα διῆγε, &c.

Ibid. l. 9. Præpositio πρὸς cum casu secundo juncta *officium* denotat, seu quod ad aliquem pertinet. *Aristoph.* Plut. v. 355. Πρὸς ἀνδρὸς, &c. Schol. Ἡ πρὸς ἐνταῦθα οὔτε περισσή ἐστιν, ὡς οἴονταί τινες· οὔτε ἀντὶ τῆς ὑπὸ κεῖται· ἀλλὰ τὸ καθῆκον σημαίνει. Sic et *Phavor.*

Ibid. l. 10. MS. Eton. ἀποδοῦναι: et l. 11. Σιννέσιος.

Ibid. l. 11 et seq. *Aristid.* T. 2. p. 525. et seq. Περὶ τῶν ἀφανῶν πολλάκις εἶπον ὅτι ἰδίως ἐξ ἀκοῆς λέγειν. Ἁρμόζει δὲ τοῦτο καὶ τῷ ἀφιλεῖ λόγῳ οἷον, καὶ ἐλέγετο Κύρῳ δοῦναι χρήματα πολλά. Ἐλέγετο δὲ scil. Κύρου καὶ συγγίνεσθαι, &c. uti mox infrà, lin. antepenult. ubi MS. Eton. dat καὶ συγγίνεσθαι Κύρον τῇ, &c.

P. 12. l. 1. *Aristid.* p. 525. Τοῦ δὲ ἀρχαιοτέρου τρόπου, ἀποτείναντα μιᾷ διεξόδῳ τοῦ λόγου, τὸ πᾶν διεξελθεῖν Ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη, ἡ Μίδου καλουμένη, τοῦ Φρυγῶν βασιλέως, ἐφ' ᾗ λέγεται Μίδας τὸν σάτυρον θηρεῦσαι· καὶ τρόπος πῶς· οἴνῳ κεράσας αὐτόν· (repone αὐτήν.) ἀπὸ μιᾶς γὰρ ἀρχῆς εἰς ἓν τέλος συμπεπέρασται ὁ λόγος. Καὶ ἔστι τοῦτο τοῦ Ξενοφῶντος τύπου.

Ibid. l. 6. MS. Eton. αὐτῇ.

P. 13. l. 2. Idem MS. φοινικίους.

Ibid. l. 3. Lectionem receptam, scil. ἐκκεκαθαρμένας, confirmat quod sequitur lin. 14. Ἡ δὲ Κίλισσα ἰδοῦσα τὴν λαμπρότητα, &c. Sic *Steph.*

Ibid. l. 4. Fors. rescribendum πρὸ τῆς φάλαγγος πάσης, — Sic de Artaxerxe *Diodor. Sic.* l. 14. p. 253. πρὸ μὲν τῆς φάλαγγος πάσης ἔστησεν ἅρματα, &c. Et *Arrian.* de exped. Alex. l. 5. c. 15. ὡς πρὸ πάσης τε τῆς φάλαγγος, &c.

Ibid. l. 8. consule p. 191. n. c.

P. 13. l. ult. MS. Eton. et edit. *Flor.* habent διελαύνει.

P. 14. l. 5. In MSto Eton. desunt Μένωνα τὸν Θετταλόν. Ibid. l. 9. ἐν ᾧ Κῦρος, &c. Confer p. 172. n. c.

Ibid. l. 10. n. b. Adde Illustr. *Spanhem.* Numism. T. 1. p. 456. Cæterùm, in Thes. *Steph.* et *Constant.* non reperitur φοινικιστής.

Ibid. l. penult. et seq. MS. Eton. Ἐλέγετο δὲ Συέννεσις εἶναι ἐπὶ τῶν ἄκρων φυλάττων τήν, &c.

P. 15. l. 3 et seq. MS Eton. ᾔσθετο ὅτι τὸ Μένωνος στράτευμα ἐν Κιλικίᾳ ἦν εἴσω, &c.

P. 15. l. 5. *Demetrius* (qui dicitur) *Phaler.* Περὶ Ἑρμην. sect. 204. Συντομώτερον δὲ παράδειγμα πλαγίας λέξεως, καὶ

διὰ τοῦτο ἀσαφῶς, τὸ παρὰ Ξενοφῶντι, οἷον, καὶ ὅτι τριήρεις ἧκον περιπλέουσαι ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν, Τάμων ἔχοντα τὰς Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου· τοῦτο γὰρ ἐξ εὐθείας μὲν οὐδέ πως λέγοιτο, Τριήρεις προσεδοκοῦντο εἰς Κιλικίαν πολλαὶ μὲν Λάκαιναι, πολλαὶ δὲ Περσίδες, Κύρῳ ναυπηγηθεῖσαι ἐπ' αὐτῷ τούτῳ· ἔπλεον δ' ἀπὸ Ἰωνίας· ναύαρχος δ' αὐταῖς ἐπεστάτει Τάμως Αἰγύπτιος. Μακρότερον μὲν οὕτως ἐγένετο ἴσως, σαφέστερον δέ.

Ibid. l. 6. MS. Eton. Κῦρος δ' οὖν, &c.

Ibid. l. 9. Ab eodem MSto καλὸν abest. Idem pro ἔμπλεων dat σύμπλεων.

Ibid. l. 10. *Harpocrat.* Μελίνη, — ἰσπρίου ἐστὶ σπέρμα, καὶ ἀρσενικῶς λέγουσι· θηλυκῶς δὲ Σοφοκλῆς — καὶ Ἡρόδοτος — Ξενοφῶν Ἀναβάσεως πρώτῳ, καὶ σίτου καὶ μελίνης. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ, Πολὺν δὲ σήσαμον καὶ μίλινον, καὶ ἐν ἕκτῃ, καὶ ὄσπρια πάντα καὶ μελίνη.

P. 16. l. 6. n. b. Haud ità dissimilis est locutio *Thucyd.* l. 1. c. 87. ἀναστήτω εἰς ἐκεῖνο τὸ χωρίον, i. e. *surgat et discedat*, &c.

P. 17. l. 4. MS. Eton. ἦσαν δ' οὖν, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. μετεπέμπετο τοὺς Ταρσοὺς, &c.

Ibid. l. 13. Idem MS. παρὰ βασιλεῖ, &c.

P. 17. l. penult. Idem MS. ἀφαρπάζεσθαι, &c.

P. 18. l. 7. In eodem MSto deest particula negativa.

P. 19. l. 3. Idem MS. εἰς τὴν Θρᾴκην, &c.

Ibid. l. 6. In MSto Eton. desunt οὐδὲ ἴστεσθαι.

Ibid. l. ult. MS. Eton. — ὑμῶν οἶμαι εἶναι τίμιος, ὅπου ἂν ὦ· ὑμῶν δ' ἔρημος ὢν οὐκ ἱκανὸς οἶμαι εἶναι, &c.

P. 20. l. 3. Idem MS. τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ, &c.

Ibid. l. penult. Vide *Dionys. Hal.* de arte Rhet. c. 12. Ibid. MS. Eton. habet δῆλον ὅτι, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ὑμέτερα — ὑμεῖς, &c.

P. 21. l. 5. Idem MS. ἐψευσμένος αὐτῷ, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. Καὶ ἕως γε μένομεν, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. εἴτι ἤδη, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. ἄπιμεν, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἀνὴρ πολλῶν μὲν, &c.

P. 22. l. 4. Idem MS. καθῆσθαι, &c.

Ibid. l. 5. Vide *Stephan.* animadv. in libr. de dial. p. 52.

P. 23. l. 2. MS. Eton. μπαύσω, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. ἀπηρπακότες, &c.

P. 24. l. 5. In MSto Eton. deest τι.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἄδῃ, &c.

Ibid. l. penult. MS. Eton. et edit. *Ald.* et *Flor.* λαβεῖν, &c.

P. 25. l. 2. MS. Eton. χρῆσθαι· καὶ ἐὰν μὲν ἡ πρᾶξις ᾖ, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. πρόσθεν, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. ἀπιέναι· οὕτω γὰρ ἑπόμενοι φίλοι, &c. omissis καὶ et ἄν.

Ibid. l. antepenult. In MSto eodem δὲ deest.

P. 26. l. 5. Idem MS. ἀγγέλλουσι, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἄγει, &c.

P. 27. l. 5. Idem MS. ἔμεινεν, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἐπ' αὐταῖς, &c.

Ibid. l. 9. In eodem MSto ἑτέρας deest.

Ibid. l. ult. Vide *Aristid.* T. 1. p. 440. edit. *Oxon.*

Ibid. n. b. Adde *Aristid.* T. 2. p. 511.

P. 28. l. 4. MS. Eton. παρὰ Κύρῳ — συνεστρατεύσαντο, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. κάρυος ὄνομα, εὖρος ἦν, &c.

Ibid. l. ult. Vide *Pindar.* Ὀλ. ς'. v. 110.

P. 29. l. 3. MS. Eton. παρέλθοιεν, εἰ φυλάττοιεν, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἥκουσι, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. et edit. *Flor.* ὡς μέντοι πλεῖστοις ἐδόκει, &c.

P. 30. l. 1. Idem MS. παρὰ Κλεάρχῳ, &c.

Ibid. l. 3. In eodem MSto desunt οὖν et ὁ.

Ibid. l. 4. Idem MS. διώκει, &c.

Ibid. l. ult. Pro οὐδὲ repone οὔτε ex MSto Eton. edit. *Ald.* et *Flor.*

P. 32. l. 1. MS. Eton. Edit. *Ald.* et *Flor.* ἀκούοντες, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. καὶ μετὰ ταῦτα, &c.

P. 33. l. 2. in Vers. pro *præfuerat* lege *præfuit*; et confer p. 92. n. b.

P. 33. l. 12. In MSto Eton. deest ἴστασθαι.

Ibid. l. antepenult. καὶ in MSto eodem deest.

Ibid. l. penult. MS. Eton. ἴωσιν, &c.

Ibid. l. ult. Adde *Diodor. Sic.* l. 14. p. 252.

P. 35. l. 8. MS Eton. διαβάντας, &c.

Ibid. l. 9. à MSto eod. abest. ἤδη.

Ibid. l. 9. n. c. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.*

P. 36. l. 3. MS. Eton. γίγνεται, &c.

Ibid. n. b. Lege *Arrian.* de exped. Alex. l. 1. c. 27.

P. 37. l. 2. MS. Eton. Θηρία δὲ παντοῖα, πλεῖστοι μὲν ὄνοι ἄγριοι, πολλοὶ δὲ στρουθοί, &c.

P. 37. n. e. *Phavor*. Ὀτίδες, τοῦ ὀρνέου ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ὠτίδα, διὰ τοῦ Ω μεγάλου, γράφει· Ξενοφῶν δὲ, ἐν τῷ πρώτῳ Κύρου Ἀναβάσεως, ὀτίδα, διὰ τοῦ Ο μικροῦ.

P. 38. l. 1. MS. Eton. τῶν ἵππων, &c.

Ibid. l. 1. Idem MS. πλησιάζειν οἱ ἵπποι, ταυτὸν ἐποίουν· καὶ ὄνοι, &c.

Ibid. l. 3. *Demetr. Phal.* Περὶ Ἑρμην. sect. 93. Ὄνομα δ' ἀντὶ λόγου τίθεται, οἷον ὡς ὁ Ξενοφῶν φησιν, ὅτι οὐκ ἦν λαβεῖν ὄνον ἄγριον, εἰ μὴ οἱ ἱππεῖς διαστάντες θηρῷεν διαδεχόμενοι· ὀνόματι, οἷον, ὅτι οἱ μὲν ὄπισθεν ἐδίωκον, οἱ δ' ἀπήντων, ὑπελαύνοντες πρόσω, ὥστε τὸν ὄναγρον ἐν μέσῳ ἀπολαμβάνεσθαι.

Ibid. l. 6. MS. Eton. φεύγουσα, &c.

P. 39. l. 1. Idem MS. πίπτουσι, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἐπεπετίσαντο, omissis τὸ στράτευμα.

P. 41. l. 8. Idem MS. συμπεπτωκότων, &c.

P. 42. l. 3. Idem MS. περὶ τοῖς τραχήλοις, καὶ ψέλλια περὶ ταῖς χερσίν.

Ibid. l. 7. Idem MS. — ἦν ὁ Κῦρος ὡς σπεύδων, &c.

P. 43. l. 1. Idem MS. τοῖς δὲ μήκεσι, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. Εὐφράτου ποταμοῦ, &c.

P. 45. l. 3. *Suid.* in v. Παραγγέλλοντας· καὶ Ξενοφῶν· Ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ αὑτοῦ στράτευμα, καὶ εὐθὺς παραγγέλλει εἰς τὰ ὅπλα. Cl. *Kusterum* latuit hic locus Xenoph.

Ibid. l. 4. Lege quæ ad *C. Nep.* Chabr. c. 1. n. 6. scripsit *Loccen.*

Ibid. l. 9. In edit. etiam *Flor.* desunt τῷ πράγματι.

Ibid. l. antepenult. MS. Eton. ὕστερος, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. habet πλὴν τῶν ἐκλειπικῶν.

P. 46. l. 1. In eod. MS. edit. *Ald.* et *Flor.* deest αὐτοῦ.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἔλαβε τὰ παλτὰ, &c.

P. 47. l. 5. Idem MS. ἴχνια πολλῶν ἵππων, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. Ὀρόντης, &c.

P. 48. l. penult. Idem MS. Κύρῳ δίδωσιν.

P. 49. l. 7. Idem MS. ἐπήγγειλε, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. δίκαιόν ἐστι, &c. *Phavorin.* λαμβάνεται ἡ πρόθεσις Πρὸς καὶ ἀντὶ τοῦ ἐνώπιον. *Moschopul.* p. 25. Ἡ πρὸς — καὶ ὅτε ἀντὶ ἐνώπιον καὶ ἔμπροσθεν λαμβάνεται.

P. 50. n. b. MS. Eton. dat. μεταμέλειν τί σοι, &c.

P. 51. l. 2. Idem MS. ἂν ἄδικος γιγνώσκοιμι τῷ, &c.

P. 51. l. ult. Similis extat phrasis apud *Lucian.* dial. mort. in quem includuntur Alexander, Hannib. &c. ferè med. — συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. quæ pessimè vertuntur — *interficientibus opem tulit:* cùm sonent, *comprehendit ut ad mortem ducerentur.* MS. Eton. perperam hìc exhibet ἐπὶ θάνατον.

P. 52. l. 4. Idem MS Ἀρταπάτου σκηνὴν εἰσηνέχθη, &c.

P. 53. l. 2. Idem MS. συνεβούλευσε, &c.

Ibid. n. a. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.* quippe in priori reperitur αὐτοὺς, &c.

Ibid. l. penult. MS. Eton. Ὅπως καὶ εἰδῆτε, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἀγῶνα, ὑμᾶς εὖ δὲ ἐδίδαξα.

P. 54. l. 4. In MSto Eton. desunt ἐγὼ ὑμῶν.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἐλθεῖν, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. dat μεμνῆσθαί οἱ φασίν.

P. 56. l. 2. In eodem MSto deest ἐγώ.

Ibid. l. 3. Adi *J. Frontin.* Strateg. l. 4. c. 2.

P. 57. l. antepenult. Edit. *Ald.* et *Flor.* Πίγρητος, &c.

P. 58. l. 1. MS. Eton. παραλείπουσι, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. Ταύτῃ μὲν δὲ, &c.

P. 59. l. 3. Idem MS. ἐν ταύταις οὐ μαχοῦνται ταῖς, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. edit. *Ald.* et *Flor.* ἠμεληκότες, &c.

P. 60. l. 4. Idem MS. Πανταγύας: edit. *Flor.* Παγύας.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἀνακράτους, &c.

Ibid. l. 11. Ab eod. MSto abest Καὶ ante Κῦρος.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἀπὸ τοῦ — ἐνέδυνε, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. εἰς τὰς, &c.

P. 61. l. 3. Vide *Agesil.* p. 34. n. 8.

Ibid. l. antepenult. MS. Eton. Ἀρταπαῖας, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἱππεῖς τοῦτο ἴσον ἐξακισχίλιοι, &c.

P. 62. n. b. Adde *Spanhem.* Numism. T. 1. p. 183.

P. 63. n. c. De splendore armorum vide quæ scripsit *Gebh.* ad *C. Nep.* in Agesil. c. 3. p. 428. et auctores à Clar. *Staveren* ibi laudatos.

P. 63. l. 5. Respice *Addenda* p. 61. l. 3.

Ibid. n. d. Confer p. 313. n. b.

P. 64. l. 2. MS. Eton. ὡς διακόσιοι ὄντες ἐτυγχάνοσαν.

Ibid. l. 5. MS. Eton. ἀνέχεσθαι. &c.

P. 64. n. e. Similiter *Arrian.* de expedit. Alex. l. 1. c. 16. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς, ὡς ἀνυστὸν, τῇ, &c.

P. 64. n. f. Scribe κωμῶν.

P. 65. l. 6. MS. Eton. μέσον τῶν ἑαυτοῦ, &c.

Ibid. n. b. Similiter *Cicero* ad Famil. l. 15. ep. 10. *Quum id accidit, quod mihi maximè fuit optatum, ut omnium Marcellorum, Marcellinorum etiam, (mirificus enim generis ac nominis vestri fuit erga me semper animus) quum ergo*, &c.

Ibid. l. penult. MS. Eton. προϊόντων.

Ibid. l. ult. et p. seq. Idem MS. κατηξιοῦτο ἑκατέρωσι ἀποβλέπων, εἰς τοὺς πολεμίους καὶ τοὺς φίλους. Ἰδὼν, &c.

P. 66. l. 4. Idem MS. ἐκέλευεν ὅτι, &c.

Ibid. n. d. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.*

P. 67. l. 1. MS. Eton. διωχέτην, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. προσήεχοντο, &c.

Ibid. n. c. Adde *Æschyl.* in Pers. v. 90. et doctis. *Stanl.* ad loc. p. 760.

P. 68. l. 1. MS. Eton. ἀφικνεῖσθαι, &c.

Ibid. In eod. MSto τοῖς ἵπποις desunt.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἐφέροντο, &c. Confer *Agesil.* p. 76. n. 2.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἐώρταντο.

P. 69. l. 2. Voces ὡς βασιλεὺς in MSto Eton. non comparent.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἔχει, &c.

P. 70. n. a. Pro *Ald.* lege *Flor.* Prior utique dat οὐδὲ τοῖς, &c.

Ibid. l. ult. Lege K. II. p. 484. n. 3. Edit. Oxon. 1727.

P. 71. l. ult. MS. Eton. ἑκατέρων, &c.

P. 72. l. 1. Idem MS. ἀπεσθηκεν, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. καταπεσεῖν, &c.

P. 73. l. 1. Idem MS. τῶν ἀρχαίων, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. καὶ συν τοῖς λοιποῖς παισὶ, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἐπὶ ταῖς &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. αἰδημονέστατος μὲν &c.

Ibid. Idem MS. τῶν ἡλικιωτῶν &c.

P. 75. l. 3. Idem MS. μακαριστατον ἐποίησεν. omisso εἶναι.

Ibid. l. 4. Edit. *Leunclav.* παρεπέμφθη, &c.

Ibid. l. 7. MS. Eton. ἀπόδειξιν, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. edit. *Ald.* et *Flor.* συνθοῖτο, &c.

P. 76. l. 1. Idem MS. ἐπιδείκνυτο, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. εἴ τίς τι, &c.

P. 77. l. 2. In eod. MSto τοῦ ante Κύρου deest.

Ibid. l. 4. Idem MS. προσχωροίη.

Ibid. l. 6. Idem MS. Πισίδας, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. χώρας, ἔπειτα δὲ καὶ, &c.

P. 79. n. a. Pro p. 26. lege p. 29.

Ibid. l. 2. MS. Eton. ἀεὶ πλείω, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἀποκεχρηματισμένων, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. κρίνει, &c.

P. 80. l. 4. Idem MS. ταῦτα δὲ πάντων δὴ μάλιστα.

Ibid. l. 5. Idem MS. πρὸς τοὺς τρόπους, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. κοσμῆσαι, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. νομίζειν.

Ibid. l. 11. Idem MS. θαυμάσιον, &c.

Ibid. l. penult. Vox ἀγαστὸς reperitur etiam *Hist. Gr.* l. 2. eam tamen *Stephanus* raram in oratione solutâ pronuntiat; et *Constant.* sine auctore repræsentat. Vide sis *Agesil.* p. 15. n. 5.

Ibid. l. ult. MS. Eton. εἶναι, &c.

P. 81. l. 2. Idem MS. τοῦτον οὖν, &c.

Ibid. n. e. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.* In illâ utique reperitur σπάνιος πάνυ, &c.

P. 83. l. 7. MS. Eton. Κύριον, &c. Tu vide sis p. 173. n. b.

P. 84. l. 3. Idem MS. ἀρπαζόντων, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. pro ἀπέθανον dat ἀπεφύγοντο· omissis οὐ μὴν ἔφυγόν γε.

Ibid. l. 5. Idem MS. ἄλλως ἐπόρει, &c.

Ibid. l. penult. et seq. Confer. *Thucyd.* lib. 1. c. 54.

P. 85. l. 1. MS. Eton. Ἐπεὶ δὲ ὡς ᾔσθοντο, &c.

Ibid. l. 2. Idem MS. σὺν τῷ στρατεύματι, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. post ἀθροίζει exhibet οἴχονταί τι, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. nec non edit. *Ald.* et *Flor.* πέμπουσί τινας, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. Ἐν τούτῳ καὶ βασιλεὺς, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. στρεφθέντες παρεσκευάζοντο, &c.

Ibid. l. penult, Idem MS. κατὰ τοὺς Ἕλληνας, &c.

P. 86. l. 1. Idem MS. necnon edit. *Ald.* et *Flor.* ἀλλὰ ἤλασε παρὰ τὸν ποταμὸν, &c.

Ibid. l. 4. *Amasæus* legit Μεγαλοπολίτης.

Ibid. l. 6. MS. Eton. post ἀπηλλάγη repræsentat πάλιν μὲν οὐκ ἀναστρέφει.

Ibid. l. penult. MS. Eton. ἀντίαν τὴν, &c.

P. 87. n. b. *Adde*, Similiter voculas *eâ*, *quâ* usurpant Latini. Vide sis Cl. *Cort.* ad *Sallust.* Jugurth. c. 38. n. 6.

P. 87. l. 3. Idem MS. pro ἔφευγον dat ἔχοντο.

P. 88. l. 7. Idem MS. κατιδόντα, &c.

P. 89. n. b. *Adde*, Sic et *Isocrat.* in Panegyr. p. 70. edit. *Steph.* Ἀγησίλαος δὲ τῷ Κύρου στρατοπέδῳ χρώμενος, &c.

P. 91. l. 1. MS. Eton. Ὡς μὲν ἐπότε ἡθροίσθη, &c. Edit. *Ald.* et *Flor.* Ὡς μὲν ἠθροίσθη, &c.

P. 92. l. 1. Idem MS. ὁ Τισσαφέρνους ἄρχων, &c.

P. 93. n. b. Post *Ald.* adde et *Flor.*

Ibid. l. 7. MS. Eton. ἡμεῖς νικῶμέν τι, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. εἰς βασιλέα.

Ibid. l. 11. Idem MS. καθίστη αὐτόν.

Ibid. Idem MS. τῶν γὰρ μάχη, &c.

Ibid. l. penult. In eod. MSto deest artic. ante Μένων.

Ibid. l. ult. Idem MS. πειρώμενοι.

P. 94. l. 1. Idem MS. σῖτον καὶ ποτόν.

Ibid. l. 5. Confer p. 63. n. e.

Ibid. l. ult. MS. Eton. ἀμφὶ τοὺς πράξεις τι καὶ ὁπλομαχίας. Edit. *Flor.* etiam habet πράξεις.

P. 95. l. 1. Idem MS. προσιλθόντες τι καὶ, &c.

Ibid. l. 6. Consule *Polyæn.* lib. 2. c. 2. sect. 2.

Ibid. l 13. MS. Eton. παραδώσετε.

Ibid. l. penult. Idem MS. καὶ οὐ λαβεῖν, &c.

P. 96. l. 2. Idem MS. ἀπέκτεινε. Ibid. dele punctum post ἐστὶν, et consule p. 116. n. c.

Ibid. l. 3. Idem MS. ἑαυτοῦ: similiter l. 4.

Ibid. n. a. Consule Cl. *Clarke* ad *Homer.* Il. κ'. v. 359.

Ibid. l. 7. MS. Eton. Θεόπομπος Ἀθηναῖος, &c.

Ibid. l. 9. In eod. MSto deest Καὶ ante ὅπλα.

Ibid. l. 11. Idem MS. ὑμῖν, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἄχρηστα.

P. 97. l. 3. Idem MS. ἐγένοντο, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. γένοιντο, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. θέλει χρῆσθαι, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. τοιοῦτοί τι. Confer. p. 161. l. 14.

P. 98. n. c. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.*

P. 99. l. 1. MS. Eton. συμβουλεύεσθαι μὴ παραδοῦναι, &c.

Ibid. l. 3. In eod. MSto deest δὴ.

Ibid. l. 7. Idem MS. σώζεσθαι ὑμῖν ἔστι, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. ἀπάγγελλε τάδε, &c.

P. 100. l. 4. Idem MS. περὶ τούτου, &c.

Ibid. Idem MS. ἄνηρ καὶ, &c.

Ibid. n. c. Edit. *Flor.* etiam exhibet Φαλῖνος.

Ibid. l. 5. MS. Eton. Ἀπικρίθη ὁ Κλέαρχος, &c.

P. 101. l. 1. Idem MS. ἐὰν μὲν

Ibid. l. 2. Idem MS. pro εἶπεν θι repræsentat δοκεῖ; &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. Μετὰ ταῦτα, &c. particulâ omissâ.

Ibid. l. 10. Idem MS. οὐκ ἔστιν ἔχειν ἴδμεν, &c.

P. 101. l. 11. Idem MS. ἡμῖν, &c.

P. 102. l. ult. Idem MS. καὶ στρατεύσει.

P. 103. l. 1. Idem MS. Μιλτοκύθης, &c.

Ibid. l. 2. In eod. MSto. μεθ' deest.

Ibid. l. 9. MS. Eton. καὶ ὁ Ἀριαῖος, &c.

P. 104. l. 4. Idem MS. παντελῶς ἄν, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. δέοι ἂ, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ταχίας, &c.

P. 105. l. 2. Idem MS. ἔχω ἔγωγε.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. εἴμεσσα. Confer. *Agesil.* p. 76. n. 2.

Ibid. l. ult. In eod. MSto καὶ ante καπνὸς deest.

P. 106. n. a. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.* nimirum in illâ legitur ἦγε.

Ibid. l. 8. MS. Eton. ἐστρατοπεδεύσαντο, &c.

P. 107. l. ult. Idem MS. παρήγγελλεν ὁ Κλέαρχος, &c.

P. 108. l. 1. Idem MS. necnon edit. *Ald.* et *Flor.* ἔστε, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. ἐκ τῶν ὅπλων δὴ, &c. Ibid. κέλευσε τὴν &c.

P. 109. l. 2. Idem MS. ἀγγέλλει τί βούλοιντο πρῶτα.

Ibid. l. 5. In MSto eod. Ἀπαγγέλλετε τοίνυν αὐτῷ, desunt.

Ibid. l. 9. Idem MS. ὁ βασιλεὺς ἦν, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. ἐὰν αἱ σπονδαὶ, &c.

Ibid. l. 13. Similiter *Thucyd.* lib. 4. c. 118. σπονδὰς εἶναι ἴσους καὶ ὁμοίους, καὶ, &c. MS. Eton. exhibet σπένδεσθαι τοῖς εἰσιοῦσι, ἢ τοῖς ἄλλοις ἔσεσθαι.

Ibid. l. 15. Idem MS. ἀγγελθῇ.

P. 110. l. 9. Idem MS. καὶ αὐτὸς δὲ, &c.

Ibid. l. penult. Consule Clar. *Ducker.* ad *Thucyd.* l. 8. c. 84. n. 1.

P. 111. l. 3. In MSto Eton. μὲν deest.

Ibid. l. 4. In eod. MSto καὶ ante Κλέαρχον deest.

Ibid. l. 8. Idem MS. ἀλλ' ἵνα ἤδη πολλὰ προφαίνοιτο τοῖς Ἕλλησι δεινὰ εἰς, &c.

P. 112. l. 1. Edit. *Ald.* *Flor.* *Steph.* *Leunclav.* εἶναι μὴ ἦν, &c. Vide sis illustr. *Spanhem.* de Numism. T. 1. p. 349.

Ibid. l. antepenult. Vide illustr. *Spanhem* de Numism. T. 1. p. 348.

Ibid. n. e. Edit. *Flor.* αὐτὸν etiam exhibet.

Ibid. l. 3. Vide sis illustr. *Spanhem.* de Numism. T. 1. p. 357.

P. 113. n. b. Adde 1 Joh. II. 8.

Ibid. l. 4. Edit. etiam *Flor.* dat ἐφαίνετο. Ibid. In MSto Eton. δὲ deest.

P. 114. l. 2. Idem MS. εἴπερ δυνάμεθα, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. πρῶτον, &c.
P. 116. n. a. *Adde*, Similiter Noster K. Π. p. 400. Edit. Oxon. 1727. παρέχειν ἐμαυτὸν — εὖ ποιεῖν, &c. ubi vide n. 1.
Ibid. l. 3. MS. Eton. ὅπου εἴησαν, &c.
Ibid. l. 4. Idem MS. πορευόμεθα, &c.
Ibid. l. 5. Idem MS. λυπεῖν· ἀδικοῦντας, &c.
P. 117. l. 5. Idem MS. παρέξει ὑμῶν τὴν χώραν ὑμῖν ἢ πρίασθαι καὶ, &c.
P. 118. l. 5. Idem MS. παραθάρσυνόν τι καὶ — ἔφερεν.
Ibid. l. 7. Idem MS. παρεγχειρήσειν.
Ibid. l. 10. Idem MS. ὥστε καὶ διὰ τοῦτο — ἤρεσκεν, &c.
Ibid. l. 14. Idem MS. ἐπὶ βασιλέα μέγαν στρατεύεσθαι.
P. 119. l. 1. Idem MS. ὡς ἄπορος ἐστιν ἡ, &c.
Ibid. l. 2. Similiter ferè *Homer*. Il. γ'. v. 66. — ἑκὼν οὐκ ἄν τις ἕλοιτο, ubi vox prima, (uti rectè observavit Clar. *Clarke*) non significat *volens* aut *lubens*; sed, quod Latinè dicitur, *suo arbitrio*.
Ibid. l. 3. MS. Eton. ἐκινοῦμεν τὸν βασιλέα ἐπὶ, &c.
Ibid. l. 7. Idem MS. ἄπιμεν καὶ δόξομεν, &c.
Ibid. l. 10. Idem MS. 'Αριαῖος ἀπεστραίη.
Ibid. l. 13. Idem MS. οἴδαμεν ὅτι, &c.
P. 120. l. antepenult. Idem MS. 'Εντεῦθεν δὲ ᾔδη, &c.
P. 121. l. penult. Idem MS. Μηδίας καλούμενον τεῖχος, &c. Edit. quoque *Ald.* et *Flor.* exhibent Μηδίας.
P. 122. l. 2. Idem MS. ἀπέχει δὲ, &c. Edit. *Ald.* et *Flor.* ἀπέχει δὲ, &c.
Ibid. l. 10. Idem MS. ἐν ᾧ πόλις, &c. In eod. καὶ πολυάνθρωπος desunt.
Ibid. l. 13. Idem MS. ἐπώπτευον, &c.
Ibid. n. h. *Adde*, Vide doctiss. *Casaub.* in *Æneam* p. 73. c. 27.
P. 123. n. b. Adde p. 378. n. b.
Ibid. l. 5. MS. Eton. αὐτός εἰμι ἐν ζητοῦς, ὅπου ὁ ἄνθρωπος τάδε, &c.
Ibid. l. 6. Scribitur et 'Αγράδος.
Ibid. l. 9. MS. Eton. παρὰ τὴν, &c.
Ibid. l. 10. Idem MS. ὡς διαιτοῦνται, &c.
P. 124. n. a. Confer. p. 97. n. b.
Ibid. l. 10. MS. Eton. μείνων, &c.
Ibid. l. 11. Ab eod. MSto ποταμὸν abest.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. Μετὰ δὲ, &c.
P. 125. l. 1. Idem MS. διέβαινον.
Ibid. l. 2. Idem MS. καὶ ἐκεῖ, &c.
Ibid. l. 6. Idem MS. ὁ Γλοῦς &c.
P. 125. l. 14. Idem MS. στρατιὰν ἔχων πολλὴν, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. καὶ ἐπιστάσας τὸ, &c.
P. 126. l. 3. Idem MS. ἐπιστάσιν, &c.
Ibid. l. 3. MS. ἑαυτοῖς τοῖς, &c.
Ibid. l. 11. Idem MS. ἱππέους τέσσαρας, &c.
Ibid. l. 12. Idem MS. ἐν δεξιᾷ ἔχοντες.
P. 126. l. 15. Idem MS. τυρούς, &c.
Ibid. l. 16. Idem MS. ἀφικνοῦνται, &c.
P. 127. l. 3. Idem MS. αὐτῷ δίαιτο.
Ibid. l. 10. Idem MS. κακῶς ποιεῖν, &c.
P. 128. l. 7. Idem MS. οἶδα ὑφ' ὁποίου ἂν τάχους, οὔτε ὅποι ἄν τις φύγων ἀποφύγοι, οὔτε εἰς ποῖον σκότος, &c.
Ibid. n. b. Scribe *conjunctam*.
P. 129. l. 1. Idem MS. πᾶσα μὲν ἡμῖν, &c.
Ibid. l. 6. Idem MS. πολλῆς ἀπορίας.
Ibid. l. 8. Idem MS. μέγιστον ἔφορον πολεμιώτατον;
P. 130. l. 6. Idem MS. οὓς νομίζω ἂν σὺν, &c.
Ibid. l. 15. Idem MS. et edit. *Flor.* ἔστιν οὐκ ἂν, &c.
P. 131. l. 4. De artificio orationis, quâ utitur Tissaphernes, lege *Aristid.* T. 2. p. 517 et seq.
Ibid. l. 9. MS. Eton. ἵππων πλήθους, &c.
Ibid. l. 11. Idem MS. ἔχομεν ἂν ἱκανοί, &c.
P. 132. l. 3. Idem MS. ἐφ' ὧν ἔξεστιν μὲν, &c.
Ibid. l. 6. Idem MS. τό γε τὸ πῦρ, &c.
Ibid. n. g. Respice *Addenda* p. 49. l. 11. de vi præpos. πρός.
P. 133. l. 5. Similiter loquutus est Noster p. 155. 'Αρ' οὖν ἂν ἐπὶ πᾶν ἔλθοι, &c. ubi vide n. c. et *Addenda*.
Ibid. l. 6. MS. Eton. τὸ τοῖς, &c.
Ibid. n. g. Consule illustris. *Spanhem.* de Numism. T. 1. p. 451 et seq.
P. 134. l. penult. In MSto Eton. αὐτῷ post ἐπιβουλεύοντα non reperitur.
P. 135. l. 8. Idem MS. ταῖς θύραις ταῖς, &c.
P. 136. l. 6. Respice *Addenda* p. 123. lin. 6.
Ibid. l. 11. MS. Eton. 'Ελλήνων στρατηγὸς ἦ, &c.
Ibid. n. b. *Adde*, Confer. Luc. XXIV. 19.
P. 137. l. 7. MS. Eton. αὐτοῦ γὰρ, &c.
Ibid. l. 9. Idem MS. καὶ οἱ ἄλλοι, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. Τισσαφέρνει τῷ ἀπιστοτάτῳ, &c.

P. 138. l. 7. Idem MS. ὁμίτεροι μὲν τύχοιντο, ἡμίτεροι δὲ, &c.

Ibid. n. 1. Vide *Polyæn.* l. 7. c. 18.

P. 140. l. 1. MS. Eton. μέχρι Κῦρος, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. φιλοπολέμου μοι, &c.

Ibid. l. 4. ὥστε πολεμεῖν in MSto Eton. non comparent.

P. 141. l. 5. Idem MS. ὅπως ἔχει, &c.

P. 142. l. 1 et seq. *J. Frontin.* l. 4. c. 1. sect. 17. *Clearchus, dux Lacedæmoniorum, exercitui dicebat, imperatorem potiùs quàm hostem metui debere: significans eos, qui in prælio dubiam mortem timuissent, certum, si deseruissent, manere supplicium.* Adde *Valer. Max.* l. 2. c. 7. Ext. 2.

Ibid. l. 7. MS. Eton. ἐν τοῖς ἄλλοις προσώποις, &c.

Ibid. l. 9. In eod. MS. καὶ ante ἐκεῖνοι deest.

P. 143. l. 4. In eodem δὲ καὶ ante ἐξῆρχον desunt.

P. 144. l. 2. Idem MS. τοσούτων δ' ἐπιθυμῶν, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. στρατιώταις αὐτοῦ οὔτε φίλον ἐμποιῆσαι, omisso ἱκανός.

Ibid. l. 11. Confer. Κ. Π. Edit. Oxon. 1727. p. 82.

Ibid. n. f. Adde *Laërt.* l. 2. segm. 50.

P. 145. l. 3. MS. Eton. μέγιστα δυναμένοις, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἀπαισθάνοιτο, &c. Scrib. ἂν αἰσθάνοιτο.

P. 146. l. 3. Idem MS. τῶν ἀπαιδεύτων ἀεὶ, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. τῶν συστρατηγῶν.

P. 147. l. 3. Idem MS. ὥσπερ τάχιστος θάνατος δοκεῖ εἶναι.

P. 149. l. 7. Idem MS. ἐννοούμενοι, &c.

Ibid. n. c. *Adde*, Similiter *Arrian.* de expedit. Alex. l. 1. c. 28. ἐν κύκλῳ — πάντη, &c.

Ibid. l. ult. MS. Eton. οὐ μεῖον ἢ, &c.

P. 150. l. 5. Idem MS. οὐδὲν ἂν κατακτάνοιεν, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. ταύτην τὴν νύκτα· ἀναπαύοντο δὲ ὅπου ἐτύγχανον, &c.

P. 151. l. ult. Idem MS. λαβὼν ἑαυτῷ, &c.

P. 152. n. c. Similiter Xenoph. Κ. Π. p. 644. Edit. Oxon. 1727. ἄρμα δὴ ταύτην τὴν στρατιὰν, &c. Confer. Κ. Α. p. 174. n. b.

Ibid. l. 7. MS. Eton. συνεπιστρεθυμεῖτε, &c.

Ibid. n. f. Similiter *Lucian.* in Cynico ferè med. ὥσπερ λαχεῖν, &c.

P. 154. l. 7. MS. Eton. ἡσυχιάζειν.

P. 154. l. antepenult. In eod. MSto δὲ deest.

Ibid. l. ult. Idem MS. παρασκευάσασθαι — ἰδοὺς ἰδεῖν, &c.

P. 155. n. d. Sic suprà p. 133. εἰς ἐπὶ τοῦτο ἐλθόντες; Et *Arrian.* in Epictet. l. 3. c. 15. καὶ οὕτως ἔρχῃ ἐπ' αὐτό.

Ibid. l. 9. MS. Eton. τὰ ἔσχατα, &c.

Ibid. παρέσχει, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. γενοίμεθα, &c.

Ibid. ἂν αἱ σπονδαὶ omissâ particulâ μὲν.

P. 156. l. 5. Idem MS. ἀπεσκόμεθα, &c.

Ibid. n. e. Adde *Grot.* de B. et P. l. 3. c. 6. sect. 2.

P. 158. l. 4. MS. Eton. Οἱ δὲ ἀρχηγοὶ ἀκούοντες, omisso ταῦτα.

Ibid. n. a. Adi *Laërt.* l. 2. segm. 50.

Ibid. l. 6. MS. Eton. λέγει, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἐξαπολούμενοι, &c.

P. 159. l. 3. Ante τὸ deest καὶ in eod. MSto.

Ibid. l. 6. In eod. MSto deest ἅμα.

P. 160. l. 1. Idem MS. habet οὔτε τῆς βασιλείας οὔτε τῆς Βοιωτίας, &c.

Ibid. n. b. Adde *Laërt.* loc. cit.

P. 161. l. antepenult. Sic suprà p. 97. καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες, ἴσως, &c.

Ibid. l. ult. MS. Eton. βλέποντι — ἀθύμους, &c.

P. 162. l. 1. Idem MS. εἰ δὲ ὑμεῖς αὐτοὶ παρακαλεῖτε καὶ φανερὸι ἔστε παρασκευαζόμενοι ἐπὶ τοὺς πολεμίους, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. Ἴσως δ' ἔτι, &c.

P. 163. l. 2. Idem MS. μέγα ὠφελήσει, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἀντικαταστασθῶσιν.

Ibid. n. b. Eâdem voce usus est Noster *Agesil.* p. 58. et aliàs plus vice simplici.

Ibid. l. 12. In MSto Eton. deest μὲν utraque. Ibid. legitur αἰσθάνεσθε, &c.

Ibid. l. 14. In eod. MSto καὶ deest.

Ibid. l. ult. Idem MS. Ἐνίστασθε γὰρ δὴ ἔτι, &c.

P. 164. l. 3. Idem MS. ἀνεῖν, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. οὕτω μὲν, &c.

P. 165. l. 10. Adi *J. Frontin.* l. 4. c. 2. sect. 8.

Ibid. l. penult. In MS. Eton. deest Ω.

Ibid. n. e. Vide *Casaub.* in *Æneam.* c. 22.

P. 166. l. 1. MS. Eton. στρεψόμεθα, &c. Tu vide sis *Agesil.* p. 53. n. 2.

P. 167. l. 5. In eod. MSto τὸν post Κῦρον deest.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἐπὶ πόλεμον, &c.

P. 168. l. 4. Idem MS. λέγει μὲν, &c.
P. 169. l. 1. Idem MS. καὶ ὁ Ξενοφῶν, &c.
Ibid. n. d. Idem MS. ἐπαιώνισαν.
Ibid. l. penult. Idem MS. ἤρξατο, &c.
P. 170. l. 7. Idem MS. ὅταν δύνωνται.
P. 171. l. 1. Idem MS. ἀφανισθέντων αὐθις τὰς, &c.
P. 172. l. 6. Adi illustris. *Spanhem.* de Numism. T. 1. p. 675.
P. 173. n. b. Adde *Harpocrat.* in v. Κερεῖον, et respice p. 82.
Ibid. l. 1. MS. Eton. πατρῴῳ, &c.
P. 174. l. 3. Idem MS. προσήει, &c. Edit. *Ald.* et *Flor.* προσῇ, &c.
Ibid. l. 15. Idem MS. ἔχοντας ἢ αὐτοὺς, &c.
Ibid. l. penult. Idem MS. ὅτι οὕτω κρείττονα, &c.
P. 175. l. 3. Idem MS. εἰ καὶ πρόσω, &c.
Ibid. l. penult. Idem MS. τὴν τοιαύτην χώραν οἰκεῖν.
P. 176. l. 6. Idem MS. κατασκευαζομένους.
P. 177. l. 5. Idem MS. οἴκοι σκληρῶς ἐκεῖ, &c.
Ibid. l. 9 et seq. Adi *Polyæn.* l. 1. c. 49.
Ibid. l. antepenult. MS. Eton. πορευόμεθα, &c.
P. 178. l. antepenult. Idem MS. περιγενέσθαι ἐν τῷ, &c.
P. 179. l. 3. In eod. MSto καὶ ante προσθεῖν, deest. Ibid. Idem MS. εἰ ψηφίσασθε, &c.
Ibid. l. 7. In edit. *Leunclav.* deest εἶναι.
Ibid. n. d. Adi *Agesil.* p. 84. n. 3.
Ibid. n. g. Similiter *Thucyd.* l. 2. c. 43. κοινῆς ἐλπίδος, &c.
Ibid. l. 9. MS. Eton. ὅτῳ οὖν ταῦτα δοκεῖ, &c.
Ibid. l. ult. In eod. MSto δὲ deest.
P. 180. l. 1. Idem MS. ὡς εἶπε, &c.
Ibid. l. 8. Idem MS. θαυμάζομεν, &c.
Ibid. l. antepenult. et seq. Vide *Polyæn.* l. 1. c. 49.
P. 180. l. ult. MS. Eton. ἀσφαλεστέρῳ εἴη.
P. 181. l. 2. Idem MS. ἑκατέρων, τίνας δ' ἐπισθοφυλακεῖν, *&c.* omissis εἶναι, καὶ.
Ibid. n. c. Adde *Polyb.* l. 1. p. 2.
Ibid. l. 8. MS. Eton. στρατηγοὶ, &c.
Ibid. Idem MS. ὀπισθοφυλακοῦμεν — νεώτεροι, &c.
Ibid. l. ult. Idem MS. Τοίνυν, ἔφη, &c.
P. 183. l. 1. In eod. MSto desunt ἔφη, et πρὸς ante φίλον.
Ibid. l. 6. Idem MS. δυναίμεθα, &c.
Ibid. l. 9. Idem MS. ὅτι ἄπορον, &c.
P. 183. n. e. Adde *Suid.* in v.
P. 184. n. d. Edit. *Flor.* etiam Ζάπην.
P. 185. l. 1. Adi *Arrian.* de exped. Alex. l. 2. c. 7.
Ibid. l. penult. MS. Eton. διώξειεν — τοσοῦτον, &c.
P. 186. l. 7. Idem MS. ἠπιῶντο, ὅτι ἰδίωκεν ἀπὸ τῆς φάλαγγος, καὶ *&c.*
Ibid. l. 8. Idem MS. 'Αλλ' ἐγὼ, ἔφη, *&c.*
Ibid. l. 9. Idem MS. ἐπειδὴ ἑώρων ὑμᾶς, *&c.*
Ibid. l. 10. Idem MS. ὁ δυνάμενος.
P. 187. l. 6. Idem MS. ἐν ὀλίγῳ δὲ.
Ibid. l. 7. Idem MS. καταλαμβάνει ἐξ τόξου ἐρύματος· 'Ημεῖς οὖν, *&c.* μὲν omisso.
P. 188. n. e. Vide p. 368. n. b.
Ibid. l. ult. MS. Eton. τούτῳ μὲν ἀργύριον δῶμεν, τῷ δὲ, *&c.*
P. 189. n. a. Vide K. Π. p. 587. n. 3. Edit. Oxon. 1727. Sic. et *Plato* Apol. Socr. p. 20. edit. *Steph.* τετελέκει χρήματα, *&c.*
Ibid. l. 7. MS. Eton. ἐνδιδῶμεν τοὺς ἵππους εἰς, *&c.* In edit. *Flor.* δὲ omittitur.
Ibid. l. 9. Idem MS. "Εδοξε καὶ, *&c.*
P. 190. l. 1. Idem MS. καὶ ἵππαρχος δὲ, *&c.*
Ibid. l. 6. Idem MS. αὐτοῖς πάλιν φαίνεται ὁ Μιθριδάτης ἔχων, *&c.*
P. 191. l. 4. Idem MS. εἴρηκε, *&c.*
P. 192. l. 3. Idem MS. ἠνιάσωνται, *&c.*
Ibid. l. 4. Idem MS. ἐπῆν, *&c.*
Ibid. l. 8. Idem MS. Παρὰ ταύτην, &c.
Ibid. l. 10. Idem MS. πλησίον κακῶν, &c. Edit. *Ald.* et *Flor.* χωρῶν, &c.
Ibid. l. penult. Idem MS. Μῆδοι δ' αὐτην, &c.
P. 193. l. antepenult. Idem MS. ἐπορεύθησαν, &c.
P. 194. l. 6. In eod. MSto τὰ deest.
Ibid. l. 8. Idem MS. ταχθέντες.
Ibid. l. penult. Idem MS. οὐκέτι ἐτίνοντο οἱ, &c.
P. 195. n. g. *Phavorin.* Πλινθωτὸν, ἡ πλινθεία λέγεται, ὅταν ἐν τετραγώνῳ σχήματι ταυτὸ τοῦτο πράξῃ, (leg. πραχθῇ) ὅπερ Ξενοφῶν, ὁ τοῦ Γρύλλου, πλαίσιον ἰσόπλευρον καλεῖ.
P. 197. l. 1. MS. Eton. ἐποίησαν, &c.
Ibid. l. 8. Idem MS. necnon edit. *Ald.* et *Flor.* κατὰ λοχαγούς.
P. 198. l. 3. In eod. MSto σταθμὸν deest.
Ibid. l. 7. Idem MS. τοὺς λόφους, &c.
Ibid. l. 10. Idem MS. ἀνεβάσαν.
Ibid. Idem MS. ἐπιγίγνονται, &c. Ibid ἐς τὸ πεδίον, &c.
P. 198. n. f. *Adde*, *Herodot.* iterum l.

7. c. 56. ἐθεᾶτο τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα.

P. 198. l. 12. Idem MS. ἐπίτρεψεν.

Ibid. l. ult. In eod. MSto prior καὶ deest.

P. 199. l. 3. Idem MS. ἀντιπέραν.

Ibid. l. 5 et seq. Idem MS. δευτέρου γηλόφου ἔδοξεν αὐτοῖς, &c. his omnibus ταῦτα ἐγίγνετο· ὥστε ἀπὸ τοῦ τρίτου γηλόφου omissis.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἡμέρας ἑπτὰ, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. συνεσχημένα, &c.

P. 200. l. 3. Idem MS. ἐδίδαξεν αὐτοὺς ἡ ἀνάγκη κατασκηνῆσαι.

Ibid. l. 5. Idem MS. οἱ ἀπόμαχοι.

Ibid. n. f. Dele γὰρ. Edit. etiam *Flor.* pro πολὺ περιῆσαν exhibet ἐν ᾗ περιῆσαν, &c.

Ibid. l. 10. MS. Eton. ὁρμῶντες — πορευόμενοι. οὔποτε γὰρ μεῖον, &c. cæteris prætermissis.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἐπιθῶνται, &c.

Ibid. n. a. Adde *Tacit.* Annal. l. 4. c. 25. et *Freinsh.* ad locum n. 3. *J. Pollux* l. 7. segm. 186. Ξενοφῶν δὲ καὶ ἐφ' ἵππων τὸ ἐπισάξαι.

Ibid. n. c. Similiter *Thucyd.* l. 2. c. 11. Πᾶσι γὰρ, ἐν τοῖς ὄμμασι — πάσχοντας, &c. ubi *Schol.* Σημείωσαι τὸ σχῆμα, πᾶσι πάσχοντας, ἀντὶ τοῦ πάσχουσι. Vide tamen *Steph.* in ista Scholiastæ verba annotat. Adde *Schol.* in *Thucyd.* l. 4. c. 2. Εἶπον δὲ τούτοις — παραπλέοντας, &c.

Ibid. l. penult. MS. Eton. συσκευάσασθαι, &c.

P. 202. l. 1. Idem MS. οὔτε γὰρ ἐδύναιο λύειν αὐτοὺς, &c.

P. 203. l. 1. Idem MS. κατείληπται, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. κατακόψομεν. Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, ὅτι, &c. cæteris prætermissis.

Ibid. l. 5. In eod. MSto τῶν deest.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἀπὸ τοῦ λόφου.

Ibid. Adi *Polyæn.* l. 1. c. 48.

Ibid. l. 11. MS. Eton. μένειν οἱ ὑπὲρ τῆς, &c.

P. 204. l. 3. In eod. MSto ὁ Χειρίσοφος desunt. Respice p. 23. n. a. et 85. n. a.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἐν τῷ, &c.

Ibid. l. 8. In eod. MSto desunt omnia, quæ inter ἄκρον et πολλὴ δὲ κραυγὴ τῶν, &c. reperiuntur.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἐπὶ τὴν — πρὸς τοὺς παῖδας καὶ τὰς, &c.

Ibid. l. penult. In eod. MSto χρόνον deest.

Ibid. l. ult. Idem MS. Στυμφάλιος, &c. Adi *J. Frontin.* l. 4. c. 6. sect. 2.

P. 205. l. 4. Idem MS. τάχιστα ἔχων ἐπορεύετο.

P. 205. l. 6. Idem MS. πιέζοντι.

Ibid. Idem MS. ὑπάγων — μάλα, &c.

P. 206. l. 4. In eod. MSto εἰς τὸ πεδίον desunt.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. καίειν, &c. Edit. *Ald.* et *Flor.* καύσειν, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. παρελαύνων τὰς, &c. præpositione omissâ.

P. 207. l. 5. Idem MS. ἐκεῖ πορευομένους.

Ibid. l. 11. Idem MS. λοχαγοὶ ἐπῆσαν.

Ibid. n. g. *Adde*, Eadem etiam apud *Arrian.* de exped. Alex. l. 1. c. 14. 18. 28. reperitur.

Ibid. l. antepenult. MS. Eton. ἦλθεν δὲ ὁ ποταμὸς, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. Ἐγὼ θέλω, ὦ ἄνδρες, ὑμᾶς, &c. Cæterùm, in edit. *Flor.* ὦ ἄνδρες desunt.

P. 208. l. 2. Idem MS. μισθόν μοι δόντες. — δίοντο, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. εἰς χρῆσθαι ἀνάγκη περὶ, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. καταδύσεσθε, ἐντεῦθεν εἴσεσθε.

Ibid. l. 12. Idem MS. ἐλασθῶσι, &c.

P. 209. l. 2. Idem MS. ἐδεῖν ἂν ταῦτα, ἐπίτρεπτον παιεῖν.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἀπήεσαν.

Ibid. l. 8. In eod. MSto καὶ οἱ λοχαγοὶ desunt.

Ibid. l. 9. Idem MS. τοὺς ἐκλελοιπότας, &c.

P. 210. l. 1 et seq. In eod. MSto desunt ea omnia, quæ inter φέρει et ὁ δὲ διὰ τῶν, &c. libri alii exhibent.

Ibid. l. 9. Idem MS. ἐπιμεμιγμένας, &c.

Ibid. l. 11. In eod. MSto δὲ deest.

Ibid. l. 12. Idem MS. οὐδὲν δὲ δῆλον, &c.

Ibid. n. e. Eâdem voce utitur *Aristid.* T. 1. p. 237.

P. 211. n. a. Adde p. 101. n. a. et p. 337. n. e.

Ibid. l. 3. MS. Eton. ἄκρα καὶ δοκεῖν, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. προκαταληφθείη, &c.

P. 213. l. 3. Idem MS. ἐπαιάνισαντες, καὶ, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. ἐπολέμησε, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. τοῦ Περσικοῦ &c.

Ibid. In eod. MSto desunt ea omnia, quæ inter διαβάλλονται et ἡνίκα δ' ἦν ἀμφὶ, &c. leguntur.

P. 216. l. 4. In eod. MSto ἂν deest.

Ibid. Vide *Aristid.* T. 2. p. 530.

Ibid. l. 8. MS. Eton. οὔτε ἄλλο τι, &c.

Ibid. l. 10. In eod. MSto γὰρ deest.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto εἰς τὰς κώμας desunt.

P. 216. l. penult. Idem MS. ἐπίθετο καὶ ἀπέκτειναν, &c.

P. 217. l. 5. Idem MS. πυρὰ πολλὰ, &c.

Ibid. l. 8. In eod. MSto ὑποζυγίων deest.

Ibid. l. 10. Idem MS. καὶ ἵνα, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. ἐποίουν, &c.

Ibid. l. ult. In eod. MSto τὰ ante ἐπιτήδεια deest.

P. 218. l. 3. Idem MS. Ἐπεὶ δὲ — ἐπιστήσαντες, &c.

Ibid. l. 4. Edit. *Ald. Flor. Steph.* et *Leunclav.* exhibent ἐπεὶ εὑρίσκοιεν, &c. Receptam lectionem præstat MS. Eton.

Ibid. Idem MS. εἴ τις ἐκλείψειν, οἷον ἢ παῖδες, &c.

Ibid. l. ult. MS. Eton. καὶ ἀναχάζοντες, &c. omisso πάλιν.

P. 219. l. 2. Idem MS. Ἐνταῦθα ὁ, &c.

Ibid. l. 10. In eod. MSto εἰς deest.

Ibid. l. ult. In eod. MSto αὐτὰ deest.

P. 220. l. 1. Ibidem desunt etiam πρὸς ταῦτα.

Ibid. l. 11. In eod. MSto μὲν deest.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. χώραν χρησαίμεθα αὐτοῖς.

Ibid. l. ult. Idem MS. Καὶ εἰθὺς ἂν, &c.

P. 221. l. 3. Idem MS. ἐπεὶ δὲ, &c.

Ibid. l. 4. In eod. MSto ὅτι deest.

Ibid. l. 8. Idem MS. δυσπόρευτον χωρίον, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. Τρίσπασαι, &c. Ibidem Ἀριστώνυμος deest.

P. 222. l. 5. Idem MS. ἐγὼ γὰρ, ἔφη, οἶδα, &c.

P. 223. l. 1. Edit. *Ald.* et *Flor.* οἱ μὲν οὖν ἐπεμύοντο, &c.

Ibid. n. d. Lege sis *Casaub.* in *Æneam.* cap. 32.

P. 223. l. antepenult. MS. Eton. τῇ εἰσόδῳ. Hanc lectionem maluit *Steph.*

P. 224. l. 2. Idem MS. Οἱ μέντοι πολέμιοι φοβούμενοι δηλονότι οὐδὲν ἐπαύσαντο, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. κατακαίοντες, τοὺς δὲ, &c. Et hanc quidem MSti lectionem confirmat *Suid.* in v. Κατακαίνων: ubi citat locum hunc Xenoph. qui Cl. editorem latuit.

Ibid. l. 13. Idem MS. ἡμέρα ἐτύγχανεν, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἐπεφθέγξατο, &c. Ibid. οἱ Ἕλληνες desunt.

P. 225. l. 1. ἐπὶ τοὺς, &c.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto deest ἂν.

P. 226. l. 3 et seq. Idem MS. Καί τε ὡς μὲν αὐτὸς ἀναβαίνοντας, ὅπη ἐδύναντο ἕκαστος, οἱ βάρβαροι ἐτόξευον καὶ ἔβαλλον, ἐγγὺς δ' οὐ προσίεντο.

Ibid. l. 9. Idem MS. ἔρημον λείπει, &c.

P. 226. n. c. Edit. *Flor.* etiam habet ἱδρῶτες, &c.

Ibid. l. penult. MS. Eton. Ἀθηναῖον, Ἀμφικράτην Ἀμφιδήμου Ἀθηναῖον, καὶ Ἀρχαγόρας, &c.

P. 227. l. 4. Idem MS. et edit. *Flor.* ὑπὸ τῶν ἐθελόντων. Ibid. ἐγγὺς ἐγίνοντο, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. περιελθόντες, &c.

Ibid. l. penult. In. eod. MS. deest πρόσω.

Ibid. l. ult. Idem MS. Κηφισόδωρος καὶ Ἰφικράτης, &c.

P. 228. l. 3. Idem MS. καὶ ὁ Ξενοφῶν, &c.

Ibid. l. 8. In eod. MSto τούτου deest.

P. 229. l. 1. Idem MS. βεβλημένος ἀπεχώρει, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἀπέδοσαν τὸν, &c. Scribe ἀποδοῦναι τὸν, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. τῆς ὁδοῦ, &c.

Ibid. l. penult. et seq. In eod. MSto ea desunt omnia, quæ inter κωλυόντων et ἔλθοι τὴν, &c. leguntur.

P. 230. l. 8. Idem MS. ἂν ἐπάγχη, &c.

P. 231. l. 7. Idem MS. ἀνεπαύσαντο, ἄσμενοι ἰδόντες πεδίον.

Ibid. l. 8. In eod. MSto ὡς deest.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἵνα εἰδῇ, &c.

P. 232. l. 1. Idem MS. habet πω ante πέραν.

Ibid. l. 5. Idem MS. Μαρδόνιοι καὶ Χαλδαῖοι, &c.

Ibid. l. 9. In eod. MSto ἡ deest.

Ibid. l. 10. Idem MS. ταύτην ἐπειρῶντο, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. γυμνοὶ ἐγίγνοντο, &c.

P. 233. l. 11. Idem MS. περιρρυῆναι, ὥστε, &c.

P. 234. l. 3. Idem MS. Καὶ ἀριστῶντι τῷ Ξενοφῶντι προσέτρεχον, &c.

Ibid. l. 8. In eod. MSto deest ταῖς.

Ibid. l. 9. Idem MS. γυναῖκας, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. διαβαίνειν.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. διαβαίνειν omisso πρὶν, &c.

P. 235. l. 4. In eod. MSto μὲν deest.

Ibid. l. 5. Idem MS. Ἀνέβας δὲ καὶ, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. ἔμπροσθεν νικᾶσιν, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. ἥμισυ ἔτι, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ὡς τέτταρας στάδια.

P. 236. l. 1. et seq. Adi *Polyæn.* l. 1. extr. MS. Eton. Ἐπειδὴ δὲ, &c.

P. 237. l. 3. MS. Eton. καὶ οἱ σὺν ἐκείνῳ· &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἐπισθοφυλακούντων, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. ταύτην λαβὰς ἀπολείπεσθαι, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. περῶντας, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. ὡς πρὸς τὴν τοῦ, &c. præpos. ἀπὸ omissâ.

P. 239. l. 9. Idem MS. παραγγέλλει.

P. 240. l. 3. Idem MS. ἐπὶ τὸν, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. ἐπιμελόμενοι, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἄρχοντα, &c.

P. 241. Adi *J. Frontin.* l. 1. c. 4. sect. 10.

Ibid. n. b. Respice p. 240. n. c. et *Agesil.* p. 10. n. 6.

P. 242. l. 1. MS. Eton. πλησίον τοῦ, &c.

P. 243. l. 9. Idem MS. Ὁ δὲ εἶπεν, &c.

Ibid. n. d. Similiter *Plutarch.* T. 1. p. 601.—ἔφη τὴν πόλιν—αὐτὸς, &c. Adde omnino doctis. *Jens.* lect. *Lucian*, p. 73.

Ibid. l. antepenult. In MS. Eton. τοῦ ante πεδίου deest.

P. 244. l. 4. Idem MS. κατὰ τὰς χώρας.

Ibid. l. 6. In eod. MSto πάντα deest.

P. 245. l. 3. Idem MS. καταπεπτωκυῖαν γὰρ, &c.

Ibid. n. a. Adde *Q. Curt.* l. 8. c. 4.

Ibid. l. 3. MS. Eton. ἦν ἡ χιὼν, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. γυμνὸς ἂν τάχ' ἀπεκτάς, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἐνταῦθα εὑρίσκετο, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. σιτίον, &c. Ibid. Confer *Q. Curt.* l. 7. c. 4. p. 508. edit. *Snakenb.*

Ibid. l. penult. Idem MS. ἴσιεν ἐπὶ τὰς, &c. Ibid. deest κραυγῇ.

P. 246. l. 8. Idem MS. οἴαπερ καὶ, &c. Ibid. *Suid.* Ποδαπός. ποίου ἔθνους· ποίας χώρας· φησὶ Ξενοφῶν· Ἐρωτώμενος δὲ, ποδαπὸς εἴη· Πέρσης ἔφη εἶναι, omissis τὸ et μὲν· Locum ignoravit Cl. editor. Rectè autem retinetur τὸ in libris editis. Sic noster K. Π. p. 276. Edit. Oxon. 1727. Ἐκεῖνο δὲ ἐκ τούτου, τὸ, ὅτι ἂν, &c. *Epictet.* c. 47. μηδὲ πολλαχοῦ τὸ, &c.

Ibid. n. d. *Salmas.* Plin. exercit. p. 824. Μοναχὴ πορεία apud Xenophontem, est *per quam, propter angustias, singuli tantùm homines possunt incedere.*

P. 247. l. 9. MS. Eton. εἰς οἴκους, καὶ ἡ σκηνὴ ἡ, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. καὶ οἱ ἀρτοκόποι, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. Ἐπειδὴ δὲ ἐπύθοντο ταῦτα οἱ, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἀφίκοντο, &c.

P. 248. l. penult. Idem MS. ἀπεκαίοντο πάντα, &c.

P. 249. l. 1. Idem MS. πᾶσι δὲ, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. Ἐγίνοντο δὲ, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. προσιόντες, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. καὶ τὸ πῦρ, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. μεταδοῦν.

Ibid. l. 9. Idem MS. βρωτόν.

Ibid. l. 11. In eod. MSto ea desunt omnia, quæ inter χιόνος, et ἐντεῦθεν reperiuntur.

P. 250. l. 1. Idem MS. τηκῶν ἐπὶ, &c. Ibid. εἴ πού τι ὁρῴη ἢ βρωτὸν, &c.

P. 251. l. 10. Idem MS. εἰς τὴν, &c.

Ibid. l. penult. In eod. MSto γὰρ deest.

P. 252. l. 3. Idem MS. αὐτόθι, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. Οἱ δὲ σφάζειν, &c.

Ibid. n. b. Adi p. 283. n. b.

Ibid. l. antepenult. MS. Eton. πολλῶν θορύβων ἀμφὶ ὄν, &c.

P. 254. l. 7. Idem MS. ἔσω πρὸς τῇ κώμῃ, ἐν ᾗ, &c.

Ibid. l. 13. Idem MS. Ἐνθα δὴ Πολυκράτης, &c.

Ibid. l. 14. In eod. MSto αὐτὸς deest.

P. 255. l. 4. Idem MS. ἐπὶ κλίμακος, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἐτρέφοντο.

Ibid. l. ult. In eod. MSto δὲ deest.

P. 256. l. 5. Idem MS. καὶ πάνυ ἡδὺ, &c.

P. 257. l. 2. Idem MS. ἀφθόνως πάντες οἱ, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. πρὸς Χειρίσοφον, &c. articulo omisso.

Ibid. n. a. *Adde*, Vim verbi fusiùs expositam videre est Ἀπομνημ. l. 3. extr.

Ibid. l. 7. MS. Eton. ἀπῄεσαν πρὸς παραθεῖναι αὐτοῖς, &c.

P. 258. l. 4. Idem MS. καὶ λαμπρυνόμενας, &c.

P. 259. l. 2. Idem MS. ἄγων ὁ Ξενοφῶν, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. ὅτι ἥκοι, &c.

Ibid. n. c. Adde *Q. Curt.* l. 3. c. 3. p. 75. edit. *Snak.*

P. 259. l. 8. MS. Eton. θηρευσιμώτερα, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. σακκία περιειλοῦσι, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἕως τῆς, &c.

P. 260. l. 2. Idem MS. δίδωσι, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. ἀπιὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐν ᾗ εἰσεφέρεταν, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. ὅπως ὁ, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἤγαγεν.

Ibid. l. 9. Idem MS. ἐν δὲ τούτῳ, &c.

P. 261. l. 2. In eod. MSto ὡς deest.
Ibid. l. 7. Idem MS. παρήγγειλε δὲ τοῖς, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. ὑπερβαλέσθαι τὸ, &c.
Ibid. l. penult. In eod. MS. ὡς deest.
P. 262. n. a. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.* Nimirum in illâ reperitur παρασκευάσασθαι, &c.
Ibid. l. 9. MS. Eton. λάβωμεν.
Ibid. Idem MS. ἀπολάβωμεν, &c.
Ibid. l. 10. In eod. MSto ἐφ' deest.
Ibid. l. 11. Idem MS. ἡμᾶς, ἐάν μοι εἶσι φανερῶς, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν, &c.
Ibid. l. ult. Idem MS. ἂν δυναίμεθα, &c. Edit. *Ald.* et *Flor.* ἂν δυναίμεθα, &c.
P. 263. l. 2. Idem MS. ἡ ὁμαλὴς, &c.
Ibid. l. 4. *Adde*, Aristoph. *Plut.* v. 931. — ἀποδώσομαι μεθ' ἡμέραν, ubi *Schol.* Μεθ' ἡμέραν, ἀντὶ τοῦ ἐν ἡμέρᾳ. Ἀττικὸν τὸ σχῆμα· μεθ' ἡμέραν γάρ φασιν, ἐκ ἐν ἡμέρᾳ. Confer. Matth. XXVII. 63. ubi μετὰ τρεῖς ἡμέρας valet ἐν τρισὶν ἡμέραις, ut v. 40.
Ibid. l. 6. MS. Eton. Καὶ κλέψαι δὲ, &c.
Ibid. l. 7. In eod. MSto δύνασθαι deest.
Ibid. l. 10. In eod. MSto ἄλλῳ deest.
Ibid. In eod. MSto ἀθρόοι deest.
Ibid. l. ult. Idem MS. εἰδὼς τι ἐκ, &c.
P. 264. l. 3. Idem MS. νόμισαν μὲν γὰρ, &c.
Ibid. l. 5. Idem MS. φυλάξασθαι, &c.
Ibid. l. 7. In eod. MSto πολλὰς deest.
P. 265. l. 4. Idem MS. τῶν ἑπομένων, &c.
Ibid. n. d. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.* Illa dat νίμεται.
Ibid. l. 8. MS. Eton. Ἐλπίζω δὲ οὐδὲ, &c.
P. 266. n. b. Pro edit. *Ald.* lege *Flor.* In illâ reperitur vox recepta.
Ibid. l. 6. MS. Eton. ὡσεὶ δέκα, &c.
Ibid. l. 8. Idem MS. ταχθέντες ἀπήρχοντο, &c.
Ibid. l. 10. Idem MS. ἐπεὶ ᾔσθοντο.
Ibid. l. 12. Idem MS. Ἐπειδὴ δὲ, &c.
Ibid. l. 13. Idem MS. κατὰ ἄκρα, &c.
Ibid. l. 14. In eod. MSto deest αὖ.
P. 267. l. 4. Idem MS. ἐπὶ τῇ ὁδῷ.
Ibid. l. 9. Idem MS. καὶ εἰς κώμας πολλῶν ἀγαθῶν γεμούσας ἦλθον.
Ibid. l. 13. In eod. MSto deest πάντα.
Ibid. l. ult. Idem MS. μὲν οὖν πρὸς, &c.
P. 268. l. 1. Idem MS. ἀπέκαμνεν, &c.
Ibid. Idem MS. ἄλλη προσῆκεν, &c.
Ibid. l. 3. Idem MS. Ἐπειδὴ δὲ, &c.
Ibid. In eod. MSto πελτασταῖς deest.
Ibid. l. 4. Idem MS. Εἰς καλὸν ἥκετε.
P. 268. l. 8. In eod. MSto Ἀλλὰ deest.
Ibid. l. 11. Idem MS. καταλείφθη, &c.
Ibid. l. 13. Idem MS. Ἦν δὲ καὶ λίθος, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἡ οὐδὲ, &c.
P. 269. l. 2. MS. Eton. διελθεῖν.
Ibid. l. 7. Idem MS. δεινὸν προσιέναι, &c.
P. 270. l. 4. Idem MS. ὡς τοὺς, &c.
Ibid. l. 8. Idem MS. ὑφίστασαν, &c.
Ibid. l. 11. Idem MS. Ἐπειδὴ δὲ, &c.
Ibid. l. ult. Idem MS. οἷα ἐποίει, &c.
P. 271. l. 9. Idem MS. ἅπαξ εἰσίδωμεν, οὐδεὶς πέτρος, &c. sine ἔτι.
P. 272. l. 2. In eod. MSto deest κωλύειν.
P. 273. l. antepenult. Idem MS. ὁ ἐκαλεῖτο Γυμνίας.
P. 274. l. 1. Idem MS. ἄγει αὐτούς. Ἐλθὼν δὲ κεῖνος, &c.
Ibid. l. 8. Idem MS. Ἐπεὶ δὲ, &c.
Ibid. l. 10. In eod. MSto deest καὶ ante ἔμπροσθεν.
P. 275. l. 3. Idem MS. ἡ βοὴ, &c.
Ibid. n. d. *Scribe* ad quam, &c.
Ibid. l. 8 et seq. Turbat hæc omnia miscétque *Suidas* in v. Παραγγέλλει.
P. 276. n. g. Consule p. 301. n. e. et *Addenda*.
Ibid. l. 9. MS. Eton. ἡ σκηνήσουσι, καὶ τὴν ὁδὸν ἣν πορεύσονται, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἐπεὶ δὲ, &c.
P. 277. l. penult. Idem MS. ἐξικνοῦντο δὲ οὐ, οὐδ', &c.
P. 278. l. 5. Idem MS. διαλέγου, ἔφη, μάθε, &c. sine καί.
Ibid. l. ult. In eod. MSto ea desunt omnia, quæ inter Ἕλλησιν, et καὶ ἀγορὰν p. 279. l. 5. leguntur.
P. 279. l. 6. Idem MS. ἕως ἔστι ἐπὶ τὰ ὄρη τῶν, &c. Edit. *Ald.* et *Flor.* ἕως οὗ, ἔστι ἐπὶ τὰ ὄρη, &c.
Ibid. l. 13. 14. In eod. MSto desunt, quæ inter παύσαντας et τῇ μὲν γὰρ occurrunt.
P. 280. l. 5. Idem MS. ἀνθρώπων πολλῶν, &c.
Ibid. l. 7. Idem MS. τοσούτων χωρίων, &c.
P. 281. l. 1. *Thom. Magist.* Οὐδεὶς, Ἀττικοί· οὐθεὶς Ἕλληνες. Extat etiam οὐθὲν K. Π. p. 260. Edit. Oxon. 1727.
Ibid. l. 3. MS. Eton. ἔλεγε τοῖς, &c.
P. 282. l. 6. Idem MS. αὐτοῦ καὶ, &c.
Ibid. l. 7. Idem MS. ὡς ἤρξαντο, &c.
Ibid. l. 10. In eod. MSto δὲ deest.
P. 283. l. 5. In eod. MSto deest καὶ ante ἀποθνήσκουσι.

P. 283. l. 6. Idem MS. τριτῆς γενομένης, &c.

Ibid. l. 6. In eod. MSto deest artic. ante ἀθυμία.

Ibid. l. 11. Idem MS. καὶ ἄλλον, &c.

Ibid. l. ult. In eod. MSto deest ἐν.

P. 284. l. 4. In eod. MSto deest καὶ post ξένια.

P. 285. l. 2. In eod. MSto παῖς ὢν desunt.

P. 286. l. penult. Idem MS. ἀποστρέψαντες πάλιν πρὸς, &c. absque ἄνω.

P. 287. l. 1. Idem MS. ἱερὸν μόγις, &c.

Ibid. l. 1. Idem MS. Ἔνθα δὴ, &c.

P. 289. l. 2. Idem MS. καὶ ἐν τῇ, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. εἰς Τραπεζοῦντα, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. Λέων Θούριος, &c.

P. 290. l. 1. Idem MS. ὤν, καὶ, &c.

Ibid. l. 3. In eod. MSto τὸ λοιπὸν — καθεύδειν desunt.

Ibid. l. 7. Idem MS. Ἔπειτα δὴ, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. ναυαρχῶν δὲ καὶ, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. ἡμᾶς, &c.

Ibid. Idem MS. εἴπερ, &c.

P. 291. l. 6. Idem MS. ὀνησαίμεθα εὐπορία, εἰ μὴ, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. σὺν πολὺς, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. ἀφυλάκτως περιιόντες, &c.

Ibid. l. 8. In eod. MSto desunt, quæ alii libri inter ἐπιτήδεια· et ἄλλως repræsentant.

P. 292. l. 5. Idem MS. ἐγχειρῇ τις, συμβουλεύομεν, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. Φυλακῆς δὲ, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. μεριοῦμεν φυλάττοντες, &c.

P. 293. l. 8. Idem MS. καὶ ναύσταθμον συνθέσθαι, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. ὥστε ἀρχεῖ, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. γὰρ ἐκπονεῖσθαι, καὶ διὰ τὸ φοβεῖσθαι, &c.

P. 294. l. 4. Idem MS. παρὰ τῶν, &c.

Ibid. Idem MS. Δέξιππον Λάκωνα, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. ἐν Θρᾴκῃ γὰρ πολυπραγμονῶν τι Σεύθη, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. τοῦ Λάκωνος.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἀγάγοιμι, εἴ τι εἶχον ἐξαιρούμενοι, &c.

P. 295. l. 2. Idem MS. καὶ οἱ μὲν ἐλάμβανον, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. καὶ ἄλλον λόχον αὐτός τε cæteris omissis.

P. 296. l. 3. Idem MS. ἦν λαμβάνειν, &c.

P. 296. l. 4. Idem MS. χωρίον, μητρόπολις αὐτῶν· omissis ὃ et ἐκαλεῖτο.

Ibid. l. 7. Idem MS. προσδραμόντες στάδια, &c.

Ibid. l. 11. In eod. MSto deest εἰς.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. πυκνὰ ξύλινα, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἐθέλοντο ἀποτρέχειν, &c.

Ibid. l. 2. Idem MS. ὁ δὲ ἡγεῖτο, &c.

P. 297. l. 4. Idem MS. δυναίμεθα, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. ἀναγαγεῖν, καὶ, &c.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto οἱ ante λοχαγοὶ deest.

P. 298. l. 1. Idem MS. ἔπεμψαν, &c.

Ibid. l. 3—5. In eod. MSto ea desunt omnia, quæ inter ἀκροβολίζεσθαι, et ἦσαν γὰρ in aliis libris reperiuntur.

Ibid. l. 7. In eod. MSto λοχαγοὶ deest.

Ibid. n. c. *Adde*, ejusmodi jaculis usi videntur, quæ sunt μεσάγκυλα *Arriano* de expedit. Alex. l. 7. c. 23.

Ibid. l. penult. MS. Eton. ἐπὶ ταῖς πλευραῖς, &c.

P. 299. l. 4. Idem MS. ἀλλήλοις μὲν δὴ συνιέναι· μονοειδὴς γὰρ ἦν τάξις διά, &c.

Ibid. l. 6. In eod. MSto καὶ deest.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἠλάλαξαν, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. καὶ πλεῖστοι δ' ἐκ τῶν, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. Ὑπὸ δὲ τοῦ πλήθους, &c.

Ibid. l. 11 et seq. Idem MS. ὥστε Στυμφάλιος κατατιθέμενος τὰ ὅπλα, ἐν χιτῶνι μόνον ἀνέβη, καὶ ἄλλον εἷλκε, &c.

P. 300. l. 2. Idem MS. κραυγή τε ἐγένετο, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. Καὶ ἴσαν πολλοὶ εἴσω, καὶ — ἐκπεσόντες, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἦν γὰρ ἔσοιτε, &c.

P. 301. l. 6. Idem MS. ἥρξαντο ἀποδιδράσκειν, ἐπεξίθει ἔνδον, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. οἰκίας ἀναβαίνοντας, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. εἰς τὰ ἄκρα, &c.

Ibid. l. 10. In eod. MSto αὐτοὺς deest.

Ibid. n. e. *Adde*, Pleniùs Xenoph. *Hist. Gr.* l. 4. ferè med. ὑφ' ὧν δὲ ἐπορεύθη, οὐδεὶς εἶδεν.

P. 302. l. 5. MS. Eton. ἔτι μόνον, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἐν τῇ, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. Ἕλληνες εἰς τὰ, &c.

Ibid. l. 4, 5. Vide *Addenda* ad p. 63. n. c.

Ibid. l. 6. MS. Eton. ταῦτα ἑώρων, &c.

P. 303. l. 14. Idem MS. ἀνεχώρουν, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. οὕτως ἀφίκοντο, &c.

P. 304. l. 1. Idem MS. τὰ ἐπιτήδεια, &c. Ibid. deest ἔτι.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἐγίγνετο.

P. 305. l. 1. Vide sis *J. Frontin*. l. 4. c. 2. sect. 7.

Ibid. l. 2. In MSto Eton. desunt ἐκ τῶν ἀμφὶ τὰς μερίδας.

Ibid. l. 3. Idem MS. ὑπό τε τῆς, &c.

Ibid. Idem MS. καὶ τῆς χιόνος, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. Ἐνταῦθα καί, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἀπὸ τῶν, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. καὶ διέλαβον, &c.

P. 306. l. penult. Idem MS. αὐτὸς κινδυνεῦσαι ἐδόκει, καὶ ἐπέστειλεν, &c. omissis ἰέναι μετὰ Ἀγησιλάου ἐν Κορωνείᾳ.

P. 307. l. 1. Idem MS. ἣν δέ τι πάθῃ, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. Ἐπειδὴ δ' ἔφυγεν ὁ Ξενοφῶν, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. δίδωσι, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. διὰ μέσου ῥέει τοῦ χωρίου, &c.

Ibid. l. ult. In eod. MSto desunt τῆς Ἐφεσίας.

P. 308. l. 1. Idem MS. καὶ λειμῶνες δὲ ἐν ἀμφοτέροις ἔνεισι, &c.

Ibid. n. e. *Thom. Magist.* Πρόσχωρος λέγε ὁ πλησιόχωρος.

Ibid. l. 7. MS. Eton. Παρεῖχε δὲ ὁ ναὸς, &c.

P. 309. l. 1. Idem MS. ἐξ αὐτῆς Φολόης, &c.

Ibid. l. 2. Idem MS. Ἔστι καὶ ἡ χώρα ἐν, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἱερῷ χώρῳ καὶ ὄρη, &c. omissis καὶ ἄλση.

Ibid. l. 5. Idem MS. σῦς καὶ βοῦς τρέφειν καὶ ἵππους.

Ibid. l. 6. In eod. MSto τὰ deest.

P. 310. l. 6. Idem MS. μελλήσω.

P. 311. l. 1. Idem. MS. ἐρωτῶντες δὲ, &c. Ibid deest ὡς altera.

Ibid. l. 2. In eod. MSto Οἱ δ' desunt.

Ibid. l. 4. Idem. MS. ὅποί εἰσιν, οἱ, &c. omisso αὐτοῖς.

Ibid. l. 10. In eod. MS. deest Ὦ. Ibid. ἡμεῖς δικασθῆναι βουλόμεθα πρὸς, &c.

P. 312. l. 1. Idem MS. εἴ τι ποτὲ, &c.

Ibid. l. 3. In eod. MSto deest αὖθις.

P. 313. l. 2. In eod. MS. οἱ μὲν desunt.

Ibid. l. 3. Idem MS. ἐξετάζοντο οὐδ'· Ἐστράτευσαν &c. Confer. K. Π. p. 237. Edit. Oxon. 1727.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἔμπροσθεν δὲ τοῦ ξύλου, &c.

P. 314. l. 1. Idem MS. λινοῦ στρώματος λεπτοῦ.

Ibid. l. 3. Idem MS. ἐγγύτατα, &c.

Ibid l. penult. In eod. MSto deest καὶ ante ἐχούσης.

P. 315. l. 1. Idem MS. ἐγκρατεῖς καί, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. ἀποστρεπόμενοι, ᾤχοντο.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἐδείκνυσαν τοῖς, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἤχθοντο, ἐπεὶ τούς γε, &c.

P. 316. l. 5. Idem MS. ἔστι γὰρ ὅ, τι, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ὑμῖν ἡγήσασθαι, &c.

P. 317. l. 3. Idem MS. οὕτως ἔμειναν.

Ibid. l. 4. Idem. MS. ἐκαλλιερήσαντο, &c.

Ibid. l. 10. In eod. MSto οὖν et αἱ alter desunt.

Ibid. l. penult. Idem MS. ᾖσαν αἱ πολέμιαι, &c.

Ibid. Idem MS. Καὶ εὐθὺς οἱ πελτασταὶ, &c. μὲν omisso.

Ibid. l. ult. Idem MS. τὴν πόλιν.

P. 318. l. 1. In eod. MSto τῆς deest.

P. 319. l. 3. Idem MS. τὰ χωρία, &c.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto deest πυργωτῶν.

P. 321. l. 1. Idem MS. ἀπεῖχον αἱ πόλεις ἀπ' ἀλλήλων, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. πορευόμενοι οἱ ἐν τοῖς φίλοις ὄντες, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. καὶ οὐ πολὺ, &c.

Ibid. l. ult. *Adde*, Similiter ferè de Thracibus *Herodot*. l. 5. c. 6. Καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς κέκριται.

P. 322. l. 6. In MSto Eton. ἄλλως δὲ οὐκ ἂν τολμῷεν desunt. Edit. autem *Flor.* dat ἄλλοι δὲ οὐκ, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. τυγχάνουσιν, &c.

P. 323. l. 2. Idem MS. ἐπορεύθησαν αὐτοὺς τοὺς σταθμούς.

Ibid. l. 3. Idem MS. ὀλίγοι ὄντες ἦσαν, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἔστ' ἂν βουλεύσωνται, &c.

P. 324. l. 4. Idem MS. ὄντες ἐν τῇ, &c.

Ibid. l. ult. In eod. MSto καὶ deest.

P. 325. n. b. *Adde*, Similiter p. 226. l. 4. ὅτι ἐδύναντο ἕκαστος, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. Ἐν τούτῳ, &c.

P. 326. l. 7, 8. Vide illustris. *Spanhem.* de Numism. T. 1. p. 581 et seq.

P. 326. l. 9. In MSto Eton. deest ἐσχάτως.

P. 326. l. 15. Idem MS. Ταῦτ' οὖν ἀξιοῦμεν sine οὖν.

P. 327. l. 2. Idem MS. οὐ γὰρ ἂν ἔπεστεν, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἐπεὶ εἰς τὰς, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. καὶ εἴ τις αὐτοῖς, &c. Edit. *Flor.* exhibet καὶ νῦν εἴ τις, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. κακῶς ἐποιοῦμεν, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. πόλις ἔτυχεν.

P. 328. l. 4. Idem MS. Μάκρωνας δὲ καὶ, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. παρεληλυθότας, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἡμᾶς ἐδέχοντο, &c.

P. 329. l. penult. In eod. MSto deest οὖν.

P. 330. l. 4. Idem MS. ἀλλὰ δεῖξοντες, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. διαδιδόναι.

Ibid. l. 7. In eod. MSto deest ὄντα.

Ibid. l. 11. In eod. MSto καὶ deest.

Ibid. l. 15. Idem MS. πεζῇ ἰέναι, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἐν ἰδίαισιν, &c.

P. 331. l. 4. Idem MS. τὰ κάλλιστα, &c.

P. 332. l. 2. Idem MS. νῦν γὰρ δὴ ἄν, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. πλοῖα πορίζεσθαι.

Ibid. l. 8. In eod. MSto καὶ deest.

Ibid. l. 9. In eod. MSto ἡ χώρα desunt.

Ibid. l. 11. Idem MS. εὐθὺς ἢ τὴν, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἄλλη κατὰ κέρατα, &c.

Ibid. n. c. *Adde*, Similiter *Q. Curt.* l. 3. c. 4. p. 84. legitur *cornu* jugi.

P. 333. l. 2. MS. Eton. τινὰ βούλεσθε, &c.

Ibid. l. 2. Idem MS. ἄλλα καὶ πεδία, &c.

Ibid. l. 3. In eod. MSto ea desunt omnia, quæ inter ἱππείαν et Καὶ νῦν reperiuntur.

Ibid. n. a. Confer. p. 56. n. b.

Ibid. l. 5. In eod. MSto καὶ deest.

Ibid. l. 6. Idem MS. Εἰ δὲ καὶ, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. ἐπὶ τοὺς, &c.

Ibid. l. 11. In eod. MSto μὲν deest.

P. 334. l. 2. In eod. MSto deest ὑμῖν.

Ibid. l. 6. Idem MS. πολλὰ γὰρ καὶ ἔστι, &c.

Ibid. n. c. Respice p. 274. n. e.

Ibid. l. antepen. MS. Eton. ταύτην πορείαν, &c.

P. 335. l. 1. Idem MS. εἰ μὲν πλοῖα ἔσται ἱκανὰ, &c.

Ibid. l. 12. Idem. MS. πελτασταὶ, καὶ τοξόται, &c.

Ibid. l. 16. Idem MS. Ἦξειν χώραν, &c. Edit. *Ald.* et *Flor.* repræsentant ἥξειν.

P. 336. l. 3. MS. Eton. γένωνται, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. εἰσφέρειν, &c.

Ibid. l. 9. Idem. MS. λέγοντων. Ἐκ τῶν δὲ, &c.

Ibid. l. 11. In eod. MSto ὁ Δαρδανεὺς desunt. Ibid. l. 12. ἱμερίους μὲν, &c.

Ibid. l. 13. Idem MS. ἐξεπεπράχειν, &c.

P. 337. l. 6. Idem MS. ὅπη ἂν βούλησθε, &c.

Ibid. l. 10. In eod. MSto τὰ αὐτὰ desunt.

Ibid. l. 11. Idem MS. ταῦτα ἀκούσαντες, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. πλείονος γεγένηται.

P. 338. l. 1. Idem MS. μισθὸν παρέξειν, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. ὑμᾶς, &c.

Ibid. n. c. *Adde*, Similiter suprà p. 3. l. 3. μάντις ὑπῆρχε τοῦ Κύρου.

Ibid. l. 10. MS. Eton. Ἀναστὰς δ' αὖθις, &c. Ibid. ἀεὶ deest.

Ibid. l. 12. Idem MS. χώραν μεγάλην καὶ, &c.

P. 339. l. 2. Idem MS. τὴν μισθοφορίαν.

Ibid. l. 2. In eod. MSto εἶναι deest.

Ibid. l. 7. Idem MS. εἰς δὲ τὸ, &c.

P. 340. l. 7. Idem MS. ἐμοί· ὡς ἄρα, &c.

P. 341. l. 8. Idem MS. τὰ τῶν ἀνθρώπων.

Ibid. l. 9. Idem MS. διαπραχθέντες δ' ἂν καὶ, &c.

P. 342. l. 2. Idem MS. Καὶ ὅτῳ δὲ, &c.

P. 343. n. b. Vide p. 502. l. 9.

Ibid. l. 7. MS. Eton. γνώμην ἄν, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. πείθειν.

Ibid. l. 10. Idem MS. Ταῦτα δὲ στρατεύονται ἀπεπέμφθησαν τὰ στρατεύματα.

Ibid. l. 13. Idem MS. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ, &c.

Ibid. l. ult. In eod. MSto γὰρ deest.

P. 344. l. 2. In eod. MSto deest artic. ante Σινωπέων.

Ibid. l. 14. Idem MS. ὅθεν ὁ ἄλλος, &c.

P. 345. l. 6. Idem MS. τὶς ἂν ὑμᾶς, &c.

Ibid. l. 8. In eod. MSto ὑμᾶς deest.

Ibid. l. 9. Idem MS. πλείω παρεσόμεθα, &c.

Ibid. l. 10. In eod. MSto ἂν deest.

P. 346. l. 1. In eod. MSto εἰς deest.

P. 346. l. 5. Idem MS. αὐτῶν ἐγὼ, &c.
Ibid. l. 6. In eod. MSto τὶς deest.
Ibid. l. 10. Idem MS. ποιῶν ὑμᾶς.
Ibid. l. penult. In eod. MSto ἢ αὐτὸς desunt.
P. 347. l. 3. Idem MS. ὑπεδείκνυσαν, ἄρα ὑμῖν, &c.
Ibid. l. 3. Idem MS. περὶ ὑμῶν, &c.
Ibid. l. 4. Idem MS. ἀποφανούμεθα.
Ibid. l. 5. In eod. MSto καὶ φιλίαν desunt.
Ibid. l. 6. In eod. MSto καὶ καταφρονηθῶμεν desunt.
Ibid. l. 8. Idem MS. ἔργοις βαρβαρικὰ, &c.
Ibid. l. 13. Idem MS. ὅτι καὶ, &c.
Ibid. l. penult. Idem MS. τῆς νυκτὸς, &c.
P. 348. l. 10. Idem MS. ἐν τῇ ἡμέρᾳ, &c. Ibid. l. 11. τῶν πλεόντων εἰ.
P. 349. l. 2. In eod. MSto σφᾶς λέγων desunt.
Ibid. l. 4. Idem MS. μέλλων ἐνταῦθα πλεῖν, ὡς ἡμῖν λέξαι τὰ, &c.
Ibid. l. 5. In eod. MSto τὰς τούτου δεομένους desunt. Ibid. l. 6. τινὸς Ἑλλήνων τυχεῖν ἔτι ὄντας, &c.
Ibid. l. 8. Idem MS. ὅπου εἶεν, &c.
Ibid. l. 9. Idem MS. παρακελεύοντο.
Ibid. l. 14. Idem MS. ὅπως ἂν, &c.
Ibid. l. penult. Alterum παῖ in eod. MSto deest.
P. 350. l. 7. Idem MS. Ἐπεὶ δὲ εἰδότι ἐπέτυχον, &c.
Ibid. l. 8. In eod. MSto Καὶ deest.
Ibid. l. 10. Idem MS. ἀποχωροῦντα, &c.
Ibid. l. 11. Idem MS. ὥσπερ ᾖ, &c.
Ibid. l. 12. Idem MS. Οἱ δ' αὖ Κερασούντιοι, &c.
Ibid. l. 13. Idem MS. ἐπὶ σφᾶς γίνεσθαι, &c.
P. 351. l. 3. Idem MS. βούλεσθε, &c.
Ibid. l. 5. Idem MS. ἂν θέλοι.
Ibid. Idem MS. πρέσβεις εἰρήνης δεόμενοι εἶναι ὅστινας κατακτείναντες τούτους, &c.
Ibid. l. 11. Idem MS. κατακτανεῖν καὶ διώκειν, ὃν, &c.
Ibid. l. 12. Idem MS. πυθόμενοι, &c.
Ibid. l. 13. Idem MS. διαπεπράχασιν οἱ, &c.
Ibid. l. 16. In eod. MSto γὰρ deest.
Ibid. l. antepenult. In eod. MSto δείσας deest.
P. 352. l. 1. Idem. MS. ἀφανιῆσθε. Edit. *Ald.* et *Flor.* ἀφανιεῖσθε.
Ibid. l. 5. Idem MS. θάψαι αὐτῶν, &c.
Ibid. l. 10. *Thom. Magist.* Τὸ δὲ παῦλα, ἀδόκιμον. Perperam. Eâdem voce usus est *Plato* in Phædr. p. 245. bis.

P. 353. l. 2. MS. Eton. ᾧ δὴ πάντων οἰόμεθα πεύξεσθαι ἐπαίνων, &c.
Ibid. l. 6. Idem MS. μηκέτι ἐξεῖναι, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. καθαρά.
P. 354. l. 1. Idem MS. Καὶ διδόντων, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. Καὶ ὁ Ξενοφῶν ἐκέλευσεν, &c. omisso ἀναστάς.
Ibid. l. ult. In eod. MSto τοῦ deest.
P. 355. l. 3. Idem MS. παρὸν ὑπὸ, &c.
Ibid. l. 6. Idem MS. λέξον, ἔφη, ἐκ, &c.
Ibid. l. penult. Idem MS. ἐπαρῴνησα, &c.
P. 356. l. 1. In eod. MSto τῶν deest.
Ibid. l. 4. Idem MS. σκευὴν διέῤῥηξας.
Ibid. l. 13. Idem MS. πολέμιοι ἡμῖν, &c.
P. 357. l. 3. Idem MS. ἔδειξε, &c.
Ibid. l. 7. Idem MS. κατορυχθῆναι.
Ibid. In eod. MSto πάντες deest.
Ibid. l. penult. In eod. MSto πολλοὺς deest.
Ibid. l. ult. Idem MS. ἔσοι σώζεσθαι, &c.
P. 358. l. 4. Idem MS. καὶ μάλα πιεζόμενόν τινα, &c.
Ibid. l. 9. In eod. MSto μόγις deest.
Ibid. l. penult. Idem MS. ὑπολειπόμενόν που διὰ, &c.
P. 359. l. 2. In eod. MSto deest νῦν.
Ibid. l. 6. In eod. MSto Ἐγὼ γὰρ desunt.
Ibid. l. 7. Idem MS. οἷα γονεῦσι υἱοὶ καὶ διδασκάλοις παῖδες. Καὶ γὰρ οἱ ἰατροὶ, &c.
P. 360. n. a. Adi *J. Poll.* l. 1. segm. 95.
Ibid. l. 3. MSto Eton. τοιούτῳ δικαίως καὶ μικρὰ, &c.
Ibid. l. 11. Idem MS. Βοίσκος γοῦν ὁ, &c.
Ibid. l. 12. Idem MS. ὡς κάμνων τὴν ἀσπίδα φέρειν νῦν δὲ ὡς ἀκούω, &c. omissis particulâ negativâ et pronomine.
P. 361. l. 5. Idem MS. ἢ πόλεμον, &c.
Ibid. l. 6. Idem MS. συνεπόρισά τι, &c.
Ibid. l. 7. In eod. MSto τι deest.
Ibid. l. 9. Idem MS. οὐδὲν τούτων, &c.
Ibid. Idem MS. καλόν τι καὶ, &c.
P. 363. l. antepenult. In eod. MSto αὐτὸς deest.
Ibid. l. penult. Idem MS. σὺν τῇ στρατιᾷ, &c.
P. 364. l. 1. Idem MS. οὓς ἐδόκουν δικαιοτάτους εἶναι.
Ibid. l. ult. Idem MS. πρῶτον μὲν, &c.
P. 365. l. 3. Idem MS. πεπληχέναι τὸν ἄνδρα.
Ibid. l. antepenult. In eod. MSto καὶ deest.

P. 367. l. 2. Idem MS. ἀπήλαξε, καὶ πρόσω ἐξανίσταντο.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. κυκλούμενοι, καὶ ὑπέπλεον, καί, &c.

P. 368. l. 2. Idem MS. ἐκπεπληγμένους, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. Παφλαγόνος ἄρχοντος, εἰ, &c.

Ibid. l. 8. In eod. MSto ἂν deest.

Ibid. n. d. Respice p. 257. n. d.

P. 369. l. 7. MS. Eton. Οὕτω δὲ ξένια, &c.

Ibid. l. 13. Idem MS. μισθοφορὰν, &c.

Ibid. n. e. *Adde*, Similiter *Euripid.* Iphig. in Aul. v. 1374.

Οἷα δ' εἰσῆλθεν μ' ἄκουσον, μῆτερ, ἐννοουμένην.

Plato in Phædon. p. 59. Διὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι ἐλεεινὸν εἰσῄει, &c. *Tho. Magist.* Εἰσῄει με τόδε, καὶ εἰσῄει μοι.

P. 370. l. 1. Idem MS. ἀφίκοντο.

Ibid. l. 4. In eod. MSto deest καὶ ante κρύπτεσθαι.

Ibid. l. 11. In eod. MSto τὶς deest.

Ibid. l. antepenult. In MSto Eton. καὶ deest.

P. 371. l. 3. Idem MS. καὶ κίνδυνος, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. Διαπορουμένῳ δὲ, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. ὅτι εἶδεν ὡς ἤρχετο, &c.

P. 372. l. 2. Idem MS. ἔνδοξος — καὶ γὰρ τὰ ὄρνια, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. σὺ μέντοι, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. πετόμενον, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. σημαίνει μὴ προσδεῖσθαι, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. Ἐπεὶ δὲ, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. παρόντος ὅτι ὑμῖν δοκεῖ συμφέρειν, &c.

P. 373. l. 1. Idem MS. τυγχάνειν τι δίκαιον — ἐμοί τι αὖ, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. μὴ νῦν ἄν, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. νομίζω γὰρ ὅστις, &c.

Ibid. l. 14. Idem MS. ἄρχοντα, τοῦτον πρὸς τὴν — στασιάζειν.

Ibid. l. ult. Idem MS. Ἐπεὶ ταῦτ' ἔλεγε, πολὺ μᾶλλον ἀνίσταντο, &c. Cui accedunt edit. *Ald.* et *Flor.* nisi quòd ἐξανίσταντο exhibeant.

P. 374. l. 7. Idem MS. ἐπεὶ ἑώρα, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. ὑμετέραν χώραν, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. καὶ ἐμὲ ὑποστῆναι.

Ibid. l. 12. Idem MS. ὥστε καὶ et ταύτης.

P. 374. l. antepenult. In eod. MSto deest ἔφη.

Ibid. l. ult. Idem MS. μέντοι, ἔφη, &c.

P. 375. l. 3. Idem MS. ἄρχειν αὐτὸν ἐθελῆσαι, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. πειρᾶσθαι κατασχεῖν.

Ibid. l. 11. Idem MS. Ἐνταῦθα τῇ, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. παρὰ τὴν γῆν.

Ibid. l. 14. Idem MS. Θερμώδοντος, ἔπειτα δὲ τοῦ Τίγρεως, ἔπειτα δὲ τοῦ Ἅλυος, &c.

P. 376. l. 1 et seq. Vide illustris. *Spanhem.* de Numism. T. 1. p. 263.

Ibid. l. 7. MS. Eton. Λαμίας ὄνομα, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. χρὴ πειραθῆναι, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἐστία.

P. 377. l. 2, 3. In eod. MSto ea desunt omnia, quæ inter Ἡρακλεώτας et μὴ ἔλαττον ἢ μυρίους occurrunt.

Ibid. l. 7. Idem MS. μὲν Χειρίσοφον ὁ ἄρχων ᾑροῦντο.

Ibid. l. 11. In eod. MSto deest οὖν.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto deest πάντα.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἐκ τῶν ἀγρῶν, &c.

P. 378. l. 14. Idem MS. καὶ λοχαγοὺς, &c.

Ibid. l. 15. In eod. MSto et edit. *Flor.* τι deest.

P. 379. l. 8. Idem MS. μετασχῇ, &c.

Ibid. l. ult. In eod. MSto καὶ συντακέσιν desunt.

P. 380. l. 5. In eod. MSto τὰς deest.

P. 381. l. 1. Idem MS. ὡς τριάκοντα.

Ibid. l. 3. In eod. MSto κώμην deest.

Ibid. l. 2. Idem MS. ἑνὸς τῶν, &c. (sic.)

Ibid. l. 12. Idem MS. ἐπετίθοντο.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto δὲ deest.

P. 382. l. 4. Idem MS. ἐπεὶ ὑπέσχοντο τοῦτο, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἐγκατασκεδάσαντα, ἐμάχοντο, ἐπάταττον, &c.

P. 383. l. 3. Idem. MS. καταθέοντες, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. Καὶ ἐπεὶ, &c.

P. 384. l. 4. In eod. MSto μὲν deest.

Ibid. l. 5. Idem MS. legitur περιελθόντες.

Ibid. l. 10. Idem. MS. καὶ εἰς τὰ ἄκρα, &c.

Ibid. l. 12. In eod. MSto μὲν deest.

Ibid. l. 13. Idem MS. πολὺ μὲν γὰρ, ἔφη, &c.

Ibid. Idem MS. δὲ ἰσχὺς τὸ πάλαι διελθών.

P. 384. l. 15. Idem MS. εἰκάζομεν εἶναι, &c.

P. 385. l. 5. Idem MS. τοσούτους σώσασθαι.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. δυνήσεσθε, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. στυγέμενοι, &c.

Ibid. Idem MS. παριόντες, &c.

P. 386. l. 3. Edit. *Ald.* et *Flor.* ἡ χώρα καίεσθαι, &c.

Ibid. l. 5. MS. Eton. ἐπὶ τὸν, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἀπεῖχον δὲ ὡς, &c.

Ibid. l. 7. In eod. MSto τάχιστα deest.

Ibid. l. 12. Idem MS. ἐλάνθανον, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἐπαγγέλλουσι, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. καὶ τῶν, &c.

P. 387. l. 2. εὐθὺς in eod. deest.

Ibid. l. 3. In eod. MSto ἴωσιν δὲ desunt.

Ibid. l. 8. In eod. MSto ἐπὶ deest.

Ibid. l. 9. Idem MS. ἀφίκοντο εἰς τὸ αὐτὸ, ἄσμενοί τι, &c.

Ibid. l. 14. Idem MS. οἱ πολέμιοι δὲ, &c.

Ibid. l. 16. Idem MS. ἐκ ἀφίκεσθε, &c.

P. 388. l. 2. In eod. MSto ὃ deest.

Ibid. l. 6. Idem MS. καὶ τρέψη, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. Ἑλλήνων ἐκπίπτοντας, &c. omisso ἢ.

Ibid. l. ult. Idem MS. εἰς τὴν γῆν, &c.

P. 389. l. 6. In eod. MSto πάνυ δὲ πολλὰ desunt.

Ibid. l. 12. In eod. MSto εὖ deest.

Ibid. l. 13. Idem MS. καὶ σήσαμα, &c.

P. 390. l. 1. Idem MS. στρατοπεδεῦσαι.

Ibid. l. 10. In eod. MSto ἂν deest.

Ibid. Idem MS. ἐπόθεν εἰς τὴν, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. Ἐπειδὴ δὲ ὑστεραία ἡμέρα ἐγένετο τῆς εἰς αὐτὸν συνόδε, &c.

P. 391. l. 4. Idem MS. ἔθαψαν ὡς ἐδύναντο μάλιστα, &c. cæteris omissis.

Ibid. l. ult. In eod. MSto ἐκοιμήθησαν deest.

P. 392. l. 1. Idem MS. συνελθόντες οἱ στρατιῶται· συνῆγε δὲ μάλιστα, &c. aliis omissis.

Ibid. l. 4. In eod. MSto καὶ ante δόγμα deest.

Ibid. l. 10. Idem MS. ἀναστάς.

Ibid. l. 12. Idem MS. Ἀναγκαῖον δὲ, &c.

Ibid. l. 13. Idem MS. Ἡμεῖς οὖν, ἔφη, θυσόμεθα.

P. 392. l. ult. Idem MS. ἀποδιδράσκει, &c.

P. 393. l. 6. In eod. MSto Ξενοφῶν deest.

Ibid. l. 7. Idem MS. μάντιν, &c.

P. 394. l. 2. Idem MS. δοκεῖ εἶναι, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. ἀνάγκη ἦν, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. καὶ ἤδη καὶ ἐπὶ, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἐκύκλουν περὶ, &c.

P. 395. l. 4. In eod. MSto μᾶλλον deest.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. Ἀλλ' ὅσ' ἂν ἐγίνοντο. Νέον, &c.

P. 396. l. 4. Idem MS. Ἐξέρχονται δὴ, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. ὡς δισχιλίους, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. τῶν ἀνδρῶν ἐ μεῖον πεντακοσίους.

Ibid. l. 13. Idem MS. τῶν ἀποφευγόντων, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. τοὺς λοιποὺς ἅπαντας, ἐς, &c.

P. 397. l. 4. Idem MS. τοὺς μὲν κατέκαινον, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. συνέδραμον οἱ, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. δασεῖα γὰρ, &c.

P. 399. l. 2. Idem MS. Ἐπεὶ δὲ, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. συνήγκαντες, &c.

Ibid. l. 13. Idem MS. Ἐπιμεδήτεις ἀπὸ Ῥαθίνης, &c.

Ibid. l. 14. Idem MS. τὴν δύναμιν.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. Ἔνθα δὲ Ξενοφῶν, &c.

P. 400. l. 4. Idem MS. πολέμιοι οἱ τεταγμένοι, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἦρχε τῆς τάξεως.

P. 401. l. 5. *Suid.* Νάπος, οὐδετέρως, καὶ νάπη, θηλυκῶς· ἐρυμνὸς ὑλώδης τόπος οἱονεὶ νάφη, ὡς μὴ ἔχουσα φῶς, διὰ δάσος. Ξενοφῶν δὲ οὐδετέρως λέγει τὸ νάπος, ὡς τὸ ἔδαφος. Ἐπεὶ οἱ ἡγούμενοι ἐγένοντο ἐπὶ νάπει δυσβάτῳ καὶ μεγάλῳ, ἔστησαν, ἀγνοοῦντες εἰ διαβατέον εἴη τὸ νάπος.

P. 402. l. 4. MS. Eton. πολεμίους θεᾶσθαι.

Ibid. l. 10. Idem MS. τὸ δὲ ἕπεσθαι, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἀποχωροίμην.

P. 403. l. 2. Idem MS. ἀπὸ τοῦ, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. τὸ πεδίον, εἰ, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. præstat. ἐφέπωνται. (sic.)

P. 404. l. 7. In eod. MSto ἂν deest.

Ibid. l. 10. Idem MS. παρελθὼν παρὰ τὴν, &c.

P. 405. l. 4. Idem MS. ὑφηγεῖτο ἐπὶ, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. τὰ μὲν δόρατα, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ὅταν σημαίνω, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. περιέστωσι βάθος, &c.

P. 406. l. 3. Idem MS. ἐπαιώνιζον, &c.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto desunt πολὺ ἐν.

Ibid. l. penult. In eod. MSto ἔτι deest.

Ibid. l. ult. Idem MS. πρὸς τούτῳ, &c.

P. 407. l. 10. In eod. MSto γὰρ deest.

Ibid. l. 12. Idem MS. ἀπηγόντο καὶ τὰς, &c.

Ibid. l. ult. In eod. MSto ἤδη deest.

P. 408. l. 5. In eod. MSto πολλὴ deest.

Ibid. l. 8. Idem MS. δὲ οἱ πολέμιοι, οἱ πλησίον ὄντων, πρὸς, &c.

Ibid. l. penult. In eod. MSto deest πρόβατα.

P. 409. l. 1. Idem MS. διασώσαντα αὐτοῖς τὰ, &c.

Ibid. l. 2. In eod. MSto αὐτοῖς deest.

Ibid. l. 5. In eod. MSto ταῦτ' deest.

Ibid. l. 8. Idem MS. ἄγε τινά. Ibid. καὶ γὰρ ὅταν αὐτῷ desunt.

Ibid. n. b. *Adde*, Eâdem voce usus est Xenophon Κ. Π. p. 123. Edit. Oxon. 1727.

Ibid. l. 12. MS. Eton. Καὶ Κλέανδρος δὲ, &c.

P. 410. l. 1. Idem MS. δέχεσθαι αὐτὸς, ὡς, &c.

Ibid. n. k. *Adde*, Similiter Xenoph. Κ. Π. p. 547. Edit. Oxon. 1727. Διὰ τέλους ἐπιμελῆται. Et *Isocrat.* ad Nicocl. p. 31. edit. *Steph.* οἵ τι διὰ τέλους τυραννούμενοι, &c.

Ibid. l. 9. MS. Eton. Καὶ ἐντεῦθεν, &c.

Ibid. l. 11. In eod. MSto ἐκ deest.

Ibid. l. penult. In eod. MSto ἤδη deest, Ibid. Idem MS. περιεστήκασιν.

P. 411. l. 5. Idem MS. καὶ ἀπόρως ὄντας, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἄξω· χαλεπὸν ἐστι καὶ, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. τὸν νυνὶ, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. Ἑλλάδος ἀπέχεσθαι, &c.

Ibid. l. 15. Idem MS. et edit. *Flor.* ἐγὼ μὲν ἂν ἀπολύω καὶ ὑμᾶς τῆς αἰτίας καὶ αὐτὸν, ἂν, &c.

Ibid. l. 16. Idem MS. ἐμέ τι τούτων, &c.

P. 412. l. 4. Idem MS. ἀντὶ δὲ τούτων, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. μέντοι μοι ὑμῶν, &c.

P. 413. l. 3. Idem MS. βάλλεται, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἐπορεύοντο πρὸς, &c.

Ibid. l. 8—11. In eod. MSto desunt ea, quibus locus inter αἰτίᾳ et πάρεσμεν in aliis libris tribui solet.

Ibid. l. 12. Idem MS. εἴ τι δὲ ἄλλον τινὰ αἰτιῷ, φράσον.

Ibid. In eod. MS. καὶ deest.

Ibid. l. 14. In eod. MS. deest πάντες.

P. 414. l. 9. Idem MS. Εἰ δὲ σὺ ἐγὼ ἄλλως ἤ τις τῶν, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ὁ Κλέανδρος εἶπεν ὅτι, &c.

P. 415. l. 3. Idem MS. τόνδε τὸν, &c.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto καὶ deest.

P. 416. n. a. Dele MS. Eton. In eo utique legitur Ἐπεὶ τοίνυν αὐτὸς εἶ, &c.

Ibid. l. 2. MS. Eton. καὶ περὶ αὐτοῦ, &c.

P. 417. l. 5. Cum ἀξίαν intellige τιμήν.

P. 418. l. 14. MS. Eton. ὅσοι κεκομισμένοι, &c.

Ibid. l. penult. In eod. MSto τι εἰς desunt.

P. 421. l. 6. In eod. MSto πάντα deest.

P. 422. l. 2. In eod. MSto τῶν στρατιωτῶν desunt.

Ibid. l. 3. Idem MS. μισθοφορὰν — Οἱ δὲ Ἕλληνες ἔφασαν, &c.

Ibid. l. 11. Idem MS. αὐτῷ πάντα συμπροθυμηθέντι, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. δοκῇ ἀσφαλές.

P. 423. l. 1. Idem MS. εἰς τὰ, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. ὡς ἀπεστράφησαν ἅμα — πολιορκοῦνται.

Ibid. l. 8. Idem MS. προσιλθὼν αὐτῷ, &c.

Ibid. l. 13. In eod. MSto καὶ ἐκ ἔχοντες, desunt.

P. 424. l. 2. Idem MS. συσκευασαμένους.

Ibid. l. 5. Idem MS. Καὶ ἄρδην τε πάντες, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. Κύνικος ὑμῶν μεθιδόντος εἶη.

Ibid. n. g. *Adde*, Sic suprà p. 396. Ἐκ τούτου ἀπαγγέλλει τις ταῦτα τῶν ἀποπεφευγότων εἰς τὸ στρατόπεδον.

P. 425. l. 7. Idem MS. κατασχίσειν τινὰς, &c.

Ibid. n. g. Respice p. 399. n. c.

P. 426. l. 10. In MSto Eton. τὸν deest.

Ibid. l. penult. Idem MS. Νῦν ἂν εἰ, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. πάνσοφοι.

P. 427. l. 6. Idem MS. εἰς ἑπτὰ ἐγένοντο, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. κατηγορεῖσθαι.

Ibid. l. penult. Idem MS. τιμωρησαίμεθα.

P. 428. l. 4. Idem MS. ἤλθομεν εἰς, &c.

P. 428. l. 7. Idem MS. ἰλάττης τριακοσίων, &c.
Ibid. l. penult. Idem MS. δὲ, καὶ εἰ, &c.
P. 429. l. antepenult. Idem MS. Καὶ ὑμῖν δὲ, &c.
P. 430. n. a. Vide *Agesil.* p. 53. n. 2.
Ibid. l. 6. In eod. MSto ὑμῖν deest.
Ibid. l. 9. Idem MS. καὶ Θεύλοχον Ἀρκάδα, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. Οἱ μὲν τοιαῦτα, &c.
P. 431. l. 10. In eod. MSto ea desunt omnia, quæ inter Κυρατάδην et συντάσσεται reperiri solent.
Ibid. l. 13. Idem MS. ἔχοντα καὶ, &c.
P. 432. l. 2. In eod. MSto ἄνδρες ante καὶ ἄλλοι deest.
Ibid. l. 3. In eod. MSto εἰς deest.
Ibid. l. 6. In eod. MSto οἱ deest.
Ibid. l. 11. In eod. MSto τὰς deest.
Ibid. l. 17. Idem MS. διαμέτρησιν ἐδὲν, &c.
P. 433. l. 3. Idem MS. ἦδει αὐτῷ, &c.
P. 434. l. 2. Idem MS. κατεμιγνύοντο.
Ibid. l. 7. Idem MS. ἐλέγετο δὲ ὅτι καὶ ναύαρχος, &c.
Ibid. l. 10. Idem MS. ἀπολυτρομένων, &c.
P. 435. n. f. *Adde*, Sic suprà p. 252. ἰδεῖτο αὐτῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ, &c. *Lysias* Ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάν. χρημ. p. 153. Δέομαι δ' ὑμῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ, &c. Haud ità dissimiliter *Plato* de Legib. l. 6. p. 752. edit. *Steph.* εἰ πῃ τινὶ τρόπῳ καὶ μηχανῇ γίγνοιτο, &c.
Ibid. l. 4. MS. Eton. παραγαγόντας εἰς τὴν Πίερθον, &c. Edit. etiam *Ald.* et *Flor.* habent παραγαγόντας —
Ibid. l. 12. In eod. MSto Ξενοφῶντα deest.
P. 436. l. 10. Idem MS. Ἀναξίβιος μὲν τοίνυν ἐκ, &c.
Ibid. l. penult. Idem MS. ἀναδοθήσεται.
P. 437. l. 4. Idem MS. καταληφθῆναι ἐβούλετο, &c.
Ibid. l. 8. In eod. MSto ἀμφὶ deest.
Ibid. l. 10. Idem MS. τῇ δείλῃ δὲ, &c.
Ibid. l. 11. In eod. MSto εἶναι deest.
P. 438. l. 1. Idem MS. κελευόντων ἀλλήλοις, &c.
Ibid. l. 3. Idem MS. πυρὰ κεκαυμένα, &c.
Ibid. l. 5. Idem MS. μάτι ὅπη εἰσὶ, μάτι ὅπη μὲν εἶναι, &c.
Ibid. l. 8. Idem MS. παρεῖη, βουλόμενος, &c.
Ibid. n. d. *Adde*, Contrario planè sensu gaudet *Agesil.* p. 50. ubi vide n. 4.
Ibid. l. penult. MS. Eton. νύκτας ἐγκεχαλινωμένους ἐφυλάττετο.
P. 438. l. penult. Idem MS. ἐπέλιπεν εἰσελθεῖν, &c.
P. 439. l. 5. Idem MS. ἐγγὺς ἔσαν, &c.
Ibid. l. 12. Idem MS. ὑπισχνούμενός μοι, εἰ, &c.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἀληθῆ ταῦτ' εἴη.
P. 441. l. 2. In eod. MSto καταλιπεῖν· καὶ αὐτὸς ἐκεῖ desunt.
Ibid. l. 5. In eod. MSto γὰρ et καὶ ante φίλος desunt.
Ibid. n. f. *Adde*, Scribitur Ἀμάδοκος apud Xenoph. *Hist. Gr.* l. 4. haud procul à fine.
P. 442. l. antepenult. MS. Eton. ὑπὸ Μαισάδου, &c.
P. 443. n. c. *Adde*, Herodot. l. 5. c. 6. ὠνέονται (Thraces) τὰς γυναῖκας πα[illegible] γονέων χρημάτων μεγάλων.
Ibid. l. 9. In eod. MSto καὶ λοχαγοὺς desunt.
P. 444. l. 9, 11. In eod. MSto. ea desunt omnia, quæ inter λαμβάνειν et ἐκεῖ ἔχοντας exstare solent.
Ibid. l. 11. In eod. MSto καὶ deest.
P. 445. l. 8. Idem MS. δοκεῖ εἶναι.
Ibid. l. penult. In eod. MSto τοῦ μηνὸς desunt.
Ibid. l. 2. Idem MS. ἀξιώσω αὐτὸν, &c.
P. 447. l. antepenult. Idem MS. παρόντες, ἦν, &c. Ibid. Μαρωνίδης.
P. 448. l. 2. Idem MS. ἔλεγον ὅτι, &c.
Ibid. l. 3. Idem MS. ἐπεὶ τὸ, &c.
Ibid. l. 6. Idem MS. δώσειν ὅ, τι ἂν αἰτήσαι· καὶ &c.
Ibid. l. 11. Idem MS. οὗτος δ' ἦν μέγας, &c.
Ibid. l. 13. Idem MS. καταγαγεῖν, &c.
P. 449. l. 7. In eod. MSto. τότε deest.
Ibid. n. a. Adde p. 368. n. d.
Ibid. n. b. Adde Κ. Π. p. 150. Edit. Oxon. 1727.
Ibid. n. e. Adde Κ. Π. p. 502. n. 1. Edit. Oxon. 1727.
P. 450. l. 9. MS. Eton. ἧκεν ἰδὼν, &c.
Ibid. l. 11. In eod. MSto τὸν οἰνοχόον desunt.
Ibid. l. antepenult. Idem MS. Ἐπειδὴ προὐχώρει, &c.
P. 451. l. penult. Idem MS. φίλος σοι εἶναι, &c.
P. 452. l. 2. Idem MS. καὶ προϊέμενοι καὶ, &c. Ibid. προπινόντων ἐθέλοντες.
Ibid. l. 6. Idem MS. λῄζεσθαί σε δεήσει. Ibid. l. 7. In eod. MSto σὺ deest.
Ibid. l. 9. Idem MS. σημαίνουσιν αὐλοῦντες καὶ, &c.
P. 453. l. 2. In eod. MSto εἴη deest.
Ibid. l. 7. Idem MS. εἶπεν, αὐτὸς οὗτος στρατηγὸς, &c.

P. 453. l. 11. In eod. MSto μάλιστα ἂν desunt.

Ibid. l. 12. In eod. MSto ἡγεῖσθαι deest.

P. 454. l. 1. Idem MS. καθ' ἡμέραν, &c. Sed vide *Addenda* ad p. 263. l. 4.

Ibid. l. 2. Idem MS. ἐπεὶ ἂν δεῖ πρὸς —ἐάν τι Ἑλληνικὸν ἐάν τι πολιτικὸν, ἐάν τι, &c.

P. 455. l. 7. Idem MS. ἀναπαύεσθαι.

Ibid. l. 12. Idem MS. Ἄνδρες, καλῶς, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. κἂν ἐφῆτε, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. κώμας τινάς τι, &c.

P. 456. l. 10. Idem MS. ἐπεὶ, &c.

P. 457. l. 2. Idem MS. ἄλλος ἄλλη, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. ἀνδράποδα εἰς χίλια, &c.

Ibid. l. 16. Idem MS. ἐστρατοπεδεύοντο, &c.

P. 459. l. 1. Idem MS. καίονται, κατακαύονται, &c.

Ibid. l. 3. In eod. MSto οἱ ante πρεσβύτεροι deest.

Ibid. l. 6. Idem MS. συμπίπτεσθαι.

Ibid. l. 8. Idem MS. ἵππους δὲ ἔλαβε, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. κατακαύντων ἀφειδῶς Σεύθης.

Ibid. l. 13. Idem MS. δεῦται μὲν, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἤ τινες, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. Καὶ ὁ Σεύθης, &c.

P. 460. l. 2. In eod. MSto ea desunt omnia, quæ inter εἰδέναι et Οὐκ εἶα reperiuntur.

Ibid. l. 6. In eod. MSto καὶ deest.

Ibid. l. 9. In eod. MSto οἱ deest.

Ibid. l. 10. Idem MS. ὁ δὲ Ξενοφῶν, &c.

Ibid l. 12. Idem MS. ἐν τοῖς ὁρίοις, &c.

P. 462. l. 3. Idem MS. ἐπεὶ ἤδη ὡς, &c.

Ibid. l. 12. Idem MS. ἀνέστησεν καὶ οἱ μὲν εἰς, &c.

P. 463. l. 7. Idem MS. πρεσβυτέρους ἤδη τοὺς κρατίστους, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἃ εἶχεν.

P. 464. l. 6. Idem MS. πάντες δὲ, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. Μαισάδου, &c.

P. 465. l. 4. Idem MS. ἐν δὲ Φίληξ ὁ, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. πλεῖον ἐμποδίσαι.

Ibid. l. 14. Idem MS. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἀπῆλθη, &c.

P. 467. l. 5. Idem MS. ἐπιταμιευλὸ τῆς, &c.

Ibid. l. 6. In eod. MSto alter οἱ deest.

Ibid. l. 8. Idem MS. τίνος δ' ἔλεγε —τὸ ἀρπάζοντας πολλούς.

Ibid. l. 9. Idem MS. εὑρίσκοντο, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. στράτευμα ἤδη πλέον, &c.

P. 468. l. 1. Idem MS. τριάκοντα σταδίους, &c. omisso ἴσον.

Ibid. l. penult. Idem MS. ὅτι κάλλιστόν τι οἴκοι γεγένηται.

P. 469. l. 2. Idem MS. ἀπαιτήσοντα τὸν, &c.

Ibid. n. b. *Adde*, Similiter *Herodot.* l. 5. c. 18. καὶ σφίας ἐπὶ ξενίᾳ καλέω. Confer epist. ad Philem. v. 22. cum p. 363. n. c.

Ibid. l. 14. In MSto Eton. περὶ deest.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ὑπέσχεσθαι, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. ὀλίγον ἐν τόπῳ προσεχόντες, &c.

Ibid. Idem MS. ὑμῖν. Πῶς, &c.

P. 470. l. 8. In eod. MSto τι deest.

Ibid. l. 15. In eod. MSto Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν desunt.

P. 471. l. 9. In eod. MSto δέ μοι desunt.

Ibid. n. h. *Adde*, Jamblich. de Vitâ Pythag. p. 163. edit. *Kust.* Καὶ ἦν αὐτοῖς (Pythagoræ discipulis) παράγγελμα, ὡς δεῖν δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων συμπτωμάτων ἀπροσδόκητον εἶναι παρὰ τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντα προσδοκᾷν, ὧν μὴ τυγχάνουσιν αὐτοὶ κύριοι ὄντες.

Ibid. l. 10. MS. Eton. ἀρμηνίας ὁ μὲν τὸν, &c.

P. 472. l. 2. Idem MS. αὐτοὶ ὑμεῖς, &c.

Ibid. l. 3. Idem MS. φέρων, &c.

P. 473. l. 2. Idem MS. τοῦτό γε ἐστι, εἶπεν, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. αὐτοῦ, ἀπαιτοῦ με καὶ ἀπαιτοῦ μόγις, &c.

Ibid. l. 11 et seq. Vide *Agesil.* p. 60. n. 3.

Ibid. n. f. *Adde*, De eodem verbo vide p. 163. n. c.

P. 474. l. 3. MS. Eton. αὐτὸν φίλον συνεῖσθαι ἐπεὶ δυνασθείη.

Ibid. l. penult. Idem MS. ἰδόντες ἂν ταῦτα ἐξεπράττετο.

P. 475. l. 1. In eod. MSto ἤ deest.

Ibid. l. 4. Idem MS. Πέρασθαι πρόσω πόλιν, Ἀρίσταρχος, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. καταλαμβάνομεν, &c.

P. 476. l. 7. Idem MS. ἀνδρωθεῖσαν μᾶλλον, &c. Ibid. Idem MS. πολέμιον οὐδένα ἐπισφαλῶς, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. τέλος δὲ θαρραλέως ὑμῖν, &c.

P. 476. l. antepenult. Idem MS. εἶπεν δὲ χαρῆναι, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. τοῦτο εἴ τι λάβοιτε, &c.

P. 477. l. 4. Idem MS. ἐπέπραττο ἀεὶ ὑμῖν οὐκ ἀεὶ, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. Καὶ τὰ μὲν δὴ, &c.

Ibid. l. 10. Idem MS. Ἄγετε δὲ πρὸς τῶν θεῶν, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ἀπεχθημένος — ἤλπιζον εὖ, &c.

P. 478. l. 3. Idem MS. ἀγαθὸν ὑμῖν, &c.

Ibid. l. 8. In eod. MSto καὶ κινδυνεύσαντα desunt.

Ibid. l. 11. Idem MS. γένησθε, &c.

Ibid. l. 12. In eod. MSto νῦν deest.

P. 479. l. 5. Idem MS. βελτίονες ὄντες, &c.

Ibid. l. 7. Idem MS. εἶπεν, Ἀλλ' οὕτως ἐμοὶ, &c.

P. 480. l. 1. Idem MS. εἶπε, Δοκεῖ γε μοι, ἄνδρες, &c.

Ibid. l. 2. In eod. MSto στρατηγῆσαι deest.

Ibid. l. 12. Idem MS. Ταῦτα ὁ Ἡρακλείδης μᾶλλον ἐξεπλάγη, &c.

P. 481. l. 2. Idem MS. παρ' ἑαυτὸν, &c.

Ibid. l. 6. Idem MS. ἀπεθάνοντο, &c.

Ibid. l. 7. In eod. MSto ξένοι deest.

Ibid. l. 12. In eod. MSto δὲ deest.

Ibid. l. 13. Idem MS. ἀπεστρατεύσατε, &c.

P. 482. l. 5. In eod. MSto τινὰς deest.

Ibid. l. 10 et seq. Idem MS. ἀλεξόμεθα.

Ibid. l. 13 et seq. Idem MS. τούτου γ' ἕνεκα, &c.

Ibid. l. 15. Idem MS. Ἡμεῖς μὲν γὰρ, ἔφη, &c.

P. 483. l. 1. Idem MS. ταύτην τὴν χώραν, &c.

Ibid. l. 3. In eod. MSto ἡμῖν deest.

Ibid. l. 4. Idem MS. ἡμᾶς σὺν θεοῖς ἐκ ταύτης τῆς, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. κράτος παρελαύνετε.

Ibid. l. 6. Idem MS. ὑμᾶς παρελαύνειν.

Ibid. l. 9. Idem MS. οὐδένα καταυλισθῆναι, &c.

Ibid. l. 10. In eod. MSto τόνδε deest.

Ibid. l. 11. Idem MS. legitur νῦν μέν σε, &c.

Ibid. l. penult. Idem MS. οὐδὲν ἐμὲ, &c.

P. 484. l. 3. In eod. MSto δὲ deest.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. δέοιτο ὑμᾶς, &c.

P. 485. l. 12 et seq. Idem MS. ταῦτα πράξαντες, &c.

P. 486. l. 1. Idem MS. ἐπειδὴ φίλους ἔφατε ὑμῖν, ἐν, &c.

Ibid. l. 4. Idem MS. μάλιστα μὲν αὐτῷ, &c.

Ibid. l. 9. In eod. MSto τὸν deest.

P. 487. l. 3. Idem MS. ὅ, τι λέγοις.

Ibid. l. 6. In eod. MSto desunt omnia, quæ exstant inter λόγοι et ἄν τι, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. ὁ τριάκοντα, &c.

P. 488. l. 3. Idem MS. ἡγοῦντο τότε καταπράξεσθαι νῦν, &c.

Ibid. l. 8. Idem MS. μεταρχεῖν, &c.

Ibid. l. 9. Idem MS. ἢ τὴν ἀρχὴν, &c.

Ibid. l. 12 et seq. Idem MS. ὑπὸ τοῦ ἄρξασθαι, &c.

Ibid. l. 14. Idem MS. ἐλεύθεροι γενόμενοι, εἰ, &c.

Ibid. l. 15 et seq. Idem MS. φοβεῖσθαι ἄν τι αὐτοὺς, καὶ σωφρονεῖν τὰ πρόσθεν, &c.

P. 489. l. 2. Idem MS. ἐκ τῶν νῦν γεγενημένων, &c.

Ibid. l. 3 et seq. Idem MS. οὐδὲ πλήθει — ληφθέντες, &c.

Ibid. l. 11. In eod. MSto νῦν deest.

Ibid. l. ult. Idem MS. ἃ ἐγκαλῶσιν, &c.

P. 490. l. 1. In eod. MSto τὶ et ὡς desunt.

Ibid. l. 3. Idem MS. πότερον, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. ταῦτά σοι, &c.

Ibid. In eod. MSto τύτων deest.

Ibid. l. 12 et seq. Idem MS. ἔμπροσθεν τὰ. &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. δοκῇς εἶναι, &c.

P. 491. l. 4. In eod. MSto ἐγὼ deest.

Ibid. l. 11 et seq. Adi *Agesil.* p. 53. n. 1.

Ibid. n. b. *Adde*, Similiter *ad* Latinis adhibetur.

Ibid. l. antepenult. MS. Eton. συνησθημένους.

P. 492. l. 5 et seq. Idem MS. Κατηγορεῖτο μὲν, &c.

Ibid. l. 7. In eod. MSto μὲ deest.

Ibid. n. d. *Adde*, Lectionem receptam exhibet MS. Eton.

Ibid. l. 12 et seq. Idem MS. ὑπηρετῆσαί τι σοὶ, ἔδοξα ἐμοὶ, &c.

Ibid. l. antepenult. In eod. MSto ἐγὼ deest.

P. 493. l. 15. Idem MS. καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἃ, &c.

P. 494. l. 8. Idem MS. ἐξαιρῆται ταῦτα, &c.

Ibid. l. 9 et seq. Idem MS. Ἀρ' οὖν ἔτι δὴ μοί ἐστιν, &c. aliis omissis.

P. 494. l. 13. Idem MS. ἀπέδωκέν τε αὐτοῖς, &c.

Ibid. l. penult. et seq. Idem MS. Χαρμῖνόν τε καὶ, &c.

P. 495. l. 1 et seq. Idem MS. ἀνθίμεναι.

Ibid. l. 7. Idem MS. ἐν τῷ στρατοπέδῳ, &c.

Ibid. l. 14. Idem MS. ἐστομένας ἔφη, ὁ μὴν οἴεσθαι μηδ᾽, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. εἴκαδι ἀπιέναι, εἰ μὴ ἀποδῷ τὸν, &c.

Ibid. l. ult. Idem MS. καὶ ἐθύετο, &c.

P. 496. l. 1. Idem MS. τὰ ἱερεῖα οἱ, &c.

Ibid. l. 5. Idem MS. Ἑρμωνίδων γάρ σοι, &c.

P. 497. l. 2. Idem MS. Βίων — Εὐπολίδης, &c.

Ibid. l. 11 et seq. Idem MS. καὶ Κύρτον ὀδυσάντες εἰς Καΐκου, &c.

Ibid. l. antepenult. Lege quæ de his Xenoph. *Hist. Gr.* l. 3. haud ità longè ab init. scripsit.

P. 499. l. penult. In MSto Eton. τὰ deest.

P. 500. l. 10 et seq. In eod. MSto desunt omnia, quæ inter σφενδονᾶν et μόλις reperiri solent.

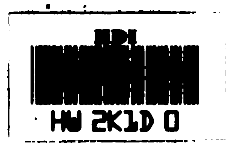
P. 501. l. 7. Idem MS. συντυγχάνων, &c.

Ibid. l. antepenult. Idem MS. λαβεῖν, &c.

P. 508. l. ult. In eod. MSto necnon edit. *Ald.* et *Flor.* καὶ deest.

FINIS.

Excudebat Andreas Duncan, Academiæ Glasguensis Typographus, 1813.

HW 2K1D 0

